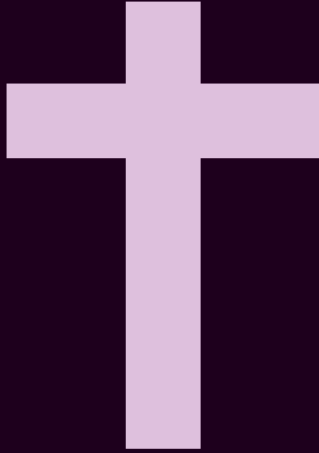

Wandala

The Holy Bible in the Wandala language of Cameroon

Wandala
The Holy Bible in the Wandala language of Cameroon
La Bible en wandala

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wandala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025
dec75dd5-4784-5059-aa00-668d508a6b0d

Contents

Gavge-aha	1
Mata	67
Markus	117
Luka	149
Yuhanna	202
Slera-aha	239
Rauma-aha	287
1 Kaurintus-aha	311
2 Kaurintus-aha	334
Galatiya-aha	349
Aifaisus-aha	357
Filipi-aha	365
Kaulausiya-aha	371
1 Taisalauniki-aha	377
2 Taisalauniki-aha	382
1 Timaute	385
2 Timaute	391
Titus	396
Filaimaun	399
Ibraniŋkau-aha	401
Yakuba	418
1 Piyer	424
2 Piyer	430
1 Yuhanna	434
2 Yuhanna	440
3 Yuhanna	441
Yahuda	442
Wahayu	444

GAVGE-AHA

A nderan estuwa Dadaamiya duksa bademme

- ¹ Am fakta, Dadaamiya a ndere samayaha antara haha.
- ² Haha bademme ba yalanje, ndza baaka ba naazara keni aatekwa, a hefetaa ba tabedammire yawaha, Shedefkwe aà Dadaamiya anjwa aà ja daba argina.
- ³ A ba Dadaamiya: A gevge parakkire. A gevhe ge parakkire.
- ⁴ Dadaamiya aà zhara parakkire na shagera jipu. Daaci a tegaa tara parakkire an tabedammire.
- ⁵ Parakkire a dhanaa an vaaha, tabedammire a dhanaa an vayiya. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge zunjwire.
- ⁶ A ba Dadaamiya: A gevge an tega dagave aà yawaha ge dise nakwahaatare.
- ⁷ A gevhe ge dagave aà yawaha. Daaci Dadaamiya a magaa dagavaha nanna, a tegaa dagave aà yawaha na am aha antara yawaha na aatire.
- ⁸ Dadaamiya a dhaha dalbe na aadetire: Samaya. Una nanna keni a gevhe. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge buwire.
- ⁹ A ba Dadaamiya: A jarammeje yawaha na am ekte aà samaya na bademme aà dem slede palle, geni a jesarje dalbe na an ula. Una nanna keni a gevhe.
- ¹⁰ Dalbe na an ula na Dadaamiya a dhanaa an haha. Dalbe na jarammeje yawaha aatekwa na waà, a dhanaa an haye. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹¹ Daaci a ba Dadaamiya: Haha a sansese esebaha antara slapaha taà an wulfaha am itare, antara nafaha na aà ya egdzere taà an wulfahaatare, jaba a duksaha nanna bademme. Una nanna keni a gevhe.
- ¹² Slerikke haha a sanse masaha, antara slapaha, ma uwe keni taà an wulfaha am itare. Nafaha keni ba estuwa, jeba a nafaha gergere, ma urara keni taà aà ba an wulfahaatare bademme. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹³ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge keyire.
- ¹⁴ A ba Dadaamiya: A gevge parakkiraha ate samaya, ge tega tara vaaha antara vayiya. Una nanna aà gev nalaamaha ge maaraa sartaha, vaahaha, antara ivaha.
- ¹⁵ Parakkiraha nanna a gevge ate samaya, ge maaraa parakkire aasete haha. Una nanna keni a gevhe.
- ¹⁶ Dadaamiya a magaa parakkiraha sadafde buwa: Palle waà, yaikke jipu, nane aà magaa sleksiraara am vaaha, cekwaara keni aà magaa sleksiraara an vayiya antara terlyakwaha.
- ¹⁷ Dadaamiya a puwateraa ate samaya ge maaraa parakkire aasete haha,
- ¹⁸ geni taà magaa sleksiraatare vayivacika, antara ganakini taà teganaa itare dagave aà tara parakkire, antara tabedammire. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ¹⁹ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge ufadire.
- ²⁰ A ba Dadaamiya: A demda yawe ba nga am naazena an shifa, a ngairngye yiyaha aà dem samaya. Una nanna keni a naba gevhe.
- ²¹ Dadaamiya a ndere dabbaha sadafde antara naazu an shifa aà zlala am yawe bademme. Daaci yawe a fantau ge yaà jeba duksaha gergere baaka zlaktaara. A nderehe zlafe aadaliye yiyaha taà an lyakwahaatare, jebahaatare keni gergere bademme. Dadaamiya a naa una nanna shagera jipu.
- ²² A gaterar barka, a ba nane: Yawtiya, gaweve ba kwakya, hyaiwemhye am hayaha bademme. yiyaha keni hyairemhye am hufe aà duniya bademme.
- ²³ Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una nanna hare ge ilyefire.
- ²⁴ A ba Dadaamiya: Haha a sansese naazena an shifa ate haha bademme. Dabbaha, naazena aà hulmba am haha ira naazena an shifa ate haha bademme, ma uwe keni jeba gergere bademme. Una nanna keni a naba gevhe.
- ²⁵ Dadaamiya a magaa estuwa dabbaha aà kaamba jeba gergere bademme, dabbaha aà haà keni jeba gergere ira naazu aà hulmba am haha keni jeba gergere bademme. A naa una nanna shagera jipu.
- ²⁶ Daaci a ba Dadaamiya mazlaara waà, nderaumindera urimagwe ate nderaamiya, aà gaaraava an miya. Daaci aà kwaranaa nane kelfaha am haye, yiyaha aà samaya, dabbaha, naazu aà hulmba am haha ira duksaha umele na ate haha bademme.
- ²⁷ Daaci Dadaamiya a nderehe urimagwe, a nderanaa ate nderaara, aà gaaraava an nane. A nder zhele antara mukse.

²⁸ Dadaamiya a gaterar barka, a ba ñane àà elvan ge itare: Yawtiya, gawevge ba kwakya, hyawtehye ate haha bademme, fawansarfe kenî. Magawmaàga sleksiraakure ate kelfaha am haye, ate yiyaha àà samaya, ate dabbaha na ate haha bademme.

²⁹ A ba Dadaamiya àà elvan ge itare: Bademme a naàzena a kyesaa am haha, antara wulfahaatare bademme, antara nafaha na àà yaà egdzere antara wulfahaatare bademme, una ñanna naàza zaakure.

³⁰ Ge dabbaha na ate haha bademme, ge yiyaha àà samaya bademme, ge naàzena àà hulmba am haha bademme ira naàzena ni àà puwa shifa bademme na, ya vaterte masa aàñwasla, una ñanna naàza zaatare. Una ñanna kenî a gevhe àà ba ate una ñanna.

³¹ Dadaamiya a naa nazena a maganaa ñane bademme shagera jipu. Magaamaga icawaya, a werehe ge ekse, una ñanna hare ge uñkwahire.

2

¹ Dadaamiya a zlanaa estuwa slera a ndera samaya antara haha ira naàzu am itare bademme.

² Am hare ge vuyire, am bademme a slerahaara zlauzle, a puwansehe vacite ñanna.

³ Dadaamiya a gaa barka am hare ge vuyire, a ganve cude'de. Adaba a puwanse vacite ñanna am sleraha bademme ge ndera duksa bademme.

Urimagwe am fe àà Adnin

⁴ Kwaya ñane labare àà tara samaya an haha am sarte na a nderaterndera Dadaamiya. Am sarte na ni Dadaamiya nder samaya antara haha waà,

⁵ zlafe ndza baaka nafa ate haha emtsaade, ndza baaka slapaha àà kaamba emtsaade, adaba zlafe Dadaamiya Yaakadada fantauka ge hya yawe aàsete haha. Am sarte ñanna zlafe ndza baaka urimagwe ge herda haha.

⁶ Amaà ndza aŋkwa yire àà yawe àà segashe am haha, a remanaa ñane haha bademme.

⁷ Daaci Dadaamiya Yaakadada a nder urimagwe an berbere àà haha, a fem effeya àà shifa am ñane àà kya ektare, daaci urimagwe a gev estuwa an shifa.

⁸ Am igaara maa, Dadaamiya Yaakadada a de icese fe am Adnin, àà dem dalbe àà gedi, a de njanaahe aàhuwa urimagwe na a nderanaa ñane.

⁹ Dadaamiya Yaakadada a fantau ge sanse nafaha jeba gergere am haha, àà yaà egdzere shagera, emtake ge ezza. Am dagave àà fe ñanna maa, a sanse nafa àà shifa, antara nafa àà diya shagerire antara shagerkire.

¹⁰ Am Adnin ñanna maa, a naba sesehe ge yawe, a magaa guwa yaikke antara yawe aàtekwa, àà vantaà ñane lailaidire ge fe ñanna. Fantau àà ba am tate ñaana, guwa yaikke na a naba tagire, a magaa guwaha umele ufade.

¹¹ Zhara àà zuñwire àà guwaha ñanna Pisaun. A jantaava ñane ge haha àà Hawila, aŋkwa dindar am haha ñanna.

¹² Dindar àà larde ñanna an daradza jipu. Aŋkwa zlafe naàzase navawaara am haha ñanna, antara jeba nakwa umele an daradza jipu, zhara àà nakwa ñanna aunikis.

¹³ Zhara àà buwire àà guwaha ñanna Gihaun. Guwa ñanna kenî maa, a de jantaave ge haha àà Kus katakappe.

¹⁴ Zhara àà keyire àà guwaha ñanna Hidakail. ñane una àà kela am larde àà Asura am dalbe àà gedi. Zhara àà ufadire àà guwaha ñanna Aifratis.

¹⁵ Daaci Dadaamiya a eksetaa urimagwe ñanna, a njanaahe am fe ñanna am Adnin na, geni àà ehherda, àà effua.

¹⁶ Naàwa naàzena ni a faara Dadaamiya Yaakadada ge urimagwe: A ba ñane àà elvan ge ñane: Nafaha na am faha na bademme, ezza ba seke una àà katana ervaunja.

¹⁷ Amaà nafa àà diya shagerire an shagerkire na waà, zeka. Adaba vacitu maà de zakuze, emtsaana kenî ba vacite ñanna.

¹⁸ A ba Dadaamiya Yaakadada: Urimagwe maàki baaka ura taà nja kerde waà, shagerka. Yaà maganaamaga slemelanumele, àà garava àà ba antara ñane.

¹⁹ Dadaamiya Yaakadada a ndere dabbaha àà kaamba bademme, antara yiyaha àà cena d'aha na ni watse aàd'ahatera ñane. Bademme a nazena an shifa, ma a dante estara kenî àà gev ba zheraara.

²⁰ Urimagwe a fafete zheraha àà dabbaha àà haà, antara dabbaha àà kaamba ira yiyaha bademme, amaà shanka una ta kalkale antara ñane ge melanumele.

²¹ Daaci Dadaamiya Yaakadada a naba far jeba paàhaare na jauje ge ndzed'a ge urimagwe, a naba pu hare. Dadaamiya Yaakadada a tefese hyaihye àà slerpaara palle, a hefete sledaara an hyuwa.

²² Dadaamiya Yaakadada a magaa mukse an hyaihye aà slerpa nanna a sanse am urimagwe na, a danaan ge urimagwe.

²³ Ba a puwete icaara ate nane urimagwe waà, a ba nane aà ba an kaà kwara: Yawwaa, kwaye una kwa waà, palle aà hyaihyahaaruwa antara hyuwa aà vuwaaruwa. nane waà, taà dhana an mukse, adaba ta sanse am zhele.

²⁴ Adaba una nanna zhele aà yaà tara eddenjaara an emmenjaara, taà maàslava antara muksaara, taà gev vuwa palle.

²⁵ Urimagwe antara muksaara bukerde taà an ukhyiye dey, amaà waterka zherwe.

3

Urimagwe fansarka ge Dadaamiya

¹ Am dabbaha aà kaamba na a nderanaa Dadaamiya Yaakadada bademme waà, a jaterwa ba zahe an yaimeyimire. Zahe a de ndavanu ge mukse, a ba nane: Ba jirire a banba Dadaamiya geni zauka egdzara aà nafaha na am fahe na bademme?

² A nwanante ge mukse, a ba nane: Egdzara aà nafaha na am fe bademme nà ezza.

³ Sey ba egdzara aà nafa na kwa ya nane am dagave aà fe na waà, a ba Dadaamiya zauka, fauka erva ate nafa nanna geni emtsaweka.

⁴ A ba zahe aà elvan ge mukse na: Fida kwaà emtseka dekideki.

⁵ Dadaamiya diyaadiya ganakini maà zakuruze egdze aà nafa nanna waà, aà de wera icaakure, kwaà de gev ba seke nane, kwaà de dzegwaàndzegwa dise shagerire antara shagerkire.

⁶ Mukse na aà zhara egdze aà nafa na waà, aà ba am ice keni zariya jipu, watse emtake ge ezza. Shagerire aà egdze aà nafa nanna aà naba vante enkale ge ura. Daaci a naba enzlevaahe egdze aà nafa nanna, a zuhe, a vante ge zhelaara na atevege nane na, nane keni a naba zuhge.

⁷ Daaci a werte ge icaatare, ta naba diyeddiye geni taà an ukhyiye dey. Adaba una nanna ta kazlevaa slape aà nabugda, ta hefe nasheriraatare an nane.

⁸ An icavaciya waà, taà cena ba maga aà duksa, Dadaamiya Yaakadada an kwa aà jaà daba am hufe aà fe. Tara zhele antara mukse shebareshabe am ice aà nafaha, taà shebe aatuge Dadaamiya Yaakadada.

⁹ Dadaamiya Yaakadada a naba dhaha urimagwe, a ba nane aà elvan ge nane: Kaà aàma ka?

¹⁰ A nwanante ge urimagwe, a ba nane: Ya cenaa kwaraanja am fe, iya yaà an ukhyiye dey, adaba una nanna jija lyawa shebaneshebe.

¹¹ A ba Dadaamiya Yaakadada aà elvan ge nane: A ndaaka ware ganakini kaà an ukhyiye dey na? Emtu zakuze egdze aà nafa na piyanaktepiya zeka aà ba iya na?

¹² A nжете ge urimagwe, a ba nane: Ba mukse nanna ka vitaa ka na waà, a vitaa ba nane egdze aà nafa nanna, iya keni ya naba zuhe.

¹³ A ba Dadaamiya Yaakadada aà elvan ge mukse: Ka magan ge uwe una? A nжете ge mukse a ba nane: A kediyaa ba zahe ate enkale lauktu ya zu egdze aà nafa nanna.

¹⁴ Am iga aà una nanna, a ba Dadaamiya Yaakadada aà elvan ge zahe: Ekka ni magakanaamaga tsawe una waà, kaà an nyainye am dagave aà dabbaha, antara naàza kaambaha bademme. Sey kaà zlala ate hudaanja, kaà zaà ba haha haà a zlauwa estuwa shifaanja am duniya.

¹⁵ Yaà femfa kelaadire am dagavaakure antara mukse na, am dagave aà wulfahaanja, antara wulfahaara. Wulfe aà mukse na aà de hakaaha ire ba kakakaca. Ka keni naba uwwa ate nadegadegaara.

¹⁶ A ba nane aà elvan ge mukse: Yaà kwakyakanvekwakya zladfa aà yaà, kaà yaà egdzaraanja am palasa. Sey kaà de kumte aà ba an kuma nja antara zhelaanja, amaà nane aà de maga ba sleksiraara ate ka.

¹⁷ A ba nane aà elvan ge urimagwe: Ka yaa ba elvaaruwa, ka cenvaa elva aà muksaanja, ka naba zu egdze aà nafa na piyanaktepiya, ya bakaa zeka na! Kwaye yaà nyainyainyainye haha adaba ka. Sey kaà shushe zladfa cuuwe, lauktu kaà shaà nazu kaà ezza ate haha na, haà aà zlauwa estuwe shifaanja.

¹⁸ Haha aà sakanse ba dakaha antara masaha na baaka paydaara na, kaà de za ba slapaha am kaamba.

¹⁹ Sey aà sesse ngudeffire cuuwe ate wafkaanja, lauktu kaà shaà nazu kaà ezza. Njaanja ba una, dem sarte na maà eptsekpetsa zlabè adaliye aà dem haha, adaba ndza ya sakse aà ba am haha. Ekka iranja ka haha, kaà eptsa aà ba dem haha nanna.

²⁰ Aadama a fete zhera aà muksaara Hawwa, adaba nane gevge emmarge emnde na taà an shifa bademme.

²¹ Dadaamiya Yaakadada a magateraa naàza hefa nasherire an gwagwa ge tara Naadama antara Hawwa muksaara, daaci a tsekwateremhe.

²² A ba Dadaamiya Yaakadada: Kina waà urimagwe gevge ba seke pallaamiya mazlaara, diyaadiya shagerire antara shagerkire. Shagera mi piyantepiya, aà feteka ervaara zlafe adaliye ate egdze aà nafa aà shifa. Maàki zauze una nanna aà de nja an shifa dem ba ge òkideki.

²³ Adaba una nanna Dadaamiya Yaakadada a ngyanse urimagwe am fahe aà Adnin geni a ezlzala aà de herdaara ate haha na ta sanse am kwa na.

²⁴ A ngyanse urimagwe, a tsatsaa Kairubaha am dalba aà gedí ge fahe nanna, taà an katsakar am erva, aà mbe pelpele ba seke nara aà kara, taà ankwá ufa barama a dem tate aà nafa aà shifa na.

4

Kayinu antara Habila

¹ Am iga aà una nanna maa, Naadama a deza muksaara Hawwa, a shaa huðe, a ye egdzere zhele, zheraara Kayinu. A ba Hawwa: A shiyantaa ba Yaakadadaaruwa egdzere zhele na.

² A yehe zlafe adaliye umele, zheraara Habila, egdze a emmejaara ge Kayinu. Habila gevge suni, Kayinu nane gevge sleherda.

³ Vacite umele, Kayinu a sanaa sadake ge Yaakadada am naàzena a vanta uzaara.

⁴ Habila keni a de sanaa sadake ge Yaakadada am dabbahaara, a de sanaa ba emnde na ta zunjwe ge mamahaatare, taà an njasla jipu na. Dadaamiya Yaakadada hayanhaya Habila lyevaalya sadakaara kani.

⁵ Amaà Kayinu waà, Yaakadada hyanka nane, lyyaaka sadakaara keni. Daaci jaaja ervaunje Kayinu na, aà kwasha feke.

⁶ A ba Yaakadada aà elvan ge nane: Labara aà jaka ervaunje kaà kwasha feke na?

⁷ Maà shagera maàgaanja, watse ka kanteka ire. Maà shagerka maàgaanja, kwaye haypa njanunje ge wakiyaanja, bademme a wederaara aà ba ate ka. Amaà naàzena yaà bakanaa ya waà, gegga ba ka ndzedá arge nane.

⁸ Daaci a ba Kayinu aà elvan ge egdze a emmejaara Habila: Sawa mi zlala aà dem kaamba. Daraada am kaamba maa, Kayinu nanna a naba darge egdze a emmejaara na an waàva, a je shifaara.

⁹ A ba Yaakadada aà elvan ge Kayinu: AÀma egdze a emmeja Habila? A nwanante a ba nane: Diyanka ya, ya sle ufa egdze a emmerwa emtu?

¹⁰ A ba Yaakadada aà elvan ge nane: Azara una ka maganaa ka na? Eccena ba ngaa: Se shisha kyuwa aà uzhe aà egdze a emmeja aà sawa am haha.

¹¹ Kina waà, kaà an nyainye, baaka barkaanja, ambane ba ka baaka ate haha nanna a shu uzhe aà egdze a emmeja na, ka puwanvaa ba ka an ervaanja na.

¹² Kaà de herda, amaà watse aà yaiveye haha naampire na aà magateraàn ge emnde na. Kaà de jaà daba seke ba kuye, dammaru kaà de shanka tate na ni aà de ekhyekhya ervaunjaanja aàtekwa na.

¹³ A ba Kayinu aà elvan ge Yaakadada: Elva na demfeme jauje ge ndzedáaruwa, yaà tsa sepanteka.

¹⁴ Vatena ngyaikisenggye am slede aà herda, ngyaikisenggye aà katafkaanja keni bademme. Ganevge ba seke kuye, baaka tate aà tsaruwa òkideki ate haha na. Una aàbi ma a shiyaa ware keni aà de jaà ba shifaaruwa?

¹⁵ A nwanante ge Yaakadada, a ba nane: baaka ura jagja òkideki. A ba nane: Ma ware una a je Kayinu, aà pelava an shifa vuye. Daaci Yaakadada a magaa nalaama ate Kayinu, geni ma ta jaa ire antara ware keni, eddaara a fanfeka erva òkideki.

¹⁶ Am iga aà una nanna maa, ba ezlzalaara ge Kayinu yiyiye an Yaakadada, kwaye a de nja am haha aà Naudi, aà dem gedíyaara ge Adnin.

Egyahaara ge Kayinu

¹⁷ Kayinu a deza muksaara, mukse shansha huðe, a yese egdzere zhele zheraara Hanauk. Kayinu a ndere berni, a fete zhera aà berni nanna Hanauk, zhera aà egdzaara.

¹⁸ Hanauk a yese Irað, Irað a yese Maihuya'el, Maihuya'el a yese Maitsusa'el. Maitsusa'el a yese Lamaik.

¹⁹ Lamaik nane a halante njwasha buwa. Palle zheraara Adda, palle na keni zheraara Jila.

²⁰ Adda a yese egdzere zhele, zheraara Yabal. nane eggyetare ge emnde a kumkum, taà nja aà ba am beraha aà kacacaca, taà an waldahaatare.

²¹ Zhera aà egdze a emmeñaara Yubal, ñane eggyetare ge emnde a jaà gadzavera antara emnde a ferta nalgaita.

²² Jila keni a yese egdzere zhele zheraara Tubalkayinu, ñane slejaà ekzla, aà jaànaà ñane kazlaja aà slera bademme, an verzhagane antara ire danjwe. Anjwa egdze a emmeñaara mukse, zheraara Naama.

²³ A ba Lamaik aà elvan ge njwashahaara, tara Adda antara Jila: Cenausena naàwa yaà bakura elvaaruwa, kwa njwashahaaruwa ya Lamaik aàbi! Yawwaa, faufa hyema ba ngaa ge cena elvaaruwa na. Iya Lamaik waà, maàki garifege ververe, iya yaà jaà shifa aà zhele palle. Maàki zariyuze an jaà, iya yaà jaà shifa aà egdzere zhele palle.

²⁴ Maàki ta cebaa zaala vuye ge pela hume a Kayinu waà, naàzaaruwa iya Lamaik zaala kul vuye ju vuye.

²⁵ Naadama a duhe zlafe aàdeza muksaara, muksaara a shaa hufe zlafe adaliye, a ye egdzere zhele, Hawwa a fante Saitu ge egdzaara, adaba a ba ñane: A vitaa ba Dadaamiya egdzere zhele umele am slede aà Habila na jaaja Kayinu.

²⁶ Saitu keni a shaa egdzere zhele, a fete zheraara Ainaus, ta fantau aà ba am sarte ñanna emndimagwaha ge dāha zhera aà Yaakadada am maduwa.

5

Egyahañara ge Naadama dem Nuhu

¹ Naàwa wakita na waà, aà tsaka wulfaha aà Naadama. Am sarte na Dadaamiya aà nderaà urimagwe, a nderanaa ate nderaara ge ñane.

² A nderaterhe tara zhele an mukse, a gatarar barka, a vaterte zhera aà urimagwire ba vacite na ni a nderaterndera.

³ Yawe aà Naadama dermeke an kul keye am sarte na a shaa Saitu, egdze na ni a de eksa ba ñane mazlanaaka ba tataa kini ate ñane.

⁴ Am iga aà iva ñanna a ye Saitu aàtekwa na waà, Naadama a magaa iva dermeke tise zlafe adaliye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

⁵ Yawe aà Naadama bademme lauktu aà emtsa waà, dermeke maselmane an kul keye

⁶ Saitu a magaa yawe dermeke an ilyebe lauktu a ye Ainaus.

⁷ Am iga aà iva ñanna a ye Ainaus aàtekwa na maa, Saitu a magaa yawe dermeke tise an vuye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

⁸ Yawe aà Saitu bademme, dermeke maselmane an kelaawa ju buwa lauktu aà emtsa.

⁹ Ainaus a magaa yawe kul maselmane kalkale lauktu a ye Kaynan.

¹⁰ Am iga aà iva ñanna a ye Kaynan aàtekwa na, Ainaus a magaa yawe dermeke tise an kelaawa jilyebe, a yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

¹¹ Yawe aà Ainaus bademme, a magaa dermeke maselmane an ilyebe lauktu aà emtsa.

¹² Kaynan keni a magaa yawe kul vuye kalkale lauktu a ye Malaliyail.

¹³ Am igaara, a magaa yawe dermeke tise an kul ufafe zlafe adaliye. A yayaa egdzar zaala, umele antara egdzar njwasha.

¹⁴ Yawe aà Kaynan bademme a magaa dermeke maselmane an kelaawa lauktu aà emtsa.

¹⁵ Malaliyail keni magaa magaa yawe kul unjwahe jilyebe lauktu a ye Yarat.

¹⁶ Am igaara, a magaa yawe dermeke tise an kul keye, a yayaa egdzar zaala umele, antara egdzar njwasha.

¹⁷ Iva aà Malaliyail bademme, dermeke tise an kul maselmane jilyebe lauktu aà emtsa.

¹⁸ Yarat a magaa yawe dermeke an kul unjwahe ju buwa lauktu a ye Anuhu.

¹⁹ Am igaara zlafe adaliye, Yarat a magaa yawe dermeke tise kalkale. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²⁰ Yawe aà Yarat bademme, dermeke maselmane an kul unjwahe ju buwa lauktu aà emtsa.

²¹ Anuhu magaa magaa yawe kul unjwahe jilyebe lauktu a ye egdzere zhele zheraara Matusala.

²² Am iga aà iva ñanna a ye Matusala aàtekwa na maa, Anuhu a magaa yawe dermeke keye kalkale zlafe adaliye, anjwa aà dāba Dadaamiya. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²³ Yawe aà Anuhu bademme, a magaa dermeke keye an kul unjwahe jilyebe lauktu aà emtsa.

²⁴ Anuhu dābetedaba Dadaamiya. Emnde taà zhaàraà ba baaka am dagavaatare, adaba eksanteksa Dadaamiya aà ba an shifa aàdezenaara.

²⁵ Matusala a magaa iva dermeke an kul tise ju vuye, lauktu a ye Lamaik.

²⁶ Am igaara, Matusala a magaa yawe dermeke vuye an kul tise ju buwa. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

²⁷ Iva aà Matusala bademme, a magaa yawe dermeke maselmane an kul njkwahe ju maselmane lauktu aà emtsa.

²⁸ Lamaik keni a magaa iva dermeke an kul tise ju buwa, lauktu a ye egdzere zhele.

²⁹ A fete zhera aà egdze njanna Nuhu. A ba njane: Edgze na waà, watse aà ekhyanjera njane ervaunjde am slerahaanjere bademme, adaba njgedepa na njaa njkwa aà magana njere ate haha na. Adaba Dadaamiya nyainyainvenyainye haha.

³⁰ Am iga aà iva njanna a ye Nuhu aàtekwa na, Lamaik a magaa iva dermeke ilyeβε an kul maselmane jilyeβε zlaβε adaliye. A yayaa egdzar zaala umele antara egdzar njwasha.

³¹ Iva aà Lamaik bademme, a magaa dermeke vuye an kul vuye ju vuye, lauktu aà emtsa.

³² Nuhu keni maa, a magaa yawe dermeke ilyeβε kalkale, lauktu a fantau ge yaà egdzara. Tara Saim, antara Haamu ira Yafait.

6

Mandzawire aà emndimagwaha jasseje am ire aà Dadaamiya

¹ Am sarte na emndimagwaha farantaufe aà ba an ndzedfa taà njkwa huya ate haha, taà njkwa aà yaya gyaalaha zarizariya keni.

² Emnde aà Dadaamiya taà njkwa a zhaàraa gyaalaha aà emndimagwaha na ta zariyaha jipu, daaci ta naba dzerese gyaalaha njanna, ta gaterve njwashahaatare.

³ Daaci a ba Yaakadada: Mazlaara yaà yanka Shedekwaaruwa aà nja am urimagwe dem ba ge dfekideki. Adaba urimagwe an vuwa, a njaa ba emtsa. Yaà gulanagula sladfdire aà shifaara, a juka am yawe dermeke palle an kul buwa taà nja an shifa.

⁴ Am zamane njanna, emnde a samaya ta ge gyaalaha aà emndimagwaha, ta gaterve njwashahaatare na waà, ba egdzara aà njwasha njanna ta ge emnde a samaya na una ndza ta emnde a njanga, yaikkire keni ndza ba naàzaatare.

⁵ Daaci Yaakadada aà zhaàraa mandzawire aà emndimagwaha a far ba wala ate haha, naàzena taà dzamana am ervaunjdaatare bademme ba mandzawiri

⁶ Yaakadada demda am ambane ge ndera urimagwe ate haha, zladfzvzladf ervaunjdaara jipu.

⁷ Adaba una njanna, a ba njane: Emnde njanna ya nderateraa ba iya na waà, sey yaà jaàteraaja ate haha ba dfekideki. Dete dabbaha, naàzu aà hulmba am haha ira yiya aà samaya bademme. Adaba danemda am ambane geni ambane ma nderanaterka ba dfekideki.

⁸ Amaa Nuhu waà, njane shansha njurna aàza Yaakadada.

Dadaamiya aà kwanse maàga paàre aà yawe ge Nuhu

⁹⁻¹⁰ Naàwa una waà, labare aà Nuhu, eddarga dawalaha keya: Tara Saim, antara Hamu ira Yafait. Nuhu ndza ur jirire, ndza baaka duksa maàndzawe ate njane, ndza aà daba ba Dadaamiyaara.

¹¹ Amaa emnde bademme waà, duniya bademme sepse am ice aà Dadaamiya, a juwaa ba kelaadire baaka dukse umele.

¹² Dadaamiya aà ezhzhaàraa waà, duniya njanna bademme badzavbadze. Adaba bademme a emndimagwaha baaka ura aà zlala ndedfde am duniya.

¹³ Daaci a ba Dadaamiya aà elvan ge Nuhu: Maàga aà emndimagwaha njanna hyaahya, adaba duniya bademme badzavbadze adaba maàgaatare. Adaba una njanna yaà jaàteraaja ba dfekideki ate haha na.

¹⁴ Amaa ekka waà, maganaamaga paàre aà yawe yaikke ge iraanja, kaà maganaa an nafa aà gaufit. Kaà maga hufe ma gergere waanyara keni am hufaara. A jerka tate aàtekwa, kaà vanyavanya bademme an naàvawe, tara hufe an iga bademme.

¹⁵ Paàre aà yawe njanna naàwa kaà de magana ate una: An sladfdire kaà kura dza dermeke keye kalkal, an huya waà, dza kul ilyeβε. Sladfdiraara aà dem samaya keni dza kul keye keslsle.

¹⁶ Maà kaà maga pare njanna waà, kaà maga bere arge bere, bere arge bere haà keye. Wakyiyaara am dalbe palle, kaà maganaa am dagavaara ge dalbe njanna. Sey kaà mazlanaamazla wabiye aàtekwa aà ba an niya deydey dza palle, am dagave aà tara vuwa aà pare an mbakye.

¹⁷ Adaba uwe, kwaye watse yaà hya yawe yaikke jipu ge kefa duniya bademme, naàzena an shifa bademme ate haha na bademme aà kefa.

¹⁸ Amaà ekka waà, yaà ankwà maga namaàna am dagavaamiya antara ka, kaà keđeka đekideki. Naba dawumda am pare àà yawe antara muksaanja, egdzaraakure ira shawlahaakure.

¹⁹ Iyau halatertehala zlađe adaliye àà dem pare antara ka, duksa bubuwa tara zhele an mukse am naàzu an shifa bademme geni itare keni a keđeka shifaatare, a enjlaršenjzle antara ka.

²⁰ Ma am yiyaha, ma am dabbaha, ma am naàzu àà hulmba am haha keni, am naàzena an shifa bademme, kaà tsaka bubuwa tara zhele an mukse, watse taà sawa ba itare aàsezeja geni taà enjlesenjzle antara ka.

²¹ Ekka waà, ejaàhaà ka ba naàza za, jili àà naàza za gergere fanufe hyema aàzeja, watse kaà ŋa iranja an ŋane, antara aàzaha ŋanna bademme.

²² Nuhu a maganaahe àà ba ate una ŋanna, a magaa ba naàzena ni a faara Yaakadada bademme.

7

Yawe àà zla duniya

¹ Daaci a ba Yaakadada àà elvan ge Nuhu: Dawumda am pare àà yawe antara emndaanja bademme. Adaba ya ber ba ka palle edda àà jirire am dagave àà emnde a zamane na.

²⁻³ Am dabbaha na cuđeđe waà, tsakwaatsaka aàdezeja zaala vuye, ŋwasha keni vuye àà ba am jeba palle. Am yiyaha keni ba estuwa, kaà tsaàkaà zaala vuye, ŋwashahaara keni vuye àà ba am jeba palle, geni a jauje wulfaatare am huđe àà duniya. Amaà am dabbaha na haraàm waà, kaà tsaàkaà ba bubuwa tara zhele an mukse tara zhele an mukse zlaulze.

⁴ Adaba a juwaa ba hare vuye njerainje, yaà de hyaà yawe yaikke, vayivacika, hare kul ufade watse àà hya ba yawe ŋanna, bademme naàzena ya nderanaa ya ate haha na àà de jauka ba palle keni.

⁵ Daaci Nuhu maganaamaga naàzena a faara Yaakadada na bademme.

⁶ Am sarte na Dadaamiya a hyaa yawe yaikke ge keđa duniya bademme na waà, iva àà Nuhu dermeke unkwaha kalkale.

⁷ Daaci ta demhe ge tara Nuhu am paàre àà yawe antara muksaara, antara egdzaraatare ira ŋwashaha àà egdzaraatare bademme, geni a keđateraaka yawe yaikke ŋanna.

⁸ Dabbaha cuđeđe, antara dabbaha na garevka cuđeđe, antara yiyaha ira naàzu àà hulmba am haha,

⁹ bademme saremsa aàseza Nuhu am pare bubuwa bademme, ma uwe keni ba tara zhele an mukse tara zhele an mukse, ba seke una a ndahana Dadaamiya ge Nuhu na.

¹⁰ Am magaaamaga hare vuye ŋanna waà, tsekwaatsekwa yawe yaikke àà sawa am samaya aàsetarge haha bademme.

¹¹ Ate iva na ni iva àà Nuhu magaaamaga dermeke unkwaha na waà, ate tere ge buwire, haraara keni kelaawa ju vuye na waà, vacite ŋanna a naba sesehe ge yawaha, bademme heraahera slede, ate samaya keni a weretaa ba ðiyaara ge yawe,

¹² Maà a de fantau ge hya yawe àà sawa am samaya waà, ba ka heđu we. Vacivayika hare kul ufade àà hya ba yawe na.

¹³ Vacite ŋanna tara Nuhu ta demhe am pare àà yawe antara muksaara, egdzaraara, tara Saim antara Hamu ira Yafait, antara shawlahaara keye.

¹⁴ AÀ dem pare àà yawe ŋanna ta demhe ba kerđe antara dabbaha àà kaamba jeba gergere, dabbaha àà haà jeba gergere, naàzu àà hulmba am haha jeba gergere, antara yiyaha keni jeba gergere.

¹⁵ Bademme àà naàzena an shifa, ta semhe bubuwa aàseza Nuhu am pare àà yawe na.

¹⁶ Am jeba duksaaha na bademme, ta semaa tara zhele an mukse àà ba ate una a banna Dadaamiya ge Nuhu na. Am iga àà una ŋanna maa, ba Yaakadada an irara a heđanu ge Nuhu am pare àà yawe.

¹⁷ Hare kul ufade kalkale vacivayika àà hya ba yawe yaikke na àà sawa am samaya, haha bademme walarwaàla yawe, ankwà àà kaà pare àà yawe na àà detire, gevge waà, pare àà yawe na àà jaà đaba ba estuwa arge yawe bademme.

¹⁸ Yawaha na ba a farfe a ba an ndzeđa, gevge haha yiyiye jipu ge sledfire a yawe argine, pare àà yawe na a ja đaba arge yawaha.

¹⁹ Adaba yawe ŋanna ankwà àà far ba waàla àà dem samaya, antare ba ire àà waha sadađe keni àà naaka mazlaara ndawnde.

²⁰ Yawe ndawnde waha bademme. Aa ba arge ire aa waha keni waalaà aa yawe dza kelaawa jilyebe.

²¹ Bademme a naazena aa puwa ba shifa ate haha na jauka. Amaana: yiyaha, dabbaha aa haà, dabbaha aa kaamba, naazu aa hulmba am haha, antara ba emndimagwaha.

²² Bademme a naazena aa puwa shifa aa kya ektare, aa nja ate haha dzayye emtsarentsa.

²³ Yaakadada a janaahe estuwa naazena ndza an shifa ate haha bademme. Tsante ate urimagwe, dabbaha safadfe, dabbaha mesheshe, yiyaha, bademme a kefataraahe ba dekideki ate haha. Sey a jauwa ba Nuhu an shifa, antara emnde na ndza taà antara njane am pare aa yawe.

²⁴ Waalaà aa yawe ate haha gejaaka emtsaadfe dekideki, a magaa hare dermeke an kul ilyebe.

8

Dadaamiya a vante estuwa barama a segashe am pare aa yawe ge Nuhu

¹⁻² Daaci Dadaamiya viyanaaku Nuhu, antara dabbaha aa kaamba ira dabbaha aa haà na taà antara njane am pare aa yawe na, a naba saa effeya, anjwa aa vata effeya na ate haha bademme, daaci yawaha na a segashe am hufe aa haha na, antara biyaha na ndza ate samaya na bademme hadettehaada, yawe na aa hya na keni a naba belehe, lauktu waalaà aa yawe na ate haha na a fantau ge tsekwa.

³ Waalaà aa yawe ate haha aa far ba gula an cekwa an cekwa, a magaa hare dermeke an kul ilyebe lauktu gulaagula kwa waalaà aa yawe njanna ba nga.

⁴ Ate tere ge vuyire am iva njanna, ate hare kelaawa ju vuyire ate tere njanna waà, de tsaatse pare aa yawe am hufe aa wa aa Araraada.

⁵ Yawe na anjwa aa far ba gula ate haha. Ate tere kelaawire, am hare ge zunjwire ate tere njanna waà, marapsemaare ire aa waha, naranna emnde.

⁶ A magaa hare kul ufade am iga aa una njanna, Nuhu a naba werante we aa biye na a maganaa aa ba an niyaara ate pare na,

⁷ a belaa zalke, zalke na a naba njgye, de janteja d'aba, a naba saahe. Zalke na anjwa aa zlala, aa saà adaliye, anjwa aa ja d'aba ba estuwa haa a zlu ge yawe ate haha, eptsakaan mazlaara.

⁸ Am iga aa una njanna maa, a belaa takala zlafe adaliye geni aa zharanaa aatekwa maaki ba jirire gulaagula yawe ate haha.

⁹ Amaa takala njanna shanka tate na ni a tsekwa aatekwa ba geni aa puwansepuwe seraara keni. Am zlafe anjwa yawe aate haha bademme, takala na a naba epta aasete vuwa aa pare aa yawe. Nuhu a velese ervaara, a eksante takala na a dem hufe a pare aa yawe.

¹⁰ A pakvaa hara vuye zlafe adaliye am iga aa una njanna, a belaa takala na zlafe adaliye aadegashe.

¹¹ Takala na a saa aasezejaara an icavaciya, antara hyema aa anyaranyara am mbuwe. Daaci diyeddiye Nuhu geni gulaagula yawe ate haha.

¹² Am iga aa una njanna, a magaa hare vuye zlafe adaliye, a naba bela takala na adaliye. Amaa eptsakaan takala na aasezejaara mazlaara.

¹³ Ate iva na ni Nuhu shanaasha iva dermeke an palte waà, ate zunjwire aa tere, hare keni zunjwire ate tere njanna waà, yawe keni zlauzle ate haha bademme. Daaci Nuhu a naba fiyaa ire aa pare, a zharanaahe bademme waà, baaka, zlauzle yawe ate haha mazlaara.

¹⁴ Ate tere ge buwire, haraara keni kul buwa ju vuye waà, welasewele haha kanngelanje.

¹⁵ Mazlaara a ba Dadaamiya aa elvan ge Nuhu:

¹⁶ Sesse am pare aa yawe mazlaara. Muksaanja, egdzaraanja, shawlahaanja, itare keni a saresse bademme.

¹⁷ Satersese aazaha na taà aazeja na keni bademme: yiyaha, dabbaha ira naazu aa hulmba am haha. Naba satersese, puwataapuwa a zlarzlala ma aademe keni ate haha bademme, a yairteya, a hyartehye ate haha bademme.

¹⁸ Daaci a sesehe ge Nuhu am pare aa yawe, muksaara, egdzaraara, antara shawlahaara keni ta sesehe antara njane am pare aa yawe na.

¹⁹ Am igatate, ta sesehe ge dabbaha jeba gergere, yiyaha jeba gergere, naazu aa hulmba am haha keni jeba gergere ira naazu an shifa aa zlala ate haha bademme jeba gergere, saresse am pare aa yawe.

²⁰ Daaci Nuhu a nderanaa tate aà fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya Saksage. Am igaara, a eksevaa palpalle am dabbaha cufedfe, am yiyaha na cufedfe keni a eksevaa palpalle, a vante sadakaara ge Dadaamiya ate tate ñanna, bademme a zuwaa ba kara.

²¹ Yaakadada sanaase emtakire aà sadake na waà, a ba ñane am ervaunfaara: Yaà dalika aà nyainya haha ðekideki adaba urimagwe. Ge jirire waà, urimagwe aà ba am cekwire keni baaka duksa umele am ervaunfaara, sey ba dzama ire maàndzawe. Aley keni yaà naba yanya, yaà dalika aà ceba naàzu an shifa seke una ya maganaa ya kina.

²² Maàki zlafe aà ba ankwaha haha na waà, jaà duksa, antara icanaa aà se mba iceka. Iyau sarte aà ngudeffire antara sarte aà lailaidfire, viya antara erva a vaciya ira vaàha antara vayiya, baaka tsatare ðekideki.

9

Dadaamiya a ngudanaa namaàna ge Nuhu

¹ Dadaamiya a gar barka ge Nuhu antara egdzaraara, a ba ñane aà elvan ge itare: Yaiwtiya, gawevge ba kwakya, hyawtehye ate haha bademme.

² Bademme a dabbaha, bademme a yiyaha aà samaya, bademme aà naàzena aà hulmba am haha, bademme a kelfaha am haye, sey taà kuvakurkuva. Fanakuremfa aàzaha ñanna bademme am erva ge kure.

³ Bademme a naàzena aà zlala ate haha, bademme a naàzena an shifa, vanakurteva aàzaha ñanna ge ezza. Ba seke una ndza ya vakurte masaha bademme ge ezza na waà, una keni ba estuwa.

⁴ Sey ba hyuwa na ni saska shifa am huðaraa na waà, una ñanna zauka ðekideki. Amaana: hyuwa na icaaka.

⁵ Uzhaakure keni, amaana: shifaakure, sey watse yaà enndaàva aàza eddawna a je shifaakure. Shifa aà urimagwe waà, ma a janaa dabba keni, sey yaà ndavanundave, ma a janaa ura keni eddawna a je shifa aà ukferjaara na sey yaà ndavanundave.

⁶ Ma ware una a puwaa uzha aà urimagwe na, uzhaara ge ñane keni aà de puwana ba ura seke ñane. Adaba Dadaamiya a ndere urimagwe ate nderaara ge ñane.

⁷ Kina kure waà, yaiwtiya, huyawhuya, hyawtehye ate haha baaka zlaktaakure ðekideki.

⁸ A ba Dadaamiya zlafe adaliye, aà elvan ge Nuhu antara egdzaraara:

⁹ Iya waà, naàwa yaà magakura namaàna ge kure antara eggyahaakure na ni watse taà sawa am igaakure,

¹⁰ ira naàzena aà ba an shifa ankwaha ate haha antara kure. Amaana: yiyaha, dabbaha, egdzar dabbaha mesheshe na aà zlala am haha na, bademme aà naàzena ni a segashe am pare antara kure.

¹¹ Naàwa namaànaaruwa na yaà ngudakur ge kure: ðekideki yaà hyeka yawe yaikke na aàdete haha, aà zlaa naàzu an shifa bademme na. Jeba aà yawe ñanna aà dalika aà sawa ðekideki ge zlaa naàzu ate haha bademme na.

¹² A farhe zlafe adaliye Dadaamiya, a ba ñane: Naàwa nalaama aà namaàna na yaà ngudana iya am dagavaamiya, iya antara kure ira naàzu an shifa bademme dem eggyeggye maà ba taà ankwaha emndimagwaha ate haha:

¹³ Yaà de fem kataliyavere am dagave aà kumbaha. Una ñanna nalaama aà namaànaaruwa, am dagavaaruwa antara emnde na ta ate haha bademme.

¹⁴ Ba kelaa maà maganaamaga kumba arge haha ni jesarje kataliyavere am huðaraa waà,

¹⁵ sey ba yaà yehammeyehe namaànaaruwa na am dagavaaruwa antara kure ira naàzu an shifa bademme na, aà gevka ðemme yawe yaikke mazlaara ge zlaa shifa ate haha bademme na.

¹⁶ Watse aà tsatse kataliyavere am dagave aà kumbaha yaà de zharanaa an icaaruwa, yaà de yehete aàtekwa namaàna saksage na ni am dagavaanere iya Dadaamiya antara naàzena an shifa ate haha bademme.

¹⁷ Dadaamiya a fanarhe zlafe adaliye ndandahaara ge Nuhu, a ba ñane a elvan ge ñane: Una ñanna nalaama aà namaàna ya ngudanaa ya, am dagavaanere antara naàzena an shifa ate haha bademme.

Nuhu an egdzaraara

¹⁸ Egdzara aà Nuhu egdzar zaala na ta segashe am pare aà yawe waà, ba tara Saim an Haamu ira Yafait. Haamu waà, ñane eddenjaara ge Kanaana.

¹⁹ Egdzara aà Nuhu keye ñanna waà, ta huya ba itare, bademme aà emnde na ta ate haha na ta segashe aà ba am itare.

²⁰ Ay Nuhu waà, ñane ndza sleherða, a magaa fe aà inabauhi, zhera aà nafa ñanna.

²¹ Daaci vacite umele maa, a hyana mbazla àà egdza àà nafa àà inabauhi na, jaaja, a de zlavehe am beraara an ukhyiye dey.

²² Duwa àà Haamu eddenjaara ge Kanaana, a de zhareme am nasherire àà eddenjaara na, a de balateranse ge egdzar mamahañara buwa taà aàgashe.

²³ Daaci ta tsetehe ge egdzar mamahañara na, tara Saim antara Yafait, ta haltaa zane, ta puwete zane na ate nahyaipaihyaiapaatare, ta duwa an iga an iga aàdeza eddetare na geni a naraanka nasherire àà eddetare na an ukhyiye dey na, ta de shebanaa nasherire ge eddetare.

²⁴ Am sarte na tsetse Nuhu, kyanvaarkye mbazla baðemme, a naba diyeddiye naàzema a magannaa egdzara na baðemme, kudere keni ba ñane am egdzaraara.

²⁵ Daaci a ba Nuhu: A nyainyainvenyainye Dadaamiyalla Kanaana! A gevge kataliya àà ba am naàvaha àà egdzar mamahañara keni!

²⁶ A farhe zlafe adaliye, a ba ñane: Dadaamiyaaruwa Saksage, barka àà njinja antara Saim, sey Kanaana àà gevge navaara.

²⁷ Huyanaahuya Yafait, njanaanja an hairire am mba àà egdze a emmeñara Saim. Amaà Haamu waà, a gevge navaatare.

²⁸ Am iga àà yawe yaikke ñanna maa, Nuhu a magaa yawe dermeke keye an kul ilyeße zlafe adaliye ankwaa àà zaà shifa.

²⁹ Ivaara baðemme am duniya, a magaa dermeke maselmane an kul ilyeße lauktu àà emtsa.

10

Wulfaha àà egdzara àà Nuhu

¹ Am iga àà yawe yaikke na a keða naàzu an shifa ate haha baðemme na waà, egdzara àà Nuhu, tara Saim an Haamu ira Yafait huyaraahuya, ta yayaa egdzar zaala.

² Naàwa egdzara àà Yafait: Tara Gaumair an Magaug an Maday an Yawan an Tubal an Maisaik ira Tiram.

³ Naàwa una keni egdzara àà Gaumair: Tara Askanas an Rifat ira Taugarma.

⁴ Naàwa egdzara àà Yawan: Tara Ailiza an Tarsis an Kiti ira Raudani.

⁵ Baðemme a lardaha na taà am dagave a haye na, antara lardaha na taà ate we àà hayaha na, ta segashe àà ba am itare. Garevge jebaha gergere kwakya, taà ndaha elvaha keni gergere kwakya, zlamaha gergere kwakya, ma emndara keni taà àà ba an lardaatare. Emnde ñanna baðemme ba wulfaha àà Yafait.

⁶ Naàwa egdzara àà Haamu keni: Tara Kus an Mitsarayim an Put ira Kanaana.

⁷ Naàwa egdzara àà Kus: Saiba an Hawila an Sabaita an Rama ira Sabitka. Naàwa emnde na keni ta egdzara àà Rama: Tara Saba an Daidan.

⁸ Kus waà, Nimrudu keni a yanaa ba ñane. A fantuwa ba Nimrudu ñanna maga hakuma ate haha.

⁹ Nimrudu ñanna waà, sledzega an haàkuma àà dzega keni jipu aàkatafke àà Yaakadada. Adaba una ñanna, ta baàntsa: Sledzega seke Nimrudu na an haàkuma àà dzega àà katafke àà Yaakadada na.

¹⁰ Naàwa eksaha na Nimrudu a fantau ge maga sleksiraara am huðaara na: Am Baabila, am Airaik, am Akat, antara am Kalne. Eksaha ñanna baðemme àà ba am larde àà Siniyar.

¹¹ A kezlese am larde ñanna, kwaye àà zlala àà dem larde àà Asuura. Nimrudu a de nder berniyaha gergere aàhuwa: Berni àà Niniwe, berni àà Raikaubaut Ir, berni àà Kalak

¹² antara berni àà Raissain. Raissain waà, am dagave àà tara Niniwe antara Kalak berni na yaikke jipu na.

¹³ Mitsarayim maa, ñane eggyetare ge Lundiyaha an Anamiyaha an Laihabiyaha an Naftuwaha

¹⁴ an Paterusiyaha an Kasluwaha ira Kaftauriyaha. Filistiyaha keni ta segashe àà ba am emnde ñanna.

¹⁵ Kanaana a yese Sidaun makaajiyaara antara Haitu.

¹⁶ Yaibusiyaha an Amauriyaha an Gairgasiyaha,

¹⁷ Haiwiyaha, Arkiyaha, Siniyaha,

¹⁸ an Arwidiyaha, Jaimariyaha ira Hamatiyaha, baðemme a jebaha ñanna, ta segashe àà ba am Kanaana. Am iga àà una ñanna maa, emnde àà Kanaana ñanna jeba gergere na baðemme zadarevzaàde hyaremnye am tate ñanna.

¹⁹ Emnde à Kanaana waà, hahaatare yaikke jipu. Tsante am Sidaun am dalbe àà Gairar, dem Gaaja, dem Saudauma antara Gaumaura, an Adama an Saibauyim, kwaye de shanaasha Laisa, bademme ba hahaatare.

²⁰ Kwaya ñane wulfaha a Haamu, garevge jebaha gergere kwakya, ma emndara keni taà ndaha ba elvaatare, taà am lardahaatare gergere, antara zlamaha gergere.

²¹ Saim maleñaara ge Yafait, ñane keni a yayaa egdzar zaala, eggyetare ba ñane ge emnde àà Aibair bademme.

²² Naàwa egdzara àà Saim: Tara Ailam an Assuuru, Arfasada, Luuda ira Aram.

²³ Egdzara àà Aram ñanna maa, tara Us an Hul an Gaitair ira Mas.

²⁴ Arfasada a yese Sala, Sala a yese Aibair.

²⁵ Aibair, ñane a yayaa egdzar zaala buwa: Pallaatare Falaik. Ta fante zhera àà Falaik adaba a tegava am zamanaara duniya. Zhera àà egdze a emmenjaara Yaktaan.

²⁶ Yaktaan a yese tara Almaudat an Saitaif an Hajamawait an Yairak

²⁷ an Hadauram an Usal an Dikila

²⁸ an Aupal an Abimayail an Saiba

²⁹ an Afur, an Hawila ira Yaubaba. Bademmaatare na ta ba egdzara àà Yaktaan.

³⁰ Hahaatare ge itare keni maa, tsante am Maisar, dem Safar, dete wa na àà dem gefi na, bademme ba hahaatare.

³¹ Kwaya ñane wulfaha àà Saim, garevge jebaha gergere kwakya, ma emndara keni taà ndaha ba elvaatare, taà am lardahaatare gergere antara zlamaha gergere.

³² Kwaya ñane jebaha àà emnde gergere na ta yanaa egdzara àà Nuhu, ate kergema àà eggahaatare. Bademme a nalgaadama ta segashe àà ba am itare, lauktu ta hyete ate haha am iga àà yawe yaikke na a kedaa duniya bademme na.

11

Bere slafde am Baabila

¹ Werre waà, bademme a duniya, emnde ndza taà ndaha ba elva palle, nara àà emnde ndza ba palle.

² Daaci tsaretse emnde ta d'aba baraàma àà gefi maa, ta de beraa slede yaikke am haha àà Sinaiyar, daàmbake zlafe adaliye, ta naba nja am slede ñanna.

³ A ba itare am dagavaatare: Magaumimaga jalapa, deraumidera an kara geni àà gevge an ndzeda. Daaci ta magaa bere an ñane ba seke ta maganaa an nakwa, ta vecaa bere ñanna an haha an gya an gaderauñ.

⁴ A ba itare zlafe adaliye am dagavaatare: Dawamiyemda am slera, sey mi nderndera berni yaikke antara bere slafde an tsaka ire an hudaara, sey ire àà bere ñanna a shanaasha samaya. Sey mi maganaamaga una ñanna, geni a kedefa zheraamiya, zadaumiyemka àà dem duniya bademme.

⁵ Daaci a tsekwe ge Yaakadada àà sa am samaya, ge se zhara berni yaikke na ta nderanaa egdzara àà Naadama na.

⁶ A ba Yaakadada: Emnde na waà, naàwa ta emnde a jeba palle, elva na taà ndahana itare keni ba palle, emnde na, ma ta nderaa maàga uwe am erwaunfaatare keni, baaka naazu àà de piyaterterpiya defikideki. Una ta maganaa itare kina na zlafe ba emtakwaara.

⁷ Mindalawa, tsekwaumitsekwa, mi de weshaterantewesha elva na taà ankwaa àà ndahana itare geni a cenaraaveka am dagavaatare defikideki mazlaara.

⁸ Daaci a de kyateraaha ge Yaakadada aahuwa, àà dem duniya bademme, yaranya ndera berni yaikke na.

⁹ Adaba una ñanna, ta fante zhera àà Baabila ge berni ñanna. Adaba Yaakadada a weshante elva na ta ndahanaa emnde am berni ñanna, a kyesaa emnde àà dem duniya bademme.

Wulfaha àà Saim

¹⁰ Naàwa kergema àà wulfaha àà Saim: Saim magaamaga yawe dermeke lauktu a ye egdzere zhele, zheraara Arfasada. Zlafe ba yawe buwa am iga àà yawe àà keda duniya na.

¹¹ Am iga àà a ye Arfasada keni, Saim a magaa yawe dermeke ilyebe zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹² Arfasada a magaa yawe kul keye jilyebe, a ye egdzere zhele, zheraara Sala.

¹³ Am iga àà a ye Sala maa, Arfasada a magaa yawe dermeke ufafe an keye zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

¹⁴ Sala magaamaga yawe kul keye waà, shansha egdzere zhele zheraara Aibair.

¹⁵ Sala a magaa yawe dermeke ufafe an keye zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar ñwasha umele.

- ¹⁶ Aibair magaamaga yawe kul keye ju ufafe waà, a ye Falaik.
¹⁷ Am iga àà a ye Falaik maa, Aibair a magaa yawe dermeke ufafe an kul keye a yayaa egdzar zaala antara egdzar njwasha umele.
¹⁸ Falaik magaamaga yawe kul keye, ñane keni a ye Ragaw.
¹⁹ Am iga àà a ye Ragaw maa, Falaik a magaa yawe dermeke buwa an maselmane. A yayaa egdzar zaala antara egdzar njwasha umele.
²⁰ Ragaw magaamaga yawe kul keye ju buwa, a ye Saraku.
²¹ Am iga àà a ye Saraku maa, Ragaw a magaa yawe dermeke buwa an vuye zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala antara egdzar njwasha umele.
²² Saraku magaamaga yawe kul keye, a ye Nakaur.
²³ Am iga àà a ye Nakaur maa, Saraku a magaa yawe dermeke buwa zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala, antara egdzar njwasha umele.
²⁴ Nakaur magaamaga yawe kul buwa ju maselmane, a ye Taara.
²⁵ Am iga àà a ye Taara maa, Nakaur a magaa yawe dermeke an kelaawa ju maselmane zlafe adaliye, a yayaa egdzar zaala, antara egdzar njwasha umele.
²⁶ Taara magaamaga yawe kul vuye, a ye Abraama, antara Nakaur ira Haran.

Labare àà Taara an emndaara

- ²⁷ Naàwa labare àà Taara an emndaara: Taara a ye tara Abraama antara Nakaur ira Haran. Haran a ye Ludu,
²⁸ mazlaara a naba emtsehe eddenjaara keni zlafe àà ba an shifa. A emtsaa àà ba am ekse na ta yanaa am hudaara na, am berni àà Ur, am Kaldiya.
²⁹ Tara Abraama antara Nakaur ta ge gyaalaha. Zhara àà mukse àà Abraama Saray. Zhara àà mukse àà Nakaur Milka. Milka ñanna waà, egdze àà Haran eddetare palte an Yiska.
³⁰ Saray maa, ñane dzire àà yeka baaka egdzaara.
³¹ Taara a naba tse antara egdzaara Abraama, antara eggyenjaara Ludu egdze àà egdzaara Haran, antara Saray shawlaara, mukse àà egdzaara Abraama, a naba tsetehe am Ur, am kwara àà Kaldiya antara emndaara, kwaye ta zlala àà dem Kanaana. Daraada am Harran waà, de njarinja aàhuwa.
³² Iva àà Taara magaamaga dermeke buwa an ilyebe lauktu àà emtsa. A emtsaa am Harran ñanna.

12

Naàwa Dadaamiya a ðante estuwa Abraama

- ¹ A ba Yaakadada àà elvan ge Abraama: Sesse am lardaana, sesse am jebaana, sesse am mba àà eddenja, ezlzala àà dem larde na ni watse yaà kwaraksaà ya.
² Yaà de yaikteya, yaà de gagve larde yaikke. Yaà de gak barka, yaà de ganvege zharaana zhara yaikke. Kaà de gev barka ge emnde bademme.
³ Yaà de gater barka ge emnde na ni taà de gak barka ge ekka. Yaà de nyainyai emnde a nyainyai nyainye. Yaà de gaterar barka ge emnde na taà ate haha bademme adaba ka.
⁴ Daaci a naba tsetehe ge Abraama, a naba zlala ba seke una a bannaa Yaakadada na.
⁵ Abraama magaamaga yawe kul vuye jilyebe am sarte na a kezla am Harran. A eksetaa muksaara Saray antara Ludu egdze àà egdze a emmenjaara, antara navahaara na a shateraa am Harran ñanna bademme ira nalmanaatare bademme, ba zlalaatare àà dem Kanaana.
Daraada am larde àà Kanaana ñanna maa,
⁶ Abraama a naba degashe an hufo àà larde àà Kanaana ñanna peraatte, haa a daahe àà dem tate na taà ðahana an Sikaim na, am tate àà nafa yaikke na taà ðahana an Maure na. Am sarte ñanna maa, emnde a larde taà anjka am Kanaana.
⁷ A naba marapsehe ge Yaakadada àà katafke àà Abraama, a ba ñane àà elvan ge ñane: Larde na waà, yaà de vaterter ge wulfahaana. Daaci Abraama a naba nderanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Yaakadada na a maranaa iraara na am tate ñanna.
⁸ A tsetehe am tate ñanna maa, kwaye a zlala àà dem Baytila, àà dem gedíyaara am hufo àà wa. A de icese slalaara am tate ñanna, a magaa berahaara an kacakaca am dagave àà tara berni àà Baytila am puti antara berni àà Ayu am gedíyaara ñane keni. Aàhuwa keni Abraama a nderanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Saksage, a magaa maduwa, a ðaha Dadaamiya an Saksage am maduwaara.
⁹ Mazlaara a naba kezla aàhuwa keni, a eksetaa baraàmaara àà dem dalbe àà manem.

Abraama am larde àà Misera

¹⁰ Samsa waya àà sem larde, waya ñanna keni yaikke jipu. Abraama a naba kezla àà dem Misera geni àà de shekwaashekwa ààhuwa cekwaanjudi.

¹¹ Herzharanteherzhe haha àà Misera waà, a ba Abraama àà elvan ge muksaara Saray: Ka cenancena emtu, naàwa ekka, ka mukse zari jipu. Diyandiya geni

¹² maà de puwartepuwa icaatare ate ka emnde àà Misera, taà de baà: Muksaara degi una, daaci taà de ja shifaaruwa, amaà ekka waà, taà de jañka.

¹³ De bateranba ka egdze a emmerwa, geni a fariyufe hyema, a njaninja lapiya am barkaaja. Yaà enjlanaañezla shifaaruwa am barkaaja.

¹⁴ De tsekwatsekwa Abraama am Misera, emnde a Misera taà zhara zarire àà muksaara na jauje ge ndzedà.

¹⁵ Galipaha àà Firawna keni naranna. Itare ta naba danaa zlebaara ge slekse, se daranda mukse na àà dem mba àà slekse.

¹⁶ Sleksu Firawna a maganaa shaigerire kwakya jipu ge Abraama afaba mukse na. A naba halanu dabbaha kwakya: kyawaha, eslaha, ezzenwaha antara ezlegwamaha. A vante antara navaha ira kwatenaha.

¹⁷ Amaà Dadaamiya Saksage a belanar masiba yaikke ge sleksu Firawna antara emndaara bademme afaba elva àà Saray, mukse àà Abraama.

¹⁸ Mazlaara Firawna a naba dfante Abraama, a ba ñane àà elvan ge ñane: AÀzara una ka magita ka na? Labara bakiyanka geni muksaaja?

¹⁹ Labara ka bantsa egdze a emmeja geni yaà naba eksanteksa, yaà ganvege muksaarua? Kwaye muksaaja mazlaara eksanteksa, ezlzala!

²⁰ Firawna a vaterte elvaara palle ge emndaara, geni a varanteva baraama ge Abraama, a ezlzala. A eksaneksa muksaara antara kazlanjaara bademme, a ezlzala.

13

Tegava àà tara Abraama an Ludu

¹ Tsetse Abraama am Misera, anjwa àà eptsà àà sem Kanaana am Puti, ñane antara muksaara, antara kazlanjaatare bademme. Ludu keni àà aàzejaara.

² Abraama ñanna ndza sleberba jipu. Kwakya dabbahaara, kwakya gursaara antara dindar bademme.

³ Abraama anjwa àà maga ba shula. A tsetehe am manem ñanna, kwaye a zlala àà dem Baytila, am tate na ni ndza a magaa beraha àà kakakaca aàtekwa na, am dagave àà tara Baytila an Ayu.

⁴ A baà am tate na ni ndza a nderaanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya werre na. Abraama a magaa maduwa, a dfante Dadaamiya an Saksage am maduwaara.

⁵ Ludu na aàzejaara na maa, ñane keni an waldaha àà elsahaara antara kyawahaara, antara nawahaara halal. An beraha àà kakakacaara keni bademme.

⁶ Nalmane àà tara Abraama antara Ludu kwakya jipu. Cekwa kaambaatare geni taà nja aàtirpalle.

⁷ Afaba una ñanna tsetse wava am dagave àà suniyaha àà Abraama antara suniyaha àà Ludu. Emnde a haha am sarte ñanna, emnde a Kanaana antara Pairaisiyaha, itare keni taà àà ba am haha ñanna.

⁸ Daaci a ba Abraama àà elvan ge Ludu: Taslaaja a jerka dagala am dagavaamiya antara ka dekidefeki, ma am dagave àà suniyahaamiya keni. Afaba ma ba emnde a haà palle.

⁹ Naàwa haha bademme àà katafkaaja. Mi naba tegave. baaka laambaaja dekidefeki naba ekseseke dalbe na kaà katana ka. Maki ka eksese dalbe àà naafafa, iya yaà dem nazlaba. Maàki ka eksese dalbe àà nazlaba, iya yaà dem naafafa.

¹⁰ Ludu a kante ice, a naa kaamba àà Urdun shaigera jipu, kaamba bademme ba slerekke. Afaba am sarte na zlafe Yaakadada kaafanaaka tara Saudauma antara Gaumaura, dem jauwar ndza ba seke zlanna àà Yaakadada, ndza ba seke haha àà Misera.

¹¹ Daaci Ludu a eksananse kaamba àà Urdun ñanna bademme ge irraara, mazlaara a naba kezla àà dem gedí. Ta tegava estuwa tara Abraama antara Ludu.

¹² Abraama ñane njaanja am haha àà Kanaana, Ludu, ñane a de icese slalaara am hufe àà kaamba, a velanaa àà dem Saudauma. A magaa berahaara an kakakaca.

¹³ Amaà waà, emnde a Saudauma ñanna ta maàndzawaha jipu. Kwakya haypaatare àà katafke àà Yaakadada

¹⁴ Am sarte na Ludu yanaaya Abraama, zlaazlala, a ba Dadaamiya àà elvan ge Abraama: Kanteka icaaja, ezhzhara àà dem yala antara àà dem gedí, àà dem puti, antara àà dem manem bademme.

¹⁵ Haha nanna kaà ankwaa à zharana ka na waà, yaà vakte ge ekka antara wulfahaanja baðemme, dem ba ge ðekidëki.

¹⁶ Yaà yaktiya ba seke berbere àà haha. Ba seke una ni kaà dzegwanka kezla berbere àà haha na waà, wulfahaanja keni taà hyanuka ba estuwa.

¹⁷ Tsetse, naba jemje ðaba am haha na baðemme, nanaana walaara antara yaikkiraara an vuwa baðemme. Aðaba ya vakte ge ekka.

¹⁸ Abraama a naba kezla, a de magaa slalaara an beraha àà kacakaca am ekte àà nafaha am Mamre, herzhe an Haiburuun. A nderanaa tate àà fana sadake aàtekwa ge Yaakadada am tate nanna keni.

14

Abraama gaaga ndzedã arge sleksaha, a njezlaa Ludu

¹ Am zamane àà sleksu Amrafail slekse àà Sine'ar, antara Ariyauk slekse àà Ailasar, antara Kaidaulayaumair slekse àà Ailam, antara Tidal slekse àà Gauyim,

² sleksaha nanna ta naba dateraa waàva ge sleksaha umele ilyebe: ta dateraa waàva ge tara sleksu Baira, slekse àà Saudauma antara Birsã, slekse àà Gaumaura, antara Siniyabu, slekse àà Adama, antara Saimaibair, slekse àà Jaibauyim ira slekse àà Baila, Jau'ar keni ba zhera àà kwara nanna.

³ Sleksaha ilyebe na keni ta naba magaa waada, ta jamme am kaamba àà Siddim, ðaambake zlafe adaliye. Kina waà, tate nanna gevge haye baðemme, taà ðahana an haye àà izhe.

⁴ Yawe kelaawa ju buwa taà ankwaa àà fansarfe ge sleksu Kaidaurlayaumair. Amaa ate iva kelaawa ju keyire waà, basharka mazlaara.

⁵ Ate iva kelaawa ju ufaðire maa, sleksu Kaidaurlayaumair antara sleksaha umele na yaatare palle na, ta naba se gaa ndzedã arge emnde a Raifa am Astairaut Karnayim, ta de gaa ndzedã arge emnde a Suni am Hama, ta de gaa ndzedã arge emnde a Aimi am kaamba àà Kiriyatayim.

⁶ Ta de gaa ndzedã arge emnde a Hauri zlafe adaliye àà ba ate ire àà waatare, am Sai'ir. Ta ðabemhe peraatte dem Ail Paran herzhe an we àà kaamba, zaruze baðemme.

⁷ Daaci ta naba eptse kwa. Saraasa am Ain Mispat, an Kaadais keni taà ðaha ba ekse nanna aàhuwa keni ta se gaa ndzedã arge Amalaikiyaha am hahaatare baðemme, ta zateruhe mette an naàza erva. Amauriyaha na taà am Hasasau Tamar keni ba estuwa, itare keni zarateruze an naàza erva baðemme.

⁸ Daaci duwa àà sleksaha, slekse àà Saudauma, slekse àà Gaumaura, slekse àà Adama, slekse àà Jaibauyim ira slekse àà Baila, amaana Jau'ar. Sleksaha nanna ta naba sesaa emndaatare baðemme, ta se tsatsaa waàva am kaamba àà Siddim.

⁹ Daaci se daremda am waàva yaikke antara sleksaha na, itare keni taà an emndahaatare: Sleksu Kaidaurlayaumair nane slekse àà Ailam, antara Tidal slekse àà Gauyim, antara Amrafail slekse àà Sine 'ar, antara Ariyauk slekse àà Ailasar, amaana: sleksaha ilyebe taà wava an sleksaha ufaðe.

¹⁰ Ay mbate, kaamba àà Siddim nanna baðemme an yaà evvegaha. Ta de zhagade, de valyaremvaley àà dem evvegaha na tara slekse àà Saudauma antara slekse àà Gaumaura. Jugena àà emnde na, kyarekya, zhagadarzhagade àà dem waha.

¹¹ Daaci emnde na garega ndzedã na ta naba halante nalmane àà emnde a Saudauma antara emnde a Gaumaura na baðemme, antara ba naàza zaatare na ndza an shebe, habazarsehabaze baðemme, zlarzlala an nane.

¹² Ludu egdze àà egdze a emmenjaara ge Abraama na ndza an Saudauma na keni eksarvaksã, nane-ka, nalmanaara-ka, baðemme zlarzlala an nane.

¹³ Ankwaa edda àà sera umele njezlanja, a se balanansa nane labare ge Abraama, ura Ibraniñkau, àà nja am ekta àà nafaha àà Maàmre ura Amauri, nafaha nanna sadadde jipu. Mamre nane egdze a emmetare ge tara Aiskaul antara Anair, ta emnde a namaana jipu antara Abraama.

¹⁴ De cenaancena Abraama geni kelaadaha eksarvaksã egdze àà egdze a emmenjaara daraànda, a naba jemaã emndaara, dawalaha na mbarmbe waàva jipu na, zaala dermeke keye an kelaawa ju tise. Daaci yalla, a daa ðaba kelaadaha na dem Dan.

¹⁵ Abraama a de tegese emndaara gergere kwakya, daaci nane antara dawalahaara na a naba datererhe ge kelaadaha na an waàva an vayiya. A naba gaa ndzedã arge sleksaha nanna, a kyateraaha, a ðabateremhe àà dem Hauba herzhe an Damas, am dalbe àà manem.

¹⁶ A lyevaa nalmanaatare bademme, a saaxe an nane. Ludu egdze aà egdze a emmejaara na keni a naba sanaaxe. Ludu nanna, njwashaha, emnde umele na ndza sluwaratervaslue na, antara nalmanahaatare bademme sarateraasa.

Malkisadaka aà gar barka ge Abraama

¹⁷ Am sarte na Abraama gaaga ndzedfa arge Kaidaurlayaumair antara sleksaha umele na yaatare palle na maa, a naba eptsaa. A naba sesehe ge slekse aà Saudauma, a de yainuhe am kaamba a Sawe. Kaamba nanna waà, taà dafhana an kaamba aà sleksaha.

¹⁸ Malkisadaka, slekse aà Salima, zlafe adaliye nane liman aà Dadaamiya na an nire ge emnde bademme na, nane keni a sesehe, a saa dafa antara egdze a mbazla am erwa.

¹⁹ A se gar barka ge Abraama, a ba nane: Abraama, a gagga Dadaamiya na an ire ge emnde bademme na barka. nane edda aà samaya antara haha.

²⁰ Zheraara a gevge an gaàlaà, Dadaamiya na ni an nire ge emnde bademme, a fakem kelaadahaaja am erwa na. Daaci Abraama a sanse luser am nalmanaara bademme, a vante.

²¹ A ba slekse aà emnde a Saudauma na aà elvan ge Abraama: Taslaaja viteva ka ba emndaaruwa, nanaaja nalmane bademme.

²² A njwanante ge Abraama, a ba nane aà elvan ge nane: Naàwa erwaaruwa, kanakanteka aà katafke aà Yaakadada, Dadaamiya na aà nire ge emnde bademme, edda aà samaya antara haha na, yaà zaku ba wadaara:

²³ Ba uwe keni yaà ekseka ya am nalmanaaja. Una ba zawa aà kimakaaja palle, ba hulma aà sluzhaaja keni. Kaà de baanka ka gananga nalmane ge Abraama.

²⁴ Ba naàzaraaja keni yaà ekseka ya maà ba una ta zuwaa dawalaha-ka. Amaà dza aà malaha na ta daa dfaidfaba na waà, yaà eksarekse, tara Anair, Aiskaul ira Mamre. Itare waà, a halarvaahala nubaatare.

15

Dadaamiya aà ngufa namaàna an Abraama

¹ Am iga aà labare nanna maa, Abraama shansha waàhaya, anjwa aà ndahan elva Saksage, a ba nane: Abraama, a wanja lyawa d'ekideki, ya gwelakwaaja ba iya an iraruwa. Kwakya lafaaja aàzerwa.

² A njwanante ge Abraama, a ba nane: Ba estuwa Yaakadadaaruwa, Saksagaaruwa. Amaà watse kaà de vite uwe d'emme ka? Naàwa anjwa aà zla ndzedfaaruwa bademme, amaà egdzaaruwa yaà de yaànaà am iga keni baaka. Ba warataaruwa keni a de zaànaà ba Ailiyaijair egdze aà emnde a Damas.

³ A farhe zlafe adaliye, a ba nane: Saksagaaruwa, bashakika wulfe ma, eddawna ta yanaa am huàde aà haaruwa na waà, watse sleza warataaruwa ba nane.

⁴ Amaà a tsekwe ge kwara aà Yaakadada zlafe adaliye aàsezejaara, a ba nane: nane ka sleza warataaja. Aà de zaànaà ba eddawna aà de segashe am ka malle.

⁵ A sanse aàsegashe, a ba nane aà elvan ge nane: Ezhzhaàraà ice aà dem samaya, ekkezla terlyakwaha na maà kaà dzegwaàndzegwa! Daaci a ba nane aà elvan ge nane: Wulfahaaja keni watse ba estuwa.

⁶ Abraama a naba fetarhe ate elva na a ndasaa Saksage na. Adaba una nanna, Yaakadada keni a fe nane ate edda aà jirire.

⁷ A ba Dadaamiya aà elvan ge Abraama: Ba iya una ya Yaakadada, ya saxe am Ur am haha aà Kaldiya, ya sakaa aàsehuna geni yaà vakte haha na ge ekka.

⁸ A njwanante ge Abraama, a ba nane: Yaakadadaaruwa, Saksagaaruwa, yaà de dise estara geni ba jirire haha na vakiteva ge iya?

⁹ A ba Yaakadada aà elvan ge nane: Kwaye, de tatayevaataataya gyaale sla aà yawe keye antara naàwe a yawe keye antara zhel kyawe a yawe keye ira takala a masar palle antara takala a kaamba palle, siyansa bademme.

¹⁰ Abraama a naba tatayevaa dabbaha nanna antara yiyaha nanna bademme, a datsanme bubuwa am dagave kalkale. Sey ba yiyaha waà, datsaaka am dagave na. Amaà ba kelaa dabba waà, ba a icanme kalkale waà, a ba zlateraaxe ma urara keni an ndanjire a una.

¹¹ Waàva ge zaatataha arge hyuwaara, amaà a bakaterbaka Abraama.

¹² Herzhe aà eblya vaciya maa, Abraama nanaaja hare jipu, lyawa keni aà wanwa adaba gevge ba tabedamme an tsaka ire.

¹³ Daaci a ba Saksage aà elvan ge nane: A njinja am vuwaaja ganakini wulfahaaja taà de nja am larde aà emnde. Watse taà de gev navaha aà emnde nanna, taà de magatera palasa am iva dermeke ufafe.

¹⁴ Amaà watse ya pelsepele ya ate emnde ñanna taà de magateraà navire ñanna. Am iga àà una ñanna maa, taà de sesse am larde ñanna an nalmame kwakya jipu.

¹⁵ Ekka maa, kaà de bere eggyahaanja am faya àà ba an hairire. Kaà de gev emgyegwe kurcumme lauktu kaà de emtsa.

¹⁶ Wulfahaanja taà de eptsaa ààsehuna waà, sey am zamane ge ufadfire. Adaba kina zlafe haypa àà Amauriyaha jawka ge ndzedfa geni yaà bakatersebake.

¹⁷ Eblyablya vaciya ba dekidefeki, gevge vayiya bademme maa, taà zhaàràà ba gahe àà kaàràà, tara nara àà kaàràà antara yire àà kaàràà taà segashe am hudfaara, àà zlara gahe na am dagave àà dabbaha na an datsa na.

¹⁸ Dadaamiya Saksage keni a ngwede namaàna ba vacite ñanna an Abraama, a ba ñane àà elvan ge ñane: Haha na waà, vanarterteva ge wulfahaanja, tsante ate haye àà Misera, dete haye yaikke na taà dhanaa an Aifratris na bademme.

¹⁹ Larde àà Kainiyaha, larde àà Kainijiyaha, larde àà Kadmauniyaha,

²⁰ Larde àà Haitiyaha, larde àà Pairaisiyaha, larde àà Raifaha,

²¹ larde àà Amauriyaha, larde àà Kanaaniyaha, larde àà Girgasiyaha ira larde àà Yaibusiyaha bademme, yaà de vakte ge ekka.

16

Hajara a yan Ismayiila ge Abraama

¹ Saray, mukse àà Abraama yaneka egdzere ge zhelaara dekidefeki. Ankwa kwatenaara egdze àà emnde a Misera, zharaara Hajara.

² A ba Saray àà elvan ge zhelaara Abraama: Naàwa iya, fiyarfe Dadamiya yaà yeka. Naba njawinja antara kwatenaaruwa na, ambane watse yaà shansha deme egdzere ate ñane. Lyavaalya ervaunfe àà Abraama elva àà Saray na.

³ Daaci Saray a naba eksante Hajara kwatenaara, a vante ge zhelaara Abraama geni àà ganvege muksaara. Iva kelaawa una a maganaa Abraama am haha Kanaana.

⁴ Daaduwa Abraama ààdeza Hajara, Hajara a naba shaa hufe. Ba a naa a shaa hufe na waà, a naba fantau ge zhaàràà zanwaara Saray an ice a epsawa.

⁵ Daaci a ba Saray àà elvan ge Abraama: Emtanjkire na ni ndza arge iya na waà, kina eptsakaareptse ge ekka. Hajara kwatenaaruwa ge iya, ya eksante ba iya ervaaruwa ya fakem am huviye ni, gevge ni àà zhari ba seke ya kere am icaara adaba a shaa hufe! Miya antara ka waà, àà hyephye Dadaamiya Yaakadada dagavaamiya.

⁶ A ba Abraama àà elvan ge Saray: Kwaye kwatenaanja, ba kina keni àà ba am ervaanja. Emmaga naàzena ni kaà katana ka an ñane. Daaci Saray a naba maranaa zladfa kwakya ge Hajara, Hajara zhagadaazhagade ààtuge ñane, a naba kecfeme am kaamba.

⁷ Malika àà Yaakadada a de bere Hajara am kaamba, àà nja ate we àà yawe. Yawe ñanna herzhe an barama a dem Sura.

⁸ A ba malika na àà elvan ge Hajara: Hajara kwatena àà Saray, ka sawa ame? Kaà deme kina? A njwanante, a ba ñane: Yaà ankwa àà zhagade ààtuge zanwaaruwa Saray.

⁹ A ba malika na àà elvan ge ñane: Ba kina eptseptsa ààdeza zanwaanja. De ganaaga iraanja àà dem aha ààkatafkaara.

¹⁰ A ba malika àà Yaakadada àà elvan ge ñane zlafe adaliye: A ba Yaakadada yaà de yarterteya egdzaraanja, taà de gev kwakya jipu, baaka kezlakulaatare.

¹¹ A ba malika àà Yaakadada àà elvan ge ñane: Naàwa kaà àà hufe, watse kaà yaà egdzere zhele, kaà fana zhera àà Isemayiila, adaba Yaakadada cenancena zladfaanja bademme.

¹² Amaà egdzaanja ñanna waà, watse slemaàndzawa ba seke ezzerjwa a kaamba. Ervaara àà de sha emnde bademme, emnde keni bademme watse ervaatare àà de sha ñane. Watse àà nja ba ñane palle àà de gaterapteka ge egdzar mamahajaara dekidefeki.

¹³ Am iga àà una ñanna maa, a ba Hajara: Abi iya keni ya nanna ñane eddawna a nina na? Adaba una a dhaha Yaakadada na a ndahan elva na an: Dadaamiya na àà nina.

¹⁴ Adaba una ñanna, suwa ñanna taà ankwa àà dhana an suwa àà Dadaamiya ankwa àà nina. Suwa ñanna am dagave àà tara Kaadais antara Baarait.

¹⁵ Daaci Hajara a yan egdzere zhele ge Abraama. Abraama a fete zhera àà egdzaara na a yanaa an Hajara na Isemayiila.

¹⁶ Iva àà Abraama shanasha kul tise junkwahe am sarte na Hajara a yan Isemayiila.

17

Dem shedekwe gevge nalaama àà namaàna àà

Dadaamiya an Ibrahiima

¹ Abraama shanaasha yawe kul maselmane, Yaakadada a naba marapsehe àà kataftkaara, a ba ñane àà elvan ge ñane: Ba iya una ya Dadaamiya, hakuma bademme àà ba am ervaaruwa. Njinjaana ààkataftkaaruwa, a jerka duksa maàndzawe ate ka am njaana.

² Naàwa yaà anƙwa àà maga namaàna am dagavaamiya antara ka: Yaà vakte yaà, yaà de yaàkteyaà kwakya jipu.

³ Daaci Abraama a kezlan ugje ge Dadaamiya, wafkaara ba teppe ate haha. A ba Dadaamiya àà elvan ge ñane zlafe adaliye:

⁴ Elvaaruwa ge ekka waà, namaànaaruwa vanakteva zlauzle, kaà de gev eddarge nalgaha kwakya.

⁵ Aàsalikataliya na waà, taà dalika àà dafaàkaà an Abraama mazlaara, amaà Ibrahiima. Adaba ganagvege eddarge nalgaha àà emnde kwakya.

⁶ Yaà de gavgege eddawna ni jebaara kwakya jipu na, yaà de yakteya kwakya jipu, kaà de gev eddarge nalgaha àà emnde, sleksaha gergere taà de segashe am emndaana.

⁷ Namaànaaruwa na ya ngudakan ge ekka na waà, antara ge egdzaraana keni bademme, dem eggyeggye. Namaànaaruwa ñanna saksage geni ya Dadaamiyaana, ya Dadaamiya àà egdzaraana keni am igaana.

⁸ Haha ñanna naàwa ka waye am huɗaara na waà, yaà vakte ge ekka antara egdzaraana bademme, naàza ba ge dƙidƙeki. Haha àà Kanaana bademme àà de gev naàzaana, antara egdzaraana am igaana, watse ba iya una ya Dadaamiyaatare.

⁹ A ba Dadaamiya àà elvan ge Ibrahiima zlafe adaliye: Ekka waà, demanvedeme ka ba namaànaaruwa, ekka antara egdzaraana bademme dem eggyeggye.

¹⁰ Naàwa naàzena kwaà de magana kure ge tsufa namaàna na ya ngudana ya antara kure: Ba kelaa ma yakuraya egdzere zhele kwaà belana am shedekwe.

¹¹ Dawemda am shedekwe. Una ñanna nalaama àà namaàna na am dagavaamiya na, iya antara kure.

¹² Ba kelaa maà yakuraya egdzere zhele am jebaakure, kwaà belana am shedekwe am hare ge tisire. Dete ba una gavka jebaakure keni ma ta yanaa àà ba am huɗe àà haà àà kure tsawe.

¹³ Ma una ta yanaa am huɗe àà haà àà kure, ma una kwa shekweve an shekwe keni bademme puwawaterempuwa am shedekwe baaka shaige. Una ñanna nalaama àà namaànaaruwa ge kure, an puwa ate vuwaakure. Namaàna ñanna saksage.

¹⁴ Amaà zhele na baaka am shedekwe, icaaka zheliraara dƙidƙeki na waà, a jaranaaja shifaara ba dƙidƙeki am jebaara. Adaba ñane ebzube namaànaaruwa.

¹⁵ Daaci a ba Dadaamiya àà elvan ge Ibrahiima: Kina waà, dafahe muksaana an Saray mazlaara. Aà salikataliya na waà, zharaara Saratu.

¹⁶ Yaà de ga barkaaruwa ate ñane, yaà de vakte egdzere zhele an ñane. Aà de gev emmarge nalgaha gergere. Sleksaha gergere antara jebaha àà emnde gergere àà de segashe am ñane.

¹⁷ Ibrahiima a kezle ugje, wafkaara ba teppe ate haha, amaà waà, ambera àà dzaka. Adaba a ba ñane am ervaunɗaara: Emgyegwe a zhele yawe dermeke ni kwasau zlafe àà de yaà egdzere? Ma Saratu keni emgyegwe a mukse yawe kul maselmani ni aè de ya egdzere?

¹⁸ Daaci a ba ñane àà elvan ge Dadaamiya: A shifeteshifa ñane ba Isemayiila ààkataftkaana, baaka naàzu yaà yekana umele.

¹⁹ Amaà a nwanante ge Dadaamiya a ba ñane: Baaka shaigaara dƙidƙeki, muksaana Saratu àà de yaka egdzere zhele, kaà de dafana an Isiyaaku. Yaà de nguda namaànaaruwa antara ñane ira egdzaraara am igaara ge ñane. Namaànaaruwa ñanna saksage.

²⁰ Duksa palle waà, lyanvaalya yekaana ate Isemayiila. Yaà de ga barkaaruwa ate ñane, yaà ganve ura kwakya jebaara. Yaà huyanahuya kwakya jipu, sleksaha kelaawa ju buwa una taà de segashe àà ba am ñane. ñane ñanna waà, yaà de ganvege nalga yaikke.

²¹ Amaà namaànaaruwa waà, yaà ngudana antara Isiyaaku, egdze na ni àà de yakaa Saratu na. Aà de yakaa egdze ñanna am shifa sarte ba seke una.

²² Zlauzle am tsakana elvaha na ge Abrahiima maa, a zlahe ge Dadaamiya.

²³ Am iga àà una ñanna, Ibrahiima a eksante egdzaara Isemayiila, antara navaha na ta yateraa am huɗe àà haara ira emnde na a shekwaterve an nalmanaara, bademme a puwaterme am shedekwe vacite ñanna, ba seke una a ndahanaa Dadaamiya.

²⁴ Am sarte na Ibrahiima àà dem shedekwe, ivaara kul maselmane ju maselmane.

²⁵ Egdzaara Isemayiila an yawe kelaawa ju keye am sarte na àà fana am shedekwe.

²⁶ Tara Ibrahiima antara egdzaara Isemayiila ta dem shefekwe aà ba ate vaci palle.

²⁷ Ba duksa palle ge emnde na taà am hufe aà haara keni. Emnde na ta yateraa am hufe aà haara, antara emnde na a shekwaterve an shekwa, zaalaha bademme, ta dem shefekwe aà ba am hare nanna.

18

Dadaamiya a balese estuwa sarte a yaà Isiyaaku

¹ Yaakadada a naba marana iraara ge Ibrahiima am dagave aà nafaha sadafde am Mamre. Ibrahiima anjka aà nja ate we aà wakiyaara, beraara bademme a maganaa aà ba an kacakaca. Sarte nanna keni erva a vaciya jipu.

² Ba estuwa a kante ice waà, aà zhara ba emnde keye, zaala taà anjka aà tsatse. Hatstse aà bina a naba tsetehe, anjka aà de yaiteruye ate we aà wakiya, a kezle ugje ate haha,

³ a ba nane aà elvan ge pallaatare: Yaakadadaaruwa, maàki ba zakivaareze waà, taslaanja deska ba estuwa, sawa tsatse am mba aà navaanja.

⁴ Daaci a ba nane aà elvan ge itare: Sawmbare puwawansepuwe cekwaanjgufe am ekte aà nafa aàhuna, taà sakura egdze a yawe kwaà baraabara serahaakure.

⁵ Yaà katakurva antara egdze a naàza za, kwaà shansha ndzedfa, lauktu kwaà fanu ge baraamaakure aà de katafke ba seke una kwaà katanaa kure. Daaci estuwa, dakureska ba dey arge haà aà sleslaraakure. Ta njanante ge wayvaha na, a ba itare: Shagera jipu, naba emmaàga sleraanja.

⁶ Ba watsawatse, a epts aà ba an hadzala Ibrahiima aà dem bere aàza Saratu, a ba nane aà elvan ge nane: Degevaadega ukpa na leppe jipu na keye ate daramaara, emmaàga gatau watsawatse.

⁷ nane an iraara, zhagadaara aà dem walde a esla, a de eksese egdze a esla na shagera vuwaara, hyuwaara kudkufe jipu na, a naba fanem am erva ge sleslaraara, nane anjka aà ganve naàza dfaale aà ba ate watsawatsire.

⁸ Gyepgye naàza dfaale na maa, Ibrahiima a satera jeba naza za umele anjka ta magana an uba, antara uba aà waya, a sateranhe aàtirpalle antara hyuwa na, a faterhe aà katafkaatare. nane keni a tsahe aà ba aàzetare am ekte aà nafa nanna haa ta zuhe.

⁹ Daaci ta ndavanuhe, a ba itare taà elvan ge Ibrahiima: AÀme muksaanja Saratu? A njwaterante, a ba nane: Kwaye nane anjka am bere.

¹⁰ A ba palle aà wayvaha na aà elvan ge Ibrahiima: Sarte seke una am shifa watse yaà epts a, una yaà ndak ba jirire baaka eptsankaara, watse yaà se bere Saratu an egdzere zhele am erva. Saratu keni aà tse aà ba am iga aà Ibrahiima nanna ate we aà wakiya, anjka aà cena elva na.

¹¹⁻¹² Daaci dzaka ge Saratu an ila, adaba Ibrahiima antara nane bukerdfaatare garevge emgyegwaha. nane dembe ba naàdfaatare njwashaha keni naàzaara icevice. Adaba una nanna a ba nane am ervaunjaara: Am njaaruwa na ni kwasau zlafe anjka emtakire aà nja antara zhele? Edda aà haaruwa keni gevge emgyegwe a zhele kurcumme!

¹³ A ba Saksage aà elvan ge Ibrahiim: Labara aà dzaka Saratu? Labara a bantsa nane am ervaunjaara ganevge emgyegwe a mukse ni yaà yaà egdzere-he?

¹⁴ Una keni anjka najipuwaara aàza Saksage emtu an sleksiraara? Sarte seke una am shifa, yaà anjka aà epts aàsezenja, yaà se bere Saratu an egdzere zhele am erva.

¹⁵ Jaaja lyawa Saratu maa, a ba nane: Dzakanka. A ba Yaakadada keni ba parakke: Ka dzaka.

Ibrahiima anjka aà yekateru shifa ge emnde a Saudauma

¹⁶ Am iga aà una nanna maa, tsaretse wayvaha na keye kerde, taà anjka aà zlala waà, ta kurese ba ndanjire aà Saudauma. Ibrahiima keni a zlala antara itare, a daa aà puwatersepuwe.

¹⁷ Daaci a ba Yaakadada: Yaà tsa shebanvuweka ge Ibrahiima naàza na yaà de magana ya.

¹⁸ Adaba Ibrahiima aà de gev eddarge nalga yaikke, nalga na ni watse an hakuma jipu na. Bademme aà emnde na taà ate haha taà de sha barka adaba nane.

¹⁹ Ya eksese nane ganakini aà kwaratersekwere ge egdzaraara antara wulfahaara am igaara ge nane geni a farfa zherwe ate shairiyahaaruwa, a magarmaàga jirire, a magarmaga duksa bademme an baramaara, lauktu yaà gananneve ge Ibrahiima naàzena ya banaa watse yaà vanteva na.

²⁰ Daaci a ba Yaakadada aà elvan ge Ibrahiima: De shisha yawe aà kyua aà emnde kwakya, adaba naàzena taà anjka aà maganaa emnde a Saudauma antara Gaumaura. Haypa aà emnde nanna jauje ge ndzedfa.

²¹ Adaba una nanna yaà anƙwa tsekwa aàdehuwa, yaà de habaza magaatere nanna maàki ba jirire ba estuwa. Maàki gavka estuwa keni watse ya nna ba diyeddiye.

²² Daaci emnde buwa am wayvaha na eptsaraterveptsu iga, zlarzlala am tate nanna, taà anƙwa aà zlala aà dem Saudauma. Amaà Yaakadada waà, zlalaaka, anƙwa aà tse aà ba am tate nanna, Ibrahiima keni anƙwa aà ba aà tse aà katafkaara.

²³ Ibrahiima a ganapte ge Yaakadada, a ba nane aà elvan ge nane: Kina emnde a jirire na taà aahuwa keni kaà de kefaterakeda aàtirpalle antara emnde a haypa emtu Yaakadada?

²⁴ AÀmbane taà anƙwa emnde a jirire kul ilyebe am Saudauma nanna, kaà de kefaterakeda itare keni emtu? Kaà yaterareka ge emnde a ekse nanna adaba emnde a jirire kul ilyebe na taà am hudaara na emtu?

²⁵ Kay! Ekka kaà ta maganaaka jeba una. Emnde aà jirire ni kaà cebatera aàtirpalle antara emnde a haypa? Shairiyaatare kalkale? Una aà magaaŕveka. Eddawna watse aà kyanana nane shairiya aà duniya bademme ni aà kyanaka shairiya a jirire?

²⁶ A nwanante ge Yaakadada, a ba nane aà elvan ge nane: Maàki shanansha emnde a jirire kul ilyebe am huŕe aà berni aà Saudauma waà, yaà naba yateraareye ge emnde a ekse nanna bademme adaba itare.

²⁷ A ba Ibrahiima: Taslaana yiyareye Yaakadadaaruwa, adaba maganka lyawa aà katafkaana deƕideƕi ge ndakse elva parakke. Iya waà, ya berbere aà haha ba dey, ya kelpa aà kara ba dey.

²⁸ AÀmbane watse baaka ura ilyebe am emnde a jirire kul ilyebe na, kaà de kefaterakeda bademme adaba emnde ilyebe na baaka am hudaara na emtu? A ba Yaakadada: Maki shanansha emnde a jirire kul ufaŕe jilyebe am ekse nanna waà, yaà keŕeƕe ekse.

²⁹ Aley, zlaŕe Ibrahiima yaànka Yaakadada, a ba nane aà elvan ge nane zlaŕe adaliye: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul ufaŕe am ekse nanna maa? A nŕwete ge Yaakadada, a ba nane: Maàki shanansha emnde a jirire kul ufaŕe am ekse nanna waà, yaà keŕeƕe ekse.

³⁰ A ba Ibrahiima: Taslaana Yaakadadaaruwa, a janƙa ervaunŕe, yaà anƙwa aà ndavakundave zlaŕe adaliye: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul keye am ekse nanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire kul keye am ekse nanna waà, yaà gejeka ekse.

³¹ A ba Ibrahiima: Taslaana Yaakadadaaruwa yiyareye. Adaba kwakya elvaaruwa aà katafkaana: AÀmbane emnde a jirire ta ba kul buwa am ekse nanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire ni hyepheye kul buwa am ekse nanna waà, yaà gejeka ekse deƕideƕi adaba emnde a jirire kul buwa nanna.

³² A ba Ibrahiima: Taslaana Yaakadadaaruwa, nanaana ervaunŕaana an slakala, yaà ndavaku ba palle mazlaara, yaà farka umele. AÀmbane emnde nanna ta ba kelaawa njanŕe am ekse nanna maa? A ba Yaakadada: Maàki shanansha emnde a jirire kelaawa am ekse nanna waà, yaà gejeka ekse mazlaara adaba emnde a jirire kelaawa na.

³³ Am sarte na ni Yaakadada mbedanumbeŕe elvaara bademme ge Ibrahiima, a naba yaa Ibrahiima, a naba zlaŕe. Ibrahiima keni ba eptsara aà sem tataara.

19

A segashe estuwa Ludu am Saudauma

¹ Herzhe anƙwa aà maga mangaripu waà, daraada malikaha buwa na keni am Saudauma. Ludu maa, nane anƙwa aà nja ate we aà walkame aà Saudauma nanna. Ba a puwete ice ate itare waà, hatstse a naba tsetehe, a de yaiteruye, a kezle ugje aà katafkaatare wafkaara ba teppe ate haha.

² A ba nane aà elvan ge itare: Yaakadadaaruwa, taslawaaƕure, daweska ba estuwa arge haà aà naàvaakure. Sawmbare barawaabare serahaakure, harauhaàre, an enjya werre waà, lauktu kwaà tse, kwaà maga shulaakure adaliye. Amaà ta nwanante, a ba itare: nŕere naà duka aà dem mba aà ura, naà haraanŕere aà ba aàgashe.

³ Amaà Ludu keni a tsaa aà ba ate naàzaara, aà magatera tasle estuwa, aà natertaà sera. Daaci ta naba duhe, ta demhe aà dem huŕe aà haara. A de magateraa mujri antara depain na baaka shahi aà makala am hudaara na, ta zuhe.

⁴ Ba zlaàva keni zlavareka emtsaaŕe waà, saremsa emnde a ekse aà Saudauma, dawalaha antara emgyegwar zaalahaatare bademme saresse am slalaha kaàtaàkaàppe se jarantaaveje ge haà aà Ludu.

⁵ Ta dante Ludu, a ba itare taà elvan ge ñane: Taà aàme dawalaha na ta tsekwaam mbaanja àà ba an yayiya vatena na? Satersese aàseze ñere, ñaà kaàtaà zlava an itare.

⁶ A sesehe ge Ludu aàsezetare, a tsaahé ate we aà wakyiya, a hefaniu ge wakyiya am igaara,

⁷ a ba ñane aà elvan ge itare: Estuweka emndaaruwa, magauka mandzawire na taslawaakure.

⁸ Naàwa taà ankwá egdzarahaaruwa ta buwa, garevge gyaalaha, zlafe diyarka zhele waà, yaà satersese itare, kwaà de maga naàzena kwaà katana kure an itare. Amaà zaala na waà, taslawaakure yawaterya, adaba ta wayvaha, taà am hufe aà haaruwa.

⁹ Amaà a ba itare taà elvan ge Ludu: Janernaaja ka ate we aà wakyiya! Ka wa ka sawa an sawa, ka wayve ba dey degiya gakevge narkaliyaanñere? Use dawale, shagera kwa elvaanja. Ba kinamina ñaà magakanaamaga palasa, aà jauje ba ge naàza aà emnde ñanna. Ta naba puwana tsekwefa ge Ludu, taà kata kezla paàre aà wakyiya maa,

¹⁰ malikaha buwa na ta naba velese erva, ta tedante Ludu aà dem hufe aà haà, ta hefaniu ge wakyiya.

¹¹ Ta naba wulfete emnde ñanna taà ate we aà wakyiya na, malaha dete egdzaraha bademme baaka ura aà nanna ice ðekidèki. Ta kuðevaa ba itare ge tataya we aà wakyiya geni taà demda.

¹² Daaci a ba malikaha na taà elvan ge Ludu: Taà ankwá emndaanja umele am ekse na emtu? Ma egdzaraanja, ma shawlahaanja, ma emndaraanja keni, maà ta varahaanja am hufe aà ekse na waà, satersese.

¹³ Adaba ñaà kata keðanaakeda ekse na ba ðekidèki. Yaakadada cenancena kyuwa emnde kwakya adaba maàga aà emnde a Saudauma. Adaba una ñanna a belanjera Yaakadada geni ñaà se keðanaakeda ekse na.

¹⁴ A sesehe ge Ludu, a de mbedateru ge shawlahaara, emnde na ta ankwá aà sheba egdzaraara, a ba ñane aà elvan ge itare: Magaumaàga watsewatsire mi zlalawa am ekse na, adaba Yaakadada aà kata keðe ekse ba ðekidèki. Amaà shawlahaara ñanna ta ganve ba elva a shawya.

¹⁵ Kyaakya adaga waà, malikaha na ta bakante ge Ludu aà ba an ndeða. A ba itare taà elvan ge ñane: Tsetse ba watsewatse antara emndaanja, muksaanja, antara egdzaraanja buwa, dawedde watsewatse, a zakuruka duniya adaba shariya aà haypa aà emnde a ekse na.

¹⁶ Am taà ezhzhara aà hadzaleka Ludu, ta naba ñanaahe ate erva, ta ñanaa erva ge muksaara, ta ñateraa erva ge egdzaraara buwa ñanna, ta daterse aà dete iga a ekse, ta yatera ahuwa, adaba Yaakadada wayaaka keðaa.

¹⁷ Am sarte na daratersede aàdete iga a ekse ñanna maa, a ba palle aà malikaha na aà elvan ge Ludu: Ezhzhagade shifaanja aà de cuwa waà, geni a kedeka shifaanja. Zhareka ice aà sem iga, tseka am kaamba keni.

¹⁸ Amaà a ñwanante ge Ludu, a ba ñane: Estuweka Yaakadada, yaà de dzegwaànka.

¹⁹ Urara keni ya ba naàvaanja, shanansha ñgurna aàzenja magakiyanmaga shaigerire yaikke, ñezlakisenzle waà, yaà dzegwaànka zhagade aà de cuwa wa. Yaà tama aà de shisha emtanjire, yaà de cuvaaka wa yaà emtsa.

²⁰ Kaà ankwá aà nanna egdze a ekse na kwaye ñane na emtu? Herzhe ba egdze a ekse ñanna, yaà dzegwaàndzegwa zhagade aà de cuwa tate ñanna, taslaanja viteva barama ge dehuwa. Egdze a ekse ñanna ba cekwaanjudi, daaci yaà de sheba iraarua am huðaa.

²¹ Shagera, a ba malika na, yaà magakaà ñgurna zlafe adaliye, yaà yaka egdze a ekse ñanna, yaà gejeka.

²² Ezlzlala watsewatse, kaà de sheba iraanja am egdze a ekse ñanna, yaà manka ba uwe keni sey maà dakaada am ekse ñanna. Adaba una ñanna, ta fante zhera aà Jau'ar ge egdze a ekse ñanna.

Dadaamiya ndza a keðan estuwa Saudauma antara Gaumaura

²³ Sesse vaciya am haha waà, Ludu keni de tsekwaatsekwa am Jau'ar.

²⁴ Daaci Yaakadada a naba fantau ge hya kaàraà an wesha an baraudu aà sawa am samaya, aà setarge Saudauma antara Gaumaura.

²⁵ Yaakadada a eptsante eksaha ñanna, antara kaamba a tate ñanna, antara nafaha bademme a ganve ba seke ndza tate ñanna ka.

²⁶ Mukse aà Ludu maa, ñane a zharaa ice aà dem kataliya, ñane keni a naba eptsapte a gev naàkwa aà izhe, amaà ba naàwa ura aà tse aà ba ka.

²⁷ Maàkurallaara a tsetehe ge Ibrahiima an enjlya werre, a duhe aà dem tate na ni a tsaà aà katafke aà Yaakadada na,

²⁸ a kante ice à dem Saudauma antara Gaumaura antara kaambaha à tate ñanna baðemme waà, àà zhara ba yire àà kaàraà yaikke jipu, ba seke yire àà kaàraà kaamba yaikke.

²⁹ Am sarte na Dadaamiya a kedaa eksaha àà tate ñanna, a naba yehamme Ibrahiima, daaci a naba sanse Ludu ba lapilayye am nasiba ñanna. Amaà eksaha ñanna ndza Ludu am hudaara na waà, a ganve ba seke ndza tate ñanna ka.

Slalwe àà Mau'abiyaha antara Amauniyaha

³⁰ Ludu maa, jaaja lyawa ge nja am egdze a ekse ñanna taà dfhanaà an Jau'ar na, adaba una ñanna a naba kezla, kwaye a de nja am hwalakwa am huðe àà waà, antara egdzaraara buwa egdzara ñwasha.

³¹ Daaci a ba egdzere zunwire àà elvan ge kudereñaara: Naàwa eddemiya keni gevge emmgwegwe, am haha na keni baaka eddawna àà shebamisheba seke una taà ankwaa àà maganaà emnde baðemme.

³² Sawa mi eja eddemiya an mbazla waà, mi zlava an ñane, watse mi fanefa wulfe ge eddemiya.

³³ An vayiia vacite ñanna, ta naba hyanhe ge eddetare na an mbazla telkuse, a de haàre male aàzeñaara. Amaà ma sarte na a zlavanzlave na, ma sarte a zlalaara keni diyaaka eddetare dfekideki.

³⁴ An enjya werre, a dante kudereñaara, a ba ñane àà elvan ge ñane: Yawwaa, zlawzle kwa naàzaaruwa, an vayiia vatena zlavanzlave antara edderwa. Sey mi hyanhya zlafe adaliye an mbazla, kaà de hara ka vatena. Estuwa, mi naba fanefa wulfe ge eddemiya.

³⁵ An vayiia, ta naba hyanhe zlafe adaliye ge eddetare an mbazla, a de hare sledabaara aàza eddetare na. Eddetare diyaaka dfekideki sarte na a de zlavanzlave na ma sarte a zlalaara keni.

³⁶ Egdzara àà Ludu bukerde sharaànsha huðe an eddetare.

³⁷ Egdze a zunwiraara a ye egdzere zhele, a fate zharaara Mau'ab. ñane una eggyetare ge Mau'abiyaha sem vatena.

³⁸ Kudereñaara keni ba estuwa, ñane keni a ye egdzere zhele, a fete zharaara ðii'Ammi. ñane una eggyetare ge Ammauniyaha sem vatena.

20

Labare àà tara Ibrahiima antara sleksu Abimailaik

¹ A naba kezla Ibrahiima am tate ñanna, kwaye a de nja am Puti, a de icese slalaara am dagave àà tara Kadais antara Sura. Am iga àà una ñanna maa, kwaye a de nja am Gairar. Am sarte na taà am Gairar ñanna maa,

² a ba Ibrahiima àà elvan ge emnde a ekse ñanna ate muksaara Saratu: Egdze a emmerwa àà bina. Daaci a sariyansa mukse ñanna a ba slekse àà emnde a Gairar, zharaara Abimailaik. A naba ðela emndaara, ta de eksanvaaha.

³ An vayiia waà, daàmda Dadaamiya àà deza sleksu Abimailaik am shene, a ba ñane àà elvan ge ñane: Kina waà, samsa emtsaaja, sey kaà emtsa. Adaba mukse na ka eksevaa ka na waà, mukse àà zhele.

⁴ Am sarte ñanna maa, zlafe Abimailaik dfaaaka emtsaadfe mukse na aàdezeñaara. A ba ñane àà elvan ge Dadaamiya: Yaakadadaaruwa, ma emnde na baaka ba haypaatare keni kaà diya ba cebaterceba emtu?

⁵ Adaba a binaa ba Ibrahiima an waara, egdze a emmerwa àà bina. A ba mukse keni egdze a emmerwa. Ya maganaa àà ba an ervaunðaaruuwa palle, maganka niya a maga mandzawire dfekideki.

⁶ Aà ba am shene ñanna, a ba Dadaamiya àà elvan ge ñane: Ba iya keni diyandiya ganakini ka maganaa a ba an shagerire àà ervaunðe. Adaba una ñanna piyanaktepiya maga haypa an ya, vanakteka barama ge nja antara mukse ñanna.

⁷ Kina waà, danaada mukse na àà dem mba àà zhelaara, adaba zhelaara nabi. Watse àà yekakuwa ñane shifa geni kaà enzlesenzele. Amaà maàki dakannaaka muksaara waà, diyeddiye geni ekka iraanja antara emndaanja baðemme kwaà de njeka an shifa.

⁸ A tsetehe ge Abimailaik an enjya werre, a detaa galipahaara baðemme, a tsakaterse elva ñanna baðemme, jaterja lyawa jipu.

⁹ A dante Ibrahiima keni, a ba ñane àà elvan ge ñane: Labara ka magite una? Ya gaku uwe kena estuwa ni, ka de magite una antara emndaaruwa baðemme am kwaraaruwa na? Naàzena ka magita ka na waà, taà manjka emnde dfekideki.

¹⁰ A ndavanuhe zlafe adaliye, a ba ñane àà elvan ge ñane: A waktaa uwe demme ni ka naba wayete magite una na?

¹¹ A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane: Iya, ya kurken emnde a larde na taà kuveka Dadaamiya, watse taà kediyaaakeda arge muksaarua.

¹² Demme keni waà, egdze a emmerwa ba miyenne. Adaba gergere ba mama ka waà, eddenjere palle. nane, egdze a edderwa, gevge muksaarua ge iya.

¹³ Am sarte na sisese Dadaamiya am huđe aà haà aà edderwa, ya ndaana ba iya, a ba iya yaà elvan ge nane: Maè mi de tsekwaam eksara keni, naba ndaterndaha ge emnde a ekse nanna geni ka egdze a emmerwa.

¹⁴ Daaci Abimailaik a eptsanaa muksaara ge Ibrahiima, a ndakanaare antara duksaha kwakya: kyawaha antara eslaha antara ba emndimagwaha a vanteva, navaha antara kwatenaha.

¹⁵ A ba Abimailaik aà elvan ge Ibrahiima: Kwaye lardaaruwa bademme aà katafkaanja, naba njinja am tate na ni aà katana ervaunfaanja.

¹⁶ A ba nane aà elvan ge Saratu: Naàwa yaà vante gursa debu ge egdze a emmena, una nanna lafayaanja, naàza hedakaa nasherire aà katafke aà sleriyahaanja bademme. Estuwa, kaà an bara aà katafke aà emnde bademme.

¹⁷ Daaci Ibrahiima a magaa maduwa, maàzlaara Dadaamiya keni a naba ekhyaternaahe ge tara Abimailaik antara muksaara ira kwatenahaatare bademme, ta fantau ge yaà egdzere zlahe adaliye.

¹⁸ Adaba ndza Dadaamiya a hefete yaà egdzere ba dekidfeki am huđe aà haà aà Abimailaik bademme adaba elva aà Saratu mukse aà Ibrahiima.

21

Laukte aà yaà Isiyaaku

¹ Yaakadada viyanaaka Saratu, a gananve naàzena ndza a ndanndaha, a ba nane watse aà magannaamaga na.

² Saratu a naba shaa huđe, a yane egdzere zhele ge Ibrahiima. Daaci Ibrahiima a shansa egdzere zhele aà ba am emgyegwire. Saratu a ye egdzere aà ba am sarte na a tsanaa Dadaamiya na.

³ Ibrahiima a fete zhera aà egdzaara na a yanna Saratu na, Isiyaaku.

⁴ Isiyaaku magaaamaga hare tise am erva maa, Ibrahiima a beleme am shedfekwe ba seke una a bannaa Dadaamiya na.

⁵ Ate iva nanna Ibrahiima a shaa egdzaara Isiyaaku na waà, iva aà Ibrahiima dermeke.

⁶ Daaci a ba Saratu: Dzakitedzaka Dadaamiya, emtake ervaunfaaruwa jipu. Una ma a cenanaa ware labaraaruwa keni sey aà dzaka, aà higiyuhige.

⁷ A farhe zlahe adaliye, a ba nane: Ndza a tamanaa ware aà katafke aà Ibrahiima ni watse Saratu a yiya egdzere! Amaa kwaye nane yaneya egdzere, nane keni emgyegwe tsa.

⁸ Daaci ankwaa aà wala egdzere, ta njezlaa ate uba. Vaci njezla Isiyaaku ate uba, Ibrahiima a magaa munri, a detaa emnde.

Ibrahiima a1 ngyanse estuwa Hajara antara Isemayiila

⁹ Vacite umele maa, egdze na Ibrahiima a shanaa an Hajara egdze aà emnde a Misera na, taà ankwaa aà gaà gusa antara Isiyaaku aà Saratu, naterna Saratu.

¹⁰ A ba Saratu aà elvan ge Ibrahiima: ngyansengye kwatena na, a zlarzlala antara egdzaara bademme. Adaba wayanka, yanaaya ervaunfaaruwa egdze aà kwatena taà de zaà warata kerde antara Isiyaakuwaaruwa.

¹¹ Elva nanna yanaaya ervaunfede aà Ibrahiima jipu, adaba Isemayiila keni ba egdze a hudfaara.

¹² Amaa a ba Dadaamiya aà elvan ge Ibrahiima: A guleka higaanja adaba kwatena antara egdze na ka shanaa an nane. Naba magananmaga ge Saratu naàzena a ndavakuwa nane bademme. Adaba aà ba am jirire keni wulfahaanja na watse ta kwakya aà ba iya, ya ndakndaha na keni, bademme watse taà segashe aà ba am Isiyaaku.

¹³ Amaa egdze a kwatena na keni maa, yaà de huyanaahuya nane keni, yaà de ganvege larde yaikke adaba nane keni ba egdze a hudfaanja.

¹⁴ Daaci ba makurallaara an enjya werre, Ibrahiima a eksetaa naàza za antara kanyakanya yawe am hudfaara, a far ge Hajara ate nahyapaihyapaara, a eksevaa egdzaara nanna, a vante, daaci a naba ngyanse, ezlzalalaanja aà ba nane aà elvan ge nane. Daaci ba zlala ge Hajara aà dem kaambaara, kwaya a de deriya am kaamba aà Birsaba.

¹⁵ De zlarzle yawe am kanyakanya maa, a naba eblyanve egdzere am ekte aà nafa.

¹⁶ nane an irara a de njehe yiyire an egdze na deydey aà zlala aà gurme palle, am ndanjiraara. Adaba a bantsa nane: Wayanka zhara egdzaaruwa aà emtsa ate icaaruwa.

Daaci a de njehe, a kurese ba ndanɲire aà tate na ni egdzaara aàtekwa na, a fantau ge kyuwa.

¹⁷ Daada kyuwa aà egdze na aàdeza Dadaamiya, a naba tsekwehe ge malika a Dadaamiya aà sawa am samaya, a ba ɲane: A jaara uwe ge ekka Hajara? A wanɲa lyawa dekiɲeki, aɲaba Dadaamiya cenancena hula aà egdzere am tate na aàtekwa egdze ɲanna.

¹⁸ Naba tsetse, de eksanteksa egdzaaɲa, ɲanaaɲa ba shagera, aɲaba watse yaà ganve larde yaikke an egdze ɲanna.

¹⁹ Dadaamiya a naba weranante ice maa, Hajara a zhara ba suwa, hatstse a naba tsetehe, a de nante kanyakanyaara an yawe na, una a fanu ge egdzere.

²⁰⁻²¹ Dadaamiya icaaka antara Isemayiila dekiɲeki haa a waltehe. Waltewala maa, a naba nja am huɲe aà kaamba aà Paran, gevge zhel matsame, aà dzega naàza kaambaha an gume. Emmenjaara a de eksanante gyaale am Misera.

Namaàna na am dagave aà tara Ibrahiima antara Abimailaik

²² Am sarte ɲanna maa, a sawhe ge sleksu Abimailaik antara Pikaul male aà sawjiyahaara aàseza Ibrahiima, a ba ɲane aà elvan ge ɲane: Ekka waà, aɲkwa Dadaamiya antara ka am naàzena kaà magana ka baɲemme.

²³ Kina waà, sey kaà ziyuze waɲa an Dadaamiya geni kaà de magiteka keladire dekiɲeki, ma ge iya, ma ge egdzarahaaruwa, ma ge eggyahaaruwa keni. Ba seke una ni iya ya magakaa shagerire, huɲaaruwa palle ate ka na waà, ka keni maginaamaga ba estuwa. Kaà magiya shagerire ge iya antara ge larde na naàwa njakinja am huɲaara na.

²⁴ Yaà ezza, aà ba Ibrahiima.

²⁵ Daaci Ibrahiima a naba sananse parakke ge Abimailaik shagerkire na ni ta maganaa emndaara, ta naba lyevaa suwa aà ba an ndzeɲa beresse na.

²⁶ A ɲwanante ge Abimailaik, a ba ɲane: Diyanka una dekiɲeki ma a maganaa ware keni. Ekka keni mbedakiyuka, iya keni cenananka dekiɲeki maà vateneka.

²⁷ Am iga aà una ɲanna, Ibrahiima a naba haltaa nawaha antara kyawaha ira eslaha, a naba vante ge Abimailaik, bukerɲaatare gevge namaàna dagavaatare mazlaara.

²⁸ Ibrahiima a naba dzerese kyawaha na deydey deydey na vuye, a tsateraaha an iraatere.

²⁹ A ba Abimailaik aà elvan ge Ibrahiima: Labara ka dzerese kyawaha na vuye, ka tsateraaha an iraatere na?

³⁰ A ɲwanante ge Ibrahiima, a ba ɲane aà elvan ge ɲane: Una waà, lyevaalya am ervaaruwa ba ge iya, ge seyɲire a katafkaaɲa, geni suwa na waà, ba jirire ya yanaa ba iya.

³¹ Aɲaba waɲa aà emnde buwa ɲanna ta zanaa am tate ɲanna, ta ɲaàhaà tate ɲanna an Birsaba kina.

³² Kwaye ɲane, ta ɲɲufanaa estuwa tara Ibrahiima antara Abimailaik namaàna am dagavaatare. Am iga aà una ɲanna maa, a tsetehe ge Abimailaik antara Pikaul male aà sawjiyahaara, ta epta aà dem eksaatare aà ba am Filisti ɲanna.

³³ Daaci Ibrahiima a dzebe nafa aà ɲaale am Birsaba. A magaa maduwa, a fantau ge ɲaàha Dadaamiya Saksage an Yaakadada am maduwaara.

³⁴ Ibrahiima haraahare jipu am larde aà Filisti.

22

Dadaamiya aɲkwa aà gyaà hala aà Ibrahiima

¹ Am iga aà unaha ɲanna maa, Dadaamiya a naba gyaà hala aà Ibrahiima. A ɲante: Ibrahiima! A ɲutehe: Naàwa ya Yaakadada, a ba Ibrahiima.

² A ba Dadaamiya aà elvan ge ɲane: Eksanteksa egdzaaɲa Isiyaaku, egdzaaɲa na palle ba ɲane wayakwaya jipu na, ezlzala an ɲane aà dem larde aà Mauriya ate ire aà wa na watse yaà de ɲgyekwakanvaa ya, de iciyantica sadakaara am tate ɲanna, sadake na ni taà ephšana an kara na.

³ Ba makurallaara, a tsetehe ge Ibrahiima an enjlya werre, a tataa hazla na watse aà de epha sadake an ɲane na, a puwete serde ate ezzenwaara, daaci daredde antara egdzaara Isiyaaku, aà dem tate na ni a ɲgyekwannaa Dadaamiya na. A ɲetaa emnde buwa am waladiyahaara, ta duwa antara ɲane.

⁴ Am hare ge keyire waà, Ibrahiima a kante ice, a nanna tate ɲanna amaà zlaɲe yiyiye jipu.

⁵ A ba ɲane aà elvan ge waladiyahaara buwa na: Kure waà, njawinja aàhuna antara ezzenwa. Amaà ɲere antara egdzere waà, kwaye ɲaà de kezlan ugje ge Dadaamiya ate ire aà wa na kwaye ɲane na. Maà zlaɲeruzle ɲaà se berakurbera.

⁶ Daaci Ibrahiima a eksante hazla na taà epsha naàza sadake an nane na, a farhe ge egdzaara Isiyaaku na. nane an irara maa, a eksante kara antara washe, darette taà ankwaa à zlala ba itare ta buwa mazlaara.

⁷ Daaci Isiyaaku a ndavanu elva ge eddenjare taà aàtire a zlala nanna, a ba nane: Eddaye! A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane: Naba enndaha elvaanja egdzaaruwa, yaà ankwaa à ecena. A ba Isiyaaku à elvan ge nane: Naàwa maà an hazlaha antara kaàraà bademme, aàme egdze a zhil kyawe na mi de maga sadake an nane na?

⁸ A nwanante ge Ibrahiima, a ba nane: Watse à de jansaare ba Dadaamiya nanna an irara ge egdze a kyawe nanna egdzaaruwa. Daaci taà ankwaa à zlaatare à ba aàtirpalle.

⁹ Daraada am tate nanna a ngyekwannaa Dadaamiya nanna maa, Ibrahiima a de ndere naàzena taà icanaà sadake aàtekwa ge Dadaamiya na, a kazlante hazla, daaci a naba takwasaa egdzaara Isiyaaku na, daaci a belete ate hazla na ate tate à fana sadake ge Dadaamiya na.

¹⁰ Daaci a velese erva, a eksante washe, à kaàtaà ica egdzaara waà,

¹¹ Ibrahiima, Ibrahiima, ankwaa à d'ahanaà malika à Dadaamiya à sawa am samaya. A nutehe ge Ibrahim: Na'am.

¹² A ba malika: Fanfeka ervaanja ge egdzere d'ekid'eki, maganaanka ba uwe keni. Kina waà, dyaneddiye mazlaara ganakini kaà ankwaa à kuva Dadaamiya, adaba yaikiveka egdzaanja palle ba nane.

¹³ Ibrahiima a kante ice waà, à zhara ba zhel kyawe am igaara am gwezla à dake tabedamme, dermahaara an nanja am gwezla nanna. A naba duhe ge Ibrahiima suuwe, a de lyevaa zhel kyawe na, a maganaa sadake ge Dadaamiya an nane am slede à egdzaara.

¹⁴ Ibrahiima a fete zhera à tate nanna: Dadaamiya ankwaa à nanna. Sem vatena keni, emnde taà d'aha tate nanna a ba an: Dadaamiya ankwaa à nanna nanna.

¹⁵ Malika à Yaakadada a d'ante Ibrahiima ge buwire à sawa am samaya,

¹⁶ a ba nane à elvan ge nane: Naàwa elva à Yaakadada. A ba nane: Ba seke una ni ekka eksakarekse magiya una, yaikiveka egdzaanja palle a ba nane na waà, yaà zaku ba wadaara an zheraaruwa ba ge iya:

¹⁷ ba jirire yaà ankwaa à gakar barkaaruwa, yaà yaàkteya, egdzaraanja taà de gev ba seke terlyakwaha ate samaya, ba seke shili na am guwa na. Ma vatara keni sey taà de gaànaà ba emndaanja ndzedfa arge kelaadahaatare.

¹⁸ Bademme a nalgaaha am duniya taà de shaà barka nanna yaà de gaterar ge emndaanja na, adaba ka na ebzanja elvaaruwa.

¹⁹ Daaci a eptsehe ge Ibrahiima à seza dawalahaara na, ta naba daatare à dem Biirsabe. Adaba Ibrahiima à nja am Biirsaba nanna.

Egdzara à Nakaur

²⁰ Am iga à labare nanna bademme na maa, ta se mbed'anu shawya umele ge Ibrahiima, ta baàntsa: Milka, mukse à egdze a emmenja Nakaur a yayane egdzar zaala.

²¹ Naàwa zherahaatare: Uus, nane maàkaajiyaara, taà an Bus sled'abaara, antara Kamuyail nane waà, eddaanjaara ge Aram,

²² sled'aba Bus maa Kaisaid antara Hazau antara Pilda antara Yidlaf ira Baitu'iila.

²³ Baitu'iila nane a ye Raibaika. Kwaye nanne egdzara à Milka tise nanna, egdzar zaala bademme, a yayanna ge Nakaur egdze a emmenjaara ge Ibrahiima.

²⁴ Ankwaa mukse à Nakaur umele a gaàn ge burwire, zheraara Raiwma, nane keni a yaye egdzara. Naàwa zharahaatare: Taibak, taà antara Gaham, antara Tahas ira Maaka.

23

A shekweve estuwa Ibrahiima tate na a hed'aken muksaara Saratu

¹ Saratu a magaa iva dermeke an kul buwa juvuye lauktu à emtsa.

² A emtsaa am haha à Kanaana, am ekse à Kiriya Arba, ba nane una taà d'aha an Haiburun na. Ibrahiima a naba jemaa emnde, a kyuse Saratu.

³ Am keda muksaara nanna maa, Ibrahiima a naba yaa emtsa na am bere, a tsetehe, a duhe à deza Haitiyaha, a ba nane à elvan ge itare:

⁴ Naàwa iya, ya sawa an sawa, ya wayve am dagavaakure. Vatena na waà, shisha mandzawe, yaà kata egdze a slede aàza kure taslawaaakure, geni yaà de hedfa muksaaruwa am slede nanna.

⁵ Ta nwanante ge Haitiyaha, a ba itare taà elvan ge Ibrahiima:

⁶ Estuweka aàmbarkaaanja. Ekka ka ura ngaa am dagavaanjere a gakaara Dadaamiya barka. Naba edduwa, de zharanaazhara irekhyahaanjere, eksesekse ba una baaka

argina ðekidèki na, kaà heda muksaanja am hudaara. Aà jerka ura am dagavaanjere aà de yaikve irekhyaara ðeàkidèki.

⁷ Daaci a tsetehe ge Ibrahiima, a tsaahè aà katafke aà Haitiyaha, emnde a haha njanna, a gaa irara aà katafkaatare,

⁸ a ba njane aà elvan ge itare: Maàki ba jirire lyavaalya ervaunðaaakure ganakini yaà heda muksaarua aàhuna waà, taslawaaakure, ndavawisendave aàza Aifruna egdze aà Jauhar,

⁹ maàki aà bashibasha waà, hwalakwa aà Makpaila na ate we aà fahaara na, adaba tate njanna naàzaara. A viteva aà ba ate gane na ni aà zlayaan ge tate njanna, yaà shekwana aà katafkaakure bademme, geni iya keni yaà shansha tate aà irekhyaaruwa halal am dagavaakure.

¹⁰ Mbate, Aifruna njanna keni aà ba nja am dagave aà emndaatare Haitiyaha, taà aà fada ate we aà walkame na. A ba Aifruna aà elvan ge Ibrahiima aà ba an kaa kwara aà katafke aà zlamakelaawa:

¹¹ Estuweka aàmbarkaana, baaka elva a vela am hudaara. Aà katafke aà emndaaruwa bademme, ma fe njanna, ma hwalakwa njanna keni vanakteva ba dey ge heda muksaanja am hudaara. Nada eccena ka naàzena yaà ankwaa aà ndaka ya na.

¹² Ibrahiima a gaa irara zaàbe adaliye aà katafke aà emnde a haha njanna bademme,

¹³ a ba njane aà elvan ge Aifruna aà katafkaatare bademme: Taslaanja, yanaaka elvaaruwa na: Gane aà fahaanja waà, yaà ebbyia bademme, naba lyevalya nalmanaanja am ervaaruwa, lauktu yaà de heda muksaarua.

¹⁴ Amaà a ba Aifruna aà elvan ge Ibrahiima:

¹⁵ Labara kwa aàmbarkaana, ka yanaa ge uwe ka elvaaruwa na? Naàwa gane aà sledè njanna gursa dermeke ufada, amaà yaikke ba dagavaamiya ka emtu arge nalmane? Naba ezlzala de eheda muksaanja seke!

¹⁶ Daaci Ibrahiima a ekserhe aà ba an higa gane aà fahe njanna a ndaasa Aifruna aà ba an waara aà katafke aà Haitiyaha bademme, lipela dermeke ufade aà ba njane na. Ibrahiima keni a naba kezlanaa gursa dermeke ufade njanna tuwesse am erva. Una njanna shunguwaatare na taà tsakala an njane.

¹⁷⁻¹⁸ Mazlaara, fantau aà ba am sarte njanna, fahe aà Aifruna am Makpaila, aà dem gediyaara ge Mamre, damda am rezege aà Ibrahiima aà katafke aà Haitiyaha bademme am kendekiya yaikke ate we aà walkame; fe njanna antara hwalakwa na, antara nafaha na am fe njanna ira nafaha na ate nakwaha aà tate njanna bademme.

¹⁹ Zlaruzle am una njanna bademme, lauktu Ibrahiima a de heda muksaara Saratu. A hedanaa am hwalakwa, am fe am Makpaila, am gedi aà Mamre am tate na ta dahana an Haiburun na, am haha aà Kanaana.

²⁰ Kwaye njane, a gev estuwa fe njanna antara hwalakwa na am hudaara na, am rezege aà Ibrahiima. A shekwanaa am erva a Haitiyaha, a ganve tate aà heda emndaara bademme.

24

Nika aà tara Isiyaaku antara Raibaika

¹ Ibrahiima ndza gevge emgyegwe a zhele kurcumme, Dadaamiya garga barka am duksa bademme.

² njane ndza an navaha antara waladiyaha kwakya. Vacite umele, a ba njane aè elva ge eddawnaanjana njane hufe aà haara bademme na: Sawa femfa ervaanja am dagave aà serahaaruwa, aà bina,

³⁻⁴ adaba yaà kata kaà ziyuze wada. Ganeka gyaale ge egdzaaruwa Isiyaaku am dagave aà emnde aà Kanaana na naàwa yaà am dagavaatare na ðekidèki. Sey kaà zlala aà ba aà dem lardaaruwa, kaà de gan gyaale ge egdzaaruwa Isiyaaku am dagave aà varahaaruwa. Watse kaà emmaaga he? Ziyuze wada an zhera aà Yaakadada, Dadaamiya na a nderanaa njane samaya antara haha na.

⁵ A njwanante ge slesleraara, a ba njane aà elvan ge njane: Aàmbane aà de eksarka gyaale ge dabidaba aà sem larde na maa? Maàki de gevge estuwa yaà naba eptsanaptsa emtu Isiyaakyuwaanja aà dem larde na ndza ka sawa am hudaara na?

⁶ A ba Ibrahiima aà elvan ge njane : Effa hyema, manka una. Daanka egdzaaruwa aàdehuwa.

⁷ Yaakadada Dadaamiya na a nderanaa njane samaya na, a sisaa ba njane am hufe aà haà aà edderwa, a sisaa ba njane am lardaaruwa na ta yiyaa am hudaara na. A biyantsa ba njane, aà de vaterte larde na bademme ge eggyahaaruwa, a ziyu wada geni baaka

gafkaara. Daaci aà de belana ba njane malikaara aà katafkaanja ge dem lardaaruwa, kaà de sana gyaale ge egdzaaruwa aà sawa aàhuwa.

⁸ Maàki a kwalvaa ba gyaale waà, wafa na ka ziwa ka ge iya na keni aà dabanjka mazlaara. Amaà duksa palle waà, daànka egdzaaruwa aà dehuwa dekiðeki.

⁹ Daaci, ane a ba waladì na, a naba fanem erva am dagave aà serahaara, a zanu ge zaànwaara geni aà emmaga a ba ate una njanna.

¹⁰ Am iga aà una njanna maa, waladì aà Ibrahiima a naba dzerese kelaawaara am ezlegwamaha aà zanwaara, antara kazlanja umele an daàraàdza jipu, a naba maga shula aà dem ekse aà Nakaur am Misaupautamiya.

¹¹ Shanaasha ekse njanna maa, de shansa suwa ate iga a ekse njanna. Daaci a naba kazlateraa ugje ge ezlegwamahaara, reppe njarinja ate we aà suwa njanna. Sarte njanna keni gevge icavaciya, sarte a dem yawe ge njwasha.

¹² A magaa maduwa, a ba njane: Yaakadada, Dadaamiya aà zaànwaaruwa Ibrahiima, taslaanja giyanvege naàzena ni ya sawa adaba njane vatena na. Magannaamaga njurna ge zanwaaruwa Ibrahiima.

¹³ Naàwa yaà tse ate we aà suwa, gyaalaha na taà am ekse na taà de sawa, taà se kaà yawe am suwa na.

¹⁴ Watse yaà ndavanundave ge gyaale palle am itare: Ginaaga hwamaanjaà yaà shushe yawe, maà baànba gyaale njanna naàwa shushe eddaye, yaà kateruke ge ezlegwamahaanja keni maà taà esha waà, ba njane gyaale na ni ka eksanansaa ka ge slesleranja Isiyaaku. Yaà de dise ate una njanna njurna na ka maganaàn ge zanwaaruwa Ibrahiima.

¹⁵ Aà ba am tsaka elvaara aà katafke aà Dadaamiya keni zlafe zlawka waà, aà zhara ba sesse Raibaika an hwama ate nahyapaihyaipaara. Raibaika njanna maa, zhara aè eddenjaara Betu'iila egdze a Milka, mukse aà Naàkaur, egdze a emmenjaara ge Ibrahiima.

¹⁶ Raibaika gyaale zariya an tsaka ire, zlafe diyaaka zhele dekiðeki. Kacaw kacawka-cawe sesse, a de tsekweme am suwa, a kem yawe am hwamaara, kertenj a ferhe anjka aà zlala.

¹⁷ Daaci zhagade ge male aà waladìyaha aà Ibrahiima na, a de ica ba wafkaara, tsaatse, a ba njane aà elvan ge njane: Tasle a njana ganaaga seke hwama yaà shushe yawaanja na cekwaañgudì?

¹⁸ A njwanante ge Raibaika, a ba njane: Labara? Naàwa shushe eddaye! Kertenj a gannaahè, zhel na a shu yawe na a yanaa ba njane.

¹⁹ Hyanhya ge zhel na, a ba Raibaika aà elvan ge njane: Yaà payateraapaya ge ezlegwamahaanja keni maà taà esha, taà yaànaa ba itare yawe.

²⁰ Kertenj a puwese yawe na ndza am hwama na aà dem kyaale, ba watsewatse a de kem umele, a se puwese adaliye, a payateru yawe na ge ezlegwamaha aà zhel na bademme, ta yanaa ba itare yawe na.

²¹ Am sarte na Raibaika anjka aà maga slera na waà, waladì aà Ibrahiima na a dñuhe tseriye aà ndaka elva, aà zharanaa aà ba an ice. Amaa aà maga ba najipuwaara. A ba njane am ervañdaara: Una giyanvege Yaakadada naàzena ya se katanaa ya na emtu estara?

²² Hyaterhya yawe ge ezlegwamahaara bademme waà, zhel na a naba vante jafe aà dindar ge Raibaika. Jafe njanna ganaara kwakya jipu. A naba fante ate ektare, a vante zlafe adaliye naàdarjwaha buwa, una njanna keni ta janaa aà ba an dindar njanna zlafe adaliye, a naba puwante ate erva.

²³ A ba njane aà elvan ge njane: Taslaanja ndindaha, ka egdze aà ware am ekse na? A naba jerje emtu slede am mbaakure geni yaà de tsekwa am mbaakure antara emnde na taà anjka puwisepuwe na bademme?

²⁴ A njute ge gyaale, a ba njane: Ya egdze aà Betu'iila, ya eggjetare ge tara Naàkaur antara muksaara Milka.

²⁵ A farhe zlafe adaliye, a ba njane: Anjka slede ge tsekwa wayvaha am mbaanere. Dete ba kandiske antara masa ge dabbahaakure keni anjka kwakya am mbaanere, tate aà hare a wayvaha keni anjka bademme.

²⁶ Daaci zhel na a naba kezle ugje am aha, a kezlan ugje ge Yaakadada, a slafan waara,

²⁷ a ba njane: Yaà anjka aà slafaka waaruwa Yaakadada, Dadaamiya aà zaànwaaruwa Ibrahiima. Yaà slafakaà we, adaba marakiyaanmara parakke njurna, antara jirire na kaà anjka aà maganaàn ge zaànwaaruwa. Naàzaaruwa ge iya waà, diyandiya mazlaara geni a siya ba Yaakadada an iraara aà sem huðe aà haà aà egdze a emmenjaara ge zanwaaruwa suuwe.

²⁸ Raibaika a naba kante sera aà daà, a de balananse labare ge emmenjaara.

²⁹⁻³⁰ An̄kwa egdze a emmen̄jaara zhele ge Raibaika, zheraara Laban; n̄ane keni nanna jade na am ektare ā egdze a emmen̄jaara na, antara nāadan̄waha na ate erwaara na bad̄emme. Cenancena keni ā etsaka Raibaika nāazena a bannaa zhel n̄anna bad̄emme. Daaci a naba sessehe ge Laban am mba, zhagadaara ā dete we ā suwa na, a de bere zhel na antara ezlegwamahaara ate we ā suwa.

³¹ A ba Laban ā elvan ge n̄ane: Labara ka tsaa am kaamba! Sawa ā se mbaan̄jere eddaye! Ekka, ka eddawna Yaakadada a gakar barka an tsaka ire na, tsatsannaatsatse ba iya an iraarua tate ā tsekwa wayvaha am mbaan̄jere, slede ge ezlegwamaha keni an̄kwa bad̄emme.

³² Daaci ta duhe, ta de tsekwa gwatamaha ate iga ā ezlegwamaha, ta vaterte kandiske antara masa ge ezlegwamaha na, ta sateraa yawe ā bara sera ge n̄ane antara emnde na ta daa ā puwansepuwe na bad̄emme.

³³ Ta sateraa nāza za, ta faterhe ā katafkaatare wāa, a ba walad̄i ā Ibrahiima: Yāa zeka duksa mā ndanakurseka labare na ni a sisa na. A ba Laban: Naba endaha elvaan̄ja edda!

³⁴ A ba n̄ane ā elvan ge itare: Iya wāa, ya walad̄i a Ibrahiima.

³⁵ Dadaamiya Saksage a gar barka an tsaka ire ge zanwaaruwa Ibrahiima, a ganve ur ngaa. A vante nawaha antara kyawaha, eslaha, lipela antara dindar, antara navaha antara kwatenaha, ezlegwamaha antara ezzen̄waha, bad̄emme a duksa.

³⁶ Muksaara Saratu a naba yane egdzere ā ba am emgyigwire. Zanwaaruwa a yanaa rezegaara bad̄emme ge egdze n̄anna kina.

³⁷ A ba zanwaaruwa ā elvan ge iya: Yāa kata kā ziyuze wada. Kāa ganka mukse ge egdzaaruwa am dagave ā emnde a Kanaana na n̄āa am dagavaatare na d̄ekid̄eki.

³⁸ Sey kāa zlala ā ba ā dem lardaaruwa, ā dem dagave ā egdzar mamahaaruwa, antara emnde a jebaaruwa, kāa de gan gyaale ge egdzaaruwa āahuwa. Watse kāa emmaga he ate una n̄anna? Sey kāa ziyuze wada, ā bina.

³⁹ A ba iya yāa elvan ge zanwaaruwa: ĀAmbane watse ā d̄abika gyaale ā sem larde na maa?

⁴⁰ A ba zanwaaruwa ā elvan ge iya: Dadaamiya, Yaakadada na yāa an̄kwa ā kezlan ugje kelaazere na wāa, ā de belana ba n̄ane malikaara ā katafkaan̄ja, ā de gakanvege n̄ane shulaan̄ja ate una ni kāa de hayaan̄haya na. Daaci kāa sannaasa gyaale ge egdzaaruwa ā sawa am jebaaruwa, ā sawa am dagave ā egdzar mamahaaruwa.

⁴¹ Māaki ba dakaada ka ā dem jebaaruwa wāa, wada na yāa fakar ezzaara na keni ā d̄aban̄ka mazlaara. Una ma de shakanaan̄ka gyaale ge egdzaaruwa, varakteka keni tsekwaatsekwa ate ka, ā d̄aban̄ka wada na kāa zaanāa ka na mazlaara.

⁴² Kwaye n̄ane daliila a shulaaruwa vatena, ya se tsekwa ate we ā suwa. Tsekwantsekwa ate we ā suwa wāa, ya magaa maduwa, a ba iya: Yaakadada, Dadaamiya ā zanwaaruwa Ibrahiima, māa lyavaalya ervaun̄daan̄ja wāa, taslaan̄ja hiyan̄feh̄ye shulaaruwa vatena na.

⁴³ A ba iya zlafe adaliye am maduwaaruwa: Nāawa iya, yāa tse ate we ā suwa, māa sesse gyaale am hude ā ekse, a se ka yawe am suwa na, ya banaa: Taslaan̄ja viteva yawe yāa shushe cekwaan̄gud̄i am hwamaan̄ja ni, yiveka,

⁴⁴ māa banba gyaale n̄anna: nāawa shushe eddaye, yāa payaterapaya ge ezlegwama-haan̄ja keni māa tāa esha, māa baan̄ba gyaale n̄anna estuwa wāa, daaci ba gyaale na ni ka eksesaa ka geni ā gev mukse ā egdze ā zanwaaruwa.

⁴⁵ Iya keni zlafe yāa ātira tsaka elva n̄anna am ervaun̄daaruwa, yāa zhara ba sesse Raibaika an hwama ate nahyapaihyapaara, a de tsekweme am suwa, a kem yawe, a ferhe. A ba iya yāa elvan ge n̄ane: Taslaan̄ja viteva seke yawaan̄ja na yāa kuke?

⁴⁶ Kerten̄j eksaksa yawe ate nahyapaihyapaara: nāawa eddaye, yāa kateruke ge ezlegwamaan̄ja keni ā bina. Iya ya shu yawe na, a payateraa ge ezlegwamaha, itare keni ta yanaa ba itare yawe.

⁴⁷ A ba iya yāa elvan ge n̄ane: Ka egdze ā ware? A ba n̄ane: Ya egdze a Batu'iila, ya eggyetare ge tara Nakaur antara muksaara Milka. Daaci ya naba fanem jade am ektare, ya puwante nadan̄waha ate erva.

⁴⁸ Daaci ya kezle ugje am aha, ya kezlane ugje ge Yaakadada, ya slafan waaruwa ge Yaakadada, Dadaamiya ā zanwaaruwa Ibrahiima, adaba a kwarisaa ba n̄ane barama a shulaaruwa, zlalavezlale baaka argina, geni yāa ganega egdze ā egdze a emmen̄jaara ge zanwaaruwa ge egdzaara.

⁴⁹ Kina wāa, elva a juwaa ā ba āaze kure. Māaki eksaarekse iraakure maganaa shaigerire antara jirere ge zanwaaruwa, kwa ndahihe. Māaki āa gevka keni ba kwa ndahihe parakke, daaci yāa zlalaaaruwa ā dem tate umele.

⁵⁰ Ta nwanante ge tara Laban antara Batu'iila, a ba itare taà elvan ge nane: Duksa waà, ba naàzena ni a ganvaa Dadaamiya na. ßaaka elva na ni njaà ndaaka nere, nja tsa bakanka shagera elvaanja, nja tsa bakanka keni shagerka elvaanja.

⁵¹ Kwaye Raibaika aà katafkaanja, eksanteksa daànda, a de gevge mukse aà egdze aà zanwaanja ba seke una a ndaaka Yaakadada na. Dawaada aà ba an hairire.

⁵² Ba a cenaa una nanna male aà waladiyaha aà Ibrahiima, a kezlan ugje ge Yaakadada am aha.

⁵³ Am iga aà una nanna, a sanse kazlanja aà gyaale zarizariya bademme, umelahaara ta janaa an lipela, umelahaara ta janaa an dindar, antara nanjyuwaha, a vante ge Raibaika. A sanse kazlanja umele zlafe adaliye an daradza jipu maa, una nanna a vaterte ge tara Laban egdze a emmenjaara ge gyaale antara emmenjaara ge gyaale.

⁵⁴ Zlaruzle am shawyaatare bademme, lauktu male aà waladiyaha aà Ibrahiima antara emnde na ta daa aà puwansepuwe na ta zu duksa, ta sharhe, lauktu ta de zlava ta hare.

Maàkurallaara an enjya werre waà, ta tsetehe, a ba male aà waladiyaha na aà elvan ge emnde a haà: Vawiteva kwa baraàma, yaà daà aà deza zanwaaruwa.

⁵⁵ A ba tara egdze a emmenjaara ge gyaale antara emmenjaara taà elvan ge nane: Amaà gyaale waà, aè shekwashakwa emtsaafde deydey hare kelaawa palle lauktu watse kwa daà.

⁵⁶ A ba nane aà elvan ge itare: njanawika seke taslawaaakure. Naàwa shulaaruwa a tsatsanaa ba Yaakadada an iraara. Kure waà, vawiteva kure ba baraàma, yaà eptsaa aà deza zanwaaruwa.

⁵⁷ A ba itare taà elvan ge nane: Una waà, sey njaà ðaha ba gyaale an iraara, aà se njuta ba nane.

⁵⁸ Daaci ta ðante gyaale, a ba itare taà elvan ge nane: Kaà eððaba he zhel na aà kata aà daàkaàda ba vatena? A njute: Yaà eððaba, aà bina.

⁵⁹ Daaci ta sawhe ge egdzar mamahaanja ge Raibaika, antara emnde haatare bademme, ta magateraa aàjaàmimaà shifa ge tara Raibaika antara slejana egdzere antara male aà waladiyaha aà Ibrahiima ira emnde na ta saa aà puwansepuwe na bademme.

⁶⁰ Egdzar mamahaanja ge Raibaika ta gan barka ge egdze a emmetare, a ba itare ma waraatare keni: A vakteva Dadaamiya egdze a hufe egdze a emmerwa. Egdzaraanja a garevge ma debu waànyarwaànyara keni. Kelaadaha a nja taà de gevge ba njwashaha aà katafke aà egdzaraanja.

⁶¹ Daaci a tsetehe ge Raibaika antara kwatenahaara, ta ðaðalte ate iga ezlegwamaha, a ðabete male aà waladiyaha aà Ibrahiima. Male aà waladiyaha aà Ibrahiima a gan estuwa Raibaika, a zlalehe an nane.

⁶² Am sarte nanna maa, Isiyaaku zlafe ba unjule a saara, ndza a dete we aà suwa. Zhera aà suwa nanna Lahay Ruwa. Amaana: Dadaamiya Saksage anjwa aà nina. Aðaba nane an iraara a nja am haha nanna am puti.

⁶³ Vacite umele an icaviciya maa, Isiyaaku a de tataya tate aà tsekadðire am fe, a kante ice waà, aà zhara ba ezlegwamaha taà anjwa aà sawa.

⁶⁴ Raibaika keni kanteka ice, nanna Isiyaaku na, a naba tsekwehe ate ezlegwamaara.

⁶⁵ A ndavanu ge male aà waladiyaha aà Ibrahiima, a ba nane aà elvan ge nane: Ware nane zhel na kwaye nane am fe, aà se jaà ire an miya na? A nwanante ge zhel na, a ba nane aà elvan ge nane: Una nanna degiya zanwaaruwa. Ba wateswatse Raibaika a haltaa lafayaara, a puwar ge iraara.

⁶⁶ Male na a se ndahanhe ge Isiyaaku naàzena a maganaa nane am shulaara bademme.

⁶⁷ Daaci Isiyaaku a daa Raibaika ba suuwe aà dem bere aà emmenjaara Saratu. Raibaika gevge mukse aà Isiyaaku, wayaawayu jipu an muksaara. A ekhya estuwa ervaunje aà Isiyaaku, aðaba ndza a keðaa emmenjaara.

25

Egdzara aà Ibrahiima a yanaa an Kaitura

¹ Ibrahiima a naba ge mukse umele zharaara Kaitura.

² Mukse nanna a yayane egdzar zaala ge Ibrahiima. A yese Simran, antara Yauksan antara Maidan antara Madiyan antara Yisbak ira Suhak.

³ Yauksan, nane keni a ye tara Saiba antara Daidan. Daidan keni a yese emnde a Asuri antara emnde Laitusi ira emnde a Laiwmi.

⁴ Naàwa emnde na keni egdzara aà Maidiyan: Tara Aifa antara Aifair antara Hanauk antara Abida ira Aildaba. Bademme a emnde na ba egdzara aà Kaitura.

⁵ Warata waà, Ibrahiima a vante warata àà nalmanaara baðemme ba ge Isiyaaku palle.

⁶ Amaà egdzara àà njwashaha umele na waà, zlafe njane an shifaara, a tegateraa nalmane àà ba an eravaara, a nyekwateraa sledaatare àà dem gedí, yiyiye jipu an Isiyaaku, una njanna keni larde umele.

Emtsa àà Ibrahiima antara tate a ehhefaara

⁷ Ibrahiima a magaa iva dermeke an kul vuye jilyeþe,

⁸ lauktu a zluwaa hairiraara, gevge emgyegwe an tsaka ire, ndza a jesanje am iraara nja an shifa. Amaà a emtsaa am njgahire, zlazlala àà deza eggyahañara.

⁹ Ta heðanaa ba egdzaraara, tara Isiyaaku antaa Isemayiila am hwalakwa àà Makpaila, am fahe àà Aifruna egdze a Jauhar ura Haiti, fe njanna àà dem gedíyaara ge Mamre.

¹⁰ Amaà fe njanna waà, Ibrahiima shekwefshekwe am erva àà Haitiyaha. Daaci ta heðateraa àà ba am huðe àà fe njanna tara Ibrahiima antara muksaara Saratu.

¹¹ Am iga àà keða Ibrahiima maa, Dadaamiya a gar barka jipu ge egdzaara Isiyaaku. Isiyaaku a njehe, haara ba herzhe an suwa njanna taà ðahana an Dadaamiya anjwa àà nina na.

Egdzara àà Isemayiila antara sledaatare

¹² Naàwa kergema àà egdzara àà Isemayiila, egdze àà Ibrahiima na a yanaa Hajara egdze àà emnde a Misra, ndza kwatena àà Saratu.

¹³ Naàwa zheraha àà egdzara àà Isemayiila an ðabava an ðabava: Naibayaut, njane makaaji àà Isemayiila, sledabaara Kaidar, lauktu Adbair, lauktu tara Maipsaam

¹⁴ antara Misma antara Duma antara Masa

¹⁵ antara Hadat antara Taima antara Yaituru antara Maafis ira Kaiduma.

¹⁶ Kwaye njane egdzara àà Isemayiila kelaawa jubuwa antara zherahaatare baðemme. Ma waraatare keni huyaahuya gevge jeba. Ba zherahaatare una a gev zheraha àà eksahaatare antara zheraha àà sledaha na taà de tsekwa itare am huðaa am kezlakezlaahaatare.

¹⁷ Isemayiila magaaama iva dermeke an kul keye ju vuye lauktu àà emtsa, a daahe àà deza eggyahañara am faya.

¹⁸ Egdzara àà Isemayiila ta nja am dagave àà tara Hawila antara Sura, àà dem gedí àà haha àà Misera, ate baraàma a dem Sura. Am emnde àà Ibrahiima baðemme, ta de nja ba itare yiyiye an emnde baðemme.

Isiyaaku a yeka egdzere a shaa wulhaha

¹⁹ Naàwa labare àà Isiyaaku egdze àà Ibrahiima:

²⁰ Isiyaaku magaaama yawe kul ufade kalkale lauktu a ge Raibaika egdze a emmenjaara mukse ge Laban egdze àà Batu'iila, ura Paddan Aram.

²¹ Isiyaaku a njàla Yaakadada, aɗaba muksaara Raibaika yaaka egdzere, gevge dzire. Dadaamiya Yaakadada lyavaalya njàlaara, muksaara a naba shaa huðe.

²² Huðe àà Raibaika njanna waà, wulhaha. Egdzara taà anjwa àà dagala am huðe, a naba fu hula Raibaika, a ba njane: Maà ba estuwa, ya shan ge uwe njane huðe njanna ba ðekiðeki? Daaci a de ndava aàza Yaakadada.

²³ A ba Yaakadada àà elvan ge njane: Anjwa zlamaha buwa, jeba buwa am huðaanja. Jebaha buwa njanna taà anjwa àà tegaava àà sawa am huðaanja. Am jebaha buwa njanna waà, anjwa palle àà de jauje ge palle an ndzeða. Am egdzara njanna waà, male àà de gev waladi àà kudere.

²⁴ De hyephye sarte àà Raibaika ge yaà, a de ye waà, a yese wulhaha buwa.

²⁵ Am egdzaraara njanna, una a sawa zunjwe na verannde, an ugje ate vuwa ba seke naàza àà egdze àà sla. Ta fete zheraara Isuwa.

²⁶ A de sawa sledabaara waà, a njaa naàðegaðega àà Isuwa na am eravaara. njane keni ta fete zheraara Yakubu. Isiyaaku magaaama yawe kul unjwahe kalkale am sarte na ta ye egdzara njanna.

A veluwa estuwa Isuwa daradza àà makaajiyiraara

²⁷ Daaci walartewaàlaa egdzara buwa na. Isuwa a gev matsame, àà eblyeka eravaara àà dem haha ðekiðeki, njane gevge slekaamba. Amaà Yakubu waà, njane sletsekadfe, àà nja àà ba am mba duksaara.

²⁸ Isiyaaku waà, ndza àà waya ba Isuwa kwakyaara, aɗaba àà sanaa hyuwa ba kelaazare. Amaà Raibaika waà, njane a hayaa ba Yakubu.

²⁹ Vacite umele maa, Yakubu keni gyanvegye naàza za kyanje, Isuwa keni saasa am kaamba, kuðukkuðe an tsaka ire.

³⁰ A ba Isuwa àà elvan ge Yakubu: Taslaan̄a yiyanya naàza za na an gya kyan̄ne na, yaà ndabundabe ya emtsaade, ad̄aba baaka naàzu yaà maganaà ya mazlaara. Ta fante ad̄aba una n̄anna zhera Aidaum ge Isuwa, amaana: Kyan̄ne.

³¹ A n̄wanante ge Yakubu, a ba n̄ane: Veliyuvele daàraàdza àà makaajiyiraan̄a emtsaade lauktu kaà ezza.

³² A ba Isuwa: Yaà emtsa ni makaajiyire, watse àà magiya uwe n̄ane makaajiyire n̄anna?

³³ A ba Yakubu àà elvan ge n̄ane: Maà eksakarekse waà, sey kaà ziyuze wada emtsaade. Isuwa a naba zanu wada ge Yakubu, geni yanaanya makaajiyire. Isuwa a velu estuwa daàraàdza a makaajiyiraara.

³⁴ Daaci Yakubu a naba vanteva kwa naàza za na ge Isuwa, depain̄ antara jeba a yire umele an̄kwa daàlaara aagire. A zuhe, a sharhe, a tsetehe duksaara ba ezlzala. A epsawaa estuwa Isuwa daradza àà makaajiyiraara.

26

Isiyaaka am larde àà Failaistiyaha

¹ Daaci samsa waya yaikke a sem larde, amaà waà, waya na ndza am zamane àà Ibrahiima na ka. Daaci a naba duhe ge Isiyaaku àà deza sleksu Abimailaik slekse àà Failaistiyaha am Gairar,

² de marapsemare Yaakadada àà katafkaara, a ba n̄ane àà elvan ge n̄ane: Duka àà dem Misra d̄ekideki, naba n̄inja am larde na yaà de bakana iya.

³ Gejeka emtsaade seraan̄a am larde na, iya yaà an̄kwa antara ka, yaà de gakar barkaarua. Ad̄aba bad̄emme a kwaraha na, yaà de vakte ba ge ekka antara wulfahaan̄a am igan̄a. Yaà de ganve estuwa wadaaruwa na ya zanu ge edden̄a Ibrahiima.

⁴ Yaà de huyateraahuya egdzaraan̄a, taà de gev ba seke terlyakwaha ate samaya, kwaraha na bad̄emme watse yaà de vaterte ba ge wulfahaan̄a. Bad̄emme a jebaha na ate haha ta de sha barka ad̄aba wulfahaan̄a.

⁵ Ad̄aba Ibrahiima a cenaa elvaaruwa, a ed̄aba naàzena ya banna ya, a tsaa àà ba ate naàzena ya tsanaa ya, d̄abaad̄aba jipu naàzena ya puwetaa ya antara shairiyahaaruwa bad̄emme.

⁶ A n̄janaa ba una n̄anna Isiyaaku am Gairar.

⁷ Am sarte na emnde a ekse taà an̄kwa àà ndavanu elva ate muksaara Raibaika, egdze a emmerwa àà bina. A wana lyawa ge ba muksaara, ad̄aba a kuva emnde a ekse n̄anna jipu geni a jareka arge muksaara, ad̄aba muksaara Raibaika zariya jipu, baaka arge n̄ane.

⁸ Am haraare Isiyaaku am ekse n̄anna, vacite umele, naterna sleksu Abimailaik slekse àà Failaistiyaha àà kya we àà biye àà bere, taà an̄kwa àà gwagwesa tara Isiyaaku antara muksaara Raibaika.

⁹ Abimailaik a naba d̄ante Isiyaaku, a ba n̄ane àà elvan ge n̄ane: Mbate mukse na muksaan̄a! Ka ndana estara kena egdze a emmerja àà ba ka na? A n̄wanante ge Isiyaaku a ba n̄ane àà elvan ge n̄ane: A wiyaa ba lyawa geni a jarika adaba n̄ane.

¹⁰ A ba Abimailaik: Aàzara kena una ka magan̄erta ka na? A yaa ba cekwaan̄gud̄i ma andze ura umele àà ganvege muksaara am emndaaruwa, daaci ekka keni sakan̄eranka emtu haypa?

¹¹ Daaci sleksu Abimailaik a ndaase elvaara palle, a ba n̄ane àà elvan ge emndaara: Ma ware una a ndanse elva yayiaihe ge zhel na, ma a fete erva ate muksaara keni, eddaara àà njeka an shifa d̄ekideki.

Tara Isiyaaku antara Abimailaik taà an̄kwa zaà wada am dagavaatare

¹² Ate iva n̄anna, Isiyaaku a herda àà ba am haha n̄anna, amaà jaaja duksa baaka zlaktaara, ad̄aba Yaakadada garga barka.

¹³ Nalmane Isiyaaku an̄kwa àà far ba saga, a gev sleberba baaka arge n̄ane d̄ekideki.

¹⁴ Ndza an waldaha àà sla kwakya, antara kyawaha antara nawaha, kwakya jipu. Emnde a maganaa slera keni ndza baaka zlaktaatare. Daaci Failaistiyaha ta naba shelha ate n̄ane.

¹⁵ Ad̄aba shelha na maa, Failaistiyaha ta naba dashem suwaha na ndza a yayanaa edden̄aara Ibrahiima na bad̄emme an haha. Ad̄aba Ibrahiima keni ndza kwakya waladiyahaara, ta yayanaa ba itare suwaha n̄anna.

¹⁶ Daaci a ba Abimailaik àà elvan ge Isiyaaku: Gakevge kaà an hakuma jipu, jakuje ge ndzedaan̄jere, ezlzala am lardaan̄jere.

¹⁷ A naba kezla Isiyaaku, a de icese slalaara am kaamba a Gairar; d'ambake zlafe adaliye, a njaara aahuwa.

¹⁸ Isiyaaku a naba yayese zlafe adaliye suwaha na ta yayanaa am zamane aà eddenjaara Ibrahiima, ta daishemhe ge Failaistiyaha am igaara na. nane a naba yayese, a fafete zheraha na ni ndza Ibrahiima a d'aha suwaha nanna an nane na.

¹⁹ Waladiyaha aà Isiyaaku keni ta yaye suwaha umele anwaslire, ta shaa yawaha na aà emtseka d'ekid'eki na.

²⁰ Suniyaha aà emnde a Gairar ta naba daàgala an suniyaha aà Isiyaaku arge suwa. Adaba ta baàntsa itare: Suwa na nazaanjere. Isiyaaku a naba fante zhera aà Aisaik ge suwa nanna. Amaana: Daàgala. Adaba ta kaàtaà dagala an nane arge suwa nanna.

²¹ Waladiyaha aà Isiyaaku ta ye suwa umele, arge una nanna keni ta naba tsa elva zlafe adaliye Failaistiyaha. Isiyaaku a fete zhera aà suwa nanna Sitna. Amaana: Kelaadire.

²² A tsetehe am tate nanna, a de ye suwa umele ge keyire; arge una nanna waà, tsateka dagala. Isiyaaku a fete zhera aà suwa nanna Raihaubaut. Amaana: Hwihwiyire. Adaba a bantsa nane: Yaakadada sagamiyanvesage sled'e geni mi hwiya am larde na.

²³ Am iga aà una nanna, Isiyaaku a naba kezla zlafe adaliye am tate nanna, kwaye a de nja am Birsaba.

²⁴ Aahuwa nanna, Yaakadada a de maranaa irara aà ba am hare nanna, a ba nane aà elvan ge nane: Ba iya una ya Dadaamiya aà eddenja Ibrahiima. Gazleka d'ekid'eki, adaba iya yaà an'kwa antara ka, yaà de gakar barkaarua, yaà de yaàtertiya egdzaraana adaba barka aà eddenja.

²⁵ Daaci Isiyaaku a naba ndere naàzena taà fana sadake aàtekwa ge Dadaamiya na am tate nanna, a magaa maduwa, a d'aha Dadaamiya an Yaakadada am maduwaara. A magaa beraara an kacakaca am tate nanna, waladiyahaara ta naba ye suwa umele.

²⁶ A sawhe ge Abimailaik aà sawa am Gairar aàsezenjaara, ta sawa antara uraara Ahusat ira Pikaul, nane male aà sawijiyahaara.

²⁷ Isiyaaku a naba ndavateruhe, a ba nane aà elvan ge itare: Kina mu a sakuraa uwe aàsezerwa, aabi ngyaikurisengye am dagavaakure yakuriyaaya?

²⁸ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare taà elvan ge nane: njaà an'kwa aà ezhzharu nanna waà, an'kwa Yaakadada antara ka ba parakke. A ba sawariyaanjere, shagera aà demda wada am dagavaamiya. Ekka antara njere waà, namaana dagavaamiya.

²⁹ Kina waà, kaà zanjeruze wada geni kaà de maganerteka kelaadire d'ekid'eki. Adaba njere keni fanerka zlada ate ka, na magakaa shaigerire jipu, ka segashe ba lapilayye am dagavaanjere. Kwaye nane gakevge ura aà Yaakadada kaà an barkaara am vuwa.

³⁰ Daaci Isiyaaku a magateraa munri ta zuhe, ta sharhe.

³¹ Makurallaara ta tsetehe an enjlya werre, ta zu wada nanna am dagavaatare. Am iga aà una nanna Isiyaaku a magateraa aàjamimashifa, ta daahe aà ba an hairire.

³² Ba vacite nanna, waladiyahaara ta sanaa labare aà suwa na taà an'kwa aà eyya, a ba itare: Shanjeransha yawe.

³³ Isiyaaku a fete zhera aà suwa nanna Saba. Amaana: Wada. Adaba una nanna zhera aà ekse nanna Birsaba sem vatena. Amaana: Sawa aà wada.

nwashaha aà Isuwa

³⁴ Isuwa maa, nane magamaga yawe kul ufade, a naba ge nwashaha buwa. A ge tara Yaihudit egdze aà Bairi, antara Basmat egdze aà Ailaun. Bukerdaatare ta ba egdzara aà Haitiyaha.

³⁵ nwashaha aà Isuwa nanna ta zladateranve ervaun'de jipu ge tara Isiyaaku antara muksaara Raibaika.

27

A gaare estuwa Isiyaku barka ge Yakubu

¹ Isiyaaku gevge emmgyegwe kurcumme, ba ice keni a nanka mazle-aara. A d'ante Isuwa makaaji-aara á dezerara, a ba nane á elvan ge nane: Isuwa egdze-aaruwa. A nwanante ge Isuwa : Ná am !

² A ba eddenjara á elvan ge nane: Iya na wá, ganevge emmgyegwe jipu, ba sarte a emtsa-aaruwa keni diyanka ya.

³ Daaci kina wá, halantehala náza erwa á nja, kudeme á nja, antara leka á nja, ezlzla á dem kaamba, de eksivaksa dabba a kaamba,

⁴ se gyiyanvegye hyuwa a dabba kaamba na ka de eksana ka na njebakke ate una ya katana ya, daaci siyansa yá zuze, yá gakar barka lauktu yá emtsa.

⁵ Cenancena Raibaika am sarte na Isiyaaku aṅkwa á tsakana elva na ge makaaji-aara Isuwa. Daaci zlazlala Isuwa á dem kaamba, a de tsagwadá náza kaamba geni a sanansa ge eddenjara maa,

⁶ a ba emmetare Raibaika á elvan ge Yakubu: Náwa ya cenancena a ba eddekure á elvan ge egdze emmeja:

⁷ Ezlzlala á dem kaamba de eksevaksa dabba a kaamba, se gyianvegye njebakke, yá zuze, ya gakar barka á katafke á Yaakadada lauktu yá emtsa.

⁸ Daaci kina wá, náwa yá ndaaka elva-aaruwa, eccena ba shagera yanaaka elva-aaruwa ṅanna.

⁹ Naba duwa á dem walda, de siyansa egdzara usale-aha shagera shagera buwa wá, yá se gyananvegye ge eddenja njebakke ate una á katana ṅane,

¹⁰ ká se dananda a zuze, á gakar barka lauktu á emtsa.

¹¹ A ba Yakubu á elvan ge emmejara: Egdze a emmerwa an uje ate vuwa, baaka náza-aaruwa maa,

¹² máki tapiyatapa edderwa, diyisediye mu á de banka ya far uksarṅwirehe? Daaci máki gevge estuwa, á de kita barka edderwa yá de shanka barka na.

¹³ A ṅwanante ge emmejara, a ba ṅane: A dábaṅka d'ekideki, á sem mbiye-aaruwa ge iya egdze-aaruwa. Yanaaka ka elva-aaruwa na, naba edduwa de siyansa egdzara usale-aha na.

¹⁴ Yakubu a naba de sanaa egdzaar usale-aha na ge emmejara, ṅane a se tsatsaa náza za njebakke ate una á katana eddetare.

¹⁵ Am iga a una ṅanna, a demhe am bre á egdze-aara Isuwa, egdzere zurṅwire-aara, a dzarese nangyuwe-aara na an daradza jipu na, a tsekwanme Yakubu am hud'e-aara, egdze-aara ge buwire.

¹⁶ An gwagwa á nawe-aha ṅanna maa, a mbuwanaa ye á erva-aha an ṅane antara ye, adaba ye á Yakubu slerd'akke jipu.

¹⁷ Daaci Raibaika a naba fanem náza za na a tsatsanaa ṅane na am erva ge egdze-aara Yakubu, hyuwa an gya njebakke antara depain.

¹⁸ Mazle-aara a naba duhe ge Yakubu adeza eddenjara na. Edda, a ba ṅane á elvan ge ṅane. A ṅwanante ge eddenjara: Na' am. Ka ware egdze-aaruwa?

¹⁹ A ba Yakubu á elvan ge ṅane: Ba iya makaaji á ṅa Isuwa, ya sakaa nazena ka ndavanaa ka na. Tsetse-kwa njinja, ká zuze hyuwa na ya sakánse na lauktu ká giyar barka.

²⁰ A ba Isiyaaku á elvan ge ṅane: Ka shanaa estara kena ba watsawatse na egdze-aaruwa? A ṅwanante a ba ṅane á elvan ge ṅane: A sanaa ba Yaakadada, Dadaamiya á ṅa á se katafke-aaruwa.

²¹ A ba Isiyaaku á elvan ge Yakubu: Sawa emtsaad'e egdze-aaruwa, yá tapakaatapa an erva-aaruwa ba jirire ka ba Isuwa? Máki ka Isuwa ka keni ya diyeddiye.

²² Daaci a naba gaptehe ge Yakubu á deza eddenjara Isiyaaku na, á ettapa Isiyaaku an erva-aha-aara, a ba ṅane: Ye-aara máki á ndaha elva wá, Yakubu, amá erva-aha-aara wá, Isuwa.

²³⁻²⁴ Diyaaka Isiyaaku d'ekideki, adaba baaka erva-aha á Yakubu agashe, bademme ba uje ba seke náza á egdze a emmejara Isuwa. A ndavanuhe ge Isiyaaku, a ba ṅane: Ba jirire ka ba makaaji-aaruwa Isuwa? A ṅwanante ge Yakubu, a ba ṅane: Ba iya degiya Edda. Mazle-aara a naba fantau ge gar barka.

²⁵ A ba Isiyaaku á elvan ge ṅane: Siyansa hyuwa á náza kaamba na ka sinaa ka, ka makaaji-aaruwa, yá zuze lauktu yá gakar barka. Yakubu a vante, a zuhe, a de sanaa mbazla, a vante a sharhe.

²⁶ Am iga á una ṅanna, a ba Isiyaaku: Sawa kwa egdze-aaruwa takwaliyatakwalá.

²⁷ Takwalle á ba Yakubu a de ṅanaa eddenjara na. Cenancena Isiyaaku emtakkire á se á nangyuwe-aara, a garhe barka, a ba ṅane: Emtakkire á se á egdze-aaruwa na wá, ba seke emtakkire á se á fahe na Yaakadada garge barka jipu na.

²⁸ A vakteva Dadaamiya werhe á sawa am samaya antara dikele á nalmane na ni a vanta haha ge ura na. Tara hiya antara mbazla na emtakke na wá, sey tá ndavana á ba am mba á ṅa.

²⁹ Larde-aha gergere tá de magakaa slera ge ka, jeba-aha gergere ta de ganaaga ire-aatare á katafke á ṅa. Ká de geva ka zanwe á egdzara mama-aha a ṅa, ta de gana ba itare ire-aatare á katafke á ṅa. A de sha barka eddewna ni á de gak barka ge ekka. Amá á de gev an nyainye eddawna ni á de nyainya ka na.

³⁰ Isiyaaku keni zlauzle am gar barka ge Yakubu, sesse Yakubu áza eddenjara, vanayye saasa egdze a emmanjara Isuwa á sa am baka na.

³¹ Njane a se gyanve hyuwa á náza a kaamba njebakke, a sanánhe kwa ge eddenjara na. A ba njane á elvan ge eddenjara: Tsetse kwa edda, náwa sanakanmesa hyuwa á náza kaamba na, zuze lauktu ká gar barka ge egdze á ña.

³² A ba eddenjara á elvan ge njane: Ka ware ka? A ba njane: Ba iya egdze á ña Isuwa, ya makaaji á ña.

³³ Jaaja emtanjire Isiyaaku, diyaaka ba názena á magana njane keni ðekidfekei. A ba njane: Ware njane ni a duhe á dem kaamba, a de je náza kaamba, a siyaa hyuwa-aara ya zuhe, náwa a tsantaa ba sera á ña na! Barka wá, ganarga, shansha zlauzle.

³⁴ Isuwa ba á cenaa elva na á tsakana eddenjara na wá, njane keni jaaja ervauðe jipu, a fu hula á ba á dem samaya. A ba njane á elvan ge eddenjara: Tasle á ña eddaye-aaruwa, iya keni giyarge barka.

³⁵ A ba Isiyaaku á elvan ge njane: Saasawa egdze a emmenja an zlerma, dánda njane barka na ma andze náza á ña na.

³⁶ A ba Isuwa: Njane na wá, Yakubuwire na sharanansha, egdze á zlerma. Werre keni, a berdu daradza á makaajiyire-aaruwa á ba an ndzedfa beresse. Nawa vatena zlafe adaliye a se berdu barka-aaruwa gevge ser buwa kina. A ba njane á elvan ge eddenjara: Mazlakinaaki barka ñanna ge iya emtu?

³⁷ A ba Isiyaaku á elvan ge Isuwa: Baaka elva-aara, gananvege njane zanwe a ña. Ya fanem egdzara mama-aha-ñara baðemme am erva ge njane, tá de magana slera. Vananteva ndzedfa jipu an hiya kwakya, ma mbazla emtakke keni tá de ndavana á ba am mba-aara. Yá magaká uwe kina mazle-aara egdze-aaruwa

³⁸ A ba Isuwa á elvan ge eddenjara zlafe adaliye: Ndza ká á ba an barka palle ñanna emtu edda, giyarge seke barka ge iya keni eddaye-aaruwa. Mazle-aara Isuwa a naba fu hula, anjkwá á kyuwa a ba an ká kwara.

³⁹ A ñwanante ge eddenjara Isiyaaku, a ba njane á elvan ge njane: Sledfe á ña njane ge ekka wá, watse ká yiyiye an sledfe na gелgela, werhe na á sawa am samaya na á de duka a dem dalbe á ña ðekidfekei.

⁴⁰ Ekka wá, á de vaktá shifa ba masalam á ña, ká de magana slerga ba ge egdze a emmenja. Amá máki yak-ya hala wá, ká naba sansese ire á ña am erva-aara.

⁴¹ Daaci Isuwa jaaja ervauðe jipu ate egdze a emmenjara Yakubu, aðaba barka na ni a gaara eddetare na. A ba njane am ervauðe-aara: A ba á sawa ndza njane vaci kyuwa eddemiya, má watse tá dá ba buwa antara Yakubu ñanna ma.

⁴² Balaranansefale ge Raiibaika názena ni á kata magana Isuwa egdze a zunjwire-aara na ate egdze a emmenjara. A ðante Yakubu ádezenjara, a ba njane á elvan ge njane: Effa hyema ate ire á ña, aðaba anjkwá a tsagwadaktsagwadfa egdze a emmenja Isuwa, á kata ja shifa á ña ba ðekidfekei.

⁴³ Kina wá, eccena ka názena yá ndaka ya: Tsetse, ezlzlala á ña egdze-aaruwa á dem mba á egdze a emmerwa Laban am Harran.

⁴⁴ Naba njanaanja ire á ña am mba-aara dem sarte na má ekhyakhya ervauðe á egdze a emmenja.

⁴⁵ Sey má viyanáviya ba ðekidfekei am ire-aara názena ka maganta ka na, lauktu watse yá ðelakva we geni sawa a sa. Labara yá puwem egdzara buwa am evege am hare palle?

Isiyaaku a ðelanse erva ge Yakubu á dem mba á emnde a emmenjara

⁴⁶ A ba Raiibaika á elvan ge Isiyaaku: Mága á shawle-aha-aaruwa, egdzara á Haiti-aha na wá, jiseje gwayway am ire ba ðekidfekei. Máki Yakubu keni gaaga zlafe adaliye ba egdze á Haiti-aha ñanna seke náza á Isuwa na wá, náza-aaruwa watse ðaaka daliila a ña an shifa ñanna mazle-aara.

28

¹ Am iga á una ñanna maa, Isiyaaku a ðante Yakubu, a gar barka, a ba njane á elvan ge njane: Ya nda ba ka: Geka mukse á ña am egdzara á emnde a Kanaana na ðekidfekei.

² Ekka wá, tsetse ezlzlala á dem mba á emnde á emmenja am Padda-Aram, á dem mba eggyeña Baitu' iila. De eksanteksa gyaale am dagave á egdzara á Laban, egdze a emmenjara ge emmenja.

³ A gagga Dadaamiya Slekse barka-aara, a gagvege ura kwakya jeba-aara, a huyakaahuya Dadaamiya, a gagvege eggyetare ge emnde a jeba gergere kwakya.

⁴ A vakteva Dadaamiya ge ekka, antara ge egdzara á ña am iga á ña, barka na ni ndza a vante ge Ibrahiima na, geni haha ñanna náwa ka wayve am huðe-aara na wá, á demde am rezege á ña. Aðaba vanteva Dadaamiya ge Ibrahiima zlauzle.

⁵ A danse estuwa Isiyaaku Yakubu-aara á dem Padda-Aram, a de nja am mba á Laban egdze á Baitu' iila ura Arama. Laban nanna keni maa, egdze a emmenjara ge Raibaika emmetare ge tara Isuwa antara Yakubu nanna.

A sawa estuwa lauktu Isuwa a ge mukse umele

⁶ Cenancena Isuwa ganakini eddetare Isiyaaku a gar barka zlafe adaliye ge Yakubu, a belananse erva á dem Padda-Aram, geni á de gá gyaale áhuwa. Am sarte na anjwa á gar barka eddetare, a ba njane á elvan ge njane: Geka mukse am egdzara á emnde a Kanaana na dekideki.

⁷ Diyaadiya ba njane keni geni Yakubu a magateraa ba fesarfire ge tara eddenjara an emmenjara, zlazlala á dem Padda-Aram nanna.

⁸ Isuwa keni a naba diyeddiye ganakini yanaaya ervaunđe á eddetare geni tá gá njwasha-aha-aatare am egdzara á emnde a Kanaana nanna.

⁹ A naba njante ga mukse umele maa, a de ndava egdze á Ismayiila, egdze á Ibrahiima. Zhera á gyaale nanna Makalat, egdze a emmenjara mukse ge Naibauyaut. A naba gehe, a se belar ge njwasha-aha-aara am mba.

A maranse estuwa Dadaamiya ire-aara ge Yakubu am Baytila

¹⁰ Tsetse Yakubu am Birsaba, a dem Harran.

¹¹ De garga yayiya am tate umele, a naba hare am tate nanna. A eksante nakwa a belete ire atekwa, a naba zlava.

¹² Darde ba seke shene wá, á zhara ba njálá yaieke, slaďde jipu ire-aara shanaasha samaya, malika-aha á Dadaamiya tá anjwa á dala, tá tsekwa an njála nanna.

¹³ A tsaahge ge Yaakadada átekwa, ate ire-aare, a ba njane á elvan ge njane: Ba iya una ya Yaakadada, Dadaamiya á eggyeňa Ibrahiima ya Dadaamiya á Isiyaaku. Yá ndaaka ba iya una: Haha nanna kwaye ká zlava átekwa na wá, vanakteva ge ekka, antara ge egdzara á nja am iga á nja bademme.

¹⁴ Egdzara á nja tá de gev kwakya jipu ba seke berbere á haha. Slefde-aatare keni watse an nakweka. Tsante am gedí dem yala, tsante am manem dem puti, bademme. Jeba-aha á emnde bademme ate haha tá de sha barka ázerwa adaba ka, antara adaba egdzara á nja.

¹⁵ Eccena ba shagera: Yá anjwa ba iya an ire-aaruwa antara ka, yá anjwa á tsufaktsufa ma ká deme keni. Sey yá sakasa zlafe adaliye á sem haha na, yá yakaaka dekideki sey yá ganvege názena ya ndaka ya na.

¹⁶ Tsetse Yakubu am hare, a ba njane: Baaka shaige-aara, anjwa Saksage am tate na, diyanseka ba iya.

¹⁷ Gazlaagazla wá, a ba njane: Kay! Tate na wá, baaka shage átekwa dekideki anjwa há á Dadaamiya áhuna. Walkame á samaya-aha áhuna degey!

¹⁸ Anjwa á wera ekse wá, a tsetehe ge Yakubu an enjya werre, a eksetaa nákwá na a fante ge ire-aara na, a dzebehe ndedde una nanna nákwá á yiha Dadaamiya, a puwar waye ate ire-aara, a ganve nákwá cudedde.

¹⁹ A fete zhera á tate nanna Baytila. Amá werre wá, zhera á ekse nanna ndza Luus.

²⁰ Yakubu a tsakanse názu am ervaunđe-aara ge Dadaamiya, a ba njane: Máki ká anjwa ka Dadaamiya antara ya, tsufakitetsufa am shula-aaruwa, máki shanánsha názu yá ezza antara názu yá eshsha yá atsekwa,

²¹ máki danaada lapiya á dem mba á edderwa, daaci ká de gev Dadaamiya-aaruwa.

²² Nákwá nanna náwa ya tsanaa iya ndedde ge yiha Dadaamiya na wá, á gevge bere á nja ka Dadaamiya. Yá de vakte luser am názena ká de vita ka bademme.

29

A daa estuwa Yakubu á dem mba á Laban

¹ Daaci Yakubu a fanu ge baráma-aara zlafe adaliye, anjwa a zlala á dem larde á emnde a gedí.

² Vacite umele maa, a naa suwa am kaamba. Walde-aha á kyawe-aha antara náwe-aha gergere keye tá anjwa zlava ate we á suwa nanna. Adaba tate á fateru yawe ge dabba-aha-aatare una nanna. Suwa nanna keni an heďa we-aara an nákwá yaieke.

³ Má jarammeje walde-aha bademe maa, lauktu tá berhanvuwe nákwá na ge we á suwa, tá fateru yawe ge dabba-aha-aatare bademe. Má zlaruzle ta eptsaa nákwá na zlafe adaliya á sete we á suwa.

⁴ Yakubu a naba ndavateruhe, a ba njane á elvan ge itare: Kwa emnde a ekse-ara kure egdzara mama-aha-aaruwa? Ta njwanante, a ba itare: Nja emnde a ekse á Harran.

⁵ A ba ñane á elvan ge itare: Diyakurdiya Laban á Nakaur emtu? A ba itare: Diyañerdiya.

⁶ A ba ñane á elvan ge itare: Awará ñane? A ba itare: Ba layye. Bayra kwaye Rahiilu-aara keni ankwá á sawa an kyawe-aha, egdzere mukse na kwaye ñane na.

⁷ A ba Yakubu á elvan ge itare: Kwaye kapteke vaciya ba ñгаа, sarte na sarte á jaha dabba-aha á dem tate palle ka maa, fawaterufe yawe, dawaterda á de piya.

⁸ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: A gevka sey má jarammeje dabba-aha bađeme lauktu ñá wera yawe, ñá faterufe.

⁹ Ñane keni zlađe á ndaha ba elva antara suni-aha na, Rahiilu keni samsa antara kyawe-aha á eddenjara, ađaba ñane slepiya.

¹⁰ Yakubu a zharaa Rahiilu egdze á daslareñjara Laban, a duhe á dete we á suwa na, a berhanvuwe nákwá ge we á suwa, a fateru yawe ge kyawe-aha á Laban egdze a emmenjara ge emmenjara.

¹¹ Am iga á ñanna maa, á de gan use ge Rahiilu. Takwalle a de takwalaa egdze na wá, ankwá á kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

¹² Daaci a palanaa varire-aatare antara eddenjara ge Rahiilu na geni ñane egdze á Raibaika. Zhagade á dá ge Rahiilu, a danaa labare ge eddenjara.

¹³ De cenancena labare á Yakubu egdze á emmenjara mukse, zhagade ge ñane keni a de yainuye. De jarje ire, tákwalle a de ñanjaa Yakubu na, a danaahe á dem mba-aara. Daaci ñane keni a de balananse názena ni a shaa ñane na bađemme ge daslarnjara.

¹⁴ A ba Laban á elvan ge ñane: Baaka shaige am una đekidėki ka wulfe á ñere ba parákke. Yakubu a magaa tere kalkale am mba Laban.

Yakubu a magana slera ge Laban ge sheba tara Lee'a an Rahiilu

¹⁵ Daaci a ba Laban á elvan ge Yakubu: Ađaba ka egdze a kwate-aaruwa ni ká magiyá slera á dey wá, una á gevka. Naba ndindaha názena ká katana ka ge mbera á ña ire na.

¹⁶ Laban maa, tá ankwá egdzara-aara buwa, egdzara ñwasha. Una male na zhera-aara Lee'a, sledaba-aara, zhera-aara Rahiilu.

¹⁷ Lee'a, ñane á nánka ice shagera. Amá Rahiilu wá, garlaka, zariya zlađe adaliye.

¹⁸ Daaci Yakubu a wayete ñane, a ba ñane á elvan ge Laban: Yá magaka slera yawe vuye ađaba Rahiilu *egdze á ña ge buwire na.

¹⁹ Ane, a ba Laban, naba njaminja yá de vakteva. Ya keni ya hayaa ba una ñanna arge una yá vante ge ura jeba umele.

²⁰ Yawe vuye kalkale Yakubu ankwá á maganá slera ge Laban ađaba Rahiilu, amá ñane a zharán ba seke hare cekwaangudí ađaba wayetewa jipu an Rahiilu.

²¹ Am iga á una ñanna maa, a ba Yakubu á elvan ge Laban: Yá kata mukse-aaruwa mazle-aara, ađaba daada ate sarte na mi enndaha na ge magaka slera. Yá kata ñana erva ge mukse-aaruwa.

²² Daaci Laban a naba magaa muñri á nika, a jemaa emnde a ekse bađemme.

²³ Magaamaga manjaripu ba ñгаа wá, Laban a naba eksante Lee'a, a de jatermehe an Yakubu. Ñane a naba ñanaa erva, ta hare kerde.

²⁴ Laban a eksetaa jilpa kwatena-aara ge ñane, a vante ge Lee'a, a gev kwate-aara.

²⁵ Werawera ekse wá, Yakubu á zhara ba Lee'a ta hare kerde. A ba ñane á elvan ge Laban: Labara ka magiya zlerma na? Abi ya magakaa slera ađaba Rahiilu? Labara ka magite jeba una?

²⁶ A ñwanante ge Laban, a ba ñane á elvan ge Yakubu: Shagerka am ekse á ñere danse kudere zunñwe á dem mba á zhele arge male.

²⁷ Naba zlanaaazle ka hare make na antara ñane lauktu yá vakte sledaba-aara na keni. Amá wá, ká magiyá slera yawe vuye zlađe adaliye ađaba ñane.

²⁸ Ane, a ba Yakubu, ta magaa make palle antara Lee'a, Laban a naba vante Rahiilu zlađe adaliye.

²⁹ Laban a eksetaa kwatena-aara Bilha, a vante ge egdze-aara Rahiilu a gev kwatena-aara.

³⁰ Yakubu a ñanaa erva ge Rahiilu keni, a ganve mukse-aara. Welawa ba Rahiilu ázenjara arge Lee'a. A naba demhe zlađe adaliye am slera á Laban, yawe vuye ankwá á emmága.

Nawa egdzara á Yakubu

³¹ Am nanna Yaakadada ganakini Lee'a gevge mukse keliya, a naba vante yá ge ñane, amá Rahiilu wá, a ganve dzire.

³² Lee'a a shaa huđe, a ya egdzere zhele, a fete zhera-aara Ruubain. Ađaba a ba ñane: Yaakadada nanna palasa-aaruwa, kina wá watse á wayiwaya zhele mazle-aara.

³³ A shaa huđe umele zlađe adaliye, a ya egdzere zhele adaliye. A ba ɲane: Cenánccena Saksage keliyire-aaruwa ba jire. Adaba una ɲanna a vite egdzere zhele umele. A fete zhere á egdze ɲanna Simaun.

³⁴ A shaa huđe umele zlađe adaliye, a ya ba una ɲanna. A ba ɲane: Kina wá, á de deska ba esaba keni am dagave á ɲere antara zhele-aaruwa, adaba ya yayan dawale-aha keye kalkale. Adaba una ɲanna a fete zhere á egdze ɲanna Laiwi.

³⁵ A shaa huđe umele zlađe adaliye, a yese ba egdzere zhele ɲanna. A ba ɲane: Kina wá, sey yá gala Dadaamiya Saksage. Adaba una ɲanna, a fete zhera á egdze ɲanna Yahuuda. Mazle-aara a naba yaa ya egdzere.

30

¹ Nanna Rahiila geni ɲane yaneka egdzara ge Yakubu, a naba tsante shelha á dete egdze a emmenjara. A ba ɲane á elvan ge Yakubu: Sey ká viteve egdzara ge iya keni, má baaka una wá, yá njeka an shifa.

² Tsetse ervaunđe á Yakubu á dete Rahiilu, a ba ɲane á elvan ge ɲane : Iya ya Dadaamiya na a piyakte yá egdzere na emtu ?

³ A ba Rahiilu á elvan ge Yakubu : Nawa kwatena-aaruwa Bilha, naba njawinja antara ɲane tara zhele an mukse, a yiya ɲane egdzara ate ugje-aaruwa, iya keni yá shansha egdzara ate ɲane.

⁴ A nabe vante kwatena-aara Bilha ge Yakubu, ɲane a naba ganve i mukse, ta hare kerde.

⁵ Bilha a shaa huđe, a yan egdzere zhele ge Yakubu.

⁶ A ba Rahiilu : Yawwa, jirivejire Dadaamiya, cena-cena Dadaamiya ɲala-aaruwa, adaba una ɲanna a vite egdzere zhele. Adaba una ɲanna a fete zhera á egdze ɲanna Dan.

⁷ Bilha kwatena á Rahiilu a shaa huđe umele, a yan egdzere zhele adaliye ge Yakubu, egdzere ge buwire.

⁸ A ba Rahiilu : Kwakya wava na ya maganaa ya á dete egdze a emmerwa á katafke á Dadaamiye, kwaye ɲane ganega ndzedá. A fete zhera a egdzere Naftalim.

⁹ A ezhzhara Lee'a á shanka huđe mazle-aara á yeka maa, a eksante kwatena-aara Jilpa, a vante ge Yakubu geni a ganve mukse-aara.

¹⁰ Jilpa kwatena a Lee'a, a yan egdzere zhele ge Yakubu.

¹¹ A ba Lee'a : Kay! Ya slerezege. A fete zhera á egdze ɲanna Gada.

¹² Jilpa kwatena á Lee'a, a yan egdzere ge buwire ge Yakubu.

¹³ A ba Lee'a : Una wá, barka-aaruwa. Baďemme a ɲwasha tá de biyanba geni shanansha barka áza Dadaamiya. A fete zhere-aara Asair.

¹⁴ Am slakslakire, sarte á ica hiya, Rubain a dem kaamba, a sanaa egdzara á nafa ge emmenjara Lee'a. A ba Rahiilu á elvan ge Lee'a : Tasle á ɲa, viteva seke egdzara á nafa na a sakanaa egdze á ɲa na ?

¹⁵ A ɲwanante ge Lee'a, a ba ɲane : Hyaaka ba una ka lyeavaa zhele-aaruwa na, ká kata lyyiya egdzara á nafa á egdze-aaruwa zlađe adaliye? Shagera, a ba Rahiilu : Máki estuwa wá, a de hare zhele ázeɲa vatena adaba egdzara á nafa á egdze á ɲa.

¹⁶ An icavaciya anƙwa á sa Yakubu am kaamba wá, a de yenu á ba an ye Lee'a, a ba ɲane á elvan ge ɲane : Vatena wá, ká se hare ázerwa, ya shekweve an egdzara á nafa á egdze-aaruwa. Daaci Yakubu a de hare ázeɲara vacite ɲanna, tara zhele an mukse.

¹⁷ Dadaamiya lyavaalya yeka á Lee'a, a naba shaa huđe, a yan egdzere zhele ge ilyebire ge Yakubu.

¹⁸ A ba Lee'a : Pelisepele Dadaamiya, adaba ya naba eksante kwatena-aaruwa, ya vante ge zhele-aaruwa, a ganve mukse-aara na. A fete zhera á egdze ɲanna Issaker.

¹⁹ Lee'a a shaa huđe umele zlađe adaliye, a yan egdzere zhele ge unƙwahire ge Yakubu.

²⁰ A ba Lee'a : Dadaamiya a magiyaa shagerire yaikke. Kina wá, zhele-aaruwa de ɲa antara ya adaba ya yan egdzara zaala unƙwahe kalkale na. A fete zhera á egdze ɲanna Jabulaun.

²¹ Am iga á una ɲanna, a yehe zlađe adaliye egdzere palle, une ɲanna wá, egdzere mukse, a fete zhera-aara Dina.

²² Daaci Dadaamiya a yehamme Rahiilu, lyavaalya yeka-aara, a naba vante yá.

²³ Rahiilu a shaa huđe, a ya egdzere zhele, a ba ɲane : Yawwa! Lyivarlye Dadaamiya-aaruwa dzaka á emnde na.

²⁴ A fete zhera á egdze ɲanna Yusufa. A ba ɲane zhele adaliye : Tasle á ga Yaakadada-aaruwa, umele keni viteva ba estuwa.

Tá zlerma tara Laban an Yakubu am dagave-aatare

²⁵ Yaaya Rahiilu, a ya Yusufá wá, a ba Yakubu á elvan ge Laban : Kina wá, beliyabela yá eptsa á dem ekse-aaruwa, á dem larde-aaruwa.

²⁶ Viteva njwasha-aha-aaruwa, antara egdzara-aha-aaruwa na ya magaa slera adaba itare na, yá dá á dem ekse-aaruwa. Adaba ba ka keni diyakdiya slera na ya magakanaa ya bademme.

²⁷ A njwanante ge Laban, a ba njane : Ba estuwa, amá tasle á nj zivarze. Adaba ya de naha wá, ta biyaa barka na ya shanaa ya áza Dadaamiya na wá, ya shanaa adaba ka.

²⁸ Naba tsanaatse ka nazena ni ká kataná ka ge mbera á nj na, yá emmága bademme.

²⁹ A ba Yakubu a elvan ge njane : Diyakdiya slera na ya magakanaa ya bademme. Ma nj dabba-aha á nj na ya se beyanaa ya am erva á nj, antara dabba-aha á nj kina keni diyakdiya bademme ma ?

³⁰ Abi yá sawa ya á sem mba á nj dabb-aha á nj ndza ba cekwaangudi ? Ba sanemsa ya á sem huđe á há nj, farfe dabba-aha á nj jipu Yaakadada garge barka. Kwaye kina baaka zlake-aara. Watse yá magá vaatara kena naza ire-aaruwa?

³¹ A ba Laban: Ekka wá, ndindaha ka ba nazena ká kata yá biyaka yá na baaka lambe á nj. Ká kata yá biyaka wányara?

A ba Yakubu : Kaà biyika ba uwe keni defekfeki. Amaà anjkwá naazu yaà ndakndaha : Maàki eksakarekse una njanna waà, yaà duwa zlađe aà de piya dabbahaanja, yaà fateru hyema ba seke werre.

³² Vatena yaà dedde am dagave aà waldahaanja peraatte, ba kelaa kyawe na ni ugjaara viyauviyawe jili gergere seke ubele antara ugje indale ira kyawe danjwe, bademme yaà elle aà segashe. Am nawaha keni ba estuwa, nawe na ni ugjaara ugje ubela antara ugje indale, bademme yaà elle aà segashe, mberaaruna una njanna ge iya.

³³ Daaci kaà se zhara jiriraaruwa maàkuralla, ma watse kaà se zhara mberaaruna. Ba maàki ka se berenaam naazahaaruwa ni gafka viyawe, gafka ugje indale, gafka danjwe waà, ma kyawe, ma nawe keni ya ba nayle.

³⁴ A ba Laban: Una waà, shagera, magamimaaga aà ba ate una njanna.

³⁵ Amaà ba vacite njanna, Laban a fantau ge ellaara usalaha antaraà njifa na ni ugjaara an mayaha ba seke gwambara antara viyauviyawe. Am mama aà nawaha keni ba estuwa, a dzerse viyauviyawe antara una njuraslasle seke ubela antara jili na an usha an dzayye ira kyawe na danjwe gyegweniyye na. A dzerse jiliyaha njanna bademme maa, a naba puwateremhe am erva ge egdzaraara.

³⁶ Daaci a naba tegaa dagavaatare deydey shula aà vaha keye. Yakubu waà, njane anjkwá aà piya ba jugena aà waldaha aà Laban.

³⁷ Daaci duwa aà Yakubu, a naba datsevaa ervaha aà nafa anjwasla gergere keye, nafaha njanna keni gergere keye. A faya iga ate nafaha na, tate na ni an faya na gevge dzayye telle, an mayaha nafaha bademme.

³⁸ Daaci a naba puwem nafaha na am kyaale. Taà anjkwá a ezhzhara dabbaha maà taà se sha yawe. Adaba sarte a dala ate njwashaha keni ba una njanna ge dabbaha.

³⁹ Ba taà dala njwashahaatare dabbaha na aà katafke aà nafaha na waà, ta naba fantau ge ya egdzere jili gergere, umele seke ba gwambara, umele njgwaslasle seke ubela, umele keni mbazlaukmbazlaukkwe.

⁴⁰ Yakubu a naba dzerse dabbaha na an mayaha antara una danjwe na bademme am dabbaha aà Laban, a puwateraa an iraraa. Yakubu a maganaa estuwa waldaha ge iraraa, maslaaka una njanna antara naàza aà Laban.

⁴¹ Ba kelaa maà taà anjkwá dala dabbaha na taà an njasla na ate njwashaha waà, Yakubu aà puwaterem nafahaara njanna am kyaale, daaci taà ezhzhara dabbaha na.

⁴² Ama maà taà anjkwá dala gampaha ate njwashaha waà, aà manka una njanna. A ganve estuwa Yakubu dabbaha na taà an njasla na bademme taà aatuge njane, amaà gampaha waà, taà aatuge Laban.

⁴³ A gevaa estuwa Yakubu sleberba an tsaka ire. Kyawaha antara nawahaara gevge kwakya jipu. An navaha antara kwatenaha kwakya, ezlegwamaha antara ezzenwahaara keni baaka zlaktaara.

31

Yakubu anjkwá aà zhagade aà dem lardaara

¹ Yaw, cenancena Yakubu elva na taà anjkwá aà tsakana egdzara aà Laban ate njane. Adaba ta bantsa itare: Yakubu zauze nalmane aà eddenjere bademme, berbiraara na, bademme a ganaa aà ba an nalmane aà eddenjere.

² Yakubu aà zhara elva njanna waà, Laban aà fanuka hyema seke werre.

³ Daaci a ba Yaakadada aà elvan ge Yakubu: Naba eptseptsa aà dem lardaana, aà dem tate na ni ta yakaa aàtekwa na, iya yaà ankwaa antara ka.

⁴ Yakubu a naba belaterve we ge njwashahaara, tara Rahiilu an Lee'a, geni a sarsawa aà sezenjaara am kaamba, am taàte na aàtekwa an waldahaara.

⁵ Saremsa, a ba njane aà elvan ge itare: Yaà ankwaa aà ezhzhara kina na waà, eddekure aà fiyuka hyema seke werre. Amaà duksa palle waà, Dadaamiya na ni ankwaa aà dabana edderwa na ankwaa antara ya.

⁶ Abi ba kure keni diyakurdiya slera na ya magannaa ya ge eddekure? Ya maganaa slera an ndzedaaruuwa bademme.

⁷ Amaà eddekure a naba magiyaa zlerma an tsaka ire. Ser kelaawa ankwaa fatsiyaa naàza zlayaaruuwa. Amaà Dadaamiya waà, velaaka barama geni aà shisha kelaadire njanna.

⁸ Ndasendahe ba njane, a ba njane: Ba kelaa dabba na ngweraslasle na aàtu ge ekka, naàza zlayaana una njanna, bademme aà dabbaha ta fantau ge yaà ngweraslasle. Maà banba njane ba kelaa dabba na an mayaha naàzaana, bademme aà dabbaha taà yaà egdzere an mayaha.

⁹ A sananse ba Dadaamiya dabbaha am erva ge eddekure, a vite ge iya.

¹⁰ Vacite umele ya naba shaa shene, naàwa naàzu ya nanaa ya am shenaaruwa: Am sarte a saa dabbaha, taà ankwaa jarammeje aàtirpalle waà, usalaha antara zhel kyawaha taà ankwaa dala njwashaha waà, bademme ba jili gergere. Umelahaara an maya, emnde umele keni taà ngweraslaslaha, umelahaatare keni taà danjwe ba gyeguniye.

¹¹ A naba didaha malika aà Dadaamiya am shena njanna : Yakubu! Ya njutehe : A ba iya na'am.

¹² A ba njane : Kanteka icaana, ezhzhara, kaà ankwaa nanna emtu usalaha antara zhel kyawaha ta ankwaa dala njwasha bademe jili gergere, umele an mayaha, umele ngweraslasle, umele keni danjwe na? Una njanna bademme na waà, adaba ya nanna naàzu na a magakta Laban.

¹³ Ba iya una ya Dadaamiya ya marakaa iraaruuwa am Baytila, tate na ka tsaa naàkwa, ka ganve waye ate iraara, ka tsakse naàzu am ervaunjaana aà katafkaaruwa na. Kina waà, tsetse ezlala am larde na, eptseptse aà dem lardaana, aà dem tate na ta yakaa aàtekwa na.

¹⁴ Daaci ta njwanante ge tara Rahiilu antara Lee'a, a ba itare taà elvan ge njane: njere waà, baaka dzaanjere am nalmane aà eddenjere, nj baaka am emnde a za warataara keni.

¹⁵ Eddenjere aà zharanjer nj ba seke wayvaha am hufo aà haara mazlaara, a valanjerwa ba njane an ervaara, zauze nalmane am njere bademme.

¹⁶ Nalmane na ni a sansaa ba Dadaamiya an ervaara am erva aà eddenjere waà, naàzaanjere una njanna antara egdzaraanjere. Ekka waà, emmaaga ba naàzena ni a ndaaka Dadaamiya na bademme.

Ankwaa aà zhagada Yakubu aàtu ge Laban

¹⁷ Daaci yalla, a ba Yakubu, ankwaa aà maga niya a zlala, a puwete egdzaraara antara njwashahaara ate iga a ezlegwamaha.

¹⁸ A jema a waldahaara bademme antara kazlanjaara umele na a ganaa am Paddan Aram njanna bademme, ankwaa aà eptsa aà dem larde aà Kanaana, aàdeza eddenjaara lsiyaaku.

¹⁹ Am sarte njanna maa, Laban baaka am mba, a de ica ugje ate kyawahaara. Daaci Rahiilu a naba ilu helaha aà eddenjaara, a zlalehe an njane.

²⁰ A magannaa estuwa Yakubu baakire aà jirire ge Laban, adaba mbedanuka dekideki a naba zlala.

²¹ A halese kazlanjaara bademme, a naba zhagade, a de ebzu guwa yaikke, daaci ba zlalaara aà dem hufo aà wa Giliyat.

²² Hare keye kalkale lauktu ni aà cenancena Laban ganakini baaka zhagadaazhagade Yakubu.

²³ njane keni a naba jema a egdzar mamahaara, daaci ta daa aà daba Yakubu na. Haraatare vuye kalkale lauktu ni de sharnaasha am hufo aà wa Gile'at.

²⁴ Amaà an vayiya vacite njanna waà, Dadaamiya a naba maranaa irara ge Laban am shene. Laban njanna waà, zhel Arama. A ba Dadaamiya aà elvan ge njane: Effa hyema ate irana, belanemka dekideki ge Yakubu, ma shagerire, ma shagerkire keni.

²⁵ Laban a de beye Yakubu maganaamaga beraara an kakakaca am hufo aà wa Giliyat, njane keni a magaa naàzaatare antara egdzar mamahaara aà ba ate ire aà wa Gile'at njanna.

²⁶ Daaci Laban a ndavanuhe ge Yakubu, a ba njane aà elvan ge njane: Labara ka magiya baakire aà jirire na ? Kaà zhagade an egdzaraaruwa ba seke ka sluwatervaa an ndzedaanja am wava!

²⁷ Labara kaà zlala an ila ndakiga ðekidëki na? Kina ma andze ka ndindaha waà, aàbi ma andze njaa puwakse an ganjka antara gadzavera antara lahe am ekte ge ekka, ma njaa puwakse an higa yaikke.

²⁸ Kina ba ge magatera ajamimashifa ge egdzaraaruwa antara eggyahaaruwa keni piyakitepiya na waà, shagera emtu? Ekka waà, baaka henjkalaanja.

²⁹ Yaà dzegwaàndzegwa magakura kelaadire. Amaà an vayiya ba vatena na a naba mariya irara Dadaamiya aà edenja, a ba njane: Effa hyema ate iranja, maganaànka ba uwe keni ge Yakubu.

³⁰ Duksa palle waà, diyandiyi geni baaka iranja am kataykatay na mazlaara, zlalakzlala aà dem mba aà edenja. Ama labara zlafe ka ilu helahaaruwa?

³¹ A njwanante ge Yakubu, a ba njane: Iya ya kurken watse kaà halivuwe egdzaraanja. Adaba una njanna jija iyawa jipu.

³² Elva aà helahaanja maa, maàki shakaànsha aàza emndaaruwa waà, eddaara a njeka an shifa ðekidëki. Kwaye kazlana, naba eppakya aà katafke aà emnde bademme. Yakubu diyaaka geni a iluwa Rahiilu helaha na.

³³ Laban a naba demhe am bere aà Yakubu, a demhe am bere aà Lee'a, a demde am bere aà kwatenaha buwa na, a pakyaa kazlanjaatare bademme, amaà shanka ðekidëki. Am iga aà una njanna maa, a demhe am bere aà Rahiilu keni.

³⁴ A halantaa ba Rahiilu njanna tsa helaha na amaà Laban a pakyaa beraara, shanka ðekidëki, adaba a puweme am serde aà ezlegwamaara, a naba njetaa aàtekwaa.

³⁵ A ba Rahiilu aà elvan ge edenjaara: Taslaanja a janjka ervaanjde eddayaaruwa yaà tsa tseteka aàkatafkaanja, adaba anjwa aà hyiya lyuwa bara ervaanjere njwasha. Baaka tatu zharemka Laban ice aà dem hudfaara, amaà shanka helahaara na.

³⁶ Jaaja ervaanjde an tsaka ire Yakubu, a naba fantau ge dagala an Laban, a ba njane aà elvan ge njane: Azara haypaaruwa? Ya gaku haypara kaà dabadaba estuwa na?

³⁷ Kina ka pakyaa kazlanjaaruwa bademme na ka beya emtu duksaanja ba palle keni am hudfaara? Maàki shakansha waà, shebeka ðekidëki. Kwaye emndaanja, naàwa emndaaruwa keni, taà kyaminaakya shairiya ge miya ma buwa na.

³⁸ Kina waà, aàbi magaaama yaawe kulbuwa kalkale yaà am mbaanja. Ma nawaanja, ma kyawaanja keni puwanaaka egdzere ser palle. Ser palle keni zanuka zhel kyawaanja dey ðekidëki.

³⁹ Dete ba una a cebana naàza kaambaha na, ya sakanaasa emtu? aàbi nasaraaruwa ba ge iya? Antara ba una a iluwa nayle, una ma ta iluwa an vaciya, ma ta iluwa an vayiya keni bademe ka fiyar ba ge iya sey yaà eppela.

⁴⁰ Nja aà kara aà vaciya na, aà pesha ba iya ya vaha deppe aàtekwaa. An vayiya keni yaà haàre aà ba ate lailaidire. Haàre, ate icaaruwa baaka ðekidëki, ma taà paanaà estara emnde hare keni diyanka ya.

⁴¹ Kina waà, yaawe kulbuwa kalkale ya magaa slera am mbaanja. Yaawe kelaawa jufadaara waà, ya magakaa slera ge sheba egdzaraanja buwa. Yaawe unjwahe waà, ya magakaa slera aà dabba. Ama ekka ser kelaawa kaà anjwa aà fatsiya mberaaruwa.

⁴² Ma andze baaka Dadaamiya aà eggyerwa Ibrahimia antara iya, Dadaamiya na ni aà ukkuva edderwa Isiyaaku jipu na, aàbi kina ma andze ngyakisengye am mbaanja aà ba an erva dey. Amaà Dadaamiya nanna palasaaruwa antara zladfaaruwa am slera nj bademme, daaci a se dema njane am dagavaamiya aà waya.

Mela am dagave aà tara Yakubu an Laban

⁴³ A njwete ge Laban, a ba njane aà elvan ge Yakubu: Ay waà, aàbi egdzar njwasha na egdzaraaruwa ba ge iya, egdzaraatare na keni eggyahaaruwa ba ge iya, dete ba dabaha na antara naàzena kaà anjwa aà zharana ka bademme na aàbi bademme ba naàzaaruwa? Anjwa naàzu yaà dzegwana ya magaterterte ge egdzaraaruwa antara eggyahaaruwa emtu?

⁴⁴ Ekka waà, njwedamjngwedfa namaana am dagavaamiya. njere nj buwa na waà, baaka dagalaanjere a cenarancena emnde seydiranjere.

⁴⁵ Yakubu a naba eksante naàkwa a dzebehe am Tate njanna ndedde, una njanna gevge nakwa aà yeha Dadaamiya.

⁴⁶ Am igaara, a ba njane aà elvan ge emnde aara: Halawaarhala nakwaha umele. Emndaara ta naba halar nakwaha umele teremme. Daaci ta njehe ate nakwaha njanna, ta zuhe atekwa.

⁴⁷ Laban a feta zhera àà tate ñanna: Yaigar Sahaduta, amaana : Dikele àà seydire. Yakubu keni a fete zhera àà Galait.

⁴⁸ A ba Laban : Vatena waà, dikele àà nakwaha na naàwa ñane naà waà, gevge seydire am dagavaamiya, iya antara ka. Adaba una ñanna taà d'aha tate na an Galait.

⁴⁹ Ta naba fete zhera àà tate ñanna zlafe adaliye: Mispa. Amaana: Tate àà ufa. Adaba a ba Laban: Miya antara ka waà, ma kyamikya aàhuna keni sey ba Yaakadada una a de gevge sle ufa dagavaamiya.

⁵⁰ Maàki ka de fa zladfa ate egdzaraaruwa, ma ka de gaterar ñwasha umele keni diyeddiye geni sledagavaamiya ba Dadaamiya an irara, urimagweka.

⁵¹ A ba Laban zlafe adaliye a elvan ge Yakubu: Ezhzhaba ba dikele àà nakwaha na antara nakwa àà yeha Dadaamiya na naàwa ñane an dzeba na.

⁵² Dikele a nakwaha na antara nakwa àà yeha na an dzebe na, bukerde gevge seydira am dagavaamiya antara ka. Iya keni yaà ebzeka naàkwaha na àà dem dalbaana ge magakte kelaadire, ekka keni kaà ebzeka naàkwaha na àà sem dalbaaruwa dekideki.

⁵³ Miya antara ka waà, a'aa àà hephye ba Dadaamiya a tara Ibrahiima antara Nakaur am dagavaamiya. Mazlaara Yakubu a naba zanu waà an Dadaamiya na a kuvanaa eddenaara Isiyaaku jipu na.

⁵⁴ Am iga àà una ñanna maa, a magaa sadaka ate ire àà wa ñanna, a naba detaa sleriyahaara ta zu d'afa àà sadake na. Zaruze maa, ta naba hare ate ire àà wa ñanna.

32

Yakubu ankwaa àà maga niya a de ja ire an Isuwa

¹ Makurallaara a tsete ge Laban an enlyawabere, a magatera aàjamimashifa ge egdzaraara antara eggyahaara, a gaterar barka. Am iga àà una ñanna, a naba eksetaa baramaara, a eptsaa àà sem eksaara.

² Daaci Yakubu keni a naba fanu ge baramaara, ta de ja ire antara malikaha àà Dadaamiya taà sezenaara.

³ A puwete ice ate itare waà, a ba ñane: Kay! tate na waà, slede a je ire antara Dadaamiya atekwa! Daaci a fete zhere àà tate ñanna Makanayim.

⁴ Am iga àà una ñanna maa, Yakubu a bele emnde a bela aàkatakfaara, aàdeza egdze a emmenjaara Isuwa am kwara àà Se'ir am haha àà Aidaum.

⁵ Lauktu àà belaterbela, a ba ñane àà elvan ge itare: Naàwa naàzu kwa de ndahan ge Isuwa: A ba sleslaraanja Yakubu waà, ndza ya am mba àà Laban. Bad'emme a shekwashakwaaruwa àà shula na ya njaa a ba am mbaara.

⁶ Ganega rezege kwakya, yaà an slaha antara ezzerwaha antara kyawaha antara naàwaha, yaà an naàwaha antara kwatenaha. Yaà ankwaa àà bela emnde a belaruwa aàdekatakfaana na edda waà, geni taà de balakse labare, kaà lyiyiya àà ba an higa.

⁷ Eptsareptsaa emnde a bela na aàseza Yakubu, a ba itare taà elvan ge ñane: Sañerasa aàsawa aàza egdze a emmenja Isuwa, ñane keni ankwaa àà sawa an emndaara àà sezena, ankwaa àà sawa an zaala dermeke ufade.

⁸ Daaci jaaja lyawa Yakubu waà, gazlaagazla ba jipu na. A naba tegese emndaara, kyawahaara, naàwahaara, slahaara, ezlegwamahaara, gergere buwa. Daaci, emnde na keni taà maga shula an iraatere, emnde na keni taà ankwaa àà maga shula an iraatere.

⁹ Adaba a ba sawariyaara: Maàki Isuwa daterarde ge emnde na zlaterazle, taà de jauje emnde na.

¹⁰ Am iga àà una ñanna maa, Yakubu a magaa maduwa, a ba ñane am maduwaara: Yaakadada, Dadaamiya àà eggyerwa Ibrahiima, Dadaamiya àà edderwa Isiyaaku, ka binaa ba ka eptsepsaa àà dem lardaana, àà dem tate na ni ta yakaa aatekwa na, iya yaà ankwaa antara ka.

¹¹ Hyaneppka ba naàzara keni geni yaà shansha bad'emme, shagerire na ni ka beshiyaa ka an ervaun'daanaa palle na. Adaba sleslaraanja a segashe, a ebzu guwa àà Urdun waà, ba zadaara palle am erwa, baaka duksa umele. Ama kina waà, kwaye ñane ñaà an tega gergere buwa, ma emndara keni taà maga shula an iraatere.

¹² Taslaana Yaakadadaaruwa, lyilya ba ka aatuge egdze a emmerwa Isuwa. Adaba jija lyawa jipu aatuge ñane, geni a se cebanjerka bad'emme antara ñwasha antara egdzara.

¹³ Adaba ndza keni ka binaa ba ka an iraanja, a ba ka: Yaà ankwaa antara ka ma vaatara keni. Ya yaàkteya watse baaka kezlakula àà egdzaraanja, taà de gev ba seke shili na am guwa na.

¹⁴ Daaci Yakubu a hare àà ba am tate ñanna. Am bad'emme a naàzena ankwaa am rezegaara maa, a naba dzerse una ni watse àà vante ge Isuwa egdze a emmenjaara na.

¹⁵ A dzerse mama àà nawaha dermeke buwa antara njifaha kulbuwa, mamaha àà kyawaha dermeke buwa antara zhel kyawe kulbawa,

¹⁶ ezlegwamaha kul ufađe, taà an egdzara zlađa adaliye am ekte taà sha uba, mama àà slaha kul ufađe antara kawaha kelaawa, uàmaha àà ezzenwa kulbuwa ira bidalaha kelaawa.

¹⁷ Daaci a naba vaterte duksaha ñanna ge emnde a sleraara, ma waraatare keni an walde àà duksa palle. A ba ñane àà elvan ge itare: Naba zlalauzlala kure àà katafkaaruuwa, watse yaà dƒabakura àà katalliya. Amaà waà, zlalauka atirpalle, ma walde a uwe keni àà ba an irara.

¹⁸ A ba ñane àà elvan ge slesleraara na ni zuññwe ñane na: Maàki kwa ja ire antara egdze a emmerwa Isuwa waà, maàki a ndavakundave ware eddaaña? kaà deme? ààza ware walde na? maàki a ndavaku ndavaha ñanna waà,

¹⁹ naba ndanndaha: Nazaà àà slesleraaña Yakubu, a ba ñane dawananda ge zanwaaruwa Isuwa. Ba ñane an irara keni anƒkwa àà sawa am iga.

²⁰ Ga buwiraatare keni a banaa ba una ñanna, ge keyiraatare keni ba estuwa. Baďemme a emnde na ta daa waldaha na a vaterte ba elva palle. A ba ñane àà elvan ge itare: Kwaà de bana ba una kure ge zanwaaruwa Isuwa, maà de jakurja ire.

²¹ Naba ndawanndaha a ba kure : Ba Yakubu an irara keni anƒkwa àà sawa aàkataliya. Yakubu ñane, a ba ñane am ervaunďaara: Yaà ekhyanakhya ervaunďe ge Isuwa an kazlaña ñanna ta danse àà katafkaaruuwa na waà, daaci watse àà lyiyiya àà ba an higa.

²² Daaci ta naba danse kazlaña zuññwe àà katafkaara, ama ñane waà, vacite ñanna zlađe a hare àà ba am tate ñanna.

Yakubu anƒkwa àà slakala an eddawna diyaaka

²³ An vayiya waà, a tsetehe ge Yakubu, a tsaterterte ñwashahaara buwa, kwatenahaatare buwa antara egdzaara kelaawa jumtekwe, a naba ebzu guwa àà Yabauk an itare àà dehuwaara.

²⁴ Am iga àà una ñanna a naba se jemaa naàzu am rezegaara baďemme, a ebzu guwa an ñane.

²⁵ Yakubu a juwaa ba ñane mazlaara. A naba semhe ge ura umele, ta hare pacaa a slakala, a kyateraare adaga.

²⁶ Nanna eddaara àà danuka ge Yakubu an slakala maa, a naba taďanu ja ge Yakubu ate egdanjazlaara, a gurfese am egdanjazla palle.

²⁷ A ba ñane àà elvan ge Yakubu : beliyabela anƒkwa àà wera ekse. A ba Yakubu : Yaà belakaaka dƒekidƒeki sey maà gagiyarge barka.

²⁸ A ba ñane àà elvan ge Yakubu : Ware zheraaña? A ñwanante, a ba ñane : Yakubu.

²⁹ A ba ñane àà elvan ge Yakubu: Mazlaara waà taà dƒehanƒka an Yakubu, zheraaña Iserayiila, aďaba ka slakala an Dadaamiya, ka slakala an emndimagwaha baďemme, ka ganaa ba ka ndzedfa.

³⁰ A ndavanuhe ge Yakubu, a ba ñane : Ndindaha kwa zheraaña keni? A eptsana jawapa, a ba ñane: Labara kaà ndava zheraaruwa? Am iga a una ñanna a gar barka ge Yakubu.

³¹ A ba Yakubu : Ya naa Dadaamiya an icaaruwa parakke degey! Aley yaà àà ba an shifa! Aďaba una ñanna, a fete zhera àà tate ñanna Paniyail. Amaana: Wafke àà Dadaamiya.

³² Sesse vaciya am haha waà, Yakubu keni yanseye Paniyail. Anƒkwa àà zlala waà, àà tsagada, aďaba àà wana egdanjazlaara na.

³³ Aďaba una ñanna, sem ba kina kini Iserayiilaha ta zeka hyuwa àà egdanjazla, aďaba Iserayiila a shaa ververe ate tate ñanna shanaasha perďa.

33

Yakubu àà de ja ire antara Isuwa

¹ A kante ice Yakubu waà, àà zhara ba anƒkwa àà sawa Isuwa an emndaara, zaala dermeke ufađe na. A naba tegese egdzaraara gergere keye ate tara Lee`a antara Rahiilu ira kwatenaha buwa na.

² Kwatenaha na antara egdzaraatare waà, a puwatera àà katafke, a dƒabatera Lee`a an egdzaraara, lauktu ta dƒabatera tara Rahiilu antara Yusufu àà kataliyaatare.

³ Amaà ñane an irara waà, àà katafkaatare baďemme. Ser vuye àà kezla ugje am aha lauktu àà daada àà de katafke àà egdze a emmanjaara na.

⁴ Isuwa ba a puwete ice ate Yakubu waà, zhagade aàdezenjaara, takwalle a de njema am uksuwe, daaci ma waraatare keni aà vante ba kyuwa, taà kyuwa aà ba an yawe aà kyuwa.

⁵ A kante icaara Isuwa waà, aà zhara ba egdzara antara njwasha. A ndavanu ge Yakubu: Emndara kena taà antara ka na? A eptsanaa jawapa, a ba njane: Egdzara na a vanta Dadaamiya ge waladiyaanja.

⁶ Ta gapteha ge kwatenaha antara egdzaraatare, ta kezle ugje am aha.

⁷ Lee'a keni a gaptehe, taà an egdzaraara, itare keni ta kezle ugje am aha. Am igaatare bademme, ta gaptehe ge tara Rahiilu an Yusufu, itare keni ta kezle ugje am aha.

⁸ A ba Isuwa aà elvan ge Yakubu: Kaà kata danme ka waldaha aà duksa gergere na nj ja ire ate barama a sawa na? A njwanante, a ba njane: Ya belanaa aàdeza zanwaaruwa geni a zivarze.

⁹ A ba Isuwa: Naba njanaanja ka egdze a emmerwa ani iya keni baaka zlake aà nalmanaaruwa.

¹⁰ A ba Yakubu : Estuweka defikdefi. Maàki ba zakivarze waà, taslaanja lyevalya kazlana na am ervaaruwa. Adaba yaà ankwaa aà zharakzhara ate wafkaanja waà, seke ba ka Dadaamiya, lyakivalya an ervaunjaanja palle.

¹¹ Naba lyevalya kazlana na taslaanja, a vaktaa ba ervaunjaaruwa. baaka lambaaruwa ate nalmane, adaba Dadaamiya giyarge barka am duksa bademme. Yakubu ankwaa aà magana tasle jipu ge Isuwa ganakini sey ba aà lyevalya, daaci a naba lyevalya.

¹² Am iga aà una njanna maa, a ba Isuwa: Magaumaga niya mindalawa. Iya waà , yaà dakurda aàkatarke.

¹³ Amaà a ba Yakubu aà elvan ge njane : Ambarkaaanja, ba ka keni diyakdiya zlazlada jipu tsufa egdzara. Iyau nawaha antara kyawaha antara slaha na taà an egdzara am ekte na keni sey a yaà datera an enkwale. Ba maàki yaà datera an ndzedfa waà, una ba vaha palle taà ruwa.

¹⁴ Ekka waà, naba ezlala aà katarke aambarkaaanja, ankwaa aà dfaakdaba waladiyaanja aà kataliya. Iya waà, yaà zlala an enkwale deydey aà zlala aà dabbaha na taà aà katarkearuwa na antara egdzara na taà aàzerwa na, watse yaà de shakasha am Se'ir.

¹⁵ A ba Isuwa : Aley keni sey yaà yaterya emndaaruwa umele aàzenja kwaà zlala kerde. A njwanante ge Yakubu, a ba njane: Labara? Iya ba maàki zakivarze lyakivalya waà, hyahya ba una njanna ge iya.

¹⁶ Ba vacite njanna, Isuwa a eptsehe aà sem Se'ir, a saa aà daba ba baramaara zlafe adaliye.

¹⁷ Amaà Yakubu waà, tsaara am tate njanna waà, kwaye a zlala aà dem Sukaut. Daaduwa aahuwa, a de ndere bere, a magateraa beraha ge dabbahaara keni. Adaba una njanna a fete zhere aà tate njanna Sukaut. Amaana: Beraha.

¹⁸ Eptsapta Yakubu aà sawa am Padan Aram, a tsekwe ba lapolayye am Sikaim am kwara aà Kanaana. Daaci a magaa haara ate iga aà ekse.

¹⁹ A naba shekweve egdze a sledaara am erwa aà emnde aà Hamaur, eddawna ni a tsekwe zunwewe am Sikaim njanna. A shekweve sledfa njanna an gursa dermeke, daaci a maga beraha aàtekwa an kacakaca.

²⁰ Am iga aà una njanna maa, a ndere tate a fanaa sadake atekwa ge Dadaamiya am tate njanna, a fete zhera: Dadaamiya Saksage waà, Dadaamiya aà Iserayiila.

34

Ta fem Dina am zherwe, pelarsepele egdzar mamahajaara

¹ Vacite umele, Dina aà Yakubu, egdzere mukse a yanaa an Lee'a, a de zhara ukfahajaara egdzar njwasha na taà am ekse njanna.

² De nanna Sikaim egdze aà Hamaur, slekse keni ba njane, a naba eksevahe ge egdze njanna a ba an ndzedfa, a dana aà ba aà dem bere, a de badzanve, a fem egdzana am zherwe.

³ Amaà waà, wayetewaye jipu an Dina egdze aà Yakubu na baaka buwaara. Adaba una njanna baaka nazu magaaka geni aà ekhyannakhya ervaunje ge gyaale.

⁴ A ba njane aà elvan ge edenjaara: Sey kaà giga gyaale njanna.

⁵ Cenancena Yakubu ganakini faremfa egdzaara Dina am zherwe, amaà a dfu ba waara ndahaaka elva. Adaba egdzaraara egdzar zaala ta baaka am mba, taà ankwaa aà piya am kaamba, sey maà saraasa.

⁶ Daaci a naba sawhe ge Hamaur eddarge Sikaim njanna aàseza Yakubu eddarge Dina ganakini aà ndaha elva antara njane.

⁷ Am sarte nanna maa, egdzara aà Yakubu egdzar zaala na keni saraasa am piya na. Ba ta cenea lamare na waà, jaterja emtanjire ma waraatare keni ba seke aà segashe shifa am nane. Adaba Sikaim maganaamaga naazu zlayeka defkideki, a naba eksevaa egdze aà Yakubu a ganve mukse. Jeba una nanna aà magaaaveka am Iserayiila defkideki.

⁸ A ba Hamaur aà elvan ge itare : Egdzaaruwa wayatewaya an egdzaakure baaka buwaara. Taslawaaakure vawanteva a gegga.

⁹ Naba gawamiyevge shawlaha. Vawanjerteva egdzaraakure na gaterga ge egdzaraanjere, naà vakurte egdzara njere kwaà gater ge egdzaraakure.

¹⁰ Naba njawaminji. Ba slede na kwa katana kure na naà icakuru ba tate nanna. Kwaà tsakalaakure, kwaà sheta nalmane kwakya.

¹¹ A sawhe ge Sikaim an irara, a ba njane aà elvan ge eddarge gyaale antara egdzar mamahaara ge gyaale: A maideheka ervaunjaakure defkideki naba yawiyarye, ba nazena kwa fiyare a kure na, yaà emmaga bademme.

¹² Magauka shaige defkideki, naba belawiyarbele. Ma kwa ndava wanyara naàza shebe keni antara una baaka am shebe ba dey na, yaà emmaga bademme maà ba kwaà viteva kure muksaarua.

¹³ Egdzara aà Yakubu ta njwaterante ge tara Sikaim an eddenjaara an nama ate we adaba ta fem egdze a emmetare Dina am zherwe na.

¹⁴ A ba itare taà elvan ge itare : njere naà tsa vanteka njere egdze a emmenjere ge zhel na belaaaka am shedkwe na, adaba naà de geva an epsawa jipu.

¹⁵⁻¹⁶ Daaci naà tsa maganaaka ate una kwaà katana kure na, sey maà gakurevge estuwa waà, naà vakurteve egdzaraanjere kwaà naba gaterga, njere keni naà naba ga egdzaraakure taà gev njwashahaanjere, mi naba njaamiya aatirpalle debiiye, mi gev ba jeba palle.

¹⁷ Amaà maà eksakurarka elvaanjere na waà, njere naà tedesetede egdze a emmenjere, naà zlalaanjere.

¹⁸ Elva nanna lyavaalya ervaunje aà tara Hamaur antara egdzaara Sikaim.

¹⁹ Dawale njanna de paaka hare an elva njanna defkideki, adaba wayaawaya jipu an gyaale egdze aà Yakubu na. Am hufe aà haà aà eddenjaara keni njane an daradza jipu.

²⁰ Daaci tara Hamaur an egdzaara Sikaim ta naba dem jahava aà eksaatate ate we aà walkame an elva na. A ba itare taà elvan ge zlamakelaawa :

²¹ Emnde na waà, aà duwa elvaamiya, naba yawaterya a njarinja am lardaamiya, a magarmaga tsakalaatare. Slede anjwa aà hyamiyarhye. Mi naba ga egdzaraatare mi gaterve njwashahaamiya, mi vaterve egdzaraamiya ge itare keni, taà naba gaterga.

²² Amaà, lauktu taà eksar gev palle antara miya, mi gev ba jeba palle antara itare na waà, sey maàki aàze miya keni zaala bademme taà demda am shedekwe ba seke itare.

²³ Maàki eksamiyarekse abi bademme a waldahaatare antara dabbahaatare umele ira kazlanjaatare umele bademme na aà de gev ba naàzaamiya? Naba eksawamiyarekse, a sarsawa mi se njaamiya aatirpalle.

²⁴ Daaci bademme a emnde na taà anjwa am jahava njanna ate we aà walkame na eksararekse elva aà tara Hamaur an egdzaara na, zaala bademe daremda am shedekwe.

²⁵ Am hare ge keyire am iga a dem shedekwaatare waà, zaala bademme taà aà zlava adaba zladfaara. Daaci duwa aà egdzara aà Yakubu buwa, tara Simaun antara Laiwi egdzar mamahaara ge Dina, ta naba halem katsarkar am erva, ta daterarhe an naàza erva, ta cebaa zaala bademme.

²⁶ Tara Hamaur an egdzaara Sikaim keni taà an ceba bukerde. Am iga aà una njanna ta tedese egdze a emmetare am mba aà Sikaim ba ezlalaatare.

²⁷ Ta naba sawhe zlafe adaliye ge egdzara aà Yakubu umele maa, ta naba daterarhe ge emnde na taà am emtsa na, ta zu ekse bademme adaba zherwe na ta fem egdze a emmetare am hudaara.

²⁸ Kyawaha, eslslaha, ezzenjwaha antara kazlanja umele am hufe aà ekse antara ba una zlafe am fe, bademme halarsehale.

²⁹ Dete ba emndimagwaha, egdzara mesheshe antara njwasha ira kazlanja na am berahaatare, halarsehale rezege aà ekse njanna bademme, zlarzlala an njane.

³⁰ A ba Yakubu aà elvan ge egdzaraara, tara Simaun antara Laiwi : Kwaye fakurimfa am dzama ire yaïke. Adaba tsakurantetse ervaunje a emnde a haha na bademme aàsete ya. Amaana: Emnde a Kanaana antara Pairisiyaha. Naàwa watse itare taà de jemaa yaatare, taà se gweyargwe, emndaaruwa keni taà cekwa vayvaya. Kay! una waà, aà de juka haaruwa defkideki.

³¹ Ta njwanante ge tara Simaun an Laiwi, a ba itare: Egdze a emmenjere ba ge njere taà ganve seke mukse zaware waà, zlauzle ba baaka elvan emtu?

35

Dadaamiya a gar barka ge Yakubu am Baytila

¹ Daaci a ba Dadaamiya aà elvan ge Yakubu: Tsetstse aàhuna, ezlzlala aà dem Baytila, de njanaanja iraanja aàhuwa. De nderinndera tate aà fiya sadake ge iya ya Dadaamiya na ya marakaa iraarua, am sarte na ka zhagade aatuge egdza a emmeña Isuwa na.

² Daaci a ba Yakubu aà elvan ge emndaara bademme, emnde na taà am hufe aà haara antara emnde na taà aàzeñaara bademme: Sawansese helaha aà emnde a jeba umele na am dagavaakure, barawaabara irakure cufedde, mbadawaambadfa kazlanja keni ba tseɗantseɗanɗe.

³ Magaumimaga niya watse mi maga shula aà dem Baytila, yaà de nderana tate aà fana sadeke aatekwa ge Dadaamiya aàhuwa. Dadaamiya na ni a meliwa am sarte a zladfa, anƙwa antara ya ma yaà deme keni bademme na.

⁴ Daaci ta naba janme helaha aà emnde a jeba ɗanna ndza anƙwa am erwaatare na bademme antara naàza hyemahaatare, ta naba vante ge Yakubu, ɗane a naba hedante ge ekte aà nafa umele am Sikaim, nafa ɗanna yaikke jipu.

⁵ Mazlaara ba tsaatare am tate ɗanna, ta naba kezla. Duwa aà Dadaamiya maa, a naba faterem iyawa yaikke am vuwa ge emnde a eksaha aà haha ɗanna bademme, baaka ura a dateraa wawa ge egdzara aà Yakubu an eddetare ɗekideki.

⁶⁻⁷ Daaci a daa estuwa Yakubu antara emnde na taà aàzeñaara bademme aà dem Lairuz am haha aà Kanaana, Baytila ɗaara ba tate ɗanna. A de nderan tate aà fana sadake aatekwa ge Dadaamiya, a fete zhera aà tate ɗanna: Dadaamiya aà Baytila. Adaba Dadaamiya a maranaa irara am tate ɗanna am sarte aà zhagadaara aatuge egdze a emmeñaara Isuwa.

⁸ Cekwaanɗudfi waà, emtsamtsa Daibaura sleanu uba ge Raibaika. Ta hedena aà dem ahaara ge Baytila ɗanna, am ekte aà nafa umele anƙwa, nafa ɗanna an ndzedfa jipu. Ta fete zhera aà nafa ɗanna: Nafa aà kyuwa ura.

⁹ Am sarte na saasa Yakubu am Paddan Aram, Dadaamiya a naba maranaa irara, a gar barka.

¹⁰ A ba Dadaamiya aà elvan ge ɗane: Kina waà, zheraanja Yakubu, amaà aà salikataliya na waà, taà de ɗahaka an Yakubu ka mazlaara, zheraanja Iserayiila. Daaci Dadaamiya a fete zheraara Iserayiila.

¹¹ A ba Dadaamiya aà elvan ge ɗane zlaɓe adaliye: Ba iya una ya Dadaamiya, hakuma bademme aà ba am erwaaruwa. Gevge eddarge nalgaha kwakya, vanakteva ya. Egdzaraanja taà de ya lardaha gergere, sleksaha gergere kwakya taà de segashe am emndaanja.

¹² Haha na ndza ya vante ge Ibrahiima antara Isiyaaku na waà, yaà vakte ge ekka antara egdzaraanja am igaanja, aà de gev ba hahaatare.

¹³ Am iga una ɗanna, a zlahe ge Dadaamiya, a yaa Yakubu am tate ɗanna a ndahan elva na.

¹⁴ Yakubu a naba dzeɓaa nakwa aà yeha Dadaamiya am tate ɗanna, a kete egdze a mbazla aatekwa sadakaara ge Dadaamiya, a kete antara egdze a waye ate nakwa ɗanna.

¹⁵ Daaci Yakubu a fete zhera aà tate ɗanna Baytila.

Yaà Bainjamain an emtsa aà Rahiilu

¹⁶ Ta naba tse zlaɓe adaliye, ta kezla am Baytila. Itare keni a yaterar ba cekwaanɗudfi sharanaasha ekse aà Aifrata, tsekwanfetsekwe hufe aà yaà ge Rahiilu, a naba ye egdzere zhele, amaà a yaa am palasa.

¹⁷ Am Rahiilu a yaà am zladfa jipu, a ba mukse na anƙwa a eyya na aà elvan ge ɗane: A wanƙa iyawa, shakansha egdzere zhele adaliye.

¹⁸ Amaà a yaa ba cekwaanɗudfi aà kata emtsa Rahiilu. Adaba ndza a kata segashe shifa am ɗane, a fete zhera aà egdze ɗanna Bain Auni, amaana: Egdze a palasaaruwa. Amaà eddarge egdzere waà, a fete zhera a Bainjamain, amaana: Egdze a naɗafa.

¹⁹⁻²⁰ Emtsamtsa Rahiilu, ta hedefe ate barama aà Aifrata. Ba tate ɗanna una taà ɗahana an Baytilaama kina. Yakubu a naba dzeɓaa nakwa aà dzama Rahiilu ate irekhyara. Sem vatena keni zlaɓe anƙwa nakwa aà dzama Rahiilu ɗanna.

²¹ Iserayiila a naba tse aàhuwa, kwaye a de magaa berahaara an kacakaca am iga aà bere sladde na taà ɗahana an Migdal Aidair na.

Egdzara aà Yakubu kelaawa ju buwa

²² Am sarte na taà am larde ɗanna maa, Rubain a naba katu Bilha palle aà ɗwashaha aà eddenjaara, cenancena eddenjaara.

Yakubu, ɗane ndza an egdzara kelaawa ju buwa egdzar zaala.

²³ Egdzara àà Lee`a tara Rubain, ñane egdzere zunñwire, an Simaun an Laiwi an Yahuuda an Isakar ira Jabulaun.

²⁴ Egdzara àà Rahiilu, tara Yusufu taà an Bainjamaïn.

²⁵ Egdzara àà Bilha kwatena àà Rahiilu, tara Dan taà an Naiftalim.

²⁶ Egdzara àà Jilpa kwatena àà Lee`a, tara Gada taà an Asair. Kwaye ñane egdzara àà Yakubu a yayanaa am Paddan Aram.

Emtsa àà Isiyaaku

²⁷ Daada Yakubu ààtevege eddenjaara Isiyaaku am Mamre, am Kiriya Arba. Kina waà, Haiburun zhera àà tate ñanna, tate na ni ta nja ààtekwa tara Ibrahiima antara Isiyaaku.

²⁸ Iva àà Isiyaaku a magaa dermeke an kul tise am sarte na àà emtsa.

²⁹ Ndza gevge emgyegwe a zhele kurcumme, a jesaa an je am iraara nja an shifa. A daahe àà deza eggyahañara am faya. Ta hedana ba egdzaraara, tara Isuwa antara Yakubu.

36

Labare àà Isuwa an eggyahañara

¹ Naàwa una waà, labare àà kergema àà emnde àà Isuwa. Aidaum keni ba ñane.

² Isuwa a ge ñwashahaara, baðemme ba egdzara àà emnde a Kanaana. Naàwa ñwashahaara ñanna: Ada egdze àà Hailaun, ñane ura Haiti; Auhaulibama egdze àà Ana a Jibaiyaun, ñane keni ura Haiwi,

³ antara Basmat egdze àà Isma`ilu, egdze a emmenjaara ge Naibayaut.

⁴ Ada a yan Ailifas ge Isuwa. Basmat a yan Raiwail.

⁵ Auhaulibama, ñane keni a yan Yai`us antara Ya`alaam ira Kaura. Kwaye ñane egdzara àà Isuwa na a yayateraa am haha àà Kanaana.

⁶ Isuwa a naba kezla atevege egdze a emmenjaara, Yakubu, kwaye a zlala àà dem haha umele yiyiye jipu an ñane. A naba kezla an ñwashahaara, egdzaraara, emnde na taà am huðe àà haara antara dabbahaara ira naàzena am rezegaara a ganaa am haha àà Kanaana baðemme.

⁷ Kezla àà Isuwa ààtevege Yakubu na waà, aðaba kwakya nalmanaatare, kaamba cekwa ge tate àà piya waldahaatare. Dzegwaranka nja am tate palle, aðaba taà an waldaha kwakya jipu.

⁸ Daaci Isuwa kwaye a de njaara am huðe àà wa àà Se`ir. Isuwa na waà, ba Aidaum.

⁹ Nawa emnde na waà, wulfaha àà Isuwa, eggyetare ge Aidaumiyaha, am huðe àà wa a Se`ir.

¹⁰ Nawaà zhera àà egdzara àà Isuwa, egdzar zaala: Ailifas, egdze àà Ada, Raiwail egdze àà Basmat.

¹¹ Naàwa emnde na keni egdzara àà Ailifas: Tara Taiman, an Aumar, an Jaifau, an Gatam ira Kainas.

¹² Ankwà zlaðe Timna, ñane keni ba mukse àà Ailifas a eksanta ààkataliya, ñane keni a yan Amalaik. Kwaye ñane eggyahañara ge Isuwa, egdzara àà egdzara àà muksaara Ada.

¹³ Nawa emnde na keni egdzara àà Raiwail: tara Nakat, an Sairak, an Samma ira Misa. Kwaye ñane eggyahañara umele ge Isuwa, egdzara àà egdze a muksaara Basmat.

¹⁴ Auhaulibama egdze a Ana, eggyenjaara ge Jibaiyaun keni maa, a yayan tara Ye`us, an Ya`alaam ira Kaura ge Isuwa.

¹⁵ Nawa sleksaha àà emnde àà Isuwa: Sleksu Taiman, an Aumar, an Saifau, an Kainas,

¹⁶ an Kaura, an Gatam ira Amalaik. Kwaye ñane sleksaha àà Ailifas am haha àà Aidaum. Ailifas ñanna waà, egdzere zunñwiraatare ge tara Isuwa antara muksaara Ada.

¹⁷ Nawa emnde na keni eggyahaatare ge tara Isuwa an muksaara Basmat, egdzara àà egdzaatare Raiwail: Sleksu Nakat, an Sairak, an Samma ira Misa. Itare sleksaha àà emnde àà Raiwail am haha àà aidaum.

¹⁸ Nawa eggyahaatare ge tara Isuwa antara muksaara Auhaulibama: Tara sleksu Ye`us, an Ya`alaam ira Kaura. Itare keni ndza ta sleksaha àà emnde àà Auhaulibama, zhera a mukse àà Isuwa egdze àà Ana.

¹⁹ Itare baðemme na, ta ba wulfaha àà Isuwa ndza ta sleksaha àà emnde a hahaatare am Aidaum. Aidaum na keni ba zhera àà Isuwa ñanna.

²⁰ Naàwa egdzara àà Se`ir eggyetare ge Hauriyaha emnde a nja am haha ñanna zunñwe: Lautan, Saubal, Jibaiyaun, Ana,

²¹ Disaun, Aijair ira Disan. Kwaye ñane sleksaha àà hauriyaha emnde a Se`ir am haha àà Aidaum.

²² Naàwa egdzara àà Lautan keni : tara Hauri antara Hemam. Ankwa egdze a emmejaara mukse ge Lautan nanna keni, zheraara Timna.

²³ Nawa emnde na keni egdzara àà Saubal: Aluwam, Manakat, Aibal, Saifau ira Aunam.

²⁴ Naàwa egdzara àà Jibaiyaun: Tara Aya an Ana. Ba Ana na ndza a shaa yawaha an mbera am kaamba am sarte na a piya ezzerwaha àà eddenjaara na.

²⁵ Naàwa emnde na waà, egdzara àà Ana: Disaun nane egdzere zhele, taà an Auhaulibama nane waà, egdzere mukse.

²⁶ Nawa emnde na keni egdzara àà Disaun: Tara Haindan, an Aisban, an Yaituran ira Kairan.

²⁷ Naàwa una keni egdzere àà Aijair: Bilhan, Ja`awan ira Akan.

²⁸ Naàwa emnde na keni egdzara àà Disan: Us, an Aaran.

²⁹ Naàwa sleksaha àà Hauriyaha: Lautan, Saubal, Jibaiyaun, Ana,

³⁰ Disaun Aijair ira Disan. Kwaye nane sleksaha àà Hauriyaha ate jebaha gergere am haha àà Se`ir.

Sleksaha àà larde àà Aidaum

³¹ Naàwa emnde na ni ndza ta sleksaha sadafde am haha àà Aidaum, lauktu ta jesarje sleksaha am Iserayiila:

³² Baila egdze àà Bai`aur nane ndza slekse àà Aidaum. Zhera àà eksaara Daimhaba.

³³ Emtsamtsa Baila maa, a demaa Yaubaba egdze àà Sairak am slefaara. Yaubaba, nane ura ekse àà Bausra.

³⁴ Emtsamtsa sleksu Yaubaba, a demaa Hausam am slefaara. Hausam nane ura larde àà Taimani.

³⁵ Emtsamtsa Husam maa, Hadaadu egdze àà Baidada a demaa am slefaara. Ba Hadaadu na ndza a ga ndzedà arge emnde a Madiyan am larde àà Mau`ab na. Zhera àà eksaara Awit.

³⁶ Emtsamtsa Hadaadu, a demaa Samla ura ekse àà Masraika am slefaara.

³⁷ Emtsamtsa Samla, a demaa Sawulu ura ekse àà Raikaubaut ate we àà haye am sleksire.

³⁸ Emtsamtsa Sawulu, a demaa Ba`al Hanan egdze àà Akkaur am slefaara.

³⁹ De emtsamtsa Ba`al Hanan egdze àà Akkaur, a demaa Hadar am slefaara. Zhera àà eksaara ge nane keni Pa`u. Zhera àà muksaara Maihaitabaiyail, egdze àà Maitiraida, eggyejaara ge Maijahat.

⁴⁰ Naàwa una keni zheraha àà emnde na ndza ta sleksaha am emnde àà Isuwa, ma waraatare keni ndza slekse am jebaara, an kwaraara: Sleksu Timna, Aluwa, Yaitait,

⁴¹ Auhaulibama, Aila, Pinauj,

⁴² Kainas, Taiman, Mipsaara,

⁴³ Magdiyail ira Iram. Kwaye nane emnde na ndza ta sleksaha am Aidaum, ma waraatare keni ndza àà ba an slefaara, àà ba an kwaraara. Kwaye nane nja àà emnde àà Isuwa, eggyetare ba nane ge emnde àà Aidaum.

37

Labara àà Yusufa antara egdzara àà mamahaara.

¹ Daaci Yakubu njaanja am haha àà Kanaana, am tate na ni ndza a nja àà tekwa eddenjaara na.

² Naàwa labare àà egdzara àà Yakubu nanna. Am sarte nanna maa, Yusufa magamaga egdze àà yawe kelaawa ju vuye. nane antara egdzara àà eddenjaara egdzara àà Bilha antara egdzara àà Jilpa njwashaha àà eddenjaara, taà ankwa a piya nawaha antara kyawaha àà eddetare. Mbate Yusufa na waà, elva a mandzawe na taà ankwa àà tsakana egdzara àà eddenjaara am tate àà piya na waà, bademme àà se balananse ge eddenjaara.

³ Iserayiila keni a wayete ba Yusufa nanna kwakyaara am egdzaraara, adaba nane egdze a emgyegwiraara. Daaci a naba dzebana nangyuwe na ni an daradza jipu naa.

⁴ De diyareddiye egdzara mamahaara geni nane shansha welawire àà eddetare, ervaunjaatare a naba yaa Yusufa na. Mele baaka ura àà bana elva emtake am dagavaatare mazlaara.

⁵ Vacite umele maa, Yusufa a naba shaa shene, a ndahaterhe shenaara nanna ge egdzar mamahaara na. Itare ta farhe zlafe adaliye ge yaa Yusufa na am ervaunjaatare.

⁶ Adaba nawa naàzu a baterna nane, a nanaa am shenaara. A ba nane àà elvan ge itare: Cenausena naàwa yàà ndakur shenaaruwa:

⁷ Ma de ica hiya am fe waà, ma ngwadāa dabakwahaara waà, naàzaaruwa waà tsatsa ba darayye am dagave aà naàzahaakure, amaà naàzahaakure waà, ta jantaave ge nazaarua na, taà ankwā aà kezlan ugje bademme.

⁸ Ta ndavanuhe ge egdzara mamahaŋaara na, a ba itare taà elvan ge ŋane: Manaa watse kaà gev sleksaanjere kaà de maga sleksiraanja ate ŋere emtu? Gevge waà, ba zhara Yusufa keni wayarka mazlaara. Adaba shena atare elvaara na a ndaaterse na.

⁹ Am iga aà una ŋanna zlaɓe adaliye, Yusufa a naba shaa shene umele, a naba ndaterhe ge egdzar mamahaŋaara ŋanna zlaɓe adaliye, a ba ŋane: Naàwa yaà ankwā aà ndakur shenaaruwa ya shanaa ya: Am shenaaruwa waà, ta kezli ugje tara vaciya, tre antara terlyakwaha kelaawa jemtekwe.

¹⁰ A naba ndaterhe parakke ge tara eddenjaara keni antara egdzar mamahaŋaara. A valarhe ge eddenjaara, a ba ŋane aà elvan ge ŋane: Shenara ŋane ka shanaa ka! Amaana watse ŋaà de kezlakek ugje, emmeŋa, egdzar mamaha a ŋa antara ba iya an iraarua ŋaà de kezlakek ugje ge ekka emtu?

¹¹ Egdzar mamahaŋaara bademme tsarantetse shelha a dete ŋane, amaà eddenjaara waà, elva na seska am iraraa dekideki.

Ta velu Yusufa aà dem Misera

¹² Vacite umele maa, egdzar mamahaŋaara ge Yusufa ta de piya nawaha antara kyawaha aà eddetare am Sikaim.

¹³ A ba eddetare aà elvan ge Yusufu : Abi egdzar mamaha a ŋa ta de piya am Sikaim, sawa nawa yaà belakbela aà dezetare. Ane, aà ba egdze na.

¹⁴ Daaci a ba Yakubu aà elvan ge ŋane: Edduwa de zharinaazhara egdzar mamaha a ŋa antara dabbaha, taà a ba ankwā he, kaà siya labare. A belanaa aà da am dambake aà Haiburun, aà dem Sikaim.

¹⁵ Daaci Yusufa ankwā aà ja dāba am kaamba aà Sikaim, de jarje ire antara ura umele, a ba eddaara aà elvan ge ŋane: Kaà tataya uwe ka?

¹⁶ A ba Yusufa : Yaà ankwā aà tataya egdzar mamahaaruwa taà ankwā aà piya. Taslaanja ndindaha tate na taà aatekwa.

¹⁷ Daaci a ba eddaara : Ta baaka aàhuna, zlarzlala. Adaba ya cenancena waà, ta bantsa itare: Mi zlalawa aà dem Dautan. Daaci zhagade ge Yusufa, ankwā aà bakaterbaka, kwaye a de shaterter am Dautan.

¹⁸ Kertenj naranna itare ba zlaɓe yiyye an itare emtsaade. Lauktu aà daada Yusufa aàzetare waà, ngwadāranaangwada itare am dagavaatare geni sey taà keɗanaakeda shifaara.

¹⁹ A ba itare am dagavaatare: Kwaye ankwā aà sawa edda aà shene na.

²⁰ Sawmbare gwaumiyargwe, jaumija shifaara, mi ebyanme am suwa, daaci mi de ba a zuwa naàza kaamba. Maà ezhzara kwa maà watse aà gevge shenaara ŋanna.

²¹ Cenatercena Ruubain maa, a naba magaa niya a ŋezlese shifa aà Yusufa, a ba ŋane aà elvan ge itare: Jaumika shifaara.

²² A farhe zlaɓe adaliye, a ba ŋane : Jaumika shifaara taslawaaakure. Arge una ŋanna waà, ambane ebyawanmeblye am suwa kwaye ŋane am kaamba aàhuwa. Amaà shifaara waà, gejauka. Niyaara ge ŋane waà, geni aà fertanaaferta aàtuge itare, a daada aà deza eddenjaara.

²³ Ba demdaara ge Yusufa aà deza egdzar mamahaŋaara ŋanna maa, ta naba eksevaahē, ta tsekwānse am nangyuwaara na an daradza jipu na,

²⁴ Ta eksante iraraa, ta naba elbyanme am suwa. Amaà am suwa ŋanna waà, baaka yawe am hudaara welaseweke ba dekideki.

²⁵ Daaci de njarinja am aha reppe ge za egdze a duksa. Estuwa ta kante ice waà, taà zhara ba emnde, ta vayye jipu, taà ankwā aà sawa. Emnde ŋanna waà, emnde aà Isemayiila ta tsete am Gile'at, taà maga shula aà dem Misera. Taà an naàzasaha gergere ate iga aà ezlegwamaahaatare, taà dana aà dem Misera ŋanna. Umele yawyawaara, umele naavawe aà se emtake jipu, umele keni slalwe aà duksa aà se emtake keni.

²⁶ A ba Yahuuda aà elvan ge egdzar mamahaŋaara : Maàki jamija kwa kina egdze a emmemiya ba ge miya, mi shebanve emtsaara waà, mi sha uwe miya am hudaara?

²⁷ Sawmbare mi velateruvele ge emnde aà Isemayiilu na. Gejaumika shifaara. Adaba ma estara keni ba egdze a emmemiya, vuwaamiya ba ge miya. Ta naba cenanaahē ge egdzar mamahaŋaara.

²⁸ Taà ankwā aà degashe emnde a tsakala, emnde a Madiyan maa, ta naba tedese Yusufa am suwa na, ta velateruhe ge emnde aà Isemayiilu ŋanna aà maga gursa kulbuwa. Daaci itare ta danhe Yusufa na aà dem larde a Misera.

²⁹ Eptsa àà Ruubain àà dem suwa na de beyeka Yusufu am hudfaara. A naba tataa nanngyuwaara ate vuwa,

³⁰ a eptsehe a deza egdzar mamahaŋaara na, a ba ŋane àà elvan ge itare : Digiya baaka egdze na kina mu yaà magana estara ?

³¹ Ta naba eksevaa usale, ta icantiye, ta hanme nanngyuwe àà Yusufu am uzhaara.

³² Daci ta naba beta ura an ŋane, àà saà, a sanan ge eddetare, a sanaa labare na, a ba elvaatare taà elvan ge eddetare: Naàwa naàzena ŋa shanaa ŋere am kaamba. Zharanaazhara ba shagera mu, nanngyuwe àà egdzaana emtu ŋane ka he ?

³³ Yakubu a naba disehe, a ba ŋane: Una nanngyuwe àà egdzaaruwa, yaà! baaka egdze na zauze naàza kaamba. Dzadzaadzadze dabba a kaamba Yusufuaruwa.

³⁴ Daaci a naba dzadzaa nanngyuwe ate vuwa, a tsekwe me am emgywe a buhwaha, a fantau ge kyuwa egdzaara hare wanyarwanyara.

³⁵ Egdzaraara bademme, egdzar zaala antara egdzar ŋwasha taà ankwaa àà de gan use, amaa kwalevkwale ba dekidefeki, àà ekhyeka ervaunfaara. A bantsaa ŋane: yaà de beya estuwa egdzaaruwa am faya keni, yaà yanka kyuwa dekidefeki. A fantauhe zlafe adaliye ge kyuwa egdzaara.

³⁶ Amaa Yusufu waà, de velaruvele emnde a Maadiyan am Misera. Ta de velanu ge Pautifar nakawa yaikke, eddawna ni fetarfe sleksu Firawna an ŋane, male àà sawjiyaha na taà ufa ŋane.

38

Labara àà tara Yahuuda an Tamar

¹ Am sarte ŋanna maa, Yahuuda a naba yaa egdzar mamahaŋaara waà, ba zlalaara àà dem Adulam, a de tsekwaam am mba a ura umele zharaara Hira.

² Yahuuda a naa gyaale ahuwa, zhara àà gyaale ŋanna Su'a, egdze àà emnde a Kanaana. Daaci a naba gehe a ganve muksaara.

³ Mukse na a shaa huɗe, a ye egdzere zhele. Yahuuda a fete zhara àà egdzere Air.

⁴ A shaa huɗe umele, a ye egdzere zhele adaliye, a fete zhara àà Aunan.

⁵ A shaa huɗe umele zlafe adaliye, a ye ba una ŋanna, a fete àà Saila. Amaa taà yaà Saila waà, Yahuuda am Kaijip.

⁶ Yahuuda a eksanante gyaale ge Air, egdzere zunŋwirraara. Zhara àà gyaale ŋanna Tamar.

⁷ Amaa Air egdze àà Yahuuda ŋanna waà, slemanzawe jipu am ice àà Yaakadada. Adaba una ŋanna a kefanaha ge Yaakadada.

⁸ A ba Yahuuda àà elvan ge Aunan: Naba melsemele mukse àà malenja na ŋgwedaŋgweda nika, fanefa wakiiyiya ge egdze a emmenja.

⁹ Daaci diyaadiya Aunan geni maà shanansha egdzere waà, egdze ŋanna àà tsa gevka egdzaara ge ŋane. Adaba una ŋanna, ba kelaa maà jarammeje antara mukse àà egdze a emmenjaara ŋanna waà, maà àà sawa yawe àà vuwaara waà, àà puwana àà ba àà dem haha. Adaba wayaaka fana wakiiyiya ge egdze a emmenjaara na.

¹⁰ Nazena a maganaa ŋane ŋanna keni maanzawe jipu am ice àà Yaakadada, a jehe ge Yaakadada ŋane keni ba shifaara.

¹¹ A ba Yahuuda àà elvan ge shawlaara Tamar : Ezlzlala, de njinja am mba àà eddenja ba seke mukse wegyege dem sarte na maà Sailaaruwa gevge zhele. Ane, a ba Tamar, a naba de nja am mba àà eddenjaara na. Mbate a banaa una ŋanna Yahuuda na waà, adaba àà ba sla àà iraara, a emtseka Saila keni seke egdzar mamahaŋaara.

¹² Haraahare ba ngaa am iga a una ŋanna maa, a naba emtsehe ge egdze àà Su'a mukse àà Yahuuda. Am iga a mandzawe ŋanna, Yahuuda a dem Timna, ta zlala antara uraara Hira, ura Adulam, a deza emnde a datsa uagje ate kyawahaara.

¹³ Cenancena Tamar ganakini ankwaa àà sawa shawlaara Yahuuda, àà dem Timna, àà de ica uagje ate kyawahaara.

¹⁴ A naba tsekwe me am nanngyuwe àà mukse na a kefaa zhelaara, a eksataa laafaya a puwerhe, a yan ba cekwaangwedei wafkaara agashe a de njehe ate we àà walkame àà ekse àà Ainayim ate barama a dem Timna. Adaba a naa Saila waltewala amaa ŋane gevka muksaara, Saila gevge tsa zhele.

¹⁵ De damda Yahuuda aàzenaara, ŋane a kurken ba mukse zaware adaba a yan ba cekwaanɡuɗi wafkaara a gashe.

¹⁶ A naba cikante àà duhe àà dezenaara. A ba ŋane àà elvan ge ŋane: Wayanakwaya ge kaà hyiyanvehye wederaaruwa. Diseka ŋane dekidefeki ganakini una ŋanna sawlaara. Ane, a ba Tamar, amaa kaà vite uwe?

¹⁷ A eptsanaa jawapa, a ba njane aà elvan ge njane : Watse yaà bèla ura aàsezerja an usale aà sawa am waldaaruwa. Shagera, aà ba Tamar, amaà waà, sey kaà tsekwinaatsekwa dukse umele, dem sarte na maà samsa usale na.

¹⁸ A ba Yahuuda aà elvan ge njane: Kaà kata yaà tsekwaka uwe? A ba mukse na : Kaà tsekwia daàmshaanja na zheraanja an puwa atekwa na antara zawaanja baðemme ira zadaanja na am erva na. Kwalaaka Yahuuda, a naba vante. Mazlaara a de hyananve wederaara, a naba shaa huðe mukse na an njane.

¹⁹ Mazlaara a tsetehe ge Tamar, ba ezlzalaara, a de puwanve laafaya na, a tsekweme am nangyuwe aà mukse mandzawe adaliye.

²⁰ Yahuuda a de bèla usale na ate erva an uraara, ura Adulam na geni njane aà sanan ge Tamar, aà lyanvalya kazlanjaara na a tsekwanna njane ge mukse njanna, amaà se beyeka uraara mukse na.

²¹ AÀ enndava aàza emnde a ekse, a ba njane: Ama mukse zaware na ndza aà nja ate barama aà Enayim na? Emnde ta eptsanaa jawapa: ßaaka mukse zaware aàhuna.

²² A eptsehe aàdeza Yahuuda, a ba njane : Shananka ya mukse na. Emnde a ekse keni ta biyaa ßaaka mukse zaware aàhuna.

²³ A ba Yahuuda : Naba yanya a njanaanja njane kazlanja njanna, famika iraamiya aà dem zherwe ba dey. Aabi ya eßbela njane usale njanna, shakanka aà ba an sha.

²⁴ Tere keye am iga aà una njanna waà, ta sanaa labare ge Yahuuda, a ba itare taà elvan ge njane: Naàwa shawlaanja Tamar a magaa gwardzire, a naba shaa huðe am zawarire. A ba Yahuuda : A daransede aadete iga aà ekse, a dereraadera an kara.

²⁵ Am sarte na taà ankwaa aà danda Tamar aadete iga a ekse, a naba bèla ura an duksa na aà deza shawlaara Yahuuda, a ba njane aà elvan ge njane : Una kazlanja aà eddawa ni a liyam huðe na. Taslaanja zharanaazhara ba shagera mu daàmshè na antara zawaara ira zhera na ate damshe njanna mu naàza ware? Antara zade na zade aà ware?

²⁶ Yahuuda diyeddiye kazlanjaara, a ba njane: Slejirire ba njane arge iya. Adaba vananteka ge egdzaaruwa Sailsa geni aà gevge muksaara. Ba ser palle keni zlavareka kerde seke tara zhele an mukse.

²⁷ Hyephye sarte a yaara waà, huðe aà Tamar njanna mbate wulhaha.

²⁸ Egdzere palle a velese ervaara, mukse sleya Tamar na a njanaahe, a ngudante sluzhe kyanje atekwa, a ba njane: A segasha njane zunje.

²⁹ Amaà a naba danmehe ervaara adaliye, a segashe egdze a emmenjaara zunje arge njane. A ba sleyaà Tamar: Kay! takaata ka barama. Ta fete zheraara: Te.

³⁰ Am igaara, a sawa una an sluzhe kyanje ate erva na, njane ta fete zheraara Jaara.

39

Labare aà Yusufa an mudze aà Pautifar

¹ Emnde aà Isemayilu daranda Yusufa aà dem larde aà Misera, ta de velanu ge ura Misera umele zheraara Pautifar. Zhel njanna keni nakawa yaikke, njane male aà emnde a ufa sleksu Firawna.

² Amaà ankwaa Yaakadada antara Yusufa. Naàzena ni a maganaa njane, ßaaka gavkaara, ankwaa aà njara lanje am huðe aà haà aà zanwaara ura Misera.

³ Ba zanwaara keni diyeddiye ganakini ankwaa Yaakadada antara njane. Yaakadada ankwaa aà gaà barka am slera aà Yusufa.

⁴ Adaba una njanna, Pautifar hayanhaya Yusufa jipu, a naba vante slera na ni ßaaka argina ðekideki na, a fanem huðe aà haara antara naàzena am rezegaara baðemme an erva ge Yusufa.

⁵ Fantau am sarte njanna Pautifar a fanem haara, an naàzena am rezegaara baðemme am erva ge Yusufa na waà, Yaakadada garge barka an tsaka ire ga haà zhel Misera njanna adaba barka Yusufa. Barka aà Yaakadada waà, shansha zhel njanna aà setarge naàzena am ervaara baðemme, arge una am mba antara una an fe keni baðemme.

⁶ Adaba una njanna, Pautifar a fanem naàzu am rezegaara baðemme am erva ge Yusufa, njane sey aà zhara ba una aà fana aà dem mbuwaara palle.

Yusufa njanna maa, dawale, garlaka zlahe adaliye, an zariyire keni ßaaka arge njane.

⁷ Haraare cekwanjgudi waà, damda ice aà mukse aà edda haà am Yusufa. A ba njane aà elvan ge Yusufa : Sawa na zlava kerde seke tara zhele an mukse.

⁸ Amaà kwalefkwale Yusufa, a ba njane aà elvan ge mukse aà zanwaara: Una aà tsa gevka ðekideki. Zanwaaruwa a fiyem haara baðemme am erva, njane sey aà zhara ba una aà fana aà dem mbuwaara palle, baðemme a naàzena am rezegaara aà ba am ervaaruwa,

⁹ ura à jiyuje am hufo à haà na keni baaka, hakuma bademme à ba am ervaaruwa, ààbi baaka naàzu a piyitaa zanwaaruwa am hufo à ha na ðekideki maàki ekka ka, adàba ka muksaara? Yaà magana estara haypa saksage na an Dadaamiya?

¹⁰ Amaà mukse na yanka ndahan elva a maàme ðekideki ge Yusufu, una ba kelaazare kwalarkwale Yusufu ge zlava antara ñane seke tara zhele an mukse na, ba ge nja aàzenaara keni.

¹¹ Vacite umele maa, damda Yusufu am hufo à haà, emnde a haà keni ba ura palle, ta baaka ðekideki.

¹² Mukse na a naba eksevaa Yusufu ate zane, a ba ñane à elvan ge ñane: Sey kaà zlaviyuzlave. Yusufu a naba yanaa zane ñanna am erva, a zhagadaa irara aàsegashe.

¹³ A ezhzara mukse na Yusufu a yanaa zane am erva, zhagadaazhagade irara waà,

¹⁴ a naba ðetaa emnde a haà, a ba ñane à elvan ge itare: Zharauzhara palasa na àà magina eddemiya na. A naba saa zhel emnde àà Ibrahiima na àà sem hufo à haà, naàwa a se diyar ge iya sey ba ña nja kerde aàbina, hula ge iya àà ba an ndzedà lauktu a yihe.

¹⁵ Aà ezhzara ya kante kwara, yaà hula àà ba an ndzedà waà, a naba zhagadaa irara aàdegashe, naàwa a yaa zanaara àà puwa aàtevege iya.

¹⁶ A naba shebanve zane àà Yusufu na, saasa eddetare, a se marananhe.

¹⁷ A tsakanse elva ñanna, a ba ñane: Naàwa nave, zhel emnde àà Ibrahiima na ka sanjerta ka na a naba se diyar ge iya a se nyamalinyamala.

¹⁸ Ya naba kante kwara ya, ya fu hula, lauktu a zhagadaa irara aàdegashe, naàwa a yaa zanaara aàtevege iya.

¹⁹ Zanwe àà Yusufu ba a cenaa elva ñanna am mbuwe àà muksaara geni a nyamalinyamala na waà, a naba mberte ge ervaunðara waà, ba seke kara ndza.

²⁰ A naba eksevaa Yusufu, a elbyanme am danggay, baira ta de ngwedana àà ba am tate na ni taà an ngwada danggayaha àà slekse aàtekwa na. Daaci a njaara Yusufu am danggay.

²¹ A ba am danggay ñanna keni anjwa Yaakadada antara Yusufu. A maganaa ngurna, male àà danggay ñanna de hayanhaya Yusufu jipu.

²² ñane keni a de fanem danggayaha umele bademme am erva ge Yusufu. Sleraha na ta magana am danggay na bademme àà ba am ervara.

²³ Baaka lambaara ðekideki ge male àà danggay ate slera na a fanem am erva ge Yusufu na. Adàba anjwa Yaakadada antara ñane, slera na anjwa àà magana ñane bademme an barka.

40

Yusufu anjwa àà palatera mana àà shenahaatare ge danggayaha

¹ Haraare cekwaangudi am iga àà labare ñanna maa, male àà emnde a magana naàza sha antara male àà gyan naàza zaha ge sleksu Firawna, garuge haypa an zanwaatare.

² Jaaja ervaunðe slekse ate emnde a sleraara ñanna,

³ a naba puwateremhe am danggay. Am danggay ñanna maa, ta ngwadateraa am tate na ni atekwa Yusufu na.

⁴ Daaci male àà danggayaha a puwaterem am erva ge Yusufu, de hararaahare aàhuwa cekwaangudi.

⁵ An vayiya vacite umele, male àà emnde a maganaa naàze sha antara male àà emnde a gyan naàza za ge slekse sharansha shene bukerdaatare àà ba am danggay ñanna. Shenahaatare ñanna waà, ma naàza àà waraatare keni anjwa manaara.

⁶ Samsa Yusufu aàsezetare an enjya waà, àà zharaterzhara ma ware keni baaka higaatare ðekideki.

⁷ A ba ñane àà elvan ge itare: Labara parakparakeka fekaakure vatena?

⁸ Ta eptanaa jawapa, a ba itare: An vayiya vatena, ma waraanjere keni shansha shene, amaà baaka ura aàhuna ge palanjera maàna àà shenahaanjere. A ba Yusufu : Estuwa ka, maànaha àà duksa waà, àà ba aàza Dadaamiya, naba naaawindaha!

⁹ Male àà emnde a maga naàza sha a naba ndahanhe shenaara ge Yusufu, a ba ñane: Am shenaaruwa, ya naa mama àà nafa àà inabauhi àà katafkaarua,

¹⁰ ervaha keye atekwa. Ya naa ba yaaya nafa na, a magaa ukbene, kertenj egdzere ndacebairate atekwa, an naha kyanje.

¹¹ Naàza sha duksa àà sleksu Firawna keni àà ba am ervaaruwa, ya tsakevaa egdzar a inabauhi na, ya beca yawaara, ya vante ge slekse.

¹² A ba Yusufu àà elvan ge ñane : Naàwa maana àà shenaanja: ervaha àà nafa àà inabauhi keye na waà, àà mara hare keye.

¹³ Am hare keye, watse àà ndavakndava sleksu Firawna, àà de eptsaka àà dem sleraanja, kaà de vanta ka naàza sha am erva ba seke una ndza na.

¹⁴ Amaà taslaanja vijiyaaka. Maà shakansha hairire waà, yehiteyeha ààkatafke àà slekse magiyanmaga shagerire sisese am bere na.

¹⁵ Adaba aàsawa am haha àà emnde a Ibrahiima keni ta siyan àà ba an ndzeda beresse. Naàwa aàhuna keni baaka nazu ya guwaa ya ta ngudfiyaa adaba njane na.

¹⁶ Male àà emnde a gya naàza za gergere am mba àà slekse cenancena ganakini Yusufu palannaapala maana àà shenaara shagera ge male emnde a maga naàza sha am mba àà sleksu Firawna. A ba njane àà elvan ge Yusufu : Iya keni naàwa shenaaruwa: Am shenaaruwa waà, yaà an kedayaha gergere keye an nyaña am iraruwa.

¹⁷ Am kedayaha njanna waà, am una adetire caikcaike na waà, ankwana naàza zaha àà sleksu Firawna gergere am hudfaara. Amaà ta naba halese ge yiyaha àà ba am iraruwa njanna.

¹⁸ A ba Yusufu àà elvan ge njane: Naàwa maana àà shenaanja ekka keni: Kedayaha njanna keye na waà, amaana hare keye.

¹⁹ Am hare keye watse àà dahaka slekse, amaà taà de zlenjelaka ate nafa, taà de zaka ba kuyaha.

²⁰ Am hare ge keyire waà, sleksu Firawna a magaa mujri, a jema nakawahaara bademme ge za mujri na. Daaci ta sanaa male àà emnde magana naàza sha antara male àà emnde àà maganaa naàza za gergere na, a tsatsateraa ààkatafke àà emnde a maàga sleraara bademme.

²¹ A eptsa male àà emnde a maganaa naàza sha àà dem sledaara geni àà vanta njane naàza sha am erva ba seke una werre na.

²² Amaà male àà emnde a maganaa naàza zaha na waà, a naba ndaasse elvaara ate njane geni a zlenjarzlenjela. Daada àà ba ate una a ndahanaa Yusufu na kalkale.

²³ Amaà male àà emnde a maganaa naàza sha ge slekse na dzamaaka Yusufu dekideki, a naba viyanaahe.

41

Yusufu ankwana àà palana maana àà shenaara ge sleksu Firawna

¹ Magaamaga yawe buwa am iga a una njanna waà, Sleksu Firawna a naba shaa shene. Am shenaara njanna waà, njane àà tse ate we àà haye,

² a naa ba saresse eslaha vuye, zariyiraatare keni ba ka duhe, taà an njasla zlafe adaliye, taà ankwana àà za masa ate we àà haye na.

³ A ba am haye njanna, ta sesehe zlafe adaliye ge eslaha umele vuye, emnde njanna waà, ta shagerkaha ba vayvaya, taà an unba zlafe adaliye. Ta de tsaha aàza emnde na ta segasha itare zunjwe am haye na.

⁴ Eslaha na ta shagerkaha, taà an unba zlafe adaliye na, ta naba zu eslaha na ni ta zariyaha, taà an njasla zlafe adaliye na. Daaci a tsetehe ge Firawna am hare.

⁵ A pu hare adaliye, a naba shaa shene umele ge buwire. Am shenaara njanna, a naa iraha àà nalkame vuye, an naha shagera, sadafde zlafe adaliye, ate naàzambakara palle.

⁶ Aà ba ate nazambakara njanna, a sesehe ge iraha àà nalkame umele vuye waà, baaka egdzere atekwa shakwatarshakwatara, an ula zlafe adaliye, a welansaa effeya, adaba kwakya effeya àà sawa am gedi.

⁷ Iraha àà nalkame na baaka egdzere atekwa shakwatarshakwatara na ta naba ndandu iraha àà nalkame na an naba shagera, sadafde zlafe àà adaliye na. A tsetehe ge sleksu Firawna am hare waà, mbate ba shene.

⁸ Werawera ekse waà, jaaja enkale àà sleksu Firawna. A naba dante emnde a maga namsulkwaha antara emnde a ilmu na taà am Misera bademme. Daaci a tsakaterse zlalava a shenahaara, amaà baaka ura a dzegwandzegwa palanna maana àà shenaha njanna dekideki.

⁹ De cenancena male àà emnde a maganaa naàza sha ge slekse, a ba njane àà elvan ge Firawna: Ambarka àà slekse, vatena waà, sey yaà yeheteyeha haypaha na ndza ya maganaa ya na bademme.

¹⁰ Ankwana am sarte umele, ndza jakja ervaunde jipu ate emnde a sleraanja buwa, ate njere antara male àà emnde magakaa naàza za. Ka naba puwanjeremhe am dangay, na za dangay àà njere am bere na ni àà ufana ba male àà emnde a ufa dangayaha njanna an irara.

¹¹ Vacite umele an vaviya, na naba shaa shene ma waraanjere keni. Ma shene àà ware keni an maanaara ba ge irara.

¹² Ay am dangay nanna maa, anjwa ura, zhel emnde aà Ibrahiima, nane nave aà male aà sawjiyaha aà ufa dangay nanna. n̄a tsakanse shenahaan̄ere ge n̄ane, a palan̄eraa maanahaara bad̄emme, ma waraan̄ere keni an maana aà shenaara.

¹³ Ba jirire gevge aà ba ate una a palan̄erna a n̄ane, dzalevka d̄ekid̄eki. Ad̄aba naàwa iya, ka naba eptsiyaa aà sem sled̄aarua adaliye aàmbarkaana, amaà male aà emnde a magakaa naàza za waà, ka ndaase elvaana, ta zlen̄elehe.

¹⁴ Daaci a ba sleksu Firawna a sairiyaana Yusufa. Kerten̄ saransese Yusufa am dangay na. A sehese ire, a barevhe, a tsekweme am nangyuwe umele a naba deza slekse na.

¹⁵ A ba sleksu Firawna aà elvan ge Yusufa: Ya hare am shene, amaà baaka ura dzegwandzegwa paliya maana aà shenaaruwa n̄anna. Ya cenancena geni ekka kaà dzegwandzegwa pala maana aà shene maà ndarakndaha zlalavaara. Ya d̄ahaka ad̄aba una n̄anna.

¹⁶ A n̄wanante ge Yusufa, a ba n̄ane aà elvan ge sleksu Firawna: Iya ka aàmbarkaana. Aà de vakta ba Dadaamiya jawapa na ni kaà hayanhaya na.

¹⁷ Daaci a ba sleksu Firawna aà elvan ge Yusufa: Am shenaaruwa, ba seke yaà ate we aà haye,

¹⁸ ya naa ba eslaha vuye, zariyiraatare ba ka d̄uhe, taà an n̄asla adaliye, ta segashe am guwa n̄anna, taà anjwa aà za masa ate we aà guwa.

¹⁹ Am iga aà emnde n̄anna maa, ta d̄abateremhe ge eslaha umele vuye, ta segashe aà ba am haye n̄anna, ta shagerkaha d̄ekid̄eki, taà an un̄ba zlafe adaliye. Nananka eslaha shagerkaha seka una n̄anna am haha aà Misera bad̄emme.

²⁰ Amaà slaha n̄anna shagerkaha na, ta naba zu slaha na ta segashe zun̄n̄we am guwa, zariyaha, taà an n̄asla jipu na vuye bad̄emme.

²¹ Aley, am iga aà ba ta zu emnde na taà an n̄asla daked̄ar daked̄are n̄anna keni, d̄ekid̄eki kaà tsa banka ni ta zuwa itare. Ad̄aba ba kelaa n̄jaatare n̄anna ta shagerkaha na, taà an un̄ba zlafe adaliye na. Am iga aà una n̄anna, tsanetse am hare.

²² Ya shaa shene umele zlafe adaliye, ya naa iraha aà nalkame vuye, an naha shagera, sad̄ad̄de zlafe adaliye ate nazambakara palle.

²³ A ba ate nazambakara n̄anna, a naba sesehe ge iraha aà nalkame umele vuye waà, baaka egdzere atekwa sakwatarsakwatara ba dey, an ula zlafe adaliye, a welansa effeya, ad̄aba kwakya effeya aà sawa am ged̄i.

²⁴ Iraha aà nalkame na baaka egdzere aàtekwa na, ta naba ndandu iraha aà nalkame vuye na an naha shagera, sad̄ad̄de zlafe adaliye na. Ya ndaterhe zlalava aà shenahaaruwa n̄anna ge emnde a maga namsulkwe, amaà baaka ura dzegwandzegwa paliyaa maanaara d̄ekid̄eki.

²⁵ A n̄wanante ge Yusufa, a ba n̄ane aà elvan ge sleksu Firawna: Shenahaana na waà, maanaara ba palle aàmbarkaana. Dadaamiya anjwa aà n̄gyekwakaa naàzu watse aà magana n̄ane aàkatafke.

²⁶ Eslaha vuye na ta zariyaha, taà an n̄asla zlafe adaliye na waà, amaana yawe vuye, iraha aà nalkame vuye na an naha shagera, sad̄ad̄de zlafe adaliye na keni ba yawe vuye n̄anna. Shenaha n̄anna ba duksa palle.

²⁷ Eslaha vuye na ta sawa aàkataliya, ta shagerkaha, taà an un̄ba zlafe adaliye na keni maa, amaana yawe vuye. Iraha aà nalkame vuye na baaka egdzere atekwa, d̄ekid̄eki, mele keni an ula zlafe adaliye, a welansaa effeya na a sawa am ged̄i na keni maa, ba yawe vuye n̄anna zlafe adaliye. Watse anjwa waya am yawe vuye.

²⁸ Daaci ba seke una ya ndakndaha na aàmbarkaana waà, Dadaamiya anjwa aà ndak nazena watse aà magana n̄ane aàkatafke.

²⁹ Am ivaha vuye na aà de sawa na waà, watse baaka zlakta aà naàza za am haha aà Misera bad̄emme.

³⁰ Amaà am iga aà una n̄anna waà, aà de sawa waya yaikke aà sem larde aà Misera bad̄emme, una n̄anna keni yawe vuye zlafe adaliye. Watse emnde taà de zlanazle ndzed̄a aà larde.

³¹ Ivaha na ndza baaka zlakta aà naàza za am hudaara na taà de viyanaaviya emnde bad̄emme. Ad̄aba waya n̄anna watse zlazlada jipu.

³² Elva aà shenahaana n̄anna, buwa aà ba aàtekwa aàtekwa na maa, amaana: Dadaamiya n̄jantenja aàzenaara, watse a shekwaaka mazlaara.

³³ Ambarkaana, naàzena kaà magana ka kina waà, naba tatayevaataataya ura, vanteva hakuma ate larde aà Misera bad̄emme, amaà waà sey edda aà en̄kale, anjwa ilmu aàzenaara na.

³⁴ Farfe zlaḅe adaliye ge kezlakula àà emnde a ufa larde, taà de jahana itare naàza za am larde a Misera baḁemme. Am duksa ilyeḅe, itare taà de eksa palle. Taà de magan ba estuwa am yawe vuye na ni watse anḁkwa naàza za na.

³⁵ A jaranmejahe naàza sa am huḁe àà Misera baḁemme am iyaha na watse anḁkwa naàza za am huḁaara na. Amaà waà, an hakuma na kaà de vaterterta ka. A jaranmejahe naàza za am eksaha baḁemme, watse taà ḁaà emnde an ḁane, a faranufe hyema ba ḁgaa.

³⁶ Daaci watse anḁkwa naàza za am larde àà Misera ge zana am waya àà iva vuye na. Daaci estuwa, waya ḁanna àà de zlanaka ndzedfa àà larde baḁemme.

A gevaa estuwa Yusufu waziri am Misera

³⁷ Elva ḁanna hayanhaya Firawna antara emndaara baḁemme.

³⁸ A ba Firawna àà elvan ge emndaara: Maà de sha ware mazlaara seke dawale na nawa ḁane na, ura anḁkwa Sheḁekwe àà Dadaamiya antara ḁane?

³⁹ Daaci a ba ḁane àà elvan ge Yusufu: Tsante àà ba am sarte na ni Dadaamiya a kwarakse duksa ḁanna waà, ba ka ḁanna. ḁaà shanka edda àà enḁkale umele an ilmu seke ekka.

⁴⁰ Ka eddaara ba ka. Huḁe àà haaruwa antara lardaaruwa baḁemme àà ba am ervaḁa kina. Sey taà ḁaba ba nazena ka ndaasa ka. Baaka ura umele arge ekka ḁekideki, yaà jakuwa àà ba an kurshi àà sleksire palle.

⁴¹ A fanarhe zlaḅe adaliye, a ba ḁane àà elvan ge Yusufu: Kwaye vanakteva hakuma ate larde àà Misera baḁemme.

⁴² Daaci a naba seḁaa jaḁe ate ervaara, a fante ate erva ge Yusufu, a tsekwanme am zane leḁeḁḁire ba ka ḁuhe, a ḁuḁanem naberlasa àà dindar am mbiye.

⁴³ Daaci a naba ḁjanme am darkwaara àà teḁana belsa. Darkwa ḁanna waà, naàza àà sleḁaba àà slekse. Daaci hula ge emnde a ḁaba Firawna àà kataḁke àà Yusufu na, a ba itare am hulaatare: Baraàma, baraàma, baraàma! A vante estuwa Firawna hakuma ge Yusufu am larde àà Misera baḁemme, ḁane a gev wanziriyaara.

⁴⁴ A ba ḁane zlaḅe adaliye àà elvan ge Yusufu: Ma ware eddaara keni, a gejeka seraara, a gejeka vuwaara ḁekideki ge maga duksa am larde a Misera baḁemme, maàki ndakseka ka elva. Ya ndahanaa ya Firawna una!

⁴⁵ A eptsanante zhera ge Yusufu, a fete zheraara Jafnat Panaiyak. A eksanante gyaale zheraara Asnat, egdze àà Pautifaira, liman am ekse àà Aun. Mazlaara a naba degashe. Yusufu, a jem ḁaba am haha àà Misera baḁemme.

⁴⁶ Yusufu magaamaga iva kul keye kalkale am sarte na àà dem slera àà ḁgumna àà Misera baḁemme.

⁴⁷ Am ivaha vuye ḁanna waà, haha magaamaga jipu duksa baḁemme.

⁴⁸ Yusufu a janme naàza za an tsaka ire am Misera am ivaha vuye ḁanna. A janme naàza za ḁanna am eksaha gergere kwakya. Ekse na maà fafa Yusufu geni àà jaha naàza za am huḁaara, emnde a makwata na taà herḁa am kwara ḁanna taà jaha naàza za na aàdehuwa baḁemme.

⁴⁹ Daaci Yusufu a jemaa naàza za baaka zlaktaara, ba seke shili na am guwa na. yaranye ba ḁekideki tataya kezlakulaara, aḁaba àà kezlaveka kwakya jipu.

⁵⁰ Lauktu ni àà sawa waya ḁanna waà, Yusufu yaya egdzara buwa, egdzar zaala. A yanaa an Asnat egdze àà Pautifaira liman am Aun.

⁵¹ Yusufu a fete zhera àà egdzaara ge zunḁwire: Manasa. Aḁaba a bantsa ḁane: Dadaamiya viyinaaviya zlaḁahaaruwa baḁemme antara tega na ta naba teḁaneraahe antara haà edderwa na.

⁵² Egdzaara ge buwira, a fete zheraa: Afrayim. Aḁaba a bantsa ḁane zlaḅe adaliye: Dadaamiya a vite ya am larde na ni a siyaa palasa àà sem huḁaara.

⁵³ Daaci emnde ta magaa yawe vuye am emtakire am haha àà Misera baḁemme mazlaara a naba zluhe ge emtakire ḁanna.

⁵⁴ Am iga àà una ḁanna maa, a de semhe ge waya yaikke waà, yawe vuye emnde taà àà ba am waya ḁanna ba seke una a ndahaanaa Yusufu na. Waya maganaamaga hukumaara am duniya baḁemme, amaà am Misera waà, anḁkwa naàza za.

⁵⁵ Am sarte na ḁaterana waya emnde am larde àà Misera, ta daa kyuwaatare àà deza Firawna. Amaà a ba ḁane àà elvan ge itare: Zlauzlaala àà deza Yusufu, magaamaga nazena a fakurara ḁane baḁemme.

⁵⁶ Am jetaaveje larde baḁemme baaka tata na ni baaka waya am huḁaara, Yusufu a naba werante magazaḁaha, a fantau ge velateru naàza za ge emnde a Misera baḁemme, aḁaba waya ḁanna jauje ge ndzedfa àà emnde.

⁵⁷ Gevge waà, taà anj kwa aà sawa, emnde aà sawa am lardaha gergere kwakya, taà se shekwa hiya aàza Yusufa am larde a Misera. Adaba waya nanna anj kwa aà magatera palasa jipu ge emnde ma am lardara keni.

42

Egdzar mamahañara ge Yusufa ta se shekwa hiya am Misera

¹ Daaci cenancena Yakubu ganakini anj kwa naàza za am larde aà Misera. A ba nane aà elvan ge egdzaraa : Labara kwaà geya aàzharava aà dem ice am ice, aàzara paydaara?

² Nawa ya cenancena ganakini anj kwa naàza za am larde a Misera waà, daumbare de shekwawamiyepshewe, a cebamika waya ba dey.

³ Daaci daredde egdzar mamahañara ge Yusufa, ta kelaawa, taà de shekwa naàza za am larde a Misera na.

⁴ Amaà Bainjamaj pale aà egdzar mamahañara ge Yusufa nanna waà, belaterteka eddetare, adaba a bantsa nane: A de shanka lamare umele aàhuwa.

⁵ A sawa estuwa, lauktu ta sawhe ge egdzara aà Iserayiila antara emnde a Kanaana umele ge se shekwa naàza za am Misera, adaba anj kwa waya am Kanaana.

⁶ Ay, am Misera na, hakuma bademme aà ba am erva aà Yusufa. Aà velaterwa ba nane naàza za nanna ma ge emnde a lardara keni. Saremsa egdzar mamahañara aà se katafkaara, ta naba kezlan ugje wafkaatare ba teppe ate haha.

⁷ A zharateraahe waà, a naba diyatereddiye, amaà waà, mbedateruka geni nane egdze a emmetare. A naba marateraa yaikkire, a ba nane aà elvan ge itare aà valaha: Kwa sawa ame kure? Ta eptsanaa jawapa emnde na, a ba itare: ña sawa am Kanaana, ña se shekwa naàza za.

⁸ Yusufa diyeddiye egdzar mamahañara, amaà itare waà, diyarseka Yusufa ðekideki.

⁹ Daaci Yusufa a naba yehete shenaha na ndza a shanaa nane aà dete itare na, a ba nane aà elvan ge itare: Baira ðeme kure kwa kelaadaha ta belakura an bela, kwa se zhara larde, kwaà kata dise tate na ni baaka payda aà emnde atekwa na.

¹⁰ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: Estuweka aàmbarkaana. Naàvahaana ta se shekwa ba naàza za.

¹¹ A ba itare zlafe adaliye: ñere bademme ña ba egdzara aà zhel palle, ña emnde a jirire, ña kelaadaha ka ðekideki.

¹² A ba Yusufa aà elvan ge itare: Eksanarka ya elvaakure na ðekideki, kwa se zhara ba larde, kwa kata dise tate na tsafsafe na.

¹³ Ta nwanante, a ba itare: Ba jirire, ñere ña ba egdzara aà zhel palle am Kanaana aàmbarkaana. ña navahaana ndza ña kelaawa ju buwa ate edenjere, gaajiyaanjere waà, anj kwa am mba antara edenjere, amaà pallaanjere waà, nane a keda werre.

¹⁴ A ba Yusufa aà elvan ge itare: Aàbi ya ndakurndaha ya, kure waà, baaka shaigaara ðekideki ta belakura aà ba an bela, kwa se zhara ba larde.

¹⁵ Ba maàki kwa kelaadaha ka tsawe waà, mi ezhzhara kwa: Yaà zakuru ba wafa an shifa aà sleksu Firawna, kure kwaà deska aàhuna ðekideki maà samka gaajiyaakure na.

¹⁶ A ezlzlala pallaakure emnde umele waà, sey kwaà demda am bere aàhuna, yaà zhara, tara kwa emnde a jirire an kwa emnde a fida keni. Ay ka waà, kwaye Firawna an shifaara maàki kwa kelaadaha ka.

¹⁷ A naba puwateremhe am dangay bademmaatare, hare keye taà am bere na.

¹⁸ Am hare ge keyire nanna waà, a ba Yusufa aà elvan ge itare: Iya keni aà wiwa lyawa atuge Dadaamiya. Maà wayakurwaya an shifaakure waà, naàwa nazu kwa de magana kure:

¹⁹ Maàki ba kwa emnde a jirire waà, yawanya pallaakure am dangay aàhuna, amaà kure emnde umele waà, dawanda naàza za aà dem mba, adaba anj kwa waya am mbaakure.

²⁰ Ama waà, sey kwaà siya gaajiyaakure na kwa yanaa am mba na, geni yaà diyeddiye jiriraakure, a kedeka shifaakure keni. Daaci ta naba ekserhe.

²¹ Am dagavaatare waà, ta fantau ge tsaka elva, a ba itare: Una waà, baaka shaigaara ðekideki aà janjara ba haypa yaikke na ña guwaa an egdze a emmemiya na. Adaba ña nanna palasa na a maganaa nane, a ñalanjeru zezarizere, amaà zanjeranvaareka ðekideki. Daaci kwaye palasa nanna a eptsamiyar ge miya vatena.

²² A ba Rubain aà elvan ge itare : Aàbi ndza ya ndakurndaha a ba iya magauka jeba haypa saksage na an egdzere, amaà cenakurka. Kwaye Dadaamiya anj kwa aà ndavamiyu uzhaara vatena.

²³ Itare diyarka dekideki ganakini ankwaa aà cenancena Yusufa elva na taà ankwaa aà tsakana itare na, adaba ankwaa turjuman am dagavaatare.

²⁴ A eptsaterve iga Yusufa, a zlahe aàzetare waà, a de kyuwa. Am igaara, a naba eptsaa aàzetare, a se mbedateru elvaara, a eksevaa pallaatare zheraara Simaun, a naba puwete zawa ate nane aà ba ate icaatare, a beleme am danggay.

²⁵ A naba ndaase elvaara Yusufa, geni a varartereva naàza za am kayawahaatare, a puwaraterempuwa antara shunguwahaatare am kayawahaatare, a varartereva antara kazlana aà waya ge maga shulaatare an nane. Ta magateraa una nanna bademme.

²⁶ Mazlaara egdzar mamahaara ta puwete kazlanjaatare ate iga aà ezzenwahaatare, ba ezlzalaatare.

²⁷ Magaamaga yayiya de tsekwartsekwa am tate umele maa, pallaatare a pelaa kayawaara, aà kata vante naàza za ge ezzenwahaara waà, a beya shungu aà nalkame na aà ba ate waara.

²⁸ A ba nane aà elvan ge egdzar mamahaara : Shungu aà eptsarinapta nazaaruwa, nawa nane ya beyanaa ate we aà kayawa. Maà a de njezlaa ge ervaunfaatare waà, palle a nazu ta ndahana itare baaka. A ba itare: Aàzara kena naàzena ankwaa aà magamita Dadaamiya na?

²⁹ Saraasa am lardaatare am Kanaana, ta tsakanse nazena a shatersha na bademme ge eddetare Yakubu.

³⁰ A ba itare taà elvan ge eddetare: Edda aà larde nanna banjeranka elva a hairire dekideki. A bantsa nane ta belajera an bela na kelaadaha, na de zhara larde.

³¹ A ba nere naà elvan ge nane : nere na kelaadaha ka, na ba emnde a jirire.

³² Ndza na kelaawa ju buwa ate edenjere, pallaajere kefakeda, amaà gaajiyaanere waà, ankwaa am mba antara edenjere am Kanaana.

³³ Amaà a ba zhel nanna aà elvan ge nere: Naàwa nazena ya de diyeddiye aàtekwa tara kwa emnde a jirire an kwa emnde a fida keni: yawanya pallaakure aàzerwa aàhuna, emnde umelaakure waà, a daranda jahwana aà dem mba, adaba ankwaa waya am mbaakure.

³⁴ Zloulala aà daà, amaà sawiyansa kudere kure na kwa yanaa am mba na. Yaà de diyeddiye aà ba ate una nanna geni kwa emnde a jirire. Am iga a una nanna, yaà de belakura egdze a emmekure na aàzerwa na, kwaà tsakalaakure am lardaaruwa ba seke una kwaà katana kure.

³⁵ Ta tsekwaà kayawahaatare ate iga aà ezzenwaha waà, ta ber shunguwahaatare bademme am kayawaha na. Itare, eddetare, bademme ta nanna shunguwaha na. Bademmaatare naterana lyawa.

³⁶ Ba wera waara ge Yakubu eddetare, a ba nane aà elvan ge itare : Aàzara kwa! Bademme kwaà kediyakada egdzara! Yusufa keni baaka, nawa Simaun keni saaka zlafe adaliye, kwaà kata daà Bainjamain adaliye? Una waà, zlazlada ba ge iya.

³⁷ A ba Ruubain aà elvan ge eddetare: Fiyemfa Bainjamain am erwa ge iya. Ba maàki sanakanaaka waà, kwaye egdzaraaruwa buwa, cebateraceba am kelaara.

³⁸ Amaà a ba Yakubu: dekideki aà dabakurka egdzaraaruwa mazlaara, adaba diyandiya baaka egdze a emmenjere an shifa. Yaà zhara ba nane nanna mazlaara, maà de shansa lamare umele zlafe adaliye ate barama a shula waà, ya emgyegwe a zhele seke una telle ire, aà zliyaka ervaunfa aà ba aà da faya emtu?

43

Ta dan estuwa Bainjamain á de katafke á Yusufu

¹ Waya ankwaa á far he maga hakuma-aara am haha á Kanaana.

² Emnde á Yakubu zlaranaazle nalkame na ta de sana am Misera na catte. A ba eddetare: Sey ba kwá eptsaa á dem Misera na, de shekwawamiyepshekwe naza za cekwa.

³ A ba Yahuuda: Estuweka Edda. Zhel nanna a ndajerndaha ba parakke, a ba nane: A puwanteka ice-aaruwa ate kure áhuna mazle-aara, máki sakuriyanka egdze a emmekure na kwa yanaa am mba na.

⁴ Daaci máki ká yanya egdze a emmenjere na á zlala antara nere wá, ná de shekwa naza za na adaliye.

⁵ Amá má ká beleka egdze a emmenjere ge zlala antara nere wá, ná gejeka sera á nere mazle-aara. Adaba a ndahanjera an shebeka zhel nanna, amá ba parakke. A ba nane, a puwameka ice-aaruwa ate kure mazle-aara má sakurka antara egdze a emmekure na am mba na.

⁶ A be Iserayiila á elvan ge itare: Labara demme kwa magite jeba una, há ni kwa naba banan ge zhel nanna ganakini ankwaa egdze a emmekure umele am mba na?

⁷ Ta eptsanaa jawapa, a ba itare: A ndavanerwa njane elva-aha gergere ate njere antara jeba á njere. A ba njane á elvan ge njere: Anjwahe eddekure an shifa? Anjwahe egdze a emmekure umele am iga? Daaci njere keni njavante ba jawapa-aha á ndava-aha-aara. Tavanerka dekideki watse á banjera sawansa egdze a emmekure njanna.

⁸ A ba Yahuuda á elvan ge eddetare Iserayiila: Belitebela egdze njanna ge iya, njá tse kerde, njá zlala kerde, máki ekka an ire á njavante njere ira eggye-aha á njami kata njavante an shifa adaliye.

⁹ Eksanaarekse ya shafa á egdze njanna ate ire-aaruwa. Má sanaaka an njane, se fanakemka am erwa wá, a gevge haypa saksage ya guwa ya an ka.

¹⁰ Sane kwakya mi kedanaamiya. Ma andze kedaminaaka sarte wá, baaka shaige-aara ma ser buwa keni ma sanjeraasa kina.

¹¹ A ba eddetare Iserayiila á elvan ge itare: Máki ba estuwa wá, shagera. Dawananda kashi-aha á larde á miya ge zhel njanna, jawanmejahe kazlana shagera shagera na baaka argina dekideki am larde á miya na: egdze a kajiji antara navawe-aha na á se emtake na antara dagwala á naza se antara naza se yawe yawe-aara antara nama ira egdzar nafa emtake emtake na an ula shagera na, dawananda.

¹² Iyau, viyawanaaka shungu-aha na kwa beranaa am kayawa-aha á kure na. Una njanna a viyaterare á ba an viya. eksawantekse shungu umele keni am erwa.

¹³ Naba eksawanteksa egdze a emmekure, eptsauptsa ádeza zhel njanna.

¹⁴ Dadaamiya na slekse ba njane palle na, an sleksire-aara á de magana ba njane slera-aara am ervaunde á zhel njanna, lauktu á de zakurvara njane, á de puwakura egdzara mama-aha a kure, tara Bainjamain antara Simaun na kwa yanaa áhuwa na, naza-aaruwa ge iya wá, ba dey. Má banba njane a jaruka egdzara ázeja, ba tá juka njanna.

¹⁵ Daaci egdzara á Yukubu ta janme kazlana-aha na, ta ekseta shungu an saga antara egdze a emmetare Bainjamain, ta zlala an njane á dem Misera, ta de katafke á Yusufa.

¹⁶ Yusufa ba a puwele ice ate Bainjamain am dagave á egdzara mama-aha-njane umele wá, á ba njane á elvan ge male á emnde a slera-aara: Daterda emnde na á dem bere, de vaterteva slede, eksevaka dabba palle ganvege naza áde, magawanaamaga naza za an saga, watse emnde tá za áde ázerwa an vacature.

¹⁷ Ane, a be zhel na, a daa emnde na suuwe á dem mba á Yusufa, a de vaterte slede, a magaa nazena a banna Yusufa na bademme.

¹⁸ Amá am sente na tá datera á dem mba á Yusufa na wá, bademme damda lyawa am vuwa-aatare. Adaba ta bamsa itare : Tá de damiya á dem bere adaba shungu na mi beranaa miya am kayawa-aha na. Tá de damiyere an ja am here, tá de magamiya palasa antara ba ezzenwa-aha á miya keni, watse baaka ura á sesse, tá de gamivege nave-aha-aatare vatena.

¹⁹ Adaba una njanna, ta naba mbedanu elva-aatare ge male á slera á Yusufa na ate we á wakiya,

²⁰ a ba itare tá elvan ge njane: Anjwa elva á nere ámbarka á njavante njere na wá, werre keni ndza njavante sawa, njavante shekwa naza za á ba áhuna.

²¹ Am epta á njere á dá wá, njavante tsekwa am ekse umele ganjerarga vaiya wá, ma ware á njere keni a beye shungu ate we á kayawa-aara, ba kelaa á shungu á nalkame njanna bademme. Shungu njanna anjwa sanjansa ba njere an sera á njere.

²² Una njá shekwa naza za umele an njane keni anjwa bademme. Una njanna najipu, ma a puwanermaa ware shungu njanna am kayawa-aha á njere keni diyarkerka.

²³ Male na a eptsateraa jawapa, a ba njane á elvan ge itare: A wakurka lyawa dekideki, una njanna slera á Dadaamiya á kure. Dadaamiya á eddekure. A puwakurmaa ba njane nalmene njanna am kayawa-aha á kure. Shungu-aha á kure ndza samsa á sem erwa-aaruwa. Daaci a sanse Simaun ásezetare,

²⁴ a daterhe á dem hude á há á Yusufa, a sateraa yawe ge bara sera-aha-aatare, a vaterte masa ge ezzerwa-aha-aatare.

²⁵ Itare ta tsatsaa kazlana na ta sanaa kashi-aara ge Yusufa na, daaci tá anjwa ufa sa-aara an vacature, adaba ta cenaa watse tá za áde antara njane.

²⁶ Saasa Yusufa, ta kezle ugje ákatafke-aara reppe, ta vante kashi á larde-aatare na.

²⁷ Njane keni a ndavateru lapiyire á vuwa-aatare antara lapiyire á eddetare. A ba njane á elvan ge itare: Awara emyegwe a eddekure na ndza kwa ndinda na? A be anjwa njane? Zlabe á ba an shifa?

²⁸ Ta njwanante, a ba itare: Nave á njavante njere ba lapilayye, zlabe á ba an shifa. Tá ambara á kezzlan ugje reppe am aha.

²⁹ A zharaterzhara Yusufa, a naa Bainjamain egdze a emmenjara emmetare palle, a ndavateruhe, a ba njane: Una gaaji á kure na ndza kwa biyaa elva-aara na emtu?

A ba itare: Ba ñane. A ba ñene á elvan ge Bainjamainj: A tsufaktsufa Dadaamiya, egdze-aaruwa.

³⁰ Ba a ndaase una ñanna wá, antara ba zlala-aara, adaba ankwá á sawa yawe á kyuwa-aara, Zhagade-aara, a de kyuwa am bere-aara, adaba haraare tegava-aatare antara egdze a emmeñara ñanna.

³¹ Am iga á una ñanna, a baraa ice, a naba sessehe, a sherse ice, a ba nane á elvan ge emnde-aara: Vawañerteva naza za.

³² Saranmesa dafa wá, ta vante naza-aara ba ñane palle, egdzara mama-aha-nara kení tá an ire-aatare, emnde a Misera na ta se za dafa ázeñjara na kenl tá an ire-aatare. Adaba emnde a Misera tá zeka dafa átirpalle antara emnde a Ibrahiima. Una harem ge itare.

³³ Egdzara mama-aha-ñara ge Yusufa ta njehe an dábava an dábava ákatarfke-aara. Ta fantau ate makaaji á eddetare, dete gaaji-aatare. Tá maga ba najipu-aara, tá ámbera á ndaha elva an ice am dagave-aatare.

³⁴ Yusufa a sateranhe dafa na ni ankwá á zena ñane á katarfke-aara na ge egdzara mama-aha-ñara. Amá wá, yaikke ba una a vante ga Bainjamainj na arge una a vaterte ge egdzara mama-aha-ñara umele, naza-aatare na sey ilyebe-aara lauktu á hyephye seke naza á Bainjamainj. Má a de semhe ge higa-aatare bademme wá, ba ka duhe. Ta sharhe zlafe adaliye, a jese an je am ne-aatare.

44

Kwap á Yusufa ta janaa an lipela

¹ A ba Yusufa á elvan ge male á emnde a maganaa slera: Vaterteva nalkame ge dawale-aha na, a naatenaha kayawa-aha-aatare ba shagera má ba tá dzegwandzewa danada-aara. Shunju-aha-aatare kení fateremfa am kayawa-aha aatare ate we-aara.

² Eksameksa kwap-aaruwa, kwap na ta janaa an lipela na, fananufe ge we á kayawa á gaaji-aatare na antara shunju na a se shekwa nalkame an ñane bademme. Zhel na a magaternaahé á ba me una a bannaá Yusufa na.

³ Werawera ekse wá, ta naba vaterte baráma a dá ge egdzara á Yakubu, ta da-aatare an shereñwa-aha-aatare.

⁴ Ba degashe-aatare am huđe á ekse, zlarvaazlala ba cekwaangudi wá, a ba Yusufa á elvan ge male á emnde a maga slera am huđe á ha-aara: Ezzlala watsewatse dábaterdaba emnde na. Máki shakateraasha, bateranba wá, labara tá pela shagerire an shagerkire?

⁵ Naba ndaterndaha, labara kwa ilu kwap á zanwa-aaruwa ta janaa an lipela, á sha duksa kení an ñane, á naha kení á ba an ñane? Maga á kure na wá, mandzawe jipu.

⁶ Zhagade ge male á emnde a slera-aara na, a de shateraahe, a tsakaterse elva ñanna.

⁷ A ba egdzara á Yakubu: Labara zlafe eddaye ká sanse jeba elva na am mbuwe? Ba ser palle kení slarka nave aha á na ñe maga jeba na am mbuwe?

⁸ Nawa shunju na ña de beranea am kayawa-aha á ñere, sañerakansa kwaye am Kanaana. A sawa estara zlafe na se ila lipela antara dindar am mba á zanwe á ña?

⁹ Kwaye kazlaña á ñere, naba eppakya. Eddawna ka shaa duksa á kure am kazlaña-aara, njeka an shifa dekideki, ñere emnde umele kení ganjervege nave-aha á ña.

¹⁰ Shagera, a bá maie na, amá wá, sey ba eddawna má ya ber duksa ñanna am kazlaña-aara una á gev nave-aaruwa. Kure emnde umele wá, á shakuraaka dekideki.

¹¹ Kertenj tsekwarnatsekwa kayawa-aha-aatare á dem aha, ma ware kení a werante naza-aara.

¹² Male na a fantau ge pakya kazlaña-aatare, a fantau ate makaaji-aatare dete gaaji. A shaa kwap á zanwe-aara am kazlana á Bainjamainj.

¹³ Ge jaterja emtanjire wá, ta tataa nangyuwe até vuwa-aatare bademme. Daaci ta naba eptsá á sem huđe á ekse an nalkame na ate iga á ezzeñwa-aha bademme.

¹⁴ Yahuuda antara egdzara mama-aha-ñara ta se demhe am huđe á há á Yusufa, ta se ber nane kení zlafe zlalaaka. Reppe ta kezzlan ugje am aha ákatarfke-aara.

¹⁵ A ba Yusufa á elvan ge itare: Slera á kure una ka? Diyaweddiye ganakini iya kwá ankwá á zharizhara na wá, ya ura an diya. Ya an hakuma ge dise nazena ni a de magava bademme.

¹⁶ A nwaname ge Yahuuda, a ba ñane á elvan ge ñane: Baaka nazu ñá ndahana ñere ámbarka á ña. Ñá ndaha tara uwe antara uwe? Ña ndaha uwe geni ñá sha jirire an ñane na? Ñere, ña emnde a haypa, a baalesaa ba Dadaamiya an ire-aara kaypa á

nave-aha á ña. Eddawna ta ber duksa á ña am kazlaña aara na, antara ñere bademme, ña ba nave-aha á ña ámbarka á ña.

¹⁷ Lálálá, estuweka, a ba Yusufu, ba eddawna ta ber kwap-aaruwa am kazlaña-aara na wá, á gevge ba ñane nave aaruwa. Amá kure emnde umele wá, á shakuraka, zlauzlala á dá, ádeza eddekure an hairire.

Yahuuda a yan estuwa shifa-aara adaba Bainjamain

¹⁸ Daaci Yahuuda a naba ganaptehe ge Yusufu, a ba ñane á elvan ge ñana: Tasle á ña ámbarka á ña, nave á ña á shansha baráma ge ndakse elva-aara pane emtu? Adaba ekka kwa ba kalkale antara Firawna. Tasle á ña, a janja ervaunde.

¹⁹ Ambarka á ña ndza ka ndavaterwa ba ka kahe ge nave-aha á ña, a ba ka a elvan ge itare: Ankwaha eddekure, bi egdze a emmekure umele am mba?

²⁰ Ña eptsakaa jawapa, a ba ñere ankwaha emgyegwe a eddenjere antara kuderenjere a yanaa am emgyegwire, ndza ta buwa ate emmetare amá kedakeda maleñara, a yaa ba ñane pane, wayaawaya eddenjara jipu

²¹ Ambarka á ña, a ba ka á elvan ge nave-aha á ña: Sawiyansa egdze a emmekure ñanna yá se nanaana an ice-aaruwa.

²² Abi ndza ña ndakndaha sera-aara ámbarka á ña, geni egdze ñanna wá, tá pakyaveka an eddenjara. Má de baaka ñane wá, á dedde shifa am eddenjara.

²³ Amá a ba ka á elvan ge nave-aha á ña: Máki sakuremka an kuderekure ñanna wá, a puwanteka ice-aaruwa ate kure áhuna.

²⁴ Danjaraada maa, ña de mbedanu elva á ña na ge eddenjere ambarka á ña.

²⁵ Á ba eddenjere : Eptsauptsa zlafe adaliye á dem Misera, de shekwawamiyepshekwe nalkame cekwaanjudi.

²⁶ A ba ñere ña elvan ge eddenjere: Martapa a ñere he? Máki ña duwa antara kuderenjere Bainjamain wá, una ña duwa. Adaba máki danjeranka kuderenjere na wá, ña dzegwanka de katafke á zhel ñanna dekideki.

²⁷ A ba nave á ña eddenjere á elvan ge ñere: Ba kure keni diyakurdiya ya shaa ba egdzara buwa an mukse-aaruwa.

²⁸ Pane á egdzara ñanna a keda warre. Ya tamaa a jaa ba naza á kaamba adaba sem vaatena puwanteka ice-aaruwa at ñane.

²⁹ Kina máki zlalakurzlala zlafe adaliye an egdze a emmenjara na, máki de shansha zlafe adaliye lamare umele wá, á de jija ervaunde á ba a da faya, adaba ganevge emgyegwe a zhele, zlauzle ndzedá-aaruwa.

³⁰ Daci kina na ámbarka á ña wá, yá dzegwanka epts ádeza waladi á ña edderwa, má baaka egdze na am dagave á ñere. Adaba edderwa wayaawaya jipu an egdze na, baaka pakyava-aatare dekideki.

³¹ Máki danjaraada ni náńka egdze na am dagave á ñere wá, ba lette shifa am ñane. Máki de gevge estuwa, ba ñere nave-aha na ka emtu ña ja eddenjere á ba á da faya an ervaunde, emgyegwe a zhele telle ire?

³² Ambarka á ña, iya wá, yananya ya shifa-aaruwa adaba egdze na. Asawa am mba, a ba iya yá elvan ge edderwa: Máki sanakanaaka egdze na wá, daaci haypa yaikke ya guwaa an ka, haypa saksage ká yiyarka dekideki.

³³ Adaba una ñanna, tasle á ña, belanaabela egdze na a zlarzlala á dá antara egdzara mama-aha-aaruwa, Nawa iya givege nave á ña am kela-aara.

³⁴ Yá dá ni, yá yá egdze na am iga? Yá de duwa estara á de katafke á edderwa? A nananka an ice-aaruwa dekideki palasa na ni á de magana edderwa na.

45

Yusufu á maratera ire-aara ge egdzara mama-aha-nara

¹ Am iga á una ñanna maa, nja á emnde na ta jantaave ge ñane na, aley Yusufu dzegwanka ña ervaunde-aara. A kante kwara, a ba ñane: A dardede emnde bademme á degashe. Ba palle ura jauka ázenjara am sarte na ni ankwaha á maratera ire-aara ge egdzara mama-aha-ñara na.

² Emtsaade wá, a fantau ge kyuuwa á ba an ka kwara, haa cenarancena emnde a Misera. Dete ba emnde a há á Firawna keni cenarancena una.

³ Daaci a ba ñane á elvan ge egdzara mama-aha-ñara: Degiye una ba iya Yusufu. Zlafe ankwaha edderwa an shifa? Palle á ura dzegwandzegwa eptsanaa jawapa baaka am egdzara mama-aha-ñara na. Adaba bademme-aatare tá ankwaha á gyagyá ba seke maagara á katafke-aara.

⁴ A ba ñane á elvan ge itare: Gawaptega ásezerwa! Ta ganaptehe. A be ñane á elvan ge itare: Ba iya una ya Yusufu, egdze a emmekure na ni kwa naba veluhe á dem Misera na.

⁵ Amá kina wá, a wesheka ire á kure, hyawanaaka lyuwa ge ire á kure geni ña magan ge uwe una. Duksa nanna wá, a siyaa ba Dadaamiya ásehuna zurñwe arge kure, geni yá lyelya shifa á kure.

⁶ Kina magaamaga yawe buwa waya am larde, amá a yaa yawe ilyebe zlafe adaliya baaka herda, baaka duksa na ni tá de sana emnde á sem mba.

⁷ Dadaamiya a bela iya zurñwe ákatafke á kure á sem larde na wá. ba geni a lyelye shifa á kure, a zluka wulfe á kure ba dekideki am duniya na. Lyakurselye an tsaka ire.

⁸ Duksa palle wá, kwa beliyaa kure ka asehuna, amá á beliyaa ba Dadaamiya an ire-aara. A give male yaikke an tsaka ire am kwara á Firawna bademme. Há á Firawna antara haha á Misera bademme á ba am erva-aaruwa.

⁹ Kina wá, eptsawepsta watsewatse á dá, de ndawanndaha ge edderwa: a ba egdze á ña Yusufu wá, Dadaamiya givege ura yaikke, haha á Misera bademme á ba am erva-aaruwa, sawa ásezerwa, shekwaaka dekldeki.

¹⁰ Nawa kwá se ña ba herzhe an iya am haha á Gausan antara egdzara á ña antara eggye-aha á ña, kyawe-aha á ña, nawe-aha á ña, badamme a nazena am rezege á ña.

¹¹ Yá se geleka ba iya, adaba zlafe waya a yaa yawe ilyebe. Yá se vakte naza za á ña antara hufe á ña bademme antara ba dabba-aha á kure keni bademme.

¹² A farhe zlafe adaliye, a be ñane á elvan ge itare: Abi kwá ankwá á nanna ba kure keni an ice á kure? Baaka dem seke ekka Bainjamainj. Kina wá, diyakureddiye geni iya Yusufu una yá ankwá ndakur elva na.

¹³ Zlauzlala kwa mazIe-aara, de ndawanndaha ge edda ngahire na ni ya shanaa iya am haha á Misera bademme na. Tsakawansetseke nazena ni kwa nanaa kure am nja-aaruwa bademme. Sawiyansa irice-aara ásehuna shekwawaaka dekodeki.

¹⁴ Am iga a una ñanna, takwalle a ñanem Bainjamainj am ukusuwe, bukerde— aatare farantaufe ge kyuwa.

¹⁵ Zlaruzle antara Bainjamainj, a fantau ge ña ña egdzara mama-aha-ñara umele á dem ukusuwe ma ware-aazere keni, ámbere á kyuwa. Lauktu egdzara mama-aha-ñara na sharansha ndzeda ge ndaha elva antara ñane.

¹⁶ Daaci daada Iabare ñanna á dem hufe á há á Firawna, ta ankwá á enndaha emnde bademme geni saremmsa egdzara mama-aha-ñara ge Yusufu, tá ankwá am ekse na. Lyavaalya ervaunde á Firawna elva ñanna antara nakwa-aha-aara keni bademme.

¹⁷ A dante Yusufu, a ba ñane á elvan ge ñane: Ndaterndaha ge egdzara mama-aha a ña na wá, a halarantehala nalkame ate iga á ezzenjwa-ana-aatare, a eptsareptsá á dem larde-aamra am Kanaana.

¹⁸ Eptsaaatare á dem Kanaana wá, ba ge de sa eddetare anlara há-aatare bademme. Asarsawa ásezerwa áhuna. Asarsawa, yá se vaterte slede na ni baaka argina dekideki am haha á Misera bademme na, tá se zana itare nampire á haha na, una shagera-aara ba jipu na.

¹⁹ Ndaterndaha zlafe adaliye elva na: Ya ndasaa iya, vanartereva baráma, geni a halarantehala darkwa-aha am Misera áhuna ge sá ñwasha-aha-aatare antara egdzara-aatare ira eddetare am hufe-aara, a sarsawa bademme.

²⁰ A waterka kazlanja-aatare dekideki am ice. Adaba tá se ber umele jauje ba ge una ñanna am Misera ahuna.

²¹ Ane, a ba egdzara á Iserayiila, ta eksarhe maga nazena ta ndaternda na.

Yusufu a naba vaterte darkwa-aha á tedana belsa ate una a ndahana Firawna, a vaterte antara naza la na tá maga shula an ñane.

²² Yusufu a vaterte amara zane-aha palpale ge egdzara mama-aha-ñara ge mbadese vuwa an ñane. Amá ge Bainjamainj wá, a vante amara gursa dermeke keye, ámasla an zane-aha ilyebe.

²³ Kazlanja na a vaterte, ta danan ge eddenjara kenu ge ire aara: a velaanante bidale á ezzenjwa kelaawa ge eddenjara, ezzenjwa-aha ñanna bademme tá á ba an duksa ate iga, kazlanja ngelaama ngelaama na am Misera na antara umá ezzenjwa kelaawa tá an naza za ate iga: nalkame, depainj antara jeba a naza za-aha umele gergere ge shula á eddarjara má watse á kezzla na.

²⁴ Am iga a una ñanna, a vaterte baráma a dá ge egdzara mama-aha-ñara. Amá a facer magiya, a ba ñane á elvan ge itare: Dagalauka degiya ate baráma!

²⁵ Daaci ba tse-aatare ge egdzara á Yakubu am Misera na, ta da-aatare ádeza eddetare am !arde á Kanaana.

²⁶ Ba daada-aatare wá, a ba itare tá elvan ge eddetare: Ankwa Yusufá á ba an shifa-aara. Baira male yaikke ba ñane am larde a Misera bademme. Amá ba seke tá ndaha elva keni diyaaka eddetare na, adaba fetarka an itare.

²⁷ Egdzara-aara na ta tsakanse eiva-aha á Yusufá bademme, a nanhe an ice-aara darkwa-aha na á tedana belsa, a belanaa Yusufá ge da ñane am huđe-aara na, lauktu a fetuwa am una ñanna maga slera am eddetare.

²⁸ A naba kame kwara Iserayiila, a ba ñane: Hyaahyawa! Fawarka elva umele mazle-aara, an shifa Yusufá-aaruwa. Sey yá duwa, yá de puwetepuwe ice-aawwa ate nane lauktu yá emtsa.

46

A kezlese estuwa Yakubu antara emnde-aara bademme á dem Misera

¹ A naba kezzla Iserayiila an nazena am rezega-aara bademme. De tsekwaatsekwa am ekse á Birsaba maa, a vante sadake á dabba ge Dadaamiya á eddenjara Isiyaaku.

² Dadaamiya a naba ndahan elva an vayiya nanna am shene. A naba eddaha: Yakubu, Yakubu. A ñutehe: Na am á bina.

³ A be Dadaamuya á elvan ge ñane: Ba iya Dadaamiya, Dadaamiya na a dabanana eddenja na. A wanja iyawa dekideki ge dem Misera. Adaba yá de yáterteya emnde á ña áhuwa, tá de gev nalga yaikke.

⁴ Yá daka ba iya an ire-aaruwa á dem Misera, watse yá saterasa zlađe adaliye emnde á ña á sem tata na. Má watse zlauzle hairire á ña maa, á de hedakanuwa Yusufá an erva-aara ice á ña.

⁵ Daaci a naba tsa Yakubu am Birsaba, Iserayiila keni ba ñane. Egdzara-aara ta eksame ñane antara egdzara-aatare antara ñwasha-aha-aatare, ta halatara am darkwa-aha na á tedana belsa a vatertaa Firawna ge datare am huđe-aara na.

⁶ A naba kezzla Yakubu antara emnde-aara bademme á dem Misera. Dabba-aha-aatare antara nalmane-aatare umele na ta ganaa am haha á Kanaana bademme.

⁷ A kezlese estuwa Yakubu á dem Misera antara emnde-aara bademme, egdzara-aara zaala antara ñwasha Ira eggye-aha-ñara bademme.

⁸ Nawa zhera á egdzara á Iserayiila na ta sem Misera, amaana Yakubu an egdzara-aara: Egdze a walire á Yakubu wá, Ruubain.

⁹ Nawa egdzara á Ruubain: Hanauk, Fallu, Haisrunu ira Karmi.

¹⁰ Nawa Simaun amara egdzara-aara : Yainuyail, Yamain, Auhada, Yakin. Jaukar ira Sawulu. Sawulu wá, a yanaa an egdze á emnde a Kanaana.

¹¹ Nawa una Laiwi antara egdzara-aara: Gairsaun, Kahat ira Mairairi.

¹² Nawa una Yahuuda antara egdzara-aara: tara Air antara Aunan antara Saila amara Farais ira Jara. Amá tara Air antara Aunan wá, ta matsaa am haha á Kanaana. Farais ñane ndza an egdzara buwa, tara Haisruna an Hamul.

¹³ Nawa una Isakar antara egdzara-aara: Taula, Puwa, Yauba ira Simraun.

¹⁴ Nawa Jabulaun amara egdzara-aara: Sairait antara Ailaun ira Yaklaiyail.

¹⁵ Kwaye ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Lee'a am Paddan-Aram. Ankwa zlađe egdze a emmetare mukse, zhera-aara Dina. Emnde á Yakubu na a yateraa an Lee'a bademme, a magaa kulkeye ju keye.

¹⁶ Nawa emnde na keni tara Gada antara egdzara-aara: Tara Jaiflyaun antara Haggi amara Suni antara Aisbaun antara Airi amara Araudi ira Araih.

¹⁷ Nawa Asair amara egdzara-aara: Yimna, Yisuwa, Yisuwi, Baiiriya ira Sairak egdze a emmetare mukse. Iyau, Baiiriya a ye Baibair antara Malkiyail.

¹⁸ Kwaya ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Jilpa, kwatena na a vanta Laban ge egdze-aara Lee'a. itare keni ta kelaawa ju unkwaha.

¹⁹ Rahiilu mukse á Yakubu, ñane keni a yayan egdzara buwa, tara Yusufá antara Bainjamainj.

²⁰ Yusufá a ye tara Manasa amara Afrayim. A yateraa am haha á Misera, an mukse-aara Asnat, egdze á Pautifaira liman am Aun.

²¹ Nawa una keni Bainjamainj antara egdzara-aara: Baila, Baikair, Asbail, Gaira, Na'aman, Aiki, Raus, Mupppim ira Arda.

²² Kwaya ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Rahiilu, ta kelaawa ju ufade.

²³ Tara Dan, tá an egdzeaara Husim.

²⁴ Nawa Naiftalim antara egdzara-aara: Yaksayail antara Yaijair ira Silaim.

²⁵ Kwaye ñane egdzara á Yakubu na a yanaa an Bilha, kwatena na a vanta Laban ge egdze-aara Rahiilu, ta vuye.

²⁶ Emnde á Yakubu na ta sem Misera bademme, ta kul unjwahe ju unjwahe, baaka njwasha-aha á egdzara-aara am huđe-aara.

²⁷ Iyau, antara egdzara á Yusufa buwa na a de yateraa am Misera na maa, emnde á Yakubu bademme ta magaa kul vuye am haha á Misera.

²⁸ Am sarte na zlađe tá duwa maa, Yakubu a naba bela Yahuuda ákatarke-aara, a belanaa ádeza Yusufa geni a se yainuye am kwara á Gausan. De tsekwaatsekwa Yakubu am Tate njanna antara emnde-aara bademme.

²⁹ Yusufa keni a naba duhe á de yainu ge eddenjara am Gausan na, an darkwa-aara á tedfana belsa. Má a de puwete ice ate eddenjara wá, ázarekwa! Takwalle a takwalem eddenjara na am uksuwe, á kyuwa an yawe á kyuwa na wá, ba ka đúhe, haa a shekwaaha.

³⁰ Ba wera we-aara ge Iserayiila, a ba njane á elvan ge Yusufa: Kina wá, ma emtsanemtsa keni ba zlauzle mazle-aara, adaba zlađe ká anjwa an shifa, ya nakna an ice-aaruwa.

³¹ Am iga á una njanna bademme maa, a ba Yusufa á elvan ge egdzara mama-aha-njara antara huđe á há á eddenjara, a ba njane á elvan ge itare bademme-aatare: Kina wá, yá de mbedanumbede ge Firawna, a ba iya á elvan ge njane: Egdzara mama-aha-aaruwa antara huđe á há á edderwa na ndza tá am haha á Kanaana na bademme saremsa ásezerwa.

³² Yá de ndanndaha antara slera á kure bademme, geni kwa emnde a gela dabba-aha, sakuremsa antara dabba-aha á kure bademme, nawe-aha, kyawe-aha, essla-aha antara nalmane á kure umele, sakuremsa an kazlanja á kure bademme.

³³ Máki a dakurdaha Firawna. a ndavakuruhe, ázara slera á kure wá,

³⁴ bawananba a ba kure: Ambarka á nj, nave-aha á nj ta emnde a gela dabba-aha. Kwaye am egdzarire sem vatena slera á njere ba piya, njá anjwa á maga ba slera á eggye-aha njere. Estuwa wá, watse tá vakurte kwara á Gausan ge sle|đe á njá á kure. Adaba emnde a Misera tá higarka ge emnde a gela dabba-aha, ma nawe-aha, ma kyawe-aha keni.

47

¹ Daaci ba zlala-aara ge Yusufa na ádeza Firawna, a danaa labare, a ba njane: Ambarka á nj, degiya saremsa tara edderwa antara egdzara mama-aha-aaruwa bademme. Saremsa antara nawe-aha-aatare, kyawe-aha-aatare, esla-aha-aatare antara nalmane-aha-aatare umele bademme, saremsa á sawa am haha á Kanaana. Nawa ta tsekwaam am kwara á Gausan.

² Daaci a daa emnde ilyeđe am egdzara mama-aha-njara na á de katafke á Firawna.

³ Firawna a ndavateru elva ge egdzara mama-aha-njara ge Yusufa na, a ba njane: Azara slera á kure? Ta eptsanaa jawapa. a ba itare: Nj emnde a piya ámbarka á nj. Nj anjwa á maga ba slera á eggye-aha á njere.

⁴ A ba itare zlađe adaliye tá elvan ge Firawna: Anjwa waya yaikke an tsaka ire am Kanaana ámbarka á nj. Ba Tate á piya dabba-aha keni tá shanka nave-aha á nj mazle-aara. Adaba una njanna nawa sanjeremsa, nj wayve-aha am iarde á nj. Ká yanerya emtu ámbarka nj njinja am Gausan?

⁵ A ba Firawna á elvan ge Yusufa: Samsa eddenja na ni a yakaa ba njane na antara egdzara mama-aha a nj asetevge ekka.

⁶ Kwaye Iarde á Misera bademme á katafke á nj, zharaternaazhara sleđe ngelaama na baaka argena dekideki na, njatersaanja am huđe-aara. Tá naba njinja am Gausan njanna keni baaka lambe-aarare. Ma tá anjwa emnde na diyardrya slera njanna be shagera am dagave-aatare maa, ká naba gatervege male-aha arge sum-aha-aaruwa bademme.

⁷ Am iga a una njanna maa, Yusufa a daa eddenjara keni á de katafke á Firawna, a de marananhe. Yakubu a gar barka ge sleksu Firawna.

⁸ Firawna a ndavanu ge Yakubu: Yawe á nj wanyara kina bademme?

⁹ Yakubu a eptsanaa jawapa, a ba njane: Yawe-aaruwa dermeke an kulkeye, ya ba seke wayve am duniya na. Ya nanna zlada-aha gergere am nj-aaruwa bademme Aley keni iva-aaruwa kwakya ba naza eggye-aha-aaruwa zlađe adaliye.

¹⁰ Daaci Yakubu a gan barka zlađe adaliye ge Firawna, lauktu a sessehe ázenjara.

¹¹ Daaci Yusufa a de vateru sleđe ge rara eddenjara antara egdzara mama-aha-njara. A de vateru sleđe na ni baaka argena dekideki na am haha á Misera bademme, ba seke una a ndahanaa Firawna. Kwara njanna Ramsais, sleđe-aatare una njanna.

¹² Yusufa a vante zlaḅe adaliye ge eddenjata antara egdzara mama-aha-ḅara nazu ta ezza. A vaterete ate keziaakula á emnde-aha-aatare, ba kelaa nazu á fa erva am mbuwe na.

A kwuranaa estuwa Yusufa larde a Misera

¹³ Waya na, yaikke an ndzedaḅara. Baaka naza za ḅekidēki am duniya, emnde a Misera antara emnde a Kanaana baḅemme tá anḅwa á maga ba palasa ge waya.

¹⁴ Shuḅgu na ndza am erva á emnde Misera antara emnde a Kanaana baḅemme damda am erva á Yusufa, shakwarepshakwe nalkame an ḅane. ḅane keni maa, a daa shuḅgu na á dem mfa á Firawna.

¹⁵ Am zlauzle shuḅgu am erva á emnde baḅemme am Kanaana antara am Misera, ta naba sawa emnde a Misera á se katafke á Yusufa, a ba itare tá elvan ge nane: A wajera waya. Ba ká zharanḅhara ḅá emtsa aḅaba baaka shungu á ḅere emtu?

¹⁶ A ba Yusufa á elvan ge itare: Má baaka shuḅgu, sawansa dabba-aha á kure lauktu yá vakurte nalkame. Sawansa dabba-aha á kure kwa mbeḅana an ḅane.

¹⁷ Daaci ta fantau ge hala dabba-aha á sawa. Belsa-aha, ezzenwa-aha, esla-aha, kyawe-aha antara nawe-aha baḅemme tá anḅwa á sanansa ge Yusufa na. Ate iva ḅanna wá, ta ivaá, á za ḅafa á ba an dabba-aha-aatare.

¹⁸ Ta yivetehe, saliye á shifa-aara keni ta sawhe zlaḅe adaliye áseza Yusufa, a ba itare tá elvan ge ḅane: Ambarka á ḅa, ba ka keni diyakdiya suḅgu á ḅere baaka, kwaye ba dabba-aha á ḅere keni baaka zlauzle gevge atuge ekka. Baaka duksa na ḅá sawa an ḅane mazla-aara, máki vuwa á ḅere ka. A yanerar ba fahe antara vuwa a ḅere keni keḅaaka.

¹⁹ Ha! kwá zharanḅera á ba an ice á ḅá emtsemtsa ge waya, fahe-aha a ḅere á de gev kaamba ba dey emtu ambarka á ḅa? Naba vawanḅerteva naza za, shekwawanḅershekwe ḅere antara fahe-aha á ḅere baḅemme, ḅá gevge nave-ah á Firawna. Naba vawanḅerteva wulfe, geni ḅá shansha nazu ḅá ḅá shifa á ḅere an ḅane, fahe-aha á ḅere keni keḅaaka.

²⁰ Daaci Yusufa a shekwanve haha á Misera baḅemme ge sleksu Firawna, aḅaba waya ḅanna jauje ge ndzeḅa á emnde baḅemme. Emnde a Misera baḅemme valaruvala fahe-aha-aatare. A magava estuwa, lauktu haha á Misera baḅemme a gev ba naza á Firawna halal.

²¹ A gaterve estuwa Yusufa emnde a Misera baḅemme nave-aha á Firawna, an tate pane ka.

²² Sey ba fahe á liman-aha palle una shekwaaka, aḅaba anḅwa shairiya a puwetaa Firawna ate fahe á liman-aha. Daaci ta zanaa ba itare fahe-aha-aatare na a vatertaa Firawna, itare wá, velarka fahe-aha-aatare dekideki.

²³ A be Yusufa á elvan ge emnde baḅemme: Kina wá, shekwanakurepshekwe. Kure ire á kure antara fahe-aha á kure kwá atuge Firawna. Nawa yá vakurte wulfe, de jauja am fahe-aha á kure baḅemme.

²⁴ Amá am ice duksa ma gyegakuragyega wá, am duksa ilyeḅe, ilyaḅire na wá, kwá vante ge Firawna. Ufaḅe na wá, una ḅanna naza á kure. Wulfe á kure watse kwa jana am shifa antara naza za á kure antara egdzara á kure ira emnde na tá am huḅe á há a kure baḅemme.

²⁵ Tá ḅwanante ge emnde baḅemme, a ba itare: Hyahya ndzeḅa á kure ámbarka á na, lyakuranḅeraalya. Ura-ara keni ká fanḅerwa ba ka tsawe hyema wá, eksanḅerarekse ḅa nave-aha á Firawna.

²⁶ Daaci Yusufa a naba tsaa shairiya ge larde á Misera baḅemme, a ba shairiya ḅanna: Am duksa ilyeḅe ilyeḅire naza á Firawna. Sem vatena keni ta tsaa á ba ate una ḅanna. Sey ba fahe á liman-aha palle una gevka atuge Firawna na.

Namaana na a vanta Yakubu ge Yusufa

²⁷ Daaci njarinja Iserayiila-aha am haha á Misera, am kwara á Gausan. Sharansha sleḅe-aatare, tá anḅwa á huya á ba an ndzeda, yanḅteye jipu.

²⁸ Yawe á Yakubu am Misera, yawe kelaawa ju vuye. Am lauktu na a emtsa Yakubu wá, iva-aara deremke an ku! ufadḅe ju vuye.

²⁹ Am sarte na diyeddiye Yakubu am vuwa geni herzhe emtsa-aara, a naba dante egdza-aara Yusufa, a ba ḅane á elvan ge ḅane: Má ba jirire hayakihaya wá, magiyanmaga shaigerire antara jirire, heḅika am Misera áhuna ḅekidēkki. Nawa fiyemfa erva á ḅa am dagave á sera-aha-aaruwa, ziyuze wada,

³⁰ ma emtsanemtsa eksiteksa yaka am Misera áhuna, de zlaviyazlava am irekhya á eggye-aha-aaruwa. A eptsanaa jawapa Yusufa, a ba ḅane: Yá de magan ba seke una ka binaa ka na edda.

³¹ A ba Yakubu: Sey má zakiyuze waḅa. A naba zanu waḅa na Yusufa.

Am iga a una nanna maa, Iserayiila a naba gaavehe ate ire á egdera-aara, ankwa á slafa we-aara.

48

Yakubu a gaterar barka ge tara Aifrayim antara Manassa

¹ Am iga á una nanna wá, ta danaa labare ge Yusufu, geni lapika eddenjara. Yusufu keni a eksetaa egdzara-aara buwa, tara Aifrayim antara Manassa, ta duwa kerde.

² Ta de mbedfanuhe ge Yakubu geni samsa egdze a nja Yusufu, anjwa ágashe a sawa ásezeña. A naba magaa dzanđzanjire, zlahhe a tsetehe, a njehe ate egdera-aara.

³ Danda Yusufu maa, a ba Yakubu á elvan ge njane: Dadaamiya Slekse a naba mariya ire-aara ge iya am Luus am haha á Kanaana, a giyar barka.

⁴ A ba njane á elvan ge iya: Yá gakvege ura kwakya jeba-aara jipu, haha na keni yá de vaterte ge emnde á nja, á de gev naza-aatare dem ba ge dekideki.

⁵ Daaci a ba njane zlafe adaliye á elvan ge Yusufu: Egdzara á nja buwa na ka yateraa am haha á Misera áhuna, tara Aifrayim antara Manassa, ba lauktu yá semsa ya ásezeña keni itare tá an ya na wá, itare ta ba kalkale antara Ruubain antara Simaun-aaruwa.

⁶ Amá emnde na ka yateraa am iga-atate na wá, emnde nanna wá, egdzara á nja. Tá an dza warata-aatare adaba emnde buwa na.

⁷ Adaba am sarte na ya átira sa am Paddan-Aram, a yanjerar ba cekwaanjudi herzhamerzhhe Aifrata wá, a naba emtsiyarhe ge Rahiilu emmeña. Daaci ya naba hedehe emmeña am baráma Aifrata nanna, am haha á Kanaana. Aifrata nanna wá, tá dahana an Baytilaama kina.

⁸ A ba am sane nanna maa, Iserayiila a naa egdzara á Yusufu, a ba njane: Una mu egdzara á ware?

⁹ Yusufu a nwanáne ge eddenjara, a ba njane: Egdzara-aaruwa na a vitaa Dadaamiya am Mtsera áhuna. A be eddenjara: Satersa áse katafke-aaruwa, yá gaterar barka.

¹⁰ Am sane nanna, Iserayiila gevge emgyegwe an tsaka ire, gulaagula ndzedá á ice-aara jipu, á nanka ngelaama. Daaci Yusufu a daterhe egdzara-aara na ádekatefke-aara, a halateremhe am huviye, a njateraahé takwalle.

¹¹ Daaci a ba njane á elvan ge Yusufu: Ndza a tamanaa ware ganakini watse yá puwete ice-aaruwa ate ka mazle-aara. Amá vatena na wá, a naba jamimehe zlafe adaliye ge Dadaamiya antara ba egdzara á nja keni ya natema.

¹² Daaci Yusufu a tsekwaterahe egdzara-aara na ate sera-aha a eddenjara na, a kesle ugje am haha, wafke-aara ba teppe ate haha.

¹³ Am iga a una nanna maa, a halaterte ge Yusufu egdzara na bukerde-aatare ákatafke á Iserayiila. Aifrayim a eksanaa an nadafa-aara am nazlaña á Iserayiila, Manassa a eksanaa an nazlaba-aara am nadafa á Iserayiila. A gante egdzara na ádezenjara.

¹⁴ Iserayiila a pelese erva á nadafa-aara a fanem am ire ge Aifrayim, amá wá, kudere nane. Nazlaña-aara keni a fanem am ire ge Manassa. diyaadiya tsa geni male ba njane.

¹⁵ Daaci a fantau ge gan barka-aara ge Yusufu, a ba njane: Yá anjwa á njala Dadaamiya na ndza tá ákatafke-aara tara eggyerwa Ibrahiima antara edderwa Isiyaaku, Dadaamiya na ni a tsufete shifa-aaruwa sem vatena na,

¹⁶ antara Malika na a tsufite am emtanjire bademme na, geni a gaterar barka ge egdzara na. Adaba barka-aatare, a kedeka zhera-aaruwa antara zhera á eggyerwa Ibrahiima ira zhera á edderwa Isiyaaku. A yaiterteya Dadaamiya, a hyairemhye am larde bademme.

¹⁷ Am sarte na Yusufu a naa eddenjara a fanem nadafa-aara am ire ge Aifrayim njane higaaka dekideki. A de nja erva á eddenjara na ganakini a janaaja am ire ge Aifrayim na, á fanemfa am ire ge Manassa.

¹⁸ A ba njane á elvan ge eddenjara: Estuwa ka edda! Nawa male una, fanemfa nadafa á nja am ire ge njane.

¹⁹ Amá a naba kwalefhe ge eddenjara, a be njane á elvan ge njane: Diyandiyu egdze-aaruwa, diyandiyu bademme. Njane keni watse á de gev ura male, á de gev eddarge nalga yaikke. Amá wá, á de januje kuderenjara. A de januje kuderenjara an yaikkire, njane á de gev eddarge nalga-aha kwakya.

²⁰ Vacite nanna a gaterar barka, a ba njane am e!va-aara: Iserayiila-aha bademme tá de ga barka an zhera á nja. Ta de ba: A gagvege Dadaamiya sake tara Aifrayim antara Manassa. A ganve estuwa Aifrayim male arge Manassa.

²¹ Am iga a una nanna maa, a ba njane á elvan ge Yusufu: naza-aaruwa zlauzle mazle-aara, yá de haraaka kwakya. Amá a tsufakurtsa Dadaamiya, a eptsakurapta zlafe adaliya á dem haha á eggye-aha á kure.

²² Am haha nanna wá, ya vakte kwara á Sikaim ge ekka. Una nanna tá shanka egdzara mama-aha á nja umele. Baaka arge tate nanna d'ekideki am haha nanna bademme. Ndza ya liyanaa am erva á Amauri-aha an katsakar amara gurma-aaruwa.

49

Yakubu ankwa á gaterar barka ge egdzara-aura kelaawa ju buwa

¹ Yakubu a detaa egdzara-aara bademme, a ba nane á elvan ge itare: Sawmbare bademme jawammeje ázerwa, Nawa yá balakurse nazu watse á magava ate kure á katafke.

² Jawammeje, cenaucena nazu yá bakuma ya ba shagera, kwa egdzara-aaruwa ya Yakubu. Cenaucena nazu yá ndaakura ya, ya eddekure Iserayiila:

³ Ekka Ruubain wá, ka makaji-aaruwa, ka hakuma-aaruwa ba ka arge egdzara mama-aha á nja bademme, adaba ka ndzedá-aaruwa zunjwe ba ka am sarte na yá an ndzedá á dawalire-aaruwa bademme.

⁴ Ká puwa sem aha seke ba yawe, ama wá, ká tsa iceka ire. Adaba ekka ka naba magiya nazena zlayeka ge iya, kwa naba nja amara palle á njwasha-aha-aaruwa.

⁵ Tara Simaun amara egdze a emmeoara Laiwi, itare ye-aatare pane, ta emnde a garáa.

⁶ Yanaaya ervaunde-aaruwa sawari-aatare, á ekseka ire-aaruwa dem jahava-aatare d'ekideki. Am ica ervaunde-aatare, ta ceba shifa á zaala kwakya. An sunu-aatare ta badzanve shifa á dalau-aha kwakya.

⁷ A nyainyainvenyainye Dadaamiya ervaunde-aatare nanna, adaba kwakya kelaadire am hufe-aara, baaka zavarzire ázetare. Yá de tegese egdzara-aatare gergere kwakya am haha á Yakubu, yá de zadaxarvezade an palpale am dagave á Iserayiila-aha.

⁸ Ekka Yahuuda maa, ekka wá, egdzara mama-aha á nja bademme tá de gala ba zhera á nja. Ká de gateraga ba ka an erva á nja kelaade-aha á nja é katafke á na. Dete ba egdzara mama-aha á nja keni, tá de gana ba itare ire á katafke á na ge ekka.

⁹ Ekka Yahuuda-aaruwa wá, ka egdze-aamwa. Ka ba seke ervare na ni a sa am tate a tsagwada dabba a kaamba, hyanhya hyuwa na. Ka egdze-aaruwa ge iya! Má kezlakkezla ugje am haha seke áza ervare zlavakzlava, seke ba mukse á ervare, ware edda-aara á de egjekja ge tsantetse na?

¹⁰ Zade á sleksire wá, á degasheka am hufe á ha á Yahuuda d'ekideki, hakuma á de nja á ba am erva á emnde-aara, dem sarte na ma samsa edda á zade nanna an jirire, eddawna m larde bademme á de fansarfe na.

¹¹ Nane watse a se njuda ezzenjwa-aara an egdzere am inabauhi. Watse a reva kacakaca-aara an mbazla á egdze a inabauhi, zane-aara watse a revana an yawe á egdze a inabauhi nanna.

¹² Ice-aha-aara á de nja á ba an deva kyanje ge mbazla á inabauhi, sera-aha-aara á de geva dzayye telle adaba uáa.

¹³ Jabulaun maa, nane á de nja ate we á haye, tate á tsekwa pare á yawe-aha. Nakwe á haha-aara ge nane á de shanaasha Sidaun.

¹⁴ Isakar wá, nane ezzenjwa na ni ndzendzedá jipu na, á zlava am dale-aha.

¹⁵ Be a naa tate nanna emtake ge puwansepuwe am hufe-aara, haha nanna keni snagera jipu wá, a naba gaa nahyapaihyape-aara, ge sepa gwatame, a ganve ire-aara nave.

¹⁶ Dan maa, nana wá, á de kwaratera ba nane emnde-aara ba seke jeba-aha umele am Iserayiila.

¹⁷ Dan, nane á garava an zahe na á zlava ate baráma, seke ba pushe na ni á zlava ate we á unjule, a waa belse ate sera, a naba kezletaare ge eddawna ate iga a belsa nanna, an iga an iga, á sete haha na.

¹⁸ Saksage-aaruwa, yá anjwa á fetare ate ka geni watse ká lyilyire.

¹⁹ Gada maa, watse tá gwargwe emnde a za baráma, amá waíse á bakatera ba nane, tá de enzla ba zlahhe.

²⁰ Amba á Asair wá, watse baaka zlakta á d'efa d'ekideki. Haha nanna a de gedeta emnde, watse ta ba seke slekse-aha.

²¹ Naiftalim maa, nane á garava an kaamba na ni gelgela jipu, zara-aha na ta am hufe á kaamba nanna ta zariya-aha jipu na.

²² Yusufu keni maa, nana á garava an nafa na ni an dzeáa ate we á haye, a ya egdzere shagera, á vala erva-aha-aara átarge riya bademme na.

²³ Kelaade-aha-aara tá naba kata elva-aara, ta naba danaa wava ta puwa gurme ate nane,

²⁴ amá ñane tsatse degdege an gurme-aara, erva-aara á gyaigyaika ðekideki, aɗaba ankwá á melanumele suni na ñane palaha á Iserayiila na, Dadaamiya Slekse na ankwá á kezlan ugje Yakubu.

²⁵ A melakumele Dadaamiya na ankwá á fansarfe eddeña na. A vakteva Dadaamiya Slekse barka na á hyana ñane am yawe á sawa am huɗe á samaya antara barka na am yawe na á segashe am huɗe á haha na, antara barka na ni á vaterte ya ge ñwasha na, amara uɓa na ta fateru ge egdzera.

²⁶ Barka-aha na á vakta eddeña wá, jauje ge barka-aha na am huɗe á wa-aha saɗaɗɗe na a zleka na antara am egdzar wa-aha baɗemme. A tsekwanaatsekwa Dadaamiya barka-aha ñanna á setarge ekka Yusufá, ekka na jakateruje ge egdzar mama-aha a ña baɗemme an malire na.

²⁷ Bainjamainj wá, ñane á garave an indale na á ceɓa dabba-aha. An enjlya, á za dabba-aha na á ceɓanaa ñane, an icawaya á tega nazena a shanaa ñane.

²⁸ Kwaya ñane emnde na watse tá gev jeba-aha á Iserayiila kelaawa ju buwa. Eddetare a tsakaterse elva-aha ñanna, a gaterar barka. Barka ñanna maa, a gater an palpale, ma ware-aatare keni á ba an barka-aara.

Emtsa á Yakubu

²⁹ Am iga á una ñanna baɗemme, Yakubu a ndaterse elva na ge egdzara-aara, a ba ñane: Má emtsanemtsa ya, zlananzlala ádeza eggy-aha-aaruwa wá, kwa de heɗiya am hwalakwa na am fahe á Aifruna ura Haiti.

³⁰ am Makpaila, á dam gedi-aara ge Mamre na. Hwalakwa ñanna, kwaye ndza a shekwanaa Ibrahiima antara fahe ñanna baɗemme ge heɗa emtsa am huɗe-aara.

³¹ Tara Ibrahiima ñanna antara mukse-aara Saraatu, tara Isiyaaku antara mukse-aara Raibaika, baɗemme ta hedatera á ba am tate ñanna, ira Lee'a keni, ya hedanaa ba iya an erva-aaruwa á ba am tate ñanna.

³² Fahe ñanna antara hwalakwa na am huɗe-aara na baɗemme an shekwa, ta shekwanaa am erva á Haiti-aha.

³³ Zlauzle am tsakatera elva na Yakubu ge egdzara-aara, tejelemme a zlavehe ate egdera-aara, haaffe a puwese shifa wá, ñaaka zlaazlala ádeza eggye-aha-ñara á faya.

50

Nawa ta kyuwanaa estuwa Yakubu

¹ Daaci a duhe ge Yusufá á ba ate watsewatsire, a de mbaɗar ge eddeñara na, ámbera á kyuwa á dem ice-aara.

² Daaci a ba ñane á elvan ge dauktar-aha-aara: Tsatsawanaatsatse vuwa á edderwa ba shagera an waye. Dauktar-aha na ta naba tsatsaa vuwa á Iserayiila an waye-aha antara nazase-aha gergere.

³ Ate naɗe-aatare, hare kul ufaɗe dauktar-aha na tá tsatsa ba emtsa na an waye-aha antara nazase-aha gergere geni a sefka. Hare kul vuye kalkale emnde a Misera tá ankwá á kyuwa Yakubu.

⁴ Am sarte na zlauzla sarte a kyuwa Yakubu, a ba Yusufá á elvan ge waziri-aha á Firawna: Taslawá á kure, máki ñashakuriɓasha wá, ndawanndaa ge Firawna:

⁵ Am sarte na zlaɓe an shifa edderwa, a ba ñane sey ká de heɗiya am Kanaana. Sey ká ziyuze waɗa máki watse ká emmaga. Ya naba zanu waɗa ñanna. Daaci kina wá, a viteva baráma, yá de heɗehe edderwa am hwalakwa na ni a tsatsanaa ba ñane kashi-aara am haha á Kanaana, lauktu watse yá sa.

⁶ A be Firawna á elvan ge Yusufá: Ezzlala de heheɗa eddeña ate una ni a ndaaka ñane na.

⁷ Daaci a tsetehe ge Yusufá, ankwá á dá eddeñara na, á de heɗana am Kanaana. Ta daa á dabana waziri-aha á Firawna antara male-aha na tá am mba-aara antara male-aha á haha á Misera baɗemme.

⁸ Tá ankwá emnde á Yusufá nanna baɗemme am itare antara egdzara mama-aha-ñara baɗemme ira emnde na tá am huɗe á há eddetare ñanna baɗemme, jauka ura am kwara á Gausan ðekideki, sey ta yaa ba egdzara antara dabba-aha.

⁹ Kwakya emnde a ñelsa antara emnde na tá an darkwa á teɗana ñelsa, kwakya nalga na a daa puwa emtsa á Yakubu.

¹⁰ Daraada am laare Ataada am tate á weɗiñe-aha á emnde á ekse ñanna ate iga a guwa Urdun á dem giɗe-aara, ta naba fantau ge kyuwa Yakubu áhuwa á ba an ka kwara. Hare vuye kalkale Yusufá ankwá á kyuwa eddeñara áhuwa.

¹¹ Tá ankwá á zharaterzhara emnde a Kanaana na tá am laare Ataada ñanna, a ba itare am dagave-aatare: Kay! zlazlaɗa kyuwa ura á emnde a Misera. Aɗaba una ñanna,

ta fete zhera á tare ñanna á katafke á Urdun: Awil-Miserayim. Amaana: kyuwa á ura á emnde a Misera.

¹² Egdzara á Yakubu magarananmaga ge eddetare ba seke una a katanaa ñane a ndaternda na.

¹³ Ta naba daa emtsa-aara á dam larde á Kanaana, ta de hedfana am hwalakwa am fahe am Makpaila, fahe na ni ndza a shekwanaa Ibrahiima werre am erwa á Aifruna ura Haiti, á dem gedi á Mamre.

¹⁴ Hedareheda eddenjara maa, Yusufu a naba eptsu sem Misera, ñane, egdzara mama-aha-ñara ira emnde na ta daa adabaterdaba á de hedfa eddenjara na bademme.

Yusufu a ekhyateraa estuwa ervaunđe ge egdzara mama-aha-ñara

¹⁵ Am iga a emtsa á eddetare, a ba egdzara mama-aha-ñara ge Yusufu am dagave-aatare: Kina wá, eddemiya baaka, emtsamtsa. Má banba Yusufu sey á pelsepele ate miya kelaadire na ndza mi maganta miya na wá, mi magana estara?

¹⁶ Daaci ta naba ñela ura á deza Yusufu an labare na, a ba itare tá elvan ge nane: Nawa elva na a ndañjara eddenja am sarte na zlafe an shifa geni watse njá mbedakumbede,

¹⁷ a ba ñane wá, naba zatervarze ge egdzara mama-aha á ña, yateraarya kelaadire na ni ndza ta magaktaa itare na bademme. Daaci a be egdzara á Yakubu, tá elvan ge egdze a emmetare Yusufu: Kina wá, tasle á ña yanjaraarye egdze a emmaye. Adaba kelaadire na ni ndza ña magakta ñere na ba jire wá, naza tsaleka. Naba yanjaraarye, adaba ñere keni né anjwa á daba ba Dadaamiya na ni ndza a dabanaa eddenja na. Ba a cenaa una ñanna Yusufu wá, a naba fantau ge kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

¹⁸ Am iga a una ñanna, ta duhe ba itare an ire-aatare egdzara mama-aha-ñara na, reppe ta de kezle ugje á katafke-aara, a ba itare tá elvan ge ñane: Nawa ñere ña nave-aha á ña ámbarka á ña.

¹⁹ Amá a ba Yusufu á elvan ge itare: A wakurka lyawa dƣekidƣeki, iya ganafka Dadaamiya.

²⁰ Ukkure wá, ndza kwa kwamaa magite kelaadire. Amá Dadaamiya a kwamaa eptsante kelaadire ñanna, a ganve hairire ge enjzlese emnde kwakya, ba kure keni kwa anjwa á nanna an ice á kure vatena.

²¹ Adaba una ñanna, a gazleka ervaunđe á kure dƣekidƣeki, yá fakurufe hyema antara njwasha-aha á kure ira egdzara á kure bademme.

Yusufu a ekhyateraa estuwa ervaunđe, lauktu ta shetaa higa.

Emtsá á Yusufu am Misera

²² Daaci Yusufu a nja am Misera antara huđe á há á eddenjara bademme. Yawe á Yusufu bademme a magaa dermeke an kelaawa.

²³ Yusufu nanna egdzara á egdze-aara Aifrayim dem eggye buwa. Emnde á Manasse maa, eggye-aha-ñara ge buwire, egdzara á Makir a gelateraa ba ñane, ta walete á ba am huvuye-aara.

²⁴ Am sarte na herzhe watse á emtsa Yusufu, a ba ñane á elvan ge egdzara mama-aha-ñara: Iya wá, ya baaka am dza á kure mazle-aara, amá Dadaamiya anjwa antara kure ma vaatere keni. Á de tsakurta ba ñane am larde na, á de dakura á dem larde na ni a baa watse á vaterte ge tara Ibrahiima antara Isiyaaku ira Yakubu, a zateru ba wada-aara na.

²⁵ A be ñane zlafe adaliye: Má tsekwaatsekwa Dadaamiya zakurvarze ge kure wá, taslawu á kure yawanka hyaihye-aaruwa áhuna, dawanda am erwa bademme. A faterar za wada, a ba ñane: Zawiyuze wada ma watse kwá emmaga. Ta zanu wada na.

²⁶ Á emtsa Yusufu am Misera wá, yawe-aara dermeke an kelaawa. Ta tsekwanme emtsa-aara am nazase, ta zlavanaahe am nakwati á nákwu am Misera ñanna.

Labare á higa na a puwetaa MATA

**Kergema á eggye-aha-ɲara ge Yaisu *Almasiihu*

(Luka 3:23-38)

¹ Náwa *kergema á eggye-aha-ɲara ge Yaisu *Almasiihu. ɲane ta yanaa am emnde á *Dawuda. *Dawuda keni wulfe á Ibrahimia.

² Ibrahimia a yese Isiyaaku, Isiyaaku a yese Yakubu, Yakubu a yese Yahuda antara egdzara a mama-aha-ɲara.

³ Yahuda a yese tara Farais, antara Jara, a yateraa an Tamar. Daaci Farais a yese Haisruna, Haisruna a yese Aram,

⁴ Aram a yese Aminadabu, Aminadabu a yese Nasanu, Nasanu a yese Salmuna,

⁵ Salmuna a yese Bauyais, a yanaa an Rahab. Bauyais a yese Aubaid, a yanaa an Rut, Aubaid a yese Yaisa,

⁶ Yaisa a yese *Dawuda, ba ɲane una gevge slekse na. *Dawuda a yese Suleymanu, a yanaa an mukse na ndza mukse á Uriya na.

⁷ Suleymanu a yese Raubawam, Raubawam a yese Abiya, Abiya a yese Asa,

⁸ Asa a yese Yusufat, Yusufat a yese Yauram, Yauram a yese Ujiya,

⁹ Ujiya a yese Yauwatam, Yauwatam a yese Akas, Akas a yese Haijaikiya,

¹⁰ Haijaikiya a yese Manasa, Manasa a yese Amaus, Amaus a yese Yusiya,

¹¹ Yusiya a yese Yaihukiya antara egdzara a mama-aha-ɲara am sarte na ta kyaa emnde a *Iserayiila á dem *Babila na.

¹² Am iga á una ɲanna maa, Yaikuniya a yese Salatiyail, Salatiyail a yese Jauraubabila,

¹³ Jauraubabila a yese Abihuda, Abihuda a yese Ailiyakim, Ailiyakim a yese Ajaura,

¹⁴ Ajaura a yese Sadauka, Sadauka a yese Akim, Akim a yese Ailihuda,

¹⁵ Ailihuda a yese Ailiyajaaru, Ailiyajaaru a yese Mattan, Mattan a yese Yakubu,

¹⁶ Yakubu a yese Yusufa zhele á Maari na a yaa Yaisu na tá dahaná an *Almasiihu.

¹⁷ Daaci kezlakula á jeba-aha ɲanna, a fetuwe áte Ibrahimia sem zamane á *Dawuda, á maga jeba kelaawa ju ufađe. Fantau áte *Dawuda sem zamane na ta kyaa emnde a *Iserayiila á dem *Babila, jeba kelaawa ju ufađe. Tsante am zamane ɲanna, sem sarte na ta yaa Yaisu *Almasiihu keni, jeba kelaawa ju ufađe.

*Laukta á ya Yaisu *Almasiihu*

(Luka 2:1-7)

¹⁸ Náwa a sawa estuwa laukta ta yese Yaisu *Almasiihu. Emmeɲara Maari wá, á shebaná ba Yusufa. Ba lauktu á danaada Yusufa á dem mba-aara keni, kertenɲ Maari lyemlye hufe an hákuma á Shedekwe Cufedɛde.

¹⁹ Daaci zhele-aara Yusufa maa, ɲane dzayye ervaunɛde-aara, wayeteka dekideki ganakini á balaná áza emnde, á kátá yanya á ba an nasherire.

²⁰ Daaci ba ɲane keni átira dzama una ɲanna, a naba jesaarhe ge malika á Yaakadada á katafke-aara am shene, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Yusufa egdza á *Dawuda, a wanɲa lyáwá ge gá mukse á ɲa Maari. Adaba egdze na am hufe-aara na wá, a lyanmá ba Shedekwe Cufedɛde an hákuma-aara.

²¹ Á de yá egdzere zhele, ká de faná zhera á Yaisu, adaba á de lya emnde-aara am haypa-aha-aatare.»

²² Bademme á una ɲanna, anɲkwa á magava á ba áte una ndza a ndahanaa Yaakadada á kya an we á nabi na kalkale. Adaba a ba ɲane:

²³ «Náwa watse á shá hufe gyaale na zlaɛe diyaaka zhele na, á de yá egdzere zhele, zhera-aara wá, tá de dahaná an Aimanuwail.» Zhera ɲanna wá, á kátá ba: Dadaamiya anɲkwa antara miya.

²⁴ Daaci tsetsa Yusufa am háre, a magán ba seke una a banna malika á Yaakadada na. A naba gá Maari ge mukse-aarire.

²⁵ Amá Yusufa njaaka antara Maari dekideki seke tara zhele an mukse, dem sarte na a yese egdze-aara egdzere zhele na. Daaci Yusufa a fete zhera á egdzere Yaisu.

2

Emnde a ilmu ta se zhará Yaisu á sa am gefi

¹ Am sarte na yareya Yaisu am Baytilama, am kwara á Yahudiya, am zamane á *Hirudus, ta naba semhe ge emnde a ilmu á sem Urusaliima, ta sawa á sa am gefi.

² A ba emnde a ilmu ñanna: «Áma ñane slekse á Yahudiya-aha na ta yán ba herzhe na? Adaba nanjeránna terlyakwa-aara á sa am gedí. Adaba una ñanna ña se kezlan ugje.»

³ Ba a cenaa una ñanna sleksu *Hirudus, ba palle a názu á emndaha keni baaka. Bademme á emnde a Urusaliima diyarka názena tá ndahaná itare.

⁴ Daaci sleksu *Hirudus a naba jatermaare ge male-aha á *liman-aha, antara malum-aha na tá am larde-aara bademme, a ndavateruhe elva, a ba ñane á elvan ge itare: «Ate una am wakita á Dadaamiya mu, ta baa watse tá yáná áma ñane *Almasiihu?»

⁵ Ta ñwanante, a ba itare: «Am Baytilama, am kwárá á Yahudiya. Adaba a bá nabi á Dadaamiya áte elva ñanna:

⁶ «Ekka Baytilama am kwárá á Yahudiya wá, gakefka cekwa am ekse-aha na tá am Yahudiya dekideki. Adaba watse á jesaare am ka slekse yaikke na watse á ñaná ñane larde-aaruwa *Iserayiila.» »

⁷ Daaci sleksu *Hirudus a naba dante emnde a ilmu na an nasherire, ta shanuwa itare jirire á sarte na ní a jesaara terlyakwa átekwa na.

⁸ A belaa ba itare ñanna zlafe ádaliye slekse á dem Baytilama, a ba ñane á elvan ge itare: «Dawmbare, de tatayawtátaya egdze ñanna ba shagera. Máki shakuránsha wá, sawmbare mbedawiyumbede labare, iya keni yá de kezlan ugje.»

⁹ Daaci cenarvaacena emnde a ilmu elva na a baterna slekse, lauktu ta zlala. Am sarte na tá ankwá á zlala maa, tá zhárá ba terlyakwa na ndza ta zharanaa á sawa am gedí na, ankwá á zlala á katafke-aatare. Ba daada terlyakwa ñanna arge sledé na ní ankwá egdzere átekwa na wá, a naba tsaahé mazla-aara.

¹⁰ Ba ta naa terlyakwa na tsaatse, ta naba higete an ervaunđe-aatare bademme.

¹¹ Daaci ta naba demhe á dem bere, ta de beraa egdzere áñwaslire, antara Maari emmenjara, daaci ta kezlaa ugje am haha, ta kezlanaa ugje na ge egdze ñanna. Ta palaa kazlaña-aatare, ta vante sadake á dindar, antara dágwala á názase, umele keni yawyawe-aara am kudera ge egdze ñanna.

¹² Am iga á una ñanna maa, Dadaamiya a naba fatermaa am vuwa ge emnde a ilmu na am shene, ganakini a eptsarka á deza *Hirudus mazla-aara. Daaci ta naba eksetaa baráma-aatare umele, ta naba dá-aatare á dem larde-aatare.

Yusufa á zhagade an egdzere á dem Misera

¹³ Am sarte na daraada emnde a ilmu, a naba tsekwehe ge malika á Yaakadada á deza Yusufa am shene, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsetse ba kina an egdzere ira emmenjara, ezzlala á dem Misera dem sarte na watse yá bakaná ya ganakini sawa á sá. Adaba watse *Hirudus á tataya egdzere ge já shifa-aara.»

¹⁴ Daaci a naba tsetehe ge Yusufa á ba an vayiia ñanna an egdzere, ira emmenjara, a naba zlala an itare á dem Misera.

¹⁵ Ta de njaa am Misera dem sarte á kefa *Hirudus. Una ñanna a magava ba kalkale antara názena ndza a balanaa Yaakadada á kya an we á nabi-aara. Adaba a ba ñane: «Egdza-aaruwa wá, watse yá dahaná á sa am Misera.»

*A ba sleksu *Hirudus a cebarceba egdzar zála*

¹⁶ Am nanna sleksu *Hirudus ganakini emnde a ilmu magarka áte una a katanaa ñane, a naba jehe ge ervaunđe, a ba ñane, a cebarceba egdzar zála bademme am Baytilama, antara am kwárá á ekse-aatare bademme. A ba ñane, a cebarceba egdzara na zlafe sharnaaka yawe bubuwa na, antara ba emnde na sharnaasha yawe bubuwa keni bademme. Ba kelaa egdzara na ta yateraa am sarte na ní a jesaara terlyakwa áte una ta se kwaransaa emnde a ilmu na a jaruka an shifa dekideki.

¹⁷ Daaci una a gevaa ba názena ndza a balanaa nabi Yairaimiya werre na. A ba ñane:

¹⁸ «Njaanja hula am Rama, ankwá kyuwa antara dákwa á ba an ká kwárá. Rashail ankwá á kyuwa egdzara-aara, wayaaka tá ekhyaná ervaunđe dekideki, adaba ta baaka egdzara-aara an shifa.»

Eptsan an egdzere á sa am Misera

¹⁹ Am sarte na emtsamtsa sleksu *Hirudus, a naba tsekwe ge malika á Yaakadada á de katafke á Yusufa am Misera am shene.

²⁰ A ba ñane á elvan ge ñane: «Ettsetse, eptseptsan an egdzere antara emmenjara á dem *Iserayiila. Adaba emnde na ndza tá kátá shifa á egdzere na tá baaka an shifa mazla-aara.»

²¹ Daaci a naba tsetehe ge Yusufa antara egdzere ira emmenjara, ta naba sá-aatare á sem *Iserayiila.

²² Amá cenáncena Yusufá ganakini Arkilawus egdza á sleksu *Hirudus demda am sleksire á eddenjara, ge kwárá larde á Yahudiya, jaaja lyawa ge de njá am larde njanna mazla-aara. Am jaaja lyawa njanna, Dadaamiya a naba kwanse názena á maganá njane am shene.

²³ Daaci a maganaa á ba áte una njanna lauktu a de nja am Nasarátu am kwárá á Galili na. Una njanna, gevge á ba áte una ta ndahanaa nabi-aha werre. A ba itare: «Watsé tá dahaná an ura Nasarátu.»

3

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma

(Mark. 1:1-8; Luka 3:1-18; Yuh. 1:19-28)

¹ Shekwaashekwa duniya maa, a naba jesaarehe ge Yuhanna slemaga baptisma, a fantau ge fála waazu am kaamba a Yahudiya.

² A ba njane am waazu-aara: «Magaumága tuba, adaba herzhapteherzhe sarte na ni emnde tá njá am *kwárá á Dadaamiya.»

³ Yuhanna njanna wá, nabi Aisaya ndza a enndahá elva-aara, a ba njane: «Anjkwá ura á fála elva am kaamba, a ba edda-aara: Tsatsawanaatsatse unjule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara, a gevge ba ndedde.»

⁴ Am sarte njanna wá, Yuhanna ndza a tsekwa nangyuwe na ta hanaa an úgje á ezlegwame, ndza á ngudá ba gwagwa. Náza za-aara keni maa, á za ba iwe, antara nama.

⁵ Daaci emnde a Urusaliima, antara emnde na tá am kwárá á Yahudiya bademme, antara emnde a ekse-aha na ta herherzhe an guwa á Urdun na bademme ta sesehe, ta sezejara.

⁶ Emnde njanna ta naba sanse haypa-aha-aatare, ta magaa tuba. Daaci Yuhanna keni a naba baraterve am guwa á Urdun.

⁷ Am nanna Yuhanna ganakini tá anjkwá á sawa *Farisa-aha, antara *Saduki-aha ásezejara kwakya, tá se ndavanu baptisma, a ba njane á elvan ge itare: «Egdzara á kelaade-aha na, a bakurnaa ware ganakini magaumága tuba, watsé kwá de enzlesenjle am názena á de magaterná Dadaamiya ge emnde na tá anjkwá am erwaunde-aara na?»

⁸ Magaumága kure názena ni tá diyeddiye átekwa ganakini kure wá, yakuránya mága á kure werre, magakurnaamaga tuba.

⁹ Bawánka mazla-aara am ire á kure ganakini miya wá, ma egdzara á Ibrahimia miyenne, ázara lámbe á miya. Yá bakurá ba jirire: Ba nákwá-aha na náwa njane na keni. Dadaamiya an hákuma á gaterve egdzara á Ibrahimia.

¹⁰ Ba kina keni á ba an tsatsa zlaugba ge datsa náfa-aha na ni tá yeka egdzere na. Daaci bademme á náfa na ni á yeka egdzere emtake na wá, tá icese antara uksuwe-aara bademme, tá epshupshe an kára.

¹¹ Yá anjkwá bakurá ba jirire: iya wá, yá anjkwá á magakurá baptisma an yawe wá, ba ge mara tuba á kure, ganakini magakuraamaga tuba. Amá anjkwá ura á sawa am iga-aaruwa, ba kina keni anjkwá á ba am dagave á kure wá, njane watsé á magakurá baptisma an Shedekwe Cufedde, antara an kára. Edda-aara njanna wá, an hákuma ba njane arge iya, ba ge slesadanse kimake am sera keni hyanefka ya defideki.

¹² Njane wá, anjkwá á sawa an kazlaja a fáhá duksa-aara am erva, á se fahese hiya-aara am hyaihye. Daaci watsé á puweme hiya am kuvere-aara, amá hyaihye wá, watsé á fante kára na á emtseka defideki na.»

*Baptisma á Yaisu *Almasiihu*

(Mark. 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Daaci am sarte njanna maa, a naba tsetehe ge Yaisu á sa am Galili, a seza Yuhanna áte we á guwa á Urdun, a se ndavanu baptisma ge Yuhanna.

¹⁴ Amá á kátá manka Yuhanna. A ba njane á elvan ge njane: «Iya maa, yá kátá ká maginá ka baptisma ni, ká se ndaviwa ka baptisma ge iya?»

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Eksaareksa ka á ba an higa. Adaba baráma-aara ba estuwa, lauktu mi maganaamaga názena á kataná Dadaamiya.»

Daaci a naba eksaarhe ge Yuhanna,

¹⁶ a maganaa baptisma. Sessa Yaisu am yawe wá, a naba weretehe ge samaya wá, Yaisu á zhara ba anjkwá á tsekwa Shedekwe á Dadaamiya á setarge njane ba seke takala, a se tsekwa áte njane.

¹⁷ Cekwaangudi wá, tá cená kwárá á sa am samaya, a ba njane: «Ba njane una Egdza-aaruwa, wayanwaya jipu, bademme á higa-aaruwa á ba áte njane.»

4

*Náwa a badanaa estuwa Shaitaine Yaisu
(Mark. 1:12-13; Luka 4:1-13)*

¹ Am iga á una ñanna maa, Shedekwe á Dadaamiya a naba daa Yaisu á dem kaamba ganakini á de badaná Shaitaine.

² Yaisu a de magaa háre kul ufafe am ndera áhuwa, yayi vaciyeka zawka duksa. Am iga á una ñanna maa, a naba ñanaahe ge waya mazla-aara.

³ Daaci a duhe ge slekeda emnde ádezenjara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, bateránba ge nákwá-aha na a nyarefnye dafa ká ezza.»

⁴ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Ura á njá an shifa adaba dafeka palle, amá á fanemá elva-aha na a ndahesaa Dadaamiya bademme na shifa am vuwa.” »

⁵ Shaitaine a naba zlala antara ñane á dem huđe á berni cudefcfe, ta de daltaa antara ñane áte ire á *mashidi yaikke,

⁶ a ba ñane á elvan ge ñane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, naba mbedanaambeda ire á ña á dem áhá. Adaba ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Dadaamiya á de puwa malika-aha-aara, tá de cuwáká á ba am erwa, ganakini ká janvaarka ma ba ge sera á ña keni áte nákwá.” »

⁷ Una keni a naba ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ankwa an puwa zlafe adaliye am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Badeka Yaakadada, Dadaamiya á ña d’ekid’eki.” »

⁸ Shaitaine a dánhe zlafe adaliye á dete ire á wa umele ankwa, wa ñanna slad’ce jipu, a maranaa yaikkire na ankwa am huđe á duniya na bademme, antara ñgahire-aara bademme á sáhuwa.

⁹ Daaci a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Máki kezlakiyaakezla ugje, ká ñala ázerwa wá, yá vakteva duksa-aha ñanna ka nanaa ka na bademme.»

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ekka wá, ka Shaitaine ezzlálá áhuna. Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Sey ká kezman ugje ba ge Yaakadada, Dadaamiya á ña palle, ká ñala á ba ázenjara palle.” »

¹¹ Mazla-aara a yanhe ge Shaitaine áte una ñanna. Am sarte ñanna maa, ta semhe ge malika-aha á Dadaamiya, ta se maganaa slera.

*Zuññwire á slera á Yaisu am kwárá á Galili
(Mark. 1:14-15; Luka 4:14-15)*

¹² Cenancena Yaisu ganakini ngufarengudá Yuhanna am danjay maa, a naba tsetehe áhuwa, a dem Galili.

¹³ Njaaka ñane am Nasarátu na mazla-aara, kwaye a de nja am Kafarnahum. Ekse ñanna áte we á guwa á Galili ñanna. Kafarnahum ñanna wá, áte nákwá á kwárá á Jabulaun antara kwárá á Naiftalim.

¹⁴ An una ñanna wá, gevge elva na ndza a ndahanaa nabi Aisaya werre na. Adaba a ba ñane:

¹⁵ «Am kwárá á tara Jabulaun antara Naiftalim, antara ekse-aha na tá am ndaññire á háye á Galili na bademme, an ekse-aha na tá á katafke á Urdun, ira am Galili á emnde na garevka Yahudiya-aha na,

¹⁶ bademme á emnde na ni tá am tabedammire na, tá de nanna parakkire yaikke. Emnde ñanna tá njá am slede tabedamme jipu, shifa-aatare ba paihyhye na, watse á shateraasha parakkire yaikke.»

¹⁷ A fantau á ba am sarte ñanna Yaisu ge bálá waazu. A ba ñane á elvan ge emnde: «Magaumága tuba. Adaba samsa sarte á njá am *kwárá á Dadaamiya.»

*Pukura-aha á Yaisu zuññwe ta ufafe
(Mark. 1:16-20; Luka 5:1-11)*

¹⁸ Daaci Yaisu a d’aba we á guwa á Galili wá, a naa egdzar mama buwa, tara Simaun, ñane una tá d’ahaná an Piyer, tá an egdza emmenjara Andarawus. Tá ankwa á puwa narre-aatare á dem yawe, adaba itare ta emnde a sluwá kelfe.

¹⁹ Daaci a naba daterd’áhá Yaisu: «Sawmbare d’abawid’ába, yá gakturvege emnde a jaha emnde á sem sera-aaruwa, ba seke má tá jahava kelfe-aha á dem narre á kure,» a ba ñane á elvan ge itare.

²⁰ Ba watsewatse ta naba puwanve narre-aatare á ba áhuwa, ta d’aba Yaisu.

²¹ Ta zlalete ba cekwaanngudí á de katafke wá, Yaisu a naa egdzar mama umele adaliye ta buwa, egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba, tá an egdza emmenjara Yuhanna. Antara

ba eddetare keni anƙwa ázetare, tá am paare á yawe, tá anƙwa á tsatsa narre-aatare. Daaci a naba daterdáhá Yaisu itare keni.

²² Ba watsawatse, itare keni ta naba yaa paare, antara eddetare áhuwa, itare, ta dába Yaisu.

Yaisu anƙwa á magaterá waazu ge emnde,

á mbatermbe am lapikere keni

(Luka 6:17-19)

²³ Daaci Yaisu a jem dába am kwara á Galili baɗemme, a magateraa waazu ge Yahudiya-aha am mashidi-aha-aatare. Waazu nanna wá, waazu á labare á higa, ganakini emnde tá njá á ba am *kwará á Dadaamiya mazla-aara. Emnde na ta lapika-aha, antara nguryekwe-aha, a mbateraahe baɗemme.

²⁴ Daaci ta hyanme labare-aara am sleɗe baɗemme am larde á Siriya. Baɗemme á emnde na ní anƙwa á magaterá palasa lapikere gergere, ta sateraa áseza Yaisu. Emnde na á wáterá tauraurau, emnde na tá an shaitaine, antara emnde a nguryekwe, baɗemme á emnde na ni ta lapika-aha na, a mbateraahe.

²⁵ Kwakya nalga na a dába Yaisu. Emnde na ta sawa á sá am Galili, emnde umele ta sawa á sá am ekse na tá dahanán an ekse kelaawa na, antara emnde na ta sawa á sá am Urusaliima antara Yahudiya baɗemme, ira emnde a ekse-aha na tá á katafke á Urdun na baɗemme ta dába Yaisu.

5

Waazu áte ire á wa

(Luka 6:20-23)

¹ Yaisu nanna nalga á emnde nanna maa, a ɗalete áte wa, a de njehe. Ta ɗabem ge pukura-aha, ta duhe ádezeɗara.

² Daaci a fantau ge tsakateraa elva áhuwa, a ba nane á elvan ge itare:

Higa jirire

(Luka 6:20-23)

³ «Higa yaikke ge emnde na ni diyardiya ba itare keni am ire-aatare ganakini hyarepka ba náza keni áza Dadaamiya. Aɗaba tá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

⁴ Higa yaikke ge emnde na tá an yawe á kyuwa am ice kina, aɗaba watse Dadaamiya á de halaterse yawe á kyuwa am ice.

⁵ Higa yaikke ge emnde na tá anƙwa á maga kemaarire, aɗaba tá de shá sleɗe na a ba Dadaamiya watse á vaterve na.

⁶ Higa yaikke ge emnde na tá an wedera á mága jirire á Dadaamiya jipu, aɗaba Dadaamiya á vaterve ge itare keni názena á kataná ervaunɗe-aatare.

⁷ Higa yaikke ge emnde a mága zezarizire, aɗaba Dadaamiya á de zatervaareze ge itare keni.

⁸ Higa yaikke ge emnde na an bárá ervaunɗe-aatare, aɗaba watse tá nanna Dadaamiya á ba an ice-aatare.

⁹ Higa yaikke ge emnde na ni tá melaterá itare emnde a dácala, aɗaba tá de ɗahaterá an egdzara á Dadaamiya.

¹⁰ Higa yaikke ge emnde a shá zlaɗa aɗaba ta magaa názena á kataná Dadaamiya, aɗaba watse tá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

¹¹ Higa yaikke ge kure má tá anƙwa á zlazlakurzlázle emnde, má tá fákurá áte ngudiyire, tá anƙwa á tsaka elva a mándzawe áte kure aɗaba kwa emnde-aaruwa.

¹² Máki tá anƙwa á magakurte una-aha nanna wá, higa yaikke ge kure, jákurja geɗa. Aɗaba laɗa á kure kwakya jipu am samaya. «Nabi-aha werre keni ndza ta magaterán ba estuwa.»

Ekkure kwa ba seke elleɗa, antara parakkire

(Mark. 9:50; Luka 14:34-35)

¹³ «Ba názena ni á magaterná elleɗa ge emnde am duniya na wá, ba kure una kwa elleɗa ge duniya. Amá máki elleɗa nanna baaka ɗanɗanire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe, ganakini á gevge ɗanɗane zlaɗe áɗaliye? Baaka pute ɗekiɗeki. Máki estuwa, baaka nampire-aara, sey ba tá eppuwa á degashe, tá payaná emnde an sera.

¹⁴ «Zlaɗe áɗaliye, ba kure una kwa parakkire ge duniya, kwa ba seke berni na ni áte ire á gávaye, ma á sawa áme keni tá zhará ba nane na.

¹⁵ Zlaɓe ádalíye, kwa ba seke kára á fanus. Máki mbarantembe kára á fanus wá, tá uɓmbarka tasa, sey tá zlejelaná áte tate-aara, ganakini á maraterá parakkire ge emnde na tá am huɗe á bere ɓanna baɗemme.

¹⁶ Ba duksa palle ge kure keni. Kwa parakkire á duniya. Marawateránmára parakkire á kure ge emnde baɗemme. A naránna emnde shagerire na kwá maganá kure, lauktu tá de gálá Eddekure Dadaamiya am samaya.»

*Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte *tawraita*

¹⁷ «Bawánka am ire á kure, ganakini ya se mbeɗaa shairiya-aha á Dadaamiya na a sanaa Muusa na, bi ya se mbeɗaa elva-aha na ta kwaratersaa nabi-aha werre ge emnde. Amá ya se palateraa ba jirire á duksa-aha ɓanna ge emnde, ya se ganvege.

¹⁸ Yá ndaakur ba jirire: Baaka duksa na á shekwaashakwa seke tara samaya antara haha. Amá tá zlauzle itare; ba egdza elva cekwaanɗuɗi keni á eblyantaaveka ge názu am *tawraita, sey má gevge baɗemme.

¹⁹ Yá bakurná aɗaba una ɓanna: Ma ware una a epsawaa ba egdza duksa am shairiya-aha á Dadaamiya, bi a kwaraterse epsawa shairiya á Dadaamiya ge emnde, á de gevá kataliya ba ɓane am *kwára á Dadaamiya. Amá edda una ni aɓkwa á fansaarfe ge shairiya-aha á Dadaamiya, ámbera á kwaraterse ge emnde geni a faransaarefe keni na wá, watse male ba ɓane am *kwára á Dadaamiya.

²⁰ Yá bakurá ba jirire: Kwá demka am zlanna á Dadaamiya ɗekideki, máki jakurateruka ge malum-aha, antara *Farisa-aha an mága názena á kataná Dadaamiya.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a ica ervaunɗe

²¹ «Kwa cenan vateneka ganakini a ba Dadaamiya á elvan ge eggye-aha: “Jauka shifa. Ma a janaa ware shifa keni á de ɓezleka am shairiya.”

²² Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma a ɓanaa ware egdza emmeɓara am ervaunɗe keni, á dem shairiya. Ma a banna ware ge egdza emmeɓara “Baaka eɓkale á ɓa”, edda-aara á dem shairiya yaikke. Ma a banna ware ge ura “Ká an shaitaine”, edda-aara á dem kára á jahanama.

²³ Aɗaba una ɓanna, máki ka sanaa sadake á ɓa ge Dadaamiya, amá á ba á katafke á Dadaamiya ɓanna wá, ka naba yehete ganakini aɓkwa duksa ka maganta ka ge egdza emmeɓa wá,

²⁴ naba yanya sadake á ɓa ɓanna á ba áhuwa, de melawemela emtsaafde antara egdza emmeɓa, lauktu ká se vante sadake á ɓa ge Dadaamiya.

²⁵ «Máki aɓkwa sledágala á ɓa watse á dáka á dem shairiya wá, edduwa ba watsewatse ádezeɓara, de melawemele arge una ni á de fakem am erva ge narkali-aha. Narkali-aha, itare tá de fakem am erva ge sawji-aha, sawji-aha tá dáka á ba á dem ɗanɗay.

²⁶ Yá baká ba jirire: Watse ɓaaka segashe á ɓa áhuwa ɗekideki, ma a juwa ba shishi-aara keni, sey má pelaksepele baɗemme.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a gwardzire

²⁷ «Kwa cenán vateneka, ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Maɓka gwardzire.”

²⁸ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma ware una a zharaa mukse, wayetewáyá am ervaunɗe-aara, maganaamaga gwardzire an mukse ɓanna am ervaunɗe-aara.

²⁹ Daaci má aɓkwa á mbeɗáká á dem haypa ice á naɗafa á ɓa wá, naba sansese ice ɓanna, eblyanveblye yiyyiye an ka. Ambáne ká keɗá ba duksa palle áte vuwa á ɓa, arge una ni iricaɓa baɗemme ká dem kára á jahanáma na.

³⁰ Zlaɓe ádalíye, má aɓkwa á mbeɗáká á dem haypa erva a naɗafa á ɓa wá, naba icica erva ɓanna, eblyanvebelye yiyyiye an ka. Ambáne ká keɗá ba uɓiya palle áte ka, arge una ni iricaɓa baɗemme ká dem kára á jahanáma na.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a ica nika

(Mat. 19:8-9; Mark. 10:11-12; Luka 16:18)

³¹ «Aɓkwa an puwa am wakita á Dadaamiya ganakini má zhele á ica nika an mukse-aara wá, sey á vante nalmesheri á ica nika ɓanna am erva ge mukse, ganakini a belanaa ba ɓane.

³² Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Ma ware una a belaa mukse-aara, wallá a eksevaa am gwardzireka, uweka, máki mukse na de gaaga zhele umele wa, a eblyanmaa ba ɓane am gwardzire. Ma a ganaa ware mukse na a segashe am mbá á zhele keni, a magaa ba gwardzire.»

Názu á kwaratersá Yaisu ge emnde áte elva a za waɗa

³³ «Kwa cenán vateneka ganakini a ba Dadaamiya á elvan ge eggye-aha: “Zawka waða á fida, zawba ba waða á jirire á katafke á Dadaamiya.”

³⁴ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Zawka waða ðekidèki ma an uwe keni. Ma an samaya keni zawka waða. Adaba una ñanna tate á njá á Dadaamiya an sleksire-aara.

³⁵ Ma an haha keni zawka waða. Adaba haha tate á puwa sera á Dadaamiya. Ma an Urusalima keni zawka waða. Adaba ankwá Slekse yaiikke am berni ñanna.

³⁶ Ma á ba an ire á kure keni zawka waða ðekidèki. Adaba kure, ba úgje á ire á kure palle keni kwá taa maganaaka, ma kuliya, ma úgje danjwe keni.

³⁷ Elva á kure ge kure wá, a tsatse á ba áte duksa palle. Ma “a'aa” keni, ba a'aa. Máki “ane” á bá kure keni, ba ane. Máki jauje am una ñanna wá, ba slera á Shaitaine.»

Elva a eptsanna haypa ge ura

(Luka 6:29-30)

³⁸ «Zlabe ádaliye, kwa cenán vateneka ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Ma a kyannaa ware ice ge ura, ñane keni tá kyanaakya ba ice ñanna; ma slare keni, tá mbadaava á ba an slare ñanna.”

³⁹ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: eptsawannaaka mandzawire ge ura. Má edda-aara a tedaku babárva am ekte a hyema á nadafa wá, naba eptsananteptsá náza á názlaba keni.

⁴⁰ Ma a ndavakuwaa ware ðanciki á ña ge dáká á dem shairiya keni, naba yanánya, a lyevaalya antara ba zane keni.

⁴¹ Ma a fakaara ware sepa gwatama an ndzedá ba kilaumaiter palle keni, naba danánda ma kilaumaiter buwa keni.

⁴² Má ura a ndavaku duksa wá, naba vanteva. Edda una a de ndava gema keni yanveka.»

Wayauwáyá an kelaade-aha á kure

(Luka 6:27-28, 32-36)

⁴³ «Zlabe ádaliye, kwa cenán vateneka ganakini a ba wakita á Dadaamiya: “Ewwaya an sleriya á ña, amá edda una ni ñane kelaade á ña wá, ka keni yanaaya.”

⁴⁴ Amá iya wá, yá bakurá ba jirire: Wayauwáyá an kelaade-aha á kure, magaumága maduwa arge emnde na ni tá fá ladá áte kure ba dey na.

⁴⁵ Magaumága una ñanna, lauktu kwá geva egdzara á Eddekure na am samaya na á ba an jirire. Adaba ñane wá, ankwá á maraterá vaciya-aara ge emnde a mága kemaarire, antara emnde a mága mandzawire baðemme; á hyaterá yawe ge emnde na an bara ervaunðe-aatare, antara ge emnde na danjwa huðe-aatare baðemme.

⁴⁶ Máki kwá wáyá ba emnde na ni itare keni wayarakurwáyá wá, baaka ladá á kure áza Dadaamiya. Adaba ba emnde á ñezla keni tá ankwá á magán ba estuwa.

⁴⁷ Zlabe ádaliye, má kwá gater use ba ge egdzar mama-aha á kure, kwá jaterwa an uwe kena ge emnde umele? Adaba ba emnde na ðabarka Dadaamiya keni, tá ankwá á magán ba estuwa.

⁴⁸ Adaba una ñanna, a eksakuraareka enkale ðekidèki, gawevege ba seke Eddekure na am samaya na.»

6

Elva á melateru ge talaga-aha

¹ «Máki kwá kátá mága duksa adaba Dadaamiya wá, magauka áte ice á emnde ganakini a naranna. Máki kwá kátá zleba á emnde wá, nube á kure ba una ñanna, kwá shánka ladá áza Eddekure na am samaya na mazla-aara.

² Daaci máki ká kátá melanu ge talaga wá, baleka an bálá. Amaana: manka áte ice á emnde geni a naranna. Magauka jeba á duksa na ndza ta maganaa fida-aha na am mashidi, antara áte we á layye-aha, ganakini a galaratergálá emnde na. Yá bakurá ba jirire: Jeba á emnde ñanna, ladá-aatare ba una ñanna, baaka umele.

³ Amá ekka wá, máki ká kátá vante sadake á ña ge ura wá, emmága an nasherire. Ba názlaba á ña keni á diseka názena á maganá nadafa á ña.

⁴ Emmága maggwire á ña á ba an nasherire. Eddenja Dadaamiya wá, baaka názu á nanka ñane. Daaci á de vakteva ba ñane ladá-aara.»

Nazu á kwaratersá Yaisu ge emnde

áte elva a mága maduwa

(Luka 11:2-4)

⁵ Má kwá ankwá maga maduwa wá, gawufka seke emnde a fida. Itare wá, wayarwaya maga maduwa am tate a tse am mashidi ira áte we á laye-aha, geni a naraterna emnde. Yá bakurá ba jirire: lafa-aatare ba una njanna ge jeba emnde njanna.

⁶ Amá ekka wá, má ká kátá mága maduwa wá, demde am bere á ña, hed'aned'e ge we á bere á ña; daaci enj'ala Eddeña na njane ankwá am tata nasherire á ña njanna. Eddeña na njane ankwá á zhara názena ka maganaa an nasherire na, a de vakteva lafa-aara.

⁷ Má kwá ankwá maga maduwa wá, kwakyawanveka elva-aha ba dey seke una tá maganá emnde na d'abarka Dadaamiya. Itare tá kurken má tá tsaka elva-aha kwakya wá, watse Dadaamiya á cenatervaarcene.

⁸ Kumauka garava-aatare d'ekideki, ad'aba Eddekure Dadaamiya njane diyaadiya wedera á kure ba lauktu kwá de ndavana ázenara keni.

⁹ Daaci náwa kwá maga maduwa á kure estuwa:

Eddeñere am samaya, ekka wá, ka cud'ed'e. Emmága dalila á ña ganakini emnde bademme a farfa zherwe áte ka.

¹⁰ Sawa an sleksire á ña. A gevge namaari á ña am duniya keni, ba seke una am samaya na.

¹¹ Vanjerteva náza za a hyanerhye vatena.

¹² Vanjaraaye haypa-aha á ñere, ba seke una ñere keni ña yateraare ge emnde a haypa an ñere.

¹³ Danjeremka am bada á Shaitaine, fertanjeraaferta átuge haypa. ((Ad'aba ekka, sleksire á ña ankwá. Ká an hakuma, ká an d'emdemire dem ba ge d'ekideki. *Aamin.))

¹⁴ «Ad'aba má kure kwá ankwá yateraare haypa-aatare ge emnde a haypa an kure wá, Eddekure na am samaya na keni á yakuraaye ge kure keni.

¹⁵ Amá má kwá yateraareka ge emnde wá, Eddekure na am samaya na keni, á yakuraareka ge kure keni.»

Elva a tsufa ndera

¹⁶ «Má kwá ankwá tsufa ndera wá, eptsawanteka njá á kure ba seke kwá am zlad'a, seke una tá maganá emnde a fida na tá kwashante feka-aatare, geni a naranna emnde ganakini tá am nderire na. Yá ankwá bakurá ba jirire: jeba á emnde njanna lafa-aatare ba una njanna.

¹⁷ Amá ekka wá, má ká am ndera wá, baraabare ica á ña ba tsefanje, tsatsanaatsatse ba shagera úgje am ire á ña,

¹⁸ lauktu tá de diseka emnde geni ká am nderire. Sey ba Eddeña na ma am tate a nasherire keni njane ankwá na palle una diyaadiya. Daaci Eddeña na njane ankwá na nanna názu ká maganá ka an nasherire na, á de vakteva lafa-aara.»

Berbire na am samaya

(Luka 12:33-34)

¹⁹ «Jahauka nalmane á kure á ba am duniya na, ad'aba á naba badzanvebadze weshege-aha antara viya. Neyle-aha keni tá kyaba bere-aha a emnde, tá ila kazlanja am huđe-aara.

²⁰ Ekkure wá, jahaujaha nalmane á kure á ba am samaya, ma weshege-aha, ma viya, ma neyle-aha keni, baaka názu á de badzená áhuwa.

²¹ Ad'aba am tate na ni átekwa nalmane á ña wá, ire á ña keni á ba am tate njanna.»

Parakkire na áte vuwa

(Luka 11:32-36)

²² «Ice wá, njane ba seke kára á fanus ge vuwa. Má lapiya ice á ña wá, bademme á vuwa á ña ba parakke.

²³ Amá má shagerka ice á ña wá, vuwa á ña bademme á ba am tabedammire. Daaci má parakkire na am ka na gevge danjwe wá, á tsaame tabedammire na ká tse am huđe-aara!»

Slera á Dadaamiya bi slera á nalmane

(Luka 16:13; 12:22-31)

²⁴ «Baaka ura á dzegwándzegwa magaterá slera ge zanwe-aha buwa átirpalle. Ba bi á de wayete ba palle, á maganá slera shagera, á de yá palle, á manka slera-aara. Kwá dzegwánka magaterá átirpalle tara slera á Dadaamiya antara tataya nalmane.»

Dzamauka ire an kazlanja á duniya

(Luka 12:22-31)

²⁵ «Yá bakurná adaba una njanna, geni dzamauka ire an duksa na kwá de zaná kure, bi duksa na kwá de shaná kure, bi názena kwá de tsekwaná áte vuwa á kure. Yaikke ba shifa ka arge náza zuze emtu? Yaikke ba vuwa ka arge zane emtu?

²⁶ Zharauzhárá á ba áte yiye-aha á samaya, tá ja duksa ka, tá icananá á dem mba ka, tá halaná á dem kuvere ka, amá Eddekure na am samaya na á gelatergela. Kwá jateruka ba kwakya ge yiye-aha emtu?

²⁷ Ware am kure una á dzegwandzegwa sláďva shifa-aara ba cekwaanjudi keni an dzama ire na á maganá njane?

²⁸ Ay labara kwá dzama ire á zane ge tsekwana áte vuwa á kure? Zharauzhárá áte ugbene-aha am kaamba, tá maga slera ka, tá há zane ka, uwe ka,

²⁹ amá yá ndaakur ba jirire ba Suleymanu an kwakyire á nalmane-aara keni, ndza tsekwameka am zane na ni zariya ba seke zariyire á palle á ugbene-aha njanna keni.

³⁰ Má másá na anjwa vatená, makuralla kertenj faraterufe ge kára maa, Dadaamiya á tsekwateremtsekwa am ugbene-aha zariya, sakwa kure emtu, máki cekwire á fetarfire ka?

³¹ «Adaba una maa, dzamauka ire dƒekidƒeki geni watse njá de za uwe? Bi njá de sha uwe? Bi njá de tsekwa uwe?

³² Sey ba emnde na dƒabarka Dadaamiya na una tá njá á ba dzama kazlaŋa njanna. Ekkure wá, diyaadiya Eddekure na am samaya na ganakini kwá an wedera á duksa-aha njanna keni.

³³ Zunjwe wá, tatayautataya kure ba njá am kwara á Dadaamiya, antara mága jirire-aara, daaci Dadaamiya á de vakurteva duksa-aha umele keni.

³⁴ Dzamauka ire áte duksa á makuralla. Njane keni á de sakurá ba dzama ire-aara tsekemme. Adaba ba kelaa hare á bere á ba an dzama ire-aara.»

7

Habazauka sera á emnde

(Luka 6:37-38, 41-43)

¹ «Habazauka sera á emnde, kure keni, á de zakurvaarze Dadaamiya am shairiya.

² Adaba ba shairiya na kwá maganá á dete emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurá á ba áte una njanna. Baďemme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una njanna ge kure keni.

³ Labara njane ge ekka ká zhárá esseba na am ice á egdza emmeŋa, amá ká tapanaaka slalbe sladďe na am ice á ŋa ge ekka?

⁴ Ká dzegwaná estara banán ge egdza emmeŋa: “Sansa yá sakansese esseba am ice”, amá ekka ká an slalbe sladďe am ice á ŋa?

⁵ Egdza á fida na, sansese emtsaadƒe slalbe sladďe na am ice á ŋa na, ká nanna ice á ŋa parakke, lauktu ká de sananse esseba am ice ge egdza emmeŋa.

⁶ «Vawaterteka duksa cufedďe ge kere-aha, kuvaukuva geni a eptsarakuraareka, a cebarakuraaka; velyawanveka náza hyema á kure á katafke á nabezhe-aha geni a payeraaka an sera.»

Ndavaundáva, tatayautataya, dƒaďfaha á dem mba

(Luka 11:9-10)

⁷ «Naba ndavaundáva tá de vakurteva; tatayautataya, kwá de shansha; dƒaďfaha emnde a há tá se werakurantewera wakyiya.

⁸ Adaba ma a ndavanaa ware keni, sey á shansha. Ma a tatayanaa ware keni, sey á shansha. Ma a janaa ware wakyiya keni, tá weranantewere.

⁹ Anjwa ura am kure, má egdza-aara á ndavanu dƒa, njane á vante nákwá emtu?

¹⁰ Bi má a ndavanu kelfe, njane á vanta zahe?

¹¹ Kwa mandzawe-aha tsa, amá diyakurdiya vaterte duksa shagera ge egdzara á kure. Sakwa Eddekure na am samaya na emtu? Njane á jauje ge emnde baďemme an vante duksa shagera ge emnde na tá ndavaná ázeŋjara.

¹² «Názu kwá kataná kure áza emnde baďemme, kure keni magawateránmaga ba estuwa ge emnde. Adaba una njanna jirire á názena a belateraare *tawraitá á Muusa ge emnde, ira názena am wakita á nabi-aha.»

Wakyiya becce

(Luka 13:24)

¹³ «Dawemde á kya wakyiya becce. Adaba wakyiya na gatatte antara baráma yaikke wá, á da ura á dem keďa, aley emnde kwakya tá dƒaba ba una njanna.

¹⁴ Amá á kya wakyiya becce, antara unjule shairre wá, á dá ura á dem tate á shifa, emnde na tá dƒaba una njanna ta cekwa.»

Nafa wá, tá diyeddiye á ba áte egdza-aara

(Luka 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵ «Tsufoatsufa ire á kure áza nabi-aha fida. Má tá sawa á sezekure, tá ganve ire-aatare ba seke kyawe-aha, amá am huđe-aatare wá, ta ba seke indale-aha na mandzawe-aha na.

¹⁶ Kwá de diyatersediye áte názena á de maraná slera-aatare. Tá nazlevaaka egdzara á nderza áte dake, bi egdzara á gwayafa áte zaza.

¹⁷ Nafa na shagera na, á yá egdzere emtake, nafa na shagerka na, á yá egdzere keni emtanjka.

¹⁸ Nafa shagera á taa yeka egdzere emtanjka; nafa na shagerka keni á taa yeka egdzere emtake.

¹⁹ Bademme á nafa na á yeka egdzere emtake na, a icarsice, a epharapsha an kárá.

²⁰ Una keni ba duksa palle: Kwá de diyatersediye nabi-aha fida nanna áte slera-aatare.»

Diyanakurka ya đekideki

(Luka 13:25-27)

²¹ «Diyaweddiye una ba shagera: Bademme á emnde na tá biya: Yaakadada, Yaakadada na ka una watse tá shá dem zlanma am samaya. Sey edda una á maga názena á kataná Edderwa na anjwa am samaya na.

²² Vacite nanna, emnde kwakya tá de biya: Yaakadada, Yaakadada, nje keni ndza nja magaa slera á nabiye an zhera á nja; ndza nja ngyanse jini-aha am ura an zhera á nja; ndza nja magaa najipu-aha gergere an zhera á nja.

²³ Daaci ge emnde nanna watse yá baterá: Ndza diyanakurka ya đekideki. Gawiyapteka zlalauzlálá, kure kwa emnde a maga haypa.»

Bere-aha gergere buwa

(Luka 6:46-49)

²⁴ «Daaci ma a cenanaa ware elva-aaruwa nanna, a maganaahe áte una nanna, nane á garava an zhele slenkale, a nderaa bere-aara, a yese haha, á de faná ekte áte palaha.

²⁵ A hyehe ge yawe yaikke, a sawhe ge yawe á kela, a se eblyetaa áte bere nanna, effeya keni á vata á ba an ndzedá, aley bere nanna mbedáaka, adaba ta nderanaa áte palaha.

²⁶ Amá ma ware una a cenvaahe elva-aaruwa nanna, maganaahe áte una nanna maa, nane á gáráva an zhele uce, a naba nderaa bere-aara áte shiili.

²⁷ A hyehe ge yawe yaikke, a sawhe ge yawe á kela, a se eblyetaa áte bere nanna, effeya keni á vata á ba an ndzedá, daaci a mbedanaahe reppe.»

Hákuma á Yaisu ge kwanse duksa ge ura

²⁸ Am sarte na Yaisu zlauzle am ndaha elva-aha nanna, bademme á zlamaha tá maga ba najipu-aara,

²⁹ adaba kwaraterseka seke náza á malum-aha á *tawraitá, nane a kwaraterse á ba an hákuma.

8

Yaisu a mbanaahe slederve

(Mark. 1:40-45; Luka 5:12-16)

¹ Tsekwaatsekwa Yaisu á sá áte ire á wa, kwakya nalga na a daa daba nane.

² A semhe ge ura á wana derve, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba nane á elvan ge nane: «Yaakadada, ekka wá, má wayak-wayá ka dzegwándzegwa givege ba metedde vuwa-aaruwa.»

³ Yaisu a naba pelse erva-aara, a fete áte slederve na, a ba nane á elvan ge nane: «Wayanwáyá ká mbembe, ba metedde vuwa á nja.» Ba seke ndaha miya na, a naba mbehe ge slederve nanna metedde.

⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge nane: «Eccena ba shagera: Balananseka ma ge ware keni đekideki. Názena ká de maganá ka wá, de maranánmárá ire á nja ge *liman, vanteva sadake na ndza a ndahanaa Muusa na, ká maraterná an una nanna ge emnde ge mbakmbire.»

Náwa a mbanaa estuwa

Yaisu nave á male á sawji-aha á Rauma

(Luka 7:1-10)

⁵ Daaci damda Yaisu á dem Kafarnahum. A demhe ge male á sawji-aha á Rauma á dezeńara, a de ñalan geni a melanumele.

⁶ A ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, aŋkwa nave-aaruwa á zlava am mba, lapika ba zlazlada, matsamatsa ubiya-aha áte ñane, á shá zlada jipu.»

⁷ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yá aŋkwa duwa, yá de mbanaambe.»

⁸ A ñutehe zlafe ádaliye ge male á sawji-aha á Rauma na, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Malum, hyanefka ðekidfekei geni ká sem huðe á ha-aaruwa. Ndaasendahe ka ba elva á ña palle, á mbemembe nave-aaruwa.

⁹ Adaba iya keni, ya ba edda á hákuma; male-aha-aaruwa keni tá aŋkwa. Iya, ya male á sawji-aha. Má ya banán ge palle-aatare: Ezzlala á dem tatu estuwa, ba á zlava. Má ya ðaha palle-aatare ba á sawa. Má ya banán ge nave-aaruwa palle: Emmága una, sey ba á emmága.»

¹⁰ Ba cenancena Yaisu elva-aara ñanna wá, á maga ba najipu-aara. Daaci a ba ñane á elvan ge emnde na tá aŋkwa á ðaba ñane na: «Yá bakurá ba jirire: á ba am *Iserayiila keni, shananka ura an fetarfire estuwa.

¹¹ Yá aŋkwa bakuranba: Emnde kwakya una tá de sawa á sá á ba am geðí, antara á sá á ba am yala, tá de zá emtakire áza Ibrahimia, Isiyaaku, ira Yakubu am zlanña am samaya.

¹² Amá emnde na ma andze náza-aatare zlanña á Dadaamiya wá, itare tá de puwaterpuwa á dem tabeðammire ágashe, tá de kyuwa ambera tá kerða slare-aatare ge zlada.»

¹³ Daaci, a ba Yaisu á elvan ge male á sawji-aha na: «Ezzlala á dem mba á ña, a gevge áte una ka fetaare átekwa na.» Kertenj a naba mbehe ge nave á male á sawji-aha na á ba am sarte ñanna.

Yaisu a mbaa lapika-aha kwakya

(Mark. 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴ Am iga-aara maa, Yaisu a dem mba á Piyer, a de bera shawle á Piyer mukse á zlava, á wáná zlagzlagi.

¹⁵ Yaisu ba a de fete erva-aara áte mukse na, daaci a naba yanhe ge zlagzlagi, a tsetehe, a maganaa slera-aha.

¹⁶ Herzhe manjaripu maa, ta sanaa emnde na tá an shaitaine na kwakya. A naba ñyanse jini-aha ñanna am itare an elva-aara, a mbaa emnde na tá áte lapikere na baðemme.

¹⁷ Estuwa ganvege názena ndza a ndasaa nabi Aisaya, a ba ñane: «Ba ñane an ire-aara a lyamivaare lipire á miya ira lapikere á miya baðemme.»

Emnde na wayarwaya ðaba Yaisu

(Luka 9:57-62)

¹⁸ Yaisu nanna kwakyire á nalga na átevege ñane, daaci a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Ebzaumibza haye ádehuwa-aara.»

¹⁹ A ganapthehe ge malum á *tawraitu umele, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Malum, yá ðabakðaba ma ka deme keni.»

²⁰ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Mbayka-aha tá an evege-aha-aatare; yiye-aha keni tá an bere-aha-aatare. Amá iya *Ura á emnde baðemme wá, ba tate na yá zlavanaazlava shifa-aaruwa keni baaka.»

²¹ A ba ura umele zlafe ádaliye am dagave á emnde a ðaba ñane, á elvan ge ñane: «Yaakadada, viteva barama yá de hedeheða emtsaade edderwa.»

²² A ñwanantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Sawa, ðabiðaba, yaterya emtsa-aha, a heðarheða emtsa-aha-aatare.»

Yaisu a ekhyaa válale

(Mark. 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Yaisu a de demhe am paare á yawe, pukura-aha-aara keni ta naba ðabemhe.

²⁴ A naba tsetehe ge válale yaikke arge haye ñanna. Yawe na a fatsana effeya na a nduhe paare, amá Yaisu á pá ba hare-aara.

²⁵ Ta de tsantehe ge pukura-aha-aara, tá ámbere eððaha: «Yaakadada, lyamilye degiya má baaka.»

²⁶ A ñwutehe, a ba ñane á elvan ge itare: «Labara á wakurwa lyawa estuwa? Ekkure wá, cekwa fetarfire á kure!» Daaci a naba tsetehe, a valaterarhe ge tara effeya antara haye. Ba seke ndaha miya na, a tsaaher tseriyye ba seke ndza gejaaka duksa.

²⁷ Emnde baðemme tá maga ba najipu, a ba itare: «Ware ñane jeba á zhele na, dete ba effeya antara haye keni tá fansarefe na?»

A mbateraa estuwa Yaisu emnde buwa tá an shaitaine

(Mark. 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸ Am sarte na icaransice haye tara Yaisu, daraada á dete iga a guwa am haha á Gadaraina-aha maa, ba tsekwa-aatare am paare wá, tá de ja ba ire antara emnde buwa tá an shaitaine, tá segashe am irekhya-aha, ta zlazlada-aha jipu, tá an kuva áza emnde, ura á taa deseka á kya unjule njanna.

²⁹ A ba itare á ba an ka kwara: «*Egdza á Dadaamiya, ázara am dagave á njere antara ekka? Zlafe ba laukte-aara keni samka kertenj ka se fa zlada áte njere emtu?»

³⁰ Ay, áhuwa njanna maa, anjka walda á nabezhe yaikke, tá anjka piya.

³¹ Jini-aha na ta naba njala Yaisu a ba itare: «Má ká ngyanjerygye wá, vanjerteva barama njá de njá am walda á nabezhe-aha na.»

³² «Dawmbare», a ba Yaisu á elvan ge jini-aha na. Daaci ta sesehe am emnde na, ta de demfe am walda á nabezhe-aha na. Ta naba zlerdaa zhagade ge nabezhe-aha na daga á sate egdza wa njanna, ta se valyeme am haye, a ndateruhe ge haye bademme.

³³ Zhagade á dem ekse ge jini-aha á nabezhe na, ta de balaterse labare njanna ge emnde, antara názena ta shanaa emnde buwa na ndza tá an shaitaine na bademme.

³⁴ Daaci emnde a ekse bademme saresse, tá se yainu ge Yaisu. Ba puwartepuwa ice áte njane maa, ta njalanaa á ba an njála geni a dedde am larde-aatare ba dfekideki.

9

Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aha-aara

(Mark. 2:1-12; Luka 5:17-26)

¹ Yaisu a demfe am paare á yawe tá antara pukura-aha-aara, a icese haye, a saathe á sem ekse-aara.

² Daaci ta sanaa ura lapika an matsa ubiya-aha-aara, tá sá sepaná áte egdera. Am Yaisu nanna fetarfire-aatare, a ba njane á elvan ge edda una lapika na: «A gazleka ervaunđe á njá egdza-aaruwa, adaba an bára haypa-aha á njá.»

³ Daaci tá anjka malum-aha á *tawraita áhuwa, a ba itare am ervaunđe-aatare: «Kwaye zhele na anjka á lyiya slede á Dadaamiya.»

⁴ Kertenj Yaisu diyeddiye názu tá dzamaná itare, a ba njane: «Labara kwa dzamete elva kelaadire estuwa am ervaunđe á kure?»

⁵ Ázara una tsafsafe jauje ge baná: An bára haypa-aha á njá, bi baná: Tsettse ezzlala an sera á njá?

⁶ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Ura á emnde bademme, yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci, a ba njane á elvan ge edda una an matsa ubiya-aha-aara na: «Tsettse, ezzlala á da.»

⁷ A naba tsetehe, a zlalehe á dem mba-aara.

⁸ Amá nalga á emnde na tá áhuwa na naranna una njanna, bademme gazlargazla, ta fantau ge galá Dadaamiya, adaba hákuma njanna a vante ge urimagwe na.

Náwa ndza a dantaa estuwa Yaisu Mata

(Mark. 2:13-17; Luka 5:27-32)

⁹ Daaci Yaisu a tsetehe áhuwa, anjka á zlala áte barama; átira zlala, a naa zhele umele zhera-aara Mata, á njá am bere á hadama. A ba Yaisu á elvan ge njane: «Tsettse sawa dábifaba.» A naba tsetehe, a dábete Yaisu.

¹⁰ Am iga-aara maa, tara Yaisu tá anjka za dafa antara pukura-aha-aara am mba á Mata njanna, ta naba semhe ge *emnde a jaha hadama, antara emnde a haypa umele kwakya, ta se njá átirpalle antara Yaisu.

¹¹ *Farisa-aha ba naranna una njanna maa, a ba itare tá elvan ge pukura-aha á Yaisu: «Labara malum á kure á za dafa antara emnde a jaha hadama ira emnde a mága ser haypa?»

¹² De cenatercena Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, baaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar.

¹³ Zlalauzlala, de tsahautsaha názena am huđe á wakita á Dadaamiya, a ba njane: Názena yá kataná ya kwakya wá, baira zezarzire, sadake á dabba-ka. Adaba iya wá, sanká ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa.»

Ndává áza Yaisu arge tsufa ndera

(Mark. 2:18-22; Luka 5:33-39)

¹⁴ Ta se ndavanuhe ge pukura-aha á Yuhanna slemaga baptisma, a ba itare: «Jere antara *Farisa-aha, ña eksa ndera, labara pukura-aha á ña tá ekseka ndera dekideki na?»

¹⁵ Daaci a ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na tá d'ahaterá á sem larusa keni, kwa kurken tá d'zegwándzegwa tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza zhele á larusa? Tá d'zegwánka dekideki. Amá anjwa á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte ñanna wá, itare keni, watse tá tsufá ndera.

¹⁶ «Baaka ura a venya emgyegwe a ñangyuwe an baukta áñwaslire, adaba una áñwaslire na á de teda una emgyegwe na, daaci á de ette ba kwakya zlafe adaliye.

¹⁷ «Zlafe ádaliye, tá puweka mbazla áñwaslire á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Adaba máki naavenahe, á tata kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya-aha keni badzavbadze. Sey tá puwa mbazla áñwaslire á dem *kanyakanya keni áñwaslire lauktu baaka una á de badza am hude-aara.»

Labare á egdza á male á

Yahudiya-aha an mukse na a gejante ñangyuwe á Yaisu

(Mark. 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Ba Yaisu anjwa á baterá elva-aha ñanna, a semhe ge palle á male á Yahudiya-aha, a naba kezlaa ugje á katafke-aara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Emtsamtsa egdza-aaruwa mukse ba kinamina na, amá naba sawa fetefa erwa á ña áte ñane, á de shifeteshifa.»

¹⁹ A naba tsetehe ge Yaisu, ta d'abemhe antara pukura-aha-aara.

²⁰ Anjwa mukse, á maga yawe kelaawa ju buwa, á maga ba palase áte lapikere á kela uzhe, a naba ganaptehe ge Yaisu á kya iga, a fete erwa-aara áte we á ñangyuwe-aara.

²¹ Adaba ndza a slasan ba estuwa am erwaunde-aara, a ba ñane: «Ma shanansha ya fete ba erwa-aaruwa áte ñangyuwe-aara keni, ya mbembe.»

²² A eptsapte ge Yaisu, a zharanaahe, a ba ñane á elvan ge ñane: «Mbakaambe fetarfire á ña egdza-aaruwa. A gazleka erwaunde á ña dekideki.» A ba am sarte ñanna a naba mbehe ge mukse na.

²³ Daaci damda Yaisu á dem mba a male á Yahudiya-aha, a de bera jahava a emnde kwakya tá kyuwa, emnde umele keni tá ferta derma.

²⁴ Daaci a ba ñane a elvan ge itare: «Dawedde áhuna adaba egdzere an emtseka, á pá ba hare.» Ta naba puwar dzáká, agira tá epsawepsawa.

²⁵ Daredda emnde á degashe maa, a demhe ge Yaisu á dem bere ñanna, a de ñanaa ba erwa ge egdze na, daaci a naba tsetehe.

²⁶ Ta naba hyanme labare ñanna am larde ñanna bademme.

Yaisu a mbaa wulfe-aha ta buwa

²⁷ Tsettsa Yaisu áhuwa zlazlálá, ta naba d'abemhe ge wulfe-aha umele ta buwa, tá ámbera ed'afaha an ka kwara: «Ambarka á ña Yaisu *Egdza á Dawuda zanervaarze.»

²⁸ De demda Yaisu am bere, ta demhe ge wulfe-aha ñanna keni ádezejara, a ndavateruhe ge Yaisu: «Fakurtarefa geni yá d'zegwándzegwa vakurtá ice emtu?» Ta naba ñwanantehe: «Ane, fanjartarefe Yaakadada.»

²⁹ Daaci Yaisu a semtateraa ice, a ba ñane: «A gevge áte una kwá fetaara kure átekwa.»

³⁰ A naba werte ge ice-aatare. Yaisu a fantau ge giyatergiya, a ba ñane á elvan ge itare: «Fawfa hyema ba shagera: a cenanka ura umele dekideki.»

³¹ Aley itare ba zlala-aatare, tá de balese labare á Yaisu am larde ñanna bademme.

Yaisu a mbaa ura an jini

³² Am sarte na tá átire á zlala, ta naba sanaa ura an shaitaine ge Yaisu, ba elva keni á taa ndaaseka dekideki.

³³ Ba Yaisu ñgyansengye jini na am ñane maa, uce na a naba fantau ge ndaha elva. Daaci nalga á emnde na bademme ta fantau ge mága najipu, ta bantsa itare: «Ndza ñaneranka jeba una am *Iserayiila dekideki.»

³⁴ Amá ta bantsa *Farisa-aha: «A vantaa ba male á shaitaine-aha hákuma ñanna ge ñgyanse jini am ura.»

Yaisu anjwa á zanvarze ge nalga á emnde

³⁵ Yaisu jemje d'aba am berni-aha antara am ekse-aha bademme, á kwaraterse duksa ge emnde am mashidi-aha-aatare, a balateraa labare á higa, labare á dem *kwará á Dadaamiya, ámbera á mbatermbe am lapikere gergere, ira názena a badza ura bademme.

³⁶ Am Yaisu a zharanaahe nalga á emnde na, daaci a naba zatervaarehe, aƒaba kuɗarevkude, lazuzle ndzedá-aatare. Ta ba seke kyawe-aha na ƒaaka suni am ekte ge itare.

³⁷ Daaci, a ba ɲane á elvan ge pukura-aha-aara: «Kwakya hiya áte fe, amá cekwa emnde a ehhláa-aara á dem mba.

³⁸ Aƒaba una ɲanna, ɲalaujala Edda á fe, geni á farfe ge ƒela emnde á dem fe-aara.»

10

Yaisu a ƒelaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mark. 3:13-19; Luka 6:12-26)

¹ Yaisu a ƒetaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, daaci a vaterte hákuma ge ɲɲyanse jini-aha am ura, tá mba emnde am lapikere gergere antara emnde na tá an badza baƒemme.

² Náwa itare zhera-aha a emnde a ƒela kelaawa ju buwa ɲanna: Zuɲɲwe wá, ba Simaun, ɲane una ta ƒahanaa an Piyer, tá antara egdza emmenjara Andere; egdzara á Jaibaidaiyus buwa tara Yakuba an Yuhanna,

³ Filip, Bartaulauma, Taumas, Mata ɲane una slejaha hadama, Yakuba egdza á Halfa, Tadawus,

⁴ Simaun na wayaaka tá kwarátera emnde umele na, ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

⁵ Yaisu á ƒela pukura-aha-aara kelaawa ju buwa ɲanna, a ba ɲane á elvan ge itare: «Daumbareka á dem tate á emnde a jeba umele, daumbareka á dem ekse-aha á emnde a *Samariya keni.

⁶ Daumbare kure á ba deza Iserayiila-aha, itare tá ba seke kyawe-aha na ta keɗa an keɗa na.

⁷ Daumbare an waazu, bawateranba: Sarte á njá am *kwára á Dadaamiya herzhapte-herzhe.

⁸ Daaci mbaumbe lapika-aha, tsautse emnde am emtsa, mbaumbe emnde na á waterá derve, ɲɲyaungye jini-aha am emnde keni baƒemme. Hákuma ɲanna kwá shan ba dey, kure keni magawateránmaga ba dey ge emnde.

⁹ Daumbareka an dindar, bi lipela, ma shungu keni am lyiba-aha á kure.

¹⁰ Eksauka nambela á kashi am erwa ge mága shula á kure, ma nangyuwe buwa keni áte ura palle. Halauka kimake, ma zade keni am erwa, aƒaba edda á slera wa, zlayánzlaya geni á lyevalya ɗáfa keni.

¹¹ Má dakuremde am berni, bi am ekse, tatayautataya ba edda una aɲkwa higa-aara ge lyiyakurlyiya na, ɲawinjá á ba am mba-aara, dem sarte á zlala á kure áhuwa.

¹² Má kwá aɲkwa dem mba á ura, bawateránba emtsaáde ge emnde á há ɲanna: A vakurteva Dadaamiya hairire!

¹³ Daaci má lyarakurvalye emnde a há ɲanna tá shansha hairire na. Amá má lyiyarakurka, tá shanka hairire ɲanna.

¹⁴ Má dakuremde am mbá á emnde, bi am ekse na lyiyarakurka emnde, bi cenarka elva á kure wá, dawedde am ekse-aatare, papawaapape berbere na áte sera á kure.

¹⁵ Yá bakurá ba jirire: Vaci shairiya wá, watse ɲgulme ba shairiya na ta magaterán ge emnde a *Saudauma antara emnde a *Gaumauna na, arge názá á emnde a ekse ɲanna.»

Zlaɗa-aha na watse á sawa na

(Mark. 13:9-13; Luka 21:12-17)

¹⁶ «Cenaucena: Náwa yá ƒelakurbela wá, kwa ba seke kyáwe-aha am dáɗave á indale-aha. Amá gawuvge yaimyaime-aha ba seke záhe, gawuvge emnde a kamaare ba seke zalke-aha.

¹⁷ Faufa hyema áte ire á kure, aƒaba watse tá dakurá á de katafke á shairiya, tá de slerpákurá an já am mashidi-aha-aatare.

¹⁸ Watse tá dakurá á de katafke á male-aha á duniya, tá de dákurá á de katafke á slekse-aha aƒaba zhera-aaruwa. Estuwa, kure keni kwá de ndaasendahe seyɗire áte iya á katafke-aatare antara áza emnde a jeba umele keni.

¹⁹ Amá, má darákurda wá, dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, bi geni kwá de ndaaná estara. Aƒaba á ba am sarte ɲanna wá, watse á semsa elva-aha na kwá de ndaaná kure á sem ire-aha á kure.

²⁰ Aƒaba kwá de ndaaná kure-ka, á de ndaaná ba Shedekwe á Eddekure elva-aha ɲanna am kure.

²¹ «Am sarte ɲanna maa, emnde umele tá de vatertá ba itare an erwa-aatare egdzar mama-aha-aatare ge emnde, geni a de ceƒarateraaceƒa. Dada-aha keni tá de vatertá ba

itare egdzara-aatare ge emnde, geni a de cebarateraafeba. Egdzara umele keni, tá de daterar ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare, tá de ceba ba shifa-aatare.

²² Emnde bademme watse tá dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa, amá edda una má tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, nane á lyelye shifa-aara.

²³ Amá am ekse na má tá fá zladá áte kure, zhagadawzhagade á dem ekse umele, adaba uwe, una yá bakurá ba jirire: yá de semsa ya ba estuwa, ya *Ura á emnde bademme, kwá de zlanaaka ja d'aba am berni-aha á *Iserayiila bademme.

²⁴ «Baaka pukura na ni á januje ge málum-aara an malire; baaka walaadí na á januje ge zanuwe-aara an malire.

²⁵ Á juka am, ma waletewala pukura, nane keni á gevge seke malum-aara, ma walaadí keni á juka am á gevge seke zanuwe-aara. Má edda á há maa, tá d'ahaná an *Bailjaibul ni, sákwa emnde na tá am huđe á há nanna emtu?»

Kuvaukuva ba Dadaamiya palle
(Luka 12:2-9)

²⁶ «Adaba una nanna, kuvauka urimagwe d'ekid'eki. Adaba baaka duksa na an shebe kina, á de shebaaveshebe mazla-aara. Baaka duksa na ni nasherire kina, tá de diseka emnde.

²⁷ Názu yá bakurná ya an shebe na, de balausebale ba parakke. Una tá ndaakurse á dem hyema an nasherire na keni, de balaubala á ba an ká kwará á dem huđe á ekse.

²⁸ Kuvawaterka emnde na tá dzegwándzegwa cebakurceba ba shifa á kure am duniya na. Itare tá dzegwánka mága duksa áte shifa a dem zlanna. Kure wá, kuvaukuva ba edda una ni nane an hákuma ge cebakurceba kina, an hákuma ge dakurá á dem kárá á jahanama keni.

²⁹ Njedu-aha buwa tá velan ba ge kwába palle-ka emtu? Amá ba palle á njed-aha nanna keni á taa kedeka ba estuwa, sey má a wayetaa Eddekure na am samaya na.

³⁰ Ba duksa palle ge kure keni: Ba úgje á ire á kure keni an kezla bademme áza Dadaamiya.

³¹ Adaba una nanna gazlauka d'ekid'eki, kwá an dárádza ba kure arge njed-aha nanna ma wanyara keni.»

Yaa Yaisu bi ndaase parakke geni ba nane una Yaakadada
(Luka 12:8-9)

³² «Ma ware una shebaaka, a enndaha ba parakke á katafke á emnde ganakini ya Yaakadada-aara wá, iya keni yá de enndaha ba parakke á katafke á Edderwa am samaya geni nane ura-aaruwre.

³³ Amá edda una yiyaaya á katafke á emnde wá, iya keni yá de yanaaya á katafke á Edderwa am samaya.»

Hairire-ka amá kelaadire
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ «Slaslauka geni iya ya saa hairire á sem duniya. Sanka an hairire á sem duniya, amá ya saa ba kelaadire.

³⁵ Sawa-aaruwa wá, ya se wesha tara egdzere an dada, tara egdzere mukse an emmenjara, ira tara egdzere mukse antara shawle-aara mukse.

³⁶ Ba emnde a há-aatare una tá de gev kelaade-aha-aara.

³⁷ «Ma ware una a hayaa ba eddenjara bi a hayaa emmenjara arge iya, nane wa, hyafka sledfabid'aba.

³⁸ Ma ware una eksanteka dzangala-aara emtsaafde ge d'abid'aba an nane, nane wá, hyafka sledfabid'abi.

³⁹ Ma ware una á kátá njezlese shifa-aara na, edda-aara á kecfanaakeda, amá edda una a kecfaa shifa-aara adaba iya, nane á njezlesenjezle.»

Elva a sha ladá
(Mark. 9:41; Luka 10:16)

⁴⁰ «Ma a lyakurvaa ware keni, edda-aara a lyevaa ba iya. Edda una lyivaalye, a lyevaa ba edda una a belibela na.

⁴¹ Ma ware una a lyevaa nabi á Dadaamiya adaba nane nabi á Dadaamiya, nane keni á de shansha ladá á nabiyyire. Edda una a lyevaa ura jirire adaba nane slejirire, nane keni á de shá ladá á slejirire.

⁴² Yá bakurá ba jirire: Ma ware una a vante ba yáwe lailaid'ede ge cekwa á pukura-aha-aaruwa, adaba nane pukura-aaruwa, á shansha ladá-aara.»

11

*Emnde a bela á Yuhanna ádeza Yaisu
(Luka 7:18-35)*

¹ Am Yaisu zlauzle á tsakaterá elva ñanna ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa maa, a naba tsetehe áhuwa mazla-aara, ge de kwaraterse elva antara ge balatera waazu ge emnde am ekse-aha á larde ñanna.

² Am sarte ñanna maa, Yuhanna slemaga baptisma am dangay. Ba cenancena labáre á slera na anjka á maganá Yaisu *Almasihu na, daaci a belanve emnde umele am pukura-aha-aara,

³ geni tá de ndavanundave estuwa: «Ba ekka edda una diyanjerdiya ganakini watse á sáwa na emtu? Una ka ura umele, sey njá tsákwá hyema ádalíye he?»

⁴ A ñwaterantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «De bawanánba kure názena á cenaná hyema á kure, antara názena kwá zheraná á ba an ice á kure na ge Yuhanna ñanna.

⁵ Bawanánba ganakini wulfe-aha tá anjka nanna ice-aatare, emnde a dere tá anjka zlala ba lañje, emnde a derve garevge ba metedmetedde, makwaya-aha tá anjka cenáncena, emnde na ndza emtsaremtsa keni tsarettse, talage-aha keni maa, cenarvaacena waazu á labare á higa.

⁶ Barka ge edda una má kezlanveka fetarfire-aara áte iya na.»

⁷ Am sarte na tá anjka zlála pukura-aha á Yuhanna maa, Yaisu a fantau ge ndahater elva á Yuhanna ge zlamáha, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndza kwa de zhárá uwe kure am kaamba? Ndza kwa de zhárá masa-aha na á gejaná effeya na emtu? Una ñanna-ka dekideki.

⁸ Ay ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá ura am zane zariya emtu? Náwa emnde a tsekwa zane zariya keni tá á ba am mba á slekse-aha.

⁹ Ay ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá nabi á Dadaamiya ka emtu? Una ba jirire, á tsáka á ba an nabi keni.

¹⁰ Adába ba Yuhanna una wakita á Dadaamiya anjka á ndaha elva-aara a ba ñane: «Náwa yá bela slebela-aaruwa á katafke á ña, ge tsatsaká baráma, á ba Dadaamiya.»

¹¹ Yá ndaakur ba jirire: am emndimagwaha na tá yaterá ba ñwásha, baaka ura á jauje ge Yuhanna slemaga baptisma an malire. Aley edda una cekwa ba ñane am emnde na tá am *kwara á Dadaamiya wá, ñane á jauje ge Yuhanna an malire.

¹² Kwaye a fantuwa estuwa Yuhanna slemaga baptisma ge bala waazu, sem vatena, kwara á Dadaamiya á shá ba zlađa áza kelaade-aha, tá kátá ba ta berduhe daaci tá kwaraná itare.

¹³ Adába bademme á nabi-aha, antara *tawraitá á Muusa ta magaa nabiyire-aatare áte kwara á Dadaamiya. Itare wá, halarvuhale á ba áte Yuhanna.

¹⁴ Má kwá cena náza-aaruwa wá, *Ailiya na Dadaamiya a balese werre am wakita-aara ganakini watse á sawa na, ba ñane Yuhanna ñanna.

¹⁵ Edda una anjka hyema-aara ge cena duksa, a cenvaacena elva na ya bakurna ya na ba shagera.

¹⁶ «Yá sláterá an ware kwa emnde a zamáne na? Yá sláterá an egdzara na tá beda ba nara áte we á layye am huđe á ekse, a ba emnde umele, tá elvan ge emnde umele-aatare:

¹⁷ Nja fertakurte derma á ga gusa, shekelakurka; ña tsakakurte dákwa keni, kyuwakurka.

¹⁸ Haá! Samsa Yuhanna, ñane zaaka duksa-aha umele, shaaka mbazla, ñane wá, an shaitaine deme ákyiye!

¹⁹ De samsa *Ura á emnde bademme, ñane wá, anjka ezza, anjka essha keni, ta bantsa: Kwaye zhele na slera-aara ba huđe, ñane deme wá, ura á emnde a ñezla antara emnde na tá maga ba haypa na akyiye! Amá ilmu á Dadaamiya wá, anjka á máráva jirire-aara am slera na anjka á maganá ñane.»

*Zlađa arge eksa-aha na ta kwaleve mága tuba
(Luka 10:13-15)*

²⁰ Daaci Yaisu a naba valateraarhe ge emnde a ekse-aha na ndza a magaa najipu-aha kwakya am huđe-aara, aley magarka tuba dekideki na. A ba ñane áte ekse-aha ñanna:

²¹ «Degiya watse zlađa arge ekka, ekka Kaurajin; zlađa arge ekka, ekka Baytisayda. Adába najipu-aha na ya maganaa am kure na wá, ma andze am Tirus antara Sidaun wá, ma andze tsakwaremtsakwa emnde a ekse-aha ñanna am buhwa-aha, ma andze daremde am kelpa á kárá ge marese tuba-aatare.

²² Adába una ñanna, yá bakurá ba jirire: Vaci shairiya wá, watse ñgulme ba shairiya na ta magaterán ge tara Tirus antara Sidaun na arge názá á kure.

²³ Ekka keni Kafarnahum, ka kurken watse á kakteka Dadaamiya, á dakaada á dem samaya emtu? Baaka ðekideki! Watse á gakaage á dem jahanama. Adaba najipu-aha na ya maganaa am ka na wá, una ñanna ma andze am *Saudauma wá, sem vatena keni ekse ñanna ma ba nja-aara.

²⁴ Adaba una ñanna, yá baká ba jirire: Vaci shairiya wá, watse ñgulme ba zlada na Dadaamiya á de faná áte emnde a *Saudauma na arge názá á ña.»

*Sawmbare ásezerwa kwá shansha puwansepuwe
(Luka 10:21-22)*

²⁵ Am sarte ñanna, a eksante elva ge Yaisu, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, ka Edda á samaya antara haha ba ka palle. Yá anjka slafak we-aaruwa kwakya, adaba ka sateransa ka ge egdzara mesheshe názu ka shebatervuwe ge emnde a diya, antara emnde a enjkale.

²⁶ Ba estuwa Edderwa, una namaari á ña ganakini a gevge ba estuwa.

²⁷ «Edderwa a fime duksa bademme am erwa ge iya. Diyaweddiye ganakini baaka ura á diyeddiye *Egdza á Dadaamiya máki Eddenjara ñanna-ka. Dada keni, baaka ura á diyeddiye máki Egdza-aara-ka palle, antara emnde na a wayaterántaa Egdza-aara ge marateránmara.

²⁸ «Kwa emnde na kudakurefkude ge sapa gwatama demdememe na, sawmbare bademme ásezerwa, yá lyakurvárela kwá puwánsepuwe.

²⁹ Naba fawisarefe, tsahautsaha duksa ázerwa, adaba ya ura maggwe, ya slekemaare. Ba jirire geni kwá shansha puwansepuwe ge ire á kure.

³⁰ Adaba duksa na yá de fakuraara iya, á de magakuránmaga emtakire, gwatame na yá de fakuraara iya keni, zlazlada-ka essepa-aara ðekideki.»

12

*Ba Yaisu una edda á kwaskwe á puwansepuwe
(Mark. 2:23-28; Luka 6:1-5)*

¹ Daaci shekwaashekwa cekwaangudi, vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe Yaisu a degashe am dagave á fe-aha á hiya, á wáterá waya ge pukura-aha-aara maa, ta naba kezleve ire á hiya na, ta zuhe.

² Ba naráterna *Farisa-aha maa, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Ezzhara pukura-aha á ña tá maga názu piyatepiya shairiya á miya an vaci puwansepuwe.»

³ A naba ñwaterantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme ñateraanja waya na emtu?

⁴ Duwa-aatare á dem mashidi wá, ta de zuhe tapiske na ta fán ge slera á Dadaamiya na. Baráma á zuze-aara keni belarateránka tsa. Una á ndaaná shairiya á miya wá, sey tá zana ba *liman-aha palle.

⁵ Emtu ndaakurseka am *tawraitá, ganakini *liman-aha wá, ma vaci puwansepuwe keni, itare tá diya ba mága slera am mashidi emtu? Adaba una ñanna, itare ma tsufarteka una am *tawraitá keni, baaka haypa áte itare.

⁶ Ay degiya, anjka názu jauje ba ge mashidi keni an yaikkire áhuna.

⁷ Á ndahaná wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Maggwire una yá kataná iya sadake á dabba-ka, á bina. Ma andze diyakurdiya una ñanna wá, ma andze kwá faterarka shairiya ge emnde na baaka haypa-aatare na.

⁸ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba ba iya *Ura á emnde bademme una ya edda á vaci puwansepuwe ñanna.»

*Zhele an emtsa erwa-aara
(Mark. 3:1-6; Luka 6:6-11)*

⁹ Tsetsa Yaisu áhuwa, a de demhe am mashidi-aha-aatare umele.

¹⁰ Am mashidi ñanna wá, anjka zhele an emtsa erwa-aara. Emnde na tá am huðe á bere ñanna itare tá tsagwada ba Yaisu, má watse á maganaamaga duksa na áte unjule-aara-ka, lauktu ma ta puwar elva. Ta ndavanuhe adaba ba una ñanna, a ba itare: «*Tawraitá á naba vamiteva baráma geni mí mbanaambe ura an vaci puwansepuwe emtu?»

¹¹ A ñwaterantehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki a ebyemaa kyawe á kure á dem evege sladde an kwaskwe á puwansepuwe, kyawe á edda-aara keni palla ba ñane, á zlála-ka á de sansese emtu?

¹² Sakwa ura emtu? Una ba jirire ganakini yaikke ba ura arge kyawe. Daaci estuwa, *tawraitá á vante baráma á mága slera á maggwire ge ura an vaci puwansepuwe.»

¹³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge zhele na an emtsa erva-aara na: «Pelansepele erva á ña». A naba pelanse, erva-aara gevge ba lanje ba seke umele.

¹⁴ Mázle-aara ba zláá ge *Farisa-aha ta de maga sawari-aatare geni tá maganá estara, lauktu tá keđanaakeda shifa á Yaisu.

Sleslera na Dadaamiya a eksese ñane

¹⁵ De diyeddiye Yaisu sawari-aatare ñanna maa, a naba yaa tate ñanna, a naba zlala á dem tate umele. Dikele á emnde estuwa ta daa đaba ñane. A mbateraahé emnde na ta lapika-aha na bađemme.

¹⁶ Amá a giyateraahé á ba an ndzeđa geni a de balateranseka labáre-aara ge emnde, ma ware ñane keni.

¹⁷ Estuwa jiranvejire ñane elva na ndza a balanaa nabi Aisaya, á ba ñane:

¹⁸ «A bantsa Dadaamiya:

Nawa una sleslera-aaruwa ya eksesaa ya, ñane edda una a wayanaa ervaunđe-aaruwa, yá higa jipu áte ñane. Watse yá se tsekwana áte ñane Shedekwe-aaruwa, á de balaterá ñane ge nalga-aha bađemme, geni watse yá kya shairiya-aatare bađemme.

¹⁹ Ñane, tá de mbađeke we antara ura đekideki, á de feka hula, baaka ura á de cenancena kwara-aara á dem zhegela áte we á layye-aha.

²⁰ Ñane wá, ma edda una ba seke názambakara na an dzala keni, ñane á kezleka đekideki. Ma ba seke kára á názambakara na herzhe á emtsa keni, ñane á emtsanaaka đekideki. Á de magán ba estuwa sey má ganvege jirire á Dadaamiya am dagave á emndimagwaha.

²¹ Bađemme á nalga-aha, watse tá fete tama-aatare á ba áte ñane palle.»

*Jawapa a vatertaa Yaisu ge *Farisa-aha*

(Mark. 3:20-30; Luka 11:14-23)

²² Daaci ta sanaa zhele an jini ge Yaisu, jini na ganvege zhele ñanna wulfe, ganvege uce. Amá Yaisu a naba mbanaahé zhele ñanna, ankwá á nanna ice-aara, á ndaha elva ba lanje zlađe ádaliye.

²³ Emnde bađemme tá ankwá maga ba najipu-aara, a ba itare: «Watse ba ñane una wulfe á sleksu *Dawuda, ñá ankwá ufufa na ka?»

²⁴ Amá am sarte na cenaratercena *Farisa-aha, a ba itare: «Zhele ñanna, a shaa hakuma á ba áza male-aatare á shaitaine-aha, zhera-aara *Bailjaibul, ge ñgya jini-aha am emnde.»

²⁵ Amá kerten diyeddiye Yaisu názu am ire-aatare, daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Estuweka. Bađemme á sleksire, máki tarapsete emnde gergere buwa am kwara ñanna, tá ankwá dagala am dagave-aatare wá, sleksire ñanna ba badzavbadze. Ma berni-ara, bi ma huđe á há-ara keni, máki emnde na tá am huđe-aara garevka palle, tá ankwá dagala am dagave-aatare wá, ba badzavbadze.

²⁶ Daaci máki shaitaine á ñgya jini-aha-aara ba ge ñane wá, á wava áte ire-aara ba ge ñane, á zlala estara kena kwara-aara á de katafke?»

²⁷ Náwa kwa bantsa kure, a vitaa ba *Bailjaibul hakuma ge ñgya jini-aha am ura. Máki estuwa wá, a vatertaa ware kena hakuma á ñgya jini-aha am ura ge emnde á kure? Tá kyaná ba emnde á kure shairiya-aara, geni baaka jirire am elva á kure.

²⁸ Yá ndaakur ba jirire: Yá ankwá ñgya jini-aha á ba an hákuma na a vitaa Shedekwe á Dadaamiya. Amaana wá, samsa ba Dadaamiya an sleksire-aara aseze kure.»

²⁹ Yaisu ankwá á slá Shaitaine an slendzeđa, a ba ñane á elvan ge itare: «Á dzegwaná estara ura de za há á slendzeđa máki eksevaaka slendzeđa ñanna emtsađe, a puwanse erva á kataliya, lauktu á za há-aara bađemme?»

³⁰ «Daaci ma ware una baaka an ya keni, ñane kelaade-aaruwa. Ma ware una á meliyuka ge jáhá emnde na, ñane slezafaterzađa.

³¹ Adaba una ñanna maa, yá ankwá ndaakur ba jirire: Á naba yateraareye Dadaamiya ge emnde ma haypa-ara keni, antara elva-aha mandzawe na tá valyaná itare bađemme. Amá edda una a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cuđeđe wa, baaka yanarye dekiđeki.

³² Máki ura a ndaase elva mandzawe áte *Ura á emnde bađemme wá, á naba yanarye Dadaamiya haypa-aara. Amá edda una, má a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cuđeđe wá, baaka yanarye ge ñane dekiđeki, ma am zamane na, ma am zamane na á de sawa na keni.»

Bađemme á nafa-aha ta diyaterse á ba áte egdzara-aatare

(Luka 6:43-45)

³³ «Egdza á nafa na emtake, sey tá shaná áte nafa na shagera. Tá shanka egdza á nafa emtake áte nafa laake. Ma nafa-ara keni tá diyeddiye á ba áte egdza-aara.

³⁴ Kure, elva-aha á kure á ja shifa seke wenye á zahe, kwá taa ndaaseka duksa shagera adaba kwa mandzawe-aha. We á ura wá, á ndaha ba názu jauje am ervaunđe á edda-aara.

³⁵ Slekemaare, á sa arge shagerire á názena an ndaka am ervaunđe-aara, á sanse ba názena emtake na. Slemanzawe maa, á sa arge shagerkire á názena an ndaka am ervaunđe-aara, á sanse ba názena emtanjka d'ekid'eki na.

³⁶ Yá ndaakur ba jirire: Vacite na Dadaamiya á de kya shairiya á duniya bad'emme wá, emnde bad'emme tá de shansha elva-aha laakire na tá anjka tsakaná itare na bad'emme.

³⁷ Adaba ma ware keni tá de kyanaa shairiya á ba áte elva na anjka á tsakaná njane bad'emme na, ma edda-aara áte jirire, ma áte fida keni.»

Najipu na a marsaa Dadaamiya áte Yaunas

(Mark. 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Daaci a ba emnde umele am malum-aha á *tawrait, antara *Farisa-aha, tá elvan ge Yaisu: «Malum, njá kátá ká maranjérá najipu palle, njá diyeddiye átekwa máki a belakaa ba Dadaamiya.»

³⁹ A njwete ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Amá emnde a zamane na wa, ta mandzawe-aha váyya, varanteka ervaunđe-aha-aatare ge Dadaamiya. Itare tá anjka ndava najipu ge diyise átekwa, máki a beliyaa ba Dadaamiya, amá tá shanka d'ekid'eki. Hyaahya ba najipu na a marsaa Dadaamiya áte nabi Yaunas na.

⁴⁰ Ba seke una Yaunas a magaa váha keye, vayiya keni keye, am huđe á kelfe na wá, iya *Ura á emnde bad'emme keni yá de gá váha keye vayiya keni keye am irekhya ba estuwa.

⁴¹ Vaci shairiya wá, emnde a *Niniwe tá de mbedateraambeda emnde a zamane na. Adaba itare, am sarte na cenarácena waazu a Yaunas, magarnaamaga tuba. Amá náwa anjka edda una jauje ge Yaunas kina, kure kwá manjka tuba.

⁴² Zlađe ádaliye, vaci shairiya wá, anjka slekse mukse, njane keni watse á mbedateraambeda emnde a zamane na. Adaba njane kwaye ndza a tsetaa am pute, a se cena waazu á Suleymanu sle-ilmu jipu. Amá náwa anjka edda una jauje ge Suleymanu kina, kure kwá ceneka.»

Eptsá á jini á dem urimagwe

(Luka 11:24-26)

⁴³ «Má sesse jini am ura wá, á de ja d'aba á ba am kaamba, ge tataya tate á puwansepuwe. Máki shanka wá,

⁴⁴ á bánba jini njanna: Ambane yá eptsá á dem bere-aaruwa na ya segashe am huđe-aara na. Má eptsapsa wá, á de bera ba bere an hyadá, an tsatse tseďanjje, amá baaka ura am kwa.

⁴⁵ Daaci á zlalá-aara, á de d'aha jini-aha umele na jaruje ba ge njane an mandzawire na vuye, tá sawa, tá se njá am huđe-aara. Am iga-aara wá, edda-aara á gev ambane ba una ndza am zunjwire na. Náza emnde a zamane mandzawe na keni, watse ba estuwa.»

Tara emmenjara antara egdzar mama-aha-njara ge Yaisu

(Mark. 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Yaisu anjka á ndaater waazu ge emnde am bere wá, ta semhe ge tara emmenjara antara egdzar mama-aha-njara wá, ta tsatsehe ágashe, tá kátá tá ndaha elva antara njane.

⁴⁷ Daaci ura umele a de mbedanuhe ge Yaisu, geni tá anjka ndavaná tara emmenjara, tá antara egdzar mama-aha-njara ágashe.

⁴⁸ Yaisu á njwanante ge edda-aara, a ba njane: «Ware njane emmerwa ge iya? Emnde-ara njane egdzar mama-aha-aaruwa ge iya?»

⁴⁹ Daaci á mara pukura-aha-aara an erva, a ba njane: «Náwa tara emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa tá áhuna.

⁵⁰ Ma ware una anjka á maga názu á kataná Edderwa am samaya, edda-aara egdza emmerwa zhele, bi egdza emmerwa mukse, bi emmerwa.»

¹ Vacite ñanna wá, Yaisu a tseta á ba am mba, a de nja áte we á haye geni á kwaraterse elva ge emnde.

² Daaci emnde kwakya se jarammeje ázeñjara, ñane a naba njema am paare áte ire á haye; emnde wá, baðemme tá á ba am haha áte we á haye ñanna.

³ A kwaraterse duksa kwakya an naraje-aha, a ba ñane á elvan ge itare:

⁴ «Sesse zhele umele ge de puwa nalkame am fe-aara. Am sarte na anjwa á puwa nalkame ñanna, wulfe-aha umele a de valyaa áte unjule, ta se tsakantehe ge yiye-aha.

⁵ Wulfe-aha umele, a de valyaa áte cacera, cekwa haha, a naba sesehe á ba áte watsewatsire aɗaba cekwa haha.

⁶ Amá de sesse vaciya an kára wá, deraadera áɗaba baaka slalwe ngelama.

⁷ Wulfe-aha umele zlaɓe áɗaliye, a valyemaa am dake, a waltaa am dake, a becante ge dake.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera, a magaa ire shagera. Ekte-aha umele, ta yayaa egdzara deremke; ekte-aha umele ta yayaa egdzara kul unjwahe kul unjwahe, ekte-aha umele zlaɓe áɗaliye ta yayaa kul keye kul keye.»

⁹ Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Edda una máki anjwa hyema-aara wá, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?

(Mark. 4:10-12; Luka 8:9-10)

¹⁰ Am iga á una ñanna maa, ta naba sawa pukura-aha áseza Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labára ká ndater elva ge emnde an naraje-aha?»

¹¹ A ñwaterante, a ba ñane: «Kure wá, vararakurteva barama geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya, amá itare sharanka una ñanna.

¹² Aɗaba edda una anjwa ázeñjara wá, tá de fanaarfe á de jauje á ba áte ñane. Amá edda una an erva dey wá, ba egdza una ázeñjara na kení, watse tá de lyanvulye.

¹³ Aɗaba una ñanna, yá ndater elva an naraje. Aɗaba ma tá anjwa ezhárá deme kení tá náńka; tá effa deme hyema kení, tá cenánka duksa ðekidɛki, á duka á dem hyema-aatare.

¹⁴ Estuwa, názena ndza a ndahanaa Dadaamiya á kya an we á nabi Aisaya na gevge jirire-aara. Aɗaba a ba ñane:

Kwá anjwa eccena an hyema-aha á kure, amá kwá cenanka ba názara kení. Kwá anjwa ezhara an ice-aha á kure, amá kwá nanka duksa.

¹⁵ Aɗaba degdega ire á emnde ñanna. An vanya hyema-aha-aatare, geni a demka elva-aaruwa á demkwa. An háɗá ice-aha-aatare, geni a naránka duksa-aaruwa an ñane. Aɗaba ire-aatare degdege jipu, tá sawka á sem sera-aaruwa, geni yá se mbateraambe, a ba Dadaamiya.

¹⁶ Amá kure wá, higa yaikke ge kure, aɗaba ice-aha á kure anjwa á nanna duksa-aha á Dadaamiya, hyema-aha á kure anjwa cenancena.

¹⁷ Yá bakurá ba jirire: Kwakya nabi-aha antara emnde á Dadaamiya umele ta kátá puwete ba ice-aatare áte názena kwá anjwa zharaná kure kina, amá naranka. Ndza ta kátá cena názena kwá anjwa cenánka kure kina, amá cenaranka.»

Maana á naraje an slepuwa wulfe

(Mark. 4:13-20; Luka 8:11-15)

¹⁸ «Cenaucena ba shagera náwa yá anjwa ndaakur maana á naraje an slepuwa wulfe na.

¹⁹ Emnde umele, tá cenvá elva áte *kwara á Dadaamiya, amá á duka á dem ire-aatare. Daaci á sawa zhele mándzawe, á se eksese elva ñanna am wuwa-aatare. Itare wá, ta ba seke unjule.

²⁰ Emnde umele ta ba seke cacera. Itare, má cenarvaacena elva áte kwara á Dadaamiya wá, kertenj tá lyyanán á ba an higa.

²¹ Amá tá vanteka sleɗe ge elva á Dadaamiya am wuwa-aatare. Daaci má jerje lámare umele bi zlaɗa aɗaba elva á Dadaamiya na wá, tá ya fetarfire-aatare ba watsewatse.

²² Emnde umele zlaɓe áɗaliye wá, ta ba seke dake. Tá lyevalya tsa elva á Dadaamiya, amá wá, á dem dáɗave á dzama á ire-aha á duksa á duniya gergergre, antara wáyá á nalmane á duniya kwakya. Á becanta ba una ñanna elva á Dadaamiya na am itare na, á mańka nampire ðekidɛki.

²³ Amá emnde umele wá, ta ba seke haha na sleɗe shagera na. Itare, má cenarvaacena elva á Dadaamiya wá, á duwa á dem ire-aatare ba shagera. Elva á Dadaamiya á sha sleɗe am itare, itare tá maga nampire. Emnde umele kwakya nampire-aatare; emnde umele nampire-aatare ba deydey. Emnde umele zlaɓe adaliye, nampire-aatare ba cekwa.»

Naraje an ezleha am dagave á hiya

²⁴ Daaci a bateraa naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa názu á garava an *kwara á Dadaamiya. Ankwa ura umele a ica faha-aara, a de jem hiya.

²⁵ Vacite umele an vayiya maa, duwa kelaade-aara, a naba de janem wulfe á ezleha am hiya-aara ñanna, a naba zlala.

²⁶ Am sarte na waltewala hiya a sanse ire maa, ezleha-aha keni sesse.

²⁷ Daaci duwa á emnde a slera á edda á fe ñanna á dezeńara, a ba itare tá elvan ge ñane: Ambarka á ña male! Ábi ka jaa ba wulfe á jirire am faha á ña? Labara kwakya ezleha am hiya á ña?

²⁸ A ñwaterante, a ba ñane: A maganaa ba kelaade-aaruwa lámare na. A ba emnde a slera tá elvan ge ñane: Eksakaarekse emtu ná de ica ezleha-aha ñanna baðemme á dem áhá?

²⁹ Yawanya, a ba ñane á elvan ge itare, adaba watse kwá icesice antara hiya shagera.

³⁰ Yawanya baðemme á narnáhá; má narvenahe, hyephye sarte á ica hiya wá, watse yá bateranba ya ge emnde a ica hiya geni a icarsice emtsaadfe ezleha-aha, a jaranmejahe am tate palle, a epsharupsha an kára, lauktu tá haliya hiya-aaruwa á dem kuvere.»

Naraje an wulfe á pilli

(Mark. 4:30-32; Luka 13:18-19)

³¹ Yaisu a bateraa naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «*Kwara á Dadaamiya wá, ba seke mága á wulfe á pilli, a eksante ge ura umele, a de beleme am haha am fe-aara.

³² Cekwa ba ñane am wulfe-aha á duksa, amá má de sesse, waltewala wá, hyema-aha-aara jauje ge hyema á duksa-aha umele an prempremire, gevege mama á náfa, haa yiye-aha tá maga bere-aha-aatare áte erva-aha-aara.»

Naraje an shahi á makala

(Luka 13:20-21)

³³ Yaisu a bateraa naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «*Kwara á Dadaamiya wá, ñane ba seke mága á shahi á makala. Á eksevákxa mukse ba cekwaangudí, á puwante ge ukpa tasa keye an wasla, amá á tsantetse shahi á makala na ukpa na baðemme.»

A maganaa estuwa Yaisu slera an naraje-aha

(Mark. 4:33-34)

³⁴ Yaisu a kwaraterse elva-aha ñanna baðemme na an naraje-aha gergegre, baaka názu a baterna ñane baaka naraje am huðe-aara.

³⁵ An una ñanna wá, maganaamaga názena ndza a ndaanaa nabi Aisaya am nabiyire-aara na, a ba ñane:

«Watse yá bateranba elva-aha-aaruwa ge emnde an naraje-aha.» A ba ñane zlafe ádaliye: «Duksa-aha na ndza an shebe kwaye am fakte á duniya keni, watse yá ndaatersendahe.»

Maana á naraje an ezleha am hiya

³⁶ Am sarte na Yaisu puwaterapuwa emnde, ñane keni a de demhe am bere. Ta duhe ge pukura-aha-aara á dezeńara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Palañernaapala maana á naraje an ezleha am hiya na.»

³⁷ Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Sleja wulfe wá, ba iya ya *Ura á emnde baðemme.

³⁸ Fe wá, duniya. Hiya keni maa, emnde na watse tá dem *kwara á Dadaamiya. Ezleha maa, emnde na tá átuge zhel mándzawe.

³⁹ Kelaade na a de jem ezleha ñanna am hiya, Shaitaine. Sarte á ica hiya, amaana halavuwa á duniya. Emnde á ica hiya, malika-aha á Dadaamiya. Kwaye ñane maana á naraje ñanna.

⁴⁰ Ba seke una ta icese ezleha am hiya, ta de peshanaa an kára na wá, am halavuwa á duniya keni watse ba estuwa.

⁴¹ Iya *Ura á emnde baðemme, watse yá puwa malika-aha-aaruwa á sawa, tá se dzerese emnde a emtanpire á hala antara emnde na tá vaterte ektapaare ge emnde na am kwara-aaruwa.

⁴² Malika-aha tá de puwaterem am kára á jahanama, tá de kyuwa am kára ñanna, tá de kerða slare am kára.

⁴³ Amá emnde na tá ankwa fansarfe ge Dadaamiya wá, itare tá de gev ba seke vaciya an wulwulire am zlanna á Eddetare Dadaamiya. Edda una ankwa hyema-aara a cenvaacena elva ñanna.»

Naraje an nalmane an hedá am fe, antara náza hyema

⁴⁴ «*Kwara á Dadaamiya wá, á garava an nalmane na an hedá am fe, de shansha ura umele, a shebanvehe zlafe ádaliye, á higa jipu. A de vala názu am erva-aara bademme geni sey á shekwepshekwe fe na.

⁴⁵ «Zlafe ádaliye, kwara á Dadaamiya á garava an sletsakala, á tataya ba náza hyema na shagera na.

⁴⁶ Má shansha palle, una shagera jipu zlazladá gane-aara na, á valuvale názena am erva-aara bademme, á de shekwa náza hyema njanna.»

Naraje an narre á sluwá kelfe

⁴⁷ «Zlafe ádaliye, *kwara á Dadaamiya á garava an narre na tá puwaná emnde a sluwá kelfe á dem haye, tá duwa jili á kelfe-aha gergergre á dem hufde-aara.

⁴⁸ Má naatena, tá tedese ásegashe, tá dzera kelfe shagera shagera á dem ilila-aha-aatare, una baaka nampire-aara na ta puwanvehe.

⁴⁹ Am halavuwa á duniya keni watse á magava ba estuwa. Watse tá sawa malika-aha, tá se lateraale emnde na shagera hala-aatare, antara emnde na shagerka hala-aatare.

⁵⁰ Daaci emnde na shagerka hala-aatare na maa, watse tá puwáter á dem kára á jahanáma, tá de kyuwa, tá de kerdá slare am kára njanna.»

Naraje an edda una emgyegwe a duksa antara una anjwaslire keni anjwa am mba-aara

⁵¹ Am iga á naraje-aha njanna maa, Yaisu a ndavateru ge pukura-aha-aara, a ba njane á elvan ge itare: «Cenakurancena una-aha njanna bademme?» «Cenajerancena», a ba pukura-aha tá elvan ge njane.

⁵² Daaci a ba njane á elvan ge itare: «Máki estuwa, ma ware una malum á *tawraita na anjwa fansarfe ge Slekse yaikke am samaya na, njane á garava an edda á há na emgyegwe a duksa keni, sey tá shaná á ba am mba-aara, duksa anjwaslire keni á ba am mba-aara na.»

Emnde a Nasarátu fartareka áte Yaisu

(Mark. 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³ Zlauzle Yaisu am tsakaterse naraje-aha njanna maa, á tsetehe am Tate njanna,

⁵⁴ a zlahe á dem ekse na a waletaa am hufde-aara na. A de fantau ge kwaraterse duksa ge emnde am *mashidi á Yahudiya-aha. Emnde na tá áhuwa bademme tá maga ba najipu-aara geni a shanaa áme ilmu-aara njanna, a vantaá ware hakuma á mága najipu-aha-aara njanna.

⁵⁵ Ta bantsa itare wá: «Ábi ba njane una egdza á slega nafa na? Ba njane kahe una zhera á emmenjara Maari na? Ábi ba njane una egdza emmetare ge tara Yakuba, antara Yusufu antara Simaun ira Yahuda?

⁵⁶ Ábi egdzar mama-aha-njara njwasha keni tá anjwa á ba am dagave á miya áhuna? A shanaa áme kena njane hakuma estuwa?»

⁵⁷ A piyatertaa ba una njanna ge fetaare áte njane, baaka umele.

Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma áme keni emnde tá fa zherwe áte nabi á Dadaamiya, amá am ekse-aara wá, tá feka zherwe áte njane.»

⁵⁸ Daaci Yaisu a magaa najipu-aha ba cekwaanjudí áhuwa, adába tá fetareka emnde áte njane.

14

Elva a emtsa á Yuhanna slemaga baptisma

(Mark. 6:14-29; Luka 3:19-20; 9:7-9)

¹ Daaci am sarte njanna cenancena sleksu *Hirudus labare á Yaisu. Hirudus njanna wá, njane slekse á kwara á Galili.

² A ba njane á elvan ge emnde-aara: «Una degiya ba Yuhanna slemaga baptisma. A tsetaa ba njane am faya. Adába una njanna an hákuma á mága najipu-aha gergere.»

³ A bateraa una njanna adába ndza a ndahanaa ba njane njanna geni a eksarvaksá Yuhanna. Daaci ta naba eksevaahé, ta puwete zawa áte njane, ta de belema am danggay. A ngudánaa adába uwe Hirudus Yuhanna, adába Hirudus njanna a eksantaave Hirudiya ge egdza emmenjara Filip.

⁴ Amá anjwa á ndandaha Yuhanna, geni a eksantaave mukse ge egdza emmenjara na wá, una njanna zlayeka dekidéki.

⁵ Ndza Hirudus á kátá kedá shifa á Yuhanna á ba am sarte njanna, amá a kuva emnde a ekse, adába bademme á Yahudiya-aha fartarefe an Yuhanna, geni njane nabi á Dadaamiya.

⁶ Daaci shekwaashekwa cekwaangudí wá, samsa sarte á ya Hirudus, a magaa egdza munri. Duwa á egdza á Hirudiya mukse, a de shekelaterante ge emnde na a d'ahateraa Hirudus á sem munri-aara. Una n'anna hayanhaya jipu sleksu Hirudus.

⁷ A naba zanu ba wad'a ge gyaale n'anna, geni ma a ndavanu uwe keni sey á vanteva.

⁸ Ba zlala ge gyaale na, a de ndava sawari áza emmenjara emtsaaf'e. Zlarauzle am sawari antara emmenjara maa, sawa-aara áseza sleksu Hirudus, a ba nane á elvan ge n'ane: «Iya wá, yá kata ká vite ire á Yuhanna slemaga baptisma am kwatame.»

⁹ Una n'anna namaari-aareka dekideki ge sleksu Hirudus, amá am a zanuwa ba nane wad'a ge gyaale n'anna á katafke á emnde-aara bademme, a naba eksaarhe. Daaci a ba nane: A varanteva ba n'azena a ndavana nane.

¹⁰ Daaci a naba bela ura á de ica ire á Yuhanna slemaga baptisma am dangay.

¹¹ Ta de icaa ire áte Yuhanna am dangay wá, tá sanhe am kwatame, ta se vante ge gyaale n'anna, nane keni a zlala an ire na á deza emmenjara.

¹² Saremsa pukura-aha-aara ge Yuhanna, ta se eksante emtsa-aara, ta de hedehe, ta naba de mbedanu labare ge Yaisu.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyebe

(Mark. 6:30-44; Luka 9:10-17; Yuh. 6:1-14)

¹³ Cenancena Yaisu labare á emtsa á Yuhanna, ta naba tsetehe am tate n'anna, ta dema am paare á yawe, ta zlala á dem tate na ta baaka emnde átekwa na. Cenarancena emnde am hude á ekse geni zlazlala Yaisu maa, bademme á emnde saresse am eksa-aha-aatare, ta dabem Yaisu an sera, ta d'aba ba we á haye, we á haye.

¹⁴ De sessa Yaisu am paare maa, á zh'ará ba dikele á emnde tá kela ádezenjara, a naba zatervaarhe, a mbateraah'e emnde na ta lapika-aha am dagave-aatare.

¹⁵ Eblyabelya vaciya maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á dezenjara, a ba itare tá elvan ge nane: «Baaka vaciya mazla-aara, tate na keni kaamba, ambane puwataapuwa emnde na, a zlarzlala á dem ekse-aha, tá de shakwanu náza za ge shifa-aha-aatare.»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma zlalarka keni ba kalle, vawaterteva ba kure názu tá zuze.»

¹⁷ Amá ta n'wanante a ba itare: «Baaka duksa ázenjere, sey ba depain ilyebe, antara kelfe buwa, baaka umele.»

¹⁸ «Sawansa una n'anna ásezerwa», a ba Yaisu.

¹⁹ Daaci a ba nane á elvan ge emnde: «Njawanja bademme áte masa na.» Nane a halante depain ilyebe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, daaci a kwacaa depain-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vaterta ge emnde.

²⁰ Bademme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte hude-aara, aley jauje zla'be ádalije. Pukura-aha ta halante jugena-aara n'anna w'ará kelaawa ju buwa.

²¹ Kezlakula á emnde a z'á náza z'á n'anna wá, tá maga zála debu ilyebe, baaka njwasha antara egdzara am hude-aara.

Yaisu á z'lálá an sera áte ire á haye

(Mark. 6:45-52; Yuh. 6:15-21)

²² Shekwaraaka dekideki am iga á za depain n'anna, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Dawemda am paare, dawedde kure zunjwe á katafke-aaruwa, ebzaubze guwa á kya erwa. Iya wá, yá puwataapuwa emtsaaf'e emnde.»

²³ Puwataapuwa emnde maa, a naba d'aleme am egdza wa ba nane palle, ge de maga maduwa. Dem vayiya ba shagera, ba nane palle áte wa n'anna.

²⁴ Am sarte n'anna wá, paare na pukura-aha tá am hude-aara na, zlazlala yiyiye. Amá an'kwa á magan'á palasa vadza á yawe áhuwa, ad'aba a se yateruwa válale, á berhaterá á sem iga.

²⁵ An iren'lya wá, a duhe ge Yaisu de shateraasha pukura-aha-aara na áte ire á haye, amá á zlala á ba an sera-aara áte ire á haye n'anna.

²⁶ Ba naranna pukura-aha-aara nane an'kwa á zlala áte yawe na wá, gazlargazla jipu, ta naba fu hula ge lyawa, ad'aba itare ta kurken shaitaine á yawe.

²⁷ Kertenj a ndaater elva Yaisu: «Gazlauka degiya una ba iya, a wakurka lyawa», a ba nane á elvan ge itare.

²⁸ A n'wanante ge Piyer, a ba nane á elvan ge nane: «Máki ba jirire una ba ka Yaakadada wá, ndaasendahe elva á n'á palle, geni yá duwa á dezenjara áte yawe ba seke náza á n'á.»

²⁹ «Sawa!» a ba Yaisu á elvan ge nane. A naba tsekwese am paare na ge Piyer, a fantau ge zlala áte yawe á deza Yaisu.

³⁰ Amá ba a fantau ge zhárá mága á effeya wá, a ja ge lyawa, a fantau ge ngye á dem yawe. Daaci a naba fu hula: «Yaakadada-aaruwa lyilya!»

³¹ Kertenj a velante erwa-aara Yaisu, a de njanaahe, a ba njane á elvan ge njane: «Degiya jeba á cekwire á fetarfire na! Labara ka magaa shaige?»

³² Daaci ta dalema am paare bukerde-aatare. Tseriyye a naba duhe ge válale keni.

³³ Pukura-aha bademme ta kezlan ugje ge Yaisu am paare njanna. A ba itare tá elvan ge njane: «Ekka wá, ka *Egdza á Dadaamiya ba jirire.»

Yaisu a mbaa lapika-aha am Gainaizarait
(Mark. 6:53-56)

³⁴ Ba ebzarubze haye, daaci daraada am haha á Gainaizarait.

³⁵ Emnde a ekse na ta de tsekwa am huđe-aara na diyareddiye Yaisu, daaci duwa-aatare ge itare ta hyenne labare-aara am haha-aatare bademme, ta naba sanaa emnde na ta lapika-aha na bademme ge Yaisu.

³⁶ Ta ndavanuhe geni a vaterteva baráma ge emnde na lapika vuwa-aatare na, tá fafetefafa ba erwa-aha-aatare á ba áte we á nangyuwe-aara keni. Daaci emnde na ta fafete erwa-aha-aatare áte nangyuwe á Yaisu bademme mbarembe.

15

Elva a nafé á eggye-aha werre
(Mark. 7:1-13)

¹ Am iga á una njanna maa, ta semhe ge *Farisa-aha antara malum-aha á *tawrait á sa am huđe á Urusaliima, ta se ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare:

² «Labara pukura-aha á ja tá manka názu ta kwaramisaa eggye-aha á miya? Adaba njá anjka zharaterzhara tá bareka erwa ge za náza za áte nafé á emnde a nadina.»

³ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Ekkure maa, labara kure keni kwá anjka cudá názu a ndaasa Dadaamiya, an tsaha na kwa jansaara ba kure?»

⁴ Adaba a ba Dadaamiya, dematervedeme tara eddeja an emmeja. Ma a ndaahasaa ware elva mándzawe áte eddejara, bi áte emmejara keni, sey tá eja ba shifa-aara.

⁵ Amá kwa bantsa kure wá: Máki ndakansendahe ge eddeja, bi ge emmeja, geni nalmane na ma andze yá melakumele an njane na wá, anjka fanefa tsekemme, watse yá danán ge Dadaamiya.

⁶ Máki ndakansendahe estuwa wá, ka baaka an wedera melanu ge eddeja, ma emmeja keni mazle-aara. An jeba á tsaha á kure njanna, kezlakuranveka názena a ndaasaa Dadaamiya emtu? Kezlakuranvekezle ba parakke!

⁷ Egdzara á fida-aha, tá demka am huđe á kure dekideki. Sesse jirire á názena ndza a ndahanaa Aisaya am nabiyire-aara na. Ndza a ndahanaa á ba áte kure. Adaba a ba njane:

⁸ «A bantsa Dadaamiya wá: Emnde na wá, tá anjka á galiyá á ba áte we, am ervaunđe-aatare ta yiyiye an ya.

⁹ Tá anjka jáháva deme am sera-aaruwa, amá una njanna ba dey. Adaba itare tá ndáhá ba nafé-aha á emndimagwaha, ta ganve ba seke elva-aaruwa.» »

Kazlaŋa na á badza ura an Dadaamiya
(Mark. 7:14-23)

¹⁰ Daaci a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme: «Sawmbare, cenauvaacena elva na ba shagera:

¹¹ Názu á badza ura wá, á badzaná názu á fana edda-aara á dem mbuweka, á badzaná ba názu á segashe am mbuwe á edda-aara.»

¹² Ta duhe ge pukura-aha-aara á dezejara, a ba itare tá elvan ge njane: «Diyakdiya emtu ganakini anjka á waterwa elva á ja na am ervaunđe ge *Farisa-aha?»

¹³ A ba Yaisu: «Bademme á wulfe na a janaa Edderwa na am samaya na ka tsawe, watse tá efbeta á degashe.

¹⁴ Yawaterya seke itare, ábi ta wulfe-aha tá tádá wulfe-aha seke itare. Máki wulfe á tádá ukfejara wulfe, ba bukerdfire-aatare tá de puwa á dem evege.»

¹⁵ A ba Piyer á elvan ge njane: «Palanjeraapala maana á naraje na njá cenvaacena.»

¹⁶ «Ba kure keni kwaasau kwá cenanka?»

¹⁷ Bademme á názena á dem mbuwe á urimagwe, a tsekwa á ba á dem huđe, amá á degashe zlafe adaliye am njane; una njanna ni diyakurka?»

¹⁸ Amá názu á segashe am mbuwe á ura wá, kwaye a fantau á sawa am ervaunđe, á badzaná ba una njanna edda-aara.

¹⁹ Adába kwakya dzama ire mandzawe na á segashe am ervaunđe á ura. Á berhaná ba una nanna á de ja shifa, antara mága gwardzire, antara dakarire, an neylire, fidire, ira sanse elva yayiaihe.

²⁰ A badzaná ba jeba á duksa-aha nanna ura. Adába zu duksa an erva na baraaka áte nade á emnde a nadina wá, una nanna á badzeka ura.»

Mukse á emnde a jeba umele fetarfe áte Yaisu

(Mark. 7:24-30)

²¹ Am iga á una nanna maa, a tsetehe ge Yaisu am tate nanna, kwaye a zlala á dem haha á Tirus antara Sidaun.

²² Ankwa mukse Kanani umele á njá am haha nanna, a sawhe á seza Yaisu, a ba njane á elvan ge njane á ba an ka kwara: «Edda-aaruwa! Ura jeba á *Dawuda! Tasle á nja zivarze! Adába ankwa egdza-aaruwa mukse an shaitaine, ankwa á maga ba palasa.»

²³ Amá mbedanareka Yaisu ba elva palle keni. Mukse na keni yanka dabaterdaba. Ta naba duhe ge pukura-aha-aara á dezerjara, a ba itare tá elvan ge njane: «Ndandaha seke elva palle ge mukse na a ezzlala mazle-aara, adába ankwa á hulamitehula ba dey.»

²⁴ A nwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Iya wá, belarika ge emnde umele, ta beli ba ge emnde a *Iserayiila, adába itare ta ba seke kyawe-aha na, ta kefa an kefa na.»

²⁵ Amá cenaaka mukse na, a naba se njanta sera ge Yaisu: «Tasle á nja meliyumele edderwa», a ba njane á elvan ge Yaisu.

²⁶ A njwanante ge Yaisu, a ba elva-aara á elvan ge mukse na: «Haleta dafa á egdzara, puwateranve ge kere-aha wá, zlayeka dekideki.»

²⁷ «Ba estuwa», a ba mukse na, «amá ma kere-aha keni tá wazaná ba itare kwaca á dafa na á valya á sawa am erva á dada-aha-aatare na.»

²⁸ A ba Yaisu: «Ekka mukse na, kwakya fetarfure á nja. Názena ká kataná ká nanna wá, a gevge á ba áte una nanna.» A naba mbehe ge egdza á mukse nanna á ba am sarte nanna.

Yaisu a mbateraaha emnde na ta lapika-aha

²⁹ Am iga á una nanna maa, a tsetehe ge Yaisu am tate nanna, a daba we á haye á Galili, a de daleta áte egdza wa umele, a de njehe áte egdza wa nanna.

³⁰ Nalga á emnde kwakya ta dabem Yaisu á dete wa nanna, ta danaa antara emnde a dere, antara wulfe-aha antara nguryekwe-aha, an uce-aha, antara lapika-aha umele gergere kwakya, ta de puwateraa am sera á Yaisu, a mbateraaha bademme.

³¹ Emnde na ndza ta uce-aha tá ankwa ndaha elva ba lanje; emnde na ndza ta nguryekwe-aha mbarembe; emnde na ndza ta dere-aha tá ankwa zlala ba lanje; emnde na ndza ta wulfe-aha keni tá ankwa nanna ice-aha-aatare bademme. Bademme á emnde na ta naa una nanna, tá maga ba najipu-aara. Daaci bademme ta fantau ge galá Dadaamiya á emnde a *Iserayiila.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ufafe

(Mark. 8:1-10)

³² Am iga á una nanna maa, Yaisu a dftaa pukura-aha-aara, a ba njane á elvan ge itare: «Emnde na tá wiwa am ice ge iya, adába hare keye vatena tá á ba ázerwa, názu tá ezza keni baaka. Wayanka yá puwaterapuwa ba estuwa tá an waya am hufe, a de mbadateraaka waya áte barama a da.»

³³ A ba pukura-aha tá elvan ge njane: «Mí de shaná áme kena náza zá am kaamba na ni haa á hyater ge emnde kwakya estuwa?»

³⁴ «Ankwa wanyara depainj ázekure?» a ba Yaisu á elvan ge itare. A ba itare: «Ankwa depainj vuye, antara egdza kelfe-aha cekwaangudi.»

³⁵ Daaci «njawinja am haha,» á ba Yaisu á elvan ge emnde bademme.

³⁶ Nane a halante depainj-aha vuye antara egdza kelfe na, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kwacaaha, daaci a naba tegateraa ge pukura-aha-aara, itare ta tegateraa ge emnde.

³⁷ Ma ware-aatare keni a zuhe á ba áte hufe-aara, ta yanaa ba itare náza zá. Pukura-aha ta jema jugena-aara ilila vuye.

³⁸ Kezlakula á emnde na ta za náza za nanna, tá maga zála debu ufafe, baaka njwasha antara egdzara am hufe-aara.

³⁹ Daaci Yaisu a puwaa emnde. Am iga-aara maa, a dema am paare, a zlala á dem haha á Magadan.

16

**Farisa-aha antara *Saduki-aha tá ndava nalaama áza Yaisu*

(Mark. 8:11-13; Luka 12:54-56)

¹ Ta sawhe ge *Farisa-aha, antara *Saduki-aha áseza Yaisu, ta se tsagwadana áte elva, a ba itare tá elvan ge ñane: «Máki a belakaa ba Dadaamiya wá, marañeranamara najipu palle geni ñá diyeddiye átekwa.»

² A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ábi kure máki hyaahya yawe kwakya dem eblya vaciya, kwá ba: Makuralla wá, watse ba lanje slede.»

³ An enlyla-waabere keni, má kwa nanna danjwe ekte á samaya, á ngya vaciya á ba am hude-aara, kwá ba: Watse á maga yawe vatená. Iyau, nalaama-aha na anjwa á magava áte samaya wá, bademme diyakurdiya; duksa-aha na anjwa á marakurná Dadaamiya am zamane na wá, diyakurka!

⁴ Kure emnde na kwá am zamane na, kwa mándzawe-aha jipu, vakuranteka ervaunje á kure dekideki ge Dadaamiya. Kure kwá ndava najipu! Ba palle keni kwá nanka mazle-aara, hyaahya ba una kwá anjwa ndaaná áte Yaunas werre na.» Ba a ndaaterse una, a naba yaterhe, a zlala-aara.

*Shahi á makala á *Farisa-aha antara *Saduki-aha*

(Mark. 8:14-21)

⁵ Am sarte na tá anjwa zlala, tá átira degashe am haye á dete iga á guwa, pukura-aha ta naba viyaa depainj, slaslarka ekseksa-aara.

⁶ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Faufa hyema ba shagera, tsufautsufa ire á kure átuqe shahi á makala á *Farisa-aha antara *Saduki-aha.»

⁷ Am cenaránka pukura-aha názu a ndahanaa ñane, a ba itare am dagave-aatare: «Yaisu a ndaha una ñanna adaba mi viyaa depainj na.»

⁸ Carare cenancena Yaisu elva na tá anjwa ndahaná itare am dagave-aatare, a ba ñane á elvan ge itare: «Labara kwá tsala elva a baakire á depainj am dagave á kure? Kure degiya baaka fetarfire á kure dekideki!

⁹ Sem ba kina keni aley zlafe ba kwá cenanka? Kwá yeheteka á ba áte depainj ilyeße na ya kwacateraa ya ge emnde debu ilyeße na emtu? Kwá yeheteka á ba áte kezlakula wára-aha na kwa nahetaa an jugena-aara na emtu?

¹⁰ Zlafe adaliye kwá yeheteka áte depainj vuye na ya kazlateranvaa ya ge emnde debu ufade antara kezlakula á ilila-aha na kwa nahete an jugena-aara na emtu?

¹¹ Labara kwá lanaaka ganakini ya ndaakur elva á depainj ka? Iya wá, ya bakuraa, tsufautsufa ire á kure ba shagera atuge shahi á makala na á segashe am *Farisa-aha antara *Saduki-aha.»

¹² Daaci sharantaushe pukura-aha mazle-aara geni Yaisu ndahaaka elva a shahi á makala na tá puwaná am depainj; ñane a ndaha ba elva a názu tá kwaratersa *Farisa-aha antara *Saduki-aha ge emnde.

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na*

(Mark. 8:27-30; Luka 9:18-21)

¹³ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a zlalehe antara pukura-aha-aara á dem Kaysariya á Filip. A de ndavateru ge pukura-aha-aara áhuwa, a ba ñane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde bademme mu, emnde ta baa ya ware?»

¹⁴ Ta ñwanante, a ba itare: «Ta bantsa emnde umele ka Yuhanna slemaga baptisma; a baa emnde umele, ka *Ailiya; a baa emnde umele zlafe adaliye ka Yairaimiya, bi ka ba nabi umele.»

¹⁵ «Ay, kure ma, kwá ba ya ware?»

¹⁶ A ñwanante ge Simaun Piyer: «Ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya na á fa shifa am ura na.»

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Simaun egdza á Yaunas, ekka wá, shakansha barka kwakya, adaba jirire na ka cenaana áza urimagwe ka, a vaktaa ba Edderwa na am samaya na an ire-aara.

¹⁸ Yá ndak ba jirire Piyer: Ábi zhera á ña ñanna wá, amaana palaha. Yá faná áte palaha ñanna emnde na tá fetaare áte ya na bademme. Ma emtsa keni á de dateruka dekideki.

¹⁹ Yá fakem egdza a tsekweram á wera *kwara á Dadaamiya am erva ge ekka. Ma ka piyetaa uwe ge emnde am duniya na keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna. Ma ka yateraa baráma á uwe ge emnde keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna.»

²⁰ Am iga á una ñanna maa, a tefaterte hyema ge pukura-aha-aara, geni a ndaranka ge ura umele dekideki, ganakini *Almasiihu ñanna ba ñane.

Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya

(Mark. 8:31-9:1; Luka 9:22-27)

²¹ Yaisu a fantau am sarte nanna ge ndaaterse elva á ire-aara ge pukura-aha-aara, a ba nane á elvan ge itare: «Sey ba yá duwa á dem Urusaliima. Tá de magiya palasa kwakya male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraita. Tá de zlnaazle shifa-aaruwa bademme, amá am hare ge keyire wá, watse yá sesse zlafe adaliye an shifa.»

²² A naba dāhese ge Piyer ba itare ta buwa antara Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «A piyetepiya Dadaamiya jeba una, a gevka deme jeba una áte ka Yaakadada-aaruwa!»

²³ Amá Yaisu a eptsanaa ge Piyer, a ba nane á elvan ge nane: «Giyapteka dekideki, ekka, ka Shaitaine, ká kátá mbediya á dem haypa. Adaba nāzena ká dzamaná ka na jarammeka antara náza á Dadaamiya, náza á nā na ba názu tá dzamaná emndimagwaha.»

²⁴ Daaci a ba nane á elvan ge pukura-aha-aara bademme: «Máki edda-aara wayaawayā dāba ya wá, a dzameka shifa-aara dekideki, a eksanteksa dzanjgala-aara, á dābidāba an nane.»

²⁵ Adāba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de kešanaakeda. Amá edda una a kešaa shifa-aara adāba ya, á de shansha zlafe adaliye.

²⁶ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na bademme keni, máki kešanaakeda shifa-aara wá, ázara nampire-aara ge nane? A de maganánka duksa dekideki. Adāba baaka duksa na urimagwe á de vara shifa-aara an nane.

²⁷ Ya *Ura á emnde bademme wá, watse yá sawa antara malika-aha-aaruwa, an sleksire á Edderwa. Watse yá se pelaterse ge emnde bademme, ma ware keni yá se pelansa á ba áte nāzena ndza a maganaa nane.»

²⁸ A ba nane zlafe adaliye: «Yá ndaakur ba jirire: a ba am dagave á kure na keni, tá ankwā emnde na ní tá de emtseka ba estuwa, sey má naranā sawa-aaruwa ya *Ura á emnde bademme, má watse yá sawa am sleksire yaikkē.»

17

Eptsaptepsa Yaisu a gev umele

(Mark. 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ A magaa hare unkwāhe am iga á una nanna maa, Yaisu a detaa tara Piyer, antara Yakuba, ira Yuhanna egdza emmenjara ge Yakuba nanna, a dateraa áte ire á wa umele sladde ba itare-itare áhuwa.

² Daraada áhuwa maa, a naba eptsavte ge Yaisu am ice-aatare wá, gevge umele ba seke nane ka mazle-aara. Feke-aara ankwā á mba wulwulire ba seke vaciya, nanjyuwe-aara gevge dzayye ba telle, ankwā mbe ba seke parakkire.

³ Daaci pukura-aha na tá zhāra ba emndu werre, tara Muusa antara *Ailiya, tá ankwā ndaha elva antara Yaisu.

⁴ A ba Piyer á elvan ge Yaisu: «Yaakadada-aaruwa, una shagera jipu nere keni nā ankwā áhuna na. Má wayak-wayā wá, yá maganaamaga dzadzawe-aha keye, palle náza á nā, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.»

⁵ Zlafe ba elva nanna keni ndaaseka Piyer wá, a naba tsekwaterarhe ge kumba. Ankwā kwara á ndaha elva am kumba nanna. A ba edda-aara: «Una na wa, Egdza-aaruwa! Bademme á higa-aaruwa á ba áte nane. Cenausena nāzena á bakurná nane.»

⁶ Cenarancena pukura-aha na kwara nanna maa, jaterja lyawa bademme, reppe ta kazlaa ugje am haha bademme.

⁷ A gapte ge Yaisu á dezetare, a de gejatertehe: «Naba tsawetse. A wakurka lyawa,» a ba nane á elvan ge itare.

⁸ Ta kante ire wá, ta naa ba Yaisu palle baaka ura umele ázenjara.

⁹ Am sarte na tá átira tsekwa á sa áte ire á wa nanna maa, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma ge ware keni ndaawanka nāzena kwa nanaa kure na dekideki, dem sarte na má tsanetsa ya, ya *Ura á emnde bademme am faya.»

¹⁰ Zlauzle elva-aara, ta naba ndavanuhe ge pukura-aha na, a ba itare tá elvan ge nane: «Máki estuwa, labara tá bantsa malum-aha á *tawraita geni watse á semse emtsaadē Ailiya ádaliye na?»

¹¹ A njwaterante ge Yaisu: «Una ba jire-aatare, ba seke una ta ndahanaa itare nanna, á eptsā Ailiya emtsaadē, á se tsatsanaatsatsa nane duksa bademme.»

¹² Amá wá, yá ndaakur ba jirire: Ailiya wá, ndza eptsapsa á sawa, diyarseka ba emnde, ta naba maga hakuma-aatare áte nane. Ya *Ura á emnde bademme keni tá de magiyán ba estuwa.»

¹³ Daaci diyareddiye pukura-aha mazle-aara ganakini á ndaater elva a Yuhanna slemaga baptisma.

Yaisu ngyansengye jini am egdzere
(Mark. 9:14-29; Luka 9:37-43)

¹⁴ Tsekwaretsekwa á sa áte ire á wá, ta se bera jahava á emnde. A duhe ge zhele umele, a de kezla ugje am sera á Yaisu,

¹⁵ a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada-aaruwa, tasle á ña zanvareze seke ge egdza-aaruwa, anjwa á maganá palasa tauraurau, ser kwakya á valyaná á dem kára, antara á dem yawe.

¹⁶ Ya saterán ge pukura-aha á ña, amá dzegwaránka mbanaamba.»

¹⁷ Ba wera we-aara ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure dekideki, kwa mandzawe-aha jipu! Watse yá njá antara kure dem laukte-ara? Yá fakurá erwaunđe dem sarte-ara estuwa? Sawiyansa kwa kure egdze ñanna ge iya!»

¹⁸ Daaci Yaisu a valaarhe á ba an ndzedá ge jini na am vuwa á egdze ñanna, a ngyansehe, kertej, a naba mbehe ge egdzere á ba am sarte ñanna.

¹⁹ Am iga á una ñanna maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á ba an niya ge ndavanu una ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labara dzegwaneranka ñere ngyesaa jini ñanna?»

²⁰ A nwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «A maganaa cekwire á fetarfire á kure. Yá ndaakur ba jirire: Máki anjwa fetarfire á kure cekwaanjudí, ma ba seke wulfe á pilli keni, kwá bananba ge wa na: Tsetse áhuna, ezzlala ádehuwa, ba jirire á tsetse, á zlala, baaka názu á jakurviyaaje dekideki. ((

²¹ Amá ñane, jeba á jini na, sey tá ngyanse an maduwa, antara tsufa ndera.))»

Yaisu á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mark. 9:30-32; Luka 9:43-45)

²² Vacite umele jaremmeje pukura-aha am Galili, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde bademme wá, watse ta fime am erva ge emnde.

²³ Emnde ñanna tá de jija. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.» Ba cenarancena una ñanna pukura-aha maa, daremda am dzama ire yaikke.

Elva a puwa hadama á mashidi

²⁴ Am sarte na daremda tara Yaisu antara pukura-aha-aara á dem Kafarnahum, ta duhe ge emnde a jaha hadama á mashidi á deza Piyer, ta de ndavanuhe, a ba itare: «Malum á kure na ñane á puweka hadama á mashidi emtu?»

²⁵ A nwaterante ge Piyer: «Á eppuwa», a ba ñane á elvan ge itare.

Daaci am sarte na Piyer anjwa á dem bere, Yaisu a ndavanu elva, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ndindaha mu, emnde-ara una tá puwaná hadama antara náza ñezla ge slekse á larde? Egdzara á larde emtu, wayve-aha he?»

²⁶ A nutehe ge Piyer: «Tá puwaná ba wayve-aha», a ba ñane. A ba Yaisu: «Daaci estuwa tá puweka egdzara á larde.

²⁷ Aley keni wá, mi zladaterveka erwaunđe ge emnde ñanna. Daaci edduwa áte we á haye, de puwumpuwa narre á ña á dem haye, kelfe na ká de eksaná ka zunñwe na wá, naba werura we-aara, watse ká shansha shunju am mbuwe á kelfe ñanna, á hyephye ge puwa hadama á miya antara ka, naba vaterveva.»

18

Ware male am kwara á Dadaamiya?
(Mark. 9:33-37; Luka 9:46-48)

¹ A ba am sarte ñanna, ta duhe ge pukura-aha á deza Yaisu, ta de ndavanuhe, a ba itare: «Am *kwara á Dadaamiya mu, ware una male arge emnde umele?»

² Ge vaterter jawapa, Yaisu a dante egdzere, a tsanaahe á katafke-aatare,

³ daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Máki eptsakurapteka, gakurevka ba seke egdzara mesheshe, kwá demka am kwara á Dadaamiya dekideki.

⁴ Ura male am kwara á Dadaamiya wá, ba edda una má ganaaga ire-aara, a ganve ire-aara ba seke egdze na náwa ñane na.

⁵ Ma ware una a lyevaa egdzere seke una afaba elva-aaruwa, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa.»

Kazlanja na á mbedá ura á dem haypa
(Mark. 9:42-48; Luka 17:1-2)

⁶ Am iga á una ñanna maa, a ba ñane: «Má edda-aara mbedfanaambedfa palle á egdzara ñanna ta fetaare áte iya na á dem haypa, ámbane tá ngud'anemngud'a nákwá á ha hiya am mbiye, tá eblyanma am haye á emtsa, ñgulme ba una ñanna ge edda-aara.

⁷ Kay! Palase á duniya na, adaba kwakya názena á puwa emnde á dem haypa, ñaaka janaaje-aara ðekideki. Amá laruwa ge edda una emnde tá puwa á dem haypa adaba ñane na.

⁸ «Máki erwa á ña, bi sera á ña ankwá á dáka á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye yiyiye an ka. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an erwa palle bi an sera palle, arge una ká njá an ubiya-aha á ña bademme, amá ká dem kára náza ba ge ðekideki na.

⁹ Máki ice á ña á dáka á dem haypa wá, sansese ice ñanna, eblyanveblye yiyiye an ka. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka ðekideki na an feke palle, arge una ká njá an ice-aha á ña bukerde, amá ká dem kára na ñaaka emtsa-aara dem ba ge ðekideki na.»

Naraje an kyawe na ndza ked'aakeda, sharánsha

(Luka 15:3-7)

¹⁰ «Tsufautsufa ire á kure ba shagera, epsawanaaka ba ura palle keni am egdzara ñanna. Yá ndaakur ba jirire: Malika-aha-aatare tá ba tsatse á katafke á Edderwa am samaya. ((

¹¹ Adaba iya *Ura á emnde bademme wá, ya se ñezla una ked'aakeda na.))

¹² Máki ura an kyawe-aha-aara deremke, amá ked'aakeda kyawe palle am kaamba, á yanka kyawe-aha kul maselmana ju maselmana na áte wa, ñane á tsekwa á de tataya una ked'aakeda na emtu? Emtu ázara a ba kure?»

¹³ Yá ndaakur ba jirire, má de shánsha wá, á higetehiga erwaunde-aara jipu á ba arge kyawe-aha kul maselmana ju maselmana na tá ankwá na keni.

¹⁴ Eddekure na am samaya na keni ba estuwa. Ñane wayaaka ðekideki ganakini á keda ba palle-aatare keni am egdzara-aara ñanna.»

Elva áte egdza emmeña má a gu haypa an ka

¹⁵ «Máki egdza emmeña gawge haypa an ka wá, de ndandaha ba kure kwa buwa antara ñane. Má cenakvaarcene, tsakanmartse ge egdza emmeña.

¹⁶ Amá máki yanaaya elva á ña wá, ká se tatayewa ura palle, bi emnde buwa, lauktu kwá duwa zlafe ádaliye antara itare, geni a gevge á ba áte una a ndahanaa wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Ma ugje-ara keni a tsatse á ba áte seyde á emnde buwa bi keye na.

¹⁷ Amá máki cenaaka náza-aatare zlafe ádaliye wá, naba bateranba ge emnde a fetarfe am jahava. Má cenaaka náza á aiklaisiya wá, a gevge ba seke ura á jeba umele, ba seke edda ñezla mazle-aara á katafke á ña.»

Má kwa yanaa kure ura, am samaya keni tá de yanaa

¹⁸ Am iga á una ñanna maa, a ba ñane: «Yá bakurá ba jirire: Ma kwa piyetaa uwe am duniya na keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna. Ma kwa yateraa baráma á uwe keni, am samaya keni tá á ba áte una ñanna.

¹⁹ «Yá ndaakurndaha zlafe ádaliye: Má emnde buwa am dagave á kure ta ngud'aa ye-aatare palle ge ndava duksa am maduwa, á vaterteva Edderwa na am samaya na duksa ñanna.

²⁰ Adaba am tatu ta jamme emnde buwa bi keye am zhara-aaruwa, iya yá ankwá am dagave-aatare.»

Naraje an sleslera na kwalekwale yanaare haypa ge ura

(Luka 17:4)

²¹ Daaci a tsetehe ge Piyer damme á deza Yaisu ge ndavanundave, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, yá yanaare haypa ser wanyara ge egdza emmerwa, máki ñane á far ba mága haypa an ya? Dem ser vuye emtu?»

²² «A'aa ser vuyeka, ser kul vuye kul vuye», a ba Yaisu.

²³ Am iga á una ñanna a ba ñane: «Náwa gáráva á názu á magavá am *kwara á Dadaamiya: Ankwá slekse umele, a detaa emnde a slera-aara geni tá vante lisaafi á nalmene-aara bademme.

²⁴ Demde am lisaafi wá, jesarje edda á gema-aara á daban ge nalmene kwakya jipu, ta eksanvaahé.

²⁵ Edda-aara njanna ba názára-aara keni baaka ge pelese gema na. Daaci a ba zanwe-aara: Eksauvaksá irice-aara velawuwele. Velawuwele mukse-aara, antara egdzara-aara, ira názu am huđe á há-aara bademme, ge pela gema-aaruwa an njane.

²⁶ Daaci a duhe ge zhel njanna á deza edda á gema, a de kezlaa ugje á katafke-aara, a ba njane: Tasle á nj fifa ervaunđe ambarka á nj, yá eppela bademme.

²⁷ Ura male na a naba zanvaarehe, a yanaa gema njanna bademme, a belanaahe.

²⁸ «Amá njane ba segashe-aara, a se ja ba ire antara ukfejara, ndza tá am slera palle, njane keni a daban ge egdza gema wá, a naba njanaahe am kwara: Sey ká pelisepele duksa-aaruwa, a ba njane á elvan ge ukfejara na.

²⁹ Ukfejara a kezlanaa ugje, a ba njane: Tasle á nj fifa ervaunđe yá pelaksepele bademme!

³⁰ Amá faaka ervaunđe dekideki, a de nguđehe am dangay, sey máki pelesepele duksa-aara bademme.

³¹ «Ba ta naa una njanna emnde umele na ndza tá am slera kerđe na wá, tá geja ba ire. Tá de balanse labara njanna bademme ge zanwe-aatare.

³² Daaci zanwe a naba belaa emnde-aara, ta de dnanante, a ba njane á elvan ge njane: Ekka wá, ka slemándzawe ba jire. Ekka ni ya naba yakaare gema-aaruwa bademme adaba slapala á nj;

³³ Abi zlaya ka keni ma ká zanvaareze estuwa ge ukfejara?

³⁴ Jaaja ervaunđe zanwe-aara. A ba njane: A daránda á dem dangay, njane keni sey má pelesepele gema-aaruwa bademme.»

³⁵ Am iga á una njanna maa, a far una Yaisu: «Edderwa na am samaya na keni, á de magakurán ba estuwa ge kure keni, má kwá yateraareka an ervaunđe á kure palle ge emnde a magakuraa haypa.»

19

Elva á Yaisu áte elva a ica nika

(Mark. 10:1-12)

¹ Yaisu zlanazle elva-aara, a naba tsetehe am Galili, a zlala á dem haha á Yahudiya áte iga a guwa á Urdun.

² Emnde kwakya ta dabemhe áduwa, emnde umele tá an emnde-aha-aatare ta lapika-aha. Yaisu a de mbateraaha.

³ Daaci ta duhe ge *Farisa-aha umele ádeza Yaisu, ta de tsagwadanaa áte elva. Ta de ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge njane: «Vantevahe *tawraita baráma ge zhele geni á belánaabelá mukse-aara adaba dalila á ma uwe keni?»

⁴ A njwaterantehe, a ba njane: «Ndaakurseka názu am wakita á Dadaamiya emtu? Am fakta wá, Dadaamiya a nderaterhe tara zhele an mukse.»

⁵ Daaci a ba njane: «Adaba una njanna, zhele á yá tara eddenjara antara emmenjara, tá mázláva an mukse-aara; itare ta buwa njanna, tá gevge ba vuwa palle.

⁶ Estuwa, ta buweka mázle-aara, tá geva ba vuwa palle. Daaci názena ni a janmaa Dadaamiya wá, a icanveka urimagwe.»

⁷ *Farisa-aha njara ta ndavanuhe: «Labara a bantsa Muusa zhele á vante nalmesheri á ica nika ge mukse, máki ba estuwa?»

⁸ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Muusa a vakurte baráma a pakyava antara njwasha-aha á kure na wá, adaba degdegire á ire á kure. Am fakta wá, ndza estuweka dekideki.

⁹ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a belaa mukse-aara, wallá a ekseva am gwardzire, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire.»

¹⁰ A ba pukura-aha-aara tá elvan ge njane: «Máki elva á tara zhele an mukse gevge estuwa wá, ambane emnde tá yanya elva á nika ba dekideki.»

¹¹ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Emnde bademme ka una tá dzegwándzegwa eksar elva njanna, sey ba emnde na Dadaamiya a vaterte hákuma á nja estuwa.

¹² Anjka dalila-aha gergere na ni á piyante gá mukse bi de gá zhele ge ura: Ura umele wá, ta yanaa á ba an njane, vuwa-aara ba estuwa, elva á nika á taa gevka ge njane. Náza á emnde umele, ta halatertaave ba emndimagwaha. Emnde umele zlađe adaliye, ta yaa nika adaba *kwara á Dadaamiya. Kwaye njane tsáha njanna, edda una á dzegwándzegwa na, a eksanteksa.»

Yaisu á gaterar barka ge egdzara

(Mark. 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Emnde kwakya ta sanaa egdzara ge Yaisu, ganakini á puwaterar erva a barka-aara, antara á magaterar maduwa, amá pukura-aha ta naba valateraarhe ge emnde a saa egdzara nanna.

¹⁴ Daaci, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Piyawaterdeka, yawaterya a sarsawa egdzara ásezerwa, adaba *kwara á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.»

¹⁵ Daaci a puwateraarhe erva a barka-aara áte ire-aha-aatare, a tsetehe am tate nanna, a zlalehe.

Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu
(Mark. 10:17-31; Luka 18:18-30)

¹⁶ A sawhe ge dawale umele áseza Yaisu, a ba nane: «Malum, shagera slera-ara yá maganaamaga, lauktu yá sha shifa na á zleka na?»

¹⁷ A ba Yaisu, á elvan ge nane: «Labara ka ndaviyu elva áte duksa na shagera? Baaka ura shagera dfekideki sey ba ura palle. Máki wayak-wáyá ká daada á dem tate á shifa na á zleka na wá, nanaana shairiya-aha á Dadaamiya.»

¹⁸ A ba nane á elvan ge Yaisu: «Ura-ara-aha-aara ge shairiya-aha?» A ba Yaisu á elvan ge nane: «Una a ba: Jeka shifa, manka gwardzire, ileka, manka seydire á fida áte ura,

¹⁹ dematervedeme tara edenja an emmenja, ira ewwáyá sleriya á nja ba seke ire á nja. Kwaye nane shairiya-aha nanna.»

²⁰ A ba dawale nanna á elvan ge Yaisu: «Una nannaana bademme. A juwa uwe umele?»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Máki ká kátá gev edda una hyephye am duksa bademme wá, de valuvále názu am rezege á nja bademme, tegatertega shungu-aara ge taláge-aha. Ekka watse ká shánsha ládá-aara am samaya, daaci sawa d'abidába.»

²² Ba a cenaa una nanna dawale nanna maa, a da á ba an dzámá ire, adaba nalmane-aara kwakya jipu.

²³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá bakurá ba jirire: Zlazladá jipu ganakini ura berba á demda á dem *kwara á Dadaamiya.

²⁴ Yá ndaakurdáhá zlafe adaliye: Náwa zlazladá ganakini á dedde nazlegwame am biye á lipere, amá zlazladá ba náza á sleberba zlafe adaliye ge dem kwara á Dadaamiya.»

²⁵ Ba ta cenaa una nanna pukura-aha wá, tá geja ba ire. A ba itare: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á njelesenjele dfekideki.»

²⁶ A zharaterahe ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare. «Áza emnde wá, una á taa gevka, amá Dadaamiya wá, baaka názu á janviya ge nane.»

²⁷ Piyer a eksetaa elva, a ba nane á elvan ge nane: «Kwaye nje, yanjeránya duksa bademme, náwa njá d'aba ba ka na mu, watse á geva estara náza á nje?»

²⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Am sarte na má watse se njaniinja ya, iya *Ura á emnde bademme am kurshi á sleksire-aaruwa am duniya na watse á de sawa njwaslire na, am sarte nanna wá, kure emnde kelaawa ju buwa na kwá ankwa d'abidába na keni, watse kwá sha kurshi á yaikkire kelaawa ju buwa áte kure, kwá de njá am kurshi-aha nanna ge kya shairiya á Iserayiila-aha jeba kelaawa ju buwa.

²⁹ Ma ware una a yaa edenjara, bi emmenjara, bi egdzar mama-aha-njara zála an njwásha, bi egdzara-aara, bi fe-aara, bi a yaa hufe á há-aatare bademme adaba iya, á de shánsha una-aha nanna hufe deremke ira shifa na á zleka na.

³⁰ Amá emnde kwakya ta emnde a zunjwa ba itare kina, tá de gev emnde a kataliya. Emnde kwakya tá am kataliya kina, watse tá gev emnde a katafka ba itare.»

20

Naraje an emnde a mága bariyama am fe

¹ «Am *kwara á Dadaamiya wá, náwa tá gáráva an labáre na náwa nane na: Ankwa edda á há a degashe an enjya werre ge de hálá emnde bariyama á dem fe á náfa-aara.

² Daaci mbera-aatare maa, ta zluwa á ba áte gane na ndza tá vaterteva ba kelaazare na; gane nanna suley suley áte váha. Daaci a naba daterhe á dem fe-aara.

³ A sesehe zlafe adaliye am saa maselmane maa, á zhárá ba emnde umele áte we á kwaskwe, baaka slera-aatare.

⁴ A ba nane á elvan ge itare: «Kure keni daumbare á dem fe-aaruwa, watse yá vakurta názena deydey á slera á kure.»

⁵ Tá naba duhe. Edda á fe nanna a sesehe zlafe adaliye an vacitire keni, a magán ba estuwa. An lásar keni a magán ba seke una nanna.

⁶ Herzhe watse emnde tá maga niya sá am fe maa, a sesehe ge edda á fe ñanna, á zhárá ba emnde umele zlaḅe ádaliye tá áte we á kwaskwe, a ba ñane á elvan ge itare: “Labára kwa váha á njá áhuna, ḅaaka názena kwa maganaa kure?”

⁷ Tá ñwanante, a ba itare: “Ádaba ḅaaka ura a ndavanḅrndáva.” A ba ñane á elvan ge itare: “Kure keni naba saumbare á sem fe-aaruwa, magaumaga slera.”

⁸ «Eblyablya vaciya maa, a ba edda á fe á elvan ge male á emnde a slera-aara: “Daterdáhá, tegatertega mbera-aha-aatare, ká fantau áte emnde na ta duwa á kataliya, ká zláná áte emnde na ta duwa itare zuññwe á dem slera.”

⁹ Ta duhe ge emnde na ta de fantau ge slera herzhe á eblya vaciya na, bademme-aatare ta sha suley palpale.

¹⁰ Am iga-aatare, ta duhe ge emnde na ta fantuwa itare zuññwe ge slera na. Itare ta kurken watse an saga náza-aatare, amá itare keni ta vaterte ba suley palpale ñanna.

¹¹ Ta lyevaahē, amá jaterja ervaunḅe áte edda á fe ñanna.

¹² A ba itare tá elvan ge edda á fe: “Náwa emnde na ta se gejante slera ba cekwaangudí ni, ka biyateraa shungu kalkale antara náza á ñere na ña váha deppe á maga slera áte zlaḅá á vaciya na!”

¹³ Amá edda á fe a ñwanante ge palle-aatare, a ba ñane á elvan ge ñane: “Ba palle a zlerma na ya magakanaa ya ḅaaka ura-aaruwa. Ha! Ndza zlamiyuka am gane geni suley palle áte váha emtu?”

¹⁴ Lyevaalya suley á ña, jinaaja. Iyá yá kátá vanteva ge edda una a fantau á kataliya na keni ba seke názá á ña.

¹⁵ Emtu anḅwa slepiyite mága slera an shungu-aaruwa áte una yá kataná iya emtu? Emtu ká shelha adaba ya maganaa shagerire ge ura emtu?” »

¹⁶ Yaisu zlauzle am tsáká elva-aara, a farhe zlaḅe ádaliye, a ba ñane: «Emnde na tá am kataliya kina, tá de gev emnde a katafke. Emnde na tá á katafke kina, tá de gev emnde a kataliya.»

Yaisu anḅwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya

(Mark. 10:32-34; Luka 18:31-34)

¹⁷ Anḅwa á dem Urusaliima Yaisu wá, a detaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa. Tá átira a zláná, a ba ñane á elvan ge itare:

¹⁸ «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, iya *Ura á emnde bademme tá de eksivaksa, tá de vite ge male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita. Tá de ndahaná itare geni a jareja shifa-aaruwa.

¹⁹ Daaci tá de fime am erva ge emnde na ḅaaka nadina-aatare, tá de zlazlisá itare, tá de jiya itare, tá de zleneliya itare áte dzanḅgala. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am fáyá.»

Náva á emmarge tara Yakuba an Yuhanna

(Mark. 10:35-45)

²⁰ Duwa á emmarge egdzara á Jaibaidaiyus, ta duwa antara ba egdzara-aara ñanna á de katafke á Yaisu, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ndavanuhe máki á shansha ñálá ázeñara.

²¹ «Ká kátá uwe ka emmaaye,» a ba Yaisu á elvan ge ñane. A ñwanante, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Máki dakemda am sleksire á ña wá, yá kátá palle á egdzara-aaruwa na á de shá njá am naḅafa á ña, palle keni á de shá njá am názlaba á ña.»

²² A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ábi diyakurka wedere á kure na ma andze kwá ndava ñane na. Kina wá, watse kwá dzegwándzegwa emtu sha zlaḅá áte náza-aaruwa na watse yá essha na?» Tá ñwanante: «[I]á dzegwándzegwa,» a ba itare.

²³ «Zlaḅa-aaruwa wá, ba jire watse kwá de essha, amá elva a de njá am naḅafa-aaruwa antara am názlaba-aaruwa wá, am erva-aaruweka una ñanna. Tá anḅwa emnde na a dzeratersaa Edderwa ge de njá am sleḅe-aha ñanna.»

²⁴ De cenarácena pukura-aha umele na jaruje kelaawa na labáre ñanna, a naba jaterhe ge ervaunḅe áte egdzar mama-aha buwa ñanna.

²⁵ A datertehe ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa diyakurdiya ganakini slekse-aha á larde wá, itare tá anḅwa á kwárá larde-aha-aatare an mára hákuma áte emnde. Male-aha á ekse keni tá anḅwa á mára hákuma-aatare am ekse.

²⁶ Amá jeba á una ñanna wá, a gevka am dagave á kure. Ma ware una á kátá gev male keni, arge una ñanna wá, a gevge ba seke walaadí á kure.

²⁷ Ma ware una á kátá gev slekatakfe á kure keni, a gevge ba seke náve á kure. Malire wá, ba una ñanna am ice á Dadaamiya.

²⁸ Ba iya *Ura á emnde baðemme keni, sanká geni tá se magiya emnde slera, amá iya una ya se magateraa slera ge emnde, ya se yá shifa-aaruwa geni yá lyelye emnde ba kwakya.»

Wulfe-aha buwa sharánsha ice áza Yaisu
(Mark. 10:46-52; Luka 18:35-43)

²⁹ Segashe-aatare am ekse á Yairikau maa, emnde kwakya ta daa ðaba Yaisu.

³⁰ Tá anjwa wulfe-aha buwa tá á njanja áte we á unjule, cenaarácena anjwa á degashe Yaisu, ta naba kante kwára: «Yaakadada, *Egdza á Dawuda, tasle á ña zanjvareze,» a ba itare.

³¹ Ta valateraarehe ge emnde, ta bateraa a ðarufe, amá itare ta farhe zlafe adaliye á ba an hula, a ba itare: «Yaakadada, Egdza á Dawuda, zanjvareze.»

³² A tsaahé ge Yaisu, a ðartere á dezejara, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá kátá yá magakurá estara kina?»

³³ Ta njwanante, a ba itare: «[J]á kátá ba ñá nanna ice á ñere Yaakadada.»

³⁴ Yaisu a zatervaarehe, a semtateraa ice-aha-aatare. Ba seke ndaha á miya na emnde buwa na sharansha ice-aha-aatare, ta ðabete Yaisu.

21

Yaisu á dem huðe á Urusaliima
(Mark. 11:1-11; Luka 19:28-40; Yuh. 12:12-19)

¹ Daraada am ekse á Baytifaji áte vuwa á Wa Anyaranyara, zlauzle herzhanteherzhe Urusaliima maa, Yaisu a belaa pukura-aha-aara buwa á de katafke.

² A ba ñane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem ekse na kwaye á katafke á miya na wá, ba kerten kwá de bera úmá á ezzenjwa an njuda, tá antara egdza-aara wá, pelawaapele, sawiyansa.

³ Máki a ndaakur elva ura umele wá, bawanánba ge edda-aara geni a ndavanaa Yaakadada, á de yakuránya, kwá sánas.»

⁴ Á magava una ñanna, geni á gevge elva na anjwa a ndahasaa nabi na, a ba ñane:

⁵ «Bawateránba ge emnde a berni á *Siyauna wá: Kwáye anjwa á sawa slekse á kure á sem ekse á kure an kemaarire, anjwa á sawa áte úmá á ezzenjwa ira egdza-aara.»

⁶ Daaci ta naba zlala pukura-aha na, ta de magán ba seke una a baterna Yaisu.

⁷ Ta sanmehe úmá á ezzenjwa na antara egdza-aara áseza Yaisu, ta ndakaa zane-aha-aatare áte ezzenjwa-aha ñanna lauktu a njetaa Yaisu átekwa.

⁸ Kwakya nálgá, emnde umele ta pelanse zane-aha-aatare áte baráma, emnde umele ta ðatsaa hyema á debina, ta pelanse áte baráma ñanna.

⁹ Daaci ma emnde na tá á zlala á katafke á Yaisu, ma emnde na tá am iga-aara keni baðemme-aatare tá leva ba hula, a ba itare: «A vanteva Dadaamiya ðemðemire ge *Egdza á Dawuda, a ganga barka ge edda una á sawa am zhera á Yaakadada na, Slekse ba Dadaamiya palle am samaya.»

¹⁰ Am sarte na Yaisu anjwa á dem huðe á Urusaliima maa, emnde baðemme am huðe á berni ñanna, tá anjwa á ndava geni ware ñane zhele ñanna. Baðemme á huðe á ekse ba hayakhayake.

¹¹ Ta njwaterante ge dikele á emnde na tá dá ðaba Yaisu na, geni una nabi Yaisu ura Nasarátu am haha á Galili.

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*
(Mark. 11:15-19; Luka 19:45-48; Yuh. 2:13-22)

¹² Duwa á Yaisu á dem *mashidi yaikke, a de beraa emnde a válá kazlanja, antara emnde a shákwa kazlanja am mashidi, a naba ngyaterse. A zaðanve tabel-aha á emnde a peteke, antara kurshi-aha á emnde a válá takala masar baðemme.

¹³ Am iga á una ñanna maa, a ba ñane á elvan ge itare: «Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, tá ðaháná an bere á maduwa. Amá kure kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

¹⁴ Tá anjwa wulfe-aha antara emnde a dere, ta semhe áseza Yaisu á ba am mashidi ñanna, a naba mbateraahé.

¹⁵ Ba ta naa slera á najipu na a maganaa Yaisu na male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá wá, a naba jaterhe ge ervaujðe. Adába antara ba egdzara keni tá anjwa á hula á ba dem zhegela, a ba itare: «A vanteva Dadaamiya ðemðemire ge *Egdza á Dawuda.»

¹⁶ A ba male-aha ñanna, tá elvan ge Yaisu: «Ka cenáncena názena tá ndahaná itare ka?» «Ane, ya cenáncena», a ba Yaisu. «Kure ndaakurseka-he názena am wakita á

Dadaamiya, a ba ɲane: Shakánsha gálá am mbuwe á egdzara sadáǵǵe, antara egdzara na tá áte erva na emtu?»

¹⁷ Mázla-aara, ba zlála-aara ázetare, a desehe am huǵe á berni baǵemme. Kwaye a zlála á dem Baytaniya, a de háre áhuwa.

Yaisu a nyainyainve mama á nabugda
(Mark. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Mákuralla-aara aɲkwa á sá Yaisu á sem huǵe á berni maa, ɲanaaɲa waya.

¹⁹ Daaci a naa mama á nabugda áte we á unɲule, a duhe á dem ekte á nabugda ɲanna, shánka egdzere átekwa, jauwa ba hyema. A ndahese elva-aara áte nabugda ɲanna, a ba ɲane: «Egdzere áte ka wá, gaddíru tá nánka.» Kertenj welasewele nabugda na baǵemme.

²⁰ Tá maga ba najipu pukura-aha am ta naa una ɲanna. Ta ndavanu ge Yaisu geni a sawa estara welasewele nabugda na shekwaaka ǵekidǵeki.

²¹ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Mákí fakurtaarefe á ba an jirire, magakurka shaige, anyya una náwa ya maganta iya ge nabugda na ka, ma kwa banán ba ge wa na: Tsetse áhuna de mbedanaambedá ire á ɲa á dem háye keni, sey á magavemage.»

²² Mákí aɲkwa fetarfire á kure wá, ma kwa ɲála uwe keni kwá shánshá.»

A vantaa ware hákuma ge Yaisu?

²³ Yaisu a duhe á dem mashidi, a de fantau ge kwaraterse duksa ge emnde. Ta duhe ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha á dezerara, a ba itare tá elvan ge ɲane: «Ka shanaa áme hákuma á mága duksa-aha na? Emtu a vaktáa ware baráma-aara?»

²⁴ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge itare: «Iya keni yá ndavakurundave, máki vakuriteva jawápa wá, yá ndaakurse tate na ní ya shaa hákuma átekwa.»

²⁵ Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge se magaterá baptisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he?» Ta fantau ge ndahanaa am dáǵave-aatare emtsaade: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiya: labára fakurtaareka an ɲane?»

²⁶ Má mi baa, ta belanaa ba emndimagwaha, sey mí kuva emnde keni, aǵaba emnde baǵemme fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.»

²⁷ Aǵaba una ɲanna, «Diyarjeka», a ba itare tá elvan ge Yaisu. A ba Yaisu: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

Naraje an egdzara buwa

²⁸ Yaisu a fateraahe zláǵe ádaliye ge elva an naraje na. A ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa ura an egdzara buwa. A de banaa ge una male na: Vatena ká de maga slera am fe.»

²⁹ A ɲwanante ge egdzere: Yá duka, á bina. A dzamanaahe wá, am iga-aara a naba duhe.

³⁰ Daaci duwa á dada á deza palle na keni, a de banaa ba elva ɲanna. ɲane wa: Ane, yá duwa edda, á bina, amá wá, daaka.

³¹ Ate kure mu, ura-ara am egdzara ɲanna una a magaa názena a katanaa eddenjara?» «Ba egdze na ta ndaan ge ɲane zuɲɲwe na,» a ba itare. Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Watse tá daada ba emnde á ɲezla antara zaware-aha zuɲɲwe á dem zlánaa á Dadaamiya arge keni.»

³² Aǵaba sámsa Yuhanna, a kwarakurse baráma a jirire, fakurtaareka an ɲane. Amá emnde a ɲezla, antara zaware-aha wá, fartaarefe an ɲane. A ba am sarte na nakuránna duksa ɲanna zláuzle keni, aley eptsakurka am tuba geni kwá fetaraarfe an ɲane.»

Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva
(Mark. 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ «Cenaucena naraje umele zláǵe ádaliye,» a ba Yaisu: «Ndza aɲkwa edda á há umele, a dzebaa náfa á inabauhi am fe-aara, a jantaave an dala, a magaa tate á beca egdza á náfa, ira bere á edda á ufa fe ɲanna, daaci a yateraa fe ɲanna baǵemme am erva ge emnde a slera, ɲane a daa shula.»

³⁴ Samsa sarte a tsaka inabauhi maa, edda á fe na a belaa emnde a slera-aara umele áseza emnde na a yateraa fe am erva, geni tá lyanvaalya dza á inabauhi-aara.

³⁵ Amá náwa názu ta magatertaa itare: Ta sluwatervahe baǵemme á emnde na a belateraa edda á fe na, ta hyanhe ge palle-aatare an ja, buwire-aatare ta ja shifa-aara ba ǵekidǵeki, keyire-aatare ta dzagese an nákwá.

³⁶ Edda á fe na a naba belaa emnde a slera-aara umele jauje ba ge una am zunjwire na, amá emnde a mága slera am fe ta de magateraa ba názena ta magarterte ge emnde zunjwe.

³⁷ Mazla-aara wá, edda á fe na a belateraa egdza-aara ba ge njane. A ba njane: Egdza-aaruwa ba ge iya na wá, sey tá de fa zherwe áte njane.

³⁸ Amá ba ta puwete ice áte njane emnde a mága slera am fe wá, a ba itare am dágave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á zaná njane waráta á fe á miya na. Gwawamiyargwe, jaumija ba shifa-aara, fe-aara njanna watse á gev ba náza á miya.

³⁹ Daaci má ta eksevaathe, ta danse áte iga a dala á fe njanna, ta naba ja shifa-aara.»

⁴⁰ A ndavateruhe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Má samsa edda á fe na mu, watse á magaterá uwe ge emnde a mága slera am fe na?»

⁴¹ Ta njwanante, a ba itare: «Watse á zatervaareka ðekideki ge emnde a mándzawe njanna, sey watse á cebaterceba, watse á yaterá inabauhi-aara am erva ge emnde na ni watse tá vante dza á inabauhi-aara an unjule-aara na.»

⁴² A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Ankwa naraje am wakita á Dadaamiya, a ba njane:

“Ba nákwá njanna ta eblyanvaa emnde a nyáña bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á njáná njane ndzedá á bere njanna bademme. Kwaye njane názena a maganaa Yaakadada, shagera ge miya, máki namiyanna duksa njanna.”

Ábi ndaakursende naraje njanna.»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Yá ndaakur ba jirire, una keni watse ba estuwa njanna. Watse Dadaamiya á de sanse hákuma á mága slera-aara am erva á kure, á de vaterte ge emnde a jeba umele na tá de fansaarefe na.

⁴⁴ Nákwá njanna wá, ma ware una a mbedehe átekwa keni, sey á kezlevkezle am tate umele. Edda una a eblyaa nákwá njanna ge njane, á hánaahe edda-aara á ganvege ba seke haha.»

⁴⁵ Ba ta cenaa naraje-aha á Yaisu na, male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha wá, ta naba diyeddiye geni á ndahaná áte itare.

⁴⁶ Ta naba tátaya pute á ekseksa-aara, amá á waterwa lyawa átuge jáháva á emnde na, adaba emnde bademme njarantenje Yaisu, geni njane nabi á Dadaamiya.

22

Naraje an mujri á larusa

(Luka 14:15-24)

¹ Yaisu ankwa á vaterte sera á elva á ba an naraje zlafe ádaliye, a ba njane á elvan ge itare:

² «Náwa názu á gárává an dem zlanna á Dadaamiya: Ankwa slekse, a magaa mujri á larusa, a ganaa gyaale ge egdza-aara.

³ Daaci a belaa walaadi-aha-aara, tá de ðanante emnde na ni tá se za dfa á larusire na, amá emnde njanna kwalarevkwále sarka.

⁴ A belaa emnde umele zlafe ádaliye an nara-aara, a ba njane: Bawateranba ge emnde na ya ndavateraa ya na wá: Cebanceba dalau-aha-aaruwa, antara dabba-aha-aaruwa umele na ni tá an njasla jipu na, an tsatsa duksa bademme, sawmbare á sem mujri á larusa!

⁵ Amá emnde na ta dhateraa á dem mujri njanna faranuka hyema ge una njanna ðekideki, ta zlalehe á dem tate á wedere-aha-aatare. Ura umele a dem fe-aara, umele a dem tsakala-aara,

⁶ emnde umele ta sluva emnde a bela á slekse njanna, ta magateraa palása, ta cebaa shifa-aatare.

⁷ Daaci jaaja ervaunje slekse maa, a naba bela sawji-aha-aara geni tá de cebá emnde a cebá shifa njanna, ta zu ekse-aatare bademme an kará.

⁸ Daaci a ba slekse á elvan ge emnde a slera-aara umele: Mujri á larusa wá, an gya, amá emnde na ndza ya daterdaha na wá, tá fuka mázla-aara.

⁹ Naba zlalauzlala á dete we á wálkame-aha, ma kwa shaa emnde-ara keni dawaterdfáhá, a se zaruze.

¹⁰ Duwa-aatare á dete we á wálkame-aha, bademme á emnde na ta de shateraa itare na, ta saterhe bademme, emnde a jirire, an emnde a mándzawe bademme, a se nahete ge hufe á há an nalga.

¹¹ «A tsete ge slekse, a de zhára emnde na a dhateraa njane maa, a naa ba ura, tekwámka am nanjyuwe á dem larusa.

¹² A ba ñane á elvan ge ñane: Ura-aaruwa, ka shanaa estara ka baráma á sehuna tsekwakemka am nangyuwe á larusa na? Palle á elva na a ndahanaa zhel na ñaaka.

¹³ Daaci a ba slekse á elvan ge kwakwane-aha-aara: Puwawanempuwa zawa am mbiye ge zhel na, takwasawutakwasa ba shagera erva-aha antara sera-aha-aara baɗemme, de eblyawanmeblye á dem tate na tabeɗamme jipu na ágáshe, a kyuwa kwa áhuwa, a ekkerɗa slare-aara.»

¹⁴ Ge zla elva-aara Yaisu, a ba ñane: «Kwakya emnde na á ɗaháterá Dadaamiya, amá á dzerese ba cekwa am huɗe-aara.»

Elva a hadáma ge male á larde á Rauma

(Mark. 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Daaci duwa á *Farisa-aha, ta de magaa sawari-aatare geni sey tá eksevaksa Yaisu áte elva.

¹⁶ Am iga á sawari-aatare ñanna maa, ta naba ñela pukura-aha-aatare umele antara emnde á *Hirudus á deza Yaisu, geni tá de ndavanu elva na. A ba itare: «Malum, diyañerdiya geni ekka wá, ka slejirire, ka slekwaraterse jirire á Dadaamiya ge emnde áte una á kataná ñane, ñaaka lámbe á ña áte ñgahire á urimagwe na tá ndahaná emnde na.

¹⁷ Daaci náwa ñá ndava ázeña wá, ndañerndaha názena ka disaa ka. Am *tawraitá á miya mu, anjka emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, ñaaka he?»

¹⁸ Amá kerten diyeddiye Yaisu mándzawire na ta kwamanaa itare baɗemme. A ba ñane á elvan ge itare: «Kwa emnde a fida, labára kwá tsagwaditsagwadá?»

¹⁹ Marawiyánmárá emtsaɗe shunju na tá puwa hadáma an ñane na.» Ta maranaa suley palle.

²⁰ A ba ñane á elvan ge itare: «Nderáwa á ware una áte shunju na? Ira zhera na mu, zhera á ware?»

²¹ Ta ñwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Daaci má estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.»

²² Tá maga ba najipu á jawapa na ta cenanaa itare na. Daaci ta yaa Yaisu, ba zlala-aatare.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mark. 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Ba vacite ñanna zlaɓe ádaliye maa, ta naba sem ge *Saduki-aha áseza Yaisu. Ba itare emnde na ta bantsa itare, ñaaka tse á emnde am faya na. Ta se ndavanu elva, a ba itare:

²⁴ «Malum, a ba Muusa, máki emtsamtsa zhele yanka egdzere wá, a melesemele egdza emmenjara mukse-aara geni á yaná egdzara ge egdza emmenjara na keɗaakeɗa na.

²⁵ Iyau, ndza tá anjka dawalaa vuye ázeñere ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, áma a naba keɗehe, a yaa mukse na ñaaka egdzere.

²⁶ A melese ge sledaba-aara, ñane keni a keɗehe, a yaa mukse na ñaaka egdzere. Keyire-aatare keni ba estuwa, itare vuye na baɗemme ta gaa ba mukse ñanna, baɗemme klaruzle yaránka egdzere ba palle keni.

²⁷ Am iga-aatare baɗemme, a keɗehe ge mukse ñanna keni.

²⁸ Vaci tse á emnde am faya mu, watse átuge ware palle mukse na? Aɗaba itare vuye na ndza mukse-aatare ba ñane palle!»

²⁹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Kure jakuraaveje áte baráma a jirire, aɗaba diyakurka názu am wakita á Dadaamiya, diyakurka ndzeɗa á Dadaamiya keni ɗekiɗeki.

³⁰ Má tsaretse emnde a faya wá, ñaaka gá mukse, ma ñwasha keni ñaaka de gá zhele. Emnde baɗemme tá de njá ba seke malika-aha am samaya.

³¹ Tse á emnde am faya keni maa, kure ndaakurseka názu a bakurnaa Dadaamiya áte elva ñanna emtu? Aɗaba a ba ñane áte eggye-aha á kure werre:

³² Ba iya una ya Dadaamiya á Ibrahimia, ya Dadaamiya á Isiyaaku, ya Dadaamiya á Yakubu. Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Aɗaba Dadaamiya wá, ñane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka.»

³³ Baɗemme á dikele á emnde na ta cenaa jawapa-aara na tá maga ba najipu-aara.

Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya?

(Mark. 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴ Cenarácena *Farisa-aha geni jawapa á Yaisu katevaaka ye ge *Saduki-aha maa, ta naba jamme átirpalle.

³⁵ Anjwa ura palle am dágave-aatare wá, ñane malum á *tawraita, a magaa niya-aara geni á de tsagwada Yaisu áte elva. A ba ñane á elvan ge Yaisu:

³⁶ «Malum yaikke, yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya baðemme?»

³⁷ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á ña an ervaunðe á ña baðemme, an shifa á ña baðemme, an enkale á ña baðemme.

³⁸ Yaikke ba una ñanna am shairiya-aha á Dadaamiya, ðemðeme zlaðe adaliye.

³⁹ Náwa buwire-aara na ni tá gáráva na: Ewwáya sleriya á ña ba seke ire á ña.

⁴⁰ Am *tawraita á Muusa antara názu ndza ta kwaratersaa nábi-aha umele ge emnde, yaikke-aara ba shairiya-aha buwa na.»

**Almasihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mark. 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay estara kena Dawuda keni ndza á ðahána an Yaakadada na? Adaba a ba Dawuda an hákuma á Sheðekwe Cufedðe:

⁴² «Kure mu, kwá slanve uwe ge *Almasihu? Kwá ba wulfe á ware?» Ta ñwanante a ba itare: «Wulfe á *Dawuda.»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay estara kena Dawuda keni ndza á ðahána an Yaakadada na? Adaba a ba Dawuda an hákuma á Sheðekwe Cufedðe:

⁴⁴ «A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am naðafa-aaruwa, dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á ña tate á puwa sera á ña.»

⁴⁵ Máki ndza a ðantaa Dawuda Almasihu an Yaakadada, á sawa estara kena zlaðe ádaliye ni á gev wulfe-aara na?»

⁴⁶ Ba palle keni jerka edda una ni á ñwanantenjwa. A fantau á ba am sarte ñanna, ðaaka ura á kwamaha de ndavanu elva mázla-aara.

23

*Yaisu anjwa á gíyá emnde geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha*

(Mark. 12:38-39; Luka 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge jáháva antara pukura-aha:

² «Malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha wá, slera-aatare tá kwaraterse názu a ndahanaa tawraita á Muusa ge emnde ákyiye.

³ Daaci fawatersaarefe, magamuága názena tá bakurná itare baðemme. Amá wá, magauka názena tá maganá itare na ðekideki. Adaba názu tá kwaraterse ge emnde na, itare tá manjka áte una ñanna.

⁴ Tá faterar gwatame ðemðeme ge emnde, amá itare ba gulanda-aatare keni tá feka átekwa ðekideki ge melaterumele.

⁵ Baðemme á názena tá maganá itare, tá magán ba geni a zhararaterzhárá emnde. Estuwa, tá puwa nayya-aha, tá dzeðemá am duksa ba seke laya, tá ñgudaná áte wafke-aha-aatare antara áte erva-aha-aatare, ira tá saganve jeba á puwa-aha umele anjwa áte zane-aha-aatare.

⁶ Ma am munri-ara keni itare tá kátá ba sleðe na ni an dáránda jipu na. Am mashidi keni sleðe-aatare sey á jauje ge náza á emnde baðemme, ma ware keni á náterna.

⁷ Tá kátá emnde tá ðaháterá an “malum”, tá gater use an ga ire am dágave á zlamaha.

⁸ Amá kure wá, vawaterdeka baráma ge emnde geni tá ðahákurá an malum-aha, adaba baðemme á kure kwa ba egdzar mama, anjwa Malum á kure ba palle.

⁹ Dahauka ura áte duniya na an dada ðekideki, adaba Eddekure ba palle anjwa am samaya.

¹⁰ A ðaharakurka an male ðekideki, adaba anjwa Male á kure ba palle, ba ñane una *Almasihu.

¹¹ Ma male ware am dágave á kure keni, a gevge waladí á kure.

¹² Ma ware una a kantaa ba ñane ire-aara na, sey tá de gánaaga. Áma edda una ni a ga ire-aara wá, tá de kananteka.»

*Yaisu á balaterse zlaða á malum-aha á *tawraita an *Farisa-aha*

(Mark. 12:40; Luka 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ «Watse zlaða ge kure malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, kure kwa emnde a fida! Watse zlaða ge kure adaba kwá piyaterante dem *kwará á Dadaamiya ge emnde. Kure keni dakuremka, emnde na tá kátá demda na keni kwa piyaterante.

((

¹⁴ «Watse zlaða ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kure kwa emnde a fida! Kwá lyateruwuwe duksa-aatare ge wegyegwar njwasha, daaci kwá slaðanve

maduwa-aha á kure geni tá fakura áte emnde a jirire. Adaba una njanna, zlađa á kure á de jauje ge náza á emnde bademme.)

¹⁵ «Watse zlađa ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kwa emnde a fida! Watse zlađa ge kure, adaba kwá anjwa ja daba am larde-aha antara áte ire á haye-aha bademme, geni kwá shansha ura palle á gevge am dza á kure ge daba nadina á kure. Má shakuránsha keni, kwá ganve edda-aara dza á kára, á jakuruuje ba ge kure ma ser buwa keni.

¹⁶ «Watse zlađa ge kure malum-aha, wulfe na ni kwá táďá wulfe-aha. Adaba a ba kure: Má ura zauze waďa an *mashidi yaikke, baaka názu á maganmága, sey máki a zu waďa án dindar na am mashidi na lauktu á eďdaba waďa-aara.

¹⁷ Kure wá, kwa uce-aha ba jire, kwa wulfe-aha! Yaikke ura-ara njane am duksa-aha njanna? Amaana yaikke dindar na am mashidi emtu? Tá eksetá mashidi wá, tá ganve dindar cuďeďde an njane emtu?

¹⁸ Kwa bántsa kure zlađe adaliye wá: Má ura a zu waďa an názu tá fa sadake átekwa wá, baaka názu á maganmága ďekidėki. Amá máki edda-aara a zu waďa an sadake na átekwa na wá, á eďdaba waďa-aara njanna.

¹⁹ Kure wá, kwa wulfe-aha! Yaikke ura-ara njane am duksa-aha njanna? Amaana yaikke sadake arge duksa na tá faná átekwa na emtu? Emtu yaikke duksa na tá fa sadake átekwa, á ganvá njane sadake njanna cuďeďde na he?

²⁰ Yá ndaakur ba jirire, máki edda-aara zauze waďa an duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na wá, edda-aara a zu waďa an duksa njanna ira sadake na átekwa na keni.

²¹ Edda una má zauze waďa an *mashidi yaikke, a zu waďa an mashidi ka palle. A zu waďa an Dadaamiya na am mashidi njanna keni.

²² Edda una a zu waďa an samaya, a zu waďa an kurshi á sleksire á Dadaamiya, ira Dadaamiya na á njá am kurshi njanna keni.

²³ «Watse zlađa ge kure, malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, adaba kwa emnde a fida! Dále-aha seke tara ďale á minti, antara timba ira makshaksha wá, kwá anjwa vante luser-aara ge Dadaamiya. Amá duksa yaikke na á kwaratersa *tawraita ge emnde seke tara jirire, antara magwire, ira dzayyire á ervaunďe wá, kwá mańka. Mbate keni ma andze kwá maganá á ba antara una-aha njanna, baaka una kwá yanseye.

²⁴ Kure keni kwa wulfe-aha, kwá taďa wulfe-aha seke kure. Kwá yemese ugjanja am yáwe á kure, amá ezlegwame wá, yemakurka, kwá shaná á ba antara njane.

²⁵ «Watse zlađa ge kure malum-aha á tawraita an Farisa-aha, adaba kwa emnde a fida! Kwá bára iga á náza sha duksa antara tasa-aha á za duksa á kure, amá an naha tara neylire, antara shagerkire am huďe-aara.

²⁶ Ekkure Farisa-aha wá, kwa wulfe-aha! Barawábára emtsaďe huďe á tasa-aha á kure, iga-aara watse á gevge tsedańje.

²⁷ «Watse zlađa ge kure malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, kwa emnde a fida! Kure kwa ba seke irekhye-aha na an bára an duksa dzayye, zariya am ice á emnde, amá am huďe-aara wá, an naha ba se á emtsa, an weshege-aha gergere.

²⁸ Kure keni kwa ba seke una njanna. Ágáshe wá, kwa emnde a jirire áza emnde, amá kwakya fida antara mándzawire am kure.»

*Malum-aha á *tawraita an *Farisa-aha tá de nejleka am shairiya
(Luka 11:47-51)*

²⁹ «Watse zlađa ge kure malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha, adaba kwa emnde a fida! Kwá anjwa nderá irekhya á nabi-aha geni hayakuránháyá slera á eggye-aha á kure, kwá anjwa caďa irekhya á emnde na ndza ta magaa jirire á Dadaamiya,

³⁰ aley wá, a ba kure: Ma andze njá anjwa am zamane á eggye-aha á njere wá, ma njá melateruka ge ceďa shifa á nabi-aha.

³¹ Ba kure keni diyakurdiya am ire á kure geni kwa wulfe-aha á emnde na ndza ta ceďaa shifa á nabi-aha.

³² Naba magaumága slera á kure yawánka, zlawanaazle slera á eggye-aha á kure.

³³ «Kwa havale-aha, kwa egdzara á pushe ba jire! Una ni kwá de nejla am shairiya, kwá duka á dem kára á jahanáma, a ba kure? Kwá nejleka ďekidėki.

³⁴ Adaba una njanna yá ndaakur ba jirire, cenaucena elva na: Watse yá belakurá nabi-aha, antara emnde a enkale, ira malum-aha, amá emnde umele-aatare watse kwá ceďa shifa-aatare, emnde umele watse kwá zlejeláterá áte dzanjala, emnde umele watse kwá slerpáterá an ja am mashidi-aha á kure, watse kwá de tatayatertátaya am ekse-aha bademme.

³⁵ Daaci baɗemme á uzhe á emnde cuɗeɗɗe na ndza ta cebateraa am duniya na, kwaye emtsa á Habila, sem emtsa á Zakariya baɗemme á ba am mbiye á kure. Zakariya na wá, yá ndahá elva á Zakariya egdza á Barakiya na ndza kwa janaa am dagave á tara bere cuɗeɗɗe antara duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na.

³⁶ Una yá ndaakur ba jirire: Baɗemme á uzhe á emnde ñanna á ba am mbiye á emnde a zamáne na!»

Elva á Yaisu áte Urusaliima
(Luka 13:34-35)

³⁷ «Urusaliima, Urusaliima, ekka ka ceɓaa nabi-aha, ka ceɓaa emnde na a belateraa Dadaamiya an nákwá! Ser kwakya una yá kátá jema emnde á ña ásezerwa, ba seke náza á mama á ukkula, máki a jemaa egdzara-aara á dem ekta á zlabake-aara. Amá kwalakeɓkwale.

³⁸ Kina wá, yanakaaya, ká de gev ba kaamba!

³⁹ Yá ndaakur ba jirire: Kwá puweteka ice á kure áte iya mazla-aara, dem sarte na ni watse kwá bánba ba kure an we á kure ganakini a ganga Dadaamiya barka ge edda una a sawa an zhera á Yaakadada na!»

24

*Yaisu á ndáhá elva a mbeɗa *mashidi yaikke*
(Mark. 13:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Daaci sessa Yaisu am *mashidi yaikke, anjwa á zláál maa, ta duhe ge pukura-aha-aara á dezeńara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ezzhara emtsaáde jeba á nderáwa á mashidi na.»

² Daaci á ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Una ñanna kwá zharaná kure baɗemme na, watse á mbeɗa baɗemme, ba nákwá palle keni watse á jauka áte ukfeñara nákwá.»

Zlaɗa-aha na watse á magava lauktu á zla duniya
(Mark. 13:3-13; Luka 21:7-19)

³ De njaanja Yaisu áte ire á Wa Anyaranyara, ta duhe ge pukura-aha-aara á ba an niya á dezeńara, ta de ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ndañerndaha watse á magava am sarte-ara una ñanna? Watse ñá dise áte uwe ganakini herzha sawa á ña, an zle á duniya?»

⁴ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Kure wá, faufa ba hyema, a se keɗarakuraaka emnde umele.

⁵ Afaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhera-aaruwa, ma ware keni á se ba: Ba iya una ya *Almasiihu. Daaci tá se keɗa emnde kwakya.

⁶ Watse kwá cenáncena labare á wáwa-aha am larde-aha na ba herherzhe an kure, antara am larde-aha na yiyiye an kure, amá gazlauka ɗekidɗeki. Sey á de magava una-aha ñanna, amá zlaɓe zle á duniya ka emtsaáde.

⁷ Watse larde umele á de darge larde umele an wáwa. Emnde á slekse umele, tá de darge kwára á slekse umele an wáwa. Waya antara gejava á haha á de magava am tate-aha gergere.

⁸ Baɗemme á una-aha ñanna, zlaɓe ba fakta á zlaɗa emtsaáde, ba seke náza á mukse na fanantaufe zlaɗa á yá.

⁹ «Watse tá sluwakursluwa, tá vakurte ge emnde tá magakurá palasa, tá de ceɓa shifa á kure. Emnde baɗemme tá de dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa.

¹⁰ Emnde kwakya tá de yá fetaare áte ya mazla-aara am sarte ñanna, tá de maga ba kelaadire, antara dugune am dagave-aatare.

¹¹ Tá de jesaareje nabi-aha fida kwakya, tá de keɗa emnde kwakya.

¹² Watse á kwakyeavaa ba shagerkire am dagave á emnde. Watse kwakya emnde na á de gula wáyáwa-aatare.

¹³ Amá edda una tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, á lyelye shifa-aara.

¹⁴ Á hyemhya labare á higa, elva a sem *kwara á Dadaamiya, am huɗe á duniya baɗemme, watse tá maganaamaga seydire am larde-aha baɗemme, lauktu á sawa zle á duniya.»

Zlaɗa na baaka kalle-aara na
(Mark. 13:14-23; Luka 21:20-24)

¹⁵ «Watse kwá náanna duksa na ni tá ɗaháná an shagerkire emtañka ɗekidɗeki na am tate á cuɗeɗɗe. Nabi Daniyail wá, ndza a enndaha elva-aara werre. Ma a ndaasa ware elva-aaruwa na keni, a cenevaacena elva ñanna ba shagera.

¹⁶ Vacite na ni má nakuranna duksa ñanna wá, watse kyaakya ge emnde na tá am Yahudiya, tá zlerda zhagade á dem huđe á wa.

¹⁷ Edda una áte ire á bere keni, a tsuŋka á dem huđe á bere ge hálá kazlanja-aara.

¹⁸ Edda una am fe keni, a eptseka á sá ge se hálá nangyuwe-aara.

¹⁹ «Watse á tsaame kwa zlaďa á ñwasha na watse tá á huđe am sarte ñanna, antara ñwasha na tá an egdzara áte erva na!

²⁰ Njalaunjála Dadaamiya ganakini zhagade á kure a gevka am sarte á ekhye, bi an kwaskwe á puwansepuwe!

²¹ Adába watse kwakya jipu zlaďa am sarte ñanna. Ta nderaa estuwa duniya, sem vatena, jerka jeba á zlaďa ñanna dekiďeki. Á de jesarka keni zlaďa na ni ta kalle an una ñanna.

²² Ma andze gulanaaka Dadaamiya hare-aha á zlaďa ñanna wá, ma andze á jauka ura an shifa ba palle keni. Amá a naba gulanaahe ge Dadaamiya adába emnde na a dzeratersaa ñane.

²³ «Daaci am sarte ñanna, ma a bakurnaa ware: Nawa aŋkwa *Almasihu áhuna, bi kwaya aŋkwa áhuwa, liyiyauka elva ñanna dekiďeki.

²⁴ Adába watse tá jesareje almasihu-aha fida, antara nabi-aha fida am sarte ñanna. Watse tá maga nalaama-aha antara najipu-aha gergere kwakya, geni ambane tá kedateraakeda emnde na ni a dzeratersaa Dadaamiya áte eŋkale.

²⁵ Cenawáncena! Náwa fanakuremfa ya am vuwa zlauzle.

²⁶ «Daaci ma tá bakurá: Kwaye aŋkwa *Almasihu am kaamba keni, kure daumbareka. Ma tá bakurá: Náwa ñane, a shebevaa ire-aara áhuna keni, fautaareka an elva-aatare dekiďeki.

²⁷ Adába ba seke mága á kárá á ráde á sawa am samaya, á fantau am geďi dem pute keni ba ñane na wá, watse sawa á *Ura á emnde bademme keni ba estuwa.

²⁸ Adába am tate na ni aŋkwa lipa átekwa, zaatate-aha keni tá jaháva á ba ádehuwa.»

*Sawa á *Ura á emnde bademme*

(Mark. 13:24-27; Luka 21:25-28)

²⁹ «Kertenj am iga á zlaďa ñanna maa, vaciya á de gevge danjwe bademme, tere keni á de máreka parakkire-aara, terlyakwa-aha keni watse tá geda á sem áhá, bademme á ndzedá á názena áte samaya á de gejavtegeje ba ñarjare slede.

³⁰ Daaci tá de zhárá ba nalaama á *Ura á emnde bademme á sawa am samaya. Bademme á emnde na tá am duniya na tá de kyuwá, daaci tá de zhárá ba iya Ura á emnde bademme yá aŋkwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara demdemire.

³¹ Tá de fertanteferta derkwákwá yaikke, daaci yá de beła malika-aha-aaruwa á dem karáfke-aha á duniya ufaďe kerde, geni tá jatermaare ge emnde na ya dzeratersaa ya na bademme.»

Gáráva an nabugda má yaaya hyema aŋwaslire

(Mark. 13:28-31; Luka 21:29-33)

³² «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda. Máki kwa nanna gedaageda hyema átekwa, yaaya umele aŋwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare.

³³ Una keni ba duksa palle. Máki aŋkwa á magava duksa-aha ñanna wá, diyaweddiye ganakini iya keni yá ba áte we á sera mazla-aara ge sawa.

³⁴ Yá ndaakur ba jirire: Emnde a zamane na tá de zlauka ba estuwa, sey máki naránna duksa-aha ñanna.

³⁵ Tara samaya an haha wá, tá naba kedá, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á kedeka dekiďeki, sey má gevge.»

Sarte á zle á duniya wá, diyaa ba Dadaamiya palle

(Mark. 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)

³⁶ «Elva á hárá á bere, antara sarte ñanna wá, baaka slediya-aara dekiďeki. Ma malika-aha am samaya, ba iya *Egdza á Dadaamiya keni diyanka, sey diyaa ba Dadaamiya palle ñane Dada.

³⁷ Ba názena ndza a magava am zamane á *Nuhu na wá, watse ba seke una ñanna kalkale má watse yá sawa iya ya *Ura á emnde bademme.

³⁸ Am sarte na zlađe samka yáwe á kedá duniya wá, slera á emnde ndza ba tátaya emtakire á duniya; tá ezza, tá essha, tá gá larusa, tá vaterter gyaale-aha-aatare ge zála, a semaa estuwa kwaskwe na a demaa Nuhu á dem paare-aara, tá maga ba una.

³⁹ A se kedateraahé ba estuwa yawe á kedá duniya, farka hyema dekiďeki. Má watse yá de sawa iya ya Ura á emnde bademme keni, á de magava ba estuwa.

⁴⁰ Watse yá se bera emnde buwa am fe, watse yá eksa palle, palle-aatare yá yánnya.

⁴¹ Nwasha buwa tá há hiya, yá eksa palle, yá yá palle.

⁴² Adába una ñanna, njawinja á ba am niya á kure. Adába diyakurka sarte na ni á de sawa Yaakadada á kure átekwa na.

⁴³ Ankwa duksa palle, diyaweddiye ba shagera: Máki diyaadiya edda á há sarte na ni watse á sawa neyle átekwa na wá, á peka háre dekidefeki, adába wayaaka á demda neyle á dem huđe á há-aara.

⁴⁴ Kure keni ba estuwa. Sarte na ni watse iya *Ura á emnde bademme yá de sawa átekwa na wá, diyakurka. Daaci njawinja á ba am niya á kure.»

*Sleslera na dzayye ervaunđe-aara, an una danjwe ervaunđe-aara
(Luka 12:41-48)*

⁴⁵ «Sleslera-ara ñane dzayye ervaunđe-aara, slenjkale zlađe adaliye na? Ba edda una ni má zanwe-aatare a yanaa huđe á há-aara bademme am erva ge ñane, á vatertá ñane náza za ge emnde na tá am huđe á há ñanna bademme, á vatertá an laukte-aara na.

⁴⁶ Yá ndaakur ba jirire, watse higa yaiikke ge sleslera ñanna, máki zanwe-aara a se beranaa á ba am slera-aara.

⁴⁷ Rezege-aara bademme keni á naba fanemfe am erva zanwe-aara ge sleslera ñanna.
⁴⁸ Amá máki danjwe ervaunđe á sleslera ñanna wá, á naba bánba am ervaunđe-aara ganakini labára á saaka zanwe-aaruwa watsewatse.

⁴⁹ Daaci á fantau ge magateraa palasa an ja ge emnde a slera umele, á zá názu am huđe á há, á essha antara emnde a mbazla umele.

⁵⁰ Daaci má á sa zanwe á sleslera ñanna wá, á sa á ba an kwaskwe na ni tamaaka ñane dekidefeki, á sa am sarte na ni diyaaka ñane dekidefeki na.

⁵¹ Palasa na á se magante zanwe-aara ge sleslera ñanna wá, náza enndaaka. Ba emtanjire na ni á se puwa emnde a fida á demkwa na wá, ñane keni á ba am huđe-aara. Á de kyuwa-aara am tate ñanna, á de kerda ba sláre ge zlađa.»

25

Naraje an gyaale-aha kelaawa

¹ «Daaci dem zlanna á Dadaamiya wá, watse á gáráva an labare á gyaale-aha ta kelaawa, ta tsetehe an kára á fanus-aha-aatare am erva, ta de yainu ge edda á larusa.

² Emnde ilyeđe am gyaale-aha ñanna baaka enjkale-aatare dekidefeki. Ilyeđe-aatare keni, ta emnde a enjkale jipu.

³ Duwa á gyaale-aha na baaka enjkale-aatare na maa, ta haletaa ba kára-aha á fanus-aatare, amá magarka kaashi á kanandzir.

⁴ Amá gyaale-aha na tá an enjkale na wá, ta haletaa kára á fanus-aha-aatare, ira kwalaba-aha-aatare kanandzir am huđe-aara.

⁵ Saaka edda á larusa ñanna watsewatse maa, a naba cebaterhe ge háre. Gyaale-aha kelaawa na bademme parupe háre.

⁶ «Am huđe á yayiya wá, tá cena ba hula: Náwa samsa edda á larusa! Sawesse ásezenara, a ba itare.

⁷ Daaci gyaale-aha kelaawa na bademme tsaretse am háre na, tá fantau ge mba kára á fanus-aha-aatare.

⁸ Daaci: Kawaneruke kanandzir-aha á kure na, náwa á emtsa kára-aha á ñere, a ba emnde na baaka enjkale-aatare na, tá elvan ge emnde a enjkale.

⁹ Ta njwaterante ge emnde a enjkale, a ba itare tá elvan ge itare: Nere njá velka! Watse á hyamiyarka antara kure, dawmbare ádeza emnde a válá kanandzir.

¹⁰ Ba zlarzlálá itare á de shekwa kanandzir na, a semhe ge edda á larusa keni. Gyaale-aha ilyeđe na ndza tá am niya-aatare na daremda á dem bere á ga nika antara edda á larusa ñanna, ta hedetaa bere an tsekweram.

¹¹ Shekwaashekwa wá, saremsa gyaale-aha umele na keni. Ta ketaa kwara: Edda! Edda, weranjerantewera bere, a ba itare.

¹² Amá a njwaterante ge edda á larusa, a ba ñane á elvan ge itare: Yá ndaakur ba jirire: Diyanakurka ya dekidefeki, ma kwa emnde-ara keni.»

¹³ Ge zla elva-aara Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ma vaatara keni, njawinja á ba am niya á kure, adába diyakurka kwaskwe ñanna, diyakurka sarte ñanna.»

Naraje an emnde a slera ta keye

¹⁴ «Adaliye dem zlanna á Dadaamiya wá, á gáráva an zhel umele a daa shula. Lauktu á zlalá, a detaa emnde a slera-aara, a tegateraa nalmane-aara.

¹⁵ A vante jekka deremke ilyeḅe ge slezunḡwe-aatare. Ge buwire-aatare, a vante jekka deremke buwa. Ge keyire-aatare, a vante jekka deremke. Ma ware keni a vante ba deydey á ndzeḁa-aara, daaci ba zláá-aara ge ḡane.

¹⁶ Duwa edda una a shaa jekka deremke ilyeḅe, kertenḡ a de mbeḁa erva an ḡane, a shetaa riba jekka deremke ilyeḅe.

¹⁷ Edda una ta vante jekka deremke buwa na keni, a de magán ba estuwa, ḡane keni a shetaa riba jekka deremke buwa.

¹⁸ Amá edda una ta vante jekka deremke na wá, ḡane a de yese evege am haha, a heḁem nalmáne á zanwe-aara am huḁe-aara.

¹⁹ «Shekwaashekwa wá, a naba saahē ge zanwe á emnde a slera ḡanna, a ḁaterterte ge zhárá lisaafi á slera na ta maganaa itare.

²⁰ A sawhe ge edda una ndza ta vante jekka deremke ilyeḅe na, a ba ḡane á elvan ge zanwe-aara: Ndza ka vite jekka deremke ilyeḅe, náwa ya shante riba jekka deremke ilyeḅe.

²¹ Shagera, a ba zanwe-aara á elvan ge ḡane: Ka sleslera á jirire, dzayye huḁe á ḡa. Ka magaa slera an duksa na cekwa dárádza-aara an ervaunḁe á ḡa palle; kazlaḡa na kwakya dárádza-aara keni sey yá fakemfa am erva. Sawa mí higa antara ya.

²² A semhe ge edda una ndza a vante jekka deremke buwa, a ba ḡane á elvan ge zanwe-aara: Ndza ka vite jekka deremke buwa, náwa ya shante riba keni jekka deremke buwa.

²³ Shagera, a ba zanwe-aara á elvan ge ḡane: Ká sleslera á jirire, dzayye ervaunḁe á ḡa. Ka magaa slera an duksa na cekwa dárádza-aara an ervaunḁe á ḡa palle; kazlaḡa na kwakya dárádza-aara keni sey yá fakemfa am erva. Sawa mí higa antara ya.

²⁴ «Am iga-aatare baḁemme maa, a semhe ge edda una ndza ta vante jekka deremke palle na keni áseza zanwe. A ba ḡane á elvan ge ḡane: Ambarka á ḡa male, diyandiya ganakini ka slemándzawe, ma jaḡka ba wulfe á duksa á ḡa keni, ká hálá ba duksa; ma teganjka ba duksa á ḡa keni ká jáha ba duksa.

²⁵ Iya jiija lyawa, ndza ya heḁem shunḡu á ḡa am haha, náwa ḡane duksa á ḡa.

²⁶ A ḡwanante ge zanwe, a ba ḡane á elvan ge ḡane: Ka sleslera mándzawe, ka masefe! Diyakdiya ganakini ya slemándzawe, á ba ka? Ma janeka ba wulfe á duksa-aaruwa keni yá hálá ba duksa; ma teganka ba duksa-aaruwa keni yá jáhá ba duksa, á ba ka?

²⁷ Máki ba estuwa wá, ma andze ka de puweme nalmáne-aaruwa am baḡ kwa, daaci ma ya se lyiia nalmáne-aaruwa an yawe.

²⁸ Daaci lyauvaalya jekke deremke na ázeḡara na, a ba ḡane á elvan ge emnde na tá tsatse ázeḡara, vawanteva ge edda una an jekka deremke ilyeḅe, riba keni estuwa na.

²⁹ Aḁaba edda una aḡkwa ázeḡara wá, tá de fanaarefe, tá de sagananvesage ba kwakya. Amá edda una shanteka ḁekideki wá, ba una cekwa am erva-aara na keni, tá de lyevaalya am erva-aara.

³⁰ ḡgudí na baaka námpire-aara ḁekideki ḡanna maa, naba dawansede á degashe, de eblyawanmeblye á dem tate na ni tabeḁamme jipu na, á de kyuwa-aara am huḁe-aara, á de kerḁa ba sláre ge zlaḁa.»

Shairiya á emnde vaci tsa faya

³¹ «Má watse samsa *Ura á emnde baḁemme am sleksire antara malika-aha-aara baḁemme wá, a se njema am kurshi á sleksire-aara.

³² Daaci baḁemme á emnde na tá am huḁe á duniya tá de jammeje á katafke-aara, á de láterá ḡane emnde baḁemme, ba seke náza suni má á lesa kyáwe-aha, á saterse am dagave á náwe-aha.

³³ Kyawe-aha wá, watse á puwáterá am naḁafa-aara, nawe-aha keni am nazlaba-aara.

³⁴ Náwa elva na á de baterná slekse ge emnde na tá am naḁafa-aara: Kure emnde na Edderwa a gakur barka-aara na, sawmbare á sem yaikkire na ta tsatsakurán ge kure kwaye am fakta á duniya.

³⁵ Aḁaba am sarte na a wiwa waya, kure kwa vite náza za; a wiwa ndera, kwa vite názu yá shushē; ndza ya wayve, kwa lyivaahē á dem mba á kure.

³⁶ Am sarte na yá an ukhyiye dey, kwa tsekwime am nanḡyuwe; ndza ya lapika, zakurivaareze; ndza yá am danḡay, kwa duwa á de zharizhara.

³⁷ Daaci watse tá ḡwananteḡwa emnde a jirire na á ndaater elva na: Ndza ḡa nák vaatara á wáká waya, lauktu ḡa vakte náza za na Yaakadada? ḡa nák áme á wáká ndera, ḡa vakte yawe?

³⁸ ḡa nák vaatara ka wayve am ekse á ḡere, ḡa lyiyáká am mba á ḡere? Bi ká an ukhyiye dey ḡa tsekwakeme am nanḡyuwe?

³⁹ Nja nák vaatara lapika, bi ká am dangay, ña de zharakzhárá?

⁴⁰ Watse á ñwateranterjwa slekse: Náwá yá sakuransese jirire-aara: Ba kelaa má kwa magateraa una-aha ñanna ge egdzar mama-aha-aaruwa na cekwa ndzedá-aatare na wá, kwa magiyán ba ge iya.

⁴¹ «Am iga á una ñanna maa, náwa názu watse á baterná slekse ge emnde na tá am názlaba-aara: Jawinaaja ázerwa, kure emnde na nyainyaikurvenyainye Dadaamiya, zlalauzlalawa á dem kárá na baaka emtsa-aara dekiðeki, ta tsatsannaa ge Shaitaine antara malika-aha-aara na!

⁴² Adaba ndza a wiyaa waye, kure vakuriteka náza za; ndza a wiyaa ndera, vakuriteka yawe;

⁴³ ndza ya wayve, lyiyakurika á dem mba á kure; ndza yá an ukhyiye dey, vakuriteka nangyuwe; ndza ya lapika, ndza yá am dangay, dakurka á de zharizhárá.

⁴⁴ Daaci watse tá ñwananterjwa itare keni: Ndza ña nák vaatara á wáká waya antara ndera, bi ka wayve, bi ká am ukhyiye dey, melañerakuka na Yaakadada? Ndza ña nak vaatara ká lapika, bi ká am dangay, dañerka á de zharakzhárá?

⁴⁵ Watse á ñwateranterjwa slekse: Náwa yá sakuransese jirire-aara: Ba kelaa má kwalakurevkwala magateraa una-aha ñanna ge emnde na cekwa ndzedá-aatare na, magakuriyanka ba ge iya.

⁴⁶ Daaci itare, watse tá dáterá á de magaterá palasa na á zleka dekiðeki na. Amá emnde a jirire wá, tá de shá shifa na á zleka na.»

26

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu

(Mark. 14:1-2; Luka 22:1-2; Yuh. 11:45-53)

¹ Zlanaazle Yaisu tsáká elva-aara maa, a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara:

² «Diyakurdiya muñri á *Paska wá, a juwaa ba háre buwa. Iya *Ura á emnde baðemme wá, watse tá eksiva á ba am muñri ñanna, tá de zlejelijá áte dzangala.»

³ De jarammeje male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha á ba am sarte ñanna am mba Kayafas ñane male á *liman-aha baðemme.

⁴ Daaci ta njantaa átirpalle geni tá eksevaksa Yaisu an nasherire, tá keðánaakeda shifa-aara.

⁵ A ba itare am dágame-aatare: «Magaumika una ñanna vaci muñri, geni a tsaranteka emnde elva.»

Mukse na a puwar waye ge Yaisu

(Mark. 14:3-9; Yuh. 12:1-8)

⁶ Am sarte na Yaisu am Baytaniya na wá, a dem mbá á Simaun umele ndza á waná derve,

⁷ a demhe ge mukse umele an kuderá á waye-aara, á se emtake, kwakya gane-aara, a de puwar waye ñanna ge Yaisu áte ire-aara am sarte na ankwá á za dafa.

⁸ Ba ta naa una ñanna pukura-aha, a naba jaterhe ge ervaunðe, a ba itare: «Azara shagerire-aara jeba á bádza duksa na?

⁹ Ambane ka ma ta velu waye ñanna, ma tá sha shungu kwakya an ñane, daaci ma tá tegater ge talága-aha!»

¹⁰ De cenáncena Yaisu elva na tá weshaná itare, a ba ñane á elvan ge itare: «Labára kwá hyaná lyuwa ge mukse na? Názena a maginaa ñane na shagera jipu.

¹¹ Adaba uwe, talága-aha wá, ma vaatara keni watse tá ankwá átevege kure, amá iya wá, watse ya baaka átevege kure.

¹² Nane wá, waye na a puwiyaare ñane na wá, tsatsiyaatsatse ge béliya am evege.

¹³ Yá ndaakur ba jirire: Am huðe á duniya baðemme, baðemme á tate na ni tá de fála labare á higa átekwa na wá, tá de ndaha názena ni a maganaa mukse na keni, tá de viyanaaka.»

Yahuda ankwá á vela Yaisu

(Mark. 14:10-11; Luka 22:3-6)

¹⁴ Daaci ankwá palle á pukura-aha kelaawa ju buwa, zhera-aara Yahuda Iskariyaud, a tsete duwa-aara á deza male-aha á *liman-aha,

¹⁵ a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá vite uwe yá magakuránmaga ya pute na ni á demda Yaisu am erva á kure?» Ta naba kezlanaa shungu kul keye, cappe ta puwanem am erva.

¹⁶ A fantau á ba am sarte ñanna Yahuda ge tataya faterem Yaisu am erva ge emnde na á ba an keski.

*Yaisu arge masane á *Paska antara pukura-aha-aara*

(Mark. 14:12-21; Luka 22:7-14, 21-23; Yuh. 13:21-30)

¹⁷ Am váha zunjwire na tá za munjri na baaka shahi á makalá am huđe-aara na, duwa á pukura-aha, ta de ndavanu ge Yaisu, a ba itare: «Ká kátá njá de tsatsaká dfafa á *Paska am tate-ara?»

¹⁸ A njute ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem mba á manya am huđe á ekse, de bawanánba wá: a ba malum wá, hyephye sarte-aaruwa yá kátá za munjri á Paska antara pukura-aha-aaruwa am mba á njá.»

¹⁹ Pukura-aha ta magaa názena a baternaá Yaisu na, daaci ta tsatsaa munjri á Paska.

²⁰ Am iga a manjaripu maa, Yaisu antara pukura-aha-aara ta nja arge masane.

²¹ A ba njane á elvan ge itare arge masane njanna wa: «Náwa yá ndaakur elva, yá ndaakur ba jirire: Watse á veliya ba palle á kure.»

²² Daaci, bademme á pukura-aha jáviya ba tá kyuwa, ta fantau ge ndavanu an palpale, ma ware keni ba: «Iya ka ndza Yaakadada?»

²³ A njute ge Yaisu, a ba njane: «Edda una ni erva á njere antara njane am tása na wá, watse á veliya ba njane.»

²⁴ Iya *Ura á emnde bademme wá, baaka pekyá-aara sey ba yá emtsa. Ate una ta puwete am wakita á Dadaamiya áte iya wá, ba estuwa. Amá watse zlađa jipu ge edda una ni á de veliyá njane, ambane ma yareka.»

²⁵ Yahuda wá, á de velaná ba njane keni, a eksetaa elva, a ba njane: «Iya ka ndza Yaakadada?» A njwanante ge Yaisu: «Ba estuwa.»

Masane cudédé

(Mark. 14:22-26; Luka 22:15-20; 1 Kaur. 11:23-25)

²⁶ Am sarte na tá anjwa za masane maa, Yaisu a eksetaa dfafa, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve dfafa na, daaci a vaterte ge pukura-aha-aara. «Nawmbare zawuze,» a ba njane, «una njanna vuwa-aaruwa.»

²⁷ Am iga á una njanna maa, a eksante feka, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a vaterte: «Shawushe», a ba njane á elvan ge itare.

²⁸ «Adfaba una njanna uzhe-aaruwa; a puvaa adfaba emnde kwakya, geni emnde kwakya a sharánsha gabera á haypa-aha-aatare, Dadaamiya á njgudaterá an una njanna namána ge emnde.»

²⁹ Yá ndaakur ba jirire: Am sali kataliya na wá, yá dalika á shá yawe á egdza á náfa antara kure mázla-aara, sey watse mí de shá ba una anjwaslire am zlanna á Edderwa.»

³⁰ Am iga á una njanna maa, ta eksante lahe á galá Dadaamiya, ba tse-aatare, ta zlađa ádete ire á Wa Anyaranyara.

A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer

(Mark. 14:27-31; Luka 22:31-34; Yuh. 13:36-38)

³¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «An vayiya vatena wá, bademme á kure na watse kwá yiyaaya. Adfaba anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: Watse yá ejja suni, bademme á kyawe-aha am walda tá de kya.»

³² Amá má watse tsanetse am faya wá, watse yá daada ba iya zunjwe arge kure á dem Galili.»

³³ A njwanante ge Piyer, a ba njane á elvan ge njane: «Ma yarakaaya emnde umele keni, iya wá, yá yakaaka dekideki.»

³⁴ A njwanante ge Yaisu: «Yá ndak ba jirire, an vayiya ba vatena na, lauktu á kyuwa tsákálá, watse ká bánba ka ser keye geni diyakikire.»

³⁵ A ba Piyer: «Yá ndaaka una dekideki. Ma emtsa antara ka keni ba yá emtsa.» Bademme á pukura-aha umele keni ta ndahán ba estuwa.

Yaisu am Gaicaimane

(Mark. 14:32-42; Luka 22:39-46)

³⁶ Daaci daada Yaisu antara pukura-aha-aara á dem tate na tá dahaná an Gaicaimane na. A ba njane á elvan ge pukura-aha: «Náwa njawinja áhuna, iya kwaye yá de maga maduwa áhuwa.»

³⁷ A eksetaa tara Piyer, antara egdzara á Jaibaidaiyus buwa, ta duwa antara njane. Fantaufe wá, á tápa emtanjire, á tápa ba zlađa na ni an tsaka ire na am ervaunje-aara.

³⁸ Daaci a ba njane á elvan ge itare: «Baaka zlađa na ni yá tapánka na am ervaunje-aaruwa, yá tápa zlađa á emtsa. Naba njawinja áhuna, pauka háre dekideki, sheraumishera ice ba shagera.»

³⁹ A zlalehe yiyiye cekwaanjudi an itare, a de kezlaa ugje am haha, wafke-aara ba teppe áte haha, a magaa maduwa. A ba njane am maduwa-aara: «Eddaye-aaruwa, máki

á gevge wá, tasle á ña jinaaja zlada na ba yiyiye an ya. Amá wá, áte una yá wayaná ya ka, áte una ka wayetaa ka.»

⁴⁰ Daaci ba tse-aara wá, a seza pukura-aha keye na, amá a se berater tá am háre. A ba ñane á elvan ge Piyer: «Dzegwakuránka njá an ice ba saa palle keni degey?

⁴¹ Pauka háre! Magaumaga maduwa geni a badakuruka shaitaine. Ire á urimagwe wá, wayaawáya jipu mága fesaarfire, amá baaka paydá á vuwa.»

⁴² A daliye zlafe ádaliye ge buwire, a de magaa maduwa-aara, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, mákini á taa jaaveka zlada ñanna áte ya na, sey ba yá shushe wá, a gevge ba namaari á ña.»

⁴³ Eptsa-aara zlafe ádaliye á seza pukura-aha-aara, a se berater tá á ba am háre. Dzegwaránka basha háre dekiðeki.

⁴⁴ A daliye zlafe ádaliye á dem tate á maduwa-aara, a de magaa ba kelaa maduwa-aara ñanna ge keyire.

⁴⁵ Zlauzle wá, a eptsehe zlafe ádaliye á seza pukura-aha-aara na. A ba ñane á elvan ge itare: «Kure kwá pá ba háre á kure, kwá anjwa puwansepuwe shifa á kure ka? Ay degiya, iya *Ura á emnde bademme, hyephye sarte-aaruwa. Kwaye tá de fime am erva ge emnde a haypa.

⁴⁶ Tsawetse! Kwaye samsa edda una ni a veliyaa ñane na, mí de yainuye.»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mark. 14:43-50; Luka 22:47-53; Yuh. 18:3-12)

⁴⁷ Ba elva ñanna keni zlafe zланааka Yaisu wá, tá zhárá ba sesse Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. Emnde kwakya tá sá d'aba Yahuda ñanna, tá an katsákar-aha, antara zade-aha ceppe am erva. Ta belateraa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha.

⁴⁸ Yahuda na a veluwa ñane Yaisu na maa, kwaratersekwara nalaama á ngyekwaterá Yaisu ge dikele á emnde ñanna. A ba ñane á elvan ge itare: «Ba máki kwa niina yá anjwa gan use ge ura ni, seke anjwa urire á ñere an edda-aara wá, edda una kwá tatayaná kure na ba ñane, naba eksauváksa.»

⁴⁹ Ba watsawatse wá, a duhe ge Yahuda ñanna á deza Yaisu: «Use malum», a ba ñane á elvan ge ñane, daaci á gan use an ervaunde-aara palle agire.

⁵⁰ A nwanante ge Yaisu, a ba ñane: «A gevge názena ka se maganaa ka na ura-aaruwa.» Daaci yálla á ba emnde na, erva am mbiye ge Yaisu, ta naba eksevaaha.

⁵¹ Ura palle am emnde á Yaisu, a naba tedese masalam-aara ñane keni, a wa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema palle.

⁵² «Femfa masalám á ña am bere-aara», a ba Yaisu á elvan ge ñane. «Adaba emnde na tá tedfa masalam, itare keni watse tá kedaterá á ba an masalám.

⁵³ Diyañka ka yá dzegwándzegwa d'aha Edderwa ge se meliyumele, ba seke ndáhamina ká zhárá ba malika-aha á wáwa á tsaaka an debu kelaawa ju buwa emtu?

⁵⁴ Amá watse á geva estara kena názena á ndaaná wakita á Dadaamiya na? Adaba áte una am wakita wá, sey á gevge ba estuwa.»

⁵⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge dikele á emnde ñanna bademme: «Kwá se eksiyá an masalam-aha, antara zade-aha am erva na mu, ya neyle emtu? Ábi kelaazare yá njá á ba am mashidi, yá anjwa kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, labára eksakurika?

⁵⁶ Amá diyaweddiye geni bademme á mága ñanna wá, ba geni a gevge elva-aha na ni ta ndahanaa nabi-aha anjwa am wakita á Dadaamiya na.»

Daaci kyaakya zhagade ge pukura-aha bademme, ta naba yánhe.

*Yaisu á katafke á *kendekyiya yaikke*

(Mark. 14:53-65; Luka 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Daaci emnde na ta eksevaa Yaisu na, ta dan ba suuwe á dem mba á Kayafas ñane male á *liman-aha. Mbate kertenj jarammeje malum-aha á *tawrait, antara male-aha á ekse katakappe am mba á male ñanna.

⁵⁸ Piyer wá, a daa d'aba Yaisu á dehuwa, amá wá, gaterápteka dekiðeki. A de demhe á ba á dem riya-aara, a de njehe am dágave á emnde a ufa mashidi, ge zhara lámare ñanna, ma watse á zla estara keni.

⁵⁹ Male-aha á *liman-aha antara emnde a *kendekyiya na bademme farantaufe ge tataya ba ni ma a ndarsende emnde emele elva an dzála áte Yaisu, ma ba fida keni, lauktu ma tá bá ñanaa shairiya á emtsa.

⁶⁰ Kwakya tsa emnde na ta de d'atsanve fida ge Yaisu, amá baaka názu ta eksanaa áte ñane. Am iga-aara, saremsa emnde emele ta buwa wá,

⁶¹ a ba itare: «Zhel na degi a bantsa ñane: Yá dzegwándzegwa mbedánaambeda *mashidi á Dadaamiya yaikke na. Yá nderaalindere am hare keye, á bina.»

⁶² Hattse a tsete ge male á *liman-aha na, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Ká ndaka elva ðekideki ka? Tá ndáhá uwe ñane áte ka emnde na?»

⁶³ Amá a ðu ba we-aara Yaisu. Daaci a ba male á liman-aha na á elvan ge ñane: «Yá ndavaku una an zhera á Dadaamiya edda á shifa, ndindaha ba jirire ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya na emtu?»

⁶⁴ A ñwanante ge Yaisu, «Ba estuwa,» a ba ñane á elvan ge ñane. «Amá wá, á katafke cekwaanngudí watse kwá niina ya *Ura á emnde baðemme yá njá am naðafa á Saksage na Slekse ba ñane na, watse kwá niina zlafe adaliye, má watse yá sawa áte kumba á samaya.»

⁶⁵ Daaci male á liman-aha na a naba dzadzanve zane áte vuwa-aara, a ba ñane: «A ganve ire-aara kalle an Dadaamiya.» A ba ñane á elvan ge emnde: «Baaka wedere á miya an seyde-aha mazla-aara. Ábí cenakuráncena an hyema á kure názena a ndahanaa ñane.»

⁶⁶ Emtu estara á bá kure?, a ba ñane á elvan ge emnde a *kendekyiya. A ba emnde: «Una ba haypa-aara, a njeka an shifa ðekideki.»

⁶⁷ Daaci ta naba kyefanem nyaihe am ice, ta vavante ðeðekwa, emnde umele ta vavante babárva,

⁶⁸ a ba itare tá elvan ge ñane: «*Almasiihu, diyeddiye mu a jakaa ware.»

A ba Piyer ñane diyaaka Yaisu ðekideki

(Mark. 14:66-72; Luka 22:56-62, 63-71; Yuh. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Am sarte ñanna wá, Piyer ankwá á njá am dagela am hude á ríya á male á *liman-aha. Daaci a sesehe ge kwatena á male á liman-aha maa, a ba ñane á elvan ge Piyer: «Ka kení ka ura á Yaisu zhel emnde a Galili na.»

⁷⁰ Amá eksarka Piyer ðekideki, a ba ñane á elvan ge kwatena ñanna á katafke á emnde baðemme: «Ma ká ndaha elva á uwe kení diyanka ya ðekideki.»

⁷¹ A tsete ge ñane ankwá á dete wakyiya, sesse kwatenaha umele daduwa á dezeńára. Ba a puwete ice áte ñane wá, a ba ñane á elvan ge emnde: «Degiya una kení ba ura á Yaisu zhel emnde a Nasarátu na!»

⁷² Piyer a naba kwaleve zlafe ádaliye, a ba ñane: «Náwa waða-aaruwa máki diyandiya dawale ñanna. Ba jirire diyanka dawale ñanna.»

⁷³ Cekwaanngudí am iga á una ñanna maa, ta gapte ge emnde na tá ankwá áhuwa á deza Piyer, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ba jirire ka kení ka ba palle-aatare, aðaba a ba áte nara á ña kení diyarakdiya emnde, diyardiya tate na ka sawa átekwa na.»

⁷⁴ Daaci Piyer a fantau ge za waða-aha, a ba ñane: «Náwa Dadaamiya diyanka dawale ñanna ðekideki.» Á ba am sarte ñanna wá, tsáksákwalikwaa, á ba tsákálá.

⁷⁵ Daaci Piyer a naba yehete elva na ndza a bannaa Yaisu, a ba ñane: Lauktu á kyuwa tsákálá wá, ká de bánba ka ser keye ge diyakikire na. Mazla-aara ba segáshe-aara, a de kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

27

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu*

(Mark. 15:1; Luka 23:1-2; Yuh. 18:28-32)

¹ Weráwera ekse an enjlya werre wá, baðemme á male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse njarantenja mazle-aara ganakini sey tá ejja shifa á Yaisu.

² Ta naba puwete záwa áte ñane, ta danán ge sleksu *Pilaatu, ñane slekse yaikke am kwara ñanna, a fanaa ngumna a Rauma.

Emtsa á Yahuda

(Sler. emnde 1:18-19)

³ Yahuda na a velanaa ñane Yaisu na nanna ganakini nguðarnnguða Yaisu am shairiya maa, a deme am tuba, a naba sateraa shungu-aatare kul keye na ndza ta vantaa áte Yaisu na ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse.

⁴ A ba ñane á elvan ge itare: «Yá an haypa ba iya, aðaba ya velu ura cuðeðde geni tá ejja shifa-aara.» A ba itare tá elvan ge ñane: «Ázara lámbe á ñere áte una ñanna? Una á shá ba ka.»

⁵ Yahuda a naba puweteranve shungu am *mashidi yaikke, a de zlenjelaa ire-aara áte záwa.

⁶ Daaci male-aha á liman-aha ta halante suley na. Amá á bá itare: «An piya am *tawraitá ganakini mi puwante suley na ge suley á slera á Dadaamiya, aðaba gane á shifa á ura.»

⁷ Daaci ta magaa sawari am dagave-aatare, geni tá shekwevshekwe fe á slendera gahe umele an npane, ge hedfa wayve-aha am hudefa-ara, ta naba shekweve.

⁸ Adaba una npanna, sem vatena tá dháha fe npanna an fe á uzhe.

⁹ Daaci gevge názena ndza a ndahanaa nabi Yairaimiya, a ba npane: «Halarantehála suley kul keye na egdzara á *Iserayiila, ta ges gane-aara átekwa na,

¹⁰ daaci ta shekweve fe á slendera gahe an npane, ba seke una a binaa Yaakadada na.»

*Sleksu *Pilaatu anjwa á ndavanu elva ge Yaisu*

(Mark. 15:2-5; Luka 23:3-5; Yuh. 18:33-38)

¹¹ Tsarnaatse Yaisu á katafke á slekse yaikke, a ndavanuwa npane elva ge Yaisu, a ba npane á elvan ge npane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha na emtu?» A nwanante ge Yaisu, «Ba estuwa», a ba npane á elvan ge npane.

¹² Am iga á una npanna maa, male-aha á *liman-aha, antara male-aha á larde, tá anjwa datsanve elva wá, Yaisu a naba dfu we-aara mazla-aara.

¹³ Daaci a ba slekse á elvan ge npane: «Ká cenánka elva na tá tsakaná áte ka na emtu? Labára ká ndaaka elva?»

¹⁴ Amá Yaisu a dfu ba we-aara, kamákamá ndahaaka elva. Haa slekse a magaa najipu kwakya.

Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu

(Mark. 15:6-15; Luka 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16)

¹⁵ Ba kelaa má samsa muñri á *Paska wá, slekse anjwa á belaterá danggay palle, edda una tá kataná itare na ge emnde a ekse.

¹⁶ Ay am sarte npanna maa, ndza anjwa slemandzawe umele am danggay, zhera-aara Yaisu Barabas.

¹⁷ Daaci á bá slekse á elvan ge jáháva: «Am dágave á tara Yaisu Barabas, antara Yaisu na tá dhahaná an *Almasiihu na mu, kwá kátá yá belakurá ware?»

¹⁸ Diyaadiya tsa ganakini ta danaa Yaisu adaba ba shelha baaka elva umele.

¹⁹ Am sarte na sleksu *Pilaatu anjwa á kya shairiya á Yaisu na ma, mukse-aara a naba belanvaa ura, a ba npane á elvan ge npane: «Maganánka ba uwe keni ge zhel npanna dekideki, baaka haypa-aara. Adaba vatena ya hare á ba am palasa á shene adaba npane.»

²⁰ Amá a ba male-aha á *liman-aha, antara male á ekse tá elvan ge jáháva: «Bawánba kure geni á belarkurnaafela ba Barabas, a jareja Yaisu.»

²¹ Slekse a ndavateruhe zlafe adaliye, a ba npane á elvan ge itare: «Kwá kátá yá belakurá ware am emnde buwa npanna?» Ta vante jawapa, á ba itare: «Belanernaafela ba Barabas.»

²² A ba npane á elvan ge itare: «Yá maganá uwe ge Yaisu na tá dhahaná an Almasiihu na?» Bademme-aatare ta nwanante, a ba itare tá elvan ge npane: «Zlejelezlejele áte dzangala!»

²³ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «A gu uwe estuwa?» Amá itare ta far hula á ba an ndzedfa, a ba itare: «Zlejelezlejele áte dzangala!»

²⁴ Am nanna sleksu Pilaatu baaka názu á maganá npane, emnde tá far ba hula maa, a kevaa yawe, a baraa erva-aara á katafke á emnde, a ba npane á elvan ge itare: «Shifa á zhel na kwá de jáná kure na, haypa-aara á shika dekideki, á shá ba kure.»

²⁵ Bademme á jáháva a nwanante, a ba itare tá elvan ge npane: «Una á shakaaka, haypa á ja shifa á zhel na á ba am mbiye á ntere antara egdzara á ntere.»

²⁶ Daaci sleksu Pilaatu a naba belateraa Barabas, amá Yaisu wá, ta zu an ja, lauktu ta de zlejelelaná áte dzangala.

Sawji-aha tá anjwa á epsawa Yaisu

(Mark. 15:16-20; Yuh. 19:2-3)

²⁷ Daaci ta naba danhe ge sawji-aha á sleksu *Pilaatu Yaisu na á dem hudefa á há á slekse, ta de jamme ge sawji-aha bademme, tá á ba arge npane.

²⁸ Ta naba tsekwanse am nanjyuwe-aara, ta tsekwanne am dira hanje.

²⁹ Am iga á una npanna maa, ta nderse dake, ta fafanse ire an npane ágire *dankaula, ta fanem zade am nadafa-aara. Mazla-aara ta gyanu rume ágire tá epsawupsawa, a ba itare tá elvan ge npane: «Aska á nja, slekse á Yahudiya-aha!»

³⁰ Ta naba kyefanem nyaihe am ice. Ta lyevaa zade na am erva-aara, geni tá jáná an npane am ire.

³¹ Zlaruzle am maganaa palasa, ta tsekwanse am dira hanje na, ta tsekwanne am náza-aara, lauktu ta dáná á dem tate na ta zlejelelanaa áte dzangala.

Náwa ta zlejelananaa estuwa Yaisu áte dzaŋgala

(Mark. 15:21-32; Luka 23:26-43; Yuh. 19:17-27)

³² Am sarte na daransede, ta de jaa ire antara ura Siraine umele zhera-aara Simaun, ta naba hyarhe ganakini á sepá dzaŋgala á Yaisu.

³³ Daraada am tate ɲanna tá dáháná an Gaulgauta na, amaana: Tate á feka á ire maa,
³⁴ ta de fanu mbazla ge Yaisu áhuwa. Mbazla ɲanna keni anƙwa duksa yaiyaihe am hufe-aara. Amá ba a tapanaahe ge Yaisu mbazla na wá, a naba kwalve, shaaka deƙideƙi.

³⁵ Daaci ta naba tsakwanse am kazlaɲa-aara, ta zlejelehe áte dzaŋgala, ta tegaa kazlaɲa-aara am dagave-aatare. Ge tega kazlaɲa-aara na wá, ta maga njeri am dagave-aatare, ganakini a sesse edda una ni á zaná ɲane ma uwe keni.

³⁶ Daaci ta njehe á ba áhuwa ɲanna ge ufufa-aara.

³⁷ Ta puwete názena ta bantsa itare tá jáná adába ɲane na áte naláwa, ta fetehe átire ge ɲane. Náwa názena ni ta puwetaa itare: «Ba ɲane una Yaisu, slekse á Yahudiya-aha.»

³⁸ Tá anƙwa neyle-aha buwa ta zlejelater átirpalle antara Yaisu áte dzaŋgala-aha-aatare. Palle ta zlejelananaa am naɗafa, palle keni am názlaba.

³⁹ Emnde a degáshe am tate ɲanna tá geja ba ire, tá ámbera ezzlazle.

⁴⁰ A ba itare tá elvan ge ɲane: «Ábi ka bántsa ka ká naba mbedfanaambefá *mashidi yaiƙke na, á ba am hare keye ká nderendere umele á ba ka? Labara ká taa ɲezlanaaka ba ka ire á ɲa? Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya, tsekwanaatsekwa kwa ire á ɲa áte dzaŋgala na!»

⁴¹ Male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita, ira male-aha á ekse bademme ta fantau ge epsawa Yaisu. Ta bántsa itare wá:

⁴² «Jyau, á dzegwándzegwa ɲezla emnde umele, ire-aara wá, á taa ɲezlanaaka! Ábi ɲane slekse á Iserayiila-aha? A tsekwanaatsekwa kwa ire-aara áte dzaŋgala na? Máki tsekwanaatsekwa wá, bademme mi fetarfe áte ɲane.

⁴³ A bántsa ɲane a fetaare an Dadaamiya, ɲane *Egdza á Dadaamiya, mi ezzhara kwa kina má watse á sawa Dadaamiya ɲanna á se melanumele!»

⁴⁴ Neyle-aha buwa na ta zlejelaterhe áte dzaŋgala antara Yaisu na, itare keni ta zlazlese Yaisu ba seke male-aha ɲanna.

Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu

(Mark. 15:33-41; Luka 23:44-49; Yuh. 19:28-30)

⁴⁵ Daaci a tsekwaa ge tabedammire an vacitire am hufe á duniya bademme, dem lásar emnde ta á ba am tabedammire ɲanna.

⁴⁶ Á maga saa keye wá, Yaisu a ketaa kwará á ba an ndzedfa: «Aili! Aili! Laima sabaktani?» Amaana wá: «Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya? Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya?»

⁴⁷ Á bá emnde umele am emnde na tá anƙwa á tsaatse áhuwa: «Zhel na degiya á ɗaha nabi *Ailiya.»

⁴⁸ Palle-aatare a tedante zhagade, a de eksetaa sausau, a ɲgufetaa áte zade, a femhe am mbazla umele ɗanɗanɗe ba estuwa, daaci a kante, a fante áte we ge Yaisu geni a shushe.

⁴⁹ Amá a ba emnde umele-aatare: «Tsawaatse emtsaade, mi ezzhara má watse á semsa Ailiya ɲanna á se melanumele.»

⁵⁰ Yaisu a fu hula zlaɓe ádaliye, mazla-aara a naba zlu ge shifa-aara.

⁵¹ Am sarte ɲanna maa, anƙwa kacekaca á dzegwa am *mashidi yaiƙke wá, a naba tamme kalkale, a fantau á sawa átire sem áhá. Haha keni anƙwa á gajava, palaha-aha tateptate ba baley baleye.

⁵² Irekhyaha keni kertenj tá an wara, emnde á Dadaamiya na ndza matsarematso na kwakya tsaretse am faya.

⁵³ Emnde na ta tsetaa am faya ɲanna wá, am sarte na tsetsa Yaisu am faya na, daremda á dem berni cuɗeɗɗe, emnde kwakya naráterna.

⁵⁴ Sawji-aha na a sáteraa ɲgumna a Rauma, antara male-aatare bademme tá anƙwa ufa Yaisu na. Ba ta naa gejava á haha antara názena magaavemaga bademme na wá, ɗámdá lyawa am itare jipu. A ba itare: «Zhel na egdza á Dadaamiya ba jire.»

⁵⁵ Tá anƙwa ɲwasha keni kwakya am tate ɲanna. Ta tsaahé yiyyiye, ta zhara názena ni anƙwa á magava na. ɲwasha ɲanna kwaye ta saa á ɗaba Yaisu á sawa am kwara á Galilí ge maganaa slera.

⁵⁶ Tá anƙwa tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmetare ge tara Yakuba an Yusufu, ira emmarge egdzara á Jaibaidiyus, am dagave á ɲwasha ɲanna.

*Faremfa Yaisu am irekhya**(Mark. 15:42-47; Luka 23:50-56; Yuh. 19:38-42)*

⁵⁷ Herzhe watse á belya vaciya wá, a naba semhe ge sleberba umele ura á ekse á Arimatiya zhera-aara Yusufa. Njane keni fetarfe áte Yaisu.

⁵⁸ A duhe ge Yusufa njanna á deza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu. Daaci a ba slekse a varanteva.

⁵⁹ Duwa á Yusufa, a eksante emtsa na, a de fademe am kalpakane anjwaslire tsefanje, jeba á kalpakane njanna ba lefedfe.

⁶⁰ Daaci a de zlavanaahe am irekhya-aara halál na a yese am cacera, zlafe ba unjule á zlauzle-aara ge yá irekhya njanna. Daaci a berhanu palame yaikke ge we á irekhya njanna, lauktu a zlala.

⁶¹ Amá tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari umele na wá, itare zlalarka, ta naba njehe, wafke-aatare ba ndanje á deza irekhya na.

Sawji-aha tá anjwa ufa irekhya á Yaisu

⁶² Makuralla-aara, amaana kwaskwe á puwansepuwe wá, ta naba tsetehe ge male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha ta deza sleksu *Pilaatu.

⁶³ A ba itare tá elvan ge njane: «Ambarka á nj, yehanerteyeha názena a ndahanaa slefida njanna am sarte na zlafe an shifa. A bantsa njane, watse á tsetse am faya am hare-aara ge keyire am evege.

⁶⁴ Ambane ká bela emnde tá de ufa irekhya-aara am hare keye njanna. A de tedarseka pukura-aha-aara, daaci watse tá baterán ge emnde geni tsetse am faya. Daaci fidire-aatare njanna á de jauje ge una werre.»

⁶⁵ A ba edda á hákuma á elvan ge itare: «Kwaye sawji-aha njanna, dawmbare, de magaumága názena kwa dzegwanaa kure ge ufufa-aara.»

⁶⁶ Daaci ba zlalá-aatare, ta de vanyaa we á irekhya ba shagera, ta fafete damshe á ngumna, ta bazlaa sawji-aha ge ufufa-aara.

28*Yaisu tsetse am faya**(Mark. 16:1-10; Luka 24:1-12; Yuh. 20:1-10)*

¹ Dedde kwaskwe á puwansepuwe, an enjya werre ge laade wá, daremda tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari umele na ta de zhara irekhya na.

² Ba watsewatse shekwaraaka dfekefeki wá, bademme á haha á gyagya á ba an ndzedá, a tsekwaá ge malika á Yaakadada á sawa am samaya, a berhanvuwe palame na ge we á irekhya maa, a njetaa átekwa.

³ Malika na á mbá wulwulire ba seke kárá á ráde. Nanjyuwe-aara dzayye telle jauje ba ge sluzhe keni.

⁴ Naranna emnde a ufa irekhya na wá, ba gyaagya keni tá gyagyeteka mazla-aara ge lyawa, garevge ba seke baaka shifa am itare dfekefeki.

⁵ Amá njwasha na wá, a ba malika njanna á elvan ge itare: «A wakurka lyawa dfekefeki, adaba diyandiya kwa se tataya Yaisu na ta zlenjelaa áte dzangala na.

⁶ Amá njane baaka áhuuuna mazla-aara, tsetse am faya ba seke una ndza a enndaha na. Sawmbare nawanaana tate na ndza á zlava átekwa.

⁷ Kina wá, dawmbare ba watsewatse, de mbedawaterumbede labare ge pukura-aha geni baaka, tsetse. Baira watse á daada ba njane zunjwe arge kure á dem Galili. Kwá de nanaana áhuwa. Una ya bakurna ba iya.»

⁸ Daaci ba zlalá-aatare ge njwasha na áte we á irekhya, ta zlalaa á ba á zhagade ge daterá labare na ge pukura-aha á Yaisu. Tá zlalá na wá, ervaunje-aatare ba seke nama, an wesa an lyawa zlafe adaliye.

⁹ Cekwaangudi wá, Yaisu a se yaiterwa á ba an ye ge njwasha na: «A vakurteva Dadaamiya hairire», á ba njane á elvan ge itare. Zhagade ge njwasha na ádezenjara, ta kezlan ugje, ta njante sera, tá anjwa á eggala.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «A wakurka lyawa dfekefeki. De bawateranba ge egdzar mama-aha-aaruwa, a daruwa á dem Galili, tá de niina áhuwa.»

Názu watse tá ndahaná sawji-aha á ufa irekhya

¹¹ Zlafe tá á ba átira zlala emtsaade njwasha na wá, sawji-aha á ufa irekhya na keni, emnde umele-aatare zlarzlala á dem huđe á ekse, ta de mbedateru labare ge male-aha á *liman-aha.

¹² Male-aha á liman-aha ta magaa sawari am dagave-aatare antara male-aha á ekse maa, ta vaterterte shungu camballe ge sawji-aha na.

¹³ A ba itare ta elvan ge itare: «Bawanba geni tá se tedesaa ba pukura-aha-aara an vayiya am sarte na ñere ñá am hare.

¹⁴ Ma a cenanaa ba edda á hákuma keni, diyañerdiya ñere názena ni ñá de ndahaná ñere, ba názára keni á shakuraaka ðekideki.»

¹⁵ Daaci sawji-aha ta naba lyevaa shungu na, ta maganaa áte una ni ta ndaaterndaa na. Ta naba hyanme fida ñanna am dagave á Yahudiya-aha baðemme, sem vatena ta tsaa á ba áte una itare.

Yaisu a marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara

(Mark. 16:14-18; Luka 24:36-49; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)

¹⁶ Daaci zlarzlala pukura-aha kelaawa jemtekwe keredde á dem Galili, ta deba áte egdza wa na ndza a baternaa Yaisu na.

¹⁷ Ba ta puwete ice áte ñane, ta kezlan ugje, tá añkwa á eggala. Amá emnde umele-aatare ta magaa shaige ganakini ñane ka.

¹⁸ Samsa Yaisu á sezetare ba herezhzhe, a ba ñane á elvan ge itare: «Baðemme á hákuma ta fimaa á ba am erva-aaruwa, ma am samaya, ma am duniya keni.

¹⁹ Daaci naba dawmbare ma á dem larde-ara keni baðemme, ma emnde-ara keni gawatervege emnde-aaruwa, mágawateránmaga baptisma an zhera á Edderwa, an zhera á Egdza-aara, an zhera á Shedekwe Cudedde.

²⁰ Kwarawatersekware maga fesarfira am názena ya fakuraara ya baðemme. Diyaweddiye ganakini iya antara kure wá, yá añkwa antara kure ma vaatara keni, dem halavuwa á duniya.»

Labare á higa na a puwetaa MARKUS

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 3:1-12; Luka 3:1-18; Yuh. 1:19-28)

- ¹ Náwa a fantuwa estuwa labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu *Egdza á Dadaamiya:
² Anjwa an puwa am wakita á nabi Aisaya, a ba Dadaamiya:
 «Náwa yá bela slebela-aaruwa á katafke á ña, á tsatsakaná ñane baráma.
³ Zlafe ádaliye a ba ñane: Anjwa ura á fála elva am kaamba, a ba edda-aara:
 Tsatsawanaatsatse unjule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara a gevge ba ndedde.»
⁴ Am iga a una ñanna maa, a naba semhe ge Yuhanna slemaga baptisma á sem kaamba, ba seke una a ndaana nabi ñanna, a fantau ge balaterá waazu ge emnde, a ba ñane á elvan ge itare: «Magaumága tuba, lyauvaalya baptisma, á yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure.»
⁵ Daaci saresse emnde a Urusaliima ba kwakya, antara emnde na tá am kwará á Yahudiya gergere bademme, ta seza Yuhanna ge cena waazu-aara, daaci ta naba sanse haypa-aha-aatare, ñane keni maa, a magateraa baptisma am guwa á Urdun.
⁶ Nanjyuwe na a tsekwanaa Yuhanna wá, ta hanaa am újje á ezlegwame, ndza á nguda ba gwagwa. Náza za-aara keni maa, á za ba iwe, antara nama.
⁷ A baa ñane am waazu-aara: «Anjwa á sawa ura am iga-aaruwa wá, edda-aara ñanna an hakuma ba ñane arge iya, ba ge sadanse kimake am sera keni hyanefka ya dekiideki.
⁸ Iya, yá anjwa á magakurá baptisma an yawe, amá ñane wá, á se magakurá baptisma an Shedekwe Cudedde.»

Baptisma á Yaisu

(Mat. 3:13-17; Luka 3:21-22)

- ⁹ Á ba am hare-aha ñanna maa, a naba semhe ge Yaisu á sa am Nasarátu am kwará á Galili, Yuhanna a se baranve am guwa á Urdun.
¹⁰ Am sarte na sessa Yaisu am yawe, a naa wertehe ge samaya, anjwa á tsekwa Shedekwe Cudedde á setarge ñane ba seke takala.
¹¹ Cekwaangudi wá, tá cená ba ye á sawa am samaya ñanna, a ba edda-aara á elvan ge ñane: «Ba eka una ka Egdza-aaruwa wayanak-wáyá jipu, bademme a higa-aaruwa á ba áte ka.»

Shaitaine anjwa á bada Yaisu

(Mat. 4:1-11; Luka 4:1-13)

- ¹² Cekwaangudi am iga á una ñanna wá, Shedekwe á Dadaamiya á naba daa Yaisu á dem kaamba.
¹³ Hare kul ufađe á njá á ba am dagave á dabba-aha am kaamba, a de badanaa Shaitaine am hare kul ufađe ñanna. Ta magannaa ba malika-aha slera am kaamba ñanna.

Pukura-aha á Yaisu zunjwe ta ufađe

(Mat. 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11)

- ¹⁴ Ngudarnjguda Yuhanna am dangay maa, am iga-aara daduwa Yaisu keni á dem kwará á Galili, a de fantau ge balaterá labare á higa na ni a belanaa Dadaamiya ge emnde.
¹⁵ A ba ñane á elvan ge itare: «Kina wá, hyefhye sarte na ni a tsanaa Dadaamiya, samsa sarte á nja am kwará-aara, magaumága tuba, lyauvalya labare á higa.»
¹⁶ A gapte ge Yaisu cekwaangudi a dába we á haye á Galili wá, a naa egdzar mama buwa, tara Simaun, tá an egdza emmenjara Andere. Tá anjwa á puwa narre-aatare á dem yawe adaba itare ta emnde a sluwa kelfe.
¹⁷ Daaci a naba daterdáhá Yaisu: «Sawmbare dabawidába, yá gakurvege emnde a jaha emnde á sem sera-aaruwa, ba seke una ni má tá jahava kelfe-aha á dem narre na,» a ba ñane á elvan ge itare.
¹⁸ Ba watsawatse, ta naba puwanve narre-aatare á ba áhuwa ñanna, ta dába Yaisu.
¹⁹ Ta gapte ba cekwaangudi á de katafke wá, Yaisu a naa egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba tá an egdza emmenjara Yuhanna tá am paare á yawe, tá anjwa á tsatsa narre-aatare.

²⁰ Daaci a naba daterd'áha Yaisu itare keni, ta naba yaa eddetare Jaibaidaiyus am paare áhuwa antara emnde a slera-aara, itare ta d'ába Yaisu.

*Yaisu ngyainsengye shaitaine am ura
(Luka 4:31-37)*

²¹ Am iga á una nanna maa, Yaisu antara pukura-aha-aara nanna ta zlala á dem huđe á Kafarnahum. Samsa kwaskwe á puwansepuwe a naba dem *mashidi á Yahudiya-aha, a de kwaraterse elva á Dadaamiya.

²² Itare ta mága ba najipu-aara, ad'aba nane kwaraterseka seke náza á malum-aha á *tawrait, amá edda á elva nanna ba nane, á kwaraterse á ba an hákuma.

²³ Vacite nanna maa, ndza an'kwa ura an shaitaine am vuwa-aara am jáháva-aatare, ²⁴ a naba fu hula zhel nanna, a ba nane á elvan ge Yaisu am hula-aara: «Ekka Yaisu ura Nasarátu na mu, ka kátá uwe ka ázenjere? Niya á nja ka se kedanjerkeda emtu? Iya diyanakdiya ganakini ka Ura Cufed'ede na belakaa Dadaamiya na.»

²⁵ Yaisu a naba valarhe ge shaitaine nanna, a ba nane á elvan ge nane: «Duđe we á nja, sesse am zhel na ba kina!»

²⁶ Daaci a naba slakalapte ge shaitaine am zhel na, a fu hula an ndzed'a-aara bad'emme, a sesehe am nane.

²⁷ Bad'emme á emnde tá maga ba najipu-aara. A ba itare am dágave-aatare: «Ázara kena jeba una? Ba vaci palle keni cenanjeránka jeba á tsaha na, nanjeránka keni jeba á hákuma na ni, ura ba a ndanse elva ge shaitaine am ura ni, a naba sesehe!»

²⁸ Kerten hyaranmehye labare á Yaisu am kwára á Galili bad'emme.

*Yaisu a mbateraaha emnde kwakya am lapikere gergere
(Mat. 8:14-17; Luka 4:38-41)*

²⁹ Ba segashe-aatare am mashidi wá, Yaisu a d'aba tara Simaun antara Andere á dem mba-aatare, ta d'abaterd'ába tara Yakuba antara Yuhanna keni á dehuwa.

³⁰ Duwa-aatare maa, ta de beraa shawle á Piyer mukse, á ba á zlava, á wáná zlagzlagi. Daaci ba demda á Yaisu, ta naba mbedanuhe.

³¹ A duhe ge Yaisu á dezenjara, a de njanaa ba erva, a tsantehe, a naba mbehe, a fantau ge magateraa kashi.

³² Eblyabelya vaciya, herzha mánggaripu maa, emnde ta saa emnde-aha-aatare na lapika vuwa-aatare, antara emnde na tá an shaitaine na bad'emme áseza Yaisu.

³³ Bad'emme á emnde a huđe á ekse saresse, ta se jamme áte we á wakiya nanna.

³⁴ Yaisu a mbateraaha emnde kwakya am lapikere-aha-aatare gergere, a ngyanse shaitaine-aha kwakya am emnde. Vaterteka baráma d'ekid'eki ge shaitaine-aha nanna ge ndaase elva, ad'aba itare diyardiya Yaisu ma ware nane keni.

*Yaisu an'kwa á ja d'aba an waazu
(Luka 4:42-44)*

³⁵ Mákurálla-aara wá, a sesehe ge Yaisu á ba an iren'lya, a zlalehe á dem kaamba yiyye an ekse ba shagera, a de maga maduwa áhuwa.

³⁶ Daaci ta naba d'abemhe ge tara Simaun antara emnde na ni tá ba kerd'e, ta de tataya tate na átekwa.

³⁷ De sharánsha maa, a ba itare tá elvan ge nane: «Degiya emnde bad'emme tá an'kwa á tatayaktátaya jipu!»

³⁸ Amá a njwaterante, a ba nane á elvan ge itare: «Mi zlálawá á miya á dem ekse-aha na herherzhe, yá de magaterá waazu ge emnde a ekse-aha nanna keni, ad'aba a siyaa ba una nanna.»

³⁹ Mázla-aara ba zlála-aatare, ta fantau ge já d'aba am kwára á Galili bad'emme, an'kwa á magaterá waazu ge Yahudiya-aha am mashidi-aha-aatare, an'kwa á ngya shaitaine-aha keni am vuwa á emnde.

*Yaisu mbanaambe slederve
(Mat. 8:1-4; Luka 5:12-16)*

⁴⁰ A semhe ge slederve umele, a se kezlaa ugje á katafke-aara, a fantau ge njala ázenjara, a ba nane á elvan ge nane: «Má wayak-wayá wá, ká dzegwándzegwa givege ba meted'ede vuwa-aaruwa.»

⁴¹ Daaci Yaisu a naba zanvaarhe, a pelse erva-aara, a de fete áte nane, a ba nane á elvan ge nane: «Wayanwáyá ká mbembe, ba meted'ede vuwa á nja.»

⁴² Ba seke ndaha á miya na, a naba mbehe ge slederve nanna meted'ede.

⁴³ Amá lauktu á belanaabela wá, a tedanánte hyema ba shagera,

⁴⁴ a ba nane á elvan ge nane: «Balananseka ma ge ware keni d'ekid'eki. Názena ká de maganaaka wá, de maranánmárá ire á nja ge *liiman, vanteva sadake á nja ge

Dadaamiya áte una a ndanaa Muusa ge seydire á ña á katafke á emnde baɗemme ganakini mbakmbe.»

⁴⁵ Amá ñane, ba zlala-aara wá, a de ɓalse labare ñanna áza emnde baɗemme. Aɗaba una ñanna Yaisu dzegwánka marse ire-aara áza emnde mazla-aara, sey á njá á ba am kaamba yiyiye an ekse, tá duwa ba emnde ádezenjara, á sawa am tate-aha gergere.

2

Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aara

(Mat. 9:1-8; Luka 5:17-26)

¹ Haraahare cekwaangudi wá, a naba eptsehe ge Yaisu, á sem huɗe á Kafarnahum, cenarancena emnde ganakini saasa, anƙwa am mba.

² Daaci kwakya nalga a se jamme am huɗe á ha ñanna, sete we á wakyyiye keni ɓaaka slede ɗekidɗeki ge kwakyire á emnde. Daaci Yaisu a fantau ge ndater elva á Dadaamiya.

³ Á ba am sarte ñanna maa, ta semhe ge emnde umele, ta sanaa ura an matsa ubiya-aara, ta saa sepanaa emnde ufaɗe am dagave-aatare.

⁴ Amá dzegwaránka dáná á de katafke á Yaisu aɗaba kwakyire á nalga. Daaci ta naba ɗalte áte ire á dzuguru, ta naba weraa ire á dzuguru ñanna am ndanjiye á tate na ni átekwa Yaisu, ta velem zhel na antara egdera-aara baɗemme.

⁵ Nánná Yaisu fetarfire á emnde ñanna maa, a ba ñane á elvan ge edda una lapika na: «An bára haypa-aha á ña baɗemme egdza-aaruwa.»

⁶ Áy, tá anƙwa malum-aha á *tawraita umele á njanja am tate ñanna. Malum-aha ñanna ta fantau ge dzamanaa am erwaunɗe-aatare, a ba itare:

⁷ «Kwaye zhel na anƙwa á lyiye slede á Dadaamiya. Ware edda una á dzegwándzegwa yanár haypa ge ura máki Dadaamiya ka palle?»

⁸ Kerteŋ a naba diyeddiya Yaisu názena tá anƙwa á dzamaná itare, a ba ñane á elvan ge itare: «Labára kwa dzamete una am erwaunɗe á kure?»

⁹ Ázara una tsaftsafe jauje ge banán ge edda una lapika vuwa-aara: An bára haypa-aha á ña, bi baná: Tsettse, eksanteksa egdera á ña, ezzlala an sera á ña?»

¹⁰ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Úra á emnde baɗemme yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci a ba ñane á elvan ge edda una an matsa ubiya-aara na:

¹¹ «Ya ndaa ba ekka, tsettse, eksanteksa egdera á ña, ezzlala á da.»

¹² Kerteŋ tsettse zhele na á katafke-aatare baɗemme, a eksante egdera-aara, a naba zlála. Baɗemmi-aatare tá maga ba najipu-aara, a ba itare: «Ba ser palle keni ndza nanjeránka jeba á una ɗekidɗeki.» Daaci ta fantau ge gala Dadaamiya.

Náwa ndza a ɗantaa estuwa Yaisu Laiwi

(Mat. 9:9-13; Luka 5:27-32)

¹³ Yaisu a naba eptsá ádaliye ádete we á haye á Galili. Kwakya nalga ta duhe ádezenjara, daaci a fantau ge ndater elva á Dadaamiya.

¹⁴ Am iga á tsetse-aara áhuwa, a naa egdza á Halfa á njá am bere á hadáma, zhera-aara Laiwi, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsettse, sawa, ɗabidába.» A naba tsa Laiwi, a ɗába Yaisu.

¹⁵ Am iga-aara maa, tara Yaisu tá anƙwa za ɗafa antara pukura-aha-aara am mba á Laiwi ñanna, ta naba záná átirpalle antara *emnde a jaha hadáma ira emnde a haypa umele, aɗaba kwakya jeba á emnde ñanna ta daa ɗaba Yaisu.

¹⁶ Tá anƙwa *Farisa-aha umele, ta malum-aha á *tawraita, ta naa Yaisu anƙwa za ɗafa antara emnde a jaha hadáma ira emnde a maga haypa gergere. A ba itare tá elvan ge pukura-aha-aara: «Labára á za ɗafa antara jeba á emnde ñanna?»

¹⁷ De cenatercena Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, ɓaaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar. Daaci ba duksa palle ge iya keni. Sanka ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa.»

Ndává áza Yaisu arge tsufa ndera

(Mat. 9:14-17; Luka 5:33-39)

¹⁸ Vacite umele maa, pukura-aha á Yuhanna antara *Farisa-aha tá anƙwa tsufá ndera, amá pukura-aha á Yaisu tsufarka. Daaci ta naba duhe ge emnde umele, ta ndavanu ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labára pukura-aha á ña tá ekseka ndera?»

¹⁹ Daaci a njwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na tá ɗahaterá á sem larusa keni, kwa kurken tá dzegwándzegwa tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza

zhele á larusa? Am sarte na ni ankwá zhele á larusa am dagave-aatare wá, tá dzegwánka tsufa ndera dékidéki.

²⁰ Amá ankwá á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte nanna wá, itare keni, watse tá tsufá ndera.

²¹ «Baaka ura a venya emgyegwe a nanjyuwe an baukta ájwaslire, adaba máki á venyaná an una ájwaslire, una ájwaslire na á teda emgyegwe a nanjyuwe na, daaci á farfe te-aara.

²² «Zlafe ádaliye, tá puweka mbazla ájwaslire á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Adaba máki tsetse mbazla, á tatanvetate kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya keni badzafbadze. Daaci máki mbazla ájwaslire wá, sey tá puwaná á dem kanyakanya-aha na ájwaslire.»

Ba Yaisu una edda á vaci puwansepuwe
(Mat. 12:1-8; Luka 6:1-5)

²³ Vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe, a degashe Yaisu antara pukura-aha-aara praatte am dagave á fe-aha á hiya maa, pukura-aha-aara ta naba fantau ge kázla ire á hiya na.

²⁴ A ba *Farisa-aha tá elvan ge Yaisu: «Labára pukura-aha á nã tá maga duksa na an piya vaci puwansepuwe?»

²⁵ A naba njwaterantehe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme njateraanja waya, tá an wedere á náza za ba jipu na emtu?

²⁶ Duwa-aatare á dem mashidi wá, Dawuda njanna a naba eksante tapiske na ta fan ge slera á Dadaamiya na, ta naba zuhe antara emnde-aara. Amá shairiya á Dadaamiya wá, a vaterte barama ba ge *liman-aha palle za tapiske njanna. A mágava una njanna am zamane á Abiyatar njane male á liman-aha.»

²⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Á maganá ba kwaskwe á puwansepuwe nampire ge urimagwe. Urimagweka una á maganá nampire ge kwaskwe á puwansepuwe.

²⁸ Daaci ba *Ura á emnde bademme una edda á vaci puwansepuwe.»

3

Zhele an emtsa erva-aara
(Mat. 12:9-14; Luka 6:6-11)

¹ Vacite umele maa, Yaisu a daliye zlafe ádaliye á dem mashidi, a de bera ura an emtsa erva-aara vacite njanna.

² Am mashidi njanna maa, tá ankwá emnde na tá tsagwadã ba Yaisu, ta fantau ge zhárá Yaisu an enjkale-aatare bademme, má watse á mbanaambe ura an kwaskwe á puwansepuwe, lauktu ma tá puwar elva adaba una njanna.

³ Amá Yaisu a naba banán ge zhele na an emtsa erva-aara na: «Naba tsetse, tsaatse á katafke á emnde bademme.»

⁴ Daaci a naba ndavateru ge emnde bademme, a ba njane á elvan ge itare: «A vamite baráma á mága uwe *tawrait an kwaskwe á puwansepuwe? Mága maggwire emtu, mandzawire he? Lya ura emtu, keda ura he?» Ta naba hefu we-aatare njwarka.

⁵ Jaaja ervaunje á Yaisu, a zharateraahe, degdegire á ire á emnde njanna wantewa jipu. Daaci a ba njane á elvan ge zhele na: «Pelansepele erva á nã.» A naba pelanse, erva-aara gevge ba lanje ba seke erva-aara werre.

⁶ Mazla-aara ba zlála á degashe ge *Farisa-aha, ta de magaa sawari-aatare antara emnde á *Hirudus, geni tá maganá estara, lauktu tá kedanaakedã shifa á Yaisu.

Nalga na áseza Yaisu áte we á haye

⁷ Daaci ba zlála ge Yaisu antara pukura-aha-aara á dete we á haye á Galili. Kwakya nalga na ta dabanaa ádehuwa. Emnde njanna ta segashe am kwara á Galili, emnde umele ta sawa á sa am huđe á Urusaliima,

⁸ antara am kwara á Yahudiya bademme, antara á sa am kwara á Idumaya, antara á sa á katafke á guwa á Urdun, ira á sa am kwara á Tirus antara Sidaun. Emnde njanna bademme ta se á ba áza Yaisu adaba cenarácena labare-aara.

⁹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara, tatayauwivaatataya egdza paare á yawe, geni á becariteka emnde.

¹⁰ Adaba njane slemba emnde, daaci emnde na lapika vuwa-aatare na kwakya ta berdavuwa ásezenjara, geni tá fetefa erva-aatare áte njane.

¹¹ Emnde na tá an shaitaine, ba ta puwete ice-aatare áte ñane maa, reppe ta naba mbedá am sera-aara, ta ámbera hula, a ba itare am hula-aatare: «Ba ekka una ka *Egdza á Dadaamiya.»

¹² Amá a naba valaterarhe ge Yaisu á ba an ndzedá geni a ndaharka elva áte ñane dekidefeki, ma ware ñane keni.

Yaisu ankwá á dzera pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mat. 10:1-4; Luka 6:12-16)

¹³ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a dftaa emnde na a wayateraa ñane, ta d'ála emnde ñanna antara ñane áte egdza wa.

¹⁴ Ate wa ñanna maa, a de dzerese emnde kelaawa ju buwa am itare, a d'ateraa an emnde a bela. A dzeraterse ganakini tá nja antara ñane ba kelazare, á belaterá á de balaterá labare á higa ge emnde.

¹⁵ Daaci a vaterte hákuma á ngya jini-aha am ura.

¹⁶ Náwa zhera-aha á emnde a bela ñanna: Simaun ñane una Yaisu a fante zhera á Piyer,

¹⁷ tara Yakuba tá an egdza emmenjara Yuhanna itare ta egdzara á Jaibaidaiyus, Yaisu a faterte zhera á Bauwanairgais, amaana: hula á samaya, adaba itare ta emnde a ica ervaundé watsewatse;

¹⁸ Andere, Filip, Bartaulauma, Mata, Taumas, Yakuba á Halfa, Tadawus, Simaun na wayaaka tá kwaráterá emnde umele na,

¹⁹ ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

Emnde á Yaisu ta kurken an shaitaine Yaisu

²⁰ Saasa Yaisu maa, se jarammejahe emnde zlafe ádaliye, ba sarte á zu duksa keni sharánka tara Yaisu an pukura-aha-aara.

²¹ Am sarte na cenarácena emnde a há-aatare, a ba itare: «Una wá, hairireka mazla-aara.» Daaci ta naba duhe geni tá tedesetedé am dagave-aatare.

Tara Yaisu tá taa njeka antara Shaitaine

(Mat. 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

²² Tá ankwá malum-aha á *tawraitá am emnde ñanna ta sawa á sa am huđe á Urusaliima, ta bantsa itare: «Ankwá *Bailjaibul slekse á shaitaine-aha am ñane.» Emnde umele keni ta ndahán ba estuwa, a ba itare: «A vantaa ba slekse á shaitaine-aha ñanna hákuma ge ngyesaa shaitaine am ura na.»

²³ Daaci Yaisu a d'aterte bađemme á dezeńjara, a vaterte elva an naraje, a ba ñane á elvan ge itare: «Á sáwá estara ni Shaitaine á báká ire-aara na?»

²⁴ Am kwára á slekse palle, máki emnde tegarsetege gergere buwa wá, á zlaleka hákuma mazla-aara.

²⁵ Zlafe ádaliye, am huđe á há palle, máki tegarsetege emnde gergere buwa, huđe á há ñanna á zlaleka mazla-aara.

²⁶ Ba duksa palle ge Shaitaine keni. Má gevge ni Shaitaine a teganse ire-aara buwa am kwára-aara wá, hákuma-aara á duka á de katafke, ma vaatara keni á zle.»

²⁷ Yaisu ankwá á sla Shaitaine an slendzedá, a ba ñane á elvan ge itare: «Baaka ura á dzegwándzegwa zá há á slendzedá, máki eksevaaka emtsaadé slendzedá a puwanse erva ákataliya, lauktu ñane á zá há-aara bađemme.

²⁸ «Diyaweddiye una ba shagera: Bađemme á haypa-aha na tá maganá emnde, antara elva a mándzawe na tá valyaná itare áte Dadaamiya na, á yateraareya Dadaamiya bađemme.

²⁹ Amá edda una ni a ndaase elva a mándzawe áte Shedekwe Cuđedé wá, baaka yanarye ge ñane dekidefeki. Adaba haypa-aara ñanna náza ba ge dekidefeki.»

³⁰ A bateraa una Yaisu na wá, adaba ta bantsa emnde umele-aatare: An shaitaine.

Tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu

(Mat. 12:46-50; Luka 8:19-21)

³¹ Am iga a una ñanna maa, ta semhe ge tara emmenjara, antara egdzar mama-aha á ñara, ta tsaáhe á ba ágashe, ta belaa ura, ta de d'ante.

³² Am sarte ñanna kwakya emnde ázeńjara, amá ta naba ndahanhe, a ba itare: «Tá ankwá á ndaváká tara emmenja, antara egdzar mama-aha-ñara ágashe.»

³³ A ñwaterante, a ba ñane á elvan ge itare: «Ware ñane emmerwa ge iya? Emnde-ara itare egdzar mama-aha-aaruwa ge iya?»

³⁴ Daaci a zharaa emnde na tá ázeńjara, a ba ñane á elvan ge emnde bađemme: «Náwa tara emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa tá áhuna.

³⁵ Ma ware una á maga názu á kataná Dadaamiya, egdza emmerwa ba njane, emmerwa ba njane.»

4

Naraje an slepuwa wulfe

(Mat. 13:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Yaisu a daliye zlafe á de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde áte we á haye á Galili. Kwakya nalga á emnde a jemaa á katafke-aara. Adaba una njanna, a njema am paare, njane áte ire á haye; emnde wá, bademme tá á ba am haha áte we á haye njanna.

² A kwaraterse duksa kwakya an naraje-aha, a ba njane á elvan ge itare:

³ «Cenawancena, náwa yá bakurá elva: Sesse zhele umele ge de puwa nalkame am fe-aara.

⁴ Am sarte na anjwa á puwa nalkame njanna, wulfe-aha umele a de valyaa áte unjule, ta se tsakantehe ge yiye-aha.

⁵ Wulfe-aha umele, a de valyaa áte cacera, cekwa haha, a naba sese á ba áte watsewatsire adaba cekwa haha.

⁶ Amá de sesse vaciya an kárá-aara wá, deraadera adaba baaka slalwe ngelama.

⁷ Wulfe-aha umele zlafe adaliye, a valyemaa am dake, a waltaa am dake, a becante ge dake, magaaka ire.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera, a sesehe ba shagera, a waltaa an unjule-aara, a magaa ire. Ekte-aha umele, ta yayaa egdzara kul keye kul keye, ekte-aha umele ta yayaa kul unjwahe kul unjwahe, ekte-aha umele zlafe adaliye ta yayaa deremke deremke.»

⁹ Daaci a ba njane á elvan ge itare: «Edda una máki anjwa hyema-aara, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?

(Mat. 13:10-17; Luka 8:9-10)

¹⁰ Am sarte na baaka dikele á emnde ázenjara, ta juwa ba emnde umele-aatare antara pukura-aha kelaawa ju buwa, ta naba ndavanu maana á naraje-aha-aara.

¹¹ A njwaterante, a ba njane: «Kure wá, vararakurteva baráma geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya, amá emnde umele wá, ma yá ndaterndáhá keni sey á ba an naraje.

¹² Estuwa, ma tá anjwa á zharaná á ba an ice-aatare keni, tá diseka dekideki; ma tá anjwa á cenaná á ba an hyema-aatare keni, tá ceneseka dekideki. Adaba itare, baaka wedere-aatare an daba Dadaamiya. Ayka wá, ma andze á naba yateraarye Dadaamiya!»

Maana á naraje an slepuwa wulfe

(Mat. 13:18-23; Luka 8:11-15)

¹³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kina cenakuránka naraje na? Máki cenakuránka una, kwá de cenaná estara kena naraje-aha umele na?

¹⁴ Náwa maana á naraje njanna. Slepuwa wulfe njanna wá, á puwa ba elva á Dadaamiya.

¹⁵ Emnde umele, itare ta ba seke unjule. Tá cenevaacena elva á Dadaamiya, amá kertenj á sawa shaitaine, á tsakse elva njanna am itare.

¹⁶ Emnde umele itare ta ba seke cacera. Má cenarácena elva á Dadaamiya, kertenj tá lyiyaná á ba an higa.

¹⁷ Amá tá vanteka sledé ge elva á Dadaamiya njanna am itare. Daaci má jerje lámare umele bi zladá adaba elva njanna wá, tá yá fetarfíre-aatare ba watsewatse.

¹⁸ Emnde umele zlafe adaliye, itare ta ba seke dake. Tá lyevalya tsa elva á Dadaamiya,

¹⁹ amá wá, á dem dagave á dzama á ire an kazlaja á duniya, antara waya á nalmane kwakya, ira waya á duksa-aha umele gergere am duniya na. Á becanta ba una njanna elva á Dadaamiya na am itare, á manka nampire dekideki.

²⁰ Amá emnde umele wá, itare ta ba seke haha na sledé shagera na. Tá cenevaacena elva á Dadaamiya, tá lyiyaná an ervaunje-aatare palle, elva njanna á maga nampire am itare. Emnde umele anjwa nampire-aatare cekwa, emnde umele nampire-aatare deydey, amá emnde umele wá, kwakya nampire-aatare.»

Naraje an kárá á fanus

(Luka 8:16-18)

²¹ Yaisu a farhe zlafe adaliye ge tsakaterá elva, a ba njane á elvan ge itare: «Ware edda una máki a mbante kárá á fanus, á fáná am ekte á egdera, bi á unjubar tasa? Baaka dekideki, sey tá zlerjelaná á ba áte tate-aara.

²² Daaci diyaweddiye ganakini bademme á názena an shebe kina, watse á sesse ásegashe. Bademme á názena nasherire kina, watse tá diyeddiya emnde bademme.

²³ Edda una, máki anjwa hyema-aara, a cenevaacena.»

²⁴ Zlafe ádalíye a ba ñane, á elvan ge itare: «Faufa hyema am názena kwá cenaná kure bademme na. Adaba bademme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una ñanna ge kure keni. Baira á de januje ñane am una kure kwá magaterán ge emnde.

²⁵ Edda una máki anjwa ázeñara na wá, watse tá de fanaarfe zlafe adaliye ge ñane. Amá edda una an erva dey wá, ba egdza una ázeñara na keni, tá de lyanvulye.»

Naraje an wulfe á wálá á ba an ire-aara

²⁶ Yaisu a farhe zlafe ádalíye, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa názu á gáráva an názena á magava am *kwara á Dadaamiya: Duwa á ura umele, a puwaa wulfe am fe-aara.

²⁷ Daaci ñane á pá ba hare-aara, á kezla ba hare á bere, amá wulfe ámbere á ba segashe, anjwa á wala, baaka názu a disaa ñane am huđe-aara d'ekid'eki.

²⁸ Bademme, á maganá ba haha slera. A sanse wulfe, a walante, a magaa ire, haa a nanve.

²⁹ Má welasewe, edda fe a duwa á ba an náza wa masa-aara, a de icica, adaba hyephye sarte.»

Naraje an wulfe á pilli

(Mat. 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)

³⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádalíye: «Mí slaterá an uwe *kwara á Dadaamiya? Mí shateru an naraje-ara ge emnde?

³¹ Kwara á Dadaamiya wá, á gáráva an wulfe á pilli. Ñane wá, cekwa ba ñane am wulfe-aha bademme.

³² Amá má jaremje am haha, sesse wá, á wala jipu, haa á jauje ba ge duksa-aha umele an wala, á vala erva, yiye-aha tá njá am shedekwe-aara, tá maga bere-aatare keni átekwa.»

³³ Yaisu a kwaraterse estuwa elva ge emnde an naraje-aha áte una tá cenáncena.

³⁴ Bademme á elva-aara a kwaraterse á ba an naraje. Amá ge pukura-aha-aara, am sarte na baaka emnde ázetare wá, a palateraa sera-aara bademme.

Yaisu a ekhyaá wálale

(Mat. 8:23-27; Luka 8:22-25)

³⁵ Ba vacite ñanna herzha mangaripu wá, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Ebzaumbize haye ádehuwa-aara.»

³⁶ Daaci ba tse-aatare, ta yaa emnde am tate ñanna. Pukura-aha ta daa Yaisu am paare na a njemaa ñane am huđe-aara, amá paare-aha umele keni ndza anjwa áhuwa.

³⁷ Cekwaanjgudí wá, a naba tsete ge wálale yaikke átire á haye ñanna, a maganaa ñane wádza á haye á ba an ndzedá haa a nante paare an yawe.

³⁸ Yaisu ñane á zlava áte kataliya á paare, a belete ire-aara áte náza bela ire, á pá ba hare-aara. Duwa á pukura-aha-aara, ta tsante am hare na, a ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, mí keđa ni baaka lambe á ña?»

³⁹ Ba tsetse-aara, a naba valarhe ge wálale na, a ba ñane á elvan ge haye: «Tsaatse ba tseriyye.» Daaci a naba tsahe ge wálale, tseriyye sledé ba seke ndza magaaveka duksa.

⁴⁰ Am iga á una ñanna maa, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Labára kwá maga lyawa estuwa? Baaka fetarfire á kure áte ya emtu?»

⁴¹ Daaci jaterja lyawa jipu, a ba itare am dagave-aatare: «Ware kena ñane una ni dete ba effeya antara haye keni tá fansarfe na?»

5

A mbanaa estuwa Yaisu ura an shaitaine

(Mat. 8:28-34; Luka 8:26-39)

¹ Am sarte na icaransice haye ñanna maa, daraada áte iga a guwa ñanna. Tate ñanna wá, am kwara á Gairasaine-aha.

² Ba a tsekweise ge Yaisu am paare wá, a naba sesehe ge zhele umele am dagave á irekhya-aha, a se yainu á ba an ye ge Yaisu.

³ Zhele ñanna wá, an jini am ire, á njá á ba am dagave á irekhya-aha. Baaka ura á dzegwándzegwa tákwasa ñane, ma an tsavaytsavaye keni.

⁴ Adaba ser kwakya tá puwante sasala áte sera, tá tákwasaná erva an tsavaytsavaye, amá a fataahe bademme. Baaka ura á dzegwándzegwa njá zhel ñanna d'ekid'eki.

⁵ Vayi vacika á já á ba dába am dagave á irekhya-aha antara áte ire á wa-aha, ámbera á hula, á tata vuwa-aara an nákwá.

⁶ Am sarte na ni a naa Yaisu, a se yainuye na wá, a sawa á ba an zhagade, kreppe a se mbedehe am sera-aara,

⁷ a fu hula an ndzedfa-aara bademme, a ba nane am hula-aara á elvan ge Yaisu: «Ekka Yaisu *Egdza á Dadaamiya Slekse, ázara am dagave á miya? Yá ndaaka adaba Dadaamiya, tasle á nja, fiyemka am zladá!»

⁸ A ndanaa adaba uwe una nanna, adaba a ndaase elva-aara Yaisu, a ba nane: «Ekka shaitaine, sesse am zhel na!»

⁹ Daaci Yaisu a ndavanu zhera-aara ge zhele nanna, a nwanante, a ba nane: «Zhera-aaruwa wá, Dikele á Emnde, adaba nja vayye.»

¹⁰ Zhele nanna a fantau ge kyuwanfe ge Yaisu geni a yaterya jini-aha nanna, a njarinja á ba am kwara nanna.

¹¹ Am tate nanna maa, ndza ankwá walda á nabezhe yaikke, tá piyá áte egdza wa maa,

¹² jini-aha nanna ta fantau ge nala Yaisu, a ba itare tá elvan ge nane: «Tasla á nja, wantereva ka baráma, njá de njá am nabezhe-aha na.»

¹³ Yaisu a naba vaterete baráma nanna. Mazla-aara ta naba sesehe ge jini-aha am zhel na, ta dem nabezhe-aha nanna. Nabezhe-aha nanna á maga debu buwa, amá ta naba zlerdaa zhagade a sate egdza wa nanna, ta puwamme am haye, a ndateruhe ge haye bademme.

¹⁴ Daaci zhagade ge suni-aha á nabezhe nanna, ta dateraa labáre ge emnde a makwata antara emnde a hufe á ekse bademme. Daaci estuwa nalga tá kelá á dem tate nanna ge de zhárá názena magaavmage.

¹⁵ Daraada áza Yaisu, tá zhárá ba zhel na ndza an jini-aha am nane na á njá, an enkale-aara ba lanje, a tsekeweme am nanjyuwe ba seke emnde. Amá itare, bademme ta fantau ge mága lyawa.

¹⁶ Daaci emnde na ni ta naana á ba an ice-aatare mága nanna bademme na, ta fantau ge tsakaterse sera-aara bademme, geni a shanaa estara ire-aara zhel nanna, antara kedá á nabezhe-aha na.

¹⁷ Amá itare, ta nala Yaisu geni a dedde am larde-aatare ba dekidefi.

¹⁸ Estuwa Yaisu a naba dalme am paare á yawe, amá zhele na shansha ire-aara na a ndavanu ge Yaisu, geni nane keni a eddaba.

¹⁹ Amá eksarka Yaisu. A ba nane á elvan ge nane: «Eptseptsá á dem mba á kure, de vatereteva sera á názena a magakanaa Yaakadada na, antara zezarzure-aara na a zakvaara nane na bademme ge emnde á kure.»

²⁰ Daaci ba zlalá á zhele nanna, a de fantau ge bala labare-aara am kwara na tá dahaná an Ekse Kelaawa na. Bademme á emnde na ta cenaa labare-aara na tá maga najipu.

Labáre á egdza á Yayrus an mukse na a gejante nanjyuwe á Yaisu

(Mat. 9:18-26; Luka 8:40-56)

²¹ A eptsehe zlafe adaliye ge Yaisu, a icanse haye ásete we-aara, ta se jamme ge nalga a emnde kwakya zlafe adaliye ázenjara.

²² A semhe ge palle á male-aha am mashidi, zhera-aara Yayrus, a se kezlaa ugje am sera á Yaisu,

²³ a fantau ge nala ázenjara, a ba nane á elvan ge nane: «Tasla á nja, sawa fetefa erva á nja áte egdza-aaruwa mukse lapika, adaba herzhe á degashe shifa am nane. Má dakemda ka wá, á emtseka mazla-aara, sey á mbembe.»

²⁴ Daaci Yaisu a naba duhe antara nane, kwakya emnde ta daa á dabaná ádehuwa, tá ámbera efbeca áte baráma.

²⁵ Ndza ankwá mukse am dagave á emnde nanna, yawe kelaawa ju buwa á maga ba palasa á kela á uzhe.

²⁶ Kwakya zladá na a shanaa mukse nanna áza dauktar-aha. A kedáa nalmane-aara bademme, aley shanka ngulmire dekideki, sey ba á farfe.

²⁷⁻²⁸ De cenáncena mukse nanna labáre á Yaisu maa, a ba nane: «Una wá, ma ya de fete erva-aaruwa á ba áte nanjyuwe-aara keni, yá mbembe.» Daaci a naba duhe á ba am dagave á emnde nanna, a de fete erva-aara áte nanjyuwe á Yaisu á kya iga.

²⁹ Kertej a naba icevhe ge kela á uzhe-aara nanna, ba nane keni tapanaatápá am vuwa-aara ganakini mbaambe.

³⁰ Á ba am sarte nanna a naba tapanaahe ge Yaisu keni am vuwa-aara ganakini sessa ndzedá am nane, mbanaambe ura. A naba eptsavte am dagave á nalga nanna, a ba nane á elvan ge itare: «A gejantaa ware nanjyuwe-aaruwa?»

³¹ Ta nwanante ge pukura-aha-aara, a ba itare: «Ká zhárá dikele á emnde nanna tá becakbeca na ni, a gejaktaa ware, a ba ka?»

³² Amá a zharaterahe ge Yaisu, ge dise edda una a magaa una nanna.

³³ Daaci gazlaagazla mukse na, a fába tapanaatapa názu a gev am vuwa-aara. Daaci a sawhe ámbere á gyagya ba seke maagara, a se kezlaa ugje am sera á Yaisu, a ndanse jirire-aara ba demme.

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Mbakaambe fetarfire á nja egdza-aaruwa, ezzlálá á ba an hairire, de njinja ba layye.»

³⁵ Yaisu zlafe á ba an elva áte we, ta semhe ge emnde á sawa am mba á Yayrus male am mashidi, a ba itare tá elvan ge Yayrus: «Baaka egdzere. Yanya malum mazla-aara.»

³⁶ Amá Yaisu fanuka hyema ge elva-aatare. A ba nane á elvan ge Yayrus: «A wanja lyawa dekideki, naba fetarfe ka.»

³⁷ Daaci a duhe, amá velaaka baráma dekideki ganakini tá d'abaná emnde ádehuwa, sey ta d'abanaa ba tara Piyer, Yakuba, ira Yuhanna egdza emmenjara ge Yakuba nanna.

³⁸ Daraada am mba á Yayrus maa, ta de beraa emnde kwakya tá maga ba emtanjire. Emnde umele tá kyuya, emnde umele tá tsáka d'ákwa.

³⁹ A demhe ge Yaisu á dem huđe á há, a ba nane á elvan ge emnde: «Labára kwá maga emtanjire, kwá kyuya estuwa? Egdzere emtsaaka, á pá ba háre.»

⁴⁰ Amá ta naba puwar dzáká, ágire tá epsawepsawa. Daaci Yaisu a naba bakaterse ásegashe bademme, a yaa ba tara emmenjara antara eddenjara ge egdzere, ira pukura-aha-aara keye na, ta demhe antara nane á dem bere na á zlava am huđe-aara egdze na.

⁴¹ Daaci nane a de nanaa ba erva ge egdze na, a ba nane á elvan ge nane: «Talita kuma», amaana: «Egdzere, ya bakanaa ba iya tsettse.»

⁴² Ba seke ndáhá á miya na tsetsa egdze na. Egdze nanna, yawe kelaawa ju buwa. Daaci bademme tá maga ba najipu-aara.

⁴³ Amá Yaisu a fater magiya kwakya, geni a balarka dekideki. Am iga á una nanna, a ba nane á elvan ge itare: «Vawanteva náza za ge egdzere.»

6

Emnde a Nasarátu fartareka áte Yaisu

(Mat. 13:53-58; Luka 4:16-30)

¹ Daaci a tsete ge Yaisu áhuwa, a zlala á dem ekse na ni a waletaa am huđe-aara na. Pukura-aha-aara keni ta duwa á ba antara nane.

² Samsa kwakwe á puwansepuwe maa, ta naba dem mashidi, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Emnde kwakya jarammeje am mashidi nanna. Am sarte na cenarvaacena elva-aara, ta mága najipu kwakya áte nane, a ba itare: «A de mbese áme elva na estuwa? A shanaa áme nane ilmu na? Ázara kwa ba najipu-aha na á maganá nane na!

³ Ábi ba nane una slega nafa egdza á Maari na? Egdza emmetare ge tara Yakuba antara Yauseys, Yahuda, ira Simaun. Egdzar mama-aha-njara njwasha keni ta ba am dagave á miya.» A piyatertaa ba una nanna ge fetare áte nane, baaka umele.

⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma áme keni emnde tá fa zherwe áte nabi á Dadaamiya, amá am huđe á há-aatare, antara vara-aha-aara, ira emnde a ekse-aara bademme wá, tá feka zherwe áte nane.»

⁵ Daaci magaaka najipu-aha kwakya am ekse nanna, sey ba una a puwaterar erva ge emnde umele-aatare, a mbaterahe.

⁶ Yaisu á maga ba najipu-aara a fába baakire á fetarfire á emnde a ekse nanna.

Am iga á una nanna maa, a naba tse am ekse nanna, a zlalá á dem ekse-aha na herherzhe na, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde a ekse-aha nanna.

Yaisu a bela pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mat. 10:5-15; Luka 9:1-6)

⁷ Vacite umele maa, a jatermaare ge pukura-aha-aara am Tate Palle, a vaterterse hákuma áte shaitaine-aha, lauktu a fantau ge belaterbela bubuwa.

⁸ Lauktu a belaterbela wá, a fater bariya, a ba nane á elvan ge itare: «Eksauka ba uwe keni am erva, sey ba zade á kure palle. Magauka kashi á náza za, ma shungu keni am lyiba.

⁹ Fawaumfa kimake am sera, amá dawánka zane bubuwa.»

¹⁰ A ba ñane á elvan ge itare zlaḅe ádaliye: «Máki dakuremda am ekse wá, njawinja á ba am mba na máki lyarakurvaalya am huḅe-aara na, dem sarte á zláál á kure am ekse ñanna.

¹¹ Má liyarakurka emnde, bi cenarka elva á kure wá, dawedde am ekse-aatare, papawaapape berbere na áte sera á kure. Magawateránmaga una ñanna, watse tá disá ba itare antara Dadaamiya.»

¹² Daaci ba zláál ge pukura-aha, tá de belaterá elva á Dadaamiya ge emnde geni a magarmága tuba.

¹³ Ta ñgyesaa jini-aha kwakya am emnde; emnde na lapika vuwa-aatare keni, ta gaterve waye an zhera á Dadaamiya, mbarateraambe baḅemme.

Elva a emtsa á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 14:1-12; Luka 9:7-9)

¹⁴ A cenanaa estuwa sleksu *Hirudus labare á Yaisu aḅaba baḅemme á emnde tá ndáhá ba ñane. Ta bantsa emnde umele: «A tsetaa ba Yuhanna slemaga baptisma am faya. Aḅaba una ñanna an hákuma á mága najipu-aha gergere.»

¹⁵ Amá a ba emnde umele: «Una Yuhanna ka, nabi *Ailiya werre.» A ba emnde umele zlaḅe ádaliye: «Una ba nabi umele tsekemme, amá ñane keni ba nabi á Dadaamiya ba seke nabi-aha werre.»

¹⁶ De cenáncena sleksu Hirudus gajawe-aatare maa, a ba ñane: «Una ba Yuhanna slemaga baptisma. Ndza icanaayica ire áte ñane, amá a tsetaa ba ñane ñanna am faya!»

¹⁷ A bateraa una ñanna aḅaba ndza a ndahanaa ba ñane ñanna geni a eksarvaksa Yuhanna. Daaci ta naba eksevaahé, ta puwete zawa áte ñane, ta de ḅelesa am dangay. A ñgudánaa aḅaba uwe Hirudus Yuhanna; aḅaba Hirudus ñanna a eksantaave Hirudiya ge egdza emmeñara Filip.

¹⁸ Amá aṅkwa á ndandaha Yuhanna, geni a eksantaave mukse ge egdza emmeñara na wá, una ñanna zlayeka ḅekideki.

¹⁹ Aḅaba una ñanna Hirudiya wayaaka zhára Yuhanna an shifa ḅekideki, baaka ba pute-aara ge já shifa-aara.

²⁰ Aḅaba Hirudus wá, ñane á kuvá Yuhanna jipu, wayaaka á geja shifa-aara, aḅaba diyaadiya ganakini Yuhanna ura á Dadaamiya, ura jirire. Ba kelaa máki Yuhanna aṅkwa á baná elva ge sleksu Hirudus wá, á taa weranteka ba we-aara keni, amá wayaawáyá tsa eccena-aara.

²¹ Vacite umele maa, shansha Hirudiya baráma á já Yuhanna. Samsa sarte á ya sleksu Hirudus, a naba gyaa muñri, daaci a naba ḅante galipa-aha-aara, antara male-aha á sawji-aha ira male-aha umele am kwara á Galili.

²² Duwa á gyaale á Hirudiya, a de shekelaterante ge male-aha na a ḅahateraa slekse na. Hayaranháya jipu tara slekse an emnde-aara baḅemme. A naba banánba slekse ge gyaale ñanna, a ba ñane: «Ma ká kátá uwe keni, naba ndaviyundave, yá vakteva.»

²³ A naba zanu waḅa-aara, geni ma a ndavanu uwe keni, sey a vanteva, una ma kyalma á rezege-aara keni, sey á vanteva.

²⁴ Daaci ba degashe-aara ge gyaale na, a deza emmeñara, ge ndavanu názena ni á se ndavanu ge slekse na. Amá a ba emmeñara: «De enndava ka a varakteva ba ire á Yuhanna slemaga baptisma.»

²⁵ Kerteñ a semhe áseza slekse, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yá kátá ká vite ire á Yuhanna slemaga baptisma am kwatame.»

²⁶ Una ñanna namaari-aareka ḅekideki, amá dzegwánka kwalarkwale aḅaba waḅa na a zanuwa ñane á katafke á emnde-aara na.

²⁷ Daaci a naba ḅela sawji á dem dangay, ge de sá ire á Yuhanna na. Ba zláál á sawji na, á dem dangay na, a de ica ire áte Yuhanna,

²⁸ a sanán ge gyaale ñanna am kwatame. Duwa á gyaale ñanna, a de vante ge emmeñara.

²⁹ Daada labare ádeza pukura-aha-aara, ta naba sawhe, ta eksante emtsa-aara, ta de heḅehe.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyeḅe

(Mat. 14:13-21; Luka 9:10-17; Yuh. 6:1-14)

³⁰ Saraasa emnde a ḅela á Yaisu, ta se ndahanhe baḅemme á názena ta maganaa itare antara názena ta kwaraterse ge emnde.

³¹ Emnde keni ba tá sawa emnde na, tá zláál emnde na, baaka ica-aatare ḅekideki áza tara Yaisu antara pukura-aha-aara. Ba sarte á za náza za keni ta shanka ḅekideki.

Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare, «Máki estuwa wá, mi zlalawa á dem tate na ta baaka emnde na, kwá de puwansepuwe cekwaanjudi.»

³² Daaci ta naba deme am paare, ba zlalá-aatare á dem tate na ta baaka emnde átekwa, ba itare an ire-aatare.

³³ Amá naraterna emnde kwakya am sarte na tá zlalá na, daaci ta naba diyatersediye, ta dabateremhe an sera. Emnde umele keni saresse am ekse-aha gergere, ta dabateremhe an sera. Baira ta dema ba itare zunjwe arge tara Yaisu an pukura-aha-aara.

³⁴ De sessa Yaisu am paare maa, á zhárá ba dikele á emnde tá kela ádezejara. Á zharaterzhara wá, a naba zatervaarhe, adaba ta ba seke kyawe-aha na baaka suni am ekte ge itare na. Daaci a fantau ge kwaraterse duksa kwakya áte Dadaamiya.

³⁵ Eblyabelya vaci maa, ta duhe ge pukura-aha-aara ádezejara, a ba itare tá elvan ge njane: «Degey baaka vaciya mazla-aara, tate na keni kaamba.»

³⁶ Ambane puwateraapuwa emnde na, a zlarzlala á dem ekse-aha antara egdzar makwata-aha na herherzhe áhuna, tá de shakwanu náza za ge we-aatare.»

³⁷ A nwaterante ge Yaisu, a ba njane: «Vawarterteva ba kure náza za!» A ba pukura-aha tá elvan ge njane: «Ká kátá njá de shekwaterá náza za jekka deremke wanyara, lauktu á hyater ge emnde na?»

³⁸ A ndavateru ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Kwá an depaij wanyara ázekure? De zharawazhara wára?» Ta de zharanaahe, a ba itare tá elvan ge njane: «Depaij á njere anjkwá ilyebe ámasla an kelfe buwa.»

³⁹ Mazla-aara a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Njawateraanja emnde áte masa an slala an slala.»

⁴⁰ Daaci ta naba njateraaha emnde deremke deremke, am slala-aha umele kul ilyebe kul ilyebe.

⁴¹ Zlauzle una njanna maa, Yaisu a naba halante depaij ilyebe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a kwacaa depaij-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vatertá itare ge emnde. Am iga á una njanna a tegateraa kelfe-aha na keni.

⁴² Bademme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte huđe-aara náza zá na, aley jauje zlafe adaliye.

⁴³ Pukura-aha ta halante jugena á depaij antara kelfe njanna wárá kelaawa ju buwa.

⁴⁴ Kezlakula á emnde a zá náza zá njanna wá, tá maga zála debu ilyebe.

Yaisu á zlalá an sera áte ire á haye

(Mat. 14:22-33; Yuh. 6:15-21)

⁴⁵ Shekwaraaka dekideki am iga á una njanna, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Dawemda am paare, dawedde kure zunjwe á katafke-aaruwa, ebzaubze guwa á kya erwa. Iya wá, yá puwateraapuwa emtsaadé emnde.»

⁴⁶ Puwateraapuwa emnde maa, a naba dfalete áte egdza wa, a de maga maduwa.

⁴⁷ Zhedaazheda ice, gevge vayi maa, zlarzlálá pukura-aha an paare á dem dagave á haye ba shagera, amá Yaisu wá, á ba áte wa njanna ba njane palle.

⁴⁸ Á zhárá pukura-aha-aara á sawa áte wa njanna wá, tá baka paare an zladá jipu, á magaterá palasa effeya á eptsaterá á dem iga. An irenjlya wá, a duhe ge Yaisu de shateraasha pukura-aha-aara na áte ire á haye, njane á zlalá á ba an sera-aara áte ire á haye njanna. Amá a de magaa ba seke á kátá yaterseye.

⁴⁹ Ba naranna pukura-aha-aara anjkwá á zlalá an sera-aara áte ire á yawe na wá, ta naba fu hula, adaba itare ta kurken shaitaine á yawe.

⁵⁰ Itare bademme ba seke á degáshe shifa am itare ge lyawa. Daaci kertenj a ndahater elva Yaisu: «Gazlauka, degiya una ba iya!»

⁵¹ Daaci a naba daleme am paare á dezetare wá, tseriyiye a naba tsaaha ge effeya na. Tá geja ba ire pukura-aha-aara, tá maga najipu.

⁵² Adaba degdege ire-aatare jipu, cenaránka itare najipu na a maganaa an depaij na.

Yaisu a mbaa lapika-aha am Gainazarait

(Mat. 14:34-36)

⁵³ Ba ebzarubze haye wá, tá am haha á Gainazarait, daaci ta ngudaa paare-aatare áte we á guwa.

⁵⁴ Ba segashe-aatare am paare wá, emnde ta naba dise Yaisu.

⁵⁵ Daaci ba zhagade-aatare á dem ekse-aha-aatare, ta de sanaa emnde-aha-aatare na ni á waterá vuwa-aatare áte egdera-aha-aatare. Ma a dem tate-ara Yaisu keni, tá maga ba una emnde.

⁵⁶ Baɗemme á tate na ni a de tsekwaá átekwa Yaisu, ma a de tsekwaá am berni, ma áte makwata, ma am egdza ekse baɗemme, emnde ta sanaa emnde-aha-aatare na ni lapika vuwa-aatare, ta fanaa á katafke-aara am dagave á emnde baɗemme, ta ɗalateruɗale geni tá fetefa erva-aha-aatare á ba áte we á nanɗyuwe-aara keni. Daaci baɗemme á emnde na ni ta fete erva-aatare áte ɗane mbarembere.

7

Elva a naɗe á eggye-aha werre
(Mat. 15:1-9)

¹ Am iga á una ɗanna maa, *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitu umele ta sawa am Urusaliima ta se jamme áza Yaisu.

² Amá ta naa pukura-aha umele ta naba zu ɗafa an erva a liya, bararaaka emtsaade áte una ta kwaratersaa am naɗina-aatare.

³ Adaba Farisa-aha antara Yahudiya-aha-aatare baɗemme wá, tá zeka ɗafa an erva a liya ɗekideki, sey tá bara erva-aatare ba shagera emtsaade. Estuwa tá anɗkwa maga duksa á eggye-aha-aatare an enɗkale-aatare baɗemme.

⁴ Ma ta saa á ba am kwaskwe keni, tá zeka ɗafa ɗekideki, máki tsakaraaka yawe. Anɗkwa zlaɓe kwakya naɗe á eggye-aha-aatare na tá fansaare itare, ba seke bara tasa-aha-aatare, antara gahe-aha-aatare, ira kazlaja na ta janaa an verzhagane baɗemme á ba an tsufa ázetare.

⁵ Adaba una ɗanna, ta duwa Farisa-aha antara malum-aha á tawraitu á deza Yaisu, ta de ndavanundave, a ba itare: «Labára pukura-aha á ɗa tá fansarka ge názena ta kwararersaa eggye-aha a ɗere, tá naba zá ɗafa an erva a liya na?»

⁶ A ɗwaterante ge Yaisu, a ba ɗane: «Una wá, ba jire á Aisaya, adaba ndza maganaamaga ɗane nabiyire áte kure kwa emnde na. Anɗkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɗane:

Emnde na wá, tá anɗkwa á galiya á ba áte we, am ervaunɗe-aatare ta yiyye an ya.

⁷ Tá anɗkwa jáháva ɗeme am sera-aaruwa, amá una ɗanna ba dey. Adaba itare tá ndáhá ba naɗe-aha á emndimagwaha, ta ganve ba seke elva-aaruwa.»

⁸ Daaci a eksante elva-aara zlaɓe áɗaliye Yaisu, a ba ɗane á elvan ge itare: «Kure kwa yaa shairiya á Dadaamiya, kwá anɗkwa fansar ge naɗe-aha á emndimagwaha.»

⁹ A ba ɗane á elvan ge itare zlaɓe áɗaliye: «Diyakurdiya eptsanve iga ge shairiya á Dadaamiya, geni kwá ganvege naɗe-aha á emndimagwaha.

¹⁰ Ábi a enndaha Muusa, a ba ɗane: Dematerveɗeme tara emmeɗa an eddeɗa. Ma ware una a ndaase elva yayiaihe áte eddeɗara bi áte emmeɗara, edda-aara a njeka an shifa ɗekideki.

¹¹ Amá kwa bantsa kure, ma edda-aara á kátá melanu ge eddeɗara bi ge emmeɗara keni, máki ndasendahe edda-aara ganakini anɗkwa duksa ma andze yá melaku an ɗane, amá ya fan ge slera á Dadaamiya wá,

¹² daaci baaka wedera á edda-aara ge melanu ge eddeɗara bi ge emmeɗara mazla-aara. Estuwa á ba elva á kure.

¹³ An una ɗanna wá, kwa ganve elva á Dadaamiya ba seke duksa dey, kwa tsaa áte naɗe-aha á eggye-aha á kure. Kwakya jeba á duksa-aha ɗanna kwá maganá kure.»

Kazlaja na á badza ura an Dadaamiya
(Mat. 15:10-20)

¹⁴ Am iga á una ɗanna maa, a ba Yaisu á elvan ge emnde baɗemme: «Sawmbare, cenauvaacena elva na ba shagera.

¹⁵ Nazu á badza ura an Dadaamiya wá, názena á faná edda-aara á dem mbuweka, á badzená názena á segashe am mbuwe á edda-aara.» ((

¹⁶ Edda una máki anɗkwa hyema-aara, a cenevaacena.))

¹⁷ Am sarte na yaterya Yaisu emnde, a de deme am bere maa, pukura-aha ta de ndavanu maana á naraje ɗanna.

¹⁸ A ɗwaterante, a ba ɗane: «Iyau, kure keni kwaasau zlaɓe shakuranka enɗkale-aara, cenakuranka? Diyakurka ganakini baaka názu á duwa ádagashe á dem mbuwe á urimagwe, á badzaterá an Dadaamiya emtu?

¹⁹ Adaba una ɗanna á duka á dem ervaunɗe, amá á dem huɗe, á segashe zlaɓe áɗaliye am edda-aara.» An elva-aara ɗanna wá, ganvege náza za baɗemme ba halal.

²⁰ A ba ɗane á elvan ge itare zlaɓe áɗaliye: «Ba názena ni á segashe am mbuwe á edda-aara una á badzaterá an Dadaamiya.

²¹ Adaba kwakya shagerkire á hala na á segashe am ervaunje á ura. Á berhaná ba una nanna á de maga dakarire, neylire, á de já shifa,

²² á de maga gwardzire, á dem waya duksa á ura, á de maga mandzawire, á de zlerma ura, á de maga ngudiyire, á dem shelha, á dem zá vuwa á ura, á dem gálá ire, ira á dem wucire.

²³ Daaci bademme á duksa-aha nanna, á segashe á ba am ervaunje á urimagwe, á badzaterá ba una nanna an Dadaamiya-aara.»

*Mukse á emnde a jeba umele fetarfe áte Yaisu
(Mat. 15:21-28)*

²⁴ Tsetsa Yaisu áhuwa, kwaye a zlalá á dem ekse-aha na herherzhe an berni á Tirus. A de demhe am bere, wayaaka tá diyeddiya emnde, amá dzegwanka shebe.

²⁵ Ankwa mukse umele an shaitaine egdza-aara, egdzere mukse maa, ba a cenaa labare á Yaisu wá, a naba duhe ádezenjara, a de kezlanaa ugje,

²⁶ a fantau ge njala Yaisu geni a ngyainsengye shaitaine nanna am egdza-aara. Mukse nanna wá, mukse á Yahudiya ka, njane mukse á Yunaniñkau am emnde á Siraufniki.

²⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge njane: «Yaterya a zaruze emtsaade egdzara dafa. Haleta dafa á egdzara, puwateranve ge kere-aha wá, una zlayeka d'ekid'eki.»

²⁸ «Ba estuwa,» a ba mukse na, «amá ma kere-aha keni tá wazaná ba itare kwaca á dafa na á valya á sawa am erva á egdzara.»

²⁹ A lyevaa ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «[J]waktenjwa shagera. Naba zlalá á da, baaka shaitaine am egdza á nj mazla-aara.»

³⁰ Daaci a naba da-aara mukse na, a de bera egdza-aara, á zlava áte egdera ba lapilayye, baaka shaitaine am njane.

Yaisu a mbanaahe makwaya na elva keni a ndaaseka an unjule-aara

³¹ Am iga á una nanna maa, a tsete ge Yaisu am Tirus, a zlalá á dem Sidaun. Tsante am Sidaun maa, a segashe am kwara á tate na tá dahaná an Ekse Kelaawa na praatte, ge sete we á haye á Galili.

³² Ahuwa maa, ta sanaa makwaya umele zhele, á taa ndaaseka elva an unjule-aara keni. Daaci ta njala Yaisu ganakini á puwar erva-aara, á mbanaambe.

³³ Daaci Yaisu a sanse zhel njanna am dagave á emnde, a de tsanaahe ba njane palle, a shabanem gulanda-aha-aara am hyema, a kyefaa nyaihe-aara, a gante áte nara,

³⁴ a kante ice á dem zhegela, a puwese shifa á ba an ndzedá; «Aifata,» a ba njane á elvan ge zhel njanna. Amaana: A wartewára hyema-aha á nj.

³⁵ Ba seke ndaha á miya na kerten wartewára hyema-aha-aara, a werte ge we-aara keni, a fantau ge ndaha elva á ba an unjule-aara.

³⁶ Amá Yaisu a fater magiya kwakya geni a ndaaranka ma ge ware keni. Amá ba seke una njane a fater magiya kwakya na wá, itare keni ta de balse labare nanna kwakya áza emnde.

³⁷ Daaci bademme á emnde tá maga ba dikere-aara, a ba itare am dagave-aatare: «Bademme á názena a maganaa njane na ba shagera! Antara ba makwaya-aha keni á vaterte hyema degey! Wuce-aha keni á weraterta we, tá ndaha elva ba lanje!»

8

*Yaisu a zateru duksa ge emnde debu ufade
(Mat. 15:32-39)*

¹ Am sarte njanna maa, ta semhe ge emnde umele zlafe ádalije ta kwakya jipu, ta se jamme áza Yaisu. Am baaka náza za áza emnde njanna, Yaisu a detaa pukura-aha-aara, a ba njane á elvan ge itare:

² «Emnde na tá wiwa am ice ge iya, adaba hare keye vatena tá á ba ázerwa, názu á ezza keni baaka.

³ Máki puwanateraapuwa ba estuwa, baaka názu ta zuwaa itare wá, á de cebateraaceba waya áte baráma. Adaba emnde umele-aatare, ta sawa á sa am tatu yiyye.»

⁴ Ta njwanante ge pukura-aha, a ba itare: «Á de shaná áme kena ura náza zá am kaamba na ni á hyater ge emnde ná?»

⁵ «Ankwa wanyara depainj ázekure?» a ba Yaisu á elvan ge itare. Ta njwanante, a ba itare: «[J]á an depainj vuye.»

⁶ Daaci: «Njawnja am haha,» a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme. Njane a halante depainj-aha vuye na, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kwacahe, daaci a

naba tegateraa ge pukura-aha-aara, geni tá vatertá itare ge emnde. Daaci pukura-aha ta tegateraa depaij na ge emnde.

⁷ Ndza anjka egdza kelfe-aatare zlafe ádaliye. Yaisu a slafanaa we-aara ge Dadaamiya arge kelfe njanna keni, daaci a tegateraa ge pukura-aha-aara, geni tá vatertá kelfe njanna keni ge emnde.

⁸ Bademme-aatare, ma ware keni a zuwa á ba áte huđe-aara, ta yanaa ba itare náza zá. Pukura-aha ta halante jugena-aara kenday vuye.

⁹ Emnde njanna keni ta vayye tsa, tá maga debu ufađe.

Am iga una njanna maa, Yaisu a naba puwateraaha,

¹⁰ njane a demhe am paare antara pukura-aha-aara, kwaye ta zlala á dem kwara á Dalmanuta.

**Farisa-aha tá ndava najipu áza Yaisu ge dise njane átekwa*

(Mat. 16:1-4)

¹¹ Ta duhe ge *Farisa-aha ádeza Yaisu wá, a dateraa ba gajawe, ta de tsagwadanaa áte elva. A ba itare tá elvan ge njane: «Máki a belakaa ba Dadaamiya wá, maranjeranmára najipu palle geni njá diyeddiye átekwa.»

¹² Daaci Yaisu a puwese shifa á ba an ndzeɗa, a ba njane: «Labára njane emnde a zamane na tá tataya ba najipu na? Yá ndaakur ba jirire, baaka najipu na ni tá marateranmára mazla-aara.»

¹³ Mazla-aara ba tse-aara áhuwa, a deme am paare, a eptsehe zlafe ádaliye ásete we á guwa á sehuna-aara.

*Shahi á makala á *Farisa-aha antara *Hirudus*

(Mat. 16:5-12)

¹⁴ Am tse-aatare njanna maa, pukura-aha ta naba viyaa náza zá, tá á ba an depaij palle ázetare.

¹⁵ Hyemhye am ndáhá elva a Yaisu an naraje an shahi á makala maa, a fater magiya, a ba njane á elvan ge itare: «Degiya faufa hyema, tsufautsufa ire á kure átuge shahi á makala á *Farisa-aha, antara *Hirudus!»

¹⁶ A ba pukura-aha am dagave-aatare: «A ndaha una Malum, adaba nj viyaa depaij.»

¹⁷ Diyeddiye Yaisu názena tá ndahaná itare, a ba njane á elvan ge itare: «Labára kwa bantsa kure, adaba kwa viyaa depaij? Kwaasau zlafe diyakurka, ba egdza a una ni kwá taa cenvaaka? Kwaasau zlafe shakuránka enjale?»

¹⁸ Kwá á ba an ice á kure ni, aley kwá nanka? Kwá á ba an hyema á kure ni, kwá cenánka? Yehauteyeha

¹⁹ á ba áte depaij ilyebe na ya kwacanaa ya, ta zanaa emnde debu ilyebe na. Kwa halante jugena-aara wára wanyara?» Ta njwanante: «Wára ilyebe,» a ba itare.

²⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Depaij vuye na ya kwacanaa ya, ta zanaa emnde debu ufađe na mu, kwa halante jugena-aara kenday wanyara?» Ta njwanante: «Kenday vuye,» a ba itare.

²¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Aley ni kwaasau zlafe diyakurka?»

Yaisu a mbaa ura wulfe am Baytisayda

²² Se tsekwartsekwa am Baytisayda, ta se yainu á ba an ye ge Yaisu emnde, ta sanaa ura wulfe, a ba itare tá elvan ge njane: «Puwetepuwa erva á njá áte zhel na tasla á njá, geni a mbembe.»

²³ Yaisu a naba njá zhel njanna áte erva, a danse á dete iga a ekse. Daraada áhuwa maa, a de kyefaa nyaihe-aara, a gante áte ice-aha ge zhel na, a ba njane á elvan ge njane: «Ká anjka nanna emtu?»

²⁴ A kante ice-aara wulfe na, a ba njane: «Yá anjka nanna emnde tá anjka zlála, amá ta ba seke nafa-aha.»

²⁵ Daaci a puwanem erva-aha-aara zlafe ádaliye am ice, mazla-aara a naba njyaingyesaa ice-aara zhel na, a mbehe á ba áte una njanna, anjka á nanna ba lanje.

²⁶ Mazla-aara a belanaahe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «Ezzlálá á da, eptseka á dem huđe á ekse na mazla-aara.»

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na*

(Mat. 16:13-20; Luka 9:18-21)

²⁷ Am iga á una njanna maa, a naba tsetehe ge Yaisu antara pukura-aha-aara, kwaye ta zlála á dem ekse-aha na am kwara á Kaysariya á Filip. Tá áte baráma á zlála maa, a ndavateru ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Ta baa uwe emnde áte iya, ta baa iya ware?»

²⁸ Ta nwanante, a ba itare: «Emnde umele wá, ta baa ka Yuhanna slemaga baptisma. A baa emnde umele, ka nabi *Ailiya werre. A baa emnde umele zlafe adaliye, ka ba nabi umele tsekemme.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay kure ma, kwá ba, ya ware kena?» A nwanante ge Piyer, a ba nane: «Ba ka una ka *Almasiihu na.»

³⁰ Daaci a fater magiya Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Ndahawanka ge ura umele mazla-aara.»

Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya
(Mat. 16:21-28; Luka 9:22-27)

³¹ Am iga á una nanna maa, Yaisu a fantau ge vaterte sera á elva ge pukura-aha-aara. A ba nane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde bademme wá, baaka pekya-aara, sey yá shushe zladá kwakya. Male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraitá, tá de yiyaaya, watse tá zlanazle shifa-aaruwa bademme, amá am hare buwa ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

³² A ndaterse una nanna ba parakke, shebaaka. A naba dáhese ge Piyer ba itare ta buwa antara Yaisu, a de maganaa gajawe áte elva nanna.

³³ Amá a naba eptsavte ge Yaisu áseza pukura-aha umele, a fantau ge valar ge Piyer, a ba nane á elvan ge nane: «Jinaaja ekka ka Shaitaine. Adaba názena ká dzamaná ka na jarammeka antara náza á Dadaamiya, náza á nana ba názu tá dzamaná emndimagwaha.»

³⁴ Mazla-aara Yaisu a dante pukura-aha-aara antara emnde bademme, a ba nane á elvan ge itare: «Máki edda-aara wayaawáyá daba ya wá, a dzameka shifa-aara dekideki. A eksanteksa dzangala-aara, a dabicába an nane.»

³⁵ Adaba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de kedanaakedá. Amá edda una a kedáa shifa-aara adaba iya, antara adaba labare á higa wá, á de shansha zlafe adaliye.

³⁶ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na bademme keni wá, ázara námpire-aara ge nane máki kedanaakedá shifa na á katafke na?

³⁷ Emtu watse ankwá názu ura á de várá shifa-aara an nane emtu? Baaka dekideki.

³⁸ Am zamane na wá, emnde eptsaranveptsá iga ge Dadaamiya, wayarka fetaara áte nane. Ay degiya, ma ware una a magaa zherwe am dagáve-aatare ge baa ura-aaruwire, bi ge ndahater elva-aaruwa wá, iya *Ura á emnde bademme keni, watse á wiyá zherwe ge baa nane ura-aaruwire, má watse yá sawa an malika-aha cufedde, an yaikkire á Ederwa.»

9

¹ Yaisu a farhe zlafe adaliye ge ndaaterndaha, a ba nane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, á ba am dagave á kure na keni, tá ankwá emnde na ní watse tá emtseka ba estuwa, sey máki naránna an ice-aatare Dadaamiya á jáhá emnde á dem kwara-aara an hákuma-aara.»

Eptsapeptsá Yaisu a gev umele
(Mat. 17:1-13; Luka 9:28-36)

² A magaa hare unkwáhe am iga á una nanna maa, Yaisu a detaa tara Piyer antara Yakuba ira Yuhanna, a dateraa áte ire á wa umele sladdé, ba itare itare áhuwa. Daraada áhuwa maa, a naba eptsavte ge Yaisu am ice-aatare wá, gevge umele ba seke nane ka mazla-aara.

³ Nangyuwe-aara gevge dzayye ba telle, tellire-aara an tsaka ire. Nangyuwe-aara nanna wulwule jipu.

⁴ Daaci pukura-aha na tá zhárá ba emndu werre, tara *Ailiya antara Muusa, tá ankwá ndaha elva antara Yaisu.

⁵ A ba Piyer á elvan ge Yaisu: «Malum, ntere keni ná ankwá áhuna na wá, shagera jipu. Kina wá, ná magakurá dzadzawe-aha keye, palle náza á nana, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.»

⁶ A ndaase elva nanna ba estuwa, amá diyaaka názena á ndahaná nane. Adaba itare pukura-aha keye nanna gazlargazla jipu.

⁷ Cekwaangudi wá, a naba tsekwataarhe ge kumba. Daaci tá cená ba kwara am kumba nanna. A ba edda-aara: «Una náwa nane na wá, Egdza-aaruwa na ya wayetaa ya. Cenancena názena á bakurná nane.»

⁸ Estuwa ta kante ice wá, ta naa ba Yaisu palle, baaka ura umele ázenara.

⁹ Am sarte na tá átira tsekwa á sa áte ire á wa ñanna maa, Yaisu a fater magiya, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndawanka názena kwa naaná kure na ma ge ware keni, a ñinja á ba am huđe á kure dem sarte na tsetsa *Ura á emnde bađemme am faya.»

¹⁰ Faransarfe am elva ñanna, amá a ba itare am dagave-aatare: «Uwe ñane tsete am faya na a ndahanaa ñane na?»

¹¹ Adába una ñanna, ta de ndavanu ge Yaisu, a ba itare: «Labára tá bantsa malum-aha á *tawraitá, sey máki eptsapta nabi *Ailiya emtsaade?»

¹² A ñwaterante, a ba ñane: «Una ba jire-aatare, ba seke una ta ndahanaa itare ñanna, á eptsá Ailiya emtsaade, á se tsatsanaatsatsa ñane duksa bađemme. A ba iya wá, labára a ba wakita á Dadaamiya, watse á shushe zladá kwakya *Ura á emnde bađemme, watse tá epsawanaapsawa emnde?»

¹³ Ay degiya wá, ya ndaakur ba jirire, ndza eptsapta Ailiya á sawa, amá emnde ta naba magaa hakuma-aatare áte ñane. Una ñanna daada á ba áte una á ndaaná wakita á Dadaamiya.»

*Yaisu ñgyansengye jini am egdzere
(Mat. 17:14-21; Luka 9:37-43a)*

¹⁴ Am sarte na saraasa maa, ta se bera emnde kwakya antara malum-aha á *tawraitá áza pukura-aha umele na. Tá ankwá gajawe malum-aha á tawraitá antara pukura-aha na am dagave-aatare.

¹⁵ Bađemme á emnde na, ba ta naa Yaisu wá, tá maga ba najipu-aara. Ba zhagade ádezeñjara, ta de yainuye an use.

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Kwa gajawe arge uwe kure antara emnde na?»

¹⁷ A ñwete ge ura palle am dagave á emnde, a ba ñane: «Malum, ya sakaa egdza-aaruwa egdzere zhele, adába ankwá jini am ñane, á piyante ndaha elva.»

¹⁸ Jini-aara ñanna, ma a tsete am tate-ara keni, sey ba á velyanaavelya á dem haha, á kela ugbalyailye, á kerda slare, á wulesewule wuwa-aara kanğelanñe. Ya ñala pukura-aha á ña ganakini tá ñgyansengye jini ñanna am ñane, amá dzegwaranka.»

¹⁹ Ba wera we-aara ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure đekideki! Watse yá njá antara kure dem laukte-ara? Yá fakurá ervaunđe dem sarte-ara estuwa? Sawiyansa kwa kure egdze ñanna ge iya!»

²⁰ Daaci ta naba saa egdzere ásezeñjara. Ba a puwete ice-aara áte Yaisu jini na am egdza ñanna wá, a naba fantau ge slakala am egdzere, a velyaa egdze na am ire, á tabara egdze na am haha, á kela ugbalyailye am mbuwe-aara.

²¹ Yaisu a ndavanu ge eddeñjara, a ba ñane: «A fanantau am sarte-ara?» A ba eddeñjara: «A fanantau daga am sarte na zlađe egdzere cekwa.»

²² Ba kelaa ma tsete jini-aara ñanna wá, sey ba á maganánmaga palasa. Am sarte umele á eblyanme am kára, am sarte umele á eblyanme am yawe, á kátá ba já shifa á egdzere. Daaci máki ká dzegwándzegwa wá, tasla á ña zanervarze, melañjerumele.»

²³ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Máki yá dzegwándzegwa emtu, a ba ka? Áza edda una ni ankwá fetarfire-aara wá, baaka názena ni á gevka na.»

²⁴ Kerten ñwaterñwa eddarge egdzere, a ba an ká kwara a ba ñane: «Fantarfe, amá á hyepka fetarfire-aaruwa, tasla á ña meliyumele am huđe-aara.»

²⁵ Daaci Yaisu á zhára ba tá ankwá kela emnde ásezetare, a naba valarhe ge jini ñanna, a ba nane: «Ekka jini na ká piyante ndaha elva ge ura, ká ganve ura makwaya na, ya bakanaa ba iya, sesse am egdze na, ezzlálá, salika á sem ñane đekideki.»

²⁶ A naba fu hula jini na am egdzere, a slakalme am egdzere, a naba sesehe am ñane. Amá ba seke baaka shifa am ñane, haa ta bantsa emnde umele: «Baaka, emtsamtsa egdze na.»

²⁷ Amá Yaisu a ñanaahe áte erva, a tsante, a naba tsaahé ge egdzere an sera-aara.

²⁸ Am sarte na daraada, ta juwa ba itare antara pukura-aha-aara maa, ta naba ndavanuhe ge pukura-aha, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labara dzegwanñeranka ñere ñgyesaa jini ñanna?»

²⁹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Jeba á jini na wá, sey tá ñgyansá an maduwa.»

*Yaisu ankwá á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mat. 17:22-23; Luka 9:43b-45)*

³⁰ Daaci tsaretse am tate ñanna, ba zlalá-aatare á dem tate umele, ta degashe am huđe á Galili praatte. Am sarte ñanna wá, ndza wayaaka Yaisu tá diyeddiye emnde tate na tá átekwa.

³¹ Adaba anƙwa á vaterte sera á elva-aha ge pukura-aha-aara. A ba ɗane á elvan ge pukura-aha-aara: «Iya *Ura á emnde bademme wá, watse tá fime am erwa ge emnde, tá de já shifa-aaruwa. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

³² Ba palle cenaranka pukura-aha elva-aara ɗanna. Amá ge ndavanu elva-aha keni, a wateraa lyawa.

Gajawe á pukura-aha arge yaikkire

(Mat. 18:1-5; Luka 9:46-48)

³³ Am iga á una ɗanna maa, daraada am Kafarnahum. Am sarte na tá am bere, a ba Yaisu á elvan ge emnde-aara bademme: «Ndza kwa gajawe arge uwe kure áte barama?»

³⁴ Amá ta heɗu ba we-aatare, baaka ura á ndaha elva. Adaba ndza ta gajawe arge yaikkire, geni watse mala ware am dagave-aatare.

³⁵ Daaci a njehe ge Yaisu áte tate a njá, a detaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba ɗane á elvan ge itare: «Ma ware una á kátá gev slekatafke á kure keni, á ganvege ire-aara ba seke ɗane slekataliya á emnde bademme, antara walaadí á emnde bademme.»

³⁶ Am iga á una ɗanna maa, a eksante egdzere, a se tsanaahe á katafke-aatare am huviye-aara ge ɗane, daaci a ba ɗane á elvan ge itare:

³⁷ «Ma ware una a lyevaa egdzere seke una adaba elva-aaruwa, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa. Edda una a lyevaa iya maa, a lyevaa iya ka palle, a lyevaa ba edda una a belibela na an ire-aara.»

Edda una dagalaaka ásete miya, ura á miya ba ɗane

(Luka 9:49-50)

³⁸ A ba Yuhanna á elvan ge Yaisu: «Malum, ɗere wá, ɗa naa ura umele á ngýá jini-aha am emnde an zhera á ɗa, amá ɗa naba piyante, adaba ɗane palle á miya ka.»

³⁹ A ba Yaisu: «A'aa, piyawanteka. Adaba baaka ura a magaa najipu an zhera-aaruwa ni, am iga-aara á valya elva áte iya.

⁴⁰ Adaba máki edda-aara dagalaaka tsawe ásete miya wá, ura á miya ba ɗane.

⁴¹ Yá ndaakur ba jirire, ma edda-aara a vakurte ba yawe á essha keni, máki a vakurtaa adaba zhera-aaruwa geni kwa emnde á *Almasiihu wá, edda-aara á de shansha laɗa-aara.»

Haypa wá, náza a gwágweseka

(Mat. 18:6-9; Luka 17:1-2)

⁴² Zlaɓe ádaliye, a ba ɗane á elvan ge itare: «Má edda-aara mbeɗanaambefá palle á egdzara ɗanna ta fetaare áte iya na á dem haypa wá, ámbane tá nguɗanem nákwá á há hiya am mbiye, tá eblyanma am haye, á emtsa, ngulma ba una ɗanna ge edda-aara.

⁴³ «Máki erwa á ɗa anƙwa á dáká á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye ba yiyyiye. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an erwa palle, arge una ká njá an erwa-aha á ɗa bukerɗe, amá ká dem kárá á jahanama, kárá na á emtseka ɗekideki na. ((

⁴⁴ Jahanama ɗanna wá, ma weshege-aara, ma kárá-aara keni, á emtseka ɗekideki.))

⁴⁵ Máki sera á ɗa anƙwa á dáká á dem haypa wá, naba icica áte ka, eblyanveblye ba yiyyiye. Ámbane ká dem tate á shifa na á zleka na an ser palle, arge una ká njá an sera-aha á ɗa bukerɗe, amá tá de eblyaká á dem kárá á jahanama na. ((

⁴⁶ Jahanama ɗanna wá, ma weshege-aara, ma kárá-aara keni, á emtseka ɗekideki.))

⁴⁷ Zlaɓe ádaliye, máki ice á ɗa anƙwa á dáká á dem haypa wá, naba sansese ice ɗanna. Ámbane ká dem zlanna á Dadaamiya an feke palle, arge una ká njá an ice-aha á ɗa bukerɗe, amá tá de eblyaká á dem kárá á jahanama na.

⁴⁸ Jahanama ɗanna wá, ma weshege-aara, ma kárá-aara keni, á emtseka ɗekideki.

⁴⁹ «Diyaweddiye geni, ma ware keni, á de maraná ba kárá názu am edda-aara, ma emtake, ma emtaƙka keni, ba seke náza elleɗa á maraná ɗane emtakire á ɗale.

⁵⁰ Elleɗa wá, duksa ngelama. Amá máki elleɗa ɗanna baaka ɗanɗanire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe ganakini á gevge ɗanɗane zlaɓe ádaliye? Baaka pute ɗekideki. Adaba una ɗanna, marausemare duksa ngelama am kure, njawinja an hairire am dagave á kure.»

10

Elva á Yaisu áte elva a ica nika

(Mat. 19:1-12; Luka 16:18)

¹ A naba tsete ge Yaisu am Tate ɲanna, a zɛlálá á dem kwara á Yahudiya. Am Yahudiya, a de ebzu guwa á Urdun. Áhuwa keni de jarammeje emnde kwakya ázeɲara, a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya, adaba ɲane nja-aara ba estuwa.

² Am sarte ɲanna maa, ta duhe ge *Farisa-aha umele ádezeɲara, ta de ndavanu elva geni tá tsagwadáná átekwa. A ba itare tá elvan ge ɲane: «Vantevahe *tawraitá barama ge zhele geni á belanaabela mukse-aara?»

³ Ge vaterter jawápa maa, Yaisu keni á ndavaterundave, a ba ɲane á elvan ge itare: «A bakuraa uwe Muusa áte una ɲanna?»

⁴ A ba itare: «Muusa wá, a yaa barama geni zhele ɲanna á puwanante nalmesheri á ica nika ge mukse, á vanteva am erwa.»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Muusa a puwakurte una ɲanna adaba ba degdegire á ire á kure.»

⁶ Amá áte una am fakte wá, estuweka. Am fakta, am sarte na Dadaamiya a nderaa duksa bademme wá, “a nderaterhe tara zhele an mukse”.

⁷ “Adaba una ɲanna zhele á ya tara eddenjara an emmenjara, tá njá antara mukse-aara.

⁸ Itare ta buwa ɲanna, tá gevge ba vuwa palle.” Estuwa, ta buweka mazla-aara, tá geva ba vuwa palle.

⁹ Daaci názena ní a janmaa Dadaamiya wá, a icanveka urimagwe.»

¹⁰ Am sarte na tá am bere antara pukura-aha-aara maa, ta naba ndavanu ge pukura-aha á ba áte elva ɲanna zlaɛe ádalije.

¹¹ A ba ɲane á elvan ge itare: «Ma ware una zhele, máki a belaa mukse-aara, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire, guge haypa an mukse-aara na a belanaa ɲane.

¹² Ba duksa palle ge mukse keni. Máki a segashe am mba á zhele-aara, a de gaa umele, a magaa ba gwardzire.»

Yaisu a gaterar barka ge egdzara

(Mat. 19:13-15; Luka 18:15-17)

¹³ Emnde kwakya ta sanaa egdzara ge Yaisu geni á puwatarer erwa a barka-aara, amá pukura-aha ta naba valaterarhe ge emnde a sá egdzara ɲanna.

¹⁴ Amá náterna Yaisu wá, a naba jehe ge ervaunɛe, a ba ɲane á elvan ge pukura-aha: «Piyawaterteka, yawáterya, a sarsawa egdzara ásezerwa, adaba *kwará á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.

¹⁵ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware edda-aara keni, máki lyevaaka dem kwará á Dadaamiya ba seke náza á egdzere wá, ɲane á taa demka dɛkideki.»

¹⁶ Am iga á una ɲanna, a naba lyevaa egdzara á dem erwa-aara, a puwatarer erwa, a gaterar barka.

Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu

(Mat. 19:16-20; Luka 18:18-30)

¹⁷ Dedde Yaisu áte barama, ankwá á zɛlálá maa, ta duhe ge zhele umele ádezeɲara á ba an zhagade, a de kezlaa ugje am sera-aara, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, diyandiya ganakini ka ura mággwe. Naba ndindaha, yá maga tara uwe antara uwe, lauktu yá shá shifa na á zleka na?»

¹⁸ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane: «Labára ká dahiya an ura mággwe? Baaka ura mággwe, máki Dadaamiya ka palle.

¹⁹ Ábi diyakdiya shairiya-aha á Dadaamiya na a ba ɲane: Jeka shifa, maɲka gwardzire, ileka, maɲka seydiré á fida áte ura, zlermeká duksa á ura, dematervefeme tara eddenja an emmenja. Ábi diyakdiya una-aha ɲanna bademme.»

²⁰ A ɲwete, a ba ɲane: «Una ɲanna kwaye á sawa am egdzarire-aaruwa keni ɲanaana.»

²¹ A belanu ice á Yaisu, wayetewayá jipu am ervaunɛe-aara, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Máki estuwa wá, a yakar ba duksa palle. De valuvalé názu am rezege á ɲa bademme, tegatertega shuɲgu-aara ge talage-aha, ekka watse ká shánsha ladfa-aara am samaya. Daaci sawa dábídaba.»

²² Ba a cenea una ɲanna wá, puwaapuwa vuwa-aara, ba eptsá iga-aara, a zɛlálá an dzámá ire campaukkwe, adaba nalmane-aara kwakya jipu.

²³ Daaci Yaisu a zharaa pukura-aha-aara, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kay! Zlazladfa jipu geni tá demda emnde a berba am *kwara á Dadaamiya.»

²⁴ Palle á názu tá ndahaná pukura-aha baaka, elva ɲanna jauje ge ndzedfa-aatare. Amá ɲane a faterarhe zlaɛe ádalije, a ba ɲane: «Una yá ndaakur ba jirire, zlazladfa jipu ganakini tá demda emnde á dem kwara á Dadaamiya.»

²⁵ Náwa zlazlađa ganakini á dedde názlegwame am biye á lipere, amá zlazlađa ba náza á sleberba zlađe ádaliye ge dem kwara á Dadaamiya.»

²⁶ Ba ta cenaa una nanna pukura-aha wá, tá geja ba ire. A ba itare: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á njezlesenjele dfekideki.»

²⁷ A zharateraahe ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Áza emnde wá, una taa gevka, amá Dadaamiya wá, baaka názu dzegwanka nane.»

²⁸ Piyer a eksetaa elva, a ba nane á elvan ge nane: «Kwaye nje, yanjeránya duksa baďemme, njá đaba ba ka.»

²⁹ A njwete ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare baďemme: «Yá ndaakur ba jirire, ma ware una a yaa há-aara, bi egdzar mama-aha-njara zala an njwasha, bi emmenjara, bi eddenjara, bi egdzara-aara, bi fe-aara, máki a yanaa adaba zhara-aaruwa antara adaba labare á higa wá,

³⁰ ba jirire á de shansha zlađe ádaliye una-aha nanna baďemme ma huđe deremke keni; ma bere, ma egdzar mama-aha-njara zala an njwasha, ma emmenjara, ma egdzara-aara, ma fe-aha. Baďemme á de shansha zlađe ádaliye á ba am duniya na. Amá wá, zlađa keni á shushe. Á katafke á de shá shifa na á zleka na.

³¹ Amá emnde kwakya ta zunjwa ba itare kina, tá de gev emnde a kataliya. Emnde kwakya tá am kataliya kina, watse tá gev emnde a katafka ba itare.»

*Yaisu anjwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mat. 20:17-19; Luka 18:31-34)*

³² Tara Yaisu antara pukura-aha-aara tá áte barama á đala á dem Urusaliima. Yaisu wá, nane á katafke, pukura-aha-aara tá anjwa đabaná á kataliya, ta yiyiye cekwaangudí antara nane. Pukura-aha-aara tá á ba an lyawa am vuwa. Dikele á emnde na tá đabaterđaba na keni, tá á ba an lyawa nanna. Yaisu a đante pukura-aha-aara zlađe ádaliye ádezenjara, a ndaaterahe zlađe ádaliye názena watse á de shá nane,

³³ a ba nane á elvan ge itare: «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, iya *Ura á emnde baďemme tá de eksivaksa, tá de vite ge male-aha á *iiman-aha antara malum-aha á *tawraitá. Tá de ndahaná itare geni a jareja shifa-aaruwa. Daaci tá de fime am erwa ge emnde na baaka nadina-aatare,

³⁴ tá de zlazlisá itare, tá de kyafiyar itare nyaihe, tá de ziyá itare an ja, tá de janá itare shifa-aaruwa. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

*Ndáva á tara Yakuba antara Yuhanna
(Mat. 20:20-28)*

³⁵ Am iga á una nanna maa, ta duhe ge egdzara á Jaibaidaiyus, tara Yakuba an Yuhanna, ádeza Yaisu. A ba itare tá elvan ge nane: «Malum, náwa nja se njala ázeja, máki njá shansha barama-aara.»

³⁶ A njwaterante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Kwá kátá uwe kure ázerwa?»

³⁷ A ba itare: «Máki á bashanjerbasha ervaunđe á nja wá, má watse de njakiinja am yaikkire á nja wá, njá kátá palle á njere á de njá am nadafa á nja, palle á njere keni á de njá am názlađa á nja.»

³⁸ A njwaterante ge Yaisu, a ba nane: «Ábi diyakurka wedere á kure na ma andze kwá ndava nane na. Kina wá, watse kwá dzegwándzegwa emtu sha zlađa áte náza-aaruwa na watse yá essha na? Zlađe ádaliye, watse kwá dzegwándzegwa emtu sepá názena watse yá sepaná ya am vuwa-aaruwa na?»

³⁹ Ta naba njwanante: «Íjá dzegwándzegwa,» a ba itare. A njwaterante ge Yaisu: «Shagera,» a ba nane á elvan ge itare: «Watse kwá de shá zlađa á ba áte náza-aaruwa, watse kwá de sepá názena yá de sepaná ya am vuwa á kure.

⁴⁰ Amá elva a de njá am nadafa-aaruwa antara názlađa-aaruwa wá, am erva-aaruweka una nanna. Slefde-aha nanna náza emnde na ni Dadaamiya a tsatsaterán ge itare.»

⁴¹ De cenarácena una nanna pukura-aha umele kelaawa na maa, ta naba ica ervaunđe áte tara Yakuba antara Yuhanna.

⁴² Cenarácena Yaisu, a đaaterte baďemme-aatare ádezenjara, a ba nane á elvan ge itare: «Náwa diyakurdiya ganakini emnde na ta slekse-aha á larde ba itare am duniya na wá, tá anjwa á kwará larde-aha-aatare an mára hákuma áte emnde. Male-aha á ekse keni, tá anjwa á mára hákuma-aatare am ekse.

⁴³ Amá jeba á una nanna wá, a gevka am dagave á kure. Ma ware una á kátá gev male keni, arge una nanna wá, a gevge ba seke walaadí á kure.

⁴⁴ Ma ware una á kátá gev slekatafke á kure keni, a gevge ba seke nave á kure. Malira ba una nanna am ice á Dadaamiya.

⁴⁵ Adába ba iya *Ura á emnde bademme keni, sanká geni tá se magina emnde slera, amá iya una ya se magateraa slera ge emnde, ya se yá shifa-aaruwa, geni yá lyelye emnde ba kwakya.»

Yaisu a vante ice ge Bartimawus
(Mat. 20:29-34; Luka 18:35-43)

⁴⁶ Mazla-aara maa, daraada am Yairikau. Am sarte na tá anjwa á zlalá am ekse njanna tara Yaisu antara pukura-aha-aara maa, kwakya emnde na ta dabaterdaba. Anjwa ura wulfe zhera-aara Bartimawus egdza á Timawus, a njehe áte baráma na tá anjwa dabaná itare na, ge njala áza emnde.

⁴⁷ Am sarte na cenáncena ganakini ba Yaisu ura Nasarátu una á degashe na, a fantau ge dáha Yaisu á ba an ká kwara, a ba njane: «Yaisu *Egdza á Dawuda, tasla á njá zivarze.»

⁴⁸ Kwakya emnde na ta valarhe, ta banaa a dúde, amá njane a far ká kwara, a ba njane: «Egdza á Dawuda, tasla á njá zivarze.»

⁴⁹ Daaci a tsahe ge Yaisu, a ba njane: «Daudaha, á sawa.» Ta de dante wulfe na, a ba itare tá elvan ge njane: «Ehhiga kwa mazla-aara, kwaye á dakdaha, sawa ásezenjara.»

⁵⁰ A naba tsetehe á ba áte watsewatsire, a puwanve kacekaca-aara, a duhe á ba an zhadé.

⁵¹ Daada áza Yaisu, a ba Yaisu á elvan ge njane: «Ká kátá yá magaká estara kina?» A njwanante ge wulfe, a ba njane: «Yá kátá ba ice, malum-aaruwa.»

⁵² A ba Yaisu á elvan ge njane: «Naba zlalá á da, mbakaambe fetarfire á njá.» Ba seke ndaha á miya na, shansha ice-aara, a dabete Yaisu.

11

Yaisu á dem huđe á Urusaliima
(Mat. 21:1-11; Luka 19:28-40; Yuh. 12:12-19)

¹ Herzharanteherzhe Urusaliima am dalbe á ekse-aha buwa tara Baytifaji antara Baytaniya, tá áte vuwa á Wa Anyaranyara maa, Yaisu a belaa pukura-aha-aara buwa á de katafke.

² A ba njane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem ekse na kwaye á katafke á miya na wá, ba tara demda á kure wá, kwá de bera egdza á ezzenjwa an ngudá, zlađe njateka ura áte iga-aara, naba pelawaapele, sawiyansa.

³ Máki ura a bakuraa, kwá maga uwe kure, bawanamba ge edda-aara geni a ndavanaa Yaakadada, watse á eptsakurnaptsa zlađe ádaliye.»

⁴ Mazla-aara ta naba zlalá, ta de bera ezzenjwa áte ngudá áte wakiyiya á ura herzhe an we á baráma, ta naba eppela.

⁵ Ta ndavateru ge emnde na tá áhuwa, a ba itare: «Labára kwá pelá ezzenjwa na?»

⁶ Ta njwaterantehe, ta bateraa elva na a ndaateraa Yaisu na, daaci ta naba yaterhe ge emnde njanna, ta sawa an njane.

⁷ Ta sanaa ezzenjwa na ge Yaisu, ta ndakete kacekaca-aha-aatare áte iga á ezzenjwa njanna, lauktu a njetaa Yaisu átekwa.

⁸ Emnde kwakya ta pelanse kacekaca-aha-aatare áte baráma, emnde umele ta datsaa hyema á debina am fe, itare keni ta se pelanse.

⁹ Daaci ma emnde na tá á katafke á Yaisu, ma emnde na tá am iga-aara keni, bademme-aatare tá leva ba hula, a ba itare: «Dadaamiya wá, Slekse. A ganga barka ge edda una á sawa an zherá á Yaakadada na.

¹⁰ A famfe Dadaamiya barka am kwará á wulfe á eggyemiya *Dawuda na watse mí njá am huđe-aara na. Dadaamiya am samaya wá, Sleksa ba njane palle.»

¹¹ Daaci a dem ge Yaisu á dem huđe á Urusaliima, a zlalá ba suuwe á dem *mashidi yaikke. De zharanaazhara názu am mashidi maa, ba segashe-aara, ta naba eptsá á dem Baytaniya antara pukura-aha-aara, adába anjwa á sawa vayiya.

Yaisu a nyainyainve mama á nabugda
(Mat. 21:18-19)

¹² Makuralla-aara maa, ta naba segashe am Baytaniya, tá anjwa á eptsá zlađe ádaliye. Ate baráma maa, njanaanja waya Yaisu.

¹³ A naa mama á nabugda an hyema átekwa yiyiye cekwaanjgudí an itare, a naba duhe geni ámbane anjwa egdzere átekwa. Duwa-aara á dem ekte á nabugda njanna, amá shanka ba názara keni átekwa, sey a jauwa ba hyema, adába sarte a yá á nabugdeka.

¹⁴ Daaci a ndaase elva-aara áte nabugda njanna, a ba njane: «Ekka wá, gadíru tá náńka egdzere áte ka mazla-aara.» Cenarancena pukura-aha una njanna bademme.

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*

(Mat. 21:12-17; Luka 19:45-48; Yuh. 2:13-22)

¹⁵ Am sarte na daraada am Urusaliima maa, Yaisu a de á ba am *mashidi yaikke. Daduwa á dem mashidi maa, a de beraa emnde a válá kazlaŋa antara emnde a shekwa-aara am huđe-aara, a naba ngyaterse ásegashe. A zadafne tabel-aha á emnde a peteke, antara kurshi-aha á emnde a válá takala masar.

¹⁶ A piyaterterte ge emnde a degashe an kazlaŋa am huđe á mashidi, ge dáná á dem tate umele.

¹⁷ Daaci a fantau ge kwaraterse názu am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: «Aɲkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, tá d'ahaná an bere á mága maduwa á emnde bađemme. Amá kure, kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

¹⁸ Ba ta cenaa una ɲanna male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá wá, mazla-aara ta naba fantau ge mága pute-aatare ge keđa shifa á Yaisu. Damda lyawa am itare, ađaba bađemme á emnde hayaranhaya jipu elva na a kwaratersaa ɲane.

¹⁹ Eblyablya vaci maa, ba degashe Yaisu am huđe á berni antara pukura-aha-aara bađemme.

Tá shaná estara emnde duksa na tá yekaná áza Dadaamiya

(Mat. 21:20-22)

²⁰ Makuralla-aara an enjlya-waabere maa, ta naba eptsehe zlađe ádaliye, tá sem berni. Am sarte na tá áte baráma á sawa maa, ta naa nabugđa na welasewele antara uksuwe-aara bađemme.

²¹ A naba yehete ge Piyer elva na a ndaasa Yaisu áte nabugđa ɲanna. Daaci a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, ezzhárá emtsaade, nabugđa na ka nyainyaivaa ka áwaya na, emtsamtsa bađemme.»

²² Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara bađemme: «Yá ndaakur ba jirire, máki fakurtarfe an Dadaamiya wá,

²³ ma kwa banán ba ge wa na náwa ɲane na: Tsetse áhuna, de eblyemembye am haye keni, á naba gevge. Máki magakurka shaige, fakurtaarfe á ba an jirire geni názena kwá ndavaná kure á de gevge wá, ba á gevge ɲanna ađaba kure.

²⁴ Ađaba una ɲanna yá ndaakur ba jirire, máki kwá yeká duksa wá, fawtarfe ba seke shakuránsha duksa ɲanna zlauzle, sey ba kwá shansha.

²⁵ Daaci máki kwá aɲkwa á maga maduwa, amá diyakurdiya ganakini aɲkwa slehaypa an kure wá, naba yawanarye, Eddekure na am samaya na á de yakuraarye ge kure keni. ((

²⁶ Amá má kure kwá yateraarka ge emnde wá, Eddekure na am samaya na, á yakuraarka ge kure keni.))

A vantaa ware hákuma ge Yaisu?

(Mat. 21:23-27; Luka 20:1-8)

²⁷ Saremsa zlađe ádaliye á sem Urusaliima maa, ta naba dem *mashidi yaikke. Yaisu aɲkwa á jađaba am mashidi ɲanna, ta naba duhe ge male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá ira male-aha á larde ádeza Yaisu,

²⁸ ta de ndavanu elva, a ba itare: «Ka shanaa áme hákuma á mága duksa-aha na? Emtu a vaktaa ware baráma-aara?»

²⁹ A ɲwaterante ge Yaisu, a ba ɲane: «Iya keni, yá ndavakurundave duksa palle. Máki vakuriteva jawápa wá, iya keni yá ndaakurse tate na ni ya shaa hákuma átekwa.»

³⁰ Daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge se magaterá baptisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he? Vawiteva jawápa.»

³¹ Ta fantau ge ndahanaa am dagave-aatare emtsaade: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiya: Labára fakurtaareka an ɲane?»

³² Má mi banaa ta belanaa ba emndimagwaha keni, zlazlađa zlađe.» Ta kua emnde jipu ađaba bađemme á emnde fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.

³³ Ađaba una ɲanna, «Diyarjerka», a ba itare tá elvan ge Yaisu. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

12

Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva

(Mat. 21:33-46; Luka 20:9-19)

¹ Am iga a una ɲanna maa, Yaisu a vaterte elva an naraje na. A ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa ura umele a ica fe-aara, a dzebaa náfa á inabauhi am huđe-aara, a

jantaave an dala, a magaa tate á beca egdza a náfa, ira bere á edda á ufa fe nanna, daaci a yateraa fe nanna bademme am erwa ge emnde a slera, nane a daa shula.

² Samsa sarte á egdza a náfa maa, a naba belaa palle á emnde a slera-aara áseza emnde na a yateraa fe am erwa na, geni á se lyanvaalya dzaanpara am egdzara á náfa na.

³ Amá itare, ta naba eksevaa sleslera nanna, ta zuhe an já, ta belanaahe an erwa dey.

⁴ Edda á fe a naba belaa sleslera-aara umele. Nane keni ta se zlazlese, ta kyanmaarhe.

⁵ Edda á fe na a naba belaa sleslera-aara zlafe ádaliye. Nane wá, ta se jaa ba shifa-aara. Kwaye nane názena ta magaterterte ge emnde a slera á edda á fe. Umele ta shanu ba zladá, umele ta jaa ba shifa-aara.

⁶ A jauwa ba ura palle áza edda á fe ge ebbela-aara, egdza-aara ba ge nane wayaawáya jipu na. Am iga-aara a belaa ba nane. A ba nane: "Egdza-aaruwa ba ge iya na wá, sey tá de fá zherwe áte nane."

⁷ De samsa egdza-aara nanna maa, a ba emnde a kwara fe am dagave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á zaná nane waráta á fe á miya na. Gwawamiyargwe, jaumiya shifa-aara, fe-aara nanna á de gev ba náza á miya.

⁸ Daaci ta eksevaa egdza-aara nanna, ta naba jaa shifa-aara, ta de eblyanve áte iga á dala.»

⁹ Daaci a ndavateru ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Kina wá, watse á magaterá uwe edda á fe ge emnde a kwara fe nanna? Ay degiya watse á se ceba emnde nanna bademme, á faterem fe-aara am erwa ge emnde umele.

¹⁰ Anjwa naraje am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Ba nákwá nanna ta eblyanvaa emnde a nyáña bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á náná nane ndzedá á bere nanna bademme.

¹¹ Kwaye nane názena a maganaa Yaakadada, shagera ge miya, máki namiyanna duksa nanna.

Ábi ndaakursende naraje nanna.»

¹² Male-aha á Yahudiya-aha tá kátá eksa Yaisu á ba am sarte nanna, adaba diyardiya ganakini á bálá nákwá nanna á ba áte itare. Amá a wateraa lyawa átuge emnde, daaci ba tse-aatare, ta naba zlalá, ta yanhe.

Elva á hadáma ge male á larde á Rauma

(Mat. 22:15-22; Luka 20:20-26)

¹³ Daaci ta de magaa sawari-aatare, ta belanve *Farisa-aha antara emnde á sleksu *Hirudus, ge de ndavanu elva tá tsagwadáná an nane.

¹⁴ Ta duhe ge emnde nanna, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Malum, diyanjerdiya geni ekka wá, ka slejirire, baaka lambe á nja átuge ice á emnde, baaka lambe á nja áte ngahire á urimagwe keni. Ka, ká kwaraterse ba unjule á Dadaamiya ge emnde. Ndaanjernda ba jirire, am *tawraitá á miya mu, anjkwá emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, baaka he? Buweka dekideki, njá eppuwa emtu, njá puweka he?»

¹⁵ Amá diyaadiya Yaisu názena a satersa na. Daaci a ba nane á elvan ge itare: «Labára kwá tsagwadítságwada? Sawiyansa shunngu yá nanaana.»

¹⁶ Ta naba de sanaa shunngu na. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Nderáva á ware una áte shunngu na? Ira zhera na, zhera á ware?» Ta nwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.»

¹⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Daaci má estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.» Bademme-aatare tá maga ba najipu á jawapa-aara nanna.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mat. 22:23-33; Luka 20:27-40)

¹⁸ Daaci ta duhe ge *Saduki-aha keni ádeza Yaisu. Ba itare emnde na tá bantsa itare, baaka tse á emnde am faya na. Ta se ndavanu elva, a ba itare:

¹⁹ «Malum, anjkwá a puwamitaa Muusa, a ba nane: má kedaakedá egdza emmenjara ge ura, a yaa mukse baaka egdzere wá, a melesemele egdza emmenjara ge zhele-aara mukse nanna, a fanfa wulfe ge egdza emmenjara na kedaakeda na.

²⁰ Iyau, ndza tá anjkwá dawalaa vuye ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, amá a naba kedefehe, a yaa mukse na, baaka egdzere.

²¹ Daaci a naba melese ge sledába-aara mukse na, nane keni a naba kedefehe, a yaa mukse na baaka egdzere. A melese ge keyire-aatare keni, nane keni ba lahe nanna.

²² Itare vuye na ta gaa ba mukse nanna palle, amá baaka ura a yaa egdzere an nane, lauktu á kedá. Am iga-aatare, a keda ge mukse na keni.

²³ Vaci tse á emnde am faya mu, watse átuge ware mukse na palle? Adaba itare vuye na ndza mukse-aatare ba njane palle!»

²⁴ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Kure jakuraaveje áte baráma a jirire. A jakuraa uwe áte barama? Adaba diyakurka názu am wakita á Dadaamiya, diyakurka ndzedá á Dadaamiya keni defekideki.

²⁵ Adaba máki tsarettse emnde am faya wá, baaka gá mukse, ma njwasha keni baaka de gá zhele mazla-aara. Emnde bademme tá de njá ba seke malika-aha am samaya.

²⁶ Elva a tse á emnde am faya maa, ndaakurseka názena a puwetaa Muusa áte elva a dake emtu? Adaba a ba Dadaamiya á elvan ge Muusa áte eggye-aha á kure werre wá: Ba iya una ya Dadaamiya á Ibrahimia, ya Dadaamiya á Isiyaaku, ya Dadaamiya á Yakubu.

²⁷ Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Adaba Dadaamiya wá, njane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka. Daaci diyaweddiye ganakini jakuraaveje ba jirire.»

Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya?

(Mat. 22:34-40; Luka 10:25-28)

²⁸ Anjkwá malum á *tawraitá umele, a cenanaa á ba an hyema-aara názena ta ndaana tara Yaisu antara *Saduki-aha maa, njane a nanna ganakini njwaterenjwa Yaisu shagera. Daaci njane keni a naba duhe an ndava-aara ádezejara, a ba njane á elvan ge njane: «Yaikka ura-ara am shairiya-aha á Dadaamiya bademme?»

²⁹ A njwanante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «Eccena kwa, náwa yá ndakndaha: Cenevaacena elva na ba shagera *Iserayiila! Yaakadada Dadaamiya á miya wá, ba njane palle una Yaakadada.

³⁰ Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á njane an ervaunđe á njane bademme, an shifa á njane bademme, an enjkale á njane bademme, ira an ndzedá á njane bademme.

³¹ Eccena zlađe ádalíye náwa buwire-aara: Ewwáya sleriya á njane ba seke ire á njane. Baaka una á ju ge una-aha njanna.»

³² A ba malum á tawraitá na á elvan ge Yaisu: «Una wá, njwaktenjwa shagera, malum. Elva á njane na ba kalkale-aara. Yaakadada wá, ba njane palle una Dadaamiya, baaka umele.

³³ Shagera ba urimagwe á wáyá Dadaamiya-aara an ervaunđe-aara bademme, an enjkale-aara bademme, an ndzedá-aara bademme, ira á wáyá sleriya-aara ba seke ire-aara. Yaikka ba una njanna arge sadake á dabba-aha, antara sadake á duksa-aha umele na tá vante ge Dadaamiya.»

³⁴ Nanna Yaisu ganakini a njwanante á ba an unjule-aara, a ba njane á elvan ge njane: «Ekka wá, a yakar ba kapáka palle ge dem *kwara á Dadaamiya.»

Am iga á una njanna, baaka ura a kwamaa ndavanu elva mazla-aara.

**Almasiihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mat. 22:41-46; Luka 20:41-44)

³⁵ Daaci Yaisu anjkwá á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke maa, a naba ndavateruhe, a ba njane: «Ta bantsa malum-aha á *tawraitá *Almasiihu wulfe á *Dawuda mu, a sawa estara?»

³⁶ Adaba ndza a banba Dawuda an hákuma á Shedekwe Cudedde, a ba njane: A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am nadafa-aaruwa, dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á njane tate á puwa sera á njane.

³⁷ Dawuda an ire-aara a dahanaa an Yaakadada. Ay á sawa estara kena ni á gev wulfe-aara na?»

Bademme á dikele á emnde njanna, ta cenanaa á ba an higa.

*Yaisu anjkwá á gíyá emnde geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraitá*

(Mat. 23:1-36; Luka 20:45-47)

³⁸ Daaci am sarte na anjkwá á vaterte sera á elva-aha, a ba njane á elvan ge itare: «Faufa hyema am ire á kure áza malum-aha á *tawraitá. Adaba itare ta emnde a waya marava am zane sadadde, tá kátá emnde tá gater use an ga ire am dagave á zlamaha.

³⁹ Am mashidi keni maa, tá kátá ba slede na átire ge náza á emnde bademme na. Ma am mujri keni, itare sey tá de kátá ba slede na ni an dárádza jipu na.

⁴⁰ Emnde a za njwasha weggege áte há keni ba itare. Daaci tá sladfanve maduwa-aatare ákatakfe á emnde wá, geni ta emnde a jirire ágire. Itare zladfa-aatare á de jauje ge náza á emnde bademme vaci shairiya.»

*Sadake á nasherire na a fanaa wegyege a mukse
(Luka 21:1-4)*

⁴¹ Daaci a njehe ge Yaisu herzhe an nakwati na tá puwa sadake á nasherire á dem huđe-aara na, á zhárá emnde tá ankwá puwa sadake á dem nakwati na. Á zhárá dikele á emnde a berba, tá puwa sadake-aatare wá, sadake-aatare kwakya jipu.

⁴² Am iga-aatare maa, a tsetehe ge wegyege a mukse umele njane taláge, a de puwum kwaba-aara buwa.

⁴³ Daaci Yaisu a dante pukura-aha-aara, a ba njane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Wegyege a mukse na kwaya njane talage ba jipu na wá, njane a puwum názá-aara, jauje ge náza á emnde baďemme.

⁴⁴ Adaba itare wá, kwakya nalmane-aatare ta saa ba cekwa-aara ge sadake á nasherire. Amá mukse na wá, njane talage. Baaka tsa umele, amá a naba saa názu am rezege-aara baďemme.»

13

*Yaisu á ndáhá elva a mbeďa *mashidi yaikke
(Mat. 24:1-2; Luka 21:5-6)*

¹ Saresse am *mashidi yaikke maa, a ba pukura-aara umele á elvan ge njane: «Malum ezzhara emtsađe jeba á nderáva á mashidi na, yaikkire-aara antara zariyire á nákwá-aha-aara na baďemme.»

² A njwanante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «Ká nanna una njanna baďemme na wá, watse á mbeďa baďemme, ba nákwá palle keni watse á jauka áte ukfejara nákwá.»

*Zlaďa-aha na watse á magava lauktu á zla duniya
(Mat. 24:3-14; Luka 21:7-19)*

³ De njaanja Yaisu áte ire á Wa Anyaranyara am ndanjire á *mashidi yaikke. Pukura-aha-aara tara Piyer an Yakuba, Yuhanna ira Andere, itare wá, tá ankwá ázenjara. Ta ndavanuhe ge pukura-aha-aara njanna, a ba itare tá elvan ge njane:

⁴ «Ndanjerndaha watse á magava am sarte-ara una njanna? Watse njá dise áte uwe ganakini herzhe á magava duksa-aha njanna?»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, faufa ba hyema, a se kefarakuraaka emnde umele.

⁶ Adaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhera-aaruwa, ma ware keni á se ba: Ya njane ba iya. Daaci tá se keďa emnde kwakya.

⁷ Watse kwá cenáncena labare á wáva-aha am larde-aha na ba herherzhe an kure, antara am larde-aha na yiyiye an kure, amá gazlauka ďekideki. Sey á magaavemage una-aha njanna, amá zlađe zle á duniya ka emtsađe.

⁸ Watse larde umele á de darge larde umele an wáva. Emnde á slekse umele, tá de darge kwara á slekse umele an wáva. Á de gejava haha am tate-aha gergere, á de demda waya am larde-aha gergere. Una-aha njanna wá, zlađe ba fakta á zlaďa emtsađe, ba seke náza á mukse na fanantaufe zlaďa á ya.

⁹ «Amá kure wá, faufa hyema ba shagera áte ire á kure. Adaba watse tá dákurá á de katafke á shairiya, tá de slerpákurá an ja am mashidi-aha-aatare. Watse tá de tsákurá á katafke á male-aha á duniya, tá de tsákurá á katafke á slekse-aha adaba zhera-aaruwa. Estuwa, kure keni kwá de ndaasendahe seydire áte iya á katafke-aatare.

¹⁰ Amá wá, sey máki cenaráncena emnde labare á higa am jeba-aha á emnde na tá am duniya baďemme, lauktu á zla duniya.

¹¹ Am sarte na ni watse tá dákurá á de katafke á shairiya na wá, dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, de ndaundaha ba názena ni á de semsa á sem ire á kure am tate njanna. Adaba una njanna elva á kure ka, á de vakurta ba Sheďekwe Cufedďe.

¹² Am sarte njanna maa, emnde umele tá de vaterta ba itare an erva-aatare egdzar mama-aha-aatare ge emnde, geni a de cebarateraceďa. Dada-aha keni tá de vaterta ba itare egdzara-aatare ge emnde, geni a de cebarateraceďa. Egdzara umele keni tá de daterar ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare, tá de ceďa ba shifa-aatare.

¹³ Emnde baďemme tá de dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa. Amá edda una tsaatse shagera dem halavuwa-aara wá, á lyelye shifa-aara.»

*Zlaďa na baaka kalle-aara na
(Mat. 24:15-28; Luka 21:20-24)*

¹⁴ «Watse kwá nanna duksa na ni tá ďaháná an shagerkire emtańka ďekideki na am tate na zlaya-aara ka. (Ma a ndaasa ware elva-aaruwa na keni, a cenevaacena elva

ɲanna ba shagera). Vacite na ni má nakuranna duksa ɲanna wá, watse kyaakya ge emnde na tá am Yahudiya, tá zlerda zhagade á dem huđe á wa.

¹⁵ Edda una áte ire á bere keni, a tsunƙa á dem huđe á bere ge hálá kazlaɲa-aara.

¹⁶ Edda una am fe keni, a eptseka á sá ge se hálá nanɲyuwe-aara.

¹⁷ Watse á tsaame kwa zlaɗa á ɲwasha na watse tá á huđe am sarte ɲanna, antara ɲwasha na tá an egdzara áte erva na!

¹⁸ Ƴalauɲála Dadaamiya ganakini a gevka lámare ɲanna am sarte á ekhye.

¹⁹ Aɗaba watse kwakya jipu zlaɗa am sarte ɲanna. Ta nderaa estuwa duniya daga am fakta sem vatena, jerka jeba á zlaɗa ɲanna ɗekidɗeki. Á de jerka keni zlaɗa na ni ta kalle an una ɲanna.

²⁰ Ma andze gulanaaka Dadaamiya hare-aha á zlaɗa ɲanna wá, ma andze á jauka ura an shifa ba palle keni. Amá a naba gulanaahe ge Dadaamiya aɗaba emnde na a dzeratersaa ɲane tá átuɲe ɲane na.

²¹ «Daaci am sarte ɲanna, ma a bakurnaa ware: Náwa aɲkwa *Almasiihu áhuna, bi kwaye aɲkwa áhuwa, liyauka elva ɲanna ɗekidɗeki.

²² Aɗaba watse tá jesaareje almasiihu-aha fida, antara nabi-aha fida am sarte ɲanna. Watse tá maga nalaama-aha antara najipu-aha gergere, geni ambane tá keɗateraakeda emnde na ni a dzeratersaa Dadaamiya na áte enkale.

²³ Kure wá, faufa hyema ba shagera, aɗaba fanakuremfá am vuwa zlauzle.»

*Sawa á *Ura á emnde baɗemme*

(Mat. 24:29-31; Luka 21:25-28)

²⁴ «Am iga a hare-aha á zlaɗa ɲanna maa, vaciya á de gevge danɲwe baɗemme, tere keni á de máreka parakkire-aara,

²⁵ terlyakwa-aha keni watse tá geda á sem áh, baɗemme á ndzeɗa á názena áte samaya á de gejavtegeje ba ɲanɲare sleɗe.

²⁶ Daaci watse tá zhára ba iya *Ura á emnde baɗemme yá aɲkwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara ɗemɗemire.

²⁷ Watse yá bela malika-aha-aaruwa á dem karáƙe-aha á duniya ufaɗe kerɗe, tá jatermaare ge emnde na ya dzeratersaa ya na á sawa am tate-aha baɗemme.»

Gáráva an nabugda, má yaaya hyema aɲwaslire

(Mat. 24:32-35; Luka 21:29-33)

²⁸ «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda. Máki kwa nanna gedaageda hyema átekwa, yaaya umele aɲwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare.

²⁹ Una keni ba duksa palle. Máki aɲkwa á magava duksa-aha ɲanna wá, diyaweddiye ganakini iya keni yá á ba áte we á sera mazla-aara ge sawa.

³⁰ Yá ndaakur ba jirire: emnde a zamane na tá de zlauka ba estuwa, sey máki naranna duksa-aha ɲanna.

³¹ Tara samaya an haha wá, tá nabe keɗa, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á keɗeka ɗekidɗeki, sey má gevge.»

Sarte á zle á duniya wá, diyaa ba Dadaamiya palle

(Mat. 24:36-44)

³² «Amá elva á hárá á bere, antara sarte ɲanna wá, baaka slediya-aara ɗekidɗeki. Ma malika-aha am samaya, ba *Egdza á Dadaamiya keni diyaaka, sey diyaa ba Dadaamiya palle ɲane Dada.

³³ Daaci faufa hyema, pauka hare, aɗaba diyakurka sarte ɲanna.

³⁴ Una ɲanna watse á magava ba seke náza á edda á há, má á daa shula. Lauktu á zlála, á faterem huđe á há-aara am erva ge emnde a slera-aara, ma ware keni á far slera na á de maganá ɲane, á vante sawari ge slewufa á wakyiya, geni a peka hare ɗekidɗeki.

³⁵ Daaci ba duksa palle ge kure keni. Pauka hare, tsakwautsakwa hyema, aɗaba diyakurka sarte na ni á de sá edda á há átekwa na. Bi watse á sá an manɲaripu, bi an huđe á vayiya, bi an ireɲlya, bi an enɲlya.

³⁶ Máki saasa am beressire wá, a se berakurka kwá am hare.

³⁷ Elva ɲanna ya bakurnaa iya na wá, ge emnde baɗemme. Daaci baɗemmire á kure, pauka hare, tsakwautsakwa hyema!»

14

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu

(Mat. 26:1-5; Luka 22:1-2; Yuh. 11:45-53)

¹ A juwaa ba hare buwa tá maga muɲri á *Paska antara muɲri á depain na baaka shahi á makala am huđe-aara na. Am sarte ɲanna maa, male-aha á *Iiman-aha, antara

malum-aha á *tawraitá, tá ankwá tatayaná á ba an ndzedá dabari ganakini tá eksevaksá Yaisu á ba an nasherire, tá kedanaakedá shifa-aara.

² A ba itare am dagave-aatare: «Magaumika una vaci munjri, geni a tsaranteka emnde elva.»

Mukse na a puwar waye ge Yaisu
(Mat. 26:6-13; Yuh. 12:1-8)

³ Am sarte na Yaisu am Baytaniya maa, a dem mbá á Simaun umele ndza á waná derve. Tá arge dafa maa, a duhe ge mukse umele an kuderá á waye umele tá dahaná an nardisa, á se emtake, kwakya gane-aara keni. Daaci mukse na a naba kezlanvuhe ge we á kuderá á waye njanna, a puwanem waye na am ire ge Yaisu.

⁴ Emnde na tá ankwá áhuwa njanna wá, emnde umele-aatare a naba jaterhe ge ervaunje, a ba itare am dagave-aatare: «Azara nampire-aara kina ta badzanve waye na?»

⁵ Ábi ma andze tá naba veluvele ma gursa deremke keni, daaci ma tá naba tegatertega ge talaga-aha.» Daaci ta fantau ge far haypa ge mukse na.

⁶ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Weshawananteka ire ge mukse na. Labára kwá hyainá lyuwa? Názena a maginaa njane na shagera jipu.

⁷ Adaba talaga-aha wá, ma vaatara keni watse tá á ba átevege kure. Ba kelaá má kwá kátá magaterá shagerire, watse ba kwá emmaga. Amá iya wá, watse ya baaka átevege kure.

⁸ Mukse na wá, njane maginaamaga názena ni a dzegwanaa njane. A puwiyar waye na wá, tsatsiyaatsatse zlauzle ge belya am evege.

⁹ Yá ndaakur ba jirire, am huđe á duniya bademme, bademme á tate na ni tá de bálá labare á higa átekwa na wá, tá de ndaha názena ni a maganaa mukse na keni, tá de viyanaaka.»

Yahuda ankwá á vela Yaisu
(Mat. 26:14-16; Luka 22:3-6)

¹⁰ Am iga a una njanna maa, a naba tsetehe ge Yahuda Iskariyaut, njane keni ba palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. A duhe ge njane ádeza male-aha á *liman-aha, a de bateraa á kátá velateru Yaisu.

¹¹ Higa ge male-aha na, a ba itare tá elvan ge njane: «Watse njá vakte nalmane.» Daga á ba am sarte njanna, Yahuda a fantau ge tataya faterem Yaisu am erva-aatare.

*Yaisu arge masane á *Paska antara pukura-aha-aara*
(Mat. 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yuh. 13:21-30)

¹² Am váha zunjwire na ni tá zá munjri na baaka shahi á makala am huđe-aara na wá, tá cebán ba vacite njanna egdza kyawe á *Paska. Ta ndavanu ge pukura-aha-aara, a ba itare tá elvan ge njane: «Ká kátá njá de tsatsakaná áme dafa á Paska?»

¹³ Daaci Yaisu a eksetaa emnde buwa am pukura-aha-aara, a belateraa á de katafke. A ba njane á elvan ge itare: «Dawmbare á dem huđe á ekse, kwá de já ire antara zhele á sepa yawe am hwama wá, dabaudába á dem mba na á duwa njane.

¹⁴ De bawanánba ge edda á há wá, a ba Malum: Áma bere na njá de zá dafa á Paska am huđe-aara antara pukura-aha-aaruwa?

¹⁵ Daaci njane á de marakurá bere yaikke átire ge bere an tsatsa kazlanja am huđe-aara bademme, kwá de tsatsamiya dafa á munjri am huđe-aara.»

¹⁶ Daaci ba zlalá ge pukura-aha na á dem huđe á ekse, tá de bera duksa ba seke una a baternaá Yaisu na. Ta tsatsaa dafa á munjri am bere njanna.

¹⁷ Am iga a manjaripu maa, daada Yaisu antara pukura-aha-aara.

¹⁸ Am sarte na tá ankwá á zá masane, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, watse á veliya ba palle á kure, kwa emnde na náwa má zá dafa átirpalle na.»

¹⁹ Daaci bademme á pukura-aha jáviya ba tá kyuwa. Ta fantau ge ndavanu an palpale, ma ware keni á baná ba: «Iya ka ndza Yaakadada?»

²⁰ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Watse á veliya ba palle á kure, kwa pukura-aha kelaawa ju buwa na náwa má zá dafa am tása palle na.

²¹ Iya *Ura á emnde bademme wá, baaka peky-aara, sey ba yá emtsa. Áte una ta puwete am wakita á Dadaamiya áte ya wá, ba estuwa. Amá watse zladá jipu ge edda una ni á de veliyá njane, ambane ma yareka.»

Masane Cudedde
(Mat. 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Kaur. 11:23-25)

²² Am sarte na tá ankwá zá masane maa, Yaisu a eksetaa dafa, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve dafa na, daaci a vaterter ge pukura-aha-aara. A ba njane á elvan ge itare: «Nawmbare, lyauvalya. Una na wá, vuwa-aaruwa.»

²³ Am iga a una njanna maa, a eksante feka, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a vaterter, itare bademme sharushe. Am sarte na tá ankwá esshá, a ba njane á elvan ge itare:

²⁴ «Una njanna uzhe-aaruwa a puvaa adaba emnde kwakya, Dadaamiya á ngudaterá an una njanna namána ge emnde.

²⁵ Yá ndaakur ba jirire, am sali kataliya na wá, yá dalika á shá yawe á egdza a náfa mazla-aara, sey watse yá de shá ba una ájwaslire am zlanna á Dadaamiya.»

²⁶ Am iga á una njanna maa, ta eksante láhe á gálá Dadaamiya, ba tse-aatare, ta zláá ádetete ire á Wa Anyaranyará.

A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer

(Mat. 26:31-35; Luka 22:31-34; Yuh. 13:36-38)

²⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Bademme á kure na watse kwá yiyaaya. Adaba ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: “Watse yá ejja suni, bademme á kyawe-aha tá de zadevzade.”

²⁸ Amá má watse tsanetse am faya wá, watse yá daada ba iya zunjwe arge kure á dem Galili.»

²⁹ A ba Piyer á elvan ge njane: «Ma yarakaaya emnde umele keni, iya wá, yá taa yakaaka dekideki.»

³⁰ A njwanante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane: «Yá ndak ba jirire, an yayiya ba vatena na, lauktu á kyuwetekiya tsákálá ge buwire wá, watse ká banba ka ser keye geni diyakikire.»

³¹ Amá a farhe zlafe ádaliye Piyer, a ba njane: «Yá ndaaka una dekideki. Ma á eksa shifa keni, emtsa á miya ba buwa.» Pukura-aha umele keni bademme ta ndaha ba una.

Yaisu am Gaicaimane

(Mat. 26:36-46; Luka 22:39-46)

³² Am iga á una njanna maa, daraada am tate umele tá dahaná an Gaicaimane. A ba njane á elvan ge pukura-aha-aara: «Njwinja áhuna, kwaye iya yá de maga maduwa áhuwa.»

³³ A eksetaa tara Piyer an Yakuba ira Yuhanna, á zláá antara itare á dem tate njanna. Daaci a fantau ge tápa emtanjire, antara zlafa na ni an tsaka ire na am ervaunje-aara.

³⁴ Daaci a ba njane á elvan ge itare: «Baaka zlafa na ni yá tapanka am ervaunje-aaruwa na, yá tápa zlafa á emtsa. Naba njwinja áhuna, pauka hare dekideki, sheraushere ice ba shagera.»

³⁵ A zlahehe yiyeiwe cekwaangudi an itare, a de kezlaa ugje am haha, a magaa maduwa, a njala Dadaamiya geni máki á gevge wá, a sawka zlafa njanna ásete njane.

³⁶ A ba njane: «Eddaye-aaruwa, baaka názu á gevka ázeja. Tasle á nj, jinaaja zlafa na ásete iya na. Amá wá, a gevge ba namaari á nj arge náza-aaruwa.»

³⁷ Daaci ba tse-aara wá, a seza pukura-aha keye na, amá a se berater tá am hare. A ba njane á elvan ge Piyer: «Simaun, ka njara ka pa hare? Dzegwakanka njá an ice ba saa palle keni degey?

³⁸ Pauka hare! Magaumaga maduwa geni a badakuruka shaitaine. Adaba ire á urimagwe wá, wayaawáya jipu mága fesaarfire, amá baaka payda á vuwa.»

³⁹ A zlahehe zlafe ádaliye, a de magaa ba maduwa-aara njanna.

⁴⁰ Eptsa-aara zlafe ádaliye áseza pukura-aha-aara, a se berater tá á ba am hare. Dzegwaránka basha háre dekideki. Daaci ta ba haslakke ba estuwa, baaka názu tá njwananta itare.

⁴¹ Am sarte na a eptsa ge keyire, a ba njane á elvan ge itare: «Kure kwá pá ba hare á kure, kwá ankwá á puwansepuwe shifa á kure ka? Ay degiya hyaahya pa hare njanna, iya *Ura á emnde bademme, hyephye sarte-aaruwa. Kwaye tá de fime am erva ge emnde a haypa.

⁴² Tsawetse, kwaye samsa edda una ni a veliyaa njane na, mí de yainuye!»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Luka 22:47-53; Yuh. 18:3-12)

⁴³ Ba elva njanna keni zlafe zlanaka Yaisu wá, kertenj tá zhára ba sesse Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa. Emnde kwakya tá sá daba Yahuda njanna, tá an katsákar-aha, antara zade-aha ceppe am erva. Ta belateraa male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá, ira male-aha á Yahudiya-aha.

⁴⁴ Yahuda na a veluwa njane Yaisu na maa, kwaratersekware zlauzle nalaama á ngyekwaterá Yaisu ge dikele á emnde njanna. A ba njane á elvan ge itare: «Ba máki kwa niina yá anjkwá gan use ge ura ni, seke anjkwá urire á njere an edda-aara wá, edda una kwá tatayaná kure na ba njane, naba eksauváksa, njawanaanja ba shagera, má kwá danda na belawanaaka.»

⁴⁵ Ba samsa Yahuda njanna wá, a naba duhe suuwe ádeza Yaisu wá, «Use Malum,» a ba njane, á gan use an ervaunje-aara palle ágire.

⁴⁶ Daaci yalla á ba emnde na, erva am mbiye ge Yaisu, ta naba eksevaaha.

⁴⁷ Ay, palle á emnde á Yaisu a naba tedese masalam-aara am bere, a waa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema palle.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge emnde na ta se eksa njane: «Kwá se eksiyá an masalam-aha, antara zade-aha am erva na mu, ya neyle emtu?»

⁴⁹ Ábi kelaazare yá njá á ba am dagave á kure am mashidi, yá anjkwá kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, labára eksakurika? Amá diyaweddiye geni una njanna a gev ba geni, a gevge názena á ndaaná wakita á Dadaamiya.»

⁵⁰ Daaci kyaakya zhagade ge pukura-aha bademme, ta naba yánhe.

⁵¹ Anjkwá dawale umele a dāba Yaisu maa, njane a duwá á ba an gwadfa-u-aara áte vuwa. Ta ekseksa njane keni,

⁵² amá a naba yateraa gwadfa-u am erva, ba zhagade-aara an ukhyiye dey.

*Yaisu á katafke á *kendekiyi yaikke*

(Mat. 26:57-68; Luka 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Daaci ta naba daa Yaisu na á dem mba á male á male-aha á *liman-aha bademme. Kerten jarammeje male-aha á liman-aha, antara male-aha á larde, ira malum-aha á *tawraitá bademme am mba á liman njanna.

⁵⁴ Piyer wá, a daa dāba Yaisu ádehuwa, amá wá, gaterápteka dēkideki. A de demhe á ba á dem riya á liman njanna. Áhuwa maa, a de demhe am dagave á emnde a ufa mashidi, tá anjkwá cena kárá, a njehe.

⁵⁵ Male-aha á liman-aha antara emnde a *kendekiyi na bademme farantaufe ge tataya emnde ge mága seydire áte Yaisu, ma ba fida keni, lauktu ma tá bá njanaanja shairiya á emtsa.

⁵⁶ Kwakya tsa emnde na ta de datsanve fida ge Yaisu, amá baaka názu ta eksanaa áte njane.

⁵⁷ Daaci ta tsetehe ge emnde umele, ta de magaa seydire á fida na áte Yaisu, a ba itare:

⁵⁸ «Zhel na degey ndza njá cenáncena am mbuwe-aara a ba njane: Yá naba mbedánaambedá *mashidi yaikke na ta nderanaa emndimagwaha na, yá nderaalindere á ba am hare keye, á duka erva á urimagwe á dem huđe-aara, á bina.»

⁵⁹ Aley, ba itare keni jammeka elva-aatare am seydire-amtu.

⁶⁰ Daaci a tsete ge liman yaikke na á katafke á emnde bademme, a ba njane á elvan ge Yaisu: «Ká ndaaka elva dēkideki ka? Tá ndáhá uwe njane áte ka emnde na?»

⁶¹ Amá njwaaka Yaisu, a dū ba we-aara. A ndavanuhe zlađe ádalíye ge liman na, a ba njane: «Ba ekka una ka *Almasiihu, Egdza á Saksage na emtu?»

⁶² A njwanante ge Yaisu, a ba njane: «Ane, ya njane ba ya. Amá bademmire á kure na, watse kwá niina zlađe ádalíye iya *Ura á emnde bademme, yá njá am nađafa á Saksage na Sleksa ba njane na. Zlađe ádalíye watse kwá niina yá sawa am kumba á samaya.»

⁶³ Ba a ndaase una Yaisu wá, liman yaikke na a naba dzadzanve zane áte vuwa-aara. A ba njane: «Una wá, njá baaka an wedere á seyde umele mazla-aara.

⁶⁴ Ábi kwa cenanaa á ba an hyema á kure, a ganve ire-aara kalle an Dadaamiya. Ázara a ba elva á kure?» A ba itare bademme-aatare, «Una wá, njanaanja shairiya, a njeka an shifa dēkideki.»

⁶⁵ Daaci emnde umele ta fantau ge kyefanem nyaihe am ice ge Yaisu, ta fađanse ice an kacekaca, ta vavante dēdekwa, a ba itare tá elvan ge njane: «Diyeddiye emnde na ta jakja na.» Ta eksante emnde a ufa mashidi, ta vavante babarva itare keni.

A ba Piyer njane diyaaka Yaisu dēkideki

(Mat. 26:69-75; Luka 22:56-62; Yuh. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Amá Piyer wá, zlađe ba nja-aara am áhá-aara, am huđe á há njanna. Daaci a duhe ge palle á kwatena-aha á *liman njanna ádezetare,

⁶⁷ a naa Piyer á cená kárá, a zharaa Piyer ba shagera, a ba njane: «Ábi ka keni ka ba ura á Yaisu njanna, ura Nasarátu na?»

⁶⁸ Amá eksarka Piyer dekidefeki, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ma ká ndaha elva á uwe keni, diyanka ya dekidefeki. Elva á ña na á duka á dem ire-aaruwa.» Daaci a naba tsetehe am tate ñanna, a zlala ásete wakyiya. Tsaktsakwalikwaa, á ba tsákálá keni.

⁶⁹ Cekwaanġudí wá, kwatena na nanna Piyer zlafe ádalíye, a ba ñane á elvan ge emnde: «Degiya zhel na kwaya ñane na keni, ba palle-aatare.»

⁷⁰ Amá Piyer ba eksarka ñanna. Shekwaashekwa cekwaanġudí a ba emnde na tá áhuwa, tá elvan ge Piyer: «Baaka shaige-aara dekidefeki, ka keni ka ba palle-aatare. Adaba ekka keni, ka ura Galili.»

⁷¹ Amá Piyer a fantau ge za waða-aha, a ba ñane: «Náwa Dadaamiya diyanka dawale ñanna dekidefeki.»

⁷² Ba ñane keni zawze waða wá, tsaktsakwalikwaa, á ba tsákálá ge buwire. Daaci a naba yehete názena a ndaana Yaisu. Adaba a bananba Yaisu: «Lauktu á kyuwetekyuwa tsákálá ge buwire wá, ká de banba ka ser keye geni diyakikire.» Daaci a naba fantau ge kyuwa.

15

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu*
(Mat. 27:1-2, 11-14; Luka 23:1-5; Yuh. 18:28-38)

¹ Daaci makuralla-aara á ba an enġya-waabere, ta naba jamme ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á larde, malum-aha á *tawraitira ira male-aha umele na tá njá am *kendekiyiya na bademme. Ta puwete zawa áte Yaisu, ta dáná ádeza sleksu *Pilaatu.

² A ndavanu ge slekse, a ba ñane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha tá emndá na?» A nwanante ge Yaisu: «Ba estuwa,» a ba ñane á elvan ge ñane.

³ Male-aha á liman-aha ta fantau ge dátsanve fida kwakya ge Yaisu.

⁴ Daaci a ba sleksu Pilaatu á elvan ge ñane: «Ká cenánka elva na tá tsakaná itare áte ka na emtu? Labára ká ndaaka elva?»

⁵ Amá Yaisu dúwa ba we-aara, ndahaaka elva mazla-aara, haa Pilaatu á maga najipu-aara.

*Sleksu *Pilaatu a magaa názena tá kataná emnde-aara*
(Mat. 27:15-26; Luka 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16)

⁶ Ba kelaa má samsa muñri á *Paska maa, mbarsemba emnde a ekse, slekse á belaterá danġay palle, edda una tá kataná itare.

⁷ Ay am sarte ñanna maa, ndza anġkwa dawale umele, zhera-aara Barabas an nguða am danġay. Ta halateraa antara emnde umele, ta magaa fitenire, haa ta naba ja shifa am fitenire ñanna.

⁸ Daaci ta naba dálá emnde a ekse ádeza sleksu *Pilaatu, ta de ndavanu názena ni mbarsembe ba kelaa iva na.

⁹ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «Wayakurwáyá emtu an slekse á Yahudiya-aha, yá belakurnaabelá?»

¹⁰ Diyaadiya tsa ganakini male-aha á *liman-aha ta danaa Yaisu adaba ba shelha, baaka elva umele.

¹¹ Amá male-aha á liman-aha ta naba fantau ge gaa ervaunġe á emnde. Adaba una ñanna ta bantsa itare: «Belanjernaabelá ba Barabas.»

¹² A ndavateruhe zlafe ádalíye ge slekse, a ba ñane á elvan ge itare: «Ay yá maganá uwe ge edda una kwá dfahaná an slekse á Yahudiya-aha na?»

¹³ Ta nwanante á ba an ká kwara á dem zhegela, a ba itare: «Zleñelezleñela áte dzanġala!»

¹⁴ A ba slekse á elvan ge itare: «A gu uwe estuwa?» Amá itare ta far hula á ba an ndzedfa, a ba itare: «Zleñelezleñela!»

¹⁵ Am slekse á kátá hígatertehiga emnde, a naba belateraa Barabas. Amá Yaisu wá, ta zu an já, lauktu tá de zleñelaná áte dzanġala.

Sawji-aha tá anġkwa á epsawa Yaisu
(Mat. 27:27-31; Yuh. 19:2-3)

¹⁶ Daaci ta naba tedante ge sawji-aha á dem huđe á há á sleksu *Pilaatu, ta de jemmaa sawji-aha bademme ásetarge ñane.

¹⁷ Ta tsekwanme am dira hanġe, ta nderse dake, ta fafanse ire an ñane agire *dfanġkula.

¹⁸ Mazla-aara ta fantau ge gyanu rume agire, a ba itare: «Aska á ña, slekse á Yahudiya-aha.»

¹⁹ Ta naba taɗanu zade am ire, ta kyafanem nyaihe am ice, ta kezlaa ugje á katafke-aara, tá fá daradza áte ɲane agire.

²⁰ Zlaruzle am epsawepsawa maa, ta tsakwanse am dira na, ta tsekwanme am nangyuwe-aara. Daaci ta danse á dem tate na tá de zlejelaná átekwa na.

Náwa ta zlejelanaa estuwa Yaisu áte dzangala

(Mat. 27:32-44; Luka 23:26-43; Yuh. 19:17-27)

²¹ Tá aɲkwa danda maa, ta naba jaa ire antara ura Siraine umele, zhera-aara Simaun, eddetare ge tara Alaikzandere antara Rufus, ɲane átira sa á sawa am makwata. Daaci sawji-aha na ta naba hyarhe ge sepala dzangala á Yaisu.

²² Ta danhe Yaisu na á dem tate na tá dahaná an Gaulgauta na, amaana: Tate á feka á ire.

²³ Áhuwa ɲanna maa, ta kátá fanu mbazla ge Yaisu. Mbazla ɲanna keni aɲkwa duksa yayiyaihe am huɗe-aara ge gulanna zlaɗa, amá Yaisu shaaka.

²⁴ Mazla-aara ta naba zlejelehe áte dzangala. Itare ta tegaa kazlaɲa-aara am dagave-aatare. Ge tega kazlaɲa-aara na wá, ta maga njeri am dagave-aatare, ganakini a sesse edda una ni á zaná ɲane ma uwe keni.

²⁵ Am sarte na ta zlejelanaa áte dzangala ɲanna wá, ta zlejelanaa am saa maselmane á eɲɲya.

²⁶ Ta naba puwete dalila á já shifa-aara an ire ge ɲane, a ba itare: «[ɲ]ane una slekse á Yahudiya-aha.»

²⁷ Tá aɲkwa neyle-aha buwa ta zlejelateraa átirpalle antara Yaisu áte dzangala-aha-aatare. Palle ta zlejelanaa am naɗafa-aara, palle keni am nazlaɓa-aara. ((

²⁸ A gevaa estuwa názena ni a ndaana wakita á Dadaamiya. Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: «[ɲ]ane keni ta femhe am kezlakula á emnde a mága haypa.»)

²⁹ Emnde a degáshe am tate ɲanna tá geja ba ire, tá ámbera ezzlazle. A ba itare tá elvan ge ɲane: «Há! ba ka una! Ábi ka bantsa ka: Ká naba mbedanaambedá *mashidi yaikke na, á ba am hare keye ká nderendere umele, á ba ka?»

³⁰ Labára ká taa ɲezlanaaka ba ka ire á ɲa? Tsekwanaatsekwa kwa ire á ɲa áte dzangala na!»

³¹ Male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraita keni, ta epsawse ba estuwa. A ba itare am dagave-aatare: «Iyau, á dzegwándzegwa ɲezla emnde umele; ire-aara wá, á taa ɲezlanaaka!

³² Ábi ɲane *Almasihu, slekse á *Iserayilla keni ba ɲane. A tsekwanaatsekwa ire-aara áte dzangala wá, baɗemme mí fetarfe áte ɲane.» Antara ba emnde na ta zlejelateraa antara Yaisu na keni, ta ezzlazle.

Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu

(Mat. 27:45-56; Luka 23:44-49; Yuh. 19:28-30)

³³ An vacitire wá, a naba tsekwa ge tabeɗammire ásetarge duniya baɗemme, dem lásar emnde tá á ba am tabeɗammire ɲanna.

³⁴ Am saa keye wá, Yaisu a ketaa kwára á ba an ndzeɗa: «Aili! Aili! Laima sabaktani?» Amaana wá: «Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya? Dadaamiya-aaruwa labára yakiyaaya?»

³⁵ Á bá emnde umele am emnde na tá aɲkwa á tsatse áhuwa: «Á daha nabi *Ailiya degiya ɲane.»

³⁶ Palle-aatare a naba teɗante zhagade, a de eksetaa sausau, a ɲgufetaa áte zade, a femhe am mbazla umele ɗaɲɗaɲe ba estuwa, daaci a kante, a fantaa áte we ge Yaisu geni a shushe. Daaci a ba ɲane: «Zharaumizhárá emtsaade, má watse á semsa *Ailiya ɲanna á se tsekwanaatsekwa.»

³⁷ Amá Yaisu a fu hula á ba an ndzeɗa, mazla-aara á dese ge shifa am ɲane.

³⁸ Am sarte ɲanna maa, aɲkwa kacekaca á dzegwa am *mashidi yaikke wá, a naba tamme kalkale, a fantau á sawa átire sem áhá.

³⁹ Male á sawji-aha á Rauma na aɲkwa áhuwa, á njá am ndaɲɲire á wafke á Yaisu, nanna emtsa a Yaisu maa, a ba ɲane: «Zhel na wá, egɗa á Dadaamiya ba jire.»

⁴⁰ Nwasha umele keni ndza tá aɲkwa áhuwa. Ta tsaahé yiyiye, lauktu ta zhara názena ni aɲkwa á magava na. Tá aɲkwa tara Maari mukse á emnde a Magdala, an Salaume, ira Maari emmetare ge tara Yakuba cekwa antara Yauseys.

⁴¹ Nwasha ɲanna wá, daga am Galili tá aɲkwa ɗaba Yaisu, tá aɲkwa melanumele. Tá aɲkwa zlaɓe áɗaliye ɲwasha umele am tate ɲanna, itare keni ta saa á ɗaba ba Yaisu.

Heɗa á Yaisu

(Mat. 27:57-61; Luka 23:50-56; Yuh. 19:38-42)

⁴² Vacite njanna maa, vaci mága niya, afaba makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe. Herzhe á belya vaci wá,

⁴³ a semhe ge Yusufu ura Arimatiya. Yusufu njane wá, ura male am *kendekyiya yaikke. Am ervaunđe-aara njane keni ankwá á ufa ba zamane á njá am *kwara á Dadaamiya. Daaci njane a naba sherse ice, a duhe ádeza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu.

⁴⁴ Cenáncena sleksu Pilaatu ganakini kertenj emtsamtsa Yaisu, a mága ba najjipu-aara. Afaba una njanna a belaa we, ta de dfahanante male á sawji-aha. A se ndavanuhe, a ba njane: «Emtsá-aara shekwaashekwa emtu?»

⁴⁵ Am sarte na cenáncena jirire-aara áza male á sawji-aha na, a naba vante baráma ge Yusufu.

⁴⁶ Daaci Yusufu a de shekuve kalpakane, jeba á kalpakane njanna ba lefedfde, a se tsekwaá emtsa á Yaisu áte dzangala, a de fáfeme am kalpakane na. Daaci a de feme am evege ta yese am cacera, a berhanu palame yaikke ge we á evege njanna.

⁴⁷ Amá tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmenjara ge Yauseys wá, itare ndza tá á ba áhuwa, ta ezzhara am sarte na tá hedá Yaisu njanna.

16

Yaisu tsetse am faya

(Mat. 28:1-8; Luka 24:1-12; Yuh. 20:1-10)

¹ Dedde kwaskwe á puwansepuwe maa, tara Maari mukse á emnde a Magdala, antara Maari emmenjara ge Yakuba, ira Salaume, ta de shekuve waye-aatare á se emtake, ta fehe, geni watse tá de wecar ge emtsa á Yaisu.

² An enjlya werre ge laade, lauktu á sessa vaci wá, daraada itare ádete irekhya.

³ Am sarte na tá átira duwa, a ba itare am dagave-aatare: «Kina mu, watse á berhamiyanvuwa ware dada palame na ge we á evege?»

⁴ Amá daraada wá, ta de beraa ba an berha dada palame njanna áte we á evege.

⁵ Ta naba duhe á dem huđe-aara wá, ta de beraa ba dawale á njá am nadafa, am nanggyuwe dzayye. A naba jaterhe ge lyawa njwasha na.

⁶ «A wakurka lyawa,» a ba dawale njanna á elvan ge itare. «Afaba kwa se tataya Yaisu ura Nasarátu na ta zlenjelanaa áte dzangala na. Njane baaka áhuna, tsetse am faya. Njane tate na ndza á zlava njane átekwa na.

⁷ Kina wá, kure wá, zlauzlálá, dawateranda labáre ge pukura-aha-aara, Piyer keni á ba am itare. Baira deme watse á daada ba Yaisu njanna zunjwe arge kure, á dem Galili. Kwá de nanaana áhuwa, ba seke una ndza bakurnaa njane.»

⁸ Daaci ba segashe-aatare am irekhya na wá, ta tedánte zhagade emtsaadfe ge lyawa, tá gyagya ba seke maagara, palle á ura á baná elva ge ura baaka am itare, afaba gazlargazla jipu.

UNA DIYARKA EMNDE JIRIRE-AARA, MÁKI A PUWETAA BA MARKUS:

Yaisu a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala

(Mat. 28:9-10; Yuh. 20:11-18)

⁹ Am sarte na tsetsa Yaisu am faya, an enjlya werre ge laade na wá, a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala zunjwe. Mukse njanna wá, ndza ngyansenjgye Yaisu jini-aha vuye am njane.

¹⁰ A de balatersaa njane labáre á tse á Yaisu am faya ge emnde na ta dába njane. A de berater bademme tá á ba am emtanjire, tá kyuwa.

¹¹ Ankwá á bateranba deme mukse na ganakini tsetsa Yaisu am faya, a naana á ba an ice-aara, aley fartarka.

Yaisu a maraterse ire-aara ge emnde-aara umele ta buwa

(Luka 24:13-35)

¹² Am iga á una njanna maa, Yaisu a marateraa ire-aara ge emnde buwa-aatare, tá áte baráma dete makwata, amá a nyanve ire-aara seke njane ka.

¹³ Ta daahe, ta de balaterse labáre-aara ge emnde-aatare umele, aley ba fartarka njanna.

Yaisu a marateraa ira-aara ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe

(Mat. 28:16-20; Luka 24:36-49; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)

¹⁴ Shekwaashekwa zlafe ádaliye maa, Yaisu a de marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe tá arge dáfa. A naba velateraahe afaba baakire á fetarfire

antara degdegire á ire na ta maganaa itare na. Adaba fartarka an emnde na ta naa nane á ba an ice-aatare am iga a tsetse-aara am faya.

¹⁵ Daaci a ba nane á elvan ge itare: «Zlauzlálá á dem huđe á duniya bademme, dawateranda labáre á higa na ge emnde bademme.

¹⁶ Ma a fetaara ware, lyevaalya baptisma, á lyelye shifa-aara. Edda una má fetarka wá, á de njezleka am shairiya á Dadaamiya.

¹⁷ Náwa najipu-aha na watse tá naana emnde, tá maganá emnde a fetarfe. Watse tá ngya jini-aha am ura an zhera-aaruwa. Watse tá ndáhá elva ájwaslire na ni ba itare keni diyarka na.

¹⁸ Watse tá puwaterar erva ge emnde na ta lapika-aha, tá de mbembe. Zlabe ádaliye, ma ta halante zahe am erva, ma ta shu daldalkwanu keni, baaka nazu á magateránmaga duksa-aha nanna.»

Zlálá á Yaisu á dem samaya

(Luka 24:50-53; Sler: emnde 1:9-11)

¹⁹ Am sarte na ni zlauzle á tsakaterá elva Yaakadada Yaisu ge pukura-aha-aara maa, a naba kapte á dem samaya, ankwá á njá am nađafa á Dadaamiya.

²⁰ Pukura-aha-aara keni, ta naba kyaa á de bálá labáre á higa am huđe á duniya bademme. Ndza ankwá Yaakadada an itare am slera-aatare. A maratersaa nane ge emnde geni waazu-aatare jirire, adaba a magaa najipu-aha gergere á kyá erva an itare.

Labare á higa na a puwetaa LUKA

Elva zuññwe na a ndaana Luka ge Tiyaufulus

¹ Áska á ña Tiyaufulus,

Emnde kwakya puwartepuwa labáre á názena a magava am dagave á miya.

² Ta puwete názena ña cenanaa áza emnde na ta naana an ice-aatare dúksa ñanna daga á ba am fakta-aara. Emnde ñanna wá, Dadaamiya a faterar slera á balaterá labáre ñanna ge emnde baðemme.

³ Adaba una ñanna, iya keni ya fantau ge pakya sera-aara daga fakta-aara dem halawuwa-aara, hayananhaya jipu am mbarka á ña. Una ñanna yá ankwá puwakte ge ekka keni názena ya shanaa ya na baðemme, yá puwakte á ba áte una ya cenanaa ya na kalkale.

⁴ Baðemme á una yá magán ba geni ekka keni ka diyeddiye jirire á elva ñanna ta ndakndaa na.

Malika a saa labáre geni watse tá yá Yuhanna slemaga baptisma

⁵ Am zamane na ni ndza sleksa *Hirudus am Yahudiya maa, ndza ankwá *liman umele zhera-aara Zakariya, ñane palle á liman-aha na male-aatare liman Abiya. Zhera á mukse-aara Ailizabait, ñane wulfe á *Haruna male á liman-aha werre.

⁶ Bukerðe-aatare antara mukse-aara ta emnde a jirire á katafke á Dadaamiya, ta emnde a fansaare ge shairiya-aha á Yaakadada baðemme.

⁷ Amá egdzere wá, sharánka ba palle keni, adaba Ailizabait dziire. Am sarte ñanna wá, bukerðe-aatare garevge emgyegwar emnde.

⁸ Vacite umele maa, Zakariya ankwá á maga slera á limanire-aara á katafke á Dadaamiya, adaba daada áte itare liman-aha á Abiya baðemme.

⁹ Ge tega slera-aatare am dagave-aatare liman-aha maa, mbarsembe maga njeri. Daaci vacite ñanna maa, daada áte ñane ganakini á de dízaná ñane kajiji am mashidi á Yaakadada.

¹⁰ Am sarte á díza kajiji ñanna maa, baðemme á emnde tá maga maduwa á ba ágashe.

¹¹ Daaci a naba jesaarhe ge malika á Yaakadada á katafke á Zakariya, a tsaahé áte wuwa á dúksa na tá díza kajiji átekwa na, am naðafa-aara.

¹² Ba a puwete ice áte ñane Zakariya wá, a naba gazlehe, baaka názu á ndaana ñane.

¹³ Amá a ba malika á elvan ge ñane: «Zakariya, a wanjka lyawa. Adaba Dadaamiya lyevaalya maduwa á ña. Mukse á ña Ailizabait á de yaka egdzere zhele, watse ká fá zhera-aara Yuhanna.

¹⁴ Watse á gev higa yaikke ge ekka. Emnde kwakya tá de higatehiga adaba egdze ñanna.

¹⁵ Adaba áza Yaakadada wá, watse ura male ba ñane am emnde. Ñane wá, watse á sheka mbazla antara názu á já enjkale á ura baðemme. Ñane watse an naha ba Sheðekwe Cuðeðe am ñane daga á sawa am huðe á emmenjara.

¹⁶ Watse á jatermaara ñane ge *Iserayiila-aha kwakya á sem sera á Yaakadada Dadaamiya-aatare.

¹⁷ Watse á sawa ñane á katafke á Yaakadada, hala-aara antara hákuma-aara watse ba kalkale antara náza á nabi *Ailiya werre. Á se jemá ñane ye á dada-aha antara egdzara-aatare. Emnde na tá fansaareka ge Dadaamiya keni, á se tsatermaara ñane. Á se tsatsaná ñane emnde ge ufa Yaakadada.»

¹⁸ Amá a ba Zakariya á elvan ge malika: «Yá dise áte uwe ganakini una ñanna á de gevge? Adaba ñere antara mukse-aaruwa baðemme ña emgyegwar emnde.»

¹⁹ Daaci a ñwanante ge malika, a ba ñane á elvan ge ñane: «Iya wá, ya malika *Jeberilla. Ya tsetaa á katafke á Dadaamiya, ya sleslera-aara. A ñeliyaa ba ñane ganakini yá saká labáre á higa na.

²⁰ Amá faktarka an iya. Ay degiya watse á gevge ba jirire, má hyephe laukte-aara. Adaba faktarka ñanna wá, ká gevge uce, ká taa ndaaseka elva ðekiðeki, dem sarte na má gevge dúksa ñanna.»

²¹ Am sarte ñanna maa, baðemme á emnde tá ufa ba Zakariya ágashe, tá maga ba najipu á shekwaashekwa-aara am mashidi.

²² De sesse maa, dzegwánka ndaater elva ðekiðeki, a ngyakwateraa elva-aara á ba an erva. Ta dise áte una ñanna emnde ganakini ankwá názu a naaná ñane am mashidi.

²³ Am sarte na zlauzle slera á limanire á Zakariya maa, a naba dahe á dem mba-aara.

²⁴ De haraare cekwaanğudí am mba maa, mukse-aara Ailizabait a naba shaa huđe. Amá a esshebe, tere ilyebe á sheba ba ɲane. A ba ɲane am ervaunđe-aara:

²⁵ «Kina wá, siisessa Yaakadada am zherwe am dagave á emnde.»

Malika a saa labáre geni watse tá yá Yaisu

²⁶ Ailizabait an huđe á tere unkwaha maa, Dadaamiya a naba belaa malika *Jeberilla á dem ekse á Nasarátu am kwara á Galili.

²⁷ A belanaa ádeza gyaale umele, á shebaná dawale na zhera-aara Yusufa na. Yusufa ɲanna wá, ɲane wulfe á sleksu *Dawuda. Zhera á gyaale na a shebanaa ɲane Maari.

²⁸ Daaci a demhe ge malika na ádeza gyaale ɲanna, a de gan use-aara, a ba ɲane: «Use gyaale. Ekka wá, Dadaamiya Yaakadada magakánmaga ɲgurna, ankwá ɲane antara ka.»

²⁹ Amá use-aara ɲanna weshanantewesha ire ge Maari, a ba ɲane am ervaunđe-aara: «Ázara kena jeba á ga use na?»

³⁰ A ba malika á elvan ge ɲane: «A waɲka lyawa Maari. Adaba Dadaamiya magakánmaga ɲgurna.»

³¹ Kina wá, watse ká shá huđe, ká de yá egdzere zhele, ká de faná zhera á Yaisu.

³² Watse ura male, *Egdza á Dadaamiya Sleksu. Watse Dadaamiya á vante sleksire ba seke náza á eggyenara *Dawuda werre.

³³ Á de kwaraná ɲane larde á *Iserayiila dem ba ge dfekideki. Sleksire-aara á de tseka dfekideki.»

³⁴ A ba Maari á elvan ge malika: «Á de magava estara una ɲanna? Adaba iya, ya ba gyaale.»

³⁵ A ɲwanante ge malika, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Watse á sawa Shedekwe Cufedde á setarge ekka, á de maganá ba Dadaamiya Sleksu hákuma-aara am ka. Adaba una ɲanna, egdze na ká de yaná ka na wá, watse cufedde, ɲane *Egdza á Dadaamiya.»

³⁶ Vareɲa Ailizabait keni á huđe á egdzere zhele, gevge emgyegwe á mukse tsa. Nɲza dziire tsa, amá a shaa huđe tere unkwaha vatena.

³⁷ Adaba baaka názu á janviya ge Dadaamiya.»

³⁸ Daaci a ba Maari: «Iya ya kwatena á Dadaamiya. A gyanvege Dadaamiya á ba áte una ka ndaana ka.»

Maari á dem mba á vareɲara Ailizabait

³⁹ Á ba am sarte ɲanna maa, ba watsewatse a naba tsetehe ge Maari, a naba zlala á ba an hadzala, á dem mba á vareɲara Ailizabait am ekse umele am huđe á wa a Yahudiya.

⁴⁰ Daaduwa, á de demhe am mba á Zakariya, a de gan use ge Ailizabait.

⁴¹ Am sarte na cenancena Ailizabait use-aara, egdzere am huđe-aara a naba fantau ge fatsava. A nahetaa á ba am sarte ɲanna Ailizabait an Shedekwe Cufedde,

⁴² a ba ɲane á ba an ká kwara: «Dadaamiya a gakar barka ba ge ekka am dagave á ɲwasha bademme. Barka-aara a ɲjinja am egdze na am ekka na.

⁴³ Ya hyep ware ha ni emmenara ge Yaakadada-aaruwa á sem mba-aaruwa na?

⁴⁴ Ya ndaana adaba uwe una? Adaba am sarte na ya cenaa ga use á ɲa na wá, egdzere a naba fantau ge shekela am huđe-aaruwa á higa.

⁴⁵ Higa yaikke ge ekka, adaba faktarfe am ervaunđe á ɲa ganakini názena ta balaksebale na á de ganvege Yaakadada bademme.»

Maari á gálá Yaakadada

⁴⁶ Daaci a ba Maari:

«Yá gálá Yaakadada Dadaamiya an ervaunđe-aaruwa bademme.

⁴⁷ Á higa ervaunđe-aaruwa kwakya áte ɲane Selya shifa-aaruwa.

⁴⁸ Adaba ɲane á zhára ba iya ya kwátena-aara na hyainepka ba uwe keni. Daga ba kina keni tá ankwá á banba emndimagwaha, tá de banba zlafe adaliye ma vaatara keni, geni yá an barka á Dadaamiya am vuwa.

⁴⁹ Adaba Dadaamiya na Sleksu ba ɲane palle na a magiyaa duksa yaikke. ɲane wá, zhera-aara cufedde.

⁵⁰ Á de zatervaara ba ɲane zlafe adaliye ge emnde na tá an lyawa-aara am ervaunđe dem eggye-aha.

⁵¹ Maganaamaga ɲane slera yaikke an ndzedá á erva-aara, a zadánve emnde a mága kuravire,

⁵² a tsekwaá sleksu-aha áte sleksire, a vaterte daradza ge talaga-aha.

⁵³ A gater barka kwakya ge emnde na peteke erva-aatare, amá a puwaa emnde a berba an erva-aatare ilyebe.

⁵⁴ A tsaterme am iga ge emnde a slera-aara Iserayiila-aha. Afaba viyanaaka magaterá shagerire-aara ge emnde-aara,

⁵⁵ áte una ndza a banán ge eggyemiya Ibrahim, ganakini watse á maganán ge njane dem eggye-aha-njara bademme na.»

⁵⁶ Á hyephye tere keye a maganaa Maari am mba á Ailizabait, lauktu a zlala á dem mba-aara.

Yuhanna slemaga baptisma am sarte na yarseye áñwaslire

⁵⁷ Am iga a una njanna maa, a naba hyephye ge sarte á Ailizabait, daaci a naba yaa egdzere zhele.

⁵⁸ Am sarte na cenarácena vara-aha-njara antara emnde a slala-aatare, ganakini Dadaamiya a magateraa shagerire kwakya, ta naba sawa, ta se higa antara itare.

⁵⁹ Am hare ge tiisire maa, ta naba eptsehe zlafe ádaliye ge se bela egdzere am shedefkwe, antara ge fá zhera. Itare tá kátá fá Zakariya cepen á eddenjara,

⁶⁰ amá a ba emmarge egdzere: «Estuweka, zhera-aara Yuhanna.»

⁶¹ Amá a ba itare tá elvan ge njane: «Ábi ba palle á ura tá dfahaná an zhera na keni, baaka am emnde á ña.»

⁶² Daaci ta ndavanu ge eddarge egdzere, ta ngyakwanaa an ngyakwa, geni á kátá faná zhera-ara ge egdza-aara.

⁶³ Daaci Zakariya a ndavateru naláwa, ta vante, a puwete: «Zhera-aara Yuhanna,» a ba njane. Bademme á emnde tá maga ba najipu-aara.

⁶⁴ Ba a puwete zhera njanna wá, kertenj a naba pelehe ge nara-aara keni, a fantau ge ndaha elva, á gala Dadaamiya á ba an ká kwara.

⁶⁵ Daaci bademme á emnde a slala-aatare, ta farhe zlafe ádaliye ge mága lyawa á Dadaamiya am ervaunje-aatare, ta hyanme labáre njanna am huđe á wa a Yahudiya bademme.

⁶⁶ Bademme á emnde na ta cenaa labáre njanna, ta fantau ge dzamaná am ire-aatare geni watse á gev ware egdze njanna á de katafke. Amá ba jirire ndza anjkwá hákuma á Yaakadada antara egdze njanna.

Zakariya á gálá Dadaamiya am nabiyire-aara

⁶⁷ Ba vaci fá zhera njanna maa, Zakariya eddarge egdzere a naba nahete an Shedefkwe Cudedfde, a fantau ge mága nabiyire, a ba njane:

⁶⁸ «Yaakadada Dadaamiya á *Iserayiila-aha wá, baaka kalle-aara. Afaba a tsaterme am iga ge emnde-aara, anjkwá ñezlaterñezla,

⁶⁹ a naba jansaare ge slelya ura an hákuma jipu am dagave á wulfe-aha á sleslera-aara *Dawuda.

⁷⁰ Maganaamaga názena ndza a ndaase á kya an we á nabi-aha-aara werre.

⁷¹ Afaba ndza a ndaase werre ganakini watse á ñezlamiñezla am erva á kelaade-aha, baaka názu tá de eksaná itare áte miya dfekifeki.

⁷² Ndza a baterán ge eggye-aha á miya ganakini watse á zatervarze dem eggyeggye, á de viyanaaka namana-aara dfekifeki. Una njanna á maganán njane kina.

⁷³ Afaba ndza a zanu ba wafa-aara Dadaamiya ge eggyemiya Ibrahim,

⁷⁴ ganakini watse á ñezlemiyanjezla am erva á kelaade-aha á miya, á de gamive emnde a slera-aara na ni tá an higa an ervaunje,

⁷⁵ ta emnde cudfedfde, ta emnde a jirire á katafke-aara ma vaatara keni.

⁷⁶ «Ay ekka wá, egdza-aaruwa, ká de gev nabi á Dadaamiya Slekse. Afaba ká de zlalá ka á katafke á Yaakadada, ká de tsatsanaa ka baráma-aara.

⁷⁷ Watse ká fateremá ka am vuwa ge emnde-aara ganakini á se lyaterá njane, á se yataraare haypa-aha-aatare bademme.

⁷⁸ Afaba kwakya wayavire antara maggwire á Dadaamiya. Á de maraminá ba njane parakkire-aara á sawa am samaya,

⁷⁹ ge maraterá parakkire ge emnde na tá am tabedammire, tá kuva emtsa na; antara ge kwaramise zlalá áte baráma á hairire.»

⁸⁰ Daaci a walte ge Yuhanna, farfe enjkwale-aara keni ba kwakya, a fantau ge de njá am kaamba, dem sarte na ni a marse ire-aara á katafke á Iserayiila-aha-aatare bademme, ganakini njane sleslera á Dadaamiya.

2

¹ Á ba am sarte ñanna yaireya Yuhanna na maa, jerje elva á sawa áza male á haha á Rauma baɗemme, zhera-aara Agustus, geni sey tá já jembel á emnde na tá am kwara-aara baɗemme.

² Já jembel á emnde ñanna wá, zuññwire-aara ba una ñanna. Am sarte ñanna maa, ndza Kiriniyus una slekse yaikke am haha á Siriya.

³ Daaci baɗemme á emnde, ma ware keni a zlala, á de puwa zhera-aara á ba am ekse-aara.

⁴ Yusufa keni maa, a naba tsetehe am Nasarátu am kwara á Galili, a zlala á dem Baytilama ekse á sleksu *Dawuda werre am kwara á Yahudiya. Afaba ñane wulfe á Dawuda ñanna.

⁵ Daaci ta zlala antara Maari na á shebaná ñane lyemlye huɗe na, geni ta de puwa zhera-aatare itare keni.

⁶ Am sarte na tá am Baytilama ñanna maa, a naba hyephe ge sarte á Maari,

⁷ a yaa egdzere zhele, egdzere zuññwire-aara. A yanaa á ba am bere á dabba-aha, aɗaba baaka sleɗe am bere á wayve-aha ge kwakyire á nalga. Daaci a faɗeme am baukta, a zlavanaahe am náza za duksa á dabba-aha.

Jesaarje malika á Dadaamiya á katafke á suni-aha

⁸ Am ekse ñanna maa, tá anƙwa suni-aha wá, itare tá njá á ba am kaamba-aatare. An vayi wá, tá hare á ba tsákwá hyema áte walda-aha-aatare.

⁹ An vayi vacite ñanna maa, a naba jesaarhe ge malika á Yaakadada á katafke-aatare, Yaakadada a naba maraa parakkire-aara an tsaka ire ásete itare wá, jaterja lyawa jipu.

¹⁰ Amá: «A wakurka lyawa,» a ba malika na á elvan ge itare. «Aɗaba ya sakuraa labáre á higa, á de gev higa yaikke ge emnde baɗemme.

¹¹ Anƙwa yarakuraaya Sleya ura á ba an vayi na, am ekse á *Dawuda. Egdze ñanna wá, ba ñane una *Almasiihu, Yaakadada.

¹² Náwa názena ni kwá de dise egdze ñanna átekwa: watse kwá de berá egdzere áñwaslire an faɗa am baukta, á zlava am náza za duksa á dabba-aha.»

¹³ Am iga á una ñanna maa, kerten, jarsaarje dikele á malika-aha umele á sawa am samaya, ta se jamme antara ñane, ta fantau ge gala Dadaamiya, a ba itare:

¹⁴ «Daradza wá, á zlayán ba ge Dadaamiya palte am samaya. A tsekwa hairire-aara á sem duniya, á sem emnde na ni a wayateraa ñane.»

Suni-aha ta dem Baytilama

¹⁵ Am sarte na yaraterya malika-aha, zlarzlará á dem samaya maa, a ba suni-aha am dagave-aatare: «Mí zlalawa á dem Baytilama, mí de zhara názena a jesaara áhuwa, a baminaa Yaakadada na.»

¹⁶ Daaci ta naba tsetehe, ta zlala á ba an hadzala, ta de beraa Maari antara Yusufa, ira egdzere áñwaslire á zlava am náza za duksa á dabba-aha.

¹⁷ Zhararazhárá egdzere maa, ta tsakse názena ni a baterna malika áte egdze ñanna baɗemme.

¹⁸ Baɗemme á emnde na ta cenaa názena ta tsakatersaa suni-aha na, tá maga ba najipu.

¹⁹ Maari wá, ñane cenáncena elva ñanna baɗemme, ñanaaŋa am ire-aara, anƙwa á eddzama am ervaunɗe-aara.

²⁰ Am iga a una ñanna maa, ta naba eptsaa-aatare suni-aha na á dem tate-aatare. Tá anƙwa galá Dadaamiya am yaikkire-aara átira zlala. Ta galanaa aɗaba názena ta naana itare, antara názena ta cenanaa itare na baɗemme, aɗaba ta de beraa duksa na a baterna malika na baɗemme.

*Daranánda Yaisu ge Yaakadada á dem *mashidi yaikke*

²¹ Am hare ge tiisire maa, hyephe sarte ge ßela egdzere am shedekwe. Ta fete zhera keni ba vacite ñanna. Ta fete zhera á Yaisu. Una zhera na ni a ndaana malika, ba huɗe-aara keni zlaɓe shanka emmeŋara na.

²² Hyephe sarte á bara Maari maa, ta naba zlala á de maga názena a ndaana *tawraita á Muusa áte mukse na a yaa egdzere, geni a gevge cuɗeɗɗe zlaɓe ádaliye. Daaci ta duhe, ta dáná antara egdzere á de katafke á Yaakadada am *mashidi yaikke am Urusaliima, geni átuɗe ñane.

²³ Aɗaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, geni baɗemme á egdzere zhele na egdza walire na wá, á wálá átuɗe Yaakadada.

²⁴ Ta vanta antara sadake-aatare ge Yaakadada áte una a ndaana tawraitaa-aara, a ba ñane: «Tá fá takala-aha buwa bi takala-aha á masar buwa.»

²⁵ Ay, am sarte ñanna maa, ndza anƙwa zhele umele am Urusaliima, zhera-aara Simaun. Zhele ñanna slefa-zherwe áte Dadaamiya jipu, ura mággwe. Ñane á ufa ba edda una ni watse á se lyaterá ñane *Iserayiila-aha baɗemme na. Anƙwa Sheɗekwe Cufedɗe keni antara ñane.

²⁶ A ndandaha Sheɗekwe ñanna, geni ñane á emtseka ɗekiɗeki, máki náńka *Almasiihu Sleɓela á Yaakadada.

²⁷ Ay, vacite ñanna maa, a naba banánba Sheɗekwe Cufedɗe, geni a ezzlala zlaɓe ádaliye á dem *mashidi yaikke. Am sarte na ni tara emmenjara antara eddenjara ge Yaisu, ta daa Yaisu á dem mashidi ge de maganaa názena a ndaana *tawraita na wá, ta de beraa ba Simaun ñanna.

²⁸ Simaun a de lyevaa egdze na am erva-aara, a naba slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a ba ñane:

²⁹ «Yaakadada-aaruwa, kina wá, gevge názena ndza ka binaa ka na. Yanya a emtsemtsa sleslera á ña á ba an hairire.

³⁰ Aɗaba puwantepuwa ice-aaruwa áte edda una ni ka belanaa ka ge se lya emnde.

³¹ Ya nanna unñjule á lya na ka tsatsateraa ka ge nalgaadama baɗemme.

³² Una wá, ñane parakkire na ni á de marakse am ice á emnde a duniya baɗemme, tá de diyaksediye. Á de gev daradza yaikke ge emnde á ña Iserayiila-aha keni.»

Simaun á tsaká elva a nabiyire

³³ Tara emmenjara antara eddenjara ge Yaisu, tá maga ba najipu á elva na á tsakaná Simaun áte egdza-aatare na.

³⁴ Simaun a naba gater barka. Am iga á una ñanna, a ba ñane á elvan ge Maari: «Egdze na náwa ñane na wá, á de maraterná ñane Dadaamiya ge emnde, amá tá de lyyeeka emnde. Dadaamiya a eksese ñane, ganakini ñane á gev náza vaterte ektápaare ge emnde kwakya am *Iserayiila-aha. Á ba am Iserayiila-aha ñanna zlaɓe ádaliye, emnde kwakya tá de shá yaikkire, á de katerteka Dadaamiya aɗaba ñane.

³⁵ Estuwa, á se marsá ñane ásegashe názena tá slaslaná emnde am ervaunɗe-aatare baɗemme. Ekka emmenjara keni maa, baaka zlaɗa na ni watse ká tapánka ka am ervaunɗe á ña na.»

Hanna nabi mukse

³⁶ Ndza anƙwa mukse umele nabi, zhera-aara Hanna, ñane egdza á Fanuyail. Fanuyail ñane wulfe á Asair werre. Hanna ñanna gevge emgyegwe a mukse kurcumme. Am gyaalire-aara, ndza ta magaa ba yawe vuye antara zhele-aara na a sanse am mba á eddenjara, daaci a naba keɗeɗe ge zhele-aara.

³⁷ Am iga á una ñanna wá, gaaka zhele umele mazla-aara, a nja ba weggye a mukse. Vayi vacika a maganaa ba slera ge Dadaamiya, á eksa ndera, á ñala ba Dadaamiya-aara am mashidi. Daaci am sarte ñanna ta daa Yaisu á dem mashidi na wá, mukse ñanna shanaasha yawe kul tiise ju ufaɗe.

³⁸ A gateraptehe ge emnde a há á Yaisu. Ñane keni a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a fantau ge baterá elva-aara ge emnde na tá ufa ba sarte na ni Dadaamiya á se lya Urusaliima na.

Eptsareptsá emnde a há á Yaisu á dem Nasarátu.

³⁹ Am sarte na zlarñaazle emnde a há á Yaisu mága názena a ndaana *tawraita á Yaakadada maa, ta naba da-aatare an egdzere á dem ekse-aatare am Nasarátu am kwara á Galili.

⁴⁰ Egdze ñanna anƙwa á farfe an wala, antara an dzanɗzanjire. Egdze ñanna an enƙale jipu, an barka á Dadaamiya am wuwa.

*Yaisu egdza yawe kelaawa ju buwa am *mashidi yaikke*

⁴¹ Ba kela sakanderi emnde a há á Yaisu tá de maga munri á *Paska am Urusaliima.

⁴² Ate iva na Yaisu shanaasha yawe kelaawa ju buwa, ta duwa antara ba ñane.

⁴³ Zlauzla munri wá, ta naba da-aatare, amá ta yaa egdzere am Urusaliima, itare diyarka.

⁴⁴ Ta kurken ñane keni á ba anƙwa am dagave á emnde na ta saa kerɗe. Lauktu tá diyeddiye wá, varváha deɓe á zlala. Am iga á una ñanna, ta fantau ge tatayanaa áza emnde-aatare ge itare, antara áza emnde a diyava-aatare baɗemme,

⁴⁵ amá sharánka. Daaci ba eptsá-aatare zlaɓe ádaliye á dem Urusaliima.

⁴⁶ Am hare ge keyire lauktu ta de shanaa am *mashidi yaikke, á njá am dagave á malum-aha, anƙwa á cenatercena, ámbera á ndavateru elva-aha.

⁴⁷ Baďemme á emnde na tá cená názena a ndaana ɲane, tá maga ba najipu áte ɲane. Aďaba kwakya enjkale-aara, jawapa-aha-aara á ba an unjule-aara.

⁴⁸ Ba ta puwete ice-aatare áte ɲane tara emmenjara an eddenjara wá, tá maga ba najipu-aara. A ba emmenjara á elvan ge ɲane: «Labára ka maganjeraa una, egdza-aaruwa? ɲere antara eddenja, danjeremda am dzama ire yaikke aďaba ka, ɲá ámbera tatayaktataya kinekineka.»

⁴⁹ A ɲwaterante, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kwá tatayiyá aďaba uwe? Diyakurka ganakini zlaya-aaruwa ge njá am bere á Edderwa emtu?»

⁵⁰ Amá cenaránka názu am elva-aara ɲanna ďekiděki.

⁵¹ Daaci a naba saa antara itare á sem Nasarátu. A fatersaarfe jipu. Amá emmenjara wá, ba palle keni elva-aha ɲanna kedarka ďekiděki, baďemme á ba am ire-aara.

⁵² Daaci anjkwá farfa Yaisu an wala, antara an enjkale. Hayanhaya Dadaamiya egdze ɲanna, emnde keni hayaránhaya baďemme.

3

Waazu á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 3:1-12; Mark. 1:1-8; Yuh. 1:19-28)

¹ Haraare áte iva na mala Tibairiyus am haha á Rauma, shanaasha yawe kelaawa jiilyeƒe am malire-aara wá, ndza sleksa Pauntiyus *Pilaatu am kwara á Yahudiya, *Hirudus slekse am kwara á Galili, egdza emmenjara Filip á kwará Ituriya antara Tarakaunitisa, Lisaniyus slekse am kwara á Abilain.

² Male-aha á *liman-aha wá, tara Hanas antara Kayafas.

Am laukte ɲanna maa, Dadaamiya a naba banaa elva-aara ge Yuhanna egdza á Zakariya am kaamba.

³ Daaci Yuhanna a naba fantau ge ja ďaba an waazu am ekse-aha na herherzhe an guwa á Urdun na baďemme, a ba ɲane á elvan ge emnde: «Magaumága tuba, lyauvaalya baptisma, á yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure.»

⁴ Estuwa wá, názena a puwetaa nabi Aisaya na gevge. Aďaba a ba ɲane:

«Anjkwá ura á ƒala elva am kaamba, a ba edda-aara:

Tsatsawanaatsatse unjule ge Yaakadada, tsawanaatse baráma-aara ba ndedďe.

⁵ Baďemme á ďambake-aha watse á gevge ba kalkale,

Wa-aha antara gavaye-aha baďemme watse ƒaaka,

Kwaana-aha á baráma keni watse á njeka, baďemme watse ba tsekke.

Baďemme á baráma na an badza na, á de gevá an memiya áte kalkalire.

⁶ Baďemme á emnde watse tá nanna unjule a lya na ni a tateraa Dadaamiya.»

⁷ Daaci kwakya emnde tá kelaa ádeza Yuhanna am kaamba ɲanna, ganakini á magateránmaga baptisma. Amá a ba ɲane á elvan ge itare: «Egdzara á kelaade-aha na, a bakurnaa ware ganakini magaumága tuba, watse kwá de enjzlesenjzle am názena á de magaterná Dadaamiya ge emnde na tá anjkwá am ervaunďe-aara na?

⁸ Magaumága kure názena ni tá diyeddiye átekwa ganakini kure wá, yakuránya mága á kure werre, magakurnaamaga tuba. Bawánka mazla-aara am ire á kure ganakini miya wá, mi egdzara á Ibrahim miyenne, ázara lámbe á miya. Yá bakurá ba jirire: ba nákwá-aha na náwa ɲane na keni, Dadaamiya an hákuma á gaterve egdzara á Ibrahim.

⁹ Ba kina keni á ba an tsatsa zlaugba ge ďatsa náfa-aha na ni tá yeka egdzere na. Daaci baďemme a náfa na ni á yeka egdzere emtake na wá, tá icese antara uksuwe-aara baďemme, tá epshupshe an kára.»

¹⁰ Ba ta cenaa una ɲanna dikele á emnde ɲanna maa, ta naba ndavanuhe ge Yuhanna, a ba itare tá elvan ge ɲane: «Ay wá, ɲá maganá estara kina?»

¹¹ A ba Yuhanna á elvan ge itare: «Edda una anjkwá nanjyuwe-aara buwa, a vanteva palle ge edda una ƒaaka náza-aara. Edda una anjkwá náza za ázenjara keni, a emmága ba estuwa.»

¹² Ta sawhe ge *emnde a jaha hadáma keni ásezenjara, geni á magaterá baptisma. A ba itare tá elvan ge ɲane: «Malum, ɲere keni ɲá maganá estara?»

¹³ A ɲwaterante, a ba ɲane: «Fawaterarka biya názena ndahaaka shairiya á ɲgumna ge emnde.»

¹⁴ Ta ganaptehe ge sawji-aha keni, a ba itare: «Ijere maa, ɲá maganá estara?» A ba ɲane á elvan ge itare: «Liyiayuka duksa á ura ba dey an ndzedá na, puwauka emnde áte lámán am fida ba dey, amá pakaupaka ba ďafa á kure.»

¹⁵ Baďemme á emnde tá anjkwá ufáná á ba an niya-aatare labáre, geni watse *Almasiihu ɲara ba ɲane.

¹⁶ Daaci a ba Yuhanna á elvan ge itare baɗemme: «Iya wá, yá magakurá baptisma á ba an yawe, amá ankwá á sawa ura umele am iga-aaruwa wá, an hákuma ba ɗane arge iya. Ba ge slesadfanse kimake am sera keni hyanefka ya ɗekiɗeki. ɗane wá, á se magakurá baptisma an Shedekwe Cufedɗe antara an kára.

¹⁷ Ankwá á sawa an kazlanja a fáhá duksa-aara keni am erva, á se fahese hiya-aara am hyaihye. Daaci watse á puweme hiya am kuvere-aara, amá hyaihye wá, watse á fante kára na á emtseka ɗekiɗeki na.»

¹⁸ Yuhanna a faterem ndzeɗa am vuwa an elva-aha gergere kwakya, a balaterse á ba am una ɗanna labáre á higa keni ge emnde ɗanna.

¹⁹ Ay, á ba am sarte ɗanna maa, Yuhanna a naba valaarhe ge sleksu *Hirudus, aɗaba a eksantaava Hirudiya ge egdza emmenjara Filip, antara aɗaba haypa-aha umele gergere a guwaa ɗane.

²⁰ Aley, Hirudus a naba farhe zlaɓe ádaliye ge haypa-aha-aara, a naba ɗuɗɗaa Yuhanna am dangay.

Baptisma á Yaisu

(Mat. 3:13-17; Mark. 1:9-11)

²¹ Amá am sarte na zlaɓe damka Yuhanna am zawa maa, emnde baɗemme sharánsha bara ázeɗjara. Yaisu keni a duhe, a de barevhe ɗane keni. Am sarte ɗanna maa, Yaisu a mága maduwa. ɗane á maga maduwa na wá, a naba weretehe ge samaya wá,

²² tá zhára ba ankwá a tsekwa Shedekwe Cufedɗe ásetarge ɗane ba seke takala, á zharava ba parakke. Cekwaanɗuɗi wá, tá cená ba kwára á ura á sawa am samaya, a ba edda-aara: «Ba ekka una ka Egdza-aaruwa, baɗemme a higa-aaruwa á ba áte ka.»

**Kergema á eggye-aha-ɗara ge Yaisu*

(Mat. 1:1-17)

²³ Am sarte na Yaisu ankwá á fantau ge mága slera-aara wá, á maga egdza yawe kul keye. Ate emnde wá, ɗane egdza á ba Yusufu. Yusufu keni maa, ɗane egdza á Haili.

²⁴ Haili ɗane egdza á Mattat, Mattat ɗane egdza á Laiwi, Laiwi ɗane egdza á Mailiki, Mailiki ɗane egdza á Yaana, Yaana ɗane egdza á Yusufu,

²⁵ Yusufu ɗane egdza á Mattatiyas, Mattatiyas ɗane egdza á Amaus, Amaus ɗane egdza á Nahum, Nahum ɗane egdza á Haisli, Haisli ɗane egdza á Nagay,

²⁶ Nagay ɗane egdza á Mata, Mata ɗane egdza á Mattatiyas, Mattatiyas ɗane egdza á Saimayna, Saimayna ɗane egdza á Yausaike, Yausaike ɗane egdza á Yauda,

²⁷ Yauda ɗane egdza á Yauwánan, Yauwánan ɗane egdza á Raisa, Raisa ɗane egdza á Zauraubabila, Zauraubabila ɗane egdza á Salatiyail, Salatiyail ɗane egdza á Nairi,

²⁸ Nairi ɗane egdza á Mailiki, Mailiki ɗane egdza á Addi, Addi ɗane egdza á Kausam, Kausam ɗane egdza á Ailmadam, Ailmadam ɗane egdza á Airi,

²⁹ Airi ɗane egdza á Yaisu, Yaisu ɗane egdza á Ailiyaijair, Ailiyaijair ɗane egdza á Yaurim, Yaurim ɗane egdza á Mattat, Mattat ɗane egdza á Laiwi,

³⁰ Laiwi ɗane egdza á Simaun, Simaun ɗane egdza á Yahuda, Yahuda ɗane egdza á Yusufu, Yusufu ɗane egdza á Yaunam, Yaunam ɗane egdza á Ailiyakim,

³¹ Ailiyakim ɗane egdza á Mailiya, Mailiya ɗane egdza á Menna, Menna ɗane egdza á Mattata, Mattata ɗane egdza á Naatan, Naatan ɗane egdza á *Dawuda,

³² *Dawuda ɗane egdza á Yaisa, Yaisa ɗane egdza á Aubet, Aubet ɗane egdza á Bauwas, Bauwas ɗane egdza á Sala, Sala ɗane egdza á Naasunu,

³³ Naasunu ɗane egdza á Aminadabu, Aminadabu ɗane egdza á Admin, Admin ɗane egdza á Arni, Arni ɗane egdza á Haisruna, Haisruna ɗane egdza á Farais, Farais ɗane egdza á Yahuda,

³⁴ Yahuda ɗane egdza á Yakubu, Yakubu ɗane egdza á Isiyaaku, Isiyaaku ɗane egdza á Ibrahimu, Ibrahimu ɗane egdza á Tara, Tara ɗane egdza á Nakaur,

³⁵ Nakaur ɗane egdza á Saruku, Saruku ɗane egdza á Ragaw, Ragaw ɗane egdza á Falaik, Falaik ɗane egdza á Aibair, Aibair ɗane egdza á Sala,

³⁶ Sala ɗane egdza á Kayinam, Kayinam ɗane egdza á Arfasada, Arfasada ɗane egdza á Saim, Saim ɗane egdza á *Nuhu, Nuhu ɗane egdza á Lamaik,

³⁷ Lamaik ɗane egdza á Matusala, Matusala ɗane egdza á Anuhu, Anuhu ɗane egdza á Yaratu, Yaratu ɗane egdza á Malaliyail, Malaliyail ɗane egdza á Kayinam,

³⁸ Kayinam ɗane egdza á Ainaus, Ainaus ɗane egdza á Saitu, Saitu ɗane egdza á Naadama, Naadama wá, ɗane egdza á ba Dadaamiya.

4

*Náwa a badanaa estuwa Shaitaine Yaisu**(Mat. 4:1-11; Mark. 1:12-13)*

¹ Yaisu naatenaha an Shefekwe Cufedfde. Ba tse-aara am Urdun maa, Shefekwe Cufedfde a naba daa ñane á dem kaamba.

² Hare kul ufafe ankwá á badaná Shaitaine am kaamba ñanna. Am hare-aha ñanna wá, zawka ba uwe keni dekideki. Am iga á hare-aha ñanna wá, a naba ñanaahe ge waya.

³ A ba Shaitaine á elvan ge ñane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, ndaanda ge nákwá na a nyefnye dafa, ká ezza.»

⁴ Amá a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Ura á njá an shifa adaba dafeka palle.” »

⁵ Daaci Shaitaine a daltaa antara ñane ádetire ba ñгаа, a maranaa yaikkire na am huđe á duniya na bademme á ba am dupalle,

⁶ a ba ñane á elvan ge ñane: «Bademme á yaikkire na am duniya antara ñgahire-aara na, ya vakteva. Adaba bademme á una-aha ñanna ta fime am erwa ba ge iya, yá dzegwándzegwa vante ge edda una ni yá kataná ya.

⁷ Daaci máki kezlakiyaakezla ugje wá, bademme á una ñanna ba náza á ña.»

⁸ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Sey ká kezlan ugje ba ge Yaakadada, Dadaamiya á ña palle, ká ñala á ba ázejara palle.” »

⁹ Shaitaine a naba zlala antara ñane á dem huđe á Urusaliima, ta de daltaa antara ñane áte ire á *mashidi yaikke. A ba ñane á elvan ge ñane: «Máki ka ba *Egdza á Dadaamiya wá, naba mbedanaambedá ire á ña á dem áhá.

¹⁰ Adaba ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Dadaamiya á de puwa malika-aha-aara, tá de faku hyema.”

¹¹ Ankwá zlađe am tate umele, a ba ñane: “Tá de cuwáká á ba am erwa-aatare, ganakini ká janvaarka ma ba ge sera á ña keni áte nákwá.” »

¹² Yaisu a ñwanante zlađe ádaliye, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: “Badeka Yaakadada, Dadaamiya á ña dekideki.” »

¹³ Shaitaine ñanna zlauzle pute-aara ge bada Yaisu maa, a naba yanhe kwa mazla-aara, ba zlala-aara, sey vacite umele.

*Yaisu a fantau ge slera-aara am Galili**(Mat. 4:12-17; Mark. 1:14-15)*

¹⁴ Am iga á una ñanna maa, Yaisu a naba saa á sem huđe á Galili, an hákuma á Shefekwe Cufedfde kwakya am ñane. Daaci emnde ta fantau ge ndaha elva-aara am kwará á Galili bademme.

¹⁵ A fantau ge kwaraterse duksa ge emnde am mashidi-aha gergere, a gev ura an daradza áza emnde bademme.

*Emnde a Nasarátu yarnaaya Yaisu**(Mat. 13:53-58; Mark. 6:1-6)*

¹⁶ Daaci saasa Yaisu á sem Nasarátu ekse na a waltaa am huđe-aara. Vaci puwansepuwe maa, a naba dem mashidi, ba seke una á magán ba kelaazare. Daaci á naba tsetehe am mashidi ñanna, geni á kátá ndaha wakita á Dadaamiya.

¹⁷ Daaci ta naba vante wakita á nabi Aisaya. A naba palanse wakita na, a werante ba tate na ni ankwá an puwa átekwa, a ba ñane:

¹⁸ «Ankwá Shefekwe á Dadaamiya antara ya. A eksisaa ba Dadaamiya, geni yá saterá labáre á higa ge talaga-aha. A beliyaa ba ñane ge saterá labáre ge dangay-aha, geni watse tá shansha ire-aatare. Ge wulfe-aha keni, geni watse tá shansha ice-aha-aatare. A beliyaa ñane, geni yá se satersá ya emnde na ni tá maga palasa am erwa á emnde.

¹⁹ A beli geni yá se bala iva na Yaakadada á de magaterá ñgurna ge emnde átekwa na.»

²⁰ Ndaasendaha maa, a fadante wakita na, a vante ge edda una am erwa-aara wakita ñanna, daaci a njehe. Bademme á emnde na tá am huđe á mashidi, tá zhárá ba ñane.

²¹ A fantau ge ndaater elva, a ba ñane á elvan ge itare: «Elva na kwa cenanaa kure, ya ndaase am wakita na wá, gevge vatena á ba am sarte na kwa cenanaa kure na.»

²² Bademmire-aatare ta fantau ge zleba Yaisu, tá maga ba najipu áte shagerire á elva na a ndaasaa ñane, a ba itare: «Há! Ábi ba ñane egdza á Yusufa na?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ndawisendahe naraje na. Diyandiya ganakini á jakurviyaaka: “Dauktar, mbanaamba ba ka ire á ña.” Adaba watse kwá banba ganakini

názena ña cenáncena ka maganaa am Kafarnahum na wá, maganaamaga am ekse á miya kení.»

²⁴ Daaci a fahe zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire, ñaaka nabi na ni emnde ta faa zherwe áte ñane am ekse-aara ba ge ñane.

²⁵ Náwa yá ndaakurnda kwa: am zamane á nabi *Ailiya wá, diyakurdiya ganakini ndza kwakya ñwasha wegwegye am dagave á Iserayiila-aha. Amá am sarte na yawe keye an kyalam hyaaka yawe ðekidfekei, samsa waya yaikke na wá,

²⁶ Dadaamiya ñelaaka Ailiya ma á dem mba á ware-aatare kení am ñwasha ñanna. Kwaye a ñelanaa á dem mba á wegwegye a mukse umele á njá am Saraipta am kwara á Sidaun.

²⁷ Am zamane á nabi Ailisa kení maa, ndza kwakya emnde a derve am *Iserayiila. Amá ba palle-aatare kení mbanaaka Ailisa ðekidfekei, sey ba Naaman palle ñane ura Siriya.»

²⁸ Baðemfire-aatare am huðe á mashidi ñanna, watertuwa jipu elva ñanna ta cenanaa itare na.

²⁹ Daaci ta naba eksevaahe, ta danse ádete iga a ekse, ta de ðalte áte ire á wa á ekse-aatare antara ñane, tá kátá hanvaare á sawa áte ire á wa ñanna.

³⁰ Amá a naba dese am dagave-aatare selaakke, a zlalhe shifa-aara.

Yaisu ñgyainsengye jini am ura
(Mark. 1:21-28)

³¹ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a zlala á dem Kafarnahum á ba am Galili ñanna. An kwaskwe á puwansepuwe wá, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am mashidi.

³² Baðemme á emnde ta maga najipu áte tsaha-aara, aðaba aṅkwa hákuma am huðe-aara.

³³ Am mashidi ñanna maa, ndza aṅkwa ura an jini am ire, a naba fu hula á ba an ndzeða, a ba ñane:

³⁴ «Ekka Yaisu ura Nasarátu na mu, ká kátá uwe ka ázeṅere? Niya á ña ka se keðaṅkerkeða emtu? Iya diyanakdiya ganakini ka Ura Cufedðe, ka slebela á Dadaamiya.»

³⁵ Yaisu a naba valarhe ge jini ñanna, a ba ñane á elvan ge ñane: «Duðe we á ña, sesse am zhel na ba kinamina!» Daaci jini na a naba mbeðaa zhel na am dagave á emnde, a sessehe am ñane, maganáka ba uwe kení.

³⁶ Baðemme á emnde tá maga ba najipu-aara. A ba itare am dagave-aatare: «Ázara kena jeba á hákuma na am elva-aara na? Ma valar ba ge jini kení, sey á sesse degey!»

³⁷ Daaci hyaranmehye labáre á Yaisu am kwara ñanna baðemme, ma am tate-ara kení tá ndaha ba ñane.

Yaisu a mbateraaha emnde kwakya
(Mat. 8:14-17; Mark. 1:29-34)

³⁸ Daaci ba segashe á Yaisu am mashidi ñanna wá, a zlala ba suuwe á dem mba á Simaun. A de beraa shawle á Simaun mukse á zlava, á wáná zlagzlagi, zlagzlagi ñanna an ndzeða. Daaci ta ndavanu ge Yaisu ganakini a mbanaambe.

³⁹ A duhe ge Yaisu ádeza mukse na, a de tsarhe, a naba valarhe ge zlagzlagi na. A naba yanhe ge zlagzlagi mazla-aara. Hattse a tsete ge mukse na, a fantau ge magateraa kashi.

⁴⁰ Eblyablya vaciya maa, emnde kwakya ta saa emnde-aha-aatare na á waterá vuwa baðemme áseza Yaisu. Á waterá lapikere gergere kwakya. Daaci Yaisu a puwaterar erva-aara, a mbateraaha baðemme.

⁴¹ Vacite ñanna wá, kwakya jini-aha sariesse am emnde, tá ámbera hula, ta bantsa itare tá elvan ge Yaisu: «Ekka wá, ka *Egða á Dadaamiya.» Amá Yaisu a naba valaterarhe á ba an ndzeða, a piyaterete ba ðekidfekei ge ndaha elva, aðaba itare diyardiya ganakini *Almasiihu na ba ñane.

Zlaya ganakini emnde a ekse-aha umele kení tá cenancena waazu
(Mark. 1:35-39)

⁴² Makuralla-aara ba kyaakya ádaga wá, a naba sesse ge Yaisu am huðe á ekse, a zlala á dem kaamba yiyye an ekse ba shagera. Baðemme á emnde ta fantau ge tataya ñane. De sharansha, wayarka ðekidfekei á yaterya Yaisu á dem tate umele.

⁴³ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Una zlaya ganakini yá dateránda labáre á higa, elva a njá am kwara á Dadaamiya ge emnde a ekse-aha umele kení. Aðaba ta ñeliyaa aðaba ba una ñanna.»

⁴⁴ Daaci ba zlala-aara, a de ñalá waazu am mashidi-aha gergere am kwara á Yahudiya.

5

*Pukura-aha á Yaisu zunjwe**(Mat. 4:18-22; Mark. 1:16-20)*

¹ Vacite umele Yaisu áдете we á haye á *Gainazarait. Kwakya emnde ta kelaa ádezeņara ge cenaa elva á Dadaamiya, ta de beleme am dagave.

² Daaci Yaisu a naa paare á yawe-aha buwa, ta tsekwesaa emnde a sluwa kelfe am huđe-aara, tá anjkwá bára narre-aha-aatare.

³ Paare-aha ņanna wá, palle náza á Simaun. Daaci Yaisu a đalme am náza á Simaun ņanna, a ba ņane á elvan ge ņane: «Sawa gitega emtsaade á dem dagave á yawe cekwaaņgudí.» Daaci Yaisu a njehe am paare ņanna átire á haye, a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

⁴ Am sarte na zlauzle elva-aara, a ba ņane á elvan ge Simaun: «Kwaye gantega paare á dem tate na sladđa yawe-aara na, sluwau sluwa kelfe antara emnde á kure.»

⁵ Amá a ba Simaun á elvan ge ņane: «Adaba ka ndaanaaka ka wá, degey ņa hare ba paņņe á maga slera am tate ņanna, má shanjeranka duksa đekidėki, Malum.»

⁶ Daaci ta naba de puwa narre-aatare á dem tate ņanna, ta sluwevaa kelfe kwakya jipu, haa a fantau ge bătă narre-aatare.

⁷ Daaci ta fantau ge đaha emnde-aatare tá am paare umele an erva, ge se melaterumele. Ta sem ge emnde ņanna, a naate ge paare-aha-aatare bukerđe an kelfe, haa paare-aha-aatare ta fantau ge ņgya á dem yawe.

⁸ Ba a naa una ņanna Simaun Piyer wá, a se ņantaa sera ge Yaisu, a ba ņane á elvan ge ņane: «Yaakadada-aaruwa, zlaya á ņa ka đekidėki ganakini mí njá kerde an iya, adaba iya ya slehaypa.»

⁹ Ge jirire wá, tara Simaun antara emnde na tá am paare kerde, tá maga ba najipuaara, adaba ta sluwevaa kelfe ņanna kwakya jipu.

¹⁰ Ba duksa palle ge egdzara á Jaibaidaiyus tara Yakuba antara Yuhanna na tá maga slera átirpalle antara Simaun ņanna. Amá: «A wanka lyawa,» a ba Yaisu á elvan ge Simaun. «Á fantau ba vatena na, gakevge slejaha emnde á sem sera-aaruwa mazla-aara, ba seke kelfe na ká sluwáná ka na.»

¹¹ Daaci ta fantau ge sawa an paare-aha-aatare ásete we-aara ge haye, ta se yanhe bađemme, itare ta đaba Yaisu.

*Yaisu mbanaambe slederve**(Mat. 8:1-4; Mark. 1:40-45)*

¹² Daada Yaisu á dem huđe á ekse, a naba duhe ge zhele umele badzanvebadza derve ádezeņara, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba ņane á elvan ge ņane: «Yaakadada, ekka wá, má wayak-wáyá ká dzegwándzegwa givege ba metedđe vuwa-aaruwa.»

¹³ Yaisu a naba pelse erva-aara, a fete áte slederve na, a ba ņane á elvan ge ņane: «Wayanwáyá ká mbembe.» Ba seke ndáhá á miya na a naba mbehe ge slederve metedđe.

¹⁴ Yaisu a fan magiya, a ba ņane á elvan ge ņane: «Ndaananka ma ge ware keni degiya! De maranánmára ka ba ire á ņa ge *liiman, vanteva sadake á ņa áte una a ndaana *tawraita a Muusa, a diyareddiya emnde ganakini mbakmbire.»

¹⁵ Aley labáre á Yaisu anjkwá á far ba de katafke am dagave á emnde. Kwakya nalga á emnde na tá kelá ásezeņara ba kelaazare, ge se cená elva-aara antara ganakini á mbateraambe.

¹⁶ Yaisu keni a yaterya ba kelaazare, a zlala á dem kaamba, a de maga maduwa áhuwa.

*Yaisu a mbaa ura an matsa ubiya-aara**(Mat. 9:1-8; Mark. 2:1-12)*

¹⁷ Vacite umele, Yaisu anjkwá á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde, tá anjkwá *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraita keni ázeņara. Emnde ņanna, emnde umele-aatare ta ba emnde a Galili, emnde umele ta sawa á sa am huđe á Urusaliima, emnde umele ta sawa á sa am ekse-aha umele á ba am kwara á Yahudiya ņanna. Anjkwá hákuma á Yaakadada ázeņara ge mba emnde an ņane.

¹⁸ Daaci ta semhe ge emnde umele, an ura-aatare an matsa ubiya áte ņane bađemme, ta saa á sepaná antara egdera-aara bađemme. Ta tataya baráma a dáná á de katafke á Yaisu,

¹⁹ amá jaterviiaaja adaba kwakya nalga á emnde. Daaci itare ta naba đalte áte ire á dzuguru, ta werante, ta naba velemhe ura-aatare antara egdera-aara bađemme á de katafke á Yaisu am dagave á emnde.

²⁰ Nanna Yaisu fetarfire á emnde ñanna maa, a ba ñane á elvan ge ñguryekwe na: «An b́ará haypa-aha á ña bademme, ura-aaruwa.»

²¹ Daaci farantaufe malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha na ge dzama duksa umele, a ba itare am ervaunđe-aatare: «Ware kena ñane zhel na á lyiya slede á Dadaamiya na? Ankwá ura á dzegwándzegwa yanar haypa ge ura emtu, máki Dadaamiya ka palle?»

²² Amá kertenj diyaadiya Yaisu názena tá ankwá dzamaná itare. A ba ñane á elvan ge itare: «Labára kwa dzamete una am ervaunđe á kure?»

²³ Ázara una tsaftsafe jauje ge baná: An b́ará haypa-aha á ña, bi baná: Tsettse, ezzlala an sera á ña?»

²⁴ Iya wá, yá kátá kwá diyeddiye geni iya *Ura á emnde bademme yá an hákuma ge yateraare haypa ge emnde am duniya na.» Daaci a ba ñane á elvan ge edda una an matsa ubiyya-aara na: «Ya ndaa ba ekka, tsettse, eksanteksa egdera á ña, ezzlala á da.»

²⁵ Hattse a naba tset ge zhel na á katafke á emnde bademme, a eksante egdera na ta sanaa áte ñane na, a naba da-aara, á gálá Dadaamiya átira zlala.

²⁶ Emnde bademme tá maga ba najipu-aara, ta fantau ge mága lyawa á Dadaamiya am ervaunđe, a ba itare am dagave-aatare: «Vatena wá, namiyanna duksa!»

Náwa ndza a dantaa estuwa Yaisu Laiwi
(Mat. 9:9-13; Mark. 2:13-17)

²⁷ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a degashe á de ja d́aba, a naa palle á *emnde a jaha hadáma umele, zhera-aara Laiwi, ankwá á njá a hadáma ñanna. A naba efd́aha Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsettse, sawa, d́abid́aba.»

²⁸ A naba tsetehe ge Laiwi, a yaa duksa bademme, ñane a d́aba Yaisu.

²⁹ Daaci Laiwi a danhe á dem mba-aara, a de magaa náza za kwakya. Emnde a jaha hadáma umele antara emnde umele, ta kwakya una ta za d́afa átirpalle antara Yaisu.

³⁰ Daaci a naba tsekwaá ge higa á *Farisa-aha antara malum-aha-aatare na tá ankwá áhuwa na bademme, ta fantau ge wesha elva, a ba itare tá elvan ge pukura-aha á Yaisu: «Labára kwá zá duksa átirpalle antara *emnde a jaha hadáma ira emnde a mága haypa gergere na?»

³¹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na lapiya vuwa-aatare wá, baaka wedere-aatare áza dauktar, sey ba emnde na lapika vuwa-aatare una tá deza dauktar.

³² Daaci ba duksa palle ge iya keni. Sanka ya á se tataya emnde na tá am jirire, ya se tataya ba emnde a haypa, geni tá maga tuba.»

Ndava áza Yaisu arge tsufa ndera
(Mat. 9:14-17; Mark. 2:18-22)

³³ Ta duhe ge emnde umele ádeza Yaisu, ta de ndavanu elva. A ba itare tá elvan ge ñane: «Pukura-aha á Yuhanna, antara pukura-aha á *Farisa-aha wá, baaka sarte na ni eksarka ndera na, tá ámbere maga maduwa keni bademme. Labára pukura-aha á ña, itare tá zá ba duksa, tá shá ba yawe-aatare na?»

³⁴ Daaci a ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Emnde na tá d́ahaterá á sem larusa keni, tá dzegwándzegwa lyaterar tsufa ndera emtu, am sarte na tá áza zhele á larusa? Tá dzegwánka d́ekid́eki.

³⁵ Amá ankwá á sawa sarte umele wá, watse tá pakyava antara zhele á larusa. Am sarte ñanna wá, itare keni watse tá tsufa ndera.»

³⁶ Yaisu a vaterte naraje na keni. A ba ñane á elvan ge itare: «Baaka ura á tanve baukta áñwaslire, ge de venya emgyegwe a kacakaca an ñane. Máki estuwa, a badzanve una áñwaslire, antara emgyegwe-aara keni tá maslaveka.

³⁷ «Zlafe ádaliye, mbazla áñwaslire wá, tá puweka á dem emgyegwe a *kanyakanya-aha. Ad́aba máki naavena mbazla wá, á tatanvetate kanyakanya-aha na. Daaci á puwa mbazla á dem haha, kanyakanya keni badzafbadze.

³⁸ Daaci máki mbazla áñwaslire wá, sey tá puwaná á dem kanyakanya keni á ba áñwaslire.

³⁹ Daaci máki edda-aara shaushe mbazla na naavenahe wá, baaka wedere-aara an una zlafe tsatka na. Ad́aba ta bantsa wá: Emtake ba una naavenahe.»

6

Ba Yaisu una edda á kwaskwe á puwansepuwe
(Mat. 12:1-8; Mark. 2:23-28)

¹ Vacite umele an kwaskwe á puwansepuwe wá, Yaisu a degashe am dagave á fe-aha á hiya praatte antara pukura-aha-aara. Duwa á pukura-aha maa, ta naba kazleva hiya, tá ankwá ezza.

² A ba *Farisa-aha umele tá elvan ge itare: «Labára kwá maga duksa na an piya an kwaskwe á puwansepuwe?»

³ A naba nwaterantehe ge Yaisu, a ba nane á elvan ge itare: «Ekkure ndaakurseka názu ndza a maganaa *Dawuda am sarte na irice-aara antara emnde-aara bademme nateraanja waya na emtu?»

⁴ Duwa-aatare á dem mashidi wá, Dawuda nanna a naba eksante tapiske na ta fán ge slera á Dadaamiya na, ta naba zuhe antara emnde-aara. Amá shairiya á Dadaamiya wá, a vaterte baráma á za tapiske nanna ba ge *liman-aha palle.»

⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Ba ya *Ura á emnde bademme una, ya edda á vaci puwansepuwe nanna.»

Zhele an emtsa erva-aara

(Mat. 12:9-14; Mark. 3:1-6)

⁶ An vaci puwansepuwe umele zlafe ádaliye, Yaisu a dem mashidi, a de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Vacite nanna maa, ndza ankwá zhele umele an emtsa erva nadafa-aara am mashidi nanna.

⁷ Malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha wá, itare tá tsagwadfa ba Yaisu. Ta fantau ge zhára Yaisu an enjkale-aatare bademme, má watse á mbanaambe ura an kwaskwe á puwansepuwe. Adaba itare, tá kátá ba názena tá eksená átekwa, lauktu ma tá puwar elva.

⁸ Amá Yaisu diyaadiya hufe-aatare bademme. A ba nane á elvan ge edda una an emtsa erva-aara na: «Naba tsetse, tsaatse á katafke á emnde áhuna.» Hattse a naba tsetehe ge zhel na, a tsaah.

⁹ Daaci Yaisu a naba ndavateru ge emnde bademme, a ba nane á elvan ge itare: «Ankwá ndáva-aaruwa ázekure. A vamite baráma á mága uwe *tawraita an kwaskwe á puwansepuwe? Mága maggwire emtu, mandzawire he? Lya ura emtu, keda ura he?»

¹⁰ Daaci a zharateraahe, a ba nane á elvan ge zhel na: «Pelansepele erva á nja.» A naba pelansehe, erva-aara gevge ba lanje ba seke erva-aara werre.

¹¹ Amá emnde nanna wá, a naba jaterhe ge ervaunje, ta fantau ge ndaha názena ní watse tá magante ge Yaisu am dagave-aatare.

Yaisu ankwá á dzera emnde a bela

(Mat. 10:1-4; Mark. 3:13-19)

¹² Am sarte nanna maa, Yaisu a daltaa áte ire á wa, a de magaa maduwa. A hare panje an ice, á maga ba maduwa áza Dadaamiya.

¹³ An enjlya-waabere wá, a naba dante pukura-aha-aara bademme, a dzerse emnde kelaawa ju buwa am itare, a ba nane: «Kure wá, kwa emnde a bela.»

¹⁴ Náwa zhara-aha á emnde a bela nanna: Simaun, nane una Yaisu a fante zhara á Piyer, antara egdza emmenjara Andere, Yakuba ta antara Yuhanna, Filip, Bartaulauma,

¹⁵ Mata, Taumas, Yakuba á Halfa, Simaun na tá dahaná an edda una wayaaka tá kwaráterá emnde na,

¹⁶ Yahuda á Yakuba, ira Yahuda Iskariyaut edda una a velu Yaisu áza kelaade-aha-aara na.

Yaisu ankwá á magaterá waazu ge emnde, á mbatermbe am lapikere keni

(Mat. 4:23-25)

¹⁷ Am iga a una nanna maa, a naba tsekwe á sem vaada antara itare, ta se beraa emnde a daba nane kwakya am tate nanna. Tá ankwá zlafe ádaliye nalga emnde ta kwakya jipu ázetare. Emnde umele-aatare ta sawa á sa am hufe á Urusaliima, emnde umele ta sawa á ba á sa am kwara á Yahudiya nanna, emnde umele zlafe ádaliye kwaye ta sawa á sa am Tirus antara Sidaun, ekse-aha nanna tá áte we á haye yaikke.

¹⁸ Dalila á sawa á emnde nanna bademme na wá, ta se cena waazu ázenjara antara ganakini á mbateraambe. Emnde na ndza á magaterá palasa shaitaine am dagave-aatare keni, bademme mbarmbe mazla-aara.

¹⁹ Vacite nanna wá, ma ware keni ndza á berdava ádeza Yaisu, ganakini á fetefa erva-aara áte nane, adaba ankwá hákuma á mbatermbe ázenjara, mbateraambe bademmire-aatare.

Higa jirire bi zlad'a jirire

(Mat. 5:1-12)

²⁰ Yaisu a zharaa pukura-aha-aara, a ba nane á elvan ge itare:

«Higa yaikke ge kure talage-aha, aɗaba watse kwá de njá antara Dadaamiya am yaikkire-aara.

²¹ Higa yaikke ge kure emnde na á wakurá waya kina, aɗaba watse á juwa á ba áte kure duksa.

Higa yaikke ge kure emnde na kwá an yawe á kyuwa am ice kina, aɗaba watse kwá dzaktedzáká.

²² Higa yaikke ge kure máki emnde tá fakurá áte kelaadire, yarakuraaya, tá anƙwa peshakurá an zlazle, tá anƙwa epsawakurepsawa.

Higa yaikke ge kure, má tá magakurá una-aha ɗanna aɗaba iya *Ura á emnde baɗemme.

²³ Ma ta magakurte una vaatara keni, naba higauhiga, a gevge geɗa ázekure. Aɗaba laɗa á kure kwakya jipu am samaya. Aɗaba eggye-aha-aatare keni ndza ta magaterán ba estuwa ge nabi-aha werre.

²⁴ «Amá watse zlaɗa yaikke ge kure kwa emnde a berba aɗaba zakuruze emtakire á kure.

²⁵ Watse zlaɗa yaikke ge kure kwa emnde na an emtsa waya á kure kina, aɗaba anƙwa waya yaikke á katafke á kure.

Watse zlaɗa yaikke ge kure kwa emnde na kwá anƙwa dzáká kina, aɗaba anƙwa emtanƙire á katafke á kure, watse kwá kyuwetekyuwa.

²⁶ Watse zlaɗa ge kure, máki emnde baɗemme tá anƙwa zlebakurzleba kina, aɗaba eggye-aha-aatare keni ndza ta magaterán ba estuwa ge nabi-aha fida werre.»

Wayauwáyá an kelaade-aha á kure keni

(Mat. 5:38-48; 7:12a)

²⁷ «Ya ndaa ba kure kwa emnde na kwá anƙwa cená elva-aaruwa: Wayauwáyá an kelaade-aha á kure, magawateránmaga shagerire.

²⁸ Gawaterga barka ge emnde na tá nyainyaikurnyainye, ɗalawateruɗale Dadaamiya ge emnde na tá magakurá palasa.

²⁹ Má ura a tefaku babárva am ekte a hyema wá, eptsananteptsá dalbe umele keni. Má edda-aara a lyevaa zane á ɗa an ndzedá wá, piyananteka a dánda antara ba ɗanciki keni.

³⁰ Ma a ndavakuwa ware duksa keni, yainanveka. Má edda-aara a lyevaa duksa á ɗa an ndzedá, ndaveka ka, naba yanánya a zuze.

³¹ Daaci baɗemme á názena ni kwá kátá tá magakurná emnde ge kure na wá, kure keni magawateránmaga ge emnde umele.

³² «Máki kwá waya ba emnde na ni itare keni wayarakurwáyá wá, á de galákurá ware kena? Aɗaba emnde a haypa keni tá waya ba emnde-aatare.

³³ Máki kwá magaterá shagerire ba ge emnde na ni itare keni tá anƙwa magakurá shagerire wá, á de galákurá ware kena? Aɗaba emnde a haypa keni, tá maga ba una ɗanna.

³⁴ Zlaɓe ádaliye, máki kwá vaterte duksa á kure ba ge emnde na ni diyakurdiya watse tá eptsakurnaaptsa wá, á de galákurá ware kena? Aɗaba emnde a haypa keni, tá vaterte duksa-aatare ba ge emnde a haypa seke itare, aɗaba diyardiya watse tá shálishé duksa-aatare.

³⁵ Amá wá, estuweka. Wayanwáyá an kelaade-aha á kure, magawateránmaga shagerire. Vawaterteva duksa á kure ge emnde, tamawka duksa umele am iga-aara. Kure, watse kwá shá laɗa kwakya, watse kwá gev egdzara á Dadaamiya Slekse. Aɗaba ɗane wá, á magaterá maggwire ge emnde na tá banka ususe antara ge emnde a mandzawe keni baɗemme.

³⁶ Gawevge emnde a maggwé ba seke Eddekure.»

Habazauka sera á emnde

(Mat. 7:1-5)

³⁷ «Habazauka sera á emnde, kure keni, á de zakurvarze Dadaamiya am shairiya. Mbeɗawka emnde, kure keni Dadaamiya á de mbeɗakurka am shairiya. Yawateraarye ge emnde, kure keni, á yakuraarye Dadaamiya.

³⁸ Vawaterteva duksa á kure ge emnde, kure keni á yakuraaka Dadaamiya. Tá de ndakakuranta á ba an ndaka ge we á ervaunɗe á kure. Aɗaba baɗemme á názena kwá magaterná kure ge emnde na wá, Dadaamiya keni á de magakurná á ba áte una ɗanna ge kure keni.»

³⁹ Yaisu a vaterte naraje na zlaɓe ádaliye, a ba ɗane á elvan ge itare: «Anƙwa wulfe á dzegwándzegwa taɗa ukfenjara wulfe emtu? Ábi tá de puwa á dem evege ba bukerɗe-aatare.

⁴⁰ Á ba anƙwa pukura ni á januje ge malum-aara an malire? Baaka defiki, sey máki ndaasendahe laya-aara ba shagera, lauktu á shá malire seke malum-aara.

⁴¹ «Labára ñane ge ekka ká zhárá essefa na am ice á egdza emmeña, amá ká tapanaaka slalbe sladfe na am ice á ña ge ekka?

⁴² Ká dzegwaná estara banán ge egdza emmeña: “Sansa yá sakansese essefa am ice egdza emmaaye,” amá ekka ka an slalbe sladfe am ice á ña? Egdza a fida na, sansese emtsaafde slalbe sladfe na am ice á ña na, ká nanna ice á ña parakke, lauktu ká de sananse essefa am ice ge egdza emmeña.»

Náfá wá, ta diyeddiye á ba áte egdza-aara
(Mat. 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ «Náfá shagera wá, á yeká egdzere emtañka. Náfá laake keni, á yeka egdzere emtake.
⁴⁴ Zlabe ádaliye ma náfá-ara keni ta diyeddiye á ba áte egdza-aara. Adaba tá tsakavaaka anyaranyara áte zaza, tá tsakavaaka nderza áte dake.

⁴⁵ Ba duksa palle ge emndimagwaha keni. Slekemaare, á sa arge shagerire á názena an ndaka am ervaunfe-aara, á sanse ba názena emtake na. Slemanzawe maa, á sa arge shagerkire á názena an ndaka am ervaunfe-aara, á sanse ba názena emtañka defiki na. Adaba ba názena ni jauje am ervaunfe á edda-aara na wá, am mbuwe-aara keni á sanse ba ñane.»

Bere-aha gergere buwa
(Mat. 7:24-27)

⁴⁶ «Labára kwá dahiya an Yaakadada, Yaakadada, amá kwá manka názena yá bakurná ya?

⁴⁷ Cenancena, náwa yá marakurá garava á edda una á maga názena á se cenaná ázerwa ba'emme.

⁴⁸ Ura estuwa, ñane á garava an zhel slenjkale, a nderaa bere-aara shagera. A yese emtsaafde ba shagera, lauktu a fanaa ekte áte palaha. A sawhe ge yawe a kela, a se eblyete áte bere ñanna á ba an ndzedfa, amá baaka názu a eksanaa áte ñane, adaba an ndera shagera.

⁴⁹ Amá edda una ni á de manka názena á se cenaná ázerwa wá, ñane á garava an edda una ni a fanaa ekte ge bere-aara á ba áte haha ba estuwa. De samsa yawe á kela, a se eblyete áte bere ñanna wá, a naba mbedanaahe reppe.»

7

Náwa a mbanaa estuwa Yaisu nave á male á sawji-aha á Rauma
(Mat. 8:5-13)

¹ Am sarte na zlanazle Yaisu tsakaterá elva-aara ge emnde, a naba zlala á dem Kafarnahum.

² Am Kafarnahum ñanna maa, anƙwa male á sawji-aha á Rauma umele, lapika nave-aara na ni ñane wayaawaya jipu na. Herzhe á degashe shifa am ñane.

³ Cenancena male ñanna labáre á Yaisu maa, a naba beta male-aha á Yahudiya-aha umele ádezerjara, geni a se mbanaambe nave-aara lapika na.

⁴ Daraada emnde ñanna áza Yaisu, ta fantau ge njala Yaisu an ervaunfe-aatare palle. A ba itare tá elvan ge ñane: «Zhele ñanna wá, á zlayanlaya ganakini ká de mbanaambe ura-aara ñanna.

⁵ Adaba zhel ñanna keni, anƙwa á nãmíyá an ervaunfe-aara palle. Bá mashidi á ñere keni, a nderanaa ba ñane an nalmane-aara.»

⁶ Daaci a naba duhe ge Yaisu antara itare.

Ba herzhazharanteherzhe há wá, ta naba ja ire antara slakete-aha á male á sawji-aha na a betaatera ñane áseza Yaisu. A ba ñane: «Malum, shunjuleka defiki ge se mba-aaruwa. Adaba hyanefka geni ka sem huđe á há-aaruwa.

⁷ Adaba ba una ñanna danka ba iya an ire-aaruwa á de katafke á ña. Ndaasendaha ka ba elva á ña palle, á mbembe nave-aaruwa.

⁸ Adaba iya keni, ya ba edda á hákuma; male-aha-aaruwa keni tá anƙwa. Iya, ya male á sawji-aha. Má ya banán ge palle-aatare: Ezzlala á dem tatu estuwa, ba á zlala. Má yá dfaha palle-aatare, ba á sawa. Má ya banán ge nave-aaruwa palle: Emmága una, sey ba á emmága.»

⁹ Cenancena Yaisu elva á zhel ñanna wá, á maga ba najipu-aara. Daaci a naba eptsavte ádeza nalga á emnde na tá anƙwa dfaha ñane na, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwa cenancena emtu? Á ba am *Iserayiila keni shanáka ura an fetarfire seke zhel ñanna.»

¹⁰ Daaci ta naba eptsaa-taatare ge emnde a bela á male á sawji-aha na, ta de beraa nave á ura-aatare na lapiya ba layye.

Yaisu a tsante egdze á weggye a mukse ndza an emtsa

¹¹ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a zlala á dem ekse na ta dahaná an Nayin. Ta dabanaa pukura-aha-aara antara emnde kwakya ádehuwa.

¹² Daraada áte we á wakyya á ekse maa, ta de jaa ba ire antara emnde kwakya tá sá sepa emtsa, tá daná á dem evege. Emtsa ñanna wá, egdzere zhele palle á ba ñane ge emmenjara. Emmenjara keni weggye a mukse.

¹³ Yaakadada, ba a belanu ice ge mukse ñanna wá, a naba zanvaarhe. A ba ñane á elvan ge ñane: «Naba dufe kyuweka.»

¹⁴ Daaci a naba duhe ádeza emnde a sepa emtsa na, a de fete erva-aara áte leba na tá sepa emtsa átekwa na, ta naba tsaahge ge emnde a sepa emtsa na. A ba Yaisu: «Egdze a dawale, ya bakanaa ba iya, naba tsettse!»

¹⁵ A naba tsete ge emtsa na, a njihe, a fantau ge ndaha elva. Daaci: «Kwaye egdza á ña,» a ba Yaisu á elvan ge emmenjara.

¹⁶ Bademme á emnde tá maga ba najipu-aara, tá an lyawa á Dadaamiya am ervaunde-aatare. Ta fantau ge gálá Dadaamiya, a ba itare: «Kina wá, shamiyánsha nabi yaikke. A tsekwa ba Dadaamiya an ire-aara a se tsaterme am iga ge emnde-aara.»

¹⁷ Cenarácena labare á názena a maganaa Yaisu am kwara á Yahudiya bademme dem ekse-aha na tá átakwe antara Yahudiya ñanna.

Emnde a bela á Yuhanna ádeza Yaisu

(Mat. 11:2-19)

¹⁸ Daaci Yuhanna maa, de ndaarandáha pukura-aha-aara názena a maganaa Yaakadada na bademme. A naba dete emnde buwa am pukura-aha-aara,

¹⁹ a belaterhe ádezenjara, geni tá de ndavanundave elva na: «Ba ekka edda una diyanjerdiya ganakini watse á sawa na emtu? Una ka ura umele, sey ñá tsákwá hyema ádalaye he?»

²⁰ Daraada áza Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «A belaneraa Yuhanna slemaga baptisma, ge se ndavakundave: Ba ekka edda una diyanjerdiya ganakini watse á sawa na emtu? Una ka ura umele, sey ñá tsákwá hyema adaliye he?»

²¹ Ay, á ba am sarte ñanna maa, Yaisu a mbateraahge emnde kwakya am lapikere keni gergere kwakya, a ngyesaa shaitaine-aha am vuwa á emnde kwakya, a vaterterge ice ge wulfe-aha kwakya.

²² Daaci a vaterterge jawápa ge emnde na a belateraa Yuhanna na, a ba ñane á elvan ge itare: «De bawanánba kure ba názena a cenanaa hyema á kure, antara názena kwa zharanaa á ba an ice á kure na ge Yuhanna ñanna. Bawanánba ganakini wulfe-aha sharánsha ice, emnde a dere sharánsha sera-aha-aatare, tá anjwa zlala ba lanje, emnde a derve mbarembe ba metmette, makwaya-aha sharánsha hyema-aha-aatare, emnde na ndza emtsaremtsa keni tsatertetse, talage-aha keni maa, cenarvaacena labáre á higa.

²³ Barka ge edda una má kezlanveka fetarfire-aara áte iya na.»

²⁴ Am sarte na zlarzlala emnde a bela á Yuhanna maa, Yaisu a fantau ge ndaater elva á Yuhanna ge emnde, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndza kwa de zhárá uwe kure am kaamba? Ndza kwa de zhárá masa-aha na á gejaná effeya na emtu? Una ñanna ka dekideki.

²⁵ Ay, ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá ura am zane zariya emtu? Náwa emnde a tsakwa zane zariya, emnde a za duniya keni, tá á ba am mba á slekse-aha.

²⁶ Ay, ndza kwa de zhárá uwe? Ndza kwa de zhárá nabi á Dadaamiya ka emtu? Una ba jirire, á tsaaka á ba an nabi keni.

²⁷ Adaba ba Yuhanna una wakita á Dadaamiya anjwa ndaha elva-aara, a ba ñane: «Náwa yá bela slebela-aaruwa á katafke á ña, ge tsatsaka baráma, a ba Dadaamiya.»

²⁸ Una ya ndaakuraa ba iya: am emndimagwaha na tá yaterá ba jwasha na, baaka ura á jauje ge Yuhanna an malire. Aley, edda una cekwa ba ñane am emnde na tá am *kwara á Dadaamiya wá, ñane á jauje ge Yuhanna an malire.»

²⁹ Daaci bademme á dikele á emnde ñanna antara *emnde a jaha hadáma na tá anjwa am dagave-aatare, cenarvaacena waazu á Yaisu ba shagera, adaba itare wá, ndza ta cenaa waazu áza Yuhanna, fartarfe ganakini una ñanna elva á Dadaamiya ba jirire, lyarvaalya baptisma ázenjara.

³⁰ Amá *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraitá wá, itare cenarka Yuhanna, yarnaaya názena a bashateraa Dadaamiya, eksararka baptisma á Yuhanna.

³¹ A ba Yaisu zlaḅe ádalíye: «Yá sláterá an ware kwa emnde a zamáne na? Tá garava an uwe?»

³² Ta ba seke egdzara na tá beḁa ba nara áte we á layye am huḁe á ekse, a ba emnde umele tá elvan ge emnde umele-aatare: Na fertakurte derma á ga gusa, shekelakurka; ṅa tsakakurte ḁákwa keni, kyuwakurka, a ba itare na.

³³ Haá! Samsa Yuhanna, ṅane shanka za ḁafa, shaaka mbazla, ṅane wá, an shaitaine ḁeme ákyiye!

³⁴ De samsa *Ura á emnde baḁemme, ṅane wá, aṅkwa ezza, aṅkwa essha keni, ta bantsa: kwaye zhel na slera-aara ba huḁe, ṅane ḁeme wá, ura á emnde a ṅezla, antara emnde na tá maga ba haypa na akíye.

³⁵ Amá ilmu á Dadaamiya wá, aṅkwa á márava jirire-aara ba parakke áza emnde-aara.»

Názena a maganaa Yaisu am huḁe á há á Simaun ura Farisa

³⁶ Aṅkwa ura *Farisa umele, zhera-aara Simaun, a ḁaha Yaisu ge de za ḁafa am mba-aara. A naba duhe ge Yaisu, á dem mba á zhel ṅanna, tá aṅkwa za ḁafa na.

³⁷ Ay, am ekse ṅanna maa, aṅkwa mukse zaware umele, cenáncena ganakini aṅkwa Yaisu am mba á Simaun. Daaci a naba sawhe ge mukse ṅanna an kuderá á waye-aara am erva, se-aara emtake jipu.

³⁸ Ba semsa-aara wá, a se fantau ba ge kyuwa am sera á Yaisu, a baranaa sera ge Yaisu an yawe á kyuwa, a mesanaahe an úgje á ire-aara. A ṅante sera ge Yaisu, a gante waye-aara ṅanna áte sera-aara.

³⁹ Aṅkwa á ezzhara ura Farisa na a ḁahanaa ṅane Yaisu, a ba ṅane am ervaunḁe-aara: «Zhel na, ma andze nabi á Dadaamiya á ba an jirire wá, ma andze a naba diyeddiye mukse na a nyamala ṅane na, antara názena á maganá ṅane baḁemme. Aḁaba kwakya haypa na á maganá ṅane.»

⁴⁰ Daaci a ba Yaisu: «Simaun, aṅkwa názu yá bakaná ya.» «Naba ndaha, malum,» a ba Simaun á elvan ge ṅane.

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge ṅane: «Aṅkwa emnde buwa á ḁabaterá ba ura palle áte gema. Palle-aatare a ḁabán ge gursa deremke buwa. Palle wá, a ḁabán ge gursa kul buwa.

⁴² Ay, bukerḁe-aatare ḁaaka edda una á dzegwándzegwa pelese gema na. Daaci edda á gema a naba yateraarhe gema ṅanna bukerḁe-aatare. Ate ka mu, ware am itare á waya edda á gema-aatare na kwakya?»

⁴³ A ṅwanante ge Simaun, a ba ṅane: «Yá tama, á wayaná ba edda una ndza kwakya gema-aara áte ṅane na.» «Ba jire á ṅa,» a ba Yaisu á elvan ge ṅane.

⁴⁴ Daaci a eptsavte ádeza mukse na, a ba ṅane á elvan ge Simaun: «Mukse na wá, ya sem ba estuwa á sem huḁe á há á ṅa, vakiteka yawe á bara sera, a bariyaa ba ṅane sera-aaruwa an yawe á kyuwa-aara, a mesinaahe an úgje á ire-aara.

⁴⁵ Lyakivaaka an unṅule-aara am huḁe á há á ṅa, amá mukse na, daga ya sem ba estuwa, sem kina keni, a ṅitaa ba sera.

⁴⁶ Gakifka waye áte ire-aaruwa, amá mukse na wá, a give waye-aara áte sera-aha-aaruwa.

⁴⁷ Aḁaba una ṅanna yá baká ba jirire: kwakyire á wayavire-aara na ni a wayitaa an ṅane na wá, tá diyeddiye á ba áte una ṅanna, ganakini an bára haypa-aha-aara, ma a kwakyaava estara keni.»

⁴⁸ Daaci a ba ṅane á elvan ge mukse na: «An bára haypa-aha á ṅa.»

⁴⁹ Emnde na tá arge ḁafa kerḁe na, ta fantau ge dzamanaa am ervaunḁe-aatare: «Ware kena ṅane zhel na ni á yanaara ṅane haypa ge ura na?»

⁵⁰ Amá a ba Yaisu á elvan ge mukse na: «Lyakaalya fetarfire á ṅa, ezzlala á ba an hairire.»

8

Nwasha na ta da á ḁaba Yaisu na

¹ Am iga á una ṅanna maa, Yaisu a fantau ge ja ḁaba am berni-aha antara am makwata-aha gergere, aṅkwa á magaterá waazu ge emnde, á balaterá labáre á higa, elva a njá am *kwara á Dadaamiya. Pukura-aha kelaawa ju buwa na wá, tá á ba antara ṅane.

² Tá aṅkwa zlaḅe ṅwasha-aha umele, a ṅezlatersaa Yaisu am erva á shaitaine, a mbateraahe am lapikere gergere, itare keni ta ḁaba Yaisu am jaḁaba ṅanna. Náwa zhera á ṅwasha ṅanna: Maari mukse na tá ḁahaná an Maari á Magdala na, ṅane una Yaisu a ṅgyesaa jini-aha vuye am ṅane,

³ Yuwanna, mukse á Huja nakawa am kwara á sleksu *Hirudus, Suzanna, ira njwasha umele na tá anjkwa melanu ge Yaisu antara pukura-aha-aara an nalmane-aatare na.

Naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:1-9; Mark. 4:1-9)

⁴ Ta se jamme ge emnde kwakya áza Yaisu, ta sawa am ekse-aha gergere. Yaisu a fantau ge vaterte elva á Dadaamiya an naraje na. A ba ñane á elvan ge itare:

⁵ «A sesehe ge sleherda umele an wulfe á nalkame-aara, á de puwana am fe-aara. Am sarte na anjkwa á eppuwa maa, wulfe-aha umele a de valyaa áte unjule. Ta payanaahe ge emnde an sera, ta tsekante ge yiye-aha.

⁶ Wulfe-aha umele a de valyaa áte cacera, a sesehe ba watsewatse, amá shekwaraaka emtsa, adaba baaka narase.

⁷ Wulfe-aha umele zlafe adaliye, a de valyaa am dake. Ta wala antara dake, a becante ge dake.

⁸ Amá wulfe-aha umele wá, a puwaa á ba am haha shagera. A sesehe ge nalkame ñanna, a magaa ire. Ba kelaa ekte a yaa egdzere deremke.» A farhe zlafe adaliye ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Edda una máki anjkwa hyema-aara, a cenevaacena!»

Labára naraje-aha?
(Mat. 13:10-17; Mark. 4:10-12)

⁹ Am iga á una ñanna maa, ta de ndavanuhe ge pukura-aha-aara maana á naraje ñanna.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, vararakurteva baráma geni kwá diyeddiye nasherire na am *kwara á Dadaamiya. Amá ge emnde umele wá, sey yá vaterte á ba an naraje, geni ma tá anjkwa á zharaná á ba an ice-aatare keni, tá diseka, ma tá effa deme hyema keni, tá cenanka.»

Maana á naraje an slepuwa wulfe
(Mat. 13:18-23; Mark. 4:13-20)

¹¹ «Náwa maana á naraje ñanna: Wulfe wá, una ñanna elva á Dadaamiya.

¹² Daaci emnde umele, itare ta ba seke unjule. Ta cenevaacena elva á Dadaamiya, á sawa shaitaine, á tsakse elva ñanna am itare na, á piyaterterte ge fetarfe geni a sharánka shifa-aatare.

¹³ Emnde umele, ta ba seke cacera. Tá cenevaacena waazu, tá lyiyaná á ba an higa, amá tá vanteka slede am vuwa-aatare. Tá fetarfe cekwaanjudi, amá má samsa zladá wá, kerten tá yanya.

¹⁴ Emnde umele zlafe adaliye, itare ta ba seke há á dake. Tá cenevaacena tsa elva á Dadaamiya á ba an unjule-aara, amá wá, tá yanka dzama á ire an kazlaná á duniya, antara tataya berbire, ira tataya emtakire á duniya na. Á becanta ba una ñanna elva á Dadaamiya na am itare na, á sanseka ire deki-deki.

¹⁵ Amá emnde umele wá, itare ta ba seke haha na slede shagera na. Má cenanácena elva á Dadaamiya wá, tá ñaná á ba an ervaunfe-aatare palle, an shagerire á ervaunfe. Tá farvaunfe, tá maga nampire.»

Naraje an kára á fanus
(Mark. 4:21-25)

¹⁶ «Baaka ura, máki mbantembe kára á fanus-aara ni, á unjubar darau bi á faná am ekte á egdera. Estuweka. Kára á fanus wá, tá zlejelaná á ba áte tate-aara, lauktu emnde na tá dem hude á bere ñanna, tá nanna ice parakke.

¹⁷ Daaci bademme á názena an shebe kina, watse á sesse, tá nanna emnde bademme. Názena nasherire kina keni maa, bademme watse á marapsemare, watse tá diyeddiye emnde bademme.

¹⁸ «Adaba una ñanna maa, faufa hyema áte cená duksa á kure! Adaba edda una, máki anjkwa ázenjara na wá, watse tá de fanaarfe zlafe adaliye ge ñane. Amá edda una an erva dey wá, ba cekwa-aara na á tamaná ñane am erva-aara ma keni tá de lyanvulye.»

Tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu
(Mat. 12:46-50; Mark. 3:31-35)

¹⁹ Am iga á una ñanna maa, ta semhe ge tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu ta sezenjara, amá sharánka jammeje adaba kwakyire á nalga.

²⁰ Ta belanve we ge Yaisu, a ba itare: «Náwa tá anjkwa ndavaká tara emmenjara antara egdzar mama-aha-ña ágashe.»

²¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge emnde bademme: «Emmerwa antara egdzar mama-aha-aaruwa wá, ba emnde na tá anjkwa cená elva á Dadaamiya, tá anjkwa fansarfe na.»

*Yaisu a ekhyaa válale**(Mat. 8:23-27; Mark. 4:35-41)*

²² Vacite umele maa, tara Yaisu antara pukura-aha-aara ta demhe am paare á yawe. A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ebzaumibza haye ádehuwa-aara.» Daaci ta naba zlála.

²³ Tá anjwa zlála maa, Yaisu a naba pu hare. Cekwaaŋgudí wá, a naba tsete ge válale átire á haye njanna, a naba nante paare na an yawe. Daaci bademme-aatare, shifa-aatare a gev ba paihyhye.

²⁴ Ta de tsante Yaisu am hare na, a ba itare: «Malum, malum, degiya ma baaka!» Tsetsa Yaisu, a naba valarhe ge válale na, a valarhe ge vadza á yawe keni, tseriyye ba seke ndza baaka duksa.

²⁵ Daaci a ba njane ge pukura-aha-aara: «Áma fetarfire á kure ge kure?» Amá itare, tá maga ba najipu-aara, jaterja lyawa keni jipu. A ba itare am dagave-aatare. «Ware kena njane una ni á ndaater elva ge tara válale an yawe keni, tá eccena na?»

*A mbanaa estuwa Yaisu ura an shaitaine**(Mat. 8:28-34; Mark. 5:1-20)*

²⁶ Am sarte na icaransice haye tara Yaisu, daraada á dete iga a guwa am haha á Gairasaine-aha. Tate njanna wá, wafke-aara ba ndanŋe á sem Galili.

²⁷ Ba a sesehe ge Yaisu am paare wá, a se yainu á ba an ye zhele umele, njane keni ba ura huđe á ekse. Zhele njanna haraare an shaitaine. Wayaaka an nanjyuwe, wayaaka an bere keni, sey á njá á ba am irekhye-aha.

²⁸ Ba pute ice-aara áte Yaisu wá, a naba fu hula áseza Yaisu na, a se mbedfaa am sera-aara, a ba njane á elvan ge njane á ba an ka kwara: «Ekka Yaisu *Egdza á Dadaamiya Slekse, ázara am dagave á miya? Tasle á ŋa, fiyemka am zladfa!»

²⁹ A ndaana adaba uwe una, adaba Yaisu a banaa elva ge shaitaine am njane, a ba njane: «Sesse am zhel na!»

Shaitaine-aara njanna wá, maganánmaga palasa ser kwakya. Ser kwakya tá puwanem sera am sasala, tá puwante tsavaytsavaye áte erva, amá á ebbátá bademme, shaitaine njanna á daná á ba dem kaamba.

³⁰ Yaisu a ndavanu zhera-aara ge zhel njanna, a ba njane: «Zhera-aaruwa wá, Dikele á Emnde.» A ndaha una njanna, adaba kwakya jini-aha am njane.

³¹ Jini-aha njanna ta fantau ge njala Yaisu, a ba itare: «Tasle á ŋa, ma ká ngyanŋerngya am njane keni, danjerka á dem evege slacdfé na baaka halavuwa-aara na.»

³² Ay, am tate njanna maa, ndza anjwa walda á nabezhe yaikke, tá piyá áte egdza wa. Jini-aha njanna ta njala baráma áza Yaisu, geni tá dem nabezhe-aha njanna. Yaisu a naba vaterte baráma.

³³ Daaci jini-aha na ta naba segashe am zhel njanna, ta deme am nabezhe-aha njanna, daaci bademme á walda kyaakya ástate egdza wa njanna, valyaremvalye á dem haye, a ndateruhe ge haye bademme.

³⁴ Suni-aha á nabezhe-aha njanna, tá zhárá duksa njanna wá, kyaakya zhagade ge itare keni, ta dateraa labáre ge emnde am huđe á ekse antara áte makwata bademme.

³⁵ Daaci estuwa nalga tá kelá á dem tate njanna, tá de zhárá názena magavmage na. Darduwa ádehuwa maa, ta de beraa zhel na ta segashe jini-aha am njane na, á njá am sera á Yaisu, an tsekwa am nanjyuwe ba seke emnde, an enjale-aara ba lanŋe. Amá itare, bademme ta fantau ge mága lyawa.

³⁶ Daaci emnde na ni ta naana á ba an ice-aatare mága njanna bademme na, ta fantau ge palateraa sera-aara ge emnde, geni a shanaa estara zhele njanna ire-aara.

³⁷ Aley a ba emnde a haha á Gairasaine njanna bademme tá elvan ge Yaisu: «Tasle á ŋa, ezzlálá am larde á njere.» Adaba bademme-aatare damda lyawa am itare. Daaci Yaisu a naba deme am paare á yawe, anjwa á zlala.

³⁸ Amá zhele na shansha ire-aara na, a njála baráma áza Yaisu, geni njane keni á dabaterdaba. Amá a naba eptsanaahe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge njane:

³⁹ «Eptseptsa á dem mba á kure, de bateránba názena a magakanaa Dadaamiya bademme na.» Daaci ba zlála á zhele njanna á dá, a de hyanme názena a maganaa Yaisu na am huđe á ekse bademme.

*Labáre á egdza á Yayrus an mukse na a gejante nanjyuwe á Yaisu**(Mat. 9:18-26; Mark. 5:21-43)*

⁴⁰ A eptsehe zlabé adaliye ge Yaisu, a icanse haye ásete we-aara maa, a se tsekwaá á ba am dagave á nalga, ta se lyiya njane.

⁴¹ A semhe ge ura male, zhera-aara Yayrus, njane palle á male-aha am mashidi. A se kezlaa uge am sera á Yaisu, a fantau ge njalaná á dem mba-aara,

⁴² adaba ankwá egdza-aara mukse palle ba ñane, á maga yawe kelaawa ju buwa, herzhe á degashe shifa am ñane.

Tá átire á zláá maa, emnde ta fantau ge beca Yaisu.

⁴³ Ay, ankwá mukse umele am dagave á emnde ñanna, yawe kelaawa ju buwa á maga ba palasa á kela á uzhe. A kedáa nalmáne-aara bademme áza dauktar-aha, amá baaka edda una mbanaambe.

⁴⁴ Daaci mukse ñanna a naba ganaptehe ge Yaisu á kya iga, a fete erva-aara áte we á nanggyuwe á Yaisu. Kertej a naba icevhe ge kela á uzhe-aara ñanna.

⁴⁵ «A gejitaa ware?» a ba Yaisu. Bademme á emnde, ma ware keni ba iya ka. Daaci a ba Piyer á elvan ge ñane: «Malum! Ká zhára nalga ñanna ká am dagave-aatare, tá becakbeba na ni a gejaktaa ware, a ba ka?»

⁴⁶ Amá a ba Yaisu: «Ankwá ura a gejitegeje. Adaba tapannaatápá sessa ndzedá am iya.»

⁴⁷ Nanna mukse na ganakini á taa shebevka maa, a naba marse ire-aara á katafke á Yaisu ámbera á gyagya, a kezlaa ugje am sera-aara, a ndaanhe á katafke á emnde bademme dalila na a de gejaken nanggyuwe á Yaisu na, antara ganakini a naba mbehe á ba am sarte ñanna.

⁴⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Mbakaambe fetarfire á ña egdza-aaruwa, ezzláá á ba an hairire.»

⁴⁹ Zlahe á ba an elva ñanna Yaisu áte we maa, a naba semhe ge ura á sawa am mba á Yayrus male am mashidi na, a ba ñane á elvan ge Yayrus: «Baaka egdzere. Yanya malum mazla-aara.»

⁵⁰ Amá cenáncena Yaisu názena á ndaana ñane. A ba Yaisu á elvan ge Yayrus: «A wanja lyawa, naba fetarfe ka, á mbembe egdza á ña.»

⁵¹ Daraada á dem mba ñanna maa, a piyartere ge emnde bademme ge dem bere na á zlava egdzere am hufe-aara. Sey a yateraa baráma ba ge tara Piyer, Yuhanna, Yakuba ira tara emmenjara antara eddenjara ge egdzere.

⁵² Bademme á emnde na tá am hufe á há ñanna, tá kyuwe egdze na, tá tsaka dákwa. Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kyuwauka, an emtseka egdzere, á pá ba háre.»

⁵³ Amá itare ta zhára Yaisu ba seke wuce, adaba diyardiya itare, ganakini baaka shifa am egdzere.

⁵⁴ Amá Yaisu a de ñanaa ba erva ge egdze na, a ba ñane á ba an ka kwara: «Naba tsettse egdza-aaruwa.»

⁵⁵ A naba shifete ge egdze na, tsekwaďfe a naba tsetehe. Daaci a ba Yaisu: «Vawanteva náza za, a zuze.»

⁵⁶ Tara emmenjara an eddenjara tá maga ba najipu-aara. Amá Yaisu a fater magiya, geni a ndaaranka ma ba ge ware keni.

9

Yaisu a belaa pukura-aha-aara kelaawa ju buwa

(Mat. 10:5-15; Mark. 6:7-13)

¹ Vacite umele maa, Yaisu a jatermaare ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a vartere hákuma áte jini-aha bademme, antara hákuma á mba emnde áte lapikere.

² Daaci a naba belaterbela, á de balaterá labáre ge emnde, elva a njá am *kwara á Dadaamiya mazla-aara, antara ganakini a mbarmbe emnde na tá áte lapikere.

³ A ba ñane á elvan ge itare: «Eksauka ma uwe keni am erva ge mága shula an ñane, ma zade, ma kashi á náza za, ba nambela keni eksauka. Zlahe adaliye dawanka nanggyuwe bubuwa áte kure, ma shungu am lyiba keni.

⁴ Bademme á há na, máki lyarakurvaalye am hufe-aara wá, njawinja á ba am mba ñanna, dem sarte á zláá á kure am ekse ñanna.

⁵ Am tate na máki lyarakurka emnde wá, zlalauzláá am ekse-aatare, papawateraa-pape berbere á haha-aatare áte sera á kure. Magawateránmaga una ñanna, watse tá disá ba itare antara Dadaamiya.»

⁶ Daaci ba zláá-aatare ge pukura-aha, ta zláá á de bala labáre á higa am ekse-aha gergere, emnde na lapika vuwa-aatare keni ta mbateraahe am tate na ta demaa itare bademme.

*Labáre á Yaisu weshanantewesha ire ge *Hirudus*

(Mat. 14:1-12; Mark. 6:14-29)

⁷ Am sarte ñanna maa, cenáncena sleksu *Hirudus názena tá maganá itare bademme na. Amá ba palle á názu á ndaana ñane baaka. Adaba ta bantsa emnde umele: «Tsettse Yuhanna slemaga baptisma am faya.»

⁸ A ba emnde umele: «Una Yuhanna ka, nabi *Ailiya werre.» A ba emnde umele zlaḅe ádaliye: «A tsetaa ba nabi umele tsekemme am faya.»

⁹ Amá a ba sleksu Hirudus: «Ábi ndza icaniica ire áte Yuhanna. A jesaara ware zlaḅe ádaliye yá cená labáre-aara na?» Daga á ba am sarte ṅanna, Hirudus á kátá naa wafke á Yaisu.

Yaisu a zateru duksa ge zála debu ilyeḅe
(Mat. 14:13-21; Mark. 6:30-44; Yuh. 6:1-14)

¹⁰ Saraasa emnde a ḅela ṅara, ta se ndahanhe názena ni ta maganaa itare baḁemme ge Yaisu. Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Sawmbare mi zláláwa á dem tate umele.» Ta naba zlálá á dem ekse ṅanna tá dahaná an Baytisayda na, ba itare an ire-aatare.

¹¹ Amá kerterṅ cenaráncena emnde, ta naba dábateremhe á dem tate ṅanna. De lyatervaaḅe Yaisu, a vaterter waazu, elva a njá am *kwara á Dadaamiya; emnde na lapika wuwa-aatare keni a mbateraaha.

¹² Eblyablya vaciya maa, ta ganaptehe ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba itare tá elvan ge ṅane: «Puwateraapuwa nalga á emnde na mazla-aara, a zlarzlala á dem ekse-aha antara egdzar makwata-aha na herherzhe an tate na, geni tá shansa názu tá zanu ge we-aatare, antara tate na tá zlava shifa-aatare átekwa. Aḁaba tate na kaamba, mi yiyiye an ekse.»

¹³ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Vawaterteva ba kure náza za.» Ta ṅwanante, a ba itare: «Ázeṅere ba depaiṅ ilyeḅe ámasla an kelfe buwa. Emtu ká kátá ṅá de shekwaterve náza za ge nalga na emtu?»

¹⁴ Emnde ṅanna wá, tá maga zála debu ilyeḅe. A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Naba njanjawateraanjnja kure emnde kul ilyeḅe, kul ilyeḅe.»

¹⁵ «Ane,» a ba pukura-aha, ta nabe maganaahe.

¹⁶ Daaci Yaisu a halante depaiṅ ilyeḅe, antara kelfe buwa na, a kante ice á dem samaya, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya. Daaci a kwacaa depaiṅ-aha na, a tegateraa ge pukura-aha, geni tá vaterta itare ge nalga ṅanna.

¹⁷ Baḁemme á emnde, ma ware keni a zuhe á ba áte huḁe-aara náza zá na, aley jauje zlaḅe ádaliye. Pukura-aha ta halante jugena-aara wára kelaawa ju buwa.

*A ndaasa Piyer ganakini ba Yaisu una *Almasiihu na*
(Mat. 16:13-19; Mark. 8:27-29)

¹⁸ Vacite umele am maduwa Yaisu ba ṅane palle, ta duhe ge pukura-aha-aara ádezeṅara. A de ndavateru elva, a ba ṅane á elvan ge itare: «Emnde mu, ta baa uwe áte iya, ta baa ya ware?»

¹⁹ Ta ṅwanante, a ba itare: «Emnde umele wá, ta baa ka Yuhanna slemaga baptisma. A baa emnde umele, ka nabi *Ailiya werre. A baa emnde umele zlaḅe adaliye, ka ba nabi umele tsekemme, a tsetaa ba palle á nabi-aha werre am faya.»

²⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ay kure maa, kwá ba ya ware kena?» A ṅwanante ge Piyer, a ba ṅane: «Ba ka una ka *Almasiihu, ka sawa áza Dadaamiya.»

²¹ Amá Yaisu a fater magiya kwakya, geni a ndaaranka ma ge ware keni.

Yaisu a sanse elva a emtsa-aara, antara tsetse-aara am faya
(Mat. 16:20-28; Mark. 8:30-9:1)

²² Daaci a ba ṅane á elvan ge itare: «Iya *Ura á emnde baḁemme wá, baaka pekyaa-aara, sey yá shushe zlaḁa kwakya. Male-aha á larde, antara male-aha á *liman-aha, ira malum-aha á *tawraita, tá de yiyaaya, watse tá de zlanaaazle shifa-aaruwa baḁemme. Amá am háre ge keyire wá, watse yá sesse zlaḅe ádaliye á ba an shifa.»

²³ Daaci a ba ṅane á elvan ge emnde baḁemme: «Máki edda-aara wayaawáyá ḁaba ya wá, a dzameka shifa-aara ḁekidḁeki. Ma vaatara keni a eksanteksa dzanjala-aara, a ḁabidaba an ṅane.

²⁴ Aḁaba máki edda-aara á tataya lya shifa-aara wá, á de keḁanaakeḁa. Amá edda una a keḁaa shifa-aara aḁaba iya wá, á de shansa zlaḅe ádaliye.

²⁵ Ma edda-aara a zu emtakire á duniya na baḁemme keni wá, ázara nampire-aara ge ṅane, máki keḁanaakeḁa ire-aara, á de shanka shifa na á katafke na?

²⁶ Ay degiya, ma ware una a magaa zherwe ge baa ṅane ura-aaruwire, bi ge ndaater elva-aaruwa ge emnde wá, iya *Ura á emnde baḁemme keni, watse á wiyá zherwe ge baa ṅane ura-aaruwire, má watse yá sawa an yaikkire á Ederwa, antara yaikkire-aaruwa, ira yaikkire á malika-aha cuḁeḁe.

²⁷ Yá ndaakur ba jirire, á ba am dagave á kure na keni, tá aṅkwa emnde na ni watse tá emtseka ba estuwa, sey máki naránna an ice-aatare Dadaamiya á jáhá emnde á dem kwara-aara.»

*Eptsaptepsa Yaisu a gev umele**(Mat. 17:1-8; Mark. 9:2-8)*

²⁸ Á maga háre tiise am iga á elva-aara ñanna maa, Yaisu a ðante tara Piyer, antara Yuhanna, ira Yakuba, a ðálá ádete ire á wa antara itare, ge de maga maduwa.

²⁹ Am sarte na ñane á maga maduwa áhuwa ñanna maa, a naba eptsavte ge wafke-aara, nangyuwe-aara keni gevge dzayye ba telle ámbera á maga wulwulire.

³⁰ Cekwaanḡudí wá, tá zhárá ba zála buwa, tá ndaha elva antara Yaisu. Emnde buwa ñanna wá, tara Muusa antara *Ailiya nabi-aha werre.

³¹ Ta jesaare ba estuwa an yaikkire á Dadaamiya. Tá anḡwa ndaha elva antara Yaisu áte emtsa-aara na watse á de emtsa am Urusaliima, ge zlaa slera-aara baðemme.

³² Tara Piyer wá, ndza tá am háre, am sarte na Yaisu anḡwa á maga maduwa na. Ta tsete am háre á ba am sarte á sawa á emnde ñanna. Daaci ta nanna itare yaikkire á Yaisu antara emnde buwa ñanna ta sezenjara na.

³³ Tá kátá zláá emnde na maa, a ba Piyer á elvan ge Yaisu, «Malum, ñere keni nḡ anḡwa áhuna na wá, shagera jipu. Kina wá, nḡ magakurá dzadzawe-aha keye, palle náza á ña, palle náza á Muusa, palle keni náza á Ailiya.» A ndaase elva ñanna ba estuwa, amá diyaaka názena á ndaaná ñane.

³⁴ Ba ñane á ndáhá una ñanna wá, tabeðamme a tsekwaterarhe ge kumba baðemme-aatare. Daaci a naba jater ge lyawa pukura-aha na aḡaba kumba ñanna.

³⁵ Cekwaanḡudí wá, tá cená ba kwara á sawa am kumba ñanna, a ba edda-aara: «Una náwa ñane na wá, Egdza-aaruwa ya ðelaa ba ñane. Cenaucena názena á bakurná ñane.»

³⁶ Am iga á kwara ñanna maa, ta naa ba Yaisu palle mazla-aara, ta baaka emnde na. Amá elva ñanna a njaa á ba am huḡe-aatare, ðalarka emtsaade pukura-aha na ðekideki.

*Yaisu ḡḡyansenggye jini am egdzere**(Mat. 17:14-18; Mark. 9:14-27)*

³⁷ Makuralla-aara maa, ta naba tsekweise á sawa áte ire á wa na. Emnde kwakya ta de yainu ge Yaisu.

³⁸ Am dagave á nalga ñanna wá, anḡwa ura lapika egdza-aara, palle ba ñane, a naba ðaha Yaisu á ba an ka kwara: «Malum, malum, tasle á ña, zharinaazhárá egdza-aaruwa na!

³⁹ Á maganá palase shaitaine jipu. Ba kelaa máki tsekwanvetsekwe wá, á hula egdzere, á velyanaaveleye am áhá, á kelá ugbalyailye. Sey á magannaamaga palasa lauktu á yanya.

⁴⁰ Ya saterán ge pukura-aha á ña, amá dzegwaránka ḡḡyanse jini ñanna am egdzere.»

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Amá kure emnde a zamane na wá, baaka fetarfire á kure ðekideki, kwa mandzawe-aha jipu! Há! Watse yá njá antara kure, yá fakurá ervaḡḡde dem laukte-ara estuwa? Siyansa kwa ka egdze á ña ñanna ge iya.»

⁴² Anḡwa á sawa egdze ñanna áseza Yaisu maa, a naba velyanaahe ge jini ñanna am ire, anḡwa á maganá palase am áhá. Amá Yaisu a naba valarhe ge jini ñanna, a mbanaahe egdze na, «Kwaye egdza á ña,» a ba ñane á elvan ge eddenjara.

⁴³ Baðemme á emnde tá maga ba najipu áte hákuma na a maganaa Dadaamiya an sleksire-aara.

*Yaisu anḡwa á sanse ge buwire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya**(Mat. 17:22-23; Mark. 9:30-32)*

Am zlaḡe emnde baðemme tá maga ba najipu áte názena á maganá ñane baðemme na, a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara:

⁴⁴ «Náwa yá bakurá elva wá, a deseke elva ñanna am ire á kure: Iya *Ura á emnde baðemme wá, watse tá fime am erva ge emnde.»

⁴⁵ Amá ba palle á názu ta cenanaa pukura-aha am elva ñanna baaka. An sheḡe maana á elva ñanna ge itare, geni a cenaránka baðemme. Ndavanu ge Yaisu keni, a waterwa lyawa.

*Gajawe á pukura-aha arge yaikkire**(Mat. 18:1-5; Mark. 9:33-37)*

⁴⁶ Farantaufe pukura-aha ge mága gajawe am dagave-aatare, geni watse mala ware am itare.

⁴⁷ Kertenḡ diyeddiye Yaisu názena tá anḡwa á dzamaná itare. Daaci a eksante egdzere, a tsanaahe átevege ñane,

⁴⁸ a ba ñane á elvan ge itare: «Ma ware una a lyevaa egdze na aɗaba iya, edda-aara a lyevaa ba iya an ire-aaruwa. Edda una lyivaalye, edda-aara a lyevaa ba sleɓeliɓela an ire-aara. Edda una a gev ba seke cekwa ba ñane am dagave á kure wá, mala ba ñane am kure.»

Edda una dagalaaka ádete kure, ura á miya ba ñane
(Mark. 9:38-40)

⁴⁹ A eksante elva Yuhanna, a ba ñane á elvan ge ñane: «Malum, ñere wá, ña naa ura umele á ngá jini-aha am emnde an zhera á ña, amá ña naba piyante, aɗaba ñane ura á miya ka.»

⁵⁰ A ba Yaisu, «A'aa, piyawanteka. Aɗaba máki edda-aara dagalaaka tsuwe ádete kure wá, ura á miya ba ñane.»

*Ankwa ekse palle am *Samariya lyiyaaka Yaisu*

⁵¹ Nána Yaisu ganakini herzhapteherzhe sarte á zláá-aara á dem samaya maa, a naba magaa niya-aara ganakini sey á zláá á dem Urusaliima mazla-aara.

⁵² Tá ankwa zláá maa, herzharanteherzhe ekse umele am kwára á *Samariya, a belaa pukura-aha-aara á katafke ge tsatsaná sledé.

⁵³ Amá lyiyarka emnde a ekse ñanna, aɗaba ñane átira dem Urusaliima.

⁵⁴ Daaci a ba tara Yakuba an Yuhanna tá elvan ge ñane: «Yaakadada, wayak-wayaya emtu njá dáhá kára á sa am samaya á se zlateraazle?»

⁵⁵ Amá a eptsavte ge Yaisu ádezetare, a naba valaterarhe.

⁵⁶ Daaci ta naba zláá-aatare á dem ekse umele.

Emnde na wayarwáyá d'aba Yaisu
(Mat. 8:19-22)

⁵⁷ Tá á ba átira zlara ñanna maa, a naba semhe ge ura umele, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Yá d'abakɗaba ma ka deme keni.»

⁵⁸ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Mbayka-aha tá an evege-aha-aatare, yiye-aha keni tá an bere-aha-aatare, amá iya *Ura á emnde baɗemme wá, ba tate na yá zlavanaazlava shifa-aaruwa átekwa keni baaka.»

⁵⁹ Ura umele zlaɓe ádaliye maa, a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Sawa, d'abid'aba.» Amá a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, viteva baráma yá de heɗheɗa emtsaade edderwa.»

⁶⁰ Amá a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yaterya emtsa-aha, a heɗarheɗa emtsa-aha-aatare. Ekka wá, ezzlala á de ɓalaterá waazu ge emnde, elva a njá am *kwará á Dadaamiya mazla-aara.»

⁶¹ A ba ura umele zlaɓe ádaliye ge keyire, «Yá d'abakɗaba, Malum, amá wá, viteva emtsaade baráma yá de magaterá á jamimá shifa ge emnde a há á ñere.»

⁶² A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ma ware una a gaave áte weza, ámbera á zhára ice á dem iga wá, baaka nampire á edda-aara am kwara á Dadaamiya.»

10

Yaisu a belaa pukura-aha-aara kul vuye ju buwa

¹ Am iga á una ñanna maa, Yaakadada a dzerse pukura-aha umele emnde kul vuye ju buwa, a ɓelaterɓela bubuwa. A ɓelateraa á dem berni-aha antara makwata-aha na watse á duwa ñane ádemkwa na baɗemme.

² Lauktu tá zláá, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwakya hiya áte fe, amá cekwa emnde a ehhlá-aara á dem mba. Aɗaba una ñanna, njalaunjala Edda á fe, geni á farfe ge ɓela emnde, á dem fe-aara.

³ Zlalauzlálá, náwa ya ɓelakurbela wá, kwa ba seke egdzar kyawe-aha am dagave á indale-aha.

⁴ Eksawka partamami am erva, ma nambela á kashi keni. Ba kimake keni, dawánka. Tsatsauka áte baráma ge ga use áte emnde.

⁵ Ma kwa de tsekwaa am mba á ware keni, bawateránba emtsaade ge emnde a há ñanna: A vakurteva Dadaamiya hairire.

⁶ Máki ankwa edda una an barka am vuwa am huɗe á há ñanna wá, hairire á kure á de tsekwá áte ñane. Máki baaka wá, á eptsá hairire á kure á ba ásezekure zlaɓe ádaliye.

⁷ Am huɗe á há na, máki lyarakurvaalye wá, njawinja á ba am mba ñanna, dem sarte á zlara á kure, mbaɗauka há á emnde. Naba zauza, shausha názena ni ta fanaa itare á katafke á kure. Aɗaba sleslera wá, zlayánzláyá mbera-aara.

⁸ Mági dakuremda am ekse, lyarakurvaalye emnde wá, zauze názena ni ta fanaa itare á katafke á kure baďemme.

⁹ Mbawmbe emnde-aatare na ni lapika vuwa-aatare na. Bawateránba ge emnde a ekse ɲanna ganakini itare wá, a hyatermaa ba Dadaamiya ge ɲjá am kwara-aara.

¹⁰ Amá am ekse na máki liyyarakurka emnde ɲanna wá, tsawaatse áte we á layye am huďe á ekse ɲanna, bawateránba ge emnde ɲanna:

¹¹ Ba berbere á haha á kure na áte sera á ɲere keni, náwa ɲá papakuraapape duksa á kure. Ay degiya, diyaweddiye ganakini a hyakurmaa ba Dadaamiya ge ɲjá am kwara-aara, kwa yanaa ba kure.»

¹² A farhe zlafe ádaliye ge Yaisu: «Yá ndaakur ba jirire, vaci shairiya wá, watse ɲgulme ba shairiya na ta magaterán ge emnde a *Saudauma arge náza á emnde a ekse ɲanna.»

Zlaďa arge ekse-aha na ta kwalve mága tuba
(Mat. 11:20-24)

¹³ «Watse zlaďa ge kure emnde a Kaurajin, antara emnde a Baytisayda. Aďaba najipua-aha na ya maganaa iya am ekse-aha á kure na wá, ma andze am Tirus antara Sidaun wá, ma andze tsakwaremtsakwa emnde a ekse-aha ɲanna am buhwa-aha, ma andze daremda am kelpa á kára ge marese tuba-aatare.

¹⁴ Aďaba una ɲanna, vaci shairiya wá, watse ɲgulme ba shairiya na ta magaterán ge tara Tirus antara Sidaun na arge náza á kure.

¹⁵ Kina wá, yá elvan ge kure emnde a Kafarnahum. Kwa kurken watse á kakurteka Dadaamiya, watse kwá daada á dem samaya emtu? Baaka kwá daaka ďekidėki! Watse á gakuraage á dem jahanáma.»

¹⁶ Daaci a ba ɲane á elvan ge pukura-aha-aara: «Kure wá, edda una a cena elva á kure, a cena ba elva-aaruwa. Edda una cenaaka elva á kure, cenaaka ba elva-aaruwa. Ay degiya, edda una a yaa ya wá, a yaa ba edda una a belibeli na.»

Sarassa pukura-aha kul vuye ju buwa

¹⁷ Haraare maa, saraasa pukura-aha kul vuye ju buwa na á ba an higa. A ba itare tá elvan ge Yaisu: «Yaakadada á ɲere, ba jini-aha keni faranersarfe, am sarte na ɲa bateraa elva an zhera á ɲa.»

¹⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba estuwa. Ndza ya nanna Shaitaine am sarte na á eblya á sá am samaya, ba seke mága á kára a rade.

¹⁹ Vanakurteva hákuma ge kure, ganakini kwá payanaapaya zahe antara herdza-aha an sera-aha á kure, kwá ɲgerďanaaɲgerďa kelaade á kure, ma ɲane slehákuma keni, baaka názu kwá kuaná kure ďekidėki am duniya na.

²⁰ Amá wá, higa á kure a tseka á ba áte hákuma na kwa shanaa kure áte jini-aha; higauhiga aďaba zhera-aha á kure ankwá an puwa am samaya.»

Yaisu ankwá á higar ge názena a maganaa Dadaamiya
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Yaisu a naba shaa higa yaikke am sarte ɲanna, á sawa áza Sheďekwe Cufedďe, a ba ɲane: «Eddaye-aaruwa, ka Edda á samaya antara haha ba ka palle. Yá ankwá slafak we-aaruwa kwakya, aďaba ka sateransa ka ge egdzara mesheshe názu ka shebatervuwe ge emnde a diya, antara emnde a enkwale. Ba estuwa, Edderwa, una namaari á ɲa ganakini a gevge ba estuwa.

²² «Edderwa a fime duksa baďemme am erva ge iya. Diyaweddiye ganakini baaka ura á diyeddiye *Egdza á Dadaamiya, máki Eddeɲara ɲanna ka palle. Dada keni, baaka ura á diyeddiye, máki Egdza-aara ka palle, antara emnde na a wayaterantaa Egdza-aara ge marateránmara.»

²³ Daaci a eptsapte ádeza pukura-aha-aara, a ndaater elva na ba ge itare palle, a ba ɲane: «Higa yaikke ge kure, kwa emnde na kwá ankwá zharaná an ice á kure duksa-aha ɲanna.

²⁴ Yá ndaakur ba jirire, ndza kwakya nabi-aha antara slekse-aha sadadďe tá kátá puwete ice-aatare áte duksa na kwá zharaná kure kina, amá sharánka. Ndza tá kátá cenvaacena duksa na kwá cenaná kure kina, amá sharánka keni.»

*Naraje an magwire á ura *Samaríya*

²⁵ A tsete ge malum á *tawraitá umele, a de tsagwadá Yaisu áte elva, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Malum, yá maga uwe kina lauktu yá shá shífa na á zleka na?»

²⁶ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ka beraa uwe ka am tawraitá? Ká cenaná estara ka, máki ká enndaha?»

²⁷ A ba ɲane: «A ba tawraitá wá: Ewwáya Yaakadada Dadaamiya á ɲa an ervaunɗe á ɲa baɗemme, an shifa á ɲa baɗemme, an ndzedá á ɲa baɗemme, ira an enkale á ɲa baɗemme. A ba ɲane zlaɓe ádaliye: Ewwáya sleriya á ɲa ba seke ire á ɲa.»

²⁸ A ba Yaisu á elvan ge ɲane: «[J]waktenjwa shagera. Maganaamaga una ɲanna, ká shansha shifa.»

²⁹ Amá malum ɲanna á kátá shaná dalila ge ire-aara wá, a ba ɲane á elvan ge Yaisu: «Ware ɲanna sleriya-aaruwa ɲanna?»

³⁰ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ankwa ura, a tsete am Urusaliima, á tsekwa á dem Yairikau maa, a de velyeme am dagave á emnde a za baráma, ta tsakwanse am nangyuwe-aara, ta hyanhe an já, ta yán ba ge emtsa.

³¹ Á ba am sarte ɲanna maa, a tsete ge *liman umele, ɲane keni á dába ba baráma ɲanna. Ba a naa zhele na á belá wá, a naba cikante, a yanaa baráma.

³² Adaliye a semhe ge ura *Laiwɨnkau am tate ɲanna. ɲane keni, ba a naa zhele ɲanna, a naba cikante, a yanaa baráma.

³³ Amá daaduwa ura *Samariya umele á dem tate ɲanna átira mága shula-aara wá, ba a naa zhele na wá, a naba zanvaarhe,

³⁴ a duhe á ba ádezenara. ɲane a naba baranaa wige-aha na an mbazla-aara anjka, a gananu waye, daaci a faɗanaahe an gabaga. A eksante zhele ɲanna, a njante áte ezzenjwa-aara, a dáná á dem bere á tsekwa wayve-aha, a de fanu hyema áhuwa.

³⁵ Makuralla-aara maa, a sanse gursa-aara, a vante ge edda á tate á tsekwa wayve-aha ɲanna, a ba ɲane á elvan ge ɲane: Náwa lyevaalya una, watse yá eptsá zlaɓe ádaliye á ba kya una. Naba fanufe hyema ge zhel na, ma ka keɗaa uwe keni, yá se eppela baɗemme.»

³⁶ Daaci a ba Yaisu á elvan ge malum á *tawraitá na: «Ate ka mu, ware una ura á zhele na a de velyeme am dagave á neyle-aha na?»

³⁷ A ba ɲane: «Ura-aara ba edda una a zanvaarze na.» Daaci a ba Yaisu á elvan ge ɲane: «Ezɓlálá, ekka keni de emmága ba seke una ɲanna.»

Yaisu am mba á tara Marta an Maari

³⁸ Yaisu átira mága shula antara pukura-aha-aara. De sharnaasha ekse umele, anjka mukse zhara-aara Marta, a tsekwateraa am mba-aara.

³⁹ Anjka egdza emmenjara mukse ge Marta ɲanna, zhara-aara Maari, ɲane a njehe am haha áza Yaisu, á cená elva na á tsakaná ɲane.

⁴⁰ Amá Marta wá, ɲane anjka á shunɲula ba slera-aha umele am bere a gya dáfa. Daaci a naba seza Yaakadada, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Labára baaka lambe á ɲa áte iya, yá shunɲula ba iya palle an slera-aha á mba na? Banánba seke ge egdza emmerwa na a se meliyumele.»

⁴¹ Amá a ɲwanante ge Yaakadada, a ba ɲane: «Marta, Marta, ekka ká hyaná lyuwa ge ire á ɲa an slera-aha ba dey,

⁴² una ɲanna ka, una duksa yaikke. Maari wá, ɲane a eksese duksa yaikke na tá taa lyevaaka am erva-aara dekiɗeki na.»

11

Mága maduwa na a kwaratersaa Yaisu ge pukura-aha-aara (Mat. 6:9-13; 7:7-11)

¹ Vacite umele am tate umele maa, Yaisu a magaa maduwa. Am iga á una ɲanna, a ba pukura-aha-aara tá elvan ge ɲane: «Yaakadada, kwanjersekware ge ɲere keni mága maduwa ɲanna, seke una a kwaratersaa Yuhanna ge pukura-aha-aara na.»

² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki kwá maga maduwa wá, bawánba a ba kure: Eddenjere Saksage, ekka wá, ka cufedɗe. Emmága dalila á ɲa ganakini emnde baɗemme a farfa zherwe áte ka. Sawa an sleksire á ɲa.

³ Vanjerteva náza za a hyenjerhya ma vaatara keni.

⁴ Yanjeraarye haypa-aha á ɲere, aɗaba ɲere keni njá anjka yateraare ge emnde a haypa an ɲere baɗemme. Danjeremka am bada á shaitaine.»

⁵ Yaisu a fateraarhe zlaɓe ádaliye, a ba ɲane: «Máki palle á kure a shaa wayve an huɗe á yayiya, baaka názena á faná á katafke-aara wá, sey ba a de mba á sleriya-aara, á de baná: Vawiteva ukpa,

⁶ aɗaba ya shaa wayve, baaka názena yá fáná á katafke-aara.

⁷ Bi á ɲwanantejwa sleriya-aara ɲanna á sawa am huɗe á bere, a ba ɲane: Weshiyanteka ire! An zlenja bere, ɲere njá pá háre antara yalla-aha-aaruwa. Ná taa tseteka mazla-aara ge vakte ukpa. Amá ɲane wá, a manjka ervaunɗe.

⁸ Yá ndaakur ba jirire, ma tsarka ge vante ukpa ñanna aɗaba urire-aatare keni wá, sey tá tsetse tá vanteva geni á hyateraaka lyuwa mazla-aara.

⁹ Názu yá bakurná iya wá, naba ndavaundava, tá de vakurteva. Tatayautataya, kwá de shansha. Daudfaha emnde a há, tá se werakurantewera wakyyiya.

¹⁰ Aɗaba ma a ndavanaa ware keni, sey á shansha. Ma a tatayanaa ware keni, sey a shansha. Ma a janaa ware wakyyiya keni, tá weranantewera.

¹¹ Emtu ware dada am kure, má egdza-aara a ndavanu nabuhwa, ñane á vante zahe?

¹² Bi máki egdzere a ndavanu slaya, á vanteva emtu herdza?

¹³ Kwa mandzawe-aha tsa, amá diyakurdiya vaterte duksa shagera ge egdzara á kure. Sakwa Eddekure na am samaya na emtu? Ñane wá, ma a ndavanaa ware Shedekwe Cudede ázeñara keni, sey ba á shansha.»

*Tara Yaisu tá taa njeka antara Shaitaine
(Mat. 12:22-30; Mark. 3:20-27)*

¹⁴ Vacite umele maa, Yaisu ankwá á ñgya jini am ura, jini ñanna a piyanante ge ndaha elva. Ngyansengye Yaisu jini ñanna wá, zhele ñanna a fantau ge ndaha elva ba lanje. Baɗemme á emnde tá maga ba najipu-aara.

¹⁵ Amá ta bantsa emnde umele wá: «A vantaá ba *Bailjaibul slekse á shaitaine-aha hákuma á ñgya jini-aha ñanna.»

¹⁶ Emnde umele zlaɓe ádalije, ta de tsagwaɗa Yaisu áte elva wá, a ba itare tá elvan ge ñane: «Máki a ɓelakaa ba Dadaamiya wá, marañeránmárá najipu palle, ganakini ná diyeddiye átekwa.»

¹⁷ Amá kertenj diyeddiye Yaisu názu ta sawa an ñane am ire. Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Baɗemme á sleksire, máki tarapsete emnde gergere buwa am kwara ñanna, tá ankwá dagala am dagave-aatare wá, sleksire ñanna ba badzavbadze, ba bere-aha-aatare keni tá kyabanaakyaba baɗemme.»

¹⁸ Ba duksa palle ge Shaitaine keni. Máki gevge ni á wava ba ñane áte ire-aara wá, á zláá estara kwara-aara á de katafke? Aɗaba kwa bantsa kure, a vitaa ba slekse á shaitaine-aha hákuma áte jini-aha.

¹⁹ Máki estuwa wá, a vatertaa ware kena hákuma á ñgya jini-aha am ura ge emnde á kure? Tá kyaná ba emnde á kure shairiya-aara, geni ɓaaka jirire am elva á kure.

²⁰ Yá ndaakur ba jirire, yá ankwá ñgya jini-aha á ba an hákuma na a vitaa Shedekwe á Dadaamiya. Amaana wá, samsa ba Dadaamiya an sleksire-aara ásezekure.»

²¹ Yaisu ankwá á slá Shaitaine an slendzeɗa, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki ñgwadapsengwaɗe slendzeɗa, ankwá á ufa há-aara wá, ɓaaka názu á geja kazlanja na am huɗe á há ñanna.»

²² Amá má daaduwa edda una jauje ge ñane an ndzeɗa wá, ba náza a erwa-aara keni á lyanvulye baɗemme, á halesehale kazlanja-aara baɗemme, tá de zaná antara emnde-aatare.

²³ «Daaci ma ware una ɓaaka an ya keni, ñane kelaade-aaruwa. Ma ware una á meliyuka ge jáhá emnde na, ñane ba slezadaterzaɗa.»

*Eptsá á jini á dem urimagwe
(Mat. 12:43-45)*

²⁴ «Má sesse jini am ura wá, á de ja ɗaba á ba am kaamba, ge tataya puwansepuwe. Máki shanka wá, á bánba jini ñanna, ambane yá eptsá á dem bere-aaruwa na ya segashe am huɗe-aara na.

²⁵ Má eptsapta wá, á de berá ba bere an hyaɗa, an tsatse tseɗanje.

²⁶ Daaci á zláá-aara, á de ɗaha jini-aha umele na jaruje ba ge ñane an mandzawire na vuye, tá sawa, tá se njá am huɗe-aara. Am iga-aara wá, edda-aara á gev ambane ba una ndza am zunjwire na.»

Higa jirire

²⁷ Ba zlauzle Yaisu am tsáká elva ñanna wá, a ba mukse umele á ba am nalga ñanna á elvan ge ñane á ba an ka kwara: «Mukse na ni a sepakaa am huɗe-aara, a faku uba-aara na wá, higa yaikke ge ñane!»

²⁸ Amá a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Higa yaikke wá, ba náza á emnde na tá cená elva á Dadaamiya, tá ankwá emmága na.»

*Najipu na a marsaa Dadaamiya áte Yaunas
(Mat. 12:38-42)*

²⁹ Am tá ankwá far ba jáhá ge emnde áseza Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Amá emnde a zamane na wá, ta mandzawe-aha váyya! Itare tá ankwá ndava ba najipu ge

diyise átekwa, máki a béliyaa ba Dadaamiya, amá tá shanka dekidefeki, hyaahya ba una tá anjka ndaaná áte Yaunas werre na.

³⁰ Adaba ba seke una ni Dadaamiya a marse hákuma-aara am Yaunas werre á katafke a emnde a *Niniwe na wá, watse ba duksa palle am *Ura á emnde bademme keni á katafke á emnde a zamane na.

³¹ Vaci shairiya wá, anjka slekse mukse, watse a mbedateraambeda emnde a zamane na. Adaba njane kwaye ndza a tseta am pute, a se cena waazu á Suleymanu sle-ilmu jipu. Amá náwa anjka edda una jauje ge Suleymanu kina, kure kwá ceneka.

³² Zlabe ádaliye, vaci shairiya wá, emnde a *Niniwe keni tá de mbedateraambeda emnde a zamane na. Adaba itare, am sarte na cenarácena waazu á Yaunas wá, magarnaamaga tuba. Amá náwa anjka edda una jauje ge Yaunas kina, kure kwá manjka tuba.»

Parakkire na áte vuwa

(Mat. 5:15; 6:22-23)

³³ «Baaka ura, máki mbantembe kárá á fanus-aara ni, á shebanve am ice á duksa umele, bi á unjbar darau. Estuweka. Kárá á fanus wá, tá zlejelaná á ba áte tate-aara, lauktu emnde na tá dem huđe á bere njanna, tá nanna ice parakke.

³⁴ Ice á njá wá, ba seke kárá á fanus ge vuwa á njá. Má lapiya ice á njá wá, bademme á vuwa á njá ba parakke. Amá má shagerka ice á njá wá, vuwa á njá bademme á ba am tabedammire.

³⁵ Adaba una njanna maa, sey ká fá hyema ba shagera, ganakini parakkire na am ka na, a nyefka tabedammire.

³⁶ Daaci máki bademme á vuwa á njá ká á ba am parakkire, baaka tate na am tabedammire wá, baaka tate na ni ká nanka keni áte ka, ba seke kárá á fanus anjka á maraká parakkire-aara.»

*Yaisu a balaterse zlad'a-aatare ge *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraita*

(Mat. 23:1-36; Mark. 12:38-40)

³⁷ Am sarte na zlauzle Yaisu am tsáká elva-aara maa, a naba dante ge ura *Farisa umele, ge de zá dafa am mba-aara. A naba duhe ge Yaisu, á de zá dafa na.

³⁸ Á maga ba najipu ura Farisa na áte Yaisu, adaba a naa Yaisu baraaka erva lauktu á zá dafa.

³⁹ Amá a ba Yaisu á elvan ge njane: «Kwaye kwa mága á kure *Farisa-aha: Kwá bára iga á náza sha duksa antara tasa-aha á za duksa á kure, amá am huđe á kure wá, kwa neyle-aha an tsaka ire, kwa emnde a mandzawe ba kure.

⁴⁰ Amá kwa uce-aha degiya kure! Máki a nderanaa Dadaamiya iga á duksa, huđe-aara wá, a nderanaa njane ka emtu?

⁴¹ Kure wá, vawaterterva kure ba náza za ge talaga-aha antara názu tá shushe, kure kwá gev ba emnde cufedcfe, ma am uwe keni.

⁴² «Watse zlad'a ge kure Farisa-aha, adaba d'ále-aha, tara d'ále á minti antara daugdza ira d'ále-aha umele wá, kwá anjka vante luser-aara ge Dadaamiya. Amá tara jirire antara wayavire áte Dadaamiya wá, kwá maganá an iga a erva. Mbate keni ma andze kwá maganá á ba antara una-aha njanna, baaka una kwá yanseye.

⁴³ «Watse zlad'a ge kure Farisa-aha, adaba kwá kátá ba sled'e na ni átire ge náza á emnde bademme na am mashidi, kwá kátá emnde tá gakur use an ga ire am dagave á zlamaha.

⁴⁴ Watse zlad'a ge kure! Adaba kwa ba seke irekhya-aha na diyarka emnde, tá naba zlálá átekwa na.»

⁴⁵ Daaci a ba malum á *tawraita umele á elvan ge njane: «Malum, názena ká tsakaná ka na wá, ká zlazlajerá antara ba njere.»

⁴⁶ «Ba estuwa,» a ba Yaisu, «Watse zlad'a ge kure keni, kwa malum-aha á tawraita! Adaba kwá faterar gwatame dem'deme, amá kure wá, á ba an gulanda á kure keni kwá melateruka ge sepa gwatame njanna.

⁴⁷ Watse zlad'a ge kure, adaba kwá anjka nderaná kure irekhya á nabi-aha werre na ta cebanaa eggye-aha á kure.

⁴⁸ Kwá anjka maraná an una njanna, ganakini hayakuranhaya slera á eggye-aha á kure. Ta cebanaa itare nabi-aha á Dadaamiya, kwá tsatsaná kure irekhya-aha-aatare.

⁴⁹ Adaba una njanna, a ba Dadaamiya Edda á ilmu: Watse yá bela nabi-aha-aaruwa, antara emnde a bela-aaruwa, amá watse tá de cebá emnde umele-aatare, emnde umele wá, tá de shateru ba zlad'a.

⁵⁰ Daaci bademme á uzhe á nabi-aha na ndza ta cebatera an cebá daga am fakte á duniya na, á ba am mbiye á emnde a zamane na.

⁵¹ Daga emtsa á Habila, sem emtsa á Zakariya bademme. Zakariya na wá, yá ndahá elva á Zakariya na ndza ta janaa am dagave á tara bere cufedfe antara duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na. Una yá ndaakur ba jirire: Bademme á uzhe á emnde njanna á ba am mbiye á emnde a zamane na.

⁵² «Watse zlaɓa ge kure, malum-aha á *tawraita! Adaba kwa lyevaa egdza a tsekweram á wera tate á shá diya, kure keni kwá duka á dem huɗe-aara; emnde na tá kátá demda na keni, kwa piyaterante.»

⁵³ Sessa Yaisu am tate njanna, anƙwa á zláá maa, malum-aha á tawraita antara Farisa-aha, ta ɗabanaa an elva gergere, ta ndavanu elva-aha gergere kwakya,

⁵⁴ ge tsagwadanaa an njane.

12

*Fá hyema am baakire á jirire na tá maganá *Farisa-aha*

(Mat. 10:26-27)

¹ Am sarte njanna maa, jammeje nalga áza Yaisu wá, ma debu wanyara keni ta hyephye, tá zláá á ba áte sera-aatare. Ba wera we-aara zuɗɗwe wá, a ndaater ba ge pukura-aha-aara emtsaade, a ba njane á elvan ge itare: «Tɗufantsufa ire á kure átuɗe shahi á makala á *Farisa-aha. Amaana wá, baakire á jirire na tá maganá itare.

² Adaba baaka duksa na an shebe kina, á de shebaaveshebe mazla-aara. Baaka duksa na ni nasherire kina, tá de diseka emnde.

³ Yá bakurná adaba una njanna, bademme á názena ni kwá ndaaná kure an shebe kina, tá de cenáncena emnde ba parakke. Názena kwá ndaaná kure kina á dem hyema antara ura umele keni, watse tá cenáncena emnde bademme, ba seke ta balanaa an bala á dem huɗe á ekse.»

Kuvaukuva ba Dadaamiya palle

(Mat. 10:28-31)

⁴ «Ya ndaa ba kure emnde-aaruwa: kuvauka emndimagwaha na ma ta ceɓaa ba shifa á kure keni, baaka názu tá maganá itare áte kure mazla-aara na.

⁵ Edda una kwá kuvaná kure wá, edda una ni an hákuma á já shifa am duniya na, zlaɓe ádaliye an hákuma á dakurá á dem kára á jahanama. Názu yá bakurná iya wá, kuvaukuva ba njane palle.

⁶ «Njedu-aha ilyeɓe tá velan ba ge kwaɓa buwa ka emtu? Amá baaka una a viyanaa Dadaamiya ba palle-aatare keni.

⁷ Ba duksa palle ge kure keni. Ba úɗje á ire á kure keni an kezla bademme áza Dadaamiya. Gazlawka ɗekidɗeki, kwá an daradza ba kure arge njedú-aha njanna, ma wanyara keni.»

Yaa Yaisu bi ndaase parakke geni ba njane una Yaakadada

(Mat. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ «Una yá bakurná ba iya; ma ware una sheɓaaka, a enndaha ba parakke á katafke á emnde, ganakini ya Yaakadada-aara wá, iya *Ura á emnde bademme keni, yá de enndaha ba parakke á katafke á malika-aha á Dadaamiya, ganakini njane ura-aaruwire.

⁹ Amá edda una yiyaaya á katafke á emnde wá, iya keni yá de yanaaya edda-aara á katafke á malika-aha á Dadaamiya.

¹⁰ «Máki ura a ndaase elva mandzawe áte *Ura á emnde bademme wá, á naba yanarye Dadaamiya haypa-aara. Amá edda una, má a ndaase elva mandzawe áte Shedekwe Cufedfe wá, baaka yanarye ge njane ɗekidɗeki.

¹¹ «Má watse darákurda á de katafke á shairiya wá, ma ta dákurá á de katafke á male-aha am mashidi, ma ta dákurá á de katafke á male-aha á ekse, ma ta dákurá á de katafke á slekse-aha keni, a wakurka lyawa ɗekidɗeki. Dzamauka ire á názena kwá de ndaaná kure, ge lyá ire á kure.

¹² Adaba á de bakuranba Shedekwe Cufedfe á ba am sarte njanna názena kwá ndaaná kure.»

Naraje an sleberba na uce

¹³ Á ba ura umele á elvan ge Yaisu, á ba am jahava wá, «Malum, ndaandaa seke ge egdza emmerwa a teɗanjeransetege waráta á eddenjere na.»

¹⁴ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Ya ndaa ba ka ura-aaruwa, a givaa ware narkali á kure bi sletagakurá waráta ge kure?»

¹⁵ Daaci a ba njane á elvan ge emnde bademme: «Faufa hyema ba shagera am elva a gaa nalmane. Adaba emtakire á njá wá, tá shaná an nalmane ka, una ma edda-aara a shaa nalmane ba seke uwe keni.»

¹⁶ Daaci a vaterte naraje na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Aɲkwa sleberba umele kwakya fe-aha-aara, a herdáa hiya kwakya.

¹⁷ A ba ɲane am ervaunɲe-aara: Kina mu, yá de puwaná áme hiya-aaruwa na, aɓaba ɓaaka slede mazla-aara.

¹⁸ A ba ɲane: Názena yá de maganá ya kina wá, sey yá kyáɓá kuvere-aha-aaruwa na, yá nderá una safadde, lauktu yá gyega hiya-aaruwa na á dem huɗe-aara, antara duksa-aha-aaruwa umele baɗemme.

¹⁹ Estuwa wá, yá banba am ire-aaruwa, ganakini ɓaaka lambe-aaruwa, ɓaaka zlakta á nalmane-aaruwa, ma yawe wanyara keni yá zá ba ɲane. Yá naba banánba ge ire-aaruwa, ganakini geɗafaktegeɗa mazla-aara, naba ezza, essha, ɓaaka lambe á ɲa.

²⁰ Amá a ba Dadaamiya á elvan ge ɲane: Ekka ka uce! Á ba an vayiya na, yá dánda shifa á ɲa. Daaci baɗemme á nalmane ɲanna ka jahanán ge ire á ɲa na wá, watse á zaná ware?»

²¹ Yaisu a far elva na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ba duksa palle ge edda una ni á jahanán nalmane ba ge ire-aara, amá am ice á Dadaamiya wá, talage ba dey.»

Dzamauka ire an kazlaɲa á duniya
(Mat. 6:25-34)

²² Daaci a ba ɲane á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá bakurná aɓaba ba una ɲanna: Dzamauka ire an názena kwá de zaná kure, bi kazlaɲa na kwá de tsekwaná áte vuwa á kure.

²³ Aɓaba yaikka ba shifa arge náza za, yaikka ba vuwa arge nanɲyuye.

²⁴ Zharauzhárá á ba áte zalke-aha. Wallá tá já duksa ka, tá icáná á dem bere ka, tá an tate á sheɓa duksa ka, tá an kuvere ka, uwe ka, á geláterá ba Dadaamiya. Yaikka ba kure ka arge yiye-aha ɲanna emtu, a jakurma ahe?

²⁵ Ware am kure, á dzegwándzegwa slaɗwa shifa-aara ba cekwaanɲuɗi keni an dzámá ire na á maganá ɲane?

²⁶ Máki diyakurdiya ganakini ɓaaka názu kwa dzegwanaa kure ba una cekwa keni wá, kwá dzamán ge uwe ire á umele?

²⁷ Zharauzhárá zlaɓe áɗaliye áte ugbene-aha áte másá, tá maga slera ka, tá há zane ka, uwe ka. Amá yá ndaakur ba jirire, ba Suleymanu an kwakyire á nalmane-aara na keni ndza tsekwámka am zane na ni zariya, ba seke zariyire á palle á ugbene-aha ɲanna keni.

²⁸ Másá na bá nána emnde vatena aɲkwa am kaamba, amá makuralla tá fanu ge kárá ni, Dadaamiya á tsekwaneme á ba an tsekwa am ugbene-aha, sakwa kure emtu, máki cekwire á fetarfire ka?

²⁹ Dzamauka ire á názena ni kwá de zaná kure, antara názena kwá de shaná kure ɗekideki.

³⁰ Sey ba emnde a duniya na ɗabarka Dadaamiya na una tá njá á ba dzámá duksa-aha ɲanna. Amá kure wá, magauka una ɲanna. Diyaadiya Eddekure ganakini kwá an wedere á duksa-aha ɲanna keni.

³¹ Kure wá, duksa zunɲwe na kwá maganá kure wá, tatayautátaya kure ba njá am *kwárá á Dadaamiya, á de vakurteva ɲane duksa-aha umele na keni.»

Berbire na am samaya
(Mat. 6:19-21)

³² «Kure walda cekwa, a wakurka lyawa ɗekideki. Aɓaba Dadaamiya a wayakurante de njá am zlanna-aara ge kure an ervaunɲe-aara palle.

³³ Naba valawuvála kazlaɲa á kure baɗemme, tegawatertega shunɲu-aara ge talage-aha. Magawanánmaga partamami na ɓaaka báɗza-aara ɗekideki na ge ire á kure, jahawanánjáhá nalmane na á iceka ɗekideki na ge ire á kure am samaya. Aɓaba am samaya wá, ma neyle, ma weshege keni, ɓaaka una ni á shanaasha ɗekideki.

³⁴ Aɓaba am tate na ni átekwá nalmane á ɲa wá, ire á ɲa keni á ba am tate ɲanna.»

Walaadī-aha na ni tá tsákwá ba hyema na

³⁵ «Iɲɲawáɲseɲɲawáde ba shagera, njawinja á ba am niya ge mága slera á kure, kárá á fanus á kure a njinja á ba an mbe.

³⁶ Walaadī-aha, má dedde zánwe-aatare á dem tate á larusa wá, itare tá tsákwá ba hyema, geni ma a saa am laukte-ara keni, má janteja paare á bere wá, tá se weranantewera ba watsewatse. Daaci kure keni gawevege ba seke itare.

³⁷ Yá ndaakur ba jirire: Watse higa yaikke ge emnde na má a se berateraa zanwe-aatare, tá á ba am niya-aatare na. Watse á tsekwentsekwa ba ɲane am kazlaɲa á tega ɗafa, watse á vatertá ba ɲane an erva-aara slede antara náza za.

³⁸ Ma a saa an huɗe á vayiya, ma a saa dedde am huɗe á vayiya keni, máki a se berater tá tsákwá ba hyema wá, jaterja geɗa ge emnde ñanna.

³⁹ Anƙwa duksa palle, diyaweddiye ba shagera: Máki diyaadiya edda á há sarte na ni watse á sawa neyle átekwa na wá, á yánka ni á demda neyle am mba-aara ɗekideki.

⁴⁰ Kure keni ba estuwa, sarte na ni watse iya *Ura á emnde baɗemme yá de sawa átekwa na wá, diyakurka. Daaci njawinja á ba am niya á kure.»

Sleslera na dzayye ervaunɗe-aara, an una danjwe ervaunɗe-aara
(Mat. 24:45-51)

⁴¹ Daaci a ba Piyer á elvan ge ñane: «Yaakadada! Naraje na ká ndaaná á ba áte ñere emtu, áte emnde baɗemme he?»

⁴² A ñwanante ge Yaakadada, a ba ñane á elvan ge ñane: «Sleslera-ara ñane dzayye ervaunɗe-aara, sleɗkale zlaɓe áɗaliye na? Ba edda una ni má zanwe-aara a yanaa huɗe á há-aara baɗemme am erva ge ñane, á vatertá ñane náza za ge emnde na tá am huɗe á há ñanna baɗemme, á vatertá an laukte-aara na.

⁴³ Higa yaikke ge sleslera ñanna, máki zánwe-aara a se beranaa á ba am slera-aara.

⁴⁴ Yá bakurá ba jirire: Rezege-aara baɗemme keni á fanemfe am erva zánwe-aara ge sleslera estuwa.

⁴⁵ Amá máki bánba sleslera ñanna am ervaunɗe-aara ganakini labára shek-waashekwa zánwe-aaruwa; kwaye ya keni yá maga názena á kataná ire-aaruwa. Daaci a fantau ge magatera palase an já ge emnde a slera á zánwe-aara am huɗe á há, an zála ka, an ñwásha ka, a fantau ge zá názu am huɗe á há, á shá ba mbazla-aara haa á danse am enƙale wá,

⁴⁶ zánwe á sleslera ñanna keni á saasa á ba am sarte na ñane tsakwaaka hyema ɗekideki, tamaaka ɗekideki na. Palase na á se maganná zánwe-aara ñanna wá, náza enndaaka. Ñane keni á de gev ba seke kelaade-aha-aara umele.

⁴⁷ «Zlaɓe áɗaliye, sleslera na diyaadiya názena á kataná zánwe-aara, amá baaka lambe-aara magaaka, ñane wá, watse á shá já ba kwakya áza zánwe-aara.

⁴⁸ Amá sleslera na diyaaka názena á kataná zánwe-aara, a naba magaa názena wayaaka ervaunɗe á zánwe-aara, ñane keni á shansha já, amá ba cekwa. Edda una máki ta vante kwakya, ta de ndavanundave keni ba kwakya. Edda una máki kwakya názu ta fanem am erva ge ñane, tá de ndavanundave keni ba kwakya.»

Yaisu wá, a saa hairire ka
(Mat. 10:34-36)

⁴⁹ «Iya wá, ya saa ba kára á sem duniya. Duksa na yá kataná ya kina wá, a mbetembe kára ñanna ba kinamina.

⁵⁰ Amá wá, anƙwa baptisma-aaruwa umele, sey magiyánmaga emtsaade. Yá dzámá ba ire-aara kina, dem sarte na máki magariyánmaga na.

⁵¹ Emtu sawa-aaruwa á sem duniya na, kwa kurken ya saa hairire ñane? Baaka ɗekideki. Iya, ya se tega ba ye á emnde.

⁵² Á de katafke cekwaanƙuɗi wá, watse emnde ilyebe tá am mba palle, á de tega ye-aatare gergere buwa, emnde keye tá arge emnde buwa, emnde buwa tá dagala an emnde keye.

⁵³ Tá de gyaaveka tara dada an egdza-aara; tara mama keni tá de gyaaveka an gyaale-aara; tara shawle mukse, tá de gyaaveka antara eggyenara.»

Dise nalaama-aha á názena á de magava
(Mat. 16:2-3)

⁵⁴ Daaci a ba Yaisu zlaɓe áɗaliye á elvan ge nalga ñanna: «Ábi kure máki kwa nánná tsettsa kumba am ekte á samaya á kya geɗi, kwá bá: Watse á hyá yawe na ba kina. Ba jirire á magava á ba áte una ñanna.

⁵⁵ Zlaɓe áɗaliye, máki kwa nánná ice á effeya á sawa á sá am pute keni, kwá bá: Watse á sawa ñgudeffire ba watsewatse. Ba jirire á magava á ba áte una ñanna.

⁵⁶ Há! Iyau, nalaama-aha na anƙwa á magava áte samaya an una á magava áte haha wá, diyakurdiya sera-aara baɗemme. Duksa-aha na anƙwa á marakurná Dadaamiya am zamane na wá, diyakurka! Kure degiya baaka jirire á kure ɗekideki.»

Melawemele an sledágala á ña ba watsewatse
(Mat. 5:25-26)

⁵⁷ «Labára kwá taa diseke ba kure an ire á kure duksa na ni watse an unjule-aara na?

⁵⁸ Máki anƙwa sledagala á ña watse á dáka á dem shairiya wá, edduwa ba watsewatse ádezenara, de melawemele á ba am dagave á kure, a ɗarakteka am shairiya. Afába

máki dakemda am erva á narkali-aha wá, itare tá de fakem am erva ge sawji-aha, sawji-aha tá dáká á ba á dem dangay.

⁵⁹ Yá baká ba jirire: Ma a juwaa ba kwaba-aara keni, ká seska áhuwa defekideki, máki pelakseka bademme.»

13

Ba bi mága tuba, bi shá emtsa

¹ Á ba am sarte njanna maa, ta naba duhe ge emnde umele ádeza Yaisu, ta de banaa labáre á emnde a Galili na a cebateraa *Pilaatu ta átire a vante sadake á dabba ge Dadaamiya na.

² A njwaterante ge Yaisu a ba njane á elvan ge itare: «Emnde njanna ta cebateraa estuwa na wá, kwa kurken ta emnde a haypa ba itare arge emnde a Galili bademme emtu?»

³ Estuweka defekideki, una ya ndaakura ba iya. Máki magakurka tuba, kure keni bademme watse kwá emtsa ba seke itare.

⁴ Emtu emnde kelaawa ju tiise na a mbedateraar dzagwavye am Silauwam bademme emtsaremtsá na wá, ta emnde a haypa ba itare arge emnde a Urusaliima bademme emtu?»

⁵ Estuweka defekideki, una ya ndaakura ba iya. Máki magakurka tuba wá, kure keni watse kwá emtsa ba seke itare.»

Naraje an nabugda na á yeka egdzere

⁶ Am iga á una njanna maa, Yaisu a bateraa naraje na, a ba njane á elvan ge itare: «Ankwa ura an mama á nabugda am fe-aara, amá á yeka nabugda njanna. Á duwa á de tataya egdzere átekwa keni, á shánka defekideki.

⁷ Daaci a ba edda á fe njanna á elvan ge edda una ankwa á maganá slera am fe njanna: Icesice náfá na kwaye njane na bademme ádegashe. Náwa yawe keye vatena ni, yá sawa keni ba yá shánka egdzere átekwa, labáre á badziyá fe ba dey?»

⁸ Amá a ba sleslera-aara á elvan ge njane: Ányya emtsaáde vátana zánwe-aaruwa. Yá magantemága kyála, yá puwante nargwa,

⁹ ámbáne watse á yá egdzere am shifa. Máki yaaka zlafe ádaliye wá, lauktu watse mí icesice.»

Yaisu mbanaambe mukse a badzanvaa shaitaine an kwaskwe á puwansepuwe

¹⁰ An kwaskwe á puwansepuwe umele maa, Yaisu ankwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am mashidi.

¹¹ Ay ankwa mukse am mashidi njanna wá, mukse njanna an jini am njane, badzanvebadze jini njanna, yawe kelaawa ju tiise á taa tsemka mukse na ndedéde am zhegela.

¹² Nánná Yaisu mukse na wá, a naba dante. A ba Yaisu á elvan ge njane: «Mbákmbé emmerdzagwale. Ka ba layye mazla-aara.»

¹³ Ba a ndaase una njanna, a puwar erva a barka-aara, ndedéde a naba tsetehe ge mukse na, a fantau ba ge gálá Dadaamiya.

¹⁴ Amá a naba jehe ge ervaunéde edda una njane male am mashidi njanna, a fantau ge tsaketera elva ge emnde bademme, a ba njane á elvan ge itare: «Diyakurdiya ankwa háre unjwahe ge mága slera-aha á kure. Máki kwá kátá lapiyire wá, a mbarakuraambe am háre-aha njanna, amá an kwaskwe á puwansepuwe ka.»

¹⁵ A naba njwanante ge Yaakadada, a ba njane á elvan ge njane: «Amá kure wá, baaka jirire á kure defekideki. Ábi kure kwá ankwa belá esla-aha á kure, antara ezzenjwa-aha á kure an kwaskwe á puwansepuwe, kwá de fateru yawe?»

¹⁶ Ay labára kena mukse na njane keni ba wulfe á Ibrahimia miyenne, tá taa pelanaaka an kwaskwe á puwansepuwe na? Yawe kelaawa ju tiise vátana a njudanaa Shaitaine ma.»

¹⁷ Elva á Yaisu njanna faterarfe zherwe kwakya ge emnde na lyarefka mbe á mukse njanna. Amá emnde bademme wá, ma ware keni ervaunéde-aara ba seke nama. Tá higa arge slera-aha á jirire na a maganaa Yaisu na bademme.

Naraje an wulfe á pilli

(Mat. 13:31-32; Mark. 4:30-32)

¹⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Ba seke estara njane *kwará á Dadaamiya? Yá slaterá an uwe kina?»

¹⁹ Kwárá á Dadaamiya wá, ñane ba seke mága á wulfe á pilli, ura umele a eksante, a de ñeleme am haha am fe-aara. A sesehe, a naba waleta ba nafa, haa yiye-aha ta magaa bere-aatare áte erva-aara.»

Naraje an shahi á makala
(Mat. 13:33)

²⁰ Yaisu a bateraa naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá sláná an uwe zlafe ádaliye *kwara á Dadaamiya?

²¹ Kwara á Dadaamiya wá, ñane ba seke mága á shahi á makala. Á eksevaakse mukse ba cekwaangudí, á puwante ge ukpa tasa keye an wasla, amá á tsantetse shahi á makala na ukpa na bademme.»

We á bere becce
(Mat. 7:13-14, 21-23)

²² Yaisu ankwá á maga shula á dem Urusaliima. Am shula-aara ñanna maa, ankwá á tsatse am berni-aha gergere antara am makwata-aha gergere, ankwá á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

²³ A duhe ura umele ádezeñara, a ba ñane á elvan ge ñane: «Malum, ba jirire watse ba cekwa emnde na tá lyelye shifa-aatare na emtu?» A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane:

²⁴ «Naba dawemde á kya we á bere becce. Yá bakurá ba jirire, kwakya emnde na tá kátá demde na, amá watse tá dzegwánka.

²⁵ «Má watse tsetse edda á há, a zleñte bere-aara an tsekweram ni, zlafe kure kwa tsatse á ba gashe wá, ma kwa fantau ge já we á bere, kwá dáhá: Yaakadada, Yaakadada, werañerantewera bere keni, á de lyevka mazla-aara. Á de bakurá: Ma kwa emnde-ara keni, diyanakurka ya. Zlalauzlálá.

²⁶ Watse kwá baná: Degiya ba ñere emnde na ndza mi zaa duksa ba kerdé, mi shaa yawe á miya keni ba kerdé, ka kwarañerse elva á Dadaamiya áte we á laye-aha am ekse á ñere na.

²⁷ Názu á de ñwakurantá ñane wá, á de bakurá ba: Ma kwa emnde-ara keni, diyanakurka ya. Bademmire á kure, kwa emnde a mága haypa, a nanákurka áhuna dekideki, zlalauzlálá á dem tate á kure!

²⁸ Daaci kwá de kyuwá á kure áhuwa, kwá de kerdá slare ge zlađa. Amá kwá zhárá tara Ibrahimia antara Isiyaaku an Yakubu ira nabi-aha bademme tá am zlanna á Dadaamiya. Amá kure wá, puwarakurvepuwe ádegashe.

²⁹ Watse emnde tá kela á sawa am gedí, á sawa am yala, á sawa am pute, ira á sawa am manem bademme, tá de zá emtakire am zlanna á Dadaamiya.

³⁰ Ay degiya, emnde na tá á kataliya itare kina, emnde umele-aatare watse ta emnde a katafke ba itare. Emnde na tá á katafke itare kina keni maa, emnde umele-aatare tá de gevá am kataliya á emnde.»

Elva á Yaisu áte Urusaliima
(Mat. 23:37-39)

³¹ Ba vacite ñanna zlafe ádaliye maa, ta duhe ge *Farisa-aha umele ádeza Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ezzlálá, dándá ire á ña áhuna, adaba ankwá á tsagwadaktsagwadá sleksu *Hirudus á já shifa á ña ba dekideki.»

³² A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «De bawanánba ge maskwata á kure ñanna wá, iya ñaaka lambe-aaruwa, náwa yá maga ba slera-aaruwa. Yá ankwá ngyá jini-aha am emnde, yá ankwá mbá emnde na lapika vuwa-aatare, zlafe kwakya slera-aaruwa, vatena, makuralla, dem wergekse, lauktu yá zlanazle.

³³ Amá vatena, antara makuralla, dem wergekse na wá, zlafe yá maga ba slera-aaruwa emtsaadé am shula-aaruwa ge dem Urusaliima. Adaba á zlayánka ge nabi á Dadaamiya ganakini tá janá ágashe, sey am Urusaliima.

³⁴ «Urusaliima, Urusaliima, ekka ka cebaa nabi-aha, ka cebaa emnde na a belateraa Dadaamiya an nákwá! Ser kwakya una yá kátá jema emnde á ña ásezerwa ba seke náza á mama á ukkula, máki á jaha egdzara-aara á dem ekte á zlabake-aara. Amá kwalakefkwale.

³⁵ Kina wá, yanakuraaya mazla-aara. Yá ndaakur ba jirire, kwá puweteka ice á kure áte iya mazla-aara, dem sarte na ni watse kwá bánba ba kure an we á kure ganakini, a gangá Dadaamiya barka ge edda una a sawa an zhera á Yaakadada na.»

¹ An vaci puwansepuwe umele maa, d'aaanted'aha Yaisu am mba á palle á male-aha á *Farisa-aha ge de zá d'afa. Bademme á emnde na ta d'aaterterte am mba á male njanna tá fá ba hyerna áte Yaisu.

² Ay an'kwa ura lapika, vuwa-aara bademme an sháfá maa, a njehe á ba á katafke á Yaisu.

³ Daaci a ba Yaisu á elvan ge malum-aha á *tawraita, antara *Farisa-aha na tá an'kwa áhuwa: «Am tawraita mu, an'kwa emtu baráma ge mba ura lapika an kwaskwe á puwansepuwe, emtu an piya he?»

⁴ Amá njwaranarka d'ekid'eki, ta d'fu ba we-aatare. Mazla-aara Yaisu a naba njanaahe zhel na, a mbanaahe, a belanaahe, «Ezzlálá á ña,» a ba ñane á elvan ge ñane.

⁵ A ba ñane á elvan ge itare: «Kina kure, máki mbed'emmbeda egdza á kure, bi esla á kure am suwa an kwaskwe á puwansepuwe, kwá zhagadeka emtu á de sansese?»

⁶ Dzegwaránka vante jawápa d'ekid'eki.

Tá dzeganá estara slede, tá d'aana estara emnde

⁷ Daaci náanna Yaisu ganakini emnde na ta d'ahateraa á de zá d'afa njanna, ma ware keni á dzera ba slede na á kataná ñane ge njá am huđe-aara. A naba vaterte naraje na ge itare bademme, a ba ñane á elvan ge itare:

⁸ «Máki d'aarakted'áhá á dem muñri á larusire wá, de njeka am slede na ni an d'arádza arge slede-aha umele na d'ekid'eki. Ad'aba diyar'ka ámbane d'aarakted'áhá ura male jauje ge ekka an d'arádza,

⁹ daaci edda una a d'aakurd'áhá na á de baká: Tsetse, yanánya slede njanna ge male. Daaci ká de tse an zherwe, á dem slede na baaka d'arádza-aara d'ekid'eki na.

¹⁰ Arge una njanna wá, máki d'aarakted'áhá á dem jeba á tate njanna wá, de njinja ká á ba am slede na ni baaka d'arádza-aara d'ekid'eki na. Má samsa edda una a d'aakdaa na, á se baká: Labára ura-aruuwa! Sawa náwa njinja am una. A se vakte slede na an d'arádza jipu na. Daaci una njanna á gev d'arádza palle ge ekka á katafke á emnde na kwá zá d'afa kerde.

¹¹ Ad'aba ma ware una a kantaa ba ñane ire-aara na, tá de ganaage edda-aara. Amá edda una ni a gaa ire-aara wá, tá de kananteka.»

¹² Am iga á una njanna maa, a ba ñane á elvan ge edda una a d'aaná á dem mba-aara njanna: «Máki ká d'áhá emnde ge se zá d'afa am mbá á ña, bi ge se zá masane am mbá á ña wá, daaterka emnde na ni watse tá dzegwándzegwa d'aakted'áhá ka keni, tá de pelaksepele na. Ma slakate-aha á ña, ma egdzar mama-aha a ña, ma vara-aha a ña, ma emnde a riya á ña keni, máki ba ta emnde a berba, d'ahaeka jeba á emnde njanna d'ekid'eki.

¹³ Máki ka magaa muñri á ña wá, d'aaterd'áhá ka ba talága-aha, emnde a dere, antara lipa-aha umele, ira wulfe-aha.

¹⁴ Daaterd'áhá ka ba jeba á emnde njanna, watse ká higetehiga, ad'aba itare tá dzegwánka pelaksepele duksa á ña. Daaci á de pelaksá ba Dadaamiya, vacite na má tsartertete emnde a mága shagerire am faya.»

Naraje an muñri yaikke a gyanaa ura male

(Mat. 22:1-10)

¹⁵ Ura umele am dágave á emnde a zá d'afa antara Yaisu na, ba a cenaa una njanna wá, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Edda una watse á de zá una am zlanna á Dadaamiya na, watse higa yaikke ge ñane ka?»

¹⁶ Yaisu a vante naraje na, a ba ñane á elvan ge ñane: «An'kwa ura male a gyaa muñri yaikke am mba-aara, a detaa emnde keni ba kwakya ge de zá muñri njanna.

¹⁷ Hyephye laukte a zá d'afa á muñri njanna maa, a naba belaa slebela-aara, a ba ñane: De bateranba ge emnde-aaruwa na a sarsawa, duksa bademme an tsatse mazla-aara.

¹⁸ Amá bademme á emnde na a d'aateraa ñane njanna, ma ware keni a fantau ba ge slápala, geni á taa daaka. A ba zunjwire-aatare: Ya shekuve fe ájwaslire, yá de ezzhárá. Ad'aba una njanna yá taa daaka. De banánba: Tasle-aara, a yiyaarye.

¹⁹ A ba ura umele: Iya ya shakuve esla-aha kelaawa, yá de salatersála. Ad'aba una njanna yá taa daaka na. De banánba: Ba tásle-aara a yiyaarye.

²⁰ A ba ura umele zlahe adaliye á elvan ge slebela na: Iya wá, yá an larusa am bere, zlahe ba unjule a gaa gyaale-aaruwa njanna, yá taa daaka ya. De banánba ba estuwa.

²¹ Daaci slebela na ba eptsaa-aara á dá, a danaa nara-aatare ge zánwe-aara. Amá jaaja ervaun'ge edda á há jipu. A ba ñane á elvan ge slebela-aara: Ezzlálá ba watsewatse á dem huđe a ekse, de ejja d'ába áte we á layye-aha, ma ka bera talaga-aha-ara, ma ka bera emnde a dere antara lipa-aha-ara, ira wulfe-aha, d'aaterd'áhá bademme ásehuna.

²² Cekwaanḡudí wá, eptsaptsa slebela na áseza zánwe-aara, a ba ḡane á elvan ge ḡane: Baḡemme magannaamaga názena ka ndaaná ka, amá zlaḡe ba nja sleḡe-aha na baaka emnde am huḡe-aara. Shagera, a ba zánwe.

²³ A ba zánwe á elvan ge ḡane: Ezzlálá á dete mákwáta-aha, de edḡába we á baráma, we á baráma, antara unḡule-aha, ma ka shaa ware keni naba sánsa á ba an ndzeḡa, geni a naatená huḡe á há-aaruwa baḡemme.

²⁴ Amá emnde na ya ḡaaterḡáhá, kwalarevkwale na wá, ba palle-aatare keni á fuka ḡafa-aaruwa mazla-aara. Elva-aaruwa una ge iya.»

Tá gevá estara pukura-aha á Yaisu

(Mat. 10:37-38)

²⁵ Kwakya nalga á emnde, ta daa ḡaba Yaisu. Amá a eptsavte ge Yaisu ádezetare, a ba ḡane á elvan ge itare:

²⁶ «Iya wá, baaka ura á dzegwándzegwa ḡabidaba, máki edda-aara yánka dzámá edḡeḡara, emmeḡara, mukse-aara, egdzara-aara, egdzar mama-aha-ḡara zála antara ḡwásha, ira ire-aara ba ge ḡane.

²⁷ Ma ware una eksanteka dzanḡala-aara ge ḡabidaba, edda-aara á taa gevka pukura-aaruwa.

²⁸ Anḡwa duksa palle, cenawáncena ba shagera. Baaka ura á fantau ge nderá dzagwavaye, máki zlauka am lasáfi-aara ba shagera.

²⁹ Edda-aara, má magaaka una ḡanna wá, á naba fantaufe, amá á taa zlaanaaka baḡemme. Daaci baḡemme á emnde na tá zhára slera-aara ḡanna, tá dzáká ba ḡane.

³⁰ Tá de bánba emnde geni, máki ba baaka nalmane-aara mu, a fantau ge uwe ba dekiḡeki.

³¹ «Ba duksa palle ge slekse á larde keni. Máki tá wava an ukfeḡara wá, sey a puwa sawari am ire-aara emtsaḡe ba shagera, máki á dzegwándzegwa de wava an emnde-aara debu kelaawa na, antara slekse na á siyanuye an emnde debu kul buwa.

³² Máki a nanna watse á dzegwánka wá, ba zlaḡe kelaade-aara yiyiye an ḡane wá, á puwa emnde-aara ádezeḡara, ge ndavanundave názena á kataná ḡane, lauktu tá emtsanámtsa wava ḡanna.

³³ Ba duksa palle ge kure keni. Baaka ura á dzegwándzegwa gev pukura-aaruwa, máki yánka baḡemme á duksa na am dalbe-aara.»

Elleḡa na baaka nampire-aara mazla-aara

(Mat. 5:13; Mark. 9:50)

³⁴ «Elleḡa wá, duksa ḡgelama. Amá máki elleḡa ḡanna baaka ḡanḡanire-aara mazla-aara mu, tá maganá uwe, ganakini á gevge ḡanḡanje zlaḡe ádalije? Baaka pute dekiḡeki.

³⁵ Máki estuwa, baaka nampire-aara mazla-aara. Ge nyanve nargwa zlaḡe adaliye an ḡane keni, á gevka; ge danaa á ba dem fe keni, baaka nampire-aara, sey tá puwanve á ba degashe. Edda una máki anḡwa hyema-aara wá, a cenevaacena!»

15

Naraje an kyawe na ndza keḡaakeda, sharánsha

(Mat. 18:12-14)

¹ Kwakya emnde a mága haypa antara *emnde a jáhá hadáma se jarammeje áza Yaisu, tá anḡwa cená elva ázeḡara.

² A naba jaterhe ge ervaunḡe *Farisa-aha antara malum-aha á *tawraita, a ba itare am dagave-aatare: «Labára ḡane ge zhele na á lyiya emnde a haypa, á zá ḡafa antara itare?»

³ Yaisu a vaterte naraje na, a ba ḡane á elvan ge itare:

⁴ «Ware am kure, má a keḡaa palle am kyawe-aha-aara deremke, á yánka kyawe-aha kul maselmane ju maselmane na, á de tatayá palle na keḡaakeda na emtsaḡe?»

⁵ Máki shánsha, á eksante á ba an higa áte ye-aara, á sá an ḡane.

⁶ Máki saasa maa, á ḡáhá slakate-aha-aara antara emnde a riya-aara, tá se higa átirpalle, aḡaba a bateraa labáre á higa, a shaa kyawe-aara na ndza keḡaakeda na.»

⁷ Daaci a ba ḡane á elvan ge itare: «Una keni ba duksa palle. Yá ndaakur ba jirire, am samaya wá, kwakya ba higa na arge slehaypa palle na a eptsanve iga ge haypa-aha-aara, arge emnde kul maselmane ju maselmane na, ta bantsa itare, ta emnde jirire, baaka wedere-aatare an mága tuba na.»

Naraje an gursa na ndza keḡaakeda, sharánsha

⁸ «Zlafe ádaliye, mukse máki an gursa-aara kelaawa, amá a eblyantaave palle á ba am bere-aara, á mbanteka kára á ba am sarte ñanna, á ettátaya ba shagera, á hyadese bere ñanna bademme sey má shánsha?

⁹ Máki shánsha wá, slakate-aha-aara antara emnde a riya-aara sey tá cenáncena bademme, tá se higa átirpalle, adaba a bateraa labare á higa, a shaa gursa-aara na ndza kedaakeda na.

¹⁰ Una keni ba duksa palle. Yá ndaakur ba jirire: málíka-aha á Dadaamiya tá higa jipu, máki slehaypa palle a eptsanve iga ge haypa-aha-aara.»

Naraje an egdzere ndza kedaakeda, sharánsha

¹¹ Yaisu a fateraare naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Ankwa ura an egdzara buwa zála.

¹² A ba kudere á elvan ge eddetare wá: Názena ni ma andze njá záná am warata am iga á ña na wá, iya yá kátá náza-aaruwa ba kina eddaaye. Ane, á ba eddetare. A naba daaterte, a tegateraa nalmáne na.

¹³ «Am iga á una ñanna maa, kudere na a gaa ba hare cekwaanjudí wá, a naba jimaa kazlaña-aara, umele a valuhe a puwem shungu-aara am lyiba, puwwe a naba zlalá á dem duniya-aara. Daaduwa áhuwa maa, a de kedaa nalmáne-aara na a shanaa áza eddenjara na bademme, am dákárire ba dey.

¹⁴ Ba ñane keni pacanvepáce nalmáne-aara bademme cátte zlauzle duksa am erva-aara wá, samsa waya yaikke á sem larde ñanna keni. Palle á názu á eksáná áte erva baaka mazla-aara.

¹⁵ Daaci á tataya slera mazla-aara. A ba palle á emnde a ekse ñanna á elvan ge ñane: Ankwa slera á piya nabezhe-aha am mba-aaruwa, má ká emmága. Wayanwáyá, a ba ñane; a naba duhe.

¹⁶ Ankwa ice-aara am shayawe á duksa-aha na tá vante ganakini á dateran ge nabezhe-aha, amá varanteka baráma á zuze-aara.

¹⁷ «Daaci a fantau ge shá enkale áte nja-aara ñanna, a ba ñane: Emnde na tá maga slera am mba á edderwa ni tá yáná ba itare dafa ni, iya ni á jiija waya áhuna!

¹⁸ Ambane yá tsetse, yá eptsá á dá. Yá de banánba ge edderwa ganakini ya ganu ge ñaneka palle haypa na, amá ya gu haypa an Dadaamiya.

¹⁹ Am nja-aaruwa kina na wá, ba geni tá dakiyá an egdza á ña keni zlayeka mazla-aara, hyainefka. Naba givege ka, a ganevge ba seke emnde a slera á ña umele am hufe á há á ña.

²⁰ Mazla-aara a naba tse, a saa á se mba á eddenjara na.

«Am sarte na saasa herzhantehertzhe há á eddenjára, daga ba zlafe yiyiye, a naba diyeddiye eddenjára, a naba zanvaarehe, hattse a naba tsetehe, a de yainuye, tákwálle a de ñanaahe an erva buwa, á higa arge ñane.

²¹ Daaci: Eddaaye, a ba egdza-aara á elvan ge ñane, haypa-aaruwa wá, ya gaku ge ekka ka palle, haypa yaikke ya guwa an Dadaamiya. Hyanefka mazla-aara ganakini yá gev egdza á ña ádaliye.

²² Amá ba hyema keni fanuka eddenjara na ge názena ankwa tsakaná ñane. A ba ñane á elvan ge emnde na tá maga slera am mba-aara: Dawmbare watsewatse á dem bere, de sawansa záne zariya, antara kimake, ira jadé palle, sawmbare an ñane, tsekwawanemtsekwa am kazlaña.

²³ Dawmbare, de sawánsa dalau na mi gelanaa á ba an niya na, icawantice watsewatse, una mujri yaikke, higaumihiga.

²⁴ Adaba egdza-aaruwa na náwa ñane na wá, ndza ba seke a emtsa an emtsa, ñane kina wá, ba seke a tsete am faya. Ndza kedaakeda ba dekideki, amá kwaya ñane jesaarje. Daaci ta fantau ge mága mujri-aara, higa yaikke am hufe á há-aara bademme.

²⁵ «Amá am sarte ñanna wá, makaji á edda á há ñanna baaka am mba, a dem kaamba. Ankwa á sá maa, á cená ba gusa am mba-aatare, njaanja ganja tá shekela emnde.

²⁶ A naba dfaase palle á emnde na tá maga slera am mba-aatare, a ndavanu elva, a ba ñane: A jaara uwe am mbá á miya?

²⁷ A ba walaadfi-aatare ñanna á elvan ge ñane: Saasa egdza emmeña, eddenja a icante dalau na mi gelanaa á ba an niya na, adaba a shaa egdza-aara ba lapilayye.

²⁸ Mazla-aara a naba icaa ervaupde makaji á edda á há ñanna, a kwaleve ge dem mbá ñanna ba dekideki. Daaci a segashe ba eddenjara an ire-aara, a se slapalana á dem mba.

²⁹ Amá a ba ñane á elvan ge eddenjara: Edda, iya náwa yawe wányarwányara yá magaká ba slera, ba ser palle keni yannaaka elva á ña ni, aley ba ser palle keni vakiteka ba egdza a nawe keni, ganakini njá zuze antara slekate-aha-aaruwa ni.

³⁰ Gevge saasa egdza á ña, ñane wá, a de kecfakaa nalmáne á ña baðemme áte záware-aha ba dey ni, aley ka se icanante dalau na mi gelanaa á ba an niya na áðaliye!

³¹ Ba estuwa egdza-aaruwa, a ba eddetare; Ekka wá, ba jire ba áðeme keni dakeska ðekidfeke. Ay degiya, baðemme á názena am huðe á há na ba náza á ña.

³² Duksa palle wá, shagera ba mi maganaamaga munñri, mi higa. Aðaba egdza emmeña ñanna wá, ndza ba seke a emtsa an emtsa, kina ñane gevge ba seke a tsete am faya. Ndza ba seke a kecfaa an kecfá am kaamba, náwa shanánsa zlaðe áðaliye.»

16

Sleslera na ðiyaadiya fanu hyema ge ire-aara

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Añkwa sleberba umele, an sleslera-aara a yanaa duksa kwakya am erwa. Ta naba sem ge emnde umele áseza sleberba ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane: Degiya sleslera á ña na añkwa á badzaká nalmáne kwakya.

² Daaci a naba ðante sleslera-aara ñanna áðezenjara. A ba nane á elvan ge ñane: Ázara kena ká maganá ka ta se ndindaha na? Máki estuwa wá, viteva lasafi á slera á ña, ká njeka am slera-aaruwa mazla-aara.

³ «Daaci a ba sleslera ñanna am ervaunðe-aara: Kina mu, watse yá maga tara uwe antara uwe kena? Aðaba ðaaka shaige-aara, á ngyingye zanwe-aaruwa am slera. De herða keni yá dzegwánka mazla-aara, ñála keni zherwe.

⁴ A ba ñane: Kina wá, diyandiya názena yá maganá ya, ma ta sise am slera keni, watse tá lyiyilyiya emnde am mba-aatare.

⁵ «Daaci a naba fantau ge ðáhá emnde na zanwe-aara á ðabater gema an palpale. A ndavanu ge edda una a sawa ñane zunñwe: Wanyara gema á zanwe-aaruwa áte ka? a ba ñane á elvan ge ñane.

⁶ A ñwanante, a ba ñane: Waye gaunñauñ mawya deremke buwa. A ba sleslera na á elvan ge ñane: Njinja, puwetepuwa áhuna gaunñauñ deremke, daaci ba seke pelaksepele gaunñauñ deremke.

⁷ A ðante ura umele zlaðe, a ba ñane á elvan ge ñane: Wanyara gema á zanwe-aaruwa áte ka? A ñwanante, a ba ñane: Nalkame buhwa deremke ilyeðe. A ba sleslera á elvan ge ñane keni: Sawa, náwa puwetepuwa áhuna buhwa deremke ufaðe, daaci ba seke pelaksepele buhwa deremke ufaðe.

⁸ «Daaci zanwe a fantau ge gálá sleslera-aara ñanna. Diyaadiya tsa ganakini magaaka jirire am slera-aara, amá a galanaa aðaba ðiyaadiya fanu hyema ge ire-aara á de katafke. Aðaba emnde a duniya na wá, itare diyardiya fanu hyema ge ire-aatare jaruje ba ge emnde na tá am parakkire keni.»

⁹ Daaci Yaisu a farhe zlaðe áðaliye, a ba ñane á elvan ge itare: «Názu yá bakurná ya wá, magamága urire an emnde an nalmáne á duniya na. Daaci am sarte na má watse zlauzle am erwa á kure wá, tá de lyiyakurlyiya am tate na ni á zleka ðekidfeke ni.

¹⁰ Ma ware una a magaa jirire am duksa na cekwa, am duksa yaikke keni estuwa. Amá edda una a magaaka jirire am duksa cekwa wá, am duksa yaikke keni á maga ba ðaakire á jirire ñanna.

¹¹ Aðaba una ñanna, máki magakurka slera an nalmáne á duniya na an unñjule-aara mu, á de vakurta ware nalmáne á jirire?

¹² Zlaðe áðaliye, máki magakurka an unñjule-aara áte nalmáne á emnde mu, á de vakurta ware náza á ire á kure?

¹³ «Baaka ura á dzegwándzegwa magaterá slera ge zanwe-aha buwa átirpalle. Ba bi á de wayete ba palle, á maganá slera shagera, á de yá palle, á mañka slera-aara. Kwá dzegwánka magaterá átirpalle tara slera á Dadaamiya antara tataya nalmáne.»

Magiya áte duksa gergere

(Mat. 11:12-13; 5:31-32; Mark. 10:11-12)

¹⁴ *Farisa-aha, emnde a waya nalmáne na, ba ta cenaa elva ñanna wá, ta naba puwar dzáká ge Yaisu ágire tá epsawepsawa.

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure, kwá ganve ire á kure ba seke kwa emnde a jirire, amá Dadaamiya ðiyaadiya ervaunðe á kure. Aðaba duksa na emnde tá zharán ge yaikkire wá, hyapka ba názara keni áza Dadaamiya.

¹⁶ «Ndza á faterá ba *tawraitá á Muusa, antara wakita á nabi-aha emnde áte baráma á Dadaamiya. Una ñanna shekwaashekwa sem zamáne á Yuhanna slemaga baptisma. Ta fantau á ba am sarte ñanna emnde ge cená labare á higa, elva a njá á ba am *kwará á Dadaamiya. Daaci ma ware keni á wawa an ndzeða-aara baðemme, ganakini á demða ñane keni am kwara ñanna.

¹⁷ Amá wá, á ebylantaaveka ba egdza duksa keni ge názu am *tawraita. Butu ba kedá á tara samaya an haha arge kedá a egdza duksa ba cekwaanġudí am tawraita.

¹⁸ «Ma ware una a belaa mukse-aara, a gaa umele, a magaa ba gwardzire. Edda una a gaa mukse na a segashe am mba á zhele, ñane keni a magaa ba gwardzire.»

Naraje an sleberba an Laajarus

¹⁹ «Ndza anġkwa sleberba umele, á tsekwa ba zane na ni lefedde jipu, kwakya gane-aara na. Ma vaatara keni am mba-aara tá gyeka duksa laake, ñane á zá ba emtakire am mba-aara.

²⁰ Anġkwa zlafe talage umele zhera-aara Laajarus, bademme á vuwa-aara ba wige maa, a de zlavehe áte we á wakyiya á sleberba na.

²¹ Ñane wá, ice-aara ndza am kwácá á dafa na á valya á sawa am erva á sleberba na, ganakini á wazantewaza. Amá itare ta naba fanarhe ge zlađa, kere-aha ta se emtakanaa wige-aha-aara na.

²² Am iga á una ñanna maa, a naba emtsehe ge Laajarus, eksaranteksa malika-aha shifa-aara, ta dáná ádeza Ibrahimia am samaya. Sleberba ñanna ñane keni a naba emtsehe, hedarehedá.

²³ Amá sleberba ñanna anġkwa á maga palasa an tsáká ire am faya. A kante ice am zlađa-aara ñanna wá, á zhárá ba Ibrahimia antara Laajarus ázeñara, ta yiyiye jipu an ñane.

²⁴ A fu hula á ba an ndzedá, a ba ñane: Eddaaye Ibrahimia! Tasle á ña zivarze! Ebbela Laajarus, a de femfa ba we á gulanda-aara keni am yawe, a se ekhyinaakhya nara, yá am zlađa degiya am kárá na!

²⁵ A ñwanante ge Ibrahimia, a ba ñane: Egdza-aaruwa, una wá, baaka kwa mazla-aara. Ká dzamteka ka á ba áte emtakire na ka zanaa ka am duniya, Laajarus a shu zlađa kwakya na! Kina wá, anġkwa á puwansepuwe ñane mazla-aara, ka keni ba ká shá zlađa á ña.

²⁶ Baira deme, anġkwa evege sladde am dagave á miya, ma emnde á ñere una tá kátá dezekure keni, tá dzegwánka; ma emnde á kure tá kátá sezeñere keni tá dzegwánka.

²⁷ A ba zhel ñanna ndza sleberba na á elvan ge Ibrahimia: Máki estuwa wá, ba baaka elva-aara. Amá yá dalide zlafe ádalije ge ñalakñála eddaaye, tasle á ña, ebbela seke Laajarus á dem mba á edderwa am duniya,

²⁸ tá anġkwa egdzar mama-aha-aaruwa ilyebe zála, a de fateremfa am vuwa, ganakini a saremka itare keni á sem tate á zlađa ñanna yá am huđe-aara na.

²⁹ A ba Ibrahimia á elvan ge ñane: Egdzar mama-aha-ña wá, anġkwa *tawraita á Muusa antara wakita á nabi-aha umele tá ndaater waazu ge emnde am huđe-aara wá, itare keni a cenarcena.

³⁰ Amá a ba zhel ñanna: Una á hyepka eddaaye Ibrahimia. Amá máki a tsete ura am faya ni a de beraterbera wá, tá eptsantepts nja-aatare mazla-aara.

³¹ A ba Ibrahimia á elvan ge ñane: Máki ba tá ceneka elva á tara Muusa antara nabi-aha umele wá, ma a tsetaa ba ura am faya lauktu a de ndaaterndáhá keni, tá de maga ba una ñanna.»

17

Elva á vantá ektápaare antara yanaare haypa ge ura

(Mat. 18:6-7, 21-22; Mark. 9:42)

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara wá: «Ganakini a magarka emnde haypa dekiđeki wá, baaka dabari-aara dekiđeki. Amá zlađa ge edda una ni á vatertá ñane ektápaare ge emnde á dem haypa ñanna.

² Ambane ba ta ngudanem nákwá á há hiya am mbiye ge edda-aara, ta puwaterme am haye, arge una ni á vante ektápaare ba ge palle á egdzara keni.

³ Faufa hyema áte ire á kure! Máki a gaku haypa egdza emmeña wá, naba duwa, de ndaandáhá ba shagera. Máki yá dalika á bina wá, naba yanarya.

⁴ Ma a gaku haypa ser vuye á ba áte váha palle keni, máki ba kelaa haypa ni á se slapala wá, ka keni ba ká yanarya.»

Fetarfire seke ice á pilli á hyephye

⁵ A ba emnde a bela tá elvan ge Yaakadada: «Shagera ba ká fanjaraarfe ge fetarfire á ñere.»

⁶ A ñwaterante ge Yaakadada, a ba ñane á elvan ge itare: «Máki hyephye fetarfire á kure ba seke ice á pilli palle wá, ma kwa banán ba ge mama á nafa na kwaye ñane na: Betesebete ire á ña, de tsaatse am haye keni, sey á zlála nafa ñanna.»

Walaadfi-aha wá, ta ba walaadfi-aha

⁷ A ba ñane á elvan ge itare: «Zharauzhárá á ba áte slera á walaadfire: Ware am dágave á kure an walaadfi-aara? Máki walaadfi á ña a de maga slera am fe, bi a de piya, má saasa, ká banánba emtu, sawa zuze duksa?»

⁸ Ábi ká banánka. Ekka ká baná: Mbadfanaambaða kazlaña á ña watsewatse, gyigya masane, siyansa. Máki zanuze ya, lauktu ká de zá náza á ña.

⁹ Ábi baaka ura á slafaná we ge walaadfi adaba fesarfir na a maganaa ñane.

¹⁰ Ba duksa palle ge kure keni. Máki magakurnaamaga názena a fakuraara Dadaamiya wá, diyaweddiye am ire á kure ganakini kwa magaa ba slera á kure, kwa walaadfi-aha.»

Emnde a derve kelaawa a mbateraa Yaisu átirpalle

¹¹ Zlafe Yaisu a ba átire á mága shula ge dem Urusaliima na. Kina wá, daada átakwe á tara Galili antara *Samariya.

¹² Ate nakwe á kwaranaa ñanna maa, anjwa ekse, ba Yaisu keni á kátá dem ekse ñanna, ta se ica ba wafke-aara emnde a derve ta kelaawa, amá ta tsaahé ba yiyye an we á baráma.

¹³ Baðemmire-aatare ta fu hula á ba an ndzeða ge dfaha Yaisu. A ba itare: «Ambarkaana Yaisu, tasla á ña, zanjervarze.»

¹⁴ Daaci a tsaahé ge Yaisu, a zharateraahé, a ba ñane á elvan ge itare: «Zlauzlálá, de marawateránmárá ire á kure ge *liman-aha.» Ba ta eptsá iga, tá anjwa zlála wá, ta naba mbehe baðemmire-aatare.

¹⁵ Anjwa palle am dagave-aatare, ba a belanu ice ge vuwa-aara, nanna ganakini mbaambe wá, a naba eptsá áseza Yaisu ámbéba á gálá Dadaamiya á ba an ka kwara.

¹⁶ A se kezlanaa ugje ge Yaisu, wafke-aara ba teppe áte haha, anjwa á slafaná we an ervaunðe-aara palle. Zhele ñanna wá, ura *Samariya.

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge emnde: «Ábi baðemmire-aatare ta kelaawa na, mbarembé. Labára kena a sawa ba ñane palle?»

¹⁸ Emnde maselmane na, ba palle-aatare keni dzamarka se slafanaa we ge Dadaamiya, sey be wayve na palle degey?»

¹⁹ Daaci: «Tsetse,» a ba Yaisu á elvan ge ñane, «Ezzlálá á da. Mbakaambe fetarfir á ña.»

Sawa á Dadaamiya an sleksire-aara ge gaterve emnde am kwara-aara

(Mat. 24:23-28, 37-41)

²⁰ *Farisa-aha ta ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Watse á sawa vaatara Dadaamiya an sleksire-aara, ge gamive á ba am kwara-aara palle na?» A njwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Njá am *kwara á Dadaamiya wá, tá nanka an ice.»

²¹ Tá bakanka keni: Náwa tate na wá, á kwaraná ba Dadaamiya, bi: Kwaye tate na keni, á kwaraná ba Dadaamiya. Diyaweddiye ganakini kwárá á Dadaamiya ñanna anjwa á ba am dagave á kure.»

²² Daaci a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Anjwa á sawa sarte na ni watse kwá kumetekuma hare-aha na ya *Ura á emnde baðemme yá anjwa antara kure na, amá ba palle keni watse kwá shánka mazla-aara.»

²³ Watse tá bakuránba emnde ganakini degiya samsa kwaye ñane anjwa áhuwa, bi watse tá bakurá: Náwa ñane anjwa áhuna. Amá kure cenauka, daumbarka ðekideki.

²⁴ Adaba má watse yá sawa ya, iya Ura á emnde baðemme wá, watse tá niina emnde ba parakke. Ba seke mága á kárá á rade á fantau am dalbe palle ge ekte á samaya, dem dalbe umele keni tá nanna emnde na wá, sawa-aaruwa keni watse ba estuwa.

²⁵ Amá wá, sey yá shushu zlaða ba kwakya emtsaade, tá de yiyaaya emnde a zamáne na.

²⁶ Ba názena ni ndza ta maganaa emnde am zamane á *Nuhu na wá, am sarte na watse yá eptseyá iya Ura á emnde baðemme keni, watse emnde tá maga ba una ñanna.

²⁷ Am zamane á Nuhu wá, slera á emnde ndza ba shunñula náza za, náza sha, ga larusa, vaterteré gyaale-aha-aatare ge zála. A demaa estuwa Nuhu am paare á yawe, a tsekwaa ge yawe á keða duniya, a keðateraahe baðemme.

²⁸ Am zamane á *Ludu keni ndza a magava ba estuwa. Emnde tá shunñula ba náza zá, antara náza sha, tá shakwa kazlaña, emnde umele tá evvala, tá herða duksa á dem bere, tá ndera bere-aha baðemme.

²⁹ Amá vacite na ni sassa Ludu am *Saudauma wá, Dadaamiya a naba hyateraarhe kárá an weshá an *baraudau á sawa am samaya, a keðateraahe baðemme.

³⁰ Má watse herzhe yá eptsá ya iya Ura á emnde baðemme keni, watse emnde tá maga ba una ñanna.

³¹ «Vacite ñanna wá, edda una ma a beranaa áte ire á bere keni, a tsunja á dem huđe-aara ge hálá kazlanja-aara. Ba duksa palle ge edda una a beranaa am fe, ñane keni a eptseka á sem mba.

³² Diyaweddiye á ba áte mukse á *Ludu.

³³ Edda una a tataya ñezla shifa-aara, watse á keƒanaakeda. Edda una tatayaaka ñezla shifa-aara, ñane á shansha shifa-aara.

³⁴ Yá ndaakur ba jirire, am hare ñanna wá, watse emnde buwa tá zlava áte egdera palle, palle watse yá eksanteksa, yá de yá palle.

³⁵ Nwásha buwa tá há hiya átirpalle, yá de eksa palle, yá yá palle. ((

³⁶ Watse yá bera emnde buwa am fe, yá de eksa palle, yá ya palle.))

³⁷ Daaci ta naba ndavanuhe ge pukura-aha-aara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Witse á magava áme una ñanna Yaakadada?» A ñwaterante, a ba ñane: «A ba am tate na ni anjwa lipa, zaatate-aha tá jaháva á ba ádehuwa.»

18

Naraje an mukse wegyege tá an narkali

¹ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a bateraa naraje na, ge batera a magarmaga maduwa ba kelaazare, a yaranka ƒekiděki.

² A ba ñane á elvan ge itare: «Anjwa narkali am ekse umele, baaka ura á kuaná ñane ƒekiděki, ba Dadaamiya keni ñane á kuveka ƒekiděki.

³ Ay anjwa zlađe mukse wegyege á ba am ekse ñanna, ba kelaazare áseza narkali na, á se bana: Náwa dagalanjerevdagale an ura, maranánmára jirire-aaruwa ge sledagala-aaruwa.

⁴ Am zunjwire wá, narkali na eksarka emtsaafde elva á mukse na ƒekiděki. Amá de shekwaashekwa á yanka mukse na wá, a ba ñane am erwaunđe-aara: Baaka ura yá kuaná ya ƒekiděki, ba Dadaamiya keni yá kuveka ya ice-aara,

⁵ amá mukse na wá, ambane yá maranánmára jirire-aara ge sledágala-aara ñanna, aƒaba á se weshita ire kwakya.»

⁶ A eksetaa elva-aara zlađe ádaliye Yaakadada, a ba ñane á elvan ge itare: «Mándzawe narkali na, kwá cenanceneka názu a ndaana ñane?»

⁷ Daaci Dadaamiya wá, emnde na ni a dzertersaa ñane, yayi vacika tá ázenjára na wá, ñane á shekwaaka ƒekiděki ge marse jirire-aatare.

⁸ Yá ndaakur ba jirire: Á marse jirire-aatare ba watsewatse. Amá má watse yá sawa ya, iya *Ura á emnde baƒemme, watse ba yá se bera emnde na tá an fetarfire am duniya na?»

Naraje an slejaha hadáma, antara ura Farisa

⁹ Daaci Yaisu a bateraa naraje na zlađe ádaliye, á ndaaná áte emnde na tá zhara ire-aatare ta emnde na jirire ba itare, tá epsawa emnde umele na.

¹⁰ A ba ñane á elvan ge itare: «Zála buwa ta de maga maduwa am *mashidi yaikke. Palle ura *Farisa, palle na slejaha hadáma.

¹¹ A tsetehe ge ura Farisa, a tsaahé, a magaa maduwa am erwaunđe-aara, a ba ñane: Yaakadada Dadaamiya-aaruwa, ya slafaká we-aaruwa kwakya, aƒaba ña gergere antara emnde umele. Aƒaba itare ta neyle-aha, ta mándzawe-aha, ta emnde a mága gwardzire. Ususe kwakya aƒaba ña gergere an slejaha hadáma na náwa ñane na.

¹² Iya, ba kelaa maka yá eksa ndera ser buwa, yá anjwa á sakanse luser am názena yá shaná ya baƒemme.

¹³ Slejaha hadáma na keni, a tsaahé yiyiye an ñane, amá ñane wá, ba ketaa ire-aara ge zhara samaya keni magaaka ñane. Daaci a puwanu erwa ge erwaunđe, a magaa maduwa-aara, a ba ñane: Yaakadada Dadaamiya-aaruwa, tasle á ña zivarze, iya ya slehaypa.»

¹⁴ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Tá dá wá, a shanaa ba zhel ñanna mele an Dadaamiya arge ura Farisa na. Aƒaba ma ware una a kantaa ba ñane ire-aara na, sey tá de gánaaga. Amá edda una ni a gaa ire-aara wá, tá de kananteka.»

Yaisu á gaterar barka ge egdzara

(Mat. 19:13-15; Mark. 10:13-16)

¹⁵ Duwa á emnde, ta sanaa egdzara ge Yaisu antara ba egdzara mesheshe keni, geni á puwaterar *erwa a barka, amá naráterna pukura-aha emnde a saa egdzara ñanna wá, ta naba valaterarhe.

¹⁶ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Piyawaterteka, yawaterya a sarsawa egdzara ásezerwa, aƒaba *kwára á Dadaamiya náza á emnde na má garevge ba seke itare.

¹⁷ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware edda-aara keni máki lyevaaka dem kwára á Dadaamiya ba seke náza á egdzere wá, á taa demka dekidefeki.»

Sleberba a se ndava sera á shifa áza Yaisu
(Mat. 19:16-30; Mark. 10:17-31)

¹⁸ A tsetehe ge palle á male-aha á Yahudiya-aha, a de ndavanu ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Malum, diyandiya ganakini ka ura mággwe. Naba ndindaha, yá maga tara uwe antara uwe, lauktu yá shá shifa na á zleka na?»

¹⁹ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Labára ká dahiya an ura mággwe? Baaka ura mággwe máki Dadaamiya-ka palle.

²⁰ Ábi diyakdiya shairiya-aha á Dadaamiya na a ba ñane: Manja gwardzire, jeka shifa, ileka, manja seydire á fida áte ura, dematervedeme tara eddenja an emmenja.»

²¹ A ñwanante ge zhel ñanna, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Una ñanna ñannaanya bademme daga am egdzarire-aaruwa.»

²² A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Una wá, a yakar ba duksa palle: De valuvale názu am rezege á ña bademme, tegatertega shungu-aara ge taláge-aha, ekka watse ká shánsha lafa-aara am samaya. Daaci sawa dabadaba.»

²³ Ba a cenaa una ñanna zhel ñanna wá, a fantau ge dzama ire an tsaka ire, adaba nalmane-aara kwakya jipu.

²⁴ Nanna Yaisu ganakini am dzámá ire zhel na, a ba ñane á elvan ge emnde: «Zlazlada jipu ganakini tá demda emnde a berba á dem *kwára á Dadaamiya.

²⁵ Náwa zlazlada ganakini á dedde názlegwame am biye á lipere, amá zlazlada ba náza á sleberba zlafe ádaliye ge dem kwára á Dadaamiya.»

²⁶ A ba emnde na ta cenanaa an hyema-aatare elva ñanna: «Máki ba estuwa wá, baaka ura á ñezlesenzele dekidefeki.»

²⁷ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Názu á taa gevka dekidefeki áza emnde na wá, áza Dadaamiya ba keski.»

²⁸ Daaci a ba Piyer á elvan ge ñane: «Amá ñere wá, yanjeranya duksa bademme, ganakini ñá daba ba ka palle.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare bademme: «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a yaa há-aara, bi mukse-aara, bi egdzar mama-aha-ñara, bi tara eddenjara an emmenjara, bi a yaa egdzara-aara, adaba *kwára á Dadaamiya wá,

³⁰ kina keni á shansha bademme á jauje ba ge una ñanna, á katafke keni á de sha shifa na á zleka na.»

Yaisu anjwa á sanse ge keyire elva a emtsa-aara antara tsetse-aara am faya
(Mat. 20:17-19; Mark. 10:32-34)

³¹ Daaci Yaisu a dante pukura-aha-aara kelaawa ju buwa, a ba ñane á elvan ge itare: «Duwa á miya á dem Urusaliima kina na wá, názena ta puwetaa nabi-aha áte iya *Ura á emnde bademme na bademme á de gevge.

³² Adaba tá de eksivaksa, tá de vite ge emnde na baaka nadina-aatare, tá de epsawisa itare, tá de zlazlizezlezle, tá de kyefiyem nyaihe am ice,

³³ tá de ziyuze an ja. Am iga a una ñanna maa, tá de zliyaazle shifa-aaruwa ba dekidefeki. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am fáya.»

³⁴ Amá palle a názu ta cenanaa pukura-aha na am elva ñanna baaka dekidefeki. Ázetare wá, maana á elva ñanna seska dekidefeki, cenaranka elva na a ndaateraa Yaisu na.

Ura wulfe shansha ice áza Yaisu
(Mat. 20:29-34; Mark. 10:46-52)

³⁵ Yaisu herzhantehertzhe Yairikau maa, anjwa ura wulfe umele á njá áte we á baráma, anjwa á ñala.

³⁶ Daaci wulfe na á cena ba tá anjwa á degashe emnde. A naba enndáva: «A jaara uwe?» a ba ñane.

³⁷ A ba emnde: «Una anjwa á degashe Yaisu ura Nasarátu.»

³⁸ A naba kante kwára ge ñane: «Yaisu *Egdza á Dawuda, tasle á ña zivarze.»

³⁹ Ta naba valarhe ge emnde a katafke ganakini a dúde, amá ñane a far ká kwára á ba a dem zhegela: «*Egdza á Dawuda! Tasle á ña zivarze.»

⁴⁰ Daaci a tsaahge ge Yaisu, a ba ñane: «Sawansa ásehuna.» Daada wulfe ñanna á katafke á Yaisu, a ndavanu ge Yaisu, a ba ñane:

⁴¹ «Ká kátá yá magaká estara kina?» A ñwanante ge wulfe na, a ba ñane: «Yá kátá ba ice malum-aaruwa.»

⁴² A ba Yaisu: «A wertewera ice á ña, mbakaambe fetarfire á ña.»

⁴³ Ba seke ndaha á miya na a naba werte ge ice-aara, a d'ába Yaisu, ámbèra á gala Dadaamiya. Bademme á emnde na ta naaná an ice-aatare, itare keni ta fantau ge gálá Dadaamiya.

19

Tara Yaisu antara Jakayus

- ¹ Daaci damda Yaisu am huđe á Yairikau maa, a degáshe am huđe á ekse praatte.
- ² Am ekse njanna maa, ankwá ura zhera-aara Jakayus, njane male á shunġu á hadáma, sleberba jipu.
- ³ A ekkata jipu ganakini á puwetepuwa ice-aara áte Yaisu, ware njane Yaisu njanna. Amá dzegwanká adába njane paihyhye vayvaya am emnde.
- ⁴ Daaci ba zhagade-aara á de katafke, a de d'áleme am mama á zlemnda, geni watse á nanna má á degashe. Adába ankwá á d'ába ba tate njanna Yaisu.
- ⁵ Ba damda Yaisu am tate njanna maa, a naba kante ice á dem nafa na, a ba njane á elvan ge Jakayus: «Tsekwesetsekwe watsewatse Jakayus. Vatena na wá, sey yá de háre á ba am mba á ña.»
- ⁶ A tsekwese ge Jakayus ba watsewatse, a se lyevaa Yaisu á ba an higa, ge daná á dem mba-aara.
- ⁷ Bademme á emnde na tá ankwá á zharaterzhárá na, ankwá á waterwa am ervaunġe. Ta bantsa itare: «Ezzhárá ka, á de hare am mba á slehaypa.»
- ⁸ Amá a tsaahé ge Jakayus, a ba njane á elvan ge Yaakadada: «Yaakadada-aaruwa, sey yá tegatertega kyalma á nalmáne-aaruwa ge talage-aha. Máki ankwá edda una ndza ya lyevaa duksa-aara ba dey wá, yá de eptsannaapetsa huđe ufađe.»
- ⁹ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Vatena wá, huđe á há á ña shánsha shifa, ka keni ka ba eggyenara ge Ibrahim.»
- ¹⁰ Adába sawa-aaruwa ge iya ya *Ura á emnde bademme wá, ya se tataya ba edda una an kedá na, geni yá lyelye edda-aara.»

Naraje an gursa ge tsakala an njane (Mat. 25:14-30)

- ¹¹ Ge emnde na ta zluwa á cena elva njanna, Yaisu a bateraa naraje na zlahe ádaliye. Adába herzharanteherzhe Urusaliima ba nġa, njarantenja emnde ganakini herzhe segashe-aatare mazla-aara am erva á emnde, Dadaamiya á de faterá slekse yaikke tá njá am kwara-aara.
- ¹² Daaci a ba njane am naraje-aara: «Ankwá egdza á ura male a naba tsete, a zlala á dem larde yiyiye, a de tatayanvaa sleksire ge ire-aara, á de eptsá ádaliye.
- ¹³ Lauktu á zlala maa, a d'ante emnde a slera-aara kelaawa, a vaterte gursa kelaawa: Tsakalautsákala an njane, a ba njane á elvan ge itare, dem sarte na má sanaasa ya.
- ¹⁴ Amá emnde a jeba-aara wayarka an njane. Zlazlala njane wá, ta naba belante emnde, a ba itare: Wayanjerka ñere, á se kwarájerá zhel na.
- ¹⁵ «Amá de shánsha sleksire njanna, mazla-aara a naba saahé á sem larde-aara. Am sarte na saasa maa, a belaa we, ta d'anante emnde a slera-aara na ndza a vaterte gursa kelaawa ge mbedarva an njane na, geni á zhara riba á ma ware-aatare keni.
- ¹⁶ A semhe ge slezunġwire-aatare, a ba njane: Náwa názena ya shanaa an nalmáne na ndza ka vitaa ka zanwe, ya shante riba huđe kelaawa.
- ¹⁷ A ba slekse yaikke a elvan ge njane: Shagera jipu, ka sleslera á jirire. Adába dzayyire á huđe á ña am duksa cekwa, yá gakvege male arge berni kelaawa.
- ¹⁸ A semhe ge buwire-aatare, a ba njane: Náwa názena ya shanaa an nalmáne na ndza ka vitaa ka zanwe, ya shante riba huđe ilyeġe.
- ¹⁹ A ba slekse yaikke á elvan ge njane keni: Ekka, yá gakvege male arge berni ilyeġe.
- ²⁰ «A de semhe ge umele wá, a ba njane: Náwa názena ndza ka vitaa ka zanwe, ndza ya fademe am bagwadza, ya shebanve.
- ²¹ Jijja lyawa, adába diyandiya am ire-aaruwa ganakini ka mandzawe; ma fanġa ba duksa á ña keni, ká shánsha; janġa ba wulfe á duksa á ña keni, ká hala ba duksa á juwa á ba áte ka.
- ²² A ba slekse á elvan ge njane: Ba elva á ña na keni hyaahya, njakaanja shairiya. Mbate ka ngudí, ka sleslereka. Diyakdiya ganakini ya mándzawe á ba ka? Ma fanġa ba duksa-aaruwa keni yá shánsha; janġa ba wulfe á duksa-aaruwa keni yá hala ba duksa á juwa á ba áte ya, á ba ka?
- ²³ Máki ba estuwa wá, labára de puwanġa nalmáne-aaruwa am ban, ma yá se lyiyaná an riba?

²⁴ «Daaci a ba ñane á elvan ge emnde na tá á tsaatse ázeñjara na: Lyauvaalya shunju na ázeñjara na, fawanarfe ge edda una a shante riba huđe kelaawa na.

²⁵ A ba itare tá elvan ge ñane: Yaakadada, degi ázeñjara keni anjwa deme gursa ñanna?

²⁶ A ñwaterante a ba ñane á elvan ge itare: Yá ndaakur ba jirire: Tá fanaare ba ge edda una anjwa ázeñjara na. Amá edda una shanteka đekideki wá, ba una cekwa am erva-aara na keni, tá de lyanvulye.

²⁷ Kelaade-aha-aaruwa na wayarka yá gev slekse arge itare na keni maa, sawatersa ba watsewatse, datsawatertedatsa á ba á katafke-aaruwa.»

Yaisu á dem huđe á Urusaliima

(Mat. 21:1-11; Mark. 11:1-11; Yuh. 12:12-19)

²⁸ Zlauze á tsaka elva ñanna Yaisu maa, ba zlala-aara zunjwe ákatafke á emnde ge dem Urusaliima.

²⁹ Herzhanteherzhe Baytifaji antara Baytaniya, daraada áte vuwa á wa na tá đaháná an Wa Anyaranyara na wá, a belaa emnde buwa am pukura-aha-aara, a ba ñane á elvan ge itare:

³⁰ «Dawmbare á dem ekse na kwaye ñane á katafke na wá, watse kwá de bera egdza á ezzeñwa an ngudá, ba ser palle keni zlađe njateka ura átekwa wá, naba pelawaapele sawánsa.

³¹ Máki ura a bakuraa: Kwá pelaná á deme? bawanánba ge edda-aara: Á kataná Yaakadada.»

³² Daaci ba zlala-aatare ge emnde a bela na, bađemme ta de berán ba seke una a baterna Yaisu na.

³³ Am sarte na tá anjwa pela ezzeñwa na wá, a ba dada-aha-aara: «Kwá pelaná á deme?» a ba itare, tá elvan ge itare.

³⁴ Ta ñwaterante, a ba itare: «Á kataná Yaakadada.»

³⁵ Mazla-aara ta naba saa ezzeñwa na áseza Yaisu, ta se ndakaa zane-aha-aatare áte iga á ezzeñwa ñanna, lauktu ta njetaa Yaisu átekwa.

³⁶ Fantaufa Yaisu ge zlala maa, emnde umele ta pelanse zane-aha-aatare áte baráma, a zlalá ñane átekwa.

³⁷ Am sarte na herzharanteherzhe Urusaliima maa, tá áte baráma a tsekwa á sawa áte Wa Anyaranyara na wá, higartehiga pukura-aha jipu, ta fantau ge gálá Dadaamiya á ba an ká kwárá, tá galaná adaba najipu-aha na ta naana itare bađemme na.

³⁸ Ta bantsa itare: «A ganga Dadaamiya barka ge slekse yaikke na kwaya ñane á sawa am zhera á Yaakadada na. Ma ba hairire wá, anjwa am samaya; yaikkire wá, á zlayán ba ge Dadaamiya palle.»

³⁹ Tá anjwa *Farisa-aha umele am dikele á emnde ñanna maa, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Malum! Bateránba ge pukura-aha á ña a đarufde.»

⁴⁰ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ma ta đúwa ba itare keni, nakwá-aha na tá fantaufa á ba an ka kwara, una yá ndaakur ba jirire.»

Yaisu á kyuwa Urusaliima

⁴¹ Yaisu herzhanteherzhe berni ba nga maa, ba a puwete ice-aara áte berni wá, a fantau ge kyuwa berni na,

⁴² a ba ñane: «Ekka keni ma ká diyeddiye seke ba názena ni ma andze á vakte hairire vacite ñanna! Amá am kinire na wá, an shebe atuge ice á ña, ká taa diseka mazla-aara.

⁴³ Amá diyeddiye ganakini anjwa á sawa hare-aha umele, watse tá jaktaaveje kelaade-aha á ña á de jauje ge ndzeđa á ña, ká de gevge an beca jipu.

⁴⁴ Watse tá keđakurkeđa ba đekideki antara emnde á ña. Ka berni, amá watse ba nákwá palle keni tá de nánka áte ukfenjara nákwá, bađemme watse tá ngerđakñgerđá, adaba diyakseka sarte na ni a sawa Dadaamiya a se melakumele.»

*Slera á Yaisu am *mashidi yaikke*

(Mat. 21:12-17; Mark. 11:15-19; Yuh. 2:13-22)

⁴⁵ Duwa á Yaisu á dem *mashidi yaikke, a de fantau ba ngya emnde a tsakala á segashe,

⁴⁶ a ba ñane á elvan ge itare: «Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba Dadaamiya: Bere-aaruwa wá, ba bere á mága maduwa, amá kure kwa ganve hwalakwa á nabera-aha.»

⁴⁷ Daaci Yaisu a fantau ge kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am huđe-aara ba kelaazare. Male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá, ira male-aha á ekse ta tátaya ja shifa á Yaisu,

⁴⁸ amá baaka dabari-aatare ge ekseksa-aara, adaba bademme á emnde tá cena ba názena anjwa á kwaratersá njane na an enjkale-aatare bademme.

20

A vanta ware hákuma ge Yaisu?

(Mat. 21:23-27; Mark. 11:27-33)

¹ Vacite umele, Yaisu anjwa á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke, anjwa á balaterá antara labare á higa maa, ta naba duhe ge male-aha á *liimaha antara malum-aha á *tawraitá, ira male-aha á ekse ádezejara.

² A ba male-aha njanna tá elvan ge njane: «Banjeránba tate na ni ka shaa hákuma á mága duksa-aha na átekwa. Emtu a vaktaa ware baráma-aara?»

³ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane a elvan ge itare: «Iya keni, yá ndavakurundave duksa palle, vawiteva jawapa.»

⁴ Daaci a ba njane á elvan ge itare: «A belanaa ware Yuhanna ge magatera baptisma ge emnde? Dadaamiya emtu, emndimagwaha he?»

⁵ Ta fantau ge ndaha elva njanna am dagave-aatare emtsaade, a ba itare: «Má mi banaa a belanaa Dadaamiya, watse á bamiyá labára fakurtaareka an njane.

⁶ Máki mi baa ta belanaa ba emndimagwaha, bademme á emnde tá de yámika an nákwá, tá de cebamiceba, adaba emnde bademme fartarfe ganakini Yuhanna nabi á Dadaamiya.»

⁷ Daaci ta njwanante ge Yaisu, a ba itare: «Ma a belanaa ware keni diyajerka njere.»

⁸ A ba Yaisu: «Iya keni yá ndaakurka náza-aaruwa, ma ya shaa hákuma á mága duksa-aaruwa áza ware keni.»

Naraje an emnde a mándzawe ta yateraa fe am erva

(Mat. 21:33-46; Mark. 12:1-12)

⁹ Am iga a una njanna maa, Yaisu a fantau ge ndaater elva an naraje na ge zlamaakelaawa, a ba njane: «Anjwa ura a dzebaa nafa á inabauhi am fe-aara, a yateraa fe njanna am erva ge emnde a slera, njane a naba zlala á da shula, á de shekwaashekwa áhuwa jipu.

¹⁰ Samsa sarte á tsáká inabauhi maa, a naba bela sleslera-aara á deza emnde na a yateraa fe am erva na, geni a lyanvaalya dza á inabauhi-aara. Amá emnde na a yateraa fe am erva njanna ta hyanhe an ja ge slebela-aara njanna, ta belanaahe an erva-aara dey.

¹¹ Edda á fe na a naba bela sleslera-aara umele, njane keni ta de zlazlese, ta hyanhe an ja, ta belanaahe an erva-aara ilyeibe.

¹² A naba bela umele zlafe ádalije ge keyire. Njane deme ta gyegese, vuwa-aara bademme ba wige, ta tedese á degashe.

¹³ Daaci, a ba edda á fe njanna: Yá maganá estara kena? A ba njane: Kina wá, yá ba egdza-aaruwa. Egdza-aaruwa wayanwáya jipu na wá, ámbane tá de fa zherwe áte njane.

¹⁴ Amá ba ta puwete ice-aatare áte njane emnde a mága slera am fe na wá, a ba itare am dagave-aatare: Yawwaa, kwaye samsa edda una watse á záná njane waráta á fe á miya na. Eksaumivaksa, jaumija shifa-aara, daaci fe njanna á de gev ba náza á miya.

¹⁵ Daaci ta naba eksevaahé, ta danse ádegashe, ta de jehe shifa-aara.»

A ndavateruhe ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Má samsa edda á fe na mu, watse á magaterá uwe ge emnde a mága slera am fe na?»

¹⁶ Ay degiya, má watse samsa edda á fe njanna wá, á se kedanaakeda shifa a emnde a mága slera am fe njanna bademme, á yaterá fe am erva ba ge emnde umele.» A ba emnde bademme: «A janaaja Dadaamiya una njanna!»

¹⁷ A zharateraahé emtsaade ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane:

Ba nákwá njanna ta eblyanvaa emnde a nyáña bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á njáná njane ndzedá á bere njanna bademme.

Una njanna mu, á kata ba uwe kena, a ba kure?»

¹⁸ «Edda una má a mbedaa áte nákwá njanna, sey á kezlevkezle edda-aara am tate umele. Sakwa edda una má a eblyaaara njanna ge njane, sey á hánaahe edda-aara ba njerddekfeke.»

¹⁹ Malum-aha á *tawraitá antara male-aha á *Farisa-aha ta naba diyeddiye ganakini Yaisu a ndaha naraje njanna á ba áte itare. Daaci ta kátá eksa Yaisu á ba am sarte njanna, amá ta kuva ba zlamaakelaawa.

Elva a hadáma ge male á larde á Rauma

(Mat. 22:15-22; Mark. 12:13-17)

²⁰ Mazla-aara maa, ta fantau ge tsagwaɗa Yaisu á ba am sarte ñanna, ta belanvaa emnde-aatare; emnde ñanna ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde a jirire, daaci ta danaa ndáva ge Yaisu, ágire tá tsagwaɗa elva a mandzawe am mbuwe-aara, lauktu ma tá eksaná átekwa, ma tá dateránda ge emnde a ñumna.

²¹ Daaci ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Malum, diyañerdiya ganakini ekka wá, baɗemme á názena ká ndaaná ka, antara názena ká kwaratersá ka ge emnde baɗemme ba jirire. Má ká kwaraterse duksa ge emnde, diyañerdiya ganakini ká ndaha ba tsekkire-aara ge elva, an namaari á Dadaamiya.

²² Ndaañernda ba jirire, am *tawraitá á miya mu, aɱkwa emtu baráma á puwaná hadáma ge male á larde á Rauma, baaka he?»

²³ Amá kertenj diyeddiye Yaisu yaimyaimire na tá aɱkwa á maganá itare baɗemme, a ba ñane, a elvan ge itare:

²⁴ «Marawiyánmárá emtsaade suley palle yá nanaana.» Ta maranánhe. A ba ñane á elvan ge itare: «Nderáva á ware una áte shungu na? Ira zhera na mu zhera á ware?» Ta ñwanante, a ba itare: «Náza á male á larde á Rauma.»

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki estuwa wá, puwawanpuwa ge male á larde názu zlaya-aara, ge Dadaamiya keni názu zlaya-aara.»

²⁶ Ta ettságwaɗa á katafke á emnde baɗemme, amá baaka sharanka názu tá eksaná átekwa, ta yaa á maga ba najipu á jawapa na a vatertaa ñane, daaci ta ɗu ba we-aatare.

Ndava áza Yaisu áte tse á emnde am faya

(Mat. 22:23-33; Mark. 12:18-27)

²⁷ Ta naba semhe ge *Saduki-aha umele áseza Yaisu. Ba itare emnde na ta bantsa itare, baaka tse á emnde am faya ɗekideki na. Ta se ndavanu elva ge Yaisu, a ba itare:

²⁸ «Malum, aɱkwa a puwamitaa Muusa, a ba ñane: Máki keɗaakeɗa zhele yanka egdzere wá, a melesemele egdza emmenjara mukse-aara, geni á yana egdzara ge egdza emmenjara na keɗaakeɗa na.

²⁹ Iyau, ndza tá aɱkwa dawalaa vuye ta egdzar mama, duwa á makaji-aatare, a gaa gyaale, amá a naba keɗehe, a yaa mukse na, baaka egdzere.

³⁰ A melese ge sledfaba-aara, ñane keni a emtsehe, a yaa mukse na baaka egdzere. Keyire-aatare keni ba estuwa.

³¹ Itare vuye na baɗemme ta gaa ba mukse ñanna, amá baɗemme zlaruzle, yaránka egdzere ba palle keni.

³² Am iga-aatare baɗemme, a emtsehe ge mukse ñanna keni.

³³ Vaci tse á emnde am faya mu, watse átuɗe ware palle mukse na? Afaba itare ta vuye na ndza mukse-aatare ba ñane palle!»

³⁴ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Am duniya na wá, zála antara ñwásha tá aɱkwa á gaava am dagave-aatare.

³⁵ Amá am duniya na watse á sawa á katafke na wá, ma zála, ma ñwásha keni, emnde na ni hyairephye ge tsete am faya, se njá am huɗe-aara wá, watse baaka elva á nika mazla-aara.

³⁶ Afaba watse baaka emtsa mazla-aara, tá de gev ba seke malika-aha á Dadaamiya. Itare ta ba egdzara á Dadaamiya, ádaba ta tsete am faya.

³⁷ Muusa wá, ndaasende ba parakke ganakini watse tá tsetsa emnde a faya an shifa. Aɱkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, am tate na á ndaaná áte dake na, a ba ñane áte eggye-aha á kure werre: Yaakadada, Dadaamiya á Ibrahim, Dadaamiya á Isiyaaku, Dadaamiya á Yakuba.

³⁸ Daaci máki estuwa wá, tá á ba an shifa-aatare emndu werre. Afaba Dadaamiya wá, ñane Dadaamiya á emnde na tá an shifa, Dadaamiya á emnde na ni tá an emtseka. Baɗemme á emnde a shifa tá an shifa ba ge ñane.»

³⁹ A ba emnde umele am malum-aha á *tawraitá: «Elva á ña na ka ndaase ba tsekke malum.»

⁴⁰ Gazlaregazla mazla-aara, baaka ura a ndavanu elva am iga a una ñanna.

**Almasihu á tsaaka an wulfe á *Dawuda*

(Mat. 22:41-46; Mark. 12:35-37)

⁴¹ Yaisu a ndavateru elva ge itare, a ba ñane: «Estara ñane ta bantsa emnde ni *Almasihu wulfe á *Dawuda na?»

⁴² Dawuda an ire-aara keni a ɗahanaa an Yaakadada, aɱkwa am Jabura, a ba ñane:

A ba Yaakadada á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njinja am naɗafa-aaruwa,

⁴³ dem sarte na má ganatervege kelaade-aha á ña tate á puwa sera á ña.

44 Ha! Dawuda an ire-aara a dahanaa an Yaakadada *Almasiihu. Áy á sawa estara kena ni á gev wulfe-aara na?»

*Yaisu ankwá á gíyá pukura-aha geni a farfa hyema áte ire-aatare áza malum-aha á *tawraitá*

(Mat. 23:1-36; Mark. 12:38-40)

45 A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara á dem hyema á emnde baðemme:

46 «Faufa hyema am ire á kure áza malum-aha á *tawraitá. Adaba itare ta emnde a wáyá marava am záne sadadde, tá kata emnde ta gater use an ga ire am dagave á zlamaha. Am mashidi keni maa, tá kátá ba slede na átire ge náza a emnde baðemme na. Ma am munri keni itare sey tá de kátá ba slede na ni an dárádza jipu na.

47 Emnde a zá njwásha wegwege áte há keni ba itare. Daaci tá sladanve maduwa-aatare ákatakfe á emnde wá, geni ta emnde a jirire ágire. Itare zladá-aatare á de jauje ge náza á emnde baðemme vaci shairiya.»

21

Sadake á nashirire na a fanaa wegwege a mukse

(Mark. 12:41-44)

1 A kante ice-aara Yaisu, á zhára emnde a berba tá puwa sadake á nashirire á dem nakwati á jáhá sadake am *mashidi yaikke.

2 A naa wegwege a mukse umele ñane baaka duksa-aara, a puwum kwaba buwa ñane keni.

3 Daaci a ba Yaisu: «Yá ndaakur ba jirire: Wegwege a mukse na kwaya ñane, taláge ba jipu na wá, ñane a puwum náza-aara jateruje ge emnde baðemme.

4 Adaba uwe, itare wá, ankwá nalmáne-aatare, ta saa ba cekwa-aara ge mága sadake an ñane. Amá mukse na wá, ñane talage. Baaka tsa umele, amá a naba se puwumhe názu am erwa-aara baðemme.»

*Yaisu á ndáhá elva a mbeða *mashidi yaikke*

(Mat. 24:1-2; Mark. 13:1-2)

5 Emnde umele tá ankwá á ndaha elva á *mashidi yaikke am dagave-aatare, geni mashidi ñanna wá, an ndera. Nákwá-aha-aara, antara kazlaja na ta sanaa sadake-aara ge Dadaamiya, ta caðaá mashidi ñanna an ñane na, zariya jipu. Amá a ba Yaisu á elvan ge itare:

6 «Ankwá á sawa sarte na ni watse ba nákwá palle keni á jauka áte ukfenjara nákwá, watse baðemme á mbeða á dem áhá kwá ezzhara na.»

Zladá-aha na watse á magava lauktu á zla duniya

(Mat. 24:3-14; Mark. 13:3-13)

7 Ta naba ndavanuhe, a ba itare: «Witse á magava am sarte-ara una ñanna? Watse njá dise áte uwe ganakini herzhe á magava duksa ñanna?»

8 A ba Yaisu: «Faufa kure ba hyema a se keðarakuraaka emnde umele. Adaba watse kwakya emnde na tá de sawa an zhera-aaruwa, ma ware-aatare keni á se ba: Ba iya una ya *Almasiihu, hyephye laukte á miya mazla-aara. Amá kure wá, dabawaterka ðekideki.

9 Má kwa cenaa labare á wáva-aha, á dagala erwaunde á male-aha gergere wá, kure gazlauka ðekideki, adaba watse á de magava ba una-aha ñanna zunjwe, amá zlafe zle á duniya áte una ñanna-ka emtsaadé.»

10 A farhe zlafe ádalije, a ba ñane: «Witse kwá cená ba darda larde umele ge larde umele an wáva. Emnde á slekse umele dararde ge kwára á slekse umele an wáva.

11 Á de gejava haha an ndzedá jipu am tate-aha gergere; watse á magava masiba-aha, antara waya am tate-aha gergere. Watse tá nanna emnde najipu-aha antara nalaama-aha sadadde á sáwa am samaya.

12 «Amá lauktu ni á magava duksa-aha ñanna wá, kure watse tá sluwakursluwa, watse tá magakuránmaga palasa; watse tá de tsakurá am shairiya am mashidi-aha gergere, tá de dákurá á dem dangay. Watse tá de tsakurá á katafke á slekse-aha gergere, antara male-aha á larde gergere adaba zhera-aaruwa.

13 Daaci watse á vakurta ba una ñanna baráma ge kure, mága seydire an zhera-aaruwa á katafke-aatare.

14 Duksa palle viyawanaaka wá: Dzamauka ire á názena watse kwá ndaaná kure ge ñezla ire á kure an ñane.

¹⁵ Adaba watse yá vakurtá ba iya an ire-aaruwa enkale antara elva na kwá de ndaaná kure, tá de dzegwánka kelaade-aha á kure vakurte jawapa, tá de dzegwánka mbedakurmbece dekideki.

¹⁶ Náwa ba dada-aha a kure antara mama-aha a kure, egdzar mama-aha a kure, vara-aha a kure, antara slakate-aha á kure keni, tá de vakurte ge emnde, tá de ceba shifa á emnde umele am kure.

¹⁷ Emnde bademme watse tá dá ba kelaadire ádete kure adaba zhera-aaruwa.

¹⁸ Amá wá, ba úgje ire á kure palle á kefeke.

¹⁹ Kure wá, tsawaatse ba shagera. Máki tsakuraatse shagera wá, kwá njezlesenjele.»

Zlafa na baaka kalle-aara na

(Mat. 24:15-21; Mark. 13:14-19)

²⁰ «Máki kwa nanna jarantaaveje kelaade-aha ge Urusaliima an wáwa wá, diyaweddiye geni herzha kefa-aara.

²¹ Daaci watse tá zhagada emnde na tá am Yahudiya am sarte nanna á dem huđe á wa. Emnde na tá am huđe á Urusaliima keni, watse tá kyá á dete mákwátá. Emnde a mákwátá wá, a sarka á sem Urusaliima dekideki.

²² Adaba hare-aha nanna bademme ba hare-aha á zlafa, geni a gevge názena am wakita á Dadaamiya bademme.

²³ Kay! Watse á tsaame kwa zlafa á njwasha na watse tá á huđe, antara njwasha na tá an egdzara áte erwa am sarte nanna! Adaba watse kwakya jipu zlafa am hare-aha nanna. Watse á marateránmárá Dadaamiya ge emnde a larde nanna, geni tá anjwa am ervaunđe-aarire.

²⁴ Watse tá ceba shifa-aatare an masalam; emnde umele-aatare watse tá sluwatru-sluwa, tá dátera á shifa á dem larde-aha umele; watse tá lyevaalya emnde na baaka nadina-aatare Urusaliima, tá de ganvege ba seke berbere, dem sarte na má zlauzle náza-aatare ge itare keni.»

*Sawa á *Ura á emnde bademme*

(Mat. 24:29-31; Mark. 13:24-27)

²⁵ «Watse tá nanna emnde nalaama áte vaciya, áte tere, áte terlyakwa-aha keni bademme. Ate haha keni watse ba ire keni tá de kanteka emnde am larde-aha gergere ge lyawa. Adaba watse á vadza haye-aha á ba an ndzedá, watse kwakya hula-aara.

²⁶ Watse kwakya emnde na á de cebatera ba lyawa, adaba tá de dzámá názena watse á setarge emnde am duniya na kwakya. Adaba bademme á ndzedá á názena áte samaya á de gejavtegeje ba njare slede.

²⁷ Am sarte nanna wá, tá de zhárá ba iya *Ura á emnde bademme yá anjwa á sawa áte kumba, yá sawa an hákuma yaikke antara demdemire.

²⁸ Ba máki kwa nanna anjwa á magava duksa-aha nanna wá, pauka hare mazla-aara, tsakwautsákwa hyema á dem samaya, adaba herzhe kwá njezla mazla-aara.»

Gáráva an nabugda, má yaaya hyema anjwaslire

(Mat. 24:32-35; Mark. 13:28-31)

²⁹ Am iga a una nanna maa, Yaisu a bateraa naraje maa, a ba njane á elvan ge itare: «Diyaweddiye á ba áte mama á nabugda antara nafa-aha umele.

³⁰ Máki kwa nanna puwaapuwa hyema áte nafa, yaaya umele anjwaslire wá, diyakurdiya ganakini herzhavteherzhe madare mazla-aara.

³¹ Una nanna keni ba estuwa. Ba máki kwa nanna anjwa á magava duksa-aha nanna wá, diyaweddiye ganakini herzhavteherzhe dem zlaná á Dadaamiya.

³² Yá ndaakur ba jirire, tá de zlauka emnde a zamane na ba estuwa, sey má naránna gevge duksa-aha nanna.

³³ Tara samaya an haha wá, tá naba kefa, tá zlauzle. Amá elva-aaruwa wá, á kefeke dekideki, sey má gevge.»

Pauka hare, magaumága maduwa

³⁴ «Faufa hyema am ire á kure! Gawevka emnde a dakarire antara emnde a mbazla. Dzamauka ire an kazlaña á duniya. Máki estuwa, á se berakurbera háre-aha nanna ba estuwa, kwa baaka am niya.

³⁵ Adaba watse á setarge duniya bademme ba seke narre, baaka ura á geya ágashe dekideki.

³⁶ Adaba una nanna, pauka háre, magaumága maduwa ma am laukte-ara keni, lauktu kwá de shá ndzedá ge njezla átuje duksa-aha nanna bademme watse á setarge emnde na, watse á wakurka zherwe ge tse ákatafke-aaruwa ya *Ura á emnde bademme keni.»

³⁷ Ba kelaá vaha, Yaisu á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde am *mashidi yaikke. Amá an yayiya wá, á de hare áte ire á wa na tá d'ahaná an Wa Anyaranyara na.

³⁸ Ba enlyá-waabere wá, kertenj tsekwaasetsekwe, bademme á emnde tá de cena elva ázenjara am *mashidi yaikke.

22

Male-aha tá am sawari á eksá Yaisu

(Mat. 26:1-5; Mark. 14:1-2; Yuh. 11:45-53)

¹ Herzhapteherzhe vayvaya mujri á depajj na baaka shahi á makala am huđe-aara, mujri na tá d'ahaná an *Paska na.

² Am sarte njanna maa, de jaremmeje male-aha á *liman-aha antara malum-aha á *tawraitá, ta tátaya pute á keda shifa á Yaisu ba d'ekideki. Ta magaa estuwa, adaba á wateraa lyawa á ba átuge emnde á ekse.

Yahuda anjwa á vela Yaisu

(Mat. 26:14-16; Mark. 14:10-11)

³ Daaci de demda Shaitaine am Yahuda, an Iskariyaut keni tá d'aha ba njane, njane njanna palle á pukura-aha kelaawa ju buwa.

⁴ A duhe ge Yahuda njanna ádeza male-aha á *liman-aha antara male-aha á emnde á ufa *mashidi yaikke, ta de magaa sawari kerde, geni á de faterem estara Yaisu am erva á ba an keski.

⁵ Daaci higa ge male-aha na, a ba itare una wá, «[J]á vakte shungu.»

⁶ A eksarhe ge Yahuda. Am iga a una njanna maa, a fantau ba ge tátaya dabari á faterem Yaisu na am erva salaakke, a diyarseka emnde d'ekideki.

*Ta tsatsanaa masane á *Paska ge Yaisu*

(Mat. 26:17-25; Mark. 14:12-21; Yuh. 13:21-30)

⁷ Gyaregya mujri á depajj na tá puweka shahi á makala am huđe-aara na, vaci ica egdza kyawe á *Paska wá,

⁸ Yaisu á naba bela tara Piyer tá an Yuhanna, a ba njane á elvan ge itare: «Dawmbare, de tsatsaumiyaatsatse dafa á Paska, mí de ezza.»

⁹ Ta ndavanu ge pukura-aha na, a ba itare: «Ká kata njá de tsatsakaná áme?»

¹⁰ A njwaterante, a ba njane á elvan ge itare: «Máki dakuremda am huđe á berni wá, kwá de puwa ba ja ire antara zhele á sepa yawe am hwama, naba dabaudaba á dem mba na á demkwa njane.

¹¹ Máki dakuremda maa, bawanánba ge edda á há njanna: A ba malum wá: Áma bere na yá de zá dafa á Paska am huđe-aara antara pukura-aha-aaruwa?

¹² Daaci á de marakurá bere yaikke átire ge bere, an tsatsa kazlanja am huđe-aara. Kwá tsatsamiya dafa á mujri am huđe-aara.»

¹³ Mazla-aara ba zlalá ge pukura-aha na, tá de bera duksa bademme ba seke una a baternaá Yaisu na. Daaci ta tsatsaa dafa á Paska am bere njanna.

Masane cud'ed'ede

(Mat. 26:26-30; Mark. 14:22-26; 1 Kaur. 11:23-25)

¹⁴ Hyephye laukte-aara maa, anjwa á njá arge masane na antara pukura-aha-aara, ¹⁵ a ba njane á elvan ge itare: «Una názu ya katanaa ya an ervaunde-aaruwa bademme, geni yá zuze dafa á *Paska na antara kure, lauktu yá de shá zladá-aaruwa.

¹⁶ Adaba zá Paska njanna wá, yá ndaakur ba jirire, halevuhale ba vatena náza-aaruwa, sey mí de zá ba una am zlaná á Dadaamiya, má sessa maana-aara bademme parakke.»

¹⁷ Daaci á eksante feka, a slafan we-aara ge Dadaamiya, a ba njane á elvan ge itare: «Nawmbare shawushe bademme á kure.

¹⁸ Adaba iya wá, yá ndaakur ba jirire, halevuhale á ba áte una ge iya, geni yá eksanteksa feka yá fetefa áte we-aaruwa. A juwaa ba á sarte na ni emnde tá de njá am *kwara á Dadaamiya átekwa na.»

¹⁹ Am iga a una njanna maa, á eksante dafa, a slafan we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve, a ba njane á elvan ge itare: «Una na wá, vuwa-aaruwa, ((yá yanya shifa-aaruwa adaba kure. Magaumága una ma vaatara keni, geni kwá dzamidzámá an njane.»

²⁰ Am iga a náza za keni a magán ba estuwa, á eksante feka, a ba njane á elvan ge itare: «Una uzhe-aaruwa a puvaá adaba kure, Dadaamiya á njudaterá namána ge emnde an njane.))

²¹ «Amá náwa edda una ni á veliyá njane mí zá dafa ba kerde.

²² Iya *Ura á emnde bademme wá, sey ba yá emtsa baaka pekya-aara, adaba a tsanaa ba estuwa Dadaamiya. Amá palase ge edda una ni á veliyá njane.»

²³ Daaci pukura-aha ta fantau ge ndáva am dagave-aatare, geni á maganá ware una nanna.

Ware una á de gev male á miya baðemme

²⁴ Njaanja gajawe am dagave á pukura-aha, tá kátá dise edda una ni tá zhárá ñane ba seke male-aatare baðemme.

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Slekse-aha á larde, tá anjwa á mára sleksire-aatare áte larde-aha, baðemme á emnde a hákuma tá kátá emnde tá baterá shagera slera-aatare.

²⁶ Amá kure wá, estuweka. Edda una gevge male am dagave á kure, a gevge cekwa á kure ba ñane. Slekatafke á kure, a gevge sleslera á kure ba ñane.

²⁷ Am dagave á tara edda una á se beraná á ba am tate á njá dafa, antara walaadi mu, málá ware am itare? Ábi málá ba edda una á se beraná á ba am tate á njá náza za na? Amá iya, nja-aaruwa am dagave á kure wá, ya ba seke walaadi.

²⁸ «Kure wá, kwa emnde na ni kwá anjwa antara ya ba kelaazare, kwá anjwa antara ya am sarte-aha na a badiyaa shaitaine baðemme.

²⁹ Ba seke una ni a vite yaikkire ge iya Edderwa na wá, iya keni vanakurteva ge kure.

³⁰ Watse kwá de njá antara ya am yaikkire-aaruwa, mí de záná átirpalle duksa, mí de sháná átirpalle. Kwá de njá am kurshi-aha á yaikkire ge kya shairiya á Iserayiila-aha jeba kelaawa ju buwa.»

A ba Yaisu watse á yiyaaya Piyer

(Mat. 26:31-35; Mark. 14:27-31; Yuh. 13:36-38)

³¹ «Simaun! Simaun!» a ba Yaakadada á d'áhá Simaun, a ba ñane á elvan ge ñane: «Kwaye shansha baráma Shaitaine ganakini á maganá an kure ba seke hiya na tá anjwa eggyega na.

³² Amá ya magaa maduwa adaba ka, geni a kezlevka fetarfire á ña baðemme. Am sarte na má watse eptsakeptsá á sem sera-aaruwa wá, fateremfa ndzedá am vuwa ge egdzar mama-aha á ña.»

³³ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Yaakadada, iya wá, ma tá damiyá á dem dangay keni, tá dami ba buwa; ma tá ceba shifa á miya keni, sey mi ba buwa.»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Yá ndak ba jirire Piyer: Ba vatena na lauktu á kyuwa tsákálá wá, watse ká bánba ka ser keye ganakini diyakikire.»

Yaisu á ndaha elva á partamami, nambela á káshi ira masalam

³⁵ Am iga a una ñanna maa, a ba Yaisu á elvan ge itare: «Am sarte na ya belakurbela, ma shunngu, ma kashi ba kimate keni dakuránka na mu, anjwa názu kwa kumanaa kure emtu?» Ta nwanante, a ba itare: «Baaka názu ña kumanaa ñere dekideki.»

³⁶ A ba ñane á elvan ge itare: «Kina wá, estuweka mazla-aara. Edda una ni anjwa shunngu-aara, a eksanteksa; edda una anjwa kashi-aara keni, a eksanteksa; edda una má baaka masalam-aara, a veluvele nangyuwe-aara, a shekwepshekwe.

³⁷ Ya bakurnaa adaba uwe, shagera ba á gevge názena a ndaanaa wakita á Dadaamiya áte ya na mazla-aara. Adaba a ba wakita á Dadaamiya: "Ñane faremfa am emnde a mága haypa." Daaci daada áte una ñanna kina geni á gevge.»

³⁸ A ba pukura-aha tá elvan ge ñane: «Yaakadada náwa anjwa masalam buwa.» A ñwaterante, a ba ñane: «Hyaahya ba una ñanna.»

Yaisu am Gaicaimane

(Mat. 26:36-46; Mark. 14:32-42)

³⁹ Ba segashe-aara ge Yaisu wá, a zlala á ba áte Wa Anyaranyara na mbasmba ñane na, ta dabemhe ge pukura-aha-aara keni.

⁴⁰ Daraada áhuwa maa, a ba ñane á elvan ge itare: «[J]alaun'álá Dadaamiya geni a badakuruka shaitaine.»

⁴¹ Daaci a gapsehe ba yiyye an itare, á hyephye velya nákwá palle, a de kezlaa ugje, a magaa maduwa-aara, a ba ñane:

⁴² «Tasle á ña Eddaye-aaruwa jinaaja zladá na a shika, máki wayakiyantewayaya. Amá a gevka áte náza-aaruwa, a gevge á ba áte náza á ña.» ((

⁴³ Daaci a naba jesarhe ge malika á Dadaamiya á sawa am samaya, a se fanem ndzedá am vuwa.

⁴⁴ Ge kwakyire á dzama ire na a shaa ñane na wá, a magaa maduwa an ndzedá-aara baðemme, haa a ses ge ngudeffire cuuwe áte vuwa-aara, á tádá á dete haha tak, tak, take ba seke uzhe.))

⁴⁵ Zlanaazle maduwa-aara mazla-aara, a naba tsetehe a seza pukura-aha-aara maa, a se berater tá am háre, adaba haraare ta taa puka hare, tá am dzámá ire yaikke.

⁴⁶ A tsaterite, a ba njane á elvan ge itare: «Labára kwá pá háre? Pauka háre; magaumága maduwa geni á badakuruka shaitaine.»

Ta eksevaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Mark. 14:43-50; Yuh. 18:3-11)

⁴⁷ Ba elva njanna keni zlafe zланаaka Yaisu wá, saressa emnde ta ba kwakya, Yahuda palle á pukura-aha kelaawa ju buwa á katafke-aatare. Daaci a duhe ge Yahuda njanna suuwe ádeza Yaisu, a de njanaahe takwalle, á gan use an ervaunje-aara palle ágire.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Yahuda, ká se gi use ganakini ká fiyá an una njanna emtu á dem erva á emnde, iya *Ura á emnde bademme?»

⁴⁹ Emnde tá antara Yaisu tá zhárá mága njanna wá, watse zlazlada jipu. Daaci a ba itare tá elvan ge Yaisu: «Yaakadada, njere keni njá naba waterwá emtu an masalam-aha á njere?»

⁵⁰ Kertenj velesevele erva palle-aatare, a naba wa sleslera á male á *liman-aha, a icanaa hyema a nadafa.

⁵¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yawánya, magauka una.» A de semtanaa hyema-aara njanna ge zhel na, a mbanaahe.

⁵² Daaci a ba Yaisu á elvan ge male-aha á *liman-aha, antara male-aha á emnde a ufa *mashidi yaikke, ira male-aha á ekse na ta se eksa njane na, a ba njane á elvan ge itare: «Kwá se eksiya an masalam-aha, antara zade am erva na mu, ya neyle emtu?»

⁵³ Ábi kelaazare yá á ba ázekure am mashidi yaikke, eksakurika defekideki? Daaci sarte na wá, sarte á kure, sarte á tabedammire ge marse hákuma-aara.»

A ba Piyer njane diyaaka Yaisu defekideki

(Mat. 26:57-58, 69-75; Mark. 14:53-54, 66-72; Yuh. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Daaci ta naba eksevaa Yaisu na, ta dan ba suuwe á dem mba á male á male-aha á *liman-aha bademme. Piyer wá, a daa daba Yaisu ádehuwa, amá wá, gaterápteka defekideki.

⁵⁵ Mbarantembe kárá am huđe á riya á male á liman-aha na, jarantaaveje emnde ge kárá na maa, Piyer keni a de njeme an dagave-aatare.

⁵⁶ Daaci á ezzhárá kwátena umele Piyer na, á njá átuge kárá, á ezzhárá, a ba njane: «Degi zhel na keni ba ura á Yaisu njanna.»

⁵⁷ Amá eksarka Piyer, a ba njane: «Diyanka ya zhel njanna emmaye-aaruwa.»

⁵⁸ Cekwaanjudi wá, a nanhe zlafe adaliye ge ura umele, a ba njane á elvan ge njane: «Ka keni ka ba palle á emnde njanna.» A njwanante ge Piyer, a ba njane: «Iya njane ka ya, eddaye-aaruwa.»

⁵⁹ Shekwaashekwa á maga saa palle wá, a ba ura umele zlafe adaliye á ba an ndzedá: «Baaka shaige-aara defekideki, dawale na keni ba ura á zhel njanna. Adaba njane keni ba ura Galili njanna.»

⁶⁰ Amá a njwanante ge Piyer, a ba njane: «Naba ennda seke elva á njá ma ká ndaha uwe keni.» Ba elva-aara keni zlafe zланаaka Piyer, tsáksákwalikwaa á ba tsakala.

⁶¹ A eptsavte ge Yaakadada, a zharaa Piyer ba yamme, daaci Piyer a naba yehete názena a bannaa Yaakadada, a ba njane: Vatena lauktu á kyuwa tsákálá, ká de bánba ka ser keye ge diyakikire na.

⁶² Mazla-aara a naba sesehe ge Piyer ásegashe, a se fantau ge kyuwa á ba an yawe á kyuwa.

Ta zlazlese Yaisu, ta zuhe an ja

(Mat. 26:67-68; Mark. 14:65)

⁶³ Daaci emnde na tá ufa Yaisu na ta naba zlazlese, ta zuhe an ja.

⁶⁴ Ta fadanse ice, ta vavante defekwa, am iga-aara ta ndavanundave ganakini a jakaa ware, diyeddiye edda-aara.

⁶⁵ Ta epsawse Yaisu an tsáká elva-aha gergere ádete njane.

*Yaisu á katafke á *kendekiyi yaikke*

(Mat. 26:59-66; Mark. 14:55-64; Yuh. 18:19-24)

⁶⁶ Ba a werehe ge ekse, an enjya werre wá, jarammeje male-aha á Yahudiya-aha bademme; amaana male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá. Ta saa Yaisu á sem jahava-aatare.

⁶⁷ Daaci ta ndavanuhe ge Yaisu a ba itare: «Ba ka una ka *Almasiihu na emtu? Naba ndaanjernda.» A njwaterante ge Yaisu a ba njane: «Má yá ndaakurnda, kure kwá fetarka.

⁶⁸ Ma ya ndavakuru elva keni, kwá de viteka jawapa.

⁶⁹ Duksa palle wá, a juwa ba keski mazla-aara, iya *Ura á emnde bademme yá zlala á de njá am nadafa á Dadaamiya na Slekxa ba njane na.»

⁷⁰ A ba itare bademme tá elvan ge Yaisu: «Ekka mu, ka *Egdza á Dadaamiya emtu estara?» A nwaterante ge Yaisu a ba nane: «Ba seke diyakurdiya, ba estuwa.»

⁷¹ A ba itare am dagave-aatare: «Ázara wedere á miya am seyde-aha mazla-aara, ábi cenamiyáncena názena a ndaanaa nane.»

23

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Pilaatu*

(*Mat. 27:1-2, 11-14; Mark. 15:1-5; Yuh. 18:28-38*)

¹ Daaci ta tsetehe bademme-aatare am *kendekiyiya nanna, ta daa Yaisu na á de katafke á sleksu *Pilaatu.

² Daraada ákatafke á slekse maa, ta de fantau ge ica sera á Yaisu á ba áhuwa. Ta banán ge slekse: «Náwa zhel na á wesha larde á miya. A bantsa nane, a varanteka hadáma ge male á larde á Rauma d'ekideki. A bantsa nane zlafe: Ba iya una ya *Almasiihu, ya slekse yaikke.»

³ A ndavanuhe ge sleksu Pilaatu: «Ba ka una slekse á Yahudiya-aha na emtu?» A nwanante ge Yaisu: «Ba estuwa.»

⁴ A ba Pilaatu á elvan ge male-aha á *liman-aha antara dikele á emnde nanna bademme: «Shanáka ya haypa áte zhel na dammaru ge záná an shairiya.»

⁵ Amá itare ta farhe zlafe ádaliye á ba an ndzedá, a ba itare: «Degey an názena á kwaratersa nane ge emnde na á tsante fitenire am larde á miya! Kwaye ndza a fantau á ba am Galili, amá a se hyanme am Yahudiya bademme, se ba áhuna keni samsa an nane!»

*Daránda Yaisu á de katafke á sleksu *Hirudus*

⁶ Sleksu *Pilaatu ba a cenaa ta tsalante Galili am huđe-aara na wa, a fantau ge ndáva tate na ni a sawa Yaisu átekwa, a ba nane: «Zhel nanna ura Galili emtu?»

⁷ Am sarte na diyeddiye ganakini Yaisu a sawa á sa am tate na á kwaraná sleksu *Hirudus, a naba belanaa ádezejara. Adaba am hare-aha nanna Hirudus keni á ba am huđe á Urusaliima.

⁸ Sleksu Hirudus a higa jipu am sarte na a puwete ice-aara áte Yaisu. Adaba haraare á cená ba labare-aara, haraare á kumá ba nane, geni watse á nanna najipu ázejara.

⁹ Daaci a ndavanu elva-aha gergere, amá nwanárka Yaisu d'ekideki.

¹⁰ Tá anjka male-aha á *liman-aha, antara malum-aha á *tawraitá áhuwa maa, ta fantau ge ica sera á Yaisu á ba an ndzedá.

¹¹ Mazla-aara sleksu Hirudus antara sawji-aha-aara ta fantau ge valyanse elva a epsawa ge Yaisu, ta epsawse ba nga, ta tsekwanme am zane zariya jipu, ta naba eptsanaahe ádeza sleksu Pilaatu.

¹² Garevge slakate-aha ba vacite nanna tara Hirudus an Pilaatu, adaba ndza ta emnde a dágala.

Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu

(*Mat. 27:15-26; Mark. 15:6-15; Yuh. 18:39-19:16*)

¹³ Sleksu *Pilaatu a jemaa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á ekse ira emnde a ekse bademme,

¹⁴ a ba nane á elvan ge itare: «Náwa kwa siyaa zhel na, a ba kure á wesha larde, amá ya ndavanu elva-aha nanna á ba ákatafke á kure, shanáka haypa-aara áte una kwa se puwar ugje kure ganakini á nanaana shairiya.

¹⁵ *Hirudus keni shanka haypa na a guwaa zhel na ganakini á nanaana shairiya. Adaba una nanna a eptsanaahe zlafe ádaliye ásezemiya. Estuwa, ba baaka haypa na a guwaa nane hyephe ja shifa-aara.

¹⁶ Adaba una nanna, yá zuze á ba an ja, daaci yá belanaabela.»

((

¹⁷ Am mbarsembe emnde ba kelaa munri á *Paska sey slekse á belaterá dangay palle maa,))

¹⁸ bademme-aatare ta jar ye ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge Pilaatu á ba an ka kwára: «Ejja zhel na a njeka an shifa d'ekideki, belanernaabela Barabas.»

¹⁹ Barabas wá, ta ngudanaa adaba fitenire umele ta tsante am huđe á ekse antara elva á shifa.

²⁰ Sleksu Pilaatu wá, nane á kátá bela Yaisu. Adaba una nanna, a se mbedateruhe zlafe ádaliye elva-aara ge emnde a ekse.

²¹ Amá ta nwanante á ba an hula: Zlejelezlejele áte dzangala, zlejelezlejele áte dzangala, zlejelezlejele áte dzangala, bademme-aatare ba estuwa.

²² A ndaaterhe zlaɓe ádalíye sleksu Pilaatu ge keyire: «Labára ñane ge kure? A gu uwe ñane zhel na diyanka ya na? Iya wá, diyanka ya haypa na a guwaa ñane, hyephye ja shifa-aara na. Yá zuze á ba an ja, yá belanaabela.»

²³ Amá itare tsaraatse degdege á ba áte náza-aatare, ta farhe zlaɓe ádalíye ge hula geni a zleñelanzleñela Yaisu. Daaci jeje am ire á Pilaatu, ta ganaa ba itare ndzedá.

²⁴ Mazla-aara a naba eksarhe geni a gevge názena tá kataná itare ñanna.

²⁵ Daaci a naba belateraa edda una ta danaa aɗaba fitenire á dem danggay, antara elva á shifa na, a vaterte Yaisu geni tá de maga názena tá kataná itare áte ñane.

*Náwa ta zleñelanaa estuwa Yaisu áte dzaŋgala
(Mat. 27:32-44; Mark. 15:21-32; Yuh. 19:17-27)*

²⁶ Tá aŋkwa á dánda Yaisu maa, de jarja ire antara ura Siraine umele zhera-aara Simaun átíre sa á sawa am makwata maa, ta naba eksevaahé, ta far sepa dzaŋgala á ba an ndzedá, á ɗaba Yaisu an ñane.

²⁷ Estuwa dikele á emnde a ekse ta daa ɗaba Yaisu na antara ñwasha. Ñwasha na wá, tá ámbera kyuwa, tá tsaka ɗákwa.

²⁸ Amá a eptsavte ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñwasha ñanna: «Kure ñwasha-aha á emnde a Urusalíima, kyuwawika iya, amá kyuwaukyuwa ire á kure antara egdzara á kure.

²⁹ Aɗaba aŋkwa á sawa hare-aha na ni tá de bánba emnde: Sharánsha ire-aatare ñwasha dziire antara ñwasha na zlaɓe faranuka uɓa-aatare ge egdzere, ira ñwasha na tá yeka mazla-aara na.

³⁰ Am sarte ñanna maa, tá de bateranba emnde ge wa-aha saɗaɗɗe: Mbedawanerarmbede. Tá de bateranba ge egdzar wa-aha: Sheɓawanerवेशेबे taslawá a kure!

³¹ Aɗaba má ta magante una ge nafa aŋwáslá, watse átsáme kena náza á náfa na an ula?»

³² Á ba am sarte ñanna maa, tá aŋkwa emnde a bádza sleɗe ta buwa, ta daterhe antara Yaisu, ta de cebatera átirpalle.

³³ Daraada am Tate ñanna tá ɗahaná an Feka á Ire na maa, ta naba zleñelaa Yaisu, antara emnde a bádza sleɗe ñanna áte dzaŋgala-aha-aatare, palle am naɗafa-aara, palle keni am názlaba-aara.

³⁴ Amá a ba Yaisu: «Eddaye-aaruwa, naba yateraarye haypa-aatare, aɗaba diyarka.» Itare ta tegaa kazlaŋa á Yaisu am dagave-aatare. Ge ettega-aara wá, ta maga njeri ganakini a sesse edda una ni á zaná ñane ma uwe keni.

³⁵ Emnde baɗemme tá á ba á tsatse, tá ezzhara. A ba male-aha á Yahudiya-aha ágire tá epsawepsawa: «Ábi ñane a lyese emnde umele? A lyelye kwa ire-aara keni, má ba ñane una *Almasiihu a eksesaa Dadaamiya.»

³⁶ Sawji-aha keni ta ganaptehe, ta de valyananse elva a nyainye, ta maranaa mbazla ɗanɗaŋe tá kátá fanufe.

³⁷ A ba itare tá elvan ge ñane: «Ábi ka bantsa ka, ka slekse á Yahudiya-aha, lyelye kwa ba ka ire á ña!»

³⁸ Náwa názu ta puwetaa itare áte naláwa, ta fetehe áte dzaŋgala átíre ge Yaisu: «Ba ñane una slekse á Yahudiya-aha.»

³⁹ Emnde a badza sleɗe na ta zleñelateraa antara Yaisu na, palle-aatare a naba zlazlese Yaisu, a ba ñane: «Gakefka *Almasiihu mazla-aara emtu? Lyelye kwa ire á ña, ñanjerlye ñere keni.»

⁴⁰ Amá a naba valarhe ge palle na, a ba ñane: «Ekka wá, labára á wan̄ka lyawa átuge Dadaamiya? Ka keni ká á ba am zlaɗa ñanna tsa.

⁴¹ Miya antara ka wá, á jamiya ba haypa á miya. Názena tá magamiyán ge miya ba deydey á názena mi maganaa miya keni. Amá ñane mu, a gu uwe, ábi ɓaaka?»

⁴² Daaci a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Tasle á ña iya wá, vacitu watse ká de sawa an yaikkire á ña na, ba tasle á ña yehiteyeha iya keni.»

⁴³ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yá baka ba jirire: Ba vatena na, mí dá ba buwa á dem zlan̄na á Dadaamiya.»

*Náwa ndza a emtsaa estuwa Yaisu
(Mat. 27:45-56; Mark. 15:33-41; Yuh. 19:28-30)*

⁴⁴⁻⁴⁵ Am sarte ñanna wá, á maga vacitire. Amá má a de tsekwaá ge tabedammire wá, duniya baɗemme ɓaaka vaciya, dem saa keye ba estuwa. Kacekaca á dzegwa na am *mashídi yaikke keni, a naba tamme kalkale am dagave.

⁴⁶ Daaci Yaisu a naba kante kwára á ba an ndzeďa, a ba ɲane: «Eddaye-aaruwa, fanakemfa shifa-aaruwa am erva ge ekka.» Ba a ndaase una ɲanna, mazla-aara a naba emtsehe.

⁴⁷ Male á sawji á Rauma, ba a naa duksa ɲanna magaavemage na wá, a fantau dise jirire á Dadaamiya, a ba ɲane: «Zhel na wá, ba jirire baaka haypa-aara.»

⁴⁸ Baďemme á nalga á emnde na ndza a sateraa ba se zhára ice na, ta daa á ɲaɲa ba ervaunďe adaba názena ta naana itare na.

⁴⁹ Slakate-aha á Yaisu, antara ɲwasha na kwaye ta dabanaa á sawa am kwára á Galili na, ta tsaahе yiyye an itare, lauktu ta zhara názena aɲkwa á magava na.

Faremfa Yaisu am irekhya

(*Mat. 27:57-61; Mark. 15:42-47; Yuh. 19:38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Daaci ndza aɲkwa ura umele zhera-aara Yusufa, ɲane ura Arimatiya am Yahudiya. Zhel ɲanna wá, ura jirire, dzayya huďe-aara, aɲkwa á ufa zamane na ni emnde tá de njá á ba am *kwara á Dadaamiya na. ɲane keni ura male am *kendekyiya yaikke, amá enjkale-aara dabaaka názena tá aɲkwa á slaslaná emnde umele, antara názena ta maganaa itare am sarte ɲanna.

⁵² Daaci a duhe ge ɲane á deza sleksu *Pilaatu, a de ndavanu baráma á eksa emtsa á Yaisu.

⁵³ A se tsekwa emtsa na áte dzangala, a faďeme am kalpakane aɲwaslire, jeba á kalpakane ɲanna ba lefedďe. Daaci a de zlavanaahe am irekhya ta yese am cacera, ba ser palle keni zlaďe zlavaranaaka emtsa am huďe-aara.

⁵⁴ Vacite ɲanna wá, ge zlema, herzhe á fantaufe kwaskwe á puwansepuwe.

⁵⁵ ɲwasha na ta saa á daba Yaisu kwaye á sawa am kwara á Galili na wá, ta daba Yusufa á dem tate á heďa Yaisu na, ta de zharanaahe irekhya-aara antara zlava-aara am irekhya.

⁵⁶ Mazla-aara ba zlala-aatare á dá, ta de tsatsaa waye-aha-aatare, antara náza se-aatare, ganakini watse tá de wecar ge Yaisu.

Vaci puwansepuwa maa, ta puwansehe emtsaďe áte una am *tawraita.

24

Yaisu tsetse am faya

(*Mat. 28:1-10; Mark. 16:1-8; Yuh. 20:1-10*)

¹ Werre an enjlya-waabere ge laade wá, ta duhe ge ɲwasha ɲanna ádete irekhya á Yaisu an waye-aha na ta tsatsanaa itare na.

² Amá ta de beraa irekhya á ba an wácene, an tambara páláme yiyye an we-aara.

³ Ta demhe am irekhya na, amá sharánka Yaakadada Yaisu ďekiděki.

⁴ Daaci palle a názu tá ndaaná itare baaka ďekiděki. Ba itare tá átira mága najipu ɲanna, ta naba jesarhe ge zála buwa ákatafke-aatare ba estuwa, ta tsekweme am nanjyuwe na á maga wulwulire jipu na.

⁵ Jaterja lyawa ɲwasha na, ta puweme erva am ice. A ba emnde ɲanna tá elvan ge itare: «Labára kwá se tataya edda una an shifa am dagave á emnde a faya?»

⁶ ɲane baaka áhuna tsetse, aɲkwa an shifa-aara ádaliye. Elva na a bakurnaa ɲane am haha á Galili na dedde am ire á kure emtu?

⁷ Adaba ndza a ndaakurnda, a ba ɲane: Iya á emnde baďemme wá, watse tá vite ge emnde a mága haypa, tá de zleneliya áte dzangala. Amá am hare ge keyire wá, watse yá tsetse am faya.»

⁸ Daaci saasa elva-aha na ndza a baternaa Yaisu na baďemme á sem ire-aatare.

⁹ Mazla-aara ba zlálá-aatare áte we á irekhya, tá dateraa labáre ge pukura-aha-aara kelaawa jemtekwe, antara emnde-aara umele baďemme.

¹⁰ Náwa zhera á ɲwásha na ta dateraa labáre ge pukura-aha ɲanna: Maari mukse á emnde a Magdala, Yauwanna, Maari emmarge Yakuba, ira ɲwasha umele na ndza ta kerďe, baďemme ta daa ba labáre ɲanna.

¹¹ Amá pukura-aha eksaranteka elva á ɲwasha na seke elva a jirire, fartarka an itare ďekiděki.

¹² Piyer wá, ɲane a naba tsetehe á ba am sarte ɲanna, zhagade-aara á dete we á irekhya na, a de zharaa ice á dem huďe-aara, a de beraa ba kalpakane. Daaci ba eptsaraa á da, á maga ba najipu-aara.

Ate baráma a dem Aimawus

(*Mark. 16:12-13*)

¹³ Ba vacite njanna maa, ta tsetehe ge pukura-aha buwa, ta dem ekse umele tá dñá an Aimawus, dagave-aatare an Urusaliima á maga kilaumaiter kelaawa jemtekwe.

¹⁴ Daaci tá ankwá á ndaha názena a magava áte Yaisu am hare-aha njanna am dagave-aatare.

¹⁵ Zlafe itare keni tá ndaha ba elva njanna am dagave-aatare maa, ba Yaisu an ire-aara a duhe ádezetafe, ankwá á zláá antara itare áte baráma.

¹⁶ Tá zhárá ba ura, amá ankwá názu a piyaterfe ge diyeddiye-aara.

¹⁷ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwá ndaha elva uwe kure áte baráma na?» Ta tsaahé wá, puwaapuwa vuwa-aatare.

¹⁸ A naba njwanante ge palle-aatare zhera-aara Kiliyaupas, a ba njane á elvan ge njane: «Ka waye am Urusaliima, zlafe cenakánka názena a magava am hare-aha na ka?»

¹⁹ A ba njane á elvan ge itare: «A jaara uwe?»

Ta njwanante, a ba itare tá elvan ge njane: «Názena a magava áte Yaisu ura Nasarátu na cenakánka? Njane nabi á Dadaamiya, an hákuma jipu am slera-aara á katafke á Dadaamiya, ankwá hákuma á ndaha elva á katafke á emnde ázenjára.

²⁰ Amá male-aha á *liman-aha á miya, antara male-aha á Yahudiya-aha á miya, ta naba jar ye, ta de faterem am erva ge emnde a duniya, ganakini sey ta maganaa shairiya á shifa, daaci ta naba zlejelehe áte dzangala.

²¹ Bademme ndza njá tamán geni á de lyaná ba njane larde á *Iserayiila. Amá kwaye njane názena a magava áte njane, hare keyire-aara vatena.

²² Zlafe ádaliye maa, jarañerja enkale njwásha umele tá á ba ázenjere. Adaba ta duhe ge itare an enlya-waabere ba vatena á dete we á irekhya-aara wá,

²³ de berereka am irekhya. Mazla-aara ta naba saa, ta se mbedañerju labáre, a ba itare: Ta naba jesarhe ge malika-aha á katafke á njere ba estuwa, ta bantsa malika-aha njanna tsetse am faya.

²⁴ Ta duhe ge emnde umele á njere á dete we á irekhya njanna, ta de bera ba seke una ta ndaanaa njwasha njanna. Njane wá, itare keni naránka.»

²⁵ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure wá, baaka enkale á kure dekideki, mbate elva-aha na ta balanaa nabi-aha na bademme daaka á dem ire á kure, fakurtarka.

²⁶ Diyakurka dekideki ganakini sey *Almasiihu á shushe zladá-aha njanna, lauktu á dem yaikkire-aara? Ndza cenakuránka una?»

²⁷ Daaci a palateraa názu á ndaana wakita á Dadaamiya á dete njane bademme. A fantau am wakita-aha na a puwetaa Muusa, date una ta puwetaa nabi-aha umele bademme.

²⁸ Herzharantehertzhe ekse na tá demkwa na maa, Yaisu a magaa ba seke njane wá, zlafe zlauka shula-aara.

²⁹ Daaci ta fantau ge njananaa ázetare, a ba itare: «Gevge manjaripu mazla-aara Malum, vayiya ge de katafke, naba hare ázenjere.» «Ane,» á bina, a naba duhe antara itare.

³⁰ Njarinja arge masane maa, a eksante dafa am erva, a slafanaa we-aara ge Dadaamiya, a kezlanve dafa na, a vaterte ge itare.

³¹ Mazla-aara a naba werfe ge ice-aatare, diyareddiye ge njanire, amá naránka njane mazla-aara.

³² A ba itare am dagave-aatare: «Kay, ázara kena emtakire á ervaunđe á miya am sarte na á palamiya názu am wakita á Dadaamiya áte baráma a sawa na. Higa eksanteka ervaunđe á miya ba seke kárá emtu?»

³³ Ta naba eptsehe a ba am sarte njanna á sem Urusaliima, ta se beraa pukura-aha kelaawa jemtekwe na jarammeje antara emnde a nja-aatare.

³⁴ Ta ankwá ndaha elva a Yaakadada am dagave-aatare, a ba itare: «Ba jirire tsetse Yaakadada am faya, adaba a maranaa ire-aara ge Simaun.»

³⁵ Itare keni tá ndaaterhe labáre-aatare áte baráma, ta ndaaterhe geni diyareddiye Yaisu am sarte na a kezlanve dafa, a vaterte na.

Yaisu a marateraa ire-aara ge pukura-aha-aara

(Mat. 28:16-20; Mark. 16:14-18; Yuh. 20:19-23; Sler. emnde 1:6-8)

³⁶ Itare keni zlafe tá ndaha ba njane, ta naa ba Yaisu á tse am dagave-aatare, «A vakurteva Dadaamiya hairire,» a ba njane á elvan ge itare.

³⁷ Má de gazlargazla wá, jaterja lyawa jipu, adaba itare tá kurken náza nye.

³⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Labára kwá maga lyawa estuwa? Labára kwá maga shaige estuwa am ervaunđe á kure?»

³⁹ Ábi una ba iya? Nawanaana erwa-aha-aaruwa antara sera-aha-aaruwa. Fautefa erwa á kure áte iya, tapawiyaaatapa ba shagera. Adaba náza nye wá, ñane ðaaka vuwa-aara. An hyuweka, an hyaihyeka.»

⁴⁰ Á baterá una ñanna wá, ámbera á maraterá erwa-aara, antara sera-aha-aara baðemme.

⁴¹ Aley zlaðe fartarka emtsaðe. Adaba ge kwakyire á higa wá, tá geyá mága ba najjipu áte ñane. A naba ndavateruhe, a ba ñane á elvan ge itare: «Ankwa emtu náza za ázekure áhuna?»

⁴² Ta vante hyuwa á kelfe an tedfa shagera.

⁴³ A lyevaahé, a naba zuhe á ba á katafke-aatare.

⁴⁴ Am iga a una ñanna maa, a ba ñane á elvan ge itare: «Am sarte na ndza yá á ba an shifa-aaruwa am dagave á kure keni, ndza ya ndaakurnda baðemme, a ba iya: Baðemme á názena á tsakaná *tawraitá á Muusa áte iya, antara una am wakita á nabi-aha umele, ira una ta puwete am jabura, ndza ya ndaakurnda geni baðemme sey watse á gevge.»

⁴⁵ Daaci a naba vaterte enkale ganakini tá cenevaacena názena á ndaaná wakita á Dadaamiya.

⁴⁶ A ba ñane á elvan ge itare: «Náwa názena an puwa am wakita á Dadaamiya: Sey máki shushe *Almasiihu zlaða, emtsamtsa. Am hare ge keyire á de tsetse am faya.

⁴⁷ Sey tá magateránmaga waazu ge nalgaadama baðemme an zhera-aara, geni a magarmága tuba, Dadaamiya á yaterarye haypa-aha-aatare. Tá fantau am Urusaliima.

⁴⁸ Daaci ba kure una kwa seyde-aha á elva-aha ñanna.

⁴⁹ Iya wá, yá de ðelakurá názena a ba Edderwa watse á vakurteva na á sawa. Amá wá, njawinja á ba am huðe á berni áhuna, dem sarte na má tsekwatsekwa hákuma á Dadaamiya ñanna á sawa am samaya, á setarge kure.»

Zlálá á Yaisu á dem samaya

(Mark. 16:19-20; Sler. emnde 1:9-11)

⁵⁰ Am iga a una ñanna maa, Yaisu a daterse am huðe á ekse, kwaye a dateraa á dem Baytaniya. Daraada áhuwa maa, a ketaa erwa-aha-aara a gaterar barka.

⁵¹ Am sarte na a gaterar barka ñanna wá, ámbera á tegava an itare, a zlálá á dem samaya.

⁵² Itare ta fantau ge kazlan ugje á ba am tate ñanna, lauaktu ta eptsá á sem Urusaliima, erwaunðe-aatare emtake jipu.

⁵³ Ba kelaazare icaranseka dem *mashidi yaikke, tá de galá Dadaamiya am mashidi-aara.

Labare á higa na a puwetaa YUHANNA

*Yaisu *Almasiihu nane elva á Dadaamiya*

¹ Kwaye am fakta, ba lauktu Dadaamiya á nderá duksa keni, edda una tá d'ahaná an elva á Dadaamiya na ndza an'kwa tsawe. Elva nanna ndza ta ba kerde an Dadaamiya, elva nanna Dadaamiya.

² Daaci elva nanna wá, kwaye am fakta ta ba kerde an Dadaamiya.

³ Ba'emme á duksa, Dadaamiya a nderanaa áte erva an nane. Baaka názena ni ta nderanaa áte erva an nane ka.

⁴ Elva nanna wá, á vatertá ba nane shifa ge emnde. Shifa nanna maa, an'kwa á vaterte parakkire á jirire ge emnde.

⁵ Parakkire nanna an'kwa á mbe am tabe'dammire, amá dze'gwánka tabe'dammire ganakini á emtsanaametsa.

Elva áte Yuhanna slemaga baptisma

⁶ An'kwa ura ndza a belanaa Dadaamiya werre, zhera-aara Yuhanna.

⁷ Sawa-aara ge nane wá, ndza a sawa ge balateraa elva á parakkire nanna ge emnde, ganakini a fartarfe emnde áte parakkire nanna.

⁸ Nane-ka una parakkire nanna; nane wá, á maga ba seydire á elva á parakkire nanna.

⁹ Parakkire nanna wá, parakkire á jirire, a semhe á sem hu'fe á duniya wá, an'kwa á mbe am dágave á emnde ba'emme, á maraterá parakkire á jirire.

¹⁰ Edda una ni tá d'ahaná an elva á Dadaamiya na wá, ndza á ba am hu'fe á duniya. Ba duniya na keni Dadaamiya a nderanaa á ba áte erva an nane, amá duniya diseka nane d'ekid'eki.

¹¹ Nane a sem larde-aara ba ge nane, amá emnde-aara nanna liyarka.

¹² Aley keni wá, tá an'kwa emnde na ni ta lye'vaa nane, fartarfe áte nane. Ge emnde nanna wá, a naba vaterte barama á gev egdzara á Dadaamiya.

¹³ Garevka egdzara á Dadaamiya áte una tá yaná emndimagwaha am duniya na, amá Dadaamiya a vaterta shifa an'waslire, geni tá gevge egdzara-aara.

¹⁴ Elva á Dadaamiya gevge urimagwe, a se nja á ba am dágave á miya, hu'fe-aara palle áte emnde, ura jirire an tsaka ire, namiyánna yaikkire-aara, yaikkire na ni a vantaa Ede'jara ge nane, Egdza-aara palle ba nane na.

¹⁵ Am sarte na a puwete ice-aara áte nane Yuhanna, a naba kante kw'ará, a ba nane á elvan ge emnde: «Náwa edda una ndza ya bakuraa elva-aara, á ba iya: An'kwa á sawa ura am iga-aaruwa, amá á jiyuje nane an ng'ahire na. Adaba kwaye zla'be yarika ya, amá nane an'kwa.»

¹⁶ Adaba nane a hyephe a jauka, a gamiyar barka an tsaka ire ge miya ba'emme.

¹⁷ Dadaamiya a sateraa *tawrait ge emnde á kya erva an Muusa, amá tara ngurna-aara antara jirire-aara ba'emme wá, a sanaa á ba áte erva an Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Baaka ura ndza nanna Dadaamiya d'ekid'eki, amá Egdza-aara na palle ba nane, ta ba palle an Dadaamiya na, a se maratersaa nane Dadaamiya ge emnde.

Seydire á Yuhanna slemaga baptisma

(Mat. 3:1-12; Mark. 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹ Vacite umele, male-aha á Yahudiya-aha am Urusaliima ta belaa *liman-aha antara *Laiwi'kau-aha á deza Yuhanna geni tá de ndavanundave nane mu ware.

²⁰ Yuhanna kwalaaka, a naba vaterte jawápa: «Iya wá, ya *Almasiihu-ka», a ba nane á katafke á emnde ba'emme.

²¹ Ta ndavanuhe: «Ka *Ailiya werre na emtu?» A nute ge Yuhanna: «A'aa, ya Ailiya-ka.» «Ka nabi na n'á an'kwa cena elva-aara am wakita á Dadaamiya na emtu?» «Ya nane ka», a ba nane zla'be.

²² «Ay ká ware kena? Ndan'erndaha názena ni n'á de mbedateru ge emnde na ta belan'erbela na. Ate ka mu, ka ware?»

²³ A n'waterante ge Yuhanna, a ba nane: «Iya wá, ya edda una ndza a ndahanaa nabi Aisaya werre, a ba nane: An'kwa ura á b'álá elva am kaamba, a ba edda-aara: An'kwa á sawa Yaakadada, tsatsawanaatsatse barama ba nde'de na.»

²⁴ Emnde na ta belateraa á deza Yuhanna nanna wá, emnde umele-aatare ta *Farisa-aha.

²⁵ Itare ta ndavanuhe ge Yuhanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Labára ká magaterá baptisma ge emnde máki ka Almasiihu-ka, ka Ailiya-ka, ka nabi na á ndahaná wakita á Dadaamiya-ka?»

²⁶ A ñwaterante ge Yuhanna, a ba ñane: «Iya wá, yá magakurá baptisma á ba an yawe, amá ankwá ura á de sawa am iga-aaruwa, ba kina keni ankwá á ba am dágave á kure diyakurka ba kure, ñane wá,

²⁷ ba ge slesadanse kimake am sera keni lyaneŋka dekiŋeki.»

²⁸ Una-aha ñanna a magava am Baytaniya áte iga a guwa á Urdun, tate na Yuhanna á magaterá baptisma ge emnde.

Yaisu egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya

²⁹ Makuralla-aara, ma ba a puwete ice-aara Yuhanna áte Yaisu, ankwá á duwa ádezenjara wá, a ba ñane: «Kwaye egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya, á bezaná ñane haypa á duniya baŋemne.

³⁰ Ba ñane edda una ndza ya bakuraa elva-aara, a ba iya: Ankwá á sawa ura am iga-aaruwa, amá á jiyuje ñane an ngahire, adaba kwaye zlaŋe yarika ya keni ñane ankwá na wá, ba ñane.

³¹ Ba iya keni ndza diyanka dawale ñanna estuwa, mbate adaba ba ñane una ya se magateraa baptisma an yawe ge emnde geni a diyareddiye emnde a *Iserayiila ba shagera.»

³² A ba Yuhanna zlaŋe adaliye: «Ya nanna Sheŋekwe Cufedde á tsekwa á sawa am samaya ba seke takala wá, a se tsekwehe áte ñane.

³³ Werre wá, ndza diyanka ganakini ñane ura estuwa, amá ndza a biyánba Dadaamiya na a beli ge se magateraa baptisma an yawe ge emnde na, a ba ñane: Watse ká nanna Sheŋekwe Cufedde á se tsekwanem am ire ge ura, ura ñanna wá, ba ñane una watse á magaterá baptisma ge emnde an Sheŋekwe Cufedde na.

³⁴ Ya nanna una ñanna», a ba Yuhanna, «Adaba una ñanna yá enndáhá ba párákke geni ba ñane una *Egdza á Dadaamiya.»

Pukura-aha á Yaisu zunjwe

³⁵ Gurgekse-aara keni ba nja-aara am tate ñanna Yuhanna, tá ankwá emnde buwa am pukura-aha-aara ázenjara.

³⁶ A naa Yaisu ankwá á degáshe wá, «Kwaye egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya!» á bina.

³⁷ Cenarácena pukura-aha-aara buwa na elva ñanna, ta naba tse, ta dába Yaisu.

³⁸ A eptsavete ge Yaisu wá, a naa ba tá dabaná am iga. A ndavateruhe: «Kwá kátá uwe kure?» Tá nwanante a ba itare: «Ká njá áme ká Rabbi?» (amaana malum).

³⁹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Sawmbare, nawanaana tate ñanna.» Daaci ta duhe, ta de zharanaahe tate na á nja Yaisu átekwá ñanna, ta zlansau váha ázenjara. Duwa-aatare ñanna á maga saa ufaŋe á ice a vaciya.

⁴⁰ Pukura-aha buwa na ta cenvaa seydire na a maganaa Yuhanna áte Yaisu, ta dába Yaisu na wá, palle-aatare Andere, egdza emmenjara ge Simaun Piyer.

⁴¹ Am iga a tegava-aatare antara Yaisu wá, Andere ta de ja ire an egdza emmenjara Simaun zunjwe. Daaci a mbeŋanuhe, a ba ñane: «Jere shaŋeránsha *Almasiihu vatena» (amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya).

⁴² Daaci a puwanse á deza Yaisu na. Daremda áza Yaisu, a ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ba ka Simaun egdza á Yuhanna na ka? Mazla-aara wá, zhera á ña Kaifas.» Amaana: Piyer. Piyer na wá, palaha.

Yaisu á dáhá tara Filip an Natanayail

⁴³ Makuralla-aara tsetse ire á Yaisu ge eptsá á dem kwará á Galili maa, de jarje ire antara Filip. «Sawa dabiŋaba», a ba ñane á elvan ge ñane.

⁴⁴ Filip, ñane ura Baytisayda, ekse-aatare ba palle antara Andere ira Piyer.

⁴⁵ Duwa á Filip, ñane keni ta de jaa ire antara Natanayail, a mbeŋanuhe, a ba ñane á elvan ge ñane: «Jere shaŋeránsha edda una Muusa a puwete elva-aara am *tawraitá, nabi-aha umele keni ta ndaha elva-aara na. Una ba Yaisu egdza á Yusufa, ura Nasarátu.»

⁴⁶ A ba Natanayail á elvan ge ñane: «Duksa shagera estuwa ni á jesaare á kya Nasarátu Filip?» A ba Filip: «Sawa nanaana ba ka.»

⁴⁷ Am sarte na ankwá duwa Natanayail ádeza Yaisu, a ba Yaisu: «Náwa ura *Iserayiila jirire na ni baaka fida am ñane dekiŋeki.»

⁴⁸ «Ka diyise áme?» a ba Natanayail á elvan ge ñane. A nwanante ge Yaisu, a ba ñane: «Ba lauktu á duwa Filip á de dákdhá am ekte á nabugda na keni, iya yá zhára ba ka.»

⁴⁹ Daaci a ba Natanayail á elvan ge ñane: «Malum, ekka wá, ka *Egdza á Dadaamiya, ka Slekse á *Iserayiila ba jire.»

⁵⁰ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ká fetare áte ya, aƒaba ya bakaa ya nákná am sarte na ká am ekte á nabugda na emtu? Duksa na á jauje ba ge una kení, sey watse ká nanna.»

⁵¹ A ba ñane zlaƒe ádalíye á elvan ge ñane: «Yá ndak ba jirire: watse kwá nánna degiya samaya an wacene ba wanje, daaci malika-aha á Dadaamiya tá dƒálá á dem samaya, tá tsekwa zlaƒe á setarge iya ya *Ura á emnde baƒemme.»

2

Munri á larusa am Kana

¹ Am háre ge keyire am iga a tse-aara, jerje munri á larusa am Kana am kwárá á Galili. Anƒkwa emmenjara ge Yaisu am larusa ñanna.

² Yaisu antara pukura-aha-aara kení ƒaraterdáhá á dem larusa ñanna.

³ Daaci eksateraarektse mbazla maa, a ba Maari á elvan ge Yaisu: «Degiya ƒaaka zlauzle mbazla-aatare.»

⁴ Amá a ñwanante ge Yaisu a ba ñane: «Emma ká kwarisá ka slera-aaruwa emtu? Iya zlaƒe samka sarte-aaruwa emtsaade.»

⁵ Amá duwa á Maari, a ba ñane á elvan ge emnde a tega duksa, «Ma a bakuraa uwe kení naba magaumágá.»

⁶ Anƒkwa jeba á gahe á yawe-aha umele am tate ñanna, Yahudiya-aha tá bara an ñane áte una á kwaratersá nadina-aatare. Gahe-aha ñanna wá, palle-aara á ekse yawe deydey hwámá ilyeƒe.

⁷ A ba Yaisu á elvan ge emnde a tega duksa: «Nawantenáhá gahe-aha na an yawe.» Ta naba nante yawe am gahe-aha na an we-aara.

⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kina wá, kawvaaka cekwaanƒuƒí, vawanteva ge male á munri na.» Ta naba kevaahé, ta danánhe.

⁹ Male á munri ñanna a tapaa yawe na a nyev mbazla na, diyaaka tate na ni ta sanaa átekwa. Amá emnde a tega duksa wá, itare diyardiya aƒaba ta payema ba itare yawe ñanna á dem gahe-aha. Daaci male á munri na a ƒante zhele á larusa,

¹⁰ a ba ñane á elvan ge ñane: «Emnde tá tegater mbazla na emtake jipu na emtsaade zunje ge emnde, má hyaterhya mbazla ge emnde lauktu tá payaterá una ektseváktsa emtakire-aara ni, ekka sem kina kení ka shebanve una emtake jipu na á ba am bere?»

¹¹ Kwaye ñane najipu á Yaisu zunje, a maganaa am Kana, am kwárá á Galili. A marese estuwa yaikkire-aara, pukura-aha ta fetarehe áte ñane.

¹² Am iga a una ñanna maa, ñane, emmenjara, egdzar mama-aha-ñara, ira pukura-aha-aara, ta zláálá á dem Kafarnahum. De hararaaháre cekwaanƒuƒí áhuwa.

Názena a maganaa Yaisu am mashidi

(*Mat. 21:12-13; Mark. 11:15-17; Luka 19:45-46*)

¹³ Herzhapteherzhe munri á Yahudiya-aha na tá ƒaháná an *Paska na maa, a naba tsetehe ge Yaisu, a dem Urusaliima ge mága munri ñanna.

¹⁴ Daada-aara am Urusaliima wá, a dem *mashidi yaikke. Duwa-aara, a de bera emnde tá anƒkwa válá sla-aha, kyawe-aha, antara emnde a válá takala, ira emnde a peteke, tá an tabel-aha-aatare á katafke.

¹⁵ Yaisu a naba kezlante záwá, a ganve ba seke kurpe, a ngyaterse antara dabba-aha-aatare na baƒemme am mashidi na, a naba mbaƒaa tabel-aha á emnde a peteke, a puwevhe ge shunƒu-aha-aatare ñanna á dem áhá.

¹⁶ A ba ñane á elvan ge emnde a vela takala kení «Jawanaaja áhuna! Labára kwá ganve bere á Edderwa bere á tsakala?»

¹⁷ Pukura-aha-aara tá zhárá ba maga-aara na wá, ta naba yehete názu am wakita á Dadaamiya, anƒkwa an puwa a ba ñane: «Dadaamiya-aaruwa, wayantewáyá bere á ña an ervaunƒe-aaruwa baƒemme, yá taa njeka tsekafƒe ƒekifeki.»

¹⁸ Am iga a una ñanna maa, a ba male-aha á Yahudiya-aha, tá elvan ge ñane: «Ká marañerá najipu-ara kina lauktu njá dise átekwa geni a vaktaa ba Dadaamiya hákuma á mága una?»

¹⁹ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane: «Naba mbeƒawanaambeƒa kure mashidi na, yá tsantetse zlaƒe ádalíye am háre keye.»

²⁰ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge ñane: «Yawe kul ufaƒe ju unƒkwahe tá nderá ba mashidi na náwa ñane na ni, ká tsantetse ka am háre keye?»

²¹ Mbate ñane a ndanaa áte mashidi-ka, ñane a ndaha elva a emtsa-aara, antara tse-aara am fáyá.

²² Am sarte na tsetsa Yaisu am fáyá wá, saasa elva ñanna á sem ire á pukura-aha-aara, ta fetarehe áte názena am wakíta á Dadaamiya, antara elva-aha na ndza a ndahanaa ñane bademme.

Ma ware keni Yaisu diyaadiya huđe-aara

²³ Am haraare Yaisu am Urusaliima am muñri á *Paska maa, kwakya najipu-aha na a maganaa ñane, emnde keni kwakya fartarfe áte ñane adaba najipu-aha ñanna.

²⁴ Amá Yaisu wá, fetareka an itare, adaba ñane diyaadiya názu am ervaunde-aatare bademme.

²⁵ Adaba ñane wá, tá banná emndeka elva áte ura, diyaadiya ba ñane názu am huđe á emnde bademme.

3

Tara Yaisu an Nikaudaimus

¹ Ndza ankwá ura *Farisa umele zhera-aara Nikaudaimus, palle á male-aha á Yahudiya-aha wá,

² a seza Yaisu an vayiya, a se ndava elva ázeñara. «Malum», a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Diyañerdiya geni á belakaa Dadaamiya, adaba baaka edda una á dzegwándzegwa mága najipu-aha na ká ankwá maganá ka na, máki baaka Dadaamiya antara ñane.»

³ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yá ndak ba jirire: Baaka ura á dem zlanna á Dadaamiya máki yairseka ge buwire.»

⁴ A ba Nikaudaimus á elvan ge ñane: «Tá yáná estara kena emgyegwe a zhele, á dzegwándzegwa dem huđe á emmenjara, lauktu tá eyya adaliye emtu?»

⁵ A ba Yaisu á elvan ge ñane «Yá ndak ba jirire: Ma ware edda-aara keni á daaka á dem zlanna á Dadaamiya ðekideki má yairseka an yawe antara an Sheðekwe Cuðeðde.

⁶ Una tá yáná emnde am duniya na keni ba ge ire-aara. Tate na á yáná Sheðekwe Cuðeðde keni á yáná ba sheðekwe.

⁷ Mañka najipu adaba ya bakaa sey tá yakurseye ge buwire.

⁸ Effeya wá, ma á dem tate-ara keni ba á vátá. Ká cenáncena mága-aara, amá wá, ma a tsetaa áme keni diyañka, ma á de tse áme keni diyañka. Edda una tá yáná an hákuma á Sheðekwe Cuðeðde keni ba estuwa.»

⁹ A ba Nikaudaimus á elvan ge ñane: «Á magava estara una ñanna?»

¹⁰ A ñwanante ge Yaisu: «Iyau ekka wá, ka malum á *Iserayiila-aha yaikke keni diyañka una?»

¹¹ Yá ndak ba jirire, ñere wá, ñá ndakur názena ni diyañerdiya, antara názena ñá nanna, amá kwá ceneka elva á ñere.

¹² Máki yá bakurá elva áte kazlaña á duniya aley cenakurvaaka fakurtaareka áte ya, sakwa kazlaña á samaya emtu?

¹³ Ay degiya baaka edda una ndza a dem samaya ba palle keni. Cenaucena elva-aaruwa ya *Ura á emnde bademme na ya sawa am samaya.

¹⁴ «Yeheleyeha názena ndza a maganaa Muusa am kaamba werre: A magaa havale an verzhagane, a zleñelete áte zade, a kante á dem zhegela. Iya *Ura á emnde bademme keni watse tá de zleñeliyá ba estuwa.

¹⁵ Daaci ma a fetare ware áte ya keni á shansha shifa na á zleka na.

¹⁶ Adaba Dadaamiya wayatewáya duniya kwakya. Adaba una ñanna a vante Egdza-aara palle ba ñane. Ma a fetara ware áte Egdza ñanna keni, á keðeka ðekideki, á shansha shifa na á zleka na.

¹⁷ Dadaamiya belakaa Egdza-aara á sem duniya geni á se ñgwadfa emnde, amá a belán geni tá ñezlesenjle emnde áte erva an ñane.

¹⁸ Edda una fetarfe áte ñane wá, baaka shairiya áte ñane. Amá edda una má fetareka áte ñane wá, ba kina keni ñánáña shairiya, adaba fetareka áte *Egdza á Dadaamiya palle ba ñane.

¹⁹ Náwa názena ni watse emnde tá shá ñgwadfa adaba ñane: Samsa parakkire á sem duniya, amá emnde a duniya yarnaaya, itare ta hayaa ba tabedammire, adaba shagerka názena tá maganá itare.

²⁰ Ma ware una á maga duksa shagerka na, wayaaka an parakkire ðekideki, a hayaa ba nja am tabedammire, geni a marseka parakkire shagerkire na á maganá ñane na.

²¹ Amá edda una ni á maga duksa shagera wá, ñane á kátá ba parakkire, geni a naránna emnde shagerire-aara antara geni a diyareddiya emnde fesarfíre na á maganáñ Dadaamiya.»

Ñgahire á Yaisu an názá á Yuhanna slemaga baptisma

²² Am iga a una n̄anna maa, a tsetehe ge Yaisu antara pukura-aha, ta dem tate umele á ba am kwárá á Yahudiya n̄anna, hararaare jipu am tate n̄anna, ta magateraa baptisma ge emnde áhuwa.

²³ Yuhanna slemaga baptisma keni an̄kwa á magaterá baptisma ge emnde am ekse á Aynun herzhe an Salim, ad̄aba kwakya yawe am tate n̄anna. Emnde kwakya tá dezerara, á magaterá baptisma.

²⁴ Ad̄aba zlafe eksarvaaka Yuhanna á dem danggay am sarte n̄anna.

²⁵ Ay emnde umele am pukura-aha á Yuhanna, tá an̄kwa gajawe antara ura Yahudiya umele arge nade á Yahudiya-aha ge bára, lauktu tá shá cufed̄dire áza Dadaamiya.

²⁶ Duwa-aatare á deza Yuhanna, «Malum yaikke», a ba itare tá elvan ge n̄ane, «Zhel na ndza á njá ázeña áte iga a guwa á Urdun, ndza ka ban̄eraa elva-aara na, zlafe an̄kwa emtu am ire á n̄a? Kwaye n̄ane keni an̄kwa á magaterá baptisma ge emnde, bademme á emnde tá kela á ba dezerara.»

²⁷ A ba Yuhanna á elvan ge itare: «Baaka ura á shansha ba n̄azara keni máki vanteka Dadaamiya.

²⁸ Náza-aaruwa wá, ba kure keni diyakurdiya. Ad̄aba ya bakurnaa ba iya an we-aaruwa geni iya wá, ya Almasiihu-ka, amá ya slebela á Dadaamiya ge se tsatsanaa baráma ge *Almasiihu.

²⁹ Diyakurdiya zhele á larusa wá, edda á mukse ba n̄ane. Náza á slákáte wá, n̄ane ba á njá átevege ura-aara zhele á larusa, á higa jipu ge cena kwárá á ura-aara máki á ndáhá elva. Ba duksa palle ge iya keni. Ya ba seke ura á zhele á larusa, kina ervaun̄de-aaruwa ba seke nama.

³⁰ Shagera ba á farfe ngahire-aara ge n̄ane, á gulá náza-aaruwa.»

Edda una a sawa am samaya

³¹ Edda una a sawa am samaya wá, bademme á duksa á ba am erva-aara. Amá ura á duniya wá, n̄ane ba urimagwe, elva-aara keni á ndaha ba elva á duniya. Amá edda una a sawa am samaya wá, bademme á duksa á ba am erva-aara.

³² A ndáhá názena ni a nanaa n̄ane, antara názena ni a cenanaa n̄ane, amá baaka ura á cena elva-aara.

³³ Ma ware una a cenvaa elva-aara keni, edda-aara njantenja jirire á Dadaamiya.

³⁴ Slebela á Dadaamiya wá, á ndáhá ba elva á Dadaamiya, ad̄aba Dadaamiya á vante Shefekwe-aara baaka zlakta-aara.

³⁵ Dadaamiya wá, wayetewáyá Egdza-aara, bademme á duksa a fanem am erva ba ge n̄ane.

³⁶ Ma a fetaare ware áte *Egdza á Dadaamiya keni shánsha shifa na á zleka na. Amá edda una fetarka áte n̄ane wá, á shanka shifa, á segasheka edda-aara am ervaun̄de á Dadaamiya dekideki.

4

*Tara Yaisu an mukse á *Samariya*

¹ Cenarácena *Farisa-aha geni Yaisu an̄kwa á magaterá baptisma ge emnde kwakya, ma emnde keni vayya ba emnde-aara arge emnde á Yuhanna.

² Cenácena Yaisu elva-aatare bademme. Ge jirire wá, Yaisu an ire-aara magannaaka baptisma ge ura, tá maganá ba pukura-aha-aara.

³ A cenaa ba elva á *Farisa-aha n̄anna Yaisu wá, a naba tsete am kwárá á Yahudiya n̄anna bademme, ge eptsá á dem kwárá á Galili.

⁴ Ge dem Galili n̄anna maa, sey á degáshe am huđe á *Samariya praate.

⁵ Daada am ekse umele tá dáhána an Sikar am kwárá á Samariya maa, an̄kwa fe ndza a vantaá Yakubu ge egdza-aara Yusufá áte iga a ekse n̄anna.

⁶ An̄kwa suwa ndza a yanaa Yakubu werre am fe n̄anna. Daaci a duhe ge Yaisu, a de njehe áte we á suwa n̄anna ad̄aba kufukkuđe vuwa-aara ge zlála. Am sarte n̄anna keni hyephye vacitire.

⁷ Ay samsa mukse á emnde a Samariya a se ká yawe maa, «Viteva yawe yá shushe», a ba Yaisu á elvan ge n̄ane.

⁸ Am sarte n̄anna zlarzálá pukura-aha-aara, ta de shekwa náza za am huđe á ekse.

⁹ A ba mukse na á elvan ge n̄ane: «Ká ura a Yahudiya ni, ká ndaviyu yawe ge iya ya mukse a Samariya? Yá vakteva ká essha?» (A ndaa una mukse na wá, ad̄aba tá gyaaveka Yahudiya-aha antara Samariya-aha.)

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Ba diyan̄kire ka wá, ma andze diyakdiya duksa na ni á vaterta Dadaamiya ge emnde, antara edda una náwa á ndavaku yáwe á sha na wá, baira ma ká ndavanuwa ba ka, ma ká shánsha yawe na á fá shifa am ura na.»

¹¹ A ba mukse na á elvan ge ñane: «Ká káná an uwe kwa eddaaye? Ganta á ña keni baaka, suwa slafde vayvaya, ká sháná estara yawe á shifa ñanna ká ndaná ka na?»

¹² Ekka jakuje ge eggyenere Yakubu na a yaner suwa na emtu? Ñane, egdzara-aara ira walde-aha-aara bademme ta shaa ba yawe á suwa na!»

¹³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Bademme á názena á shá yawe á suwa, ndera keni ba á wanwa zlafe ádaliye.

¹⁴ Amá edda una a shu yawe na yá vanta ya wá, á wanka ndera mazla-aara. Adaba yawe ñanna yá vantá ya na á de nyev suwa am ñane, suwa ñanna á vante shifa na á zleka na ge edda-aara.»

¹⁵ A ba mukse na á elvan ge ñane: «Viteva ka yawe ñanna eddaaye, geni a wika ndera mazla-aara, yá shansha ire-aaruwa ge se ka yawe áhuna.»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «De dantedaha kwa zhele á ña, kwá sawa kerde.»

¹⁷ «Baaka zhele-aaruwa», a ba mukse na á elvan ge Yaisu. «Baaka zhele á ña a ba ka na wá, ndaksenda jirire», a ba Yaisu á elvan ge ñane.

¹⁸ «Adaba zala-aha á ña miyenne ka gateraa ka wá, tá ilyefe, amá zhel na ká am mba-aara kina na zhele á ña ka. Baaka fida am elva á ña na.»

¹⁹ A ba mukse na: «Kina wá, diyandiya ganakini ka nabi eddaaye.

²⁰ Ká cenáncena emtu ndza ba werre keni eggye-aha á ñere ta kezlan ugje ge Dadaamiya á ba áte wa na náwa ñane na, amá á ba kure Yahudiya-aha sey Urusaliima palle una tate á kezlan ugje ge Dadaamiya.»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Náwa yá ndaaka elva emmaaye, eccena ba shagera: Ankwa á sawa sarte umele wá, tate á kezlan ugje ge Dadaamiya watse áte wa na ka palle, am Urusaliima ka palle.

²² Kure Samariya-aha wá, ma kwá kezlan ugje ge ware keni diyakurka. Amá ñere Yahudiya-aha wá, diyañerdiya edda una ni ñá kezlan ugje ñere. Adaba slelya ura á jesaare á ba dagave á Yahudiya-aha.

²³ Amá ankwá á sawa sarte umele, ba kina keni samsa sarte ñanna, emnde tá de kezlan ugje ge Dadaamiya na Dada ba ñane na, an hákuma á Shedekwe Cufedde, tá de kezlan ugje á ba an jirire. Adaba Dadaamiya wá, á kátá emnde na ni tá kezlan ugje áte una ñanna.

²⁴ Dadaamiya wá, Shedekwe, emnde na tá kezlan ugje keni a kezlarankezla an hákuma á Shedekwe Cufedde, a kezlarankezla á ba an jirire.»

²⁵ A ba mukse na á elvan ge ñane: «Diyandiya watse á sawa *Almasiihu, watse á se palanjernaapálá ñane sera á duksa bademme.»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ba iya Almasiihu ñanna yá ndaka elva na.»

²⁷ Am sarte ñanna, pukura-aha á Yaisu keni saremsa mazla-aara. Tá maga najipu-aara itare, Yaisu ankwá á nda elva antara mukse na. Amá baaka ura a ndaana elva ge mukse na, geni ká kátá uwe ázenara, baaka edda una a banán ge Yaisu geni a jakurma uwe antara mukse na.

²⁸ Daaci mukse na a naba belaa hwámá-aara áhuwa, a eptsehe á dem hufe á ekse, a ba ñane á elvan ge emnde:

²⁹ «Sawbare emtsaade, nawanaana zhele umele náwa ñane áhuna, a balise názena ndza ya maganaa ya bademme, watse *Almasiihu ñara emtu estara?»

³⁰ Estuwa kelá á emnde á sawa am hufe á ekse, tá ankwá deza Yaisu.

³¹ Am sarte na ni eptsapta mukse na á de d'aha emnde am hufe á ekse, a ba pukura-aha tá elvan ge Yaisu: «Sawa seke zuze egdza náza za malum!»

³² Amá a ñwaterante: «Ankwá náza zá-aaruwa, d'afa na ni diyakurka kure na.»

³³ A ba pukura-aha am d'agave-aatare «Watse ankwá ura a sanaa náza za emtu?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náza zá-aaruwa ñanna wá, ba fansaare ge edda una a belibela na, antara mága slera na a fiyaara ñane na bademme.»

³⁵ A ba ñane á elvan ge itare zlafe ádaliye: «A ba palle á naraje-aha á kure: Zlafe a juwa tere ufade lauktu tá ica hiya. Amá názena yá bakurná iya wá: Zharawanaazhárá emtsaade fe ba shagera, duksa bademme naavene kyanje, herzhe icica-aara.

³⁶ Edda una á ica hiya wá, á ba ankwá mbera-aara, á jáhá hiya ñanna á dem tate á shifa na á zleka na. Daaci tara sleja hiya antara edda una á icica tá de higa bademme.

³⁷ Ankwá naraje umele zlafe ádaliye, a ba ñane: Á janá ura umele, icica keni á icaná ura umele. Naraje ñanna jire.

³⁸ Ya belákuraa á de hala duksa am fe na magakurka slera am hufe-aara dekideki, ta maganaa ba emnde umele, amá kwá tapaná kure emtakire á slera-aatare.»

³⁹ Kwakya emnde a *Sariya na tá am ekse ñanna fartarfe áte Yaisu, adaba elva na a de baterna mukse ñanna a ba ñane: «A balise názana ndza ya maganaa ya bademme.»

⁴⁰ Aɗɗaba una ñanna, am sarte na saremsa emnde a Samariya áseza Yaisu, ta enñála geni a haraare ázetáre. A naba eksarhe ge Yaisu, a gaa hare buwa.

⁴¹ Emnde kwakya zlaɓe ádaliye fartarfe áte ñane, aɗaba názu ta cenanaa am waazu-aara.

⁴² A ba itare tá elvan ge mukse na: «Kina wá, ñá fetaare aɗaba elva á ña ka palle, ñá fetaare áte ñane aɗaba ña cenevaa á ba an hyema á ñere elva am mbuwe-aara. Diyañerdiya ba jirire geni slelya duniya ba ñane.»

Yaisu mbanaambe egdza á ura umele

⁴³ Yaisu a magaa hare buwa am tate ñanna maa, mazla-aara a naba tse, a zláálá á dem kwárá á Galili.

⁴⁴ Aɗaba ba ñane an ire-aara keni a bánba geni nabi á shanka ñgáhire am eksa-aara ba ge ñane.

⁴⁵ Amá ba daadá-aara am Galili wá, emnde a Galili ta lyyanaa á ba an erva buwa, aɗaba itare keni ta duwa á de maga muñri am Urusaliima, daaci naránna itare keni názena a maganaa Yaisu am muñri ñanna baɗemme.

⁴⁶ Daaci Yaisu a daliye zlaɓe ádaliye á dem Kána, ekse na ndza a ñyanve yáwe, a ganve mbazla am huɗe-aara na. Ay ankwá ura male, a fanaa ñgumna, á ñjá am Kafarnahum maa, lapika egdza-aara.

⁴⁷ Cenáncena ura male na ganakini saasa Yaisu á sa am Yahudiya, ankwá am Galili, a naba dezejara: «Tasle á ña ɗabidába á dem Kafarnahum, ká de mbanaambe egdza-aaruwa, shifa a juwa ba cekwa am ñane», a bina.

⁴⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Palle ura á fetaare áte ya am dagave á kure na baaka ɗekideki, máki nakuránka najipu-aha.»

⁴⁹ A ba zhel na: «Mí zlala kwa á dem mba-aaruwa Yaakadada, a zlauka shifa am egdzere!»

⁵⁰ «Ezzláálá á dá, baaka duksa áte egdza á ña», a ba Yaisu á elvan ge ñane. Ñane a naba fetaarehe áte elva na a ndaana Yaisu na, a naba dá-aara.

⁵¹ Ñane keni ankwá á da wá, ta jaa ire antara walaadi-aha-aara, «Mbaambe egdzere ba lapiya layye», a ba itare tá elvan ge ñane.

⁵² A ndavateruhe: «A shánaa am sarte-ara ñgulmire?» A ba itare tá elvan ge ñane: «Deydey zura awaya wá, ɓelanaabelá zláglági.»

⁵³ Amá eɗdarge egdzere wá, a naba diyeddiye geni egdzere a mbe á ba am sarte na a banna Yaisu ezzláálá á dá, baaka duksa áte egdze á ña na. Daaci ñane antara huɗe á há-aara baɗemme fartarfe áte Yaisu.

⁵⁴ Kwaya ñane buwire á najipu na a maganaa Yaisu am kwárá á Galili, a maganaa am sarte na saasa á sa am Yahudiya.

5

Yaisu mbanaambe ura ñguryekwe

¹ Am iga á una ñanna maa, gyaregya muñri á nadina am Urusaliima, tá ankwá duwa Yahudiya-aha. Yaisu keni a duhe.

² Urusaliima wá, an ɓela am dala baɗemme an wakyiya-aha gergere. Ankwá derve yaikke herzhe an wakyiya na tá ɗaháná an wakyiya á kyawe-aha na. Ta jantaave ge derve ñanna an bere-aha ilyeɓe. Zhera á derve ñanna Baytijaata an elva á Ibraniñkau-aha.

³ Daaci baɗemme á ekte á bere-aha ñanna ba emnde na lapika vuwa-aatare, wulfe-aha, emnde a dere, antara ñguryekwe-aha. ((Tá ufa gejava á derve ñanna.

⁴ Aɗaba an wapaka, á tsekwa malika á Dadaamiya á sem derve ñanna, daaci baɗemme á yáwe á gejava. Daaci am iga á gejava á yáwe ñanna, ma a tsekwemaa ware zuññwe keni á mbembe edda-aara ma á waná uwe keni.))

⁵ Ankwá ura umele á ba am ɗagave-aatare ñanna, yáwe kul keye ju tiise á ba áte lapikere.

⁶ Am sarte na damda Yaisu, á zhárá zhel ñanna á zlava. Am diyaadiya ganakini haraare lapikere-aara, a naba ndaan elva: «Wayak-wáyá emtu ká mbembe ba lanñe?», a ba ñane, á elvan ge ñane.

⁷ A ba zhel na á elvan ge ñane: «Á eksitá ware-aaruwa kwa á dem derve am iga a gejava á yáwe malum-aaruwa? Ba kelaa má yá wawa ge duwa, caare ba damda ura umele zuññwe arge iya.»

⁸ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ettse, faɗantefáɗá buce á ña, ezzláálá á da.»

⁹ Kerten a naba mbehe, a tsetehe, a faɗante buce-aara, ankwá á zláálá ba uwe keni á maganka.

Amá vacite ñanna wá, kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁰ Adaba una ñanna, a ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge zhel ñanna: «Vatena kwaskwe á puwansepuwe, an piya am *tawraitá ganakini ká sepa buce á ña vatena ge da.»

¹¹ A ba zhel na á elvan ge itare: «Iya a binaa ba edda una a mbiyaahe na ettse, fadantefádá buce á ña, ezzlálá á dá.»

¹² Ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ware ñane edda una ni a bakaa fadantefádá buce á ña, ezzlálá na?»

¹³ Zhel na a mbanaa Yaisu na keni, diyaaka edda una ni a mbanaa am lapikere ñanna. Adaba a zlalá watsewatse Yaisu am tate ñanna, a kuva kwakyire á emnde.

¹⁴ Shekwaashekwa maa, Yaisu a duhe ádeza dawale ñanna am *mashidi yaikke. A ba ñane á elvan ge ñane: «Kina wá, mbákmbé. Manja haypa mazla-aara geni a shanja una jauje ge una ñanna.»

¹⁵ Mazla-aara a naba dishe geni ndza a tsantaa ñane áte lapikere na, a de ba áza mala-aha á Yahudiya-aha, a ba ñane á elvan ge itare: «Ndza a mbiyaa ba Yaisu am lapikere-aaruwa.»

¹⁶ Adaba una ñanna, male-aha á Yahudiya-aha ta naba gwarhe ge Yaisu an elva, geni a magán ge uwe una an kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁷ Amá a ba Yaisu á elvan ge itare: «Edderwa wá, ma vaatara keni á maga ba slera. Adaba una ñanna, iya sey ba yá emmaga.»

¹⁸ Elva-aara ñanna a de vaterte ba ngwádáva zlafe ádalije geni sey tá janaaja shifa-aara. Adaba a ba itare: «Faaka zherwe áte kwaskwe á puwansepuwe-ka palle, a bantsa ñane, Dadaamiya Eddenjara, a ganve ire-aara kalkale an Dadaamiya.»

*Hákuma á *Ura á emnde bademme*

¹⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádalije: «Yá ndaakur ba jirire: Baaka názu yá maganá iya an ire-aaruwa ya Egdzere, sey ya naaná á ba áza Edderwa. Bademme á názena ní á maganá Dada, Egdzere keni á maga ba ñane una ñanna.

²⁰ Adaba Dada wayawáyá jipu an Egdza-aara. Ankwa á kwaranse názena á maganá ñane bademme. Duksa yaikke a jauje ba ge una keni watse á kwaransekware. Á tsaame najipu na watse kwá maganá kure.

²¹ Ba seke una ni Edderwa ankwa á tsatertetse emnde na ba seke tá an emtsa, ankwa á vaterte shifa na wá, Egdza-aara keni ba estuwa, a naba vante shifa ge edda una á kataná ñane.

²² Baaka edda una ní á de kyáná Edderwa shairiya-aara. Bademme á shairiya a fanem am erva ge Egdza-aara.

²³ A magaa una geni emnde bademme a farfa zherwe áte Egdza-aara keni, ba seke una tá ankwa fáná áte ñane na. Edda una faaka zherwe áte Egdzere wá, faaka á ba áte Eddenjara na a belanaa na ñane na.

²⁴ «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a cenvaa elva-aaruwa, a fetaarehe áte edda una a belibela na, edda-aara shánsha shifa na á zleka na. Baaka shairiya áte edda-aara dekideki, ñane dedde am emtsa, daada am tate á shifa na á zleka na.

²⁵ Yá ndaakur ba jirire: Ankwa á sawa sarte umele, ba kina keni ba seke samsa. Am sarte ñanna wá, emnde na ba seke tá an emtsa na watse tá cenáncena kwárá á *Egdza á Dadaamiya. Ma a cenanaa ware kwárá-aara keni á gevge an shifa.

²⁶ Ba seke una ni an hákuma Edderwa ge tsante ura, á gev an shifa na wá, a vante hákuma ge Egdza-aara keni, geni á tsante ura, á ganve an shifa.

²⁷ A vante hákuma á kyá shairiya ge Egdza-aara keni, adaba Egdza-aara ñanna *Ura á emnde bademme.

²⁸ Magauka najipu á una ñanna dekideki. Adaba ankwa á sawa sarte umele, ba emnde na tá an emtsa, tá am irekhye keni, watse tá cenáncena kwárá-aara,

²⁹ watse tá sesse. Emnde na ni ndza ta magaa shagerire na, watse tá tse ge shaa shifa na á zleka na. Amá emnde na ndza ta magaa shagerkire wá, itare watse tá tse ge dem zlaða.»

*Seyde-aha á Yaisu *Almasihu*

³⁰ A ba Yaisu zlafe ádalije: «Iya an ire-aaruwa wá, ba uwe keni yá dzegwánka emmága-aara, sey má biyánba Dadaamiya. Daaci shairiya na yá kyáná ya wá, shairiya a jirire. Adaba yá kyáná áte una yá kataná ya-ka, yá kyáná áte una á kataná edda-una a belibela.

³¹ Máki ya seyde á ire-aaruwa ba iya, tá dise estara kena emnde jirire-aaruwa?

³² Amá ankwa ura umele sleseyde-aaruwa ñane. Diyandiya seydire na á maganá ñane áte ya jirire.

³³ Ndza kwa belaa emnde á deza Yuhanna, ñane keni maganaamaga seydire áte edda una ni ñane jirire na.

³⁴ Yá anjka sá elva á Yuhanna antara seydire-aara á sem ire á kure na wá, ba geni kwá shánsha sawari, kwá lyelya shifa á kure. Iya ya ñaaka an wedere á seydire na á maganá urimagwe áte ya.

³⁵ Yuhanna wá, ñane ndza ba seke parakkire, ndza á mbe am dágave á kure, ndza kwa higa an ñane am sarte cekwaangudi.

³⁶ Iya wá, anjka seydire yaikke áte ya, jauje ge una a maganaa Yuhanna. Slera na a beliyaa Edderwa ge ñane, yá anjka maganá ya na wá, á maganá ba slera-aaruwa ñanna seydire áte ya, geni ya slebela á Dadaamiya.

³⁷ Ba Edderwa ñanna a belibela na keni maganaamaga seydire-aara áte ya, amá kure cenakuránka kwára-aara, nakuránka ñane an ice á kure keni.

³⁸ Daaci ñakurnaaka elva-aara am kure, adaba fakurtarka áte Egdza-aara na a belanaa ñane.

³⁹ Kwá anjka ndá wakita á Dadaamiya, adaba anjka am ire á kure geni watse kwá shá shifa na á zleka na. Ay degiya wakita á Dadaamiya ñanna á ndá ba elva-aaruwa.

⁴⁰ Aley kure wayakurka sezerwa ganakini kwá shánsha shifa ba jirire.

⁴¹ «Yá kátá yaikkireka ya áza emnde.

⁴² Amá duksa palle wá, am ervaunđe á kure wá, wayakurka kure an Dadaamiya ñekideki.

⁴³ Iya, ya sawa an elva á Edderwa, liyakurika ñekideki, amá má samsa ura umele á ba an ire-aara wá, kwá ellyiya.

⁴⁴ Ma ware á kure keni á kátá ba gálá áza emnde, kwá panjka ni á galákurá ba Dadaamiya palle. Ay una ni, kwá fetaare estara kena áte ya?

⁴⁵ Amá bawánka zlafe am ervaunđe á kure, geni watse yá de icakuraare sera áza Edderwa. Edda una watse á de icakuraare sera wá, Muusa na kwa fetaare kure an ñane na.

⁴⁶ Amá ma andze fakurtarfe áte Muusa ba jirire wá, iya keni ma kwá fetarfe áte ya. Adaba názena a puwetaa Muusa na á ndá ba elva-aaruwa.

⁴⁷ Am fakurtareka áte názena a puwetaa ñane, kwá fetaare estara kena áte elva na yá ndaná ya?»

6

Yaisu a zateru náza zá ge zala debu ilyebe

(Mat. 14:13-21; Mark. 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ Am iga á una ñanna maa, a tsetehe ge Yaisu, a zlalehe a dete iga a guwa á Galili. Tibariyas keni tá dháa ba háye na am guwa ñanna.

² Emnde kwakya ta ñabemhe á dem Tate ñanna, adaba naránna najipu-aha na a maganaa ñane, a naba mbateraahe emnde na lapika vuwa-aatare.

³ Yaisu antara pukura-aha-aara ta ñaletaa áte egdza wa, ta de njehe.

⁴ Muñri á Yahudiya-aha na tá ñaná an *Paska na keni herzhavteherzhe.

⁵ Yaisu a kante ice wá, á zhára ba dikele á emnde tá anjka dejenara. A ba ñane á elvan ge Filip: «Mí de sháná áme náza zá na á se hyaterhye ge emnde na?»

⁶ A ndán ba ge cena názu am mbuwe á Filip ka wá, ñane diyaadiya názena ni watse á maganá ñane.

⁷ A ñwanante ge Filip, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ma mi shekweve náza zá á gursa deremke keni á hyeteka ñekideki áte emnde, máki má kátá ma ware-aatare keni a shánsha cekwa.»

⁸ A ba Andere egdza emmenjara ge Simaun Piyer, palle á pukura-aha-aara, a ba ñane á elvan ge ñane:

⁹ «Náwa anjka egdze umele áhuna an depainj ilyebe antara kelfe buwa, amá keni á magaterá uwe kena ge dikele á emnde na?»

¹⁰ Daaci a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Bawateránba ge emnde a njarinja bademme áte másá.» Adaba kwakya másá am Tate ñanna shagera ge nja átekwa. Tá naba njehe ge emnde, kezlakula á zála á maga debu ilyebe.

¹¹ Yaisu a lyevaa depainj na, a slafan we-aara ge Dadaamiya, daaci a kazlanve, a tegateraa ge emnde na tá njanja áte másá na. Arge kelfe keni a magán ba estuwa. Bademme á emnde zaruze á ba áte huđe-aatare.

¹² Hyaterhya ge emnde bademme maa, a ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «Jawanmárje ge jugena-aara na bademme, a badzevka ba palle keni.»

¹³ Depainj ilyebe nanna á hyaterhe ge emnde, baira jauje. Jarantejáhá jugena-aara, a netaa kenday sadadde kelaawa ju buwa.

¹⁴ Naránna emnde najipu na a maganaa Yaisu maa, a ba itare ba parakke: «Zhel na wá, ba jirire ba nane nabi na ta bantsa watse á sawa á sem duniya na.»

¹⁵ Daaci diyeddiye Yaisu ganakini watse tá se fáná am sleksire á ba áte laarire, a zlalehe zlafe ádaliye á dete ire á egdza wa, ba nane palle.

Yaisu á zlala an sera áte haya.

(Mat. 14:22-23; Mark. 6:45-52)

¹⁶ Eblyabelya vaciya maa, ta tsekweise ge pukura-aha-aara á sawa áte wa, ásete we á haye,

¹⁷ ta demhe am paare á yawe ge dem Kafarnáhum. Gevge vayiya, amá zlafe samka Yaisu emtsaadé.

¹⁸ A tsetehe ge válale, bademme á haye á vaza.

¹⁹ Bakarvaabáká paare, á maga kilaumaiter ilyebe, ma unkwaha keni wá, tá zhárá ba Yaisu am iga-aatare, á zlála áte yawe, á dezetare tá am paare na. Daaci bademme-aatare njáteraŋa lyawa.

²⁰ Amá «A wakurka lyawa,» a ba Yaisu á elvan ge itare, «degija ba iya.»

²¹ Ba itare keni varanteve baráma ge dem paare wá, tá zhárá ba tá áte we á guwa am tate na tá kátá demkwa itare na.

Emnde tá anjwa a tataya Yaisu

²² Mákuralla-aara maa, ba kelaa á emnde na ta geyaa áte iga a guwa na, ta fantau ge tataya Yaisu. Amá diyardiya ganakini ndza baaka paare umele dfekideki am tate nanna, sey ba palle na ta zlalaa pukura-aha an nane na. Diyardiya geni damka Yaisu am paare nanna.

²³ Daaci ta naba demhe ge paare-aha umele á da am Tibairiyas á ba á dem tate nanna Yaakadada a slafanaa we ge Dadaamiya arge náza za, a hyaterhe an nane na.

²⁴ Emnde tá ezzhara wá, ma Yaisu, ma pukura-aha-aara keni bademme ta baaka. Ta naba demhe am paare-aha nanna, ta zlála á dem Kafarnahum, ta de zharanaa áhuwa.

Yaisu dafa na á fá shifa á jirire am ura

²⁵ Sawa-aatare wá, ta se bera Yaisu áte we á guwa. Ta ndavanuhe, a ba itare: «Ka sawa vaatara á sehuna Malum?»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Kwá tatayiyá adaba ba náza za na ya zukurwa ya, kwa yanaa ba kure na. Cenakuránka ba názara keni am názena yá kátá bakurná ya an najipu-aaruwa.

²⁷ Shunŋulauka náza za na á shekwaaka bádza na, shunŋulaushunŋula una á badzeka dfekideki, á vante shifa na á zleka na ge ura. Náza za nanna yá vakurta ba iya *Ura á emnde bademme, yá vakurte an hákuma na a vita Edderwa Dadaamiya.»

²⁸ Ta ndavanuhe, a ba itare tá elvan ge nane: «[J] á shunŋula slera-ara una á kataná Dadaamiya na?»

²⁹ A nwaterante, a ba nane «Náwa slera na á kataná Dadaamiya ázekure: slera á kure wá, ba kwá fetare áte edda una á belanaa nane.»

³⁰ A ba itare tá elvan ge nane: «Máki estuwa wá, marañeránmárá najipu na ni njá diyakse átekwa geni a belakaa Dadaamiya, njá nanaana an ice á njere, lauktu njá faktarfe.

³¹ Werre wá, eggye-aha á njere ndza zaruze mannu am kaamba, anjwa elva-aara am wakita á Dadaamiya, a ba nane: A vaterte náza za á sawa am samaya.»

³² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Degija ba mannu nanna keni ndza a vakurtaa Muusa ka, amá náwa Edderwa anjwa á vakurte náza za á jirire á sawa am samaya.

³³ Adaba náza za na ni á vakurta Dadaamiya na wá, ba nane edda una a sawa am samaya na. Á vanterta ba nane shifa ge emnde.»

³⁴ Daaci a ba itare tá elvan ge nane: «Malum, vanjerteva náza za nanna ba kelaazare.»

³⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba iya una ya dafa na á vante shifa ge ura. Ma ware una a sezerwa, a fetarhe áte ya, á wanka waya antara ndera dfekideki.

³⁶ Ya ndakurndáha tsa, kure keni nakurina tsa, aley fakurtareka áte ya.

³⁷ Bademme á emnde na ni a vitaa Edderwa na watse tá sáwá ázerwa. Ma a semaa ware á sezerwa keni yá banjka dfekideki.

³⁸ Adaba sanká á sawa am samaya ge se maga názena yá kataná ya, amá názena á kataná edda una a belibela.

³⁹ Náwa názena ni á kataná edda una a belibela na: Emnde na ni a vitá nane na, yá kefánaaka ba palle keni. Am halavuwa á duniya, yá tsartetsete bademme am faya.

⁴⁰ Názena á kataná Edderwa wá, baɗemme á emnde na ni ta naa ya Egda-aara, ta fetarhe áte ya na, tá shansha shifa na á zleka na. Am halavuwa á duniya, yá tsatertetse am faya.»

⁴¹ Daaci farantaufe Yahudiya ge wesha elva áte Yaisu, aɗaba a bantsa ɗane: «Ya náza za na a tsekwaa á sawa am samaya.»

⁴² Ta bantsa itare: «Abi Yaisu ɗara ba ɗane, ba ɗane una egdza á Yusufa? Diyaɗerdiya tara eddenjara an emmenjara. Ay ni a ba ɗane a sawa am samaya?»

⁴³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Weshauka elva am dágage á kure ba dey.

⁴⁴ Baaka ura á dzegwándzegwa ba ɗane an ire-aara sezerwa, sey á taɗaná Edderwa na a beliyaa á sem duniya na. Ma ware una a sezerwa keni sey yá tsantetse am faya am halavuwa á duniya.

⁴⁵ Anjwa puwatepuwa nabi-aha, a ba itare: Dadaamiya watse á kwaratersekwara ba ɗane elva-aara ge emnde. Daaci edda una máki faafa hyema am elva á Edderwa ɗanna, lyevaalya wá, ɗane á sáwá ásezerwa.

⁴⁶ Una á banka ganakini anjwa ura nanna Dadaamiya. Baaka dekideki. Sey edda una a sawaa am samaya na. ɗane wá, nanna aɗaba Eddeɗara.

⁴⁷ «Yá ndaakur ba jirire: Ma a fetaare ware áte ya keni, shánsa shifa na á zleka na.

⁴⁸ Ba iya una ya ɗafa na á fá shifa á jirire am ura na.

⁴⁹ Eggye-aha á kure ta zu ɗafa na tá ɗaná an mannu na am kaamba, aley keni ba emtsaremtsa.

⁵⁰ Amá náwa ɗafa na ni a tsekwa á sawa am samaya, ma a zuwaa ware ɗafa ɗanna keni a emtseka dekideki.

⁵¹ Ba iya una ya ɗafa ɗanna a tsekwaa á sawa am samaya, á vante shifa ge ura na. Ma a zuwaa ware ɗafa ɗanna keni á shánsa shifa na á zleka na. ɗafa ɗanna yá vantá ya na wá, vuwa-aaruwa ba ge iya, yá vanterte ge emnde a duniya baɗemme, ganakini tá shánsa shifa an ɗane.»

⁵² Elva ɗanna a tsante elva yaikke am dágage á Yahudiya-aha. A ba itare am dágage-aatare: «Á vamite estara vuwa-aara geni mí ezza na?»

⁵³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Máki zakuruka hyuwa á vuwa-aaruwa, shakuruka uzhe-aaruwa, iya *Ura á emnde baɗemme, kwa baaka an shifa am kure dekideki.

⁵⁴ Edda una á zá hyuwa á vuwa-aaruwa, á shá uzhe-aaruwa keni wá, shánsa shifa na á zleka na, am halavuwa á duniya yá tsantetse edda-aara am faya.

⁵⁵ Aɗaba ba iya una ya ɗafa á jirire, uzhe-aaruwa keni náza shá á jirire.

⁵⁶ Daaci ma ware una anjwa á zá hyuwa á vuwa-aaruwa, anjwa á shá uzhe-aaruwa, edda-aara ɗanna slenja á ba áte vuwa-aaruwa, iya keni yá anjwa antara ɗane.

⁵⁷ Edderwa na a beliyaa ɗane na wá, edda á shifa ba ɗane, a njiyaa ba ɗane an shifa. Ba duksa palle ge edda una á zá hyuwa á vuwa-aaruwa keni, yá njanaanja edda-aara an shifa.

⁵⁸ Una ɗanna ɗafa á jirire na ni a tsekwaa á sawa am samaya; gergere antara una ndza ta zanaa eggye-aha á kure am kaamba werre. Itare sharánka shifa a jirire an ɗane. Amá ɗafa na yá teganá ya wá, ma a zuwaa ware keni á shá shifa na á zleka na an ɗane.»

⁵⁹ Elva-aha ɗanna a kwaratersaa Yaisu ge emnde am *mashidi á Yahudiya-aha am Kafarnahum.

Elva na á fá shifa a jirire am ura

⁶⁰ Am iya a elva ɗanna maa, emnde kwakya á ba am emnde a ɗaba Yaisu, ta bántsa: Elva na degdege, á dzegwánka ura.

⁶¹ Nánsa Yaisu ganakini tá wesha elva emnde a ɗaba ɗane am dagave-aatare, a ba ɗane á elvan ge itare: «Á wákurá ba elva-aaruwa na emtu am ervaunɗe?

⁶² Má watse nakuránna anjwa á zláá *Ura á emnde baɗemme á dem tate na ndza a sawa átekwá mu, watse kwá bá uwe?

⁶³ Á vantá ba Shedekwe á Dadaamiya shifa ge ura. Slera á emndimagwaha an ndzeɗa-aatareka una. Daaci elva-aaruwa na yá anjwa á bakurná ya na wá, Shedekwe ɗara ba ɗane, shifa ɗara ba ɗane.

⁶⁴ Amá tá anjwa emnde na fartarka am dágage á kure.» Aɗaba á ba am fantaufe keni Yaisu diyaadiya emnde na watse tá fetareka na, diyaadiya edda una watse á de vela ɗane keni.

⁶⁵ A farhe zlaɓe ádaliye, a ba ɗane: «Ya bakurnaa aɗaba una ɗanna, a ba iya, baaka ura á dzegwándzegwa ba ɗane an ire-aara sezerwa, sey máki a taɗanaa Edderwa.»

⁶⁶ A fantau á ba am sarte ñanna, emnde a fetarfe kwakya ta yaa daba Yaisu, zlalarka antara ñane mazla-aara.

⁶⁷ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara kelaawa ju buwa: «Kure keni kwá kátá yiya emtu?»

⁶⁸ A ñwanante ge Simaun Piye, a ba ñane á elvan ge ñane: «Yaakadada, ñá shá shifa na á zleka na á ba am elva á ña palle, ñá de daba ware umele?»

⁶⁹ Nere wá, fanjertarfe. Adaba diyanjerdiya ganakini ba ka una ka sáwá áza Dadaamiya, ka cudédfé.»

⁷⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwa emnde kelaawa ju buwa na, ábi ya dzerakursaa ba iya? Ay ankwá ura palle am kure, ñane ura á shaitaine.»

⁷¹ Una ñanna wá, a ndanaa áte Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut. Adaba Yahuda ñanna, ñane keni ba palle á pukura-aha á Yaisu kelaawa ju buwa tsa, amá a velanaa ba ñane Yaisu.

7

Egdzar mama-aha-ñara ge Yaisu fartareka áte ñane

¹ Am iga á una ñanna maa, Yaisu ankwá á já daba á ba am kwárá á Galili, wayaaka de nja am Yahudiya mazla-aara, adaba Yahudiya-aha tá ankwá tsagwáda ba ñane ge ja ba shifa-aara.

² Herzhapteherzhe muñri á Yahudiya-aha na tá dahaná an muñri á *bere á kacakaca maa,

³ a ba egdzar mama-aha-ñara tá elvan ge ñane: «Yánya dágave na mazla-aara, tsetse ezalálá á dem Yahudiya, a de naránna emnde á ña na tá áhuwa keni slera á ña.

⁴ Adaba edda una ni á kátá emnde bademme tá diyeddiye ñane wá, á shebeka ire-aara. Ábi ká maga najipu-aha á ba ka? Shagera ba ká de maganaamaga una ñanna á katafke á nalga á emnde wá, lauktu tá diyaksediye.»

⁵ Ba egdzar mama-aha-ñara keni fartareka áte ñane d'ekid'eki.

⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náza á kure wá, ma sarte-ara keni bademme ba shagera. Iya wá, yá duka á dem muñri ñanna, adaba zlafe samka sarte-aaruwa emtsaáde.

⁷ Kure wá, emnde a duniya tá dzegwánka fákurá áte kelaadire. Amá iya wá, wayarika emnde a duniya, adaba yá márá shagerkire á slera-aatare á segashe.

⁸ Ekkure wá, daumbare á dem muñri. Amá iya wá, yá duka adaba zlafe samka sarte-aaruwa emtsaáde.»

⁹ A ndaterse una ñanna, a njehe am kwárá á Galili, ñane zlalaaka.

*Yaisu am muñri á *bere-aha á kacakaca*

¹⁰ Zlarzálálá egdzar mama-aha-ñara á de zá muñri ñanna maa, shebanve ire-aara atuge ice-aatare ñane keni a duhe á dem muñri ñanna, amá wá, marateranka ire-aara ge emnde.

¹¹ Male-aha á Yahudiya-aha tá ankwá tataya ba Yaisu am muñri ñanna, tá ankwá emndáva am dágave á emnde: «Kwa naaná áme Yaisu?»

¹² Daaci bademme á emnde am muñri ñanna, tá ndáhá ba elva á Yaisu am dágave-aatare an gá kwárá. A ba emnde umele: «Yaisu ñanna wá, ura maggwe.» A ba emnde umele: «Zhel ñanna slekefa emnde.»

¹³ Amá bademme á una ñanna tá ndaaná á ba an ila, adaba tá kuva a cenaaraterka male-aha á Yahudiya-aha.

¹⁴ Amá am dagave á muñri wá, tá zhárá ba dámnda Yaisu á dem *mashidi yaikke am Urusaliima, ankwá á ndater elva ge emnde.

¹⁵ Tá maga ba najipu-aara Yahudiya-aha. Ta bántsa itare: «Zhel na mu a shanaa áme ñane diya estuwa na, wallá a ndaase laya á malumireka, uweka?»

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Elva na yá tsakaná ya na wá, yá ndaaná ya an ire-aaruka, elva-aha ñanna á sáwá áza Dadaamiya na a belibela na.

¹⁷ Edda una ni á kátá mága názena á kataná Dadaamiya wá, á naba diyeddiye elva-aaruwa na, tara a sawa áza Dadaamiya, an tara yá ndaaná ba iya an ndzedfa-aaruwa keni.

¹⁸ Edda una ni á ndáhá ba elva á ire-aara, á kataná yaikkire ge ire-aara. Amá edda una á kataná yaikkire ge edda una a belanaa ñane wá, slejirire ba ñane, baaka zlerma am ñane d'ekid'eki.

¹⁹ Sakuránka Muusa *tawraitá emtu? Ay ábi ba palle á kure keni baaka edda una d'abated'aba shairiya-aha na am hud'e-aara. Ya gu uwe kena kwá kátá jija na?»

²⁰ A ba emnde na tá am jáháva, tá elvan ge Yaisu: «Ká an shaitaine emtu? Ware ñane á kátá jagja na?»

²¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ya magaa ba slera palle an kwaskwe á puwansepuwe, amá bademme á kure kwá maga ba najipu-aara.

²² A ba Muusa am *tawraitá wá: Kwá belá egdzere am shedekwe am hare ge tiisire. Ge jirire wá, a fantauwa Muusa ka, ta fantau am eggye-aha á kure werre. Adaba elva á Muusa nanna wá, kwá ankwá belá egdzere am shedekwe ma an kwaskwe á puwansepuwe keni.

²³ Má kwá ankwá maga una nanna an kwaskwe á puwansepuwe geni a badzevka tawraitá á Muusa, sakwa ura lapika vuwa-aara emtu? Labára kwá ica ervaunde áte ya geni labára ya mbá ura an kwaskwe á puwansepuwe, ura lapika vuwa-aara tsa?

²⁴ Yawánya mága jeba una. Zharauka kure názena áte iga na, amá magaumága jirire.»

*Watse ba Yaisu una *Almasiihu na emtu?*

²⁵ A ba emnde a Urusaliima: «Edda una tá tatayán ge ja ba shifa-aara na nane ka una?»

²⁶ Ankwá á ndá elva-aara ba parakke mazla-aara, baaka ura á piyantepiya. Watse diyareddiye male-aha á miya ganakini ba nane una *Almasiihu ka?

²⁷ Amá keni estuweka. Má watse samsa Almasiihu wá, watse baaka ura á diyeddiye tate na a sawa átekwa. Amá náza á zhel na diyamidiya bademme tate na ni á sawa nane átekwa.»

²⁸ Am sarte nanna maa, Yaisu ankwá á ndater elva ge emnde am *mashidi yaikke. A kante kwará, a ba nane á elvan ge itare: «Kina diyakuridiya emtu ba jirire? Diyakuridiya emtu tate na ya sawa átekwa? Iya wá, sanká ba ya an ire-aaruwa, ankwá edda una a belibela, diyakurka ba kure. Edda-aara nanna ura jirire seke nane baaka.

²⁹ Iya wá, diyandiya edda-aara, adaba ya sawa ázenara, a beliyaa ba nane.»

³⁰ Tá kátá ekseksa, amá baaka ura dzegwándzegwa fanve erva, adaba zlafe samka sarte-aara.

³¹ Mbate kwakya emnde na fartarefe áte nane am jáháva nanna. Ta bantsa itare: «Una ni ta bantsa watse á sawa *Almasiihu umele, á se maga najipu-aha na á jauje ge náza á zhel na zlafe ádaliye?»

*Kwakwane-aha á *Farisa-aha antara male-aha á *liman-aha tá de eksa Yaisu*

³² Cenarácena *Farisa-aha elva na tá ankwá ndaaná emnde áte Yaisu an ila maa, ta naba magaa sawari antara male-aha á *liman-aha, daaci ta naba puwaa emnde a ufa mashidi á de eksa Yaisu na.

³³ Náanna Yaisu estuwa, a ba nane á elvan ge emnde: «Iya wá, yá haraaka kwakya ázekure mazla-aara, yá eptsá ádeza edda una a belibela na.

³⁴ Watse kwá tatayítataya, amá watse kwá shika, adaba kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya.»

³⁵ A ba Yahudiya-aha am dágave-aatare: «Watse á deme kena nane ni, miya mi taa daaka na? Watse á zláál ádeza Yahudiya-aha á miya na zalalarzláál á dem dágave á Yunaniñkau-aha na, ge magateraa waazu ge Yunaniñkau-aha ka?

³⁶ Elva na a bantsa nane ni, watse kwá tatayítataya, amá watse kwá shika, adaba kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya, a ba nane na mu, á kátá ba uwe nane?»

Haye na á vante shifa ge ura

³⁷ Daaci kwaskwe na ni á zle muñri nanna átekwa na wá, jauje ge hare-aha umele bademme am muñri nanna. Vacite nanna maa, a tsetehe ge Yaisu, a tsaahé am dágave á emnde, a kante kwará ba shagera, a ba nane á elvan ge emnde: «Ma á wáná ndera ge ware keni a se shushe ázerwa.

³⁸ Ma a fetaara ware áte ya keni, a jerje háye am edda-aara, háye na ni á vante shifa ge ura á degeza am edda-aara. Una názu a ndaana wakita á Dadaamiya.»

³⁹ Yaisu á ndá elva a Shedekwe Cufedfe na watse tá sháná emnde a fetarfe. Am sarte nanna zlafe sharánka Shedekwe Cufedfe emtsaadfe, adaba zlafe demka Yaisu am yaikkire-aara.

Bademme an tega ye á emnde áte Yaisu

⁴⁰ Am sarte na cenarvaacena emnde a jáháva elva-aara nanna maa, a ba emnde umele-aatare: «Zhel na, ba jirire ba nane nabi na ta baa watse á sawa na.»

⁴¹ A ba emnde umele: «*Almasiihu na ba nane.» A ba emnde umele zlafe adaliye: «Almasiihu na tá enndá na á jesare am Galili ka.

⁴² Adaba a ba wakita á Dadaamiya wá, Almasiihu á de jesare á ba am dágave á emnde a jeba á *Dawuda, á jesare am Baytilama ekse na ndza á njá amkwa Dawuda nanna.»

⁴³ Bademme á ye á emnde am jáháva gevge gergere am elva a Yaisu nanna.

⁴⁴ Emnde umele am dagave-aatare tá kátá eksa Yaisu, amá baaka ura dzegwándzegwa fanve erva.

Male-aha á Yahudiya-aha fartarka áte Yaisu

⁴⁵ Daaci eptsaraapetsa kwakwane-aha á *Farisa-aha, antara male-aha á *Iiman-aha na ba estuwa á dezetare. Ta de ndavateruhe ge emnde na, a ba itare tá elvan ge itare: «Labára sakuránka Yaisu na?»

⁴⁶ Tá n̄waterante ge emnde na, a ba itare: «Kay! Zhel n̄anna ba vaci palle keni cenaréránka ura á ndáhá elva seke n̄ane.»

⁴⁷ A ba Farisa-aha tá elvan ge itare: «Kure keni watse badakurubade zhel na ka?

⁴⁸ Kwa nanna fartarfe male-aha, antara Farisa-aha á n̄ere áte n̄ane emtu?

⁴⁹ Ábi sey tá fetaara ba ngudí-aha áte n̄ane, emnde na diyarka *tawraita d̄ekid̄eki, tá an nyainye áza Dadaamiya na.»

⁵⁰ Amá an̄kwa Nikaudaimus na ndza a deza Yaisu an vayiya na am dagave-aatare, n̄ane keni ba palle á Farisa-aha na tá áhuwa n̄anna, a ba n̄ane á elvan ge itare:

⁵¹ «Ay degiya am tawraita á miya wá, mi taa ngud̄eka ura ba estuwa, sey máki cenamivaacena elva am mbuwe-aara antara názena a guwaa n̄ane.»

⁵² A ba itare tá elvan ge Nikaudaimus: «Ekka keni ka ura á Galili emtu a gá? Eppákyá názu am huđe á wakita má watse ká shánsha ba palle keni nabi na a jesaare am Galili!»

((

⁵³ Am iga á una n̄anna maa, ma ware keni a eksaa ba baráma de mba-aara.

8

Mukse na ta ekseva am gwardzire

¹ Yaisu wá, a dete ire á Wa Anyaranyara.

² Ba en̄lya-waabere wá, a tsekwese, a eptsá á ba dem *mashidi yaikke suuwe, a de n̄jehe, ta duhe ge emnde ádezen̄ara, a fantau ge vaterte sera á elva.

³ Daaci malum-aha á *tawraita antara *Farisa-aha ta naba sanaa mukse ta ekseva am gwardzire, ta tsa mukse na á katafke á emnde bad̄emme.

⁴ Daaci ta ndavanu elva ge Yaisu: «Malum,» a ba itare, tá elvan ge n̄ane: «Náwa mukse na wá, n̄a eksevaa am gwardzire.

⁵ Názu a ban̄erna Muusa am *tawraita wá, mukse na á maga jeba una wá, ba tá ja shifa-aara an nákwá. Ekka mu ázara á ba elva á n̄a?»

⁶ Ta banaa una ba geni tá tsagwad̄aná an n̄ane, geni tá shánsha elva na an dzálá am mbuwe-aara. Amá a gaavehe ge Yaisu, an̄kwa á puwa áte haha an gulanda-aara.

⁷ Am itare yaránka ndáva na, á kante ire Yaisu, a ba n̄ane á elvan ge itare: «Máki an̄kwa edda una ndza maganaaka haypa d̄ekid̄eki am kure wá, a fantaufe edda-aara zun̄jwe ge dzega mukse na an nákwá.»

⁸ A ndaase una n̄anna, a gaavehe zlađe ádaliye, an̄kwa á puwa áte haha an gulanda-aara.

⁹ Ba ta cenaa elva n̄anna wá, ta fantau ge zlálá an palpale, ta fantuwa male zun̄jwe, a jauwa ba mukse na palle á tse á katafke á Yaisu.

¹⁰ A kante ire Yaisu, a ba n̄ane á elvan ge mukse n̄anna: «Tá áme emnde na? Baaka edda una dzegwándzegwa ngudak̄ngudá emtu?»

¹¹ A n̄wanante ge mukse na, a ba n̄ane: «Baaka degiya malum.» A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Iya keni yá ngud̄an̄ka. Ezzlálá, amá dalika á maga haypa.»))

Yaisu wá, parakkire ge duniya

¹² A ba Yaisu zlađe ádaliye á elvan ge emnde: «Ba iya una ya parakkire ge duniya. Ma a d̄abiyaa ware keni á shánsha parakkire na á vante shifa ge ura na, edda-aara á zlaлека am tabedammire mazla-aara.»

¹³ A ba *Farisa-aha tá elvan ge n̄ane: «Ká an̄kwa á maganá ba ka seydire áte ire á n̄a na wá, elva á n̄a n̄anna jirireka d̄ekid̄eki.»

¹⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma yá maganá ba ya seydire áte ire-aaruwa keni, elva-aaruwa jirire. Ad̄aba diyandiya tate na ya sawa átekwa, diyandiya tate na yá zlálá ádetekwa. Amá kure diyakurka ma tate na ni ya sawa átekwa, ma tate na yá zlálá ádetekwa keni.

¹⁵ Kure kwá naba icanve elva áte ura, áte una kwá kataná kure emndimagwaha, amá iya yá ngud̄eka ura d̄ekid̄eki.

¹⁶ Ma ya icanve elva áte ura keni, yá maganá á ba an jirire, ad̄aba ganevka an ire-aaruwa am elva n̄anna, amá an̄kwa Edderwa na a b̄elibela na antara ya.

¹⁷ Anƙwa an puwa am *tawraitá á kure, a ba ɲane: Máki seyde-aha buwa ta ndaase ba elva palle wá, elva-aatare jirire.

¹⁸ Náwa yá anƙwa maga seydiré áte ire-aaruwa. Edderwa na a belibela na keni anƙwa á maga seydiré áte ya.»

¹⁹ A ba itare tá elvan ge Yaisu «Áma eddeɲa ɲanna?» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ba iya keni diyakurika sakwa Edderwa emtu? Ma andze diyakuridiya wá, ma kwá naba diyeddiye Edderwa keni.»

²⁰ Kwaye ɲane elva na Yaisu a ndater ge emnde am *mashidi yaikke, am tate na tá fá sadake á nasherire átekwa na. Baaka ura a piyante elva-aara dekiɗeki aɗaba zlaɓe samka sarte-aara emtsaade.

Kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa na

²¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare zlaɓe ádaliye: «Iya wá, yá zlála, watse kwá tatayitátaya, amá watse kwá shika. Watse kwá emtsa á ba am haypa-aha á kure. Kwá dzegwánka dem tate na yá detekwa ya na.»

²² A ba Yahudiya-aha am dáɗave-aatare: «Watse á de já ire-aara ka? Aɗaba a ba ɲane, kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa.»

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Kure kwa jesaare á ba am duniya na, amá iya wá, ya sawa á sa am samaya. Kure kwa ba emnde a duniya na, amá iya wá, ya ura á duniya-ka.

²⁴ Ya bakurnaa aɗaba una ɲanna watse kwá emtsemtsa á ba am haypa-aha á kure. Aɗaba ba jirire watse kwá emtsa á ba am haypa-aha kure máki fakurtaareka ganakini ba iya una Iya.»

²⁵ A ba itare tá elvan ge ɲane: «Ka ware?» A ɲwaterante, a ba ɲane: «Ya ba edda una kwaye am fantaufe ya ndaakur ba ɲane na.

²⁶ Yá an elva kwakya ge ndanaa áte kure, ba jirire kwá taa ɲezleka am elva ɲanna. Amá baɗemme ba jirire. Aɗaba yá ndaakur ba názena ya cenanaa áza edda una a belibela na.»

²⁷ Cenaránka dekiɗeki geni á ndater elva á Eddenjara.

²⁸ Daaci a ba Yaisu á elvan ge itare: «Vacite na ni kakuranteka *Ura á emnde baɗemme wá, kwá de dise ba vacite ɲanna, ganakini iya wá, ya ba Iya. Kwá de diyeddiye geni názena yá maganá ya baɗemme na wá, ba iya an ire-aaruwa ka. Ma yá ndáhá uwe keni, yá ndá ba názena a kwarisaa Edderwa.

²⁹ Edda una a belibela na anƙwa antara ya, á yika ya palle dekiɗeki, aɗaba ma vaatara keni yá magá ba názena á kataná ɲane.»

³⁰ Ba Yaisu a ndaase una ɲanna wá, emnde kwakya fartarfe áte ɲane.

Emnde a mága haypa ta náve-aha á haypa

³¹ Daaci a ba Yaisu á elvan ge Yahudiya-aha na fartarfe áte ɲane: «Máki tsakuraatse á ba áte elva-aaruwa wá, kwa emnde-aaruwa ba jirire,

³² kure kwá diyeddiye jirire, jirire á kure á palakuraapálá. Kwá kwaraná ba kure ire á kure.»

³³ A ba itare tá elvan ge Yaisu: «Ázara a ba ka? ɲere ɲa eggye-aha á Ibrahimia miyenne, ba vaci palle keni danjeremka am erva á ura ni, watse kwá kwaraná ba kure ire á kure, á ba ka?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una á magá ba haypa na, edda-aara náve á haypa.

³⁵ Náve wá, ma estara keni á gevka ura á huɗe á há dekiɗeki. Amá egdzere wá, ma vaatara keni ba ura á huɗe á há ɲanna.

³⁶ Daaci máki a palakuraa *Egdza á Dadaamiya am navire á kure wá, shakuránsha ire á kure ba jirire.

³⁷ Diyandiya degiya ganakini kwa eggye-aha á Ibrahimia. Amá labára kena kwá liyiyeka elva-aaruwa, kwá anƙwa á tataya ja shifa-aaruwa na?

³⁸ Yá ndá ba názena ya naaná áza Edderwa, kure keni kwá magá ba názena a bakurnaa eddekure.»

³⁹ A ba itare, tá elvan ge Yaisu: «Eddenjere ba Ibrahimia ge ɲere.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze kwa egdzara á Ibrahimia ba jirire wá, ma kwá maga ba názena ndza a maganaa ɲane.

⁴⁰ Amá náwa yá anƙwa ndaakur ba jirire názena ya cenanaa ya áza Dadaamiya, aley kure kwá tataya ba já shifa-aaruwa. Ibrahimia wá, ɲane magaaka una dekiɗeki.

⁴¹ Kure kwá maga ba slera á eddekure.» A ba itare tá elvan ge ɲane: «[ɲere ɲa masagwa-aha ka dekiɗeki, Eddenjere ba Dadaamiya palle.»

⁴² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze ni kwa egdzara á Dadaamiya ba jirire wá, ma andze kwá wayiwáyá. Adaba iya ya sawa ázenjara ge sezekure na. Sanka ba ya an ire-aaruwa, a beliyaa ba njane, yá njá á ba áte njane áhuna na.

⁴³ Labára njane á duka elva-aaruwa á dem ire á kure dekideki? Á duka á dem ire á kure adaba kwá dzegwánka cena elva-aaruwa.

⁴⁴ Kure wá, eddekure ba Shaitaine. Kwá kátá maga názena á kataná eddekure. Adaba njane sleceba emnde kwaye am fakta, baaka jirire-aara dekideki, adaba baaka jirire am njane. Ndáhá fida wá, duksa-aara ge njane, adaba slera-aara ba fida, njane male á fida.

⁴⁵ Amá iya wá, yá ndáhá ba jirire. Adaba una njanna wayakurika.

⁴⁶ Emtu ware edda-aara am kure á sansese haypa-aaruwa parakke? Ay má yá ndá ba jirire bademme, labára kwá fetarka áte ya?

⁴⁷ Ura á Dadaamiya wá, á cená elva á Dadaamiya. Amá kure kwa emnde á Dadaamiya-ka. Adaba una njanna kwá feka hyema áte elva-aaruwa.»

Kwaye zlafe yareka Ibrahimia ankwá Yaisu

⁴⁸ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge Yaisu: «Ndanjeran̄ka emtu ganakini ka wá, ka ura *Samariya? Ndza ndanjeran̄ka emtu ganakini ká an jini am ire?»

⁴⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá an shaitaine ka dekideki, yá gálá ba Edderwa, amá kure kwá ankwá epsawipsawa.

⁵⁰ Iya wá, ndanka ya ganakini a galarigálá emnde. Amá ankwá edda una a wayiyantaa njane ganakini a galarigálá emnde. Daaci watse á ndaaná ba njane elva á kure.

⁵¹ Yá ndaakur ba jirire: Ma ware una a magaa fesarefire am elva-aaruwa, njane á emtseka dekideki.»

⁵² A ba Yahudiya-aha tá elvan ge njane: «Kina wá, diyanjerdiya mazla-aara geni ba jirire ká an jini am ire. Ibrahimia emtsametsa, nabi-aha umele keni matsarmatsa, ekka ni má ura á maga fesarefire am elva á nj, á emtseka, á ba ka?»

⁵³ Eggyemiya Ibrahimia an ire-aara maa, emtsametsa, jakuje ge njane emtu? Nabi-aha keni emtsaremtsa, ka mu ká zhárá ire á nj ka ware?»

⁵⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Máki yá galaná ba iya ire-aaruwa wá, yaikkire-aaruwa hyepka duksa dekideki. Iya á galiya ba Edderwa. Ba njane edda una kwa bantsa kure Dadaamiya na.

⁵⁵ Amá diyakurka njane njanna dekideki. Iya wá, diyandiya. Ma ya bánba diyanka wá, ya slefida seke kure. Diyandiya ba parakke, yá ankwá á fansarefe am elva na á ndaaná njane.

⁵⁶ Dadaamiya ndza a banánba ge eggyekure Ibrahimia ganakini watse á hyemhye am sarte-aaruwa, a higa jipu arge elva njanna. Am sarte na marannaamárá Dadaamiya, ervaun̄de-aara ndza ba seke nama.»

⁵⁷ A ba Yahudiya-aha tá elvan ge njane: «Ba yáwe kul ilyefbe keni ká hyefka ni, ka nánna Ibrahimia, a ba ka?»

⁵⁸ «Yá ndaakur ba jirire,» a ba Yaisu á elvan ge itare: «Kwaye zlafe yareka Ibrahimia keni yá ankwá ya.»

⁵⁹ Ta naba halem nákwá am erva tá kátá eddzága maa, a naba shebevhe ge Yaisu, a sesehe am mashidi njanna.

9

Yaisu mbanaambe ura wulfe ta yán ba estuwa

¹ Daaci ankwá á degashe Yaisu am tate umele wá, a naa ura wulfe ta yán ba estuwa.

² Ta ndavanuhe ge pukura-aha, a ba itare tá elvan ge njane: «Malum, ta yanaa adaba haypa á ware zhel na wulfe? Haypa á tara eddenjara an emmenjara emtu? Emtu haypa-aara ba ge njane he?»

³ A njwaterante ge Yaisu, a ba njane á elvan ge itare: «Ta yese wulfe adaba haypa-aara ka, tara eddenjara an emmenjara keni haypa-aatare ka. Una a gev ba geni a naránna emnde slera yaikke na á de maganá Dadaamiya áte njane.

⁴ Am zlafe ankwá tsawe vaciya wá, magaumimága slera á edda una a belibela na. Adaba ankwá á sawa vayiya, ura á dzegwánka mága slera mázla-aara.

⁵ Am sarte na zlafe yá ankwá am duniya na wá, ya parakkire ge duniya.»

⁶ Ba a ndaase elva njanna, mazle-aara a naba kyefaa nyaihe á dem áhá, a wasletaa egdza haha cekwaan̄gudí an nyaihe-aara, a ndabanaanuhe ge ice á wulfe na,

⁷ a ba njane á elvan ge njane: «Ezzlálá de baraabárá ice á nj am derve na tá daná an Silauwam na.» Silauwam njanna wá, amaana: slebela. A duhe ge wulfe na, a de baraa ice-aara wá, ankwá a nanna. Á sá wá, ba lan̄je ice-aara.

⁸ Daaci emnde a slala-aara, antara emnde na ndza ta naa á njala na, a ba itare: «Una ni ba wulfe na á njala, á njá áhuwa na ka?»

⁹ A ba emnde umele; «Ba njane». Amá a ba emnde umele: «Una njane, ba gáráva.» Amá «Una ba iya,» a ba njane á elvan ge itare.

¹⁰ Ta ndavanu elva: «A wertaa estara ice á njá?» a ba itare tá elvan ge njane.

¹¹ A njwaterante, a ba njane: «Ankwa ura zhera-aara Yaisu, a wasletaa haha cekwaangudi, a naba ndabinu ge ice-aaruwa wá, a ba njane á elvan ge iya, ezslálá de baraabará ice á njá am derve á Silauwam. Ya naba duhe á dete we á derve njanna, ya baraa ice-aaruwa wá, yá nanna ice.»

¹² «Áma zhel njanna?», a ba itare tá elvan ge njane. «Diyanka», a ba njane á elvan ge itare.

**Farisa-aha tá ndavanu elva ge ura wulfe ta yanaa an njane*

¹³ Daaci ta naba dá zhel na ndza wulfe, amá shánsha ice-aara na ádeza *Farisa-aha.

¹⁴ Adába háre na ni Yaisu a wasletaa egdza haha, a ndabanu he ge ice á wulfe na wá, kwaskwe á puwansepuwe.

¹⁵ Adába una njanna, Farisa-aha ta ndavanu ge zhel njanna, a ba itare tá elvan ge njane: «A mágava estara njane kina ká ankwa á nanna ice na?» A njwaterante, a ba njane: «Ba a wasletaa egdza haha, a ndabinu he ge ice, ya de baraa ice-aaruwa wá, yá ankwa á nanna.»

¹⁶ A ba emnde umele am dágave á Farisa-aha: «Ma a maganaa ware una njanna keni, a belanaa Dadaamiya ka dfekideki, adába ankwa á badza kwaskwe á puwansepuwe.» Amá a ba emnde umele-aatare: «Slehaypa ni á dzegwándzegwa mága najipu-aha na?» Daaci ye-aatare gevge gergere.

¹⁷ *Farisa-aha ta ndavanu elva zlahe ádaliye ge wulfe na shánsha ice-aara na: «Ekka mu ázara a ba elva á njá áte edda una a werakanta ice njanna?» A ba njane: «Nabi á Dadaamiya.»

¹⁸ Mazla-aara eksararka male-aha á Yahudiya-aha ganakini zhel njanna ndza wulfe werre, a shanaa an sha ice. Ta naba detaa tara eddenjara an emmenjara.

¹⁹ Ta se ndavateruhe, a ba itare: «Una ba jirire ba egdza á kure emtu? Ndaundá ba jirire ndza kwa yán ba wulfe emtu? Ay a sawa estara á nanna ice na?»

²⁰ Ta njwaterante ge tara eddenjara an emmenjara, a ba itare: «Egdzere wá, ba egdza á njere, njá yese ba wulfe.»

²¹ Amá ma a shanaa estara ice keni diyanjarka, ma a vanta ware ice keni diyanjarka. Njane keni egdzere-ka mázla-aara, ndavawanundave ba ge njane, a njwutenjwa ba njane an ire-aara.»

²² Ta ndaa una tara eddenjara an emmenjara na wá, adába a wáterá lyáwá átuge male-aha á Yahudiya-aha. Adába zlaruzle male-aha á Yahudiya-aha am sawari-aatare, geni ma a ndaasa ware Yaisu wá, *Almasihu, tá ngysenggye edda-aara am jeba-aatare ba dfekideki.

²³ Ta ndaaná adába una njanna tara eddenjara an emmenjara: Njane keni egdzere-ka mázla-aara, a njwutenjwa ba njane an ire-aara na.

²⁴ *Farisa-aha ta dante zhel na ndza wulfe, shánsha ice na ge buwire, a ba itare tá elvan ge njane: «Jere wá, diyanjardiya ganakini zhel njanna slehaypa. Azara á ba elva á njá? Enndá jirire á katafke á Dadaamiya!»

²⁵ A njwaterante, a ba njane á elvan ge itare: «Iya wá, ma ankwa haypa-aara, ma baaka haypa-aara keni diyanka ya. Duksa palle ya disaa ya wá, ndza ya wulfe, kina wá, yá ankwa á nanna.»

²⁶ Ta ndavanu he zlahe ádaliye, a ba itare tá elvan ge njane: «A magakaa uwe lauktu a werthe ge ice á njá na?»

²⁷ A njwaterante, a ba njane: «Ábi ya ndakurndáhá cenakurka. Kwá kátá yá bakurá uwe kena ádaliye? Emtu kure keni kwá kátá gev emnde a dába njane?»

²⁸ Tá zlazlewahe, a ba itare tá elvan ge njane: «Ká sledába njane ba ka! Njere wá, njá emnde a dába Muusa.»

²⁹ Adába Muusa wá, diyanjardiya ta ndaa elva an Dadaamiya, amá njane ba tate na á sawa átekwa, diyaa ware?»

³⁰ A ba zhel na: «Kwaye kwa najipu! Zhel na a weritaa ice na ni diyakurka kure tate na a sawa átekwa?»

³¹ Amá wá, diyamidiya slehaypa wá, Dadaamiya á njwanárka dfekideki, sey edda una ni á gálá njane, antara á mága namaari-aara.

³² Kwaye á ba am fakta á duniya keni, vaci palle ndza cenamiyánka ta weranantaa ice ge wulfe na ta yanaa an njane.

³³ Daaci zhel ñanna, ma andze a belanaa Dadaamiya ka wá, ma andze á dzegwánka ba mága uwe keni.»

³⁴ «Ka wá, ka slehaypa kwaye á sawa am hufe á emmeña, ká kwarañersá ka duksa ge ñere emtu?» Daaci ta naba ñgyanse á segashe am mashidi.

Yaisu á ndáhá elva á wulfire am ervauñfe

³⁵ Am sarte na cenáncena Yaisu ganakini ñgyaransengye maa, a naba de tataya tate-aara. De shánsha, a ba ñane á elvan ge ñane: «Faktarefe áte *Ura á emnde bademme emtu?»

³⁶ A ñwanante a ba ñane: «I]ane mu ware ñane malum, geni yá fetarfe áte ñane?»

³⁷ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ká zhárá ba ñane maa, ba edda una á ndaaka elva na.»

³⁸ «Fanaktarfe Yaakadada», a ba ñane á elvan ge ñane, a kezlanaa ugje am áhá.

³⁹ Daaci a ba Yaisu: «Sawa-aaruwa ge iya á sem duniya na wá, ya se lá wulfe-aha geni itare tá shánsha tá nánna duksa. Amá emnde na ta bantsa itare tá nanna na wá, tá gevge wulfe-aha.»

⁴⁰ Cenaráncena *Farisa-aha na tá ankwá áhuwa na, a ba itare tá elvan ge Yaisu: «I]ere keni ña wulfe-aha emtu?»

⁴¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ma andze kwa wulfe-aha wá, ma baaka haypa á kure. Amá kwa bántsa kure ankwá ice á kure tsawe wá, haypa á kure ba nja-aara.»

10

Suni shagera an kyawe-aha-aara

¹ A ba Yaisu á elvan ge itare zlafe ádaliye: «Yá ndaakur ba jirire: má ura á dem gargare á kyawe-aha ní, daaka á kya we-aara, a naba tsekweme á kyá ire á riyá wá, edda-aara ñanna neyle, slezá baráma.

² Amá edda una ní á duwa á kya we á gargare wá, ba ñane una suni á kyawe-aha.

³ Daaci slewera gargare, á weranántewera gargare ge suni, ñane á dáhá kyawe-aha-aara an zhera an zhera, kyawe-aha tá cenáncena kwárá-aara, tá edfaba ásegashe.

⁴ Máki saterse ásegashe maa, á dedda ñane á katafke, tá dábáná kyawe-aha-aara á kataliya, adaba diyardiya kwárá-aara.

⁵ Amá kyawe-aha tá dabeka edda una diyarka, á wáterá lyáwá átuge ñane, adaba diyarka kwárá-aara.»

⁶ Kwaya ñane naraje na a baterna Yaisu, amá cenaránka naraje-aara, ma a bateraa elva áte uwe keni.

Yaisu suni shagera

⁷ Lauktu a ba Yaisu á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire: Ba iya una ya we á gargare á kyawe-aha.

⁸ Bademme á emnde na ta sawa ákatafke-aaruwa, ta ba neyle-aha, ta emnde a zá baráma. Adaba una ñanna diyaraterka kyawe-aha, cenarka elva-aatare.

⁹ Ba iya una ya we á gargare. Ma ware una á dema á kya ya á dem gargare na, á shánsha ire-aara, á duwa á ba an enkale-aara, á sesse keni á ba an enkale-aara, á shánsha náza zá-aara á ba an unjule-aara.

¹⁰ Neyle wá, á sá ba mága neylire geni á icica, á kedánaakeda. Amá iya wá, ya sawa ganakini kyawe-aha tá shánsha shifa, tá njinja an shifa-aatare lanje.

¹¹ «Ba iya una ya suni shagera. Ya suni shagera na ní yá dzameka shifa-aaruwa dekideki adaba kyawe-aha-aaruwa.

¹² Amá suni na á piyá ba geni a shánsha mbera-aara, ñane gevka edda á kyawe-aha wá, gevka suni shagera. Máki nanna ankwá á sawa indale wá, á zhagada ire-aara, daaci á kyateraakya indale kyawe-aha na, á dzadzatervedzadze.

¹³ Á zhagada shifa-aara, adaba ñane baaka lambe-aara áte kyawe-aha. Á dzámá ba mbera-aara palle.

¹⁴ Ba iya una ya suni shagera, diyandiya kyawe-aha-aaruwa, itare keni diyaridiya

¹⁵ ba seke una ní a diyidiya Edderwa, iya keni diyandiya ñane na. Yá dzameka shifa-aaruwa dekideki adaba kyawe-aha-aaruwa.

¹⁶ Iyau, zlafe tá ankwá kyawe-aha-aaruwa umele ágashe, saremka á sem walde. Shagera ba yá satersa itare keni á sem walde, tá se cena kwárá-aaruwa. Tá se njá am walde palle, suni á gev ba palle.

¹⁷ «Wayiwáya jipu Edderwa, adaba eksanarekse yá shifa-aaruwa, watse yá shánsha zlafe ádaliye.

¹⁸ Iya wá, baaka ura á dzegwándzegwa já shifa-aaruwa, ya eksera ba ya emtsa. Yá naba emtsemtsa, amá ya an hakuma á tse am faya. Yá magán ba seke una a binaa Edderwa.»

¹⁹ Elva-aara ñanna a tsante elva yaikke zlafe ádaliye am dagave á Yahudiya-aha.

²⁰ Kwakya emnde am dagave-aatare ta baa: «Ura an jini am ire, an wesha ire-aara, kwá cena uwe áte elva-aara?»

²¹ A ba emnde umele-aatare: «Una fida, ura an wesha ire-aara wá, á taa ndaaseka elva estuwa. Há! Ura an wesha ire-aara ni á weratertá ice ge wulfe-aha?»

Kwalarevkwále Yahudiya-aha ge fetaare áte Yaisu

²² Daaci samsa sarte á mága munri á wera *mashidi yaikke am Urusaliima maa, ta naba gyaa munri. Sarte ñanna, sarte á lailaidfire.

²³ Daaci vacite umele, ankwá á já daba Yaisu am dzadzáwe á mashidi, am tate na tá dahaná an dzadzawe á Suleymanu na maa,

²⁴ de jarammeje zlafe ádaliye Yahudiya-aha á katafke-aara, a ba itare tá elvan ge ñane: «Máki ba jirire ba ka una ka *Almasihu á Dadaamiya wá, ndañerndá jirire-aara, geni a shunñuleka ire á ñere mázle-aara. Kinekineka njá ufa ba una ázeña.»

²⁵ A ñwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Ábi ya ndaakurndaha fakurtaareka áte ya. Slera na yá ankwá á maganá ya na wá, yá maganá á ba an hakuma á Edderwa. Una ñanna á bakurá ba elva ge kure áte ya, ma ya ware keni.

²⁶ Aley kwá fetareka áte ya, adaba kwa kyawe-aha-aaruka.

²⁷ Kyawe-aha-aaruwa wá, tá cena kwará-aaruwa, tá dabicába, iya keni diyanaterdiya.

²⁸ Yá vaterte shifa na á zleka na, tá emtseka dekideki, baaka ura á dzegwándzegwa saterse am erwa-aaruwa.

²⁹ Edderwa na a vite kyawe-aha ñanna, yaikke ba ñane arge duksa bademme. Baaka ura á dzegwándzegwa sanse kyawe-aha ñanna am erwa á Edderwa.

³⁰ Iya antara Edderwa ña ba palle.»

³¹ Daaci Yahudiya-aha ta naba haletaa nákwá zlafe ádaliye, tá kátá ejja.

³² A ba Yaisu á elvan ge itare: «Náwa kwakya slera shagera shagera na ya maganaa ya am dagave á kure an hákuma á Edderwa. Kina kwá kátá jiyá an nákwá adaba ura-ara palle?»

³³ A ba Yahudiya-aha ñanna tá elvan ge ñane: «[]á jáká an nákwá adaba shagerire na ka maganaa ka ka. Amá njá jáká adaba elva mándzawe na ká ndaná ka áte Dadaamiya. Ka keni ka ba urimagwe, amá ka ganve ire á ña Dadaamiya.»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ankwá an puwa am *tawraitá á kure, a ba Dadaamiya: Kure kwa dadaamiya-aha.

³⁵ Diyamidiya názu an puwa am wakita á Dadaamiya wá, baaka ura á ebzebza. Dadaamiya a detaa emnde na ni a vaterte elva-aara ta dadaamiya-aha.

³⁶ Janateruka ya ge emnde ñanna emtu, ya na a eksisaa ba Dadaamiya, a beliyaa á sem duniya? Kwa baa yá ankwá á zlazla Dadaamiya, adaba ya baa: ya *Egdza á Dadaamiya? Áma ñane zláze ñanna?

³⁷ Máki kwá ezzhárá slera na yá maganá ya slera á Edderwa ka, fautareka áte ya.

³⁸ Amá máki yá mága ba slera á Edderwa ba jirire wá, ma kwá fetareka áte ya keni, fautarefe kure á ba áte slera-aaruwa ñanna, geni kwá diyeddiye jirire-aara, ganakini iya antara Edderwa ña ba palle.»

³⁹ Tá kátá ekseksa, amá sharánka zlafe ádaliye.

⁴⁰ A zlahe ge Yaisu á dete iga a guwa á Urdun, tate á mága baptisma á Yuhanna, a de njehe áhuwa.

⁴¹ Amá kwakya emnde ta kelaa á dezeńara. Ta bántsa emnde ñanna am dagave-aatare: «Yuhanna wá, baaka najipu na a maganaa ñane, amá bademme á názena a ndaanaa ñane áte zhel na bademme ba jirire.»

⁴² Emnde kwakya fartarfe áte ñane am tate ñanna.

11

Emtsamtsa Laajarus

¹ Ankwá zhel emnde a Baytaniya umele zhera-aara Laajarus wá, lapika ba zlazladá. Egdzar mama-aha-ñara ñwasha, tara Marta antara Maari keni tá á ba am ekse ñanna.

² Maari ñanna wá, ba Maari na ndza a puwar náza se áte sera ge Yaakadada, a halanaahe an úgje á ire-aara na. Laajarus lapika na egdza emmeñara ge Maari ñanna.

³ Daaci egdzar mama-aha ñwasha buwa ñanna, ta naba belanve ura ge Yaisu, a ba itare tá elvan ge ñane: «Yaakadada, náwa lapika ura á ña Laajarus.»

⁴ Cenáncena Yaisu labare ñanna maa, a ba ñane: «Lapikere á Laajarus á taa joka shifa-aara. Amá watse tá nanna emnde yaikkire á Dadaamiya, antara yaikkire á Egdza-aara keni, adába lapikere-aara zhel ñanna.»

⁵ Yaisu wayatertewáyá jipu tara Maari antara Marta ira Laajarus.

⁶ Adába una ñanna daaka watsewatse am sarte na a cena a labare á lapikere á Laajarus na. A gaa háre buwa am tate ñanna, am iga-aara lauktu a tse, a duwa.

⁷ Am iga a háre buwa ñanna maa, a ba ñane á elvan ge pukura-aha-aara: «Mi zlááwa, mi eptsa adaliye á dem Yahudiya.»

⁸ A ba pukura-aha-aara tá elvan ge ñane: «Malum, á ba am háre-aha na tá kátá jakjá Yahudiya-aha á ba an nákwá ni, ká kátá eptsa adaliye á ba ádehuwa?»

⁹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Diyakurdiya emtu ganakini ankwá saa kelaawa ju buwa am váha palle? Máki ura á zláá an vaciya wá, á joka ektápaare. Adába ankwá parakkire am duniya.»

¹⁰ Amá máki edda-aara á zláá an vayiya wá, á naba eja ektápaare, adába baaka parakkire am ñane.»

¹¹ Am iga á elva-aara ñanna maa, a ba ñane zlafe adaliye á elvan ge itare: «Ankwá á paa háre ura á miya Laajarus, amá yá de tsantetse am háre-aara ñanna.»

¹² A ba pukura-aha tá elvan ge ñane: «Yaakadada máki á pupe háre wá, una watse á mbembe.»

¹³ Yaisu ankwá á baterá baaka Laajarus emtsamtsa, pukura-aha ta kurken á ndater ba háre á jirire.

¹⁴ A naba ndaterse ba parakke Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «Baaka emtsamtsa Laajarus.»

¹⁵ Iya wá, yá higa jipu adába lámare ñanna a shaa Laajarus am iga-aaruwa. Una a magava estuwa na wá, adába ba kure, geni a farfe zlafe adaliye fetarfire á kure áte iya. Daaci tsaumitse, mi zlááwa mi dezerjara.»

¹⁶ A ba Taumas, (Wulhe keni ba zhera-aara,) a ba ñane á elvan ge pukura-aha umele: «Mi keni mi zlalawa, mi de emtsa ba kerde antara ñane.»

Ba Yaisu una sletsa emnde am faya

¹⁷ Lauktu á daada Yaisu á dem Baytaniya maa, a de beraa hefarehe Laajarus zlauzle, háre-aara ufafe am evege.

¹⁸ Ekse á Baytaniya ñanna ba herzhe an Urusaliima á maga ba kilaumaiter keye.

¹⁹ Yahudiya-aha kwakya ta sem mba á tara Maari antara Marta, ta se gater use adába a kedáa egdza emmetare.

²⁰ Am sarte na cenáncena Marta ganakini sámssa Yaisu maa, a naba tsetehe, a zlala á de yainuye áte baráma a sawa. Maari wá, ñane a nja am mba.

²¹ A ba Marta á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, ma andze ká ankwá áhuna wá, egdza emmerwa ma andze á emtseka dfekideki.»

²² Amá ba kina keni diyandiya ganakini Dadaamiya á yakveka názena ka ndavanuwa ka.»

²³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Sey á sesse egdza emmeja á ba an shifa-aara.»

²⁴ «Diyandiya,» a ba Marta. «Diyandiya ganakini watse á tsetse vaci tsa emnde á faya am halavuwa á duniya.»

²⁵ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ba iya una ya edda tsa emnde am faya, ba iya una ya slefaterem shifa na á zleka na am vuwa ge emnde. Má ura fetarfe áte ya wá, ma emtsamtsa keni á tsetse á ba an shifa-aara.»

²⁶ Ma ware una an shifa, a fetaare áte ya, á emtseka edda-aara dfekideki. Faktarfe emtu áte elva-aaruwa ná?»

²⁷ «Ane fantarfe», á ba Marta, «fantarfe ganakini ba ka una ka *Almasiihu, ka *Egdza á Dadaamiya, ba ka edda una diyanderakdiya ganakini watse ká sawa á sem duniya na.»

Sesse yawe á kyuuwa ge Yaisu

²⁸ Am iga á elva-aara ñanna Marta wá, ba eptsa-aara a detevege egdza emmeñara Maari, a de mbedanuhe an nasherire, a ba ñane á elvan ge ñane: «Samsa Malum ankwá á ndavakndává.»

²⁹ Ba tara cenáncena, antara ba tsetse-aara ge Maari, a duhe ádezerjara.

³⁰ Amá zlafe samka Yaisu á sem huđe á ekse emtsaade, zlafe á ba am tate ñanna a de yainuwa Marta na.

³¹ Tsetsa Maari an hádzala á segashe maa, bademme á Yahudiya-aha na tá njá ázerjara, ta de gater use na keni, tá sa edába. Itare ta kurken á de kyuuwa áte irekhya.

³² Dámda Maari á deza Yaisu, a kezlaa ugje á katafke-aara, a ba njane á elvan ge njane: «Yaakadada, ma andze ká anjwa áhuna wá, ma andze á emtseka egdza emmerwa defideki.»

³³ Daaci Yaisu á zhárá ba á kyuwa Maari na, Yahudiya-aha na ta daa edfaba na keni bademme tá anjwa kyuwa. Una njanna wantewa jipu am ervaunje ge Yaisu.

³⁴ A naba ndavateruhe, a ba njane á elvan ge itare: «Kwa hedanaa áme njane emtsa njanna?» «Sawa njá marakanaamárá Yaakadada», a ba itare tá elvan ge njane.

³⁵ Daaci sessa yawe á kyuwa ge Yaisu keni.

³⁶ Daaci a ba Yahudiya-aha: «Kay, zhel na wayawáyá jipu an Laajarus na.»

³⁷ Amá a ba emnde umele-aatare: «Ábi ba njane una a weranante ice ge zhel wulfe na? Ay ábi ma andze á janviyaaka piyeta emtsa á Laajarus keni?»

Yaisu tsantetse Laajarus am faya

³⁸ Wantewa zlafe ádalije am ervaunje ge Yaisu, a naba duhe á dete irekhya njanna. Irekya njanna keni, ndza ta yese ba evege ba estuwa am uksuwe á palaha, ta hedanuhe an palame.

³⁹ Daaci a ba Yaisu: «Tambarawanvuwetámbara palame ge we á evege.» A ba Marta egdza emmerwa ge edda una am evege: «Yaakadada, watse á se kwakya degi mazla-aara, adaba háre ufade vatena eheda-aara.»

⁴⁰ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Ndza ndaanjka a ba iya, máki faktarefe watse ká nanna yaikkire á Dadaamiya?»

⁴¹ Daaci tá naba tambaranvuwe páláme na ge we á evege. A kante ice-aara á dem samaya Yaisu, a ba njane: «Yá anjwa á slafaká we-aaruwa Edderwa, adaba cenakivaarcene.

⁴² Diyandiya ganakini ká anjwa cenivaarcene ma vaatara keni, amá ya ndaa una adaba emnde na náwa itare tá ázerwa na, geni a fartarfe ganakini ka beliyaa ba ka.»

⁴³ Am iga á maduwa-aara maa, á ba njane á ba an ka kwárá: «Laajarus, sesse á segashe!»

⁴⁴ A sessehe ge Laajarus antara ba kálpákane na ndza ta fademe am hude-aara na bademme. Sera-aha-aara, antara erva-aha-aara, ira ire-aara bademme á ba an fádá. A ba Yaisu: «Palawanaapále áte njane, belawanaabelá.»

*Yahudiya-aha tá anjwa maga pute a eksa Yaisu
(Mat. 26:1-5; Mark. 14:1-12; Luka 22:1-2)*

⁴⁵ Dikele á Yahudiya na ta de gater use ge tara Maari na, ba ta naa najipu na ni a maganaa Yaisu na wá, ta naba fetarhe áte njane.

⁴⁶ Amá á ba am dagave-aatare, emnde umele ta de balaterse názena a maganaa Yaisu na bademme ge *Farisa-aha.

⁴⁷ Daaci Farisa-aha, antara male-aha á *liman-aha ta jemaa emnde a *kendekiyiya yaikke, a ba itare: «Mí magáná estara kina? Náwa zhel na anjwa a far ba mága najipu-aha?»

⁴⁸ Máki mí zharaná á ba an ice wá, watse bademme á emnde tá fetarfe áte zhele na. Daaci watse á tsetse elva yaikke, watse tá demda emnde a Rauma na tá an hakuma na á dem elva njanna, watse tá mbedanaambeda mashidi á miya yaikke na, tá kedfanaakeda larde á miya.»

⁴⁹ Daaci a ba Kayafas, njane male á *liman-aha am sarte njanna, a ba njane á elvan ge itare: «Kure wá, baaka názu kwa disaa kure emtsaade.

⁵⁰ Diyakurka ganakini máki jamija shifa-aara njane palle á emtsemtsa adaba emnde, á shansha ire-aara larde á miya emtu?»

⁵¹ Amá wá, a ndanaa njane an ire-aara ka una njanna. Am ba njane una a gev male á liman-aha am sarte njanna, a maganaa ba Dadaamiya geni á maganaamaga nabiyyire áte Yaisu, geni a emtsemtsa Yaisu am kela á Yahudiya-aha bademme.

⁵² Am kela á Yahudiya-aha ka palle, amá geni á jatermarje ge egdzara á Dadaamiya na tá am hude á duniya bademme tá gevge palle.

⁵³ Daaci male-aha á Yahudiya-aha ta magaa sawari á ja shifa á Yaisu ba vacite njanna.

⁵⁴ Adaba una njanna Yaisu dalika á jadaba am dagave á Yahudiya-aha áte parakkire. A naba zlahe á dem ekse umele tá dahánan an Aifrayim herzhe an kaamba, ta de nja áhuwa antara pukura-aha-aara.

⁵⁵ Herzhevteherzhe munri á Yahudiya-aha na tá dahánan an *Paska na maa, bademme á Yahudiya-aha na tá am ekse-aha umele, tá anjwa jahava á ba á dem hude á Urusaliima zlahe samka hare-aha á munri emtsaade, geni tá de maga náde á cudedfire ge ire-aatare, lauktu tá za munri.

⁵⁶ Am sarte na jarammeje emnde am mashidi wá, ta tátaya Yaisu. A ba itare am dagave-aatare: «Watse á ba á sawa zhel na á sem munri? Emtu estara a ba kure?»

⁵⁷ Ta ndanaa aɗaba uwe estuwa, aɗaba a ba male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha, ma a naanaa ware tate á Yaisu keni, a shebeka, itáre tá de eksekta.

12

Maari a puwanante náza se áte sera ge Yaisu

(Mat. 26:6-13; Mark. 14:3-9)

¹ A juwaa ba háre unkwaha tá gyá munri á *Paska wá, damda Yaisu á dem Baytaniya ekse á Laajarus na a tsante am faya na.

² Ta naba gyanaa ɗafa ge Yaisu am ekse ñanna. Tara Yaisu antara Laajarus ira emnde umele tá arge ɗafa. Marta wá, ñane slevaterte ɗafa ñanna antara kazlaña-aara baɗemme.

³ Daaci duwa á Maari, a naba eksetaa náza se-aara kyalma á liter zlázláɗa gane-aara jipu. Náza se ñanna wá, tá gyaná an nardisa. A naba puwanante áte sera bedbedbede ge Yaisu, a halanaahe an újje á ire-aara. Daaci baɗemme á huɗe á bere ba se á náza se na.

⁴ A ba Yahuda Iskariyaut palle á pukura-aha-aara, edda una watse á de valateru ge Yaisu kelaade-aha keni ba ñane ñanna, a ba ñane:

⁵ «Labára kwá maga una? Ma tá veluka náza se zlázláɗa seke una, ma gursa kul vuye keni, daaci ma tá tegatertega ge talage-aha!»

⁶ Ndahaaka una aɗaba slezatervaare ge talage-aha, amá aɗaba ñane neyle. Á ñáná ñane shunngu-aatare, amá ankwá á ilila.

⁷ A ba Yaisu: «Weshawananteka ire ge mukse na. Aɗaba ankwá á maginá ñane zunjwe slera a vacite na má watse tá heɗiheɗa na.

⁸ Talage-aha wá, ma vaatara keni tá á ba ázekure. Amá ya wá, watse ya baaka ázekure.»

*Male-aha á *liman-aha tá ngwadá sawari á já shifa á Laajarus*

⁹ Cenaarácena Yahudiya-aha ganakini ankwá Yaisu am Baytaniya maa, baɗemme ta berdava á ba ádehuwa. A ɗáteraa ba wedere á Yaisu ka palle, ta de zharanaa antara Laajarus na a tsante am faya na.

¹⁰ Daaci male-aha á *liman-aha ta ngwadáa sawari-aatare geni sey tá keɗanaakeda shifa á Laajarus keni.

¹¹ Aɗaba Yahudiya-aha kwakya eptsaraterveptsá iga ge itare, ta fetaare áte Yaisu aɗaba ñane.

Yaisu á dem huɗe á Urusaliima

(Mat. 21:1-11; Mark. 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Makuralla-aara wá, baɗemme a nalgaadama á jamme am huɗe á Urusaliima ta se za munri á *Paska na, cenaarácena ganakini ankwá á sawa Yaisu á sem huɗe á Urusaliima.

¹³ Baɗemme-aatare ta naba ɗatsemaa hyema á debina am erva, daredde á de liyiya Yaisu an ñane áte barama. A ba itare á ba an ká kwara: «Galaugala Dadaamiya! A gagga Dadaamiya barka ge ekka na ká sawa an zhera á Yaakadada na. A gagga Dadaamiya barka ge ekka, ka slekse á *Iserayiila.»

¹⁴ Am sarte ñanna, Yaisu shansha ezzenjwa zlauzle, a njete áte ezzenjwa ñanna, gevge á ba áte una á ndahaná wakita á Dadaamiya, a ba ñane:

¹⁵ «Ekkure emnde a berni á *Siyauna, a wakurka lyawa ɗekideki, kwaye á sawa slekse á kure áte úma á ezzenjwa.»

¹⁶ Am sarte ñanna wá, ndza cenaaránka emtsaade pukura-aha jirire-aara. Sey am sarte na zlazlálá Yaisu á dem yaikkire-aara, lauktu saasa á sem ire-aatare baɗemme, geni názena ta magannaa emnde ge Yaisu na ba kalkale antara una a ndanaa wakita á Dadaamiya áte ñane.

¹⁷ Vacite na Yaisu a ɗaase Laajarus am irekhya, a tsante am faya na wá, emnde kwakya tá ankwá áhuwa. Ta de baɗatersaa emnde ñanna ge emnde umele názena ta nannaa itare.

¹⁸ Aɗaba una ñanna emnde baɗemme ta se yainu ge Yaisu. Aɗaba cenaarácena najipu na a maganaa ñane.

¹⁹ A ba *Farisa-aha am dagave-aatare: «Zharauzhára, baɗemme á emnde tá zhagade á ba á dezejara! zhel na degiya mi danuka?»

Yunanijkau-aha tá kátá deza Yaisu

²⁰ Tá ankwá Yunaniṅkau-aha umele am dágave á emnde na ta sem Urusaliima ge se kezlan ugje ge Dadaamiya am munri na,

²¹ ta duhe ge Yunaniṅkau-aha ṅanna á deza Filip, ura Baytisayda am kwárá á Galili, a ba itare tá elvan ge ṅane: «Malum ṅá kátá deza Yaisu».

²² A tsetehe ge Filip a de mbeḁanu elva ṅanna ge Andere, daaci bukerḁe-aatare ta duhe á deza Yaisu, ta ndaanhe.

²³ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Hyephye sarte a zláá *Ura á emnde baḁemme á dem yaikkire-aara.

²⁴ Yá ndaakur ba jirire: Ice á hiya palle, máki jakemka am haha keḁakanaakeda, ma vaatara keni ba ṅane palle ṅanna. Amá máki jakemja am haha keḁakanaakeda wá, á yá egdzere kwakya.

²⁵ Daaci ma ware una a wayete shifa-aara keni á de keḁanaakeda, amá edda una a yaa shifa-aara am duniya na wá, á shá shifa na á zleka na.

²⁶ Edda una má á kátá magiya slera ge iya wá, sey á ḁabidába. Daaci tate na ni ya átekwa ya na wá, sleslera-aaruwa keni á de njá á ba áhuwa. Ma ware una á magiya slera ge iya na, Edderwa á gálá ba ṅane.»

Yaisu ankwá á ndáhá elva a emtsa-aara

²⁷ A ba Yaisu kina wá: «Yá ankwá dzámá ire! Yá baná uwe kina ge Edderwa? Yá baná: Eddaaye, piyeteṅpiya zlaḁa-aaruwa na emtu? Yá ndaaka una ḁekidékí. Aḁaba a siyaa ba una ṅanna á sem duniya.

²⁸ Arge una ṅanna wá, náwa názena ni yá banán ge Edderwa: Eddaaye, emmága slera á ṅa am emnde geni a diyareddiya yaikkire á ṅa.» Daaci tá cená ba kwárá yaikke á ndáhá elva á sawa am samaya, a ba ṅane: «Maranateránmárá zlauzle yaikkire-aaruwa ge emnde, amá yá marateránmárá zlaḁe ádaliye geni a galarigálá emnde.»

²⁹ Emnde na tá ankwá áhuwa cenáráncena kwárá ṅanna, amá a ba emnde umele válaha á samaya, a ba emnde umele keni, ankwá á ndaan elva malika.

³⁰ Yaisu a ndaterse jirire-aara, a ba ṅane á elvan ge itare: «Kwárá ṅanna á biyá elva ge iya ka, amá á bakurán ge kure.

³¹ Sarte na náwa ṅane na wá, á kyaavekye shairiya á duniya na, tá eblyanseblye slekse á duniya na á degashe.

³² Iya wá, má watse kariteka ya áte haha na, a detire wá, baḁemme á emnde watse yá sátersa ásezerwa.»

³³ Kwaya ṅane sera á elva-aara na a pálá jeba á emtsa na ni á de emtsa ṅane na an ṅane.

³⁴ Daaci a ba emnde tá elvan ge ṅane: «Ankwá an puwa am *tawraitá ṅa cenáncena wá, *Almasiihu wá, á emtseka ḁekidékí. Ekka keni a ba ka sey tá kanteka *Ura á emnde baḁemme á detire. Ware ṅane *Ura á emnde baḁemme ṅanna?»

³⁵ A ṅwaterante ge Yaisu, a ba ṅane á elvan ge itare: «Kina wá, zlaḁe ankwá parakkire am dágave á kure na wá, dawmbare á ba á de katafke, a se shakurka tabeḁammire. Aḁaba edda una á zláá am tabeḁammire diyaaka ba tate na á detekwa keni.

³⁶ Aḁaba una ṅanna, fautarefe áte parakkire am sarte na ni ankwá parakkire ázekure, geni kwá gevge emnde a zláá am parakkire.»

Kwalarevkwale Yahudiya-aha ge fetare áte Yaisu

Ba a ndaase elva-aara Yaisu wá, a naba zlalehe ba yiyye an itare, a de shebevhé duksa-aara.

³⁷ Yaisu maganaamaga tsa najipu-aha gergere naránna an ice-aatare, aley fartarka ḁekidékí áte ṅane.

³⁸ Una ṅanna gevge á ba áte una ndza a ndaana nabi Aisaya am nabiyire-aara, a ba ṅane:

«Yaakadada, ankwá ura a fetaare áte waazu á ṅere emtu? Yaakadada mu a maraná hákuma-aara ge ware ṅane?»

³⁹ Zlaḁe ádaliye, dzegwaránka fetarfe na wá, gevge elva na ndza a ndaana nabi Aisaya am nabiyire-aara, a ba ṅane:

⁴⁰ «Dadaamiya a haḁateraa ice geni a naránka an ṅane, a vaterte degdegire á ire, geni a cenarvaaka elva-aara. Baḁemme á una ṅanna wá, ba geni a saremká ásezerwa geni yá mbateraambe.»

⁴¹ Nabi Aisaya a ndaa una ṅanna na wá, aḁaba á ba am date keni ṅane nanna Yaisu am yaikkire-aara lauktu a magaa nabiyire ṅanna áte ṅane.

⁴² Am una ṅanna wá, á ba am dágave á male-aha á Yahudiya-aha keni kwakya emnde na fartarfe áte Yaisu, amá ndarseka parakke, aḁaba ta kuva ice á *Farisa-aha, geni a ṅyataraterseka am jeba á Yahudiyye ba ḁekidékí.

⁴³ Ta hayaa ba ngáhire na tá sháná áza emnde, arge ngáhire na á de vatertá Dadaamiya.

Am halavuwa á duniya elva á Yaisu á de mbaɗa emnde am shairiya

⁴⁴ Daaci a kante kwárá á ba an ndzedfa Yaisu, a ba ñane: «Ma a fetaara ware áte ya keni, a fetaara áte ya palle ka, amá a fetaare áte edda una a belibela na keni.

⁴⁵ Ma a niyaa ware keni, edda-aara nánna edda una a belibela na keni.

⁴⁶ Sawa-aaruwa á sem duniya na wá, ya parakkire ge duniya, geni ma a fetaara ware áte ya keni, a njeka am tabedammire mázla-aara.

⁴⁷ Ma a cenanaa ware elva-aaruwa, amá magaaka fesarfira wá, yá nguɗaná ya ka edda-aara. Aɗaba sanká á se ngwadá emnde a duniya, amá ya se lyaterlya.

⁴⁸ Ma a yiyaa ware, ma a yananaa ware elva-aaruwa keni, ankwá názena ni á de mbaɗa edda-aara am shairiya. Ba elva-aaruwa ñanna a cenevaa ñane, amá fetareka na wá, á de mbaɗaná ba elva ñanna vaci shairiya.

⁴⁹ Aɗaba elva á ire-aaruwa ka. Baɗemme á názena yá ankwá ndaater ge emnde, antara názena ni yá ankwá kwaraterse ge emnde na wá, baɗemme ndza a binaa ba Ederwa.

⁵⁰ Diyandiya ganakini elva ñanna a beliya Ederwa an ñane na wá, á saterá shifa na á zleka na ge emnde. Daaci baɗemme ya se ndá ba názena ni a binaa Ederwa.»

13

Yaisu á baraterá sera ge pukura-aha-aara

¹ Ay, a jauwaa ba háre palle mazla-aara tá gya muɗri á *Paska, Yaisu diyaadiya ganakini herzhavteherzhe sarte-aara jipu ge zlala á dem mba á Edeɗjara, á yá duniya. Wayatertewáyá an tsáká ire emnde-aara na ni á yaterá am duniya na.

² Daaci, tá arge masane tara Yaisu antara pukura-aha maa, Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut wá, fanemfa Shaitaine am ervaunɗe zlauzle, ganakini a veluvele Yaisu.

³ Yaisu wá, diyaadiya ñane ganakini ndza a sawa áza Dadaamiya, watse á eptsá zlaɓe ádaliye á deza Dadaamiya. Diyaadiya geni baɗemme á hákuma á ba am erva-aara.

⁴ Daaci a naba tsanvaare ge masane na, a tsekwese am zane-aara, ankwá patele áhuwa a halante, a nguɗese huɗe an ñane,

⁵ a kevaa yawe am tasa, daaci a fantau ge barateraa sera ge pukura-aha-aara, á halateraa yawe áte sera an we á patele na a nguɗese huɗe an ñane na.

⁶ Daada áte Simaun Piyer maa, «Lyafka,» a ba ñane. «Ka ni ka bariya sera ge iya Yaakadada?»

⁷ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Názena yá ankwá maganá ya na diyanká emtsaade, amá watse ká diyeddiye.»

⁸ A ba Piyer: «Baaka, ká báreka sera-aaruwa ɗekiɗeki.» A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki baranakaaka sera wá, ba icevice dáɗave á miya antara ka.»

⁹ A ba Piyer á elvan ge ñane: «Yaakadada, máki estuwa wá, serka palle, antara ba erva-aha-aaruwa, antara ire-aaruwa, náwa barivebare.»

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki ura barevbare wá, á bareka mazla-aara aɗaba tseɗanɗe vuwa-aara. Sey á bárá ba sera. Kure wá, tseɗanɗe vuwa á kure. Amá wá, kure baɗemme ka.»

¹¹ Edda una ni watse á de vela Yaisu na wá, Yaisu diyaadiya, a ndaanaa aɗaba una ñanna: Baɗemme á kureka kwa tseɗanɗe.

¹² Am sarte na zlauzle am baratera sera maa, a tsekweme am zane-aara zlaɓe adaliye, a de ñeje am tate á nja-aara, a ba ñane á elvan ge itare: «Kina diyakurdiya názena ya magakurnaa ya na emtu?»

¹³ Náwa kwá ɗahiyá an malum antara Yaakadada. Shagera jipu, una ñanna ba unɗjule-aara. Aɗaba ba jire ya ba estuwa.

¹⁴ Iya na ya malum antara Yaakadada ni náwa ya barakuraa sera ge kure na wá, daaci kure keni shagera baraubará sera-aha á kure am dáɗave á kure.

¹⁵ Iya wá, maranakuránmárá gáráva-aara, geni kure keni kwá de magáná á ba áte una ya magakurnaa ya na.

¹⁶ Náwa yá ndakurndá kwa ádaliye: Ge jirire wá, walaadi á januka ge zánwe-aara, slebela keni á januka ge edda una ni a eɓbela na.

¹⁷ Kina wá, cenakuráncena mazla-aara, máki kwa emmága áte una ñanna wá, á de jakurja geɗa.

¹⁸ «Elva-aaruwa na wá, yá ndaakur ge kure baɗemme á kure ka. Diyanaterdiya ya emnde-aaruwa na ya dzeratersaa ya. Názena ni an puwa am wakita á Dadaamiya na

keni shagera ba a gevge. Adaba a ba nane: Palle á emnde na nja zu dafa kerdé á de gev kelaade-aaruwa.

¹⁹ Ndaanakursendá ya mázla-aara, a njinja am vuwa á kure, geni má sámša duksa nanna wá, kwá diyeddiye geni iya wá, Iya.

²⁰ Yá ndaakur ba jirire: Ma a liyanaa ware slebela-aaruwa keni, edda-aara a lyevaa ba iya. Iyau, edda una a lyevaa ya maa, a lyevaa ba edda una ni a belibela na.»

Ngyanmengye Shaitaine am ervaunđe ge Yahuda

(Mat. 26:20-25; Mark. 14:17-21; Luka 22:21-23)

²¹ Ba a ndaase una nanna Yaisu wá, mázla-aara damda dzámá ire yaikke á dem nane. A ba nane á elvan ge pukura-aha-aara: «Yá ndaakur ba jirire, watse á veliya ba palle á kure.»

²² Farantaufe pukura-aha ge zháráva á dem ice am dágave-aatare, diyarka edda una Yaisu á bálá nákwá áte nane na dekideki.

²³ Ankwa pukura palle, nane a nja herzhe an Yaisu, Yaisu a wayete nane kwakya-aara.

²⁴ Simaun Piyer a maganaa nalaama, geni a ndavanundave: á bálá nákwá áte ware nane.

²⁵ Pukura nanna a naba ndavanu ge Yaisu an enjkale, a ba nane: «Yaakadada, ware nane edda-aara?»

²⁶ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Kwaye watse yá ukcevaukca vanƵwala yá gar dále wá, edda una má ya fanem am erva na ba nane.»

Daaci Yaisu a naba ukcevaa vanƵwala na, a gar dále, a vante ge Yahuda egdza á Simaun Iskariyaut.

²⁷ Ba a lyevaa dafa na Yahuda am erva á Yaisu wá, Shaitaine a naba ngyanme am ervaunđe. A ba Yaisu á elvan ge nane: «Ábi ká am niya á nja ge slera á nja na? Edduwa emmága watsewatse.»

²⁸ Amá ma a banna adaba uwe Yaisu elva nanna ge Yahuda keni, palle á ura diyaadiya baaka dekideki am dágave-aatare nanna.

²⁹ Adaba á njáná Yahuda shunƵu maa, emnde umele-aatare ta kurken Yaisu a banaa de shekwamiveshekwe duksa na mí maga munri an nane, bi a banaa de tegatertega egdza duksa ge talága-aha.

³⁰ Am sarte na lyevaalya Yahuda vanƵwala na am erva á Yaisu, antara ba degashe-aara ba watsewatse. Am sarte nanna vayiya.

Shairiya anƵwaslire na a vatertaa Yaisu ge emnde-aara

³¹ Sesse Yahuda zlazlálá maa, a ba Yaisu: «Kina wá, á de marápsemará yaikkire á *Ura á emnde bademme mázla-aara, tá de zharaná áte nane emnde yaikkire á Dadaamiya keni.

³² Ba seke una ni marápsemará yaikkire á Dadaamiya áte Egdza-aara na wá, Dadaamiya keni á de marateránmára ba nane an ire-aara yaikkire á Egdza-aara ge emnde. Á de magán ba herzhe na duksa nanna, má watse á dáná á dem samaya.

³³ Daaci, yá haraaka antara kure kwakya mazla-aara egdzara-aaruwa. Kina wá, názena ndza ya ndaater ge Yahudiya-aha na, yá ndakurnda ge kure keni: Watse kwá tatayitátaya, amá kwá taa daaka á dem tate na yá detekwa ya na.

³⁴ Náwa shairiya anƵwaslire yá vakurte ya: Shairiya nanna wá, mága wáyávire am dágave á kure. Kure keni wayawaavewáye am dágave á kure á ba áte una ya wayakurtaa ya na.

³⁵ Máki kwá ankwa wayaavewáye wá, tá naba diyakureddiye emnde a duniya ganakini kure wá, kwa pukura-aha-aaruwa.»

Piyer á de pelaará we ge Yaisu

(Mat. 26:31-35; Mark. 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ A ndavanu ge Simaun Piyer, a ba nane: «Ká zlála a deme ka Yaakadada?» A nwanante ge Yaisu, a ba nane á elvan ge nane: «Kina zlaƵe ká dzegwánka emtsaafde dábiiyá á dem tate na yá detekwa ya, sey watse ká dábiiyá á katafke.»

³⁷ A ba Piyer á elvan ge nane: «Yaakadada labára yá dzegwánka dábakdaba kina? Ya keni yá am niya-aaruwa, yá kátá ya shifa-aaruwa adaba ka.»

³⁸ A ba Yaisu á elvan ge nane: «Ba jirire ká am niya a ya shifa á nja adaba ya emtu? Yá ndak ba jirire: Vatena lauktu á kyuwa tsákálá wá, ká de ndaasendá ka ser keye, diyakika, a ba ka.»

¹ A ba Yaisu á elvan ge pukura-aha-aara: «A gazleka ervaunċe á kure đekiđeki, fautarfe áte Dadaamiya, fautarfe áte ya keni.

² Kwakya sleđe am huđe á há á Edderwa. Ma andze baaka wá, ma yá ndakurka. Yá zláá, yá de tsatsakurá sleđe.

³ Má tsatsanakuraatsatse sleđe zlauzle maa, watse yá eptsá, yá se halakurá á dezerwa, geni kure keni kwá de njá á ba am tate na ni yá njá ya átekwa.

⁴ Baráma á dem tate na yá detekwa ya wá, diyakurdiya.»

⁵ A ba Taumas á elvan ge ñane: «Yaakadada, ba tate na ká detekwa ñanna keni diyañerka ni, diyañerdiya baráma-aara? Náj dise estara kena?»

⁶ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ya baráma ñanna ba iya, jirire keni á ba ázerwa palle, shifa keni á ba ázerwa palle. Baaka ura á daada á deza Edderwa á kya baráma umele đekiđeki, sey máki a se đaba ya.

⁷ Máki diyakuridiya iya wá, Edderwa keni ba diyakurdiya. Ba kina keni diyakurdiya, kwá ańkwa zhárá ba ñane.»

⁸ A ba Filip á elvan ge ñane: «Yaakadada, marañeránmárá ka ba Edeña na ge ñere wá, zlauzle náza á ñere.»

⁹ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Kinekineka yá am dágave á kure ni kwaasau diyakika Filip? Ma a niyaa ware keni, edda-aara a naa ba Edderwa, una ni marañeránmárá Edeña, á ba ka?»

¹⁰ Emtu faktarka ganakini yá ańkwa am Edderwa, Edderwa keni ańkwa am ya emtu? Bađemme á názena yá bakurná ya na elva á ire-aaruwa ka, á bina ba Edderwa. Zlađe ádaliye bađemme á názena yá maganá ya na keni, á maganá ba ñane slera-aara am ya.

¹¹ Máki ya bakurnaa ba ya: Yá ańkwa am Edderwa, Edderwa keni ańkwa am iya wá, naba fautarfe. Máki una ka maa, fautarfe kure á ba áte slera-aha na yá maganá ya na.

¹² Yá ndaakur ba jirire: Ma a fetaara ware áte ya keni, ba kelaa názena yá maganá ya na, edda-aara keni á emmága. Jauje ba ge una yá ańkwa á maganá ya na keni á de emmága ñane, ađaba yá ańkwa duwa ya ádetevge Edderwa.

¹³ Ma kwa yeka uwe an zhera-aaruwa keni yá emmága, geni a naránna emnde yaikkire á Edderwa ađaba Egdza-aara.

¹⁴ Máki kwá ñala duksa an zhera-aaruwa wá, ma uwe keni yá emmága.»

A ba Yaisu watse á bela Sheđekwe Cuđeđe á sawa

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge itare zlađe ádaliye: «Máki wayakuriwayá wá, magaumága názena yá bakurná ya.

¹⁶ Iya wá, yá de ñala Edderwa, ganakini á belakurá ura umele, á se melakurwa ñane. Edda-aara ñanna wá, Sheđekwe na á kwaraterse jirire ge emnde na, á se njá ñane antara kure ma vaatara keni.

¹⁷ Emnde a duniya wá, itare tá shánka Sheđekwe ñanna đekiđeki, ađaba diyarka Sheđekwe ñanna, tá nánka keni. Amá kure wá, diyakurdiya ñane ađaba á njá antara kure, watse á njá am kure.

¹⁸ Amaana yá yakurka an ire á kure ba seke egdzar tahe-aha, sey yá sawa ásezekure.

¹⁹ Á katafke cekwańgudí wá, tá de nika emnde a duniya mázle-aara, amá kure wá, watse kwá nina yá á ba an shifa-aaruwa. Ađaba una ñanna, kure keni kwá de shá shifa jirire.

²⁰ Watse kwá de dise ba vacite ñanna ganakini ñere an Edderwa wá, ña ba palle. Kure antara ya keni ma ba palle.

²¹ «Ma a ñanaa ware názena ya bakurnaa ya na, ańkwa á emmága, edda una wayiwáyá ba ñane. Ñere an Edderwa wayañerwáya jipu an edda-aara, yá maranánmára ire-aaruwa ge edda-aara.»

²² Ańkwa Yahuda umele ñane Yahuda á Iskariaut ka, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Yaakadada, á geva estara kena ni, ká de marañerá ire á ña ba ge ñere, tá nanċa emnde a duniya na?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki wayitewáyá edda-aara, ańkwa á magá názená yá bakurná ya wá, Edderwa keni á wayetewaya edda-aara. Daaci ñere an Edderwa ñá de njá an edda-aara.

²⁴ Máki wayika edda-aara wá, názena yá ańkwa bakurná ya na keni a mańka đekiđeki. Amá a viyakurarka ganakini bađemme á elva na yá bakurná ya na wá, elva á ire-aaruwa ka, a bina ba Edderwa na ni a belibela na.

²⁵ Yá ańkwa á bakurná ya elva-aha ñanna ađaba zlađe yá ańkwa antara kure emtsaáđe.

²⁶ Má zlalanzlálá iya wá, watse Edderwa á belakurá Shedefkwe Cufedfe slemelanu ge ura á de sawa an zhera-aaruwa. Má watse samsa ñane wá, á se kwarakurse duksa bademme, á se yehakuranta ñane názena ya bakurnaa ya na bademme.

²⁷ «Kina wá, yá zlálá, náwa yá yakurá hairire. Hairire-aaruwa ñanna wá, gergere antara hairire na á vantá duniya ge ura. Yá vakurte ba hairire na yá an ñane ya am ervaunđe-aaruwa. Daaci á gazleka ervaunđe á kure đekideki, dzamauka ire keni.

²⁸ Ábi kwa cenancena elva-aaruwa, a ba ya ma zlalanzlálá keni watse yá eptsá zlađe ádaliye ásezekure. Wayakuriwáyá tsawe wá, higauhiga áte zlálá-aaruwa keni, adaba yá anƙwa zlálá á dem mbá á Edderwa, yaikke ba Edderwa arge iya.

²⁹ Kina wá, fanakuremfa duksa-aha ñanna am vuwa geni vacitu má de gevge duksa-aha ñanna wá, kwá de fetarfe áte iya.

³⁰ Yá ndáka elva kwakya mazla-aara, adaba anƙwa á sawa slekse á duniya na. Amá á kwariyá ñane ka đekideki,

³¹ á magava una ñanna, ba geni a diyareddiye emnde a duniya, ganakini wayanwáyá an Edderwa, yá maganá á ba áte una a binaa ñane ma uwe keni. Tsawetse mi zláláwa áhuna!»

15

Anƙwa nafa tá đahaná an inabauhi, ya nafa ñanna, a ba Yaisu

¹ A ba Yaisu: «Ba iya una ya mama á inabauhi á jirire, Edderwa wá, ñane edda á fe á nafa ñanna.

² Daaci bademme á erva-aha na tá áte ya baaka nampire-aatare na, á datsaná á ba á dem áhá edda á fe. Á hyahyalaná antara ba erva-aha shagera shagera na keni cekwa cekwa, geni erva-aha ñanna tá yá egdzere ngeláma.

³ Daaci kure kina wá, kwá an tsaatse, á tsatsakuraa názena ya kwarakursaa ya bademme na.

⁴ Gaweve emnde a nja á ba áte vuwa-aaruwa, iya keni yá njá á ba átevege kure. Erva a nafa máki icaráyica áte mama wá, á taa yeka egdzere mázla-aara. Ba duksa palle ge kure keni, kwá taa maganaaka ba názara keni máki kwa baaka átevege ya.

⁵ «Daaci ya mama á nafa ñanna ba iya, kure kwa erva-aha-aaruwa. Edda una á njá á ba átevege ya, iya keni yá anƙwa átevege ñane wá, ñane á magannaamaga nampire ge Dadaamiya. Amá máki kwa baaka átevege iya, ya baaka átevege kure wá, kwá taa maganaaka ba názara keni.

⁶ Edda una á njá yiyiye an ya wá, á eblyansebelye Dadaamiya ádegashe, ba seke náza erva á nafa na an ica na. Ta eblyanse á degashe, má welesewele tá fante kára.

⁷ Máki kwá nja á ba áte vuwa-aaruwa, elva-aaruwa keni kwá anƙwa emmága wá, naba ndavaundáwa názena kwá kataná kure, kwá shánsha.

⁸ Máki anƙwa nampire na kwá maganá kure wá, tá de diyakureddiye emnde ganakini kwa pukura-aha-aaruwa ba jirire, tá de dise estuwa yaikkire á Edderwa keni.

⁹ Yá keni wayanakurwáyá ba seke una a wayitaa Edderwa na. Ma vaatara keni diyaweddiye ganakini wayanakurwayire.

¹⁰ Máki kwá anƙwa á fisarfe am názena yá bakurná ya wá, ma vaatara keni kwá diyeddiye ganakini wayanakurwáyá, ba seke una yá anƙwa á fansaara ya ge Edderwa, ma vaatara keni diyandiya geni wayiwáyá Edderwa.

¹¹ «Ya sakuransé una na wá, ganakini a naatená higa-aaruwa na ni yá an ñane na am ervaunđe á kure, geni kure keni á natená ervaunđe á kure an higa ba kalkale antara náza-aaruwa.

¹² Náwa názena yá bakurná ya: Wayawaavewaye am dagave á kure ba seke una ya wayakurtaa ya.

¹³ Máki ba mága wayavire wá, baaka arge una ni ura a naba yaa shifa-aara adaba slakate-aha-aara na.

¹⁴ Daaci kwa slakate-aha-aaruwa ba kure máki kwá anƙwa á maga názena yá bakurná ya.

¹⁵ Daaci estuwa wá, yá đaakurka an walaadi-aha mázla-aara, adaba walaadi diyaaka sawári na am ire á zánwe-aara. Yá đaakura á ba an slakate-aha-aaruwa, adaba shanakurushe sawari na ya shanaa áza Edderwa na bademme ge kure.

¹⁶ Kwa eksisaa kure ka lauktu ya gev Yaakadada á kure, amá ya dzerakursaa ba ya geni kwá se đabiđaba. Ya fakuraare slera zlađe ádaliye, geni kwá maganaamaga nampire na ni saksage na. Daaci ma kwa ndavanu uwe ge Edderwa keni á vakurteva, máki kwá ndavaná an zhera-aaruwa.

¹⁷ Wayawaavewaye am dagave á kure. Ba una názu yá fakuraará ya.»

Duniya yanaaya Yaisu antara emnde-aara

¹⁸ «Máki yarakuraaya emnde a duniya wá, diyaweddiye ganakini ta yaa ba ya zunɗwe.

¹⁹ Ma andze kwa emnde a duniya wá, ma tá yákuraaka emnde-aara keni, aɗaba ma kwa ba palle. Amá kwa emnde a duniyeka, ya dzerakursaa ya, ya sakurse am itare. Aɗaba una ɗanna yarakuraaya na.

²⁰ Viyawanaaka kure ba elva-aaruwa na: Walaadí wá, á taa januka ge zanwe-aara an yaikkire. Máki ta faa zlaɗa áte ya wá, watse tá fá zlaɗa áte kure keni. Máki ta cena elva-aaruwa wá, názá á kure keni watse tá eccena.

²¹ Baɗemme á lámare ɗanna wá, tá de magakurte aɗaba ba zhera-aaruwa, aɗaba diyarka edda una ni a belibela na.

²² Ma andze sanemka á se ndaternda wá, ma haypa-aatare ka. Amá kina wá, watse baaka we-aatare mazla-aara, ba haypa-aatare.

²³ Ma a yiyaa ware keni, a yaa ba Edderwa.

²⁴ Ma andze magannaaka slera-aha na ndza magaaveka am dáɗave á emndimagwaha ɗekiɗeki na áte ice-aatare wá, ma haypa-aatareka. Amá náwa naranna slera-aaruwa baɗemme, aley yaraɗeraaya antara ba Edderwa keni.

²⁵ Mága-aatare ɗanna wá, a gevaa ba názena an puwa am tawrait-aatare. Anɗwa an puwa am *tawrait, a ba ɗane: Yariyaaya ba dey.»

²⁶ A ba ɗane á elvan ge itare zlaɓe áɗaliye: «Watse á sawa Slemelakurumele á de vakurtá Edderwa, yá de belaná á sawa am mba á ɗere máki danaada ya. Slemelakurumele ɗanna wá, Sheɗekwe Cufedɗe á kwaratersá ɗane jirire ge emnde, á se maganá ɗane seydire áte ya.

²⁷ Kure keni watse kwá mága seydire áte ya, aɗaba ya fantuwa estuwa slera-aaruwa, sem kina ma ba kerɗe.»

16

¹ «Náwa yá anɗwa fakuremfa am vuwa á kure, ganakini a de kezlevka fetarfire á kure áte ya.

² Aɗaba watse tá ɗgyakurɗgye am jeba á Yahudiya ba ɗekiɗeki, kwá duka á dem mashidi. Anɗwa á sawa sarte umele wá, ma a janaa ware shifa á kure keni, á de banba am evaunɗe-aara geni á maganá slera shagera ge Dadaamiya.

³ Una ɗanna tá de maganá aɗaba diyaraɗerka ma Edderwa, ma iya keni.

⁴ Kwaya ɗane, fanakuremfa am vuwa á kure zlauzle. Daaci má samsa sarte ɗanna wá, watse kwá diyeddiye ganakini ya ndakurndá.»

Slera á Sheɗekwe Cufedɗe am duniya

A ba ɗane á elvan ge itare: «Ndanakurka una am fantaufe na wá, aɗaba yá anɗwa ba ya an ire-aaruwa am dagave á kure.

⁵ Kina wá, ya ndakursende aɗaba yá anɗwa eptsá á deza edda una á belibela na. Amá baaka ura a ndaviyu elva am dagave á kure áte zlala-aaruwa ɗanna.

⁶ Kwá dzámá ire estuwa aɗaba ya bakuraa yá eptsá ádeza edda una á belibela na emtu?

⁷ Amá yá ndaakur ba jirire: Baira ge kure wá, shagera ba yá zlála ɗanna. Aɗaba máki zlalanka ya, á sawka Slemelakurumele na keni. Amá máki zlalanzlála yá wá, yá de belá ɗane, á de sawa ɗane ásezekure.

⁸ Má watse samsa ɗane wá, á se weratertá ice ge emnde a duniya áte haypa-aatare, áte jirire-aaruwa antara áte shairiya na á de kyáná Dadaamiya.

⁹ Haypa-aatare ɗanna wá, aɗaba fartareka áte ya.

¹⁰ Ate jirire-aaruwa keni maa, aɗaba watse kwá nika mazla-aara yá eptsá ádeza Edderwa.

¹¹ Ate shairiya á Dadaamiya maa, aɗaba ɗateraɗa shairiya antara slekse á duniya na baɗemme.

¹² «Kwakya duksa na yá kátá bakurná ya, amá yá ndakurka aɗaba zlaɓe kwá dzegwánka.

¹³ Daaci má watse samsa Sheɗekwe Cufedɗe ɗanna á kwanse jirire ge ura na wá, watse á se ndakursá ɗane jirire á duksa baɗemme. A se ndaakur elva á ire-aareka, amá á se ndáhá ba názena ni a cenáncena na, antara duksa na watse á magava á katafke na baɗemme.

¹⁴ Watse á se mbedakurwa ɗane elva-aaruwa, daaci estuwa emnde baɗemme watse tá nanna yaikkire-aaruwa.

¹⁵ Baɗemme á duksa á Edderwa ba náza-aaruwa. Ya bakurnaa aɗaba una, watse Sheɗefkwe Cuɗeɗɗe á sakurá elva-aaruwa.»

Dzama ire á de gev higa yaikke

¹⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Á de katafke cekwaanɗuɗi wá, watse kwá nika. Má shekwaashekwa cekwaanɗuɗi, watse kwá nina zlaɓe áɗaliye.»

¹⁷ Daaci a bá pukura-aha umele am dagave-aatare: «A ba Yaakadada, á de katafke cekwaanɗuɗi wá, watse kwá nika. Má shekwaashekwa cekwaanɗuɗi wá, watse kwá nina zlaɓe áɗaliye. A ba ñane zlaɓe áɗaliye: Yá zlala á dem mbá á Edderwa, watse kwá nika na mu, amaana estara ñane elva ñanna?»

¹⁸ A ba itare: «Á de katafke cekwa na á ndaana ñane na wá, ñá taa diseka ɗekiɗeki.»

¹⁹ Amá kertenj diyeddiye Yaisu ganakini aɗkwa ndáva-aatare azeɗjara. Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Kwá kátá dise elva-ara ñane kwá aɗkwa á ndava am dagave á kure na? Ba elva na ya bakurnaa ya, á bá ya: Á de katafke cekwaanɗuɗi watse kwá nika, má shekwaashekwa cekwaanɗuɗi, watse kwá nina zlaɓe áɗaliye na emtu?»

²⁰ Yá ndaakur ba jirire: Kure wá, watse kwá kyuwa, watse kwá tsákáná á ba antara ɗakwa. Emnde a duniya wá, watse tá dzaka. Watse kwá dzámá ire kwakya, amá cekwaanɗuɗi á de katafke wá, á de gev higa yaikke ge kure.

²¹ Ba seke náza á mukse á huɗe, máki herzhe yá-aara wá, sey ba á dzámá ire aɗaba herzhe zlaɗa-aara. Amá má yaaya wá, á shá higa yaikke, á gev ba seke ndza wanka duksa, aɗaba yaaya ura.

²² Watse ba duksa palle ge kure keni, kina wá, kwá aɗkwa dzama ire, amá watse yá nakurná zlaɓe áɗaliye ba kure ñanna, kwá higa, watse ɓaaka ura á dzegwándzegwa piya higa ñanna am kure.

²³ «Má watse samsa sarte ñanna wá, baɗemme á maana á duksa watse á ba bálá ázekure, ɓaaka ura á de ndava elva ázerwa. Yá ndaakur ba jirire: Ma kwa ndava uwe an zhera-aaruwa keni, á vakurteva Edderwa.

²⁴ Zlaɓe ndavakurka emtsaɗe ba názara keni an zhera-aaruwa. Ndavaundáva, kwá shánsha duksa na kwá ndavaná kure, geni a natena higa am ervaɗɗe á kure.»

Yaisu gaaga ndzedá arge duniya

²⁵ A ba ñane á elvan ge itare zlaɓe áɗaliye: «Sem vatena wá, yá eksa duksa á duniya ganakini yá palakurá sera á elva á Edderwa an ñane. Amá aɗkwa á sawa sarte na ni watse yá ndaakur elva á Edderwa ba parakke.

²⁶ Má samsa sarte ñanna wá, watse kwá ndavaná ba kure an ire á kure duksa áza Edderwa an zhera-aaruwa. Bawanka ni watse yá yekakurná ba iya duksa.

²⁷ Aɗaba Edderwa wayakurtewáyá kure keni. A wayakurte aɗaba kure wayakuriwaya, fakurtarfe geni ya sawa ázeɗjara.

²⁸ Ba jire ya sawa á ba áza Edderwa, ya sem duniya. Kina wá, yá aɗkwa ya duniya, yá eptsá á deza Edderwa.»

²⁹ A ba pukura-aha-aara: «Yawwaa, una wá, ndaksenda elva párákke, ɓaaka naraje am huɗe-aara ɗekiɗeki.

³⁰ Kina wá, diyarɗerdiya ganakini diyakdiya duksa baɗemme, diyakdiya ka názu am ire á ñere, ɓaaka ni ñá ndavaku an ndave emtsaɗe. Aɗaba una ñanna diyarɗerdiya mázla-aara geni ka sawa áza Dadaamiya.»

³¹ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Diyakurdiya mázla-aara ka?»

³² Amá aɗkwa á sawa sarte umele, ba kina keni samsa wá, baɗemme watse kwá kyivaarkye, ma ware keni watse á zhagade á de cuwa há-aara, watse kwá yiya ba ya palle. Amá ge jirire wá, watse ya palle ka, aɗaba aɗkwa Edderwa antara ya.

³³ Baɗemme á una ñanna yá aɗkwa fakurem am vuwa na wá, geni á gazleka ervaɗɗe á kure ɗekiɗeki, aɗaba kwa ba palle antara ya. Am duniya na wá, kwá shushe zlaɗa, amá tsawaatse ba shagera, aɗaba gannaaga ya ndzedá arge duniya.»

17

Maduwa á Yaisu arge pukura-aha-aara

¹ Am sarte na zlanazle elva-aara Yaisu, a kante ice á dem samaya, a ba ñane: «Eddaye-aaruwa, kina wá, hyephye sarte mázla-aara. Marateranmárá yaikkire á Egdza á ña ge emnde, geni ya keni ya marateranmárá yaikkire á ña.

² Aɗaba ka vitaa ba ka hákuma áte emnde baɗemme, geni yá vaterte shifa na á zleka na, ge emnde na ka dzeratersaa ka ge se ɗabiɗaba.

³ Shifa na á zleka ñanna wá, ba ni a diyaraksediya ba shagera, ka Dadaamiya á jirire ɓaaka umele, a diyariyeddiye iya Yaisu *Almasiihu na ka ɓeliyaa ka.

⁴ Maranateránmárá yaikkire á ña ge emnde am duniya, magannaamaga slera na ni ka fiyaara ka.

⁵ Daaci kina wá, eptsiyaptsa kwa á dem yaikkire-aaruwa na ndza yá am kwa átevege ekka kwaye zlaɓe nderaaveka duksa ba ðekidɛki na.

⁶ «Kwaranatersekware zhera á ña baɗemme ge emnde na ka dzeratersaa ka am duniya, ka vite ge ðabiɗaba na. Ta emnde á ña ba ge ekka, amá ka puwatermaa am erwa-aaruwa. Itare wá, tá aɱkwa cena elva á ña, tá aɱkwa á faksarefe.

⁷ Kina wá, itare diyardiya baɗemme ganakini baɗemme á názena ya shanaa ya ázeɱa, a sawa á ba ázeɱa.

⁸ Mbedanaterumbeɗe elva á ña baɗemme, lyarvaalya an erwaunɗe-aatare palle, diyardiya ganakini ba jirire ya sawa ázeɱa, fartarefe geni ka ðeliyaa ba ka.

⁹ «Yá aɱkwa ɱaláká aɗaba itare. Yá ɱalák ge duniya baɗemme ka, amá aɗaba emnde na ni ka vite ge ya na. Ta emnde á ña ba ge ekka.

¹⁰ Duksa-aaruwa, ba duksa á ña. Duksa á ña keni ba duksa-aaruwa. Daaci emnde tá zharaná am itare yaikkire-aaruwa.

¹¹ Iya wá, yá aɱkwa yá duniya, yá eptsá á dezeɱa, amá itare wá, zlaɓe tá njá á ba am duniya na. Edderwa ka cuɗeɗɗe, yá aɱkwa dá kina á dezeɱa na wá, yá aɱkwa ɱalakɱála geni ká tsufatertsufa an hákuma na ni aɱkwa am zhera á ña, zhera á ña na ka vite ge iya na, geni itare keni a garevge palle, ba seke una ni miya antara ka ma ba palle na.

¹² Am sarte na yá aɱkwa ya am dagave-aatare wá, tsufanateraatsufa an hákuma na aɱkwa am zhera á ña, zhera na ka vite ge ya na. Baaka ura keɗaakeɗa am dagave-aatare, sey ba edda una aɱkwa elva-aara ta puwete am wakita á ña na. Gevge ba kalkale antara una a ndaanaa wakita.

¹³ Amá kina yá aɱkwa tse, yá zlala á dezeɱa na wá, yá aɱkwa ndaha elva ɱanna antara ka emtsaade, geni ma zlalanzlala keni, a naatenaha erwaunɗe-aatare an higa ba kalkale antara náza-aaruwa.

¹⁴ Mbedanaterumbeɗa elva á ña, lyarvaalya an erwaunɗe-aatare palle. Amá wayaraterka emnde a duniya mazla-aara, aɗaba garevge gergere. Ba seke una iya keni ganevka ura á duniya na.

¹⁵ Yá ɱalák ganakini ká satersese am duniya baɗemme ka, amá geni ká tsufatertsufa, a magaterteka emtaɱkire slemándaawe.

¹⁶ Ba seke una ni ya ura á duniya ka ya na wá, itare keni ta emnde a duniya ka.

¹⁷ Emmága sleksire á ña am erwaunɗe-aatare, barateraabará an jirire á ña. Ba elva á ña una jirire ɱanna.

¹⁸ Ba seke una ka ðeliyaa ka á sawa am samaya, á sem duniya na wá, iya keni yá aɱkwa á ðelaterbela á dem huɗe á duniya.

¹⁹ Yá aɱkwa vakte ire-aaruwa baɗemme aɗaba itare, geni itare keni tá yaká ire-aatare á ba an jirire.

²⁰ «Kina wá, yá ɱaláká arge itare ka palle mazla-aara, yá ɱaláká arge emnde na ni watse tá de fetaare áte ya aɗaba waazu-aatare na keni baɗemme.

²¹ Yá aɱkwa ɱalakɱála Edderwa, geni baɗemme-aatare ɱanna, ká gatervege ba palle, lauktu tá gevge palle antara miya, ba seke una yá aɱkwa am ka, ka keni ká aɱkwa am ya na. Itare keni a garevge palle, lauktu tá de fetarfe emnde a duniya ganakini ka ðeliyaa ba ka.

²² Yaikkire na ni ka vitaa ka ge iya na wá, vanarterteva ya ge itare keni, geni a garevge palle, ba seke una miya antara ka ma ba palle na.

²³ Ba seke una ni ekka ká aɱkwa am ya, iya keni yá aɱkwa am ka na wá, itare keni a garevge ba palle. Á de dise áte una ɱanna duniya ganakini ka ðeliyaa ba ka, wayakaterwáyá itare keni ba seke una ka wayite ya na.

²⁴ «Daaci Edderwa, emnde ɱanna ka vitaa ka na wá, yá kátá itare keni tá de njá á ba am tate na yá de njá ya átekwá na, geni a naránna yaikkire na ka vitaa ka. Yaikkire-aaruwa ɱanna wá, aɗaba wayakitewáyá kwaye zlaɓe nderaaveka duksa ba ðekidɛki na.

²⁵ Eddaye-aaruwa, ka ura jirire, amá diyaraɱka emnde a duniya, ya diyakkaa ba ya. Emnde ɱanna ka vitaa ka na keni diyardiya ganakini ka ðeliyaa ba ka.

²⁶ Kwaranatersekwáre zhera á ña ge itare, yá aɱkwa á kwaratersekwáre zlaɓe áɗaliye dem katafke keni, ganakini wayava na ka wayitaa ka an ɱane na wá, itare keni tá wayaawéwáye á ba áte una ɱanna, iya keni yá njinja am itare.»

18

Ta eksanaa estuwa Yaisu

(Mat. 26:47-56; Mark. 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Am sarte na zlanazle Yaisu mága maduwa ɲanna, mazla-aara ta naba zláá antara pukura-aha-aara á dete iga a egdza guwa na tá daaná an Kaidairau na. Ankwa fe áte iga a guwa ɲanna maa, ta demhe am fe ɲanna antara pukura-aha-aara.

² Yahuda na a velanaa ɲane Yaisu na wá, ɲane diyaadiya tate ɲanna. Adaba mbaasemba Yaisu ge dem tate ɲanna antara pukura-aha-aara.

³ Daaci a dateraa Yahuda ɲanna sawji-aha, antara emnde a ufa mashidi na ta belateraa male-aha á *liman-aha antara *Farisa-aha na. Daaci daredde, tá an kazlana á wáva-aatare am erva, antara kárá á fanus-aha-aatare, ira kárá á názambakara.

⁴ Yaisu wá, diyaadiya ɲane názu watse á shá ɲane bademme. A tsetehe, a ba ɲane á elvan ge itare: «Kwá ankwa tatayá ware kure?»

⁵ Ta ɲwanante, a ba itare: «Ijá ankwa tatayá ba Yaisu ura Nasarátu.» A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ya Yaisu ɲanna ba iya.» Daaci ta tsahe kwa, antara Yahuda na a velanaa ɲane na á tse á katafke-aatare.

⁶ Am sarte na ni ya Yaisu ɲanna ba iya, a ba Yaisu á elvan ge itare na wá, bademme eptsaraapetsa an iganiga, reppe puwaraapuwa á dem áhá bademme.

⁷ Yaisu a ndavateruhe zlafe ádaliye: «Kwá ankwa tatayá ware kure?» Ta ɲwanante, a ba itare: «Ijá ankwa á tatayá Yaisu ura Nasarátu.»

⁸ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Ábi ya ndaakurdaha? Máki kwá ankwa á tatayá ba iya wá, yawáterya emnde na a zlarzálá, ya Yaisu ɲanna ba iya.»

⁹ Yaisu a ndaa una ɲanna, geni a gevge á ba áte elva-aara na a banán ge Eddeɲara Dadaamiya na, adaba a ba ɲane: «Ba ura palle keni kefaaka am dagave á emnde na ka vitaa ka.»

¹⁰ Simaun Piyer maa, ankwa masalam ázeɲara, a naba tefese masalam-aara ɲanna, a waa walaadí á male á *liman-aha an ɲane, a lanaa hyema á nadafa. Zhera á walaadí ɲanna Malkus.

¹¹ Amá a ba Yaisu á elvan ge Piyer: «Femfa masalam á ɲa am bere-aara. Ka kurken eksanarka shá zladfa na a fiyaara Edderwa emtu?»

Daránda Yaisu á dem mba á Hannas

¹² Daaci ta naba gwarhe ge sawji-aha antara male-aatare ira Yahudiya-aha emnde a ufa mashidi na, ta naba puwete zawa áte Yaisu.

¹³ Zunɲwe wá, ta daa Yaisu á dem mbá á Hannas emtsaade, shawleɲara ge Kayafas male á *liman-aha am sarte ɲanna.

¹⁴ Ba Kayafas na ndza a baterán ge Yahudiya-aha, a ba ɲane: «Máki jamija shifa-aara ɲane palle, á shansha ire-aara larde á miya na.»

A ba Piyer: Ya pukura á Yaisu ka

(Mat. 26:69-70; Mark. 14:66-68; Luka 22:55-57)

¹⁵ Simaun Piyer antara pukura umele wá, ta daa daba Yaisu am sarte na eksarvaaksa na. Palle á Piyer ɲanna wá, male á *liman-aha diyaadiya ɲane ba shagera. Adaba una ɲanna a shaa baráma á daba Yaisu á de ba am huđe á há á male á liman-aha.

¹⁶ Amá Piyer wá, a tsahe áte we á wakyiya. Daaci a naba eptsehe ge pukura palle na diyaadiya male á liman-aha na, ta se ndaave elva antara mukse na á ufa wakyiya na, daaci a dánme Piyer keni á dem huđe á há.

¹⁷ Mukse ɲanna sle-ufa wakyiya na a se ndavanu ge Piyer, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ábi ka keni ka ba pukura á zhel ɲanna?» A ɲwete ge Piyer, a ba ɲane: «Iya ka.»

¹⁸ Am sarte ɲanna ankwa ekhye maa, mbarantembe kárá walaadí-aha antara emnde a ufa mashidi, tá ankwa á cena kárá na. Piyer keni a de tsahe ázetare, tá cena kárá na kerde.

*Yaisu á katafke á Hannas male á *liman-aha werre*

(Mat. 26:59-66; Mark. 14:55-64; Luka 22:66-71)

¹⁹ Hannas emgyegwe a male á *liman-aha a ndavanu elva ge Yaisu áte pukura-aha-aara, antara názena a kwaratersaa ɲane ge emnde.

²⁰ A ɲwanante ge Yaisu, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Bademme á elva-aaruwa ya ndahán ba párákke. Ya kwaraterse ge emnde am *mashidi yaikke, antara am egdzar mashidi-aha. Baaka elva na ya ndaanaa an shebe dekideki.

²¹ Labara ká ndaviyu elva áte una ñanna? Nдавaterundave ba ge emnde na ni a cenanaa hyema-aatare elva am mbuwe-aaruwa, itare diyaardiya názena ya ndaanaa ya.»

²² Ba a ndaase una ñanna Yaisu wá, palle á emnde a ufa mashidi na tá á tsatse áhuwa, a se vante babárva, a ba ñane á elvan ge Yaisu: «Tá ñwanante ba estuwa ge male á liman-aha?»

²³ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Máki ya ndaanaa an dzálá wá, naba ndañerndaa tate na ni ya ndaanaa an dzálá na. Amá máki ya ndaanaa á ba áte unñule-aara wá, labara ká jija?»

²⁴ Daaci á bá liman Hannas: «Dawánda kwa á dem mba á Kayafas.» Ta daa Yaisu á ba an takwasa ñanna á dem mba á Kayafas male á liman-aha.

*Dalide Piyer ge baa ñane pukura á Yaisu ka
(Mat. 26:71-75; Mark. 14:69-72; Luka 22:58-62)*

²⁵ Am sarte ñanna, zlafe Simaun Piyer á ba tse áte we á kárá na, á cena kárá. Ta ndavanuhe ge emnde a cena kárá ñanna, a ba itare tá elvan ge ñane: «Ka keni ka ba palle á pukura-aha á zhel ñanna ka?» A ñwete ge Piyer a ba ñane: «Ya pukura-aara ka.»

²⁶ Ankwá palle á walaadfi-aha á male á *liman-aha, ba egdza emmenjara ge edda una Piyer a icanaa hyema an masalam na, a ba ñane á elvan ge Piyer: «Ka ni nananjka antara ñane am fe áhuwa na?»

²⁷ «Aley ba ya pukura-aara ka», a ba Piyer. Ba ñane keni ndaasende, tsaktsakwalikwaa a ba tsákálá.

*Yaisu á katafke á sleksu *Pilaatu
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mark. 15:1-5; Luka 23:1-5)*

²⁸ An enjlya werre wá, ta danse Yaisu am mbá á Kayafas male á *liman-aha, ta dánaa á dem mbá á *Pilaatu slekse yaikke ta fanaa emnde a Rauma. Amá darka Yahudiya-aha á dem huđe á há á slekse ñanna, adába tá an bára cufedfde, ankwá muñri á *Paska á katafke-aatare geni tá shánsha zá muñri ñanna.

²⁹ A segashe adába una ñanna sleksu Pilaatu ásezetare ágashe, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwa se puwaar ugje adába uwe ge zhel na?»

³⁰ Ta ñwanante ge slekse, a ba itare: «Ma andze baaka názu á maganá ñane wá, ma ñá sánka á sem mbá á ña.»

³¹ A ba sleksu Pilaatu á elvan ge itare: «Máki ba estuwa wá, nawmbare dawánda, de kyawkya ba kure shairiya-aara áte una am *tawraitá á kure.» Ta ñwanante ge male-aha á Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge ñane: «Adába baaka baráma-aara ge ñere, ganakini ñá kyá shairiya a keda shifa á ura.»

³² Mága ñanna wá, sesse jirire á elva á Yaisu na a ndaanaa áte emtsa-aara na. Adába a ba ñane: Watse tá tsitetse áte dzanjala.

³³ *Pilaatu a naba demhe am huđe á há-aara, a daante Yaisu, a de ndavanuhe, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ba ka una ka slekse á Yahudiya-aha na emtu?»

³⁴ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Una ba elva á ire á ña emtu, ta se ndaaka emnde he?»

³⁵ A ba Pilaatu á elvan ge Yaisu: «Iya ya ura Yahudiya emtu? Ángi ba se puwakaare ugje ba emnde á kure antara male-aha á *liman-aha ázerwa, ka gu uwe ka?»

³⁶ A ñwanante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ya slekse, amá kwára-aaruwa wá, am duniya ka. Ma andze tate na yá kwaraná ya am duniya wá, ma tá sawa kwakwane-aha-aaruwa á se waviyuwawe, ma tá eksivaaka Yahudiya-aha dekideki. Amá tate na ni yá kwaraná ya na wá, am duniya ka.»

³⁷ A ba Pilaatu á elvan ge ñane: «Máki estuwa wá, ka slekse kwa?» A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ba seke ndáhá ña. Ya slekse. Dalila á sawa-aaruwa á sem duniya na wá, a siyaa ba se maratera jirire ge emnde. Ta yiyaa adába ba una ñanna. Edda una ankwá jirire ázenjara wá, á cená elva-aaruwa keni.»

³⁸ A ba Pilaatu á elvan ge ñane: «Uwe ñane jirire ñanna?»

Am iga-aara maa, a naba sessehe zlafe adaliye ge Pilaatu ñanna áseza Yahudiya-aha na ágashe, a ba ñane á elvan ge itare: «Shanáka ya haypa áte zhel na ba palle keni.

³⁹ Am mbakurseme ganakini ba kelaa sakanderi yá belakurá dangay palle am muñri á *Paska maa, wayakurwáya emtu an slekse á Yahudiya-aha yá belakurnaabelá á da?»

⁴⁰ Amá a ba itare bademme-aatare tá elvan ge ñane á bá an ká kwára: «A'aa ñane ka, belanaaka ñane. Ñere ñá hayá ká belañerá Barabas.» Degiya Barabas ñanna sleceba shifa.

19

Njarantenja am shairiya ge ja shifa á Yaisu

(Mat. 27:15-31; Mark. 15:6-20; Luka 23:13-25)

- ¹ Daaci a ba slekse á elvan ge sawji-aha-aara: «Dawánda Yaisu, de zawuze an ja.»
- ² Ta dánhe ge sawji-aha Yaisu na, ta de nderse dáke, ta fadanse ire an ñane, ákurá *ɗañkaula, ta tsekwanme am dira kyanñe.
- ³ Mazla-aara ta tsaahé ákatafke-aara, ta gyanu rume: «A vakteva Dadaamiya shifa slekse á Yahudiya-aha!» Daaci ta naba vavante babárva.
- ⁴ Am iga-aara maa, sleksu *Pilaatu sesse zlaɓe ádaliye áseza zlamaakelaawa, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwaye yá de sansese zhel ñanna á se katafke á kure, ba palle keni shanáka ya haypa-aara, ganakini yá ngudaná adaba ñane.»
- ⁵ Daaci ta sanse Yaisu ásegashe wá, an tsekwa am dira kyanñe, ta fadanse ire an dake. A ba slekse á elvan ge itare: «Kwaya ñane zhel ñanna.»
- ⁶ Aley ba ta puwete ice-aatare áte Yaisu, *liman-aha antara emnde a ufa mashidi wá, ta kante kwara á ba á dem zhegela, a ba itare tá elvan ge slekse: Zlejelezleñela áte dzañgala. Baɗemme-aatare tá ndaha ba ñane. «Áy nâwmbare de zleñelawzleñela ba kure áte dzañgala ñanna, shanáka ya haypa na ni yá zleñelaná adaba ñane.»
- ⁷ A ba Yahudiya tá elvan ge ñane: «Máki áte shairiya na am *tawraitá á ñere wá, á njeka an shifa dekiɗeki, adaba a bantsa ñane: ñane *Egdza á Dadaamiya.»
- ⁸ Am sarte na cenáncena sleksu *Pilaatu, a ba Yaisu ñane Egdza á Dadaamiya na wá, farfe zlaɓe ádaliye gázla-aara.
- ⁹ A eptehe zlaɓe ádaliye á dem huɗe á há, a de ndavanu ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ka ura ekse-ara ka?» Amá ñwanárka Yaisu dekiɗeki.
- ¹⁰ A ba slekse á elvan ge ñane: «Ká ñweka ndza? Diyakika ganakini yá an hákuma ge belakaabela, bi ya zleñelakhe áte dzañgala emtu?»
- ¹¹ A ba Yaisu á elvan ge slekse: «Hákuma ñanna ká maganá ka áte ya na keni a vaktaa ba Dadaamiya. Ma andze vakteka Dadaamiya wá, ma baaka hákuma á ña áte ya ba cekwaanñuɗi keni. Daaci kwakya ba haypa á edda una a se vite ge ekka na arge haypa á ña.»
- ¹² A fantau á ba am sarte ñanna slekse, baaka názu magaaka ganakini á belanaabela Yaisu. Amá ta puwaar hula Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge ñane am hula-aatare: «Máki belakanaabela zhel na wá, ka ura á male á larde a Rauma ka dekiɗeki. Adaba ura ni a ganve ire-aara slekse na wá, ñane kelaade á male á haha á Rauma.»
- ¹³ Ba a cenaa elva ñanna sleksu *Pilaatu wá, a naba sanse Yaisu ádaliye, a njema am kurshi á shairiya áte egdza gavaye-aara ta maganaa án nákwá, an elva á Ibraniñkau tá ɗaháná an Gabbata.
- ¹⁴ Am sarte ñanna wá, herzhe á maga vacitire. Ba makuralla-aara una muñri á *Paska. Daaci a ba sleksu *Pilaatu á elvan ge Yahudiya-aha: «Náwa slekse á kure.»
- ¹⁵ Amá a ba itare á bá an ká kwara á dem samaya: «A njeka an shifa! Zlejelezleñela áte dzañgala, a ba itare. A ba slekse á elvan ge itare: «Yá já slekse á kure emtu?» A ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge ñane: «Baaka slekse á ñere umele arge male á larde á Rauma.»
- ¹⁶ Daaci slekse a naba yateraa Yaisu, ganakini a de zleñelarzleñela áte dzañgala, ta danhe ge sawji-aha.
- Zleñelarzleñela Yaisu áte dzañgala*
(Mat. 27:32-44; Mark. 15:21-32; Luka 23:26-43)
- ¹⁷ Daaci daransede Yaisu á dete iga a ekse, a sepanaa ba ñane dzañgala-aara á dem tate na tá ɗaaná an Gaulgauta an elva a Ibraniñkau-aha na, amaana: Tate á delame á ire.
- ¹⁸ Daraada áhuwa maa, sawji-aha na ta naba zleñela Yaisu áte dzañgala. Ankwá zala buwa ta zleñelaterhe kerɗe. Palle ta zleñelehe áte dzañgala am naɗafa á Yaisu, ura palle keni am názaɓa, Yaisu am dagave, ma ware keni áte dzañgala ge ire-aara.
- ¹⁹ Sleksu *Pilaatu a puwete názena ni ta jaa Yaisu átuge na, a fete áte dzañgala. Náwa názena a puwetaa ñane: Yaisu ura Nasarátu, ñane slekse á Yahudiya-aha.
- ²⁰ Kwakya Yahudiya-aha na de ndarsende puwa ñanna, adaba yiyiyeka an keyaye an berni. Puwa ñanna keni ta puwete an elva a Ibraniñkau, an elva a Yunaniñkau, ira elva a Rauma.
- ²¹ Amá a ba male-aha á Yahudiya-aha tá elvan ge sleksu Pilaatu: «Puweka slekse á Yahudiya-aha na, puwetepuwa: A bantsa ñane ya slekse á Yahudiya-aha.»
- ²² Amá a ba slekse á elvan ge itare: «Názu puwantepuwa wá, á njá á ba áte una ñanna.»

²³ Sawji-aha am sarte na zlaruzle am zlejela Yaisu maa, ta tegaa nanjyuwe-aara am dagave-aatare gergere ufade áte itare. Daaci a juwa zane-aara icarka an ica dekideki, ta hán ba estuwa.

²⁴ A ba sawji-aha am dagave-aatare: «Tataumika zane na, magaumimága njeri, watse á jesarje edda una á zaná ñane na.» Daaci estuwa, gevge ba seke una an puwa am wakita á Dadaamiya. A ba wakita á Dadaamiya wá: Ta tegaa nanjyuwe-aaruwa am dagave-aatare, ta magaa njeri áte zane-aaruwa.

²⁵ Tara emmenjara antara egdza emmenjara mukse ge emmenjara ñanna, antara Maari mukse á Kaulaupas, ira Maari mukse na am Magdala na, itare tá á tsatse á ba áte vuwa á dzangala na Yaisu átekwa na.

²⁶ Yaisu a belanu ice ge emmenjara, tá antara pukura-aara na ni kwakya-aara a wayete ba ñane na, a ba ñane á elvan ge emmenjara: «Emmaaeye, dawale ñanna wá, egdza á ña ba ñane.»

²⁷ A ba ñane á elvan ge pukura ñanna: «Emmeja ba ñane.» Pukura ñanna a naba eksante Maari á ba am sarte ñanna, a danaahe á dem mba-aara.

Emtsa á Yaisu

(Mat. 27:45-56; Mark. 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Am iga a una ñanna maa, am diyaadiya Yaisu ganakini zlauzle slera-aara baðemme, a ba ñane: «Á wiya ndera.» Estuwa gevge názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya.

²⁹ Daaci ankwá hwámá ta netaa mbazla á egdza nafa am huðe-aara ðanðanje mbazla ñanna; duwa á sawji-aha, ta ñguðete jeba á sausau umele áte lálá, ta shebeme am mbazla ñanna, ta fante áte we ge Yaisu.

³⁰ Ba a shu una ñanna Yaisu, a ba ñane: «Kina wá, zlauzle slera-aaruwa baðemme.» Mazla-aara a naba gá ire-aara, a emtsehe.

Zhel sawji a waa Yaisu an upa am slerpa

³¹ Vacite ñanna maa, makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe á Yahudiya-aha, kwaskwe á puwansepuwe ñanna keni jauje ge kwaskwe á puwansepuwe-aha umele, aɗaba muñri á *Paska. Aɗaba una ñanna wayarka male-aha á Yahudiya ganakini kwaskwe á puwansepuwe á se berá emtsa á emnde áte dzangala. A deteraa una ñanna á deza sleksu *Pilaatu, geni a kazlaratervekazla emnde na am sera, a tsekwarateraatsakwa áte dzangala-aha.

³² Daaci duwa á sawji-aha, ta de kazlaa emnde buwa na ta zlejelateraa antara Yaisu áte dzangala na am sera.

³³ Amá Yaisu wá, ta beraa ñaaka shifa am ñane. Aɗaba una ñanna kezlarika sera-aara ge ñane.

³⁴ Amá palle á sawji-aha a naba wehe an upa am slerpa wá, kertenj a kelaa uzhe antara yawe ásegashe.

³⁵ Una a ndaanaa ba edda una a naanaa an ice-aara. Ankwá á maga seydire-aara ganakini ba jirire. Ñane wá, diyaadiya ganakini a geva ba estuwa ba jirire, geni kure keni kwá fetarfe.

³⁶ Una ñanna gevge ba kalkale antara una an puwa am wakita: A ba wakita á Dadaamiya wá: Tá de kyabeka hyahya-aara dekideki.

³⁷ Am tate umele zlaðe áðaliye á ba am wakita á Dadaamiya ñanna, a ba ñane: Watse tá zhára edda una ni ta wanaa an upa na.

Zlavarnaazlava Yaisu am irekhya

(Mat. 27:57-61; Mark. 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ Am iga á una ñanna maa, ankwá Yusufa umele ura Arimatiya, a de ndavanaa ñane barama áza sleksu *Pilaatu, ganakini á tsekwanaatsekwa emtsa á Yaisu, á dánda. Yusufa ñanna wá, fetarfe áte Yaisu, amá ndahaaka parakke aɗaba á wáná lyawa átuge Yahudiya-aha. A duwa ñane ádeza slekse, slekse a vante barama. Daaci a de eksantaa ñane emtsa á Yaisu.

³⁹ Nikaudaimus na ndza a deza Yaisu vacite umele an vaviya na keni ankwá áza Yusufa ñanna. Nikaudaimus a duwa antara naavawe á nafa umele tá ðahaná an Mirt, a weshaterte antara iga a nafa umele tá ðahaná an Alauwe á se emtáke, á maga kilau kul keye.

⁴⁰ Ta tsekwanaa itare ta buwa ñanna emtsa á Yaisu áte dzangala, ta eksante, ta de faðeme am kalpakane. Tá effáðá ñanna wá, ta gete emtsaade naavawe á názáse na áte kalpakane, lauktu ta faðeme emtsa am huðe-aara, ta magán ba seke una tá maganá Yahudiya-aha má tá heða ura.

⁴¹ Anjwa fe ba herzhe an tate á zlejela á Yaisu njanna maa, anjwa irekhya anjwaslire ndza zlavarnaaka emtsa am hufe-aara dekidefeki.

⁴² Am makuralla-aara kwaskwe á puwansepuwe-aatare, irekhya keni anjwa ba herzhe na wá, ta naba hedaa Yaisu am hufe-aara, adaba herzhe tá de maga niya á Yahudiya-aha.

20

Baaka Yaisu am irekhya

(Mat. 28:1-8; Mark. 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ An enjya werre ge laade, zlafe ba ice keni á zháreka wá, dedde Maari mukse á emnde a Magdala á dete irekhya á Yaisu. Duwa á Maari maa, a de beraa irekya á ba an wacene baaka pálame átuge evege.

² Daaci ba eptsaa-aara, a zhágade á deza tara Piyer antara pukura na wayaawáyá Yaisu kwakya na, a ba njane á elvan ge itare: «Degiya tedarsetede Yaakadada am evege, ma ta dánaa á deme keni diyajerka.»

³ Ta naba duhe ge tara Piyer antara pukura njanna á dete irekhya.

⁴ Bukerde-aatare ta dá á ba zhagade. Amá á tedáná ba pukura palle na zhágade arge Piyer, daada ba njane zunjwe áte irekhya.

⁵ A de zharaa ice á dem irekhya wá, a naa ba kalpákane á puwa ba dey. Amá wá, daaka á dem hufe á irekhya.

⁶ Dámnda Piyer keni, njane a naba demhe á ba dem hufe-aara, amá njane keni a de beraa ba kalpakane á puwa.

⁷ Amá bauka na ndza ta fadanaa ire an njane na wá, an kazla, á bela á ba an ire-aara.

⁸ Daaci a naba demhe ge pukura na ni ndza a deme ba njane zunjwe á dete irekhya na, a zharanaahe, a naba fetarehe ganakini tsetsa Yaakadada.

⁹ Se ba am sarte njanna keni ndza cenaránka pukura-aha názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya áte Yaisu, ganakini watse á tsetse am faya na.

¹⁰ Daaci ta naba dá-aatare ge pukura-aha buwa njanna.

Yaisu a maranse ire-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala

(Mat. 28:9-10; Mark. 11:9-11)

¹¹ Am sarte njanna wá, eptsapetsa Maari zlafe ádaliye á sete we á irekhya. A tsaahé wá, á kyuwa. Duwa-aara á de zharaa ice á dem irekhya wá,

¹² á zhárá ba malika-aha ta buwa, tá am nangyuwe dzayye dzayye, tá njanja am tate na ndza ta zlavaa Yaisu na. Palle á malika-aha njanna a nja am tate á bela ire, palle keni ám tate á sera.

¹³ Daaci ta ndavanu elva malika-aha njanna: «Labara ká kyuwa emmaaye?», a ba itare tá elvan ge njane. A njwaterante, a ba njane: «Ya kyuwa Yaakadada-aaruwa, ma ta danaa á deme keni diyanka.»

¹⁴ Ba a ndaase una njanna, estuwa a eptsetaa ice wá, á zhárá ba Yaisu á tse, amá wá, diyaaka ganakini una njane.

¹⁵ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Ká kyuwa uwe ka emmaaye? Ká tatayá ware ka?» Maari, njane a kurken ba edda una á maga slera am fe. Daaci a ba njane á elvan ge njane: «Máki ka danaa ka wá, tasle á nj biyanba tate-aara eddaaye, yá de eksanteksa.»

¹⁶ «Maari!» a ba Yaisu á elvan ge njane. A eptsapetsa ge Maari á dezerjara: «Rabbuni,» a ba njane á elvan ge njane an elva a Ibraniñkau, amaana malum-aaruwa.

¹⁷ A ba Yaisu á elvan ge njane: «Piyiyanteka, adaba zlafe zlalanka emtsaadé á dem mba á Edderwa. Amá ezzlala de bateránba ge egdzar mama-aha-aaruwa: Náwa tsanetse, watse yá zlalá á deza Edderwa, kure keni Eddekure ba njane, yá deza Dadaamiya-aaruwa, kure keni Dadaamiya á kure ba njane.»

¹⁸ Daaci ba ezzlala-aara ge Maari mukse á emnde a Magdala na, a dateraa labare njanna ge pukura-aha, a ba njane á elvan ge itare: «Ya nanna Yaakadada!» A naba ndaterhe názena ni a bannaa Yaisu na.

Yaisu á maraterá ire-aara ge pukura-aha-aara

(Mat. 28:16-20; Mark. 16:14-18; Luka 24:36-49)

¹⁹ Ba vaci laade njanna maa, ta jamme ge pukura-aha am bere, am iga a manjaripu, ta naba zlanjete we á bere-aha bademme an tsekweram adaba lyawa á Yahudiya-aha wá, tá zhárá ba dádnda Yaisu, a tsaahé am dagave-aatare. «A vakurteva Dadaamiya hairire,» a ba njane á elvan ge itare.

²⁰ Am iga a elva njanna maa, a marateraa erva-aha-aara antara slerpa-aara. Daaci higa ge pukura-aha adaba naranna Yaakadada.

²¹ A ba ñane á elvan ge itare zlafe ádaliye: «A vakurteva Dadaamiya hairire. Ba seke una ni á béliyaa Edderwa á sem duniya na wá, iya keni yá anjka belakurbela á dem huđe á duniya.»

²² Daaci a naba futateraare effeya an we, a ba ñane á elvan ge itare: «Kwayaumbare Shedekwe Cudedfe.

²³ Máki kwa yanaara kure haypa ge ura, Dadaamiya keni yanarye ge edda-aara. Máki yakuranaarka ge edda-aara, Dadaamiya keni yanaarka.»

Yaisu á maraná ire-aara ge Taumas

²⁴ Am sarte na a sawa Yaisu áseza pukura-aha na wá, baaka Taumas palle á pukura-aha, Wulhe keni ba zhara-aara.

²⁵ Samsa Taumas wá, a ba pukura-aha umele tá elvan ge ñane: «Ijere nanjeránna Yaakadada.» A ba Taumas á elvan ge itare: «Máki nanánka tate á kusa-aha na ta paslanmaa am erwa-aha na á ba an ice-aaruwa, ya fem gulanda-aaruwa, máki fanemka erwa-aaruwa am tate á upa na ta wanaa am slerpa na wá, ya fetareka ya dekideki ganakini tsetse am faya na.»

²⁶ Samsa máka-aara wá, jarammeje zlafe ádaliye pukura-aha am bere. Vacite ñanna wá, anjka Taumas keni am dágave-aatare. Ta zlanjete we á bere-aha an tsekweram, amá tá zhára ba samsa Yaisu, a tsaahé am dágave-aatare, a ba ñane á elvan ge itare: «A vakurteva Dadaamiya hairire.»

²⁷ Ba a ndaase una ñanna: «Sawa an gulanda á ña, náwa erwa-aha-aaruwa,» a ba ñane á elvan ge Taumas. «Sánsa erwa á ña, femfa am slerpa-aaruwa keni. Yánya mága shaige mazla-aara, fetarfe á ba an jirire.»

²⁸ A ba Taumas á elvan ge ñane: «Ka Yaakadada-aaruwa, ka Dadaamiya-aaruwa.»

²⁹ A ba Yaisu á elvan ge ñane: «Ábi ka fetaara áte ya adaba nakina? Gedá wá, tá sháná emnde na ni natika, amá ta naba fetarfe na.»

Názena ni ta puwete wakita na adaba ñane

³⁰ Yaisu a magaa najipu-aha gergere kwakya zlafe ádaliye áza pukura-aha, puwarteka najipu-aha ñanna bademme am wakita na.

³¹ Názena ni an puwa am wakita na wá, ta puwete ganakini kwá fetarfe áte Yaisu, geni ba ñane una *Almasihu, *Egdza á Dadaamiya. An fetarfire á kure áte ñane wá, kwá shá shifa adaba ñane.

21

Yaisu á maraterá ire-aara am Galili ge emnde-aara vuye

¹ Haraare cekwaanjudí wá, Yaisu a de marateraa ire-aara zlafe ádaliye ge emnde vuye am pukura-aha-aara. A marateraa ire-aara áte we á haye á Tibairiyas. Náwa a marateraa estuwa ire-aara ñanna.

² Vacite ñanna jarammeje pukura-aha na am tate palle, tara Simaun Piyer an Taumas ba ñane una tá dahaná an Wulhe, antara Natanayail ura ekse á Kana am kwára á Galili, an egdzara á Jaibaidaiyus buwa, antara pukura-aha umele buwa.

³ A ba Simaun Piyer á elvan ge itare: «Iya yá zlala á de slua kelfe.» A ba emnde na: «Ijere keni njá d'abakdába.» Daaci ba tse-aatare, ta demhe am paare á yawe. Ta hare panje, amá sluarvaaka kelfe dekideki.

⁴ Anjka á wera ekse, palaahé sledfe maa, a naba jesarhe ge Yaisu áte we á haye, amá diyarseka pukura-aha dekideki ganakini ñane.

⁵ Yaisu a ndavateruhe elva: «Ba sluwakurvaasluwa kelfe dawalaa?» Ta ñwanante a ba itare: «Ba palle keni shanjeránka duksa.»

⁶ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Puwawumpuwa narre á kure á dem yawe am dalbe á nadafa á paare, kwá sluvaasluwa.» Ta naba puwumhe wá, sluarvaasluwa kelfe kwakya jipu, jaterviyyaaje ge tedá narre na antara kelfe am huđe-aara, á dem huđe á paare.

⁷ A ba pukura na wayaawáya Yaisu kwakya na á elvan ge Simaun Piyer: «Una degiya Yaakadada!» Piyer ba a cenaa: Una degiya Yaakadada na wá, a tsakweme am nanjyuwe-aara, adaba ndza tsekwesetsekwé, daaci a ebzemaá á dem yawe.

⁸ Daaci ta semhe ge pukura-aha umele á se tedá kelfe na am narre, ta yiyiyeka deme an kevaye an we á haye, á magá ba maíter deremke palle.

⁹ Saresse am yawe maa, tá zhára ba kára an mbe antara kelfe an puwa átekwa, anjka depainj zlafe á puwa.

¹⁰ A ba Yaisu á elvan ge itare: «Sawánsa kelfe na kwa sluwanaa kure kina na cekwaanjudí.»

¹¹ Daaci a dalemhe ge Simaun Piyer á dem paare, a de tefante we á narre an naha an kelfe-aha sadádfde am huđe-aara na á sete haha. Kelfe deremke an kul ilyeβe ju keye am narre n̄anna, aley tataaka narre d̄ekid̄eki.

¹² Daaci «Sawmbare zaumiyuze,» a ba Yaisu á elvan ge itare. Amá βaaka pukura na a slásla ndavanu elva ganakini ka ware. Adaba bademme diyareddiye ganakini Yaakadada.

¹³ A gaptehe ge Yaisu, a eksetaa depain, a tegaterhe, a tegateraa kelfe zlaβe ádaliye.

¹⁴ Ge keyire una, Yaisu an̄kwa á maraterá ire-aara ge pukura-aha-aara, am iga a tsetse-aara am faya.

Yaisu an̄kwa á ndaan elva ge Piyer

¹⁵ Am sarte na zaruze duksa, Yaisu a ndavanu elva ge Simaun Piyer, a ba n̄ane á elvan ge n̄ane: «Simaun, egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu ba kwakya jakuje ge emnde na?» A n̄wanante, a ba n̄ane: «Wayanak-wáyá Yaakadada, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Eppiya egdzar kyawe-aha-aaruwa.»

¹⁶ A ndavanuhe zlaβe ádaliye ge buwire: «Simaun egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu?» A ba n̄ane: «Wayanak-wáyá Yaakadada, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Faterufe hyema ge kyawe-aha-aaruwa.»

¹⁷ A ndavanuhe zlaβe ádaliye ge keyire: «Simaun egdza á Yuhanna, wayakiwáyá emtu?»

Mazle-aara Simaun Piyer fantaufe ge dzámá ire, adaba ndáva n̄anna a ndavanuwaa Yaisu ge keyire, ganakini wayakiwáyáhe na. A n̄wanante ge Simaun, a ba n̄ane á elvan ge n̄ane: «Yaakadada, palle á názu diyan̄ka ka βaaka, ba ka keni diyakdiya ganakini wayanak-wáyá.» A ba Yaisu á elvan ge n̄ane: «Eppiya kyawe-aha-aaruwa.»

¹⁸ A ba n̄ane á elvan ge n̄ane zlaβe ádaliye: «Yá ndak ba jirire: am sarte na zlaβe ka dawale wá, ká eksantá ba ka kandá á n̄a, ká n̄gudese huđe an n̄ane, daaci ka zlála á dem tate á wedere á n̄a. Amá má watse gakevge emgyegwe a zhele wá, watse ká pelanse erva-aha á n̄a ge ura umele, á de takwasáká n̄ane, watse á dáká á dem tate na ni wayan̄ka na.»

¹⁹ Am huđe á elva n̄anna wá, Yaisu an̄kwa á bálá jeba á emtsa na ni má watse á emtsa Piyer na. Emnde kwakya tá de galá Dadaamiya adaba emtsa-aara. Daaci «Sawa d̄abid̄aba,» á ba Yaisu á elvan ge n̄ane.

Elva á Yaisu áte pukura na wayaawaya kwakya na

²⁰ Daaci Piyer a zharaa ice á dem iga wá, á zhárá ba an̄kwa á d̄abaterd̄aba pukura na wayaawáyá Yaisu kwakya na am iga. Ba pukura na ndza á n̄já herzhe átevege Yaisu am sarte na tá an̄kwa arge masane, a ndavanu ge Yaisu a ba n̄ane: Watse á veláká ware n̄ane Yaakadada na.

²¹ Am sarte na nanna Piyer an̄kwa á d̄abaterd̄aba pukura n̄anna maa, a ndavanu ge Yaisu, a ba n̄ane: «Yaakadada, una mu watse á shaná uwe kena n̄ane?»

²² A n̄wanante ge Yaisu, a ba n̄ane á elvan ge n̄ane: «Ma yá kátá yá se beráná á ba an shifa am eptsaaaruwa keni, una á shákaaka. Naba d̄abid̄aba ka.»

²³ Daaci ta naba hyanme labare-aara am dágave á emnde a fetarfe bademme wá, ta bántsa watse á emteka pukura n̄anna d̄ekid̄eki. Amá Yaisu ndahaaka una. Názu a bannaa Yaisu ge Piyer wá, a ba n̄ane: Ma yá kátá yá se beráná á ba an shifa am eptsaaaruwa keni, á shákaaka.

²⁴ Pukura n̄anna Yaisu a ndaha elva-aara na wá, an̄kwa á maganá ba n̄ane an ire-aara seydire á labare n̄anna, wakita na keni a puwetaa ba n̄ane. Diyan̄jerdiya ganakini bademme á názena a puwetaa n̄ane, bademme ba jirire.

Elva na tá zlá wakita na átekwa

²⁵ Kwakya jipu názena ni a maganaa Yaisu ádaliye na. Ma andze ta eppuwa bademme am wakita, ba palle keni yaranseka wá, yá tama ma andze á taa n̄anaaka duniya na wakita-aha n̄anna.

Slera-aha á emnde a bela á Yaisu

Watse Edderwa á velakurte Shedekwe Cufedde

¹ Ámbarka á ña Tiyaufilus: Náwa názu yá puwaktá ya áte elva a Yaisu: Am wakita na ndza ya puwakte zunjwe na keni ndza ya ndakndaha bademme, názu ndza a maganaa ñane, antara názu ndza a kwaratersaa ñane ge emnde, fetaufe á slera-aha-aara,

² dem vacite na a eksante ge Dadaamiya á dem samaya. Am sarte na zlafe zlalaaka á dem samaya na wá, a kwaraterse názu watse tá de maganá itare bademme ge emnde a bela-aara. A kwaraterse an hakuma á Shedekwe Cufedde.

³ A marateraa ire-aara ser kwakya, geni a diyareddiye ba shagera ganakini ñane an shifa ba jirire; háre kul ufafe á kwaraterse elva áte *kwára á Dadaamiya.

⁴ Vacite umele tá arge náza za wá, a ba ñane á elvan ge itare: «Njawinja á ba áhuna am Urusaliima, ufawufa názena a ba Edderwa watse á de vakurteva ya ndakurndaa na.

⁵ Adaba Yuhanna wá, ñane a magateraa baptisma ge emnde an yawe, amá kure wá, á de haraaka kwakya watse tá magakurá baptisma an Shedekwe Cufedde.»

Zlálá á Yaisu á dem samaya

⁶ Daaci ta jamme ge pukura-aha átevege ñane, ta ndavanuhe: «Watse ká tsatsaná á ba am sarte ñanna emtu sleksire á *Iserayiila Yaakadada?»

⁷ A njwaterante ge Yaisu, a ba ñane á elvan ge itare: «A tsanaa ba Edderwa palle an hakuma-aara zamane-aha, antara sarte-aha ñanna, slera á kure-ka ge dise una.

⁸ Kure wá, watse kwá shá hakuma áza Shedekwe Cufedde na á de vakurtá Dadaamiya na, kwá de maga seydire an zhera-aaruwa am Urusaliima áhuna, am huđe á Yahudiya bademme, am *Samariya, dem huđe á duniya bademme.»

⁹ Ba a ndaase una ñanna Yaisu wá, a naba tsetehe á dem samaya á ba áte ice-aatare, a shebanvehe ge kumba.

¹⁰ Áma itare zlafe tá zhara ba ice á dem samaya. Daaci ta naba jesaarehe ge zala buwa, tá am nanjyuwe dzayye á katafke-aatare ba estuwa,

¹¹ a ba itare tá elvan ge itare: «Ekkure emnde a Galili na labára kwa tsatsehe estuwa, kwá zhara ice á dem samaya na? Yaisu ñanna kwá zharaná kure a yakurhe na wá, watse á eptsá zlafe ádaliye ba seke una kwá anjka zharaná kure á zlala á dem samaya na.»

Ta eksetaa ura am kelá á Yahuda

¹² Daaci ta naba tsekwehe ge pukura-aha áte egdza wa ñanna tá daháná an Wa Anyaranyara na, ta naba eptsá-aatare á sem Urusaliima. Wa ñanna yiyiyeka dekidéki, dágave-aatare á jauka am kilaumaiter palle antara Urusaliima.

¹³ Ba saraasa am Urusaliima maa, ta dálá á ba á dem bere-aatare na mbarsembe nja am huđe-aara, bere átire ge bere umele na. Náwa itare zhera-aha-aatare: Piyer, Yuhanna, Yakuba, Andere, Filip, Taumas, Bartaulauma, Mata, Yakuba egdza á Halfa, Simaun na wayaaka tá kwaráterá emnde umele na, antara Yahuda egdza á Yakuba, itare una ta emnde a bela,

¹⁴ antara tara Maari emmenjara ge Yaisu, ira egdzar mama-aha-ñára ge Yaisu, antara njwasha umele. Emnde ñanna bademme tá anjka jáháva ba kelaazare, tá anjka ñala Dadaamiya átirpalle.

¹⁵ Vacite umele maa, jarammeje emnde a fetarfe tá maga deremke an kul buwa wá, a tsetehe ge Piyer, a tsahe am dágave-aatare,

¹⁶⁻¹⁷ a ba ñane á elvan ge itare: «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, Yahuda, ñane keni ndza ba palle á miya, a maganaa slera ge Dadaamiya á ba am dágave á miya, amá am sarte na emnde tá kátá eksa Yaisu wá, ñane a gev slekatafke-aatare. Elva á Yahuda wá, ndza a enndáhá Shedekwe Cufedde á kya *Dawuda ganakini watse á geva ñane slekatafke á emnde a eksa Yaisu. Daaci shagera ba á sessa jirire-aara,» a ba Piyer.

¹⁸ (Yahuda maa, a de shekweve fe an shungu na ta vanta adaba haypa-aara ñanna, amá a shaa emtsa am fe ñanna. Duwa-aara á dem fe ñanna, a de mbedefe á ba an ndzefa, a naba kyehe ba seke feka, a paceve ge nanje-aara.

¹⁹ Bademme á emnde a Urusaliima diyardiya lámare ñanna. Adaba una ñanna, ta fanaa zhera á Akaidama ge fe ñanna an elva a ekse-aatare, amaana: Fáhe á uzhe.)

²⁰ Daaci Piyer a eksetaa elva-aara zlafe ádaliye, a ba ñane: «Elva á Yahuda wá, anjka puwartepuwa am jabura, geni sey wulfe-aara á nyefnye ba gela. De ba á katafke keni,

baaka ura á fá sera am slede-aara. Ankwa an puwa zlafe ádaliye geni sey á demá ba ura umele á dem kela-aara.

²¹⁻²² «A ndahanaa wakita á Dadaamiya tsawe estuwa wá, daaci sey mi shansha ura palle á njá antara miya, mi maga seydire á tse á Yaakadada Yaisu am fáyá kerde. Edda-aara nanna keni sey mi eksana am dágave á emnde na ni ndza tá ankwa antara miya ba kelaazare, am sarte na má ankwa já d'aba antara Yaakadada Yaisu am hufe á larde na. Sey edda una ndza ankwa antara miya daga segashe á Yaisu am yawe á baptisma áza Yuhanna, dem sarte a zlalá-aara á dem samaya.» Estuwa a ba Piyer.

²³ Daaci ta tsatsaa zala buwa, tara Yusufa, nane una a shaa zhera á Barsabas, Yustus keni ba zhera-aara, tá antara Matiyas.

²⁴ Daaci ta magaa maduwa á deza Dadaamiya, a ba itare: «Yaakadada á miya, ekka wá, diyakdiya názu am hufe á emnde bademme. Adaba una nanna, maranjeránmárá edda una ni ka eksesaa ka am emnde buwa na,

²⁵ ge maga slera na a yanaa Yahuda na. Adaba zlazlalá nane á dem tate na á zlayán ge nane.»

²⁶ Daaci ta puwete zhera-aha-aatare áte nákwá, ta magaa njeri wá, a segasha zhera á Matiyas, ta maslaterve ge emnde a bela, nane a gevaa kelaawa ju buwire-aatare.

2

Sawa á Shedekwe Cufedde

¹ Am samsa mujri á *Pantaikausta maa, ta jamme ge emnde a fetarfe bademme am tate palle am mujri nanna.

² Daaci cekwaangufi wá, tá cena ba hula á duksa á sá am samaya ba seke mága á effeya yaikke, hula-aara a se hyema am hufe á bere na tá am hufe-aara na.

³ Tá zhera ba sessa duksa umele á gárava an nara á kárá wá, duksa nanna a tegese gergere kwakya, a tsakwaa áte ire-aha-aatare pálpale bademme.

⁴ Ta nahete estuwa an Shedekwe Cufedde, ta fantau ge ndáhá elva an we á ekse gergere, tá ndahaná an hakuma na a vatertaa Shedekwe Cufedde na.

⁵ Am sarte nanna maa, tá ankwa Yahudiya-aha na ta segáshe am larde-aha á duniya bademme, tá njá am Urusaliima, narnaana nadina-aatare á ba an jirire.

⁶ Am sarte na cenarácena hula á duksa nanna maa, ta naba sawa, ta se jamme am tate nanna. Weshaptewesha enkale-aatare bademme, adaba ma ware-aatare keni á cená emnde a fetarfe na tá ndáhá elva á ba an we á ekse-aara.

⁷ Bademme-aatare tá maga ba najipu-aara, diyarka ba názu tá enndáhá keni. A ba itare: «Emnde na tá ndáhá elva na, ábi bademme-aatare ta ba emnde a Gallii?

⁸ Ay a sawa estara kena bademmire á miya má ankwa á cenatercena, ma ware á miya keni á cena ba elva na ta yanaa am hufe-aara na?

⁹ Miya, náwa emnde umele á miya kwaye ta sawa am haha á Partiya, emnde umele ta sawa am Maidiya, emnde umele ta sawa am Ailamiya, emnde umele ta sawa am Maisaupautamiya, emnde umele ta sawa am Yahudiya, emnde umele ta sawa am Kapadaukiya, emnde umele kwaye ta sawa am Pauntus, antara Aziya,

¹⁰ emnde umele ta sawa am Pirigiya, antara Pamfliya, emnde umele ta sawa am Misera, antara dalbe palle am haha á Libiya átevege haha á Siraine, emnde umele kwaye ta sawa á sa am larde á Rauma.

¹¹ Zlafe ádaliye, emnde umele kwaye ta sawa am Kairaita, antara Arabiya. Tá ankwa Yahudiya-aha miyenne, antara emnde na ta deme an de á dem nadina á Yahudiya-aha. Aley ni bademmire á miya mi cena ma ware keni tá ankwa á ndaha slera yaikke na a maganaa Dadaamiya na á ba an we á ekse-aara?»

¹² Najipu nanna jauje ge ndzedá-aatare, diyarka ba názu tá enndáhá keni. Ázara kena jeba una, a ba itare am dágave-aatare.

¹³ Amá emnde umele-aatare ágire tá epsawa emnde a fetarfe wá, a ba itare a datersaa ba mbazla am enkale.

Waazu á Piyer

¹⁴ Daaci a naba tsetehe ge Piyer antara emnde a bela umele, a fantau ge ndahater elva ge emnde a jahava á ba an ká kwárá, a ba nane: «Kure Yahudiya-aha, antara emnde umele na tá am hufe á Urusaliima na bademme, fawfa hyema ba shagera, cenawácena názu yá ankwa á ndakurndaa na:

¹⁵ Emnde na wá, weshateka ire-aatare áte una kwá slaná kure na. Adaba zlafe ba gusere emtsaade.

¹⁶ Una ba jirire á názena ndza a ndahanaa nabi Yauwail, a ba nane:

- 17 A bantsa Dadaamiya: Náwa názu watse á de magava am halavuwa á zamáne-aha: Watse yá hyantehye Shedekwe-aaruwa áte emnde bademme. Egdzara á kure zála, an njwasha tá de shá wahayu-aha, tá de maga slera á nabiyire, yá de vaterte shene ge emgyegwar zala-aha á kure.
- 18 Yá de hyantehye Shedekwe-aaruwa áte náve-aha-aaruwa, antara kwatena-aha-aaruwa kení. Bademme tá de maga nabiyire am sarte-aha njanna.
- 19 Watse yá maganaamaga najipu-aha na ndza magaaveka dekideki na am samaya antara áte haha. Watse anjwa tara uzhe, antara kára, ira yire á kára yaikke ba seke kumba.
- 20 Zlafe ádaliye: Vaciya á de gev danjwe, tere kení á de gev kyanje ba seke uzhe. Am iga á una-aha njanna maa, á de sawa kwaskwe yaikke na an dárádza jipu, á sawa Yaakadada átekwa na.
- 21 Daaci ma a dántaa ware zhera á Yaakadada kení á lyelye shifa-aara. Kwaya njane názena ni a ndahanaa Dadaamiya á kyá Yauwail.»
- 22 Daaci Piyer a eksetaa elva-aara zlafe ádaliye, a ba njane: «Ekkure emnde a *Iserayiila, cenaucena názu yá bakurná ya na: Yaisu ura Nasarátu na wá, a belanaa ba Dadaamiya á sezekure. Adaba Dadaamiya a magaa nalaama-aha, antara najipu-aha umele gergere á kyá erva an njane am dágave á kure, ba kure kení diyakurdiya bademme.
- 23 Á ba am date kení Dadaamiya a tsanaa ba estuwa. Njane diyaadiya ganakini watse á de fakurme am erva ge kure. Adaba una njanna kwa naba faterem am erva ge emnde a haypa, kwa jaa shifa-aara áte dzanjala.
- 24 Amá a naba nejlese ge Dadaamiya am zlada á fáya, anjwa an shifa-aara zlafe ádaliye. Adaba baaka hákuma á emtsa ganakini á njanaña.
- 25 Náwa názu a ndahanaa *Dawuda áte njane:
Ba kelaazáre yá zhara ba Yaakadada an ice-aaruwa, anjwa á njá am nadafa-aaruwa geni a gazleka ervaunje-aaruwa dekideki.
- 26 Adaba una njanna, gedantegeda jipu am ervaunje-aaruwa, bademme a názena a sansaa we-aaruwa, yá ndahaná á ba an higa. Ma yá an vuwa a laakire na kení, watse yá puwanse á ba an hairire, yá fá táma-aaruwa áte Dadaamiya.
- 27 Adaba ekka Dadaamiya wá, ká eblyanveka shifa-aaruwa ba estuwa am faya, ká yánka á sepse vuwa á sleslera á nj dekideki.
- 28 Ka marisaa ka baráma a dem tate á shifa, ekka ká anjwa antara iya ba kelaazáre, adaba una njanna ervaunje-aaruwa ba seke nama. Estuwa a ba *Dawuda.»
- 29 Piyer a eksetaa elva-aara zlafe ádaliye, a ba njane: «Egdzar mama-aha-aaruwa, máki ba eggemyia *Dawuda wá, tsawaatse yá ndakurndaha jirire-aara: Njane wá, jaaveje hedárheda, sem vatena kení zlafe anjwa irekhya-aara.
- 30 Njane ndza nabi á Dadaamiya, ndza diyaadiya názu a banna Dadaamiya. Dadaamiya a zanu ba wada-aara, a ba njane: Yá de vante sleksire á nj ba ge palle á eggie-aha á nj, á de geva ba njane slekse am iga á nj.
- 31 Á ba am date kení ndza diyaadiya *Dawuda ganakini á de tsetsa *Almasiihu am fáya, amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya. A ndahanaa adaba una njanna Dawuda, a ba njane:
Dadaamiya yánka njane am fáya, safka vuwa-aara ge njane dekideki.
- 32 Ba Yaisu njanna degiya una tsantetse Dadaamiya am fáya na. Náwa njere nj emnde a mága seydire-aara.
- 33 Njane a demanve ge Dadaamiya, a njanaahe am nadafa-aara, a de vante Shedekwe Cufedde na ndza a bántsa njane watse á de vanteva na. Daaci názu kwá nanaa kure, kwá cenaná kure kina na wá, á maganá ba Shedekwe Cufedde njanna a shanaa Yaisu na, a hyantaa njane áte njere.
- 34 *Dawuda an ire-aara wá, njane zlaaaka á dem samaya, amá a ba njane:
A ba Yaakadada, Dadaamiya á elvan ge Yaakadada-aaruwa: Njiinja ka am nadafa-aaruwa,
- 35 dem sarte na yá gatervege kelaade-aha á nj náza puwa sera á nj.
- 36 «Daaci kure emnde a *Iserayiila wá, bademme á kure diyaweddiye ba shagera ganakini Yaisu njanna kwa naba zlanjelehe áte dzanjala na wá, ba njane una a tsanaa Dadaamiya ge Yaakadadire, ba njane una *Almasiihu, edda una a eksesaa njane.»
- 37 Ba cenarácena elva á Piyer njanna wá, ba palle a enjkale-aatare baaka nejzanezla ervaunje-aatare. Daaci a ba itare tá elvan ge tara Piyer antara emnde a bela umele: «Já maganá estara kina egdzar mama-aha-aaruwa?»

³⁸ A njwaterante ge Piyer, a ba njane á elvan ge itare: «Magaumága tuba, a magarakurnaamaga baptisma an zhera á Yaisu *Almasiihu, geni a yakuraarye Dadaamiya haypa-aha á kure. Daaci Dadaamiya á vakurte Shedekwe-aara Cufedede.»

³⁹ Adaba a ba Dadaamiya á de vakurte duksa njanna ge kure antara egdzara á kure, á de vaterte ge emnde na ta yiyyie, á de vaterteva ge emnde na ni watse á dahaterá njane á sezenjára na bademme.»

⁴⁰ Piyer a fateraare elva-aha umele gergere kwakya ge tsante enjkale-aatare, antara ge faterem ndzedá am vuwa. A ba njane á elvan ge itare: «Sawansese ire á kure am dágave á emnde a maga mándzawire.»

⁴¹ Vacite njanna, emnde kwakya lyarvaalya waazu á Piyer fartarfe, magarateraamaga baptisma. Á maga emnde debu keye fartarfe ge emnde a fetarfe.

⁴² Ta faa hyema jipu ge cenaa waazu-aha na tá anjkwá kwaratersa emnde a bela, ta wáva jipu ge gev palle am duksa bademme áte njá á egdzar mama, antara ge zá dafaaatare átirpalle, antara geni a icarseka am tate á maduwa dekideki.

Njá á emnde a fetarfe.

⁴³ Emnde bademme tá geja ba ire, adaba Dadaamiya a magaa najipu-aha gergere kwakya á kya erva an emnde a bela.

⁴⁴ Emnde a fetarfe bademme garevge ba palle, názu am erva-aatare keni ba palle.

⁴⁵ Tá njá á ba válá kazlana-aatare, tá sá shungu-aara áseza emnde a bela, tá se teganá am dágave-aatare, ma ware keni ba deydey á wedere-aara.

⁴⁶ Tá anjkwá jáháva ba kelaazare am *mashidi yaikke, tá anjkwá jáháva am mba-aha-aatare ge zá duksa-aatare átirpalle, tá anjkwá za dafaaatare an higa, ervaunjde-aatare palle.

⁴⁷ Tá anjkwá á gala Dadaamiya, emnde bademme hayaráterháya. Daaci Yaakadada anjkwá á lya emnde umele keni ba kelaazare, anjkwá á sagatersága.

3

Mbaambe zhel nguryekwe

¹ Vacite umele an lásar, tara Piyer, antara Yuhanna tá anjkwá á dólá á dem *mashidi yaikke ge de maga maduwa á lásar maa,

² anjkwá zhel nguryekwe umele tá yán ba estuwa á sawa am huđe á emmenjára, anjkwá á njá átuđe palle á we-aha á mashidi njanna, átuđe una zhera-aara We á bere Zariya na. Zhel njanna wá, tá anjkwá á dánda emnde-aara ba kelaazáre, á de njala áza emnde a dem mashidi.

³ Vacite njanna maa, ba a naa tara Piyer antara Yuhanna, tá anjkwá duwa tá dem mashidi wá, a naba njalateru sadake.

⁴ Tá ezzhárá tara Piyer antara Yuhanna. «Zharanjerzhárá!» a ba Piyer á elvan ge zhel njanna.

⁵ A zharateraahe ge nguryekwe na ba shagera. Adaba a kurken watse á shá sadake ázetare.

⁶ Daaci a ba Piyer á elvan ge njane: «Ma gursa, ma shungu keni baaka ázerwa dekideki. Amá yá vakte názu a shanaa erva-aaruwa: Yá ndaaka an zhera á Yaisu *Almasiihu ura Nasarátu, tsetse ezzlala.»

⁷ Daaci a naba njanaahe an nadáfa-aara, a tsante. Kertenj sharánsha dzandzanjire sera-aha-aara,

⁸ a naba ebzavte á sá am haha, a tsaahé áte sera-aha-aara, a fantau ge zlála. A dem mashidi antara tara Piyer tá an Yuhanna, á zlála estuwa, á vaza, anjkwá á gálá Dadaamiya.

⁹ Emnde bademme naránna anjkwá á zlála, anjkwá á gálá Dadaamiya.

¹⁰ Am sarte na diyareddiye ganakini ba nguryekwe na á njala áte we á mashidi na tá dahaná an We á bere Zariya na, bademme tá maga ba dikere, tá geja ba ire áte zhel njanna.

*Waazu á Piyer am *mashidi yaikke*

¹¹ Am zlalaaka zhel njanna átevege tara Piyer antara Yuhanna, ta duhe á dem dzadzáwe á *mashidi yaikke njanna ba kerde, am dzadzáwe na tá daháná an dzadzáwe á Suleymanu na, daaci emnde bademme tá zhagade á ba ásezetare, adaba tá am najipu yaikke.

¹² Ba a naa emnde njanna Piyer, a ba njane á elvan ge itare: «Kure emnde a *Iserayiila mu, kwá anjkwá á maga najipu á uwe kure? Labára kwá zharanjerzhárá estuwa? Kwa

kurken zhel na a shaa sera-aara na an ndzedfa á ñere emtu? Emtu adaba ñanjernaana nadina á ñere emtu?

¹³ Una ñanna ka ðekideki. Ba Dadaamiya na ta kezlan ugje eggye-aha a miya tara Ibrahim, antara Isiyaaku ira Yakubu na, a vantaa ba ñane ðemðemire na ge sleslera-aara Yaisu. Amá kure, kwa danaa ba kure á deza male-aha á duniya, kwa yanaa ba kure á katafke á sleksu *Pilaatu, ndza a bánba tsa ñane ganakini á belanaabela.

¹⁴ Kwa yaa ura cuðeðde, ura jirire, kwa ñála sleksu Pilaatu ganakini á belakurá sleceba shifa.

¹⁵ Daaci kwa janaa ba kure edda á shifa na, amá tsantetsa Dadaamiya am fáyá, ñere ña seyde-aha-aara.

¹⁶ Zhel ñanna kwá ankwá á zharaná kure diyakurdiya na wá, a vantaa ba hakuma na am zhera á Yaisu na ndzedfa. Ba fetarfire áte Yaisu una a mbanaahe ba ðekideki, kwaya ñane á katafke á kure.

¹⁷ «Amá diyandiya ganakini názena kwa maganaa kure antara male-aha á kure áte Yaisu na wá, kwa maganaa adaba diyakurka.

¹⁸ Amá Dadaamiya a magaa ba jirire á názena ni a ndahanaa ñane am mbuwe á nabi-aha-aara werre baðemme na. Adaba a ba ñane, sey *Almasiihu-aara á shushe zlaða.

¹⁹ Sawmbare á sem sera á Dadaamiya, magaumága tuba geni á yakuraarye haypa-aha á kure.

²⁰ Daaci Yaakadada á vakurteva hairire am ervaunðe, á vakurteva Almasiihu na ndza á ba am date keni ndza a eksakurse ba ge kure na. Amaana: Yaisu.

²¹ Amá kina wá, zlaðe Yaisu *Almasiihu á njá á ba am samaya emtsaade, dem sarte na Dadaamiya ganvege duksa baðemme áñwaslire, ba seke una a ndahanaa ñane werre á kya an we á nabi-aha-aara cuðeðde na.

²² Ábi ndza a enndáhá Muusa, a ba ñane:

Watse Dadaamiya á belakurá nabi umele ba seke iya, watse á jesaare á ba am dagave á egdzar mama-aha á kure, kwá de cená názena á de bakurná ñane baðemme.

²³ Ma ware una cenaaka elva á nabi na, sey tá dansede edda-aara am dagave á emnde á Dadaamiya, tá keðanaakeda shifa-aara ba ðekideki.

²⁴ Nabi-aha umele keni ndza ta enndáha ba seke náza Muusa, baðemme ndza ta ndaha ba názena watse á magava am zamane á miya na. Kwaye nabi Samiyail, sem nabi-aha na ta sawa am iga-aara baðemme.

²⁵ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu a baternaa Dadaamiya ge nabi-aha ñanna wá, a ndahanaa á ba áte kure. Zlaðe adaliye, am sarte na Dadaamiya ankwá á nguða namána antara eggyekure Ibrahim, a ba ñane: Yá de gá barka áte duniya baðemme adaba emnde á ña. Amaana: Namána ñanna a magakurán ba ge kure.

²⁶ Daaci sleslera-aara Yaisu keni, a belakurán ba ge kure emtsaade zunñwe Dadaamiya, geni kwá shá pakyaava antara haypa-aha á kure, á gakuraar barka.»

4

Tara Piyer antara Yuhanna tá á katafke á shairiya áza male-aha á Yahudiya-aha

¹ Am sarte na tá ankwá á ndahater elva tara Piyer antara Yuhanna ge emnde, saremsa *liman-aha, antara male-aha á emnde a ufa mashidi, ira *Saduki-aha ásezetare.

² Játerja ervaunðe jipu adaba emnde a bela tá ankwá á kwaraterse duksa ge emnde arge Yaisu, tá ankwá á ndaterndáhá geni tsetsa Yaisu am fáyá. Amaana: Tá naba tsetsa emnde a fáyá zlaðe adaliye.

³ Daaci ta naba sluwatervaahae, ta naba zlenaterme am danjgay ge ufa mákurálla-aara, adaba baaka sarte mázla-aara.

⁴ Amá am sarte ñanna wá, kwakya názena fetarfe na am dagave á emnde na cenarvaacena waazu na. Kezlakula á emnde a fetarfe á maga emnde debu ilyebe ba zála.

⁵ Mákurálla-aara wá, jarammeje male-aha á Yahudiya-aha, antara emnde a sawari-aha-aatare, ira malum-aha á *tawraita, baðemme jarammeje am huðe á Urusaliima.

⁶ Ta magaa jáháva ñanna antara tara *liman Annas, ba ñane una male á liman-aha, Kayafas, Yuhanna, Alaikzandere, ira emnde na tá am huðe á há á Annas baðemme.

⁷ Daaci ta tsatsaa emnde a bela na á katafke-aatare, ta ndavateru elva, a ba itare: «Kwa mbanaa an hakuma-ara kure nguryekwe na? Emtu a vakurtaa ware hákuma ñanna?»

⁸ Naatená Shedekwe Cuðeðde am Piyer, a ñwaterante, a ba ñane á elvan ge itare: «Ámbarká á kure emnde a sawari, antara male-aha á ekse,

⁹ kwa vanjerte ndáva adaba shagerire na ña maganáan ge nguryekwe na ka? Kwa ndavanjerwá ba kure geni ña maganaa estara, a ba kure?»

¹⁰ Shagera ba una, daaci sey kure antara emnde a *Iserayiila bademme kwá diyeddiye geni zhel ɲanna náwa á tse á katafke á kure ba lapiya layye na wá, a mbanaa ba zhera á Yaisu ura Nasarátu na. Ba ɲane una kwa janaa kure áte dzaɲgala, amá tsantetsa Dadaamiya am fáyá.

¹¹ Elva na ta puwete am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Nákwá na ta eblyanvaa emnde na nyáɲa bere, mbate ɲane jauje ge nákwá-aha umele bademme na wá, a ndahanaa á ba áte Yaisu ɲanna.

¹² Daaci ɲá bakurá ba jirire: Baaka ura am huɗe á duniya na ɗekiɗeki, a belanaa Dadaamiya ge se lyamilya, sey ba ɲane palle.»

¹³ Bademme á emnde na tá am jáháva ɲanna, tá maga ba najipu á dzaɲdzaɲjire á tara Piyer, antara Yuhanna, sakwa diyaratereddiye ganakini baaka dárádza-aatare, ndarseka láyá kwakya na. Diyareddiye zlaɓe ádaliye, geni ta emnde na ndza tá áte vuwa á Yaisu.

¹⁴ Palle a názu tá ndahaná itare baaka. Adaba zhel na keni á ba á tse áte vuwa á tara Piyer, antara Yuhanna, ba lapiya layye.

¹⁵ Ta ngyesaa tara Piyer ásegashe, geni tá ndáhá elva ɲanna zlaɓe adaliye am dágave-aatare.

¹⁶ A ba itare am dágave-aatare: «Mí magaterá uwe kina ge emnde na? Adaba emnde bademme am huɗe á Urusaliima diyareddiye geni najipu ɲanna á zharaná ba ice á emnde na a mágava á kya erva an itare, mi dzegwánka mága gajawe ɗekiɗeki.

¹⁷ Amá geni a duka elva ɲanna á de katafke wá, sey mi gyartertegye an elva ba shagera, ganakini a ndaranka elva ma ge ware keni an zhera á Yaisu ɲanna mazla-aara.»

¹⁸ Daaci ta ɗetaa emnde a bela na, ta naba piyaterante, a ba itare tá elvan ge itare: «A cenaréránka ɗekiɗeki kwá kwaraterse elva á Yaisu ge emnde, ba tsála zhera-aara keni am mbuwe á kure.»

¹⁹ Ta ɲwete ge tara Piyer, antara Yuhanna, a ba itare: «Kyawanaakya ba kure elva ɲanna á katafke á Dadaamiya, má shagera ɲá fakursaare ge kure arge una ɲá fansaare ge Dadaamiya.

²⁰ Duksa palle, ɲere wá, ɲá dzegwánka yá ndater názu ɲa naaná an ice á ɲere, ɲá cenaaná an hyema á ɲere na ge emnde.»

²¹ Ta valateraarhe ge emnde a jáháva geni a daralika, daaci ta puwateraahé. Sharánka pute na ní tá zaterá an shairiya adaba ɲane. Adaba emnde bademme tá aɲkwa á gálá ba Dadaamiya adaba duksa ɲanna magaavemage na.

²² Zhel ɲanna ta mbanaa itare na wá, iva-aara jauje am kul ufaɗe.

Maduwa á emnde a fetarfe

²³ Tara Piyer, antara Yuhanna, ba belarateraaɓela wá, ba zlála-aatare á deza emnde-aatare, ta de tsakaterse elva-aha na ta ndahanaa male-aha á Yahudiya-aha, antara emnde a sawari na bademme.

²⁴ Ba cenarácena emnde a fetarfe una ɲanna, ta fantau ge ɲála Dadaamiya an ervaɲɗe-aatare palle, a ba itare: Dadaamiya slekse, ba ka una ka nderaa samaya, antara haha, haye, ira názu am huɗe-aha-aatare bademme.

²⁵ Ka ndahanaa ba ka á kya an we á eggyenere sleslera á ɲa *Dawuda, a ba ɲane an hákuma á Shedekwe á ɲa:

Labáre emnde a larde tá ngyaingyaare ice ba dey? Tá nguɗaara ye ge názu baaka sera-aara na.

²⁶ Labára ngwadarápsengwádá slekse-aha á duniya an fitenire, tá aɲkwa á nguɗaara ye male-aha ge Yaakadada, antara Almasiihu-aara, edda una á eksesaa ɲane.

²⁷ «Samsa-kwa elva ɲanna. Adaba jarammeje tara *Hirudus, antara Pauntiyus *Pilaatu, antara emnde a larde-aha umele, ira emnde a *Iserayiila, ganakini tá gwaare ge ura cuɗeɗɗe, sleslera á ɲa Yaisu na ka eksesaa ka geni ɲane *Almasiihu na.

²⁸ Magarnaamaga itare názu ndza ka tsanaa ka an hákuma á ɲa, ka wayetaa ka zuɲɲwe na.

²⁹ Ká cenácena emtu elva na tá aɲkwa á puwaná itare na Yaakadada? Vajerteva hákuma á ndáhá elva á ɲa ge ɲere emnde a slera á ɲa, geni ɲá ndaaná á ba an dzaɲdzaɲjire, an baakire á lyawa.

³⁰ Marsemáre ndzeɗa á ɲa, geni a gevge nalaama-aha, antara najipu-aha gergere, a mbarembe emnde na tá áte lapikere an zhera á sleslera á ɲa Yaisu ura cuɗeɗɗe.»

³¹ Ba zlaruzle am ɲála-aatare áza Dadaamiya wá, a naba gyagyete ge sleɗe na ta jamme amkwa na ɲarɲare, itare bademme na nartenáhá an Shedekwe Cuɗeɗɗe, ta de bálá elva á Dadaamiya á ba an dzaɲdzaɲjire.

Emnde a fetarfe ta jema nalmáne-aatare átirpalle

³² Jarammeje emnde a fetarfe am enjkale palle, antara ervaunċe palle antara ba nalmáne-aha-aatare keni. Baaka ura á ba: Náwa una nalmáne-aaruwa ba ge iya palle. Názu am erva-aha-aatare baċemme gevge ba palle.

³³ Emnde a bela ta magaa seydire an hákuma jipu, geni ba jirire tsetsa Yaakadada Yaisu am fáyá. Dadaamiya a gateraar barka an tsaka ire ge emnde a fetarfe baċemme.

³⁴ Baaka ura a ektsaara duksa ċekidėki am dáğave-aatare. Aċaba ura umele a velu fe-aara, ura umele a velu há-aara,

³⁵ ta saa šunġu-aara áseza emnde a bela, daaci tá teganá itare, ma ware keni ba deydey á wedere-aara.

³⁶ Ba seke anġwa zlaruzle *Laiwiŋkau umele ta yanaa am Kiprus, zhera-aara Yusufa, emnde a bela ta fante Barnabas, á kátá ba: slefanem ndzedfa am vuwa ge ura.

³⁷ Njane keni ba veluvele fe-aara, a saa šunġu-aara á ba áseza emnde a bela.

5

Labáre á tara Hananiyas an Safira

¹ Anġwa zhele umele zhera-aara Hananiyas, zhera á mukse-aara Safira. Njane keni a velu fe-aatare. Amá zlaruzle am ndáhá antara mukse-aara ge ica fida maa,

² lauktu á dánda šunġu á fe na wá, a naba tegese, a daa ba kyalma-aara á deza emnde a bela. Mukse-aara wá, diyaadiya baċemme.

³ Daaci a ba Piyer á elvan ge njane: «Á ngyemaa estara Shaitaine á dem ervaunċe á ŋa estuwa Hananiyas, ká icaná fida ge Sheċekwe Cuċeċe? Aċaba ka icanme kyalma á šunġu á fe na ge ire á ŋa, ka saa ba kyalma, a ba ka baċemme.

⁴ Ábi am sarte na zlaċe velakuka na ndza fe á ŋa ba ge ekka? Ma náwa velakuvele keni ba šunġu á fe á ŋa? Ka magán ge uwe una Hananiyas? Fida na wá, ka maganjerán ge njereka palle, amá ge Dadaamiya.»

⁵ Ba cenáncena una njanna Hananiyas wá, kreppe a naba mbeċeċe, antara ba emtsa-aara. Emnde na ta cenaa labáre njanna baċemme dámda lyawa am itare.

⁶ Daaci ta sem ge dawalaa, ta faċeme emtsa-aara am kalpakane, ta de hedeċe.

⁷ Shekwaashekwa cekwaanġuċi á maga saa keye wá, a semhe ge mukse-aara keni. Amá an kaltaadá á názu a šaa zhele-aara.

⁸ A ndavanuhe ge Piyer, a ba njane: «Kwa velu fe á kure ba ge šunġu na náwa njane na emtu?» A njwete: «Ane, ŋa velu ba ge una njanna.»

⁹ A ba Piyer á elvan ge njane: «Labára njane ge kure, kwa zluhe am ndáhá antara zhele á ŋa ge zhárá názu am huċe á Sheċekwe á Yaakadada na? Ká cenáncena emtu? Dawalaa ta zluwa á heċa zhele á ŋa ba kina, tá anġwa áte we á bere, ekka keni tá daksede.»

¹⁰ Ba we keni zlaċe heċanuka slebela na wá, kreppe a naba mbeċeċe ge mukse á Hananiyas, a emtsehe njane keni, ta se faċese ge dawalaa na, ta de heċanve ge zhele-aara.

¹¹ Daaci tá puwanu ba erva ge ervaunċe emnde a fetarfe baċemme, antara emnde na ta cenaa labáre njanna baċemme.

Najipu-aha na ta maganaa emnde a bela

¹² Emnde a bela ta magaa nalaama-aha, antara najipu-aha gergere kwakya. Baċemme á emnde a fetarfe tá anġwa á jáháva átirpalle am dzadzawe na tá dáháná an dzadzawe á Suleymanu na.

¹³ Tá anġwa á zlebaterzleba tsa, amá ba palle á ura a sherse ice ge dezetare baaka ċekidėki am emnde na fartareka na.

¹⁴ Aley ba kelaa wera á ekse, an zála-ka, an njwasha-ka, emnde kwakya tá anġwa á fetaare áte Yaakadada, tá se saga emnde a fetarfe.

¹⁵ Emnde kwakya tá dá emnde-aha-aatare á dete we á baráma, tá de zlavaterá áte egdera-aha, antara áte buce-aha, ganakini má á degasha Piyer wá, ma a šátershá ba sheċekwe-aara keni emnde umele am itare.

¹⁶ Emnde kwakya ta saa emnde-aha-aatare na ta lipa-aha, emnde umele tá an šaitaine, ta sateraa á sawa am ekse-aha na ta herherzhe an Urusaliima na, baċemme mbareme.

Zlaċa na ta shateru ge emnde a bela

¹⁷ Daaci a naba tsante shelha male á *limán-aha, antara emnde na tá am ekte ge njane, amaana: *Saduki-aha. Ta tsante shelha áte emnde a bela ge magateraa palasa.

¹⁸ Ta halaterte, ta de puwatermhhe am danġay, áte ice á emnde baċemme.

¹⁹ Amá a naba semhe ge malika á Dadaamiya an vayiia, a werante danggay ñanna, a sanse emnde a bela, a ba ñane á elvan ge itare:

²⁰ «Zlauzlálá! dawmbare á dem *mashidi yaikke, bawateránba elva á shifa áñwaslire na ge emnde bademme.»

²¹ Ane, á ba emnde a bela. Ba werre an enjlya-waabere wá, ba zlala-aatare á dem *mashidi yaikke, ta de kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

Cekwaangudi á ba an enjlya ñanna maa, male á *liman-aha antara emnde-aara ta dante emnde a sawari, antara male-aha á Yahudiya-aha bademme, ta magaa jáháva yaikke. Daaci ta belaa sawji-aha-aatare á de sá emnde a bela na am danggay.

²² Duwa-aatare, de beraraterka emnde a bela na. Sawji-aha á ufa danggay keni tá á ba áhuwa tsa. Daaci ba eptsa-aatare an labáre áseza male-aha na,

²³ a ba itare: «Duwa á ñere á dem danggay, ña de shanaa á ba an zleña káñgeláññe, sawji-aha keni bademme tá á ba áhuwa, amá ña werante wá, shañeránka ñere ura am huđe-aara.»

²⁴ Ba ta cenaa una ñanna male-aha á *liman-aha, antara male á emnde a ufa mashidi na wá, ba palle a názu tá ndahaná itare keni baaka. Tá dzámá ta zlalaa estara emnde a bela, antara názu watse á de magava na.

²⁵ Cekwaangudi wá, samsa ura, a ba edda-aara á elvan ge itare: «Kwaye emnde na kwa dateraa á dem danggay áwaya na, tá ankwá á kwaraterse duksa ge emnde am *mashidi yaikke.»

²⁶ A tsetehe ge male á emnde a ufa mashidi, a duhe antara emnde-aara, ta de saa emnde a bela na. Amá ta sateraa á ba an enkale, adaba ta kuva emnde bademme, ganakini a dzagaraterseka an nákwá.

²⁷ Sarateremsa á se katafke á male-aha ñanna, a naba valateraarhe ge male á *liman-aha ge emnde a bela na.

²⁸ A ba ñane á elvan ge itare: «Ábi ña piyakurtepiya geni ndahauka elva á dawale ñanna, ma zhera-aara keni dekideki am larde na? Kwá maga uwe kena kure kina? Kwa hyanme waazu á kure ñanna am huđe á Urusaliima, kwá kátá puwanerem uzhe á zhel ñanna am mbiye á ñere ge ñere emtu?»

²⁹ Ta ñwete ge tara Piyer, antara emnde a bela umele: «[Ñere wá, ñá fansaare ba ge Dadaamiya arge emnde.

³⁰ Kure kwa naba zleñelaa Yaisu áte dzanjgala a emtsehe, amá tsantetsa Dadaamiya na ta fansaara eggye-aha a miya werre na am fáyá.

³¹ Ñane a demanve ge Dadaamiya, kina ankwá am nadafa-aara, a ganve slekse arge emnde bademme, a ganve slelya geni á kwaraterse baráma a tuba ge emnde a *Iserayilla, geni a yateraareye Dadaamiya haypa-aha-aatare.

³² Ñere, antara Shedekwe Cufedde na Dadaamiya ankwá á vaterte ge emnde na tá ankwá á fansaarefe na, ña seyde-aha á labáre ñanna bademme.»

³³ Ba ta cenaa una ñanna, a naba jaterhe ge ervaunde, haa tá kátá ceba shifa á emnde a bela na bademme.

³⁴ Amá ankwá ura *Farisa umele am dagave-aatare, zhera-aara *Gamaliyail, ñane malum á *tawraitá, emnde bademme tá ankwá á fá zherwe áte ñane. A tsetehe ge ñane, a ba ñane: A daratersede emtsaade emnde ñanna cekwaangudi.

³⁵ Daratersede emnde a bela na á degáshe maa, a ba ñane á elvan ge emnde am jáháva: «Fawfa hyema am názu watse kwá magaterán ge emnde na egdzar mama-aha-aaruwa.

³⁶ Yehauteyeha Taiwdas, a naba ganve ire-aara male, ya slendzedá a ba ñane, emnde tá hyephaye deremke ufáde ta dabete ñane, amá jarejja. Emnde-aara ñanna keni zadaratervezáde, ba uwe keni cenaránka mázla-aara.

³⁷ Am iga á Taiwdas keni jesarje Yahuda ura Galili, a jesaare am sarte á ja jembel á emnde. Ñane keni ndza ta dabete ba estuwa emnde, amá ta naba ja ñane, emnde-aara ñanna keni zadarevezáde.

³⁸ Daaci názu yá bakurná ya wá, kina keni naba yawaterya kure a zlarzlálá. Slera-aatare ñanna máki ta jansaara ba emnde wá, watse á zlauzle.

³⁹ Amá máki ba jirire slera-aatare ñanna ni a sawa á ba áza Dadaamiya wá, baaka názu kwá eksáná áte itare dekideki. Amá magaumága enkale. A gevka kwá wava an Dadaamiya.» Daaci bademme á jáháva eksarekse sawari á *Gamaliyail.

⁴⁰ Ta dahaterte emnde a bela na zlafe adaliye, ta zateruhe an ja, a ba itare: «A cenañeránka faikke kwá bálá waazu zlafe adaliye an zhera á zhel ñanna ba dekideki.» Daaci ta puwataahe.

⁴¹ Amá ta segáshe á ba an higa emnde á bela am tate á shairiya ñanna. Adaba a diyatersaa ba Dadaamiya ganakini hyairephye lauktu a fateraar jeba á zladá ñanna adaba zhera á Yaisu.

⁴² Ba kelaazare tá bálá ba waazu am *mashidi yaikke, antara am mba-aha-aatare, tá ankwá á kwaraterse elva a Yaisu labáre á higa na ge emnde, geni ba ñane una *Almasiihu.

6

Zála vuye ta dzeraterse ge slera á Dadaamiya

¹ Haraare cekwaangudí tá ankwá far ba sága emnde a fetarfe maa, Yahudiya-aha na tá ndáhá elva a Yunaniñkau na farantaufe ge ica ervauñde áte Yahudiya-aha na tá á ba am larde. Ta bántsa itare, ba kela má tá tegaterá náza zá ge njwasha wegyegye wá, tá fateruka hyema ge emnde-aatare.

² Daaci emnde á bela kelaawa ju buwa na ta jemaa emnde a fetarfe bademme, a ba itare: «Ganakini ñere njá yá balaterá elva á Dadaamiya ge emnde ni, njá shunñjula tega náza zá wá, una zlayeka dekidéki.

³ Daaci dzerausedzere zála na ni tá an enjkale na vuye egdzar mama-aha-aaruwa, emnde na ni tá an naha an Shedekwe Cufedde em itare na. Daaci njá faterem slera ñanna am erwa ge itare.

⁴ Ñere wá, njá shunñjula ba maduwa, antara balaterá elva á Dadaamiya ge emnde.»

⁵ Emnde a fetarfe bademme hayaránháyá elva ñanna. Daaci ta dzerse tara Aitiyain, zhel fetarfe an tsaka ire, an naha an Shedekwe Cufedde, antara Filip, Pauraukaurus, Nikanaur, Timaun, Parmainas, ira Nikaulawus ñane ura Antakiya a dema an de am nadina á Yahudiya-aha.

⁶ Ta tsatsaa emnde vuye ñanna á katafke á emnde a bela, ta magaterar maduwa, ta puwaterar antara *erwa a barka.

⁷ Ta zlala estuwa emnde á Dadaamiya á de katafke, sagarevsage jipu emnde a fetarfe am huđe á Urusaliima. *Liman-aha kwakya eksaraarekse itare keni fetarfire.

Male-aha á Yahudiya-aha ta eksevaa Aitiyain

⁸ Aitiyain ñanna wá, kwakya ngurna, antara hákuma na a shanaa ñane. A magaa nalaama-aha, antara najipu-aha kwakya am dagave á emnde.

⁹ Tá ankwá Yahudiya-aha na ta sawa am Kiraine, antara am Alaikzanderi am tate ñanna, itare tá jáháva am mashidi na tá dahaná an bere á emnde na sharánsha ire-aatare na. Tá ankwá Yahudiya-aha umele zlađe adaliye, ta sawa am Silikiya, antara Aziya; itare bademme hayaránka elva á Aitiyain dekidéki, tá ankwá á gan gajawe kwakya.

¹⁰ Amá baaka ura á danude dekidéki, adaba Shedekwe Cufedde ankwá á vante enjkale á ndahá elva.

¹¹ Adaba una ñanna ta shekweve emnde umele, ganakini a baránba emnde ñanna: Ña cenaa Aitiyain á valya elva yayiaihe áte Muusa, antara áte Dadaamiya keni.

¹² Ta tsante estuwa ervauñde á emnde a ekse, antara male-aha á ekse, ira malum-aha á *tawraitá bademme. Ta gwarhe estuwa ge Aitiyain, haa ta dáná á dem shairiya, á katafke á jáháva á male-aha á Yahudiya-aha bademme.

¹³ Ta naba saa seyde-aha á fida ñanna, geni tá datsa fida-aatare ñanna. Ta bántsa itare: «Zhel na ba kelaazare á valya ba elva áte mashidi á Dadaamiya, antara *tawraitá a Muusa.

¹⁴ Ña cenáncená a ndahanaa á ba an we-aara, a ba ñane: Yaisu ura Nasarátu na wá, watse á kyaba mashidi na, antara nafde-aha na a mbamisaa Muusa na keni bademme watse á eptsanteptsá.»

¹⁵ Daaci bademme á emnde na tá am jáháva na tá puwa ba ice áte Aitiyain. Amá tá zhára wafke-aara wá, ba seke malika á Dadaamiya.

7

Aitiyain ankwá á tsaka elva á katafke á zlamaha

¹ Daaci male á *liman-aha á ndavanu elva ge Aitiyain, a ba ñane: «Názu tá ndahaná itare na ba jire ba estuwa emtu?»

² A ñwete ge Aitiyain, a ba ñane: «Cenawivaacena emtsaadé egdzar mama-aha-aaruwa, antara dada-aha-aaruwa: Dadaamiya slekse, a maranse ire-aara ge eggyemiya Ibrahim wá, kwaye zlađe am Maisaupautamiya, zlađe daaka emtsaadé á dem Haran.

³ A ba Dadaamiya á elvan ge ñane wá: Tsetse am larde á ña, sesse am jeba á ña bademme, ezzlálá á dem larde na watse yá ngyekwakanvaa ya.

⁴ Daaci Ibrahimia a kezlese am Kaldiya, kwaye a de njaa am Haran. De kefaakeda eddenjara maa, a kezlansehe zlafe ádaliye ge Dadaamiya á sem larde na kwá njá kure am huđe-aara kina na.

⁵ Am sarte njanna wá, Dadaamiya vanteka slede ge Ibrahimia ba kapáka palle keni am larde na, amá a ba njane á elvan ge njane: Larde na bademme watse yá vakteva vacite umele, kwá de kwaraná ba kure antara egdzara á nj. Amá zlafe ba egdzere njanna keni nánka Ibrahimia dekidefeki.

⁶ A ba Dadaamiya á elvan ge njane zlafe ádaliye wá: Egdzara á nj tá de njá emtsaade am erva á emnde, tá de gev nave-aha á emnde, tá de magaterá palasa am iva deremke ufade.

⁷ Amá watse yá shaterushe zlađa ge emnde a larde njanna keni, lauktu watse tá sesse egdzara á nj am larde-aatare, tá se kezli ugje am larde na.

⁸ Am iga á una a tsakanse una-aha njanna Dadaamiya ge Ibrahimia maa, a maganaa namána, a ba njane á elvan ge njane: Dem shefekwe una á gev nalaama á namána na. De shánsha Ibrahimia Isiyaaku, a belemaa am shefekwe áte háre ge tiisire-aara. Isiyaaku keni a fem Yakubu am shefekwe, Yakubu keni a puwum egdzara-aara eggye-aha a miya kelaawa ju buwa.

⁹ «Am iga a miya njanna maa, eggye-aha a miya njanna ta naba velu kuderetare Yusufu á dem Misera adaba shelha. Amá ndza anjwa Dadaamiya antara njane.

¹⁰ Dadaamiya yánka Yusufu am zlađa-aha-aara. Bairá a vante ngahire. A vante ilmu á katafke á *Firawna slekse á larde á Misera, slekse a naba ganve Yusufu male arge larde á Misera bademme, male arge emnde na tá am huđe á há-aara bademme.

¹¹ Daaci a naba sem ge waya yaikke á sem larde á Misera, antara larde á Kanaana maa, emnde bademme tá á ba am palasa-aara, haa eggye-aha a miya njara tá shánka ba názu tá zuze keni dekidefeki.

¹² Cenánkena Yakubu ganakini anjwa nalkame am Misera, a beláa ba egdzara-aara njanna ta duhe ser palle.

¹³ Ta daliye ge buwire wá, Yusufu a de maraterse ire-aara, sleksu *Firawna keni a dise á ba am una njanna emnde a jeba á Yusufu.

¹⁴ Daaci Yusufu a naba belaa ura, ta de sanaa eddenjara Yakubu an huđe á há-aara bademme, emnde á Yakubu ta kul vuye jilyeše.

¹⁵ Daaci a naba de nja-aara ge Yakubu am Misera, a emtsaa á ba áhuwa, egdzara-aara keni bademme ta matsaa á ba áhuwa.

¹⁶ Amá emtsa á eggye-aha a miya njanna wá, bademme ta halateraa á ba á dem Sikaim, ta de hefateraa am irekhya na kwaye ndza a shekwanaa Ibrahimia am erva á egdzara á Hamaur.

¹⁷ «Am sarte na ni herzhe watse á magava duksa na a bannaa Dadaamiya ge Ibrahimia na wá, emnde á miya am Misera tá far ba sága á ba an ndzeđa.

¹⁸ Daaci faremfá slekse umele anjwaslire diyaaku Yusufu dekidefeki maa,

¹⁹ slekse njanna a naba eksaterve sawari ge eggye-aha a miya, a naba shateru zlađa kwakya, a naba hyataraarhe an ndzeđa, ganakini a puwaranvepuwe egdzara-aatare mesheshe, a njarka an shifa dekidefeki.

²⁰ A ba am sarte njanna wá, ta naba yá Muusa keni, egdzere zariya jipu, hayánháya Dadaamiya. Tere keye kalkale tá anjwa á tsufaná á ba am huđe á há á eddenjara,

²¹ lauktu ta danse á degashe. Amá de shansha egdze á sleksu *Firawna, a de gelantaa njane ba seke egdza-aara a yanaa ba njane.

²² Muusa a waltaa á ba an diya á názena tá maganá emnde a Misera bademme. A gevaa estuwa Muusa edda una an hákuma á ndáhá elva, antara edda á hákuma am slera-aha-aara bademme.

²³ «Muusa shanaasha iva kul ufade lauktu a shaa enjale á de zhara emnde a jeba-aara. Amaana: Emnde a *Iserayiila.

²⁴ Duwa á Muusa maa, a naa zhel emnde a Misera anjwa á já ura jeba-aara. Daaci a naba de gwe, a jehe shifa á zhel njanna.

²⁵ Njane á kátá tegatertega, a ba njane á elvan ge itare: Kay! Dawalaa na? Kure kwa ba egdzar mama keni kwá dagala, a jaara uwe ge kure?

²⁶ Makuralla-aara zlafe ádaliye, a de shaa Iserayiila-aha ta buwa, tá anjwa á dagala. Njane á kátá tegatertega, a ba njane á elvan ge itare: Kay! Dawalaa na? Kure kwa ba egdzar mama keni kwá dagala, a jaara uwe ge kure?

²⁷ Amá edda una njane anjwa á maganá palasa ge ura, a naba puwan tsekuda ge Muusa, a ba njane á elvan ge njane: Ka mu a gakvaa ware male arge njere geni ká se kyaná ka shairiya á njere?

²⁸ Emtu ká kátá jija seke una ka jaa zhel emnde a Misera áwaya na emtu?

²⁹ Daaci elva ñanna ngyámngye am vuwa á Muusa, antara ba kezla-aara am larde ñanna ba ðekideki, kwaye a zhagade á dem Madiyan, a de yayaa egdzar zála buwa áhuwa.

³⁰ «Am iga a yawe kul ufaðe á ba am larde ñanna maa, malika á Dadaamiya a maranse ire-aara ge Muusa áte vuwa á wa Sina, a maranse ire-aara am nara á kárá á guzla.

³¹ Muusa anjwa á maga najipu á duksa ñanna, anjwa á ganávtege ge guzla ñanna geni á nanaana duksa ñanna ba shagera wá, á cená ba kwárá á Yaakadada, a ba ñane:

³² Ba iya Dadaamiya na ndza ta kezli ugje eggje-aha a ña na, ya Dadaamiya á Ibrahimia, Dadaamiya á Isiyaaku, Dadaamiya á Yakubu. Muusa jaaja lyawa, á gyagya ba seke maagara, kwalevkwála ge zhárá ice ádehuwa mázla-aara.

³³ A ba Yaakadada á elvan ge ñane: Sadesesáðe kimake á ña. Adaba tate na ká tsá ka átekwa na tate cuðeðe.

³⁴ Ya nanna zlaða na tá sháná emnde-aaruwa am Misera, ya cenáncena kyuwa-aatare, ya tsekwa adaba ba una ñanna, ya se lyaterlya, sawa yá beláká á dem Misera.

³⁵ «Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, ba Muusa ñanna ta ndahanaa itare a gakvaa ware male arge ñere, geni ká se kyáná ka shairiya á ñere na wá, Dadaamiya a belaa ba ñane geni á de gev slekse-aatare, á saterse am erwa á emnde. Dadaamiya a magaa slera ñanna á kya erwa an malika na a maranse ire-aara ge Muusa am kárá á guzla na.

³⁶ A satersaa ba ñane emnde a *Iserayiila am larde a Misera, an mága nalaama-aha, antara najipu-aha gergere, am Misera ñanna, antara am Haye Kyanñe. Dem yawe kul ufaðe, ndza slekatafke-aatare ba Muusa ñanna am kaamba.

³⁷ Ndza a bateránba Muusa ge emnde a *Iserayiila, a ba ñane: Watse Dadaamiya á belakurá nabi umele ba seke iya, watse á belakurá ba ura jeba á kure.

³⁸ Ba Muusa ñanna una ndza slekatafke á emnde a Iserayiila am kaamba, ndza ba ñane una sledágave á eggje-aha a miya werre, antara malika na a banaa elva áte ire á wa Sina na. A lyamivaa ba ñane elva á Dadaamiya, elva na á vante shifa ge ura na, lauktu a samiyansa.

³⁹ «Aley ndza faransaareka eggje-aha a miya ðekideki ge Muusa, yarnaaya elva-aara, ta hayaa ba eptsá á dem Misera.

⁴⁰ Adaba una ñanna, a ba itare tá elvan ge *Haruna: Nderamíndera-ka hele-aha na mí sepatará á katafke á miya. Adaba diyamika názu a shaa Muusa ñanna a samise am Misera na.

⁴¹ Daaci ta naba nderaa hele-aatare, á gáráva an egdza a dalau, ta icanaa sadake, ta magaa munri, tá higa á katafke á názu ta nderanaa ba itare an erwa-aatare.

⁴² Amá a naba yaterhe ge Dadaamiya ba ðekideki tá anjwa á kezlan ugje ge hele-aatare, tá anjwa á kezlater ugje ge terlyakwa-aha áte samaya keni, ba seke una anjwa ta puwete am wakita á nabi-aha na. Ta puwetaa nabi-aha, a ba Dadaamiya á elvan ge emnde a *Iserayiila:

Kure Iserayiila-aha: Kina iva kul ufaðe kwá vite sadake á dabba-aha, antara sadake á duksa-aha umele na, ba jirire kwá vite ba ge iya emtu?

⁴³ Una ge iya ka ðekideki, *mashidi á kacakaca na kwá sepaná kure ba ge dadaamiya á kure *Maulaukau, kwá sepá ba dadaamiya á kure Rafan na kwa maganaa ba kure, gáráva á terlyakwa na. Kwaya ñane hele-aha na kwa nderanaa kure ge kezlater ugje. Adaba una ñanna yá dakurda á de katafke átsaaka á ba an *Babila keni.»

⁴⁴ Daaci a ba Aitiyain: «Am sarte na tá am kaamba eggje-aha a miya, ndza tá an mashidi á Dadaamiya ta maganaa an kacakaca, ta dise áte una ñanna ganakini anjwa Dadaamiya an itare. Ta dzebaa mashidi ñanna a ba áte una a kwaransaa Dadaamiya ge Muusa. Adaba a banánba Dadaamiya ge Muusa geni a emmága á ba áte una a naanaa ñane.

⁴⁵ Dedde zamane-aatare, ta yaterán ge eggje-aha a miya umele. Ndza Zhausuwe slekatafke-aatare. Ta se dema itare an mashidi ñanna am larde na. Am demda-aatare, Dadaamiya a naba bakese emnde a jeba umele an katafke-aatare. Daaci mashidi á nalba ñanna a nja estuwa, dem zamane á sleksu *Dawuda.

⁴⁶ Shánsa Dawuda háyá áza Dadaamiya á Yakubu maa, a naba ndavanu ganakini á nderanaa mashidi.

⁴⁷ Amá a nderanaa Suleymanu mashidi ñanna ge Dadaamiya.

⁴⁸ Ay degiya Dadaamiya am yaikkire-aara wá, á njeka am bere-aha na ni ta nderanaa ba emndimagwaha. A ba ñane á kya an we á nabi-aara:

49 Samaya una tate á nja-aaruwa am sleksire-aaruwa; haha wá, tate á puwa sera-aaruwa. Kwá de nderiya bere-ara kure ge iya? Áme slede na ni yá de puwansá ya am huđe-aara na?

50 Ábi duksa-aha ñanna baďemme ya nderanaa ba iya? Estuwa á ba elva a Yaakadada.

51 «Kure wá, degdege ire á kure ba jire, kwá ceneka elva á Dadaamiya ďekideki. Wayakurka cena názu á bakurná Shedekwe Cufedďe, kwa ba kalkale antara eggye-aha a kure werre na ndza kwalarevkwálá na.

52 Ankwa nabi na ni eggye-aha a kure magaranánka palasa emtu? Ta naba ceĉaa emnde a bela á Dadaamiya ge sateraa labare á slejirire ba ñane palle na. Ba ñane una a yanaa ice á kure, jakurja na.

53 Kure lyakurvaalya *tawraitá á Dadaamiya na a vakurtaa á kya erva an malika-aha, amá magakurka.»

Tá dzaga Aitiyain an nákwá ge ja shifa-aara

54 Am sarte na cenarácena una ñanna male-aha á Yahudiya-aha maa, jaterje ervaunďe jipu áte Aitiyain, tá zá ba erva-aatare an slare.

55 Amá Aitiyain, ñane an naha an Shedekwe Cufedďe. Ba a ketaa ice-aara á dem samaya wá, a naa tate na ni á njá átekwa Dadaamiya an sleksire-aara, Yaisu ankwá á tse am naďafa á Dadaamiya.

56 Daaci a ba ñane: «Cenaucena: Iya wá, yá zhárá ba samaya an wera, yá zhárá ba *Ura á emnde baďemme á tse am naďafa á Dadaamiya.»

57 Ta naba fu hula á dem zhegela geni a demka elva ñanna á dem hyema-aatare, ta gwarhe baďemme-aatare,

58 ta naba danse á dete iga a ekse, ta de dzaganaa an nákwá áhuwa ge ja shifa-aara. Seyde-aha na ta tsakwese am zane-aha-aatare, ta puwehe a ufateraa dawale umele zhera-aara Sawulu.

59 Daaci emnde na tá dzaga ñane an nákwá, amá Aitiyain a magaa maduwa, a ba ñane: «Yaakadada Yaisu! lyevaalya shifa-aaruwa.»

60 A kezlaa ugje am haha, a ba ñane á ba an kaa kwárá: «Yaakadada! Yateraarye haypa na tá ankwá a maganá itare na.» Ba a ndaase una ñanna wá, a naba emtsehe.

8

Sawulu a tsante fitenire áte emnde a fetarfe

1 Vacite ñanna, tsarantetse fitenire yaikke ádete emnde a fetarfe am huđe á Urusalima, baďemme zhagadarzhagade á dete makwata-aha á Yahudiya, antara *Samariya, sey ta juwaa ba emnde a bela.

2 Emnde na ďabartedaba Dadaamiya ta heďaa emtsa á Aitiyain, kyuwarsekyuwe jipu emtsa-aara.

3 Sawulu wá, ankwá á wawa geni á zlanaazle emnde a fetarfe baďemme, á já ďába sera á wakyiya sera á wakyiya, á halaterá á dem dangay baďemme an zála-ka an ñwasha-ka.

*Labáre á Yaisu daada á dem *Samariya*

4 Daaci emnde a fetarfe na zadaratervezade na, tá ankwá á bala ba waazu ma áme keni am tate na ta demaa itare baďemme.

5 Filip maa, ñane a dem berni á *Samariya, a de fantau ge balatera elva á *Almasiihu ge emnde áhuwa.

6 Emnde baďemme fartefa hyema ge cena elva á Filip, hayaránhaya. Najipu-aha na a maganaa ñane keni naránna baďemme.

7 Jini-aha saresse am emnde kwakya tá ámbera hula, nguryekwe-aha antara emnde a dere keni kwakya mbarmbe.

8 Njaanja higa yaikke ge emnde a berni ñanna.

9 Am sarte ñanna maa, ndza ankwá zhele umele am *Samariya ñanna zhera-aara Simaun, ñane haraare á maga namselkwe-aara, antara wadakire, emnde baďemme tá maga ba najipu áte ñane, a ganve ire-aara ura ngaa.

10 Emnde baďemme, an emnde a ngaanga ka, an talaga-aha ka, baaka ura á ebza elva-aara ďekideki. Baránba emnde ganakini hákuma yaikke, hákuma á Dadaamiya na wá, ba zhel ñanna.

11 Baaka ura á ebza elva-aara, aďaba haraara ankwá á maga najipu-aha-aara am ice-aatare.

12 Amá am sarte na dámda Filip an labare á higa, elva a dem zlanna á Dadaamiya, á kwaraterse antara zhera á Yaisu *Almasiihu na wá, emnde kwakya fartarefe, an zála-ka an ñwasha-ka lyarvaalya baptisma.

¹³ Ba Simaun ñanna keni fetarfe, lyevaalya baptisma. Am ba kelaazare á iceka Simaun átevega Filip maa, á maga ba najipu áte nalaama-aha, antara najipu-aha na ankwá á maganaa Filip na.

¹⁴ Am iga á una ñanna maa, cenarácena emnde a ñela am Urusaliima ganakini fartarefe emnde a *Samariya áte elva á Dadaamiya, daaci ta naba ñela tara Piyer antara Yuhanna á dezetare.

¹⁵ Daraada tara Piyer antara Yuhanna am Samariya, ta de magaterar maduwa ge emnde a fetarfe na tá áhuwa na, ganakini a vaterteva Dadaamiya Shedekwe Cudedfe.

¹⁶ Adaba zlafe ta shaa ba baptisma an zhera á Yaakadada Yaisu, amá zlafe samka Shedekwe Cudedfe á sem itare á ba am palle-aatare keni.

¹⁷ Am sarte na ni puwarateraruwa erwa-aha-aatare tara Piyer, antara Yuhanna áte ire-aha-aatare na wá, daaci sharánsha Shedekwe Cudedfe.

¹⁸ Nanna Simaun ganakini emnde na sharánsha Shedekwe Cudedfe adaba erwa na ta puwataare emnde a ñela na wá, a naba vaterte shungu ge tara Piyer antara Yuhanna,

¹⁹ a ba ñane á elvan ge itare: «Vawiteva hákuma ñanna ge iya keni, geni máki ya puwaare erwa-aaruwa ge ura wá, edda-aara keni sey á shánsha Shedekwe Cudedfe ba seke una.»

²⁰ A ñwete ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «A kedaduraakeda Dadaamiya antara shungu á ña ñanna bademme. Adaba ka kwamaa shekwa názu a vanta Dadaamiya ge ura an nalmane.

²¹ Ekka ñaaka barama ge ekka, ñaaka tate á ña am slera á ñere na ñekideki, adaba shagerka erwaunde á ña á katafke á Dadaamiya.

²² Emmága tuba arge haypa na ka maganaa ka, esslápala Dadaamiya ganakini á yakareye jeba á dzáma ire ñanna máki á gevge.

²³ Adaba ña naa erwaunde á ña kelaade, gakevge náve á haypa.»

²⁴ A ba Simaun á elvan ge tara Piyer, antara Yuhanna: «Taslawa á kure, slapalaw-islápala áza Yaakadada á kure ñanna geni a shika názena kwa ndanaa kure na.»

²⁵ Tara Piyer, antara Yuhanna ta magaa seydire kwakya, ta ñalaterse elva á Yaakadada ge emnde. Am iga a una ñanna maa, ta naba eptsa-aatare á dem Urusaliima. Átira daa zlafe ádaliye, ta ñalese labáre á higa, elva a Yaisu am ekse-aha á *Samariya.

Tara Filip antara zhel emnde a Aitiyaupiya

²⁶ Am iga á una-aha ñanna maa, a ba malika á Yaakadada á elvan ge Filip: «Tsetse ezzlala á dem manem, duwa áte emgyegwe a baráma tsekwa á da am Urusaliima ge dem Gaza na.»

²⁷⁻²⁸ A naba tsetehe ge Filip, a duhe. Duwa-aara á dem tate ñanna wá, ta de puwa ba jaa ire antara ura Aitiyaupiya umele nañima, átira dá. Zhel ñanna nakawá yaikke. Ñane pataka á sleksu Kandake, mukse na sleksa ñane am larde á Aitiyaupiya. Daaci zhel ñanna wá, ndza a se kezlan ugje ge Dadaamiya am Urusaliima. Átira dá ñanna maa, ankwá á ndahá wakita á nabi Aisaya, á njá am *darkwa-aara, á tedaná belsa.

²⁹ «Naba duwa, herzhanteherzhe darkwa ñanna ba shagera,» a ba Shedekwe Cudedfe á elvan ge Filip.

³⁰ Daaci a naba tedante ge Filip an zhágade, a de shanaahe, á cena zhel ñanna á ndaha wakita á nabi Aisaya. «Ká ankwá á cenácena emtu jirire á názena ká ndahaná ka na?» a ba Filip á elvan ge ñane.

³¹ «Yá cenaná estara jirire-aara máki á paliná ura ka?» Daaci a ñante Filip geni a ñalemñalá á dezeńara am *darkwa, á njinja ázeńara.

³² Náwa názu a ndahesaa ñane am wakita á Aisaya:

Ñane gevge ba seke zhel kyawe na tá daná á de icica na, ba seke zhel kyawe na tá betá úgje áte ñane keni á kyuweka ñekideki, ba we-aara keni weraaka.

³³ Ñane wá, garanaaga á dem áhá, magaranánka jirire ñekideki. Ware ñeme á de tsala wulfe-aara am duniya na? Adaba ta ján werre shifa-aara.

³⁴ Daaci a ba zhel emnde a Aitiyaupiya na á elvan ge Filip: «Palinaapala elva na tásle á ña, á ndaná áte ware nabi á Dadaamiya elva na estuwa? Á ndaná a ba áte ire-aara emtu, á ndaná áte ura umele-he?»

³⁵ Filip a eksetaa elva, a dzegwanu ba ge elva ñanna am Aisaya na, a ñalange labáre á higa, elva a Yaisu.

³⁶ Ba tá zlalá, tá zlalá, ta de shaa tate á yawe. Daaci a ba zhel emnde a Aitiyaupiya na á elvan ge Filip: «Náwa shamiyansha yawe mu, ankwá názu á piyite geni ká magiya baptisma emtu?» ((

³⁷ A njwete ge Filip: «Máki faktarefe áte Yaisu an ervaunđe á nja palle wá, baptisma á nja a naba gevge.» A njwete ge zhel emnde a Aitiyaupiya na: «Fantarefe ganakini Yaisu *Almasiihu wá, njane *Egdza á Dadaamiya.»))

³⁸ Daaci tsaatse, a ba njane á elvan ge sletedaná belsa. Ta naba tsekwese am *darkwa na tara Filip, antara zhel emnde a Aitiyaupiya njanna, ta tsekweme am yawe, Filip a naba maganaa baptisma.

³⁹ Ba segashe-aatare am yawe wá, Shedekwe Cufedde a naba eksante Filip ba estuwa, mele nánka zhel emnde a Aitiyaupiya na mázle-aara. Amá a eksetaa baráma-aara zlafe ádaliye an higa yaikke.

⁴⁰ Filip keni á zhára ba á tse am Ajaustus. Daaci ba zlala-aara á dem ekse-aha gergere, anjkwá á balaterá labáre á higa, elva a Yaisu ge emnde, a daa ba estuwa á dem Kaysariya, á maga ba njane.

9

Tuba á Sawulu (22:6-10; 26:12-18)

¹ Am sarte-aha njanna bademme na maa, Sawulu wá, njane á mberá ba wáva áte emnde na fartarfe áte Yaakadada Yaisu na, a bantsa njane sey á zlateraazle bademme. A naba deza male á *liman-aha,

² a de ndavanu nalmesheri á seydire geni á duwa an njane am erva á dem egdzar mashidi-aha-aatare na tá am Dimaska. Estuwa, máki a de shaa emnde na ta fetaare áte Yaakadada Yaisu, ma zhele, ma mukse keni, á saterá á ba am erva á sem Urusaliima.

³ Ba a shaa nalmesheri njanna wá, antara ba zlala-aara. Ba njane keni herzhanteherzhe berni á Dimaska njanna wá, a naba tsekwaa ge parakkire yaikke á sa am samaya á sete njane,

⁴ a naba mbedehe ge Sawulu á dete haha, daaci á cena ba á dfahaná kwara umele: Sawulu, Sawulu, labára ká magiya palasa, á bina.

⁵ A njwete ge Sawulu: «Ka ware ka edda-aaruwa?» A ba kwára njanna á elvan ge njane: «Ba iya Yaisu na ká anjkwá á maganá palasa na.

⁶ Amá tsetse, edduwa á dem huđe á ekse, tá de bakánba áhuwa názu ká de maganá ka.»

⁷ Emnde na tá am iga á Sawulu njanna diyarka názu tá ndaná itare dfekideki. Tá anjkwá cenáncena kwára á ura, amá itare tá nánka edda-aara dfekideki.

⁸ Tsetsa Sawulu am haha, a werante ice, amá á nánka. Sey ta njanaa áte erva, ta tađanaa an táđá á dem Dimaska.

⁹ Hare keye, ba slerba-aara keni nánka dfekideki. Am hare keye njanna wá, zawka shawka dfekideki.

¹⁰ Anjkwá slefetarfe umele am Dimaska njanna, zhera-aara Hananiyas, a naba marananse ire-aara Yaakadada am wahayu,

¹¹ a dfante: Hananiyas. Nam, a ba Hananiyas. A ba Yaakadada á elvan ge njane: «Tsetse ba kina, edđaba ba baráma na tá dfaná an baráma ndedde na, edduwa á dem mba á Yahuda, emndáva ura zhera-aara Sawulu ura Tarsus, njane anjkwá átira mága maduwa kina.

¹² Zhel njanna a shaa wahayu, am wahayu njanna maa, anjkwá á zhara ba ura zhera-aara Hananiyas a duhe á dezeńara, a de puwaare *erva a barka ganakini á nanna ice-aara zlafe ádaliye.»

¹³ A naba njwete ge Hananiyas, a ba njane: «Emnde kwakya ta se balise labáre á zhel njanna degiya Yaakadada. Emťanjire na a magaternaa njane ge emnde á nja am Urusaliima keni ndarindaha bademme.

¹⁴ Ba sawa-aara ásehuna na keni a sanaa ba una njanna, ta vanta male-aha á *liman-aha hákuma á se hálá emnde na tá njala Dadaamiya an zhera á nja.»

¹⁵ Amá a ba Yaakadada á elvan ge njane: «Naba duwa ka. Adaba ya eksese zhel njanna keni ge mága slera-aaruwa, ganakini á de kwaratersa njane zhera-aaruwa ge emnde a jeba umele, antara slekse-aha-aatare, ira emnde a *Iserayiila, geni a diyariyeddiye ba shagera.

¹⁶ Yá de marannaamárá zlađa-aha na watse á sháná njane adaba zhera-aaruwa.»

¹⁷ Daaci a naba zlalá ge Hananiyas, a de demá am huđe á há njanna, a de puwar erva a barka-aara ge Sawulu, a ba njane á elvan ge njane: «Sawulu egdza emmerwa, a beliyaa ba Yaakadada Yaisu na a marakse ire-aara áte baráma a sawa na, geni ká nánná ice á nja zlafe ádaliye, ká shansha Shedekwe Cufedde.»

¹⁸ Ba ndah keni zlaŕe ndaaseka Hananiyas wá, ta naba sesehe ge duksa-aha umele am ice á Sawulu ba seke iga a kelfe wá, a fantau ge zhara ice-aara zlaŕe ádaliye. A tsetehe ta maganaa baptismá.

¹⁹ Daaci a zu duksa, shansha ndzedá-aara.

Sawulu anjwa á maga waazu am Dimaska

Sawulu haraare cekwaanjgudí áza emnde a fetarfe na tá am Dimaska.

²⁰ Ba watsawatse, a fantau ge ja d́aba am mashidi-aha á Yahudiya-aha gergere, ge b́alá waazu á elva a Yaisu, geni Yaisu wá, *Egdza á Dadaamiya.

²¹ Emnde na tá anjwa á cena elva-aara na bademme tá maga ba najipu. A ba itare: «Ábi una ba zhel na a cebaa emnde a d́aba Yaisu am Urusaliima na? Ábi ásehuna keni a sánaa ba una njanna, geni á daterá á ba am zawa ádeza male-aha á *liman-aha?»

²² Amá waazu á Sawulu anjwa á far ba mága slera am emnde. Baaka názu tá maganá Yahudiya-aha na tá am Dimaska na á katafke-aara, ad́aba anjwa á marateránmárá jirire-aara geni ba Yaisu una *Almasiihu, amaana: Edda una a eksesaa Dadaamiya.

²³ Haraare maa, Yahudiya-aha ta naba demaa am sawari, ta naba njante geni sey tá kedánaakeda shifa á Sawulu.

²⁴ Amá cenáncena njane keni názu ta ngwadánaa itare áte njane bademme. An yayi vacika bademme tá anjwa á ufa we á ukvake á berni, tá tsagwadá ba njane geni sey tá kedánaakeda shifa-aara.

²⁵ Daaci vacite umele an yayiya maa, emnde na tá am iga-aara, ta naba njaneme am kenday yayikke, ta naba tsekwanse á kya biye á ukvake á dem iga a ekse.

Eptsapta Sawulu á dem Urusaliima

²⁶ Am sarte njanna, eptsapta Sawulu á dem Urusaliima. Am eptsaa-aha wá, a de tataya jammeje antara emnde a fetarfe, amá baaka ura a fanaa vuwa d́ekid́eki, ad́aba fartareka geni njane keni gevge slefetarfe ba jirire.

²⁷ Amá Barnabas wá, a naba eksante Sawulu njanna ádezejara, a puwansaa njane ádeza emnde a bela, a de baterna njane ganakini Sawulu nanna Yaakadada áte baráma á dem Dimaska, antara elva na ni a banna Yaakadada ge Sawulu bademme. A ndaterhe zlaŕe ádaliye dzanjdzanjire na a maganaa Sawulu ge ndater elva a Yaisu ge emnde am hufe á Dimaska.

²⁸ A fantau á ba am sarte njanna nja Sawulu antara emnde a bela, a jaa d́aba am hufe á Urusaliima ba seke una á kataná njane mazla-aara ge mága waazu an zhara á Yaisu, an baakire á lyawa.

²⁹ Ádeza Yahudiya-aha na tá ndáhá ba elva a Yunaniŕkau keni a duwa Sawulu an elva a Yaisu, a ndaterndáhá sera-aara ba kwakya, amá itare tá tataya kedá shifa-aara.

³⁰ Cenaráncena egdzar mama-aha-njara maa, ta naba danse á dem Kaysariya, ganakini a ezlála á dem Tarsus.

³¹ Daaci emnde a fetarfe am haha á Yahudiya, antara Galili, ira *Samariya njarinja an hairire mázla-aara, tá anjwa á far ba mága dzanjdzanjire am elva á Yaisu, tá anjwa á fá zherwe áte Yaakadada, anjwa Shedekwe Cufed́de am dagave-aatare, á sagatersaga ba kelaazare.

A mbetaa estuwa Aynaiyas

³² Am sarte njanna maa, Piyer á já ba d́aba am tate-aha gergere. Vacite umele maa, a de zhara emnde a fetarfe na tá am Lida.

³³ Duwa-aara á dem ekse njanna, a de bera ura umele zhara-aara Aynaiyas, yawe tiise á taa tseteka am haha d́ekid́eki, ad́aba gevge nguryekwe.

³⁴ Á ba Piyer á elvan ge njane: «Mbakaambe Yaisu *Almasiihu, tsetse, tsatsanaatsatse egdera á nj.» Kertej tsetsa Aynaiyas.

³⁵ Emnde na tá am Lida njanna, antara emnde a Saraun bademme naránna, itare keni ta naba fetarehe áte Yaakadada Yaisu.

Tsetsa Tabita am emtsa

³⁶ Ndza anjwa mukse umele slefetarfe am ekse á Jaupe, zhara-aara Tabita, an elva a Yunaniŕkau wá, Daurkas. Amaana: Zaara. Mukse njanna wá, ma vaatara keni njane á maga ba slera á magwire, anjwa á melateru ge talaga-aha keni.

³⁷ Daaci á eksevaah ge lapikere wá, a naba emtsehe. Bararanvebáre, ta de zlavanaahe am bere. Bere njanna átire ge bere-aha umele.

³⁸ Dagave á tara Lida antara Jaupe yiyiyeka an kevaaye. Daaci cenaráncena emnde a fetarfe na tá am Jaupe, ganakini anjwa Piyer am Lida. Daaci ta naba belanvaa emnde buwa, ganakini a sawa ba watsawatse tasle-aara.

³⁹ Ba watsawatse a tsetehe ge Piyer, ta zlala ba kerde antara emnde a de dáha na. Ba damda Piyer wá, ta dán ba suuwe á dem bere na átire na, Piyer a de beraa wegwege a njwasha bademme tá anjwa á kyuwa emtsa na. Ba ta naa Piyer, tá anjwa á kyuwa ásezenara, tá ámberá ngyekwaná buba antara náza tsekwa-aha umele na ndza a defebanaa Daurkas am sarte na zlafe á ba an shifa-aara am dagave-aatare.

⁴⁰ Daaci Piyer a naba bakese emnde bademme á segashe, a kezlaa ugje, a magaa maduwa, daaci a eptsapte á deza emtsa na, a ba njane: Tabita! tsetse! A naba werante ice-aara Tabita, a tsetehe, a njeh.

⁴¹ Piyer a njanaahe erva, a tsante bademme, daaci a dante wegwege a njwasha na, antara emnde a fetarfe umele, a marateraa Daurkas an shifa-aara.

⁴² Labare njanna hyemhye am huđe á Jaupe bademme, emnde ta naba fetarhe áte Yaakadada Yaisu.

⁴³ Am iga a una njanna maa, Piyer haraare zlafe ádaliye am huđe á Jaupe, am mba á slekkeda gwagwa umele zhera-aara Simaun.

10

Kaurnailiyus á d'áhá Piyer á dem mba-aara

¹ Anjwa ura umele am Kaysariya zhera-aara Kaurnailiyus, palle á male-aha á sawji-aha á Rauma na tá d'aháterá an sawji-aha á Italiya na.

² Zhel njanna wá, njanaanja nadina á Yahudiya-aha an tsáká ire. Njane an lyawa á Dadaamiya jipu, njane antara emnde-aara bademme am huđe á há-aara tá iceka de njala Dadaamiya. Anjwa á melaterumele jipu ge Yahudiya-aha na tá am baakire.

³ Vacite umele an naduwar wá, Kaurnailiyus a shaa wahayu á sawa áza Dadaamiya, a naa malika á Dadaamiya samsa ba njgayye ásezenara. A ba malika njanna á elvan ge njane: Kaurnailiyus!

⁴ A kante ice-aara Kaurnailiyus, a zharaa malika na amberá á gyagya, a ba njane: «A jaara uwe, edda-aaruwa?» A njwete ge malika na, a ba njane á elvan ge njane: «Dadaamiya lyevalya maduwa á nj, hayánháya slera á maggwire na ká anjwa á maganá ka átevege talaga-aha, njane viyakaaka d'ekideki.

⁵ Kina wá, naba ebbela emnde á nj á dem Jaupe, a de d'arakanteda dawale umele anjwa áhuwa zhera-aara Simaun Piyer.

⁶ Zhel njanna anjwa am mba á patuma-aara cepen-aara Simaun slekkeda gwagwa, bere-aara áte we á guwa yaikke.»

⁷ Ba zlazlálá malika na, Kaurnailiyus a naba d'ante emnde buwa am dagave á emnde na tá maganá slera am huđe á há, antara sawji palle am sawji-aha na tá ufa há-aara, sawji njanna keni d'abetedaba nadina á Yahudiya-aha ba shagera.

⁸ Daaci a bateraa názu a ndanaa malika na bademme, a naba belaterbela á dem Jaupe na.

⁹ Dem makuralla-aara keni tá á ba áte baráma. Herzhe á maga vacitire wá, herzharanteherzhe Jaupe. Piyer njanna keni d'altetdálá áte ire á dzuguru ge mága maduwa.

¹⁰ Am sarte njanna keni njanaanja waya Piyer, á kátá náza za mázla-aara. Am sarte na ni tá anjwa á tsatsaná náza za njanna maa, njane shánsha wáháyu á sawa áza Dadaamiya.

¹¹ Am wahayu-aara, á zhara ba samaya an wera wanje, anjwa á tsekwa duksa umele ba seke gwadau yaikke á sem áhá, an njanja we á námbanja-aha-aara ufađe kerde.

¹² Anjwa dabba-aha jeba gergere bademme, antara názu á hulmba am haha jeba gergere bademme, ira yiye-aha jeba gergere bademme am huđe á duksa njanna.

¹³ A ba kwara umele á sawa am samaya á elvan ge Piyer: «Tsetse eksevaksa, icantice, ezza.»

¹⁴ Amá a njwete ge Piyer, a ba njane: «A'aa estuweka Yaakadada, adaba ba vaci palle keni zanuka harám, ma lipa keni.»

¹⁵ A ba kwara njanna á elvan ge njane zlafe ádaliye: «Zhareka názu a ganvaa Dadaamiya cufedde seke lipa.»

¹⁶ Ser keye anjwa á banánba estuwa. Am iga á una njanna, a naba eptsehe ge kazlanja njanna ádaliye á dem samaya.

¹⁷ Piyer wá, anjwa á dzama ba názena ni á kátá á banná Dadaamiya an wáháyu njanna. Daaci emnde a bela á Kaurnailiyus keni tá anjwa á tsatse áte we á bercome-aara, tá anjwa á enndava.

¹⁸ Ta kante kwárá, a ba itare: «Anjwa ura zhera-aara Simaun Piyer am mba na emtu?»

¹⁹ Piyer am dzama ire keshekke, anƙwa á tataya jirire á názena á kátá banánba Dadaamiya an wahayu na, á cená ba tá anƙwa á tatayaaká zála keye ágashe, a ba Sheƙekwe á Dadaamiya á elvan ge ñane.

²⁰ Tsetse ettsekwa, de ƙabaterdába ba kina, manƙa gajawe ƙeƙiƙe ƙáƙa ba ya belateraa ba iya, a ba Sheƙekwe Cuƙeƙe.

²¹ Daaci a tsekwehe ge Piyer, a duhe á deza emnde ñanna, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa iya, iya edda una kwá anƙwa á tatayaná kure, ázara á ba kure?»

²² Ta ñwetehe, a ba itare tá elvan ge ñane: «A belaneraa Kaurnaaliyus male á sawji-aha, ura mággwe, an lyawa á Dadaamiya jipu, ba Yahudiya-aha keni diyardiya. A bannaa ba malika á Dadaamiya ganakini sey á ƙaƙáhá á dem mba-aara, ká de banánba názu ká an ñane ge ndanda na.»

²³ Daaci a lyatervaahe ge Piyer á dem bere, a vaterte tate a zlava ge hare.

Mákuralla-aara ta tsetehe, a zlava antara itare. Emnde a fetarfe na tá am Jaupe keni emnde emele ta ƙabaterdába.

²⁴ Wergekse-aara lauktu daraada am Kaysariya. Daaci Kaurnaaliyus a ƙante emnde-aatare, antara slakate-aha-aara, tá anƙwa ufa sawa á Piyer na.

²⁵ Am sarte na damda Piyer, a se yainu á ba áte we á bercome Kaurnaaliyus, a kezlanaa ugje ba shagera á katarfe-aara.

²⁶ Amá a tsante ge Piyer, a ba ñane á elvan ge ñane: «Tsetse, iya keni ya ba urimagwe.»

²⁷ Piyer á baná ba elva ge Kaurnaaliyus ta demaa ba estuwa á dem huƙe á há. Ta de beraa emnde kwakya jarammeje áhuwa.

²⁸ A ba ñane á elvan ge itare: «Ba kure keni diyakurdiya ganakini ura Yahudiya wá, á belannaaka nadina-aara ge nja antara ura á jeba emele, sakwa ge dem mba-aara. Amá a marisaa ba Dadaamiya geni ma ware keni á zharanka seke lipa.

²⁹ Aƙaba una ñanna náwa sanemsa aƙaba ƙaha á ña, maganka gajawe ƙeƙiƙe. Kina wá, wayanwáyá cena pute na ka ƙahiyaa átuƙena na.»

³⁰ A ñwete ge Kaurnaaliyus, a ba ñane: «Hare ufaƙire-aara vatena, vacite ñanna yá anƙwa á maga maduwa á icavaciya, an zura ba seke una wá, yá zhára ba ura á tse á katarfe-aaruwa, nangyuwe-aara á maga wulwulire ba seke uwe,

³¹ a ba ñane á elvan ge iya: Kaurnaaliyus, lyevaalya Dadaamiya maduwa á ña, mela na ká anƙwa á melaterwa ka ge talaga-aha na keni viyanaaka.

³² Kina wá, ebbela emnde á dem Jaupe, a de ƙarakanteƙa Simaun Piyer, anƙwa am mba á cepen-aara Simaun slekkeƙa gwagwa, há-aara anƙwa áte we á guwa yaikke.

³³ Daaci ba watsawatse ya naba belakvaa emnde á ba am sarte ñanna ge de ƙaƙáƙa, ka keni fanƙa ervaunƙe, daaci yá slafaká we-aara aƙaba sawa á ña. Kina wá, baƙemme á ñere na, ña jamme á katarfe á Dadaamiya áhuna ba ge cena názu a fakaara Yaakadada ge ennáhá-aara na.»

Waazu á Piyer am mba á Kaurnaaliyus

³⁴ Daaci Piyer a eksetaa elva a ba ñane: «Kina wá, diyandiya ganakini ba jirire gergerka emnde áza Dadaamiya.

³⁵ Emnde baƙemme, máki ura á njá an lyawa á Dadaamiya, anƙwa á maga jirire wá, ma ura a ekse-ara keni á hayánháya Dadaamiya.

³⁶ Diyakurdiya Dadaamiya a velante elva-aara ge larde á *Iserayiila, elva ñanna wá, labáre á higa geni emnde tá shánsha hairire an Dadaamiya á kya erva an Yaisu *Almasiihu, ñane Yaakadada á emnde baƙemme.

³⁷ Ba kure keni diyakurdiya elva ñanna a fantau am Galili, am sarte na Yuhanna anƙwa á balaterá waazu á baptisma ge emnde na; diyakurdiya názu a mágava am huƙe á Yahudiya baƙemme am sarte ñanna.

³⁸ Ba kure keni diyakurdiya baakire á zlakta á Sheƙekwe Cuƙeƙe na a vanta Dadaamiya ge Yaakadada Yaisu ura Nasarátu, diyakurdiya názu a maganaa Yaisu am larde na, slera á magwire na a maganaa ñane, a naba mbateraaha emnde na tá an shaitaine, aƙaba Dadaamiya anƙwa antara ñane.

³⁹ Nere wá, ña seyde-aha á názena a maganaa ñane am huƙe á Yahudiya baƙemme, antara am Urusaliima na. Nane maa, ta janaa áte dzanƙala.

⁴⁰ Amá Dadaamiya a tsante am fáya am hare ge keyire. A vante baráma ganakini á marañeránmára ire-aara ge ñere.

⁴¹ A marateraa ire-aara ge emnde baƙemme-ka, sey ba ge ñere ña emnde na ni a dzeranjerse werre Dadaamiya ganakini ña seyde-aha na. Am iga a tsantetse-aara am fáya na wá, ñere zanjeruze, shanjerushe antara ñane.

⁴² A banɛnaa ba ɛnane an we-aara ganakini nɛ ndaterndɛhɛ elva-aara ge emnde bademme, nɛ maga seydiɛ-aara geni ba ɛnane edda una a tsanaa Dadaamiya ge mɛga shairiya ɛ emnde na tɛ an shifa, antara shairiya ɛ emnde a fɛyɛ bademme.

⁴³ Nabi-aha bademme ndza ta enndɛhɛ elva ɛte Yaisu, a ba itare: Ma ware una a fetaare ɛte ɛnane keni, Dadaamiya ɛ yanɛrye haypa-aha-aara adaba ɛnane.»

Ma emnde na garevka Yahudiya-aha keni sharɛnsha Shedefkwe Cufedde

⁴⁴ Am sarte na Piyer ankwɛ ɛ maga waazu na wɛ, tsekwaterartsekwa Shedefkwe Cufedde ge emnde a cenaa waazu-aara na bademme.

⁴⁵ Yahudiya-aha na ta saa ɛ dɛba Piyer, itare fartarefe na, daremda am mɛga najipu yaikke, geni mbate Dadaamiya ɛ vaterteva Shedefkwe Cufedde ge emnde umele keni.

⁴⁶ Adɛba tɛ cenɛ ba tɛ ankwɛ ɛ ndɛhɛ elva-aha anjwaslire, tɛ ankwɛ ɛ gɛlɛ Dadaamiya am yaikkire-aara. Daaci a ba Piyer:

⁴⁷ «Emnde na keni sharɛnsha Shedefkwe Cufedde ba seke una ɛa shanaa ɛere. Kina mu, ɛ piyaterantaa ware ganakini tɛ magaternaamaga baptisma an yawe?»

⁴⁸ Daaci a ba ɛnane, a magarateranmaga baptisma an zhera ɛ Yaisu *Almasiihu. Am iga a una ɛnana maa, itare ta ndɛva Piyer, ganakini ɛ haratervehɛre cekwaangudi.

11

Piyer ankwɛ ɛ vaterte sera ɛ elva ɛte Kurnailiyus ge emnde a fetarfe am Urusaliima

¹ Cenarɛcenɛ emnde a bela, antara emnde a fetarfe umele na tɛ am Yahudiya, ganakini ba emnde a jeba umele keni tɛ ankwɛ emnde umele lyarvaalya elva ɛ Dadaamiya.

² Daaci am sarte na daada Piyer ɛ dem Urusaliima maa, Yahudiya-aha na fartarfe na ta fantau ge hɛbaza sera ɛ Piyer, a ba itare tɛ elvan ge ɛnane:

³ «Ekka ni ka naba dem mba ɛ emnde na tɛ baaka am shedefkwe, ka zu duksa antara itare!»

⁴ Daaci Piyer a eksetaa elva, a tsakaterse sera ɛ elva ɛnana bademme an pɛlpale.

⁵ A ba ɛnane ɛ elvan ge itare: «Iya wɛ, ndza yɛ am berni ɛ Jaupe. Yɛ ɛtira mɛga maduwa wɛ, ya naba shaa wɛhɛyɛ. Yɛ zhɛrɛ ba duksa umele yaikke, ɛ tsekwa ɛ sawa am samaya ɛ sezerwa ba herezhzhe. Duksa ɛnana ba seke gwadɛu, an ɛnɛa we ɛ nambanwa-aha-aara ufadɛ kerde.

⁶ Ya fete ice-aaruwa ba yamme ge zhɛrɛ nɛzu am huɛɛ-aara wɛ, ankwɛ dabba-aha ɛ bere, antara dabba-aha ɛ kaamba jeba gergere bademme, nɛzu ɛ hulmba am haha jeba gergere bademme, ira yiye-aha jeba gergere bademme.

⁷ Daaci yɛ cenɛ ba kwɛrɛ ɛ biya elva ɛ sawa am samaya: Piyer, tsetse, eksevaksa, icantica, ezza.

⁸ Amɛ ya ɛwanante: A'aa estuweka Yaakadada, adɛba ba ser palle keni damka duksa harɛm, ma lipa keni am mbuwe-aaruwa.

⁹ A ba kwɛrɛ ɛnana zlaɛ adaliye ɛ sawa am samaya: Zhareka nɛzu a ganvaa Dadaamiya cufedde seke lipa.

¹⁰ Ser keye ankwɛ ɛ biyanba kwɛrɛ ɛnana estuwa. Am iga-aara a naba eptsehe zlaɛɛ adaliye ge kazlanɛ ɛnana ɛ dem samaya.

¹¹ ɛ ba am sarte ɛnana maa, saremsa zɛla ufadɛ ɛ sem mba na ya tsekwa am huɛɛ-aara na, a belateraa zhel emnde a Kaysariya ɛ sezerwa.

¹² A ba Shedefkwe ɛ Dadaamiya ɛ elvan ge iya: Ezzlɛlɛ antara itare, manka gajawe dɛkideki. Daaci ya naba tse ya duwa. Egdzar mama-aha a miya na nɛwɛ itare ta unkwɛhe na keni, ta naba duhe antara ya ɛ de ba am huɛɛ ɛ hɛ ɛ zhel ɛnana.

¹³ A ndanɛrhe sera-aara bademme, geni a tsekwa malika ɛ Dadaamiya am huɛɛ ɛ hɛ-aara ba ge ɛnane, a ba malika ɛnana, eɛbela zɛla, a de dɛarakantedɛ Simaun Piyer am Jaupe,

¹⁴ watse ɛ se bakɛnba ɛnane elva na ni kɛ lyelye shifa ɛ ɛa an ɛnane, ekka antara huɛɛ ɛ hɛ ɛ ɛa bademme.

¹⁵ Daaci ya naba magateraa waazu. Yɛ ankwɛ ɛ magaterɛ waazu wɛ, a tsekwa ge Shedefkwe Cufedde ɛ setarge itare ba seke una ndza a tsekwamiyar ge miya am zunɛwire na.

¹⁶ Daaci yehanteyeha elva na ndza a ndanaa Yaakadada, a ba ɛnane: Yuhanna wɛ, a magateraa baptisma ge emnde an yawe, amɛ kure, tɛ de magakurɛ baptisma an Shedefkwe Cufedde na.

¹⁷ Daaci estuwa, a vatertaa ba Dadaamiya an ire-aara Shedefkwe Cufedde, ba seke una ndza a vamite ge miya adɛba fetarfire ɛ miya ɛte Yaakadada Yaisu *Almasiihu na. Yɛ dzegwɛndzegwa piyantaa slera-aara ge Dadaamiya emtu?»

¹⁸ Cenarancena elva nanna, lauktu daralika á hábaza sera á Piyer mazla-aara. Ta fantau ge gálá Dadaamiya, a ba itare: Una wá, ba jirire. A magaternaa ba Dadaamiya pute a maga tuba ge emnde a jeba umele keni, ganakini a sharansha shifa.

Emnde a fetarfe na tá am Antakiya

¹⁹ Am diyakurdiya ba kure keni, ganakini am sarte á ja Aitiyain, ndza ankwá zladá áte emnde a fetarfe kyarkya á dem ekse-aha gergere, emnde umele-aatare kwaye ta zlalá á dem Finikiya, antara Kiprus, ira Antakiya na wá, itare ta de bálá ba waazu. Amá wá, sey ba ge Yahudiya-aha.

²⁰ Emnde umele-aatare ge emnde a Kiprus, antara emnde a Siraine, ta naba dem Antakiya. Itare wá, ta de magaterán ge Yahudiya-aha ka palle waazu, antara emnde na garevka Yahudiya-aha keni bademme. Ta de ndaater labáre á higa, elva a Yaakadada Yaisu.

²¹ Yaakadada Yaisu maresemáre hákuma-aara am itare. Adába una nanna, emnde kwakya fartarefe, saremsa á sem sera-aara.

²² Dámnda labáre-aatare á deza emnde a fetarfe na tá am Urusaliima maa, daaci ta naba bela Barnabas á dem Antakiya nanna.

²³ Duwa-aara, ba nane keni de nanna ganakini Dadaamiya a gaterar barka kwakya ge emnde a fetarfe nanna, higa ge nane keni. A faterem ndzedá am vuwa kwakya geni a njarinja an lya á Dadaamiya, a dzalarka dekideki.

²⁴ Barnabas nanna wá, ura mággwe, slefetarfe an tsaka ire, an naha an Shedekwe Cufedde. Daaci emnde kwakya fartarfe áte Yaakadada.

²⁵ Am iga a una nanna maa, Barnabas a sem Tarsus ge tataya Sawulu.

²⁶ Am sarte na shansha, ta saa ba kerde á sem Antakiya. Ta se magaa sakanderi átirpalle, ta kwaraterse duksa kwakya ge emnde a fetarfe. Ta fantau á ba am Antakiya nanna zunjwe ge dáhá emnde a fetarfe an emnde á *Almasiihu.

²⁷ Tá ankwá nabi-aha umele ta tsete am Urusaliima, ta dem Antakiya am sarte nanna,

²⁸ a balese ge palle á nabi-aha nanna an hákuma á Shedekwe Cufedde, zhara-aara Agabus, a tsetehe, a tsaahé am dagave á emnde, a ba nane: Ankwá á sawa waya yaikke á sete duniya bademme. (Ba jirire ndza samsa waya nanna am zamáne á sleksu Kalawdiyus.)

²⁹ Daaci ta naba nguđaa sawari-aatare emnde a fetarfe, ganakini ma ware keni a faafa názu a dzegwanaa nane, tá de melateru ge emnde a fetarfe na tá am Yahudiya an nane.

³⁰ Ta naba jemaa sadake nanna, ta belaa tara Barnabas tá antara Sawulu an nane ádeza male-aha á emnde a fetarfe am Yahudiya.

12

**Hirudus a ja Yakuba, a belem Piyer am danggay*

¹ Am sarte nanna, fantaufe sleksu *Hirudus ge shateru zladá ge emnde a fetarfe umele.

² A ba nane: A jareja Yakuba egdza emmenjara ge Yuhanna an katsakar, ta naba jehe.

³ Nanna hayaránháya Yahudiya-aha maa, a naba eksevaa Piyer keni, am hare-aha á mujri á depainj na baaka shahi á makala am huđe-aara na, a de zlejma am danggay.

⁴ Am sarte na eksevaksa na wá, a puwaa sawji-aha kelaawa ju unkwáhe, ta tegese sawji-aha nanna gergere ufáde ge ufufa-aara. Ate *Hirudus wá, ma andze á dáná á dem shairiya á katafke á zlamaha má zlauzla mujri á *Paska nanna bademme.

⁵ Daaci ba njá á Piyer am danggay na, amá baaka puwansepuwe á emnde a fetarfe dekideki ge mága maduwa adába nane.

Malika a sanse Piyer am danggay

⁶ Lauktu á semsa hare na a tsanaa *Hirudus na wá, á ba an vayiya nanna Piyer á pá ba hare-aara am dagave á sawji-aha buwa, erva-aara palle an nguđá áte sawji na, erva palle keni an nguđá áte una an kaderci bademme. Sawji-aha na tá ufa we á bere á danggay nanna keni tá ankwá bademme.

⁷ A naba semhe ge malika á Yaakadada, hyemhya parakkire á Dadaamiya am huđe á danggay nanna bademme. Daaci malika na a de gejante Piyer, a tsante am hare: «Ettse ba watsawatse!» a ba nane á elvan ge nane. A palehe ge tsavaytsavaye áte erva-aha-aara ba estuwa, a puwehe á dem haha bademme.

⁸ A ba malika na á elvan ge nane: «Halantehála náza nguđá huđe á nja, nguđesengudu huđe, puwempuwa kimake á nja am sera.» A naba maganaahe una nanna Piyer. A ba nane á elvan ge nane: «Tsekwemtsekwá am kazlanja á nja, sawa mi zlala.»

⁹ A tsetehe ge Piyer ba estuwa, anƙwa á d̄aba malika na, amá njanteka ɗane áte jirire názena anƙwa á maganá malika na, ɗane a kurken á ba am wáháyu.

¹⁰ Daaci ba tá sawa, tá sawa, ta yesaa tate á njá á sawji-aha palle, ta yesaa una ge buwire, saremsa áte wákyiya yaikke na an maga an íre miyenne, má sakesse am una ɗanna ká de ba am huđe á berni na. Saremsa áte wákyiya ɗanna, a wertaa ba ɗane an íre-aara, ta naba sesehe á segáshe. Ta zlalete ba cekwaanɗudí áte barama á dem huđe á berni wá, a medehe ge malika na, a yaa Piyer ba ɗane palle.

¹¹ Piyer á nanna mazla-aara názena a maganaa malika, a ba ɗane: «Kina wá, diyandiya kwa, mbate Yaakadada a bela malika, a se ɗezlise am hákuma á *Hirudus, antara lámare na ta yekivaa Yahudiya-aha na baɗemme.»

¹² Am sarte na shushe Piyer yawe am mága ɗanna baɗemme maa, a naba dem mba á Maari emmarge Yuhanna, Markus keni ba zhera-aara, a de beraa emnde kwakya tá anƙwa ɗala Dadaamiya.

¹³ Daaci anƙwa á já we á bere Piyer am mba á Maari, a sawa gyaale umele zhera-aara Raude, a se cena labare wá,

¹⁴ á cena ba kwárá á Piyer. Higetehiga Raude, kelaa ma á werá we á bere ɗanna wá, ɗane a eptsaá á dem huđe á bere zlaɓe ádaliye ge ndahater ge emnde umele ganakini anƙwa Piyer á tsá gáshe.

¹⁵ A ba itare tá elvan ge ɗane: «Ká an shaitaine emtu Raude?» A ba ɗane á elvan ge itare: «Yá ndaakur ba jirire una fideka.» A ba itare, má estuwa wá, una ba shedekwe-aara.

¹⁶ Amá Piyer yánka já we á bere na. Mázla-aara ta se werante, tá zhárá ba irice á Piyer á tse, tá maga ba najipu-aara.

¹⁷ A magateraa nalaama an erva ganakini a ndarka elva. A ndaterhe názena a maganaa Yaakadada ge sanse am dangay na, a ba ɗane á elvan ge itare: «Mbedawaterumbede ge tara Yakuba, antara egdzar mama-aha a miya umele.» Daaci ba segáshe-aara, a zlahe á dem tate umele.

¹⁸ Weraawera ekse wá, ba palle a názu tá ndaaná sawji-aha na ta ufaa Piyer na baaka. Názu tá ndaaná itare, ba Piyer na mu a magáná estara?

¹⁹ A ba sleksu *Hirudus sey a tatayartáyaya. Amá sharánká Piyer d̄ekid̄eki. A dateraa ndáva-aha ge sawji-aha na, am iga-aara, a ba ɗane, má ba estuwa wá, a cebareceɓa sawji-aha ɗanna am kelaa-aara. Ba a ndaase una ɗanna, mazla-aara ba zlala-aara á dem Kaysariya, a de shekwaahe áhuwa.

*Elva áte emtsa á sleksu *Hirudus*

²⁰ A ba am sarte-aha ɗanna maa, ndza anƙwa ervaunɗe á sleksu *Hirudus áte emnde a ekse á Tirus, antara emnde a ekse á Sídaun baɗemme. Daaci emnde a ekse-aha ɗanna ta magaa sawari geni tá de slapala áza slekse; ta naba tatayevaa Balastus geni á dátera ɗane á deza slekse ɗanna. Balastus ɗanna ura male. Huđe á há á slekse ɗanna baɗemme am erva-aara. Daaci duwa-aatare ádeza sleksu Hirudus, ta de tataya hairire am dágave-aatare. Adaba zuze á emnde a ekse-aha ɗanna baɗemme á segáshe á ba am kwárá á slekse ɗanna.

²¹ Daaci sleksu Hirudus a fateraa sarte á já ire-aatare. Samsa sarte ɗanna maa, Hirudus a tsekwemaa am zane á sleksire a njemaa am kurshi á sleksire, a fantau ge ndaater elva.

²² Amá ta naba ɗwete ge emnde baɗemme á ba an ká kwárá á dem zhegela, a ba itare: Dadaamiya una á ndáhá elva na, urimagweka. Ba a cenaa una ɗanna sleksu Hirudus, a naba shafante íre-aara.

²³ Daaci a se zlavanaahe ge malika á Yaakadada á ba am sarte ɗanna an lapikere, adaba a eksetaa slede á Dadaamiya. A zanse huđe záhe á huđe, daaci a naba emtsehe.

²⁴ Amá elva á Dadaamiya wá, hwiyaahwiya baaka zlakta-aara.

²⁵ Tara Barnabas antara Sawulu magarnaamaga slera na ta faterarfe, ta belaterbela á dem Urusaliima na, ta saa ba kerde antara Yuhanna Markus á sem Antakiya.

13

Tá an dzera tara Barnabas antara Sawulu ge dem larde umele

¹ Am aiklasiya á Antakiya wá, tá anƙwa nabi-aha, antara emnde a kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde. Náwa zhera-aha-aatare: Barnabas, Simaiyaun, Ura Danɗwe keni ba zhera-aara, Lukiyus, ɗane ura Siraine, Manahun, ɗane slenja á sleksu *Hirudus, ira Sawulu.

² Vacite umele tá am sera á Dadaamiya, tá anƙwa tsufa ndera wá, a ba Shedekwe Cud̄ed̄e á elvan ge itare: «Tara Barnabas antara Sawulu wá, yawáterya ge ire-aatare ge mága slera na ya daater ge ɗane na.»

³ Daaci ta tsufete ndera, ta magaterar maduwa, ta puwaterar *erva a barka, lauktu ta belaterbela á de maga slera ñanna.

Slera á tara Barnabas antara Sawulu am Kiprus

⁴ Am a dzeratersaa Shedekwe Cudedde tara Barnabas antara Sawulu ge belaterbela, ba zlala-aatare á dem Sailaiwkiya, ta de dema am paare á yawe áhuwa ge dem Kiprus am dágave á yawe.

⁵ Ta de tsekwa am Salami am haha ñanna, daaci ta de fantau ba ge de bálá elva á Dadaamiya am *mashidi-aha á Yahudiya-aha áhuwa. Yuhanna Markus keni antara ba itare, anjka á melaterumele.

⁶ Ta jem dába praatte am haha á Kiprus ñanna. Herzhe tá degáshe am haha ñanna, kwaye ta dem Pafaus am halavuwa-aara. Am Pafaus maa, ta de já ba ire antara zhel Yahudiya umele zhera-aara Bar-Yaisu, slemaga namselkwa, a bantsa ñane: Ya nabi, mbate fida.

⁷ Zhel ñanna ta emnde a njá antara raizhaun á haha á Kiprus, zhera-aara Sairgiyus Paulaus slenjkale jipu. Daaci raizhaun a dante tara Barnabas antara Sawulu á dezenjara, adaba á kátá cená elva á Dadaamiya.

⁸ Amá Ailimas, una zhera á slemaga namselkwe na an elva a Yunaniñkau-aha, ñane ekserka duwa á tara Barnabas á deza raizhaun na dekideki. Á kátá piyantá fetarfire ba dekideki ge raizhaun.

⁹ Daaci Sawulu, Paul keni ba zhera-aara, an naha an Shedekwe Cudedde, a ñgyaiñgyainse ice,

¹⁰ a ba ñane á elvan ge zhel ñanna: «Hey! Zhel shaitaine, a ba ka ka yaimyaim, ká maga ba kemangerire, ka kelaade á jirire bademmeka? Ká yainya emtu badza slera á Dadaamiya na?»

¹¹ Náwa Dadaamiya á fakar názu á fakarfe, sey ká gevge wulfe emtsaade cekwañgudí, ká shekwaashekwa ká nánka vaciya an ice á ña.» Kerterj a naba wulfete ge Ailimas, á tatapaná an nadafa antara názlaba bademme ge tataya ura á tadaná an erva.

¹² Nanna raizhaun una ñanna, ñane a naba fetarehe áte Yaakadada, anjka á cená názu tá kwansekwáre, anjka á maga najipu-aara.

Tara Paul antara Barnabas am Antakiya, haha á Pisidiya

¹³ Tara Paul yaránya Pafaus, daremda am paare á yawe, zlarzlálá á dem Pairge am haha á Pamfiliya. A de yateraa áhuwa Yuhanna Markus, ñane a eptsaa á dem Urusaliima.

¹⁴ Amá tara Paul wá, ta tsete am Pairge ñanna, kwaye ta zlálá á dem Antakiya am haha á Pisidiya. An vaci puwansepuwe maa, ta duhe á dem *mashidi á Yahudiya-aha, ta de njanjehe.

¹⁵ Am sarte na ndarsende *tawrait, antara wakita á nabi-aha, male-aha á mashidi ñanna ta belaterve we ge tara Paul, a ba itare tá elvan ge itare: «Máki anjka elva kwá ndaater ge emnde ge vaterte ndzedá an ñane wá, ndaundáhá kina egdzar mama-aha-aaruwa.»

¹⁶ Daaci a naba tsetehe ge Paul, a magateraa nalaama an erva, a fantau ge ndaater elva, a ba ñane: «Kure emnde a *Iserayiila, kure emnde na kwá an lyawa á Dadaamiya bademme, cenaucena:

¹⁷ Dadaamiya na mí dabaná miya emnde a *Iserayiila na wá, ndza a dzeratersaa ba ñane eggye-aha a miya werre, kwaye a de gelateraa am haha á emnde, am Misera. Am iga á una ñanna maa, a saterse am Misera ñanna an hákuma-aara.

¹⁸ Yawe kul ufade á fá ba ervañde an itare am kaamba.

¹⁹ Daaci a kedáa jeba gergere vuye antara slekse-aha-aatare bademme am Kanaana, a vaterte haha ge emnde-aara Iserayiila-aha.

²⁰ Bademme á una ñanna wá, shekwaashekwa-aara á maga yawe deremke ufade an kul ilyebe. Am iga-aara maa, Dadaamiya a dzerese emnde umele am itare, a gaterve narkali-aha ge kyá shairiya-aatare. A magán ba estuwa dem zamane á nabi Samiyall.

²¹ «Am iga-aara maa, itare ta ndavanu slekse ge Dadaamiya, a vaterte Sawulu egdza á Kis. Ñane ura jeba á Bainjamain. A magaa iva kul ufade am sleksire.

²² Am iga á yawe kul ufade wá, Dadaamiya yanaaya Sawulu, a vaterte *Dawuda ge slekse-aatare. Náwa názu a ndaasa Dadaamiya áte sleksu Dawuda: Ya hayanaa á ba an háyá Dawuda egdza á Yaisa, diyandiya geni á de maganaamaga ñane názena yá kataná ya bademme.

²³ Kina wá, Dadaamiya a ekese ura am dágave á eggye-aha á Dawuda ñanna, a ganve slelyaterlya itare emnde a *Iserayiila baðemme. Ba seke una ni ndza a bateranba ganakini watse á vaterte ura, slelyaterlya na. Ura ñanna wá, Yaisu.

²⁴ Am sarte na zlafe marseka Yaisu ire-aara parakke áza emnde wá, Yuhanna a magateraa waazu ge emnde a Iserayiila, a ndaterndáhá geni a magarmága tuba, tá magateraamaga baptilama.

²⁵ Am sarte na herzhe watse á emtsa Yuhanna wá, a naba ndavateruhe, a ba ñane: Kwa kurken ya ware ñane? Iya wá, ya edda una kwá ufaná kure ka. Ñane ankwá á sawa. Ba ge slesadanse kimake am sera keni hyanefka ya ðekideki.

²⁶ «Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure eggye-aha á Ibrahimá, kure emnde na kwá an iyawa á Dadaamiya baðemme na, Dadaamiya a belamiyán ba ge miya labare á Iya ura ñanna.

²⁷ Amá cenaránka emnde a Urusaliima antara male-aha-aatare ganakini ba Yaisu una slelya ura, cenaránka názu ta ndahanaa nabi-aha na. Tá ndáhá ba ñane tsa ba kelaa vaci puwansepuwe am mashidi-aha-aatare, aley ta eksevaa Yaisu, ta zuhe an shairiya. Estuwa, ta maganaahe keni ba itare ñanna zlafe adaliye elva a nabi-aha ñanna.

²⁸ Sharánka tsa haypa áte ñane hyephye ge já shifa-aara, aley a ba itare tá elvan ge sleksu *Pilaatu: Sey ká ja ba shifa-aara baðemme.

²⁹ Magaraamaga názu ndza ta ndahanaa nabi-aha áte Yaisu wá, ta tsekwanaahe ge emnde umele áte dzangala ñanna, ta de hedefe.

³⁰ Amá a se tsante ge Dadaamiya am fáya.

³¹ Am hare-aha kwakya una Yaisu ankwá á maraterá ire-aara ge emnde na ndza tá njá á ba antara ñane na. Ankwá á maraterá ire-aara kwaye á sa am Galili, dem Urusaliima baðemme. Ba emnde ñanna una ta seyde-aha-aara. Tá ankwá á ndater elva-aara ge emnde a *Iserayiila.

³² Ba ñere na keni, ña sakuraa ba labare á higa ñanna. Ña se bakuraa duksa na ni ndza a baterna Dadaamiya ge eggye-aha a miya ganakini watse á vaterte va na.

³³ A vamite ge miya na ma eggye-aha-aatare na duksa ñanna. Adába a tsante Yaisu am fáya ba seke una ankwá an puwa am jabura buwa na. A ba ñane:

Vatena wá, gakevge egdza-aaruwa, Iya keni ya Edeña.

³⁴ Ndza a bánba zlafe adaliye Dadaamiya ganakini watse á tsantetse Yaisu am fáya, á de sevka vuwa-aara ðekideki. A ba ñane:

Ba jirire, watse yá gakarge barka-aaruwa ba seke una ndza ya banán ge *Dawuda ganakini watse yá magannaamaga na.

³⁵ A ba Dawuda zlafe adaliye am wakita-aara:

Ká yánka á sevse vuwa á sleslera á ña ðekideki.

³⁶ Ñane wá, a maganaa slera ge Dadaamiya am zamane-aara, amá zlauzla ndzedfa-aara, emtsamta, ta hedaterve ge eggye-aha-ñara. Ñane wá, sevse.

³⁷ Amá edda una tsantetsa Dadaamiya am fáya na wá, ñane sevka vuwa-aara ðekideki.

³⁸⁻³⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, shagera ba kwá cena názena ñá ankwá ndakurndá na: Dadaamiya á de yakuraarye haypa-aha á kure wá, sey adába Yaisu. Ma ware keni má fetarfa edda-aara á ba áte ñane wá, Dadaamiya á vanteva jirire. Una názu dzegwánka *tawraita magaterán ge emnde.

⁴⁰ Faufa hyema ba shagera geni a gevka názena ta ndahanaa nabi-aha na áte kure.

⁴¹ Adába a ba wakita á Dadaamiya:

Cenaucena kure emnde na kwá ankwá á epsawa elva á Dadaamiya na, dawemda am mága najipu, geni keðakurkedfire. Adába yá de maga názena, ma tá palakurá sera-aara keni, kwá de cenánka ðekideki na am zamane á kure.»

⁴² Tá degáshe am mashidi ñanna tara Paul antara Barnabas wá, ta naba ndavaterndáva geni a sarsawa zlafe adaliye am maka na á de sawa na keni vaci puwansepuwe, geni tá se vaterte va zlafe adaliye waazu ñanna.

⁴³ Am sarte na tá ankwá kya emnde baðemme, kwakya Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele na ta dema an de am nadina á Yahudiya-aha na, ta dába tara Paul zlafe adaliye. Daaci tara Paul tá an Barnabas ta vaterte sera á elva-aha kwakya, ta faterem ndzedfa am vuwa kwakya geni a gazlarka ðekideki, a tsaraatse á ba áte ñgurna na ni a magaternaa Yaakadada.

⁴⁴ Samsa vaci puwansepuwe, saremsa emnde ba kwakya ba seke jarauka am bere ðekideki, baðemme ta se cena ba waazu.

⁴⁵ Ba ta naa dikele á emnde na Yahudiya-aha wá, ta naba fantau ge shelha am ervaunðe-aatare áte emnde ñanna. Daaci ba elva na ankwá á ndahaná Paul na keni, ta maganaa gajawe, ta zlazlese antara ba ire-aara.

⁴⁶ Tara Paul antara Barnabas ta naba sherse ice, a ba itare tá elvan ge itare: «Zlaya geni nǎ sakurán ge kure emtsaadé zunǎwe elva á Dadaamiya, amá kwa yanaa ba kure tsawe wá, ñere zlalañerzlala á deza emnde a jeba umele. Emtu mándzawe ázekure Dadaamiya anǎkwa á vakurte shifa anǎwaslire na emtu?

⁴⁷ Cenaucena názu á ndahaná wakita á Dadaamiya; a fanjeraara Yaakadada: Ya fak geni ká maraterá parakkire-aaruwa ge larde-aha á duniya bademme, ká daterná ka elva a lya shifa, ma ge emnde na tá áme keni bademme.»

⁴⁸ Ba ta cenaa una ñanna emnde na ta Yahudiya-aha ka na wá, higa ge itare. Ta fantau ge gálá Yaakadada adaba elva-aara. Daaci bademme á emnde na ndza tá an dzera áza Dadaamiya ge sha shifa anǎwaslire na, garevge emnde a fetarfe.

⁴⁹ Daaci a hyemaa estuwa elva á Dadaamiya am larde ñanna.

⁵⁰ Amá duwa á Yahudiya-aha wá, ta de tsante ervaunǎde á male-aha á berni ñanna, antara ñwasha ngangaha na daremda am nadina á Yahudiya-aha na bademme áte tara Paul antara Barnabas, ta shateru zladá kwakya, ta naba bakaterse am kwara-aatare.

⁵¹ Daaci ta naba papateraahé berbere á higa-aatare áte sera-aha-aatare, ta yateraa áte uksuwe, ta naba zlala-aatare á dem Ikauniya.

⁵² Amá emnde a fetarfe na tá am Antakiya ñanna wá, baaka lámbe-aatare, tá an naha an Shedekwe Cudedǎde, higa-aatare ba kela-aara.

14

Tara Paul antara Barnabas am Ikauniya

¹ Am sarte na daraada tara Paul antara Barnabas am Ikauniya, áhuwa keni duksa a de magava ba kalkale antara una ta maganaa am Antakiya. Duwa-aatare á dem *mashidi á Yahudiya-aha, ta de magaa waazu, Yahudiya-aha antara emnde na garevka Yahudiya-aha emnde kwakya fartarfe.

² Amá duwa á Yahudiya-aha na fartareka na wá, ta naba tsante ervaunǎde á emnde umele na itare keni zlabé fartareka na, geni a darateránda dágala ge tara Paul.

³ Amá keni hararaahére jipu am Ikauniya ñanna, ta kwaraterse elva a Yaakadada á ba an dzanǎzanǎjire ge emnde. Yaakadada keni a vaterteré hákuma, ta magaa nalaama-aha, antara najipu-aha gergere kwakya. A maraterse an una ñanna geni elva na tá anǎkwa á kwaratersá itare ge emnde áte ngurna-aara na wá, jirire bademme.

⁴ Daaci emnde a ekse tegarsetege gergere buwa. Emnde umele tá am dalbe á Yahudiya-aha, emnde umele keni tá am dalbe á emnde a bela.

⁵ Daaci Yahudiya-aha, antara male-aha-aatare, ira emnde na garevka Yahudiya-aha, bademme ta magaa niya-aatare ge ceba emnde buwa na ba dekidéki an nákwa.

⁶ Ba cenaráncena una ñanna, mazla-aara zhagade ge itare á dem Listira, antara Dairbe, ekse-aha ñanna am haha á Likauniya, antara ekse-aha umele na am kwara ñanna bademme.

⁷ Ta de fantau ge bálá labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu áhuwa.

Tara Paul antara Barnabas am Listira, antara Dairbe

⁸ Am Listira maa, ndza anǎkwa ura nguryekwe wá, á njá á ba am haha, áfaba an mátsá sera-aha-aara bademme. Ta yese ba estuwa, tsamka am zhegela dekidéki ge zlala, adaba ta yáná an mátsá ubiya ba estuwa.

⁹ Vacite umele maa, zhel ñanna anǎkwa cena waazu á Paul. Slebela ñanna a zharaa zhel ñanna wá, a naba diyeddiye ganakini anǎkwa fetarfe á zhel ñanna ge sha ire-aara.

¹⁰ Daaci a kante kwara-aara á dem zhegela slebela: «Tsetse, tsatse am zhegela,» a ba ñane á elvan ge ñane. Hattse a naba tsete ge zhel ñanna, anǎkwa á zlala.

¹¹ Naranna dikele á emnde na najipu ñanna, ta naba fu hula á ba an ndzedá, a ba itare an elva a ekse ñanna, amaana elva a Likauniya: Dadaamiya-aha nyairevnye emnde, náwa itare saremsa ásezenjere!

¹² Barnabas ta danaan an dadaamiya-aatare Jaiwus, Paul ñane ta dahanaa an dadaamiya-aatare *Hairmais adaba ñane edda á ndáhá elva.

¹³ Hele-aatare ñanna tá dahaná an Jaiwus na wá, ta nderanaa bere áte iga a ekse. Male á hele ñanna tá dahaná an Jaiwus na, a naba saa dalau-aha tá an cadá an ugbene-aha jili gergere, daaci a se tsateraahé áte we á bere á hele ñanna. Male á hele, antara emnde bademme wayarwáyá tá cebaterá dalau-aha an cadá na ge tara Paul antara Barnabas.

¹⁴ De cenaráncena una ñanna emnde a bela na, ta naba dzadzaa zane áte vuwa-aatare, ta duhé á dem dágave-aatare á ba an zhagade, ta kante kwara, a ba itare tá elvan ge itare:

¹⁵ «Ija baa ba kure dawalaa na: Kwá magán ge uwe jeba una? Ábi ñere ña emndimagwaha ba seke kure. Ñere ña sakuraa labáre á higa geni kwa yánya hele-aha ñanna, ađaba baaka nampire-aara. Lyauvalya elva á Dadaamiya á jirire na á fá shifa am ura na. Ñane wá, a nderanaa ñane samaya, antara haha, antara yawe-aha bademme, ira názu am huđe á duksa-aha ñanna bademme.

¹⁶ Werre wá, Dadaamiya a yaa emnde bademme, ma emnde-ara keni ndza tá d'aba ba unjule-aatare.

¹⁷ Ba werre ñanna keni wá, Dadaamiya ndza anjwa á maraterse ire-aara ge emnde an slera á maggwire na anjwa á maganá ñane. Anjwa á hyakurá yawe á sá am samaya, á vakurte slak-slakire geni kwá sanaasa duksa-aha á kure an sarte-aara, anjwa á zakuru náza za, á vakurte higa am ervaunđe, bademme ba Dadaamiya.»

¹⁸ Waazu ñanna bademme demda tsa am hyema-aatare, aley ta piyaterante ba zlahhe ge kyula emnde a bela na.

¹⁹ Am iga-aara maa, ta sem ge Yahudiya-aha á sa am Antakiya am haha á Pisidiya, antara á sa am ekse á Ikauniya, ta se tsanta itare ervaunđe á emnde bademme áte Paul. Daaci emnde bademme ta naba gwarhe ge Paul ge dzaganá an nákwá, ta tedese á dem iga á ekse, ta kurken emtsamtsa.

²⁰ Amá de jarammejáhá emnde a fetarfe arge ñane wá, a naba tsetehe, ta dema am huđe á ekse antara ba ñane. Makuralla-aara ta naba zlala-aatare antara Barnabas á dem Dairbe.

Tara Paul antara Barnabas eptsareptsá á sem Antakiya am Pisidiya

²¹ Tara Paul antara Barnabas magarnaamaga waazu á labáre á higa, elva a Yaisu am ekse á Dairbe, emnde kwakya fartarfe. Am iga-aara maa, ta eptsehe á sem ekse á Listira, antara Ikauniya, lauktu saraasa á sem Antakiya am Pisidiya.

²² Ta se faterem ndzeđa am vuwa kwakya ge emnde a fetarfe am ekse-aha ñanna. A ba itare tá elvan ge emnde a fetarfe: Sey mi bashubáshe zladá-aha kwakya emtsaade, lauktu mi demda á dem zlanna á Dadaamiya.

²³ Bademme a ekse na ta dema itare, ta de shaa emnde a fetarfe, lauktu tá zlalá wá, tá dzeraterá emnde a sawari á ba am dágave-aatare ñanna, tá tsufa ndera, tá magaterar maduwa ge emnde ñanna, daaci tá yaterya am erva a Yaakadada na ta fetaara itare áte ñane na, itare tá zlalá-aatare.

²⁴ Ta degashe praatte am haha á Pisidiya, tá magán ba estuwa, daraada á dem haha á Pamfiliya.

²⁵ Ta de ndaterhe elva á Dadaamiya ge emnde am ekse á Pairge, daaci kwaye ta zlala á dem Ataliya.

²⁶ Tsante áhuwa wá, ta zlalá an paare á yawe á dem Antakiya. Ekse ñanna wá, ekse na ndza ta yateraa am erva a Yaakadada, geni á magaterá ñgurna á mága slera na a fateraara ñane na. Slera ñanna una magarnaamaga, saraasa na.

²⁷ Saraasa am Antakiya maa, ta se jemaa emnde a fetarfe, ta ndaterhe názena a maganaa Dadaamiya an itare bademme, antara baráma na a weratertaa Dadaamiya ge emnde a jeba umele, ganakini itare keni a fartarfe áte Yaisu.

²⁸ Njarinja áhuwa ñanna, hararaaháre jipu áza emnde a fetarfe.

15

Jáháva yaikke am Urusaliima

¹ Ta duhe ge emnde umele á da am Yahudiya ta dem Antakiya, ta de kwaraterse elva na ge emnde a fetarfe na tá áhuwa. A ba itare tá elvan ge itare: «Máki dakuremka am shedekwe áte una a ndaanaa *tawraitá á Muusa wá, kure kwá taa enjleska d'ekid'eki.»

² Amá eksararka tara Paul antara Barnabas tsáha ñanna d'ekid'eki. Daaci njaanja gajawe yaikke am dágave-aatare arge elva ñanna. Am iga-aara maa, itare bademme ta dema am sawari palle, geni a darduwa tara Paul antara Barnabas, ira emnde umele á dem Urusaliima a de ndarndáhá elva ñanna antara emnde a bela, ira emnde a sawari á aiklaisiya áhuwa.

³ Daaci ta belateraa estuwa emnde a fetarfe. Am shula-aatare maa, ta kyaa ba huđe á Finikiya, antara huđe á *Samariya praatte, tá anjwa á ndaater ge emnde a fetarfe átira zlala, geni emnde a jeba umele keni fartarfe áte Dadaamiya. Una ñanna a vaterite higa ge emnde a fetarfe bademme.

⁴ Daraada am Urusaliima, lyaratervaalya emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, ira emnde a fetarfe bademme. Daaci tara Paul ta fantau ge ndaater názu a maganaa Dadaamiya an itare bademme.

⁵ Amá ta tsetehe ge Yahudiya-aha umele, ta emnde á *Farisa-aha, fartarfe tsa, amá a ba itare: Emnde a fetarfe na garevka Yahudiya-aha na wá, sey tá puwaterpuwa baðemme á dem sheðekwe, tá ndaaterndáhá sey tá ðaba *tawrait a Muusa.

⁶ Jarammeja emnde a ðela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, itare ta njar ge ndáhá elva ñanna zlahe áðaliye.

⁷ Shekwaraashekwa arge elva ñanna, am iga-aara a tsete ge Piye, a ba ñane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Ba kure kení diyakurdiya ganakini Dadaamiya a eksise vateneka ge daterá labáre á higa ge emnde a jeba umele, geni itare kení a cenarvaacena, a fartarfe.

⁸ Am Dadaamiya ñane diyaadiya ervaunðe á emnde, a naba vaterte Sheðekwe Cudeðe ba seke una a vamite ge miya na wá, ba ganakini lyatervaalyire.

⁹ Ñane magaaka gergerire ðekideki am dágame á miya antara itare, a baraterse ervaunðe aðaba fartarfe.

¹⁰ Labára kure kwá faterar gwatame á *tawrait na kwaye am eggye-aha a miya, sem zamane á miya kení, ba palle á ura a dzegwándzegwa baaka na? Kwá tataya názu am huðe á Dadaamiya emtu?

¹¹ Ba miya kení am salikataliya na wá, famitarfe áte Yaakadada Yaisu, geni a lyamisaa á ba aðaba ñurna-aara ba seke itare.»

¹² Emnde am jáháva baðemme ðaruðe tseriye, ta cená ba tara Paul antara Barnabas mazla-aara, tá ndaater nalaama-aha, antara najipu-aha na a maganaa Dadaamiya á kya erva an itare am dágame á emnde a jeba umele.

¹³ Zlarnaazle itare elva-aatare baðemme, a eksante elva Yakuba, a ba ñane á elvan ge emnde: «Cenaucena egdzar mama-aha-aaruwa:

¹⁴ Náwa mi cenáncena a ndaamindáhá Simaun baðemme, ganakini Dadaamiya ankwá á fateru hyema ge emnde na garevka Yahudiya-aha kwaye am fantaufe á fetarfire, a dzeresaa ba ñane emnde na, geni tá de gev emnde-aara.

¹⁵ Elva ñanna wá, tá zlááva antara elva-aha na ndza ta ndanaa nabi-aha na. Aðaba a ba wakita á Dadaamiya:

¹⁶ Am iga á una ñanna wá, watse yá sawa, a ba Yaakadada. Yá se tsatsanaatsatse lákwá á há á *Dawuda na baðemme. Ma haraare badza-aara kení, yá se tsatsanaatsatse baðemme,

¹⁷ lauktu emnde umele tá de shantaushe ge tate á Yaakadada, ba estuwa ge emnde a larde-aha umele na a ðatersaa ñane am duniya baðemme.

¹⁸ Kwaya ñane názu a ndanaa Yaakadada, edda una a sansaa ñane vateneka duksa-aha ñanna.»

¹⁹ Daaci a eksante elva-aara áðaliye Yakuba, a ba ñane: «Áte ya wá, magaumika názena ni watse á vaterte shunñula ge emnde a jeba umele na ta sem sera á Dadaamiya.

²⁰ Amá mi puwatertepuwa nalmesheri, mi ndaaterndáhá a zarka hyuwa na ta icanante ge hele, una ñanna harám; a magarka gwardzire, a zarka uzhe, antara ma hyuwa-ara kení má icaaka.

²¹ Aðaba kwaye am zamane-aha na dedde na emnde tá ankwá á ðálá waazu am *tawrait a Muusa am ekse-aha gergere, tá ankwá enndáhá ba kelaa vaci puwansepuwe.»

Nalmesheri na ta belanaa aiklaisiya-aha á Urusaliima á dem Antakiya

²² Am iga á una ñanna maa, emnde a ðela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, ira emnde a fetarfe baðemme, njarantenja ganakini tá dzeresedzere emnde am dágame-aatare, tá jatermaare antara tara Paul tá an Barnabas, tá ðelaterá á dem Antakiya. Daaci ta dzerese tara Yahuda Barsabam antara Silas. Bukerðe-aatare ta ba emnde na tá an dárádza áza emnde a fetarfe baðemme.

²³ Daaci ta puwete nalmesheri na, ta ðelaterðela an ñane. A ba itare am nalmesheri ñanna:

«Wakita na ña puwetaa ba ñere emnde a ðela, antara emnde a sawari á aiklaisiya, ña egdzar mama-aha a kure, ña ankwá á gaktur use á ñere ge kure emnde a fetarfe na kwá am Antakiya, am Síriya, antara am Silikiya.

²⁴ Cenañeráncena ganakini de sharakursha emnde á ñere umele, ta de fakurma am dzámá ire, antara shunñula an elva-aha-aatare, amá ñere wá, baaka we á ñere am huðe-aara ta duwa ba itare.

²⁵ Aðaba una ñanna, náwa ña dzerese emnde na ña diyatersaa ñere áte ye á ñere palle, tá ankwá duwa antara tara Paul tá an Barnabas áðeze kure.

²⁶ Ba tara Paul antara Barnabas na ta yá shifa-aatare baðemme ge mága slera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na.

²⁷ Kwaye njá belá tara Yahuda antara Silas ádeze kure, tá de palakurnaapálá itare názena nja puwetaa am nalmesheri á ñere, we-aatare una, we á kure kení una.

²⁸ Namaari á Shefekwe Cudefde, antara ñere wá, njanerantenja ganakini njá fakurarka duksa umele, hyaahya ba una náwa ñane na; adaba degdega ba ñane:

²⁹ Kure wá, zauka hyuwa na má ta icante ge mága hele, zauka uzhe, zauka hyuwa na má icaranteka an ica na, magauka gwardzire kení. Má tsufakurtetsufa ire á kure am una-aha ñanna wá, magakurnaamaga duksa shagera. Á jámimá shifa!»

³⁰ Daaci ta vaterte nalmesheri na ge emnde na ta dzeratersaa itare na, ta faterte áte baráma á Antakiya. Daraada áhuwa maa, ta de jemaa emnde a fetarfe bademme, ta vaterte nalmesheri ñanna.

³¹ Am sarte na ndarsendáhe nalmesheri ñanna, elva ñanna zlavanaazlava ervaunfde-aatare, a faterem ndzedfa kwakya am vuwa.

³² Tara Yahuda antara Silas ta kwaraterse elva kwakya, adaba itare an ire-aatare kení ta nabi-aha. Farateremfa ndzedfa, antara midalire kwakya am vuwa.

³³ Daaci hararaare cekwa áhuwa. Am sarte na tá sa maa, ta puwatersehe ge egdzar mama-aha-aatare emnde a fetarfe, ta yekateru mága shula an hairire áseza emnde na ta belaterbela na. ((

³⁴ Amá á njá áhuwa á ba Silas.))

³⁵ Tara Paul antara Barnabas wá, hararaare am Antakiya ñanna. Itare antara emnde umele ta ba kwakya ta kwaraterse elva a Yaakadada ge emnde, ta magaa waazu baaka zlakte-aara.

Tegava á tara Paul antara Barnabas

³⁶ Haraare cekwaangudi wá, a ba Paul á elvan ge Barnabas: «Eptsamiptsa á dem eksa-aha na mi balese elva á Yaakadada am hude-aara na, mí de zhárá egdzar mama-aha a miya ma ta estara kení.»

³⁷ Ane, a ba Barnabas, amá ñane wá, á kátá á dabaterdába Yuhanna Markus kení.

³⁸ Una ñanna eksaaka ire á Paul, adaba ndza yaterya dawale ñanna am Pamfiliya, zланаaka slera ñanna antara itare.

³⁹ Daaci jammeka elva-aatare. Adaba una ñanna ta naba tegava áhuwa. Barnabas a eksante Markus ñanna antara ñane, ta dema am paare á yawe, kwaye ta zlala á dem Kiprus.

⁴⁰ Paul wá, ñane a eksese Silas. Emnde a fetarfe ta yateraa am erva á Yaakadada an maduwa, ganakini á magaternaamaga ngurna ge mága slera-aara, lauktu ta zlala.

⁴¹ Itare kení ta de kyá hufe á Siriya, antara hufe á Silikiya praatte, ta de faterem ndzedfa am vuwa ge emnde a fetarfe áhuwa.

16

Tara Paul ta ekseta Timaute ge ja d'aba kerde

¹ Daaci daraada tara Paul am Dairbe, antara am Listira, ta de bera ura fetarfe umele áhuwa, zhera-aara Timaute, emmenjara mukse Yahudiya slefetarfe. Amá eddenjara wá, ura Yunaniñkau.

² Bademme á emnde a fetarfe na tá am Listira, antara Ikauniya, tá zleba ba ñane.

³ Paul á kátá eksante Timaute ñanna am dagave-aatare tá ja d'aba kerde. Daaci a eksante, amá a ñelema am shedekwe emtsaade, adaba ice á Yahudiya-aha. Adaba Yahudiya-aha na tá am ekse-aha ñanna bademme diyardiya ganakini Timaute egdza a zhel Yunaniñkau.

⁴ Daaci bademme a ekse na má ta demá itare, tá anjwa á ndaater elva na ta tsanaa emnde a bela, antara emnde a sawari á aiklaisiya á Urusaliima na, ganakini itare kení a magarmága fesarfere áte elva ñanna.

⁵ Adaba una ñanna, emnde a fetarfe bademme sharánsha ndzedfa, ma emnde na tá áme kení ba kelaaazare tá far ba sága.

Paul shansha wahayu am Terauwas

⁶ Am iga a una ñanna maa, tara Paul tá kátá de ñálá elva á Dadaamiya am haha á Aziya wá, a naba piyaterterte ge Shedekwe Cudefde. Adaba una ñanna, kwaye ta cikante á dem Firigiya, antara Galatiya.

⁷ Tsante áhuwa, tá kátá dem haha á Bitiniya. Ba daraada átevge Miziya wá, dawmbarka á ba Shedekwe á Yaisu.

⁸ Daaci ta desa am Miziya ñanna praatte, kwaye ta dem Terauwas áte we á háye yaikke.

⁹ An vayiya wá, shansha wáháyu Paul. Á zhárá ba zhel Makiduniya á tse, a ba zhel ñanna á elvan ge ñane: Tásle á ña sawa ásehuna, sawa melañerumele am Makiduniya.

¹⁰ Am iga a wáháyu ñanna wá, ña magaa niya ba watsewatse ge dem Makiduniya ñanna, adába diyañerdiya ganakini ba jirire á d'ahánerá ba Dadaamiya ge daterá labáre á higa ge emnde na tá am haha ñanna.

Lidiya fetarfe áte Yaakadada am Filipi

¹¹ Daaci ba tse á ñere am Terauwas, ña demá am paare, kwaye ña de tsekwa am haha á Samautaras am dágave á haye. Makuralla-aara ña tsetehe, ña de tsekwa am ekse á Niyapauli.

¹² Tsante áhuwa wá, ña de tsekwa á ba am Filipi, berni am dalbe á zuññwire am haha á Makiduniya. Una ñanna berni na tá kwaraná emnde a Rauma kwakya-aara am haha á Makiduniya bademme. Harañeraaháre jipu am ekse ñanna.

¹³ An vaci puwansepuwe maa, ba zláálá á ñere á dete iga a ekse, á dete we á guwa. Adaba ñá an tama ganakini watse ñá de shá tate na tá maga maduwa Yahudiya-aha átekwa. Ba jirire wá, ña de bera jarammeje ñwasha-aha-aatare. Ña njehe ázetare, daaci ña vaterter egdza elva.

¹⁴ Ankwa palle á ñwasha ñanna zhera-aara Lidiya, mukse ñanna á tsakala baukta kyanñe zlazláda gane-aara, kwaye a sawa á sá am Tiyatira. Ñane demda am nadina á Yahudiya-aha. Daaci a fantau ge cena elva na ankwa á ndaaná Paul na, Yaakadada a vante enkale geni a cenvaacena ba shagera, a lyevaalya.

¹⁵ Am iga-aara maa, ta maganaa baptisma, ñane antara emnde na tá am huđe á há-aatare bademme. Daaci a d'añerte á dem mbá-aara, a ba ñane: «Máki ba jirire ganeve slefetare áte Yaakadada am ice á kure wá, sawmbare á se mbá-aaruwa.» A fanjarhe ganakini sey ñá daada á dem mba-aara.

Tara Paul antara Silas tá am danggay

¹⁶ Vacite umele ñá áte baráma a dem tate á ñála Dadaamiya wá, ña naba ja ire antara mukse kwatena, an jini am ñane, amá jini-aara ñanna ankwá á baná názena watse á magava á katafke na. Daaci mukse ñanna ankwá á saterá nalmane kwakya ge dada-aha-aara.

¹⁷ A njanermá am iga mukse ñanna wá, á d'abanerá an hula, á baterán ge emnde, a ba ñane: «Náwa emnde na wá, ta emnde a slera á Dadaamiya na Slekse ba ñane palle na, ta se fákuraa áte baráma na watse kwá lyelya shifa á kure átekwa na.»

¹⁸ Ma háre wanyara keni á magán ba estuwa. Vacite umele naatenáha am ervaunñe á Paul, a eptsavte á deza mukse ñanna, a ba ñane á elvan ge jini na am ñane na: «Yá ndaaka an zhera á Yaisu *Almasiihu, dedde am mukse na!» Kerten a naba desehe ge jini na am mukse na.

¹⁹ Naránna dada-aha á kwatena ñanna ganakini tá shánka duksa áte ñane mazla-aara wá, ta naba ebzaterar ge tara Paul antara Silas á ba am dágave á nalga á emnde, ta tadaterá á deza male-aha á duniya.

²⁰ Emnde a hákuma ñanna wá, ta emnde a Rauma. Ta daterhe á dezetare, a ba itare tá elvan ge itare: «Náwa emnde na itare ta Yahudiya-aha, tá se weshamiya ekse ge miya.

²¹ Tá se kwaranerse mága duksa na a piyetaa shairiya á miya emnde a Rauma. Njá dzegwánka ñere d'ába náde-aatare ge itare.»

²² Bademme a nalga na ta gwaterar ba ge tara Paul antara Silas. Male-aha á duniya ta dzadzaa zane áte vuwa-aatare. Ta bántsa itare: A zarateruze an ja ba shagera.

²³ Zarateruze an ja, ta daterhe á dem bere á danggay, a ba itare tá elvan ge sle-ufa danggay-aha: Ngwadateraanngwada ba shagera.

²⁴ Ba a cenaa una ñanna sle-ufa danggay, a daterhe á ba á dem huđe-aara am danggay ñanna, a de puwaterem sera am degelambuni.

²⁵ Á maga huđe á vayiya wá, tara Paul, antara Silas tá ankwá á maga maduwa, tá bela láhe, tá galá Dadaamiya. Danggay-aha-aatare tá ankwá á eccena.

²⁶ Cekwaanñudí wá, njaanja gejava á haha yaikke, antara ba ekte á bere á danggay gajaptegeja ba njárnare. Kerten an wárá bere á danggay bademme, tsavaytsavaye na áte erva á danggay-aha palaapala bademme.

²⁷ Ba tsetse á sle-ufa danggay-aha na am háre wá, á zhárá ba we á bere-aha á danggay an wárá bademme. Ñane a kurken baaka zhagadarzhagade danggay-aha. A naba tedese masalam-aara am bere, á kátá já ire-aara.

²⁸ Amá a kante kwárá an ndzedá-aara bademme Paul, a ba ñane á elvan ge ñane: «Jeka ira á ña ba dey, ñere ñá ankwá bademme.»

²⁹ Daaci sle-ufa danggay-aha ñanna ankwá á tataya kárá, zhagade-aara á dem huđe á danggay, a de mbedehe am sera á tara Paul antara Silas, á gyagya vuwa-aara bademme.

³⁰ Daaci a sanse tara Paul á segáshe, a ba ñane á elvan ge itare: «Yá maga uwe kina dawalaa, lauktu yá lyelye shifa-aaruwa?»

³¹ Ta ñwanante, a ba itare: «Fetarfe áte Yaakadada Yaisu, ká lyelye shifa á ña, antara huđe á há á ña bađemme.»

³² Ta magateraa waazu elva á Yaakadada, antara emnde na tá am huđe á há-aara bađemme.

³³ Á ba an yayiya ñanna, sle-ufa danggay-aha ñanna a sanse tara Paul á segáshe, a barateraa wige-aha á tate a ja na. Ba watsewatse ta naba maganaa baptisma, ta magaternaahe ge emnde na tá am huđe á há-aara keni bađemme.

³⁴ A dálá antara tara Paul á de mba-aara, a de vaterte náza za. Ñane, antara emnde-aara bađemme tá ankwá á higa, adaba fartarfe áte Dadaamiya.

³⁵ Weraawera ekse wá, male-aha á emnde a Rauma ta belaa sawji-aha á deza sle-ufa danggay-aha, geni a yaterya emnde na áwayá na.

³⁶ Duwa á sle-ufa danggay-aha á deza tara Paul, a ba ñane á elvan ge itare: «Náwa male-aha ta belaa emnde geni yá belakuraabelá. Sawesse, zlauzlálá á ba an hairire.»

³⁷ Amá a ba Paul á elvan ge sawji-aha ñanna ta belateraa male-aha na: «Iyau, ta zanjeruhe an ja ba dey áte ice á emnde bađemme, ñere keni ña ba Rauma-aha miyenne wá, daaci ba shairiya á ñere keni baaka, tá puwájerá an ila? Una wá, á taa gevka đekideki. A sarsawa ba itare an ire-aatare, tá se puwájerapuwá.»

³⁸ Daaci sawji-aha na ta de mbedateru elva á tara Paul, antara Silas ge male-aha na. Ba cenarácena ganakini tara Paul keni ta Rauma-aha na wá, gazlaraagazla jipu.

³⁹ Adaba una ñanna, ta tsetehe á ba an sera-aatare, ta duhe ádeza tara Paul, ta de slapala ire-aatare emtsaade, lauktu ta saterse. A ba itare tá elvan ge itare: «Taslawa á kure, dawedde am ekse á ñere.»

⁴⁰ Am sarte na saressa tara Paul antara Silas am danggay maa, ta zlala ba suuwe á dem mba á Lidiya emtsaade. Duwa-aatare, ta de bera egdzar mama-aha-aatare emnde a fetarfe, ta faterem ndzedá am vuwa, lauktu ta yateryá ta zlala.

17

Tara Paul antara Silas am Taisalauniki

¹ Ta desa am ekse á Amfipaulis, antara Appaulauniya praatte, lauktu ta dem Taisalauniki. Ankwá *mashidi á Yahudiya-aha am ekse ñanna.

² Am mbasmba vuwa-aara ge Paul, ma áme keni á magán ba estuwa, a dem mashidi ñanna. Maka keye ankwá á duwa ba kelaa vaci puwansepuwe, tá ankwá á ndaha elva a názu am wakita á Dadaamiya antara emnde na tá áhuwa.

³ Ankwá á palateraa maana-aara Paul, ankwá á ndaaterndáhá bađemme geni názu á ndaaná wakita wá, sey *Almasiihu á shushe zladá, á emtsemtsa, lauktu á tsetse am faya. Daaci a ba ñane á elvan ge itare: «Yaisu na yá ankwá á bakurá elva-aara na wá, ñane una Almasiihu.»

⁴ Emnde umele am itare lyarvaalya, ta đabete tara Paul, antara Silas. Yunaniñkau-aha na daremda am nadina á Yahudiya-aha na keni, kwakya lyarvaalya, ira ñwasha na ankwá dárádza-aatare na.

⁵ Amá Yahudiya-aha wá, jaterja shelha ba kwakya. Daaci ta de jemaá buđari-aha á sa am huđe á ekse, ta se tsante elva, emnde bađemme saresse am bere am huđe á ekse. Duwa-aatare bađemme wá, ta de tataya tara Paul, antara Silas am mba á ura umele zhera-aara Yasaun, ge tadaterá á deza male-aha á ekse áte ice á emnde bađemme.

⁶ Amá sharáterka tara Paul, antara Silas na, daaci ta tedese Yasaun na, antara emnde a fetarfe umele, ta daterá á deza male-aha á duniya. Ta de icaterar sera á ba an ká kwará áza male-aha na, a ba itare: «Emnde ñanna am duniya bađemme baaka tate na de wesharanteka itare elva am huđe-aara, náwa saremsa á sem larde á miya keni!»

⁷ Amá Yasaun a naba vaterte sleđe am mba-aara! Bađemme-aatare na itare đabarka shairiya-aha á Kaysariya, slekse yayikke na dekideki. Ta bántsa itare: Ankwá slekse umele zlađe ádalíye yayikke, zhera-aara Yaisu.»

⁸ Elva ñanna a tsante ervaunđe á male-aha, antara emnde a ekse bađemme.

⁹ Daaci male-aha á duniya ta hyaterar ge tara Yasaun, antara emnde a fetarfe umele bađemme, ganakini sey tá biyaabiya nalmane am ranna, lauktu tá zlála, dem sarte na má zlauzla elva, lauktu ta puwateraaha.

Tara Paul antara Silas tá am Bairiya

¹⁰ An yayiya wá, emnde a fetarfe ta danse tara Paul, antara Silas na á dem ekse á Bairiya. Daremda tara Paul am Bairiya maa, ta naba dem *mashidi á Yahudiya-aha.

¹¹ Shagera ba ervaunċe á Yahudiya-aha na tá am Bairiya na, arge Yahudiya-aha na tá am Taisalauniki. Itare Iyarvaalya elva na tá anċkwa á bateránba tara Paul na, dzamarka elva mándzawe đekidėki. Ba kelaa wera á ekse tá habaza ba názu am wakita á Dadaamiya, ge slaterá an waazu á Paul máki ba jirire.

¹² Kwakya ba emnde na fartarfe na am dágave-aatare. Nwasha-aha á Yunaniċkau-aha na tá an dárádza na, antara Yunaniċkau-aha umele, bađemme na fartarfe.

¹³ Amá de cenarácena Yahudiya-aha na tá am Taisalauniki geni Paul anċkwa á blál elva á Dadaamiya am Bairiya keni, ta naba sawhe, ta se fantau ge wesha elva, ta tsante ervaunċe á emnde.

¹⁴ Daaci emnde a fetarfe ta danse Paul á dete we á háye, amá tara Silas, antara Timaute wá, njarinja am Bairiya.

¹⁵ Emnde na ta daa Paul á dete we á háye na wá, ta zlálá ba kerde, ta daa puwane á dem Ataina. Daaci itare ta naba eptsaaatare á sem Bairiya. Ta sawa an elva a Paul, ta se mbefateru ge tara Silas antara Timaute. A ba ģane á elvan ge itare: «Sawmbare berawibera ba watsewatse máki á gevge.»

Waazu á Paul am berni á Ataina

¹⁶ Am sarte na Paul anċkwa á ufa tara Silas, antara Timaute am Ataina na wá, wantewa ervaunċe-aara ba kwakya ađaba kwakyire á hele-aha na an cepa am ekse ģanna.

¹⁷ Ađaba una ģanna, anċkwa á ndaha elva ģanna antara Yahudiya-aha, ira emnde a jeba umele na ta dema am nadina á Yahudiya-aha na am mashidi-aatare. Ma a shá ba emnde-ara keni, ma ta jamme áme emnde keni, á de ndaater ba una ģanna ba kelaaazare.

¹⁸ Tá anċkwa emnde a nadina umele tá đahaná an Aipikauri, umele zlađe adaliye tá đahaná an Sitauykau, male-aha-aatare keni tá se maganaa gajawe kwakya ge Paul. A ba emnde umele-aatare: Á ndaha uwe kina slenara na? A ba emnde umele-aatare zlađe ádaliye: Á ndaha elva á dadaamiya-aha na ta jesaare anċwaslire na. Ta de ndáhá una na wá, ađaba Paul anċkwa á ndaater waazu á elva a Yaisu, antara tse á emnde am faya.

¹⁹ Ađaba una ģanna, ta daa Paul á de katafke á zlamáha áte egdza wa-aatare umele anċkwa tá đahá an Ariyaupagus. Tate ģanna wá, tate á kyá shairiya-aatare. A ba itare tá elvan ge ģane: «Ndaanċerndáhá jirire á tsáha á ģa na ka shanaa ka anċwaslire.

²⁰ Ađaba názu ģa anċkwa á cenáná ázeģa na ģa wayve-aha-aara, ndza cenarċeránka đekidėki. Amá wá, ģa kátá diyeddiye.»

²¹ Emnde a Ataina, antara wayve-aha-aatare bađemme wá, itare ta emnde a wáyá cena elva-aha na a jesaara anċwaslire. Ba tá sá una, tá sá una, tá vaha deppe á ba arge elva.

²² Daaci a tsahe ge Paul áte Ariyaupagus-aatare ģanna, a ba ģane á elvan ge itare: «Ekkure emnde a Ataina, ya náanna wáva á kure bađemme ge mága nadina á kure.

²³ Ađaba am sarte na yá anċkwa já đaba am ekse á kure, ya náanna tate-aha á mága nadina á kure bađemme. Ya náanna áte tate á ica sadake á kure umele, kwa puwetepuwa, a ba kure: Una wá, náza a dadaamiya na zlađe diyarka emnde na. Daaci Dadaamiya na ni zlađe diyakurka tsa, amá kwá anċkwa eđđába na wá, yá ndaakur elva á Dadaamiya ģanna.

²⁴ Anċkwa Dadaamiya a jirire, ba ģane edda una a nderaa duniya, antara názu am huđe-aara bađemme; ba ģane una Yaakadada á samaya, antara haha, ģane á njeka am bere-aha na tá nderaná emndimagwaha.

²⁵ Tatayaaka ģane ma uwe keni áza emndimagwaha đekidėki. Ađaba á vaterá ba ģane duksa ge emndimagwaha, á vaterre shifa, antara duksa bađemme.

²⁶ Emnde na tá am duniya bađemme a nderateraa ba ģane, a saterse á ba am ura palle, a njateraa ba ģane áte haha na. Lauktu á nderá ba emnde ģanna keni, kertenċ ndza an đatsa sleđe-aha-aatare, antara zamane-aha-aatare bađemme ázeģara.

²⁷ Dadaamiya a nderaa emnde wá, ba geni emnde ģanna bađemme, tá puwantá erva ba ge ģane palle, ámbane watse tá shansha. Ge jirire wá, Dadaamiya ba herzhe an miya bađemme.

²⁸ Ađaba anċkwa puwartepuwa am wakita-aara, a ba ģane: Mi shaa shifa ađaba ģane, gamiyeve emnde ađaba ģane, má anċkwa puwa shifa ađaba ģane. Shagera názena ta ndasaa emnde á kure umele am láhe-aatare na. Ta bántsa itare: Nċere keni ģa ba egdzara-aara.

²⁹ «Máki mi egdzara-aara wá, slaslaumika đekidėki mázla-aara ganakini Eddemiya Dadaamiya seke dindar, antara lipela, bi seke nákwá. Ađaba duksa-aha ģanna bađemme, tá tsatsaná ba emndimagwaha an enċkale-aatare, daaci tá ganve hele.

³⁰ Haypa-aha na ndza ta maganaa emnde werre wá, Dadaamiya á ñeka am erwañde, adaba am sarte ñanna ndza diyarka. Amá kina wá, ankwá á dáhá emnde bademme geni a yarányá haypa-aha-aatare, a magarmága tuba ázeñara.

³¹ Adaba kerteñ faafa kwaskwe na ni watse á de kyá shairiya á duniya bademme átekwa na. A eksese edda una ni watse á de kyaná ñane shairiya ñanna á ba an jirire, a tsante edda-aara ñanna am fáyá, ganakini a diyareddiye emnde bademme.»

³² Am sarte na ni Paul ankwá á ndaater elva a tse am fáyá na wá, emnde umele-aatare ta naba puwar dzáká. Amá á ba emnde umele: «Wayañerwáyá ká ndaanerndáhá zlañe ádaliye vacite umele keni.»

³³ Daaci a naba sesehe ge Paul am dagave-aatare, a zlañe.

³⁴ Amá wá, tá ankwá emnde na ni ta dabete Paul, de fartarfe. Emnde ñanna wá, tara Diyaunisiyus, ñane palle á emnde a kyá shairiya áte Ariyaupagus, antara mukse umele zhara-aara Damaris, ira emnde umele.

18

Waazu á Paul am Kaurintus

¹ Am iga-aara maa, a tsete ge Paul am Ataina, kwaye a zlalá á dem Kaurintus.

² Ta de puwa ba já ire antara zhel Yahudiya umele zhara-aara Akilas, ta yanaa am hahá á Pauntus. Ñane keni zlañe ba unñule a sá-aatare á sa am hahá á Italiya tá antara mukse-aara Piriskila. Adaba a bántsa male á larde á Rauma, zhara-aara Kalawdiyus: A nanánka Yahudiya-aha am hahá á Rauma ñekideki. Am iga a já ire-aatare ñanna maa, a duhe ge Paul á dezatare,

³ a de berater tá ankwá á maga ba saniya na á maganá ñane. A diya ba njá antara itare, ta magaa slera-aatare átirpalle. Amaana: Bere-aha á kacakaca.

⁴ Ba kelaa vaci puwansepuwe, Paul á shateru ba labáre á higa ge Yahudiya-aha, antara Yunaniñkau-aha na tá am nadina á Yahudiya-aha na, geni itare keni a fartarfe.

⁵ Amá am sarte na daraada tara Silas, antara Timaute á dem Makiduniya wá, Paul magaaka slera umele mázla-aara, a yaa sarte-aara bademme ba ge díalá waazu, ankwá á ndaaterndáhá jirire-aara bademme ge Yahudiya-aha, ganakini ba Yaisu una *Almasiihu.

⁶ Amá Yahudiya-aha liyarka elva-aara, ta zlazlese antara ba ire-aara keni. Adaba una ñanna, Paul a naba hyadaa erwa-aara áte itare, a ba ñane: «Máki keñakurkeña watse kwá diyeddiya ba kure, á shiyaka ya mazla-aara. Kina wá, yá zlalá á deza emnde a jeba umele.»

⁷ A yateraa estuwa Paul, a zlalá á de tataya bere á mága waazu-aara am mba á ura umele zhara-aara Titus Yustus, ñane am nadina á Yahudiya-aha, há-aara ba herzhe an *mashidi á Yahudiya-aha ñanna.

⁸ Kirispus, ñane *liman na á maga slera am mashidi ñanna, ñane antara huñe á há-aara bademme fartarfe. Emnde a Kaurintus na cenarácena waazu á Paul na, itare keni kwakya fartarfe, magarateraamaga baptisma.

⁹ Vacite umele an vayiya wá, Paul a naba shaa wahayu. A ba Yaakadada á elvan ge ñane: «A wanka lyáwá ñekideki! Emmága slera á ña, ñuka ñekideki, naba ndaaterndaha.

¹⁰ Baaka ura á de fá erwa áte ka ñekideki, adaba iya yá ankwá antara ka. Emmága slera, adaba kwakya emnde na tá átuge iya am ekse na.»

¹¹ Paul a magaa sakanderi an kyalma am Kaurintus, ankwá á kwaraterse elva á Dadaamiya ge emnde.

¹² Am zamane á sleksu Galiyau ta fanaa emnde a Rauma, ñane slekse yaikke am kwara á Akaya bademme wá, Yahudiya-aha ta naba gwarhe ge Paul, ta daná á dem shairiya.

¹³ A ba itare tá elvan ge sleksu Galiyau: Náwa zhel na ankwá á kwaraterse njála Dadaamiya ge emnde, amá gergere antara una am *tawraitá.

¹⁴ Paul keni á kátá ndaha elva, a naba cuvaa ge slekse unñuwe, a ba ñane á elvan ge Yahudiya-aha ñanna: «Ma andze a magaa mandzawire, bi haypa umele yaikke wá, ma andze yá cenakurvaacena Yahudiya-aha-aaruwa.

¹⁵ Amá una ba gajawe á kure áte elva-aha, antara zhara-aha, ira tawraitá na wá, una ba elva á kure, kyaukya ba kure duksa á kure, iya yá kyeka shairiya á jeba á elva-aha ñanna.»

¹⁶ Daaci a naba ngyaterse á segashe am bere á shairiya.

¹⁷ Ba segashe-aatare wá, ta se ba dar ge Saustainais ba *liman á Yahudiya-aha-aatare tsa áte ice á emnde bademme, á ba am tate á shairiya ñanna. Amá baaka lámbe á sleksu Galiyau ñekideki.

¹⁸ Á ba am iga á una ñanna keni, Paul haraare zlaḅe ádaliye kwakya áza emnde a fetarfe am Kaurintus, lauktu a yaterhe, a zlála. Daaci ta zlála antara tara Akilas, tá antara mukse-aara Piriskila, ta dem Kaiñkairiya. Paul a de sehese ire áhuwa, aḁaba ndza a maganaa *waada ge Dadaamiya. Tsante am ekse ñanna maa, ta dema am paare á yawe, ta zlála á dem Antakiya am haha á Siriya.

¹⁹ Daraada am Aifaisus wá, Paul a dem *mashidi á Yahudiya-aha, a de ndaha elva kwakya antara itare, áte názena am wakita á Dadaamiya.

²⁰ Ta ñála Paul kwakya áhuwa, ganakini a haraare ázetare, amá kwalevwale Paul.

²¹ Daaci a naba yaterhe, amá a ba ñane á elvan ge itare: «Má wayetewáyá Dadaamiya wá, watse yá epta zlaḅe ádaliye áseze kure.» Daaci tsanta am Aifaisus ñanna wá, Paul a yaa tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila áhuwa mazla-aara, ñane a dema am paare á yawe, a zlála á de katafke.

²² De tsekwaatsekwa Paul am Kaysariya, a zlála á ba á dem Urusaliima emtsaade, ge de gater use ge emnde a fetarfe, lauktu a dem Antakiya.

²³ Shekwaashekwa cekwaangudi maa, a tsetehe zlaḅe ádaliye, a de jem ḁaba praatte am huḁe á Galatiya, antara Firigiya, a de faterem ndzedá am vuwa kwakya ge emnde a fetarfe baḁemme.

Waazu á Apaulaus am Aifaisus, antara am Kaurintus

²⁴ Am sarte ñanna maa, samsa zhel Yahudiya umele á sawa am Alaikzandriya, á sem Aifaisus, zhera-aara Apaulaus. Ñane an hákuma á ndáha elva jipu, diyaadiya názu am wakita á Dadaamiya keni.

²⁵ Kwakya diya-aara áte baráma a Yaakadada, vuwa-aara wayaawáyá jipu ndáhá elva á Dadaamiya. Ankwa á kwaraterse elva ge emnde áte Yaisu á ba an unñjule-aara, amá wá, ñane a dise ba baptisma na ndza a maganaa Yuhanna.

²⁶ Daaci ankwá á maga waazu-aara ba estuwa an baakire á lyawa am *mashidi á Yahudiya-aha. Vacite umele cenarvaacena waazu-aara tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila, ta naba ḁante á dem mba-aatare, ta de palannahe zlaḅe ádaliye jirire á elva á Dadaamiya jauje ba ge una a disaa ñane.

²⁷ Am iga-aara maa, Apaulaus a magaa niya a dem Kaurintus am haha á Akaya. Emnde a fetarfe na tá am Aifaisus ta fanem ndzedá kwakya am vuwa, aḁaba ta puwaterte nalmesheri ge emnde a fetarfe na tá am Akaya, ta vante am erva ba ge ñane geni a lyarvaalya ba shagera am dáḁave-aatare. Daada-aara áhuwa maa, Dadaamiya a de maganaa ñurna, a de melateru kwakya ge emnde a fetarfe.

²⁸ Aḁaba a de ndaaterse wakita á Dadaamiya ge Yahudiya-aha, a palaternahe ba shagera ganakini ba Yaisu una *Almasiihu, a haslaterahe á katafke á emnde baḁemme, dzegwaránka ba wera we keni.

19

Waazu á Paul am Aifaisus

¹ Am sarte na Apaulaus ankwá am Kaurintus na wá, Paul a jem ḁaba am wa-aha á kwará ñanna praatte, kwaye a de tsekwe á dem Aifaisus. A de shaa emnde a fetarfe umele am Aifaisus ñanna,

² a ndavateruhe, a ba ñane á elvan ge itare: «Am sarte na ni fakurtarfe na, shakuránsha emtu Shedekwe Cuḁeḁe?» Ta ñwanante, a ba itare: «Ba ganakini ankwá Shedekwe Cuḁeḁe keni diyañerka ñere.»

³ A ba Paul á elvan ge itare: «Ndza ta magakuraa jeba á baptisma-ara kena?» A ba itare: «[Jere ña shaa baptisma na ndza a kwaratersaa Yuhanna ge emnde na.»

⁴ A ba Paul á elvan ge itare: «Baptisma á Yuhanna wá, náza á emnde na tá kátá mága tuba arge haypa-aha-aatare. Aḁaba a ba Yuhanna á elvan ge *Iserayiila-aha: Fawtarfe á ba áte edda una watse á sawa am iga-aaruwa na. Amaana: Yaisu.»

⁵ Cenarvaacena una ñanna, daaci ta lyevaa baptisma an zhera á Yaisu.

⁶ Daaci Paul a puwataare *erva a barka áte ire-aha-aatare, a naba tsekwa ge Shedekwe Cuḁeḁe á sete itare. Ta fantau ge ndáhá elva-aha áñwaslire, antara mága nabiyire baḁemme.

⁷ Kezlakula á emnde ñanna ta kelaawa ju buwa.

⁸ Am huḁe á tere keye ñanna, Paul á málá ba sera á dem *mashidi á Yahudiya-aha ba kela kwaskwe á puwansepuwe. Ankwá á ndaater elva á Dadaamiya á ba an dzanḁzanjire ge emnde, ankwá á palaterá elva a dem *kwara á Dadaamiya an hákuma ge emnde na tá á katafke-aara.

⁹ Amá emnde ta maganaa degdegire á ire ge Paul, lyiyarka waazu-aara ḁekideki, baira ta valyesaa elva na zlayeka ḁekideki na áte elva a ḁába baráma á Yaakadada. Aḁaba

una ɲanna, a yáterhe ge Paul, a dzerese emnde na fartarfe na, a zláál antara itare á dem bere á Tiranus, bere á háya ge ndaha láyá am huđe-aara. Ankwá á shateru waazu ba kelaazáre am bere ɲanna.

¹⁰ Yawe buwa kalkale ankwá á magán ba estuwa Paul, haa Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele na tá am kwara á Aziya baďemme cenarácena elva á Yaakadada.

Labáre á egdzara á Sikaiwas, antara ndzeďa á Dadaamiya

¹¹ Dadaamiya a magaa najipu-aha na ndza magaaveka ďekideki na á kya erva an Paul.

¹² Ta dateraa ba nangyuwe na a tsekwemaa Paul, antara nalbuta-aara na á hálá ɲguděffire an ɲane ge emnde na tá lapika-aha, mbarembe baďemme. Emnde na ndza tá an shaitaine keni, saresse shaitaine-aha ɲanna am vuwa-aatare.

¹³ Am sarte ɲanna maa, tá ankwá Yahudiya-aha umele tá ɲgyá jini-aha am emnde, tá ankwá á já ďaba ma á deme keni. Daaci itare keni ta naba tápá ɲgyá jini-aha am ura an zhera á Yaisu. A ba itare tá elvan ge jini-aha: «Ńá ankwá ndaakur an zhera á Yaisu na Paul ankwá á ndáhá elva-aara na: Dawedde.»

¹⁴ Emnde a mága una ɲanna wá, ba egdzara á limán Sikaiwas, ɲane male á *liman-aha. Egdzara-aara ɲanna ta vuye.

¹⁵ Amá a ɲwaterante ge jini, a ba ɲane: «Diyandiya ya Yaisu. Paul keni diyandiya baďemme, amá kure mu kwa emnde-ara?»

¹⁶ Zhel na an shaitaine ɲanna a naba slakalemhe am itare an ndzeďa-aara baďemme, jateruje an ndzeďa baďemme-aatare, ta ɲezlese ire-aatare ba zlahhe á segáshe am mba-aara an ukhyiye dey, ta zláál an ververe kwakya áte vuwa-aatare.

¹⁷ Emnde a Aifaisus baďemme, Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele baďemme cenarácena labáre ɲanna, dámda lyawa am vuwa-aatare baďemme. Fantau á ba am sarte ɲanna wá, emnde ta faa zherwe jipu áte zhera á Yaakadada Yaisu.

¹⁸ Emnde a fetarfe kwakya ta magaa tuba á katafke á emnde baďemme arge slera á Shaitaine na ndza ta mazlanaa itare am erva-aha-aatare.

¹⁹ Emnde na tá an wakita-aha-aatare na á kwaraterse mága duksa an hákuma á Shaitaine kwakya saransese á segáshe, ta epshehe an kára áte ice á emnde baďemme. Ta magaa lisaafi á gáne á wakita-aha ɲanna wá, gursa debu kul ilyebe.

²⁰ A zanaa estuwa elva a Yaakadada sleďe á ba an ndzeďa, emnde baďemme narána ndzeďa á Dadaamiya.

Elva yaikke na a tsetaa am Aifaisus

²¹ Am iga á labáre ɲanna maa, Paul a magaa niya a dem Urusaliima, á kyá huđe á haha á Makiduniya, antara haha á Akaya. A bántsa ɲane: Máki danaada am Urusaliima wá, sey yá de zhára ďerni á Rauma keni.

²² Daaci a belaa emnde a melanumele buwa á katafke-aara, tara Timaute, antara Airastus, ta desaa itare zuɲɲwe á katafke-aara ge dem Makiduniya. Amá Paul an ire-aara wá, a shekwaahé zlađe adaliye cekwaanɲuďi am kwára á Aziya.

²³ Á ba am sarte ɲanna, tsetaa elva yaikke am Aifaisus áte elva a baráma á Yaakadada.

²⁴ Ankwá edda egzla umele zhera-aara Daimaitriyus, ɲane á já egdzar bere-aha an lipela, gáráva á bere á dadaamiya á emnde a Aifaisus, tá ďaháná an *Artaimis, ba seke gáráva á mukse, a ba itare. Daaci ɲane antara emnde a slera-aara tá ankwá á shá nalmane kwakya.

²⁵ A jemaa emnde a slera-aara ɲanna, antara emnde umele na tá ankwá á maga jeba á saniya ɲanna baďemme, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure dawalaa: Yá tamaa baaka ura am miya diyaaka ganakini saniya á miya na wá, a gedamitaa ba ɲane.

²⁶ Amá ba kure an ire á kure keni zharauzhera emtsaadé názena ankwá á maganá zhel ɲanna tá ďaháná an Paul na? A bántsa ɲane: Duksa-aha na tá jáná ba emndimagwaha an erva-aatare ni tá kezlater ugjehe! Aley ankwá á dzegwardzegwe, adaba emnde kwakya lyarvaalya elva-aara, á tsaaka an emnde a Aifaisus áhuna, amá dem haha á Aziya keni kwakya ba názena lyavaalya elva-aara.

²⁷ Máki estuwa wá, zhel ɲanna á badzamiyanvebadze saniya á miya na. Á tsaaka an una ɲanna, ba bere yaikke, bere á dadaamiya á miya *Artaimis na má ankwá á kezlan ugje na keni, watse baaka ura á de demedďema mázla-aara. Ba *Artaimis an ire-aara na emnde a haha á Aziya, antara duniya baďemme, emnde tá ankwá á kezlan ugje na keni, á de gev duksa ba dey.»

²⁸ Ba cenarácena elva-aha ɲanna wá, mberátembera ervaunďe-aatare ba seke kára. Ta kante kwára á dem zhegela, a ba itare: *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke.

²⁹ Elva ɲanna de gyantegya huđe á ekse baďemme, emnde baďemme ta de gwatarar ge tara Gayus, antara Aristarkus egdzara á emnde a Makiduniya na tá ankwá á puwa

Paul am shula-aha-aara na, daaci ta tađáterá á ba an zhadage á dem tate á gwagusa yaikke náza á zlamaakelaawa.

³⁰ Á kátá đabaterđába Paul, amá ta naba ņanaahe ge emnde a fetarfe.

³¹ Emnde umele am slakate-aha-aara na ta male-aha am haha á Aziya keni ta belanwe, a ba itare, ba tasle-aara a duka ņane á dem tate á gusa ņanna.

³² Jáháva ņanna weshaptewesha jipu. Emnde na tá hula á kya una, emnde umele keni tá hulá náza-aatare á kya una, kwakya ba emnde na ni diyarka názu a daterá ádehuwa dekiđeki.

³³ Daaci ankwá zhel Yahudiya umele zhera-aara Alaikzanderi am jáháva ņanna, ņane wá, emnde umele ta shanu sera á labáre ņanna bađemme, Yahudiya-aha umele tá ankwá á hyairhye ganakini a mbedaterumbede elva ge zlamaakelaawa. Daaci Alaikzanderi a katerante erwa-aha-aara ge emnde bađemme, ankwá á magaterá nalaama ganakini a đarude á ndaater elva.

³⁴ Amá de diyareddiye ganakini ņane keni ba ura Yahudiya, ta fantau ge fa hula á ba an elva palle áte we, a ba itare: *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke! *Artaimis á Aifaisus-aha wá, yaikke! Á hyephye saa buwa tá ankwá á ndaha ba una ņanna.

³⁵ Am iga-aara maa, a ekhyataraahe zlahhe ge ura-aatare male ņane saikeraitair yaikke názá á berni á Aifaisus. A ba ņane á elvan ge itare: «Ya baa ba kure, kure emnde a Aifaisus: Am duniya ganakini a diyardiya emnde bađemme ganakini ankwá bere á dadaamiya á miya *Artaimis yaikke, antara gáráva-aara na a ebylaa á sawa am samaya na am berni á miya am Aifaisus, mí ufaná ba miya.

³⁶ Ware edda-aara ni á de bá diyaaka na? Magaumága sawari am ire á kure, magauka duksa máki slakurnaaka ba shagera.

³⁷ Emnde na náwa kwa sateraa á sehuna na, wallá ta ilu duksa am bere cuđeđe á miya na bere á *Artaimis ka, wallá ta ndaase elva mándzawe áte *Artaimis á miya ka, uwe ka.

³⁸ Máki tá ankwá emnde a dágala á tara Daimaitriyus, antara emnde a slera-aara maa, ankwá sarte á kya shairiya, male-aha á duniya keni tá ankwá bađemme, tá de puwa ugje-aatare, daaci tá kyaternaakya.

³⁹ Ma ankwá ba duksa umele kwá kataná kure keni, dawánda labáre á kure á deza male-aha vaci jáháva, tá de kyakurnaakya ba itare.

⁴⁰ Amá náza vatena na wá, ba kina mi shansha elva áza male-aha á miya, watse á jauje ge ndzeđa á miya. Tá de bamiya ankwá dugune á kure ba giraara. Ađaba baaka baráma á miya ge mága duksa estuwa dekiđeki. Watse á de kamivá ye ba ge miya.»

Daaci a zlnaahe elva-aara áte una ņanna. Am iga-aara maa, a ba ņane: Ma ware keni a ezlála á dem mba-aara mazla-aara.

20

Shula á Paul á dem Makiduniya, antara Akaya

¹ Am sarte na ekhyaakhya elva ņanna maa, Paul a jema emnde a fetarfe, a faterem ndzeđa am vuwa kwakya, daaci a magaterá á jámimá shifa, ba zlala-aara ge ņane á dem Makiduniya.

² A de jem đába praatte am huđe á haha á Makiduniya ņanna, a de ndzeđaterterte emnde a fetarfe an waazu-aha gergere, lauktu a zlala á dem haha á Akaya.

³ A de magaa tere keye am haha á Akaya ņanna. Ba ņane keni maganaamaga niya a dem Siriya an paare á yawe, á cena ba tá ankwá á eksanvaa sawari Yahudiya-aha ge magante emtanpire. Ađaba una ņanna, a đaba ba tate á sawa-aara ņanna zlađe ádaliiye á kyá Makiduniya.

⁴ Ankwá Saupate egdza á Pirus ura Bairiya, ņane a duwá antara Paul. Zlađe ádaliiye, antara tara Aristarkus, antara Saikundus, itare ta emnde a Taisalauniki, antara Gayus ņane zhel Dairbe, antara tara Tikikus tá antara Tauraufimus, itare ta emnde a haha á Aziya, ira Timaute.

⁵ Emnde ņanna bađemme ta desaa itare á katafke á ņere, kwaye ta de ufaneraa am Terauwas.

⁶ Am iga á munjri á depain na baaka shahi á makala am huđe-aara na wá, ņere keni ņa dema am paare á yawe am Filipi, ņa đabaterđába. ņa ga hare ilyeđe, lauktu ņa de shateraahe am Terauwas, ņa de zu hare maka áhuwa.

Paul a hare panje á maga waazu am Terauwas

⁷ ņa jamme an icavaciya ge sebde ge za đafa á Yaakadada wá, a ndaanaa Paul elva am jáháva ņanna. Am diyaadiya ganakini watse á zlalá má werawera ekse, mele yánka waazu mazla-aara, dem huđe á vayiya keni á maga ba waazu.

⁸ Bere na ɲa jahava am huɗe-aara ɲanna wá, átire ge bere-aha umele, huɗe-aara baɗemme ba kára á fanus-aha.

⁹ Anƙwa egdza dawale, zhera-aara Aiwitikus, ɲane a njanu ge we á fainaiter á bere ɲanna ɲá am huɗe-aara na. Am kwakyafkwakya waazu á Paul, a naba pu hare egdze na jauje ge ndzeɗa. Daaci a naba mbeɗehe kwaye á sawa átire á bere ge keyire á sem áhá. Ta de tsante, amá emsamtsa.

¹⁰ A tsekwehe ge Paul, a de unɓbare ge egdze ɲanna, a ɲaɲanaahe an erwa-aha buwa, a ba ɲane: Gazlauka ɗekideki, á ba an shifa-aara egdzere.

¹¹ Daaci a eptsehe zlaɓe áɗaliye, a ɗála á dem bere ɲanna, a de kezlanve ɗafa, ta zuhe. Am iga a ɗafa keni yánka ndaater elva ɗekideki dem segáshe á vaciya am haha, lauktu a yaterhe, a zlala.

¹² Egdza dawale na keni ta puwansá á dem mba-aatare á ba an sera-aara, baɗemme a erwaunɗe á emnde ba seke nama aɗaba ɲane.

Shula á Paul tsanta am Terauwas dem Milaitus

¹³ Am iga á una ɲanna maa, ɲere ɲa dema am paare á yawe, ɲa degásha ɲere zuɲɲwe á katafke á Paul ge dem Assaus. Aɗaba a ba ɲane tsanta áhuna wá, á duwa an sera, á de dema am paare antara ɲere á ba am Assaus.

¹⁴ De shaɲeraasha am Assaus, a de dema am paare antara ɲere, ɲa zláál kerɗe á dem Mitilaine.

¹⁵ ɲa tsetehe zlaɓe áɗaliye áhuwa, makuralla-aara lauktu ɲa de shaa haha á Kiyaus am ɗágave á haye, ɲa desa am slerpa-aara ɲa vante názlaba. Wergekse wá, ɗaɲeraada am Samaus. Wergekse-aara zlaɓe áɗaliye lauktu ɗaɲeraade am Milaitus.

¹⁶ Amaana: ɲa yesaa Aifaisus am iga, aɗaba magaaka niya a dem ekse ɲanna, wayaaka á keɗanaakeɗa sarte am haha á Aziya. ɲane á kátá á de maga muɲri á *Pantaikausta am Urusaliima mákini á gevge.

Waazu na a vatertaa Paul ge emnde a sawari á aiklaisiya á Aifaisus

¹⁷ Saɲeraasa am Milaitus wá, Paul a naba belaterve labáre ge emnde a sawari á aiklaisiya á Aifaisus, ganakini a sarsawa ásezeɲara.

¹⁸ Saremsa, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ya semaa estuwa á sem haha á Aziya, kure diyaakurdiya nja-aaruwa baɗemme am sarte na yá am ɗágave á kure.

¹⁹ Diyaakurdiya slera na ya magannaa ya ge Yaakadada, ámasla an gá ire-aaruwa am slera ɲanna, antara yawe á kyuuwa na ta belimá am ice, emtaɲkire na ta magive Yahudiya-aha na baɗemme.

²⁰ Diyaakurdiya ganakini sheɓanakurvuka názena watse emtake áte kure ba palle keni, ndaanakurndáhá baɗemme, am zlamaakelaawa, antara am mba-aha á kure keni baɗemme.

²¹ Ya ndaaterndáhá ge Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele an ndzeɗa-aaruwa baɗemme, ganakini a yaránya mága haypa, a sarsawa á sem sera á Dadaamiya, a fartarfe áte Yaakadada Yaisu.

²² Daaci kina wá, yá anƙwa dem Urusaliima una laarire áte ya, a binaa Sheɗekwe Cuɗeɗɗe geni sey ba yá duwa. Diyanka názu watse á de magava áte ya áhuwa.

²³ Duksa palle ya disaa ya wá: Ba kelaa má de tsekwantsekwa am ekse wá, anƙwa á ndindaha Sheɗekwe Cuɗeɗɗe geni anƙwa á pakaaka dangay, ká de shá zlaɗa am tsavaytsavaye.

²⁴ Ate ya wá, ma yá anƙwa an shifa, ma ya baaka an shifa keni ba káلكale. Iya wá, yá kátá ba ya maganaamaga slera na a fiyaara Yaakadada Yaisu na baɗemme, a jauka ɗekideki. Amaana: Bálá labáre á higa, elva a ngurna na a maganaa Dadaamiya.

²⁵ «Haranaaháre á bálá waazu á elva a dem *kwwara á Dadaamiya am ɗágave á kure. Amá kina wá, diyandiya ganakini ba palle á kure keni baaka ura á de puwete ice áte ya mázla-aara.

²⁶ Yá ndaakur aɗaba una ɲanna kina vatena: Máki keɗaakeɗa ura am ɗágave á kure wá, am mbiye-aaruka.

²⁷ Ya ndahanaa aɗaba uwe una, aɗaba sanakuransese namaari á Dadaamiya baɗemme ásegashe.

²⁸ Fawanufe ba kure hyema ge ire á kure, fawanufe hyema ge walda na a fakurmaa Sheɗekwe Cuɗeɗɗe am erwa ganakini kwá piyanaa kure na. Fawaterufe hyema ge emnde á Dadaamiya na ba shagera degiya! Aɗaba a emtsehe ge egdza-aara emtsaade, lauktu ta jesaara emnde ɲanna.

²⁹ Diyandiya ganakini watse tá sawa emnde na ta ba seke indale-aha na á sem ɗágave á kure, tá se yakurka ɗekideki.

³⁰ Á ba am dágave á kure keni watse tá ankwá emnde a báda emnde a fetarfe umele an fida ge dábaterdába.

³¹ Amá faufa hyema, yehauteyeha geni yawe-aaruwa keye, vayi vacika yá ankwá á kwarakursekwáre an yawe á kyuwa am ice, puwananseka d'ekid'eki.

³² «Daaci kina wá, yá ankwá yakurá am erva á Dadaamiya, á de tsufakurá ba njane áte ngurna-aara, á de fakurwa ba njane hyema an elva-aara. An hákuma ba njane ge ndzedakurtendzedfa, antara ge vakurte duksa shagera na a fater ge emnde-aara bademme na.

³³ Iya wá, tatayanka duksa á ura d'ekid'eki. Ma shungu, ma dindar, ma zane keni.

³⁴ Ba kure keni, ábi kwa nanna ya mága slera á ba an erva-aaruwa ge tátaya náza já wedera á njere antara emnde na tá ázerwa.

³⁵ Iya wá, maranakuránmárá am názena ya maganaa ya bademme, geni kure keni magaumága slera ba estuwa, melawaterumele ge emnde na tá taa maganaaka wedera-aha-aatare. Viyawanaaka elva na ndza a ndaanaa Yaakadada á ba an ire-aara, a ba njane: Higa kwakya wá, ba náza á edda vante sadake ge ura, arge náza slelyiya sadake.»

³⁶ Zlanaazle elva-aara Paul, ta kezlaa ugje am haha bademme, njane a magaa maduwa.

³⁷ Bademme-aatare tá kyuwa á ba an yawe á kyuwa, daaci ta nanjanaa erva ge Paul, a ba itare tá elvan ge njane: Á jamimá shifa, a dákaada Dadaamiya á ba an hairire.

³⁸ Ankwá á waterwa jipu elva na ta cenanaa am mbuwe á Paul, a ba njane tá puweteka ice-aatare áte njane mázla-aara na. Daaci ta puwanse á dem tate á paare á yawe.

21

Shula á Paul á dem Urusaliima

¹ Am iga á tegava á njere antara itare maa, nj zlala ba suuwe an paare á yawe, kwaye nj de tsekwa am Kaus. Makuralla-aara, nj de tsekwa am Raudaus. Tsante am Raudaus, nj de tsekwa am Patara.

² Duwa á njere, nj de shaa paare na á dem Finikiya, daaci nj naba demhe am hufe-aara.

³ Danjeraada átevege haha á Kiprus, nj nánna haha njanna am názlaaba á njere, njere nj zlalá ba suuwe á dem haha á Siriya, nj de tsekwa am Tirus tate á tsekwa kazlanja á paare njanna.

⁴ Nj de shaa emnde a fetarfe am ekse njanna, daaci nj ga hare maka ázetáre. Shedekwe Cufed'fe a naba ndaaterhe názena ni watse á de shá Paul am Urusaliima na ge emnde a fetarfe njanna, itare keni ta naba mbedanu ge Paul geni a duka mazla-aara.

⁵ Amá ba zlauzle hare maka njanna wá, nj naba tsetehe, nj ankwá á zlalá. Daaci itare, antara njwasha-aha-aatare, ira egdzara-aatare, bademme ta puwanjerse á dete iga a ekse, áte we á háye, nj kezlaa ugje áte we á háye njanna, nj magaa maduwa átirpalle.

⁶ Am iga á maduwa wá, nj magaa ájamimá shifa, nj dáleme am paare, itare keni ta naba da-aatare.

⁷ Tsante am Tirus, nj de tsekwa am Pautaulaimayi, áhuwa keni lyaranjervaalya egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe, nj váha deppe ázetare.

⁸ Makuralla-aara nj tsetehe, nj de tsekwa am Kaysariya am mba á malum Filip, njane palte á emnde vuye na ndza ta dzeraterse am Urusaliima na.

⁹ Filip njanna wá, an gyaale-aha-aara ufafe darka á de gá zhele, tá ankwá á maga nabiyire.

¹⁰ Am haranjerahare cekwaanjudi áhuwa, vacite umele, a naba semhe ge nabi á sa am Yahudiya zhera-aara Agabus.

¹¹ Samsa áseze njere wá, a naba lyevaa náza ngudá hufo á Paul wá, a naba takwasaa sera-aha-aara, antara erva-aha-aara an njane, a ba njane: «Náwa názu a ndaanaa Shedekwe Cufed'fe: Edda á náza ngudá hufo na keni, tá de takwasán ba estuwa Yahudiya-aha am Urusaliima, tá de belaterma am erva ge emnde a jeba umele.»

¹² Ba nj cenaa una njanna wá, ba njere an ire á njere, antara egdzar mama-aha a njere na tá am Kaysariya na keni, nj njantaa ba sera ge Paul, geni a duka á dem Urusaliima na mázla-aara.

¹³ Amá a ba njane á elvan ge njere: «Labára njane kwá kyuwa na? Kwá kátá gyaigiyem lyawa am vuwa ge iya emtu? Iya wá, á tsaaka an takwasa, ba emtsa keni yá ankwá átekwa adaba Yaakadada á miya Yaisu.»

¹⁴ Janjerviyyaja eptsanaaptsa-aara. Daaci ndanjeranka elva umele mázla-aara, a ba njere: A gevge ba namaari á Yaakadada.

¹⁵ Harañeraahare cekwaanḡudí áhuwa maa, am iga-aara ŋa naba tse, ŋa zlála á dem Urusaliima.

¹⁶ Ta daa á puwanjperpuwa emnde umele am dágave á egdzar mama-aha a ŋere emnde a Kaysariya. Ta danjerhe ba suuwe á dem mba á Manasaun zhel emnde a Kiprus umele, haraahare am fetarfire, daaci ŋa nja am mba-aara.

Paul am mba á Yakuba

¹⁷ Danjeraada am Urusaliima maa, lyaranjervaalya egdzar mama-aha a ŋere emnde a fetarfe á ba an higa.

¹⁸ Makuralla-aara, a naba danjerhe ge Paul á dem mba á Yakuba, ŋa de beyaa jarammeje emnde a sawari á aiklaisiya bademme am mba-aara.

¹⁹ Daaci Paul a gater use, a ndaater názena a ganvaa Dadaamiya bademme am slera-aara na a maganaa ŋane am dágave á emnde a jeba umele na.

²⁰ Cenarvaacena una ŋanna bademme wá, ta naba galá Dadaamiya. Am iga-aara maa, a ba itare tá elvan ge Paul: «Ka cenánacena emtu egdza emmaaye? Emnde debu wányara am Yahudiya una fartarfe, amá bademme-aatare ta tsaa á ba áte *tawrait a Muusa.

²¹ Amá cenarácena emnde ŋanna ta se ndahanaa emnde umele, a ba itare: Ka kwaratersaa ka ge Yahudiya-aha á miya na tá am ekse á emnde, geni a yaránya tawrait, a farka egdzara-aatare am shedekwe, a dábarka nade-aha á yahudiyire d'ekideki.

²² Mí maganá estara kina? Afaba náwa watse tá cenánacena ganakini sakaasire.

²³ Ekka wá, eccena názena ŋá bakaná ŋere. Náwa tá anjka emnde ufađe, itare ta maganaa *waada ge Dadaamiya.

²⁴ Anjka á ceka sarte-aatare, herzhe tá de bára, tá de sehá ire wá, ekka keni naba duwa antara itare, de baraabára ire á ŋa antara itare, biyaabiya názena tá kátá maganá itare ge sehá ire-aatare. Máki magakanaamága una wá, tá de diyeddiye emnde ganakini elva-aha na ta cenánacena tá anjka ndaaná áte ka na, baaka jirire am huđe-aara d'ekideki, mbate ekka keni ká anjka á d'aba ba tawrait á Muusa.

²⁵ Náza á emnde a jeba umele na garevge emnde a fetarfe wá, baaka elva. Afaba ŋa puwatertepuwa nalmesheri, ŋa ndaterndaha názu mi njante am sawari á miya, mi bateraa: A zarka hyuwa na má ta icante ge mága hele, a zarka uzhe, a zarka hyuwa na má icaranteka an ica, a magarka ḡwardzire.»

²⁶ Daaci makuralla-aara, a naba duhe ge Paul antara emnde ufađe ŋanna, ta de baraa ire-aatare áte nade á Yahudiya-aha. Zlaruzle am mága slera á cufedďire ŋanna, Paul a de ndaanhe ge *liman am huđe á mashidi, a ba ŋane: «Am iga a hare vuye wá, watse ŋá eptsá, ŋá sawa an sadake-aha á ŋere, á se zlauzle slera á bára á ŋere.»

Ta eksevaa Paul am mashidi

²⁷⁻²⁸ Ba hare vuye ŋanna keni herzhe á ceka wá, saremsa Yahudiya-aha umele á sawa am haha á Aziya. Itare ba ta puwete ice-aatare áte Paul wá, ta naba fante hula: «Tá áme dawale-aha á *Iserayiila-aha! Sawmbare! Náwa ŋane zhel na jemje d'aba am sleđe bademme, anjka á balaterá waazu-aara ge emnde bademme, a bantsa ŋane ma miya emnde a Iserayiila, ma *tawrait á Muusa, ma mashidi á miya yaikke na, bademme baaka nampire-aara d'ekideki á bina! Zlađe ádaliye, náwa a naba saa emnde a jeba umele á sem huđe á mashidi, a se badzanve sleđe cufedďe na.» Daaci ta tsante ervaunđe á emnde, ta naba eksevaa Paul.

²⁹ Ta kurken Paul a saa emnde a jeba umele á sem huđe á mashidi na wá, afaba ta naa Tauraufinus zhel emnde a Aifaisus, ta antara Paul am huđe á berni, daaci ta kurken a daa zhel ŋanna á dem mashidi keni.

³⁰ Labáre ŋanna de gyantegya huđe á berni bademme, emnde ta sawa á ba an zhagade, ta eksevaa Paul, ta tedese am mashidi, ta hađanu ge mashidi ba watsewatse.

³¹ Itare tá kátá zlanazle shifa am Paul, amá kertej damda labáre á deza male á sawji-aha á Rauma geni weshaptewesha huđe á Urusaliima.

³² Ba watsewatse, ŋane keni á d'ante male-aha am sawji-aha, ta naba jema sawji-aha ta dem tate á elva ŋanna. Emnde a ekse ba ta naa male á sawji-aha, antara sawji-aha-aara na wá, ta naba yaa ja Paul mázla-aara.

³³ Daaci duwa á male á sawji-aha á deza Paul, a eksevaahe, a ba ŋane á elvan ge sawji-aha: Puwawtepuwa tsavaytsavaye buwa áte ŋane. Lauktu a fantau ge ndáva sera á elva áte zhel ŋanna, a ba ŋane: Zhel ekse-ara ŋane? A gu uwe?

³⁴ Amá emnde bademme ma ware keni á ndáhá ba náza-aara, ura umele á hula ba dey. Am á cenánka jirire á názena ta janaa átugena na, a ba ŋane á elvan ge sawji-aha: Dawánda á dem dala á kure.

³⁵ Am sarte na daraada sawji-aha an Paul am tate á d'álá á dem dala, ta naba eksante Paul am erva, ta kante á dem zhegela, ad'aba wáwa na tá an'kwa á d'abaterá emnde a ekse an n'jane.

³⁶ Ad'aba tá an'kwa á d'abaterá á ba an ndzedá, antara hula, á ba itare: A daaka an shifa!

Paul an'kwa á ndáhá jirire á ire-aara

³⁷ Herzhe sawji-aha tá d'ánda Paul á dem hufe á dala-aatare wá, a ba Paul á elvan ge male-aatare an elva a Yunani'kau: «Yá shánsha emtu baráma ge ndahak elva cekwa'ngudí?» A n'wanante a ba n'jane: «Iyau, diyakdiya elva a Yunani'kau?»

³⁸ Una wá, mbate ka zhel emnde a Misera na jaaja erva'undé, a zhagadaa á dem kaamba antara kwakwáne-aha-aara debu ufadé, tá an náza erva-aatare bademme na, una watse ka n'jane ka?»

³⁹ A n'wete ge Paul, a ba n'jane á elvan ge n'jane: «Iya ya ba ura Yahudiya miyenne, ta yiya am berni á Tarsus am haha á Silikiya. Ya egdza a berni yaikke. Tasle á n'jane viteva seke baráma, yá ndaaterse elva-aaruwa ge zlamaakelaawa.»

⁴⁰ Male á sawji-aha na a naba yanaa baráma. Daaci a tsahe ge Paul áte tate a d'ala á dem dala á sawji-aha, a katerante erva ge zlamaakelaawa, a magateraa nalaama ganakini a d'arufé. Tseriye d'arufa emnde bademme, ba seke ndza baaka duksa. Daaci Paul a fantau ge ndaater elva an elva a Ibrani'kau, amaana: elva a ekse-aara.

22

¹ «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, antara dada-aha-aaruwa, cenawivaacena kwa, yá ndaakurndáhá elva-aaruwa palle, kwá cenvaacena jirire-aaruwa.»

² Am sarte na tá an'kwa á cena Paul á ndaater elva an elva á Ibrani'kau na wá, ta farhe ge mága tsekad'fire, baaka ura á geja vuwa d'ekideki. Daaci a ba Paul:

³ «Iya, ya ura Yahudiya, ta yiya am Tarsus am haha á Silikiya. Amá ya waltaa á ba am Urusaliima áhuna. Ndza malum-aaruwa *Gamaliyail ge iya, a kwarisaa n'jane d'aba *tawraitá á eggye-aha á miya áte una an puwa. Ndza ya d'aba Dadaamiya an ndzedá-aaruwa bademme áte una kwá an'kwa á d'abaná kure keni na.

⁴ Ndza ya shateru zlada kwakya ge emnde a d'aba un'jule á Yaisu, ya sluvaa emnde n'anna an zála-ka an n'washa-ka, ya puwateremhe am danggay.

⁵ Male á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya wá, itare diyardiya názena yá an'kwa á ndaaná ya na bademme, yá ndaakur ba jirire. Ndza ta vitaa ba itare nalmesheri á seydire am erva, ya daterán ge Yahudiya-aha á miya na tá am Dimaska. Ad'aba una n'anna ya duwa. Ya duwa ge sluva emnde na tá áte baráma á Yaisu, ge saterá á sem Urusaliima, ma andze tá se kyáná male-aha á Yahudiya-aha shairiya-aatare.»

Paul á ndáhá fakte á fetarfire-aara áte Yaakadada

(9:1-19; 26:12-18)

⁶ «Am sarte na yá an'kwa á dem Dimaska n'anna wá, á maga vacitiire wá, a naba tsekwa ge parakkire yaikke á sa am samaya á sete ya,

⁷ ya naba mbedehe, yá cena ba kwárá á ura an'kwa á biya elva: Sawulu! Sawulu! Labára ká magiya palasa? a bina.

⁸ Ya ndavanuhe: Ka ware n'jane ka Yaakadada? A n'wiyante, a ba n'jane: Ba iya Yaisu, ya ura Nasarátu una ká an'kwa á magiya palasa na.

⁹ Emnde na tá antara ya na wá, naránna parakkire, amá cenaránka kwárá á edda una a biyaa elva na.

¹⁰ Ya naba enndáva: Yá maganá estara kina Yaakadada? A ba Yaakadada á elvan ge iya: Tsetse ezzlálá á dem Dimaska, watse tá de bakánba áhuwa názena a fakaara Dadaamiya bademme.

¹¹ A naba wulfiya'he ge parakkire yaikke na a tsekwiyaare á sawa am samaya na, ta tadiya an tádá emnde na tá antara ya na á dem Dimaska.

¹² «An'kwa ura Yahudiya á miya áhuwa, zhera-aara Hananias, n'jane sled'aba Dadaamiya an ndzedá-aara bademme, n'anna n'jane *tawraitá á miya ba shagera, bademme á Yahudiya-aha na tá am Dimaska hayaránhayá jipu.

¹³ A duhe ge n'jane ádezerwa, a de tsiyarhe, a ba n'jane á elvan ge iya: Sawulu egdza emmerwa, a wertewera ice-aha á n'jane. Ba watsewatse a naba werthe ge ice-aha-aaruwa, yá nanna n'jane.

¹⁴ A ba Hananias n'anna á elvan ge iya: A saksaa ba Dadaamiya á eggye-aha a miya werre, gení ekka ká nanna edda una slejirire ba n'jane palle na, antara ganakini ekka ká cenvaacena elva á slejirire n'anna am mbuwe-aara ba ge n'jane, ira ká diyeddiye namaari-aara.

¹⁵ Aɔ́aba ká de gev seyde-aara, ká de ndaater názena ka naanaa ka, antara názena ka cenaanaa ka ge emnde.

¹⁶ Ká ufa uwe mázla-aara? Tsetse ká lyevaalya baptisma, enndava Yaisu geni a melakumele, a barakaabará Dadaamiya haypa-aha á ɲa.»

Paul aɲkwa ndaha elva á duwa-aara á dem dágage á emnde a jeba umele

¹⁷ «Haraahare wá, ya naba eptsá á sem huɔ́e á Urusaliima. Vacite umele yá am mashidi, yá aɲkwa á maga maduwa wá, ya naba shaa wahayu.

¹⁸ Ya naa Yaakadada am wahayu-aaruwa ɲanna, a ba ɲane á elvan ge iya: Tsetse watsewatse dedde am huɔ́e á Urusaliima na. Aɔ́aba emnde a ekse na tá de lyyeeka seydiye na ká de maganá ka áte iya am dágage-aatare.

¹⁹ Ya ɲwete, a ba ya á elvan ge ɲane: Amá degiya Yaakadada, ba itare keni diyardiya ganakini ndza ya duwa ba ya ɲanna á dem mashidi-aha gergere, ya sluwá emnde a fetarfe á ɲa, ya jaterja, ya dateraa á dem dangay baɔ́emme.

²⁰ Am sarte á ja sleslera á ɲa Aitiyain keni ndza yá aɲkwa, ya hayáterháya jipu emnde a eija-aara, ya ufanaa ba iya nangyuwe-aha-aatare.

²¹ Amá a ba Yaakadada: Edduwa, aɔ́aba watse yá belakbelá yiyye, á dem dágage á emnde na ta Yahudiya-aha-ka na.»

Paul á katafke á male á sawji-aha

²² Emnde baɔ́emme ndza tá cená ba Paul dem sarte na a fem elva á emnde na garevka Yahudiya-aha. Amá ba a ndaahese una ɲanna wá, ta naba puwar hula, a ba itare: Ura estuwa a njeka an shifa ɔ́ekideki.

²³ Daaci tá aɲkwa á fa hula, tá slatsa erva, ta tsante berbere an dága haha á dem zhegela, ta tsakwese am záne-aha-aatare, ta naba puwanve.

²⁴ Daaci a ba male á sawji-aha a daránda Paul á dem huɔ́e á dala, a zaruze an ja ba shagera, lauktu watse á ndáhá jirire, labára emnde baɔ́emme tá slatsa ba erva áte ɲane.

²⁵ Daaci ta naba puwete zawa áte ɲane. Tá kátá eja wá, a ba Paul á elvan ge zhel sawji ɲanna: «Aɲkwa baráma á kure ge ja ura Rauma miyenne zlaɔ́e kyareka shairiya-aara emtu?»

²⁶ Ba a cenaa una ɲanna sawji na, a naba yáñhe, duwa-aara á deza male-aatare, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ázara á ba sawari á ɲa áte zhel na, aɔ́aba ɲane keni ba ura Rauma ba miyenne?»

²⁷ A naba sawhe ge male á sawji-aha na áseza Paul, a ba ɲane á elvan ge ɲane: «Ndindáhá ba jirire: Ka ura Rauma ba miyenne emtu?» A ɲwete ge Paul, a ba ɲane: «Ya ura Rauma ba miyenne.»

²⁸ A ba male á sawji-aha na á elvan ge Paul: «Iya degiya danedde am nalmane kwakya lauktu náwa ganevge ura Rauma.» A ba Paul á elvan ge ɲane: «Iya wá, ta yi ba estuwa ya ba ura Rauma.»

²⁹ Daaci sawji-aha na ndza ta magaa niya ge ja Paul, geni a ndasendáhe jirire na, ta naba yáñhe á ba áte watsewatsire. Ba male-aatare an ire-aara keni jaaja lyawa, aɔ́aba diyeddiye ganakini Paul ɲanna ɲane a puwete záwa áte ɲane na ba ura Rauma miyenne.

Paul á katafke á male-aha á Yahudiya-aha

³⁰ Daaci male á sawji-aha na maa, ɲane á kátá á diyeddiye jirire á názena ni Yahudiya-aha wayarka an Paul ɔ́ekideki na. Aɔ́aba una ɲanna, makuralla-aara wá, a jemaa male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha, a pelaa Paul, a sanse á se katafke-aatare.

23

¹ Paul a zharaa emnde na tá am jáháva ɲanna ba shagera, daaci a ba ɲane á elvan ge itare: «Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, diyandiya ganakini sem vatena keni shagera zlálaáva-aaruwa á katafke á Dadaamiya, ya ba cuɔ́eɔ́e duksa-aaruwa.»

² A ba Ananyas male á *liman-aha á elvan ge emnde na ta herzhe an Paul: Jauvaaja áte we-aara ɲanna!

³ A ba Paul á elvan ge ɲane: «Ekka keni sey á jakvaaja Dadaamiya, egdza á dangwa huɔ́e. Ka njehe ganakini ká kyivaara shairiya áte una am *tawraitá, amá ka ebzu tawraitá, aɔ́aba a ba ka a jarija!»

⁴ A ba emnde na ta herzhe an ɲane: «Ká zlazla male á liman-aha á Dadaamiya?»

⁵ A ba Paul á elvan ge itare: «Ndza diyanka ganakini male á liman-aha egdzar mama-aha-aaruwa. Aɔ́aba a ba wakita á Dadaamiya: Ndaheka elva mandzawe áte male á ekse á kure ɔ́ekideki.»

⁶ Diyaadiya Paul, ganakini emnde tá an tega gergere buwa á ba am jáháva ñanna. Emnde umele-aatare, ta *Saduki-aha, emnde umele keni ta *Farisa-aha. Adaba una ñanna, a kante kwára á ba an ndzedá, a ba ñane á elvan ge itare: «Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ya Farisa, ta yiya á ba am hufe-aara. Ta se puwiyar ugje ázekure adaba fetarfire-aaruwa áte elva a tse á emnde am faya.»

⁷ Ba ndсандhá ñane una ñanna wá, njaanja gajawe yaikke am dágave á Farisa-aha, antara Saduki-aha, kertenj an tega ye á emnde gergere buwa am jáháva ñanna.

⁸ Saduki-aha, itare fartareka d'ekid'eki áte elva a tse á emnde am faya na. Ma malika-aha, ma shedekwe á uwe keni baaka d'ekid'eki. Amá Farisa-aha wá, fartarfe ganakini anj'kwa duksa-aha ñanna bademme.

⁹ Am garanvege gajawe-aatare yaikke á ba an ká kwára á dem zhegela, ta naba tsetehe ge emnde umele am malum-aha á *tawrait na ta Farisa-aha, ta ngyaingyesaa ice, a ba itare: «Shaneránka ñere haypa áte zhel na ba palle keni. Watse ba jirire a ndansaa ba shedekwe, bi malika á Dadaamiya elva ka wá, dey ka!»

¹⁰ Tsarantetse gajawe yaikke zlafe ádaliye, a naba ja ge lyawa male á sawji-aha na geni a dzadzaraaka Paul, a naba belaa sawji-aha-aara, ta tsekwehe á dem jáháva ñanna, ta de tedese Paul am jáháva, ta d'alese an ñane á dem dala-aatare.

¹¹ An vayiya ba vacite ñanna wá, Yaakadada a naba maranse ire-aara ge Paul, a ba ñane á elvan ge ñane: «Gazleka d'ekid'eki! Magakanaamága seydire áte ya am hufe á Urusaliima áhuna, yá kátá ká de emmága ba estuwa am Rauma keni.»

Yahudiya-aha ta puwaa buwe áte shifa á Paul

¹² An enjya makuralla-aara wá, Yahudiya-aha umele ta naba zlauhe am ndaha, ta zu ba wada-aara geni ba uwe keni tá zeka, tá sheka d'ekid'eki, sey má jareja shifa á Paul.

¹³ Emnde na ta ngudaa sawari á una ñanna ta kul ufafe an duksa.

¹⁴ Daaci ba zlalá-aatare ádeza male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha, a ba itare tá elvan ge itare: «Náwa ñere ña zu ba wada-aara, ganakini ma uwe keni njá feka áte we á ñere d'ekid'eki, sey máki janjerja shifa á Paul.

¹⁵ Kina kure wá, belawanvebela ba we ge male á sawji-aha á Rauma, ganakini a sakuránsa Paul á se katafke á *kendekyiya yaikke. Magaumága ba seke kwá se kya shairiya-aara á ba an jirire, náwa ñere njá de puwanve buwe, njá zlanazle shifa-aara, á se cuwakurvaaka kure d'ekid'eki.»

¹⁶ Amá anj'kwa egdzere zhele, egdza á egdza emmenjara mukse ge Paul, ñane cenáncena lámare ñanna. Daaci ba zlála-aara ge ñane á dem dala á sawji-aha, a de fanem elva ñanna am vuwa ge Paul.

¹⁷ Paul a d'ante sawji palle, a ba ñane á elvan ge ñane: «Kwaye danda egdze na ádeza male á kure, adaba anj'kwa názu á de ndaaná ñane.»

¹⁸ Sawji na a naba puwansehe ge egdze na ádeza male-aatare, a ba ñane á elvan ge ñane: «Anj'kwa dangay palle zhera-aara Paul, a bántsa ñane yá saká egdze na, adaba anj'kwa názu á se ndakndáha.»

¹⁹ «Ane!» a ba male na, a ñaa egdze ñanna áte erva, a gapse antara ñane ba itare ta buwa, a ba ñane á elvan ge ñane: «Enndáha elva á ña.»

²⁰ A ba egdze na á elvan ge ñane: «Kwaye Yahudiya-aha zlaruzle am ndáhá, ganakini tá se ndavaku Paul makuralla geni ká dateránda á de katafke á *kendekyiya á ñere yaikke, tá se magán ba seke watse tá de kya shairiya-aara á ba an jirire am kendekyiya,

²¹ amá ceneka ndáva-aatare d'ekid'eki. Adaba emnde kul ufafe ju duksa tá de puwa buwe áte Paul, ta zu ba wada-aara geni ba uwe keni tá zeka, tá sheka d'ekid'eki, sey má jareja shifa-aara. Kina wá, itare zlaruzle am ndáhá-aatare bademme, a juwa tá ufa ba jawapa na ká de vatertá ka.»

²² «Ane!» a ba male á sawji-aha na. «Ezslála kwa, amá ndanka ma ge ware keni ganakini ka se mbediyumbede.»

Male á sawji-aha á daná Paul ge raizhauj

²³ Am iga á una ñanna maa, a detaa male-aha buwa am sawji-aha, a ba ñane á elvan ge itare: «Jawammeje sawji-aha deremke buwa, emnde a belsa kul vuye, emnde na tá duwa an upa am erva keni deremke buwa. Bademme á kure ngwadawápsengwade, watse kwá maga shula á dem Kaysariya am saa maselmane á vayiya.

²⁴ Puwaupuwa belsa-aha na watse kwá dá Paul átekwa ba lapilayye, ba slerba a sera-aara keni a kedeka, sey kwá de fanem am erva ba ge raizhauj, ba ge Failikus an ire-aara.»

²⁵ Daaci a puwaterte nalmesheri, a vaterte am erva, a ba ñane:

²⁶ «Ambarka á ña sleksu Failikus: Ba iya Kalawdiyus Lisiyas, yá anj'kwa gak use-aaruwa.

²⁷ Zhel na kwaye tá ankwá á dakánda na wá, ta eksevaa Yahudiya-aha, tá kátá já ba shifa-aara. Amá de cenanáncena ya ganakini nane keni ba ura Rauma, daaci ya naba duhe antara sawji-aha-aaruwa, ya lyanse am erwa-aatare.

²⁸ Ya kátá dise jirire á názena ni Yahudiya-aha ta yaa zhel nanna adaba nane, ya naba danhe á de katafke á male-aha-aatare am *kendekyiya.

²⁹ Amá názu ya disaa ya am mága-aatare nanna wá, hyafka ge ja shifa á zhel na, ma ba ge ngudanaa am danggay keni, adaba ta gajawe á ba arge názu am *tawraitá-aatare.

³⁰ Amá a sem ge ura a se mbediyuhe wá, a ba nane: Yahudiya-aha ngudarnaanguda sawari-aatare geni sey máki jareja shifa á Paul. Adaba una nanna, yá ankwá bela emnde-aaruwa ba watsewatse tá dakánda zhel nanna ge ekka. Ya ndaaterndáhá ge kelaade-aha á zhel nanna geni a de puwarpuwa ugje-aatare ázena arge nane.»

³¹ Daaci sawji-aha wá, itare ta maganaa á ba áte una ta ndaaterndaha na. Ta eksante Paul, á ba an vayiya nanna, ta danhe emtsaade á dem Antipatris.

³² Makuralla-aara wá, ta eptsehe ge emnde na tá an sera na, ta yaa sawji-aha na tá áte belsa-aha tá ankwá á dánda.

³³ Ba demda-aatare ge sawji-aha na am Kaysariya, ta vante nalmesheri na ge raizhaun, ta yaa Paul am erwa-aara.

³⁴ Raizhaun a ndaase nalmesheri na catte, daaci a ndavanu ge Paul, a ba nane: «Ka ura á haha-ara?» A shantuwa estuwa geni Paul ura haha á Silikiya.

³⁵ Daaci a ba nane á elvan ge nane: «Watse yá kya shairiya á nã má saremsa emnde a dágala á nã.» Daaci a ba nane á elvan ge sawji-aha: De belawembela Paul am hudga na ndza a nderanaa sleksu *Hirudus na.

24

Yahudiya-aha tá ankwá á puwar ugje ge Paul

¹ Am iga á háre ilyebe, lauktu a semhe ge Ananias male á *iiman-aha á sem Kaysariya. A sawa antara male-aha á Yahudiya-aha, antara Tairtulul, nane edda una diyaadiya shairiya-aha á ngumna a Rauma ba shagera na. Daaci duwa-aatare á de katafke á Failikus, ta de puwar ugje ge Paul ázenjara.

² Daaci d'arantedáhá Paul á sawa, Tairtulul nãra a naba fantau ge tsáká elva áte Paul, a ba nane á elvan ge Failikus: «Ambarka á nã, adaba barka á nã una ankwá hairire am larde na; adaba kwakyire á enkale á nã am slera-aha, duksa bademme tsemaartse am larde á miya.

³ Nã ankwá á slafaká we á nãre kwakya adaba názena nã shanaa nãre ázena bademme na.

⁴ Hyainefka ba názara keni ge tsakakaa elva kwakya á katafke á nã, amá adaba kemaarire á nã wá, táslé á nã cenãnervaacena egdza elva á nãre na ba cekwaangudí.

⁵ Nãre wá, nã bera zhel na kelaade jipu. Bademme á Yahudiya-aha na tá am hudé á duniya a weshatertaa ba nãne. Ba nãne nãna zlafe adaliye una male á emnde a dãba náza tsaha á ura Nasarátu.

⁶ Zlafe adaliye, á kátá á nyamala mashidi á nãre. Mázla-aara wá, nã naba eksevaahe. ((Nã kátá maganá shairiya áte una am *tawraitá á nãre,

⁷ amá a se lyevaahé ge Lisiyas male á sawji-aha á ba an ndzedá am erwa á nãre.

⁸ Daaci a banãnaa ba Lisiyas ganakini nã sawa ásezenã.)) Máki ká ankwá á ndavanundave wá, watse ká diyeddiya ba ka keni, geni nã emnde a jirire ba nãre.»

⁹ Yahudiya-aha ta farhe zlafe adaliye, a ba itare: Elva na a tsakanaa Tairtulul na, ba palle keni baaka fida am hudé-aara, bademme ba jirire.

Paul ankwá á ndáhá elva áte ire-aara á katafke á Failikus

¹⁰ Daaci a maganaa nalaama ge Paul an erwa, geni nane keni a enndáhá elva-aara. A ba Paul: «Ámbarka á nã, diyandiyá ganakini gákga yawe kwakya ka sleshairiya am larde na. Adaba una nãna, yá higa á ba an higa ge ndakse elva áte ire-aaruwa.

¹¹ Duwa-aaruwa á dem Urusalíima ya de kezlan ugje ge Dadaamiya wá, máki ká habaza sera-aara, bademme keni á jauka am háre kelaawa ju buwa.

¹² Sharika am gajawe antara ura am *mashidi yaikke, ma am egdzar *mashidi-aha á Yahudiya-aha, ma am hudé á ekse keni d'ekideki.

¹³ Ba emnde nãna náwa itare na keni tá sanseka názena ni ta yiyaa adaba nãne na.

¹⁴ Názu yá an nãne ge ndakndáhá náwa yá á katafke á nã wá, iya yá ankwá á maganá slera ba ge Dadaamiya na ndza ta dabanãa eggye-aha á nãre na palle, yá ankwá maganá an unjule ájwaslire na a ba itare una wecire na. Amá ba jirire, iya fantarfe áte názena am *tawraitá, antara elva á nabi-aha bademme.

¹⁵ Iya keni tamtamire-aaruwa á ba áte názena ni tá ankwá á tamaná itare. Yá an táma geni watse Dadaamiya á tsatertetse emnde am faya, emnde a jirire, antara emnde a mándzawe bademme.

¹⁶ Adaba una nanna yá ankwá á wava geni a njaninja lapiya á katafke á Dadaamiya, antara á katafke á emnde bademme.

¹⁷ «Am ya magaa yawe kwakya ya baaka am Urusaliima, ya naba saa, ya sawa an shungu ge melateru ge emnde a larde-aaruwa, ya se vante antara sadake-aaruwa ge Dadaamiya.

¹⁸ Náwa názu ya de maganaa ya am mashidi am sarte na ta eksiyeksa nanna: Emtsaade wá, iya keni ya dem dágave á emnde na tá ankwá á bárá na. Ndza baaka dikele á emnde ázerwa, baaka hula d'ekideki.

¹⁹ Amá ndza tá ankwá Yahudiya-aha umele ta sawa á sa am haha á Aziya wá, ma andze tá ndaaka itare máki ankwá duksa mándzawe ta naana itare am mága-aaruwa.

²⁰ Emtu máki ankwá haypa na ta shanaa itare áte ya am sarte na ta de tsiyaa á katafke á male-aha na, a ndarndaha ba emnde nanna náwa itare.

²¹ Máki elva-aaruwa ba una ya ndaase á ba an ká kwará, a ba ya á elvan ge itare: Kwa tsiyaa am shairiya vatena na wá, adaba fantarfe áte tse á emnde am fáya baaka duksa umele.»

²² Am Failikus diyaadiya njá á emnde a fetarfe, a naba daa shairiya nanna á de katafke, a ba nane á elvan ge itare: «Sey má samsa Lisiyas male á sawji-aha, lauktu watse yá ica shairiya á kure.»

²³ Daaci a ba nane á elvan ge male á sawji-aha na Paul am erwa-aara na: «Ept-sanaaptsa zhel na á dem bere, de fawanufe hyema ba shagera, amá wá, fawarka zladá, yawáterya slakate-aha-aara, a darduwa á dezenjara, a magaranánmaga nampire.»

Waazu á Paul á katafke á Failikus antara Durusilla

²⁴ Am iga á hare cekwaanjudi maa, samsa Failikus, tá antara mukse-aara Durusilla gyaale á Yahudiya-aha, daaci ta d'ahanante Paul ge cena elva a fetarfire áte Yaisu *Almasihu am mbuwe-aara.

²⁵ Daaci fantaufa Paul ge tsaka elva-aha áte njá am jirire na baaka duksa mándzawe áte edda-aara d'ekideki, antara elva a kwára vuwa, geni á kwaruwa estara ura vuwa-aara, antara elva a shairiya á emnde na watse á kyaná Dadaamiya am halavuwa á duniya. Amá gazlaagazla Failikus, a ba nane á elvan ge Paul: «Ezzlala kwa mázla-aara, watse yá d'akdáha zlafe ádaliye vacite umele má shanásha sarte.»

²⁶ Zlafe ádaliye, Failikus maa, nane a kurken watse Paul á vante egdza shungu. Adaba una nanna, máki shekwaashekwa wá, ba á edfáhá ádezenjara tá de shá uya kerde.

²⁷ Yawe buwa kalkale Paul á ba am danggay, dem sarte na ta naba daa Failikus nanna, ta saa Paurkiyus Faistus á sem kela-aara. Daaci Failikus a naba yaa Paul am danggay, adaba a kataa háya áza Yahudiya-aha.

25

Paul á kátá á kyaná slekse á Rauma shairiya-aara

¹ Sawa á Faistus á sem haha nanna keni zlafe ba hare keye, amá a naba tsete am Kaysariya, a zlala á dem Urusaliima.

² Daaci male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha umele ta de puwar ugje ge Paul á katafke-aara keni. Baira a ba itare tá elvan ge Faistus:

³ «Máki ká b'ashañeraabasha wá, sanjeránsa Paul á sem Urusaliima.» Ta ndavanu estuwa ge slekse na wá, adaba zlarauzle am ndaha-aatare, tá kátá ja shifa á Paul áte baráma.

⁴ Amá a nwete ge Faistus, a ba nane á elvan ge itare: «Paul ankwá am danggay, iya keni yá eptsá ba kina á da.

⁵ Máki ankwá haypa na a maganaa zhel nanna wá, a d'abaridába male-aha á kure á dem Kaysariya nanna, tá de puwar ugje-aatare áhuwa.»

⁶ Faistus haraahare ázetare am Urusaliima, a magaa hare tiise, ma kelaawa keni á hyephye, lauktu a eptsehe á sem Kaysariya, ta saa á d'abaná male-aha á Yahudiya-aha nanna. Makuralla-aara, a de njehe am bere á shairiya, a ndaase elva-aara, ta de sanaa Paul.

⁷ Ba ta puwete ice-aatare áte Paul Yahudiya-aha na ta sawa am Urusaliima na wá, ta naba jantaave ge Paul, ta fantau ge tsaka elva-aha na bademme ba ser haypa na áte nane. Ta icaar sera, amá dzegwaránka njante jirire á názena ta tsakanaa itare nanna d'ekideki.

⁸ Amá a tsete ge Paul, a ndaase elva áte ire-aara, a ba ñane: «Iya baaka haypa na ya maganaa ya ñekideki, ma áte *tawraitá á Yahudiya-aha, ma áte *mashidi yaiikke, ma áte male á larde á Rauma keni.»

⁹ Am Faistus á kátá háyá áza Yahudiya-aha, a ba ñane á elvan ge Paul: «Wayak-wayá emtu dem Urusaliima geni yá de ica shairiya á ña á ba áhuwa, adaba ugje na ta puwakarpuwe na?»

¹⁰ A ñwete ge Paul, a ba ñane á elvan ge ñane: «Náwa iya yá tse am tate á shairiya áte náza á ñgumna a Rauma, yá kátá á icevica shairiya-aaruwa á ba áhuna, ganateruka ya haypa ge Yahudiya-aha ba ka keni diyakdiya bademme.»

¹¹ Ma andze ankwá haypa na ya maganaa ya, hyefhye ge ja shifa-aaruwa wá, ma yá kwaleka shifa-aaruwa ñekideki. Amá am baaka jirire am puwa ugje-aatare na ta se puwiyar ge iya na wá, yá dzegwánka faterem shifa-aaruwa am erva ba estuwa. Tasle á ña dándá shairiya-aaruwa ádeza male á larde á Rauma.»

¹² Daaci Faistus a ñahaterite male-aha na tá am ekte ge ñane na. Zlaruzle am sawari-aatare, a ñwanante ge Paul, a ba ñane: «Ka ndavanaa ba ka tsawe geni yá dákda ádeza male á larde á Rauma wá, ba tá dákdekwa ádezenara mazla-aara.»

Paul á katafke á sleksu Agaripa ta antara Bairnike

¹³ Haraahare cekwaangudí wá, samsa sleksu Agaripa, tá antara Bairnike, ta se gan use ge Faistus.

¹⁴ Am haraahare cekwa áhuwa, Faistus a naba shanu elva a Paul ge sleksu Agaripa, a ba ñane á elvan ge ñane: «Ankwá zhel umele an ñgudá áhuna, kwaye ta eksanaa am zamane á Failikus, amá a yán ba estuwa zlafe kyaaveka shairiya-aara.»

¹⁵ Am sarte na danemda ya am Urusaliima, ta puwar ugje zlafe adaliye male-aha á *liman-aha, antara male-aha á Yahudiya-aha umele ázerwa, ta biyantsa itare: Sey yá mbedanaambeda am shairiya.

¹⁶ Daaci a ba iya yá elvan ge itare: Am shairiya á emnde a Rauma wá, tá manka estuwa. Sey tá jatermeje emnde a puwar ugje ge ura, antara edda una ta puwar ugje na, ñane keni á shánsha baráma, á ndaasendahe elva áte ire-aara. Má baaka una wá, á taa gevka.

¹⁷ Itare keni ta naba sawa antara ya, iya keni se njanka an elva ñanna ñekideki; ba makuralla-aara wá, ya naba dem bere á shairiya.

¹⁸ Ta tsetehe ge kelaade-aha á zhel ñanna, ta ndaase elva-aatare bademme, mbate ba palle á elva yaiikke na a guwaa ñane keni baaka. Iya wá, ndza ya kurken ankwá elva yaiikke a guwaa ñane.

¹⁹ Tá ga jawe á ba arge elva-aha na am nadina-aatare. Ankwá zlafe adaliye zhel umele zhera-aara Yaisu ñane emtsamtsa, a ba Paul tsetse am faya, ankwá an shifa.

²⁰ Am iya keni diyanka sera á elva-aatare ñanna, a ba iya yá elvan ge Paul: Ká eksaareksahe dem Urusaliima, tá de kya shairiya á ña na áhuwa?

²¹ Amá a ba Paul: Tasle á ña dándá shairiya-aaruwa ádeza male á larde á Rauma. Daaci a ba iya yá elvan ge emnde-aaruwa: Eptsawanaptsa emtsaade á dem bere. Kina watse yá belaná ádeza male á larde.»

²² A ba sleksu Agaripa á elvan ge ñane: «Iya keni yá kátá cenevaacena á ba an hyema-aaruwa elva á zhel ñanna.» «Watse ká cenevaacena kwa makurálla,» a ba Faistus.

²³ Makuralla-aara wá, njaanja samnawa, emnde tá ankwá á puwa sleksu Agaripa, tá antara Bairnike á dem bere á jáháva, itare wá, tá am dagave á sawji-aha, antara male-aha á larde. Ba demda-aatare wá, a ba Faistus: A saransa Paul. Ta sateranhe.

²⁴ Daaci a ba Faistus: «Ya ndaa ba kure sleksu Agaripa, antara kure emnde na kwá antara ñere am hudé á bere na bademme: Zhel na náwa ñane á katafke á miya na wá, Yahudiya-aha bademme ta se puwar ugje ázerwa. Ma áhuna, ma ya dem Urusaliima keni, tá biya ba a njeka zhel ñanna an shifa.»

²⁵ Amá iya wá, shanáka haypa á zhel na ba palle keni am elva-aha-aatare ñanna hyefhye ge ja shifa-aara. Iyau, a ndavanaa ba ñane tsawe geni yá dándá shairiya-aara ádeza male á larde á Rauma wá, kina ya magaa niya ge dáná á dehuwa.

²⁶ Amá baaka elva a jirire na yá puwante ge male á larde am elva a zhel na. Ya sanaa adaba una ñanna á se katafke á kure, kwakya-aara ba ka ámbarka á ña sleksu Agaripa, geni yá shánsha názu yá puwetepuwa má zlamiyuzle am hábaza sera á elva ñanna.

²⁷ Adaba eksaaka ire-aaruwa dá dangay, tá de kya shairiya-aara am tate umele ni, jirire á názena ta se puwar ugje adaba ñane keni, yá taa palanaaka na.»

¹ A ba sleksu Agaripa á elvan ge Paul: «Kina wá, ká naba ndáhá elva áte ire á ña.» Daaci a ketaa erwa-aara Paul, a fantau ge ndaha elva áte ire-aara, a ba ñane:

² «Ambarka á ña sleksu Agaripa, vatena wá, yá higa jipu ge ndaase elva áte ire-aaruwa á katafke á ña, yá higa ge ndaase názena ni ta puwiyar ugje Yahudiya-aha adaba ñane na bademme.

³ Kwakya-aara wá, erwaunde-aaruwa á higa adaba ekka diyakdiya nade-aha á Yahudiya-aha, antara názena á saterá gajawe ge itare bademme. Adaba una ñanna, tasle á ña fifa erwaunde, cenivaarcene elva ñanna.

⁴ «Bademme á Yahudiya-aha diyardiya nja-aaruwa, diyardiya nja-aaruwa am egdzarire am dagave á emnde-aaruwa, antara nja-aaruwa am Urusaliima bademme.

⁵ Ta diyise werre Yahudiya-aha. Ma andze wayarwáyá wá, ba itare keni ma tá ndaasende nja-aaruwa werre am sarte na yá am dagave á emnde á miya *Farisa-aha, ndza ñannaana nadina á miya an erwaunde-aaruwa palle, janateruje ge Yahudiya-aha umele.

⁶ Ta siyaa á sem shairiya na wá, adaba fantarfe áte názena ni Dadaamiya a magateraa waada-aara ge eggye-aha á miya werre, a bántsa ñane watse á de vaterteva ge emnde-aara na.

⁷ Bademme á emnde á miya jeba-aha gergere kelaawa ju buwa na, tá ankwá á tama ba duksa ñanna am ire-aatare. Adaba una ñanna, an vayi vacika tá ankwá á kezlan ugje ge Dadaamiya. Ta puwiyar ugje Yahudiya-aha á miya adaba ba tama áte duksa ñanna ámbarka á ña slekse!

⁸ Kure Yahudiya-aha na kwá áhuna na, ábi diyamidiya miya ganakini Dadaamiya á de tsatertetse emnde am faya? Ay labara kena kwá fetarka?

⁹ «Werre wá, ba iya an ire-aaruwa keni ndza baaka názu maganka áte emnde a d'aba Yaisu ura Nasarátu, geni a nyainyairanvenyainye á ba an we-aatare zhera á Yaisu.

¹⁰ Názu ndza ya maganaa ya am Urusaliima ndza ba una. Male-aha á *liman-aha ta vite hákuma ba ge ñane, geni ma ya shateraa áme keni, yá halaterá á ba á dem danggay. Ya ngwad'aa emnde a fetarfe kwakya. Má ta kyaterá shairiya á emtsa, yá ba: Yawwaa shagera!

¹¹ Bademme á tate na ankwá *mashidi á Yahudiya-aha átekwa, ya de shateru laruwa kwakya am hufe-aara, baaka názu ndza maganateranka geni a puwaranpepuwe fetarfire-aatare. Mbertembera erwaunde-aaruwa wá, dem ekse á emnde keni ya dabateremhe, ya de magateraa palása.»

Paul ankwá á ndáhá elva a fetarfire-aara

(9:1-19; 22:6-10)

¹² «A tsitaa ba una ñanna vacite umele ge dem Dimaska, male-aha á *liman-aha ta naba vite hákuma bademme, antara nalmesheri am erwa, geni yá de maga hákuma-aaruwa áhuwa.

¹³ Daaci ba ná ankwá á zlalá antara kwakwáne-aha-aaruwa, magaamaga vacitire wá, a naba tsekwanjerarhe ge parakkire umele á sa am samaya wá, jauje ba ge vaciya piyuuwe an wulwulire, a se janjertaavehe;

¹⁴ kreppe mbañanerbáda á dem áhá bademme. Daaci yá cena ba kwará á ndahi elva: Sawulu! Sawulu! Labára ká magiyá palasa? An degdegire á ire na ká ankwá á maganá ka na wá, ká ankwá á maganá palasa ba ge ire á ña, seke názá á dalau na á shá wáwa áza edda-aara an serawda.

¹⁵ Ya ñwanante: Ka ware ñane Yaakadada? Ba iya Yaisu na ká ankwá á maganá palasa na, a ba Yaakadada.

¹⁶ Amá wá, naba tsetse, tsaatse an sera á ña. Ya marakaa ire-aaruwa, adaba ya eksakse ganakini ká gevge sleslera-aaruwa. De ndaterndaha bademme geni ka nina vatena. Názu watse yá marakaná á katafke na keni, sey ká ndaterndaha bademme ge emnde.

¹⁷ Yá beláká á dem dagave á Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele, yá lyakselya am zladfa-aha na watse tá fáná itare áte ka.

¹⁸ Yá belak geni ká de weratertá ice, ká de satersese am tabedammire, ká saterá á sem parakkire, ká ñezlatersá am erwa á Shaitaine, ká saterá á sem *kwará á Dadaamiya. Yá beláká á deza emnde ñanna, geni a fartarfe áte iya, tá shansha bárá haypa-aha-aatare, tá shánsa slede-aatare am dagave á emnde á Dadaamiya.»

Paul ankwá á ndáhá elva á slera-aara

¹⁹ «Adaba una ñanna, ámbarka á ña sleksu Agaripa, ya maganaa fesarfire ge Yaakadada am názena a marinaa ñane á sá am samaya bademme na.

²⁰ Ya naba fantau ge magateraa waazu ge emnde a Dimaska emtsaade, antara ge emnde a Urusaliima, lauktu ya jaa d'aba am larde á Yahudiya-aha bademme, lauktu ya

fantau ge dem larde á emnde a jeba umele. Ya daterdáhá bademme geni a sarsawa á sem sera á Dadaamiya, a magarmága tuba arge haypa-aha-aatare. Ya ndaterndáhá geni a magarmága shagerire, ta de disa áte una nanna emnde geni magarnaamaga tuba a jirire.

²¹ Ta eksiya adaba ba una nanna Yahudiya-aha am mashidi, tá kátá já shifa-aaruwa na, baaka umele dekidéki.

²² Amá a naba tsufitehe ge Dadaamiya, sem vatena zlahe yá á ba an shifa. Tse-aaruwa kina á katafke á zlamaha keni yá ndaater ba una nanna, an egdzara-ka, an male-aha-ka. Baaka názu yá ndatera ya ge emnde máki názena ndza a ndahanaa Muusa, antara nabi-aha umele, ta bántsa itare watse á gevge na ka. A ba itare:

²³ Watse *Almasiihu á shu zlača kwakya, lauktu á emtsa, watse á gev slezuŋŋwe á emnde ge tsete am fáyá, geni á se baterná nane ge Yahudiya-aha, antara emnde a jeba umele, geni a sarsesse am tabedammire á sem parakkire.»

Paul ankwá á daha sleksu Agaripa á sem fetarfire

²⁴ Am Paul ankwá á ndáhá elva áte ire-aara estuwa, a naba valarhe ge Faistus á ba an ka kwara: «Ká an shaitaine emtu Paul? Kwakyire á diya á nja na a gakve an shaitaine ka!»

²⁵ A ŋwete ge Paul: «Yá an shaitaine ka ya ámbarka á nja, yá á ba an enkale-aaruwa. Elva a jirire una yá ankwá á ndaaná ya.

²⁶ Sleksu Agaripa wá, nane diyaadiya elva-aha nanna bademme, baaka názu á kefanarkeče, adaba gavka duksa na ta maganaa an shebe. Adaba una nanna, yá ankwá enndáhá ba parakke á dem hyema-aara.

²⁷ Faktarfe emtu áte elva á nabi-aha ámbarka á nja sleksu Agaripa? Diyandiya ganakini faktarfe áte itare bademme.»

²⁸ A ba sleksu Agaripa á elvan ge Paul: «Ka kurken ká naba givege slefetarfe áte watsewatsire ba estuwa?»

²⁹ A ba Paul á elvan ge nane: «Ma áte watsewatsire, ma á shekwaashekwa keni, iya wá, yá ankwá á njala Dadaamiya, geni ekka palle ka, amá kure emnde na kwá ankwá á cena elva-aaruwa bademme na kwá gevge ba seke iya. Amá a jakurnaaja Dadaamiya zawa na áte ya na.»

³⁰ Daaci tara slekse antara mukse-aara Bairnike, antara raizhaun, ira emnde na tá antara itare bademme tsarettse áhuwa.

³¹ Zlarzlálá áhuwa wá, tá ankwá á ndahaná am dagave-aatare ganakini baaka haypa na a guwaa zhel na hyeffhye ge ja shifa-aara, ma ge dáná á dem dangya keni.

³² A ba sleksu Agaripa á elvan ge Faistus: «Zhel na ma andze ndavaaka da shairiya-aara ádeza male á larde á Rauma wá, ma mi naba belanaabela.»

27

Tá ankwá á danda Paul á dem Rauma

¹ Am njarantenja geni watse njá zlalá á dem Rauma am haha á Italiya, daaci ta fanem Paul, antara dangay-aha umele am erwa ge Yuliyus male á sawji-aha na tá dáháterá an emnde na wá, ta sawji-aha á male á Rauma na, watse njá zlalá an paare á yawe.

² Daaci nja demhe am paare umele a sawa am Adaramitiya, ankwá á eptsá á da, watse á de tsaatse áte we á haye-aha am ekse-aha gergere am kwara á Aziya. Daaci nja zlala am huđe-aara, ankwá Aristarkus antara njere, nane ura ekse á Taisalauniki am haha á Makiduniya.

³ Makuralla-aara wá, danjeraada am Sidaun. Am Yuliyus ankwá á zanvaarze kwakya ge Paul, a naba vante baráma ge deza slakate-aha-aara am huđe á ekse, geni tá magannaamaga egdza duksa.

⁴ Eptsapta á sawa am huđe á ekse maa, nja demhe zlahe ádaliye am paare, nja dába ba we á haye we á haye, am ice á haha á Kiprus á kya dalbe nanna baaka effeya, adaba kwakya effeya am dagave á haye, á berhánerá á sem kataliya.

⁵ Daaci nja ebzu haye átevege haha á Silikiya, antara Pamfliya, danjeraada am ekse á Mira, am haha á Liziya.

⁶ Daaci male á sawji-aha na a naba shanjerá paare umele áhuwa, paare nanna kwaye a sawa am haha á Alaikzandriya, á dem haha á Italiya. A ba nane, daumiyemda am paare na, nja demhe.

⁷ Amá nja zlalá á ba an enkale an enkale, hare wanyara wanyara, lauktu zlahhe danjeraada am Kinidus. Piyanjertepiya effeya mazla-aara ge zlala am ndaŋŋjire, daaci nja naba vecaava á dem ice á haha á Kiraita, nja desa á kya we á haha nanna, tate na tá dahaná an Salmauni na.

⁸ Daaci ña d'ába ba we á haye átevege haha ñanna, an zladá campaukkwe, lauktu danjeraada am tate umele tá d'ahaná an tate á tsekwa paare shagera, tate ñanna herzhe an ekse á Laseyya.

⁹ Kedaakeda sarte á ñere kwakya am shula ñanna, haa dedde mujri á b'ará haypa, zlafe ñere ñá á ba áhuwa. Zlazladá jipu ge baka paare am sarte ñanna, ad'aba kwakya effeya. Ad'aba una ñanna a ba Paul á elvan ge itare:

¹⁰ «Emnde-aaruwa, kina wá, yá zhara shula á miya na watse zlazladá jipu mazla-aara. Paare á miya, antara kazlanja na bademme watse á badza, ba shifa á miya keni bi watse mí shanka.»

¹¹ Amá male á sawji-aha na cenaaka elva á Paul, ñane a fetaare á ba áte náza á edda á paare, antara slebaka paare ñanna.

¹² Emnde kwakya tá kátá zlala á ba á de katafke, ad'aba tate á tsekwa paare ñanna shagerka am sarte á ekhye á vátá effeya kwakya. Ma estara keni máki á gevge wá, tá kátá tá daada am Finike. Finike na wá, tate á tsekwa paare-aha umele am haha á Kiraita ñanna. Tate ñanna banjire-aara á zhara á dem manem, á zhara á dem yala keni. Tá kátá de tsekwa áhuwa ñanna dem sarte na má zlauzle sarte á ekhye.

Valale átire á haye

¹³ Samsa egdza effeya fairfairfaire á sa am manem wá, itare ta kurken zlauzla mazla-aara, a ba itare: «Shamiyansha názena mí kataná miya.» Daaci ta naba tedese ire na tá tsa paare an ñane na am haye, ta d'ába we á haye á Kiraita ñanna an enkale an enkale.

¹⁴ Cekwaangudí wá, a naba tsekwa ge daada effeya tá d'ahaná an effeya á gedí wá, a danjerhe yiyiye antara paare á ñere á dem dágave á haye. Effeya ñanna a tsekwa á sawa áte ire á wa á Kiraita ñanna.

¹⁵ Ta tápá tsanmaartse emnde a baka paare ñanna, amá jaterviyaaaja, ad'aba valale ñanna an ndzedá jipu. Daaci ta naba yanhe á danjerá effeya antara paare bademme.

¹⁶ Ba ankwá á danjerda effeya ñanna wá, ña naba de shaa haha umele am dágave á haye, zhara á haha ñanna Kawda. Ña dem am ice á haha ñanna am dalbe na á dem manem, lauktu ña shaa ire á ñere cekwaangudí. Ta pelaa egdza paare á ñezla ire-aatare na an ngudá áte paare yaikke.

¹⁷ Zlahhe ta femhe am paare yaikke geni a ked'eka. Daaci ta naba ngwad'aa paare yaikke ñanna an zawa-aha á jamargaul na tá tsufa paare an ñane na. Am sarte ñanna wá, diyareddiye ganakini ankwá jáhá shiili á sehuna-aara ge haha á Libiya. Ad'aba una ñanna, jaterja lyawa átuge shiili ñanna geni a de ñanaaka paare-aatare, daaci ta naba pelaa kakakaca na á ñá effeya ge báká paare yawe á ba an ndzedá na, ta tsekwa náza tsa paare á haye, daaci ta yaa paare ba estuwa, á dáná ba effeya an enkale.

¹⁸ Amá válale ankwá á far ba sawa á ba an ndzedá. Makuralla-aara wá, ta naba válya kazlanja na am paare na á dem haye.

¹⁹ Wergekse, ta halantaa ba itare an erva-aatare emnde a mága slera am paare ñanna kazlanja na tá tsufa paare an ñane, ta puwanve á dem haye.

²⁰ Hare wányara-wányara puwanterteka ice á ñere áte vaciya, antara terlyakwa-aha ad'aba válale jauje ge ndzedá, ba shifa á ñere keni ndza tamanjerka d'ekid'eki.

²¹ Haraare estuwa na, aley emnde na tá am paare zaruka ba názara keni. Daaci a tsetehe ge Paul, a ba ñane á elvan ge itare: «Ázara kwa jeba una emnde-aaruwa! Ábi ma andze kwa cenaa n'ázá-aaruwa, ma baaka ura á tse am Kiraita d'ekid'eki! Daaci ma andze á shamika palasa na, antara nasare yaikke na.

²² Amá táslawa á kure, gazlauka. Mí ked'á ba paare ka wá, ba palle á kure keni á ked'eka shifa-aara.

²³ Ya ndahanaa ad'aba uwe estuwa, ad'aba Dadaamiya na yá ankwá á maganá slera na a belive malika-aara an yayiya vatena,

²⁴ a ba ñane á elvan ge iya: Paul, gazleka d'ekid'eki, ká daada á de katafke á male á larde á Rauma. Dadaamiya a bashakaa shifa á emnde na tá am huđe á paare na bademme ge ekka.

²⁵ Ad'aba una ñanna, gazlauka dawalaa, iya fantarfe an Dadaamiya geni watse á magava á ba áte una a se binaa ñane.

²⁶ Amá wá, watse á d'ámida válale, á de puwámíyá áte haha umele ankwá am dágave á haye.»

²⁷ Daaci hare kelaawa ju ufađe á danjerá ba effeya átire á haye ñanna tá d'ahaná an Maiditairaine na. An huđe á yayiya wá, emnde a paare ta naba diyeddiye geni ña herzhe an haha umele.

²⁸ Daaci ta naba kuraa sladfire á yawe nanna an zawa ta ngudete íre átekwa wá, uksuwe kul buwa. Á katafke cekwaanjudí ta ekkura ádaliye wá, ba uksuwe kelaawa jilyeþe.

²⁹ Gazlargazla jipu geni a berhante effeya na paare á nje írete nákwá umele am haye, ta naba puwem zawa-aha na an ngwadá daada íre-aha átekwa ge tsa paare na ufade á dem haye á kya iga-aara, ta ufán ba zlahhe wera á ekse.

³⁰ Daaci emnde a paare tá kátá njezla shifa-aatare, ta naba tsekwaa egdza paare á njezla shifa-aatare na á dem haye, amá ta magán ba seke tá puwa zawa-aha á tsa paare yaikke á kya katafke-aara keni.

³¹ Amá a ba Paul á elvan ge male á sawji-aha na, antara sawji-aha-aara: «Máki njarka emnde a paare na á ba am hufe á paare, ba palle á kure keni kwá njezleka dekideki.»

³² Daaci duwa á sawji-aha, ta naba icaa zawa na an nguda egdza paare átekwa na, zlazlálá egdza paare-aatare nanna á dem dagave á haye.

³³ Herzhe á wera ekse wá, a ba Paul á elvan ge itare bademme: «Náwa hare kelaawa ju ufade vatena, ba názara keni fakurteka áte we, kwá fá ba ervaunde, taslawá á kure, sawmbare zawuze egdza duksa.

³⁴ Zawuze egdza duksa geni kwá shansha ndzeþa ge njezla shifa á kure an nane. Yá ndaakur ba jirire: Ba úgje á ire á kure palle keni á keþeka.»

³⁵ Ba a ndahese una nanna Paul, a eksante dafa, a tsetehe an nane, a slafanaa we ge Dadaamiya á katafke-aatare bademme, a kezlanve dafa na, a fantau ge ezza.

³⁶ Daaci bademme-aatare ekhyakhya ervaunde-aatare, itare keni ta fantau ge ezza-aara.

³⁷ Kezlakula á emnde na tá am hufe á paare nanna bademme, ta deremke buwa an kul vuye ju unkwahé.

³⁸ De natenáhá hufe-aatare wá, ta fantau ge válya nalkame na am paare na, geni a demanteka paare.

Yawe kyabanaakyábá paare

³⁹ Weraawera ekse, amá ma tá áme keni diyarka emnde a paare dekideki. Amá ta naa shiili am tate umele a zuwa yawe, haha á kya una, haha á kya una, daaci a ba itare: «Dawamiyanda paare á miya áte shiili nanna, a de geyegeya áhuwa má mi dzegwándzegwa.»

⁴⁰ Daaci ta naba datsaa náza tsa paare na, ta yaa íre-aha nanna am haye, ta palaa zawa áte duksa-aha na tá já kwána an nane, ta nguda kacakaca áte wafke-aara geni a demda effeya á dem hufe-aara ge baka paare. Daaci tá ankwá á zlálá á dem tate á shiili na ba suuwe.

⁴¹ Amá ta naba de velyete áte jáhá á shiili am tate á jaja ire á yawe am haye nanna, adába gulaagula sladfire á yawe wá, a naba tsahe ge paare am tate nanna, a ngyemhe ge we-aara am shiili, sawa á yawe an ndzeþa a se kezlanve ukhyiye-aara.

⁴² Daaci sawji-aha tá kátá ceþa danjay-aha-aatare geni a njezleka bi diyardiya wá yawe.

⁴³ Amá a naba piyartertehe ge male-aatare, adába nane wayaaka á emtsa Paul. Daaci nane a vaterter baráma ge emnde na diyardiya yawe emtsaade zunjwe geni a warwa yawe, a de njarinja áte haha,

⁴⁴ Iauktu a ba nane á elvan ge emnde umele: «Ma ware á kure keni a eksanteksa nafa á paare na palle am erva, amá njawanaaja ba shagera, dabaudfába ba emnde na á dete haha.» Nja segashe estuwa am yawe, ba uwe keni shajerka dekideki.

28

Paul am haha á Malta

¹ Am sessa shifa á nje am haye nanna ba layye, daaci ta baneraa zhera á haha nanna am dagave á haye nanna, geni zhera-aara Malta.

² Emnde a larde nanna ta lyanjervaahe an ervaunde-aatare palle. Yawe keni fantaufe ge haya, náwa iya á ba ekhye, amá emnde a ekse nanna ta mbanjerante kára yaikke, Iauktu ta fantau ge ganjer use miyenne áte we á kára nanna.

³ Duwa á Paul a de halanu ceceme ge kára nanna maa, mbate ankwá záhe na zlazlada jipu na am hufe-aara. Ba a cenaa hureffire á kára na záhe wá, a tsetehe am hare, a naba cuvaa Paul an slare áte erva tanduwalle.

⁴ Ba naranna emnde a ekse nanna záhe na an zlenjela áte erva á Paul na wá, a ba itare am dagave-aatare: «Baaka shaige-aara dekideki zhel na sleceþa shifa á emnde. Adába una nanna ma njezlaenjezla dem am haye keni, dadaamiya á miya na zhera-aara jirire na á yanka nane keni an shifa.»

⁵ Amá Paul a slatsaa záhe na á dem huđe á kárá, ba cekwaangudí wanteka đekideki.

⁶ Itare ta kurken watse á háhyá erva-aara, bi watse á mbeđa á ba am tate ɲanna á emtsa, amá shekwaraashekwa, baaka názu á maganmága ge Paul đekideki. Ta eptsante elva, a ba itare mbate ɲane keni dadaamiya.

⁷ Anƙwa slekse á emnde a larde ɲanna zhera-aara Publiyus, anƙwa sleđe-aara yiyiyeka an tate ɲanna, a daɲerhe ádehuwa, a de vaɲerte tate a zláva, ɲa gaa hare keye á ba am mba-aara emtsaafde, lauktu ɲa segashe á sem huđe á ekse.

⁸ Anƙwa eddenjara ge sleksu Publiyus ɲanna lapika, á wáná kemaale, antara puwa huđe na zlazlađa jipu na, a duhe ge Paul á de ezzhara. Daada Paul ázenjara, a magar maduwa, a puwarhe erva-aha-aara, a naba mbanaahe.

⁹ Am iga á una ɲanna maa, ta naba semhe ge emnde na lapika vuwa-aatare am haha ɲanna bađemme áseza Paul, itare keni a mbateraaha.

¹⁰ Ta vaɲerte duksa kwakya ge marese zherwe na ta fanaa itare áte ɲere. Am sarte na tsanjeretse am haha-aatare watse ɲa dem paare ɲá zlála keni, ta vaɲerte duksa camballe ge mága shula á ɲere an ɲane.

Paul daada am Rauma

¹¹ ɲa gaa tere keye zlađe adaliye am iga-aara lauktu ɲa tse, ɲa zlala an paare umele, paare ɲanna tá đaháná an dadaamiya á wulhe-aha, kwaye a sawa á sa am Alaikzandriya. ɲane keni a se zu sarte á ekhye á ba am haha ɲanna am dagave á haye na.

¹² Daɲeraada am Sirakus, ɲa de gaa hare keye áhuwa.

¹³ ɲa tsante áhuwa, ɲa đába ba we á haye we á haye, ɲa daahe á dem Rigiyus. Makuralla-aara, a fantau ge egdza effeya á sawa am manem, ɲa daahe á dem Pautiyauli á ba am hare buwa.

¹⁴ ɲa de shaa emnde a fetarfe am ekse ɲanna, ta ndavuɲeruhe geni ɲá gá hare maka ázetare. Kwaya ɲane, ɲa daa estuwa á dem Rauma.

¹⁵ Am sarte na cenarácena egdzar mama-aha a ɲere na tá am Rauma labáre á ɲere, ta naba se yaiɲeruhe am kwaskwe á Appiyus, emnde umele ta se yaiɲeru am ekse umele tá đaháná an Kampeman keye. Ba a puwete ice-aara áte itare Paul, a naba ekhyehe ge ervaunđe-aara, ususe Dadaamiya á ba ɲane.

Waazu á Paul am Rauma

¹⁶ Daɲeraada am Rauma maa, ta naba vante baráma ge Paul geni á njá an ire-aara, amá antara sawji palle á ufufa.

¹⁷ Am iga á hare keye maa, Paul a naba đahetaa male-aha á Yahudiya-aha na tá am Rauma á dezerjara. Jarammeje, a ba ɲane á elvan ge itare: «Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa: Ba palle a haypa na ya maganaa ya keni baaka, amá ta naba eksivaaha am Urusaliima, ta vite ge Rauma-aha. Wallá ya ganu haypa ge jeba, wallá ya gu haypa áte nade-aha á eggye-aha a miya, ázareka.

¹⁸ Duwa á Rauma-aha maa, ta ndaviyu elva-aha. Am sharánka haypa áte ya hyephye ge keđa shifa-aaruwa, tá kátá beliyaabela.

¹⁹ Amá eksararka Yahudiya-aha đekideki ganakini tá beliyaabela na. Daaci baaka názu yá maganá ya umele, ya naba ndáva geni tá sá shairiya-aaruwa ásehuna, áza male á larde. Sanka ya á se icaterar sera ge emnde a jeba-aaruwa đekideki.

²⁰ Ya ndavakuraa adába una ɲanna, geni yá puwetepuwa ice-aaruwa áte kure. Zawa na kwá zharaná kure áte ya na wá, ya gu duksa umele ka, adába ba edda una ni *Iserayiila-aha bađemme keni tá anƙwa á tamaha ba ɲane na.»

²¹ A ba male-aha na tá elvan ge Paul: «ɲere wá, shajeránka ɲere labáre á ɲa á sawa am Yahudiya. Ba palle á egdzar mama-aha á miya na a se mbeđaɲeru elva áte ka geni ka gu duksa keni, nanjeránka ɲere.

²² Amá wayaɲerwáyá ɲá cenevaacena názu ká dzamaná ka. Adába diyaɲerdiya ganakini ma áme keni emnde wayaraterka an emnde ɲanna ká am itare kina na.»

²³ Daaci ta naba faa sarte. Vacite ɲanna wá, ta sawa á ba an saga, ta vayye jipu, ta se beraa Paul am bere na á njá amkwa. Paul a váha deppe, a fantau an enjya, dem lasar, anƙwa á palaterá ba sera á elva-aha áte elva a njá am *kwárá á Dadaamiya. A palateraa názu a ndahanaa *tawraitá á Muusa, antara názu am wakita á nabi-aha umele áte Yaisu bađemme, geni itare keni a lyarvaalya.

²⁴ Emnde umele-aatare lyarvaalya elva á Paul, amá emnde umele liyiyarka đekideki.

²⁵ Am diyaadiya Paul ganakini watse tá zlala an gajawe, zlađe kyareka emtsaafde, a vaterte elva na náwa ɲane na, a ba ɲane á elvan ge itare: «Elva na a baterna Shedeƙwe Cudfedde ge eggye-aha a kure á kya an we á nabi Aisaya na wá, a ndaha ba jirire!

²⁶ A ba Dadaamiya: Duwa de bateránba ge emnde-aaruwa: Tá de eccena ba shagera, amá tá cenevaaka. Tá de ezzhara ba shagera, amá tá nánka.

²⁷ Adaba degdege ire á emnde nanna, ta vanyaa hyema-aha-aatare geni a demka elva-aaruwa; ta hadaa ice-aha-aatare geni a naránka duksa-aaruwa; tá maga degdegire á ire geni a demka elva-aaruwa á dem ire-aatare, geni a saremka á sem sera-aaruwa yá mbateraambe. Estuwa a ba Dadaamiya.»

²⁸ Daaci a eksetaa elva-aara zlafe ádaliye Paul, a ba nane: «Amá wá, diyaweddiye ba shagera ganakini Dadaamiya a belaa labáre á lya emnde ádeza emnde a jeba umele keni. Itare wá, tá de eccena.» ((

²⁹ Ba a ndahese una nanna Paul wá, ta naba tsetehe ge Yahudiya-aha nanna, ta naba zlala, tá ámbera á gá jawe am dágave-aatare á ba an ndzedá.))

³⁰ Paul a magaa yawe buwa kalkale am bere á haya na a eksantaa nane, bademme á emnde na tá dezerjara keni, á lyiyaaterá á ba am ervaunje-aara.

³¹ A magateraa waazu ge emnde áte elva a njá am *kwará á Dadaamiya, a kwaraterse elva a Yaakadada Yaisu *Almasiihu ge emnde á ba an enjkale-aara, gazlaaka dekideki.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a RAUMA

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, ya sleslera á Yaisu *Almasiihu. A dáhite ba Dadaamiya, a give slebela-aara, a fi geni yá balaterá elva-aara ge emnde, amaana labare á higa.

² Labare á higa ñanna wá, Dadaamiya a magamiyaa waada-aara daga werre á kya nabi-aha-aara. Daaci ta puwete ba estuwa am wakita-aara.

³ Labare á higa ñanna wá, elva arge Egdza-aara Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu. Má ge urimagwire wá, ñane ta yanaa am emnde á sleksu *Dawuda.

⁴ Am sarte na tsetetse am fáyá, Dadaamiya a farehe zlafe ádaliye á ba an ndzedá geni ñane wá, Egdza-aara. Una ñanna baðemme ndza an hákuma á Shedekwe Cufedde.

⁵ Adaba ba ñane palle una Dadaamiya a magiyaa ñgurna ge iya, a naba give slebela-aara ge de balatera elva-aara ge emnde a jeba umele keni baðemme, geni a fartarfe an ñane, a faransaarefe keni. Ba estuwa Yaisu *Almasiihu á de geva án dáráda.

⁶ Kure emnde a Rauma na a dzerakursaa Dadaamiya geni kwa geve emnde á Yaisu *Almasiihu na keni, kwá am dagave á emnde ñanna ni Dadaamiya a ñeli ge itare na.

⁷ Daaci yá anƙwa gakur use-aaruwa baðemme, kwa emnde na á wayakurta Dadaamiya, a dáhakurte geni kwá nja ba cufedde átuge ñane na. Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu a magarakurnaamaga ñgurna, a varakurteva hairire.

Paul á kátá de zhara emnde a Rauma

⁸ Emtsaade wá, yá anƙwa slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya adaba kure, yá slafaná we-aaruwa an zhera á Yaisu *Almasiihu, adaba ma áme keni am duniya baðemme tá ndaha ba labare á fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu.

⁹ Ba kelaa má yá anƙwa maga maduwa-aaruwa á deza Dadaamiya, yá anƙwa yehakuryeha keni am huðe-aara, una yá ndaha ba jirire, Dadaamiya diyaadiya baðemme. Adaba iya wá, yá maganá slera-aara ge bala labare á higa, elva a Egdze-aara ge emnde á ba an ervaunde-aaruwa palle.

¹⁰ Ba kelaazare, yanánka ñala-aaruwa áza Dadaamiya, geni a viteva baráma mázla-aara yá daada á dezekure an namaari-aara.

¹¹ Wayanwáyá jipu ge yá daada á dezekure, yá dakuránda barka na á vaterta Shedekwe Cufedde ge emnde na, geni kwá gevge emnde a ndzendzedá am fetarfire.

¹² Una ñanna yá kátá bakura ba geni mi de femfa ndzedá am vuwa á miya ma ge ware á miya keni; yá de fakuremfa ndzedá am vuwa ge kure adaba yá slefetarfe an Yaisu *Almasiihu, kure keni kwá de fiyemfa ndzedá am vuwa an fetarfire á kure.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, yá kátá kure keni kwá diyeddiye geni ndza ya magaa niya-aaruwa ser kwakya ge dezekure, amá sem vatena sey ba jerje názu á piyitepiya. Waya-aaruwa ge dezekure ñanna wá, ba geni a sesse námpire á slera-aaruwa am dagave á kure keni, ba seke una na am dagave á emnde á jeba umele baðemme na.

¹⁴ Una wá, slera na a ñeliyara Dadaamiya ge iya, geni sey yá balaterá waazu á labare á higa ge emnde baðemme. Ge emnde na an wera ire-aatare na, antara emnde na weraaka ire-aatare, ge emnde a diya, antara ge emnde na baaka diya-aatare na baðemme.

¹⁵ Adaba una ñanna, wayanwáyá jipu am ervaunde-aaruwa geni yá de balakursebale ge kure keni kwa emnde á Rauma.

*Anƙwa hákuma á Dadaamiya am labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu*

¹⁶ Iya, emtake ervaunde-aaruwa jipu ge bala waazu á labare á higa ñanna, adaba anƙwa hákuma á Dadaamiya am huðe-aara ge lya emnde na fartarfe an ñane na baðemme. Emtsaade wá, áza Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele keni baðemme.

¹⁷ Am waazu á labare á higa wá, Dadaamiya anƙwa a marateran ge emnde geni ñane á vantá estara jirire ge urimagwe á katafke-aara. Anƙwa á emmara geni una ñanna sey an fetarfire áte Yaisu *Almasiihu palle, barama umele baaka, ba seke una ni anƙwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Edda una shansha jirire áza Dadaamiya adaba fantarfe, ba ñane una an shifa á jirire na.

¹⁸ Dadaamiya am samaya wá, ankwá á emmára ba parakke geni haypa á emnde á wanwa jipu am ervaunđe, adaba ta yaa kezlan ugje ge nane. Naterana shairiya emnde bademme adaba tá ankwá kefa jirire á Dadaamiya an emtanjire na tá ankwá á maganá itare.

¹⁹ Naterana shairiya emnde bademme na wá, adaba názu ma andze tá dise Dadaamiya átekwa na ankwá bademme, a maratersaa ba Dadaamiya an ire-aara, ta yanaa ba itare.

²⁰ Ge jirire wá, baaka ura ndza nanna Dadaamiya an ice ngayye, amá wá, á fantuwe áte sarte na Dadaamiya a nderaa duniya na sem vatená, emnde diyardiya geni duksa áte una zlaya-aatare ge tá maganá una nanna ge Dadaamiya. Ta yá mága una nanna, itare ta eksante ngudiyire am ire-aatare, tá taa diseka jirire dekiđeki, tá an naha an tabedammire bademme am itare.

²¹ Diyardiya tsa ge ankwá Dadaamiya, aley kezlaranánka ugje, slafaranánka we am duksa áte una zlaya-aatare ge tá maganá una nanna ge Dadaamiya. Ta yá mága una nanna, itare ta eksante ngudiyire am ire-aatare, tá taa diseka jirire dekiđeki, tá an naha an tabedammire bademme am itare.

²² Ta bantsa itare ta emnde a enjkale, mbate ta uce-aha ba dey.

²³ Zlaya tá kezlaná ugje ge Dadaamiya saksage am sleksire-aara, amá itare tá kezlan ugje ge hele-aha, umele ba garava urimagwe ba dey, umele ba yiye, umele dabba, antara názu á hulmba am áhá.

²⁴ Adaba una-aha nanna, Dadaamiya a naba yaterhe geni a magarmága shagerkire nanna á kátána ervaunđe-aatare na, tá ankwá á maga duksa zherwe jipu am dagave-aatare.

²⁵ Ta yaa jirire á Dadaamiya, ta naba mbedese an fidire. Zlaya ma tá kezlaná ugje ge slendera duksa wá, itare tá kezlaná ugje ge duksa-aha na a nderanaa nane, tá magaterá slera ge duksa-aha nanna. Ay degiya, emnde tá kezlarankezla ugje ba ge nane palle dem ba ge dekiđeki. *Aamin.

²⁶ Dadaamiya a yáteraa adaba una geni a magarmága duksa zherwe nanna á kátána ervaunđe-aatare nanna. Nwasha yaránya nja antara zála, tá maganá ba itare am dagave-aatare duksa na zherwe jipu zlayeka dekiđeki na.

²⁷ Zála keni tá magán ba estuwa, ta ya nja antara nwasha, tá cebá ire-aatare an mbagrire, tá zlayanu ba ge ire-aatare ákure muksire, tá ankwá á maga duksa na zherwe jipu na. An una-aha nanna, tá ankwá fáná ba itare ire-aatare á dem shairiya á Dadaamiya, hyarephye ge zatera an shairiya, adaba magarnaaka duksa áte unjule-aara.

²⁸ Ba seke una itare yarnaaya diya Dadaamiya á jirire wá, Dadaamiya a yateraa adaba una nanna, geni a sharánka enjkale ge dzamete duksa áte unjule-aara, a magarmága ba duksa na zlayeka dekiđeki na.

²⁹ Daaci ervaunđe-aatare nahetenahe an jeba á duksa-aha nanna shagerka na bademme, ba seke: Fa ice am duksa á ura, danjwire á huđe áte ura, mága shelha áte ura, ja shifa á ura, dágala an ura, zlerma ura, mága fitenire, antara mága paysada bademme;

³⁰ tá ankwá á jaja zherwe-aatare ba dey, ta kelaade-aha á Dadaamiya. Itare tá pesha ba emnde an zlazle, tá gálá ire-aatare, tá maga kuravire, tá njá á ba tataya jansaare ge haypa-aha umele anjwaslire, tá fatersaareka dekiđeki ge dada-aha-aatare, antara mama-aha-aatare.

³¹ Itare baaka zherwe áte ice-aatare dekiđeki, tá an nara-aha kelawa-ju, tá emnde ndaha elva bu-buwa. Elva a háyáva baaka ázetare, tá zanvaareka ge ura dekiđeki.

³² Diyardiya tsa ba jirire geni á bá shairiya á Dadaamiya: Bademme á emnde a mága jeba á duksa-aha nanna tá de shá ba emtsa. Aley itare ta faare ba emmága-aara. Baira tá ankwá zleba emnde na tá ankwá á maga jeba á duksa-aha nanna.

2

Shairiya a Dadaamiya shairiya á jirire

¹ Ekka edda una ká ankwá faare shairiya ge emnde na wá, watse ká de dzegwánka bá baaka haypa á nja ma ka ware keni. Adaba ekka, ká ankwá faare shairiya ge emnde, mbate ká keni ká ankwá á maga ba shagerkire nanna. Daaci an una nanna wá, ká ankwá nguda ba ka ire á nja áza Dadaamiya.

² Diyamidiya Dadaamiya wá, nane á maga ba jirire ge njá emnde a mága shagerkire nanna an shairiya.

³ Ekka edda una ká faare shairiya ge emnde na, ka kurken ekka wá, watse ká de ñezla am shairiya á Dadaamiya emtu, ka keni ká anjwa magán ba seke itare ñanna tsa?

⁴ Emtu ká epsawa maggwire yaikke na a magakanaa Dadaamiya na, a heđanu ba ge we-aara antara anjwa á faká ervaunđe geni ká eptsá am tuba na emtu?

⁵ Amá ekka ká anjwa far ba ge degdegire á ire arge eptsá am tuba. An una ñanna, ká anjwa faná ba ka ire á ña á dem shairiya vacite na Dadaamiya á de kya shairiya á emnde bađemme. Ñane wá, á de kyaná á bá áte jirire-aara. Vacite ñanna wá, Dadaamiya á de marateránmára ge emndimagwaha geni tá anjwa am ervaunđe-aara.

⁶ Watse á de pelatersepele ge emnde bađemme áte názena ndza ta maganaa itare na.

⁷ Emnde na ndza ta wáwa ge mága maggwire na wá, Dadaamiya á de vaterter shifa na á zleka na, ađaba itare ndza tá kátá shá shifa ñanna antara haya ira yaikkire á ba azeñara.

⁸ Amá emnde na yarnaaya jirire á Dadaamiya, tá fansáreka đekideki, ta eksese mága ba shagerkire na wá, tá anjwa am ervaunđe á Dadaamiya, anjwa zlađa watse á de faterar ge itare.

⁹ Watse bađemme á emnde na ta eksese ba shagerkire na, tá de nanna zlađa áza Dadaamiya. Watse zuññwe ba Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele.

¹⁰ Amá emnde a mága maggwire wá, itare tá de shá háyá, antara yaikkire, ira hairire áza Dadaamiya; watse zuññwe á de vaterter ge Yahudiya-aha, lauktu emnde a jeba umele.

¹¹ Ađaba bađemme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya.

¹² Emnde na ni garevka Yahudiya-aha na, antara tá anjwa á maga haypa an baakire á diya *tawraitá na keni, Dadaamiya á de kedateraakeda áte una diyarka tawraitá na. Amá emnde na diyardiya tsa tawraitá, aley tá maga ba haypa na wá, Dadaamiya á de kedateraakeda áte una a ndahese am tawraitá.

¹³ Ađaba Dadaamiya á de vanteka jirire ge ura ađaba cenancena názu am tawraitá, amá sey ma edda-aara anjwa maga názu a ndahesa tawraitá.

¹⁴ Má emnde na garevka Yahudiya-aha, diyarka tawraitá đekideki, amá tá anjwa á maganá ba itare an ire-aatare názu a ndahesa tawraitá wá, ma diyarka ba tawraitá a Muusa keni, áte maga-aatare ñanna wá, daaci ba seke tá an tawraitá am vuwa-aatare.

¹⁵ Ate názena tá anjwa á maraná itare am zláłáva-aatare na wá, ba seke anjwa tawraitá am vuwa-aatare a faterma Dadaamiya. Ađaba tá anjwa diyeddiye maga-aatare, tara ta magaa shagerire, an shagerkire keni.

¹⁶ Una ñanna á de sesse ba parakke vacite na Yaisu *Almasiihu á de kya shairiya á emnde áte una á de banná Dadaamiya na. Bađemme á názena am huđe á emnde á de sesse áte parakkire. Labara á higa na yá anjwa bálá waazu-aara na keni á ndaha ba una.

*Yahudiya-aha, antara *tawraitá á Muusa*

¹⁷ Ekka, á bá ka, ká ura Yahudiya, ká gálá ire áte *tawraitá, ká kuráva áte Dadaamiya, ¹⁸ á bá ka diyakdiya namaari á Dadaamiya, tawraitá anjwa ge kwarakse duksa bađemme geni ka eksese barama jirire,

¹⁹ ká anjwa zhara ire á ña ba seke hyakephye táđá ura wulfe, ka ba seke parakkire ge maranaa baráma ge edda una am tabeđammire,

²⁰ ká zhara ire á ña ba seke hyakephye kwaraterse duksa ge emnde na diyarka duksa, hyakephye giya emnde na zlađe ta ba seke egdzara mesheshe am elva á Dadaamiya na, á bá ka diyakdiya jirire, diyakdiya duksa bađemme ađaba diyakdiya tawraitá.

²¹ Haá! Ekka ká kwaraterse ba ge emnde umele, labára ká kwaranseka ge ire á ña keni? Ká magaterá waazu ge emnde geni a yaránya neylire, labára ekka ká ila na?

²² Ká elván ge emnde yawánya mága gwardzire, labára ekka ká emmága? Á bá ka, ka kelaade á hele, labára zlađe ká ila duksa á hele ñanna?

²³ Ekka, ká kuráva áte tawraitá, mbate keni ká mañka áte náza á tawraitá ñanna. An mága á ña ñanna wá, ká anjwa maganá ba ka geni emnde tá nyanya Dadaamiya.

²⁴ Anjwa puwartepuwa ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Ađaba ba kure Yahudiya-aha, emnde a jeba umele tá anjwa nyanya Dadaamiya.

²⁵ Má kwá maga názu am tawraitá wá, dem sheđekeke á kure keni á magakuránmaga nampire. Amá má kwá mañka názu am tawraitá, una ba seke dakuremka am sheđekeke đekideki.

²⁶ Má edda una daaka am sheđekeke, amá đabeteđaba tawraitá ba shagera, ma baaka am sheđekeke keni, Dadaamiya á zhara una ñanna emtu mázla-aara?

²⁷ Edda una daaka am sheđekeke, amá ma đabeteđaba názu am tawraitá ba shagera wá, á de fakerfe zherwe ge ekka edda una ta puwakte tawraitá ñanna ge ekka, amá đabanjka na, una ma ká ba am sheđekeke ñanna keni.

²⁸ Geva ura Yahudiya áte ice á emnde-ka, una á gakve ura Yahudiya á jirire, una estuweka. Zlabe ádalíye, dem shedekwe keni, á gakve-ka ura á Dadaamiya, una estuweka.

²⁹ Yahudiyire á jirire wá, edda una ura Yahudiya á sáwá am ervaunđe, an belá am shedekwe am ervaunđe-aara an hákuma á Shedekwe Cufedde, gevka ádfaba ta puwete estuwa am tawraita na. Daaci nane una Yahudiyire á jirire; nane wá, á ufa-ka gálá áza emndimagwaha, á de galáná ba Dadaamiya nane.

3

¹ Má estuwa wá, Yahudiyire á farka ge duksa emtu? Ma bela ura am shedekwe keni baaka názu á fanaare ge ura emtu?

² Duksa wá, á farfe ba kwakya ma am uwe keni. Yá ndahana ádfaba uwe una? Emtsaadé wá, Dadaamiya a yateraa elva-aara am erva ba ge Yahudiya-aha.

³ Ay mi ba uwe kina, má emnde umele-aatare tsaraaka áte elva-aara nanna wá, Dadaamiya keni á de eptsante elva ádfaba itare emtu?

⁴ Una estuweka dekideki; ma emnde bademme yaránya jirire keni, Dadaamiya wá, á eptseka elva-aara buwa. Ankwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá nane:

Ekka wá, má ndahaksendahe elva á nã, ma ware keni sey a cenancena jirire á nã. Má tá kátá eksáká áte elva, shansha ba ka jirire.

⁵ Haypa á miya á maraterá jirire á Dadaamiya ge emnde, mi bá uwe kena mázle-aara? Mi bánba geni baaka jirire á Dadaamiya, áfaba á fá zlađa áte miya emtu? Una wá, ya ndahese áte una ta bántsa emndimagwaha na.

⁶ Amá una estuweka dekideki, ádfaba ma andze baaka jirire á Dadaamiya, watse á de kyáná estara kena nane shairiya á emnde?

⁷ Zlabe ádalíye má gevge ni baakire á jirire-aaruwa ankwa á melateru ge dise jirire á Dadaamiya ge emnde, antara ankwa á vateru baráma á gálá Dadaamiya ge emnde wá, tá njiya ádfaba uwe zlabe mázle-aara ge yá an haypire?

⁸ Daaci ta bántsa emnde umele, mbate mága emtanjire shagera, geni a sesse jirire á Dadaamiya, á piyanjerta uwe mazle-aara ge emmága-aara? Baira emnde umele keni ta naba ndahese emtanjire áte iya, a bá itare: iya keni ndansendahe estuwa. A njá nane á maga uwe, watse á de ndavaterundave Dadaamiya am shairiya.

Baaka ura an jirire ba palle keni

⁹ Estara á bá kure? njere Yahudiya-aha njá jateruje ge emnde umele emtu? Baaka, njá taa jateruka dekideki. Ábi am zunjwire keni ndza ya bakuránba geni Yahudiya-aha antara emnde umele bademmire-aatare tá á ba am erva á haypa.

¹⁰ Ádfaba ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, á bá nane: Baaka ura an jirire, baaka ba palle keni.

¹¹ Baaka edda á enkale ge cenva jirire, baaka edda una á kátá dfaba Dadaamiya na.

¹² Emnde bademme dzalarevdzale áte unjule á Dadaamiya, bademmire-aatare badzarevbadze. Baaka ura mángwe, baaka ba palle keni.

¹³ Názena á segashe am kwárá-aatare ba seke á segashe se á emtsa am huđe-aara, we-aatare á ndáhá ba zlerma, názena á segashe am mbuwe-aatare ba seke wenyé á záhe.

¹⁴ We-aatare sey á ndáhá ba elva yayiaihe, antara elva nyanya ura.

¹⁵ Sera-aatare tsafsafe jipu ge de ceba shifa á emnde.

¹⁶ Ba kelaa tate na tá degashe itare átekwa bademme, sey tá yaterá ba bádza antara emtanjire ge emnde.

¹⁷ Itare diyarka njá lapiya antara emnde dekideki.

¹⁸ Baaka ma lyáwá á Dadaamiya keni am ervaunđe-aatare.

¹⁹ Iyau, ge miya wá, diyamidiya geni bademme a názena á ndahaná *tawraita wá, á ndahater ba ge emnde na tá am erva á tawraita nanna. Daaci baaka edda una á de dzegwándzegwa bá baaka haypa-aara ge nane. Má estuwa, nángaadama bademme tá de ba am shairiya á Dadaamiya.

²⁰ Baaka ura á shá jirire áza Dadaamiya á ba an dfaba tawraita. Amá tawraita wá, á mara ba geni ura á diyeddiye haypa-aara.

Unjule na emnde tá de shá jirire áza Dadaamiya

²¹ Amá kina wá, Dadaamiya ankwa á maramiyá unjule na ni watse mí de shá jirire á katafke-aara an nane na, baaka elva á dfabate *tawraita emtsaadé am una nanna dekideki. Tawraita á Muusa, antara nabi-aha ndza ta enndaha una nanna bademme.

²² Unjule na ni watse emnde tá de shá jirire an nane áza Dadaamiya na wá, ba fetarfiré áte Yaisu *Almasiihu palle. Una wá, gavka ádfaba emnde a jeba umele palle,

amá ma ge emnde-ara keni, bademme emnde na má fetaarfe áte Yaisu Almasiihu na. Adaba emnde bademme ta ba kalkale áza Dadaamiya.

²³ Emnde bademme ta ba emnde a mága haypa, ta yiyiye an parakkire á sleksire á Dadaamiya.

²⁴ Amá Dadaamiya an maggwire-aara wá, a naba magateraa ngurna, a vaterte jirire ba dey á kya erva an Yaisu Almasiihu na a lyaterse am haypa na.

²⁵ Dadaamiya wá, ñane a tsaa Yaisu Almasiihu, geni á ya shifa-aara ba seke sadake, daaci Dadaamiya á baraterá haypa-aha-aatare an uzhe á Egdze-aara ñanna ge emnde a fetarfe bademme. A magaa una ñanna ge maraterá jirire-aara ge emnde. Werre wá, a magaa ba seke diyaaka haypa á emnde, ndza á fá ba ervaunde.

²⁶ Amá kina wá, a wayte maraterán ge emnde geni ñane wá, edda á jirire, á kátá nja á ba áte jirire-aara ñanna, á kátá vaterte jirire-aara ñanna ge emnde na tá ankwá fetare áte Yaisu na keni.

²⁷ Má gevge estuwa, ankwá dalila á gálá ire á miya emtu mazle-aara? Baaka dekidéki. Labára baaka? Adaba Dadaamiya vamiteka jirire á katafke-aara áfaba mi dábete *tawraitá, amá a vamite jirire áfaba famitarfe áte Yaisu *Almasiihu.

²⁸ Adaba diyamidiya geni emnde tá shá jirire áza Dadaamiya sey ma fartarfe áte Yaisu Almasiihu, tá taa shánka áfaba ta dábete tawraitá.

²⁹ Emtu, Dadaamiya ñanna sey ba ge Yahudiya-aha palle, ge emnde umele wá, Dadaamiya-aatare-ka emtu? Una estuweka, itare keni Dadaamiya-aatare ba ñane ñanna.

³⁰ Adaba baaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Má fartarfe Yahudiya-aha áte Yaisu Almasiihu á vaterteva jirire á katafke-aara. Ge emnde a jeba umele keni ba estuwa ñanna; má fartarfe áte Yaisu Almasiihu wá, itare keni á vaterteva jirire á katafke-aara.

³¹ Emtu má ña ba: Dadaamiya á vaterte jirire ge emnde sey má fartarfe ate Yaisu Almasiihu wá, ña ganve tawraitá ba seke duksa dey emtu? Estuweka dekidéki. Baira ña ankwá njante tawraitá.

4

Náwa ba seke estara Ibrahimá a shaa jirire áza Dadaamiya

¹ Dzamawamidzámá áte eggyemiya Ibrahimá, mi ba uwe kina áte ñane? Ndza a shaa uwe ñane áza Dadaamiya?

² Ma andze Ibrahimá shánsha jirire áza Dadaamiya áfaba shagerire á slera-aara wá, ma andze á gálá ire-aara átekwa. Amá ñane ndza shánka dalila á gálá ire-aara á katafke á Dadaamiya.

³ Ankwá ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Ibrahimá a fetare áte Dadaamiya, daaci, áfaba ba fetarfire-aara ñanna, Dadaamiya a vante jirire á katafke-aara.

⁴ Diyamidiya geni má ura ankwá á maga slera wá, duksa na tá de vanta am iga á slera ñanná gafka dey mázle-aara, una ñanna mbera-aara, zlayá-aara.

⁵ Una keni ba estuwa: Edda una má dzamaaka de shá jirire áza Dadaamiya á ba an shagerire á slera-aara, amá a fetare á ba áte Dadaamiya, ge ñane wá, Dadaamiya á vanteva jirire ba dey. Adaba Dadaamiya wá, á dzegwándzegwa vanteva jirire ge slehaypa.

⁶ *Dawuda keni ndza a ndahese elva áte edda una a shaa jirire ba dey á katafke á Dadaamiya, a bá ñane:

Edda-aara ñanna wá, gedetegeđa.

⁷ Gedartegeđa emnde na Dadaamiya a yateraare emtanjire-aatare, á zhareka haypa-aha-aatare na.

⁸ Gedetegeđa zhele na má Yaakadada Dadaamiya á jaheka haypa-aha-aara na.

⁹ Geđa ñanna á tsakaná Dawuda na wá, sey tá sháná ba emnde na tá am shedekwe emtu? Una estuweka, antara ba emnde na tá baaka am shedekwe keni bademme. Adaba a bá miya ba kina: Dadaamiya a vante jirire ge Ibrahimá adaba a fetare áte ñane.

¹⁰ Emtu Ibrahimá ndza a shanaa am sarte-ara geva edda á jirire á katafke á Dadaamiya? Am sarte na demda am shedekwe emtu, kwaye am sarte na zlađe daaka am shedekwe he? Ábi kwaye am sarte na zlađe daaka am shedekwe ba dekidéki.

¹¹ Dem shedekwe na ndza a maganaa Ibrahimá wá, ndza ba nalaama ge marese fetarfire-aara áte Dadaamiya, antara jirire na a shanaa ñane am zunjwire á katafke-aara na. Daaci Ibrahimá a geva estuwa dada arge emnde na daremka am shedekwe, amá fartarfe na. Dadaamiya á vaterte jirire á katafke-aara keni, ba seke una ni ndza a vante ge Ibrahimá werre na.

¹² Zlaḅe ádaliye keni ba ḡane una dada arge emnde na tá am sheḡekwe, amá tá anḡkwa ḡaba fetarfire á eddemiya Ibrahima na, ḡane a fetaare kwaye zlaḅe daaka dem sheḡekwe na.

Sha duksa á Dadaamiya an fetarfire

¹³ Werre wá, Dadaamiya ndza a maganaa *waada ge Ibrahima, antara wulfe-aha-aara, geni watse á de vaterte duniya baḡemme ba seke warita. Dadaamiya maganáka waada ḡanna ge Ibrahima áḡaba a ḡabete *tawraita, amá áḡaba ḡane fetarfe áte ḡane haa a ganve edda á jirire á katafke-aara.

¹⁴ Ma andze Dadaamiya a magateraa waada ḡanna ba ge emnde na ta tsaáhe áte tawraita wá, ma andze baaka nampire á fetarfire, antara ba waada na a maganaa Dadaamiya na keni ma andze á gevá ba dey.

¹⁵ Ya ndahanaa áḡaba uwe una: aḡaba tawraita wá, ḡane á maramiya ba ni ervaunḡe jaaja Dadaamiya áte emnde, aḡaba faransárka. Baira am tate na emnde diyarka tawraita ḡekideki na wá, tá dzegwanka maganá baakire á fesarfire, aḡaba baaka ahuwa.

¹⁶ Daaci estuwa, *waada na a maganaa Dadaamiya na wá, a magán ge fetarfire, geni baḡemme á wulfe-aha á Ibrahima tá de shá duksa ḡanna názá ba dey. Amaana: emnde a fetarfe na ta tsaa á ba áte tawraita na, antara emnde umele na itare tá anḡkwa ḡaba fetarfire á Ibrahima na keni, baḡemme tá de shansha á ba an jirire. Aḡaba Ibrahima wá, ḡane gevge eddemiya baḡemme.

¹⁷ Anḡka an puwa am wakita á Dadaamiya ba estuwa, a ba Dadaamiya á elván ge Ibrahima wá: Yá gakvege dada arge emnde a jeba-aha gergere ba kwakya á bina. Daaci Ibrahima a geva estuwa eddemiya baḡemmire á miya á katafke á Dadaamiya, aḡaba a fetaare áte ḡane. Ba Dadaamiya una edda á tsante ura am fáya, antara edda á ganve duksa na ndza baaka ḡekideki na keni á ba an elva na á segashe am mbuwe-aara na.

¹⁸ Ibrahima wá, ndza gulanaaka ḡane fetarfire-aara ḡekideki. Ma ndza emnde umele ta dzamán ba seke *waada á Dadaamiya á de gevka mazle-aara keni, Ibrahima gulanaaka ḡane fetarfire antara tama-aara ḡekideki. A gevaa estuwa dada arge emnde a jeba-aha gergere kwakya ba seke una ni ndza a bannaa Dadaamiya, a ba ḡane: Náwa watse egdzara á ḡa tá de kwakyeḡwakye na.

¹⁹ Am sarte ḡanna, iva á Ibrahima á maga deremke. Ma Ibrahima á zhara ire-aara gevge emgyegwe kurcumme, diyaadiya geni mukse-aara Saraatu á taa yeka egdzere mázle-aara keni, aley Ibrahima gulanaaka fetarfire-aara ḡekideki áte názena a bannaa Dadaamiya.

²⁰ ḡane ndza diyaadiya geni ba jirire, watse á shánsha duksa na a ba Dadaamiya á de vanteva na. ḡane magaaka shaige-aara ḡekideki. Baira fetarfire-aara ḡanna a vante ndzeḡa kwakya, á gálá ba Dadaamiya duksa-aara.

²¹ ḡane ndza njantenja am ervaunḡe-aara geni Dadaamiya an hákuma ge mága názena a maganaa waada-aara na.

²² Kwaye ḡane dalila na ni Dadaamiya a vante jirire á katafke-aara ge Ibrahima.

²³ Iyau, elva ḡanna keni puwartepuwe am wakita á Dadaamiya, geni Dadaamiya ganve edda á jirire ákyiye na mu, a halavuwa á ba áte ḡane palle emtu?

²⁴ Elva ḡanna wá, ta puwete áḡaba miya keni, mi emnde na famitarfe áte edda una ndza a tsante Yaakadada Yaisu am fáya, geni miya keni watse á vamiteva jirire á katafke-aara.

²⁵ ḡane a naba tsanaahe ge Dadaamiya, geni á emtsemtsa áḡaba haypa-aha á miya. Am iga á emtsa-aara maa, a tsantehe zlaḅe ádaliye am faya, geni á vamite an una ḡanna ge miya keni jirire á katafke-aara.

5

Shamiyánsha mela antara Dadaamiya

¹ Daaci am shamiyánsha jirire á katafke á Dadaamiya, aḡaba barka á fetarfire á miya áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, melamimela antara Dadaamiya mazle-aara.

² Ba Yaisu ḡanna palle una a weramitaa baráma geni mi shansha ḡurna áza Dadaamiya aḡaba famitárfé áte ḡane. Kina wá, tsamiyaatse áte ḡurna á Dadaamiya, geḡamitegeḡa jipu, aḡaba anḡkwa tama á miya ge de nja antara Dadaamiya am sleksire-aara.

³ Geḡa á miya zlaḅe tsaaka áte una ḡanna palle. Una ma anḡkwa zlaḡa áte miya keni, geḡa á miya ba kela-aara, aḡaba diyamidiya geni zlaḡa ḡanna á mbamise farvaunḡe.

⁴ Má shamiyánsha farvaunḡe, am iga-aara mí de gevege emnde na hyarephye am duksa baḡemme. Má gamiyevege estuwa, daaci má á ba an tama áte duksa á Dadaamiya.

⁵ Tama á miya ñanna wá, á tekamika ðekidèkè, aǎbaba Sheǎefekwe Cuǎeǎe anǎkwa á ndahamindaha am ervaunǎe geni Dadaamiya á wayámiwaya kwakya.

⁶ Ge jirire wá, werre ndza baaka dabari á miya ðekidèkè. Daaci am iga á una ñanna, de hyephye sarte na ndza a tsanaa Dadaamiya na, lauktu a naba tsekwehe ge Yaisu *Almasiihu a emtsehe aǎbaba haypa-aha á emnde-baǎemme.

⁷ Zlazlaǎa jipu geni ura á emtsa am kela á ura umele, una ma edda-aara ǎabeteǎaǎa jirire baǎemme keni. Má edda una kwakya maggwire-aara áte emnde wá, ámbane ura umele á naba eksaarekse emtsa am kela-aara.

⁸ Amá Yaisu Almasiihu ñane a naba emtsehe am kela á miya, kwaye zlaǎe ma emnde a haypa emtsaǎe. Daaci mi naba diyeddiye áte una ñanna geni Dadaamiya wayamiwaya ba kwakya.

⁹ Aǎbaba emtsamtsa Yaisu Almasiihu am kela á miya wá, daaci mi shaa jirire áza Dadaamiya an uzhe-aara. Kina wá, njamitenja áte jirire-aara, geni watse á de lyamiyalaye am názena watse á de magaterta Dadaamiya ge emnde aǎbaba tá anǎkwa jána an ervaunǎe.

¹⁰ Werre wá, ndza mi kelaade-aha á Dadaamiya, amá kina wá, baaka duksa am dáǎave á miya antara ñane mázla-aara, zlanazle an emtsa á Eǎdza-aara. Sakwa kina ǎeme melamimela na wá, njamitenja áte jirire-aara keni geni á de lyamiya ba ge ðekidèkè, aǎbaba tsettse Eǎdza-aara am fáya.

¹¹ Aley keni zlaǎe á tsaaka an una geǎa á miya: Geǎamitegeǎa jipu áte Dadaamiya aǎbaba názena a magaminaa ñane á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu, shamiyánsha mela antara ñane kina.

*Názu ndza a sanaa Naadama, antara una a sanaa Yaisu *Almasiihu*

¹² Ndza aǎbaba ba haypa á ura palle una samsa haypa á sem duniya, haypa ñanna a sateraa emtsa ge emnde. Daaci a hyete estuwa emtsa áte emnde baǎemme, aǎbaba emnde keni baǎemme tá maga ba haypa.

¹³ Ndza ba lauktu Dadaamiya á tsekwaná *tawraita ge nabi Muusa keni, kertenj ndza njánja tsuwe haypa am duniya baǎemme. Amá am zamáne na ndza zlaǎe baaka tawraita, Dadaamiya keni ndza ndavaaka haypa-aha á emnde.

¹⁴ Aley keni wá, kwaye am zamáne á Naadama, sem zamáne á Muusa, emtsa á maga ba sleksire-aara áte emnde baǎemme. Ma hyepka haypa-aha-aatare ba seke názá Naadama na a kwaleve cena elva á Dadaamiya na keni, emtsa wá, yaterka ðekidèkè.

Nja á Naadama wá, ba gáráva á zhele na ndza a sáwa am iga-aara na.

¹⁵ Amá wá, zala buwa ñanna ta gergere jipu. Haypa na ndza a ganaa Naadama wá, náza slanveka ðekidèkè ge yaikkire á ñgurna na a velanaa Dadaamiya á sáwa ba dey na. Ba jirire, aǎbaba ba haypa á ura palle una emnde baǎemme sharánsha emtsa, amá jatermeka duksa an yaikkire á ñgurna na á magaterná Dadaamiya ba dey ge emnde baǎemme. Una keni a maganaa á ba á kya erva an ura palle zlaǎe ádaliye: Ura ñanna Yaisu *Almasiihu.

¹⁶ Duksa na á vantá Dadaamiya ge ura wá, námpire-aara keni ba tsekemme, ká slateraaka antara una ndza a sanaa haypa á ura palle na. Názena a sanaa haypa á ura palle na wá, a saa ba záwa á sem mbiye á emnde baǎemme á katafke á Dadaamiya. Amá má Dadaamiya magateránmaga ñgurna-aara ge emnde wá, ma a kwakyaave estara haypa-aatare keni, ñane vaterteva jirire á katafke-aara geni a mbeǎateraaka shairiya.

¹⁷ Ge jirire wá, aǎbaba ba haypa á ura palle, emnde baǎemme daremde am erva á emtsa. Una baǎemme ba lámare á ura palle ñanna. Amá ura ge buwire, amaana: Yaisu Almasiihu, ñane a naba se magaa pute umele. Aǎbaba barka-aara emnde sharánsha ñgurna yaikke áza Dadaamiya, á vaterteva jirire ba dey á katafke-aara. Itare wá, watse tá dem sha sleksire an shifa na á zleka na.

¹⁸ Daaci ba seke una emnde baǎemme daremda am záwa á katafke á Dadaamiya aǎbaba haypa á ura palle na wá, ba estuwa zlaǎe ádaliye una keni: Aǎbaba jirire na a maganaa ura palle, ura ñanna Yaisu Almasiihu, emnde baǎemme sharánsha effeya, a halaterse am záwa, a vaterte shifa.

¹⁹ Zlaǎe ádaliye: Ba seke una emnde baǎemme daremda am erva ge haypa áǎbaba ura palle kwalevkwale cena elva á Dadaamiya na wá, ba estuwa zlaǎe ádaliye una keni: Dadaamiya á vaterteva jirire ge emnde baǎemme ábaba fesarfire á ura ge buwire na.

²⁰ Amá Dadaamiya a naba saa *tawraita zlaǎe ádaliye á sem duniya, geni á se kwakypkwakya haypa-aha á emnde. Má kwakya haypa á emnde, Dadaamiya keni á magaterá ñgurna kwakya.

²¹ Ba seke una ndza a maganaa haypa sleksire-aara áte emnde bademme, á cebaterá an emtsa na wá, ngurna á Dadaamiya keni an hákuma jipu zlafe ádalíye ge vatera jirire ge emnde. Dadaamiya á kátá daterá á dem tata á shifa na á zleka na. Amaana tá de shá sleksire á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

6

Má an emtsa áza haypa, amá má an shifa áza Yaisu

¹ Mí bá uwe kina áte jeba á elva ñanna? Mí bánba kina ganakini naba magawamimága haypa á miya, geni Dadaamiya keni á de sagamiyanvesage ngurna-aara emtu?

² Estuweka dekidefeki. Má ge elva á haypa wá, miya má an emtsa. Daaci mí dzegwáná estara kena mága haypa mázle-aara?

³ Emtu diyakurka geni miya bademmire á miya, am sarte na tá ankwá baramibara am yáwe á baptisma na, miya gamiyevge pale antara Yaisu *Almasiihu emtu? Diyakurka geni am sarte ñanna ba seke emtsamimtsa kerde antara ñane emtu?

⁴ An bárá á miya am yawe á baptisma na wá, emtsamimtsa kerde antara ñane, hedaramiheda kerde keni. Daaci ba seke una ndza tsetetse Yaisu Almasiihu am fáya an hákuma á Eddeñara na, ba estuwa shifa á miya keni á eptsaptepsa, gamiyevge anwaslire am njá á miya bademme.

⁵ Daaci má gamiyevge pale antara ñane estuwa, an emtsa na ba seke názá-aara na, daaci ba jirire, ge tse am fáya keni ma ba pale. Dadaamiya á tsamitetse am fáya ba seke una ndza a tsantaa ñane.

⁶ Diyawamiyeddiye una ba shagera: Am sarte na tá ankwá zlejela Yaisu Almasiihu áte dzangala, cebateracea ba kerde antara shifa a haypire á miya werre na, geni shifa a haypire ñanna á zlauzle, mí sesse am erva á haypa mázle-aara.

⁷ Adába má ura gevge emtsa wá, baaka názu á eksaná haypa áte edda-aara mázle-aara.

⁸ Má diyamidiya ge emtsamimtsa kerde antara ñane wá, ge tsete am fáya keni diyamidiya geni mí de tsettse antara ñane.

⁹ Zlafe ádalíye: diyamidiya geni Yaisu Almasiihu wá, ñane tsetse am fáya, á emtseka mázle-aara, adába á danuka emtsa ge ñane.

¹⁰ Adába emtsa-aara ñanna wá, ndza a emtsa adába haypa-aha á emnde, a emtsehe ba ser pale, hyephe ge bademme. Amá shifa na an ñane kina na wá, atuge Dadaamiya.

¹¹ Ba duksa pale ge kure keni: Diyaweddiye ba shagera am ire á kure, geni kure wá, kwá an emtsa á katafke á haypa. Amá shifa na kwá an ñane kina na wá, kwá átuge Dadaamiya, adába kwa ba pale antara Yaisu Almasiihu.

¹² Daaci yawanánka baráma dekidefeki ge haypa á maga sleksire-aara áte kure, geni sey kwá maga ba shagerkire na á kátáná vuwa á kure na watse á de ba am haha na.

¹³ Yawanánka ba kure an ire á kure vuwa á kure ge haypa, geni ubiya-aha á kure á gevge kazlaña á mága emtanqire. Arge una ñanna, fawanemfa ire á kure am erva ge Dadaamiya, kwa emnde na ndza kwá an emtsa, tsakuretse am fáya na, geni bademme á ubiya-aha á kure, á gevge kazlaña á mága slera á jirire.

¹⁴ Daaci fawanemka ire á kure am erva ge haypa ba dey, adába kure gakurevka am erva á *tawrait, kure kwa emnde na kwá áte ngurna á Dadaamiya.

Geva náve á haypa, bi sha jirire áza Dadaamiya

¹⁵ Ázara á bá kure kina? Mí bánba ganakini miya mí baaka am erva á *tawrait, má áte ngurna á Dadaamiya, naba magawamimága haypa á miya emtu? Estuweka dekidefeki.

¹⁶ Emtu diyakurka geni má kwa yanaa ba kure ire á kure am erva á ura geni kwá daba ba názá-aara, kure gakurevge náve-aha á edda-aara emtu? Ndza diyakurka estuwa emtu? Daaci má kwa nave-aha á haypa, kwá daba ba názá á haypa, amá ñane á dákurá á de cebakurceba. Amá má kwá daba názá á Dadaamiya, ñane wá, á de gakurvege emnde á jirire á katafke-aara.

¹⁷ Galaumigála Dadaamiya adába sakuresse am návire á haypa, kwá ankwá fansárfé ge Dadaamiya, kwá ankwá lyyi názu tá tsahakurse áte ñane an ervaunde á kure pale.

¹⁸ Kina wá, sakuresse am erva á haypa, gakurevge náve-aha á Dadaamiya geni kwá maga ba jirire mázle-aara.

¹⁹ Yá ankwá vakurte gera á elva an návire am duniya na wá, adába ba yiyiyire á hyema á kure ge cewa elva áte watsewatsire. Werre, kure ndza kwa yaa ire á kure bademme ge mága ba shagerkire, ba kelaazare ndza kwa fare ba ge mága emtanqire. Una keni magaumága á ba áte una ñanna: Yawanánya ire á kure bademme ge

Dadaamiya, gawuvge náve-aha-aara ge mága ba jirire baɗemme. Estuwa, kwá njinja áte cuɗeɗɗire.

²⁰ Am sarte na ndza zlaɓe kwá am návire á haypa, kure ndza ɓaaka lámbe á kure áte elva á mága jirire.

²¹ Ndza kwa shaa uwe am mága á kure werre ɗanna, kina ba enndaha-aara keni á wakurwa zherwe na? Ábi ndza ɓaaka? Baira ma andze kwá shánsha emtsa am iga á una ɗanna.

²² Amá kina wá, sakuresse am erva á haypa ɗanna mázle-aara, gakurevge náve-aha á Dadaamiya. Námpire-aara keni shakuránsha jipu, gakurevge emnde cuɗeɗɗe kwá átuge Dadaamiya. Am iga á una ɗanna keni, watse kwá shá shifa na á zleka na.

²³ Áɗaba má ura á maga ba haypa wá, edda-aara á de shá ba emtsa ge mbera-aara. Amá názu á vanta Dadaamiya ba dey ge ura wá, á vanta shifa na á zleka na, má garevge palle antara Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

7

Gáráva an mukse á zhele

¹ Ge diyakurkire emtu egdzar mama-aha-aaruwa geni *tawraita aɗkwa á maga hákuma-aara áte ura sey má zlaɓe edda-aara an shifa? Una elva-aaruwa una yá vakurte ge kure aɗaba kure diyakurdiya názu am tawraita.

² Ba seke mukse á zhele, má zlaɓe zhele á mukse ɗanna an shifa, an piya jipu geni á verɗa mukse ɗanna ge de ga zhele umele. Amá má ɓaaka zhele-aara an shifa wá, daaci á kwaráná ba ɗane ire-aara mázle-aara, á piyanteka tawraita mázle-aara.

³ Má gevge ni zlaazlálá mukse ɗanna, de gaaga zhele umele a ya ba zhele-aara an shifa wá, mukse ɗanna maganaamaga gwardzire. Amá má keɗaakeɗa zhele-aara, ma de gaaga zhele umele keni, ɓaaka gwardzire áte ɗane, an piyeka mázle-aara.

⁴ Ge kure keni ba estuwa ɗanna egdzar mama-aha-aaruwa, á kwarakurá tawraita-ka mázle-aara, áɗaba kwá an emtsa á katafke-aara, emsakuremtsa kerɗe antara Yaisu *Almasiihu. Daaci kina wá, gakurevge átuge edda una ɗanna ndza emtsamtsa, tsetetse am fáya na. Miya baɗemme keni am njá á miya kina antara kure na wá, mí maga ba duksa shagera na watse an námpire aza Dadaamiya na.

⁵ Áɗaba am sarte na ndza mí maga ba názena á katáná ire á miya wá, ndza mí maga ba haypa. Sámsa tawraita keni a se tsante eɗkale á miya zlaɓe ádaliye ge mága ba haypa. Estuwa, ma andze mí shánsha emtsa am iga-aara.

⁶ Ndza werre wá, mí ba seke danɗay-aha á tawraita, amá kina shamiyánsha ire á miya ázeɗara. Áɗaba miya má an emtsa á katafke-aara. Daaci kina wá, mí an shifa áɗwasliɗe, mí dzegwándzegwa maganaamaga duksa ge Dadaamiya áte uɗɗule na á maramiyá Sheɗekwe-aara na. Gafka áte uɗɗule werre na ndza á yanaa názu am tawraita na.

**Tawraita á maraterá ba haypa-aha-aatare ge emnde*

⁷ Mí bá uwe kina áte jeba á elva na? Mí banba ganakini an haypa *tawraita emtu? Estuweka ɗekideki. Aley keni wá, a se ɓalisaa ba tawraita názena tá ɗahaná an haypa na. Ma andze biyánka shairiya á Dadaamiya: Fe-ka ice am duksa á ura, ma andze yá diseke geni una ɗanna haypa.

⁸ Amá ba de diyaneddiye shairiya á Dadaamiya ɗanna, haypa shánsha baráma áte iya mázle-aara, berhiyemberha am fa ice am duksa-aha gergere ba kwakya. Ma andze ɓaaka tawraita, haypa keni ma á dzegwánka mága kelaadire áte ura.

⁹ Werre, am sarte na ndza zlaɓe diyanka tawraita wá, ndza ya kurken ya ba ura an shifa. Amá ba de diyaneddiye shairiya á Dadaamiya wá, náwa ya keni, á bá haypa, tsetse an shifa,

¹⁰ iya emtsanemtsa. Dadaamiya wá, ɗane a saa tawraita ge vaterte shifa ge emnde, amá áte názá-aaruwa na wá, a siyaa ba emtsa.

¹¹ Ya ndahanaa áɗaba uwe una? Áɗaba am sarte na diyaneddiye shairiya á Dadaamiya, haypa keni shánsha baráma áte iya, a jiyaa eɗkale-aaruwa baɗemme geni yá farfe ge mága haypa-aha umele. A jiyaa estuwa haypa, amá a nguɗánsaa ba tawraita huɗe.

¹² Amá tawraita an ire-aara wá, ɗane cuɗeɗɗe, shairiya-aha á Dadaamiya na am huɗe-aara baɗemme cuɗeɗɗe, baɗemme ba jirire, baɗemme shagera.

¹³ Daaci duksa shagera estuwa emtu á siya emtsa ge iya? ɗane-ka ɗekideki. Iya wá, a jiyaa ba haypa. Ba áɗaba dzegwanánka ɗaba shagerire á názena am tawraita, daaci a naba cavadiɗehe ge haypa, a tedese shifa am ya, an duksa shagera ɗanna. Tá dise áte

una ḡanna ganakini haypa wá, haypa ba jire. Daaci, aḡaba barka ba tawraita, haypa maresemáre ire-aara geni ḡane wá, mándzawe ba jire.

Ura á kátá á maga shagerire, amá á daaka ndzedá-aara

¹⁴ Diyamidiya *tawraita wá, a sawa áza Dadaamiya, amá iya, ya ba urimagwe, ba seke tá veliwe an vela ge haypa, ganevge náve-aara.

¹⁵ Názena yá maganá iya na wá, ba iya keni cenanseka. Názena yá kátá maganá iya, á daaka ndzedá-aaruwa, yá maga una wayanka na.

¹⁶ Má ganuge názu wayanka emmága-aara wá, yá dise áte una ḡanna shagerire á tawraita.

¹⁷ Daaci má estuwa, mándzawire ḡanna yá maganá ba iya an ire-aaruwa-ka, á maganá ba haypa na anḡwa am vuwa-aaruwa na.

¹⁸ Diyandiya ganakini baaka shagerire azeruwa, amaana: ázeruwa urimagwe na. Áḡaba ba jirire geni am ervaunḡe-aaruwa wayanwáyá mága shagerire, amá á daaka ndzedá-aaruwa.

¹⁹ Shagerire na yá kátá maganá ya wá, á daaka ndzedá-aaruwa, yá maga ba mándzawire na wayanka na am kela-aara.

²⁰ Má ganuge názu wayanka emmága-aara na wá, yá dise áte una ḡanna geni yá maganá ba iya an ire-aaruwa-ka, á maganá ba haypa na anḡwa am vuwa-aaruwa na.

²¹ Názu yá anḡwa tapaná iya am vuwa-aaruwa wá, má yá kátá maga shagerire, kerten ba jarje shagerkire á katafke-aaruwa, yá maganaamaga una ḡanna am kela-aara.

²² Ate una am ervaunḡe-aaruwa wá, wayanwáyá yá dabetedába tawraita á Dadaamiya ba shagera.

²³ Amá anḡwa duksa mándzawe am vuwa-aaruwa, ḡane wayiyanteka dēkifeki ganakini yá maganaamaga shagerire na diyandiya am ire-aaruwa. Duksa ḡanna a give ba seke yá náve-aara geni sey yá maga ba haypa na am vuwa-aaruwa na, baaka duksa umele.

²⁴ Kay! yá baaka degiya! An vuwa á haypire-aaruwa na wá, á shisha emtsa! Á lysá ware-aaruwa?

²⁵ Dadaamiya wá, anḡwa, yá slafaná we-aaruwa ba ge ḡane palle á kyá erva an Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

Daaci ba seke una ya enndaha na: Iya an ire-aaruwa wá, tsanaatse á ba áte una a ndahesa Dadaamiya am tawraita na. Amá an vuwa a urimagwire-aaruwa na wá, yá anḡwa maganá áte názá á haypa.

8

Emnde na tá maga ba názu á kataná Shedekwe Cufedde na

¹ Daaci kina wá, baaka zává mazla-aara am mbiye á emnde na garevge palle antara Yaisu *Almasiihu na.

² Aḡaba Shedekwe Cufedde na anḡwa vaterte shifa ge emnde na tá am erva á Yaisu Almasiihu, sisese am erva á haypa, sisese am erva á emtsa.

³ *Tawraita wá, ḡane dzegwánka halese emnde am erva á haypa, aḡaba baakire á payḡa á emndimagwaha ge mága názu a ndavateruwa ḡane. Amá wa, Dadaamiya maganaamaga duksa ḡanna janviyaaja ge tawraita na. A maganaa estara ḡane? A naba bela Egdza-aara á sem duniya, áte nderáva á miya emndimagwaha na má an haypa na, geni á se lyamivaare ḡane haypa-aha á miya. Dadaamiya a puwanem estuwa zawa am mbiye ge haypa na am vuwa á emnde na.

⁴ Dadaamiya a magaa una ḡanna wá, ba geni mí maḡka názena á kataná ba ire á miya, amá mí maganaamaga jirire na á ndavaná tawraita na baḡemme, miya emnde na á kwaramiya Shedekwe Cufedde na.

⁵ Aḡaba emnde na tá maga ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá dzama ba názena á kataná ire-aatare ḡanna. Emnde na tá maga ba názena a baterna Shedekwe Cufedde, itare tá dzama ba názena á kataná Shedekwe Cufedde na.

⁶ Daaci emnde na itare tá maga ba názu á kataná ire-aatare, itare tá shánsha emtsa. Amá emnde na tá dzáma ba názu á kataná Shedekwe Cufedde, itare tá shá shifa na á zleka na, antara hairire.

⁷ Emnde na ni tá dzama ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá dábeka tawraita á Dadaamiya, itare tá dzegwánka dāba Dadaamiya dēkifeki, ta kelaade-aha-aara.

⁸ Baḡemme á emnde na tá njá á maga ba názena á kataná ire-aatare na wá, itare tá shánka háyá áza Dadaamiya dēkifeki.

⁹ Amá kure wá, kwá maganá áte una á kataná ire á kureka, á kwarakurá ba Shefèkwe Cufedéde, adába ankwá Shefèkwe ñanna am kure. Má ura ßaaka an Shefèkwe ñanna wá, edda-aara gevka átuqe Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Ma kwa an emtsa adába lámare á haypa keni, amá má ankwá Yaisu Almasiihu am kure wá, Shefèkwe Cufedéde á vakureteva shifa jirire, adába kure gakurevge emnde a jirire á katafke á Dadaamiya.

¹¹ Má ankwá Shefèkwe á Dadaamiya na ndza a tsetaa Yaisu Almasiihu am faya na am kure wá, una ba jirire ganakini ba ñane zlafe una watse á de femfa shifa am kure keni, an hákuma á Shefèkwe-aara ankwá am kure na.

¹² Daaci, egdzar mama-aha-aaruwa, má estuwa wá, ba seke má an gema am vuwa geni sey mi maganaamaga názena á kataná Shefèkwe Cufedéde na, mi manka una á kataná ba ire á miya na.

¹³ Adába uwe, má kwá dabaná áte una á kataná ire á kure na, kure kwá de shá ba emtsa. Amá má kwá ganapteka ðekideki ge kazlaña-aha na á kataná vuwa á kure, á kwarakurá ba Shefèkwe Cufedéde, daaci estuwa wá, kwá shánsha shifa á jirire.

¹⁴ Bademme á emnde na tá dabaná áte una á maraterná Shefèkwe Cufedéde na wá, itare ta egdzara á Dadaamiya.

¹⁵ Adába uwe, Shefèkwe Cufedéde na kwa shanaa kure áza Dadaamiya na, kwa shan geni á eptsakurá ádalije á dem návire á kure werre-ka, geni kwá njá an lyawa zlafe ádalije-ka, amá kwa shan geni á gakurvege egdzara á Dadaamiya, á vamita ñane baráma a dáhá Dadaamiya an dada.

¹⁶ Iyau, ankwá á bamianba Shefèkwe Cufedéde ñanna am ervaunde á miya, geni miya wá, ba jirire ma ba egdzara á Dadaamiya.

¹⁷ Am gamiyevege egdzara-aara estuwa, daaci miya keni má de shánsha dza á miya am duksa shagera na a fater ge emnde-aara na. Ba miya antara Yaisu Almasiihu una má de shánsha duksa ñanna. Adába má eksamiyaarekse sha zlaða seke ñane, daaci má shánsha de nja am yaikkire keni antara ñane.

Yaikkire na má ufaná miya áza Dadaamiya

¹⁸ Una wá, diyandiya ba jirire ganakini zlaða na má ankwá shaná miya kina wá, hyafka ba názena keni ká slaterka an yaikkire na watse á de vamita Dadaamiya na.

¹⁹ Adába bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya, tá ankwá á tsakwa ba hyema á sarte na má watse Dadaamiya á mara egdzara-aara áte parakkire am sleksire-aara na.

²⁰ Bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na wá, garevge ba seke duksa ba dey ázenjara. Amá namaari-aatare-ka, a fateraare ba Dadaamiya ñanna adába haypa á emnde. Aley, duksa-aha ñanna tá á ba an tama-aatare áte shagerire na watse á de magaterná Dadaamiya.

²¹ Elva ñanna wá, amaana: Bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na, watse tá shánsha ire-aatare. Adába watse tá sesse am erva á emtsa, watse tá lefe-ka mázle-aara, itare keni watse tá shá yaikkire ba seke egdzara á Dadaamiya.

²² Miya wá, diyamidiya ganakini sem ba vatená keni, bademme á duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya na tá ankwá ßasha ba zlaða emtsaade. Am ervaunde-aatare tá ankwá ñiya ba seke mukse na am zlaða á yá na.

²³ Amá tá ñiya ba duksa-aha ñanna-ka pale, antara ba miya. Amá Dadaamiya vamiteva Shefèkwe-aara. Shefèkwe ñanna wá, duksa zunjwe am nazena mí de shaná miya ázenjara bademme. Daaci mí ámbera á ba ñiya ñanna am ervaunde á miya, má ankwá tsakwa ba hyema á sarte na watse á se halamisehale Dadaamiya náza á ba ge ðekideki am zlaða ñanna, á gamivege egdzara-aara.

²⁴ Dadaamiya wá, ñane a lyamise vatene-ka, amá miya zlafe má ankwá tamaná á ba an tama emtsaade. Adába uwe, má ura á nanna názu ankwá á tamaná ñane wá, á tamaná an tameka mazla-aara adába shansha. Emtu ware edda una zlafe á tamaná an tama duksa na am erva-aara ba ge ñane?

²⁵ Tama wá, mí fánaa áte duksa na zlafe namiyánka emtsaade na. Una wá, mí tsakwa hyema-aara ba shagera, mí farvaunde ba shagera am huðe-aara.

²⁶ Daaci estuwa, Shefèkwe Cufedéde keni á sáwá á se melamiyumele adába ßaaka ndzeða á miya ge miya. Miya wá, ba mága maduwa áte unjule-aara keni diyamika, amá Shefèkwe Cufedéde á kyuanva ba ñane ge Dadaamiya am kela á miya, á ñalamiyunale ñane áte una á taa tsakeseka ura na.

²⁷ Dadaamiya wá, ñane diyaadiya názu am ervaunde á emnde. Daaci ñane diyaadiya názena á kataná Shefèkwe Cufedéde na keni, adába Shefèkwe Cufedéde ñane á ñalateru ba ge emnde á Dadaamiya, á ñalateru áte namaari á Dadaamiya.

²⁸ Daaci má estuwa, diyamidiya ganakini Dadaamiya wá, anƙwa antara emnde na a dzeratersaa ɲane ma am uwe keni. Itare keni wayarwáyá an Dadaamiya jipu. Ma jebara-aatare keni á zlauzle á ba áte shagerire.

²⁹ Emnde na Dadaamiya ndza a dzeraterse werre na wá, a ba am werrire ɲanna zlaɓe ádalíye a tsaterahe ganakini watse tá de gáráva antara Egdza-aara, lauktu Egdza-aara á de geva makaji am dágave á egdzara ɲanna baɓemme.

³⁰ Baɓemme á emnde ɲanna á dzeratersa Dadaamiya werre na, a datersehe baɓemme, a vaterte jirire á katafke-aara, a naba vaterte nja antara ɲane am sleksire-aara.

Dadaamiya wayamiwaya baaka halavuwa-aara

³¹ Má Dadaamiya anƙwa antara miya estuwa, anƙwa názu mí ndahaná miya zlaɓe ádalíye arge una ɲanna emtu? Ware edda una á dzegwándzegwa geva kelaade á miya mázla-aara?

³² Dadaamiya, ɲane sheɓaaka Egdza-aara, amá a naba yananuhe ge emtsa áɓaba miya. Má Dadaamiya á vamite Egdza-aara estuwa, sakwa duksa-aha umele emtu? duksa-aha umele baɓemme keni watse á de vamiteva.

³³ Ware edda una á dzegwándzegwa icateraare sera ge emnde na a dzeraterse Dadaamiya? Baaka ɓekiɓeki, aɓaba ba ɲane an ire-aara una a vaterte jirire na.

³⁴ Daaci estuwa, anƙwa ura a dzegwándzegwa mbeɓamimbeɓa am shairiya emtu? Baaka á jerka ɓekiɓeki. Aɓaba Yaisu *Almasiihu ɲane emtsamtsa áɓaba miya, zlaɓe ádalíye keni tsetsete am fáyá, anƙwa am naɗafa á Dadaamiya, á ndahaná ɲane elva am kela á miya.

³⁵ Nja wayáva na á wayámiya Yaisu Almasiihu na, anƙwa názu á dzegwándzegwa tegamiya an ɲane emtu? Baaka una á jerka ɓekiɓeki. ɲane ba á wayamiwaya. Una ma palasa, ma beccire, ma zlaɗa na tá fáná emnde áte miya, ma waya am huɗe, ma petekkire á erva, ma nasáre na áte ura, una ma duksa na á zlanazle shifa am miya keni á dzegwánka ɓekiɓeki.

³⁶ Zlaɗa á miya ge miya wá, ba seke una anƙwa puwartepuwe am wakita á Dadaamiya na, a bá ɲane:

Áɓaba ba ekka Dadaamiya, ɲere ba kelá á váha ba seke tá zlanazle shifa am ɲere, ganjerevge ba seke kyawe-aha na tá dáterá á de cebaterceɓa na áza emnde.

³⁷ Nja una-aha ɲanna baɓemme na, aley miya wá, má vaatara keni sey mi gana ba miya midalire, áɓaba ndzendzedire á edda una wayamiwáyá jipu na.

³⁸ Una ba jirire diyandiya ganakini baaka ɓekiɓeki duksa na á dzegwándzegwa tegamiya antara Dadaamiya, áɓaba wáyava-aara kwakya jipu áte miya. Una ma má emtsa, ma má ba an shifa á miya layye keni ba duksa palle ázeɲara. Ma malika-aha antara duksa-aha na am samaya na, ma duksa na anƙwa a magava kina, ma una watse á de magava á katafke na,

³⁹ ma duksa-aha na tá am zhegela átire, ma una am ekte á samaya keni, am duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya baɓemme á jerka ɓekiɓeki una á dzegwándzegwa tegamiya an Dadaamiya, áte wáyava-aara na á wayámiya ɲane á kya erva an Yaisu Almasiihu na.

9

Iserayila-aha jirire na a dzeratersaa Dadaamiya

¹ Náwa elva-aaruwa na yá bakurná ya, yá ndaakur ba jirire, baaka fida amkwa, aɓaba ya sleɓaba á Yaisu *Almasiihu. Ba iya keni an hakuma á Sheɓekwe Cuɓeɓe, diyandiya am ire-aaruwa ganakini ba jirire baaka fida am elva-aaruwa ɲanna ɓekiɓeki. Yá bakurá geni

² yá áte paláse an tsaka ire, á wiwa jipu am ervaunɗe-aaruwa baaka ekhye-aara.

³ Á wiya aɓaba uwe? Áɓaba emnde a jeba-aaruwa diyareka Yaisu Almasiihu ge ɲezla shifa-aatare. Ate iya kina wá, ma seke á naba gevge wá, wayanwaya geni á nyainyivenyainye Dadaamiya am kela-aatare, á mariyánka ɗaba Yaisu Almasiihu ɲanna mazla-aara, mákini itare tá shansha shifa ba jirire.

⁴ Itare ta emnde a *Iserayila, a dzeratersaa ba Dadaamiya, a gaterve egdzara-aara, ba Dadaamiya ɲanna a marateraa ɗemɗemire-aara ge itare, a magateraa namána, a vaterte *tawrait, antara baráma á nja am sera-aara ba kelaazare, am magateraa *waada ganakini watse á de vaterte duksa; aley, itare eksaranteka ɓekiɓeki.

⁵ Itare ta wulfe-aha á Ibrahim tsa, am yá á vuwa, baira ta ba emnde a jeba antara Yaisu. Yaisu Almasiihu wá, ɲane Dadaamiya, duksa baɓemme á bá am erva-aara. Galaumigálá ba ɲane dem ba ge ɓekiɓeki. *Aamin.

⁶ Dadaamiya eptsanteptsa elva-aara emtu? Una estuweka. Duksa na a ndahese Dadaamiya wá, baaka pekye-aara. Amá Iserayiila-aha kwakya diyarka Yaisu Almasiihu. Estuwa bademme-aatare-ka una garevge Iserayiila-aha á jirire.

⁷ Zlafe ádaliye, Ibrahim wá, kwakya wulfe-aha-aara, amá áte una ndza a ndahanaa Dadaamiya wá, bademme-aatare-ka ta wulfe-aha-aara ba jirire á katafke á Dadaamiya. Adaba a bá Dadaamiya á elvan ge Ibrahim: Sey ba eggye-aha á Isiyaaku palle una ta wulfe-aha á ña ge ekka.

⁸ Elva ñanna wá, amaana: Am wulfe-aha á Ibrahim bademme, tá ankwá emnde umele-aatare garevka egdzara á Dadaamiya. Sey ba emnde na Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahim emtsaade lauktu á shatersha na.

⁹ Náwa ndza a maganaa estuwa Dadaamiya waada ñanna ge Ibrahim: Ndza a banaa: Má watse hyephye sarte-aaruwa, watse yá sawa, Saraatu á de ya egdzere zhele.

¹⁰ Zlafe halavuka áte una ñanna palle. Raibaika keni ndza a yanaa egdzara wulhe-aha buwa ge eggymiya Isiyaaku.

¹¹⁻¹² Á ba am una zlafe yaraterka emtsaade keni kerten mbedanumbede tsawe Dadaamiya ge Raibaika, ganakini watse á malaavemale ba kudere arge male, watse male na á de maganá slera ge kuderenjara. Baaka názu ta maganaa itare emtsaade, ma shagerkire ma shagerire keni. Dadaamiya a magaa una ñanna ge marese ganakini ma vaatara keni ñane á maga duksa á bá áte una á kataná ñane. Daaci má á dzera ura keni, á eksese ura-aara á ba áte una á kataná ñane, adaba slera á edda-aara-ka.

¹³ Daaci de sesse una ñanna am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Iya ya hayá ba Yakubu, wayanka an Isuwa.

¹⁴ Daaci, mí bá uwe kina áte jeba á elva na? Mí bánba ganakini baaka jirire á Dadaamiya emtu? Una keni estuweka defekiki.

¹⁵ Ábi ndza banánba Dadaamiya ge Muusa, a bá ñane: Iya, yá diya ba magan shagerire ge edda una yá kata maganá shagerire na, yá diya ba zanvaareze ge edda una yá kata zanvaareze, á bina.

¹⁶ Daaci má Dadaamiya ekseseke ura wá, adaba a katanaa edda-aara-ka, adaba slera-aara-ka, amá a wayta ba Dadaamiya maganá shagerire ge edda-aara.

¹⁷ Zlafe ádaliye, ankwá puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá Dadaamiya á elvan ge sleksu *Firawna: Ganakveka slekse yaikke ba dey, ya gakve slekse yaikke geni watse yá marese hakuma-aaruwa áte ka, yá hyanmehye zhera-aaruwa am duniya bademme an una ñanna.

¹⁸ Kwaye ñane zlááva á elva ñanna, geni Dadaamiya á maganá shagerire ge edda una á kataná ñane, á vante degdegire á ire ge ura umele, bademme á magán á ba áte una á kataná ñane.

Shagerire na á magaterná Dadaamiya ge emnde, antara má jaaja ervaunje

¹⁹ Ambane ura umele má cenáncena estuwa, á de biyá: Labára Dadaamiya á ña emnde an shairiya adaba shagerkire na tá maganá itare má ba zlauzle á sawa ázenjára?

²⁰ Ya bá ba ka ura-aaruwa: Ka urimagwe keni ká hyep uwe, baira ká gan jáwe ge Dadaamiya? Gahe keni á dzegwándzegwa maganá jáwe ge slendera-aara, á baná: ká nderi ge uwe estuwa emtu?

²¹ Slendera á gahe wá, á diya ba emmága názena á kataná ñane an ebbēhye-aara. Á bá an ebbēhye palle, á naba tegansetege buwa, á nderendera gahe na an daradza na an kyalmá-aara, an umele keni á nderendera zhera ba gahe an ñane.

²² Daaci má Dadaamiya keni á kata magán ba seke náza slendera á gahe, á shákaashá emtu ge ekka? Náwa ñane, á kátá maraterá ervaunje na á ja ñane na, antara kwakyire á hakuma-aara ge emnde. Aley keni wá, zlafe ankwá á ebbasha emtsaade emnde na a nderateraa ñane na, antara ba emtanjire na tá maganá itare na keni, ñane á faterá ba ervaunje. Amá vacite umele wá, emnde ñanna tá de shá ba emtsa.

²³ Ba estuwa ñanna zlafe ádaliye, Dadaamiya á kátá maraterá sleksire-aara ge emnde na a magateraa shagerire, a tsatsater kwaye am fantaufe geni watse tá de njá kerde am sleksire-aara.

²⁴ Emnde ñanna wá, ba miya, a dzeramisaa ñane. A dzeramise á bá am Yahudiya-aha-ka palle, a dzerese am jeba-aha umele keni bademme.

²⁵ Una wá, ba seke una ankwá a ndahese am wakita-aara a puwetaa nabi Hausiya na, a bá ñane:

Emnde na ndza ta emnde-aaruwa-ka na watse yá gatervege emnde-aaruwa; emnde a jeba na ndza wayanaterka na watse yá gatervege náwiyá-aha-aaruwa, a bá ñane.

²⁶ Ba emnde nanna ndza ya baternaa ba iya am larde-aatare geni ta emnde-aaruwa-ka d'ekideki na, á bá am larde nanna watse yá bateránba zlafe ádalije: Ekkure, kwa egdzara-aaruwa ge iya, ya Dadaamiya slefa shifa am emnde.

²⁷ Ankwa názu ndza a bálesaa nabi Aisaya keni áte Iserayiila-aha, a ba nane: Ma Iserayiila-aha yaireya ba kwakya, garevge ba seke shiili na am guwa na keni, aley watse cekwa emnde na tá de njezlesenjle na am dagave-aatare, a bá nane.

²⁸ Dadaamiya Yaakadada wá, á haraaka, watse á se emmága názena a ndahesaa nane na bademme.

²⁹ Una keni ndza a bálesaa ba nabi Aisaya nanna zlafe ádalije, a bá nane: Dadaamiya wá, slekse ba nane palle. Ma andze dzereseke emnde umele am dagave á egdzara á miya wá, miya keni ma andze mi baaka ba seke tara ekse á *Saudauma antara *Gaumaura, ma andze miya keni á shamisha lámare ba seke itare.

*Yaisu *Almasiihu gevge ba seke nákwá á ceba emnde an ektápaare áza Yahudiya-aha*

³⁰ Estara nane zlaláva á elva nanna? Sera á elva nanna wá, náwa estuwa: Emnde a jeba umele itare tatayarka geva emnde a jirire am ice á Dadaamiya d'ekideki. Amá kina wá, ta geva ba itare emnde a jirire áza Dadaamiya, adaba fartarfe an nane.

³¹ Yahudiya-aha maa, itare ta tatayanaa á bá an ndzedá ge zla názena á ndahaná *tawraitá, ge sha jirire an nane áza Dadaamiya, amá dáaka ndzedá-aatare.

³² Labára daaka ndzedá-aatare? Adaba fartareka am ervauñde. Itare tá slaslán ba seke watse tá shá jirire áza Dadaamiya, má watse zlarneazle mága názena á ndahaná tawraitá bademme. Daaci a cebataraa estuwa nákwá nanna an ektápaare.

³³ Ankwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a bá nane: Cenucena bademme: Náwa yá belá nákwá palle am larde á *Siyauna, watse á de cebaná nane emnde an ektápaare, watse nane á geva palaha na tá mbadá emnde átekwa na. Amá edda una a fetaare áte nane wá, á haslanaaka.

10

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá kataná iya kwakya am ervauñde-aaruwa, yá ankwa nalaná áza Dadaamiya wá, yá kátá ba a saremsa Yahudiya-aha á ntere keni á sem sera á Dadaamiya, tá lyelya shifa-aatare.

² Ge jirire wá, yá endáhá ba parakke itare keni tá ankwa wava ge mága názena á kataná Dadaamiya, amá sharantauka ba emmága-aara.

³ Am sharantauka ge názena tá maganá emnde ge sha jirire an nane aza Dadaamiya, itare ta naba njeta áte slera-aatare ge sha jirire. Daaci an una nanna, itare sarka á sem sera á Dadaamiya ge sha jirire.

⁴ Am sarte na samsa Yaisu *Almasiihu, slera á *tawraitá keni zlauzle mazle-aara. Estuwa, má á fetaare ware áte nane keni edda á jirire ba nane áza Dadaamiya.

*Ma á fetaare ware áte Yaisu *Almasiihu keni á lyelye shifa-aara*

⁵ Werre wá, ndza a puwetaa nabi Muusa áte elva á sha jirire áza Dadaamiya an názena am *tawraitá, a bá nane: Má ura maganaamaga názena am tawraitá wá, á shansha shifa. Amá wá, a yanseka ba palle keni, á bina.

⁶ Amá á ba am wakita á Dadaamiya nanna zlafe ádalije, una tá puwete ge sha jirire áza Dadaamiya an fetarfere wá, estuweka. A bá nane: Bánka am ervauñde á nana ganakini ware una watse á kapte á dem samaya na. Elva nanna wá, amaana á kata bá: ware una á de d'aha Yaisu *Almasiihu am samaya.

⁷ Zlafe ádalije: Bánka am ervauñde á nana ganakini ware una á duwa á dem faya na. Amaana: a duwa ware á de d'aha Yaisu Almasiihu na am faya.

⁸ Bánka estuwa, adaba a ba wakita á Dadaamiya wá: elva á Dadaamiya ba herzhe an ka, yiyiyeka d'ekideki. Elva nanna wá, á ba am mbuwe á nana keni ndaksendahe, faktarefe am ervauñde á nana, a bina. Adaba elva umele-ka, ba elva na má ankwa balaterá waazu-aara ge emnde geni a fartarfe áte Dadaamiya na.

⁹ Má ndaksendahe an we á nana parakke ganakini ba Yaisu una Yaakadada, fakatarfe keni am ervauñde á nana geni Dadaamiya tsantetse am faya wá, ekka ká njezlesenjle.

¹⁰ Máki famitarefe áte Yaisu Almasiihu a ba an jirire, ira mí ndahaná an we á miya geni Yaisu Almasiihu wá, nane Yaakadada, Dadaamiya á vamiteva jirire, á njezlamisenjle.

¹¹ Ankwa á ndahaná wakita á Dadaamiya, a bá nane: Ma a fetaare ware áte nane keni, á tekanaaka, á bina.

¹² Una nanna wá, a ndahanaa áte emnde bademme, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele keni, Yaakadada-aatare ba palle, á magaterá shagerire ge emnde na tá njala ázenara na.

¹³ Adaba anƙwa ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, a bá ɗane: Baɗemme á emnde na tá ɗala Yaakadada na, tá ɗezlesenɗle.

¹⁴ Amá elva na wá, bibiya. Tá ɗala estara ázeɗára má fartarka áte ɗane? Ge fetarfe keni, tá fetaara estara kena áte ɗane má cenaranka labáre-aara? Ge cena-aara keni, tá cenáná estara kena má de barateranka emnde umele?

¹⁵ Ge de ndaterndaha ɗanna keni, tá de baterá estara kena má belarka emnde a ɓala waazu? Ba seke una anƙwa ta puwete am wakita á Dadaamiya a bá ɗane: Anƙwa názu shagera seke sawa á emnde a ɓálá waazu á labáre á higa-he, á bina.

¹⁶ Amá keni wá, ta cekwa emnde na lyarvaalya an ervaunɗe-aatare palle labáre á higa ɗanna, ba seke una a bantsa nabi Aisaya na. A ba ɗane á elvan ge Yaakadada: Yaakadada-aaruwa, tá anƙwa-he ɗeme emnde na fartarfe áte elva á ɗa na ɗa de balaterseɓále na, á bina.

¹⁷ Daaci diyaweddiye ba shagera ganakini, lauktu ura á fetarfe wá, á fetaare áte názena a cenanaa ɗane am waazu. Má ura cenáncena waazu keni, á ba anƙwa ura á balanse elva á Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Daaci mi bánba ganakini cenaranka emnde a *Iserayiila waazu á labáre á higa ɗanna emtu? Ba jirire cenarancena. Am wakita á Dadaamiya keni anƙwa an puwa, a bá ɗane: Ma áme keni emnde ta cena ba kwara-aatare tá ɓálá elva á Dadaamiya, labáre-aatare hyemhye am duniya baɗemme.

¹⁹ Una ni ba jirire mi bánba ganakini emnde a Iserayiila diyarka labáre á higa emtu? Ba jirire diyardiya, amá liyiarka. Emtsaadé wá, ndza a bánba nabi Muusa werre, geni a bantsa Dadaamiya:

Anƙwa názu watse yá maganá ya, kwá de kuma shagerire á njá á emnde na ndza hyarefka ba názara keni na, watse á mbertembera ervaunɗe á kure ba seke kára, adaba itare ta emnde na ndza ɓaaka enƙale-aatare na, á bina.

²⁰ Am iga á una ɗanna, nabi Aisaya keni shebaaka ɗekideki, a ndaha zlaɓe ádaliye geni a bánba Dadaamiya:

Emnde na ndza tatayarika na wá, sharisha, ya marateraa ire-aaruwa ba ge emnde na ndavarika ɗekideki na, a bá ɗane.

²¹ Amá a ba ɗane áte emnde a Iserayiila wá:

Váha depepe yá anƙwa maraterá erva-aha-aaruwa geni yá ɗaháterá ásezerwa, amá kwaliyarkwale, ta magiya degdegire á ire.

11

*Dadaamiya yanka emnde a *Iserayiila*

¹ Daaci má estuwa wá, anƙwa ndava-aaruwa zlaɓe ádaliye. Una á bánba ganakini Dadaamiya á yateraaya emnde-aara ɗanna emtu? Yateraaka ɗekideki. Adaba ba iya an ire-aaruwa keni, ya ba ura *Iserayiila ɗanna miyenne, ɗa emnde a jeba palle antara emnde á Bainjamaɗin, ya ba wulfe á Ibrahimia miyenne.

² Dadaamiya yateraaka emnde-aara na á dzeratse kwáye am fantaufe á duksa baɗemme na. Caamane ábí diyakurdiya názena a ndasaa wakita á Dadaamiya áte nabi *Ailiya? Am sarte ɗanna Ailiya a de kyuanve ge Dadaamiya geni a valateraarvala ge Iserayiila-aha, a bá ɗane á elvan ge ɗane:

³ Yaakadada-aaruwa, ɓaaka ceɓareceɓa nabi-aha á ɗa baɗemme, kyabarnaakyaba tate á faká sadake ge ekka, náwa ya juwá ba iya palle kina ge ɗabakɗaba, ba iya ɗanna keni tá kata ba jija.

⁴ Zlanaazle náza-aara, a naba ɗwanánte ge Dadaamiya, a bá ɗane: Ka juwa ka palle-ka, yá an zála debu vuye una magarka hele, kezlaranka ugje ge Baal.

⁵ Daaci am zamáne á miya kina keni, tá á ba anƙwa Yahudiya á ɗere na Dadaamiya a magateraa ɗurna, a dzeratsehe na.

⁶ Má kwa cenáncena ganakini Dadaamiya a magateraa ɗurna wá, a dzeratse adaba shagerire á slera-aatare-ka. Ma andze adaba slera-aatare wá, daaci ɗurna na gafka ɗurna mázle-aara.

⁷ Ay á kátá bamiya uwe ɗane elva ɗanna? Amaana wá: Baɗemme á emnde a Iserayiila-aha-ka una sharánsha názena tá tatayaná itare na. Sey ta shanaa ba emnde cekwa am dágame-aatare, ta shanaa ba emnde na a dzeratersaa Dadaamiya na. Emnde umele-aatare wá, ta magaa degdegire á ire.

⁸ Una ɗanna gevge á bá áte una á ndahaná wakita á Dadaamiya, a bá ɗane: Dadaamiya a gaterve ba seke emnde na tá an ice á háre, ice-aatare keni á geva an hádá, tá nánka an ɗane, hyema-aatare keni ba greɗɗe ba estuwa, tá cenánka na. Sem ba vatená keni ta ba estuwa ɗanna, á bina.

⁹ *Dawuda keni ndza a nyanyaterve ba estuwa, a bá ñane:

Kwakwire á náza zuze-aatare na a nyaterfene zlegde na watse á ñateráña kappe, tá segasheka ðekideki am huðe-aara na, sey tá mbaðembaða baðemme, lauktu watse tá tapántápa názena á de magaterná Dadaamiya na.

¹⁰ A garevge wulfe-aha ba uwe keni a naránka ðekideki. Sey Dadaamiya á faterarfe zlaða ba kelaazare, watse á zlanazle ndzeða am itare baðemme na.

¹¹ Ankwa ndáva-aaruwa zlaðe áðaliye, a bá iya wá: Am sarte na jaterja ektápaare ge Yahudiya-aha na wá, mbeðarmbeða ba kereppe á dem haha emtu? Estuweka. Sera á elva ñanna náwa estuwa: amaana: Itare garega haypa. Daaci Dadaamiya a yaterehe, a maraterán ge emnde a jeba umele mazle-aara unñule á sha shifa ñanna. A magaa una ñanna, ba ganakini a kumarkuma áza emnde a jeba umele.

¹² Baakire á jirire na ta maganaa Yahudiya-aha na, a sateraa barka ge emnde baðemme. Keða-aatare áte unñule á Dadaamiya na ni, a sateraa rezegire estuwa ge emnde. Sakwa má watse eptsareptsá á sem sera-aara ðeme wá, watse kwakya shagerire na á de magaterná Dadaamiya ge emnde baðemme na.

Paul á fater magiya ge emnde na ta Yahudiya-aha-ka na

¹³ Kina wá, yá elvan ge kure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na: Iya, ganevge slebela á Dadaamiya ásezekure. Yá higa jipu áte slera-aaruwa ñanna á fiyaare ñane na.

¹⁴ Yá kátá geni tá kumetekuma Yahudiya-aha á ñere námpire na á magaterná slera-aaruwa ge emnde umele na, watse yá lyelya emnde umele am itare kena.

¹⁵ Am sarte na Dadaamiya a yaa Yahudiya-aha na wá, kwakya emnde na melaremele antara Dadaamiya am duniya. Sakwa má watse lyaterválya Dadaamiya áðaliye ðeme wá, watse kwakya emtakire na tá de shansha emnde baðemme na. Ba itare na ndza ba seke tá an emtsa na keni, watse á saasa shifa á sem itare baðemme.

¹⁶ Má á bá am ðafa palle, takwala zunñwire tá fán tsekemme ge slera á Dadaamiya, daaci ðafa ñanna baðemme keni ba náza á Dadaamiya. Zlaðe áðaliye, má tara slalwe-aha antara uksuwe á náfa keni ba náza á Dadaamiya wá, daaci erva-aha á náfa ñanna keni ba náza á Dadaamiya.

¹⁷ Náwa náfa umele zhera-aara anyaranyara an dzeða am fe á ura, ta naba ðatsa umele-aha am erva-aha-aara, daaci ta saa erva-aha á umele á sawa am kaamba ba dey, ta se fafanuhe. Erva-aha á náfa na ta sanaa á sawa am kaamba na wá, una ñanna á ndahá ba kure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na. Daaci duksa shagera na ndza tá sháná ba Yahudiya-aha na wá, kina kure keni kwá shánsha, ba seke una ni erva-aha á náfa tá shá ndzeða-aatare áte tara uksuwe antara slalwe-aha á náfa na.

¹⁸ Adaba una ñanna, epsawaterka ðekideki emnde na ta ba seke erva-aha á náfa na ta ðatsateraahé áte mama na. Kwá dzegwánka magateraare kuráviere ðekideki, adaba kure keni kwa slalwe-aha-ka, kwa ba erva-aha áte mama náfa, ba erva-aha una tá shá ndzeða áte tara uksuwe, antara slalwe-aha á náfa. Erva-aha tá taa vaterteka ndzeða ge tara uksuwe antara slalwe-aha.

¹⁹ Ámbane á de bánba ura umele ganakini ta ðatsa erva-aha náfa ñanna áte mama na wá, ba geni tá puwa ñere á dem slede-aatare.

²⁰ Una ñanna keni ba jirire, amá wá, itare ta tsekwateraahé áte mama adaba fartareka. Ekka na shakánsha slede na keni ka shanaa adaba faktarefe. Effa hyema ba shagera, manka kuráviere. Arge una ñanna, njinja á ba an lyawa á Dadaamiya am ervauñde.

²¹ Ya ndahanaa adaba uwe una? Adaba má Dadaamiya a magaterá estuwa ge Yahudiya-aha na itare ta ba seke erva-aha ñanna á ba an jirire wá, ká kurken ekka wá, watse á yakya emtu má faktareka an jirire?

²² Diyaweddiye ba shagera ganakini Dadaamiya wá, slemággwe jipu, amá slezlaða zlaðe áðaliye: slezlaða jipu áte edda una má á ðabeka unñule-aara na. Ge kure kina wá, slemággwe jipu áte kure, amá sey má kwá ankwa dabaná áte náza-aara. Má baaka una, kure keni watse á tsekwákuraatsekwá ba estuwa.

²³ Náza Yahudiya-aha wá, má yaránya mága degdegire á ire wá, una hyefka duksa ázeñara, á eptsateraptsa zlaðe áðaliye á sem slede-aatare ba seke una á kataná ñane.

²⁴ Ekkure emnde na kwa Yahudiya-aha-ka na wá, kwa ba seke erva-aha á náfa á mbeca na tá se fafanu ge náfa na shagera a dzebanaa ura na. Una duksa na á magaaveka ðekideki áza emndimagwaha. Má janviyaaka mága duksa estuwa ge Dadaamiya, á de janviya eptsá Yahudiya-aha á sem slede-aatare emtu? Itare ta emnde na á bá am fantaufe keni ta erva-aha á náfa ñanna an jirire ba itare!

Iserayiila-aha baðemme watse tá de ñezleseñezele

²⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, kwa emnde na gakurevka Yahudiya-aha na wá, yá kátá marakuránmára názena ndza nasherire na. Zlaðe áðaliye yá kátá kwá maga enjkale,

bawanka: Njá áte ire ba ñere arge Yahudiya-aha. Náwa nasherire ñanna: Yahudiya-aha umele ta naba maganaa degdegire á ire ge Dadaamiya, amá wá, geni tá njá ba estuwa dem ba ge ðekideki-ka. Am sarte na má de fartárfé emnde a jeba umele na a dzeratersaa Dadaamiya am duniya na baðemme, itare keni tá de eptsá á sem sera-aara.

²⁶ Daaci má estuwa wá, *Iserayiila-aha baðemme watse tá ñezlesenjele ba seke una á ndahanaa wakita á Dadaamiya na. Am wakita, a bá ñane:

Watse á jesaarje slelya ura am berni á *Siyauna, á de bezaterá ñane haypa-aha-aatare ge emnde á Yakubu.

²⁷ Zlafe ádaliye, a bá Dadaamiya: Watse yá ñgufa namána-aaruwa antara itare am sarte na má watse yá yateraare haypa-aha-aatare na.

²⁸ Má ge cená labáre á higa wá, Yahudiya-aha cenarka ðekideki, garevge kelaade-aha á Dadaamiya. Una ñanna keni á wayakurantá ba Dadaamiya ge kure. Amá má áte dzera emnde-aara na a maganaa ñane wá, ta náwiyá-aha ba itare, ađaba ndza ta shan werre eggye-aha-aatare áza Dadaamiya.

²⁹ Ađaba má Dadaamiya dzersedzere emnde-aara, a gaterar barka wá, una ñanna náza dem ba ge ðekideki, ñane á eptseka elva-aara ðekideki.

³⁰ Werre, ndza kwá emnde na fakuransáreka ge Dadaamiya na ba kure. Amá kina ađaba degdegire á ire á Yahudiya-aha wá, Dadaamiya á magakurá zezarize.

³¹ Watse ba estuwa ge Yahudiya-aha keni. Kina wá, zlafe itare tá maganá ba degdegire á ire ñanna emtsaafé ge Dadaamiya, ñane keni á magakurá shagerire ba ge kure. Amá wá, á magán ba geni a diyareddiye Yahudiya-aha á ñere ganakini hyarephyé geni á zatervárze Dadaamiya, a sarsawa á sem sera-aara.

³² Daaci á ðelatarná ba Dadaamiya baráma ge emnde baðemme geni a faransáreka na. Ađaba am iga-aara, á kátá maraterá zezarize-aara ge emnde baðemme.

Yaikkire á Dadaamiya wá, jauje ge duksa baðemme

³³ Dadaamiya wá, duksa baðemme á bá ázeñara, slemággwe jipu áte emnde. Baaka ura á diyeddiye enkale-aara, antara diya-aara, ira názena a njeta ñane ganakini á emmága na, baaka edda una á dzegwándzegwa pakya sera á názu am ire-aara ðekideki.

³⁴ Ba seke una ni ta puwetaa am wakita á Dadaamiya, a bá ñane: Ware edda una diyaadiya názena á slaslaná Yaakadada na? Áme edda una á dzegwándzegwa geva slesawari-aara na?

³⁵ Emtu anjka edda una ndza a vanta duksa ge Dadaamiya, anjka á ðabaná áte gema emtu? Ura estuwa á jarka ðekideki, á bina.

³⁶ Ađaba duksa baðemme a nderanaa ba ñane. Má uwe keni á ñaná ba ñane, baðemme ba náza-aara. Galaumigálá ba ñane palle dem ba ge ðekideki. *Aamin.

12

Elva á shifa á edda una átuge Dadaamiya

¹ Yá ñalákurá ađaba una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, geni kwá yaná ire á kure baðemme ge Dadaamiya. Shifa á kure a gevge ba seke zhel kyawe na tá icaná sadake-aara ge ñane na. Njawnja an cufedðire áte una á kataná ñane. Magaumága á ba áte una ñanna, ađaba ñane a zamivarhe, a magamiyaa maggwire kwakya. Uñjule á kezlaná ugje ge Dadaamiya an jirire wá, baaka arge una ñanna.

² Dabauka mága á emnde a duniya na. Amá yawánya a eptsakurteptsá ba Dadaamiya an hakuma-aara, a vakurteva ba ñane enkale á jirire, kwá gevge ba seke ndza kure-ka. Daaci má gakurevge estuwa, watse kwá naba diyeddiye názena á kátáná ñane keni. Nazena á kátáná ñane na wá, amaana: duksa na shagera na, antara una má hayánháya ñane na, ira duksa na áte uñjule-aara na.

³ Ađaba ñgurna na a maginaa Dadaamiya, a naba give slebela-aara na wá, yá naba ndakurndaha iya ma ge ware á kure keni, ganakini ma ware á kure keni a kanteka ba ñane ire-aara an kuráviye, amá a tsaatse á bá áte deydey á ndzeða-aara na a vantaa Dadaamiya ge mága slera am fetarfire-aara.

⁴ Vuwa á urimagwe wá, ba palle zelelle. Amá wá, an ubiyya-aha antara duksa-aha gergerre kwakya, daaci ma uwe keni slera-aara ba tsekemme am vuwa ñanna.

⁵ Njá á miya keni ba estuwa ñanna. Ma kwakya, amá mi ba seke vuwa á ura palle. Baðemmire á miya má á ba an másláva an másláva. Ađaba gamiyevege palle antara Yaisu *Almasiihu keni.

⁶ Zlafe ádaliye, Dadaamiya a magamiyaa ñgurna kwakya, a tegamiyaa hákuma á mága slera-aha keni gergergre baðemme. Daaci ma ware á miya keni a emmága slera-aara an hákuma na a vantaa Dadaamiya ge ñane. Daaci edda una a shaa hákuma

á mága slera á nabiyire, sey a emmága á ba áte unḡule-aara ba seke una a banna Dadaamiya na.

⁷ Edda una ḡane a shaa hákuma á melateru ge emnde, ḡane keni a emmága slera-aara. Edda una a shaa hákuma á kwaraterse duksa ge emnde keni, a ḡánáḡa slera-aara.

⁸ Edda una a shaa hákuma á faterem ndzedá am vuwa ge emnde áte unḡule á Dadaamiya, a emmága. Edda una a shaa hákuma á melateru ge emnde an nalmáne-aara, sey a emmága an ervaunḡe-aara palle. Edda una ḡane a shaa hákuma á geve slekatafke á emnde keni, a emmága slera-aara an shagerire á ervaunḡe. Edda una a shaa hákuma á mága maggwire, ḡane keni a emmága á ba an higa.

⁹ Wayauka emnde á ba áte we ba dey, amá wayauterwáyá an ervaunḡe á kure palle. Fauka vuwa á kure am tata á mága shagerkire dekideki, ma vaatara keni kure magaumága ba shagerire.

¹⁰ Magaumága wáyáva am dágave á kure áte wáyáva á egdza mamire; ma ware á kure keni a effa zherwe áte emnde umele an shagerire á ervaunḡe.

¹¹ Gawuvka emnde á masefe am slera á Yaakadada, amá gawuvge emnde a ndzendzedá am slera ḡanna, kwá maganá an ervaunḡe á kure palle.

¹² Ma vaatara keni gulawanaaka higa á kure dekideki, adaba kwá anḡwa an tama áte duksa á Dadaamiya. Ma am zladá-ara keni, faufa ervaunḡe ba shagera, ma vaatara keni gulawanaaka maduwa á kure dekideki.

¹³ Melawaterumele ge egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe na tá taa hyanveka ge wedera-aha-aatare na. Lyiyauliyi wayve-aha á kure keni an erva buwa.

¹⁴ Gawaterga barka ge emnde na tá anḡwa fá zladá áte kure, yekawaterarka emtanḡire dekideki.

¹⁵ Má tá am geḡa emnde, kure keni higauhiga antara itare; má tá an yawe á kyuwa am ice itare, kure naba kyuwaukyuwa antara itare.

¹⁶ Njawinḡa á ba áte ye palle antara sleriya-aha á kure. Magauka kurávire dekideki, ma slera-ara keni naba magaumága, bawánka ganakini slera na zlaya á ḡere-ka. Zharauka ire á kure ba seke kwa emnde na kwakya diya á kure.

¹⁷ Má ura a magakuraa emtanḡire, eptsawannaaka an emtanḡire. Ekkure wá, tatayautátáya mága shagerire na watse emnde bademme tá de zlebakurzleba átekwa na.

¹⁸ Ekkure wá, mákini kwá shánsha wá, ma estara keni magaumága názena kwa dzegwanaa kure ganakini kwá njinḡa an hairire antara emnde bademme.

¹⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, eptsawaternaka emtanḡire na tá magakurná emnde na an emtanḡire, yawánya, watse á eptsaterná ba Dadaamiya má watse nahetenáhá am ervaunḡe-aara. Adaba anḡwa an puwa am wakita á Dadaamiya ganakini: A bántsa Yaakadada Dadaamiya: Watse yá eptsaternáptsá ba iya emtanḡire-aatare, yá de peláná ba iya degun-aara.

²⁰ A bá ḡane zlaḡe adaliye: Má á wáná waya ge slekeláade á ḡa wá, naba vanteva ka názu á zuze; má á wáná ndera, vanteva názu á shush. Má ekka magakanaamaga una ḡanna, jakḡa an lindi zlauzle.

²¹ Yawanánka baráma dekideki ganakini emtanḡire á egga midalire arge kure, amá gawegga ba kure midalire an mága maggwire.

13

Fawatersarfe ge emnde na tá an hakuma á ngumna

¹ Sey emnde bademme tá fatersaarefe ge emnde na tá an hakuma á ngumna. Adaba bademme á emnde á hakuma, a vatertaa ba Dadaamiya hakuma ḡanna, a fanaa ba ḡane ngumna ḡanna.

² Daaci ma ware una á maganá garḡa ge edda á hakuma á ngumna keni, edda-aara a ebzu ba elva á Dadaamiya. Emnde a mága una ḡanna tá anḡwa fa ire-aatare á dem zawa.

³ Má ura á maga ba shagerire, ḡane baaka lambe-aara átuge emnde a hakuma. Sey ba emnde a magá shagerkire una tá njá á bá an lyawa átuge itare na. Daaci má wayanḡa nḡa an lyawa átuge male-aha á duniya wá, emmága ba shagerire, watse tá hayák-haya.

⁴ Adaba itare keni ta emnde a slera á Dadaamiya, tá anḡwa mbakurse ba mága shagerire. Má gakúge emtanḡire wá, una wá, sey ká kuvaterkuva, adaba hakuma na a vatertaa Dadaamiya na gavka ba dey. Itare keni a tsateraa ba Dadaamiya ganakini tá gevá emnde a slera-aara. Edda una má á maga emtanḡire wá, itare tá pelansepele an emtanḡire-aara. Daaci una ḡanna á mara ba duksa na am ervaunḡe á Dadaamiya na.

⁵ Adaba una nanna, shagera ba kwá fatersarefe ge male-aha á duniya. Una keni, a gevka adaba kwá kuva zladá, amá adaba diyakurdiya am ire á kure ganakini una nanna an unjule-aara.

⁶ Hadáma keni kwá puwaná adaba ba una nanna. Adaba itare emnde a ngumna nanna keni, a bazlateraa ba Dadaamiya geni a magarmága slera nanna áte shagerire.

⁷ Vawartereva ma ge emnde-aara-aatare keni bademme. Adaba á belateraa ba ngumna. Vawartereva hadáma-aatare ge *emnde a jáhá hadáma; ma emnde a jaha uwe keni, vawartereva ge emnde a jaha názena a tsanaa ngumna na bademme. Faufa dárádza áte emnde na hyarephye geni kwá fa dárádza áte itare, faufa zherwe áte emnde na máki zlaya-aatare na keni.

Wáyávire áte sleriya

⁸ Njawka an gema áte kure d'ekid'eki. Názena á njá áte kure ba seke gema na baaka halavuwa-aara d'ekid'eki na ge kure wá, ba mága wáyávire áte emnde. Máki ura wayawáya an emnde wá, edda-aara maganaamaga názena am shairiya-aha á Dadaamiya na bademme.

⁹ A bá shairiya-aha á Dadaamiya wá: Mañka gwardzire, jeka shifa, ileka, feka ice á nja am duksa á emnde. Bademme á shairiya-aha nanna náwa itare na, antara ba umele-aha na zlafe tá an'kwa na keni, tá á bá am huđe á shairiya palle na a bá: Ewwáyá sleriya á nja ba seke ire á nja, á bina.

¹⁰ Edda una má wayawáyá an sleriya-aara wá, á maganá nka emtan'kire. Daaci máki wayak-wáya an sleriya á nja wá, ekka magakanámaga názena á ndahaná shairiya-aha á Dadaamiya na bademme.

Tsakwawamitsakwa hyema an'kwa á sawa Yaisu

¹¹ Daaci estuwa, wawauwáva ba shagera ge mága una nanna, adaba ba kure keni diyakurdiya ganakini zamáne na, zamane á kwá pá hare amkweka. Áza Dadaamiya wá, herzhapteherzhe sarte á lya shifa á miya náza ba ge d'ekid'eki. Seke una am fantaufe á miya ge fetaare áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu na ka mazla-aara.

¹² Kina wá, gevge ba seke má herzhe á wera ekse, á zlála tabedammire mázle-aara. Daaci halaumiyantehálá kazlaña na mí de wava an npane na am erwa, yawamiyánaya shagerkire na tá maganá am tabedammire na mázle-aara.

¹³ Njauminja áte unjule-aara ba seke emnde na tá zlála an vaciya na. Faumifa hyema mázle-aara, gaumiyevka emnde a mbazla, bi emnde a mága máme, antara gwardzire, an dágaldagala, an shelha áte ura, ira mága dakarire.

¹⁴ Amá eksawanteksa hala-aha á Yaakadada Yaisu Almasiihu ba seke kazlaña á wáva á kure. Shagerkire na á kataná ervauñde á kure na, á ba an ire keni dzamauka mázle-aara.

14

Habazauka sera á emnde

¹ Má áte elva á wáyávire am dágáve á kure wá, viyawanaaka edda una zlafe gyepka am fetarfire na, habazauka sera á názena a fetaara npane am ervauñde-aara ge shagerire na.

² Náwa yá bakurá jeba á elva-aha nanna áte náza za: Ura umele, npane gyepgye am fetarfire, diyaadiya ganakini ma uwe keni á diya ba ezza bademme. Daaci npane, baaka názu á yainya, á ezza bademme. Mbate, edda una zlafe gyepka am fetarfire na, bademme á hyuwa npane á feka áte we-aara d'ekid'eki.

³ Daaci edda una baaka názu a yanaa npane na keni, a epsaweka edda una á dzeraná an dzera duksa na. Iyau, edda una npane á zá ba daugdza-aara na keni, a habazeka sera á edda una bademme hyuwa á ezza na. Adaba baaka edda una a yanaa Dadaamiya am itare.

⁴ Há! Ábi npane nave á Dadaamiya. Ekka edda una ká habaza sera á náve á ura na, ka hyef ware ka? Ma á maganá áte unjule-aara npane, ma á mañka áte unjule-aara watse á de mbedá keni, naba yainya ka watse á banánba ba edda-aara ge npane. Npane keni á mbedeka d'eme. Á hyefnye ndzeđa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu ge tsanmártse.

⁵ Zlafe ádalije, áza ura umele, váha umele jauje ge háre-aha umele bademme. Amá áza ura umele wá, bademme háre-aha ta ba kalkale. Ge jirire wá, shagera ba ma ware keni a diyeddiye ba npane názena am ervauñde-aara ge d'aba barama shagera.

⁶ Edda una npane á fá dárádza á ba áte váha palle am háre-aha á bere na keni, á kátá zleba ba Yaakadada an npane, ba seke náza edda una á dzereka na. Iyau, edda una bademme hyuwa á ezza na keni á zleba ba Yaakadada an npane, adaba zunjwe á

slafaná we ba ge ñane emtsaade. Edda una ñane wayaaka zá duksa baɗemme na keni, ñane keni á magán ba ge zleba Yaakadada, á slafaná we-aara ba ge Dadaamiya ñane keni aɗaba názena á záná ñane.

⁷ Nawa yá bakuranba zlaɓe ádaliye geni, ɓaaka edda una am dagave á miya á njá an shifa ge ire-aara, ɓaaka edda una watse á emtsa ge ire-aara keni. Miya wá, ma má an shifa keni, má an shifa ba ge Yaakadada á miya.

⁸ Ma má an emtsa keni, má an emtsa ba ge ñane. Daaci ma má á bá an shifa á miya, ma má an emtsa keni, baɗemme á miya ma ba náza-aha-aara.

⁹ Aɗaba ñane ndza a emtsehe, amá tsettse am fáyá geni á gevge Yaakadada á emnde na tá an shifa, antara emnde na tá am fáyá keni baɗemme.

¹⁰ Ay a dakmá uwe ge ekka, ká habaza sera á egdza emmeña na? A dakmá uwe geni ká epsawa egdza emmeña na? Ábí watse baɗemme á miya mí de tse á katafke á Dadaamiya á de kyáná ba ñane palle shairiya á miya?

¹¹ Aɗaba aɳkwa ndahan ba estuwa wakita á Dadaamiya, a bá ñane:

Á bántsa Dadaamiya Yaakadada: Baɗemme á emnde, watse tá se ba am sera-aara, tá se ndahaná ba itare an we-aatare geni ya Dadaamiya ba iya.

¹² Daaci estuwa, ma ware keni watse á de ndahaná ba ñane an we-aara á katafke á Dadaamiya názena ndza a maganaa ñane na.

Manjka názena á de vanta ektápaare ge egdza emmeña

¹³ Daaci má estuwa wá, ma ware keni a yanya hábaza sera á egdza emmeñara na mázla-aara. Náwa názena kwá de maganá kure arge una ñanna: Baɗemme a názena máki watse á vanta ektápaare ge egdza emmekure, watse á mbeɗa á dem haypa aɗaba kure na, magauka duksa ñanna ɗekideki.

¹⁴ Am ganjerevge palle an Yaisu *Almasiihu, diyandiya ba jirire ganakini ɓaaka duksa na gevge haram ba ge ire-aara na. Amá ge edda una ñane á zharán ba seke shagerka na wá, má zuze keni á zu ba haram ñanna ba jire.

¹⁵ Máki ká aɳkwa za duksa na watse á de fanem shuɳjula am erwaunɗe ge egdza emmeña wá, daaci ekka dzalakevdzala áte baráma á wáyávire á katafke-aara. Yaisu Almasiihu a naba yá ire-aara, a naba emtsehe aɗaba egdza emmeña ñanna, mbeɗanaaka ka aɗaba duksa na ká záná á ba á dem huɗe na.

¹⁶ Ekka wá, ndavakanundave ge erwaunɗe á ña, amá má diyakdiya ganakini watse tá de wешa elva emnde aɗaba ekka wá, shagera ba ká yainya.

¹⁷ Aɗaba am tate na á nja Dadaamiya an sleksire-aara wá, duksa yaikke ba kazlaña na á vaterta Sheɗekwe Cufedɗe ge emnde na. Kazlaña ñanna wá: Ba nja an jirire, antara hairire, ira higa. Yaikke ba una-aha ñanna arge elva á náza za, antara elva á náza sha.

¹⁸ Edda una máki aɳkwa á maganá slera ge Yaisu Almasiihu áte una ñanna wá, ñane shánsha háyá yaikke áza Dadaamiya, ba emnde keni tá de zleba ba ñane.

¹⁹ Aɗaba una ñanna, wawaumíwáwa ba shagera ge mága názena watse á samiya ba hairire, watse á dá emnde á Dadaamiya á de katafke na.

²⁰ Badzanveka ka názena a maganaa Dadaamiya á ba aɗaba elva á náza za. Náza za wá, diyamidiya ganakini ɓaaka una haram ba ge ire-aara na. Amá máki watse á de magaterá ektápaare ge emnde wá, zlaya á ña-ka mázla-aara ba ge faná áte we keni.

²¹ Duksa na ká maganá ka wá, máki watse á de vaterte ektápaare ge egdzar mama-aha á ña na wá, ma hyuwa, ma mbazla, ma uwe keni, yáinya ba ɗekideki.

²² Názena ni ka disaa ka am erwaunɗe á ña áte jeba á duksa-aha ñanna wá, a njinja á ba am huɗe á ña, am dagave á kure an Dadaamiya. An barka ba edda una á njá á ba an higa áte názena a maganaa ñane.

²³ Amá edda una a naba zu duksa an shaige am erwaunɗe, ñane wá, femfa ire-aara am zává, aɗaba a gu duksa na baraaka am ire-aara. Baɗemme á názena á maganá ura, má njanteka ba shagera am erwaunɗe-aara ganakini gevge halál wá, una ñanna haypa.

15

Elva a mága duksa na watse emtáke áte emnde

¹ Daaci miya emnde na gyainjerebgye am fetarfire na wá, shagera ba mí melaterumele ge emnde na zlaɓe cekwa ndzeɗa-aatare na, zharaumika ba ire á miya palle.

² Ma ware á miya keni, magaumímága názena watse emtáke áte egdzar mama-aha á miya, watse á dáterá á de katafke am elva á Dadaamiya na.

³ Ba seke una Yaisu *Almasiihu, nane ndza zharaaka ire-aara. Ankwa elva-aara am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Zláze na ta zlazláká emnde na a eptsiyaare ge iya, a ba nane.

⁴ Baďemme á názena ta puwetaa am wakita á Dadaamiya werre na, ndza ta puwete ba ge kwaramise duksa áte nane. Dadaamiya á kátá famiyem ndzedá am vuwa, á kátá kwaramise farvaunďe, á weramita estuwa ice áte duksa-aara, geni mi fetefa tama á miya átekwa.

⁵ Dadaamiya edda á vanta farvaunďe, antara edda á fanem ndzedá am vuwa ge ura, a jakurameme ye á kure, lauktu ma uwe á kure keni kwá maganá á ba áte názá á Yaisu Almasiihu.

⁶ Zlafe ádaliye, lauktu baďemmire á kure kwá de galá Dadaamiya Edeňjara ge Yaisu Almasiihu an ervaunďe á kure palle, kwára á kure keni átirpalle.

A higarhiga emnde baďemme am duniya

⁷ Ba estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, ba seke una ni a naba lyakurvaabe ge Yaisu *Almasiihu ge kure na wá, kure keni liyiyauliyi emnde an ervaunďe á kure palle. Magaumága una nanna, geni baďemme á emnde a galargálá Dadaamiya.

⁸ Yá ndaakur ba jirire, Yaisu *Almasiihu wá, nane a se melateru ge Yahudiya-aha, geni á maraterá jirire á Dadaamiya, geni nane á eptseka elva-aara đekideki áte duksa na ndza a ndaater ge eggye-aha-aatare werre, ganakini watse tá shánsha na.

⁹ Zlafe ádaliye, a sawa geni emnde a jeba umele keni a galargálá Dadaamiya aďaba zezarzi-re-aara. Ba seke una ankwa ta puwete am wakita á Dadaamiya, a ba nane:

Yá de galáká am dágave á emnde a lárde-aha á duniya baďemme, watse yá galakgálá am láhe-aaruwa.

¹⁰ A ba am wakita á Dadaamiya nanna zlafe ádaliye, a ba nane: Ekkure emnde a lárde-aha á duniya baďemme, higauhiga antara emnde a lárde na a eksesaa Dadaamiya na.

¹¹ Zlafe zlauka emtsaade, a ba nane zlafe ádaliye:

Baďemme á kure kwa emnde a lárde-aha umele, galaugálá Dadaamiya Yaakadada, a jerka ura dekideki ni nane galaaka na.

¹² Nabi Aisaya keni ndza a enndáhá, a ba nane:

Watse a jerje ura am emnde á Yaisa, nane á se gev slekse arge emnde a jeba umele keni baďemme. Baďemme á emnde a jeba umele keni tá de shá táma á shifa aďaba nane.

¹³ Daaci Dadaamiya edda á vante táma ge ura, a vakurteva hairire geni kwá higetehiga am ervaunďe á kure, aďaba fetarfire á kure áte nane. Daaci estuwa, táma á kure na áte nane na keni, watse a gyevgye ba seke duksa-aha nanna dámnda am erva á kure zlauzle. Á de vakurte jeba á táma nanna an hákuma á Sheďekwe Cuďeďe.

Názena a berha Paul ge puwete elva na

¹⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, diyandiya ba jirire ganakini shagera ervaunďe-aha á kure, diyakurdiya unňule á Dadaamiya baďemme, hyaikurefhye ge tsanmaaretse ge ire á kure am dagave á kure.

¹⁵ Aley keni wá, á piyiteka duksa geni yá puwakurtepuwa elva-aha umele am wakita-aaruwa nanna náwa nane na, yá ndaakur elva-aha nanna á ba an ndzedá, geni yá sanaasa enkale-aha á kure áte duksa na ba kure keni diyakurdiya na. Iya nanna yá bakurá elva estuwa na keni, a maginaa ba Dadaamiya ngurna-aara.

¹⁶ Ngurna na a maginaa Dadaamiya na wá, aďaba a give sleslera á Yaisu *Almasiihu am dágave á emnde na garevka Yahudiya-aha na. Nannaanja slera á balaterá labáre á higa ge emnde na garevka Yahudiya-aha na an ervaunďe-aaruwa palle ba seke *liman á Dadaamiya. Yá kátá itare keni shifa-aatare á gevge shagera am ice á Dadaamiya, ba seke sáďáke na tá vantá emnde-aara áte namaari-aara, an hákuma á Sheďekwe Cuďeďe.

¹⁷ Aďaba una nanna, am nja-aaruwa am erva á Yaisu Almasiihu na wá, gedantegeďa jipu am slera á Dadaamiya na yá ankwa maganá ya.

¹⁸ Baaka elva na yá ndahaná ya an ndzedá-aaruwa baďemme seke názena a maganaa Yaisu Almasiihu am slera-aaruwa ge sa emnde na garevka Yahudiya-aha á sem sera á Dadaamiya, geni itare keni a faransaarefe. A magaa duksa nanna á kya slera-aaruwa, antara elva-aha na a segáshe am mbuwe-aaruwa na.

¹⁹ Sheďekwe Cuďeďe keni marsemare hákuma-aara, ya magaa najipu-aha gergere kwakya, baaka názu ya shebanvaa ya am labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na ya balanaa iya. Ya fantau am Urusaliima, kwaye ya de halavuwa átevege Iliriya.

²⁰ Wayanwáyá jipu bálá labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu am ekse-aha na ndza cenaránka emnde elva-aara dekidéki na, arge am ekse-aha na emnde cenarácena zlauzle na, geni a danká á de dzegwanu ge slera á ura umele.

²¹ Yá kátá maganá áte una ankwá ta puwete am wakita á Dadaamiya na, a ba njane: Emnde na ndza barateránka elva áte njane dekidéki na, baira watse tá zharanaazhara á ba an ice-aatare. Emnde na ba uwe keni ndza cenaránka áte njane na keni, watse tá cenácena.

Paul maganaamaga niya a dem Rauma

²² Ser kwakya ndza yá kátá dezekure, amá shanapteka adaba ba una njanna.

²³ Iva wányara-wányara una yá kátá ba dezekure, amá shapteka dekidéki, á piyita ba slera-aha. Amá kina wá, zlauzle slera-aaruwa am ekse-aha njanna.

²⁴ Kina wá, njanantenja mázla-aara geni sey yá dem larde á kure emtsaade, yá de puwansepuwe ázekure, lauktu watse yá zláá á dem Aispaniya. Daaci má watse yá tse ázekure wá, yá kátá ma kwá meliyumele am shula-aaruwa njanna.

²⁵ Amá am kinire na wá, zlafe yá eptsá á dem Urusaliima emtsaade, adaba ankwá egdza slera yá de magaterán ge emnde a fetarfe na tá áhuwa.

²⁶ Slera njanna wá, amaana: Emnde a fetarfe na tá am Makiduniya, antara emnde na tá am Akaya, ta magaa niya á melateru ge emnde a fetarfe na tá am Urusaliima cekwa duksa-aatare na, an názena a shanaa erva-aatare.

²⁷ Una njanna keni ta shantuwa ba itare an ire-aatare. Ge jirire wá, ta magaa duksa shagera, zlaya jipu. Adaba ndza ta melateruwa ba Yahudiya-aha zuñjwe, lauktu tá shá barka estuwa áza Dadaamiya. Daaci itare keni zlaya ba ta melaterumele an nalmáne na am erva-aatare.

²⁸ Ba seke una yá ndakurndáha na, máki zlanaaazle slera á da sadake njanna, má danateránda nalmáne njanna sesse am erva-aaruwa wá, watse yá dedde emtsaade á dezekure, lauktu watse yá meláná á dem Aispaniya.

²⁹ Ba jirire diyandiya ganakini ma watse danemda ya am dagave á kure, nja na ni watse mí de njá antara kure na wá, Yaisu *Almasiihu á de gamiyar barka an tsaka ire.

³⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, yá njalákurá adaba Yaakadada Yaisu Almasiihu, antara adaba wáyávire na a vamitaa Shedekwe Cufedde na, melawiyumele an maduwa-aha á kure, njalaumiñálá Dadaamiya an ervaunde á miya palle, yawamiyánka dekidéki.

³¹ Magaumága una njanna, geni a ñezliyaañezla Dadaamiya áza Yahudiya-aha á njere na fartareka áte Yaisu Almasiihu na am Urusaliima, antara geni wedere na á diye á dehuwa na keni a lyarvaalya emnde a fetarfe na tá áhuwa an erva buwa.

³² Daaci estuwa, má wayetewáyá Dadaamiya wá, yá de shákurá á ba an higa am ervaunde, yá de puwansepuwe am dagave á kure.

³³ Dadaamiya wá, edda á hairire ba njane, a njinja an kure bademme. *Aamin.

16

Paul á gater use ge emnde an zhera an zhera

¹ Náwa yá ankwá bakurá elva áte egdza emmemiya mukse, zhera-aara Faibe, njane egdza emmemiya am elva á Yaisu *Almasiihu. Yá ndaakurá ba iya una: Njane sleslera á Dadaamiya jipu am Kainjkairiya.

² Daaci má daada mukse njanna am dagave á kure wá, lyauvaalya an erva buwa áte una ni á lyayáter ge emnde a fetarfe na. Melawanumele am wedere-aha-aara bademme. Adaba njane keni á magaterá maggwire ge emnde kwakya, ba iya na keni tapannaatápá maggwire-aara.

³ Gawaterga use-aaruwa ge tara Piriskila, antara zhele-aara Akilas, itare ta emnde na ndza njane magaa slera á Yaisu Almasiihu kerde.

⁴ Ndza ta hayaa ba á kedá shifa-aatare adaba iya. Itare wá, yá zlebáterá ya palleka, bademme á emnde a fetarfe na garevka Yahudiya-aha na tá zleba ba itare.

⁵ Yá ankwá gater use-aaruwa ge emnde a fetarfe na tá jáháva am mba-aatare ge cena waazu na keni bademme. Yá ankwá gan use-aaruwa ge ura-aaruwa Aipaynaitus, slezuñjwe ge fetaare áte Yaisu Almasiihu am haha á Aziya.

⁶ Gawanga use-aaruwa ba kwakya ge Maari keni, njane mukse na wawaawáva jipu ge melakurumele am slera.

⁷ Gawaterga use-aaruwa ge emnde a jeba-aaruwa tara Andaraunikus, antara Yuniyus na ndza njwadarañeráñgwada am dangay antara itare na. Má ge fetaare áte Yaisu Almasiihu wá, ta emnde a zuñjwe ba itare arge iya, ta emnde a belá á Dadaamiya, diyardiya emnde a fetarfe una njanna bademme.

⁸ Yá ankwá gan use-aaruwa ge Ampliyatus, ñane ura-aaruwa jipu, a ñañermaa ba Yaakadada.

⁹ Yá ankwá gan use-aaruwa ge Urbanus ñane keni sleslera á Yaisu Almasiihu ba seke miya, ira ura-aaruwa Istaki. Gawaterga use-aaruwa baðemme-aatare.

¹⁰ Yá ankwá gan use-aaruwa ge Apailais, ñane edda una ñashuñáshe duksa aɗaba zhera á Yaisu Almasiihu, marsemáre ba parakke ganakini ñane fetarfire. Gawaterga use-aaruwa ge tara Aristubul antara emnde a huðe á há-aara baðemme.

¹¹ Yá ankwá gan use-aaruwa ge Hirudiyaun, ñane keni ña ba palle, antara emnde na tá am huðe á há á Narkisu na tá ankwá ɗaba Yaakadada na keni, gawaterga use-aaruwa baðemme.

¹² Yá ankwá gater use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya ñwasha, tara Tarifina, antara Tarifusa, ñwasha na tá ankwá wava jipu an slera á Yaakadada na, ira Pairsis, ñane keni ba egdza emmemiya mukse na wayamiwáyá jipu, ankwá á wava jipu ge maganá slera ge Yaakadada na. Yá ankwá gan use-aaruwa ba kwakya.

¹³ Yá ankwá gan use-aaruwa ge Rufus, ñane sleslera á Yaakadada na an diya na, tá antara emmenjara na ya gev ba seke egdza á huðe-aara na.

¹⁴ Yá ankwá gater use-aaruwa ge tara Asinikiritus, an Filigaun, an Hairmais, an Patraubas, an Hairmas, ira egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá antara itare, yá ankwá gater use-aaruwa baðemme-aatare.

¹⁵ Yá ankwá gater use-aaruwa ge tara Filaulaugus, antara Yuliya, ira Nairiyus tá an egdza emmenjara mukse. Yá ankwá gater use-aaruwa ge tara Aulimpas, tá antara emnde a ɗaba Dadaamiya na ta kerde na, yá ankwá gater use-aaruwa baðemme-aatare.

¹⁶ Gauga use-aaruwa am ɗágave á kure an ekhya ervaunɗe á egdza mamire. Baðemme á emnde a ɗaba Yaisu Almasiihu na tá am ekse-aha áhuna tá ankwá gakur use-aatare ba kwakya.

Tsufautsufa ire á kure tá ankwá emnde a mbáɗá ura

¹⁷ Yá ndaha ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Tsufautsufa ire á kure ba shagera, aɗaba tá ankwá emnde na tá sá ba náza tega ye á emnde, ta mbadaa egdzar mama-aha-aatare kwakya, itare tá njá á ba maga ba gá jawe arge elva na kwa tsaheesa kure zlauzle na. Njauka antara jeba á emnde ñanna ɗekideki.

¹⁸ Jeba á emnde ñanna tá wawanu ba ge ire-aatare, palle á názu tá maganá ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, baaka ɗekideki. Tá ekhyaterá kwára lailaidɗe ge emnde an elva-aha emtáke emtáke, tá jaterá estuwa enkale ge emnde na zlaɓe cekwa diya-aatare na.

¹⁹ Amá ázekure wá, una ñanna á taa gevka ɗekideki. Baðemme á emnde diyardiya fesarefire á kure áte Yaakadada. Ekkure wá, higakuritehiga jipu. Daaci yá kátá á farfe zlaɓe áɗaliye enkale á kure ge mága magwire, weshawanteka an mága kelaadire.

²⁰ Áza Dadaamiya edda á hairire wá, a juwa ba keskiya mázla-aara ganakini á de ngerdanángerɗa Shaitaine, watse kwá de puwa sera á kure áte ñane.

A magakuránmaga Yaakadada Yaisu Almasiihu ñgurna ge kure baðemme.

²¹ Á ankwá á gakur use-aara Timaute sleslera á Dadaamiya ázerwa. Emnde a jeba-aaruwa tara Lukiyus, antara Yasaun, ira Sausipaterus, itare keni tá ankwá gakur use-aatare.

²² Kina wá, iya Tairtiyus na ya gev erva á Paul, yá puwaná ya wakita na keni, yá ankwá gakur use-aaruwa baðemme á kure an zhera á Yaakadada.

²³ Ankwá á gakur use-aara patuma-aaruwa Gayus; emnde a fetarfe umele na tá áhuna na keni baðemme tá tsekwa á ba am mba-aara. Tara Airastus patáka á ñgumna am berni na, tá antara egdza emmemiya Kawartus, tá ankwá á gakur use-aatare itare keni.

((

²⁴ A hyantehya Yaakadada Yaisu Almasiihu ñgurna-aara áte kure baðemme á kure. *Aamin)).

Elva a gálá Dadaamiya

²⁵ Galaumigálá Dadaamiya, edda á hákuma ba ñane ge ndzedakurte-ndzedá áte una tá ndahaná am labáre á higa na yá ankwá balaterná iya ge emnde na. Elva ñanna wá, á maramiya názena ndza a slanaa Dadaamiya werre, ndza nasherire-aara ba ge ñane palle na. Amaana wá, ndza marateránka Dadaamiya elva ñanna ge emndimagwaha estuwa.

²⁶ Amá kina wá, aɗaba barka á puwa na ndza ta puwetaa nabi-aha werre áte elva á labare á higa na wá, sesse jirire-aara mázla-aara parakke áza emnde. Gevge á ba áte

una ndza a ndahesaa Dadaamiya saksage, a ba ɲane: Emnde a duniya bademme tá de fetaare á ba áte ɲane, tá de fansare ba ge ɲane palle.

²⁷ Ba Dadaamiya palle una edda á ilmu; adaba barka á Yaisu Almasiihu wá, ma vaatara keni galaumigálá ba ɲane palle. *Aamin.

Zunjwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAURINTUS

Ga use á Paul

¹ Ba iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya áte waya á ervaunđe-aara geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, njá anƙwa puwakurtá ba njere wakita na, njá antara egdza emmemiya Saustainais.

² Njá anƙwa gakur use á njere ge kure emnde á Dadaamiya am Kaurintus. Adaba ngurna na a magakurnaa Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde á Dadaamiya, a dƙurtaa ba njane geni kwá gevge cudedde antara emnde na tá yeka an zhera á Yaakadada Yaisu ma áme keni bademme, ba njane una Yaakadada ge itare, Yaakadada ge miya bademme na.

³ Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a magarakurnaa-maga ngurna, a varakurtevá hairire.

*Sláfá we á Paul adaba názena a velanaa Dadaamiya á kyá erva an Yaisu *Almasiihu*

⁴ Ba kelaazare, yá yanka slafanaa we-aaruwa ge Dadaamiya adaba kure, adaba ngurna na a magakurnaa njane á kyá erva an Yaisu *Almasiihu na.

⁵ Am njá á kure kina gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde na ni hyakurevhye am duksa bademme áte unjule-aara. Daaci kina wá, diyakurdiya jirire, hyakurephye kwaraterse jirire njanna ge emnde umele keni bademme.

⁶ Labare á Yaisu Almasiihu njaanja am kure, adaba kwa liyanaa án ervaunđe á kure palle am sarte na njá anƙwa balakursebále na.

⁷ Adaba una njanna, baaka názu á ektsevuktse ázekure ge dábá unjule á Dadaamiya, kwa emnde na ni kwá anƙwa ufa eptsa á Yaisu Almasiihu na.

⁸ Ba kelaazare, dete halavuwa á duniya, á de ndzedakurtaa ba njane, geni á de mbedakuraaka shairiya vaci sawa á Yaakadada Yaisu Almasiihu.

⁹ Dadaamiya a naba dƙurte, geni kwá gevge palle an Egdza-aara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu. Názena ni a ndaasa njane na wá, bademme watse á de gevge, adaba Dadaamiya á eptseka elva-aara dƙidifekei.

Dágala antara tegáva á emnde a fetarfe am Kaurintus

¹⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá yekaná iya ázekure an zhera á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu wá, a tegevka dágáve á kure, bademme á kure njawinja á ba áte ye palle, jawammeje am enƙale palle, we á kure keni palle.

¹¹ Yá ndahaná adaba uwe una egdzar mama-aha-aaruwa, adaba ta se ndahiya emnde á Kaulauwe, una ba emnde á kure, geni anƙwa dágala-aha am dágave á kure.

¹² Náwa názena yá kátá bakurná iya: Labára anƙwa tegáva gergere am dágave á kure? Adaba ta bántsa emnde umele am kure: Itare tá daba ba iya Paul. A ba emnde umele: njere wá, njá dábá Apaulaus. A ba emnde umele zlafe adaliye, njere keni njá dábá ba Piyer. A ba emnde umele zlafe adaliye: njere wá, njá dábá *Almasiihu.

¹³ Uwe? Kwá kurken Almasiihu an tega gergere kwakya emtu? Emtu kwa cenáncena wá, iya Paul ta zleneliyaa áte dzangala, ya emtsehe adaba kure emtu? Emtu ndza ta magakuraa baptisma na wá, an zhera-aaruwa iya Paul emtu?

¹⁴ Iya wá, yá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, adaba ndza maganakuránka baptisma ma ge ware á kure keni, má dedde ge tara Kirispus, tá an Gayus njainje-ka.

¹⁵ Daaci ware edda-aara ni, baira á de bá ya magakuraa baptisma an zhera-aaruwa na?

¹⁶ Ane, a viyarka una ndza ya magateraa baptisma ge tara Aitiyain, antara emnde-aara na keni. Am iga a una wá, diyanka máki ndza ya maganaamaga baptisma ge ura umele.

¹⁷ Yaisu Almasiihu belika geni yá se magaterá baptisma ge emnde, a beli ge se bálá elva-aara, labáre á higa ge emnde bademme, wallá yá wesháná an ilmu á duniya-ka, geni a ganveka emtsa á Yaisu áte dzangala seke duksa ba dey.

Hákuma antara ilmu á Dadaamiya anƙwa am elva á Yaisu

¹⁸ Áza emnde na tá an kedá áte unjule á Dadaamiya wá, má ká ndáhá elva a emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzangala wá, tá zharák ba seke ká ndáhá elva a uksanjwire, amá ázemiya mi emnde na má áte unjule a jirire wá, anƙwa hákuma á Dadaamiya am huƙe á elva njanna.

¹⁹ Adaba uwe, anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Emnde na tá an ilmu á duniya, yá de keƙaternaakeda ilmu ñanna, yá de já enƙale á emnde na tá an diya jipu na.

²⁰ Daaci máki estuwa wá, emnde na tá an ilmu á duniya, áma edda á ilmu mázla-aara? Ma emnde na tá an diya kwakya am wakita, áma edda á diya kwasau? Antara emnde a gá jawe arge njá á zamane na, áma zhera-aatare? Dadaamiya ganvege ilmu á duniya názu baaka námpire-aara.

²¹ Dadaamiya a marateraa ilmu-aara ge emnde geni tá diyeddiye ñane, ganakini ba ñane una Dadaamiya á jirire, amá an ilmu á duniya, emnde diyarseka ñane ƙekidɛki. Adaba una ñanna, Dadaamiya a eksetaa barama umele an elva na mí balaná miya kina, itare tá zharán ba seke elva a uksanwire na, amá Dadaamiya tsaatse áte elva-aara ñanna, geni á lyaterlya an ñane, emnde na tá fetaare áte ñane baɛmme.

²² Yahudiya-aha itare tá anƙwa ndava naláama, geni tá nanna duksa an ice-aatare emtsaáde, lauktu tá fetarfe. Yunaniƙkau-aha maa, itare tá kátá dise Dadaamiya an ilmu á ire-aatare.

²³ Amá miya wá, mí bálá ba elva a Yaisu Almasiihu na ta zlejela áte dzangala na. Ge Yahudiya-aha wá, waazu ñanna á jaterja an ervaunɛde. Am hyema á emnde na garevka Yahudiya-aha keni maa, tá cenán ba seke elva a uksanwire.

²⁴ Amá áza emnde na a dzeratersaa Dadaamiya geni tá gevge emnde-aara an jirire wá, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele keni, elva ñanna gevka duksa dey, diyardiya geni ba jirire anƙwa hákuma, antara ilmu á Dadaamiya am Yaisu Almasiihu.

²⁵ Á ba emnde umele: Názena a maganaa Dadaamiya na wá, una ba uksanwire, mbate jauje ge ilmu-aatare. Itare tá slán ba seke baaka payɛa á Dadaamiya, mbate baakire á payɛa ñanna jauje ge ndzeɛa-aatare.

²⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, ba kure na a dahakuraa Dadaamiya ge slera-aara na keni, zharauzhára ba shagera; ge ilmu na ta tsaa átekwa emnde a duniya wá, ábi am kure cekwa emnde a ilmu ñanna? Ábi cekwa emnde a hákuma am kure? Cekwa emnde na tá an dárádza keni baɛmme.

²⁷ Amá ba emnde na ni emnde a duniya tá zharáter ba seke uksanwa-aha na wá, Dadaamiya a dzeraterse geni tá gev emnde-aara. An una ñanna, a fateraar zherwe jipu ge emnde na tá an ilmu á duniya. A dzerese emnde na baaka payɛa-aatare, geni á fateraar zherwe ge emnde a ndzeɛa.

²⁸ Dadaamiya a dzerese ba emnde na baaka dárádza-aatare am duniya, emnde tá zharáter ba seke ma ta baaka keni ba kalle na, geni á gatervege emnde na tá an dárádza na.

²⁹ Dadaamiya a dzerese jeba á emnde ñanna, geni ma ware keni a galeka ire á katafke-aara.

³⁰ Ba Dadaamiya una a gakurve pale antara Yaisu Almasiihu, ba ñane una a magaa puta, geni Yaisu Almasiihu á gev edda á ilmu á miya. Adaba barka á Yaisu Almasiihu ñanna zlaɛe ádaliye, Dadaamiya a eksamite ge ma emnde a jirire á katafke-aara, a lyamisehe, a gamive emnde-aara.

³¹ Adaba una ñanna, gevge ba seke una am wakita á Dadaamiya anƙwa an puwa, a ba Dadaamiya: Má ura á kátá gálá ire wá, a eggálá adaba názena a maganaa Yaakadada.

2

Paul á bálá elva a emtsa á Yaisu áte dzangala

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, am duwa-aaruwa á dezekure ge ndakur názena a marañeraa Dadaamiya na wá, ba iya keni ndanakurka elva ñanna an elva na zlazlada tá kátána emnde a duniya na, ndaanakurka an ilmu á duniya keni.

² Ba lauktu yá dezekure keni, ndza njanantenja ya geni yá de ndakur ba elva a Yaisu *Almasiihu, kwakya-aara ba elva a emtsa-aara, yá de farka umele ƙekidɛki.

³ Daaci am una ndza yá am dáɓave á kure keni, ndza ya tapaa ba baakire á payɛa am vuwa-aaruwa, ndza á wiwa lyawa jipu, yá ámbera gyaigya ba seke maagara.

⁴ Am sarte na yá anƙwa á kwarakurse duksa áte elva á Dadaamiya na, belanakuremka ilmu á duniya, antara elva-aha na emtake am hyema na geni sey kwá lyevalya, amá a maganaa ba Sheɛkwe Cuɛɛɛde slera-aara am kure, an hákuma á Dadaamiya, kwa naba diyeddiye geni elva-aha-aaruwa jirire.

⁵ Daaci estuwa, fetarfire á kure a gevka áte ilmu á emndimagwaha, amá a gevge áte slera á Dadaamiya, an hákuma-aara.

Ilmu na á vatertá Dadaamiya ge emnde

⁶ Ge jirire wá, ge emnde na gyairebgye am elva á Dadaamiya wá, yá ankwá kwaraterse ilmu á jirire, amá wá, ilmu á urimagweka, ilmu á male-aha na tá an hákuma am duniya, watse tá de zle na ka.

⁷ Ilmu na ni yá ankwá ndahaná iya na wá, ilmu á Dadaamiya. Una ndza ba nasherire á Dadaamiya, ndza diyarka emndu werre. Amá wá, kwaye zlafe am fakta á duksa bademme, kertej ndza an tsatse ázejara geni watse mí de njá antara njane am demdemire-aara na á maga wulwulire jipu na.

⁸ Ba palle keni baaka ura am male-aha á duniya na una diyaadiya jeba á ilmu njanna. Ma andze diyardiya wá, ma andze tá jeka Yaakadada áte dzangala. Adaba ba njane una edda á demdemire njanna wulwule jipu na.

⁹ Dadaamiya a magaa ba seke una ankwá an puwa am wakita-aara, a ba njane: Názena zlafe nánka ice á urimagwe, názu zlafe cenánka hyema á urimagwe, názena slaslaaka urimagwe dekideki na, Dadaamiya a tsatsateraa una njanna ge emnde-aara na wayarwáya na.

¹⁰ Amá ge miya wá, Dadaamiya a maramiyaa nasherire á duksa-aha njanna á ba an Shedekwe Cufedfe, adaba Shedekwe Cufedfe diyaadiya duksa bademme, antara ba názu á slaslaná Dadaamiya keni bademme.

¹¹ Ba emndimagwaha keni wá, ankwá ura ni á dzegwándzegwa dise názu am hufe á ura emtu, má edda á vuwa-ka? Ba duksa palle an Dadaamiya keni, sey ba Shedekwe á Dadaamiya palle una diyaadiya názu am Dadaamiya.

¹² Amá miya wá, Dadaamiya a naba vamite Shedekwe-aara njanna diyaadiya názu am njane na, Shedekwe umeleka. Dadaamiya a vamite Shedekwe-aara geni á melamiyumele ge cena názena á vamita njane.

¹³ Daaci má njá ankwá á kwaratersa elva ge emnde áte jeba á elva-aha njanna wá, njá kwaratersa an ilmu na ta mbanjersa emndimagwahaka, á banjerna ba Shedekwe Cufedfe njanna ankwá am ervaufde-aatare keni na.

¹⁴ Edda una má baaka Shedekwe Cufedfe am ervaufde-aara wá, á dzegwánka lyiyya jirire na á baterná Shedekwe á Dadaamiya ge emnde. Ba eccena-aara keni á cenánka. Baira am hyema-aara, njane á cenán ba seke elva ucire, adaba sey ba emnde na tá an Shedekwe á Dadaamiya una tá cenánjena duksa-aha njanna.

¹⁵ Edda una ankwá Shedekwe Cufedfe am njane, á diyeddiye duksa bademme, tara una jirire, antara una mándzawe keni bademme, amá edda una baaka Shedekwe Cufedfe am njane wá, á taa diseka názu am edda una an Shedekwe Cufedfe na.

¹⁶ Ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: Ware edda una diyaadiya názu á slaslaná Yaakadada a bina. Amá miya na má an Shedekwe á Dadaamiya na wá, diyamidiya názu á slaná Yaisu *Almasiihu.

3

Nere na ba emnde a slera á Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ge jirire wá, am duwa-aaruwa na ya dezekure na wá, ndza dzegwanánka ndakur elva áte una tá ndahater ge emnde na ankwá Shedekwe á Dadaamiya am itare na. Ndza ya bakuraa elva ba seke una tá ndaater ge emnde na ni zlafe tegaraaveka antara emnde a duniya dekideki na, adaba ndza kwa ba seke egdzara mesheshe, zlafe kwá fantau an fe ge daba Yaisu *Almasiihu.

² Názu ndza ya kwarakursaa iya, ndza ba seke uba na tá fanu ge egdzere ájwaslire, ndza vanakurteka dafa á jirire, adaba ndza zlafe kwá dzegwánka ezza-aara. Sem ba kina keni ba zlafe kwá dzegwánka njanna.

³ Adaba zlafe njá á kure geraraaveka antara njá á emnde a duniya. Kwakya shelha, antara dágala-aha am dágave á kure. An jeba á hala á kure njanna, kwa ba seke emnde a duniya-ka emtu? Una ba jirire, kwa ba kalkale antara itare.

⁴ Am ta bántsa emnde umele am kure: itare ta daba iya Paul, a ba emnde umele, itare tá daba Apaulus, an jeba á mága á kure njanna, kwa ba kalkale-ka antara emnde umele am duniya emtu?

⁵ Ware Apaulus keni? Iya Paul, ya hyeb ware kena? Bukerde á nere na ba emnde a slera á Dadaamiya, a belájeráa á sem dágave á kure ge fakurá áte barama á Yaisu *Almasiihu, geni kwá gevge emnde a fetarfe. Ma ware á njere keni á maga ba slera na a faara Dadaamiya na.

⁶ Nere, ndza na ba seke emnde a herfa. Iya, ya dzebaa duksa, Apaulus maa, a fanu yáwe, amá á walantá ba Dadaamiya palle duksa njanna.

⁷ Daaci ma slejeba duksa, ma slefanu yáwe keni hyarebka duksa, sey ba Dadaamiya palle una átire, adaba á walantá ba njane duksa na an dzeña.

⁸ Edda una a dzebaa duksa, an sleanu yawe, ta ba kalkale. Dadaamiya á de vaterte ba lafa-aatare ma ge ware-aatare keni áte názena ndza a maganaa edda-aara.

⁹ Njere njá maganá ba slera ge Dadaamiya, slera á njere ba darame palle. Kure keni maa, kwa ba seke fahe á Dadaamiya, zlafe ádaliye, kwa ba seke bere na a fanaa Dadaamiya.

¹⁰ Iya wá, Dadaamiya a magiyaa ngurna kwakya ge fantau ge slera-aara am dágave á kure. Ndza ya ba seke slefa haha na diyaadiya fa haha ba shagera na, ya fanaa ekte shagera ge bere, daaci emnde umele keni tá de katafke an slera ge ndera bere átekwa. Daaci bademme á emnde a ndera bere njanna, ma ware-aatare keni a maga enjkale ba shagera áte slera na á maganá njane ge ndera bere njanna.

¹¹ Ekte á bere wá, an fa zlauzle, ba njane una Yaisu *Almasiihu, tá taa farka ekte á bere umele ge njane d'ekid'eki.

¹² Ate ekte á bere njanna, emnde umele tá de nderanu an dindar, emnde umele tá de nderanu názá-aatare an lipela, emnde umele tá de nderanu an nákwá na an dárádza jipu na. Emnde umele zlafe ádaliye, ma tá de nderanu názá-aatare an hazla, antara názambakará, emnde umele ma tá de maganu an kwatsape.

¹³ Vaci tsa fáyá, ma slera á ware keni á de shebaaveka mázla-aara. Adaba vacite njanna wá, Dadaamiya á de maresemáre ma slera á ware keni, á de fanu slera-aha njanna ge kára emtsaade. Daaci mí de zhara gergerire á slera-aha á miya bademme tara una shagerire, antara una shagerkire keni.

¹⁴ Edda una má kára zaaka tate na ndza a maganaa njane wá, Dadaamiya á de vante lafa-aara.

¹⁵ Amá edda una má kára zawza tate na ndza a nderanaa njane, njane wá, kedfanaakeda lafa-aara, shifa-aara wá, á de shansha, amá wá, á de enzla ba zlahhe á sa am huđe á kára.

¹⁶ Diyakurka geni kure wá, kwa ba seke bere á Dadaamiya, á njá Shedekwe á Dadaamiya am kure emtu?

¹⁷ Ay degiya, ma a kyabanaa ware bere á Dadaamiya njanna, Dadaamiya á de kedfanaakeda edda-aara keni. Adaba bere njanna, bere cud'ed'ede ge Dadaamiya. Daaci ba kure una kwa bere á Dadaamiya njanna.

¹⁸ A darka shaitaine ge ura umele am kure, a de sláná am ervaunđe-aara geni njane gevge edda á ilmu am duniya na. Arge una njanna, a ganvege ire-aara ba seke edda una cekwa enjkale-aara am ice á emnde, daaci á de shá ilmu á jirire.

¹⁹ Ya ndaanaa adaba uwe una, ilmu na ta disaa emnde a duniya, una ba ucire am ice á Dadaamiya. Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: Á shatertuwa ba Dadaamiya ge emnde a ilmu, am yaimyaimire na tá maganá itare.

²⁰ Ankwa an puwa á ba am wakita á Dadaamiya njanna zlafe ádaliye, a ba njane: Nazi tá sláná emnde a ilmu á duniya wá, baaka nampire-aara áza Yaakadada.

²¹ Adaba una njanna, ma ware edda-aara keni a galeka ire áte ura umele ba dey. Diyaweddiye geni bademme á duksa á ba ázekure.

²² Ma iya Paul, ma Apaulaus, ma Silas, bademme á njere njá á ba am erva á kure. Ma shifa, ma emtsa, duksa na ankwa kina, antara una á de sawa á katafke, bademme ba náza á kure.

²³ Amá kure an ire á kure wá, kwa emnde á Yaisu *Almasiihu, Almasiihu keni njane názá á Dadaamiya.

4

Elva a slera á emnde a bela

¹ Daaci estuwa, diyaweddiye ba shagera geni njere emnde a bela á Yaisu *Almasiihu wá, njá ba emnde a slera-aara, Dadaamiya a fanjerar de sateranse nazu ndza diyarka am elva-aara ge emnde.

² Diyakurdiya geni názu á kataná zánwe áza sleslera-aara wá, ba dzayyire á ervaunđe áte slera na a faara njane.

³ Ázerwa ge iya wá, baaka lámbe-aaruwa áte názena kwa sliva kure, ma emndimag-waha tá nderita elva-ara ge dise dzayyire á ervaunđe-aaruwa keni, iya baaka lámbe-aaruwa átekwa. Ba iya an ire-aaruwa keni njananteka ya am ervaunđe-aaruwa geni dzayye ervaunđe-aaruwa.

⁴ Diyanka d'ekid'eki, má sem ba kina keni kwasau ba zlafe ankwa duksa mándzawe am ervaunđe-aaruwa. Amá yá taa bánka ganakini ya cud'ed'ede bademme. Sey á de kyáná ba Yaakadada palle shairiya-aaruwa.

⁵ Adaba una njanna, hadzalauka am elva d'ekid'eki geni kwá njanta kure názu am huđe á ura. Amá ufaufa ba náza á Yaakadada Yaisu *Almasiihu palle. Vacite na má de samsa

ɲane, baɗemme á názena an shebe kina, antara názena am huɗe á emnde, baɗemme á de sansese. Daaci ma ware keni á de galaná ba Dadaamiya aɗaba slera-aara, ma ndza a magaa kwakya, ma ndza a magaa ba cekwaanɗuɗi keni.

⁶ Ya ndaase elva-aha ɲanna estuwa áte ire á ɲere antara Apaulaus na wá, ba geni kure keni kwá zharaná áte ɲere názena á kátá ndahana elva ɲanna. Názena yá kataná iya ázekure wá, ma am uwe keni ɗabaudába á ba áte una am wakita á Dadaamiya, geni ma ware á kure keni a galeka ire áte ura mázle-aara, a epsaweka ura umele keni.

⁷ A gakvaa ware male arge emnde? Ábi baɗemme á názena ka shanaa ka a vaktaa ba Dadaamiya? Ay labára kena ká gálá ire átekwa ba seke ka ganaa ba ekka an ndzeɗa á ɲa na?

⁸ Ekkure, kertenj njakurantenja am ervaunɗe á kure geni shakuránsha názena kwa katanaa kure baɗemme, an emtsa waya á kure, gakurevge slekse-aha an ire á kure. Amá ɲere wá, estuweka. Wayanwáya geni kwá gevge slekse-aha ba jirire am ice á Dadaamiya, lauktu watse mí de njá átirpalle antara kure am yaikkire-aara.

⁹ ɲere emnde a belá á Yaisu *Almasiihu wá, yá zharán ba seke Dadaamiya a ɗanɗeraa á dem kataliya á emnde ba cakcake, ɲa ba seke emnde na njáteraana shairiya a emtsa, tá de ceɓa shifa-aatare áte ice á zlamáha na áza emnde. Am duniya baɗemme ganjerevge ba seke náza ezzhara, tá ámbera eddzaka na, antara ba malika-aha keni tá zhara ba ɲere.

¹⁰ ɲere ganjerevge ba seke uksarɲa-aha áza emnde aɗaba zhera á Yaisu Almasiihu, amá kure wá, kwa bántsa kure, kwa emnde a enjkale aɗaba kwa náza-aha-aara. ɲere ɲa emnde na baaka payɗe á ɲere, amá kure wá, kwa emnde a ndzeɗa, kwa emnde a ɗáráɗza, ɲere, ɲa emnde na baaka demɗemire á ɲere.

¹¹ Se ba am kina keni á ceɓanjerá ba lámbe, á wáɲerá ba waya antara ndera, náza tsekwa á ɲere keni baaka, baaka há á ɲere keni ge ɲere.

¹² Njá maga mbera á ɲere geni njá shansha ba názu njá zuze ge we á ɲere. Má tá zlazlanjerzáze emnde, ɲere njá gater barka, ma tá fá ba zlaɗa-ara áte ɲere keni ba njá fá ervaunɗe.

¹³ Má emnde tá za vuwa á ɲere, ɲere njá eptsaterá an elva lailaiɗɗe. ɲere ganjerevge ba seke ɗugje áza emnde, se ba am kina keni tá zharáɲer ba seke názu tá de puwanve áte ɗugje.

¹⁴ Ya puwakurte una ge gula higa á kure an ɲane ka, amá yá vakurte ba sawari-aha-aaruwa, aɗaba wayanakurwáyá an ervaunɗe-aaruwa palle.

¹⁵ Ma kwa shaa ba emnde debu ge kwarakurse elva á Yaisu *Almasiihu keni wá, edda una gevge ba seke eddekure am emnde ɲanna wá, sey ba palle. Eddekure ɲanna ba iya. Aɗaba ndza ya dakurnaa ba iya zuɲɲwe elva á Dadaamiya.

¹⁶ Daaci, táslawa á kure, gawevge ba seke iya.

¹⁷ Aɗaba una ɲanna kina yá bela Timaute ádezekure, á de yehakuranteyeha ɲane njá-aaruwa am elva á Yaisu Almasiihu. Názena á de kwarakursa ɲane ba palle antara una yá anjkwa maganá iya am ɗágave á emnde a fetarfe ma áme keni baɗemme. Aɗaba ɲane gevge ba seke egdza-aaruwa, slewaya-aaruwa, dzayye ervaunɗe-aara áte elva á Yaakadada.

¹⁸ Kwakya emnde tá gálá ire am ɗágave á kure, itare ta kurken watse yá duka ádezekure ba ɗekideki.

¹⁹ Amá má wayetewáyá Dadaamiya wá, yá anjkwa duwa ba herzhe na. Daaci yá de nanna názena ta maganaa itare emnde a gálá ire ɲanna, baaka wedere-aaruwa áte názena ta ndahanaa itare, nampire wá, ba názu ta maganaa itare.

²⁰ Ya ndahanaa aɗaba uwe una, aɗaba Dadaamiya á ganveka sleksire-aara aɗaba nara á urimagwe, sey má anjkwa hákuma-aara am edda-aara.

²¹ Kwá kátá uwe kure kina ázerwa? Kwá kátá yá duwa an kurpe am erva emtu? Yá duwa an hairire, antara háyáva-he?

5

Shairiya á emnde a mága gwardzire

¹ Ma áme keni yá cena tá ndaha ba elva á kure geni kwa emnde a mága gwardzire, ba emnde na ɗabarka Dadaamiya keni tá manka jeba á una ɲanna. Aɗaba yá cena anjkwa ura am ɗágave á kure á zlava an mukse á eddeɲara.

² Kelaa ma kwá kyuwa aɗaba haypa na jesarje am ɗágave á kure, amá kure kwá gálá ire zlaɓe áɗaliye. Naba ɲgyawansenɲye edda una a magaa laakire ɲanna am ɗágave á kure.

³ Iya wá, baaka irice-aaruwa am dágave á kure, amá am ervaunđe-aaruwa wá, yá á ba am dágave á kure. Yá bakurá ba jirire: Edda una a magaa duksa estuwa am dágave á kure na, ba kalkale irice-aaruwa keni anƙwa am dágave á kure, áte náza-aaruwa wá, belanarbelá ya shairiya ge edda-aara zlauzle.

⁴ Ya belaar shairiya ɲanna an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Náwa názu yá bakurná iya: naba jawammeje am dágave á kure, una ba jirire geni am ervaunđe-aaruwa iya keni yá á ba am dagave á kure, hákuma á Yaakadada Yaisu *Almasiihu anƙwa am dagave á kure.

⁵ Daaci ura estuwa, naba yawanánya ge Shaitaine geni a kefekeda vuwa-aara, amá á de shá shifa vacite na má watse Yaakadada Yaisu Almasiihu á se kyá shairiya á emnde baɗemme na.

⁶ Aley ni kure kwá gálá ba ire na wá, ábi una unɲule-aara-ka. Emtu diyakurka ganakini egdza shahi á makala ba cekwaanɲuɗí á naba tsantetse ukpa na an wáslá na baɗemme emtu? Amaana: Egdza haypa ba cekwaanɲuɗí, á naba hyemhya am kure baɗemme.

⁷ Daaci sawansese emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na am dágave á kure, daaci kwá gevge emnde cufedɗe duksa á kure. Diyandiya tsa geni Dadaamiya a gakurve vatene-ka emnde cufedɗe, aɗaba Yaisu Almasiihu emtsamta aɗaba miya, ɲane gevge ba seke zhel kyawe na tá icaná am muɲri á *Paska na ge miya.

⁸ Daaci zaumiza muɲri á Paska á miya, amá wá, baaka shahi á makala am huɗe-aara. Amaana: magaumika emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na, amá njauminja cufedɗe, magaumimága jirire.

⁹ Am wakita na ndza ya puwakurte zuɲɲwe keni, ndza ya bakuránba geni njauka an emnde a mága gwardzire.

¹⁰ Dzamanka iya áte emnde a mága gwardzire na ta baaka am elva á Yaisu *Almasiihu, bi emnde a fá ice am duksa á ura, bi neyle-aha, bi emnde a mága hele. Ndanka ya áte emnde a duniya baɗemme, aɗaba ká taa piyeteka una, sey má ká njeka am duniya ba ɗekideki.

¹¹ Elva-aaruwa ge iya wá, edda una ni anƙwa á ɗaba Yaisu Almasiihu, mele zlaɓe ádalije ni á de maga gwardzire, bi á maga wáya á duksa á ura an ervaunđe-aara baɗemme, bi á de maga hele, bi á pesha emnde an zláze, bi á gev slembazla, bi á ıla duksa á emnde na wá, ura estuwa njauka kerɗe, baira ba ge zá duksa keni fauka erva á kure á dem tasa palle antara ɲane.

¹² Shairiya á emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu wá, una slera-aaruka, banakuránka una ɲanna. Ay emnde na tá am kure keni kwá kyeka shairiya-aatare emtu?

¹³ Náza emnde na fartareka áte Yaisu Almasiihu wá, á de kyaná ba Dadaamiya an ire-aara shairiya-aatare. Ekkure wá, magaumága ba una am dágave á kure áte una a ndaasa wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Bakausebáke slemaga duksa mándzawe am dágave á kure na.

6

Dawánka shairiya á kure á deza emnde a duniya

¹ A ba iya wá: má tsekwaatsekwa dagala am dágave á kure, kelaa ma kwá dánda á deza emnde á Dadaamiya ni, kure kwá de puwa ugje áza emnde na fartarka áte Yaisu *Almasiihu ɗekideki na wá, una ni ba shagera?

² Diyakurka ganakini anƙwa á sawa sarte umele, watse tá de kyáná ba emnde á Dadaamiya shairiya á emnde a duniya na baɗemme emtu? Má watse kwá de kyáná kure shairiya á nalgaadama ni, kwá dzegwánka ba egdza shairiya cekwaanɲuɗí emtu?

³ Diyaweddiye una ba shagera: am sarte ɲanna, ba malika-aha á Dadaamiya keni watse mí de kyáná ba miya shairiya-aatare. Máki estuwa, labára mi kyeka shairiya á miya á ba am zamane á miya na keni?

⁴ Daaci má jerje lámare á duniya am dágave á kure wá, kwá dánda elva ɲanna á deza emnde a duniya na baaka slera-aatare ɗekideki am aiklaisiya na, geni tá de kyáná itare shairiya á kure emtu?

⁵ Jeba á una wá, zherwe jipu. Há! Ba palle keni baaka slenƙale am dágave á kure geni á tsanaatse elva am dágave á emnde a fetarfe emtu?

⁶ Kwa emnde a fetarfe ni kwá de puwar ugje ge ire á kure áza emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu, una ni ba shagera?

⁷ Ge jirire wá, anƙwa haypa á kure baɗemme, ma kwá de puwa ugje ɲanna á ba áza emnde á Dadaamiya keni. Una ɲanna á mára ba tsafsaɓe á kure áte barama

á Dadaamiya. Ma ura a magakte kelaadire, ma a ilu duksa á ña keni, shagera ba farvaunđe, arge dá ura á dem shairiya.

⁸ Baira dema, kure keni kwá maga ba kelaadire ñanna tsa am ekte ge emnde umele, kwá anƙwa zlerma duksa-aatare ma gakurevge ba egdzar mama-aha am elva a Yaisu Almasiihu keni.

⁹ Diyakurka geni baďemme á emnde a mága kelaadire tá taa demka á dem zlanña á Dadaamiya emtu? Jawanaaveka ge unñule a jirire: Emnde a mága dákarire, emnde a kyula hele, emnde a mága gwardzire, an emnde na tá zlava an zála ba seke itare ákurá mukse,

¹⁰ zlađe ádaliye neyle-aha, antara emnde a fá ice am duksa á ura, emnde a mbazla, emnde a pesha ura an zlázele, ira emnde a za baráma, baďemme á kelaade-aha ñanna, itare tá shánka zlanña á Dadaamiya.

¹¹ Emnde umele á kure, njá-aatare ndza ba estuwa werre. Amá kina wá, aďaba zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, kwá an bara áza Dadaamiya, a gakurve emnde-aara, a gakurve emnde cufedde an hákuma á Sheďekwe-aara.

Dadaamiya nderaaka urimagwe ge mága dakarire an vuwa-aara

¹² Ta bántsa emnde umele á kure: ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa baďemme gevege ba halál. Una ba estuwa, amá wá, duksa baďemmeka una watse emtake áte itare. Iya keni yá slaslán ba estuwa geni ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa baďemme gevege ba halál ge iya, amá wá, yá eksarka dekideki gev náve á duksa umele.

¹³ Kwa bántsa kure zlađe ádaliye: náza za wá, ba ge zana á dem huđe, huđe keni ba ge za náza za á demkwa. Una keni ba jire ba estuwa. Ay degiya, vacite umele, tara huđe antara náza za ñanna baďemme tá de keďa baďemme. Ay vuwa á urimagwe keni Dadaamiya a nderán ge mága dakarire an ñane emtu? A'aa estuweka, Dadaamiya a nderami ba ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, Yaakadada keni ge vuwa á urimagwe, aďaba á ñamiya ba ñane.

¹⁴ Dadaamiya wá, tsantetse Yaakadada Yaisu am faya, á de tsamitetse miya keni an vuwa á miya baďemme an hákuma-aara.

¹⁵ Diyakurka ganakini vuwa á kure uďiya á Yaisu Almasiihu emtu? Mi dzegwándzegwa tevaa ubiya á Yaisu Almasiihu, mi de jaterme an vuwa á záware emtu? Una á taa gevka dámbaru.

¹⁶ Diyaweddiye ba shagera ganakini má edda-aara a demaa am mukse záware, garevge ba vuwa palle antara ñane. Una wá, a ndaana wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Emnde buwa ñanna, tá gev ba vuwa palle.

¹⁷ Ba duksa palle ge edda una a vante ervaunđe-aara ge Yaakadada keni, ñane, tá an Yaakadada, tá gev ba palle am shifa-aatare.

¹⁸ Aďaba una ñanna, camarauka tate á gwardzire dekideki. Nja á haypa na á maganá urimagwe na, baďemme á taa gevka palle antara vuwa á edda-aara, amá edda una a de magaa gwardzire wá, a maganta ba ñane kelaadire ge ire-aara.

¹⁹ Diyakurka geni vuwa á kure bere á Sheďekwe Cufedde emtu? Sheďekwe Cufedde na a vakurtaa Dadaamiya na á njá am kure. Kwá kwaraná kure-ka vuwa á kure.

²⁰ Dadaamiya a varakurse an duksa na jauje ge ndzeďa á urimagwe. Aďaba una ñanna, an vuwa á kure baďemme, magaumága ba názena ni kwá zleba ba Dadaamiya palle an ñane.

7

Elva áte nika

¹ Nawmbare jawápa á ndáva á kure, ndza kwa puwite áte nalmesheri á kure: Ate iya wá, máki zhele á camareka tate á mukse ba dekideki keni ba shagera.

² Amá aďaba sabaaba á gwardzire wá, ambane ma ware keni á gá mukse palle, mukse keni á de gá zhele geni ñane tá njá kerde.

³ Daaci sey zhele á vante wedere-aara ge mukse-aara, mukse keni á yanveka wedere-aara ge zhele-aara.

⁴ Aďaba baaka hákuma á mukse arge vuwa-aara, á kwaraná zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, baaka hákuma á zhele arge vuwa-aara, á kwaraná ba mukse-aara.

⁵ Daaci kure, tara zhele an mukse, piyawapteka dekideki am dagave á kure, sey má zlakuruzle am ndáhá geni kwá de njá gergere am sarte cekwaanğudi, geni kwá yeka áza Dadaamiya. Am iga-aara wá, jawammeje zlađe ádaliye geni a mbeďakuraaka Shaitaine á dem haypa, aďaba cekwire á farvaunđe á kure.

⁶ Elva na yá anƙwa bakurná iya na wá, gevka laarire, yá kátá bakurá ba ni ma ura-ara keni ba shagera ba una a eksesaa edda-aara.

⁷ Ate iya wá, yá kátá emnde baðemme tá njá ba seke iya. Amá á taa gevka, aɖaba ma ware keni á ba an názena a wayanantaa Dadaamiya; ge ura umele á vante waya nika, ge umele á vante ndzedá ge nja an ire-aara ba ñane palle.

⁸ Kina wá, yá elvan ge emnde na zlaɓe gareka nika na, antara ñwasha na a keɖaa zála-aha-aatare; itare wá, shagera tá njinja ba seke iya.

⁹ Amá má kwá taa kwaruka vuwa á kure wá, ambane kwá nguɖa nika. Ngulme ba una ñanna arge njá an mbagerire ba kelaazare.

¹⁰ Ge emnde na tá an nika zlauzle wá, una elva-aaruka, a fakuraara ba Yaakadada, geni mukse, a tegaraaveka ðekideki an zhele-aara.

¹¹ Má gevge ni tegaraavetege an zhele-aara wá, sey á njá ßaaka zhele, bi á se mela antara zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, a ßelanaaka mukse-aara ðekideki.

¹² Náwa una wá, yá ndahater ge jugená á emnde umele: una Yaakadada-ka, yá baterná ba iya: máki ankwá zhele na fetarfe áte Yaisu *Almasiihu, an mukse na fetareka, a ßelanaaka mukse-aara.

¹³ Ba duksa palle ge mukse na fetarfe, máki á mba á zhele na fetareka, má zhel ñanna wayaawayá an mukse-aara, a njinja am mba á zhele-aara.

¹⁴ Ya ndahanaa aɖaba una ka, aɖaba zhel ñanna zlaɓe fetareka na, ñane keni ba gevge cuɖeɖe aɖaba mukse-aara. Mukse keni má zlaɓe fetareka, ñane keni ba gevge cuɖeɖe aɖaba zhele-aara. Má ßaaka una wá, egdzara-aatare tá gevka cuɖeɖe, amá estuweka, egdzara keni ta cuɖeɖe-aha.

¹⁵ Amá má gevge ni edda una fetareka na á kátá tegaava an slefatarfe wá, naba vawanteva baráma. Daaci una jauje na, ma mukse, ma zhele keni am iga á lámare ñanna, ñane gevge ba egdza zhele, aɖaba Dadaamiya a ðahákur geni kwá njinja an hairire.

¹⁶ Ekka mukse, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelya zhele á ña emtu? Ma ka zhele keni, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelye mukse á ña emtu?

Ma ware keni a njinja á ba áte njá-aara na a ðahanaa Dadaamiya

¹⁷ Duksa palle wá, ma ware keni a eɖɖaba barama á Dadaamiya áte una á maranná ñane, a tatayeka gev seke ura umele, a tsaatse á ba áte njá-aara ñanna ndza a ðantaa Dadaamiya am kwa na. Kwaya ñane názena yá fateraare ya ge aiklasiya-aha na ma tá áme keni baðemme.

¹⁸ Má ura a shaa ðaha á sawa áza Dadaamiya am sarte na an ßela am sheɖekwe, a eptseka elva, a tsaatse á ba áte nja-aara ñanna. Edda una a ðantaa Dadaamiya am sarte na zlaɓe demka am sheɖekwe keni, a dzameka elva a dem sheɖekwe mázla-aara.

¹⁹ Ma edda una demka am sheɖekwe keni, dem sheɖekweka una duksa, edda una an ßelá am sheɖekwe keni, dem sheɖekwe hyepka ba názara keni. Duksa yaikke wá, sey ba ðába názu a ndahanaa Dadaamiya.

²⁰ Daaci ma ware keni, a tsaatse á ba am tate-aara na ndza a ðantaa Dadaamiya am kwa ge se ðaba ñane na.

²¹ Ðaha á Dadaamiya a de beráká am návire emtu, geni ká se ðaba ñane? Má estuwa, dzameka ire á návire mázla-aara, amá máki jerje pute umele geni ká gevge egdza zhele wá, una keni ba shagera ge ekka.

²² Yá ndahaná aɖaba uwe dzameka ire, aɖaba má ura am návire, Yaakadada a ðante geni á ðaba ñane, edda-aara gevge ba seke egdza zhele áza Dadaamiya. Ba estuwa ge edda una á kwaraná ñane ire-aara am duniya na keni, má a ðantaa Dadaamiya geni á ðaba ñane, edda-aara keni gevge náve á Yaisu *Almasiihu.

²³ Dadaamiya á varakurse an duksa yaikke jauje ge ndzedá á urimagwe, daaci gawevka náve-aha á emnde ðekideki.

²⁴ Estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, ma ware á kure keni njawinja á ba am tate na ni ndza a ðakurtaa Dadaamiya átekwa na, njawinja ba estuwa á katafke-aara.

Elva a emnde na zlaɓe gareka nika an mukse na a keɖaa zhele-aara

²⁵ Ate elva a gyaale-aha, antara dawale-aha wá, una wallá ya cenaaná áza Yaakadada, wallá uwe, yá vakurte ba sawari-aaruwa. Diyakurdiya geni Yaakadada a magiyaa ñgurna, ganevge ura-aara, daaci hyainevhye geni kwá cena názu yá bakurná iya.

²⁶ Aɖaba kwakyire á wahála na yá zharaná ya na wá, má ura á njá ba estuwa keni mándzaweka, a ba iya.

²⁷ Daaci ekka edda una ká an nika á ña zlauzle wá, tatayeka ica nika á ña. Amá ekka edda una zlaɓe nguɖanƙa nika wá, sleka elva á nika mázla-aara.

²⁸ Ma ká gá mukse keni mándzaweka, ma gyaale keni máki á de gá zhele haypa-ka, amá duksa palle wá, emnde na garega nika na wá, ankwá wahála ázetare ma vaatara keni. Daaci yá kátá lyakurse á ba am wahála ñanna.

²⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya wá, náwa zamáne á miya na á de haraaka kwakya mázla-aara. Daaci kure emnde na kwá an njwasha keni, magawanaamaga duksa ge Dadaamiya ba seke kwa baaka an njwasha.

³⁰ Kure emnde na kwá am laruwa keni, gawevgé ba seke ndza shakurka emtanjire; emnde na tá am gedá, a zhararzhára higa-aatare ba seke hyefka duksa; emnde a shákwa kazlaña á duniya keni a garevge ba seke baaka duksa-aatare.

³¹ Daaci bademme á názena á maga slera á ba an kazlaña á duniya na, fauka ire á kure átekwa, adaba duniya na á de zle.

³² Wayanka kwá hyá lyuwa an duksa umele dekideki. Edda una gaaka mukse, njane á fá hyema á ba áte názu á kataná Yaakadada, á kátá maga ba názu á de hayánháyá Yaakadada.

³³ Amá edda una an mukse wá, estuweka. Njane á shunjjula ba kazlaña á duniya geni á gedantegedá mukse-aara an njane, ámbera á dzámá slera á Dadaamiya keni.

³⁴ Daaci njane ire-aara gevge bubuwa. Ba duksa palle ge njwasha keni. Mukse má gaaka zhele ba dekideki, antara una zlafe gyaale wá, itare ire-aatare á ba áte namaari á Yaakadada, tá tataya vante ire-aatare, antara ervaunđe-aatare bademme ge Dadaamiya. Amá mukse á zhele wá, njane á hyá lyuwa á ba an kazlaña á duniya, á kátá á gedante zhele-aara an njane.

³⁵ Bademme á elva-aha na, yá tsakán ge piyakurte duksa umeleka, yá kátá ba njá á kure, yá kátá kwá maganaamaga názu zlaya, ira kwá vante ire á kure bademme ge Yaakadada.

³⁶ Kina wá, mí ndáhá elva á dawale, má tá kátá pákyáva an gyaale na á shebaná njane. Amá má ervaunđe-aara ndunde gyaale njanna, diyeddiye geni ba gyaale njanna keni á de zlada ervaunđe-aara kwakya áte una njanna, ervaunđe-aara á kátá ba tá ngudá nika an gyaale, daaci baaka haypa am huđe-aara dekideki, ba á gá gyaale-aara, a piyaraterteka názu njarentenja am ervaunđe-aatare.

³⁷ Áma máki egdza dawale njantenja am ervaunđe-aara geni á pekyá ge sheba gyaale mazla-aara, baaka sawari á emnde umele am huđe-aara, a tapanaa ba njane am vuwa-aara geni á dzegwándzegwa nja estuwa, á njanaanja vuwa-aara, daaci ma gaaka mukse keni a magaa ba shagera.

³⁸ Jirire á elva njanna wá, edda una gaaga mukse keni a magaa duksa shagera, amá átira ba edda una má gaaka mukse na.

³⁹ Ge mukse á zhele, am sarte na zlafe zhele-aara anjka an shifa, an piya ganakini á pakyaava an zhele-aara, á de gá umele, sey má kefaakedá zhele lauktu mukse á gevge egdza zhele; amá keni sey á de gá ba slefatarfe seke njane.

⁴⁰ Amá áte iya wá, á de shá higa kwakya má á njá an há-aara mázla-aara, arge una á de ga zhele umele na. Iya keni yá tama a binaa ba Shedekwe á Dadaamiya.

8

Elva a za názu ta icanante ge hele

¹ Kina wá, mí habaza elva á hyuwa na tá icanante ge hele na. A ba kure, bademme á miya diyamidiya jirire á elva njanna, una ba jire. Ay degiya, diya njanna á dá ura á dem kuraavire, sey ba wayavire palle una á dá emnde a fetarfe á de katafke.

² Má bánba edda-aara, iya wá, diyandiya duksa mázle-aara, njane zlafe shanka njane enkale á jirire.

³ Amá edda una anjka á daba Dadaamiya áte waya á ervaunđe-aara wá, njane an diya áza Dadaamiya.

⁴ Ate elva a zá názu tá icanante ge hele wá, kwá kátá yá bakurá uwe? Náwa, bademme á miya diyamidiya geni zhera ba hele tá maganá emnde am duniya na, baaka námpire-aara. Diyamidiya zlafe ádalíye geni Dadaamiya wá, buweka sey ba palle.

⁵ Gevgé wá, duksa-aha na áte samaya, una áte haha, kwakya názu emndimagwaha tá kezlater ugje ba seke dadaamiya. Kwakya duksa-aha na garevge dadaamiya-aha áza emnde umele am duniya. Duksa-aha umele kwakya garevge ba seke Yaakadada-aha arge emnde.

⁶ Amá ázemiya wá, baaka Dadaamiya umele sey ba palle, Eddemiya na duksa bademme a nderanaa ba njane, shifa á miya, a nderamiya ba njane, mi emnde-aara. Yaakadada keni sey ba Yaisu *Almasihu palle, Dadaamiya ndza a nderaa duksa bademme áte erva an njane; shamíyánsha shifa kina adaba njane.

⁷ Amá kure, emnde umele á kure zlafe diyarka jirire á elva njanna, geni baaka námpire á hele dekideki na. Daaci má tá anjka zá názu ta icanante ge hele wá, kertenj tá fetarfe am ervaunđe-aatare geni itare keni tá á ba am hele njanna. Ya ndahanaa

aɗaba uwe una, aɗaba emnde ɗanna ndza mbarsembe mága hele ba estuwa, mele zlaɓe ádaliye keni zlaɓe gyarebka am elva á Dadaamiya. Daaci itare ma ta zu vaatara hyuwa ɗanna keni, tá fetarfe á ba an jirire am ervaunɗe-aatare geni ta magaa duksa shagerka.

⁸ Má ge jirire wá, á badzámiya náza za-ka an Dadaamiya. Ma zamiyuze keni á sagamika, ma zamika keni baaka názu á gula áte miya.

⁹ Ekkure wá, kwá kwaraná kure ire á kure, ge zá názu kwá kataná kure. Amá wá, magaumaga enkale, geni a mbedeka edda una zlaɓe gyebka am fetarfire na aɗaba kure.

¹⁰ Amaana: ba seke edda una zlaɓe gyebka am fetarfire na, máki á zhara ka edda una gyakebgye na, ká ankwá njá am tate á maga hele, ká ámbera zá duksa á hele, daaci fakaneɗa ndzedá am vuwa ge ɗane na zlaɓe gyebka am fetarfire na, ge eptsá á dem hele ka emtu?

¹¹ Daaci diyeddiye ba shagera geni ɗane ɗanna zlaɓe gyebka am fetarfire á eptsá á dem kataliya na wá, aɗaba ba ka na gyakebgye na. Ay degiya egdza emmeɗa ba ge ekka, Yaisu *Almasiihu a yaa shifa-aara aɗaba ɗane.

¹² Má nja á kure ba una wá, kwá ankwá maga kelaadire áte egdzar mama-aha á kure na zlaɓe gyarebka am fetarfire na; an una ɗanna, kwá ankwá puwaterpuwa á dem dzamá ire. Diyaweddiye geni kwá magaterán ge egdzar mama-aha á kure-ka palle kelaadire ɗanna, amá kwá maganá ge Yaisu Almasiihu.

¹³ Máki watse á mbedá egdza emmerwa aɗaba názu ya zuwa iya á dem huɗe, ambane yá zeka hyuwa ɗanna, geni a vananteka ektápaare ge egdza emmerwa.

9

Slera á slebelá an názu á zlayán ge ɗane

¹ Ba iya na kwá ankwá zharizhára na keni wá, ábi yá kwaraná ba iya ire-aaruwa. Emtu ya slebela á Yaisu *Almasiihu-ka emtu? Ndza nanánka Yaisu Almasiihu an ice-aaruwa ɗgayye emtu? Ekkure na náwa gakurevge emnde a fetarfe na keni barka ba slera na ya magannaa ya ge Yaakadada ka emtu?

² Ma hyainefka slebela áza emnde umele keni wá, ázekure wá, hyainefhye. Am njá á kure kina gakurevge palle antara Yaakadada keni á mára ba jawapa ganakini ya slebela á Yaakadada Yaisu Almasiihu, kwa jesaare na keni aɗaba slera na ya magannaa iya.

³ Yá de baterá ba una ya ge emnde na tá ankwá á habaza názu am iya na.

⁴ Aɗaba slera na ya magannaa ya am dá gave á kure na, zlayika ge yá zuze, yá shushe áte kure emtu?

⁵ Emtu ta piyite an piya ge iya ga mukse, geni ma andze njá ja dába kerɗe an mukse-aaruwa ge mága slera á Dadaamiya, seke una tá ankwá á maganá tara Piyer, antara emnde a bela umele, an egdzar mama-aha-ɗara ge Yaakadada na emtu?

⁶ Emtu kwa dzeranjerse ba ɗere njaiɗje antara Barnabas geni njá gelaná ba ɗere ire á ɗere emtu?

⁷ Ndza kwa cenánjena ser palle, geni zhel sawji ankwá á wawanu ge larde ni á gelaná ba ɗane ire-aara? Á ba á jerje sleherɗa, á maga slera am fe, amá má magaumaga duksa áte fe wá, á feka áte we-aara? Emtu ankwá suni na á piyá walda ni á sheka uba áte dabba-aha na á piyaná ɗane?

⁸ Emtu garáva-aha ɗanna ya tsakese ba názena tá ankwá á slaslaná emndimagwaha emtu? Una, á ba am *tawraitá keni mi ndaha ba una.

⁹ Ankwá an puwa am tawraitá á Muusa, a ba ɗane: Ngudanaanuka *japa ge we á dalau na ankwá á maga slera na, á bina. Emtu Dadaamiya a ndahese una á ba áte dalau ba jirire emtu?

¹⁰ Ba jirire, Dadaamiya á tsaka elva-aha ɗanna á ba áte miya. Sleherɗa wá, á maga slera-aara an tama. Ba duksa palle ge emnde na tá gyega hiya keni, shagera jipu geni ta fetefa tama áte názu zlaya-aatare ge itare keni.

¹¹ Ay náwa ɗere ɗa se hyanme elva á Dadaamiya am kure ba seke ta hyanme wulfe am fe. Daaci máki ɗere njá lyiya ba kazlaɗa á duniya na am erva á kure ge zuze á ɗere, una mándzawe emtu?

¹² Má zlaya á emnde umele ge sha náza zuze-aatare am erva á kure, sakwa ɗere emtu? Má áte jirire wá, zlaya á ɗere ge ɗere keni, amá nja ba palása na njá ankwá maganá ɗere na, ba njá farvaunɗeka, ndavaɗerka ɗere geni kwá melanjerumele, njá kuwa ba ni a eptsarka emnde na tá se cena labáre á híga, elva á Yaisu *Almasiihu na.

¹³ Diyakurdiya emtu geni emnde na tá maga slera am mashidi, á gelaterá ba názu emnde tá danán ge Dadaamiya á dem mashidi? A ba am mashidi ɗanna zlaɓe ádaliye:

Emnde na tá maga slera á ica dabba keni tá á ba an dza-aatare am hyuwa ñanna? Diyakurka una ñanna emtu?

¹⁴ Náza á emnde a bálá waazu keni ba estuwa. A ba Yaakadada an we-aara: Náza ñá shifa á emnde bálá elva-aaruwa á segashe á ba am slera-aatare.

¹⁵ Jirire tsa, aley keni iya katanka ya názu yá ñá shifa-aaruwa an ñane áte una ñanna. Ba kina keni, banakuránka una ge kátá duksa ázekure. Una ma yá emtsa keni, ya hayaa ba una ñanna, arge una tá kedínaakeda názu yá gedá átekwa na.

¹⁶ Yá shánka zleba adaba yá bálá labáre á higa, elva a Yaisu Almasiihu, una gevge laarire áte iya, má yá báleka, watse laruwa ge iya.

¹⁷ Ma andze ya eksesaa ba iya an ire-aaruwa slera ñanna wá, ma yá ndava mbera-aaruwa keni. Amá una estuweka, a fiyaara ba Dadaamiya ge iya.

¹⁸ Ay wá, ázara kena mbera-aaruwa ge iya? Mbera-aaruwa ge iya wá, ba yá balaterá elva á Yaisu Almasiihu ba dey ge emnde, yá lyyieka názu á zlayizláyá am slera-aaruwa.

¹⁹ Iya, yá kwaraná ba iya ire-aaruwa, ya náve á ura-ka. Amá ya ganvaa ba iya ire-aaruwa ba seke ya náve á emnde bademme, geni yá sá emnde ba kwakya áseza Yaisu *Almasiihu deydey á ndzedá-aaruwa.

²⁰ Diyandiya tsa ganakini yá kwaraná ba iya ire-aaruwa am názena á ndahaná *tawraitá á Muusa, amá má yá am dágave á Yahudiya-aha wá, yá njá áte njá á Yahudiyire, geni a fartaarfe itare keni áte Yaisu Almasiihu. Má yá áza emnde na tá anjwa daba náde á Yahudiya-aha bademme áte laarire na, iya keni ba yá edfaba antara itare, geni yá gatervege emnde á Yaisu Almasiihu.

²¹ Zlabe adaliye: Má yá am dágave á emnde na diyarka tawraitá á Muusa dekideki na keni maa, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una á bánka ni janaaveje áte tawraitá á Dadaamiya, una estuweka, adaba fanansaarfe ge una a ndasaa Yaisu Almasiihu na. Amá yá magán ba geni a shanátersha ge daba Yaisu.

²² Ba estuwa ñanna zlafe adaliye, má yá am dágave á emnde na zlafe gyarebka am fetarfire, iya keni yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una ma yá am dágave á emnde na nja-aatare estara keni, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare, geni yá lyye emnde umele am itare an jeba á pute-aha ñanna.

²³ Bademme á una ñanna, yá magán ba geni a hyemhya elva á Yaisu Almasiihu am slede bademme, geni iya keni yá de shánsha dza lafa-aaruwa am hufe-aara.

²⁴ Diyakurdiya emtu geni má emnde tá anjwa degeza zhágade geni á de icaná ware ire, emnde kwakya una tá zhagade, amá sey ba emnde na ta ica ire una tá lyyi duksa? Daaci kure keni wavauwáva ba seke náza-aatare, kwá de shánsha názá á kure keni.

²⁵ Bademme á emnde na má watse tá de zhagade na wá, ma ware-aatare keni á ettsaha, á sala vuwa-aara ba kelaazare geni a mbesmbe vuwa-aara, lauktu á de icaná ñane ire vaci lámare. Bademme a wava-aatare ñanna wá, ba geni tá shánsha zleba á hare palle. Amá miya wá, wavaumiwáva am slera á Dadaamiya geni mí de shánsha *danjkaula na á zleka dekideki na.

²⁶ Adaba una ñanna, iya wá, yá zhagade á ba á de katafke. Zlafe adaliye, ya ba seke edda una ni anjwa á ja dedekwa na, amá wá, yá jeka á dem kaamba ba dey.

²⁷ Iya ya ba seke sleja dedekwa, a ba iya na wá, amaana: Yá hereka vuwa-aaruwa dekideki, sey ba yá kwarukware vuwa-aaruwa ma vaatara keni, geni iya edda á balaterán ge emnde vatena, a de velyariseka á degáshe adaba hyainefka.

10

Gawevka emnde a mága hele zlafe adaliye

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanka kwá viyanaaviya názena ndza a shaa eggye-aha a miya werre am sarte na ndza tá antara Muusa. Dadaamiya ndza a shebatervehe bademme-aatare am kumba am sarte na tá átira zlálá; bademme-aatare, baaka una ndza ezbuka Haye Kyanje na.

² Am zlálá-aatare am kumba, ira degashe-aatare am guwa ñanna, ndza ba seke magarateramaga baptisma geni tá gevge emnde á Muusa á ba an jirire.

³ Itare bademme, ndza baaka una zauka dafa na ndza a vatertaa Dadaamiya á sa am samaya na.

⁴ Baaka una shauka yawe na ndza a vatertaa ba Dadaamiya an hákuma á Shedefkwe-aara á segáshe á sawa am palaha na, bademme-aatare ndza sharushe yawe ñanna. Palaha na ndza a ngyekwateraa Dadaamiya ñanna wá, ba Yaisu *Almasiihu. Ñane ndza anjwa antara itare ba kelaazare.

⁵ Aley, nja ba una ñanna baɗemme na, ndza kwakya emnde am dágave-aatare hayáterka Dadaamiya aɗaba shagerkire á mága-aatare. Aɗaba una ñanna, zateruze duniya á ba am kaamba.

⁶ Daaci baɗemme á una ñanna, á bamiyá ba elva ge miya keni, geni kataumika jeba á hala ñanna ta maganaa itare werre na.

⁷ Gawevka emnde a mága hele zlaɓe ádaliye seke una ndza ta maganaa itare werre, daaci ta puwetehe am wakita á Dadaamiya geni emnde njarinja á katafke á hele, tá anƙwa ezza, tá ámbera eshsha, daaci ta tsetehe tá shekela á bina.

⁸ Magauka gwardzire seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci ta naba matsehe, emnde debu kul buwa ju keye una ta kedaa áte váha palle na.

⁹ Adaliye, tatayaumika gyá hala á Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde ñanna werre, aɗaba una ñanna a cebateraahé ge záhe na.

¹⁰ Zlaɓe ádaliye, magaumika dugune áte Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci a naba kedateraahé ge Dadaamiya á kya erva an malika na á belaná á de ceɓa emnde na.

¹¹ Baɗemme á lámare na ndza a shaa itare na wá, ba ge faterem am vuwa ge emnde umele geni itare wá, a magarmága eñkale. Ta puwete am wakita á Dadaamiya, ge fami magiya ge miya emnde na mi herzhe an kataliya á zamane na.

¹² Daaci faufa hyema ba shagera, sakwa edda una ñane á tapán ba seke ñane wá, tsaatse ba shagera na, sey á fa hyema ba shagera geni a mbedeka.

¹³ Lámare na á badakurá shaitaine an ñane baɗemme na, ndza a fantau vateneka. Emnde umele keni ndza ta bashaa ba una ñanna. Dadaamiya wá, ñane dzayye ervaunɗe-aara am názu ndza a ndaase ñane baɗemme. Á de belanaaka ɗekidɗeki geni á shakursha názu á jauje ge ndzeɗa á kure. Báda á shaitaine wá, á ba anƙwa, amá ma a shakur vaatara lámare ñanna keni, Dadaamiya á de vakurte midalire, á de magakurná ba ñane puta, geni á fertakuraferta an ñane.

¹⁴ Aɗaba una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, gawanápteka ɗekidɗeki ge elva á mága hele.

¹⁵ Elva-aaruwa ba una ge kure, wallá kwa egdzara-ka, uweka, lawanaale ba kure elva-aaruwa ñanna, tara jirire an fida keni.

¹⁶ Slawanaasle á ba áte náza sha na mi gan barka ge Dadaamiya argena má mi za ɗafa á Yaakadada na. Má mi eksante, mi shuhe na wá, gamiyevka palle antara Yaisu *Almasiihu aɗaba uzhe-aara na ndza a puwanvaa ñane na emtu? Adaliye, má mi kezlanve ɗafa mi ezza na wá, gamiyevka palle antara Yaisu Almasiihu aɗaba shifa-aara na ndza a yanaa ñane na emtu?

¹⁷ Dafa wá, ba ɗagwala palle, amá mi kwakya mi zá ba una ñanna; amaana: am kwakyire á miya ñanna wá, gamiyevge ba seke ura palle.

¹⁸ Zharauzhára áte una tá anƙwa maganá emnde a *Iserayiila: Tá icanante dabba ge Dadaamiya áte tate-aara seke una a kwaratersaa ñane, daaci emnde na má zaruze hyuwa ñanna, baɗemme-aatare garevge emnde á Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁹ Kwá á ba á cenáncena ndza názu yá anƙwa bakurná iya na? Emtu kwá cenán ba seke hyuwa na tá icanante ge hele keni duksa emtu? Ba hele ñanna ɗeme, duksa á jirire emtu?

²⁰ Una duksa á jirireka ɗekidɗeki. Arge una ñanna, názu yá bakurná iya wá: Má emnde na zlaɓe ɗabarka Yaisu *Almasiihu ta icataa duksa wá, tá vante ge Dadaamiya-ka, amá tá vaterte ge jini-aha. Aɗaba una ñanna, wayanka kwá gev palle antara jini-aha.

²¹ Una á taa gevka ɗekidɗeki, kwá de shá názena ni tá fater ge jini-aha, ádaliye kwá se sha una á katafke á Yaakadada Yaisu Almasiihu. Zlaɓe ádaliye: Kwá dzegwánka de zá názena tá gyater ge jini-aha, kwá se zá náza á Yaakadada Yaisu Almasiihu keni ba kure.

²² Má gevge ni mi magán estuwa wá, mi kátá elva á Yaakadada, emtu kwa kurken mí januje an ndzeɗa emtu?

Ma am uwe keni magaumága aɗaba hairire á emnde umele

²³ A ba emnde umele á kure: Ábi duksa baɗemme gevge ba halál? Una ba jire-aatare. Amá wá, duksa baɗemmeka una watse emtake áte miya. Ta bántsa itare: Anƙwa baráma á mága ma uwe keni. Ay degiya, duksa na watse á melamiyuka ɗekidɗeki ge ɗaba Dadaamiya keni anƙwa.

²⁴ Ma ware á kure keni magaumága názena ni watse emtake áte emnde umele, zharauka názu watse emtake ba ge kure palle na.

²⁵ Baɗemme á hyuwa-aha na tá anƙwa valaná am kwaskwe wá, ma ndza ta icanante ge hele keni ndaveka ka, dzameka ire átekwa ɗekidɗeki, ká naba esshekwa, ká de ezza duksa á ña.

²⁶ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: Haha, antara názu átekwa baɗemme ba náza á Yaakadada.

²⁷ Ma a ɗahakte vaatara ura á ɗa na zlaɓe fetareka áte Yaisu ge de za náza za am mba-aara keni, má ba eksakaarekse duwa wá, ndaveka, dzameka ire áte náza za ɗanna ɗekiɗeki, ká naba ezza.

²⁸ Amá má a se ɓalaksehe ge ura umele geni hyuwa ɗanna ndza ta icanante ge hele wá, naba yanya, zeka mázla-aara, aɗaba á de sha shuɗɗula edda una a se ɓalakseɓale na.

²⁹ Ya ndaaná aɗaba uwe una: Yá kuva ba názu watse á de dzamaná ɗane na. Ekka wá, yá kuva náza á ɗa ka mázla-aara.

Bánka zlaɓe: Má ba mbate duksa baɗemme ba halál, ay labára yá zeka aɗaba edda una a se ɓaliseɓála na?

³⁰ Bánka zlaɓe áɗaliye, a ba ka: Má ba ganarge maduwa ge náza za-aaruwa an zhera á Dadaamiya, labára tá tsakiyaare elva arge názu ya magar maduwa lauktu yá ezza?

³¹ Duksa yaikke na yá bakaná iya wá: ma ka ján vaatara ire an náza za, bi náza essha, ma ká maga ba uwe keni, emmága á ba áte una ni watse emnde baɗemme tá de zleba Dadaamiya aɗaba ekka na.

³² Ma am uwe keni magaumaága á ba áte una ni watse kwá de magateránka emtanɗkire ge emnde umele an ɗane, ma ge Yahudiya-aha, ma ge emnde a fetarfe, ma ge emnde-ara keni egdzara á nálgadama baɗemme.

³³ Magaumaága á ba áte una yá aɗkwa á maganá iya na. Am názu yá maganá ya baɗemme wá, yá aɗkwa wava geni a gevge áte shagerire, emnde keni tá de hayánhaya. Yá manka názu watse emtake ba ge iya palle na, amá yá maga názu watse emtake áte emnde baɗemme, geni itare keni a lyarlya shifa-aatare áza Dadaamiya.

11

¹ Dabaudába ba sera-aaruwa, ba seke una iya keni yá aɗkwa ɗaba sera á Yaisu *Almasiihu na.

Fáɗa ire á ɗwasha á katafke á Dadaamiya

² Iya yá zleba ba kure, aɗaba danseka am ire á kure am názu kwá maganá kure baɗemme, kwá aɗkwa maga ba názu ndza ya bakurnaa iya na.

³ Amá náwa názu yá kátá kwá diyeddiye zlaɓe áɗaliye: Yaisu *Almasiihu wá, ire ba ɗane arge zala baɗemme, zhele keni ire ba ɗane arge mukse, Dadaamiya ɗane ire arge Yaisu Almasiihu.

⁴ Má zhele á ɗala áza Dadaamiya, bi aɗkwa á mbeɗateru elva na ndza a shanaa ɗane áza Dadaamiya ge emnde wá, sey á eksewarekse dzakwa emtsaade. Má magaaka una ɗanna wá, a epsawaa Yaisu Almasiihu na ire arge ɗane na.

⁵ Amá mukse wá, estuweka. Má mukse aɗkwa á ɗala áza Dadaamiya, bi aɗkwa á mbeɗateru názu a shanaa ɗane áza Dadaamiya ge emnde, an ire dey, ɗane keni aɗkwa á epsawa zhele-aara na ire arge ɗane na. ɗane gevge ba seke mukse na a sehese ire na, una zherwe jipu.

⁶ Ha! Má mukse ɗanna wayaaka fáɗa ire, labára á icanvaareka, bi á sehesehe úgje ɗanna ba ɗekiɗeki? Ay degiya, una duksa zherwe náza enndaaka. Daaci má estuwa, sey mukse á faɗesefade ire-aara.

⁷ Amá ge zhele wá, má aɗkwa á ɗala áza Dadaamiya wá, á fáɗeka ire. Aɗaba Dadaamiya a nderaa zhele áte ndera-aara ge ɗane, zhele á mara yaikkire á Dadaamiya. Amá mukse wá, á mara ba yaikkire á zhele.

⁸ Diyamidiya geni Dadaamiya ndza sanseka zhele am vuwa á mukse, amá ndza a sanse ba mukse am vuwa á zhele.

⁹ Zlaɓe áɗaliye: Dadaamiya ndza nderaaka zhele aɗaba mukse, amá ndza a nderaa mukse aɗaba zhele.

¹⁰ Aɗaba una ɗanna, sey ba mukse una á faɗa ire-aara, ge marese zherwe na á fáná ɗane áte zhele-aara, ira aɗaba malika-aha keni.

¹¹ Amá keni ge njá á miya am elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ma mukse keni á ba an ɗarádza-aara ba seke zhele, zhele keni á ba an ɗarádza-aara, ma ware-aatare keni á hyepka má ɓaaka palle-aatare.

¹² Ba seke una ni Dadaamiya ndza a tedese mukse am vuwa á zhele na wá, kina keni ba mukse una á yá zhele, duksa baɗemme á maganá ba Dadaamiya slera-aara.

¹³ Lawanaale ba kure an ire á kure má shagera geni mukse á sem jáháva ge ɗala Dadaamiya an ire dey.

¹⁴ Zhele maa, áte názu mi zharanaa miya á ba am njá á emnde am duniya keni wá, úgje sladfe am ire wá, á gev duksa zherwe ge njane.

¹⁵ Amá má mukse a shaa úgje sladfe am ire wá, á fanaare ge dárádza. Adaba Dadaamiya ndza a vanta úgje sladfe ba ge mukse ba seke lafaya ge sheba ire-aara an njane.

¹⁶ Má ankwá ura á kátá gá jáwe arge elva njanna wá, nává názu yá banná iya ge edda-aara: ma njere, ma aiklaisiya-aha á Yaisu Almasiihu na tá áme keni, nade á miya ba una baaka umele.

Elva a dafa á dzámá Yaakadada

¹⁷ Am názu yá bakurná iya kina na wá, yá galakurka mázla-aara. Adaba am jáháva á kure á katafke á Yaakadada, kwá maga ba mandzawire, arge mága shagerire ge dákurá á de katafke.

¹⁸ Emtsaadé wá, ta bántsa: Ba kelaa má jakurammeje á katafke á Dadaamiya wá, sey ba gergere ye á kure. Una ba iya keni kyalma-aara fantaarefe.

¹⁹ Baira dème, shagera ba kwá tegava njanna, geni tá sesse emnde na tá ankwá daba Yaisu *Almasiihu an jirire na.

²⁰ Má kwá jáháva á kure njanna wá, kwá zá dafa á Yaakadada ka kure dèkideki.

²¹ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba ma ware keni á de berda ba dafa-aara ge njane, daaci á zuze, á shushe á ba áte huđe-aara haa á weshanante ire, amá emnde umele á waterá ba waya.

²² Má kwá maga ba una, baaka há á kure ge zá dafa á kure njanna, kwá shá duksa á kure am huđe-aara emtu? Emtu kwá kátá epsawa aiklaisiya á Dadaamiya emtu? Emtu kwá kátá fateraare zherwe ge talága-aha emtu? Kwá kátá yá bakurá uwe kina? Kwa kurken yá galakurgála emtu arge una? Yá galakurka dèkideki.

²³ Náwa duksa na yá kwarakursa iya na wá, iya keni ndza a kwarisaa ba Yaakadada emtsaadé. Lauktu tá velateru Yaakadada Yaisu ge kelaade-aha-aara wá, ba vacite njanna an vayiya, a eksetaa dafa,

²⁴ a slafan we-aara ge Dadaamiya argena, a ba njane á elvan ge emnde-aara: Una degiya vuwa-aaruwa, yá yanya shifa-aaruwa adaba kure. Kure keni magaumága ba estuwa ganakini kwá dzamidzáma an njane.

²⁵ Am iga á masane, a eksetaa náza sha keni, a ba njane: Una wá, namána anwaslire na watse á de jguđaterá Dadaamiya ge emnde an uzhe-aaruwa. Ma kwa jamme vaatara ge sha jeba á una keni, magaumága ge kwá dzamidzáma an njane.

²⁶ Elva á Yaakadada njanna wá, amaana: ma kwa jamme vaatara ge zá dafa njanna, ira sha náza sha njanna, kwá ankwá bálá elva a emtsa-aara dem sarte na má de saasa njane.

²⁷ Adaba una njanna, ma ware una a zu dáfá á dzámá Yaakadada, a sharhe náza sha-aara an baakire á zherwe, daaci edda-aara gaaga haypa áte Yaakadada antara uzhe-aara.

²⁸ Daaci ma ware keni sey á zlauzle am hábaza názu am njane emtsaadé ba shagera, lauktu á ezza, á essha.

²⁹ Má edda-aara lanaaka ba shagera geni una vuwa á Yaakadada, ma a zuhe, a shuhe keni, a zaare ba shairiya ge ire-aara.

³⁰ Adaba ba una njanna, emnde á kure kwakya ta lipa-aha, emnde umele keni garevge lipa-aha baaka ndzedá-aatare, emnde umele dème emtsaremtsa.

³¹ Amá ma andze mi habazesaa ba miya emtsaadé názu am huđe á miya lauktu mi ezza, mi essha wá, daaci Dadaamiya ma andze á zamika an shairiya mázla-aara.

³² Ma Yaakadada Dadaamiya á fá zladá áte miya keni geni duksa umeleka, una ba geni á fámiya am enkale, lauktu á de njamika am shairiya mázla-aara seke emnde bademme am duniya.

³³ Adaba una njanna egdzar mama-aha-aaruwa, má kwá jáháva ge zá dáfá á Yaakadada wá, faufa ervaunđe geni a saremsa emnde bademme emtsaadé.

³⁴ Má ankwá ura á taa bashuka waya, sey á zuze duksa am mba-aara emtsaadé, geni tedawanteka shairiya áte ire á kure am jáhava á kure. Jugena á elva-aha umele wá, watse yá de palakurnaapála ma danemda ázekure.

12

Hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá

Shedekwe Cudedfe ge emnde

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, mí ndáhá elva áte hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá Shedekwe Cufedde ge emnde na. Yá kátá kwá cenevaacena una ba shagera.

² Diyaweddiye geni am sarte na zlafe fakurtareka áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ndza á tedakura ba Shaitaine an hákuma-aara á de maga hele, názu wallá á ndáhá elva ka.

³ Adaba una nanna, yá kata kwá diyeddiye ba shagera: geni má ba jirire ankwá Shedekwe á Dadaamiya am ura nanna wá, edda-aara á dzegwánka nyanya Yaisu Almasiihu. Zlafe adaliye: ura ba dey, á taa ndaaseka áte Yaisu Almasiihu geni ba nane una Yaakadada, sey á banná ba Shedekwe Cufedde ge edda-aara.

⁴ Ankwá hákuma á maga slera-aha gergere ge emnde, amá á tegaterá ba Shedekwe Cufedde palle.

⁵ Ankwá slera-aha gergere á fateraare Yaakadada Yaisu Almasiihu ge emnde-aara, amá tá maganán ba ge Yaakadada palle.

⁶ Zlafe adaliye: ankwá hákuma á mága slera-aha gergere, amá ba Dadaamiya palle una á dá slera-aha nanna á de katafke geni a gevge.

⁷ Shedekwe Cufedde ankwá máráva am kure an jeba á hákuma-aha nanna, geni kwá magateránmaga námpire ge emnde an nane.

⁸ Ge ura umele, Shedekwe Cufedde á vante hákuma á pálá sera á elva-aha an ilmu na a vantaa Dadaamiya. Ge ura umele, Shedekwe nanna á vante hákuma á dise elva shagera ge enndaha.

⁹ Ge ura umele, ba Shedekwe nanna, á vante hákuma á fetarfire áte duksa geni a de gevge ba jirire. Ge ura umele, á vante hákuma á mba ura áte lapikere.

¹⁰ Ba Shedekwe nanna palle, ge ura umele á vante hákuma á mága najipu-aha; ge ura umele, á vante slera á nabiyire; ge ura umele á vante hákuma á lanaale-aara, tara una jini, an tara Shedekwe Cufedde keni; ge ura umele á vante hakuma á ndáhá elva ágwashire na ni ba nane keni diyaaka na; ba Shedekwe nanna, á vante hákuma ge ura umele geni á palanaapálá elva nanna.

¹¹ Bademme á hákuma-aha nanna, ba slera á Shedekwe Cufedde palle, á tegaterá ge emnde-aara bademme áte una á kataná nane.

Ubiya-aha kwakya am vuwa palle

¹² Diyamidiya geni vuwa á urimagwe wá, nane palle ba nane, amá ubiya-aha kwakya, antara duksa-aha gergere ankwá an dzagwa am nane. Ma kwakya ubiya-aha, an duksa-aha nanna am nane keni, zhera-aara ge nane wá, ba vuwa palle. Vuwa á Yaisu *Almasiihu keni ba estuwa nanna, amaana: aiklaisiya-aara.

¹³ Miya bademme á miya, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele, ma náve-aha, ma emnde na tá kwará ire-aatare na, bademme am sarte na magaramiyaamaga baptisma, mi naba jamme, gamiyevge ba palle. Una keni á ba an hákuma á Shedekwe Cufedde nanna palle, ba Shedekwe nanna palle una ankwá am ma ware á miya keni bademme.

¹⁴ Vuwa á urimagwe gevka ba ubiya palle, amá ubiya-aha, an dzágwa á duksa-aha umele kwakya ankwá am nane.

¹⁵ Má bánba sera: Iya wá, yá máslaaveka an vuwa, adaba ganevka erva, una á ba magaavemage emtu, geni á njinja yiyiye áte vuwa?

¹⁶ Má bánba hyema: Iya keni yá máslaaveka an vuwa, adaba ganevka ice, una ba jirire geni nane gevka tate umele áte vuwa emtu?

¹⁷ Ma andze vuwa á urimagwe deme surumme ni ba ice palle wá, ma andze á cenáná an uwe kena duksa? Bi ma andze Dadaamiya a nderaa ba hyema palle geni ura wá, ma andze á sáná an uwe kena duksa?

¹⁸ Amá Dadaamiya nderaaka ura estuwa. Dadaamiya a ndera vuwa á urimagwe wá, an duksa-aha umele gergere bademme an dzagwa am nane, áte una á kataná nane.

¹⁹ Ma andze Dadaamiya a nderaa ba duksa palle am njá á duksa-aha na mí zharaná miya áte vuwa á urimagwe na wá, una ma andze vuweka dekiđeki.

²⁰ Amá gevka estuwa; ankwá ubiya-aha gergere, antara duksa-aha gergere an dzagwa am vuwa á urimagwe, bademme á duksa-aha nanna, ta jema ba vuwa palle.

²¹ Daaci má estuwa, ice á taa banánka ge erva: baaka wedere-aaruwa an ka. Ire keni á dzegwánka baterán ge sera-aha: baaka wedere-aaruwa an kure.

²² Baira ba egdzar duksa-aha na tá am vuwa á miya, miya mí fateruka hyema geni baaka payda-aatare na wá, tá njáná ba itare shifa á miya.

²³ Zlafe adaliye, duksa-aha umele keni tá ankwá áte vuwa á urimagwe, amá miya mí feka dárádza áte itare, ira duksa-aha umele keni mí maga zherwe-aara jipu, mí njá á ba tsufatertsufa, tá njáná ba itare zlafe adaliye shifa á urimagwe.

²⁴ Duksa-aha na áte vuwa á ura bademme, duksa na shagera ge ezzhárá-aara, á famika am zherwe, baaka wedere á miya ge etsufa-aara na keni, a nderanaa Dadaamiya ba estuwa áte una ndza a katanaa njane. Daaci a naba fa dárádza áte duksa na á fá ura am zherwe na kwakya-aara.

²⁵ Dadaamiya a naba jemaa duksa-aha njanna am vuwa á urimagwe, wayaaka an tegava-aatare d'ekideki, á kátá tá maga duksa bademme átirpalle.

²⁶ Má ankwá zlaďa áte duksa palle am vuwa á ura, vuwa bademme á tápá ba zlaďa njanna. Má ubiya palle shansha geďa, bademme á vuwa á eggeďa.

²⁷ Daaci ba ekkure na una kwa vuwa á Yaisu *Almasiihu. Ma ware á kure keni njane duksa palle áte vuwa njanna.

²⁸ Náwa Dadaamiya á baźláter estuwa emnde am aiklaisiya-aara: Zunjwe wá, a dzerese emnde a belá á Yaisu Almasiihu. Ge buwire, a dzerese emnde a mága nabiyire. Ge keyire, a dzerese emnde a kwaratersa duksa ge emnde. Am iga á emnde njanna, a dzerese emnde a mága najipu-aha, antara emnde na a vaterte hákuma á mba emnde na ta lapika-aha na. Ge emnde umele, a vaterte hákuma á melateru ge emnde. Ge emnde umele a vaterte hákuma á gev emnde a sawari á aiklaisiya. Ge emnde umele zlaďe ádaliye, a vaterte hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni diyarka na.

²⁹ Am názu kwa cenanaa kure kina na wá, emnde bademme ta ba emnde a belá emtu? Emtu emnde bademme tá dzegwándzegwa mága nabiyire emtu? Emtu bademme tá dzegwándzegwa mága malumire, bi mága najipu-aha gergere emtu?

³⁰ Emtu, itare wá, bademme ma ware-aatare keni an hákuma á mba ura áte lapikere emtu? Emtu bademme-aatare tá an hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni tá cenánka na emtu? Emtu má ndarsendáhe elva ájwaslire njanna wá, ma ware keni á naba palanaapálá emtu?

³¹ Názu yá bakurná iya wá, kataukátá ba hákuma-aha na ni an námpire jipu na. Amá wá, yá marakuránmárá ba iya njanna zlaďe ádaliye unjule á duksa umele na ni jauje ge duksa bademme na.

13

Shá wayavire jauje ge duksa bademme

¹ Ma yá an hákuma á ndaha elva an we á emnde na tá am duniya na bademme, antara ba elva á malika-aha keni, máki baaka tsawe ba wáyáviere am iya wá, nara-aaruwa á gev ba dey. Baira yá gev ba seke hula á ganga, an nalgaita na baaka sera-aara d'ekideki, á waterwa am hyema ge emnde na.

² Una ma Dadaamiya a vite hákuma á nabiyire keni, ma diyandiya duksa bademme, ma ya shaa hákuma á dise nasherire-aha bademme, ma ya shaa fetarfire na yá naba tsantetse wa an njane keni, má baaka wáyáva am iya wá, hyanevka ba názara keni.

³ Zlaďe ádaliye, ma ya tegaterse nalmane-aaruwa bademme ge talágá-aha, ma ya yaa shifa-aaruwa bademme geni a zariyuze an kárá adaba fetarfire keni, má yiryé mága wáyáviere wá, una-aha njanna bademme na á magiyánka námpire d'ekideki.

⁴ Wáyáviere wá, á vante farvaunďe ge ura; wáyáviere, á vante maggwire ge ura. Slewayava á feka ice am duksa á ura; wáyáviere á feka ura am kuráviere, á feka ura am galá ire keni.

⁵ Wáyáviere á manka baakire á zherwe. Ura ankwá wáyáva-aara wá, á magaterteka emtanjire ge emnde, á iceka ervaunďe watsewatse, á manka dugune áte ura.

⁶ Ura an wáyáva, á higarka ge mandzawire, amá á higa arge jirire.

⁷ Wáyáviere, á faná ervaunďe ge duksa bademme. Wáyáviere á vante fetarfire á jirire ge ura, á vante tama ge ura; ura ankwá wayava-aara á njanaanja ervaunďe-aara am duksa bademme.

⁸ Wáyáviere wá, dem ba ge d'ekideki á njá ba kela-aara. Amá tara hákuma á mága nabiyire, antara hákuma á ndaha elva na ni ba edda-aara keni á cenánka na, ira hákuma á dise ndáhá elva shagera na, bademme watse á zlauzle.

⁹ Adaba kina wá, ma diya á miya, ma nabiyire á miya keni, bademme zlaďe mí maga ba kyalma-aha-aara.

¹⁰ Amá má de samsa una hyebhye bademme na, daaci una kyalma kyalma na bademme watse á zlauzle.

¹¹ Am sarte na zlaďe ndza ya ba seke egdzere wá, ma yá ndáhá elva, ma yá dzámá duksa, ma fa hyema-aaruwa áte duksa keni, ndza ya magán ba seke egdzere njanna. Amá am sarte na ganevge ura wá, yanánya hala á egdzarire mázla-aara.

¹² Am kinire na wá, ma uwe keni zlaďe mí zhárá ba kyalma-aha-aara ba seke má tá zhárá duksa am kweteram na á zhareka shagera na. Amá vacite umele wá, watse mí de

nanna duksa ñanna ba tsefanje átuwa á ice á miya. Kina wá, ma uwe keni ya dise ba kyalma-aara, amá vacite ñanna wá, yá de diyeddiye bademme, ba seke una a diyisaa Dadaamiya na.

¹³ Amá ankwá duksa-aha keye wá, baaka zle-aatare dekideki: Ba fetarfire, táma, ira wáyáviere. Amá yaiikke-aatare wá, ba wáyáviere.

14

Hákuma á mága nabiyire an hákuma á ndáha elva áñwaslire

¹ Wavauwáwa ba shagera geni kwá gevge emnde a wáyáwa, kataukatá hákuma-aha na á vatertaa Shedekwe á Dadaamiya ge emnde na keni. Kwakya-aara wá, kataukatá ba hákuma á mága nabiyire.

² Má ura á ndáhá elva áñwaslire na ni ba ñane keni á cenánka na wá, á baterán ge emndimagwaha ka, á banán ba ge Dadaamiya an ire-aara, adaba ba Dadaamiya palle una á cenánca. Adaba edda una ñanna keni á ndaha ba nasherire na ni a vantaa Dadaamiya an hákuma á Shedekwe Cufedde.

³ Amá edda una ni á maga nabiyire wá, ñane á baterán ba ge emndimagwaha geni á magaterá námpire, á faterem ndzedá am vuwa, ira á ekhyaterá ervaunđe zlafe ádaliye.

⁴ Daaci edda una an hákuma á ndáhá elva áñwaslire na ni ba ñane keni á cenánka na wá, ñane á vante ndzedá ba ge ire-aara palle am fetarfire-aara. Amá edda una ni á maga nabiyire wá, ñane á faterem ndzedá am vuwa ge emnde á Dadaamiya bademme am fetarfire-aatare.

⁵ Ate iya wá, ma bademme á kure shakuránsha hákuma á ndáha elva na ni ba kure ñanna keni kwá cenánka na keni ba shagera. Amá una yá kataná ya kwakya-aara wá, ma ware á kure keni á shánsha hákuma á mága slera á nabiyire. Adaba átire ba nabiyire, arge edda una á tsáká elva áñwaslire na ni ba ñane ñanna keni á cenánka na. Sey máki jesarje edda una á pálá elva ñanna, lauktu á maganá námpire ge aiklaisiya keni.

⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina má danemda á dezekure, daaci yá de tsakakurse elva-aha, amá cenakuránka dekideki, ázara námpire-aaruwa ge kure? Shagera-aara wá, yá tsakakurse názu ndza a binaa Dadaamiya, bi yá vakurte diya-aha umele am elva á Dadaamiya, bi yá bakurá sera á elva á nabiyire-aaruwa, bi yá kwarakurse elva á Dadaamiya an elva na kwá cenánca. Má baaka una ñanna wá, daaci námpire-aaruwa ge kure keni ba baaka.

⁷ Kina ba seke kazlaja á gá gwesa, seke tara nalgaita, an gadzavera, diyamidiya tsa geni tá ndaaka elva. Amá má edda á fertá nalgaita ñanna á ferteka an unñjule-aara, má edda gadzavera keni á jeka an unñjule-aara, má tá weshusha ba dey, á cenáná ware sera-aara, antara emtakire á gwesa?

⁸ Ge dáhá emnde á dem wáwa keni ba estuwa. Má edda á fertá derkwákwá fertaaka náza wáwa ba shagera á dem hyema á emnde, ware edda una á de ñgwádáwa ge dem wáwa ba dekideki keni?

⁹ Ba duksa palle ge kure keni, má kwá ndáhá elva áñwaslire na ni ba kure ñanna keni kwá cenánka na, tá de cenánkurá estara kena emnde? Daaci elva á kure kwá ndahaná á dem kaamba ba dey.

¹⁰ Ankwá elva-aha gergere kwakya am duniya, amá bademme á elva-aha, emnde a ndáhá-aara tá cenánca maana-aha-aara bademme.

¹¹ Amá má gevge ni ura á biya elva, amá yá cenánka elva-aara dekideki wá, edda-aara gevge ba seke wayve ázerwa, iya keni ya ba seke wayve ázerara.

¹² Daaci ba seke una ni wayakurwáyá jipu an hákuma-aha na ni á vatertá Shedekwe Cufedde ge emnde á Dadaamiya na wá, kwakya-aara kataukatá ba hákuma á mága duksa na ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

¹³ Adaba una ñanna, edda una an hákuma á ndáhá elva áñwaslire na ni ba ñane ñanna keni á cenánka na wá, sey á ñala Dadaamiya zlafe ádaliye geni á vante hákuma á eppálá-aara keni.

¹⁴ Má yá ankwá maga maduwa an elva áñwaslire na ni ba iya keni yá cenánka na, am ervaunđe-aaruwa yá maga ba maduwa á jirire, amá am enkale-aaruwa, baaka duksa dekideki.

¹⁵ Ay yá maganá estara? Sey yá ñala hákuma á eppálá-aara keni áza Dadaamiya. Estuwa, yá maga maduwa an elva na tá cenánca emnde na, yá emmága an elva á ekse-aaruwa keni. Ba estuwa ge belá láhe keni, yá beláná an elva na tá cenánca emnde na, yá ebhela an elva á ekse-aaruwa keni.

¹⁶ Má ɓaaka una, edda una ɗane zlaɓe ba seke wayve na keni, má diyaaka sera á názu ká tsakaná ka am slafawe á ɗa á deza Dadaamiya, aɗaba elva ɗanna á cenánka ɗane á de ɗuta estara kena *Aamin?

¹⁷ Ekka wá, ma ká ankwá slafaná we á ɗa á ba an unɗule-aara ge Dadaamiya keni, á melanuka ɗekiɗeki ge edda una á cenánka na.

¹⁸ Yá ankwá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, aɗaba janakuruuje ge kure baɗemme an ndaha elva aɗwaslire na ni ba iya keni diyanka na.

¹⁹ Amá má am jáháva á emnde a fetarfe wá, ya hayaa ba ndaase elva buwa, bi keye na tá cenáncena emnde na, geni yá kwaraterse duksa an ɗane, arge elva-aha na tá cenánka na. Ma ya ndaase elva debu keni á hyefka ba názara keni.

²⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, gawevka ba seke egdzara mesheshe an enjkale. Má áte elva a haypa wá, gawevge ba seke egdzara mesheshe na zlaɓe ta dzegwánka mága haypa na. Amá an enjkale wá, gawevge ba seke zala na hyairefhye na.

²¹ Ankwá puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɗane:

Yá de bateránba elva-aaruwa ge emnde-aaruwa an elva na tá cenánka itare na; watse yá bela wayve-aha, tá de bateraa elva-aaruwa an elva na diyarka itare ɗekiɗeki na, aley tá de fisaareka á bina.

²² Daaci estuwa, bateraa elva na tá cenánka emnde ɗekiɗeki na ge emnde, una ɗanna gevge nalaama ge emnde na kwalarevkwále ge fetare áte Yaisu *Almasihu na, geni itare garevka emnde á Dadaamiya, una ge emnde a fetarfe ka. Amá hákuma á mága nabiyire wá, una keni nalaama ge emnde na fartarfe na, geni Dadaamiya ankwá antara itare, una ta ɓaaka emnde umele amkwa.

²³ Máki seke jarammeje emnde á Dadaamiya am tate palle, daaci itare baɗemme farantaufe ge tsaka elva-aha na ni diyarka ɗekiɗeki, má daremda emnde na zlaɓe gyairebka am fetarfire, antara emnde na zlaɓe fartaareka ɗekiɗeki na, tá bánka emnde na tá an shaitaine emtu?

²⁴ Amá má am jáháva-aatare ni, baɗemme tá maga ba nabiyire, tá ɓálá waazu na ta cenanaa itare áza Dadaamiya am dágage-aatare an elva a ekse-aatare wá, una ma ta demaa ba emnde na zlaɓe gyarebka am fetarfire, an emnde na zlaɓe fartareka ɗekiɗeki na keni, ba vacite ɗanna itare keni tá diyeddiye haypa-aatare aɗaba názu ta cenanaa an hyema-aatare am jáháva ɗanna, tá diyeddiye am erwaunɗe-aatare geni ɗáteraana shairiya á Dadaamiya.

²⁵ Daaci nasherire na am erwaunɗe-aatare baɗemme á semsa á sem enjkale-aatare, tá demda am sera á Dadaamiya, tá de ganaaga ire-aatare á dem áhá, tá de bánba ganakini ba jirire ákwá Dadaamiya antara emnde na.

Duksa baɗemme magaumága á ba an enjkale an unɗule-aara

²⁶ Daaci yá bakurá uwe kina egdzar mama-aha-aaruwa? Názu yá bakurná iya wá: Ma kwa jamme vaatare ge cena elva á Dadaamiya keni, edda una má ankwá láhe ázeɗara na ba á belá láhe. Iyau, edda una ni ankwá elva á Dadaamiya ázeɗara ge kwaraterkwáre ge emnde na, ba á emmága. Ba estuwa ge edda una an názu ndza a maransaa Dadaamiya am wahayu keni. Adaliye: Edda una an hákuma á ndáhá elva aɗwaslire na ni ba ɗane keni á cenánka na, ɗane keni ba á eɓɓálá, lauktu á ɗabaná edda una an hákuma á pálá elva aɗwaslire ɗanna. Baɗemme á názu kwá de maganá kure wá, magaumága á ba áte una ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

²⁷ Náza á emnde a ndáhá elva-aha na á cenánka ura na wá, sey tá ndahaná ba emnde buwa, kwakya-aara a jauka am emnde keye. Zlaɓe ádaliye keni, sey tá ndahaná an palpale, á máslá sey á jesarje edda una ni an hákuma á pálá elva-aha-aatare ɗanna ge eptsepta-aara.

²⁸ Má gevge ni jesarka edda una an hákuma á palatera elva-aha ɗanna ge emnde wá, a kaɓalarka vuwa-aatare á katafke á jáháva, amá a ndarndáhá á ba am erwaunɗe-aatare antara Dadaamiya.

²⁹ Ba duksa palle ge emnde na tá an hákuma á mága nabiyire keni. Itare keni sey tá ndahaná ba emnde buwa, bi keye, emnde umele tá cenaná á ba an hyema, daaci tá lanaale tara elva ɗanna jirire, an fida keni.

³⁰ Má gevge ni á ba am sarte ɗanna, Dadaamiya a naba maranse duksa ge ura umele am dágage-aatare wá, daaci edda una an elva áte we na, sey ba á farwaunɗe emtsaafé, á ndasendaha edda una a shaa nabiyire na.

³¹ Ábi baɗemme á kure, ma ware keni kwá de ndasendáhe nabiyire á kure? Amá ndaundaha á ba an palpale, geni kwá cenevaacena duksa am huɗe-aara, lauktu kwá de shá ndzedá an ɗane am fetarfire á kure.

³² Emnde na Sheḑekwe Cufedḑe a vaterte hákuma á mága nabiyire wá, tá naba kwarukwáre ervaunḑe-aatare kení, ma tá kátá ḑuḑe kení tá naba ḑuḑe.

³³ Ya ndanaa aḑaba uwe una, aḑaba Dadaamiya wayaaka wesha elva am dágage á miya, ḡane a wayamiyante ba hairire.

Ba seke una ni am aiklaisiya-aha á Dadaamiya baḑemme, ma áme kení

³⁴ ḡwasha a ḑaranuḑe ge we-aatare ba tseriye am jáháva á emnde a fetarfe na wá, daaci ḡwasha-aha á kure kení a ḑabardába á ba áte una ḡanna. An piya ge ḡwasha, geni tá ndaha elva am jáháva. Sey ḡwasha tá ganaaga ire-aatare ba seke una a ndahesa wakita á Dadaamiya na.

³⁵ Má aḡkwa názu cenaránka tá kátá emndáva kení maa, a de ndavarndáva áza zála-aha-aatare am mbá. Aḑaba zherwe geni mukse á ndáhá elva am jáháva á aiklaisiya.

³⁶ Emtu kwa kurken elva á Dadaamiya ḡanna a fantau ázekure zuḡḡwe emtu? Emtu kwa kurken ba kure palle una kwa emnde a cena elva á Dadaamiya ḡanna emtu?

³⁷ Má edda-aara á slaslán ba seke ḡane wá, aḡkwa hákuma á nabiyire ázeḡara, ḡane shánsha hákuma áza Sheḑekwe Cufedḑe wá, sey á diyeddiye edda-aara geni názu yá bakurná iya na kení, a baḡerna ba Yaakadada.

³⁸ Má edda-aara cenaaka, ma ware kení a cenaranvaareka ge edda-aara áte jirire.

³⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya kina wá, yá bakurá ba kataukátá mága nabiyire, kataukátá an ervaunḑe á kure palle. Amá emnde na tá an hákuma á ndáha elva-aha na tá cenánka emnde, ba itare kení tá cenánka na kení, piyawaterteka, a naba ndarndáha.

⁴⁰ Amá, duksa baḑemme, magaumága á ba an eḡkale, magaumága an uḡḡule-aara.

15

*Elva a tse á Yaisu *Almasihu am faya*

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, yá kátá yekuranteyeha labáre á higa, elva á Yaisu *Almasihu na ndza ya balakurse iya na. Kure kení ndza lyakurvaalya, ḡakurnaḡa an ervaunḑe á kure palle.

² Ba seke una ndza ya ndakurndáhá ḡanna wá, á de lyakurá ba elva ḡanna má kezlakuranveka fetarfire á kure. Amá máki magakurka áte una ḡanna wá, fetarfire á kure na á de gev ba dey.

³ Emtsaade wá, náwa iya, názu ndza ya cenaana iya, ya bakuránba baḑemme, geni *Almasihu yanya shifa-aara, a lyamivaare haypa ge miya ba seke una ta puwete am wakita á Dadaamiya werre na.

⁴ Ta heḑehe emtsa-aara, amá am hare ge keyire a naba tsetehe am faya ba seke una a ndahanaa wakita á Dadaamiya na.

⁵ Am iga a tse-aara am faya ḡanna maa, a de marese ire-aara áza Piyer, lauktu a de maraterse ire antara pukura-aha umele ta kelaawa ju buwa.

⁶ Am iga a una ḡanna, a maraterse ire-aara ge emnde-aara tá tsaaka an emnde deremke ilyeḑe una ta naanaa átirpalle, baira emnde umele-aatare kwakya zlaḑe tá á ba an shifa-aatare, ma emnde umele zlauzle hairire-aatare kení.

⁷ Am iga a una ḡanna zlaḑe ádaliye a marese ire-aara áza Yakuba, lauktu a maraterse ire-aara tá antara emnde a ḑela-aara umele baḑemme.

⁸ Am iga-aatare baḑemme, a marise ire-aara ge iya kení. Iya vacite ḡanna, ndza ya ba seke egdze na ta yese aḡwaslire, amá zlaḑe hyafka sarte-aara na.

⁹ Iya wá, ya cekwa ba iya am dágage á emnde a ḑela á *Almasihu. Baira ba ganakini tá ḑahiya an sleḑela ḡanna kení, hyanevka ya ḑekideki, aḑaba ndza ya shateru zlaḑa kwakya ge emnde a ḑába Almasihu.

¹⁰ Amá Dadaamiya, am maggwire-aara, a naba magiya ḡgurna wá, kwaye ḡane ganevge ura estuwa vatena. ḡgurna na a maginaa ḡane na gavka dey, baira janateruje ge emnde a ḑela umele baḑemme an mága slera-aara. Ate jirire wá, una ndzeḑa-aaruka, a maginaa ba Dadaamiya ḡgurna ge emmága-aara.

¹¹ Daaci labáre á higa, elva a Yaisu Almasihu na, ma ya ndakursaa iya, ma ta ndakursaa emnde a ḑela umele kení, baaka gergerire-aara, ḡá balakurá ba duksa palle na kwa fetaara kure am ervaunḑe á kure na.

Elva a tse á emnde am faya

¹² Náwa yá aḡkwa baláná am waazu-aaruwa, ganakini Yaisu *Almasihu wá, tsetse am faya. Ay a sawa estara zlaḑe ni, tá bántsa emnde umele am dágage á kure: tá taa tseteka emnde a faya, geni tá gev an shifa adaliye na?

¹³ Ma andze jirire geni tá taa tseteka emnde a faya wá, daaci amaana Almasihu kení ba tseteka am faya.

¹⁴ Ay degiya, ma andze ba jirire geni tseteka Almasiihu am faya wá, daaci waazu á ñere na keni ma andze njá maganá á dem kaamba ba dey. Fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu na keni ma andze ba dey.

¹⁵ Ma andze estuwa wá, ñere keni ma andze ña emnde a mága fida áte Dadaamiya. Aǎaba ña bántsa ñere: Dadaamiya tsantetse Yaisu Almasiihu am faya. Daaci ma andze baaka tse á emnde am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Yaisu Almasiihu keni am faya.

¹⁶ Ma andze jirire geni tá de tseteka emnde na zlauzle hairire-aatare na am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Almasiihu keni am faya dekideki.

¹⁷ Ay ma andze ni tsateka Almasiihu am faya wá, fetarfire á kure áte ñane na keni ma andze á de gev ba dey, sem ba kina keni ma zlaǎe ba njá á kure am haypa-aha á kure.

¹⁸ Zlaǎe ádaliye: Emnde na ndza ta matsa am zhera á Yaisu Almasiihu na keni, ma ba baaka elva-aatare, ma ba keǎarekeǎa ba dekideki.

¹⁹ Má fetarfire á miya na ni ba ge melamiyumele am duniya na zlauzle wá, una wá, emnde baǎemme ma andze tá zamivaare ba ge miya kwakya-aara.

²⁰ Amá una ba jirire geni Almasiihu tsetetse am faya, ñane slezuññwe á emnde a faya ge tseta am faya, gev an shifa.

²¹ Amaana: ba seke una ndza a sanaa ba urimagwe emtsa á sem duniya na wá, ge tseta am faya keni á fantuwa ba ura zlaǎe ádaliye.

²² Ba seke una ni egdzara á Naadama tá emtsa ba seke ñane na wá, emnde na tá anǎkwa ǎaba Yaisu Almasiihu na keni baǎemme tá de tsetse am faya ba seke ñane.

²³ Amá tseta am faya ñanna wá, ma ura-ara keni á ba an sarte-aara. Almasiihu wá, ñane slezuññwe. Adaliye tá de tsa emnde na ta fetaare áte ñane vacite na má de eptsapta ñane.

²⁴ Am iga a una ñanna maa, Yaisu Almasiihu á de keǎateraakeǎa jini-aha, antara male-aha-aatare baǎemme, ira emnde na tá an hákuma am duniya na keni baǎemme, lauktu á de yaná sleksire ge Edeǎjara Dadaamiya zlaǎe ádaliye. Zlakta á duniya watse á ba áte una ñanna mázla-aara.

²⁵ Adába sey Almasiihu á njá an hákuma emtsaade, dem sarte na ni má Dadaamiya gatervege kelaade-aha-aara tate á puwa sera-aara.

²⁶ Kelaade na ni watse á de jáná Dadaamiya am iga a kelaade-aha umele baǎemme na wá, ñane emtsa na á ceǎa emnde na.

²⁷ A ba wakita á Dadaamiya wá: Dadaamiya a ganve duksa baǎemme á dem sera á Egdza-aara. Ma a ndaese estuwa Dadaamiya am wakita-aara keni, una á bánka ganakini edda a jema duksa á dem sera á Egdza-aara na keni anǎkwa am duksa-aha ñanna.

²⁸ Má duksa baǎemme demda am sera á Egdza-aara maa, daaci ñane ire-aara keni á de dáná á dem sera á Edeǎjara na ndza a vante hákuma na. Estuwa, duksa baǎemme á de kwananá ba Dadaamiya.

²⁹ Anǎkwa elva umele wá, slaslauminaaslasle elva ñanna ba shagera: tá anǎkwa emnde umele tá lyiyaterá baptisma ge emnde na emtsaremtsá na. Ma andze ba jirire geni baaka tse á emnde am faya wá, tá lyaterva ge uwe baptisma á emnde ñanna mázla-aara? Ay má estuwa wá, názu tá maganá itare na watse ba dey kwaye kele?

³⁰ Ba ñere ire á ñere keni, labára ña naba eksarhe zlaǎa áte ire á ñere estuwa, náwa ba kelaazare njá njá á ba an emtsa an slerpa na?

³¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ba kelaa wera á ekse, njá-aaruwa ge iya wá, ba watse yá vatevaahé an shifa, ba watse yá hareteharehe an shifa. Una yá ndakur ba jirire duksa ñanna ba estuwa. A geǎitaa ba njá á kure kina gakurevge emnde á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu na.

³² Wáwa yaikke na yá anǎkwa maganá iya am Aifaisus áhuna, ba seke yá anǎkwa slakala an dabba-aha á kaamba na ni, ma andze baaka tse á emnde am faya una, watse yá de shá uwe kena am wáva-aaruwa ñanna? Una ma andze estuwa wá, ma andze jire á naraje na a ba ñane: zaumiyuze, shaumiyuhe ba vatena, aǎaba mákuralla názá á mika na.

³³ Degiya keǎawanaaka ire á kure ba dey, aǎaba mbapse an ura ñgudí wá, á badza enǎkale á ura shagera.

³⁴ Magauka jeba á baakire á enǎkale ñanna! Magauka haypa degiya! Ya ndanaa aǎaba uwe una: Aǎaba tá anǎkwa emnde na zlaǎe diyarka Dadaamiya na am kure. Yá bakurá una geni ma andze á wakursewe ba zherwe.

Elva a vuwa á emnde má tsaretse am faya

³⁵ Ámbane anǎkwa ura á enndáva geni watse tá tse estara emnde am faya, bi watse á de gevá estara vuwa-aatare?

³⁶ Ekka edda una ká ndava jeba á ndáva ñanna wá, yá baká ba ka uce! Diyanjka wulfe á duksa emtu? Má ka nanna sesse duksa na ndza ka jemaam haha wá, ba diyakdiya ganakini una ndza ka janaa ka na lebaaleba.

³⁷ Wulfe na ká de janá ka á dem haha na keni, una ma hiya, ma wulfe á uwe keni, ekka ká de ja ba ice á duksa ñanna á dem haha, ká de ja duksa ñanna surumme an waleka.

³⁸ Daaci á de maganá ba Dadaamiya slera-aara, ma ge wulfe á uwe keni á vante nderáva-aara ba gergere antara nderáva á wulfe-aha umele, áte una a katanaa ñane.

³⁹ Zhera ba názu an shifa am vuwa, hyuwa-aha-aatare gergere bademme. Hyuwa á vuwa á urimagwe keni ba giraara, hyuwa á dabba keni ba giraara, hyuwa á yiye keni ba giraara, náza á kelfe keni ba giraara.

⁴⁰ Anjka kazlanja áte samaya, áte haha keni anjka duksa-aha, amá wulwulire á názu áte samaya keni ba giraara, zariyire á názu áte haha keni ba giraara.

⁴¹ Wulwulire á vaciya, ñane ba giraara. Wulwulire á tere keni ba giraara, náza á terlyakwa keni ba giraara, ba wulwulire á terlyakwa-aha keni ba gergere bademme.

⁴² Vaci tse á emnde am faya keni watse ba estuwa. Jeba á vuwa ñanna, watse ba giraara tsekemme. Má hederehedá ura wá, á de ba leba. Amá vuwa na á de vanta Dadaamiya ge tse an ñane á sa am faya na wá, á kedeka mázla-aara.

⁴³ Má tá anjka hedá ura wá, vacite ñanna, zlauzle paydá á edda-aara, gevge shagerka am ice á emnde. Amá am sarte na má de tsetsete am faya wá, hákuma-aara keni á de gev umele, an zariyire keni watse ba ka hedá we.

⁴⁴ Zlafe á daliye: Má tá hedá ura wá, ta hedaa ba vuwa na á shekwaaka leba na, amá má á de tse edda-aara am faya wá, Dadaamiya á de vante vuwa á samayire. Má diyamidiya ganakini anjka vuwa a nja am duniya na wá, daaci diyaumiyeddiye keni geni vuwa a de nja am samaya keni watse anjka ba jirire.

⁴⁵ Adába anjka an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Dadaamiya ndza fem shifa am Naadama ura zunjwe, amá Naadama na á de sawa am iga-aara na, amaana: *Almasiihu, ñane Shedekwe á Dadaamiya, á de vatertá ñane shifa na á zleka na ge emnde.

⁴⁶ Kina am zunjwire na wá, emnde tá nánka vuwa a de nja am samaya, amá tá zhárá ba vuwa na á shekwaaka leba na emtsaade, lauktu watse tá de ná vuwa á samayire.

⁴⁷ Urimagwe zunjwe wá, Dadaamiya ndza a nderanaa an haha, ñane ura á duniya, amá ura buwire na ndza a sawa am iga-aara na wá, ñane ura á samaya.

⁴⁸ Daaci emnde bademme am duniya na, ta de eksa ba edda una ñane ura duniya na. Emnde na watse tá de njá am samaya keni, watse tá eksa ba ura samaya.

⁴⁹ Kina wá, zlafe mí ba seke edda una ñane ura duniya na emtsaade, amá vacite umele, watse mí de gev seke ura samaya.

⁵⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu yá kátá bakurná iya: Urimagwe á taa demka á dem zlaná á Dadaamiya an vuwa na mí zharaná miya kina. Vuwa na watse á de leba na, á taa másláveka an una baaka kedá-aara dekideki na.

⁵¹ Náwa yá anjka sakuranse nasherire umele: Bademme á miya ka una watse mí emtsa. Amá wá, bademme á miya watse á de eptsaptepsa vuwa-aha á miya.

⁵² Vacitu má de fertaranteferta derma á halavuwa á duniya, ba seke ndaha á miya na, ba tara hedanu ge ice, antara werura-aara, kertej á eptsaptepsa vuwa-aha á miya bademme. Má fertaranteferta derma ñanna wá, emnde na ndza zlauzle hairire-aatare na bademme tá de tsetse an vuwa na baaka leba-aara dekideki na. Miya emnde na zlafe má an shifa keni vuwa-aha á miya á de eptsaptepsa ba estuwa.

⁵³ Amaana: Vuwa á miya na náwa ñane á se máki emtsamimetsa na wá, sey á gevge vuwa na baaka se-aara na emtsaade, lauktu á de njá náza ba ge dekideki.

⁵⁴ Daaci vuwa á miya na má emtsamtsa ura á sepe na wá, má eptsaptepsa estuwa wá, názu ndza ta puwete am wakita á Dadaamiya na gevge mázla-aara. Adába a bántsa wakita á Dadaamiya:

Garega midalire arge emtsa, kefaranaakedá ba dekideki.

⁵⁵ A ba ñane zlafe á daliye:

Ekka emtsa, áma upa á ña na ká ceba emnde an ñane na? Áma ndzedá á ña kina? Zlauzle kwa hákuma á ña vatena.

⁵⁶ Amá kina wá, haypa-aha á emnde anjka ngudanse huđe ba ge emtsa emtsaade, lauktu á de cebaná ñane emnde. Haypa keni á ngudansa ba *tawraitá huđe, lauktu ñane á de magaterá emtanjire ge emnde na.

⁵⁷ Amá bawamiyánba ususe ge Dadaamiya, adába midalire na a vamitaa ñane arge emtsa keni na. A vamite áte erva an Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

⁵⁸ Daaci aƒaba ba una ɲanna egdzar mama-aha-aaruwa, kwa emnde-aaruwa keni ba kure, ma vaatara keni nɲawinja ba dzaɲdzaɲe, tsawaatse ba shagera, dzalauka ɔkeiɔkei, yawánka maganaa slera ge Yaakadada an ervaunɔɔ ǎ kure palle. Diyakurdiya, slera na kwá aɲkwa maganá kure ge Yaakadada na wá, slera ǎ nampire ba ɲane.

16

Elva a jáhá sadake ge melateru ge aiklaisiya-aha am Urusaliima

¹ Kina wá, yá aɲkwa kwarakurse elva a jáhá sadake ge melateru ge emnde ǎ Dadaamiya am Urusaliima. Ekkure keni magaumága ǎ ba áte una ndza ya kwaraterse ge aiklaisiya-aha am Galatiya na.

² Elva ɲanna wá, amaana ba kelaa má samsa vaci laade wá, ma ware ǎ kure keni sey ǎ sansese shunɲu áte názena ndza a shanaa ɲane, daaci ǎ fá una ɲanna an ire-aara, watse ǎ melateru ge emnde ǎ Dadaamiya an ɲane. Magaumága una ɲanna, ufauka sey sarte ǎ duwa-aaruwa emtsaade ǎ dezekure.

³ Má danemda ya ǎ dezekure wá, kwá de dzeratersá ba kure emnde a dá sadake ǎ kure ɲanna ǎ dem Urusaliima. Daaci iya maa, yá de vaterte nalmesheri am erva ge emnde a dánda-aara.

⁴ Máki mi nanna zlááva ǎ elva ɲanna ni, shagera yá duwa ba iya an ire-aaruwa maa, daaci tá de puwisá emnde ɲanna ǎ dem Urusaliima ge da shula ɲanna.

Ngwáɔáva ǎ Paul ge dem slera ǎ Dadaamiya

⁵ Kina wá, zlaɔe yá dem Makiduniya emtsaade, lauktu watse yá dezekure. Aƒaba yá de kya ba larde ɲanna, lauktu yá daada ǎ dezekure.

⁶ Máki danemda ádezekure wá, bi watse yá de shekwaashekwa ba cekwaanɲuɔi, bi watse yá de zlanazle sarte ǎ lailaidɔire baɔemme ázekure. Daaci má watse hyephye sarte a zláá-aaruwa ázekure wá, kwá de meliyumele am shula-aaruwa ge dem tate na watse yá detekwa na baɔemme.

⁷ Wayanka yá de gá ba hare cekwa na má danemda ázekure. Má wayetewáya Dadaamiya wá, yá kátá de shekwaashekwa ba shagera ázekure.

⁸ Amá kina wá, yá kátá nja am Aifaisus áhuna emtsaade, dem sarte ǎ muɲri ǎ *Pantaikausta.

⁹ Aƒaba Dadaamiya a weritaa baráma ǎ slera yaikke áhuna, slera ɲanna keni slera ǎ námpire zlaɔe áɔaliye. Diyandiya tsa ganakini kelaade-aha-aaruwa keni tá ǎ ba ndaaka.

¹⁰ Má dámda Timaute ádezekure, lyaualya am dáɲave ǎ kure, a njeka an lyaawa am dáɲave ǎ kure, aƒaba ɲane keni sleslera ǎ Yaakadada ba seke iya.

¹¹ Epsawauka ɔkeiɔkei. Baira ɔeme, melawanumele ba shagera geni ǎ maga shula-aara ǎ ba an higa, melawanumele geni a se beribera. Náwa iya, an emnde a fetarfe na tá áhuna, baɔemme nɲa fa ba sarte a sa-aara.

¹² Amá náza ǎ egdza emmemiya Apaulaus wá, ser kwakya yá ɲalaná ǎ ba an ɲálá, geni a darduwa antara emnde a fetarfe umele ge de tsakurartse, amá zlaɔe eksarka ire-aara emtsaade ɔkeiɔkei. Má watse eksarekse ire-aara lauktu watse ǎ duwa.

Ga use ǎ Paul antara názu am halavuwa ǎ elva-aha

¹³ Ma vaatara keni puwawanaaka vuwa ǎ kure, tsawátse ba dzaɲdzaɲe am elva ǎ Dadaamiya, gazlauka ɔkeiɔkei, gawevge ba seke zála na gyarebgye na.

¹⁴ Ma kwá maga ba uwe keni magaumága ǎ ba an wáyáva.

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, ábi kure diyakurdiya Aitiyain antara emnde a há-aara baɔemme? Diyakurdiya geni ta emnde zunɲwe ba itare am larde ǎ Akaya ge dába Yaisu *Almasiihu? Itare ta vante ire-aatare ge mágá slera ǎ Dadaamiya am dáɲave ǎ emnde-aara. Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá kataná iya ázekure wá:

¹⁶ Táslawa ǎ kure, cenaucena názu tá bakurná jeba ǎ emnde ɲanna, fawatersaarefe ge itare, antara ge emnde na tá aɲkwa ǎ maga slera ɲanna antara itare na baɔemme.

¹⁷ Yá higa jipu áte sawa ǎ tara Aitiyain, antara Faurtunatus, ira Akaiikus na. Aƒaba am sarte na saremsa ásezerwa na, a naba ekhyehe ge ervaunɔɔ-aaruwa wá, ba seke ya ná ba kure.

¹⁸ Se ekhyarinakhya ervaunɔɔ ba lailaidɔe, ba seke una ndza ta ekhyakuraa ge kure na. Diyawatersediye ba shagera jeba ǎ emnde ɲanna, geni itare ɲanna wá, hyairebhye geni kwá fá zherwe áte itare.

¹⁹ Aiklaisiya-aha na tá am larde ǎ Aziya baɔemme tá aɲkwa gakur use-aatare. Tara Akila, tá antara Piriskila, ira emnde a fetarfe na tá jáháva am mba-aatare baɔemme, tá aɲkwa gakur use-aatare kwakya, aƒaba njá ǎ kure antara itare na gakurevge ba palle am sera ǎ Yaakadada.

²⁰ Baɗemme á emnde á Yaisu *Almasiihu na tá áhuna, tá aɗkwa gaku use-aatare. Gawga use-aha á ɗere am dáɗave á kure baɗemme, áte wáyáwa á egdzar mama.

²¹ Náwa una wá, yá aɗkwa puwetá ba iya an erva-aaruwa mázla-aara: Iya Paul keni yá aɗkwa á gaku use-aaruwa.

²² Má ura yanaaya Yaakadada, sey á nyainyainvenyainya Dadaamiya edda-aara. «Maranata», amaana: Yaakadada á miya, sawa!

²³ Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu a magakurnaamaga ɗurna.

²⁴ Wáyáwa-aaruwa baɗemme, yá wayakurá an ɗane, ekkure emnde na gamiyevge palle am sera á Yaisu Almasiihu na.

Buwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAURINTUS

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa á puwetá ba iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya áte namaari-aara, a give slebela á Yaisu *Almasiihu. Ná anƙwa puwaná antara egdza emmemiya Timaute. Ná anƙwa á puwakurte ge kure emnde a fetarfe am Kaurintus, antara emnde a fetarfe na tá am kwára á Akaya baɗemme.

² A magarakuránmaga tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu ngurna, a varakurteva hairire.

Dadaamiya á ekhyaniyá ervaunɗe ge ura kwakya am sarte á zlaɗa

³ Ususe ge Dadaamiya, Eddenara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Dadaamiya wá, slemggwe áte emnde, sle-ekhyaniyá ervaunɗe ma vaataa keni.

⁴ Nane anƙwa á ekhyaniyá ervaunɗe am zlaɗa-aha á miya baɗemme. Á magamiyá una nanna, geni miya keni mi ekhyaternaakhya ervaunɗe ge emnde umele, áte una a ekhyaminaa nane ge miya.

⁵ Almasiihu wá, ndza shushe zlaɗa kwakya. Nere keni ná anƙwa á shá zlaɗa kina ba seke una ndza a shanaa nane. Daaci Dadaamiya keni anƙwa á ekhyaniyá ervaunɗe ba kwakya, aɗaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu.

⁶ Ma nere ná anƙwa á shá zlaɗa keni, ba geni kure kwá shánsha ndzedá, a lyakurselye Dadaamiya ma vaataa keni. Zlaɓe adaliye, máki Dadaamiya anƙwa á ekhyanerá ervaunɗe ge nere, ba geni a balasebale ervaunɗe á kure, kwá gevge emnde a farvaunɗe ge básha jeba á zlaɗa-aha nanna.

⁷ Baaka shaige á nere ɗekideki áte kure, diyanjerdiya ganakini baaka mbedá á kure áte barama á Dadaamiya. Na disaa aɗaba kwa palle antara nere am zlaɗa-aha. Daaci ma ba palle am ndzedá na á vamiɗa Dadaamiya keni.

⁸ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názena ni ná kataná nere wá, ná kátá kwá diyeddiye zlaɗa yaikke na na shuwaa nere am kwára á Aziya na. Shanjerushe zlaɗa an tsáká ire. Ndza tamarperka ɗekideki ganakini watse ná njá an shifa.

⁹ Una ná emndaha ba parakke, á ba áte vuwa á nere keni ndza na tapántápa ganakini watse ná njeka an shifa na. Mbate wá, Dadaamiya a magaa una nanna, ganakini a fanjertarka áte ndzedá á nere, amá ná fetarfe á ba áte nane. Aɗaba nane wá, ma emsaremtsá emnde keni, sletsatertetse ba nane am fáya.

¹⁰ Daaci a lyanjersaa ba nane am zlaɗa yaikke nanna á kátá eksá shifa á nere na. De katafke keni á de lyanjerá ba nane. Una ba jirire ná fá táma á nere á ba áte nane palle, diyanjerdiya geni ma vaataa keni á de lyanjerá ba nane.

¹¹ Amá keni wá, naba melawanjerumele an maduwa-aha á kure. Estuwa, emnde kwákya tá de melanerumele an maduwa-aha-aatare. Máki lyevaalya Dadaamiya njála á miya, shamiyánsha barka-aara wá, watse emnde kwákya zlaɓe ádaliye tá de gálá nane aɗaba nere.

Pekyaapekya Paul ge de Kaurintus

¹² Náwa una dalila á higa á nere: Nere wá, diyanjerdiya am ire á nere ganakini shagera zláwá á nere, baaka duksa mándzawe áte nere ɗekideki, baaka ɗeme seke am dágame á kure. A vanjertaa ba Dadaamiya una nanna, enjkale á emndimagwahaka ɗekideki, ba Dadaamiya una a maganjeráa ngurna-aara.

¹³⁻¹⁴ Daaci am duksa na ná anƙwa puwakurtá nere baɗemme na wá, ná anƙwa ndaakurnda ba parakke áte una kwá dzegwándzegwa eccena-aara na. Aley, sem ba kina keni zlaɓe kwá cenevaaka elva á nere shagera. Yá tamaa ákatafke cekwaanɗuɗi wá, watse kwá diyeddiye baɗemme geni vaci sawa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ervaunɗe á kure watse ba seke nama áte nere, náza á nere keni watse ba seke nama áte kure.

¹⁵⁻¹⁶ Aɗaba iya wá, ndza baaka shaige-aaruwa ɗekideki áte duksa-aha nanna. Ndza ya kátá ba dezekure emtsaɗe, lauktu ma yá dem Makiduniya. Am tse-aaruwa am Makiduniya keni maa, ma yá eptsá á ba ásezekure ádaliye, ma andze kwá se meliwa ba kure ge mága shula-aaruwa á dem Yahudiya. Estuwa, ma andze yá naba melakurumele ser buwa.

¹⁷ Am sarte na fanakuremfa una ñanna am wuwa, amá maganka na wá, ya ndaaná á ba áte we emtu? Estuweka ðekidëki. Emtu am sarte na yá ankwá maga niya-aaruwa, ya magán ba seke náza á emnde a duniya emtu? Ya ndaase «ane» á ba áte we emtu?

¹⁸ Yá ndaakur ba jirire, á katafke á Dadaamiya na á eptseka elva-aara ðekidëki na: Ndaanakurka á ba áte we, amá ya ndaana á ba an erwaunðe-aaruwa palle.

¹⁹ Adaba Yaisu *Almasiihu *Egdza á Dadaamiya na ña balakuraa elva-aara antara tara Silas an Timaute na wá, ñane á ndaaka elva á ba áte we, ma vaatara keni á ndaa ba jirire.

²⁰ Baaka shaige-aara ðekidëki, ba ñane una a njamiyante názena ni a baa Dadaamiya á de vamiteva na. Ba ñane una *Aamin á miya á katafke á Dadaamiya, ge galá zhera á Dadaamiya.

²¹ Zlafe ádaliye, a dzeramisaa ba Dadaamiya an ire-aara, ankwá á ndzedamítá ba ñane an ire-aara áte barama á Yaisu Almasiihu.

²² Arge una ñanna zlafe ádaliye, a vamite Shedekwe Cuðedðe am erwaunðe. Á maraná an una ñanna ganakini miya wá, ma emnde-aara. Á maraná á ba an una ñanna zlafe ádaliye geni duksa-aha umele na a baa watse á vamiteva na keni, watse mí shansha.

²³ Náwa Dadaamiya, a yiika an shifa máki ya magaa fida. Danka á dem Kaurintus na wá, ba ganakini yá ekhyakurnaakhya, a de zlaðanakurveka erwaunðe kwakya.

²⁴ Tatayanerka ñere hyakuraare áte laarire ganakini sey kwá fetarfe. Adaba fetarfire wá, fakurtarfe zlauzle baaka arge una ñanna. Duksa na ñá kataná ñere ázekure wá, ba mága slera átirpalle, ganakini kwá tapanaatápa emtakire-aara.

2

¹ Adaba una ñanna, eptsanka á ba an niya á dem ekse á kure. Ya naba njante geni yá eptseka áðezekure mázla-aara, geni a de zlaðanakurveka erwaunðe ádaliye.

² Adaba máki ya duwa wá, ba iya an ire-aaruwa keni watse emtanþka erwaunðe-aaruwa. Baaka edda una á de ekhyiyá erwaunðe, adaba kure keni baðemme watse á de zlaða erwaunðe á kure.

³ Adaba una ñanna, ya puwakurtaa ba wakita, arge una ma andze ya duwa ba iya an ire-aaruwa. Ma andze danemda wá, ma andze á de zlaða erwaunðe-aaruwa kwakya áte kure. Emnde na ma andze tá de vitá itare higa keni ba kure ñanna. Diyandiya ba jirire ganakini má emtake erwaunðe-aaruwa ge iya wá, kure keni á de higa erwaunðe á kure baðemme.

⁴ Am sarte na yá ankwá á puwakurte wakita ñanna wá, ndza yá am dzámá ire jipu, ndza an zlaða erwaunðe-aaruwa ba laaklaake, antara ba yáwe á kyuwa am huðe-aara. Bawánka zlafe a ba kure, ya kátá ba zlaðakurve erwaunðe an puwa-aaruwa ñanna. Iya ya kátá kwá diyeddiye geni wayanakurwayire.

Paul ankwá á yanaare haypa-aara ge edda á haypa

⁵ Diyandiya ganakini ankwá slezlaðaná erwaunðe ge ura am dagave á kure. Amá diyaweddiye ganakini á zlaðiyán ge iya ka palle, amá ge miya baðemme. Amá keni emtaka ba jirire, ge kure baðemme ka.

⁶ Kwakya ba emnde na ta puwaara elva na am kure, daaci yá tamaa hyaahya mázla-aara.

⁷ Kina wá, shagera ba kwá yanarye haypa-aara, kwá ekhyannaakhya erwaunðe geni a demka dzámá ire yaikke am ñane, a keðanaaka táma-aara baðemme.

⁸ Adaba una ñanna, táslawa á kure marawanánmárá ba wáyáva mázla-aara.

⁹ Dalila na ni ya puwakurte wakita ñanna wá, yá kátá diyeddiye átekwa, máki zlafe kwá á ba an fesarfire á kure áte ya, ge mága názena yá bakurná ya baðemme.

¹⁰ Daaci máki kwá ankwá yanaare haypa-aara ge slehaypa ñanna wá, naba yawanaarye, iya keni yá naba yanaarye haypa-aara. Una hyapka ba názara keni, yá naba yanaarye á katafke á Yaisu *Almasiihu geni a zlalavzlále njá á kure.

¹¹ Estuwa a shanka Shaitaine ndzedá arge miya. Adaba diyamidiya názena á kataná ñane baðemme.

Weshetewesha ire á Paul am Terauwas

¹² Daaci ya naba tse áhuwa, kwáye ya zlálá á dem Terauwas ge de bálá labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu áhuwa. Am sarte na danemda maa, ya náanna ganakini Yaakadada a weritaa baráma baðemme ge bálá elva-aara áhuwa.

¹³ Amá wá, maganka, ndza an wesa ire-aaruwa baɗemme, aɗaba de beraneka egdza emmemya Titus. Daaci ya naba magateraa ájamimá shifa ge emnde a fetarfe na tá am Terauwas ñanna, ya naba fanuhe á dem kwára á Makiduniya.

*Shá midalire aɗaba barka Yaisu *Almasiihu*

¹⁴ Amá galaumigálá Dadaamiya, aɗaba ndzeɗa na a ganaa Yaisu *Almasiihu na aɱkwa á vamite midalire ba kelaa wera á ekse. A puwamimaa ba ñane am slera-aara ge bálá elva a Yaisu Almasiihu ma áme keni baɗemme. Daaci waazu á miya gevge ba seke se á kajiji, hyemhye am sleɗe baɗemme, geni a diyareddiye emnde Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Ba jirire ñere wá, ña ba seke se á kajiji na emtake se-aara jipu na, á dīzaná Yaisu Almasiihu á katafke á Dadaamiya. Aɗaba ñere ña emnde a hyanme elva a Yaisu Almasiihu am duniya baɗemme, áza emnde na tá áte unɱule a lya, antara emnde na tá áte unɱule a keɗa keni baɗemme.

¹⁶ Áza emnde na tá áte unɱule a lya wá, ña emtake jipu, tá shá shifa am elva á ñere. Amá áza emnde na tá áte unɱule a keɗa wá, ña emtanɱa ɗekideki, elva á ñere á teɗa shifa am itare ba ɗekideki. Ware edda una hyephye ge mága slera ñanna an ndzeɗa á ire-aara? Baaka ɗekideki.

¹⁷ Ñere wá, a belaɱeraa ba Dadaamiya ge mága slera ñanna. Kwakya emnde tá tsakala an elva á Dadaamiya, amá ñere wá, gaɱerefka estuwa. Ná bálá ba elva á Dadaamiya an ervaunɗe á ñere palle á katafke-aara, aɗaba ña emnde a slera á Yaisu Almasiihu.

3

Maganaa slera ge Dadaamiya áte namána áɱwaslire

¹ Emtu máki ña bakuraa una wá, watse kwá baɱerá ñá maga kuráviɱe ñará emtu áɗaliye? Ñere wá, ña baaka an wedere á nalmesheri á seydiɱe am erva ganakini kwá de diyaɱersá átekwa. Ge kure keni, ñá ndavakuruka nalmesheri ñanna ge dem tate umele an ñane. Tá maganá ba emnde ñanna ka wá, ñere ñá manɱa, ña gergere.

² Aɗaba ba kure na kwa nalmesheri á ñere, an puwa áte ñere. Ma ware keni diyaadiya una, tá dzegwándzegwa enndaha-aara geni ma ba estuwa antara kure am ervaunɗe á miya.

³ Ba jirire, a puwetaa ba *Almasiihu an ire-aara wakita ñanna, a vaɱerte ge ñere. Amá wakita ñanna wá, a puwanaa an narkálam ka, a puwanaa an hákuma á Sheɗekwe Cuɗeɗɗe á Dadaamiya na ma vaatara keni Dadaamiya ñanna á ba aɱkwa na. Puwa ñanna keni a puwetaa áte naláwa-aha á nákwá ka, a puwanaa am ervaunɗe á emndimagwaha.

⁴ Ña ndaanaa aɗaba uneka, aɗaba ñere faɱertarfe an Dadaamiya am duksa baɗemme, aɗaba Yaisu Almasiihu.

⁵ Diyaɱerdiya am ire á ñere ganakini ba ñere an ire á ñere wá, á daaka ndzeɗa á ñere ge mága slera ñanna, ñá maganá an ndzeɗa á Dadaamiya.

⁶ A gaɱervaa ba ñane emnde a slera-aara, geni ñá bálá namána-aara áɱwaslire na a ɱɱuɗaterán ge emnde baɗemme na. Am namána áɱwaslire ñanna wá, seke shairiya-aha-aara na ta puwete am *tawraitá werre ka, á maganá Sheɗekwe Cuɗeɗɗe mázla-aara slera. Aɗaba tawraitá wá, slera-aara ba ceɓa emnde á katafke á Dadaamiya, amá Sheɗekwe Cuɗeɗɗe wá, á vaterɱe shifa ge emnde.

⁷ Werre wá, Dadaamiya ndza a puwete shairiya-aha-aara áte nalawa-aha á nákwá, ndza naranna emnde sleksire-aara keni am sarte ñanna. Dadaamiya a magaa sleksire-aara wá, wafke á Muusa á mbá wulwulire na baaka kalle-aara ɗekideki na. Emnde a *Iserayiila dzegwaránka zharaná á dem ice ɗekideki. Parakkire ñanna keni á de shekwaaka tsa. Máki *tawraitá na slera-aara ba ceɓa emnde á katafke á Dadaamiya ni, Dadaamiya a marse sleksire-aara am huɗe-aara estuwa wá,

⁸ sákwa máki á maganá Sheɗekwe Cuɗeɗɗe slera emtu, ñane slevaterɱe shifa ge emnde? Á tsaame sleksire na á de maganá Dadaamiya!

⁹ Tawraitá wá, slera-aara ba puwa emnde á dem shairiya. Máki Dadaamiya a marse sleksire-aara estuwa am duksa na á puwa emnde á dem shairiya, sákwa am namána á Dadaamiya áɱwaslire na emnde tá shá jirire am huɗe-aara emtu? Á tsaame kena sleksire na aɱkwa á maraná Dadaamiya am huɗe-aara na!

¹⁰ Daaci mí naba bánba ganakini duksa na ni ndza Dadaamiya a marse sleksire-aara am huɗe-aara werre na wá, sleksire á Dadaamiya werre ñanna hyepka ba náza keni, má mí sláterá an náza vatena.

¹¹ Duxa na Dadaamiya a vaterte ge emnde ba ge sarte cekwa, kertenj dedde maa, Dadaamiya marsemare sleksire-aara am huđe-aara, sákwa am una á zleka đekideki na emtu? A jatermaa uwe?

¹² Njá ankwá á enndáhá ba parakke na wá, adaba fanjertarfe an duksa njanna geni jirire.

¹³ Muusa werre wá, ndza a puwem nalbuta am ice, adaba ankwá á gulá sleksire á Dadaamiya áte wafke-aara, daaci wayaaka tá diyeddiye emnde-aara emnde a *Iserayiila. Amá jere wá, ja baaka an wedere á mága una njanna mazla-aara.

¹⁴ Iserayiila-aha werre wá, ndza cenaranka maana á duksa-aha njanna đekideki. Ba duksa palle ge egdzara-aatare vatena keni. Máki tá ndaha wakita á namána á Dadaamiya werre na, tá cenánka maana-aara đekideki, ba seke an fađa enjkale-aatare an nalbuta á Muusa werre njanna. Adaba sey edda una lyevaalya *Almasiihu, lauktu á sesse enjkale-aara am nalbuta njanna.

¹⁵ Ba kina keni má itare tá ndáhá wakita-aha á Muusa werre wá, tá cenánka maana-aha-aara đekideki, ba seke an fađa enjkale-aatare an nalbuta.

¹⁶ Amá ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: «Ma a semaa ware áseza Yaakadada keni, sey á sesse am nalbuta njanna.»

¹⁷ Daaci ba estuwa. Adaba tara Yaakadada antara Sheđekwe Cuđeđe wá, ta ba palle. Daaci am tate na ni ankwá Sheđekwe á Yaakadada wá, emnde njanna tá shánsha ire-aatare, á kwaraterka mázla-aara *tawraitá.

¹⁸ Daaci miya kina wá, wafke á miya fađaaka an nalbuta werre njanna, má ankwá á nanna Yaakadada Yaisu Almasiihu am yaikkire-aara. Daaci ba kelaazare yaikkire á Yaakadada ankwá á gamive ba seke njane. Yaikkire-aara am miya ankwá á far ba márová am miya ba kelaazare keni. Kwaya njane názena á maganá Sheđekwe á Yaakadada am miya.

4

Baaka payđa á jere ge jere amá ankwá ndzeđa á Dadaamiya

¹ A zamivaare ba Dadaamiya lauktu a famiyar slera njanna. Adaba una njanna ja ba dzanjzane am slera njanna.

² Diyamidiya miya wá, mí feka erva á miya á dem slera na tá maganá emnde an shebe, duksa á zherwe ba dey na. Mí zlermeká emnde, mí feka fida á dem elva á Dadaamiya keni. Njere wá, njá vaterte ba jirire á Dadaamiya parakke ge emnde. Názena ni ankwá á tataya jirire á Dadaamiya wá, njane á diyeddiye jirire á jere.

³ Labáre á higa na ja sanaa jere na, tá cenanka emnde umele đekideki, ba seke an fáđa enjkale-aatare. Amá tá cenánka ba-emnde na tá an keđa na.

⁴ Itare wá, ankwá á piyatertá Shaitaine, njane slemándzawe na á kwára duniya na. Á piyaterte ganakini a naránka parakkire yaikke na á maraná elva a Yaisu *Almasiihu á dete itare. Parakkire njanna ankwá á mará Yaisu Almasiihu am yaikkire-aara. Máki ura a naa njane, a naa ba Dadaamiya.

⁵ Njá bálá elva á ire á njerka, njá bálá elva a Yaisu Almasiihu, geni ba njane una Yaakadada arge emnde bađemme. Njere wá, ja ba emnde a slera á kure ge melakurumele, adaba ja emnde a đába Yaisu.

⁶ Werre am fakta wá, a baa Dadaamiya: A gevge parakkire, á mbe am tabeđammire. Kina keni ba Dadaamiya njanna una á mará parakkire-aara á sem ervaunđe-aha á jere. Á marañerá yaikkire á Dadaamiya na ankwá á mbe áte wafke á Almasiihu.

⁷ Njere wá, ja ba seke gahe-aha na ta nderanaa an haha, amá wá, njá an rezegire yaikke na a vanjertaa Dadaamiya na am jere. Tá disá áte una njanna emnde, ganakini hákuma yaikke na ja shanara njere ge mága slera á Dadaamiya na wá, hákuma á njereka, náza á Dadaamiya.

⁸ Tá ankwá á becajerbeca an zlađa-aha gergere, amá zlarañeraaka bađemme. Ma a weshetaa estara ire á jere keni, njá á ba an táma á jere am ervaunđe.

⁹ Emnde tá ankwá na ja shañeru zlađa jipu, amá yañjeraaka Dadaamiya. Tá magañerá palása am haha, amá jere njá emtseka.

¹⁰ Kelaazare emnde tá tataya ba ceđa shifa á jere seke una ndza ta jaa Yaisu *Almasiihu, amá náwa ba nja jere an shifa. Tá diyeddiye á ba áte una njanna geni Yaisu á ba an shifa-aara.

¹¹ Njere emnde na zlađe njá an shifa am duniya na wá, ba kelaazare tá tsagwadañertsagwada ge cebañerceba, adaba ja emnde a đába Yaisu Almasiihu. Amá náwa ba njá á jere an shifa, njá an wuwa a laakire na á shekwaaka na. Tá diyeddiye á ba áte una njanna geni á ba an shifa-aara Yaisu.

¹² Amaana elva nanna wá, áte vuwa á n̄ere wá, an̄kwa á wava ba emtsa, emtsa seke náza á Yaisu. Amá am kure wá, á maga slera ba shifa ájwaslire na kwa shanaa ázenjára na.

¹³ An̄kwa elva am wakita á Dadaamiya, a ba n̄ane: «Fantarfe áte Dadaamiya. Adaba una nanna yá an̄kwa á bálá elva-aara.» Daaci ba duksa palle ge n̄ere keni, n̄ere keni shan̄eránsha fetarfire áte Dadaamiya; adaba una nanna n̄á an̄kwa á bálá elva-aara.

¹⁴ Diyamidiya ganakini edda una a tsante Yaakadada Yaisu am fáyá na wá, watse á tsamitese miya keni, á kya erva an Yaisu. Badem̄me á miya watse á damiyá á ba átirpalle á de katafke-aara.

¹⁵ Badem̄me á duksa-aha nanna an̄kwa á maganá Dadaamiya na wá, á maganá adaba ba kure, ge melakurumele, geni emnde kwakya a sharánsha ngurna-aara. Tá de hwiya estuwa emnde a slafanaa we ge Dadaamiya, emnde a gálá zhera-aara.

Baaka lámbe á n̄ere, n̄ere en̄kale á n̄ere áte duksa na á zleka na

¹⁶ Adaba una nanna, n̄a ba dzan̄dzan̄e. Diyan̄erdiya tsa geni an̄kwa á far ba gulá ndzedá á n̄ere ba kelaazare, amá am ervaun̄de á n̄ere wá, n̄a emnde dzan̄dzan̄e jipu. Adaba Dadaamiya an̄kwa á fan̄erem ndzedá am vuwa.

¹⁷ Zladá wá, n̄á an̄kwa á essha, amá watse á zlauzle. An̄kwa yaikkire n̄á de sháná n̄ere adaba zladá nanna. Yaikkire nanna keni watse baaka zle-aara, jauje ge duksa badem̄me. Máki yehan̄erteyeha una nanna, n̄á zhárá zladá á n̄ere kina hyapka ba názára keni.

¹⁸ Adaba en̄kale á n̄ere áte duksa na á naaná ice ka, amá áte názena á nánka ice á urimagwe. Adaba badem̄me á názena á naaná ice á urimagwe watse á zle. Duksa-aha na ni á zleka dekideki wá, tá zharaná an ice ka.

5

¹ Diyan̄erdiya ganakini má mbedeambede bere á haha á n̄ere na n̄á am huđe-aara kina, amaana vuwa laakire á n̄ere na wá, Dadaamiya á de van̄erte bere umele ájwaslire am samaya. Amaana: á de van̄erte vuwa umele am samaya, názá dem ba ge dekideki.

² Nj́á á n̄ere am duniya kina na wá, laruwa jipu, n̄á kumá ba daa á dem bere á n̄ere ájwaslire na am samaya na.

³ Adaba máki shan̄eránshá tsekwan̄eremtsekwa am vuwa ájwaslire na wá, shedekwe á n̄ere á gevka an ukhyiye dey mázla-aara á katafke á Dadaamiya.

⁴ Amá am kinire na zlafe n̄á á ba am bere á haha á n̄ere na wá, n̄á am zladá an tsáká ire, á van̄erte ba kyuwa. Tatayan̄erka n̄ere ganakini n̄á kátá tsekwe am vuwa a laakire á n̄ere nanna ba dekideki. Estuweka. Nj́á kátá ma n̄a tsekwarhe una ájwaslire, vuwa á samayire na, daaci ma andze á shebanveshebe emyegwe-aara na n̄ane á emtsa na.

⁵ A tsatsan̄eraa ba Dadaamiya an ire-aara vuwa ájwaslire nanna ge n̄ere. A van̄erte Shedekwe Cudefde na wá, á maraná an una nanna ganakini duksa na a baa watse á van̄erteva na wá, ba jirire watse n̄á shánsha.

⁶ Adaba una nanna, n̄ere n̄a ba dzan̄dzan̄e. Máki zlafe n̄á á ba am vuwa laakire na wá, diyan̄erdiya ganakini zlafe n̄a yiyyiye an tate na átekwa Yaakadada.

⁷ Kina wá, zlafe n̄á nánka emtsaad̄e an ice á n̄ere. Nj́á á n̄ere antara n̄ane wá, á ba an fetarfire.

⁸ Ba jirire baaka shaige á n̄ere dekideki. Máki n̄á shánsha n̄á tsekwesetsekwe am vuwa laakire na, n̄á zlála ádeza Yaakadada wá, wayan̄erwáyá jipu.

⁹ Duksa palle n̄á kataná n̄ere wá, ma zlafe n̄á á ba am duniya na, ma dan̄eraada ádezenjára keni, n̄á maga ba názena á kataná n̄ane.

¹⁰ Adaba badem̄me á miya watse mí de katafke á *Almasiihu am yaikkire-aara, á de kyáná n̄ane shairiya á slera-aha á miya. Ma ware á miya keni á de pelansá á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara am duniya. Edda una a magaa shagerire, á de shá ladá-aara. Edda una a magaa shagerkire an shagerkire-aara.

Dadaamiya á kátá emnde badem̄me tá melemela an n̄ane

¹¹ Adaba una nanna, elva a fá zherwe áte Yaakadada wá, n̄a dise vateneka n̄ere. Daaci n̄á an̄kwa á wava ba ge maraterá jirire á n̄ere ge emnde. Dadaamiya wá, baaka názu diyaaka n̄ane am ervaun̄de á n̄ere. Yá tamá ba kure keni diyakuridiya, má kwá ndáhá jirire á názena kwa disaa kure áte ya.

¹² Emtu watse kwá ban̄erá n̄á gálá ire n̄ará emtu ádaliye? Una n̄á gálá ireka, n̄á kwarakurse ba sera á elva, geni a njeka lambe á kure dekideki, naba fautarfe an n̄ere, kwá de shánsha dza sera, kwá de háslaterá ba kure emnde a gálá ire ba dey na. Adaba itare tá zhárá ba iga á duksa, baaka lámbe-aatare áte n̄a-aatare am ervaun̄de.

¹³ Emtu kure keni kwa ba seke emnde umele, kwá zharáŋer ba seke nǎ an shaitaine nǎrá emtu? Máki estuwa wá, nǎ shaa shaitaine nǎnna adaba ba Dadaamiya. Amá ba lápiya ire á nǎre. Daaci an enkále á nǎre nǎnna wá, nǎ melakuru ba ge kure an nǎne.

¹⁴ Dalila á slera á nǎre wá, nǎ maganá adaba wáyávire yaikke na a magaminaa *Almasiihu na. Nane a naba yaa ire-aara, a emtsehe adaba emnde bademme. Daaci áza Dadaamiya wá, bademme á emnde emtsaremtsa kerde antara Almasiihu.

¹⁵ Labára Almasiihu a emtsaa adaba emnde bademme? A emtsaa adaba itare, geni ma tá á ba an shifa-aatare keni, tá magán ge ire-aatare ka duksa, tá maganá áte namaari-aatare ka mázla-aara duksa, amá tá maga ba názena á kataná nǎne, adaba nǎne a emtsaa adaba itare, tsetse am fáyá keni adaba itare.

¹⁶ Daaci kina wá, gegerka emnde ázeŋere mázla-aara, emnde bademme ta ba kalkale, nǎ zháreka názena ágáshe. Werre wá, ice na ndza nǎ zhárá *Almasiihu an nǎne na wá, ndza nǎ maga ba slera á emndimagwaha. Amá kina wá, nǎ manka mázla-aara.

¹⁷ Edda-aara máki garevge palle antara Almasiihu wá, nǎ-aara werre bademme dedde, ma jeba-ara-aara keni gevge áŋwaslire bademme.

¹⁸ Bademme á una nǎnna, a maganaa ba Dadaamiya. Nane a belaa Almasiihu, a se melamiyaaha an nǎne. Daaci a famiyar slera nǎnna ge miya, geni á kátá emnde bademme tá shánsha mele an nǎne.

¹⁹ Amaana wá: Dadaamiya a belaa Almasiihu á sem duniya, adaba á kátá emnde bademme tá melele an nǎne. Á nǎterka am ervaunǎde mázla-aara adaba haypa-aha-aatare. Daaci a famiyar slera á de balaterá una nǎnna ge emnde bademme, geni anǰwa baráma a mela an Dadaamiya.

²⁰ Daaci nǎre wá, nǎ we á Almasiihu, á dǎhákurá ba Dadaamiya an ire-aara á kya an we á nǎre. Nǎ anǰwa á magaterá ba tásle ge emnde adaba barka á Almasiihu, táslawa á kure eksawarekse ganakini kwá melele an Dadaamiya.

²¹ Almasiihu nǎne maganaaka haypa dekideki, amá Dadaamiya a naba far haypa-aha á miya ge nǎne, ganakini á gamiyeve miya ma emnde a jirire á katafke-aara, má gamiyevege palle antara Almasiihu.

6

*Slera á slebela á Yaisu *Almasiihu*

¹ Náwa nǎ anǰwa á bakurá elva: Nǎre wá, nǎ emnde na ni Dadaamiya anǰwa á maga slera-aara á kyá erva an nǎre. Dadaamiya wá, magakuránmaga nǎgurna. Táslawa á kure, gawanveka nǎgurna á Dadaamiya na seke duksa ba dey.

² Ábi bánba Dadaamiya anǰwa an puwa am wakita-aara, a baa nǎne: «Am sarte na hyeephye sarte á nǎgurna-aaruwa, ya cenakvaarcene. Am sarte na hyeephye sarte-aaruwa ge lya emnde, ya melakumele.» Daaci diyaweddiye ganakini sarte á nǎgurna nǎnna ba una, sarte á lya emnde nǎnna ba una.

³ Wayanǎerka nǎre vante ektápaare ge ura, wayanǎerka an duksa mándzawe am slera á nǎre dekideki.

⁴ Názena nǎ kataná nǎre wá, nǎ kátá tá diyanǎerreddiye emnde ganakini nǎ emnde a slera á Dadaamiya. Una názena nǎ maganá nǎre am duksa bademme. Ma nǎ anǰwa á shá zladá yaikke, ma nǎ am emtanǎkire, ma kwakya palása na nǎ maganá nǎre keni, ba nǎ farvaunǎde, nǎ ebbásha.

⁵ Ja keni hyanǎerhya áza emnde, á dem danǎgay keni daránǎerda, ervaunǎde á zlamaa bademme keni tsarantetse áte nǎre. Máki ba slera wá, wavanǎerwawa an nǎne. Am sarte umele ba háre keni nǎ puka, zu náza za keni baaka dekideki.

⁶ Nǎ anǰwa á marateránmára ba parakke ge emnde ganakini nǎ emnde a slera á Dadaamiya. Diyanǎerdiya jirire á Dadaamiya, nǎ anǰwa nǎ ba cudǎde, nǎ farvaunǎde am duksa bademme, nǎ anǰwa á maga kemaarire, Shedekwe Cudǎde keni anǰwa an nǎre, nǎ anǰwa á maga wáyávire an ervaunǎde á nǎre palle,

⁷ Nǎ anǰwa á magaterá waazu á elva a jirire ge emnde, anǰwa á vanǎerteva Dadaamiya hákuma-aara. Kazlanǎ á wáva á nǎre ge nǎre wá, ba mága jirire. Ma ge wava keni á ba an nǎne, ma ge lya ire á nǎre keni á ba an nǎne.

⁸ Emnde umele tá zlebanǎerzleba, emnde umele tá epsawanǎerepsawa. Emnde umele tá galanǎergálá, emnde umele tá zlazlanǎerzázle. Emnde umele tá zharáŋer ba seke nǎ emnde a fida, amá nǎ emnde a jirire tsa.

⁹ Tá zharájer ba seke diyarañerka, amá diyarañerdiya tsa emnde baɓemme. Emnde tá zharájer ba seke irekhyia-aha, amá ɓaaka duksa umele áte ñere, ña ba lapilayye. Tá shañjeru zlaɓa an tsáká ire, amá ñá emtseka, náwa ba ñá á ñere an shifa.

¹⁰ Emnde tá kátá tsekwanaatsekwa higa á ñere ba ɗekideki, amá ma vaatare keni ñere ñá á ba an higa á ñere. Ña ba talage-aha am duniya na, amá ñá gatervaa ba ñere emnde, tá gevge emnde a berba an elva á Dadaamiya. Emnde tá zharájer ba seke ɓaaka duksa á ñere, amá ɓaaka názu eksañjeraarektse ɗekideki.

¹¹ Kure emnde a Kaurintus wá, ña ndaakurndáhá ba parakke, shebañjerakurvuweka názu am ervaunɗe á ñere ɗekideki.

¹² Ñere wá, ñá wayákurá an ervaunɗe á ñere palle, kwa yañeraa ba kure.

¹³ Ázerwa wá, kwa ba seke egdzara-aaruwa, iya keni ya ba seke eddekure, yá ndaakur elva. Kure keni shebawañjerwuweka názu am ervaunɗe á kure, wayawañjerwáyá ba seke una ña wayakuraa ñere.

Faufa hyema, gawevka palle an emnde na fartarka

¹⁴ Kure wá, gawevka am sawari palle antara emnde na fartarka Yaakadada na, una zlayeka ge kure ɗekideki. Tá másláva estara tara jirire á Dadaamiya an haypa? Tá ñá estara tara parakkire, antara tabedammire am tate palle?

¹⁵ Á duwa estara elva á tara Yaisu an Shaitaine? Á duwa estara sawari á tara slefatarfe an edda una fetarka?

¹⁶ Tá másláva estara tara mashidi á Dadaamiya antara hele á shaitaine? Yá ndaakur ba jirire: Ba miya una mi mashidi á Dadaamiya na ma vaatare keni ñane á ba ankwana. Ba seke una a ndaanaa ñane ankwana an puwa am wakita-aara, a baa ñane:

«Watse yá ñá á ba am ɗágave-aatare, yá ñá antara itare. Yá de gev Dadaamiya-aatare, itare keni tá de gev emnde-aaruwa.

¹⁷ A ndaanaa aɗaba una ñanna Yaakadada Dadaamiya zlaɓe adaliye, a ba ñane: Sawesse am ɗágave-aatare, gawevka palle antara itare, njawinja cufedɗe, lauktu yá lyiyakurlyiya;

¹⁸ Yá de gev Eddekure, kure keni zála an njásha baɓemme kwá de gev ba egdzara-aaruwa.

Kwaya ñane elva á Yaakadada na hákuma baɓemme á ba ázeñará na.»

7

¹ Baɓemme á waada-aha ñanna a maganaa Dadaamiya na wá, a magamiyán ba ge miya egdzar mama-aha-aaruwa. Aɗaba una ñanna, barawamiyaabará ire á miya cufedɗe. A jerka duksa na ni á badza shifa á miya, antara vuwa á miya ɗekideki am zlááva á miya, aɗaba ma emnde a fa zherwe áte Dadaamiya.

Tara dzámá ire, antara higa á Paul

² A yañeraaka ervaunɗe á kure ba dey, aɗaba ɓaaka emtañkire na ña magakurtaa ñere ba ge palle á kure keni. ɓaaka edda una ñere ña maganaa ektápaare am kure ɗekideki, ɓaaka edda una ña zlermuwa ñere ɗekideki am ɗágave á kure.

³ Bawánka zlaɓe ganakini ñá kátá fakurar ba zherwe an elva na ñá ankwana á tsakaná ñere, una ka ɗekideki. Ba kina keni ya zluwa á ndaakur ba ñane ganakini ña wayakurtaa an ervaunɗe á ñere palle. ɓaaka názu á pekyamiya an kure ɗekideki. Una ma zlaɓe ma á ba an shifa á miya, ma zlauzle shifa á miya am duniya na keni.

⁴ ɓaaka shaige-aaruwa áte kure ɗekideki. Baɓemme á higa-aaruwa á ba áte kure. Baɓemme á zlaɓa na ya shuwaá ya na, aley yá á ba an higa-aaruwa am ervaunɗe.

⁵ Zlaɓa wá, ba jirire shañerushe. Á ba am Makiduniya keni se shañeránka hairire ɗekideki. Ma á kyá ura-ara keni á sawa ba shunñula, emnde tá ɗabañerá á ba an elva. Ekhyaa ervaunɗe á ñere ɗekideki, ñá dzámá ba ire.

⁶ Amá sle-ekhyaterá ervaunɗe ba Dadaamiya ge emnde, máki weshetewesha ire-aatare. Daaci a ekhyañeraa ba ñane ervaunɗe an sá á Titus.

⁷ Dadaamiya a ekhyañeraa ervaunɗe an sá á Titus ka palle, a ekhyañeraa ervaunɗe an elva na a melanuwa ñane ge Titus ge tsakanersetsake na. Aɗaba se tsakanersetsake Titus ganakini ekhyakurnaakhyia ervaunɗe ge ñane keni. Zlaɓe ádalije, a ndaañernda ganakini kwá an wedere-aaruwa jipu, dakuremda am nambane arge názena kwa maganaa kure. Kina wá, baɓemme kwa á ba am iga-aaruwa, kwá ankwana á waviyuwawe. Labáre á kure higitehiga jipu zlaɓe ádalije.

⁸ Diyandiya ganakini wakita na ya puwakurtaa ya na, a de vakurte dzámá ire kwakya, amá ba kalle. Yá kátá dem am nambane geni ma yá puwakurteka estuwa, aɗaba ya nanna ganakini puwanakurempuwa am dzámá ire kwakya.

⁹ Amá kina wá, ekhyaakhya ervaunđe-aaruwa. Yá higa adaba ya puwakurme am dzámá ire ka, amá adaba kwá anjka dzámá názena ndza zlalaaka an unjule-aara na, eptsakureptsá am tuba. Dzámá ire á kure áte namaari á Dadaamiya. Daaci máki estuwa, baaka emtanjire na nja magakurtaa njere dekidefeki.

¹⁰ Máki tá am dzámá ire emnde áte namaari á Dadaamiya wá, dzámá ire njanna shagera jipu. Adaba jeba á dzámá ire njanna á dá ura á dem tuba. Daaci estuwa, Dadaamiya á lyelye edda-aara. Amá dzámá ire áte náza á emnde duniya wá, á saná ba emtsa ge ura á katafke á Dadaamiya.

¹¹ Yá ndaakur ba jirire: Dzámá ire á kure ndza áte una á kataná Dadaamiya. Nawanaana ba kure keni slera na a maganaa Dadaamiya am kure am sarte na kwá am dzámá ire njanna! Nawanaana wáva á kure ganakini kwá kátá bára ire á kure am elva njanna! Nawanaana emtsaadé ganakini ba kure keni anjka á wakurwá am ervaunđe mázla-aara! Kwá anjka á tapanaatápa emtu lyáwa á kure, antara wedere á kure an iya kina! Nawanaana emtsaadé wáva á kure kina, geni kwá kátá namaari á Dadaamiya! Nawanaana emtsaadé shairiya na kwa far ge edda una a magaa shagerkire! Kwa nanna emtu ganakini baaka názu magakurka geni kwa baaka am elva njanna mázla-aara kwá an bára?

¹² Daaci diyaweddiye ganakini puwanakurteka wakita njanna adaba edda una a gu haypa, bi adaba edda una ta ganu haypa, una njanna ka palle. Ya puwakurte ganakini yá yehakuranteyeha bademme ákatafke á Dadaamiya, wáyáva á kure yaikke na kwa wayanjeráa kure an ervaunđe á kure palle na.

¹³ Adaba una njanna, kina wá, ekhyakuranjeraakhya ervaunđe mázla-aara.

An ekhya ervaunđe á njere ba parakke! Názu a ekhyanjeraa ervaunđe zlafe adaliye kwakya-aara wá, Titus a se beranjé an higa yaikke, adaba bademme á kure fakuranemfa ndzedá am vuwa.

¹⁴ Am sarte na yá anjka belaná ádezekure wá, ya zlebakurzleba jipu ázenjárá. Kina wá, yá anjka á nanna ganakini zleba njanna ya zlebakuraa ya na wá, fakuriyemka am zherwe. Bademme á elva-aha emtake emtake na ya ndaanaa ya áte kure na gevka fida. Daaci bademme á názena ndza nja banán ge Titus áte kure na, jirire.

¹⁵ Ba kelaa má yeheteyeha Titus názena kwa maganaa kure am sarte na a tsekwaá ázekure, kwa lyevaáhe am dagave á kure, kwa gyaigarhe, kwa fansarfe keni am názena a de bakurnaa njane bademme na wá, higa-aara áte kure á far ba wala ba kelaaazare.

¹⁶ Daaci yá higa jipu, adaba baaka shaige-aaruwa dekidefeki áte kure ma am uwe keni bademme.

8

Elva á náza melateru ge emnde na tá am baakire

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, njá kátá kure keni kwá cenánkena názena ta maganaa emnde a fetarfe am kwára á Makiduniya na. A magaternaa ba Dadaamiya njurna á maga duksa njanna.

² Sharushe zlađa an tsáká ire, amá baaka názu a eksanaa zlađa njanna áte itare dekidefeki, higa-aatare ba kelaa-aara. Ta talage-aha jipu, amá ta jemaá sadake-aatare ba kwakya.

³ Yá ndaakur ba jirire: Jaranmejahe ba kwakya, magarnaamaga ba seke ta jahanaa itare ka dekidefeki, hyahya ndzedá-aatare. Ndza ta sawa ba itare an ire-aatare ásezenjere, ⁴ ta se ndava baráma, ganakini itare keni tá demda am slera á melateru ge emnde a fetarfe na tá am kwára á Yahudiya na.

⁵ Emnde njanna ta magaa názena tamanjerka njere dekidefeki. Emtsaadé, duksa zunjwe na ta maganaa itare wá, ta gaa ire-aatare ákatafke á Yaakadada, lauktu ta se ganaahe ákatafke á njere keni. Bademme ta maganaa á ba áte namaari á Dadaamiya.

⁶ Amá ázekure keni fakurantaufe zlauzle, a dakurnaa Titus sawari-aara. Adaba una njanna maa, njá anjka á ndavanundave zlafe adaliye kina, geni a eptseptsá ádezekure, á de zlanazle slera á jirire na a fantuwa njane am dagave á kure na.

⁷ Ate baráma á Dadaamiya wá, kure hyaikurephye am duksa bademme. Ma fetarfire á kure, ma ge ndáhá elva á Dadaamiya, ma enjale á kure ge dise ndaha elva, ma mága dzanjanzjire am slera á Dadaamiya keni bademme. Wayakuranjerwáyá an ervaunđe á kure palle. Daaci yawánka mága slera á jirire njanna keni, magaumága an ervaunđe á kure palle.

⁸ Názena yá bakurná ya na wá, gevka laaire ganakini sey ba kwá fá sádake njanna. Una yá vakurte ba seydire áte emnde na itare wayarwáyá jipu slera njanna, itare tá

anƙwa á effá na. An una ɲanna wá, yá kátá diyeddiye máki anƙwa wáyáva á kure áte emnde umele.

⁹ Duksa palle wá, kure diyakurdiya ɲgurna yaikke na a magakurnaa Yaakadada Yaisu *Almasiihu. ɲane, baɗemme á duksa á ba am erva-aara, amá a ganve ire-aara talaga aɗaba kure. A magante una ge ire-aara, geni kure kwá gevge emnde a berba áte baráma á Dadaamiya.

¹⁰ Kina wá, yá ndaakurse názena yá slakurvá ya: Mbakyiyya wá, ndza kwa hayanaa ba kure zunɲwe mága slera á jirire ɲanna, kwa fantuwa ba kure zlaɓe ádaliye zunɲwe ge emmága-aara keni. Kina keni wallá laarire, wallá uwe, shagera ba kwá zlanaa zle slera ɲanna fakurantaufe zlauzle na.

¹¹ Daaci yawánka, naba zlawanaazle slera ɲanna an higa, ba seke una kwa fantuwa an ɲane na. Faufa á ba áte názena kwa dzegwanaa kure.

¹² Aɗaba má kwá vante duksa ge Dadaamiya deydey á ndzeɗa á kure, kwá vante an higa wá, á ellyiya Dadaamiya. Dadaamiya á ndava ba una anƙwa am erva á kure. ɲane á ndavakuruka názena baaka am erva á kure na.

¹³ Bawánka zlaɓe a ba kure: Paul á kátá puwanɲerem am zlaɗa á emnde ɲanna, itare tá de shá ire-aatare. Una ɲanna ka ɗekiɗeki. Yá kátá emnde baɗemme tá gevge palle.

¹⁴ Kina wá, anƙwa duksa ázekure, shagera jipu máki ká vatervege ge emnde na tá am baakire kina, daaci mákuralla má watse baaka ázekure, amá anƙwa ázetare, itare keni tá de vakurteva ba estuwa. Máki estuwa, baɗemmire á kure kwa ba palle.

¹⁵ Máki estuwa, gevge á ba áte una anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya a ba ɲane:

«Emnde na tá hálá ɗáfá á samaya na, halarvaahála kwakya, gevka seke kwakya ba ta zuhe á dem huɗe ɲanna.

Emnde na ta halante ba cekwaanɲuɗi keni, ta yanaa ba itare náza za.»

Titus antara emnde a puwansepuwe

¹⁶ Ná anƙwa á slafaná we á ɲere kwakya ge Dadaamiya, aɗaba a maganaa ba ɲane slera am Titus. ɲanɲára anƙwa á wava Titus ba seke ɲere ge melakurumele na.

¹⁷ ɲa ndavanu ganakini a eptsepta ádezekure, a naba eksarhe. Aɗaba ndáva á ɲere ka palle, amá ba ɲane an ire-aara keni wayaawáyá ervaunɗe-aara ge eptsá ádezekure, ge de melakurumele zlaɓe ádaliye.

¹⁸ Náwa ɲá anƙwa á belante egdza emmemiya umele, tá anƙwa á duwa kerɗe. Egdza emmemiya ɲanna wá, emnde a fetarfe baɗemme tá zleba ba ɲane aɗaba waazu na anƙwa á balaná ɲane.

¹⁹ Zlaɓe ádaliye, aɗaba ta eksesaa emnde a fetarfe, ganakini á ɗabáɲerá ɲane am shula-aha á ɲere, a melanɲerumele ge mága slera á jirire ɲanna. Daaci slera ɲanna á de maga námpire kwakya, emnde kwakya tá de gálá Yaakadada á miya am yaikkire-aara. Tá de dise áte una ɲanna emnde, niya á ɲere ge melateru ge emnde.

²⁰ Shunɲu wá, janɲeranmejaha ba kwakya. Ná anƙwa á fá hyema keni ba kwakya am slera á shunɲu ɲanna, geni a tsalananɲerka emnde aɗaba shagerkire á mága.

²¹ Ná kátá á baraavebárá shagerire na ɲá maganá ɲere na á katafke á Yaakadada, amá a baraavebare áza emnde keni.

²² Náwa ɲá anƙwa á belartere egdza emmemiya umele ge emnde buwa ɲanna. ɲane keni maranɲanmárá wáva-aara ser kwakya, ɲa nanna ganakini wayaawáyá an slera á Dadaamiya. Kina ɗeme cenáncena labáre á kure, geni shagera zláála á kure wá, anƙwa á wava jipu ge de melakurumele.

²³ Titus wá, ɲane edda una ɲá anƙwa á ja ɗábá kerɗe ge mága slera á Dadaamiya am dáɲave á kure. Amá emnde buwa na tá anƙwa á duwa antara ɲane na wá, ta belateraa emnde a fetarfe baɗemme ádezekure. Emnde kwakya tá anƙwa gálá *Almasiihu aɗaba barka á slera-aatare.

²⁴ Marawateránmárá wáyáva á kure ge emnde ɲanna. Daaci baɗemme á emnde a fetarfe na tá duwa ádzetare ge dezekure na, tá de cenáncena labáre á kure, tá de dise áte una ɲanna ganakini zleba na ɲa zlebakuraa ɲere na wá, an unɲule-aara.

9

Dadaamiya a hayaa ba edda una á fáná an higa

¹ Ate elva a náza melateru ge emnde na tá am Yahudiya wá, baaka ɗeme wedere kwakya ge puwakurte elva ɲanna áte nalmesheri.

² Aɗaba diyandiya ganakini ba kure an ire á kure keni kwá an wedere á melaterumele. Zlebanakuraa zleba ya zlauzle áza emnde a fetarfe na tá am Makiduniya, geni emnde a fetarfe na tá am kwárá á Akaya wayarwáyá jipu melateru ge emnde a fetarfe na tá

am kwárá á Yahudiya. Kwaye mbákyiya tá maga ba niya-aara. Daaci wáwa á kure a tsante wayava á emnde kwákya am Makiduniya, itare keni kwakya ba názena á kátá melaterumele na.

³ Nannára yá ankwá á bela tara Titus antara egdzar mama-aha a miya umele buwa ádezekure, geni kwá zlauzle am slera á kure bademme ge jáha shunngu nanna, lauktu ná daada ntere. Estuwa, zleba na ya zlebakuraa ya ázetare na á gevka fida.

⁴ Adaba máki danjeremda antara emnde a Makiduniya, na de berakur zlafe baaka názena kwa maganaa kure wá, watse zherwe ge ntere, adaba na bateraa baaka shaige á ntere áte kure. Názá á kure deme wá, náza ndaaka.

⁵ Daaci yá puwa sawari am ire-aaruwa wá, a ba ya duksa na wá, shagera ba yá ndavaterundave ge tara Titus antara emnde buwa na, geni a darduwa itare zunhwe, lauktu watse ná dabaterá ntere vacite umele. Yá kátá kwá maganaamaga antara itare duksa á barka na ndza kwa enndaa na, lauktu ná daada ntere. Daaci una nanna á de mára názena am ervaunđe á kure, geni kwa maganaa á ba an kátire á kure duksa á barka nanna, gevka laarire.

⁶ A ba naraje umele wá: Edda una a herdfante ba cekwaanngudi, á sem mbá keni, á sá ba cekwaanngudi. Edda una a herfdaa kwakya wá, á sem mbá keni, á sá ba kwakya. Viyawanaaka naraje nanna dekideki.

⁷ Magaumága kwa mazla-aara. Ma ware keni a emmága áte una a eksesaa nane. Fauka an dzámá ire, a gevka laarire keni. Faufa á ba an higa, adaba Dadaamiya á háyá ba edda una á fáná an higa.

⁸ Dadaamiya an hákuma ganakini á kwakyakuranvekwákya duksa bademme, á juwá á ba áte kure, kwá hyepheye zlafe adaliye ge mága slera á shagerire bademme.

⁹ Estuwa, kwá gevge áte una ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: «Ura mággwe wá, pasakpasakke erva-aara áza talage-aha. Maggwire-aara á zleka dekideki.»

¹⁰ Bademme á wulfe á duksa na tá jáná emnde á dem haha, á walantá ba Dadaamiya, á vatertá ba nane náza za-aatare ge emnde, antara wulfe na tá de jáná am shifa á ayiye keni. Una keni ba duksa palle. Máki kwá maga shagerire an názena am erva á kure wá, kwá de shánsha zlafe adaliye ba kwakya; ma vaatara keni kwá de maganá ba kure zlafe adaliye shagerire, shagerire á kure á de maga nampire kwakya.

¹¹ Dadaamiya á de gá barka áte názu am erva á kure bademme, geni kwá magateránmaga zlafe adaliye shagerire ge emnde, á de katafke. Daaci emnde kwakya tá de gálá Dadaamiya adaba duksa á barka na kwá ankwá vatertá kure ge emnde nanna á kya erva an ntere.

¹² Adaba slera á barka nanna kwá maganá kure na wá, gevka ni sey ba ge zatervaare ge emnde á Dadaamiya, amá emnde kwakya zlafe adaliye tá de gálá Dadaamiya adaba nane.

¹³ Slera á barka nanna kwá de maganá kure na wá, á de maraná una nanna shagerire á ervaunđe á kure, tá de diyakursá áte una nanna emnde, ganakini lyakurvalya labáre á higa, elva a Yaisu *Almasihu na á ba an jirire, kwá ankwá á fansarfe á ba an jirire. Daaci emnde kwakya tá de gálá Dadaamiya adaba nane. Zlafe adaliye, tá de galaná adaba shagerire na kwá de magaterán ge itare, antara ge emnde umele keni bademme na.

¹⁴ Bademme á una nanna, watse kwá maganá an ndzeđa á kure ka, á de magakurná ba Dadaamiya ngurna-aara. Má de sesse shagerire á kure parákke áza emnde wá, tá de hayakurhayá, tá de melakurumele zlafe adaliye an maduwa.

¹⁵ Amá galaumigálá Dadaamiya adaba duksa yaikke na a vamitaa nane, baaka názena mí slátera an nane.

10

Paul á ndáhá elva a hákuma na a vantaá Dadaamiya

¹ Kina wá, iya Paul yá kátá ndaakurse elva-aaruwa palle. Kwa bantsa kure: Máki yá am dágave á kure wá, ya tsekadde, amá máki ya yiyye an kure wá, ya danđane. Adaba barka á martaapire, an kemaarire á *Almasihu wá,

² wayanka yá gev danđane. Táslawa á kure, yáwánya jeba á mága á kure na. Máki yakuránka wá, má danemda watse baaka hairire am dágave á miya. Iyau, emnde na ta bantsa itare maganka jirire, yá maganá áte slera á duniya na keni maa, diyana ba iya názena yá de maganá an itare.

³ Ge jirire wá, na ba emndimagwaha, amá wáwa á ntere wá, áte názá á emndimagwaha ka mazla-aara.

⁴ Adaba kazlaja á wáwa na njá wawa njere an njane na wá, gevka kazlaja á wáwa á emndimagwaha, á vajertá Dadaamiya kazlaja á wáwá á njere. Kazlaja á wáwa á njere an ndzedá jipu, á dzegwándzegwa kyábá dala yaikke na tá an shaŕe am huđe-aara kelaade-aha á Dadaamiya. Amaana: njá naba kezlanvekezle fidire na tá tsakaná emnde njanna,

⁵ antara kuráviŕe na tá maganá itare, tá anjwa piyaterŕe diŕe jirire á Dadaamiya ge emnde na. Ná kátá jemaa enjale á emnde baďemme, njá gaterve ba seke danjay-aha, geni sey tá fansar ba ge *Almasiihu palle.

⁶ Ba máki njá nanna fesarfire á kure, kwa emnde umele wá, njere njá anjwa átekwa ge giye emnde na baaka fesarfire ázetare đekideki na.

⁷ Kure kwá zhárá ba iga á duksa. Tá anjwa emnde umele am dágave á kure, ta bántsa itare ta emnde á *Almasiihu. A diyareddiye emnde njanna ba shagera ganakini iya keni ya ba ura á Almasiihu.

⁸ Yaakadada a vite hákuma áte kure. Amá a vite hákuma njanna geni yá zadakurzáda an njane ka, a vite ge dákurá á de katafke an njane. Ma ya galante ire-aaruwa kwakya keni, baaka názu á emmága, adaba yá galaná an unjule-aara.

⁹ Amá bawánka zlaŕe a ba kure: Paul á kátá ganjerte ba lyáwa an elva na á tsakaná njane am wakita-aara na.

¹⁰ Ta bántsa emnde umele á kure áte iya: Máki ya yiyiye an kure yá puwakurŕe nalmesheri wá, ya tsakakurŕe ba elva sadadde, antara elva-aha na zlazlada áte emnde na. Amá máki danemda am dágave á kure wá, yá gev ba seke baaka ura, ba seke yá ndaaka elva.

¹¹ Náwa elva na njá baterná njere ge emnde njanna; a cenarácena ba shagera: Baďemme á názena njá puwakurtaa njere na wá, má watse danjeremda am dágave á kure keni, njá de maganá á ba áte una njanna.

¹² Itare ta ganvaa ba itare ire-aataŕe ta male-aha. Daaci njá gergere an emnde njanna, njere njá sleka ire á njere an itare đekideki. Itare wá, ta fanaa ba itare ire-aataŕe am malire, daaci tá zhárá ire-aataŕe áte una tá slaslaná itare, daaci ta bantsaa itare ta male-aha. Ta uce-aha degi emnde njanna.

¹³ Amá njere wá, njá gáleka njere ire áte názá-aataŕe na. Gálá ire á njere á tsaatse á ba áte slera na a fanjeraara Dadaamiya ge njere, njá ebzeka nákwe đekideki. Slera na a fanjeraara Dadaamiya ge njere wá, njá daada ádezekure an labáre á higa.

¹⁴ Daaci duwa á njere ádezekure na njá dakuraa labáre á higa, elva a *Almasiihu na wá, ebzanjeruka nákwe á una a kwaranjersaa Dadaamiya đekideki.

¹⁵ Daaci estuwa, galaŕerka ire áte slera á ura, adaba ebzanjeruka nakwe á una a kwaranjersaa Dadaamiya. Ná tama kwá anjwa á wálá ba lapiya am fetarfire, geni a farfe zlaŕe adaliye slera á njere am dágave á kure. Baďemme á una njanna, ebzanjeruka nakwe đekideki.

¹⁶ Má zlanjeruzle ázekure maa, lauktu bi watse njá shá baráma a dá labáre á higa á dem larde na á katafke. Wayanjerka njere gev seke emnde umele, tá gálá ire áte slera á emnde na.

¹⁷ Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane: «Máki ura á kátá gálá ire wá, a eggálá adaba názena a maganaa Yaakadada.»

¹⁸ Adaba emnde na tá galaná ba itare ire-aataŕe ka una, tá de shá háyá áza Dadaamiya, sey emnde na ni a galateraa njane.

11

Paul á tsáká elva áte emnde na ta bantsa itare ta emnde a bela

¹ Kina wá, yá ndaakur elva ba seke ura an shaitaine, amá naba fawifa ervaunđe. Ba estuwa, naba fawifa ervaunđe.

² Yá anjwa á shelha jipu áte kure, ba seke náza á Dadaamiya kalkale. Zlaŕe adaliye, kure kwa ba seke gyaale, vanakurteva ge *Almasiihu zlauzle, kwa ba seke gyaale a sheba-aara. Daaci yá kátá kwá njá an enjale á kure, baaka duksa mándzawe áte kure, dem sarte na ni watse njá jakurmeje na.

³ Amá yá á ba an lyawa, geni bi watse kwá njeka á ba átuge Almasiihu palle, kwá de wayeka an ervaunđe á kure palle, ire á kure á de gev bubuwa áte njane. Amá yehauteyeha Hawwa, njane keni ndza a baduwa záhe ba estuwa an yaimyaimire antara fida-aara.

⁴ Yá an lyawa ba párákke áte kure. Adaba kure, ba a duhe ge ura ádezekure wallá slebela á Yaisu ka, uwe ka, waazu-aara áte njane keni gergere tsa antara una kwa

cenanaa ázeñjere, shedefkwe na ñane á maga slera an ñane keni gergere antara una kwa shanaa kure, aley kwa naba vante baráma ge ura estuwa. Shagera slera á kure!

⁵ Ay degiya, emnde ñanna ta bantsa itare ta emnde a bela ßaaka arge itare ñanna wá, diyandiya ganakini ßaaka názu ta jiwa an ñane.

⁶ Ambáne mbanka ndáhá elva emtake emtake. Amá diya wá, yá ankwá an ñane. Ba kure keni diyakurdiya diya-aaruwa, ya marakuránmárá ser kwakya am duksa bademme.

⁷ Am sarte na yá am dagave á kure, yá ankwá á ßalakurá labare á higa elva á Dadaamiya, ya magán ba dey, ndavanka duksa á kure ðekidèki. Ya naba gulaa ire-aaruwa, ya kakurte kure, geni kwá wálá an unñjule-aara. Emtu badzanevbadze emtu?

⁸ Am sarte na yá ankwá á maga slera am dágave á kure, kwaye ndza ta veliyantaa emnde á Dadaamiya á sawa am tate umele shunngu. Una ñanna gevge ba seke ya zlaa ndzedfa á emnde umele, mela wá, ya melakuru ge kure.

⁹ Am sarte na yá ankwá á maga slera am dágave á kure, ma yá an wedere á shunngu keni, ndavanka ya duksa á kure, kwaye ndza ta sinaa emnde á Dadaamiya na tá am kwará á Makiduniya náza a já wedere-aaruwa. Hyanakuraaka ya lyuwa ðekidèki an wedere á ire-aaruwa. De katafke keni yá hyakuraaka ya lyuwa.

¹⁰ Yá ndaakur aßaba jirire á *Almasiihu na am iya na: Una ñanna názu yá gálá ire átekwa. Am huße á Akaya bademme, ßaaka ura á dzegwándzegwa piyitepiya.

¹¹ Emtu máki yá tsáká elva estuwa wá, wayanakurkire emtu? Una ka ðekidèki. Diyaadiya Dadaamiya ganakini wayanakurwáyire.

¹² De katafke keni yá lyiyeka ya duksa á kure, ganakini a sharánka názena ni tá gálá ire átekwa emnde na ta bántsa itare ta emnde a bela, slera á ñere ba palle, mbate fida na.

¹³ Emnde ñanna ta emnde a bela á Yaisu *Almasiihu ka ðekidèki. Itare ta emnde a zlerma, amá tá mareka jirire á slera-aatare, ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde a bela.

¹⁴ Magauka najipu-aara. Aßaba ba Shaitaine an ire-aara keni ankwá á magán ba estuwa, á ganve ire-aara ba seke malika á Dadaamiya.

¹⁵ Daaci una keni najipu ka. Emnde a slera-aara keni tá naba ganvege ire-aatare ba seke ta emnde a slera á Dadaamiya á jirire. Amá am halavuwa á duniya wá, názena tá ankwá á maganá itare na bademme watse tá de ebbera.

Paul á gálá ire an zlaða-aha-aara

¹⁶ Yá enndáhá zlaße ádaliye elva-aaruwa ñanna ba seke ura an shaitaine na, amá wá, zharawika seke yá an shaitaine ba jire. Iya keni zharawizhárá á ba an ice, yá galantegálá ire-aaruwa, seke una kwá ankwá á zharáterá á ba an ice emnde umele na.

¹⁷ Ge jirire wá, una namaari á Yaakadada ka. Ba daaci am gálá ire-aaruwa ñanna wá, ganvege ba seke yá an shaitaine.

¹⁸ Yá zhárá ba emnde kwakya tá ankwá á maganá á ba áte slera á duniya, tá gálá ire an ñane na wá, daaci iya keni shagera yá galantegálá ire-aaruwa.

¹⁹ Há! kwa bántsa kure kwa emnde a enkwale tsa, aley kwá zharaterá á ba an ice emnde ñanna tá an shaitaine na, ßaaka lámbe á kure!

²⁰ Tá ankwá á gakurje ba seke náve-aha-aatare, tá zákurá áte há, tá ankwá á zlermakurzlerma, tá ankwá á fakurar uksanwire, tá ankwá á magakurá palasa keni, aley kwá ndaaka elva!

²¹ Mbate ñere na ña gakurmarge na, a magañeraa ba ßaakire á hákuma á ñere ndza! Yawanerarye kwaye ßaakire á hákuma á ñere ñanna.

Kina wá, yá ndaa elva ba seke yá an shaitaine: Ma edda-aara á gálá ire an uwe keni, iya keni yá naba gálá ire an duksa ñanna.

²² Ta bántsa itare ta emnde á Ibrahimia; ay degiya, iya keni ya ba palle á emnde á Ibrahimia. Ta bántsa itare wá, ta Iserayiila-aha; iya keni ya ba ura *Iserayiila. Ta bantsa itare, ta eggye-aha á Ibrahimia; iya keni ya ba palle á eggye-aha á Ibrahimia.

²³ Ta bántsa itare, ta emnde a slera á *Almasiihu, amá janateruje ya. Unñjule-aara ka tsa ndáhá una ñanna, amá ba waya-aara. Ba parakke janateruje an wáva am slera á Almasiihu. Iya wá, ser kwakya tá ngudñguða jauje ge itare; ser kwakya tá ziya an já; ser kwakya una shifa-aaruwa á ferta ba zlahhe na.

²⁴ Ser ilyebe Yahudiya-aha tá ziya an já, kurpe kul keye ju maselmane, kul keye ju maselmane.

²⁵ Ser keye tá ziya emnde a Rauma an zade; ser keye á puwáñerá paare á dem háye; ankwá ser palle, ya vaha, ya háre am huße á háye; ankwá ser palle, tá kátá já shifa-aaruwa emnde an nákwá.

²⁶ Zlaɓe ádalíye, am shula-aha-aaruwa, ser kwakya á magiyá palasa yawe á guwa, shanusha zlaɓa kwakya am erva á emnde a zá baráma, shanushe zlaɓa kwakya áza emnde a jeba umele, áza emnde a jeba-aaruwa keni ba estuwa. Magariyánmaga palasa am berni-aha, antara áte makwata-aha gergere, shanushe zlaɓa kwakya áтира háye keni. Tá anjwa zlaɓe emnde na ta bantsa itare ta egdzar mama-aha á miya am fetarfire, amá ba fida. Ázetare keni shanushe zlaɓa kwakya.

²⁷ Máki ya wáwa an slera nanna wá, ya wáwa. Shanusha zlaɓa an tsáká ire. Am sarte umele ba háre keni, yá taa puka ðekíðeki. Am sarte umele, ma ðafa, ma yawe keni, ádeteka áte we-aaruwa ðekíðeki, yá nja-aaruwa ba estuwa. Am sarte umele ba sarte ge zu ba duksa nanna keni baaka. Shanusha wahála á lailaiððire keni kwakya, antara zlaɓa á baakire á kacekaca áte vuwa.

²⁸ Zlaɓa-aha-aaruwa umele keni zlaɓe anjwa ba kwakya, amá yá tsanika mazla-aara. Duksa palle yá anjwa á shunɗulaná ya wá, yá shunɗula ba emnde a fetarfe, ma vaatara keni yá dzámá ba itare.

²⁹ Máki yá zhára tsafsafe ndzeɓa á palle-aatare, yá tapán ba seke áte ya. Sakwa máki mbeɗaambeɗa palle-aatare á dem haypa wá, á wiwa jipu ba seke áte ya.

³⁰ Daaci máki yá gálá ire wá, yá galaná áte názena ni á mará baakire á payɗa-aaruwa.

³¹ Dadaamiya Edeɗjara ge Yaakadada Yaisu wá, diyaadiya jirire-aaruwa baðemme. Galaumigálá ba nane ma vaatara keni.

³² Anjwa zlaɓe ádalíye zlaɓa palle ya nanaa ya am Dimaska am sarte na yá áhuwa: Am sarte nanna wá, ndza á kwaraná Araitas larde-aatare. Slekse yaikke na a fanaa Araitas am Dimaska, a naba bazlaa sawji-aha áte we á wakiya-aha á ukvake ge tsagwadítságwada.

³³ Amá ta naba njimhe am ílila emnde a fetarfe, ta nguðite áte záwá-aha, daaci ta naba velise á kya ðiye á ukvake á sete iga a ekse. Ta fertiyaa estuwa emnde a fetarfe átuqe slekse á larde nanna.

12

Paul á gálá ire áte názena a maranaa Dadaamiya

¹ Ura-ara keni ba yá eggálá tsawe ire nanna wá, zlaɓe yá anjwa átekwa, ma shagerka gálá ire keni. Kina wá, yá ndaha elva a názena a marinaa Dadaamiya, antara wahayu-aha na ya shanaa ya baðemme.

² Anjwa slefatarfe umele ya disaa iya wá, ndza dánda Dadaamiya á dem mba-aara am samaya. Una yá ndaaná á ba áte ire-aaruwa. Yawe kelaawa ju ufaðe vatena a magava duksa nanna. Una ma am shene, ma ba jirire keni, diya ba Dadaamiya palle.

³ Yá enndáhá zlaɓe ádalíye: Edda-aara nanna ndza dánda Dadaamiya á dem zlanna-aara. Una ma am shene, ma ba jirire keni, diya ba Dadaamiya palle.

⁴ Anjwa elva-aha ya cenanaa am zlanna, amá á ndaaveka an elva á emndimagwaha ðekíðeki. Zlaɓe ádalíye ba enndáhá-aara keni an piya.

⁵ Daaci máki yá gálá ire wá, yá galaná áte jeba á iya nanna. Máki áte ire-aaruwa na náwa iya na wá, yá gáleka ire ðekíðeki. Má ueka maa, yá gálá ire-aaruwa áte názena á mará baakire á payɗa-aaruwa.

⁶ Má wayanwáyá wá, ba iya na náwa nane na keni, á jeviyaaka názena ni yá galantegálá ire-aaruwa átekwa. Yá gevka seke ura an shaitaine, aɗaba yá de gáleka ire am fida ba dey. Amá yá manka una, yá kuva a kariteka emnde kwakya aɗaba gálá ire na ta cenanaa itare am mbuwe-aaruwa. Amá yá kátá emnde tá fá zherwe áte ya aɗaba názena ta nanaa itare am nja-aaruwa, antara jirire na ta cenanaa ázerwa baðemme.

⁷ Ma andze yá naba demda am kuravire yaikke aɗaba názena ya nanaa ya am mba á Dadaamiya. Amá Dadaamiya a naba magaa pute á kya erva an Shaitaine wá, ya shaa lapikere umele wá, ba seke tá wawiya á ba an sera am vuwa, á wiwa jipu. Ba kelaa má tsetse lapikere-aaruwa nanna wá, yá maga ba palasa. Aɗaba una nanna, baaka kurávire ázerwa.

⁸ Ya magaa maduwa ser keye ádeza Yaakadada, geni a halisehále lapikere nanna am vuwa,

⁹ amá a njwiyante, a ba nane: «Yá magaká ngurna ba ge eɓbásha-aara. Aɗaba má baaka payɗa á ura, hákuma-aaruwa á maráwa kwakya am edda-aara.» Daaci kina wá, emtake ervaunðe-aaruwa jipu, yá gálá ire áte baakire á payɗa-aaruwa, a njinja ba hákuma á Yaakadada am ya.

¹⁰ Aɗaba una nanna, am baakire á payɗa-aaruwa nanna, amá ervaunðe-aaruwa ba seke nama. Ma tá zlazlízázle emnde, ma tá fá zlaɓa-ara áte ya, ma a shiyaa lámare-ara, ma yá maga palasa á uwe keni, baaka lambe-aaruwa ðekíðeki. Diyandiya ganakini a

shiyaa zlaɗa ɗanna aɗaba zhera á *Almasiihu. Aɗaba am sarte na ni baaka ndzeɗa am ya ɗekiɗeki na wá, yá shá ndzeɗa á jirire keni á ba am sarte ɗanna.

¹¹ Ya tsakese elva ba seke ura an shaitaine, amá kwa maganaa ba kure. Aɗaba ma andze kwá maganá kure seydire áte ya, tara hyainephe ura, an hyainepka ura keni. Ma hyainepka ura keni wá, jaɗerammeka an male-aha á kure ɗanna ta bantsa itare ta emnde a belá na.

¹² Aɗaba uwe, am sarte na yá am ekse á kure wá, ndza fanefa ervaunɗe jipu, Dadaamiya keni maganaamaga najipu-aha gergere á kya erva an ya, marsemáre ba parákke ganakini ya slebela á ba an jirire.

¹³ Emtu aɗkwa shagerire na ya magaterán ge emnde umele, kwalanevkwále ge magakurán ge kure emtu? Baaka ɗekiɗeki, kure keni yanakuraaka ya. Duksa palle maganka ázekure wá, fanakurarka pelá mbera-aaruwa. Daaci yá an badza ba iya, yawiyarye haypa-aaruwa!

Paul á dzámá emnde a fetarfe na tá am Kaurintus

¹⁴ Kina wá, magannaamága niya a dezekure ge keyire. Amá wá, yá de fakurarka pelá mbera-aaruwa. Tatayanka ya shungu á kure, iya yá kátá ervaunɗe á kure. Egdzara wá, tá gelaná itare ka emnde a há, amá tá gelaterá emnde a há itare.

¹⁵ Iya wá, yá wavakuruwave an ndzeɗa-aaruwa baɗemme; ma ya keɗaa nalmane-aaruwa antara ire-aaruwa baɗemme aɗaba kure keni ba emtake. Emtu watse kwá gulanaagulé wáyáwa á kure áte iya aɗaba wayanakurwáyá kwakya emtu?

¹⁶ Náwa baɗemmire á miya diyamidiya ganakini ndavanakuruka mbera-aaruwa. Ay labára zlaɗe, ta bantsa emnde umele á kure: Sleyaimyaime Paul, a zu shungu á miya á ba an zlerma.

¹⁷ Ya zlermákuraa estara? Ta de zlermakuraa emnde na ya belateraa ya ádezekure na emtu? Puwaupuwa sawari am ire á kure ba shagera.

¹⁸ Tara Titus tá antara egdza emmemiya umele na ba kure keni diyakurdiya, ya belateraa ya ádezekure na wá, ta de zlermuwa itare duksa á kure emtu? Tamanka una ɗekiɗeki. Nere antara Titus wá, ɗa ba palle am slera á nere, enkale á nere keni ba palle.

¹⁹ Bawánka zlaɗe a ba kure, ɗá kátá lya ire á nere an elva na ɗá tsakaná nere kinékineka na. Na emnde á *Almasiihu wá, estuweka. Elva na ɗá tsakaná ákafatke á Dadaamiya. An elva ɗanna ɗá tsakaná nere baɗemme na wá, ɗá kátá ba farfe á kure am elva á Dadaamiya, egdzar mama-aha-aaruwa.

²⁰ Lyawa-aaruwa kina wá, yá kuwa ba ni bi watse yá de berakurka áte una yá kataná ya. Daaci kure keni kwá de hayiika am nja-aaruwa. Á njeka ervaunɗe-aaruwa, yá dzámá bi watse yá de berakurá am dágaldagala, kwá aɗkwa á shelha am dágave á kure, kwá aɗkwa á maga ervaunɗe, gergere ye á kure baɗemme, kwá aɗkwa á zlazlava, kwá aɗkwa á za vuwa á emnde, kwá aɗkwa á maga kurávire, baɗemme á duksa á ba an wesa.

²¹ Yá an lyawa jipu, yá kuwa bi má danduwa ádezekure, kwá de fiyemfa am zherwe yaikke á kafatke á Dadaamiya-aaruwa. Yá an lyawa jipu, yá dzámá bi watse yá bera emnde á kure kwakya mbadarmbáɗá á dem haypa, amá eptsarka am tuba, zlaɗe tá maga ba názu zlayeka ɗekiɗeki, tá maga ba dákárire, antara zawarire-aatare. Máki ya de berakur estuwa wá, watse yá kyuwa jipu.

13

Elva-aha na á zle átekwa

¹ Náwa watse yá duwa ge keyire á dezekure. Ba seke una ni aɗkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, «geni shairiya á ura, sey tá kyáná áte seydire á emnde, cekwa-aara seyde-aha buwa bi keye na wá,» emnde na tá yánka mága mándzawire na keni, mí de kya shairiya-aatare á ba áte una ɗanna.

² Am sarte na ya dezekure ge buwire keni, ndza ya fater elva-aaruwa palle ge emnde ɗanna kwásau yaránka maga haypa na, ya ndaater ge emnde umele keni baɗemme. Kina ya yiyye an kure keni, yá aɗkwa á ndaakurndáhá zlaɗe ádaliye ba parakke: Má watse danemda ya wá, watse baaka zatervaare ge emnde ɗanna ɗekiɗeki.

³ A ba kure keni, kwá kátá dise *Almasiihu, máki á maga slera am elva-aaruwa, watse kwá nanna degiya! Njane wá, gavka ura cekwa payɗa-aara. Ba kure keni diyakurdiya hákuma-aara na á maganá njane am kure.

⁴ Am sarte na ta zlejelanana áte dzangala wá, ba jirire ndza baaka payɗa-aara. Amá an hákuma á Dadaamiya wá, á ba an shifa-aara. Ay degiya, nere antara njane ganjerevge ba palle. Daaci nere an ire á nere wá, baaka payɗa á nere. Amá ma watse danjeremda

ádezekure wá, watse kwá de nanna hákuma á Dadaamiya an ñere, am slera na ñá de maganá ñere am dágave á kure. Adába ganjerevka an ire á ñere, anjka Almasiihu antara ñere.

⁵ Amá njawinja emtsaadé kure am áhá, habazauhábaza názu am zláava á kure, diyaweddiye máki ba jirire kwá á ba am fetarfire. Ge jirire wá, baaka shaige-aara, diyakurdiya ganakini anjka *Almasiihu am kure. Sey máki anjka názu a mbedakuraa áte baráma-aara.

⁶ Amá keni yá tama á de jakurviyaaka, kwá de ba eddiya ganakini ñere ña emnde a bela á jirire.

⁷ Amá ñere wá, ña baaka an wedere á marakurá názena ma andze kwá diyañersá átekwa ganakini ña emnde a bela á jirire. Názena ñá yekaná ñere áza Dadaamiya wá, yawánya mága mandzawire bademme. Ma shañeránka ñere mazla-aara marakurá názena ma andze kwá diyañerse átekwa keni, baaka lambe á ñere. Ñere ñá kátá ba kwá maga shagerire.

⁸ Adába ñá taa yanaaka jirire, ñere keni ñá maga ba slera á jirire ñanna.

⁹ Máki hyakurephya kure emnde am elva á Dadaamiya wá, ma marápseka hákuma á ñere mazla-aara keni, ñere ñá higa ba jipu. Daaci ñála á ñere kina áza Dadaamiya wá, a gakurvege emnde na ni baaka duksa mándzawe áte itare d'ekid'eki na.

¹⁰ Wakita ñanna yá anjka á puwakurtá ya kina, ya yiyiye an kure na wá, ba geni kwá eptsepsa am tuba, daaci yá de valakurarka mázla-aara. Hákuma wá, viteva Dadaamiya áte kure. Amá wá, a vite hákuma ñanna ge zadakurzáfeka, a vite ge dákurá á de katafke an ñane.

Halavuva á elva an gá use

¹¹ Daaci a jamima shifa kwa egdzar mama-aha-aaruwa. Wavauwáva, gawansege duksa mándzawe am zláava á kure bademme. Yawanaaka elva-aaruwa na, a deska am ire á kure. Njawinja á ba áte ye palle, magauka názena á de sakurá dágala na. Daaci á de yakuraaka Dadaamiya na edda á wáyáva ba ñane palle, á vatertá ba ñane hairire ge emnde na.

¹² Gauga use-aaruwa ba shagera am dágave á kure, kwa emnde á Dadaamiya bademme. Bademme á emnde a fetarfe na tá áhuna keni, tá anjka á gakur use-aatare.

¹³ A melakurumela Dadaamiya, ganakini kwá shánsha ngurna á Yaakadada Yaisu *Almasiihu ma vaatara keni, kwá shánsha wáyáva na a wayamiyaa Dadaamiya an ñane na am kure. A janmeje Shef'ekwe Cufed'efe ye á kure bademme.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a GALATIYA

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá ba iya Paul ya slebela á Yaisu *Almasiihu. A givaa urimagweka slebela ñanna, a beliyaa urimagweka, a beliyaa ba Yaisu an ire-aara tá antara Eddeñara Dadaamiya na a tsante am faya na.

² Iya, ñá antara emnde a fetarfe na tá áhuna baɗemme, ñá anƙwa á gaku use á ñere ge kure kwa emnde a fetarfe na kwá am larde á Galatiya baɗemme.

³ A magarakuránmaga tara Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu ñgurna, a varakurteva hairire.

⁴ Yaisu Almasiihu a yaa ba shifa-aara ge enjlamise miya am haypa-aha-miya, geni a shanka adaliye duniya laakire na hakuma áte miya mazla-aara. A maganaahe á ba áte una á kataná Eddemiya Dadaamiya.

⁵ Galaumigálá Dadaamiya dem ba ge ɗekideki. *Aamin.

Baaka labare á higa umele sey ba palle na

⁶ Yá maga ba najipu áte kure, aɗaba Dadaamiya a magakuraa ñgurna á kya erva an Yaisu *Almasiihu, a gakuve emnde-aara, aley kerten eptsakuranveptsá iga, kwa cenvaa labare á higa umele.

⁷ Amá baaka labare á higa umele sey ba palle ñanna ya balakurseɓale na. Ya ndanaa aɗaba uwe una, aɗaba tá anƙwa weshakurwasha emnde umele, tá kátá eptsante labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na.

⁸ Amá ma a de balakursaa ware labare á higa umele arge una ña dakurnaa ñere na wá, ma ba ñere ñanna, ma malika a sawa am samaya keni, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

⁹ Ndza keni ya ndakurndaha. Kina keni yá ndakurndaha zlaɓe ádaliye: ma ware una a de balakurse labare á higa umele, gergere antara una kwa cenanaa kure, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

¹⁰ Emtu kwa kurken yá tsáká una ganakini a zlebarizleba emnde emtu? Iya yá kátá á zlebiyá ba Dadaamiya. Emtu kwa kurken yá kátá haya áza emnde emtu? Máki yá kátá haya áza emnde zlaɓe ádaliye wá, yá taa gevka waladí á Yaisu Almasiihu.

*Náwa a gevaa estuwa Paul slebela á Yaisu *Almasiihu*

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanwaya ge kwa diyeddiye ganakini labare á higa na ya balakursaa iya na wá, elva ñanna elva á urimagweka.

¹² Aɗaba a binaa urimagweka elva ñanna, a kwarisaa urimagweka, a binaa ba Yaisu an ire-aara.

¹³ Ábi kwa cenáncena nja-aaruwa werre am sarte na ya tse á ba áte nadina á ñere Yahudiya-aha. Am sarte ñanna ndza ya shateru zlaɗa kwakya ge emnde a fetarfe. Baaka názu ndza maganka ganakini yá keɗanaakeɗa elva ñanna ba ɗekideki.

¹⁴ Am jeba-aaruwa ndza ya jateruwa ba iya ge ukfe-aha-aaruwa umele ge mága názena am nadina á ñere. Dabantedába naɗe-aha na ta kwarañersaa eggye-aha á ñere an ervaunɗe-aaruwa palle.

¹⁵ Dadaamiya a eksise vateneka, a eksise kwaye zlaɓe yarika, a magiya ñgurna, a naba ɗahite geni yá gevge sleslera-aara. Samsa sarte na a wayetaa ñane maa,

¹⁶ a naba marise Egdza-aara geni yá balaterá labare-aara ge emnde na ta baaka am nadina á Yahudiya-aha. Am sarte na a marise Egdza-aara ñanna, danka ya ma ádeza ware keni ge ndava sawari.

¹⁷ Ma á dem Urusaliima keni danka ya ɗekideki ge de ndava sawari áza emnde na ta gevaa itare zuññwe emnde a bela á Yaisu *Almasiihu. Ya naba tse am Dimaska ñanna, ya naba zlala á dem haha á Arabiya. Daaci ya eptshe zlaɓe ádaliye á dem Dimaska.

¹⁸ Ya magaa yawe keye kalkale, lauktu ya dem Urusaliima, ya de mbapse antara Piyer, ya magaa ba maka buwa ázeñara.

¹⁹ Amá puwanteka ice-aaruwa ɗekideki áte emnde a bela umele, sey ya naa ba Yakuba egdza emmeñara ge Yaakadada.

²⁰ Náwa Dadaamiya, icanka fida am názena yá bakurná ya na ba palle keni.

²¹ Am tsa-aaruwa am Urusaliima, kwaye ya zlala á dem haha á Siriya, antara haha á Silikiya.

²² Am sarte ñanna maa, zlaɓe diyarika emnde a fetarfe na tá am kwara á Yahudiya.

²³ Sey ta cenea ba labare-aaruwa áza emnde a fetarfe umele. Ta bantsa emnde ñanna: Edda-una ndza a shañeru zlaɗa werre na wá, eptsaptepsa. Kina wá, ñane keni á anjka bala labare á higa na ndza a kátá keɗanaakeɗa ba ðekiɗeki na.

²⁴ Daaci ta fantau ge gálá Dadaamiya aɗaba slera-aaruwa.

2

Zunñwire á jammeje á Paul antara emnde a bela umele

¹ Daaci ya magaa yawe kelaawa ju ufaɗe ágashe ñanna, ya naba eptsaa adaliye á dem Urusaliima, ña saa antara Barnabas, anjka Titus ázeñjere.

² Eptsaa-aaruwa ñanna keni, ndza a marisaa ba Dadaamiya geni sey yá eptsaa. Am saasa á ñere ñanna wá, ña magaa jahawa sey ba ñere antara male-aha á emnde a fetarfe. Daaci ya palaterse sera á labare á higa na ya balateraa ya ge emnde na ta baaka am nadina á ñere Yahudiya-aha. Aɗaba má jammeka elva á ñere antara itare, baɗemme á slera-aaruwa na ya maganaa ya werre, antara una ya maganaa am sarte ñanna, ma andze a gev ba dey.

³ Titus na ña jaa daba kerɗe na wá, ñane ura Yunaniñkau, amá hyarareka ganakini sey ba laari á demda am shedefkwe, á gevge emtsaaɗe ura Yahudiya.

⁴ Mbatu wá, tá anjka emnde na ta bantsa itare ta emnde a fetarfe, mbate fida na, am jahava á ñere ñanna. Ta bantsa itare wá: Sey a demda emtsaaɗe am shedefkwe. Emnde ñanna wá, ta shañerte á ba an ila ge se gya gyaa á ñere. Aɗaba ña kwaraná ba ñere ire á ñere áte názena am nadina á ñere Yahudiya-aha, aɗaba barka á Yaisu *Almasiihu. Daaci tá kátá eptsañerá á dem *tawraita ñanna zlaɗe ádaliye.

⁵ Amá ñere eksañeraareka elva-aatare ðekiɗeki ba cekwaangudi keni. Wayañerka tá badzanvebadze labare á higa na, aɗaba ñanna elva a jirire, geni kure keni kwá cenvaacena jirire ñanna, kwá tsaatse átekwa.

⁶ Amá emnde na ta male-aha ba itare am emnde a fetarfe na wá, ma ta male-aha, ma ta male-aha ka keni, ba duksa palle ázerwa. Aɗaba Dadaamiya wá, ñane á zhareka ice á ura. Am sarte na ya palateraa labare á higa na ya balateraa ge emnde na wá, male-aha ñanna ndaharika geni yananseye elva am waazu-aaruwa.

⁷ Baira ta naba diyeddiye ganakini a fiyaara ba Dadaamiya slera á de balaterá labare á higa ñanna ge emnde na ta baaka am nadina á ñere Yahudiya-aha. Ba seke una a far ge Piyer ge de balateran ge Yahudiya-aha.

⁸ Ta naba lansauke geni ba Dadaamiya na a vantaa hakuma ge Piyer, a belanaa á dem Yahudiya-aha na wá, ba duksa palle ge iya keni, a beliyaa ba ñane á dem dagave á emnde na garevka Yahudiya-aha.

⁹ Daaci ba tara Yakuba antara Piyer ira Yuhanna una, ta male-aha á emnde a fetarfe ñanna, naranna itare geni ba jirire a fiyaara ba Dadaamiya slera ñanna. Ta naba vite erva, ta vante ge Barnabas keni, jammeje elva á ñere áte una ñanna. Daaci ña zluhe am sawari geni ñere, ña de balaterá labare á higa ge emnde na garevka Yahudiya-aha, itare tá de balaterán ge Yahudiya-aha.

¹⁰ Elva palle ta banjerna itare wá, a ba itare: Viyawateraaka talage-aha á miya áhuna. Una ñanna, duksa na ni yá maganá ya keni an ndzeɗa-aaruwa baɗemme.

Paul a valaare ge Piyer á katafke á zlamaha

¹¹ Haraare am iga á una ñanna maa, samsa Piyer á sem Antakiya, ya naba valaarehe á katafke á zlamaha, aɗaba magaaka duksa an unñjule-aara.

¹² Aɗaba am zunñwire wá, ta zaa ɗafa ba kerɗe an emnde na ta baaka am nadina á ñere. Am sarte ñanna maa, Yakuba a belaa emnde á dezeñjere. Ba saremsa emnde ñanna wá, mele Piyer zaaka ɗafa antara ñere mazla-aara. Aɗaba a wanaa lyawa átuqe itare. Aɗaba itare ñarnaaja nadina á ñere an tsaka ire.

¹³ Yahudiya-aha umele na fartarfe na keni, garevge an dzama ire bubuwa ba seke Piyer. Ba Barnabas an ire-aara keni gazlaagazla, a magan ba seke náza-aatare.

¹⁴ Ba ya nanna dzalaranvedzale jirire á labare á higa, a ba iya, yá elvan ge Piyer á katafke-aatare baɗemme: Ekka, ka ura Yahudiya, amá ka sem ba estuwa ásehuna, ka ganve ire á ña ba seke ka ura Yahudiya ka, njanjka áte njá á Yahudiyire. Máki ba estuwa, ká dzegwaná estara hyaterar ge emnde umele geni a njarinja áte njá á Yahudiyire?

Emnde baɗemme tá enjlese á ba an fetarfire

¹⁵ Ñere wá, ña Yahudiya-aha miyenne. Ña emnde na baaka nadina-aatare, ña ɗahaterá an emnde a haypa na ka.

¹⁶ Amá diyañerdiya ganakini ura á shánka jirire áza Dadaamiya an ɗaba *tawraita, sey an fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Ba ñere keni, ña fetaare á ba áte ñane, lauktu ña

shaa jirire áza Dadaamiya. Na shanaa adaba na dabete tawraiteka. Baaka ura á shá jirire adaba á dabete tawraita.

¹⁷ Daaci kina wá, na anjka shá jirire á nere áza Dadaamiya an fetarfire áte Yaisu Almasiihu. An una nanna wá, nere keni na an haypa ba seke emnde bademme. Máki estuwa wá, amaana a sepujanermaa ba Yaisu Almasiihu emtu am haypa nanna? Estuweka dekideki.

¹⁸ Amá má ya eptsarhe zlafe adaliye, ya habaza nazena ya eptsanve iga wá, ya maga duksa laake á katafke á Dadaamiya.

¹⁹ Máki áte elva á tawraita wá, iya ba seke ya an emtsa ázenara. Una keni a jiyaa ba tawraita nanna, geni ya shá shifa umele ge daba Dadaamiya. Am sarte na ta zlenjela Yaisu áte dzanjala, gevge ba seke ta cebaaner kerde antara ya.

²⁰ Shifa na ya an nane kina na wá, shifa-aaruweka, ya na an shifa á Yaisu Almasiihu. An shifa na ya na an nane am duniya na wá, ya na an fetarfire áte *Egdza á Dadaamiya. A wayitaa ba nane, haa a naba yaa shifa-aara adaba iya.

²¹ Iya wá, ya taa yanaaka ngurna á Dadaamiya, geni sey ya daba ba tawraita. Adaba ma andze tá naba shansha emnde jirire áza Dadaamiya an daba tawraita wá, daaci emtsa á Yaisu Almasiihu na ma andze á gev ba dey.

3

*Daba *tawraita bi fetarfire áte Yaisu *Almasiihu*

¹ Kure emnde a Galatiya wá, baaka enjkale á kure. A kedakuraa ware estuwa? Ya palakurnaa tsa sera-aara bademme geni a emtsa estara Yaisu *Almasiihu áte dzanjala.

² Ndava-aaruwa ba palle ázekure, vawiteva jawapa! Dadaamiya a vakurte Shedekwe Cudedde; kwa shaa Shedekwe nanna adaba kwa dabete *tawraita emtu? Emtu adaba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ervaunde á kure palle he?

³ A kedakuraa uwe estuwa áte enjkale? Am fantaufe wá, kwa tsaa á ba áte hakuma á Shedekwe Cudedde, amá kina wá, kwá kátá zlanazle an ndzedá á ire á kure emtu?

⁴ Kwakya nazena a maganaa Dadaamiya an sleksire-aara am dagave á kure, bademme á una-aha nanna á gev ba dey emtu? Tamanka ganakini una nanna á gev ba dey.

⁵ Dadaamiya a vakurte Shedekwe Cudedde, a magaa najipu-aha kwakya am dagave á kure. A magaa una-aha nanna adaba kwa dabete tawraita emtu? Emtu adaba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ervaunde á kure palle he?

⁶ Yahauteyeha nazena a ndanaa wakita á Dadaamiya áte Ibrahim, a ba nane: Ibrahim a fetaare áte Dadaamiya. Adaba una nanna a shaa jirire áza Dadaamiya.

⁷ Daaci diyaweddiye geni, bademme á emnde na fartarfe áte Dadaamiya á ba an jirire, ba itare una ta wulfe-aha á Ibrahim.

⁸ Ndza a ndaase vateneka Dadaamiya nazena a ganvaa nane kina. A ba nane am wakita-aara wá, ba emnde na garevka Yahudiya keni, tá de fetarfe áte nane. Adaba fetarfire-aatare nanna wá, á de gatervege emnde a jirire á katafke-aara. Adaba una nanna, a ndanse labare á higa nanna ge Ibrahim emtsaade, a ba nane á elvan ge nane: Ya de ga barka áte nalgaadama bademme adaba ka.

⁹ Ibrahim a fetaare áte Dadaamiya, daaci Dadaamiya a gan barka. Diyaweddiye ganakini bademme á emnde na ta fetaare áte Dadaamiya, Dadaamiya á de gater barka ge itare keni.

¹⁰ Adaba bademme á emnde na ta tsaa á ba áte *tawraita, geni tá shá jirire an nane áza Dadaamiya na wá, bademme tá an nyainye áza Dadaamiya. Adaba anjka an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Edda una maganaaka nazena á ndaaná tawraita na bademme wá, an nyainye áza Dadaamiya.

¹¹ Baaka shaige-aara, diyamididiya ganakini baaka ura á shá jirire áza Dadaamiya an daba tawraita. Adaba anjka an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Edda una a shaa jirire áza Dadaamiya an fetarfire wá, ba nane una an shifa á jirire.

¹² Tara daba tawraita an fetarfire wá, tá maslaaveka. Anjka an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Edda una a tsaa á ba áte mága nazena am tawraita wá, shifa keni á shaná á ba an tawraita nanna.

¹³ Amaana wá, má an nyainye áza Dadaamiya, adaba dzegwamiyánka mága nazena a ndahanaa tawraita na bademme. Amá *Almasiihu a se lyamivaare nyainye nanna ge miya, a demaa nane am slede á miya. Ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, geni máki zlenjarzlenjela ura áte nafa wá, amaana an nyainye edda-aara.

¹⁴ Yaisu Almasiihu a magaa una nanna wá, geni barka na a ba Dadaamiya á elvan ge Ibrahim á de gater ge nalgaadama bademme na wá, á gevge á kya erva an nane.

Zlafe ádalíye a magaa una ñanna geni mí shá Shedefkwe Cudedfde na a ba Dadaamiya á de vamiteva má famitaarfe na.

**Tawraitá á badzeka namána á Dadaamiya*

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, cenaucena, náwa yá palakurá elva an garava á názena mí maganá miya emndimagwaha. Máki njarinja emnde buwa am haha, ta ñgudáa namána wá, baaka slepekyateraapekya, baaka slefateraarfe keni.

¹⁶ Ba duksa palle an namána á Dadaamiya keni. Werre wá, Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahimia. Waada ñanna a maganan ge ñane antara wulfe-aara. Afaba a ba ñane: Watse yá gan barka ge nalgaadama bademme á kya erva an wulfe á ña. Ndahaaka wakita á Dadaamiya: á kya erva an wulfe-aha á ña, amá a baa: wulfe á ña. Wulfe-aara ñanna wá, ba Yaisu *Almasiihu.

¹⁷ Náwa názena yá kátá bakurná ya: Duksa zunñwe wá, Dadaamiya a maganaa waada ge Ibrahimia. A magaa yawe deremke ufafe an kul keye, lauktu a vaterte *tawraitá ge Yahudiya-aha. Aley keni tawraitá ñanna á badzeka názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimia werre. Tawraitá á pekyeka namána á Dadaamiya d'ekid'eki, á pekyeka názena a magateraa waada-aara ge emnde keni.

¹⁸ Amá ma andze vaterteva Dadaamiya ge emnde názena a magateraa waada-aara na afaba ta d'abete tawraitá wá, daaci ma a gevka afaba namána mazla-aara. Amá Dadaamiya a gan barka ge Ibrahimia, afaba a ñgudanaa namána-aara.

¹⁹ Máki estuwa, ázara dalila á *tawraitá ñanna ba d'ekid'eki? Dalila á tawraitá ñanna a faterara Dadaamiya ge emnde arge názena a magateraa waada-aara na wá, ba ge maraterá haypa-aha-aatare parakke. Dadaamiya a vaterte tawraitá ñanna ba ge sarte cekwaanñgudí ge emnde. Ba ge ufa wulfe á Ibrahimia na a ñgudateraa namána ge emnde bademme á kya erva an ñane na. Ba samsa ñane wá, baaka hakuma á tawraitá mazla-aara. Tawraitá wá, Dadaamiya ndza a belaa ba malika-aha an ñane, ge saterán ge emnde. Amá ndza ankwá sledagave á emnde antara malika-aha ñanna.

²⁰ Deme keni wá, sledagave wá, á tseme am dagave á emnde buwa. Amá am sarte na Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahimia wá, ba ñane antara Dadaamiya, baaka sledagave-aatare.

*Ázara dalila á *tawraitá*

²¹ Una ñanna á bánba ganakini tara *tawraitá tá gyaaveka an namána á Dadaamiya emtu? Estuweka d'ekid'eki. Afaba ma andze a dzegwándzegwa tawraitá vaterte shifa ge emnde wá, ma andze a dzegwándzegwa vaterte jirire keni á katafke á Dadaamiya. Amá baaka una áza tawraitá.

²² Baira deme a ba wakita á Dadaamiya wá, bademme á emnde a duniya tá á ba am erva á haypa. Estuwa ankwá á vaterte názena a magateraa waada-aara na ge emnde afaba fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Á vaterte afaba fetarfire-aatare.

²³ Amá am sarte na ndza zlafe baaka barama ge emnde geni tá fetarfe áte Yaisu wá, ndza a kwaramiyaa ba tawraitá, dem sarte na Dadaamiya a weramitaa barama á fetarfire.

²⁴ Una ba estuwa, ndza a giyamiyaa ba tawraitá sem sarte na samsa Yaisu Almasiihu. Daaci shamiyánsha jirire áza Dadaamiya afaba famitarfe.

²⁵ Daaci kina wá, sarte á fetarfire áte Yaisu Almasiihu; á giyamiyá tawraitá ka mazla-aara.

²⁶ Bademmire á kure kwa ba egdzara á Dadaamiya afaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu an fetarfire á kure áte ñane.

²⁷ Bademmire á kure kwa emnde na magarakuránmaga baptisma an zhera á Yaisu Almasiihu na wá, kina wá, kwa de eksa ba Yaisu Almasiihu an ire-aara.

²⁸ Mazla-aara wá, baaka gergerire am dagave á Yahudiya-aha antara emnde a jeba umele bademme. Baaka gergerire am dagave á nave-aha antara emnde na tá kwaraná itare ire-aatare. Baaka gergerire am dagave á zhele an mukse. Bademme á kure kwa ba palle afaba kwa emnde a Yaisu Almasiihu.

²⁹ Zlafe ádalíye máki kure gakurevge kwa emnde á Yaisu Almasiihu wá, daaci kure keni kwa wulfe-aha á Ibrahimia. Daaci kwá de shaná ba kure názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimia antara wulfe-aha-aara na.

4

¹ Amaana elva ñanna wá, egdzere wá, á de zaná ba ñane tsa waráta á há á eddenjara bademme, amá am sarte na zlafe egdzere wá, tá kwaraná ba emnde ba seke nave.

² Am sarte na zlaɓe egdzere wá, tá fanuwa ba emnde hyema, tá gijyaná ba itare, á cená ba náza-aatare, dem sarte na má banba eddenjara njane keni hyephye ura.

³ Ba duksa palle ge miya keni. Am sarte na zlaɓe ma ba seke egdzara wá, ndza tá kwarámiya ba jini-aha á shaitaine.

⁴ Daada áte sarte na a tsanaa Dadaamiya, a naba belaa Egdza-aara á sem duniya, a se yanaa ba mukse, ta yanaa á ba am *tawraitá njanna,

⁵ geni a varsevare emnde na á kwaraterá tawraitá, á gamivege egdzara á Dadaamiya.

⁶ Kure wá, kwa ba egdzara á Dadaamiya. Aɗaba una njanna a vakurte Shedekwe á Egdza-aara anjwa am kure. Máki kwá daha Dadaamiya an Dada á daha ba Shedekwe-aara njanna á kyá an we á kure.

⁷ Baɗemmire á kure kwa nave-aha ka mazla-aara, kwa egdzara á Dadaamiya. Máki kwa egdzara-aara wá, baɗemme á názena am huɗe á há-aara ba náza á kure.

Názena á kataná Paul áza emnde a fetarfe

⁸ Werre am sarte na diyakurka Dadaamiya wá, ndza kwa nave-aha á dadaamiya-aha á fida gergere kwakya.

⁹ Amá kina wá, diyakurdiya Dadaamiya á jirire, baira ɗeme kwá an diya áza Dadaamiya. Kwá eptsaná estara zlaɓe ádaliye ire á kure ádeza jini-aha á laakire njanna, baaka nampire-aatare na? Labara kwá kátá gev nave-aha-aatare zlaɓe ádaliye?

¹⁰ Ya ndaanaa aɗaba uwe una? Aɗaba kure kwá dzámá ba muɗri-aha, hare-aha á umele, tere-aha á umele, lauktu-aha á umele, ira sakanderi-aha baɗemme.

¹¹ Yá dzámá ire jipu, yá kuvá geni slera-aaruwa na ya maganaa ya am dagave á kure na a gevka dey.

¹² Ate elva á *tawraitá wá, taslawá á kure gawevge ba seke iya, egdzar mama-aha-aaruwa. Aɗaba iya, ya ura Yahudiya, amá ganevge ba seke kure. Sem vatena keni zlaɓe baaka emtanjire na kwa magitaa kure ɗekiɗeki.

¹³ Diyakurdiya ba kure keni zuɗɗwire á labare á higa na ya de vakurtaa ya wá, ndza a njyaa ba lapikere am ekse á kure, lauktu ya magakuraa waazu njanna.

¹⁴ Ge jirire wá, ndza shakurushe zlaɗa arge iya am lapikere-aaruwa njanna. Amá yakurika, zharakurika seke ura dey. Baira ɗeme lyakurivalya ba seke ya malika á Dadaamiya, ba seke ya Yaisu *Almasiihu an ire-aara.

¹⁵ Am sarte njanna wá, ndza kwakya higa á kure. A jaara uwe an higa á kure kina? Am sarte njanna wá, diyandiya geni ma andze kwá dzegwándzegwa wá, ba ice á kure keni, ma kwá sansese, kwá viteva.

¹⁶ Kina wá, kwá ekisiya áte kelaadire mazla-aara, aɗaba ya bakuraa jirire emtu?

¹⁷ Diyandiya ganakini tá anjwa emnde na tá badakurbada geni kwá ɗaba ba itare an enjale á kure baɗemme, amá ganakini kwá shá shifa ka. Tá kátá ba tegakuraahe an ya zlauzle.

¹⁸ Máki an unjule-aara wá, shagera jipu geni tá wayavewayá emnde am dagave-aatare. Amá iya keni, a yiyaaka ervaunɗe á kure, ma yá anjwa am dagave á kure, ma ya baaka am dagave á kure keni.

¹⁹ Iya wá, zlaɓe yá shá ba zlaɗa aɗaba kure egdzara-aaruwa. Ya ba seke mukse na am zlaɗa á ya egdzere. Lauktu á zlauzle zlaɗa-aaruwa wá, sey má njánja Yaisu *Almasiihu am kure ba shagera.

²⁰ Kina wá, ervaunɗe-aaruwa á kátá ma ba ya am dagave á kure, lauktu ma yá shantausha ge názena yá bakurná ya. Aɗaba kina na wá, an wesha ire-aaruwa jipu.

Tara Hajara an Saraatu ta garava-aha á namána gergere buwa

²¹ Ekkure emnde na kwa bantsa kure kwá kátá á kwarakurá *tawraitá na, cenakuránka názena a ndahanaa tawraitá emtu? Vawiteva emtsaɗe jawapa?

²² Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya wá, a ba njane wá, Ibrahimá ndza a shaa egdzara buwa. Egdzere palle a yanaa an kwatena, palle-aara a yanaa an mukse-aara.

²³ Egdza á kwatena na wá, ta yan ba seke emnde baɗemme. Amá mukse-aara wá, a yan estuweka náza-aara. Dadaamiya ndza a maganaa *waada-aara ge Ibrahimá geni watse á shá egdze njanna.

²⁴ Anjwa názu á baminá elva njanna. Nwasha buwa njanna, tara Hajara an Saraatu na keni, tá maramiyá namána-aha gergere buwa a njufánaa Dadaamiya. Hajara wá, njane kwatena, á maramiyá namána na a njufánaa Dadaamiya áte ire á wa Sina. Njane a yayaa egdzara-aara am navire.

²⁵ Aɗaba Hajara wá, njane gevge ba seke wa Sina am haha Arabiya. Adaliye njane gevge ba seke berni á Urusaliima vatena. Aɗaba baɗemme á emnde na tá am huɗe-aara, ta ba nave-aha á tawraitá.

²⁶ Mukse á há wá, ñane gevge ba seke Urusaliima á jirire na am samaya na. Á kwaraná ba ñane ire-aara, ñane una emmemiya ge miya.

²⁷ Adába ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Ekka mukse dziire na yanka egdzere d'ekid'eki, tapakanaaka zlaða á yá egdzere d'ekid'eki na, kina wá, ehgiga an ervaun'de á ña baðemme. Adába mukse á keliya wá, tá hwiya ba egdzara-aara arge egdzara á mukse á nawiya.

²⁸ Adába una ñanna kure kení yarakursiye ge buwire, gakurevge ba egdzara á Dadaamiya egdzar mama-aha-aaruwa. Adába a tsanaa ba estuwa Dadaamiya am waada-aara. Werre kení ndza a maganaa waada-aara ba estuwa ge Ibrahimá geni á de shá Isiyaaku.

²⁹ Am zamana á Ibrahimá werre ñanna wá, egdze na a yanaa Hajara ba seke náza á emnde baðemme na, a faa zlaða áte egdze na a yanaa Saraatu an hakuma á Sheðekwe Cufed'de na. Am dagave á miya vatena kení ba duksa palle.

³⁰ Amá ázara a ba wakita á Dadaamiya? A ba ñane: Ngvainsegye mukse á kwatena na, a ezzlálá an egdza-aara. Adába egdza á kwatena á taa fetka erva-aara áte waráta á eddeñjara, sey á záná ba egdza á mukse á há.

³¹ Adába una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, miya wá, ma egdzara á mukse á kwatena ka, ma egdzara á mukse á há na a kwaranaa ba ñane ire-aara na.

5

Eptsauka á dem navire d'ekid'eki, kwaraukwara ba kure ire á kure

¹ Yaisu *Almasiihu a en'zlamise am *tawraitá wá, geni mí kwaraná ba miya ire á miya. Adába una ñanna, tsawaatse ba shagera, a eptarakuraaka zlaðe adaliye á dem navire.

² Náwa názu yá bakurná iya Paul: Máki eksakuraarekse geni tá puwakurá á dem sheðekwe wá, ðaaka názena kwá shaná kure am elva á Yaisu Almasiihu d'ekid'eki.

³ Náwa yá ndakurn'dá, ma a de demá ware á kure am sheðekwe ñanna kení, famfa ire-aara am laarire, sey a maganaamaga edda-aara názu am tawraitá baðemme.

⁴ Kure emnde na kwa bantsa kure, kwá shá jirire áza Dadaamiya an d'aba tawraitá na wá, tegakurevtege antara Yaisu Almasiihu, eptakuranveptsá iga ge ngurna á Dadaamiya.

⁵ Amá ñere wá, fanjertefa tama á ñere áte Dadaamiya ganakini watse á vanjerte jirire adába fanjertarfe, adába duksa umeleka. Una názena njá ufáná ñere an ndzedá na á vanjerte Sheðekwe Cufed'de.

⁶ Máki gamiyevege palle antara Yaisu Almasiihu wá, ma damiyemda am sheðekwe, ma damiyemka kení ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba fetarfire. Amá wá, a naranna emnde fetarfire á miya. Una ñanna slera á wayavire.

⁷ Am zun'jwire ndza shagera zlálaða á kure. Á, salikataliya na wá, shagerka zlálaða á kure. A piyakurtaa ware ge mága jirire?

⁸ Edda-aara ba fida-aara, a ðelanaa Dadaamiya na a d'akur'daha na ka.

⁹ Una ba jire, egdza shahi á makala ba cekwaanjudí á tsantetse ukpa na an wasla baðemme.

¹⁰ Adába barka á Yaakadada wá, fantarfe an kure á ba an jirire, geni á de geraavka elva á miya. Amá edda una ankwá á weshakurweshá ñanna wá, ma ware edda-aara kení, á de ñezleka am shairiya á Dadaamiya.

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ya yán vateneka balaterá elva a dem sheðekwe ge emnde, geni tá shá jirire an ñane áza Dadaamiya. Ma andze yá bíalá ba una ñanna sem vatena wá, ma tá feka Yahudiya-aha zlaða áte ya mazla-aara. Daaci elva a emtsá á Yaisu *Almasiihu áte dzanjala na kení, ma andze á taa yanaaka ervaun'de-aatare.

¹² Emnde ñanna tá weshakurweshá na wá, a datsaraadátsá kwa náza-aatare baðemme, a garevge nadíma-aha.

¹³ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, a d'ahakurtaa ba Dadaamiya, geni kwá kwaraná ba kure ire á kure. Am kwara ire á kure ñanna maa, magauka názena á kataná ire á kure baðemme. Arge una ñanna wá, ma ware kení a maganánmaga duksa ge ura an wayavire.

¹⁴ Adába shairiya-aha-aara baðemme jammeje am shairiya palle, a ba ñane: Ewwáya sleriya á ña ba seke ire á ña.

¹⁵ Amá má kwá dagala am dagave á kure, kwá wawa vuwa á kure an slare ba seke dabba-aha á kaamba wá, faufa kwa hyema, kedawanaaka shifa á kure baðemme.

Yawanya a tedakurteda ba Sheðekwe Cufed'de

¹⁶ Názena yá bakurná iya na wá, yawanya a tedakurteda ba Sheðekwe Cufed'de. Magauka názena ní á kataná ba ire á kure.

¹⁷ Adaba názena á kataná ire á urimagwe wá, tá gyaaveka antara náza á Shedekwe Cufedde. Názena á kataná Shedekwe Cufedde keni tá gyaaveka antara una á kataná ire á urimagwe. Duksa-aha buwa nanna wá, tá jammeka defideki. Daaci kwá taa maganaaka názena ni á kataná ba ire á kure.

¹⁸ Daaci má á tedaakurá Shedekwe Cufedde wá, kwa baaka am erwa á *tawraita mazla-aara.

¹⁹ Bademme á názena á kataná ire á urimagwe á ba áte parakkire. Duksa-aha nanna ba tara gwardzire, dakarire, zawarire,

²⁰ kyula hele, mága namselkwa, mága kelaadire, dagala, shelha, ica erwaunde, gardfire, tega ye á emnde, antara mága gergerire am dagave á emnde.

²¹ Zlabe adaliye, danjwire antara gev slembazla ira mága slakwatsire. Anjwa zlabe adaliye jeba á duksa-aha nanna kwakya á kataná ire á urimagwe. Ba seke una ya ndakurndaha na, yá fakuremfé zlabe adaliye am vuwa, bademme á emnde na tá maga ba jeba á duksa-aha nanna, tá shánka á dem zlanna á Dadaamiya defideki.

²² Amá nampire á slerá á Shedekwe Cufedde wá, tara wayavire, higa, hairire, farwaunde, zavarzire, maggwire, dzayyire á erwaunde,

²³ kemaarire ira tá kwarukware vuwa-aatare. Bademme á duksa-aha nanna wá, piyaaka shairiya á Dadaamiya.

²⁴ Emnde á Yaisu *Almasiihu wá, cebaarceba sunu-aatare bademme áte dzangala, baaka am itare mazla-aara.

²⁵ Ba Shedekwe Cufedde una slevamite shifa. Daaci yaumiyányá á tadamitádá ba nane palle.

²⁶ Yaumiyányá galá ire, tatayaumika dagala an emnde, shelaumika keni.

6

Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure

¹ Ya ndaa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa, máki kwá nanna dzalevdzale palle á kure á dem haypa wá, kure na kwá an Shedekwe á Dadaamiya na wá, naba melawanumele, eptsawanaaptsa zlabe adaliye ásete barama. Amá wá, magauka an erwaunde. Daaci ma ware á kure keni, a effa hyema geni a demka nane keni á dem huđe-aara.

² Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure. Má kwá anjwa maga una nanna wá, kwá anjwa maga názena a fakuraara Yaisu *Almasiihu am shairiya-aara.

³ Má ura anjwa slaslaná am erwaunde-aara ganakini njane hyephe am duksa, mbate keni hyepka ba náza keni, an una nanna á kefaná ba njane ire-aara.

⁴ Daaci ma ware keni a zharanaazhárá názu am zlaláva-aara, máki shagera slera-aara, a vante higa ba ge njane, amá adaba a jateru ge emnde umeleka.

⁵ Adaba ma ware keni á ba an názena a faraa Dadaamiya ge njane.

⁶ Edda una á tsaha elva á Dadaamiya wá, a tegansetege názu am erwa-aara bademme, a vanteva ge malum-aara keni.

⁷ Diyaweddiye ba shagera geni ura á dzegwánka á zlerma Dadaamiya. Bademme á názena ni a jema edda-aara am haha, á de shá ba una nanna.

⁸ Edda una á maga ba názena á kataná ire-aara, á de shá ba emtsa. Amá edda una á maga ba názena á kataná Shedekwe á Dadaamiya wá, njane á de shá shifa na á zleka na.

⁹ Yaumiyánka mága maggwire. Adaba má samsa laukte-aara, zlabe yamiyánka wá, mí de shánsha nampire-aara.

¹⁰ Adaba una nanna, vacitu má njaanja slera á mága maggwire á katafke á miya wá, magaumimága una nanna áte emnde bademme. Baaka defeme seke emnde na fartarfe.

Halawuwa á elva

¹¹ Náwa una wá, yá anjwa puwetá ba iya an erwa-aaruwa, yá anjwa puwan ba yaikyaike.

¹² Emnde na tá kátá hyakuraare á ba áte laarire, geni sey kwá demda am shedekwe na wá, tá kátá haya á ba áza emnde. Una nanna tá magan ba geni a shaterka zladá má tá maga waazu áte emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzangala.

¹³ Adaba ba emnde na tá am shedekwe nanna keni, njarnaaka názena am *tawraita bademme. Tá kátá puwakurá am shedekwe, ba geni tá galá ire an kure, adaba kwá anjwa dabaterdába.

¹⁴ Amá iya wá, yá galaná á ba áte emtsa á Yaisu Almasiihu palle ire-aaruwa. Adaba emtsa-aara áte dzangala nanna wá, kazlanja á duniya gevge ba seke emtsa á katafke-aaruwa, iya keni, ganevge ba seke emtsa á katafke á kazlanja á duniya.

¹⁵ Aɗaba áte barama á Yaisu Almasiihu wá, ma damda edda-aara am sheɗekwe, ma damka keni, ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba gev ura áɗwaslire.

¹⁶ Baɗemme á emnde na ni tá njá á ba áte una ɗanna wá, ba itare una ta emnde á Dadaamiya an jirire. Dadaamiya a zatervarze, a vaterveva hairire.

¹⁷ Fetu vatena, edda-aara a siyanka fitenire na mazla-aara. Aɗaba ververe-aha na áte iya na wá, á maraná ba una ɗanna ganakini iya wá, ganevge ya náza á Yaisu.

¹⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, a magakuránmaga Yaakadada Yaisu Almasiihu ɗgurna-aara ge kure baɗemme. *Aamin.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a AIFAISUS

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá bá iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, yá anƙwa gaku use ge kure emnde á Dadaamiya am Aifaisus, ge kure emnde na ɲakurnaɲa elva á Yaisu Almasiihu an ervauɲde á kure palle na.

² Tara Eddemiya Dadaamiya tá antara Yaisu Almasiihu, a magarakuránmaga ɲgurna, a varakurteva hairire.

Barka na á gaterá Dadaamiya ge emnde na garevge

*palle antara Yaisu *Almasiihu*

³ Galaumigála Dadaamiya Eddeɲara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, adaba a gamiyar barka am duksa baɲemme á sá am samaya, adaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu.

⁴ Dadaamiya ndza a dzeramise werre, kwaye zlaɲe ba duniya keni zlaɲe nderaaka emtsaade, geni mí de geva emnde cuɲedɲe, mí de gev palle antara Yaisu Almasiihu, watse baaka duksa mandzawe áte miya á katafke-aara.

⁵ Adaba wayamiwayire, Dadaamiya a dzeramise werre geni á de gamive egdzara-aara á kya erva an Yaisu Almasiihu. A maganaa á ba áte namaari-aara.

⁶ Daaci galaumigála Dadaamiya adaba kwakyire á ɲgurna na a magaminaa ɲane ba dey á kya erva an Egdza-aara na a wayanaa ɲane na.

⁷ Adaba emtsa á Egdza-aara, Dadaamiya a naba lyamisehe, a yamiyaare haypa-aha á miya. Á maraminá an una ɲanna kwakyire á ɲgurna-aara na á magamiyán ge miya.

⁸ Dadaamiya a magamiyaa ɲgurna kwakya ge miya á bá iya na wá, adaba a vamite ilmu, a gamive emnde a enƙale geni mí diyeddiye názena á kátá maganá ɲane na.

⁹ A maramise nasherire á duksa na anƙwa á slaslaná ɲane kwaye kinekineka, a njante geni á de maganá á kya erva an Yaisu Almasiihu na.

¹⁰ Duksa na á kátá maganá ɲane na wá, amaana á de jemá duksa baɲemme, una am samaya, antara una áte haha baɲemme, á de yaná am erva á Yaisu Almasiihu. Daaci á de geva ɲane slekse arge duksa-aha ɲanna baɲemme má samsa laukte-aara.

¹¹ Dadaamiya anƙwa á maga duksa baɲemme áte una ndza a slaslanaa ɲane, a njante ganakini á de emnága na. Daaci a naba dzeramise kwaye kinekineka geni watse á de gamive emnde-aara á kya erva an Yaisu *Almasiihu, á de vamite dza á miya keni am duksa shagera na watse á de vaterite ge emnde-aara na.

¹² Daaci ɲere Yahudiya-aha na ɲa emnde zunɲwe ge fetaare áte Yaisu Almasiihu na wá, galaumigála Dadaamiya adaba una ɲanna baɲemme na.

¹³ Ba estuwa ge kure keni. Am sarte na cenakuráncena elva a jirire, elva a Yaisu Almasiihu na Dadaamiya a lyakurse an ɲane na, kwa naba fetarehe áte Yaisu Almasiihu. Daaci adaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu, Dadaamiya a naba fete damshe-aara áte kure, amaana Sheɲekwe Cuɲedɲe na a ba Dadaamiya á de vamiteva na.

¹⁴ Dadaamiya a vamite Sheɲekwe Cuɲedɲe ɲanna wá, ba seke namána. Una ɲanna ba seyɲire geni duksa shagera na a ba ɲane á de vateriteva ge emnde-aara na keni watse mí shansa baɲemme. Watse mí shá una ɲanna má lyamiselye náza ba ge deƙideƙi na. Daaci galaumigála Dadaamiya am yaikkire-aara.

Paul á ɲalateru ilmu antara diya ge emnde a fetarfe

¹⁵ Adaba una-aha ɲanna egdzar mama-aha-aaruwa, yá anƙwa slafaná we-aaruwa kwakya ge Dadaamiya adaba kure. Adaba cenanáncena labare á kure ganakini shagera fetarfiré á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, cenanáncena zlaɲe adaliye ganakini wayakurwáyá an emnde á Dadaamiya kwakya.

¹⁶ Ma vaatara keni yá anƙwa slafaná ba we-aaruwa ge Dadaamiya adaba kure, yá anƙwa yehakuryeha jipu am maduwa-aha-aaruwa.

¹⁷ Yá anƙwa ɲala Dadaamiya Saksage, Dadaamiya á Yaakadada Yaisu Almasiihu na, geni á gakuvege emnde a ilmu, á marakuránmárá ire-aara an pute na kwá de diyeddiye ɲane ba shagera na.

¹⁸ Zlaɲe adaliye yá anƙwa ɲalán ganakini á werakurta ice áte duksa-aha na a ɲahakur ge ɲane na, antara geni kwa diyeddiye ganakini duksa-aha ɲanna jauje ge duksa baɲemme, a fakur ge kure, antara emnde-aara umele baɲemme.

¹⁹ Zlaḅe ádaliye: Yá kátá kwá diyeddiye hákuma yaikke na jauje ge duksa baḁemme aṅkwa á maga slera ám miya emnde-aara na. Hákuma ṅanna wá, ba una ndza a magaa slera yaikke am Yaisu Almasiihu,

²⁰ am sarte na a tsantaa Dadaamiya am fáyá, a danaa á dem naḁafa-aara am samaya na.

²¹ Am samaya ṅanna wá, Yaisu Almasiihu de gevge slekse á malika-aha, antara male-aha-aatare, antara duksa-aha na tá án hákuma am samaya baḁemme. Ba ṅane palle una á átire ge emnde baḁemme, una ma edda-aara a shaa eksle-ara keni. Ba ṅane palle una á kwará emnde am duniya na, antara am duniya na watse á de sáwá na keni baḁemme.

²² Dadaamiya a fanem duksa baḁemme am erva ge ṅane. Zlaḅe ádaliye: a ganve slekse arge aiklasiya-aara.

²³ Aiklasiya wá, ṅane vuwa á Yaisu Almasiihu. Baḁemme á duksa na am Yaisu Almasiihu, aṅkwa am aiklasiya. Yaisu Almasiihu wá, ma am tate-ara keni, ṅane aṅkwa baḁemme.

2

Tseta am emtsa geva an shifa

¹ Werre wá, ndza kwa ba seke emtsa á katafke á Dadaamiya aḁaba shagerkire an haypa-aha na kwa maganaa kure.

² Ma am zlalava á kure keni, ndza kwa ba palle antara emnde umele am duniya. Ndza kwa ḁaba ba male á jini-aha na an hákuma am zhegela na. Á maganá ba ṅane slera-aara am emnde na tá fansareka ge Dadaamiya ḁekidēki na.

³ Werre wá, ba miya keni ndza mi ba seke emnde ṅanna, ndza mi maga ba názena á kataná ire á miya ge vuwa á miya. Aḁaba una ṅanna, miya keni ma andze mi de shá zlaḁa kwakya áza Dadaamiya ba seke emnde a haypa umele.

⁴ Amá gafka estuwa, aḁaba Dadaamiya wayamiwaya kwakya, daaci a naba zami-varehe.

⁵ Ma ndza mi ba seke emtsa am ice-aara áḁaba haypa keni, aḁaba wayava-aara áte miya na wá, a naba shifamite átirpalle antara Yaisu *Almasiihu. Daaci kina wá, lyakurly shifa á kure aḁaba ṅurna á Dadaamiya.

⁶ Aḁaba gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu na wá, Dadaamiya a naba tsamite átirpalle antara ṅane, kwaye a damiyaa á dem samaya, geni mí de njá am yaikkire áhuwa antara Yaisu Almasiihu.

⁷ Dadaamiya a naba magamiyaa shagerire estuwa á kya erva an Yaisu Almasiihu na wá, geni ma vaatara keni á maratná an una ṅanna ge emnde baḁemme ṅurna yaikke na jauje ge duksa baḁemme na.

⁸ Ba jirire Dadaamiya a lyakurse aḁaba slera á kure-ka, ṅane a lyakurse áḁaba ṅurna-aara. Una duksa dey na a vakurtaa ṅane aḁaba kwa fetare áte ṅane.

⁹ Aḁaba slera á kure-ka, una ḁekidēki, una ba ṅurna-aara, geni ma ware edda-aara keni a galeka ire ba dey.

¹⁰ Dadaamiya wá, a nderamihe, a vamite shifa áṅwaslire á kya erva an Yaisu Almasiihu geni mí maga ba duksa na shagera na. Shagerire ṅanna keni, a tsatsaminaa ba ṅane kwaye am fakta.

*Am erva á Yaisu *Almasiihu gamiyevge ba jeba palle*

¹¹ Aḁaba una ṅanna, yehauteyeha ba shagera geni kwaye am fantaufe, am jeba á kure baḁemme ndza kwa ba emnde na ḁaaka nadina á kure. Yahudiya-aha itare ta emnde na tá am shedekwe, ndza tá zharakur ba seke duksa ba dey aḁaba kwa ḁaaka am shedekwe. Amá una ba duksa na tá maganá ba emnde áte vuwa-aatare.

¹² Yehauteyeha zlaḅe ádaliye ganakini am sarte ṅanna, kure ndza diyakurka elva a *Almasiihu ḁekidēki, ndza kwa ḁaaka am kezlakula á *Iserayiila-aha. Dadaamiya a ṅuḁáteraa namána-aha ge emnde-aara Iserayiila-aha, amá kure ndza kwa ḁaaka am huḁe-aara, ndza ḁaaka tama á kure áte duksa á Dadaamiya ḁekidēki, kure keni ba emnde tsa am duniya na, aley ndza diyakurka Dadaamiya.

¹³ Werre, ndza kwa yiyiye an Dadaamiya. Amá kina wá, kwa herzhe an Dadaamiya áḁaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu na ṅane a naba yaa shifa-aara áte dzaṅgala aḁaba kure na.

¹⁴ Shamiyansha hairire am dagave á miya antara kure keni, aḁaba ba gamiyevge emnde-aara. Werre wá, ndza aṅkwa tegava am dagave á Yahudiya-aha antara emnde na ḁaaka nadina-aatare, amá ṅane a naba se magaa pute geni mí gevge ba palle. A janaahe ge ṅane dugune na ndza ba seke riya am dagave á miya na an emtsa-aara áte dzaṅgala.

¹⁵ Shairiya á Yahudiya-aha na a ba ñane: Sey ká maga una bi mañka una na, a bezanaahe ge ñane, geni á jaterme Yahudiya-aha antara emnde a jeba umele na ñaaka nadina-aatare na átirpalle. Ba seke una garevge palle am elva-aara na wá, daaci ñaaka gergerire-aatare mazla-aara, garevge ba palle, jeba áñwaslire. A feme estuwa hairire am dagave á miya.

¹⁶ An emtsa-aara áte dzanjala ñanna wá, Yaisu *Almasiihu a naba janaahe dugune na ndza am dagave á jeba-aha gergere ñanna, a magaa pute geni tá gevge ba jeba palle. Zlañe ádaliye: a slapalateraaha bañemme-aatare áza Dadaamiya.

¹⁷ Sawa-aara á sem duniya na wá, a se ñala ba elva a hairire, geni kure emnde na ñaaka nadina á kure, ndza diyakurka Dadaamiya na, antara ñere Yahudiya-aha na diyañerdiya Dadaamiya na, bañemmire á miya mí shansha hairire ñanna.

¹⁸ Adaba ñane, ñere antara kure bañemme á miya shamiyánsha baráma á deza Eddemiya Dadaamiya an hákuma á Sheñekwe Cufedñe. Ba Sheñekwe Cufedñe palle una slemelamiyumele bañemmire á miya.

¹⁹ Máki ba estuwa wá, kwa wayve-aha-ka mazla-aara, bi kwa emnde na ndza kwa sáwá an sawa, amá gakurevge ba emnde a larde miyenne, kwa emnde á Dadaamiya ba miyenne, kwa ba palle antara emnde umele na tá am huñe á há-aara na.

²⁰ Nabi-aha antara emnde a ñela Yaisu *Almasiihu ta fantau ge slera ñanna ba seke má tá faná ekte ge bere. Daaci kure wá, kwa ba seke nakwa-aha am dagave á nakwa-aha á nyaña bere ñanna. Yaisu Almasiihu an ire-aara wá, ñane nakwa na á njá ndzeña á bere ñanna bañemme.

²¹ Adaba barka-aara, bañemme á bere á njá ba degdege, ámberá añkwa á wálá, geni á gevge bere cufedñe na watse á njá Dadaamiya am huñe-aara na.

²² Ba seke una ni kure gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu na wá, kure keni gakurevge dalbe palle am bere ñanna. Kure antara emnde umele, bañemmire á kure wá, gakurevge ba seke bere ñanna á nja Sheñekwe á Dadaamiya am huñe-aara na.

3

Slera na a faara Dadaamiya ge Paul

¹ Adaba ba una ñanna, ya añkwa maga maduwa arge kure. Iya Paul yá am dangay kina, adaba ba slera á Yaisu *Almasiihu ñanna, ya maganaa am dagave á kure kwa emnde na ñaaka nadina á kure.

² Diyandiya ba jirire ganakini cenakurancena slera na a fiyaare Dadaamiya am dagave á kure, ba ñane ñanna zlañe ádaliye una a magiyaa ñgurna geni yá maganaamaga slera ñanna.

³ Dadaamiya a naba marise názena am ire-aara, ba kinamina na keni ya zluwa á puwakurte ba ñane cekwaangudí.

⁴ Má kwá añkwa ndaha egdza elva-aaruwa ñanna ya puwakurtaa ya ba kina na wá, watse kwá naba diyeddiye átekwa ganakini diyandiya ya názena an shebe am elva a Yaisu *Almasiihu na bañemme.

⁵ Am zamane-aha na dedde na wá, Dadaamiya ndza marateranka nasherire ñanna ge emndimagwaha. Amá am salikataliya na wá, a naba magaa pute geni Sheñekwe-aara Cufedñe á maratersemare duksa ñanna ba parakke ge nabi-aha-aara antara ge emnde a ñela-aara.

⁶ Nawa ñane nasherire ñanna: Dadaamiya a fateraa duksa shagera ge Yahudiya-aha geni á de geva átuqe itare. Amá kina wá, kure emnde na ndza kwa ñaaka am nadina na keni, kwá ba am huñe-aara, añkwa dza á kure. Kure, antara Yahudiya-aha gakurevge ba emnde a jeba palle mázla-aara. Daaci duksa na á ba Dadaamiya á de vatervege ge Yahudiya-aha na wá, ge kure keni á de vakurteva. Bañemme á duksa ñanna wá, ba nampire á elva á Yaisu Almasiihu. Kwaya ñane nasherire ñanna.

⁷ Ganevge sleslera á Dadaamiya kina ge ñalatera labáre á higa, elva a Yaisu *Almasiihu ge emnde keni, una ndzeña-aaruwa-ka, ba hákuma á Dadaamiya. Ba ñane una a magiyaa ñgurna á una ñanna.

⁸ Yá á kataliya ba iya am emnde á Dadaamiya bañemme, aley Dadaamiya a naba magiyaa ñgurna ba ge iya ñanna keni, a give slebalatera rezegire na á zleka dekideki na ge emnde na ñaaka nadina-aatare. Rezegire ñanna wá, a sanaa Yaisu Almasiihu, jauje ge diya á emnde bañemme.

⁹ Zlañe ádaliye maa, a magiyaa ñgurna á palaterná názu a slaslanaa ñane am ire-aara na ge emnde bañemme. Ba ñane Dadaamiya na a nderanaa ñane duksa bañemme una ndza a shebanve duksa ñanna kwaye am fakta á duksa bañemme.

¹⁰ Amá kina wá, Dadaamiya maresemáre duksa ñanna am aiklaisiya-aara, geni tá nanna malika-aha na tá am samaya, antara male-aha-aatare bademme, lauktu tá de diyeddiye geni ilmu á Dadaamiya wá, ankwá gergere ba kwakya baaka zlakta-aara.

¹¹ Daaci Dadaamiya a maganaa á ba áte una ndza a njantaa ñane kwaye am fakta geni watse á de emmága na. Bademme á una ñanna a maganaa á ba á kya erva an Yaakadada Yaisu Almasiihu.

¹² Ba áfaba famitarefe áte Yaisu Almasiihu, gamiyevge palle antara ñane na wá, daaci shamiyánsha barama á deza Dadaamiya an baakire á lyawa.

¹³ Adába una ñanna, gazlauka dekiðeki áfaba zladá na yá ankwá shaná ya áfaba kure na, táslawa á kure. Baira una ñanna ankwá á melakurumele ge kure.

*Háyáva na á wayámiyá Yaisu *Almasiihu an ñane*

¹⁴ Adába una ñanna, yá ankwá kezlan ugje ge Eddemiya Dadaamiya, yá maga maduwa arge kure.

¹⁵ Bademme á emnde-aara na tá am samaya na, antara emnde na tá am duniya, tá á ba an dada-aha-aatare. Bademme tá njá á ba áte ndzedá á Eddemiya Dadaamiya palle.

¹⁶ Yá ankwá ñala áza Dadaamiya geni á ndzedakurtendzedá ba ñane an hákuma á Shedekwe-aara, geni kwá gevge emnde a ndzendzedá áte unjule-aara. Á magakurá una ñanna áte yaikkire-aara ge ñane.

¹⁷ Yá ankwá ñala ázenara geni a njiinja Yaisu *Almasiihu am kure, áfaba fetarfire á kure áte ñane. Zlafe ádaliye yá yekakuru wayavire, geni kwá wayaavewáye á ba an jirire am dagave á kure. Má kwá ankwá wayaavewáya am dagave á kure wá, kwá de gevge emnde ndzendzedá áte unjule-aara. Estuwa kwá tsaatse degdege ba seke náfá na má dámda slalwe-aara ba shagera á dem haha na.

¹⁸ Daaci antara emnde a fetarfe umele átirpalle wá, kwá dzegwándzegwa eccena-aara ba shagera, geni Yaisu Almasiihu wá, ankwá á wayamiwáyá á ba an jirire. Una ma kwá dálá á detire, ma kwá tsekwá á dem áhá, ma kwá deme keni, kwá de bera wáyáva á Yaisu Almasiihu wá, á ba ankwá ba estuwa.

¹⁹ Yá ankwá ñala Dadaamiya zlafe ádaliye: geni kwá diyeddiye wáyáva á Yaisu Almasiihu na jauje ge diya á emnde bademme na. Má shakuransha una ñanna wá, názena an ñane Dadaamiya wá, am kure keni ba una ñanna.

²⁰ Dadaamiya wá, baaka názu á janviyaaja ge ñane. Baira ñane á januje am duksa na mí ndavanuwá miya, antara una mí slaslaná miya na. Bademme á una ñanna á maganá á ba an hákuma-aara na ankwá á maga slera am miya na. Galaumigálá ba ñane palle.

²¹ Ma vaatara keni dem ba ge dekiðeki, yaikkire ba názá-aara palle am aiklaisiya-aara, adába Yaisu Almasiihu. *Aamin.

4

Geva vuwa palle

¹ Daaci, yá ankwá ñalákurá ba iya Paul, ya danggay áfaba slera á Yaisu *Almasiihu, taslawa á kure: dabaudaba unjule á jirire áte una a dahakuraa Dadaamiya ge ñane na.

² Ma vaatara keni gauga ire á kure á katafke á emnde umele, gawevge emnde a kemaare, gawevge emnde a farvaunðe, ma uwe keni naba bashaubasha am dagave á kure, kwá ámbera á wayaavewaye ba kelaazare.

³ Wavauwáva an ervaunðe á kure palle, geni a tegevka ye á kure na a jakurmaare Shedekwe Cudedðe, a vakurtaa antara hairire na. Ma vaatara keni njawinja á ba áte una ñanna.

⁴ Aiklaisiya wá, ñane gevge ba seke vuwa á Yaisu Almasiihu, daaci baaka vuwa umele sey ba palle ñanna. Shedekwe Cudedðe keni sey ba palle, tama á miya áte duksa na a dahamiyaa Dadaamiya ge ñane na keni ba palle.

⁵ Yaakadada palle, fetarfire palle, baptisma keni baaka umele sey ba palle,

⁶ Dadaamiya palle, ba ñane una Dada arge emnde bademme, á kwaraná ñane duksa bademme, ankwá am tate-aha bademme, am dagave á emnde bademme.

⁷ Yaisu *Almasiihu a naba magamiyaa ngurna bademmire á miya, a tegaamiyaa hakuma á mága slera-aha gergere, ma ge ware á miya keni bademme.

⁸ Ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane:

Am sarte na ñane gaaga ndzedá arge kelaade-aha-aara na wá, a naba sluwatervaahe, daaci a naba kapte an itare á detire. Á sáwá áhuwa maa, a dzerese emnde a slera-aara, a tegateraa hákuma á mága slera-aha gergere.

⁹ Elva na a ba ñane: a kapte á detire na mu, á kátá bá uwe ñane? Elva ñanna wá, á kátá bá: ndza a tsekwese á sem duniya áhuna emtsaadé.

¹⁰ Daaci edda una ndza a tsekweše á sem duniya na wá, ba Yaisu Almasiihu. Ba njane nanna zlafe ádaliye una a kapte á detire ge samaya geni á jemá duksa baďemme, ma una am Tate-ara keni, á kwaraná ba njane palle.

¹¹ Daaci a tegateraa slera-aha ge emnde-aara, ma ware keni á ba an slera-aara. Emnde umele a gaterve emnde a bela, ge emnde umele a vaterte slera á nabiyire, ge emnde umele a vaterte slera á bala waazu ma am Tate-ara keni baďemme, ge emnde umele a vaterte slera á malumire, ge emnde umele zlafe ádaliye a vaterte hákuma á kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde.

¹² A bazlaa emnde njanna baďemme geni tá fatermá itare ndzedá am vuwa ge emnde a fetarfe am slera-aatare, geni aiklaisiya na gevge ba seke vuwa á Yaisu *Almasiihu na, á far wálá ba kelaazare.

¹³ Daaci miya baďemmire á miya mí de gev ba palle, fetarfire á miya palle, diya á miya áte *Egdza á Dadaamiya na ba palle. Daaci mí de gevge emnde na gyamiyebgye am fetarfire, mí de gev ba kalkale antara Yaisu Almasiihu an ire-aara.

¹⁴ Má gamiyevge estuwa, enkale á miya á de gevka seke náza á egdzara mesheshe mazla-aara. Daaci tá de dzegwánka zlermamizlerma emnde a fida an yaimyaimire-aatare, tá de dzegwánka jamiyaa áte unjule á jirire an tsaha fida.

¹⁵ Miya wá, magaumimága ba jirire am dagave á miya, wayaumiyaavewáye an ervaunđe á miya palle, lauktu mí de far an wálá am duksa baďemme, mí de gevge kalkale-aara ge Yaisu Almasiihu na njane ire á aiklaisiya na.

¹⁶ Ba njane una a jatermaare ge emnde-aara a gaterve palle, áte ye palle, ba seke una vuwa á urimagwe: ubiya-aha antara duksa-aha umele tá an dzagwa átirpalle na. Daaci, má vuwa njanna ba lapilayye, duksa-aha na tá am njane tá maga ba slera wá, vuwa baďemme á wálá ba shagera. Ba duksa palle ge emnde a fetarfe keni: má tá anjkwá wayaavewáye ba shagera wá, á wálá aiklaisiya.

*Shifa ánjwaslire na mi shanaa áza Yaisu *Almasiihu*

¹⁷ Adaba una njanna, náwa názu yá ndahakurá ya an zhera á Yaakadada: táslawa á kure, dawalika mágá názena tá maganá emnde na baaka nadina-aatare na. Adaba itare tá dzama ba názena ni baaka nampire-aara ďekideki na.

¹⁸ Tá taa cenevaaka jirire ďekideki, tá shanka shifa ánjwaslire na a vatertaa Dadaamiya ge emnde na, adaba degdegire á ire na tá maganá itare, baaka duksa na ta disaa itare áte unjule á Dadaamiya.

¹⁹ Itare baaka zherwe-aatare ďekideki. Názena tá kataná itare an ervaunđe-aatare baďemme wá, sey ba dakarire, antara duksa zherwe baďemme.

²⁰ Amá ekkure wá, kwa tsahese une-ka áza Yaisu *Almasiihu.

²¹ Ekkure emnde na gakurevge palle antara njane na wá, ba jirire cenakurancena elva-aara. Ekkure wá, kwararakursekware jirire na a saminaa njane na.

²² Daaci ekkure wá, eptsawanepte iga ba ďekideki ge duksa-aha njanna shagereka ndza kwa maganaa kure werre na. Adaba am njá á kure werre njanna, ndza á jakuraa enkale ba duksa-aha mandzawe na a katanaa ervaunđe á kure na, a keďakuraa ba njane.

²³ Amá yawánya a mbedakursembeda Dadaamiya ervaunđe á kure baďemme, á gakurvege ánjwaslire, kwá gevge ba seke ndza kure-ka.

²⁴ Daaci gawuvge ánjwaslire am ervaunđe á kure baďemme áte una a mbedakursaa Dadaamiya, geni kure keni kwá gevge ba seke njane ám njá á kure baďemme. Ba jirire, jeba á nja njanna wá, cudedde, wayaawáya Dadaamiya.

²⁵ Adaba una njanna, yawánya fida mazla-aara. Ma ware á miya keni a enndaha ba jirire áza ukfejara, adaba gamiyevge palle, mi ubiya-aha á vuwa á ura palle.

²⁶ Má jakurja ervaunđe ba jipu keni, magauka haypa am huđe-aara. Zlafe ádaliye: a belyakuraareka vaciya kwásau zlafe kwá maga ba ervaunđe njanna.

²⁷ Yawanánka baráma ge Shaitaine ďekideki.

²⁸ Ma edda una neyle keni, a yánya mazla-aara. Arge una njanna ambane njane keni a emmága slera á jirire, geni njane keni á vaterte duksa ge emnde na tá anjkwá zatervaare emnde.

²⁹ Valyauka elva yayiaihe am mbuwe á kure, ndahaundaha ba elva á námpire, elva na emnde tá de shá ndzedá an njane, tá wálá an njane áte unjule á Dadaamiya na.

³⁰ Becawanteka Shedekwe Cufedde na anjkwá am ervaunđe á kure na. Shedekwe Cufedde njanna, njane gevge ba seke damshe á Dadaamiya áte kure geni kwa emnde-aarire. Daaci vacite umele watse á lyamiselye náza dem ba ge ďekideki.

³¹ Daaci duksa mandzawe, sawansese am ervaunđe á kure baďemme: ma dugune, ma ica ervaunđe, ma zláza ura, ma dágala, ma danjwire, sawansese jeba á duksa-aha njanna baďemme am ervaunđe á kure.

³² Kure wá, magaumága ba shagerire á ervaunđe am dágave á kure, magaumága kamaarire, yawanáreye haypa ge ura am dágave á kure, ba seke una Dadaamiya a yakuraare haypa ge kure ádaba Yaisu *Almasiihu na.

5

Zlálá ám parakkire

¹ Ekkure wá, kwa egdzara á Dadaamiya, a wayákuraa ñane. Adaba una ñanna, dabaudaba ba sera-aara am názena kwá maganá kure bademme.

² Am duksa na kwá de maganá kure bademme wá, yawánka wáyávire, ba seke una a wayámitaa Yaisu *Almasiihu ge miya, a naba yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya adaba miya na wá, a magaa duksa na a katanaa Dadaamiya.

³ Kure wá, kwa emnde á Dadaamiya. Adaba una ñanna, duksa ba seke gwardzire, fa ice am duksa á ura, antara jeba á duksa-aha ñanna shagerka dekiđeki na, ba ettsála-aara keni zlayeka dekiđeki am dagave á kure.

⁴ Zlađe adaliye elva-aha na á maga zherwe, antara elva-aha na baaka sera-aara dekiđeki na, ira elva-aha na á de waterwá am ervaunđe ge emnde na bademme, una-aha ñanna zlayeka am dagave á kure. Arge una-aha ñanna wá, slafawanánsrafe ba we á kure ge Dadaamiya adaba duksa na a magakurnaa ñane na.

⁵ Diyaweddiye una ba shagera: emnde a maga gwardzire, bi jeba á duksa-aha ñanna shagerka dekiđeki na, antara fa ice am duksa á ura, baira una ñanna ba kalkale antara mága hele, emnde a mága duksa-aha ñanna wá, ba palle-aatare keni á shanka dem zlanna á tara Yaisu *Almasiihu an Dadaamiya.

⁶ A kedarakuraaka emnde ba dey an elva-aha na baaka nampire-aara dekiđeki na. Adaba ba una-aha ñanna, an zladá ervaunđe á Dadaamiya jipu áte emnde a maganaa gardire bademme.

⁷ Daaci a jakurmeka duksa antara jeba á emnde ñanna dekiđeki.

⁸ Werre wá, ndza kwá am tabedammire. Amá kina wá, kwá am parakkire adaba gakurevge palle antara Yaakadada. Daaci kure keni magaumága ba duksa na ni tá maganá emnde na tá am parakkire na.

⁹ Adaba parakkire wá, ñane á sá ba shagerire antara maggwire, ira jirire.

¹⁰ Wavauwáva an ervaunđe á kure palle ge diya názena á kataná Yaakadada.

¹¹ Gawaterápteka ge emnde a mága názu watse baaka nampire-aara dekiđeki, una ba slera á tabedammire na. Amá marawateránmara shagerkire na tá anjwa maganá itare na ba parakke.

¹² Duksa na tá maganá jeba á emnde ñanna an nasherire wá, ba enndaha-aara keni zherwe ge miya.

¹³ Amá má mí ndaaternda duksa-aha á zherwe ñanna ba parakke wá, emnde bademme tá de diyeddiye nja-aatare ba shagera.

¹⁴ Adaba duksa na má sesse am parakkire, duksa ñanna keni gevge parakkire. Adaba una ñanna, ta bantsaa: Ekka na ká am hare na, tsetse am hare, tsetse am emtsa, Yaisu *Almasiihu á maraká parakkire.

¹⁵ Adaba una ñanna, magaumága enjkale ba shagera am njá á kure bademme, geni de gawevka emnde a cekwire á enjkale, amá gawevge emnde a enjkale.

¹⁶ Zamane á miya na degiya badzávbadze. Kefawanaaka sarte ba dey, magaumága shagerire.

¹⁷ Adaba una ñanna, gawevka emnde a cekwire á enjkale, cenaucena názena ni á kataná Yaakadada ázekure na.

¹⁸ Zlađe adaliye: a dakurseka mbazla am enjkale dekiđeki, adaba á kedákurá ba una ñanna. Kure wá, nawantenaha ervaunđe á kure an Shedekwe Cufedde.

¹⁹ Ma ware á kure keni galaugálá Yaakadada am dagave á kure. Galaugálá an jabura, galaugálá an lahe-aha na á vakurtá Shedekwe Cufedde na, antara lahe-aha umele bademme. Galaugálá Yaakadada an ervaunđe á kure palle.

²⁰ Slafawanánsrafe we á kure ge Eddemiya Dadaamiya ba kelaazare adaba duksa-aha na a maganaa ñane na bademme, slafawanánsrafe we an zhera á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu na.

Nwasha antara zála-aha-aatare

²¹ Ma ware á kure keni, faufa zherwe am dagave á kure, adaba kwa emnde na kwá an lyawa á Yaakadada.

²² Yá elvan ge kure nwasha: Faufa zherwe áte zala-aha á kure áte una á kataná Yaakadada Yaisu *Almasiihu na.

²³ Adaba ba zhele una á kwara mukse, ba seke una á kwaraná Yaisu Almasiihu aiklaisiya, aiklaisiya gevge ba seke vuwa-aara na. Nane wá, ire antara slelya.

²⁴ Adaba una njanna, sey njwasha tá fa zherwe áte zála-aha-aatare am duksa bademme, ba seke una anjwa fáná aiklaisiya zherwe áte Yaisu Almasiihu am duksa bademme na.

²⁵ Ekkure keni zála: wayauwáyá njwasha-aha á kure ba seke una a wayanaa Yaisu Almasiihu aiklaisiya-aara, a naba yaa shifa-aara adaba njane,

²⁶ a baranve tsefanje an yawe, antara elva-aara, geni á ganvege cudefde.

²⁷ A magaa una njanna bademme na wá, adaba á kátá zhara aiklaisiya-aara ba tsefanje á katafke-aara, zariya jipu, cudefde, á gevge an daradza baaka duksa mandzawe áte njane.

²⁸ Ba duksa palle ge zála keni: Wayauwáyá njwasha-aha á kure ba seke shifa á kure. Ma ware una zhele, wayetewáyá mukse-aara, a wayete ba shifa-aara.

²⁹ Baaka ura á magantá kelaadire ge ire-aara, amá á zanu duksa, á fanu hyema ba seke una anjwa á fanuwa Yaisu *Almasiihu hyema ge aiklaisiya na.

³⁰ Adaba bademmire á miya na wá, mi ba seke ubiya-aha antara duksa-aha umele na am vuwa-aara na.

³¹ A ba wakita á Dadaamiya wá: A sesse zhele am mba á eddenjara, a njarinja antara mukse-aara. Itare ta buwa njanna tá de gev ba vuwa palle.

³² Elva na am wakita á Dadaamiya njanna wá, a sanse elva yaikke. Ate iya wá, anjwa á pálá elva a Yaisu Almasiihu antara aiklaisiya-aara.

³³ Amá wá, antara ba názá á kure keni, geni ma ware á kure keni a ewwáyá mukse-aara ba seke shifa-aara, mukse keni á effa zherwe áte zhele-aara.

6

Náwa tá nja estuwa egdzara antara emnde a há-aatare

¹ Ekkure egdzara, cenaucena elva á dada-aha á kure an mama-aha á kure, adaba una njanna duksa na á kataná Yaakadada ázekure, zlayákurzláyá ge kure na kwa emnde-aara.

² A ba palle á shairiya-aha á Dadaamiya wá: «Effa zherwe áte tara eddenja an emmenja.» Zunjwe ba una njanna am shairiya-aha á Dadaamiya na a ba Dadaamiya, á de vaterte duksa ge emnde na má dabartedaba an jirire na.

³ Duksa njanna wá: Ká de gedetegeda, ká de shekwaashekwa am duniya, á bina.

⁴ Ekkure dada-aha á egdzara keni, zladawaterveka ervaunje ge egdzara á kure, amá kwarawatersekwáre duksa, kwá ámbera giyatergiya áte una á de kwarakursá Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

Náwa tá nja estuwa náve-aha antara dada-aha-aatare

⁵ Ekkure náve-aha, fawatersarefe ge dada-aha á kure am duniya. Faufa zherwe áte itare, gawanaaga ire á kure á katafke-aatare, magaumága slera á kure an ervaunje á kure palle, ba seke una kwá anjwa fansaare ge Yaisu *Almasiihu na.

⁶ Magauka slera adaba ice-aatare geni a galarakurgálá, amá zharauzhárá ire á kure ba seke kwá náve-aha á Yaisu Almasiihu. Magaumága názena á kataná Dadaamiya an higa á kure campaukkwe am ervaunje.

⁷ Magaumága slera á kure an ervaunje palle, ba seke kwá magaterán ge emnde-ka slera njanna, amá kwá maganán ge Yaakadada.

⁸ Diyaweddiye una ba shagera: ma ware una á maga ba shagerire na, edda-aara ma náve, ma á kwaraná njane ire-aara keni, watse á de pelansepele Yaakadada Yaisu Almasiihu.

⁹ Ekkure dada-aha á náve-aha keni: Magaumága shagerire á ervaunje áte náve-aha á kure, gawaterteka lyáwa, diyaweddiye geni kure antara náve-aara á kure bademme Edda á kure ba palle, anjwa am samaya. Nane wá, bademme á emnde ta ba kalkale ázenjára.

Kazlanja á wáva á emnde a fetarfe

¹⁰ Náwa jugená á elva na yá bakurná ya ge kure. Ekkure wá, tatayautátaya ndzedá á kure á ba áza Yaakadada, yawánya a ndzedakurtendzedá ba njane an hakuma-aara na jauje ge duksa bademme na.

¹¹ Ngwadawápsenjawadá ba shagera an kazlanja na a vakurtaa Dadaamiya na bademme, tsawaatse ba shagera an njane, geni ma watse á sawa am laukte-ara Shaitaine ge badakurbáda keni, kwá gáná ba kure ndzedá.

¹² Wáwa á miya ñanna wá, degi mí wava an emndimagwaha-ka, mí wava an male-aha á jini-aha, antara jini-aha-aatare na tá an hákuma am zhegela antara am duniya bademme na.

¹³ Adaba una ñanna, ñgwadawápsengwáda ba shagera an kazlaja na a vakurtaa Dadaamiya na bademme, lauktu kwá de tsaatse degdege am sarte á emtañkire, kwá de dzegwándzegwa, kwá de gevá midala-aha dete halavuwa-aara bademme.

¹⁴ Daaci, njawinja am niya á kure ba kelaazare; tsawaatse á ba áte jirire. Adaba jirire wá, gevge ba seke náza ñguda huđe á kure ge kure. Zlađe ádaliye, magaumága dzayyire á ervaunđe. Má kwá añkwa maga dzayyire á ervaunđe wá, una ñanna ba seke kwá tsekwe am kebbe.

¹⁵ Balauhálabara á higa, elva a Yaisu *Almasiihu na á de vatertá ñane hairire ge emnde. Yawánka d'ekideki. Una ñanna keni maa, gevge duksa na kure kwá tse átekwá, ba seke kimake na am sera á kure ge dába unjule á Dadaamiya.

¹⁶ Ma vaatara keni, gulawanaaka fetarfire á kure. Una ñanna ba seke tsakuraatse am gulakwa ge lyiya gurme-aha na á devaná Shaitaine á se wakurwa an ñane na.

¹⁷ Eksawanteksa am ervaunđe á kure geni á lyákurlye Dadaamiya. Una ñanna ba seke tunjur ge tsufakura ire á kure. Zlađe ádaliye, ñawanaa elva á Dadaamiya an ervaunđe á kure palle. Una ñanna keni ba seke masalám á kure a vakurtaa Shedekwe Cufedde.

¹⁸ Nalauhálabara Dadaamiya ba kelaazare am laukte-aha bademme. Nalauhálabara an ervaunđe á kure palle áte una á de marakurná Shedekwe-aara. Ma vaatara keni melawaterumele ge emnde a fetarfe umele an maduwa-aha á kure, yawanka una d'ekideki.

¹⁹ Magaumága maduwa arge iya keni, geni yá ndáhá elva á Dadaamiya ba parakke, yá palaternaapála labare á higa na a tsekwanaa Dadaamiya na ge emnde.

²⁰ Adaba una ñanna, una ma yá am dangay keni, ya ba slebela á Yaisu Almasiihu. Daaci melawiyumele an maduwa geni a gazlanka d'ekideki, amá yá enndaha bademme áte una á kataná Dadaamiya.

Ga use am halavuwa á elva-aha

²¹ Egdza emmemiya Tikikus na mí wayaná an ervaunđe á miya palle, ñane keni ba sleslera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu an ervaunđe-aara palle na wá, á de palakurnaapála ba ñane labare-aaruwa, antara duksa na yá añkwa maganá ya bademme.

²² Yá belán ba ge una á dezekure, geni kure keni kwá diyeddiye zlááláva á ñere áhuna, antara geni á de ekhyakurnaakhya ervaunđe.

²³ Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a varakurteva hairire, a faremfá háyáviye am dagave á kure, a magarakuránmaga ñgurna geni kwá farfe ge fetar áte Yaisu Almasiihu á ba an jirire.

²⁴ A magateránmaga Dadaamiya ñgurna ge emnde na wayarwáya an Yaisu Almasiihu ge shifa-aatare am duniya bademme na.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a FILIPI

Ga Use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, nǎ antara Timaute, nǎ emnde a slera á Yaisu *Almasiihu. Nǎ puwakurte ge kure emnde a dǎba Dadaamiya am Filipi, ge kure baɗemme á emnde na kwá átuge Yaisu Almasiihu na. Nǎ puwakurte ge kure male-aha á emnde á Dadaamiya, antara emnde na tá an slera-aha am aiklaisiya baɗemme.

² Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu a magar-akuránmaga ngurna, á varakurteva hairire.

Maduwa á Paul ge emnde a Filipi

³ Ba kelaa má dzamanakurtezámá, yá slafaná ba we-aaruwa ge Dadaamiya.

⁴ Ba kelaa má yá anƙwa maga maduwa arge kure, yá nǎlakuru Dadaamiya an higa am ervaunɗe.

⁵ Yá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya aɗaba kure. Aɗaba kwáye ba vacite na gakurevge emnde á fetarfe na, sem kina, kwa ba palle antara ya am slera á bǎlá labara á higa, elva a Yaisu *Almasiihu.

⁶ Diyandiya ba jirire geni Dadaamiya na a fantau ge mága slera jirire am ervaunɗe á kure na wá, á de yanka am dagave, sey á de zlanaaazle, á yanka ɗekideki dem sarte á sawa Yaisu Almasiihu.

⁷ Shagera jipu yá anƙwa á dzámá una nǎnna am ervaunɗe-aaruwa arge kure. Wayanakurwáyá an ervaunɗe-aaruwa palle. Aɗaba kure antara iya wá, baɗemme á miya Dadaamiya a gamiyaare barka. Aɗaba una nǎnna melawiyumele. Ma kina yá am danggay na, ma am sarte na watse yá de katafke á shairiya na keni, melawiyumele geni yá palanaapálá labara á higa elva a Yaisu Almasiihu. Melawiyumele geni yá marateránmára jirire ge emnde.

⁸ Dadaamiya diyaadiya baɗemme geni wayanakurwáyá an ervaunɗe-aaruwa palle. Yaisu Almasiihu na am iya na á wayakúra ba nǎne.

⁹ Dalila á una ni yá anƙwa nǎlakuru Dadaamiya na wá, yá kátá kwá wayaavewaye am dagave á kure ma vaatara keni, lauktu kwá de diyeddiye jirire á Dadaamiya ba shagera, kwá de diyeddiye shagerire antara shagerkire baɗemme.

¹⁰ Daaci, kwá de dzegwándzegwa lanaale názena gevge shagerire antara shagerkire, kwá de geva estuwa emnde na dzayye ervaunɗe-aatare, dem vaciya á sawa á Yaisu *Almasiihu keni á de jerka shagerkire am kure ɗekideki.

¹¹ An ndzeɗa á Yaisu Almasiihu watse kwá de maga ba duksa shagera baɗemme. Daaci estuwa, baɗemme á emnde na tá de zhára una nǎnna, tá de fa zherwe á ba áte Dadaamiya, tá de gálá zhera-aara.

*Sey ba Yaisu *Almasiihu palle una slefa shifa am ura*

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, yá kátá kwá diyeddiye geni masiba-aha na á shá ya na wá, á piyeka labare á higa ge de katafke, amá á dáná á ba de katafke.

¹³ Aɗaba una nǎnna, baɗemme á sawji-aha na tá ufa há á male á lárde, antara emnde umele kwakya, diyardiya ganakini yá am danggay kina aɗaba zhera á Yaisu *Almasiihu.

¹⁴ Zlaɓe ádaliye: Yá am danggay tsa, aley anƙwa á vaterte ndzeɗa ge emnde a fetarfe kwakya áte unɗule á Yaakadada Yaisu Almasiihu, jauje ge una werre. Sharánshá ndzeɗa jipu ge bǎlá elva á Dadaamiya á de katafke, ɓaaka lyawa-aatare.

¹⁵ Amá tá anƙwa emnde umele-aatare wá, tá bǎlá waazu á elva á Yaisu Almasiihu, tá ámbera shelha áte iya. Amá emnde umele wá, tá bǎlá ba elva á Dadaamiya an shagerire á ervaunɗe.

¹⁶ Itare na tá maganá an shagerire á ervaunɗe na wá, aɗaba wayarwáyá an Yaisu Almasiihu. Diyardiya geni a siyaa ba Dadaamiya ásehuna, geni yá se palaternaapala elva-aara ge emnde, geni una nǎnna jirire.

¹⁷ Emnde umele na tá shelha áte iya na maa, tá maga waazu á elva á Yaisu Almasiihu tsa, mele tá kátá gev male arge iya zlaɓe. Amá ervaunɗe-aatare shagereka, tá kátá fiyaare ba ge zlaɗa zlaɓe ádaliye am danggay.

¹⁸ Mbate, ma tá maganá an dangwire á ervaunɗe waazu nǎnna, ma tá maganá á ba an shagerire á ervaunɗe-aatare keni, tá bǎlá ba elva á Yaisu Almasiihu, daaci á vite ba higa ge iya. Yá ndaakur ba jirire, ma vaatara keni yá á ba an higa-aaruwa ya.

¹⁹ Adaba diyandiya geni bademme á una nanna ba barama ge ñezliñezla. Una nanna keni adaba ba maduwa á kure antara Shedekwe á Yaisu Almasiihu, bademme á meliyuwa ba una nanna.

²⁰ Názena yá kataná ya an erwañde-aaruwa kwakya wá, ma andze á wika zherwe, ma yá gazleka ba cekwañgudí keni tsete am vatená dem ba ge ñekideki, ma yá an shifa, ma yá an emtsa keni. Adaba an názena yá ankwá maganá ya na wá, yá kátá ba maratera yaikkire á Yaisu *Almasiihu ge emnde, geni a galargálá ba nane palle.

²¹ Iya wá, ma yá an shifa keni, shifa-aaruwa ba Yaisu Almasiihu palle. Sakwa má emtsanemtsa, una vayvaya zlafe ádaliye.

²² Amá am sarte na zlafe yá an shifa wá, yá naba melaterumele ge emnde. Daaci diyanka názena yá eksesa ya, ma njá an shifa, ma emtsa keni.

²³ Am duksa-aha nanna buwa na wá, ire-aaruwa gevge bu-buwa, amá yá kátá ba emtsa, geni njá de njá antara Yaisu Almasiihu, ya hayaa ba una nanna arge njá an shifa.

²⁴ Amá nja-aaruwa an shifa keni wá, ankwá nampire-aara ge kure.

²⁵ Estuwa, diyandiya ba jirire geni zlafe yá njá an shifa. Mí nja kerde an shifa, geni kwá farfe ge ndzedá á kure áte unjule á Dadaamiya, antara kwá farfe ge higa á kure am fetarfire.

²⁶ Daaci, vacite na má sanesse am danjay danemda zlafe ádaliye á dem dagave á kure wá, kwá de gálá Yaisu Almasiihu adaba una nanna.

²⁷ Duksa palle wá, zlalava á kure a gevka gergere antara una kwa cenanaa am labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu na. Yá kátá ba cena geni kwá an ndzedá áte unjule á Dadaamiya, we á kure palle, kwá wava an erwañde á kure palle geni kwá da labare á Yaisu á de katafke, ma yá ankwá am dagave á kure, ma ya baaka keni.

²⁸ A wakurka lyawa átuge kelaade-aha á kure mazla-aara. Estuwa, ba itare an ire-aatare keni tá de diyeddiye geni tá an keda ba itare, amá kure wá, an lya shifa á kure ba jirire. Una nanna keni á de maratarná ba Dadaamiya.

²⁹ Ge kure wá, Dadaamiya a magakuraa ngurna geni kure keni kwá fetarfe áte nane adaba Yaisu Almasiihu. Una nanneka palle, amá a magakuraa ngurna geni kwá shushe zlafe adaba nane.

³⁰ Á ba am nja-aaruwa keni, kure nakuranna wava-aaruwa. Ba kina keni kwá cená ba nane geni yá á ba am wáva nanna. Kina wá, kure keni dakuremda am wáva nanna ba seke iya.

2

Yaisu a shanaa estuwa yaikkire áza Dadaamiya

¹ Am gakurevge palle antara Yaisu *Almasiihu na, a ndzedákurtaa ba una nanneka emtu? Wáyáva-aara áte kure na ankwá á vakurteva emtu ndzedá? Ankwá emtu Shedekwe á Dadaamiya á maga slera-aara am kure? Kwá ankwá wayaavewáye emtu kure keni? Ankwá emtu zevazire am dagave á kure?

² Máki estuwa wá, wayawaavewaye am dagave á kure ma vaatara keni. Enkale á kure á gevge palle, we á kure keni á gevge palle. Má magakurnaamaga una nanna wá, iya keni á de higetehiga erwañde-aaruwa kwakya.

³ Zharauka sey ba ire á kure, galauka ire, amá arge una nanna wá, gawanaaga ire á kure, zharauzhára emnde umele ba seke ta male-aha arge kure.

⁴ Ma ware keni a emmága názena ni á de melateru ge emnde umele, zharauka sey ba ire á kure palle ge maga názena á de melakuru ba ge kure palle na.

⁵ Eksawanteksa enkale á Yaisu Almasiihu á dem ire á kure.

⁶ Nane wá, ba jirire geni nane antara Dadaamiya tá ba palle, amá nane tatayaaka gev kalkale an Dadaamiya ñekideki.

⁷ A yaa dzámá una nanna ba ñekideki, a ganve ire-aara urimagwe. Á ba am urimagwire nanna keni, a geve sleslera á emnde zlafe ádaliye.

⁸ An una nanna wá, a ganve ire-aara cekwa, a fansaarfe ge Dadaamiya, haa a danaa á dem emtsa. Emtsa nanna keni, baira ta janaa á ba áte dzangala.

⁹ Adaba una nanna, a naba walantehe ge Dadaamiya, a vante yaikkire arge duksa bademme, a fanaa zhera na jauje ge zhera-aha bademme ba seke zawa á slera-aara.

¹⁰ A vante una nanna geni bademme á názena am samaya antara názena áte haha antara ba názena am ekte á haha keni, má cenarácena zhera-aara wá, tá se kezlan ugje á katafke-aara.

¹¹ Zlafe ádaliye ma ware keni á de ndahaná á ba an we-aara geni Yaisu Almasiihu wá, Yaakadada. Estuwa tá de gálá Eddeñjara Dadaamiya keni.

Gawuvge ba seke parakkire

¹² Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, kure keni fawansarfe ge Dadaamiya. Am sarte na ndza yá ankwá ázekure wá, kwa fansaare ge Dadaamiya. Kina na yá baaka ázekure na keni, fawarfe zlafe ádaliye ge fesarfire á kure. Adaba Dadaamiya a lyakursehe, daaci kure keni magawanánmaga slera na ni á de mára geni a lyakursaa nane. Magaumága una nanna an lyawa-aara.

¹³ Adaba Dadaamiya wá, ankwá á maganá ba nane slera-aara am kure, geni kwá wáyá ba názena á kataná nane kwá ámbere emmága.

¹⁴ Bademme á názena kwá maganá kure, magauka an ga jawe bi an ervaunđe.

¹⁵ Daaci estuwa kure egdzara á Dadaamiya, kwá gev emnde na dzayye ervaunđe á kure, baaka laakire am kure ge mága mandzawire. Gawuvge kwa parakkire-aha ba kure am dagave á emnde a mága kemañgerire,

¹⁶ kwá baterná ba kure elva á shifa na, an shagerire á ervaunđe. Má magakurnaamaga una nanna wá, yá de nanna geni zlađa á slera na ya maganaa iya na gevka dey.

¹⁷ Ervaunđe á kure na kwa vante ge Yaisu *Almasiihu na wá, una nanna gevge ba seke sadake á nasherire á kure na kwa vante ge Dadaamiya. Iya wá, ámbane tá de ja shifa-aaruwa bademme, amá ma jarija keni, ba higa ge iya. Adaba uzhe-aaruwa keni á de gevge sadake na yá fakuraare ge náza á kure na. Má gevge estuwa, yá de higa jipu, yá kátá higa á kure keni a gevge ba seke náza-aaruwa.

¹⁸ Estuwa higauhiga bademme á kure, higaumihiga átirpalle.

Timaute antara Aipafrauditus

¹⁹ Má wayetewayá Yaakadada Yaisu wá, yá tama bela Timaute ba herzhe na á dezekure, geni watse á se mbediwá nane labare á kure. Watse yá shá ndzedá átekwa ba seke una á de vakurte ge kure na.

²⁰ Áhuna wá, baaka ura enkale á ntere palle seke nane, adaba nane wá, á dzamakurdzámá jipu.

²¹ Amá emnde umele wá, ma ware keni á magá ba názena watse shagera ba ge nane na, tá dzameka názá á Yaisu *Almasiihu dekideki.

²² Amá Timaute wá, ba kure keni diyakurdiya shagerire á zlááva-aara. Ná ankwá maga waazu á labare á higa á ba antara nane, á meliyumele jipu am slera nanna, ba seke egdzere á melanu ge eddenara am slera.

²³ Daaci yá paka ba má icaranvice shairiya-aaruwa, yá de bela nane á dezekure ba watsewatse.

²⁴ Má wayetewayá Yaakadada wá, ba iya keni, diyandiya yá ankwá duwa á dezekure ba herzhe na.

²⁵ Egdza emmeruwa Aipafrauditus na kwa belanaa kure á sezeruwa an náza ja wedera-aaruwa na wá, magañernaamaga slera kwakya antara nane. Kina wá, shagera ba yá belanaabela, á eptsá á dezekure zlafe ádaliye.

²⁶ Adaba nane keni wesheteweshe ire-aara, wayaawayá jipu geni á de zharakurzhará, adaba diyaadiya ganakini cenakuráncena lapikere-aara ge nane.

²⁷ Ba jirire geni ndza lapika ba zlazlađa, a juwa ba cekwaangudí ge emtsa. Daaci a zanvaare ba Dadaamiya, a mbanaahe. A zanvaare ge nane palleka, a zivaare ge iya keni, geni a shananka shunñjula umele zlafe ádaliye.

²⁸ Adaba una nanna, wayanwayá jipu geni yá eptsanaaptsa zlafe ádaliye á dezekure, geni má de puwakurtepuwa ice á kure áte nane, kwá de higa jipu, iya keni á de ekhya ervaunđe-aaruwa.

²⁹ Daaci má de damda am dagave á kure, lyauvaalya an higa á kure bademme, adaba egdza emmekure áte unñjule á Yaakadada, faufa zherwe áte jeba á emnde nanna.

³⁰ Adaba nane a juwa ba cekwaangudí ma á emtsa adaba slera á Yaakadada. Dzameka shifa-aara dekideki, geni á zlanazle slera na ma kwá maginá kure.

3*Tá shaná estara dzayyire á ervaunđe á katafke á Dadaamiya*

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, higauhiga mazla-aara adaba kwa emnde á Yaakadada. Elva nanna yá ekkudéka ya dekideki ge endáhá-aara, yá ankwá fakuraarefe zlafe ádaliye eppuwa-aara adaba baaka shaige-aara kwá de shá ndzedá an nane.

² Faufa hyema áte emnde á bala labare á fida, ngudí-aha na tá kátá ba puwa emnde á dem shedekwe na.

³ Dem shedekwe á jirire áza Dadaamiya wá, á ba am miya, itare diyarka. Adaba miya wá, mí nala Dadaamiya an hakuma á Shedekwe Cufedfde. Mí gala ba Yaisu *Almasiihu

palle, mí fetarka áte názena mí maganna miya geni mí de shá dzayyire á ervaunǵe áza Dadaamiya.

⁴ Ma seke nade-aha á emnde am duniya na á maga nampire wá, iya keni ma andze yá gálá ire an ñane. Má bánba edda-aara geni anǵwa nampire á d̄aba nade-aha á emnde am duniya na wá, náza-aaruwa ma andze á tsaaka.

⁵ Adaba iya wá, yá ba egdza á *Iserayiila miyenne, yá egdza á Bainjamain am jeba á Ibraniǵkau-aha miyenne, ta fiya am sheǵekwe am hare tiisire. Má ge d̄aba *tawraita á Yahudiya-aha, baira iya ndza ya ura Farisá.

⁶ Ndza ñannaarja á ba áte kalkalire-aara baǵemme názena am tawraita á Yahudiya-aha, de ba am zlaǵa keni puwanaterempuwa emnde na tá d̄aba Yaisu Almasiihu na. Má ge d̄aba tawraita wá, baaka ura á biyá: d̄abanǵka tawraita.

⁷ Baǵemme á duksa-aha ñanna ndza ya zharater ba seke duksa á nampire, amá kina wá, ad̄aba yá anǵwa d̄aba Yaisu Almasiihu na wá, yá zharater ba seke duksa ba dey mazla-aara.

⁸ Eptsanaterveptsá iga ba d̄ekid̄eki ge duksa-aha ñanna, ad̄aba diyandiya Yaakadada Yaisu Almasiihu. Una ñanna jauje ge duksa baǵemme. Eptsanaterveptsá iga ge duksa-aha ñanna ad̄aba ñane, yá zharater ba seke d̄ugje mazla-aara am ice-aaruwa, geni a jauje ba Yaisu Almasiihu palle am ervaunǵe-aaruwa.

⁹ Ma yá njá an shifa keni, yá njá á ba an ñane palle. Ya ndahaka mazla-aara geni yá ura dzayye ervaunǵe áza Dadaamiya ad̄aba yá fansaare ge tawraita, amá názena á givege sledzayye á ervaunǵe áza Dadaamiya wá, sey ba yá fetaare áte Yaisu Almasiihu. Ba Dadaamiya palle a giyanvege ervaunǵe dzayye, ad̄aba yá fetaare áte ñane.

¹⁰ Názena yá kataná iya kina wá, ba yá diyeddiye Yaisu Almasiihu antara hakuma-aara na a tsete am faya an ñane na, antara yá shushe laruwa ba seke una a shanaa ñane; má yá emtsa keni, yá emtsa ba seke náza-aara,

¹¹ geni má a ewwáyá Dadaamiya wá, á shifiteshifa ba seke una a shifante ñane na.

Yá zhagade á ba á de katafke ge báká názena á katafke-aaruwa

¹² Ndahanka ya geni iya wá, damda duksa ñanna yá bakaná ya na am erva-aaruwa, ndahanka keni ganevge ura cuǵed̄de, amá yá ámbera á ba wava geni a demda duksa ñanna am erva-aaruwa, ad̄aba lyivalya Yaisu *Almasiihu, ya am erva-aara ge ñane.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, ndahanka ya geni iya wá, shanánsa duksa ñanna zlauzle, amá duksa palle yá maganá ya wá, yá eptseka wafke-aaruwa ge zhárá názena ya eptsanve iga, amá yá zhagade á ba á de á katafke geni a shanánsa duksa ñanna yá bakaná ya na.

¹⁴ Yá zhagade á ba á de á katafke, geni a danemda á dem Tate ñanna á kataná ervaunǵe-aaruwa, yá de lyevalya laǵa na á d̄ahamiya Dadaamiya ge ñane na, á ba ñane: Sawmbare á sem mba-aaruwa am samaya, ad̄aba fakurtarfe áte Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Ad̄aba una ñanna, miya emnde na gyaimiyebgye am elva á Dadaamiya na wá, shagera enǵkale á miya a gevge palle áte duksa ñanna. Máki tá anǵwa emnde na elva ñanna daaka á dem enǵkale-aatare, watse á de marateránmárá Dadaamiya ba parakke.

¹⁶ Duksa yaikke wá, unǵule ñanna mí d̄abaná miya sem vatená na wá, eptsaumika á dem iga, amá mí zlaláwa á ba á de katafke.

¹⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, ekkure baǵemmire á kure d̄abaud̄aba ba sera-aaruwa, zharauzhárá gáráva á zlala ñanna áte náza á emnde na tá anǵwa magán ba kalkale antara náza á ñere na. Ekkure keni magaumága á ba áte una ñanna.

¹⁸ Ad̄aba tá anǵwa emnde umele kwakya, labare-aatare keni ndza ya bakuránba ser kwakya, kina keni yá bakuránba zlaǵe ádaliye an yawe kyuya am ice: mága-aatare ñanna wá, tá kelaade-aha á emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzanǵala.

¹⁹ Vaci shairiya wá, watse tá dem kárá, ad̄aba d̄abarka Dadaamiya. Dadaamiya-aatare ge itare sey ba huǵe, tá maga ba názena zherwe baǵemme, amá á waterka d̄ekid̄eki, baira tá gala ire an ñane, tá dzama ba kazlaǵa á duniya.

²⁰ Miya wá, watse mí dem mba á Dadaamiya, mí páká ba sawa á Yaakadada Yaisu Almasiihu Slelyamilya, á sawa am samaya.

²¹ Am sarte na má de samsa ñane an hakuma-aara, á se ganvege duksa baǵemme am sera-aara, á se eptsamiyantepsa vuwa a laakire á miya na, geni vuwa á miya keni á gevge an dárádza seke náza-aara.

4

Higauhiga, baaka lámbe á kure, kwá am erva á Yaakadada

¹ Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, tsawaatse ba dzaṅdzaṅe, adaba kure wá, kwá am erva á Yaakadada. Á higa jipu ervaunḡe-aaruwa áte kure, yá kátá ba ya pute ice-aaruwa áte kure, adaba kure wá, ṅgahire-aaruwa ya shanaa á ba áte kure.

² Ekkure tara Aiwaudiya antara Sintike keni, yá ṅalakurṅala taslawa á kure melaumela. Adaba bukerḡire á kure kwa ba emnde á Yaakadada.

³ Daaci yá bakanba ge ekka keni sleslera palle antara iya: Melaterumele ge ṅwasha na, adaba wawaṅeruwawa jipu antara itare ge balateraa labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu ge emnde. Iya, ṅwasha nanna, Kelementus, antara emnde a Yaakadada umele na aṅkwa zhara-aatare am wakita á Dadaamiya na keni, baḡemṅire á ṅere ndza ṅa magaa slera átirpalle.

⁴ Higauhiga ba kelaazare, adaba gakurevge am erva á Yaakadada. Yá ndahakurndaha zlaḡe ádaliye: Higauhiga.

⁵ Magaumága názena tá de diyeddiye emnde átekwa geni kwa emnde a farvaunḡe. Yehauteyeha geni Yaakadada á epta ba herzhe na.

⁶ Dzamauka ire dekideki, bawanánba názena ektsakuraarektse baḡemme ge Dadaamiya, ṅalaunḡala ba ṅane palle geni á melakurumele, antara slafa we á kure ge ṅane campaukkwe.

⁷ Daaci Dadaamiya á de vakurteva hairire-aara na jauje ge diya emnde baḡemme na, á de tsufakurná ba hairire nanna ervaunḡe á kure antara eṅkale á kure, adaba kwá am erva á Yaisu Almasiihu.

Dzamaudzama duksa-aha na

⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa una halavuwa á elva-aaruwa. Baḡemme á názena geṅge shagera, antara názena á wayaná Dadaamiya, viyawanaaka. Dzamaudzama názena geṅge jirire, názena hyafhye geni emnde tá fa zherwe áte ṅane, názena áte unḡule-aara, názena geṅge cuḡeḡe, názena an dárádza, názena á de maga námpire, baḡemme.

⁹ Baḡemme á názena kwa tsahasaa kure ázeruwa kwa lyevaahē na, antara názena kwa cenanaa am mbuwe-aaruwa, názena ya maganaa ya zharakurnaazhara na, magaumága áte unḡule-aara. Daaci Dadaamiya slevamite hairire na á de tsufakurtsufa.

Paul á slafater we ge Filipi-aha adaba sadake á nasherire-aatare

¹⁰ Yá slafaná we-aaruwa jipu ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, antara higa-aaruwa campaukkwe, adaba zlaḡe danseka am ire á kure. Á ba am zunḡwire keni, ba jirire kwa dzamidzama, amá shakuranka ba barama á velita duksa, haa harahare estuwa.

¹¹ Banakuranka una adaba yá am baakire, mbansembe njá an higa ma aṅkwa duksa-aaruwa, ma baaka duksa-aaruwa keni.

¹² Diyandiya nja ma yá am baakire, ma yá berba keni. Diyandiya nja ma yá estara keni, ma aṅkwa duksa ge zuze-aaruwa, ma baaka ba názena yá zuze keni, ma yá berba, ma ektsiyarektse náza ja wedera-aaruwa keni.

¹³ Yá dzegwándzegwa mága una-aha nanna baḡemme adaba barka á Yaisu Almasiihu ṅane slevita ndzeḡa.

¹⁴ Aley keni, kwa magaa ba shagera ge una ni kwá aṅkwa meliyumele am laruwa-aaruwa na.

¹⁵ Ekkure emnde a Filipi wá, diyakurdiya ba kure keni geni kwaye á ba am sarte na ya fantuwanḡe ge balakura elva á Yaisu *Almasiihu am Makiduniya na keni, ya zlalehe ba estuwa am larde á kure, sey ba kure palle una kwa meliyumele, ba kure palle una kwa vitaa duksa.

¹⁶ Am sarte na ya am Taisalauniki keni, ndza kwa velitaa ba kure duksa ser buwa ge ja wedera-aaruwa.

¹⁷ Yá ndahakur una geni yá kátá duksa-ka, amá yá higa adaba diyandiya geni Dadaamiya á de ga barka áte kure adaba sadake á nasherire á kure.

¹⁸ Lyanvalya názena kwa velitaa kure na baḡemme am erva á Aipafrauditus, hyafhye jipu, jauje am názena ndza ya katanaa ya. Duksa-aha nanna shagera jipu ge sadake á nasherire á katafke á Dadaamiya, ervaunḡe á Dadaamiya emtake jipu.

¹⁹ Dadaamiya na baḡemme á kwakyire á duksa á ba azeṅara na, á de hyakuranvehye wedera-aha á kure baḡemme an zhara á Yaisu Almasiihu.

²⁰ Demḡemire ge Eddemiya Dadaamiya dem ba ge dekideki. *Aamin.

Use á tara Paul an emnde umele

²¹ Gawaterga use-aaruwa ge emnde a fetarfe na tá am erva á Yaisu *Almasiihu baḡemme. Egdzar mama-aha á miya na tá antara iya áhuna keni tá aṅkwa gakur use-aatare.

²² Baɗemme á emnde a fetarfe tá aɗkwa gakur use-aatare, kwakya-aara ba emnde na tá á mba á male á larde á Rauma.

²³ Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu á gakurarga barka ge kure baɗemme.

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAULAUSIYA

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, a eksisaa Dadaamiya geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, njá anƙwa puwaná antara Timaute egdza emmemiya am elva á Yaisu Almasiihu.

² Njá puwakurte wakita na ge kure emnde á Dadaamiya na kwá am Kaulausiya. Ekkure, kwa egdzar mama-aha á miya na kwa d'abete Yaisu Almasiihu an ervaunɗe á kure palle, Eddemiya Dadaamiya a magakuranmaga ngurna, a vakurteva hairire.

Maduwa á Paul ge Kaulausiya-aha

³ Ba kelaa ma njá anƙwa maga maduwa aɗaba kure wá, njá slafaná we á nɗere jipu ge Dadaamiya Eddenara ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, njá slafaná we aɗaba kure,

⁴ aɗaba cenanɗerancena labare á fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu, antara wayakurwaya an emnde na tá anƙwa aɗaba Dadaamiya baɗemme.

⁵ Kwá anƙwa maga una, aɗaba fakurtefa tama á kure áte duksa shagera na a fakuraa Dadaamiya am samaya na. Duksa njanna keni kwa cenán kinekineka am labare á higa na elva a jirire na.

⁶ Labare á higa njanna wá, njane wá, ba seke njá á nafa, á wálá, daaci á yá egdzere shagera. Aɗaba hyemhye am duniya baɗemme. Am kure keni hyemhye ba estuwa. Aɗaba kwaye ba vacite na kwa cenvaa ge zuɗɗwire geni Dadaamiya magakuranmaga ngurna jirire na, sem vatena kwá far ba maga ba duksa na shagera.

⁷ Ba Aipafra una a de mbakurse labare njanna, wayanɗerwayá jipu dawale njanna an ervaunɗe á nɗere palle. Nɗere antara njane, njane emnde a slera á Yaisu *Almasiihu. Njane á anƙwa maganá slera ge Yaisu Almasiihu an ervaunɗe-aara palle. Daaci ba njane una gevge sera á nɗere antara we á nɗere am dagave á kure.

⁸ Ba njane una a se mbeɗanɗeru labare á kure geni Sheɗɗekwe á Dadaamiya a vakurte mága wayavire ge kure.

Jirire á názena á njalaterwa Paul ge emnde a Kaulausiya

⁹ Aɗaba una njanna, kwaye ba vacite na cenanɗerancena labare á kure, sem vatena, njá njala ba Dadaamiya aɗaba kure, geni kwá diyeddiye názena á kataná Dadaamiya ázekure baɗemme, antara geni kwá shansha ilmu na á vatertá Sheɗɗekwe á Dadaamiya ge emnde na, geni a eksakuraareka enƙale am duksa baɗemme.

¹⁰ An ilmu njanna maa, kwá de shá zláálava na ni á zlayáter ge emnde á Yaakadada, zláálava na á kataná njane. Daaci baɗemme á názena kwá de maganá kure, kwá de maga ba názena á de maganá nampire ge njane. Diya á kure áte Dadaamiya keni á de farfe ba kelaazare.

¹¹ Njá anƙwa njala Dadaamiya zlaɓe ádaliye geni á gakuvege midale-aha an hakuma-aara na jauje ge duksa baɗemme na, lauktu kwá de gevge emnde a farvaunɗe. Daaci kwá de dzegwándzegwa basha duksa baɗemme.

¹² Slafawananslafa we á kure ge Eddemiya Dadaamiya an higa á kure baɗemme, aɗaba ba njane una a magakuraa pute, geni kure keni kwá de lyevalya dza á kure am duksa shagera na a fater ge emnde cufɗeɗe. Duksa njanna wá, am zlanna-aara na anƙwa parakkire jipu na.

¹³ Ba njane una a lyamise am erva á slekse á tabeɗammire, a samiya á sem kwára á Egdza-aara na wayaawayá jipu na.

¹⁴ Daaci á ba kya erva an Egdza-aara palle, a varamise, a yamiyaarhe.

*Ngahire á *Almasiihu antara slera-aara*

¹⁵ Baaka edda una á nanna Dadaamiya an ice, amá Yaisu *Almasiihu wá, ndza naranna emnde. Njane garava á Dadaamiya, á maramiya njá á Dadaamiya. Ba njane una *Egdza á Dadaamiya, male arge duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya baɗemme. Aɗaba njane wá, ndza anƙwa am fakta á duksa baɗemme.

¹⁶ Dadaamiya a nderaa duksa baɗemme á kya erva an njane. Duksa-aha na tá am samaya antara una-aha áte haha, duksa-aha na tá nanna emnde antara una tá nanka emnde, malika-aha na tá an hakuma am samaya antara male-aha-aatare baɗemme, Dadaamiya a nderateraa á kya erva an Egdza-aara njanna baɗemme, a nderater ba ge njane.

¹⁷ Zunjwe á ba ñane arge duksa baðemme. Duksa baðemme á njá an unjule-aara keni, á njáterá ba ñane an hakuma-aara.

¹⁸ Ba ñane una á kwára emnde na fartarfe áte ñane. Ñane wá, ba seke ire, emnde a fetarfe keni ta ba seke vuwa-aara. Ba ñane una fakte á duksa baðemme, zunjwe á ba ñane zlafe ádalíye ge tseta am faya, geni a gevge ire arge duksa baðemme.

¹⁹ Wayetewáyá Dadaamiya geni Egdza-aara á de eksa ba ñane am duksa baðemme.

²⁰ A naba magaa pute geni baðemme á názena a nderanaa ñane, názena am samaya antara una áte haha, a sharánsha mela antara ñane baðemme, aɗaba uzhe na a puwanvaa Egdza-aara áte dzanjala na. A magaa una ñanna geni duksa baðemme a sharánsha hairire antara ñane.

²¹ Werre wá, ndza tegakurevtega antara Dadaamiya, ndza kwa kelaade-aha-aara aɗaba shagerkire á názena kwa maganaa kure.

²² Amá kina wá, Dadaamiya a magakuraa pute umele ge kure, shakuránsha mela antara ñane aɗaba emtsa á Egdza-aara am sarte na gevge urimagwe a emtsehe na. A magaa una ñanna geni kwa gevge emnde na dzayye ervaunɗe á kure; watse kwá de katafke-aara baaka kwazlambire am ervaunɗe á kure ðekideki.

²³ Amá wa, yawánka dába Yaisu *Almasiihu, tsawaatse ba dzánɗanze, gazlauka ðekideki, fautefa tama á kure áte názena tá ndahaná emnde a bala labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na. Labare á higa ñanna wá, balaraterseɓale ge emnde baðemme am huɗe á duniya. Ba iya Paul keni ya sleslera á Dadaamiya ba ge balaterá waazu á una ñanna ge emnde.

Slera na a faraa Dadaamiya ge Paul

²⁴ Yá higa jipu am zlaɗa-aaruwa na yá shaná aɗaba kure. Ba seke una ni Yaisu *Almasiihu shushe zlaɗa werre na wá, iya keni yá shushe zlaɗa kina, geni yá zlannaazle slera-aara na a shu zlaɗa aɗaba ñane na. Yá shá zlaɗa aɗaba emnde na ta fetaare áte ñane garevge ba seke vuwa-aara na.

²⁵ Iya, ganevge sleslera á emnde a fetarfe, ba Dadaamiya una a fiyaare slera ñanna geni yá melakurumele, yá magaterá waazu á elva-aara ge emnde, yá gulanaaka.

²⁶ Werre wá, Dadaamiya ndza maraaka elva ñanna ðekideki ndza á ba an sheɓe. Amá kina wá, a naba maraterse ge emnde na tá anjwa dába ñane na.

²⁷ Dadaamiya wayetewáyá maratera slera shagera na watse á de maganá ñane na ge emnde-aara. Slera ñanna wá, baaka argena ðekideki an shagerire, anjwa á maganá am dagave á emnde na garevka Yahudiya-aha keni baðemme. Amaana: Yaisu Almasiihu anjwa am kure, baaka shaige geni kwá dem zlanna tate na átekwa Dadaamiya an yaikkire-aara.

²⁸ Ba Yaisu Almasiihu una njá anjwa balaterá elva-aara ge emnde, njá anjwa faterem am taɗa-aatare ge emnde baðemme, njá mbaterse duksa áte ñane an ilmu na a vanjertaa Dadaamiya, aɗaba njá kátá emnde baðemme tá vante ervaunɗe-aatare ge Yaisu Almasiihu, tá gyebyge am elva á Dadaamiya.

²⁹ Aɗaba una ñanna ngudfansenjgudfe huɗe geni yá zlanazle slera ñanna an ndzedfa na á vitá Yaisu Almasiihu.

2

¹ Yá kátá kwa cenancena wawa yaikke na yá anjwa maganá ya aɗaba kure, antara emnde á Lawdikiya ira emnde na itare keni narika an ice-aatare.

² Yá anjwa á maga una ñanna geni baðemme á kure kwa shansha ndzedfa ge daba Yaisu Almasiihu, kwa wayaavewaye am dagave á kure áte ervaunɗe palle, antara geni kwa cenvaacena elva na a sakuransehe ge Dadaamiya, daaci kwá tsaatse átekwa, ñane keni á gá barka áte kure. Elva ñanna ndza an sheɓe, a sakuransehe ge Dadaamiya na wá, ba Yaisu Almasiihu.

³ Tara enjkale antara ilmu na á vatertá Dadaamiya ge emnde na keni baðemme anjwa am ñane.

⁴ Yá bakurá una, geni a badakuruka ura umele ba dey an elva emtakemtake.

⁵ Ma baaka ba ire-aaruwa am dagave á kure keni, am ervaunɗe-aaruwa yá á ba am dagave á kure. Daaci yá higa jipu áte kure aɗaba duksa baðemme kwá anjwa maganá á ba áte unjule-aara, antara aɗaba dzanɗanjire á fetarfe á kure áte Yaisu Almasiihu.

Shifa jirire wá, á ba am Yaisu palle

⁶ Ba seke una ni lyakurvalya Yaisu *Almasiihu ge Yaakadadire na wá, zlaláva á kure keni a gevge ba seke una á kataná ñane.

⁷ Ba seke nafa, máki á wálá, á vela slalwe-aara á dem haha lauktu á tse degdege na wá, ge kure keni ba estuwa, njawinja degdege am erva-aara, ekhyawanaaka fetarfíre

á kure, dabaudaba á ba áte una ta mbakurseme na. Slafawannaaslafa we á kure ge Dadaamiya ba kelaazare.

⁸ Faufa hyema geni a kecfakuraaka ura umele ba dey an diya na tá mbesa emnde á ba am duniya na, baaka nampire-aara d'ekid'eki, adaba saaka á sawa aza Yaisu Almasiihu, á sawa aza jini-aha antara male-aha-aatare.

⁹ Ba Yaisu Almasiihu palle una a de eksa Dadaamiya am njá-aara bademme.

¹⁰ Daaci am nja á kure antara Yaisu na wá, shakuransha duksa bademme am shifa á kure. Njane wá, malika-aha na tá an hakuma am samaya bademme, tá á ba am erva-aara.

¹¹ Gakurevge tsawe palle antara Yaisu Almasiihu wá, dakuremda am shedekwe. Amá dema am shedekwe na tá maganá emndimagwaha-ka, á maganá Yaisu Almasiihu an hakuma-aara. Amaana: a mbedakurse ervaunje á kure na ndza á dákurá á dem haypa na.

¹² Am sarte na ta magakuraa baptisma, una njanna á mára una ni kwa tsetaa am faya átirpalle antara njane. Fakurtarfe geni Dadaamiya a tsante njane am faya an hakuma-aara, fakurtarfe geni á de tsakurtetse kure keni.

¹³ Werre, ndza kwa ba seke emtsa-aha am ice á Dadaamiya adaba haypa-aha á kure, antara adaba ndza diyakurka shairiya-aha-aara. Amá kina wá, Dadaamiya a vakurtaa shifa anwaslire átirpalle antara Yaisu Almasiihu, a naba yamiyaare haypa-aha á miya bademme.

¹⁴ Haypa-aha njanna wá, ndza ba seke gema áte miya, hyephe ge mbedamiya am shairiya. Amá Dadaamiya a naba yamiyaa gema njanna, á ndavamiyuka mazla-aara adaba emtsa á Yaisu Almasiihu áte dzangala.

¹⁵ A ganaa á ba áte dzangala njanna midalire arge jini-aha antara male-aha-aatare bademme, a sluwatervaahe, a jaterse zherwe á katafke á emnde bademme.

¹⁶ Máki estuwa, a mberzarakurka geni labara kwa za una? Bi labara kwa sha una? Labara magakurka muñri na? Bi náza ja tere na antara kwaskwe á puwansepuwe?

¹⁷ Bademme á una-aha njanna ndza miyenne-aareka emtsaade, ndza ba ge ufa duksa shagera na á de sawa na. Duksa njanna wá, ba Yaisu *Almasiihu.

¹⁸ Tá anjwa emnde umele, ta ganve ire-aatare ba seke ta emnde na wayarka gálá ire, tá anjwa baterán ge emnde umele keni geni gálá ire wá, shagerka, tá baterán ge emnde geni a yekaryeka an zhera á malika-aha, wayarwáyá jipu ge bálá názena tá zharaná am shene-aha-aatare keni. Jeba á emnde njanna wá, ta gala ire ba dey, dzama ire-aatare ba dzama ire á emnde am duniya. Vawaterteka barama ge maga una njanna am dagave á kure, a tegarakuraaka antara duksa shagera na á katafke á kure.

¹⁹ Itare, ta yiyye an Yaisu Almasiihu na njane ire na, emnde na tá d'aba njane bademme ta vuwa-aara. Daaci máki mí d'aba ba njane, vuwa bademme, dzagwa á ubiya-aha antara perde-aha tá wálá á ba áte unjule-aara, áte una á kataná Dadaamiya.

Emtsá átirpalle antara Yaisu, tsete átirpalle antara Yaisu

²⁰ Diyakurdiya geni emtsakuramtsa átirpalle antara Yaisu *Almasiihu, daaci baaka hakuma á jini-aha áte kure mazla-aara emtu? Ay ba estuwa wá, labara kwá njá ba seke mága á emnde na diyarka Yaisu Almasiihu na? Labara kwá fatersarfe ge shairiya-aha na a ba itare:

²¹ Gawanávteka ge duksa estuwa, zauka duksa estuwa, fauka erva áte duksa estuwa na?

²² Adaba jeba á shairiya-aha njanna, tá ndaha ba elva á názena á de zlauzle á ba am duniya na. Ta jansaara ba emnde ge una-aha njanna.

²³ Ge jirire wá, má ká cena shairiya-aha njanna wá, ká cenán ba seke náza vante enkale ge ura. Adaba a ba itare: sey kwá maga duksa ba kwakya ge d'aba Dadaamiya, sey kwá ganaaga ire á kure ba shagera, kwá ámbera maganá laruwa ge ire á kure. Amá una-aha njanna bademme á de melakuruka d'ekid'eki geni kwá kwarukware ervaunje á kure am emtanjire á názena á kátá maganá vuwa á kure bademme.

3

¹ Diyakurdiya geni Dadaamiya a tsakurtehe am faya átirpalle antara Yaisu *Almasiihu emtu? Adaba una njanna tatayautátaya kazlanja na am samaya am tate na anjwa á njá Yaisu Almasiihu am nadafa á Dadaamiya.

² An enkale á kure bademme, dzamaudzama ba kazlanja na am samaya na, dzamauka kazlanja na am duniya.

³ Adaba diyakurdiya geni shifa á kure werre na wá, emtsamtsa, Dadaamiya a tsakurtehe átirpalle antara Yaisu Almasiihu. Daaci shifa á kure anwaslire anjka antara Yaisu Almasiihu, a shebakuranvehe ge Dadaamiya ázeɲara.

⁴ Ge jirire wá, shifa á kure ba Yaisu Almasiihu. Má de jesarja ɲane, kure keni kwá de jesarje an ɲane átirpalle am yaikkire-aara.

Zláláva werre antara náza vatena

⁵ Adaba una ɲanna, shagerkire á názena jauje am ervaunđe á kure na sawansese baɗemme, a gevge ba seke lipa á katafke á kure. Yawanya dakarire antara gwardzire antara mága emtaɲkire na á kátá maganá vuwa á kure baɗemme, antara waya duksa an ervaunđe á kure baɗemme. Adaba má kwá waya duksa an ervaunđe á kure baɗemme, duksa ɲanna gevge ba seke dadaamiya á kure.

⁶ Kwaya ɲane názena ni á piyaterterte ge emnde geni a faransareka ge Dadaamiya. Adaba una ɲanna tá anjka am ervaunđe á Dadaamiya.

⁷ Kure keni, am sarte na zlaɓe sakurseka am duksa-aha ɲanna, zláláva á kure ndza ba estuwa.

⁸ Amá kina wá, puwanvepuwe kazlaɲa-aha na baɗemme, mága ervaunđe, mága kemaɲgerire, zlazla ura antara elva yaihyaihe.

⁹ Magawaterka fida ge emnde, adaba kure sakuresse am zláláva werre, puwakuranvepuwe kazlaɲa werre baɗemme,

¹⁰ kwa eksante zláláva umele anwaslire. Una ɲanna keni a eptsakuranta ba Dadaamiya. Ba ɲane una a de gakuranvege ervaunđe á kure anwaslire ba kelaazare, geni á gevge ba seke náza-aara, daaci kwá de diyeddiye Dadaamiya ba shagera.

¹¹ Daaci estuwa, baaka una Yahudiya-aha, una emnde á jeba umele. Baaka una emnde na ta am shedekwe, una emnde na ta baaka am shedekwe. Baaka una emnde na weraka ire-aatare, una emnde na tá á kataliya á emnde baɗemme. Baaka una nave-aha, una emnde na tá kwára ire-aatare. Baɗemme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya. Adaba ba Yaisu *Almasiihu palle una ura yaikke, anjka á njá am ervaunđe á emnde-aara baɗemme.

¹² Diyakurdiya geni zunɲwe a wayakurtaa ba Dadaamiya emtsaɗe, daaci a naba dzerakursehe geni kwá gevge emnde-aara. Adaba una ɲanna, gawevge emnde a zezarze, emnde a maggwire á sawa am ervaunđe, gawevge emnde a kemaare, emnde a ga ire á katafke á emnde umele, ira emnde a farvaunđe.

¹³ Faufa ervaunđe am dagave á kure. Má ura a naba magakurte emtaɲkire, naba yawanarye haypa-aha-aara. Yaakadada á miya a naba yamiyaare ge miya. Adaba una ɲanna, kure keni yawateraarye ge emnde umele.

¹⁴ Duksa yaikke wá, wayawawewayaya am dagave á kure. Adaba ba wayava palle una á jatermaare ge emnde baɗemme.

¹⁵ Hairire na a vakurtaa Yaisu Almasiihu na wá, yawanya a shapteshe am ervaunđe á kure. Adaba Dadaamiya a dɔhakur ba ge una ɲanna, geni kwá gevge ba seke vuwa á ura palle. Daaci slafawanaslafa we á kure ge ɲane.

¹⁶ Yawanya a hyemhya elva á Yaisu Almasiihu am vuwa á kure. Tsahautsáha ba shagera am dagave á kure. Fawanemfa am vuwa ma ge ware á kure keni am dagave á kure, an ilmu na a vakurtaa Dadaamiya. Galaugala Dadaamiya an jabura, galaugala an lahe á emnde-aara, galaugala an lahe na ni kwa jansaare an hakuma á Sheɓekwe Cuɓeɗɗe. Galaugala Dadaamiya an lahe-aha ɲanna kwá ámbera slafaná we á kure an higa am ervaunđe.

¹⁷ Slera á kure antara názena kwá ndahaná kure baɗemme, magaumaá an zhera á Yaakadada Yaisu Almasiihu. Slafawanaslafa we á kure ge Eddemiya Dadaamiya an zhera-aara.

Shairiya-aha geni a njarinja emnde a fetarfe áte unɲule-aara

¹⁸ Ekkure ɲwasha-aha, faufa zherwe áte zala-aha á kure, ba seke una á zlayater ge emnde a dɔba Yaakadada.

¹⁹ Ekkure keni zala-aha, wáyáuwaya an ɲwasha-aha á kure, fauka zlaɗa áte itare.

²⁰ Kina wá, yá elvan ge kure egdzara: Fawatersarfe ge dada-aha a kure antara mama-aha a kure am duksa baɗemme. Adaba má kwá maga una ɲanna, Yaakadada wayaawayaya jipu.

²¹ Ekkure dada-aha á egdzara, fauka zlaɗa áte egdzara á kure ba dey, adaba má estuwa, á de ɲezla ervaunđe á egdzara jipu.

²² Yá elvan ge kure kina nave-aha: Fawatersarfe ge dada-aha á kure am duksa baɗemme. Magawaterka slera adaba ice-aatare geni tá de zlebakurzleba, amá

magawateranmaga slera an ervaunđe á kure palle adaba fa-zherwe á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu.

²³ Ma ta fakuraare ba slera-ara keni, magaumága an ervaunđe á kure palle ba seke ta fakuraara emnde-ka slera njanna, kwá maganán ba ge Yaakadada Yaisu Almasiihu.

²⁴ A viyakuraareka geni ba Yaakadada Yaisu Almasiihu una á de vakurte ladfa á kure. Názena a fater ge emnde-aara am samaya na wá, á de vakurteva ge kure keni. Daaci edda á kure na kwá maganá slera kina wá, ba Yaisu Almasiihu.

²⁵ Amá edda una á magá emtanƙire, njane keni á de pelansepele Yaakadada emtanƙire-aara ma ware edda-aara keni, adaba Yaakadada wá, á de eggerka emnde defikedi.

4

¹ Yá elvan ba ge kure dada-aha á nave-aha: Njwateraana nave-aha á kure an jirire, magaumaga antara itare an unjule-aara. A viyakuraareka geni kure keni anƙwa Edda á kure am samaya.

Magaumága maduwa

² Yawánka mága maduwa defikedi, ekkudauka ge maga maduwa kwá ábera slafaná we á kure ge Dadaamiya.

³ Má kwá maga maduwa á kure wá, magaumága maduwa arge njere keni, geni Dadaamiya a vajerteva barama antara nara shagera ge balatera waazu á elva-aara ge emnde, nj palaternaapala jirire á elva á Yaisu *Almasiihu na ndza an shebe werre na bademme. Diyakurdiya yá am danggay kina keni, ta siya adaba ba una njanna.

⁴ Magaumaga maduwa geni a meliyumele Dadaamiya, ya palaternaapala elva-aara ge emnde an unjule-aara.

⁵ Magaumága enƙale am zlaláva á kure am dagave á emnde na zlafe dabarka Yaisu Almasiihu. Kedawanaaka sarte shagera na a vakurtaa Dadaamiya geni kwá melaterumele na.

⁶ Tsatsawanaatsatse elva am mbuwe á kure ba shagera, a gevge emtake ba seke izhe. Diyaweddiye geni kwá de vanta estara jawapa shagera ge edda una á de ndava elva ázekure bademme.

Ga use á Paul am halavuwa á elva

⁷ Tikikus, ba njane una egdza emmemiya na wayamiwaya jipu, njane keni anƙwa á maga slera á Yaisu *Almasiihu an ervaunđe-aara palle, njere antara njane wá, nj maga ba slera á Yaakadada palle. Á de bakuránba njane labare-aaruwa bademme.

⁸ Yá bela njane á dezekure, geni á de bakuránba njane labare á njere, á de vakurte antara ndzedfa.

⁹ Ya anƙwa bela Unaizimus egdza emmemiya na wayamiwaya jipu na á duwa antara njane á dezekure. Unaizimus wá, palle á kure ba ge kure, njane keni ba sledaba Yaisu Almasiihu an ervaunđe-aara palle, tá de bakuránba itare názena á magavá áhuna bademme.

¹⁰ Tá anƙwa gakur use-aatare tara Aristarkus, njane una nj kerde am danggay, ta antara Markus njane palle á kudere-aha-njara ge Barnabas. Má dámnda Markus á dezekure wá, lyauvalya á ba an higa ba seke una ndza ya ndakurndaa na.

¹¹ Anƙwa á gakur use-aara Yaisu na tá dahaná an Yustus na njane keni. Sey ba emnde keye njanna njannje am Yahudiya-aha una tá anƙwa maga slera antara iya áhuna ge sa emnde á sem *kwara á Dadaamiya. Ba itare una tá anƙwa vite ndzedfa jipu ahuna.

¹² Á anƙwa gakur use-aara Aipafra keni, njane keni palle á kure ba ge kure, sleslera á Yaisu Almasiihu. Ba kelaazare á maga ba maduwa arge kure an ervaunđe-aara palle, geni kwá tsaatse dzanjzanje, kwá gevge emnde na gyaibrebye am elva á Dadaamiya, antara geni kwá dabetedaba názena á kataná Dadaamiya.

¹³ Yá anƙwa zharaná á ba an ice-aaruwa wáva-aara ge magakuru slera ge kure antara emnde á Lawdikiya, antara ge emnde á Hiyairapaulis bademme.

¹⁴ Tara Lukas, dauktar á miya na wayamiwaya jipu na, ta antara Daimas, tá anƙwa gakur use-aatare itare keni.

¹⁵ Gawaterga use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá am Lawdikiya. Gawanga use-aaruwa ge Nimfa keni antara emnde a fetarfe na ta jahava á mba-aara na bademme.

¹⁶ Ma ndakursendahe nalmesheri na am dagave á kure wá, vawarterteva ge aiklasiya á Lawdikiya keni, itare keni a de ndarndaha am dagave-aatare. Emnde á Lawdikiya keni, a velarakurtevela umele na ta shanaa itare na, geni kure keni kwá se ndaha una njanna zlafe adaliye am dagave á kure.

¹⁷ Bawanánba ge Arkipus wá: Slera na a faara Yaakadada Yaisu Almasihu geni a magannaamaga na wá, a ewwáva geni á zlannaazle.

¹⁸ Am tate na náwa ñane na wá, yá ankwá puweta ba iya Paul an erva-aaruwa geni yá gakur use. A viyakuraareka geni yá am dangay na. A vakurteva Dadaamiya hairire.

Zunɗwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a TAISALAUNIKI

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, nǎ antara Silwanus, ira Timaute. Nǎ puwakurte ge kure emnde á Dadaamiya, antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu na kwá am larde á Taisalauniki na: Eddemiya Dadaamiya á magakuránmaga nɗurna, á vakurteva hairire.

Nǎ á emnde a Taisalauniki am fetarfire-aatare

² Nere, nǎ anƙwa slafaná we á nere ba kelaazare ge Dadaamiya aƊaba kure baƊemme. Ba kela má nǎ anƙwa maga maduwa á nere ádeza Dadaamiya, nǎ anƙwa yehakuryeha kure keni am huƊe-aara.

³ Am maduwa á nere nanna, nǎ anƙwa yeha názu kwá anƙwa maganá kure aƊaba fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu, antara wáwa á kure ge mága hayavire aƊaba zhera-aara, ira tama yaikke na kwá anƙwa maganá kure áte Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu na baƊemme.

⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, nere nǎ anƙwa slafaná we á nere ge Dadaamiya aƊaba kure na wá, aƊaba nǎ dise á ba an diye geni a wayakurtaa nane, a dzerakursaa nane ge kwa emnde-aarire.

⁵ Am sarte na nǎ baƙakuraa labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na wá, baƙerakuranka á ba áte we ba estuwa, amá ndza nǎ baƙurnaa an haƙuma á SheƊefkwe CuƊeƊfe. Nere diyaƙerdiya geni baƊemme á názu nǎ baƙurná nere nanna ba jire. Ba kure keni diyakurdiya geni názu ndza nǎ maganaa nere ázekure na, nǎ wayakurante ba shagerire.

⁶ Ekkure wá, aƊabakurteƊaba sera á nere, aƊabakurteƊaba náza á Yaakadada keni. AƊaba shakurushe zlaƊa kwakya aƊaba elva á Dadaamiya, aley kwá á ba an higa á kure argena, kwá an higa na á vakurta SheƊefkwe CuƊeƊfe na.

⁷ Daaci, an una nanna wá, kwá anƙwa á maraterá garava shagera ge emnde á Dadaamiya na tá am larde á Makiduniya, an larde á Akaya na baƊemme.

⁸ AƊaba barka á kure, elva á Yaakadada hyemhye am sleƊe baƊemme am Makiduniya antara Akaya. Ma áme keni emnde tá cena ba labare á fetarfire á kure áte Dadaamiya, una nanna ma ndahaƙerka nere keni ba kalle.

⁹ Tá anƙwa ndahaná ba emnde an ire-aatare, geni ndza kwa lyaƙeruahe, kwa nǎƙerua á ba an jirire am sarte na nǎ am mba á kure. ZlaƊe tá anƙwa á ndaha geni kwa eptsannaa iga ba aƊekideki ge hele, kwa sem sera á Dadaamiya á jirire, kwa anƙwa á maganá slera ba ge nane na ni an shifa na.

¹⁰ Ira paka na ni kwá anƙwa pakaná kure Egdza-aara na ni watse á eptsá á sawa am samaya na. Egdza-aara nanna wá, ba Yaisu na ndza a santaa nane am faya, watse á de lyaƙwire am lámare na á de shá emnde na. Lámare nanna watse á de magava am sarte na ni má jaaja ervaunƊe Dadaamiya am halavuwa á duniya na.

2

Paul ndza a magán estuwa slera á Dadaamiya am Taisalauniki

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ba kure an ire á kure keni, diyakurdiya geni duwa á nere ádezekure na gavka dey.

² Diyakurdiya geni ba lauktu nǎ dáada ádezekure keni, ndza ta zlazlanersee emtsaaƊe, magaraƙeránmaga palase kwakya am Filipi. Daƙeremde ázekure keni, nǎ de beraa ba kelaade-aha zlaƊe ádalije kwakya, aley Dadaamiya a faƙerem ndzeƊa keni kwakya am vuwa, geni nǎ baƙakursebaƊe labare á higa na a sawa ázeƙara na.

³ Waazu na nǎ magaterá nere ge emnde na wá, gevka elva á fida, baaka elva á ɗanɗwire am huƊe-aara, ma zlerma keni baaka am huƊe-aara aƊekideki.

⁴ Nere wá, nǎ baƙa ba názena á kataná Dadaamiya, aƊaba zunɗwe a habazesaa nane názu am ervaunƊe á nere, lauktu a faƙer de baƙatera labare á higa nanna ge emnde. Estuwa nere keni nǎ baƙá ba názena á kataná Dadaamiya arge názu tá kataná ba emnde. AƊaba nane wá, diyaadiya ervaunƊe á nere.

⁵ Ba kure keni diyakurdiya ganakini banerakuranka elva-aha na emtakemtake áte we ge badakurbada an nane, bi elva a kátá duksa. Una Dadaamiya diyaadiya jirire-aara bademme.

⁶ Emtu kwá kurken ndza njá kátá yaikkire ázekure emtu? Una estuweka, katanjerka nere yaikkire ma ázekure, ma áza emnde-ara keni d'ekideki.

⁷ Má áte jirire wá, ma andze njá naba marakuranmárá hakuma á nere ge kure, adaba nere na emnde á bela á Yaisu *Almasiihu. Amá slaslanjerka nere una nanna d'ekideki, baira am sarte na njá ázekure na, ndza na marakuraa ba tsekad'fire ba seke njá á tara mama antara egdzara-aara.

⁸ Adaba na wayakuraa nere an ervaun'fe á nere palle na wá, ba shifa á nere keni ndza wayanjerwaya njá yainya adaba kure. Á tsaaka á ba an labare á higa na a sawa áza Dadaamiya, na de balakursaa nere na, amá ndza na wayakurte ba seke shifa á nere.

⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ábi ba kure keni zlafe viyakururka zladá á slera na ndza na shanaa nere am dagave á kure am sarte na ndza na de balakuraa labare á higa na? Vayi vacika ndza ná maga ba slera geni njá shansha ba názu njá zanuze ge we á nere keni, geni a ganjerfka gwatama arge kure.

¹⁰ Emtsaade wá, kure kwá diya ba njiinja ge seyde-aha á nere, Dadaamiya keni diyaadiya bademme geni ndza shagera zlaláva á nere am dagave á kure, ndza baaka duksa mándzawe na na maganaa nere, ndza emtake njá á nere áte kure bademme.

¹¹ Ekkure bademme diyakurdiya geni ma am uwe keni ndza na magakurán ba seke una ni á maganá dada áte egdzara-aara,

¹² ndza njá vakurte sawari-aha gergere, njá ekhyakurá ervaun'fe, ba kelaazare ndza njá bakurá ba magamaága názu á kataná Dadaamiya, a dahakur ge de nja antara nane am zlanua-aara, am sleksire-aara na an daradza jipu, wulwule jipu na.

¹³ Duksa palle zlafe adaliye wá, njá yainka slafana we ge Dadaamiya adaba nane: Am sarte na ndza na de balakuraa elva á Dadaamiya, zharakurka seke elva á ura, amá kwa cenvaahé, kwa lyevaahé an ervaun'fe á kure palle geni elva á Dadaamiya ba jirire. Ba jire á kure una Dadaamiya ba jirire. A eptsantaa ba nane zlalava á kure kwa emnde na fakurtarfe na.

¹⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa, iyau kure keni shakursha názu ndza a shaa emnde á Dadaamiya na tá yeka an zhara á Yaisu *Almasiihu am Yahudiya na: Adaba tá an'kwa shakuruwa ba emnde a larde á kure zladá seke una ndza ta shateruwa Yahudiya-aha zladá ge emnde-aatare na ta fetaare áte Yaisu Almasiihu na.

¹⁵ Degiya ba Yahudiya-aha nanna una ndza ta jaa Yaakadada Yaisu ba seke una ndza ta cebaa nabi-aha werre na. Kina keni tá an'kwa maganjerá palase ge nere ma áme keni bademme. Itare wá, garevge ba seke kelaade-aha á emnde bademme, tá maga ba názu wayaaka ervaun'fe á Dadaamiya d'ekideki na.

¹⁶ Adaba ta ettapa bademme ge piyanjerite de balatera elva á Dadaamiya ge emnde a jeba umele. Itare keni wayarka geni emnde umele tá lyelye shifa-aatare áza Dadaamiya. Kina wá, haypa-aha-aatare nanna jauje ge ndzedá, nahetenaha am ervaun'fe á Dadaamiya mazla-aara, tá de njezleka am shairiya á Dadaamiya d'ekideki.

Paul á kátá ba á de tsateraretse zlafe adaliye ge emnde á Taisalauniki

¹⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, degi ba kwaye vaci tegava á miya antara kure na, nere ekhyaaka ervaun'fe á nere d'ekideki, ire á nere á ba ázekure. Baaka pute na maganjerka nere geni a shanjeransha de tsakuratse na.

¹⁸ Ge epta ádezekure na wá, nere ndza wayanjerwáyá jipu. Iya Paul wá, ndza ya tapán ser palle-ka geni a shanansha epta ádezekure na, amá bademme una nanna ndza a piyetaa ba Shaitaine.

¹⁹ Ge jirire wá, kure keni gakurevge duksa palle ázenjere ge melanjeru ge fa tama á nere áte Dadaamiya am duksa bademme, gakurevge dalila á higa á nere; zlafe adaliye gakurevge dalila á gedá á nere má de samsa Yaisu *Almasiihu.

²⁰ Una ba estuwa, njá de gedetegedá adaba kure, njá de higa á ba áte kure.

3

¹ Am haraare cenanjeránka labare á kure d'ekideki, dzegwanjeránka nere farvaun'fe mazla-aara. Daaci na naba njante, a ba nere: Ambane njá bela Timaute ádezekure, nere njá njinja emtsaade an ire á nere am Ataina.

² Timaute na na belanaa nere á dezekure na wá, nane egdza emmemiya na njá an'kwa maganá slera ge Dadaamiya átirpalle ge balatera labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu ge emnde. Na belanaa nere ge de fakurem ndzedá am vuwa, geni kwa fetarfe ba shagera áte Yaisu Almasiihu.

³ Ma ware á kure keni a gazleka adaba zladá na kwá anjwa bashaná kure na. Má ba zladá wá, ba kure keni diyakurdiya una gevge duksa palle am názu a famiyaare Dadaamiya ge miya emnde a fetarfe.

⁴ Am sarte na na ázekure keni, ndza na ndakurnda bademme ge kure, geni miya wá, ma vaataa keni watse mí njezleka am zladá. Njane una a shaa kure am iga á njere na, amá kure diyakurdiya jirire-aara bademme.

⁵ Adaba una njanna dzegwanánka farvaunje mazla-aara, ya naba bela Timaute ázekure, geni á de cenanjercena njane má degdege fetarfire á kure. Adaba yá an lyawa jipu geni bi shakurtushe Shaitaine, daaci slera á njere gevge ba dey.

⁶ Amá kina wá, saasa Timaute ásezejere, a sanjaraa labare emtakemtake á sawa ázekure, a banjerantsa njane: Farfe fetarfire á kure, farfe háyávire am dagave á kure. A ba njane zlafe adaliye: Shagera ervaunje á kure áte njere, kure keni kwá kumá ba kwa nanjerhe an ice, seke una ni njere keni njá kumá ba puwete ice áte kure na.

⁷ Egdzar mama-aha-aaruwa, nja ba palase, antara zladá na njá naana njere na, aley am sarte na saasa Timaute ásezejere, bademme saasa higa á njere adaba labare á fetarfire á kure na na cenánjena farfe na.

⁸ Daaci kina wá, saasa shifa am njere mazla-aara, adaba diyanjerdiya geni tsakuraatse degdege, emtake njá á kure an Yaakadada.

⁹ Adaba na shaa higa kwakya áte kure á katafke á Dadaamiya na wá, ma njá slafaná ba ser wanyara we ge Dadaamiya keni, una á hyefka ba názara keni.

¹⁰ Vayí vacika njá njala ba Dadaamiya geni á melanjerumele njá daada á de zharakurzhará, we á njere una, we á kure una, ge kwarakurse názu zlafe kwá an wedere-aara ge far ge fetarfire á kure na.

¹¹ Daaci sey tá de vanjertá ba tara Eddemiya Dadaamiya, tá an Yaakadada á miya Yaisu barama a de zharakurzhará na.

¹² A fakurarefe Yaakadada ge háyáva á kure, geni kwá wayaavewaye am dagave á kure, kwá waya emnde bademme, ba seke una ni njá anjwa wayakurá njere na.

¹³ Yaakadada á de vakurtá ba estuwa ndzedá, geni kwá de gevge emnde na shagera ervaunje-aatare, faaka duksa mándzawe am itare, vacite na má de samsa Yaakadada á miya Yaisu an emnde-aara. Daaci kwá de gevge emnde cudedde á ba an jirire áza Dadaamiya.

4

Zlalava shagera na á kataná Dadaamiya

¹ Náwa elva na njá zlaná átekwa na: Ekkure wá, kwanjerakursekwáre bademme geni tá njá estara emnde á fetarfe áte una á kataná Dadaamiya na. Diyanjerdiya tsa ganakini kwá maganá á ba áte una njanna, amá njá anjwa á njalakurjála zlafe adaliye an zhera á Yaakadada Yaisu, fawarfe zlafe adaliye á de katafke á de katafke.

² Náwa názu ndza a kwanjersaa Yaakadada Yaisu ge njere. Njere keni na kwarakursaa á ba an ndzedá-aara diyakurdiya bademme.

³ Názu á kataná Dadaamiya ázekure wá, á kátá kwá gevge emnde cudedde á ba an jirire, kwá tsufa ire á kure ba krette ge mága gwardzire.

⁴ Ma ware edda una á ba an mukse am kure na, sey a mbesembe njá mukse-aara áte una á kataná Dadaamiya, emnde tá de zleba ba itare na.

⁵ Wáyáva á kure áte itare a gevka adaba ndzedá á mbagrire seke una ni tá anjwa maganá emnde na dabarka Dadaamiya na.

⁶ Ma ware á kure keni a maganáka kelaadire an gwardzire dekideki ge sleriya-aara. Zlermauka sleriya á kure dekideki. Baira ge kure, njá fantau vatene-ka ge bakuránba-aara, ndza fanjerakuremfe am vuwa, geni Yaakadada Yaisu á de faterare shairiya ge jeba á emnde a mága kelaadire njanna.

⁷ Dadaamiya damiteka ge bamiya magaumága gwardzire, amá a damite ge gev emnde-aara, ge nja am cudedde.

⁸ Kwáye njane elva njanna; má edda-aara cenaaka, a kwalare ge ura-ka, a kwalare ba ge Dadaamiya na a vakurte Shedekwe Cudedde na.

⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, áte elva a háyáva á egdza mamire am dagave á kure emnde a fetarfe wá, ma banjerakuránka elva njanna mázla-aara keni ba kalle. Adaba ba kure an ire á kure keni cenakurancena názu a kwarakursaa Dadaamiya ge mága háyávire.

¹⁰ Ba kina keni má ba háyávire wá, a'aa kure kwá anjwa emmága áte emnde a fetarfe na tá am lárde á Makiduniya na bademme. Aley keni njere njá bakurá ba magaumága zlafe adaliye á de katafke.

¹¹ Iyau, ba seke una ndza ya ndakurnda na wá, magauka gaagusa dekiđeki ge tátaya nja áte ye palle, dawmbareka á dem elva á emnde. Ma ware á kure keni a emmága ba mbera-aara.

¹² Daaci má kure gakurevge estuwa wá, ba emnde na zlađe fartarka áte Yaisu *Almasiihu na keni, watse tá fa zherwe áte kure, kure keni kwá de weshateranteka ire ge emnde, kwá de njaleka duksa áze itare.

Vaci eptsá á Yaakadada á sa am samaya

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu njá bakurná njere áte emnde na zlauzle shifa-aatare am duniya na; geni kure keni njauka an dzámá ire seke emnde na baaka táma-aatare ge sha shifa umele am iga á emtsa na.

¹⁴ Miya wá, famitarfe geni ndza emtsamtsa Yaisu, amá tsetse am fáyá. Estuwa, mí naba fetarfe zlađe ádaliye geni emnde na tá emtsa am fetarfire na wá, Dadaamiya keni á de tsateretse geni tá de njá antara Yaisu.

¹⁵ Náwa elva na ndza nja shanaa njere áza Yaakadada, a ba njane wá: Vaci eptsá-aara á sawa am samaya njanna wá, watse mí desá mi-ka zunjwe arge emnde na emtsaremtsá na, á bina.

¹⁶ Vacite njanna wá, Dadaamiya á de ndasendahe elva-aara á ba an ká kwára. Male á malika-aha keni á de keta kwara, a ndahese náza-aara. Derkwákwá á Dadaamiya keni tá de fertanteferta, lauktu á de tsekwa Yaakadada á sawa am samaya. Am iga á una njanna maa, tá de tsetse emnde na ndza matsarmatsa werre na am fáyá,

¹⁷ lauktu á de dámiđa Dadaamiya átirpalle antara miya emnde na watse má an shifa na bađemmire á miya á dem kumba, mí de ja ire an Yaakadada am zhegela. Kwaye njane njá á miya na ni watse mí de njá estuwa áza Yaakadada dem ba ge dekiđeki.

¹⁸ Kwa cenáncenka-he una bađemme? Ekhyawakhya ervaunđe á kure an elva njanna ma vaatara keni am dagave á kure.

5

Ma vaatara keni njawinja am niya á kure ge ufa Yaakadada

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, áte sarte na á de sawa duksa-aha njanna átekwa na maa, kure, ma banerakuranka mazla-aara keni ba kalle.

² Adaba kure keni diyakurdiya bađemme, geni vacite na Yaakadada á de eptsá á sawa na wá, watse ba bresse ba estuwa ba seke sawa á neyle.

³ Á ba am sarte na tá de banba emnde: Kina wá, anjwa hairire na, keđa-aatare ba ge dekiđeki na keni á de tsekwateraare á ba am sarte njanna, am bressire ba estuwa seke má á tsekwaara yá egdzere ge mukse á huđe. Vacite njanna wá, watse baaka njela-aatare dekiđeki.

⁴ Egdzar mama-aha-aaruwa kure wá, gakurevka ba seke emnde na tá am tabeđammire na, geni á se shakursha sarte njanna am bressire ba estuwa.

⁵ Bađemmire á kure, kwa ba seke emnde na tá zlalá am parakkire á vaciya na. Miya emnde a fetarfe wá, bađemmire á miya gamiyevka ba seke emnde na ni tá zlalá am tabeđammire á vaciya na.

⁶ Adaba una njanna wá, paumika hare, njawamika ba seke emnde umele, weshawamiyanteka enjkale á miya an duksa umele dekiđeki.

⁷ Njá ba nja keni ábi tá paná ba emnde na tá am vaciya na hare. Am larde-aha á miya, enjkale am ire á emnde tá weshante á ba an vaciya njanna.

⁸ Amá miya wá, samiyesse am vayiyire, gamiyevge emnde a zlala am parakkire á vaciya. Adaba una njanna, njawaminja an enjkale á miya, fawamitarfe áte Yaisu *Almasiihu, magawamimaga háyáviře. Duksa-aha njanna gevge ba seke kebebbe á miya ge tsufa vuwa á miya. Zlađe ádaliye: faumifa táma ba shagera áte vacite na watse á de njelamisejezle Dadaamiya ba ge dekiđeki na. Táma njanna keni gevge ba seke tunjur ge tsufa ire á miya.

⁹ Njawaminja ba estuwa, adaba Dadaamiya dzeramiseka ge za miya an shairiya má de jaaja ervaunđe, amá a dzeramise geni á njelamisejezle á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Yaisu Almasiihu wá, ndza a emtsaa adaba miya. Ndza a emtsaa adaba miya geni watse mí de njá kerđe antara njane. Una ma emtsamimetsa, ma watse má á ba an shifa á miya emtsaafde keni, watse mí de njá kerđe má eptsapta á sawa.

¹¹ Kwa cenancenka-he una bađemme? Ma ware á kure keni a fanemfe ndzedá am vuwa ge ura umele an njane, melawanumele ge ire á kure ma vaatara keni, áte una kwá anjwa maganá kure kina na.

Názu á kwaratersá Paul am halavuwa á elva-aara

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, njá ankwá á ñalakurnála: taslawá á kure, faufa zherwe áte emnde na a dzeratersaa Yaakadada ge maganaa slera-aara am dagave á kure na, a dzeraterse ge fakuru hyema antara tá kwarakurse elva-aara na.

¹³ Faufa zherwe áte itare, marawateránmara háyáva á kure afaba slera na tá maganá itare am dagave á kure na. Iyau, njawinja áte emtakire am dagave á kure kwa emnde a fetarfe bademme.

¹⁴ Ná ankwá á ñalakurnála zlafe adaliye egdzar mama-aha-aaruwa, taslawá á kure, valawaterarvale ge emnde a mága masefire na tá am dagave á kure; fawateremfe ndzedá am vuwa ge emnde na tá shekwaaka gázla na; melawaterumele ge emnde na baaka payda-aatare; fawaterfe ervaunđe ge emnde bademme.

¹⁵ Ekkure wá, faufa hyema ba shagera, eptsawannaaka emtanjire ge ura an emtanjire. Arge una ñanna wá, ma vaatara keni wavauwáva ba shagera ge mága magwire am dagave á kure, magaumága una ñanna áte emnde bademme.

¹⁶ Ma vaatara keni njawinja á ba an higa á kure.

¹⁷ Magaumága maduwa, icawanseka dekideki.

¹⁸ Ma a shakur vaatara duksa keni, bawanánba ususe ge Dadaamiya, una ma emtakire, ma emtanjire keni. Una duksa na á kataná Dadaamiya ázekure emnde na gakurvege palle antara Yaisu *Almasiihu na.

¹⁹ Piyawanteka dekideki ge Shedekwe Cufedfde slera-aara.

²⁰ Estuwa, má ura á ndahá nabiyire keni, epsawanaaka elva-aara.

²¹ Ma uwe keni lawanaale emtsaadfe ba shagera, lauktu kwá ñanaaŋa una shagera am huđe-aara.

²² Bademme á názu átuge shagerkire na, kure sawansese ire á kure am huđe-aara.

²³ Dadaamiya na edda á vamita hairire na, a gakurvege ba ñane zlafe adaliye emnde cufedfde bademme, am enkale á kure, am shifa á kure, ira vuwa á kure bademme. Daaci á de jerka duksa mándzawe am kure dekideki vaci eptsá á Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

²⁴ Dadaamiya na a dzerakursaa ñane ge gakurve emnde-aara na wá, ñane á eptseka elva-aara dekideki, á de gakanurvege ba ñane una ñanna.

²⁵ Na baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: magaumága maduwa arge ñere keni.

²⁶ Gauga use-aha á ñere ba shagera am dagave á kure emnde a fetarfe.

²⁷ Yá magakurá ba tasle, an zhera á Yaakadada, ndaundaha wakita na á katafke á emnde a fetarfe bademme.

²⁸ Ngurna na á magaterá Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu ge emnde na, a hyetehye áte kure bademme.

Buwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a TAISALAUNIKI

Ga use á Paul

¹ Wakita na yá anƙwa puwaná ba iya Paul, nǎ antara Silwanus, ira Timaute. Nǎ anƙwa gakur use ge kure emnde á Dadaamiya an Yaakadada Yaisu *Almasiihu na kwá am larde á Taisalauniki na.

² Tara Eddemiya Dadaamiya tá an Yaakadada Yaisu Almasiihu a magarakuránmaga ngurna, a varakurteva hairire.

Shairiya á emnde vaci eptsá á Yaakadada Yaisu

³ Nǎ baa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa: Njere wá, ma vaatara keni sey nǎ yanka slafaná we á njere ge Dadaamiya áfaba kure. Una zlaya jipu, áfaba farfe zlaɓe ádaliye fetarfe á kure áte Yaisu *Almasiihu, háyáviɓe na am dagave á kure keni farfe ba kwakya.

⁴ Áfaba una njanna, njere njá higa á ba an higa ge ndaha labare á fetarfire á kure áza emnde á Dadaamiya baɓemɓe, áfaba tá shakuru zlaɓa kwakya, aley gazlakurka ɓekideki, kwá á ba an fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu.

⁵ Una njanna á maramiya shairiya á jirire na watse á se maganá Dadaamiya áte emnde na. Iyau, ba kwakyire á zlaɓa na kwá anƙwa bashaná kure kina na keni, á maramiya ba duksa, geni kure hyaikurephye emnde a dem zlnna á Dadaamiya, zlnna na kwá anƙwa basha zlaɓa adaba njane na.

⁶ Una ba jirire, Dadaamiya wá, á de kyá shairiya-aara á ba áte jirire. Njane á de eptsaternaaptsa zlaɓa njanna ge emnde na tá anƙwa magakurá palase kina na.

⁷ Amá kure emnde na kwá anƙwa shá zlaɓa am erva-aatare kina na, antara njere, ge miya wá, á de vamiteva puwansepuwe, má eptsaptsa Yaakadada Yaisu á sa am samaya antara malika-aha-aara tá an demdemire na.

⁸ Má watse á sáwá Yaakadada Yaisu njanna wá, á de sáwá am dagave á nara á kára yaikke, ge se kya shairiya á emnde na ɓabarka Dadaamiya, antara emnde na eksaranteka labare á higa, elva á Yaakadada á miya Yaisu na.

⁹ Ba seke bikere-aatare, Dadaamiya á de faterare laruwa yaikke, tá de njá am laruwa njanna ba ge ɓekideki, yiyye an njane, tá de puweteka ice-aatare ɓekideki áte sleksire á Yaakadada á miya an daradza-aara jipu na.

¹⁰ Baɓemɓe á una-aha njanna á de magava ba vaci á eptsá á Yaakadada Yaisu á sa am samaya. Vacite njanna, baɓemɓe á emnde na ta fetaare áte njane wá, tá de galá ba njane á ba an ká kwara, tá de eɓɓema baɓemɓe. Daaci, kure wá, watse kwá anƙwa am dagave á emnde njanna keni, áfaba eksakuranteksa elva-aara na ndza njá ɓalakurseɓale na.

¹¹ Áfaba una njanna wá, ma vaatara keni njá yanka njála Dadaamiya áfaba kure. Nǎ anƙwa njala ba njane geni á gakuranvege zlalava á kure áte una a dzerakurse geni kwá zlalá estuwa. Nǎ anƙwa njala zlaɓe ádaliye geni a melakurumele ge mága názu kwá kátá maganá kure ge shagerire, antara slera na kwá anƙwa maganá áfaba fetarfire á kure áte Yaisu *Almasiihu. Nǎ anƙwa njala zlaɓe geni a magakuránmaga una-aha njanna an hakuma-aara.

¹² Daaci, áfaba ngurna á tara Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu na wá, baɓemɓe á emnde tá shánsha galá Yaakadada Yaisu áfaba kure. Kure keni, watse tá galakurgála emnde áfaba njane.

2

Sesse á edda una zlazlaɓa hala-aara na lauktu á de sawa Yaisu

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu yá kwarakursá ya áte sarte a eptsá á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na, watse baɓemɓe á miya mí de jammeje ázenjara na. Nǎ anƙwa njalakurnjala, taslawá á kure,

² ma a se bakurnaa ware geni hyeephye sarte á tsekwa á Yaakadada keni, kure magauka najipu-aara emtsaade, gazlauka ɓekideki. Una ma edda-aara a se ɓalakurse am nabiyire, ma kwa cenanaa am waazu á malum-aha, bi watse á de bánba ura umele geni ndza a puwetaa ba Paul, ɓabauka kure ɓekideki.

³ A keɓakuraaka ura umele ba dey sele, áfaba vacite njanna á de sawka am tsekadɓire ba estuwa. Am sarte njanna, emnde kwakya watse tá de dzámka áte Dadaamiya

dekideki. Zlabe ádaliye keni sey má sesse edda una mándzawe hala-aara na watse tá dá ba ñane zunjwe á dem tate á shá zladá á emnde a mága haypa na.

⁴ Má sesse edda una mándzawe hala-aara ñanna maa, watse á ganvege ire-aara ba seke Dadaamiya, watse á piyartertepiya ge emnde bademme geni a yaránya názu tá anjwa kezlán ugje na bademme, una ma emnde na tá anjwa kezlán ugje ge Dadaamiya an jirire na, ma emnde na tá kezlán ugje ge uwe keni, bademmire á emnde. De bá am mashidi á Dadaamiya na yaikke na keni, watse á naba duwa ñane á de njá am hufe-aara, geni emnde tá kezlán ugje ba ge ñane palle na.

⁵ Ábi am sarte na yá ázekure keni, ndza ya ndakurnda duksa ñanna bademme. Una ñanna dedde am ire á kure emtu?

⁶ Amá kina wá, zlabe anjwa názu a piyetaa lámare ñanna ge mágava kina. Kure keni diyakurdiya una ñanna bademme. Estuwa, sey má hyeephye sarte na a tsanaa Dadaamiya na, lauktu á de sesse edda una mándzawe hala-aara ñanna áte parakkire.

⁷ Adaba ba kina na keni, ñane á ba átira mága emtanjire-aara ñanna am ervaunđe á emnde kwakya, amá emnde ñanna diyarka emtsaáde. Watse á sawa, amá zlabe kineka emtsaáde, sey má Dadaamiya ndansendahe ge edda una ni anjwa á piyantepiya na, geni a yanánya barama.

⁸ Am iga á una ñanna wá, daaci á de sesse ñane. Amá á se kefanaakeda Yaakadada Yaisu *Almasiihu á ba an effeya na watse á segashe am mbuwe-aara na, má samsa ñane an hákuma-aara á sawa am samaya.

⁹ Sawa á edda á hala ñanna wá, watse an hákuma á Shaitaine, á se mára nalaama-aha gergere, an najipu-aha gergere, amá watse bademme ba fida.

¹⁰ Má samsa ñane wá, á se maga jeli á emtanjire gergere ge jateraa enjale ge emnde na tá áte unjule á keđa na. Daaci tá de keđa náza ba ge dekideki, adaba itare kwalarekwale ge dába jirire, wayarteka geni jirire á lya ura am lámare ñanna.

¹¹ Adaba yarnaaya jirire á Dadaamiya na wá, Dadaamiya keni a naba magaa hákuma-aara áte itare, a hedáteraa enjale, ta naba fetaare áte duksa na fida ba dey.

¹² Kwa cenánceneka-he una bademme? Daaci bademme á emnde na ervaunđe-aatare yanaaya fetaare áte jirire, tá kátá mága ba emtanjire bademme na wá, tá de ñezleka vaci shairiya.

Dadaamiya a dzerakurse ge lyakurselye

¹³ Ñere wá, ma vaatara keni njá yanka slafaná we ge Dadaamiya adaba kure, egdzar mama-aha-aaruwa. Dadaamiya wá, wayakurwaya, ndza a dzerakurse kwaye zlabe am fantaufe á duksa bademme, geni watse á lyakurselye an hakuma á Shefekwe Cufedde. Estuwa a gakurva ñane emnde-aara, adaba kure eksakuranteksa jirire-aara.

¹⁴ Adaba una ñanna Dadaamiya a fakurte am sarte na ña de balakursaa labare á higa na. Daaci kure keni, watse kwá á ba an slede á kure ge higa antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu am yaikkire-aara na an daradza jipu na.

¹⁵ Adaba una ñanna, tsawaate ba degdege am fetarfire á kure, egdzar mama-aha-aaruwa. Ñawanaaja ba shagera názu ña kwarakursaa ñere na bademme, ma una ndza ña kwarakurse á ba an we, ma una ndza ña puwakurte áte nalmesheri keni, a seska am ire á kure dekideki.

¹⁶ Eddemiya Dadaamiya wayamiwaya. Am ngurna-aara a naba vamite tsekadfire am ervaunđe názá ba ge dekideki, anjwa á melamiyumele ge fete táma á miya áte ñane.

¹⁷ A fakuremfa ba ñane palle, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu tsekadfire am ervaunđe; ma vaatara keni a varakurteva ba itare ndzedá ge ndhá názu shagera, ma ge mága duksa jirire keni bademme.

3

Magaumága maduwa arge ñere

¹ Anjwa duksa palle jauje, egdzar mama-aha-aaruwa: magaumága maduwa arge ñere, geni a hyemhye elva á Yaakadada am slede bademme áte watsewatsire. Magaumága maduwa geni emnde keni a farfe zherwe áte elva á Yaakadada ba seke názá á kure.

² Zlabe ádaliye, ñalaunjala Dadaamiya geni a danjeremka am erwa á emnde a mándzawe. Adaba tá anjwa emnde na yanaaya ervaunđe-aatare fetaare áte Yaakadada.

³ Yaakadada á yakurka an ire á kure. Á de fakurma ba ñane ndzedá am vuwa, á de tsufakurtsufa am masiba-aha na á de saná shaitaine á sete kure bademme na.

⁴ Nere keni a melanjerwa ba Yaakadada geni a maganjerka shaige áte kure d'ekid'efeki. Diyanjerdiya ganakini kwá anjwa maga ba názu ndza nja kwarakursekware na, diyanjerdiya geni kwá de yánka ma vaatara keni.

⁵ A melakurumele Yaakadada Yaisu *Almasiihu am ervaunje á kure geni kwá diyeddiye háyáva na á wayakurá Dadaamiya an njane na. A melakurumele geni kure keni kwá gevge emnde á farvaunje ba seke njane.

Shagera ma ware keni a emmága slera

⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu njá bakurná njere an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, njá bakurá ba ni: má kwa naa ura fetarfe á maga masefire, njane cenaaka elva á njere na wá, ura estuwa, naba yawánya tate-aara.

⁷ Ba kure an ire á kure keni, diyakurdiya sera-aara bademme ge nja áte náza á njere. Adaba am sarte na njá ázekure na wá, maganjerka masefire d'ekid'efeki.

⁸ Nere zanjerka d'áfá áte ura ba dey. Nere keni ndza njá maga ba ngedepa á njere vayi vacika, geni a ganjerevka gwatame arge kure ge zanjeru náza za.

⁹ Una njanna keni ndza njá magán geni baaka hakuma á njere ge zá d'áfá áte kureka. Amá ndza nja magán ge marakura gáráva shagera.

¹⁰ Am sarte na zlafe njá ázekure keni, ndza nja ndakurndaha bademme, a ba njere: Má edda-aara kwalevkwale ge mága slera, a zeka d'áfá keni.

¹¹ Nja ndahanaa ad'aba uwe una njanna? Adaba njá anjwa cena: tá anjwa emnde na wayarka mága slera d'ekid'efeki na am dagave á kure, slera-aatare ba dem elva-aha á emnde umele.

¹² Náwa elva na njá baterán ge jeba á emnde njanna an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu: Ekkure keni eksawanteksa mága enjale, magaumága slera á kure ge gela ire á kure.

¹³ Daaci, egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, ma vaatara keni yawánka mága maggwire d'ekid'efeki.

¹⁴ Má kwa naa ura ni cenaaka názu njá anjwa kwarakursá njere am wakita na wá, diyaweddiye edda-aara ba shagera, yawánya tate-aara, geni a jejja zherwe.

¹⁵ Amá wá, eksauka áte kelaadire; ekkure wá, bawanánba áte njá á egdza mamire.

Use antara barka am halavuwa á elva-aha

¹⁶ Yaakadada wá, edda á hairire ba njane. Ma vaatara keni a vakurteva hairire áte una a disaa njane; a yákuraaka d'eme Yaakadada.

¹⁷ Náwa una wá, yá anjwa puwaná ba iya Paul an erva-aaruwa mazla-aara ge gakur use-aaruwa zlafe adaliye, ba seke una ni yá magán ba estuwa am wakita-aha-aaruwa bademme na. Kwaye njane fantefa erva-aaruwa áhuna.

¹⁸ A hyetehye njurna á Yaakadada Yaisu *Almasiihu áte kure bademme á kure.

Zunḡwire á wakita na a puwantaa Paul ge TIMAUTE

Ga use á Paul ge Timaute

¹ Wakita na yá anḡkwa á puwetá ba iya Paul, ya slebela á Yaisu *Almasiihu na mí fete tama á miya áte ḡnane na. Ya slebela-aara adaba ta eksisaa ba itare antara Dadaamiya Slelyamilya.

² Yá anḡkwa puwaktá ge ekka Timaute, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa, adaba ka fetare áte Yaisu Almasiihu ázeruwa. Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a magarakánmaga ḡgurna, a zarakvaarze, a varakteva hairire.

Faufa hyema, tsahauka názena á zlaleka an elva á Dadaamiya

³ Am sarte na yá zláá á dem Makiduniya keni, ndza ya bakánba geni njinja am Aifaisus. Kina keni ya bakánba zlaḡe ádaliye: njinja á ba áhuwa, geni ká piyaterantá ka ge emnde na tá kwaraterse názena á zlaleka an elva á Dadaamiya na ge emnde.

⁴ Ká baterná ka geni a yaránya shunḡnula á labare á eggye-aha an ervaunḡde-aatare baḡemme na. A yaránya pákyá *kergema á eggye-aha baaka halavuwa-aara dekideki na. Adaba á melateruka ge emnde dekideki ge mága namaari á Dadaamiya, á saterá ba gá jawe ge emnde. Namaari á Dadaamiya ḡanna wá, mí dise á ba an fetarfire á miya áte ḡnane.

⁵ Dalila una ni ká de bateraná ka una ḡanna maa, ba geni a wayarwaya an emnde an ervaunḡde-aatare palle. Ge wáyá emnde umele keni maa, ervaunḡde-aatare a gevge an bara, tá maga ba duksa shagera na á kataná Dadaamiya na, antara tá fetarfe á ba an jirire.

⁶ Emnde umele wá, dzalarevdzále áte unḡnule á jirire, yaranya mága shagerire ḡanna, tá shunḡnula ba elva-aha na baaka nampire-aara dekideki na.

⁷ Wayarwáya geni tá gevge malum-aha á *tawraitá, tá kwaraterse ge emnde á ba an ndzedá, amá ba itare keni tá cenánka duksa ḡanna tá ndahaná ba itare an we-aatare, tá ámbere kwaraterse ge emnde na.

⁸ Diyamidiya ganakini shairiya-aha á Dadaamiya wá, shagera má ura á edfaba an unḡnule-aara.

⁹ Diyamidiya geni Dadaamiya wá, a saterán ge emnde a jirireka shairiya-aha-aara, amá ge emnde na kwalarefwale daba ḡnane. A saterán ge emnde na baaka lyáwá á Dadaamiya an ervaunḡde-aatare, ge emnde na ta feka zherwe áte ḡnane, antara emnde a mága haypa, antara ge emnde na ta epsawa názu a ndahanaa wakita-aara, antara ge emnde a ceḡa shifa á dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare, ge emnde a ceḡa shifa á emnde baḡemme.

¹⁰ Zlaḡe ádaliye: Dadaamiya a sateraa shairiya-aha-aara ge emnde a mága gwardzire, antara emnde na tá zlava an zala-aha umele ba seke itare ge muksire; ge emnde na tá ila emnde ge de valateraa am tate umele, ira ge emnde a fida. Dadaamiya a saa shairiya-aha-aara wá, adaba baḡemme á duksa-aha na á badza názu a kwaramisaa ḡnane.

¹¹ Baḡemme á duksa-aha ḡanna wá, á kwaramisá ba labare á higa, elva a Yaisu *Almasiihu. Labare á higa ḡanna wá, á sawa áza Dadaamiya Saksage, ba ḡnane una edda á barka, a fiyaare de balaterá labare á higa ḡanna ge emnde.

Paul á gálá Dadaamiya adaba ḡgurna na a magannaa ḡnane

¹² Yá anḡkwa slafaná we-aaruwa jipu ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, adaba diyeddiye ganakini watse yá maganá slera-aara an ervaunḡde-aaruwa palle, daaci a naba eksise, a give slebela-aara. Adaliye yá slafaná we-aaruwa adaba ndzedá na anḡkwa á vitá ḡnane am slera ḡanna.

¹³ Werre wá, ndza kwakya elva yaiyaihe na ya velyanaa ya áte ḡnane, ya naba zlazla zhera-aara, antara ba zladá keni fanaterarfe ge emnde-aara. Baḡemme á una ḡanna, aley Yaisu Almasiihu a naba zivaarhe, adaba zlaḡe fantarka áte ḡnane, ndza diyanka názu ya maganaa ya.

¹⁴ Yaakadada Yaisu wá, magiyánmaga ḡgurna kwakya. A naba vite fetarfire, antara wáyáva ganakini yá wayetewayá ḡnane.

¹⁵ Náwa elva a jirire na baaka arge ḡnane dekideki, shagera tá lyevaalya emnde baḡemme an ervaunḡde-aatare palle: Yaisu Almasiihu a sawhe á sem duniya, a se lyá emnde a mága haypa, kwakya-aara ba iya edda á mága haypa ḡanna.

¹⁶ Amá Yaisu Almasiihu wá, ba iya na janateruje ge emnde bademme an hayna na keni, a naba zivaarhe. De katafke keni, á maratná an una nanna ge emnde ganakini nane wá, slefarvaunđe jipu, a fartarfe áte nane, tá shansha shifa na á zleka na.

¹⁷ Dadaamiya wá, ma vaatara keni Sleksa ba nane palle. Nane anƙwa ba jirire, amá ura á nánka an ice. Ba nane una Dadaamiya, baaka kalle-aara. Emnde bademme a galargálá ba nane palle. *Aamin.

¹⁸ Ekka Timaute wá, gakevge ba seke egdza-aaruwa. Daaci náwa elva na yá bakaná ya: Elva na ta ndanaa nabi-aha werre na wá, nanaaƙa elva nanna ba shagera am ire á nja, lauktu ká de tsaatse an dzaƙdzaƙire.

¹⁹ Ma vaatara keni tsaatse á ba áte fetarfire á nja, a demka duksa á baakire á zherwe á dem ervaunđe á nja. Emnde umele wá, cenarka názu á baterná ervaunđe-aatare. Afaba una nanna, garevge yiyiye an Dadaamiya.

²⁰ Náwa tara Himainaiyus, antara Alaikzandere ta ɗabete sera á emnde nanna. Afaba una nanna yanateraaya am erva á Shaitaine, geni a sharánsha enƙale-aatare, lauktu watse tá dalika á valya elva yaiyaihe áte Dadaamiya.

2

Melawaterumele ge emnde bademme an maduwa-aha á kure

¹ Duksa zuƙƙwe na yá bakurná ya ge kure emnde a fetarfe wá: melawaterumele ge emnde bademme an maduwa-aha á kure. Nalawateruƙale Dadaamiya an slafa we á kure campaukkwe, afaba názu á magaterná nane ge itare.

² Magaumága maduwa arge slekse-aha, antara male-aha umele na tá an hakuma na bademme, ganakini mí njinja an lampire, mí njinja an hairire am larde á miya. Má shamiyánsha una, lauktu mí shá fa-zherwe áte Dadaamiya, mí njá an lyawa-aara am ervaunđe.

³ Mága maduwa arge emnde wá, shagera jipu. Afaba á higarhiga Dadaamiya Sleyamilya.

⁴ Afaba nane wá, wayaawaya emnde bademme tá diyeddiye jirire á elva-aara, tá fetarfe, tá lyelye shifa-aatare.

⁵ Afaba baaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Slemela emnde antara Dadaamiya keni sey ba palle. Nane keni ba urimagwe, ba nane una Yaisu *Almasiihu.

⁶ A se yaa shifa-aara, geni á lyelye emnde bademme am sarte na a wayetaa Dadaamiya na. An emtsa-aara nanna wá, á maratérán ge emnde geni Dadaamiya wayaawaya á lyelye emnde bademme.

⁷ Afaba una nanna, Dadaamiya a give slebela-aara, geni yá de balaterá elva nanna ge emnde á larde umele, yá de kwaratersekwere jirire á elva nanna, geni itare keni a fartarfe áte nane. Una yá ndaha ba jirire, icaneka fida ɗekideki.

⁸ Daaci duksa na yá kataná ya wá, ma am tate-ara keni yá kátá zala bademme tá welaawewele an mága maduwa. Amá wá, sey ervaunđe-aatare an bara, an ekhya, baaka ga jawe keni am dagave-aatare.

⁹ Ge nƙasha keni maa, yá kátá tá nguɗa patele-aatare ba deydey-aara, a magarka jeba á nguɗa patele na ni tá maganá an niya, ganakini a zhararaterzhara emnde bademme na. Zlaɓe ádaliye wayanka tá keɗa sarte-aatare bademme ba ge tataya ndera ire an lawa gergere, antara nguɗa náza ngelawire, antara tataya kakacaca na zlazladá jipu na. Amá, a tsekewartsekwa kazlaƙa-aatare an unjule-aara.

¹⁰ Ngelawire-aatare ge itare wá, a gevge an mága shagerire. Zlaya-aatare ba una nanna ge nƙasha na tá an lyawa á Dadaamiya am ervaunđe.

¹¹ Daaci, máki kwá anƙwa tsaha duksa á katafke á Dadaamiya wá, a njarinja nƙasha ba tsekadɗe, a magarmaga fesarfire an ervaunđe-aatare bademme.

¹² Vananteka ya baráma ge mukse ganakini á kwaratersá nane duksa ge zala, bi á geva male nane arge itare, amá a njinja ba tsekadɗe.

¹³ Afaba Dadaamiya a nderaa ba Naadama zuƙƙwe, lauktu a nderaa Hawwa.

¹⁴ Zlaɓe ádaliye maa, Shaitaine a de janaa enƙale ge Naadama ka, amá a de janaa enƙale ba ge mukse. Daaci ba mukse una fansarka ge Dadaamiya.

¹⁵ Amá mukse wá, á de shá shifa áza Dadaamiya afaba egdzara na á yáná nane. Amá wá, sey á fetarfe áte nane, á maga wayavire áte emnde, á maga názena á kataná Dadaamiya, ira zlalava shagera.

3

Male am aiklaisiya

¹ Nawa elva yaikke, jirire zlafe ádaliye: Edda una wayaawaya mága slera á gev male am aiklaisiya wá, slera shagera una á kataná ñane.

² Male am aiklaisiya wá, sey zlalava-aara a gevge ba kalkale, baaka duksa mándzawe am ñane. Edda á mukse palle. A gevge edda una á kwarukware vuwa-aara am duksa baðemme, slenjkale am duksa na a maganaa ñane baðemme, a gevge edda á daradza, a gevge slelyiya wayve-aha am mba-aara an higa, a gevge slediya ge kwaraterse duksa an unñjule-aara ge emnde.

³ Male am aiklaisiya wá, a gevka slembazla, bi sledagala, bi slegá jawe, bi slewáyá nalmane, amá a gevge slefarvaunñde.

⁴ Zlafe ádaliye sey edda una ni a kwarukware huðe á há-aara keni, egdzara-aara tá cená elva-aara, tá fansarfe an ndzeða-aatare baðemme.

⁵ Yá ndahaná adaba uwe una? Adaba má edda-aara diyaaka kwara huðe á há-aara, á de tsanmaare estara kena ge aiklaisiya á Dadaamiya?

⁶ Zlafe ádaliye: A gefka edda una a fetaare ba herzhe na áte Yaisu *Almasiihu, geni a demka am gala ire. Máki estuwa wá, shairiya-aara á de gev ba palle an náza á Shaitaine.

⁷ Edda una gevge male am aiklaisiya wá, a shánsha seydire shagera á sawa áza emnde na ta ágashe geni shagera zlalava-aara. Má baaka una ñanna wá, tá de epsawepsawa emnde, daaci á de demda am erva á Shaitaine zlafe adaliye.

Emnde a sawari á aiklaisiya

⁸ Daaci, ba duksa palle ge emnde a sawari á aiklaisiya keni. Sey a garevge emnde na shagera zlalava-aatare, a garevka emnde na tá an nara bu-buwa. A garevka emnde a mbazla, bi emnde a gá nalmane an zlerma.

⁹ Itare wá, a tsaraatse á ba áte elva a fetarfire na a kwaramisaa Dadaamiya am wakitaara na palle, a magarmága názena á kataná Dadaamiya.

¹⁰ Zlafe ádaliye: Lauktu kwá dзера emnde a sawari á aiklaisiya wá, sey kwá zlauzle am gya hala-aatare emtsaade. Má shakuránka duksa mándzawe am itare wá, lauktu kwá faterar slera ñanna.

¹¹ Nwasha-aha-aatare keni maa, a garevge ba ñwasha na ni shagera zlalava-aatare na. A garevka emnde a paysaða, bi emnde a mbazla. Itare wá, a garevge emnde na dzayye ervaunñde-aatare am duksa baðemme.

¹² Slesawari á aiklaisiya wá, mukse-aara sey ba palle, diyaadiya tsatermaare ge egdzara-aara, antara huðe á há-aara baðemme.

¹³ Emnde a sawari á aiklaisiya wá, má shagera slera-aatare wá, tá an daradza jipu áza emnde. Itare tá dzegwáandzegwa ndaha elva á Yaisu *Almasiihu ba parakke á katafke á emnde, adaba fartarfe an unñjule-aara.

Jirire á elva na a samiyansaa Dadaamiya

¹⁴ Yá tama dezeña ba herzhe na, amá keni náwa yá puwakte nalmesheri na wá,

¹⁵ ganakini ma danaaka watsewatse keni, ká naba diyeddiye geni tá njá estara emnde na tá am huðe á há á Dadaamiya. Huðe á há á Dadaamiya ñanna wá, amaana aiklaisiya á Dadaamiya, Dadaamiya na ni ankwá ba jirire na. Aiklaisiya ñanna wá, á ñaná ba ñane jirire á Dadaamiya, ba seke náza á kawé á bere á ñaná ñane ire á bere na.

¹⁶ Elva na ni a samiyansaa Dadaamiya am nadina á miya na wá, elva a jirire jauje ge duksa na am duniya baðemme, baaka ura á gan jawe ðekideki. Elva ñanna ba Yaisu *Almasiihu:

Ñane a naba gev urimagwe, a maresaa ba Sheðekwe Cufedde geni ñane slejirire, malika-aha keni naránna, emnde keni ðalarsebale waazu-aara am larde-aha gergere, emnde kwakya fartarfe áte ñane am duniya, daaci a eksante ge Dadaamiya á dem samaya, á dem tate na an daradza jipu na.

4

Má herzhapteherzhe zla á duniya, emnde umele tá de yá fetarfire

¹ Sheðekwe á Dadaamiya a enndaha ba parakke, geni má herzhapteherzhe zla á duniya wá, emnde umele tá de yá fetarfire, tá de cena elva á emnde na keðateraakeda shaitaine, tá de ðabete shagerkire na a kwaratersaa shaitaine ge emnde ñanna.

² Emnde a fida ñanna baaka jirire-aatare ðekideki, gaaga shaitaine ervaunñde-aatare, tá de keðaterá ba itare emnde áte unñjule a jirire.

³ Ta bantsa emnde ñanna: Ba gá mukse keni shagerka. Zlafe ádaliye, tá ankwá piyaterante ge emnde geni a zarka náza za-aha umele ankwá gergere. Amá Dadaamiya a nderaa náza za gergere wá, ba geni tá de záná emnde. Daaci emnde na fartarfe,

diyareddiye jirire á Dadaamiya wá, ta naba za duksa ñanna, má slafarannaaslafa we-aatare ge Dadaamiya.

⁴ Adába bademme á názu a nderanaa Dadaamiya shagera, baaka una laake am huđe-aara, má mí liyianá an slafa we á miya áženjara.

⁵ Adaba elva á Dadaamiya, antara maduwa am zhera-aara á ganvege náza za ñanna cuđeđde.

*Sleslera á Yaisu *Almasiihu an jirire*

⁶ Naba kwaratersekwere elva ñanna ge egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe, ká gevge sleslera á Yaisu *Almasiihu á ba an jirire, ká gevge ndzendzedá áte unjule á Dadaamiya, adaba ñakanaña jirire an ervaunđe á ña palle, hyemhye elva-aara am vuwa á ña.

⁷ Yanánka ervaunđe á ña ge narwandza-aha na á melakuka đekideki áte unjule á Dadaamiya na. Ekka wá, ma vaatara keni emmága ba názena á kataná Dadaamiya an ndzedá á ña bademme.

⁸ Á ba am duniya na keni, edda una ankwá á sala vuwa-aara wá, ankwá nampire-aara cekwaanjudí. Amá slewava ge maga názena á kataná Dadaamiya wá, kwakya nampire-aara. Adába á ba am duniya na keni diyaadiya ganakini á shansha shifa anwaslire, diyaadiya geni shifa ñanna á zleka đekideki.

⁹ Elva ñanna wá, elva a jirire, shagera tá lyeválya emnde an ervaunđe-aatare palle.

¹⁰ Adába una ñanna, má ankwá wava an ndzedá á miya bademme ge mága slera ñanna, adába mí fete tama á miya áte Dadaamiya na ankwá ba jirire na. Diyamidiya ganakini ba ñane una Sleya emnde bademme, kwakya-aara ba emnde na ta fetaare áte Yaisu Almasiihu.

¹¹ Bateránba elva ñanna ge emnde, kwaratersekwere edfaba-aara keni.

¹² Tsaatse ba dzañdžane, a farakarka uksañwire adába ka egdzere. Ekka wá, gevge gáráva shagera ge emnde a fetarfe bademme, ma am ndaha elva, ma am zlalava shagera, ma ge waya emnde, ma ge fetaare áte Dadaamiya, ma ge nja cuđeđde keni, gevge garává shagera ge itare.

¹³ Tsaatse ba shagera ge ndahater wakita á Dadaamiya ba kelaazare, ká palaternaapala sera-aara. Kwaratersekwere á ba áte una ñanna dem sarte na má danemda ya.

¹⁴ Manka slera an hakuma na a vaktáa Dadaamiya na an iga á erva. Adába vacite ñanna nabi-aha á Dadaamiya, ta magaa nabiyire áte ka, emnde a sawari á aiklaisiya keni ta puwakarhe *erva a barka-aatare.

¹⁵ Una ñanna slera á ña, emmága an ervaunđe á ña palle, a naranna emnde bademme ganakini ká ankwá wálá á ba de katafke.

¹⁶ Efa hyema áte ire á ña, emmága enkale am názena ká kwaratersá ka ge emnde na. Yanka una ñanna đekideki, naba emmága. Má magakanaamaga una ñanna wá, ká de lyelye shifa á ña, antara emnde na tá cenakvaare elva ñanna keni bademme.

5

Slera á Timaute am aiklaisiya

¹ Emgyegwe a zhele wá, valarka an ndzedá. Ma ankwá názu a guwa ñane keni, ndandaha á ba an enkale ba seke eddenja. Ma dawalaa keni, giyatergiya á ba an enkale ba seke egdzar mama-aha a ña.

² Ma emyegwar njwasha keni, ba seke mama-aha a ña. Máki gyaale-aha, ba seke egdzar mama-aha a ña. Gevge edda á jirire á katafke á gyaale-aha ñanna.

³ Fanufe hyema ge wegyege a mukse na baaka ura-aara ba jirire ge fanu hyema na.

⁴ Má tá ankwá egdzara á wegyege a mukse ñanna bi eggye-aha-ñara wá, kwaratersekwere emtsaadé ge egdzara ñanna fa zherwe áte emnde-aatare. A faranufe hyema ge emmetare, ba seke una ndza ta fateruwa dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare hyema ge itare am sarte na zlađe ta egdzara mesheshe na. Una ñanna duksa na á kataná Dadaamiya ázetare.

⁵ Wegyege a mukse na baaka ura-aara ba jirire na wá, ñane a fetefa tama-aara á ba áte ndzedá á Dadaamiya palle. Vayi vacika á ñala ba Dadaamiya ge melanumele.

⁶ Amá wegyege a mukse na á maga ba názena á kataná ire-aara na wá, ma zlađe á ba an shifa-aara keni, am ice á Dadaamiya ba seke an emtsa.

⁷ Kwaratersekwere elva ñanna, a ñarnaña ba shagera am ire-aatare, geni ma ware-aatare keni a jerka duksa mándzawe am ñane.

⁸ Zlađe ádalije: edda una á fateruka hyema ge vara-aha-ñara, sakwa emnde na tá am huđe á há-aara ba ge ñane, ñane wá, dzalevdzale áte unjule á Dadaamiya, ñgulme ba edda una dabaaka Yaisu *Almasiihu đekideki na arge ñane.

⁹ Má ká ankwá farfe zlafe ádaliye ge puwa wegwegwar njwasha áte nalmesheri geni kwá de melaterumele wá, sey ká puwa ba edda una hyepheye iva kul unjwahe, ámaslán ndza zlaalaaka á de gá zhele umele.

¹⁰ Adaliye: máki emnde keni ndza hayaranhaya slera-aara, máki ndza a fateru hyema ge egdzara-aara, ndza a lyiya wayve-aha am mba-aatare an unjule-aara, ndza a baratanaabara sera ge emnde a Dadaamiya, ndza a melaterumele ge emnde na ndza ta shaa zlaáa, máki ndza a magaa ba slera á maggwire.

¹¹ Amá wegwege a mukse na zlafe gyaale á mukse wá, puweka zhera-aara, diyanka ambane watse á wáyá de gá zhele zlafe ádaliye, estuwa demda am fida yaikke, dzalevdzala áte unjule á Yaisu *Almasiihu.

¹² Daaci estuwa tá de njezleka am shairiya, afaba badzaranvebadze elva na ndza ta ndaasa ba itare an we-aatare ganakini wayarka an ga zhele mazla-aara na.

¹³ Zlafe ádaliye: Ma de garka ba zhele umele keni, tá de gev masefe-aha, tá de dába sera á wakyiya á emnde ge ja dába ba dey. Á tsaaka an masefire, tá de bála paysada, tá de bála ice á dem duksa á emnde, tá de dem am elva-aha á emnde ba dey, tá de maga ba názu zlayeka dekideki na.

¹⁴ Afaba una njanna maa, wegwege a mukse, má ba zlafe gyaale á mukse wá, wayanwaya geni á de ga zhele ádaliye, á de yaya egdzara-aara, á de fanufe hyema ge huđe á há-aatare, geni a tateraaka barama ge kelaade-aha á miya ge zlazla zhera á miya.

¹⁵ Afaba tá ankwá emnde umele-aatare, kertenj dzalarevdzále áte unjule á Dadaamiya, ta dábeta Shaitaine.

¹⁶ Mukse a fetarfe wá, máki jerje wegwege a mukse am dagave á vara-aha-ñara wá, a fanufe hyema ge wegwege a mukse njanna, a farka gwatame njanna ge aiklaisiya, geni aiklaisiya wá, á fateru hyema ge wegwegwar njwasha na baaka emnde-aatare dekideki na.

¹⁷ Nazu yá bakaná ya áte emnde á sawari á aiklaisiya wá, má tá ankwá maga slera-aatare an unjule-aara wá, slafawatera we á kure ba kwakya. Baaka dfeme seke emnde a bála waazu, antara emnde a kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde.

¹⁸ Afaba a ba wakita á Dadaamiya: Ngudawanaanuka *japa ge we á dalau má ankwá á magakurá slera. A ba njane zlafe ádaliye: Sleslera wá, zlayanlzaya ganakini á zuze mbera-aara.

¹⁹ Má ura a se icaar sera ge slesawari á aiklaisiya wá, liyeyeka elva-aara dekideki, sey má jerje seyde-aha buwa bi keye.

²⁰ Ge emnde na tá ankwá maga haypa na wá, naba valaterarvále á katafke á emnde bademme, geni a waterwa lyáwa ge emnde umele.

²¹ Náwa názu yá bakaná ya á katafke á Dadaamiya, antara Yaisu *Almasiihu, antara á katafke á malika-aha na a dzeratersaa njane na, njanaaja elva njanna ba shagera am ire á ja: kuveka ice á emnde, eggerka emnde dekideki.

²² Hadzalka ge puware *erva a barka ge ura geni á maga slera á aiklaisiya, amá ká zlauzle am gya hala á edda-aara emtsaafde. Ekka wá, dauka ka á dem haypa á emnde dekideki, ettsufa ire á ja am cudédíre.

²³ Sheka sey ba yawe danjwe mazla-aara, naba kuke egdza mbazla keni cekwaanjudi. Afaba uwe, ba kelaazare ka lapika, á wáká huđe á ja na wá, naba kuke geni ká shansha njulmire.

²⁴ Haypa-aha á emnde umele wá, má zlafe kyarka ba shairiya-aatare keni, diyardiya emnde. Amá náza á emnde umele wá, tá taa díseka, sey tá díse am iga á shairiya.

²⁵ Slera shagera keni ba estuwa, tá ankwá nanna emnde. Ma naránka áte watsewatsire keni, á de shebeka dekideki.

6

¹ Una wá, yá baká elva á náve-aha. Bademme á náve-aha, a faratersarfe ge dada-aha-aatare ba shagera, geni a zlazlarka emnde zhera á Dadaamiya, antara elva-aara na má ankwá kwaratersá miya ge emnde na.

² Daaci náve-aha na dada-aha-aatare garevge emnde a fetarfe na wá, a baránka am ire-aatare ganakini: njá gulanaagula fatersarfe, afaba gamiyevge egdzar mama-aha am elva á Yaisu *Almasiihu, mi ba kalkale mazla-aara. Una estuweka. A magarmága slera-aatare, baira a jaranauje ge una werre. Afaba dada-aha-aatare njanna wá, itare fartarfe á ba an jirire áte Yaisu Almasiihu, daaci náve-aha-aatare keni wayaraterwaya ba kwakya. Kwaya njane duksa na ká baterná ka ge emnde, ká kwaratersekware emmága-aara keni.

Berbire a jirire

³ Má anƙwa ura á kwaraterse elva umele tsekemme ge emnde, dɓabaaka jirire á elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na mí kwaratersá miya ge emnde na wá,

⁴ edda-aara ɓaaka duksa na a disaa ɓane, á gálá ire ba dey, a dise ba gá jawe antara dzágwa elva an emnde. Jeba á emnde ɓanna wá, baɓemme á emnde tá anƙwa cenatercena na, itare keni tá kátá gev ba seke itare. Ta gá jawe, tá zlazla emnde, tá dzamaterve duksa shagerka ge ukfe-aha-aatare.

⁵ Jeba á emnde ɓanna wá, gá jáwe á zleka ázetare ɓekidɓeki, aɓaba shagerka enƙale-aatare, diyarka jirire. Itare, tá kurken má daremda am elva á Dadaamiya wá, watse tá geva emnde a berba.

⁶ Ge jirire wá, má dakemda am elva á Dadaamiya wá, gakevge sleberba ba jirire. Amá wá, sey máki ká anƙwa á higa arge una anƙwa am erwa á ɓa na.

⁷ Mi sem duniya an erwa dey, mí de eptsá keni á ba an erwa dey.

⁸ Daaci má shamiyansha kakakaca-aha á miya antara náza za wá, higaumihiya arge una ɓanna.

⁹ Amá emnde na tá anƙwa á kuma berbire na wá, tá átire á wáyá duksa na ni á badza emnde ba ɓekidɓeki na. Tá anƙwa mbeɓa á dem bada á shaitaine, ta ba seke emnde na ni ta fem sera-aatare am zlegde. Tá de keɓanaakeɓa shifa-aatare ba ɓekidɓeki.

¹⁰ Wáyá á shungu wá, baɓemme á haypa-aha á ba am huɓe-aara. Emnde umele, dzalarevdzale áte unɓule á Dadaamiya aɓaba ba wáyá á shungu ɓanna. Ta naba yaa fetarfire ba ɓekidɓeki, kina keni njaaka erwaunɓe-aatare ɓekidɓeki.

Sawari-aha umele am halavuwa á elva

¹¹ Timaute, eka wá, ka ura á Dadaamiya, ettsufa ire á ɓa, ganávteka ge duksa ɓanna ɓekidɓeki. Gevge slejirire á katafke á Dadaamiya, ká maga ba názena á kataná ɓane, ekhyanaaka fetarfire á ɓa, antara wáyáva á ɓa, ira farwaunɓe á ɓa. Gevge ura kemaare áza emnde.

¹² Tsaatse ba shagera áte unɓule á Dadaamiya, geni ká shánsa shifa na á zleka ɓekidɓeki a ɓaaká Dadaamiya ge ɓane na. Aɓaba una ɓanna ka magaa seydire á katafke á emnde kwakya áte elva na ka fetaara ka átekwa na.

¹³ Yá ndaaka aɓaba Dadaamiya na a femaa ɓane shifa am duksa baɓemme na, antara aɓaba Yaisu *Almasiihu na a magaa seydire á katafke á sleksu *Pilaatu na.

¹⁴ Effa hyema am názena a ndaaka Dadaamiya, emmága an erwaunɓe á ɓa palle. Ettsufu ire á ɓa, a jerka duksa mándzawe áte ka. Njinja á ba áte una ɓanna dem vacite na á de saasa Yaakadada Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Á de sawa ɓane vacite na má bábba Dadaamiya Saksage, ba ɓane palle una Dadaamiya, ba ɓane palle una edda á barka, Slekse arge slekse-aha, Yaakadada á male-aha baɓemme na.

¹⁶ Ba ɓane palle una á njá an shifa dem ba ge ɓekidɓeki. Anƙwa á njá am tate á parakkire na ɓaaka sleganavtege ɓekidɓeki na. Baaka ura a naa Dadaamiya. Zlaɓe ádalije ɓaaka edda una á de nanna. Yaikkire antara hakuma wá, ba náza-aara palle dem ba ge ɓekidɓeki. *Aamin.

¹⁷ Náwa názu ká baterán ge emnde a berba: ma garevge emnde a berba am duniya na keni, a magarka kuravire, a farka tama-aatare keni áte berbire. Aɓaba diyarka laukte na ni watse á zlala nalmáne ɓanna am erwa-aatare. Itare keni a farfa tama-aatare á ba áte ndzedá á Dadaamiya na á vamiá ɓane duksa baɓemme, ganakini mí njinja an higa na.

¹⁸ Bateranba geni a magarmága maggwire ba kwakya an berbire-aatare, a magarmaga shagerire. A magarka wadahire, a varaterteva duksa-aatare ge emnde keni.

¹⁹ Má tá anƙwa maganá áte una ɓanna wá, tá anƙwa jahaná nalmane á jirire na á zleka ɓekidɓeki na ge ire-aatare, tá de shansha shifa a jirire keni.

²⁰ Ekka Timaute wá, effa hyema am slera na a fakaara Dadaamiya na. Gateravteka ge emnde na wayarwaya beɓa nara ba dey, antara mága duksa na á zlalaveka an elva á Dadaamiya ɓekidɓeki na. Emnde ɓanna ta bantsa itare ta emnde a diya, amá diya-aatare ɓanna gevka diya jirire ɓekidɓeki.

²¹ Ya ndaanaa aɓaba uwe estuwa? Aɓaba ndza ta bantsa emnde umele ba estuwa ganakini ta emnde a diya; cekwaanɓuɓi wá, ta naba yaa fetarfire ba ɓekidɓeki.

A magakuránmaga Dadaamiya ɓgurna-aara.

Buwire á wakita na a puwanta Paul ge TIMAUTE

Ga use á Paul ge Timaute

¹ Wakita na yá ankwá á puwetá ba iya Paul, ya slebelá á Yaisu *Almasiihu. Ya slebela áte namaari á Dadaamiya geni yá bálá elva á shifa na a baa Dadaamiya á vaterteva ge emnde na má garevge palle antara Yaisu Almasiihu na.

² Yá puwakte ge ekka wakita na Timaute, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa wayanak-wáyá jipu na. A magarakanaamaga tara Eddemiya Dadaamiya, antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu ngurna, a zarakvaarze, a varakteva hairire.

Paul ankwá á fanem ndzedá am vuwa ge Timaute

³ Yá ankwá á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya adaba ka. Ba Dadaamiya na yá ankwá á maganá slera na shaigerire á ervaunđe-aaruwa ba seke názá á eggye-aha-aaruwa werre na. Vayi vacika, ba kelaa má yá ankwá á maga maduwa wá, yá ankwá á yehaka-yeha ekka keni am huđe-aara.

⁴ Am sarte na ya zláá ázekure, ekka ndza ka kyuwa á ba an yáwe á kyuwa, una njanna zlađe ankwá am ire-aaruwa. Wayanwáyá an ervaunđe-aaruwa bademme, ganakini yá puwetepuwa ice-aaruwa áte ka, á naatenáhá ervaunđe-aaruwa an higa.

⁵ Yá ankwá á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya á ba ya na wá, adaba diyandiya ganakini faktarfe áte Yaisu *Almasiihu ba jire. Fetarfire á na ba seke názá á mama-aha á na tara Luwiz, antara emmeja Aiwniike. Kina wá, diyandiya ganakini fetarfire á na keni ba seke náza-aatare.

⁶ Adaba fetarfire á na njanna wá, yá ankwá á yehakanteyeha zlađe adaliye hákuma na a vaktaa Dadaamiya ge mága slera-aara am sarte na ya puwakar *erva a barka-aaruwa na. Emmága slera an hákuma njanna,

⁷ gazleka dekideki. Adaba Dadaamiya vamiteka shedekwe na á puwaná vuwa ge ura, amá Shedekwe na ni á vante dzanjdzanjire ge ura, á vante wáyávire ge ura, ira enkale ganakini mi njanaanja vuwa á miya.

⁸ Adaba una njanna, manka lyawa dekideki ge mága seydire á Yaakadada á miya. Ma iya na náwa yá am dangay adaba njane na keni, manka lyawa ge ba diyakidiyire. Naba eksarekse ba seke náza-aaruwa, zlađa na má a fakaara Dadaamiya adaba slera á labare á higa. Emmága una njanna an hákuma na a vaktaa Dadaamiya na.

⁹ Dadaamiya wá, a dhamitaa ba njane, a lyamisaa njane geni mi gevge emnde-aara. A magamiyaa una njanna adaba shagerire á slera á miya ka, a magamiyaa ba ngurna-aara, a wayetaa ba ervaunđe-aara. A magamiyaa ngurna njanna kwaye am fakta á duksa bademme á kya erva an Yaisu *Almasiihu.

¹⁰ Amá kina wá, Dadaamiya marsemáre ngurna-aara njanna ba parakke mazla-aara an sawa á Yaisu Almasiihu Selyamilya. A se kedanaa njane hákuma á emtsa, a marese ganakini má lyamivalya labáre á higa wá, mi shansha shifa na á zleka na.

¹¹ Iya wá, Dadaamiya a give slebela á Yaisu Almasiihu njanna dema, geni yá balaterá labáre á higa njanna ge emnde, antara geni yá kwaratersekwáre.

¹² Kina yá am zlađa adaba ba una njanna. Amá baaka lámbe-aaruwa dekideki, adaba diyandiya edda una ya fetaara ya áte njane. Baaka shaige-aaruwa dekideki, diyandiya ganakini njane á dzegwándzegwa fanu hyema ge duksa njanna a yinaa am erva na, dem vaci zla á duniya.

¹³ Ekka keni ndaaternda ka ba elva a jirire na ya ndakndaa na ge emnde an wáyávire, ká ámbera á fetarfe am ervaunđe á na. Hákuma á emmága una njanna wá, mi shanaa á ba áza Yaisu Almasiihu.

¹⁴ Fanufe hyema ba shagera ge labáre á higa na Dadaamiya a yanaa am erva á na na. Fanufe hyema an hákuma na a vaktaa Shedekwe Cufedfe na ankwá á njá am miya na.

¹⁵ Bademme á emnde á Dadaamiya na tá am haha á Aziya yariyaaya, diyakdiya ba ka keni una njanna. Antara ba tara Figailus antara Hairmauzhaine keni tá á ba am emnde njanna.

¹⁶ Amá Aunaizifaur wá, yá ankwá á yekanu barka á Yaakadada ge njane, antara emnde na tá am huđe á há-aara bademme. Adaba njane a ekhyiyaa ervaunđe ba kelaaazare, magaaka lyawa dekideki ge ndavindáva, yá am dangay tsa.

¹⁷ Am sarte na samsa njane á sem Rauma, a tatayiyaa an enkale-aara bademme, a naba se beribera am tate na yá amkwa.

¹⁸ Njane keni a yánka Yaakadada. Kwakyire á slera na a maginaa njane am Aifaisus wá, ba ka keni diyakdiya. Sey watse á pelansepela Yaakadada vaci tsafaya.

2

*Sawji á Yaisu *Almasiihu an jirire*

¹ Daaci ekka wá, eccena názena yá bakaná ya egdza-aaruwa: Yánya a ndzedaktendzedá ba Yaisu *Almasiihu an njurna na a magaminaa njane adaba gamiyevge palle antara njane na.

² Elva na ka cenanaa ázerwa, ya balanaa á katafke á zlamaakelaawa na wá, ekka keni vaterteva ge emnde a jirire na ni watse tá dzegwándzegwa kwaraterse ge emnde umele keni.

³ Zladá na má a fakaara Dadaamiya adaba zhera á Yaisu Almasiihu wá, naba ekserekse, gevge sawji á jirire, sawji á Yaisu Almasiihu.

⁴ Sawji á jirire wá, má á kátá háyá áza male-aatare, á duka á dem elva á emnde a ekse dekideki.

⁵ Ba duksa palle ge emnde a zhagade ganakini á de icaná ware ire. Diyeddiye geni máki edda-aara magaaka názena ta kwaratersekwáre ge maganaa am zhagade-aatare, njane á shánka duksa na ni tá vaterte ge emnde na ta icanaa itare ire.

⁶ Zlafe ádaliye, sleherda na ni ankwá á herdaná fe ge zanwe-aara wá, zlaya á lyevaalya ba njane zunjwe dza á ngedepa-aara am duksa na ta halanaa am fe njanna.

⁷ Eppuwa sawari am ire á njane áte elva-aha njanna ya tsakanaa ya na, a melakumela Yaakadada am huđe-aara ganakini ká diyeddiye bademme.

⁸ Yeheteyeha Yaisu *Almasiihu na a naba tsetaa am faya, njane ndza wulfe á *Dawuda na. Kwaya njane názu ni ya beranaa ya am labáre á higa na yá ankwá balaná ya na.

⁹ Yá ankwá shá zladá kina, náwa ta se njudíyaa am dangay keni, adaba ba una njanna palle. Ta give ba seke ya gu duksa mándzawe. Amá ta dzegwánka njudu elva á Dadaamiya, njane á zlada á ba á de katafke.

¹⁰ Adaba una njanna, ma vaatara keni yá báshá ba zladá njanna. Yá bashaná adaba emnde na tá an dzera áza Dadaamiya na, geni itare keni a sharánsha lya shifa-aatare áza Yaisu Almasiihu, a sharánsha de nja antara njane am yaikkire-aara.

¹¹ Náwa elva a jirire zlafe ádaliye yá bakaná ya:

Máki emtsamimtsa kerde antara njane, ge tse keni, watse mí tsetse zlafe ádaliye an shifa antara njane.

¹² Máki mí basha zladá wá, watse mí de nja ba kerde am yaikkire-aara keni. Amá máki yaminaaya njane wá, njane keni watse á de yamiyaaya.

¹³ Ma mí eptsantaa miya elva ge daba njane keni, njane á eptseka elva-aara na a ndaasa áte miya na dekideki, njane á taa badzanveka elva-aara.

Sleslera na shagera zlaláva-aara

¹⁴ Yehateranteyeha elva-aha njanna ya bakanaa ya na ge emnde a fetarfe, faterfa magiya ba shagera á katafke á Dadaamiya, geni a magarka gájáwe am elva. Adaba gájáwe wá, á melanuka ge ura dekideki, baira á badza emnde a eccena-aara.

¹⁵ Ekka wá, tsaatse ba shagera áte una á kataná Dadaamiya. Gevge sleslera á jirire na á manka zherwe am slera-aara dekideki na. Bateránba elva a jirire na ge emnde an unjule-aara.

¹⁶ Amá gájáwe wá, ekka feka we á njane á dem huđe-aara, adaba baaka nampire-aara, wayaaka Dadaamiya. Emnde a mága una njanna ta far ba badza an Dadaamiya.

¹⁷ Itare ka palle, elva-aatare njanna á far ba za slede, ba seke wige na ankwá á hwiya na. Tara Himainaiyus, antara Filaistus wá, tá ankwá am emnde njanna.

¹⁸ Itare wá, jaraaveje áte unjule á jirire. Adaba ta bántsa itare baaka tse á emnde am faya mazla-aara, dedda zamane-aara. Daaci emnde umele yaránya unjule á Dadaamiya adaba lámare-aatare.

¹⁹ Amá jirire á Dadaamiya wá, njanja degdege ba seke ekte á bere na ni an mága shagera na, baaka gejava-aara. Ta puwetaa áte ekte á bere njanna, a ba itare: Yaakadada diyaadiya emnde-aara. Ta puwete zlafe ádaliye, a ba itare: Ma a ndasaa ware parakke ganakini njane wá, átuđe Yaakadada, a manka mandzawire mazla-aara.

²⁰ Am mba á emnde a berba wá, ankwá kazlanja gergere: Gahe-aha gergere antara tasa-aha gergere. Kazlanja njanna wá, umele ta maganaa an dindar antara lipela, amá umele-aha-aara wá, ta maganaa á ba an haha, antara náfa. Mága slera an kazlanja njanna keni gergere bademme. Kazlanja na an dárádza na, tá maga slera na an dárádza na an njane. Amá kazlanja na cekwa dárádza-aara na wá, tá maga slera na cekwa dárádza-aara keni an njane.

²¹ Ba duksa palle ge miya keni. Edda una an bara ervaunċe-aara, ñane cuċeċċe am shagerkire ñanna yá anċkwa á ndahaná ya na wá, ñane an fa giraara áza Dadaamiya ba seke kazlaja na an dárádza na, ge maganaa slera á jirire ma vaatara keni. Aċaba ñane a yanaa ire-aara baċemme ge Yaakadada-aara.

²² Aċaba una ñanna, ekka wá, kumeka názena tá kumaná dawale-aha umele an ervaunċe-aatare baċemme na, njeka antara jeba á emnde ñanna ċekiċeki. Ekka wá, emmága ba jirire an ervaunċe á ña palle, fetarfe an ervaunċe á ña palle, emmága wáyáwíre, njawinja lapiya antara emnde na an bára ervaunċe-aatare, tá anċkwa á ñala Yaakadada.

²³ Amá máki tá gá jawe am fida ba dey emnde, bi tá gá jawe arge náza laakire ba dey, duka á dem huċe-aara ċekiċeki. Aċaba diyakdiya geni á sa ba dágala.

²⁴ Sleslera á Yaakadada wá, á zlayánka dágala. Ñane wá, shagera a gevge slefaterá ervaunċe ge emnde baċemme, slekwaraterse duksa an unċjule-aara, slekemaare áza emnde baċemme.

²⁵ Ñane wá, a kwaratersekwáre duksa an shagerire á ervaunċe ge emnde na tá nyanya elva-aara na keni, ámbane watse Dadaamiya á magateránmaga ñgurna, tá de diyeddiye jirire, tá de maga tuba.

²⁶ Daaci estuwa, watse tá diyeddiye názu am shifa-aatare, watse tá sesse am zlegde na a tsagwadatervaa Shaitaine, ma uwe keni tá maganá á ba áte náza-aara na.

3

Názu watse á magava má herzhapteherzhe zla á duniya

¹ Diyeddiye ganakini má herzhapteherzhe zla á duniya wá, watse anċkwa sarte-aha na ni zlazlada jipu na.

² Aċaba baċemme á emnde, ma ware keni watse á dzámá ba ire-aara palle, emnde tá de gevá emnde a wáyá shunġu an ervaunċe-aatare baċemme, tá de maga ba kuráwíre antara gálá ire, tá de valya elva mándzawe áte Dadaamiya, tá de fathersarka ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare ċekiċeki. Ma tá melaterumele emnde umele keni, tá de slafateránka we, tá de feka zherwe áte názu am dalbe á Dadaamiya ċekiċeki.

³ Emnde tá de gevá mándzawe-aha á ba am huċe á há-aatare keni, watse baaka zezarizire ázetare ċekiċeki, tá de valya ba elva mándzawe, watse slera-aatare ba dágala. Emnde tá de tsufeteka we-aatare ċekiċeki, ervaunċe-aatare á de yanaaya jirire ba ċekiċeki.

⁴ Zlaċe ádalíye, emnde tá de ndaha ba elva á fitenire áte ura, tá de dzameka názu á katafke watse á saterná mága-aatare ñanna, itare tá de gálá ba ire, tá de ċaba ba emtakire á duniya arge daba Dadaamiya.

⁵ Jeba á emnde ñanna wá, watse ta ba seke emnde á Dadaamiya ċeme, amá wá, eksaranteka hákuma-aara ganakini á gatervege emnde-aara á ba an jirire. Ekka wá, njauka antara jeba á emnde ñanna ċekiċeki.

⁶ Jeba á emnde ñanna wá, ba kina keni emnde umele-aatare tá ámberá á ba ñgyanggye á dem huċe á há á emnde an nasherire, tá de zlerma ñwasha na tsemarka ire-aatare na, ganakini tá lyevaalya elva-aatare, tá maga ba názena á kataná ire-aatare na, tá tegaavka an haypa ċekiċeki.

⁷ Ñwasha ñanna keni ba kelaazare tá tsaha ba duksa tsa, amá tá cenvaaka jirire á Dadaamiya ċekiċeki.

⁸ Emnde a de zlerma ñwasha ñanna wá, ta yanaa á ba an ervarva jirire á Dadaamiya ba seke náza tara Yannais antara Yambairais na ndza ta yaa elva á Muusa werre na. Emnde ñanna badzavbadze enċkale-aatare, tá fetarka an unċjule-aara ċekiċeki.

⁹ Amá watse tá zlaċeka á de katafke an slera-aatare ñanna, aċaba watse kwakya emnde na tá de diyeddiye ñġuċiyire na tá maganá itare, ba seke una ndza ta disaa emndu werre náza á tara Yannais, antara Yambairais na.

Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka

¹⁰ Amá ekka wá, diyakdiya názu yá anċkwa á kwaratersa ya ge emnde, ba palle keni á keċakarka ċekiċeki. Zlalava-aaruwa, názu yá kwamaná ya am slera-aaruwa, fetarfire-aaruwa an Dadaamiya, farvaunċe-aaruwa, wáyáva-aaruwa, ira dzanċzanjire-aaruwa am elva á Dadaamiya, baċemme diyakdiya.

¹¹ Zlaċe ádalíye, ekka diyakdiya palasa na ta magiyaa emnde, antara zlaċa-aha-aaruwa umele am Antakiya, antara am Ikauniya, ira am Listira. Ma nanánna zlaċa keni, enċzisenċze Yaakadada am zlaċa-aha ñanna baċemme.

¹² Deme keni wá, emnde na ni garevge palle antara Yaisu *Almasihu tá kátá njá áte una á kataná Dadaamiya wá, itare tá nanna palasa áza emnde.

¹³ Amá emnde a mándzawe antara ngudi-aha njanna wá, baaka tsemartse-aatare d'ekideki, zlalava-aatare á de far ba bádza, adaba á ked'aterá shaitaine, lauktu itare keni tá de keda emnde umele njanna.

¹⁴ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, ka lyevaa an ervaunje á na palle na. Adaba diyakaterdiya emnde na ni ta kwaraksekwáre na, diyakdiya ganakini ta kwaraksa á ba an ervaunje-aatare palle.

¹⁵ Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, adaba ka waltaa á ba an diya názu am wakita á Dadaamiya. Daaci wakita njanna á dzegwándzegwa vakte enkale ge d'aba unjule a lya, ganakini a lyakaalya Dadaamiya adaba fetarfíre á na áte Yaisu *Almasiihu.

¹⁶ Bademme á duksa na ni ta puwetaa am wakita á Dadaamiya na wá, a baterna ba njane an hákuma á Shedekwe-aara ge emnde njanna. Á kwaramísá ba wakita njanna jirire á Dadaamiya, á maraná njane haypa-aha á miya, á tsamimare ba njane am bádza-aha á miya, á kwaramísá njane zlaláva a jirire na á kataná Dadaamiya.

¹⁷ Bademme á una njanna wá, ba ganakini ura á Dadaamiya wá, a jerka duksa mándzawe áte njane. Ma vaatara keni njane wá, á njá á ba am niya á mága duksa shagera.

4

¹ Náwa názu yá ndaaka ya adaba Dadaamiya, antara adaba Yaisu *Almasiihu na watse á kyáná njane shairiya á emnde a faya, antara náza á emnde na tá an shifa bademme na. Yaisu wá, ba jirire watse á sawa, á se maga sleksire-aara. Yá anjwa á ndaaka adaba una njanna:

² Ekka wá, ndaternda ka ba elva á Dadaamiya ge emnde an ndzedá á na bademme, a kezlaran'ka elva á na d'ekideki. Wayarwáyá an wayarka keni naba ndaterndaa ka, marateránmára haypa-aha-aatare ba parakke, valaterarvale ba shagera, fateremfa ndzedá am vuwa, kwaratersekwáre duksa á ba an farvaunje.

³ Emmága una njanna. Adaba anjwa á sawa sarte na ni watse emnde tá ceneka jirire na tá de kwaratersekwáre d'ekideki. Watse hyema-aatare á kátá cena ba shagerkire na tá kataná itare, daaci watse tá jáháva á ba á deza malum-aha á fida na tá kwaraterse ba názena emtake am hyema-aatare na. Malum-aha njanna keni watse ta vayye jipu.

⁴ Watse emnde tá ceneka jirire mazla-aara, watse tá jáháva á ba áza emnde a bálá fida njanna. Una njanna názena tá de fa hyema emnde ge eccena-aara.

⁵ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte slera á na, ebbálá labáre á higa. Gevge slefarvaunje am zlada, maganaamaga slera na a fakaara Dadaamiya bademme.

⁶ Náza-aaruwa wá, yá haraaka kwakya mazla-aara, zlauzla sarte-aaruwa, yá de gevá ba seke sadake na tá vante ge Dadaamiya na.

⁷ Iya zlanuzle am wáva-aaruwa á ba an unjule-aara am slera á Yaisu *Almasiihu. Magannaamaga názena a fiyaara Dadaamiya, ganevge ba seke edda una ni a icanaa njane ire am zhagade, ganakini watse á de icaná ware ire. Kezlananveka fetarfíre-aaruwa áte názena mi fetaare átekwa.

⁸ Kina wá, tá anjwa ufiyá an lada na tá de tegater ge emnde a jirire vaci shairiya. Lada njanna á de vitá ba Yaakadada an erva-aara, njane edda á shairiya á jirire. Á de vite ge iya ka palle, amá ge emnde na ni wayaawáyá ervaunje-aatare an sawa-aara bademme.

Ba Yaakadada palle una anjwa antara Paul

⁹ Emmága watsewatsire se beribera áhuna, shekwaaka d'ekideki.

¹⁰ Yiyaaya Daimas zlazlálá á dem Taisalauniki, adaba njane a hayaa ba duniya na. Kairaiskais wá, njane a dem Galatiya. Titus a dem Dalmatiya.

¹¹ A juwa ba Lukas palle ázerwa. Má ká sawa njanna wá, siyánsa Markus am erva, adaba njane á meliyumele jipu am slera-aaruwa.

¹² Tikikus wá, njane ya belanaa ba iya á dem Aifaisus.

¹³ Má ká sawa wá, dedde á kya Terauwas, lyivaalya nangyuwe á ekhye-aaruwa ya yanaa am mba á Karpus, haliyantehálá antara wakita-aha-aaruwa keni anjwa ya yanaa áhuwa. Wakita-aha njanna, kwakya-aara yá kátá ba una-aha na ta maganaa an gwagwa na.

¹⁴ Alaikzandere edda á egzla wá, magiyánmaga emtan'kire kwakya. Duksa na a magitaa njane na wá, sey á de kyaná ba Dadaamiya shairiya-aara.

¹⁵ Ettsufa ire á na. Ekka keni á de magaktemága ba estuwa. Adaba njane yanaaya ervaunje-aara elva na mi kwaratersaa miya ge emnde na.

¹⁶ Vacite na ta di ge zuŋŋwire á de katafke á shairiya ganakini yá ndaasende jirire-aaruwa wá, palle á ura a tsifetse baaka defekideki, bademme á emnde yariyaaya. A dateránda Dadaamiya gabela.

¹⁷ Amá wá, ndza ankwá Yaakadada antara ya, a vitaa nane ndzedá. An ndzedá na a vitaa nane, ya magaa waazu á elva-aara bademme á dem hyema á emnde a larde gergere. Enzlisenzla Yaakadada am mbuwe á ervare.

¹⁸ Baaka shaige-aaruwa defekideki, ma am lámare-ara keni á de nezlisenzla Yaakadada, á diyaada ba lapilayye á dem zlan-na-aara am samaya. Yaikkire ba náza-aara palle, dem ba ge defekideki. *Aamin.

Paul ankwá á gater use-aara ge emnde umele keni

¹⁹ Gaterga use-aaruwa ge tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila, ira emnde á Aunaizifaur.

²⁰ Airastus, nane ankwá am Kaurintus duksa-aara. Tauraufimus wá, ya yanaa am Milaitus afaba á wáná vuwa-aara.

²¹ Emmága watsewatsire ganakini ká saasa á sehuna lauktu á sawa sarte á ekhye.

Tá ankwá á gak use-aatare tara Aiwbulus, Pudais, Linus, Kalawdiya, antara egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá áhuna bademme.

²² A njiinja Yaakadada antara ka. A magakuránmaga Dadaamiya ngurna ma ge ware á kure keni bademme.

Wakita na a puwantaa Paul ge TITUS

Ga use á Paul ge Titus

¹ Wakita na yá ankwá á puwetá ba iya Paul, ya nave á Dadaamiya, ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Slera-aaruwa wá, ya se melateru ge emnde na a dzeratersaa Dadaamiya na, geni tá de fetarfe áte ñane, ira tá diyeddiye zlafe jirire-aara. Jirire-aara ñanna maa, á fa ura áte unjule á Dadaamiya.

² Ate unjule á Dadaamiya ñanna maa, emnde ta naba diyeddiye geni sharansha shifa na á zleka na. Adaba Dadaamiya wá, ñane á iceka fida deki deki, ndza a ngudateraa namána-aara ge emnde, kwaye am fakte á duksa bademme, geni tá de shá shifa ñanna.

³ Ba samsa sarte na ndza a fanaa ñane na wá, a naba jesarehe ge shifa ñanna am elva-aara na tá ankwá balaná emnde-aara na. Ge iya keni a fiyaare ba Dadaamiya na Slelyamilya na slera á de balatera elva ñanna ge emnde umele keni.

⁴ Yá ankwá puwakta ge ekka Titus, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa, adaba má áte barama palle am elva á Yaisu *Almasiihu. Tara Eddemiya Dadaamiya tá antara Yaisu Almasiihu Slelyamilya, a magarakanaamaga ngurna, a varakteva hairire.

Slera á Titus am larde á Kairaita

⁵ Ndza ya yakaa am Kairaita geni ká tsatsanaatsatse názena ndza jauje na, ira ká bazlaterbázla male-aha á aiklaisiya am ekse-aha bademme ba seke una ya ndakndaa na.

⁶ Má ká fá ura am malire á aiklaisiya wá, sey ká fa edda una baaka duksa mándzawe am ñane, zhele á mukse palle, egdzara-aara keni fartarfe áte Yaisu *Almasiihu, shagera zlalava-aatare keni. Daaci emnde tá taa shánka duksa mándzawe áte itare, tá ankwá nanna geni egdzara ñanna tá ankwá fansarfe ge eddetare.

⁷ Male am aiklaisiya wá, ñane sleslera á Dadaamiya. Adaba una ñanna, sey ká fá ba edda una baaka duksa mandzawe áte ñane. Á taa gevka an edda una á kátá gálá, bi slervaujufe, bi slembazla, bi sledágala an emnde, bi sletataya nalmane an zlerma.

⁸ Sey edda una á lyiya wayve-aha-aara an higa, á kátá mága ba shagerire. Adaliye, sey slenjkale antara slejirire, slecudfedfe, á ñanaaŋa vuwa-aara.

⁹ Male á aiklaisiya wá, sey edda una ñanaaŋa jirire á elva á Dadaamiya na má ankwá kwaratersá miya ge emnde na. Daaci ñane keni á dzegwándzegwa vaterete ndzedá ge emnde umele keni an elva ñanna, á naba dzegwándzegwa ndaterndaha ba parakke haypa-aatare ge emnde na kwalarevkwale jirire á Dadaamiya na keni.

¹⁰ Bazlaterbázla á ba áte una yá ankwá ndakndaa na, adaba tá vayye jipu emnde na degdege ire-aatare, tá tsáká ba elva na baaka sera-aara deki deki na, tá kefa ba emnde an ñane. Jeba á emnde ñanna vayya ba Yahudiya-aha na ta bantsa itare: sey emnde tá demda am shedekwe na.

¹¹ Daaci male-aha á aiklaisiya-aha wá, sey tá ndaternda ba parakke ge Yahudiya-aha ñanna geni á darufe we-aatare ba tseriyye, adaba tá wesha emnde kwakya am mba-aha-aatare an elva-aha-aatare ñanna. Elva na tá ankwá kwaratersá itare ge emnde na wá, una zlayeka deki deki, tá zlerma ba shungu an ñane.

¹² Ndza ankwá ura Kairaita umele nabi wá, ba ñane keni a ba ñane: Emnde a Kairaita tá njá á maga ba fida, ta ba seke dabba-aha an mandzawire, ta emnde a masefe zlafe adaliye, baaka nampire-aatare deki deki, slera-aatare ba huŋe.

¹³ Elva a nabi ñanna wá, ba jirire. Daaci ekka wá, valatarvala ba shagera ge jeba á Kairaita-aha ñanna, lauktu itare keni tá de daba Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁴ Belaternaaaka una sey ba ka ndaterndaha geni á dabarka elva á eggye-aha á Yahudiya-aha antara nade-aha á emnde na tá dabeka jirire á Dadaamiya na.

¹⁵ Emnde na dzayye ervaunje-aatare á katafke á Dadaamiya wá, ma jeba-ara keni, tá slaslanu ba ge cudfedfire. Amá emnde na fartareka áte Dadaamiya wá, ervaunje-aatare danjwe, ma jeba-ara keni itare tá slaslanu ba ge danjwire. Bademme á názena tá slaslanu itare am ervaunje-aatare, antara názena tá maganá itare, duksa á zherwe bademme, amá baaka lambe-aatare ge itare.

¹⁶ A ba itare ta emnde á Dadaamiya, amá názena tá maganá itare wá, shagerka deki deki. Daaci tá dise á ba áte una ñanna emnde geni itare dabarka Dadaamiya. Adaba tá fansareka deki deki ge ñane, ta kelaade-aha jipu am ice-aara, tá taa maganaaka duksa shagera.

2

Náwa tá dabaná estuwa emnde unjule á Dadaamiya

¹ Amá Titus ekka wá, kwaratersekwáre ka ba jirire á Dadaamiya ge emnde.

² Bateránba ge emgyegwar zála geni a garevge emnde a enjkale, a magarmága duksa á ba áte unjule-aara, a kwararukwáre vuwa-aatare am duksa bademme, a garevge emnde a wáyáva, emnde a farvaunǵe antara emnde a fetarfe.

³ Ba estuwa ge emgyegwar njwasha keni, naba ndaternda ka geni a magarmága názena á kataná Dadaamiya. A balarka paysadfa, a garevka emnde a mbazla, amá a kwararatersekwáre zlaláva na shagera ge emnde umele keni.

⁴ Má emgyegwar njwasha tá nja estuwa, njwasha umele keni tá de tsaheese áte itare geni tá wayaná estara emnde zala-aha-aatare, ira egdzara-aatare.

⁵ Zlabe ádaliye tá de tsaheese mága enjkale á jirire am duksa bademme, tá de dzegwándzegwa ná vuwa-aatare, tá de gev njwasha jirire am huǵe á há-aatare, tá de fatersare ge zala-aha-aatare. Daaci má zlalava-aatare gevge estuwa, emnde keni tá de ndaaka elva mándzawe áte elva á Dadaamiya.

⁶ Ba estuwa ge dawalaa keni, naba ndaternda geni a garevge emnde a enjkale am duksa bademme.

⁷ Ekka keni sey ká maga ba duksa na ni watse shagera na, lauktu dawalaa umele keni tá de daba ba sera á nja. Máki ká anjka kwaraterse duksa, kwaratersekwáre á ba an jirire, an enjkale á nja bademme.

⁸ Kwaratersekwáre jirire á Dadaamiya ge emnde, áte una ni baaka ura á de epsawa elva á nja nanna, daaci emnde na tá kátá nyanya elva á nja na keni, tá de háslá ba itare, adaba tá de shanka duksa mándzawe áte miya.

⁹ Ba estuwa ge nave-aha keni, naba ndaternda geni a faratersarfe ba kelaazare ge dada-aha-aatare, a magarateránmaga názena tá kataná itare na, a kwalarevka elva-aatare dǵekidǵeki.

¹⁰ A ilarka egdzar duksa-aha-aatare. Arge una nanna wá, itare a magarmága ba slera-aatare, daaci tá de dise áte una nanna dada-aha-aatare geni dzayye ervaunǵe-aatare. Má tá nja estuwa, emnde tá de fa zherwe áte elva á Dadaamiya Sleyamílya na má anjka ndaná miya na.

¹¹ Shagera emnde a fetarfe tá njá áte una yá anjka ndakndaha na, adaba Dadaamiya keni marsemare ngurna-aara áte ice á emnde bademme, geni nane wayaawaya á lyamiyaalya.

¹² Dadaamiya a magamiyaa ngurna estuwa na wá, daaci adaba ngurna nanna wá, má dzegwándzegwa yá mága názu wayaaka nane, ira shagerkire na á kataná ervaunǵe á emnde am duniya. Am zamane á miya kina na wá, gaumiyevege emnde a enjkale, emnde a jirire, emnde a mága namaari á Dadaamiya.

¹³ Magaumimága una, ge páká háre yaikke na má tamáná miya ge de higa am huǵe-aara na. Amaana: Vací sleksire á Dadaamiya, vaci sawa á Yaisu *Almasiihu na Sleyamílya.

¹⁴ Nane a naba emtsehe adaba miya, geni a varamisevare am haypa á miya bademme, geni a gamiyevege emnde cuǵeǵe á katarfke-aara, mí higa ge mága shagerire.

¹⁵ Kwaye nane duksa na ká de kwaratersá ka ge emnde. Adaliye: fateremfa ndzeǵa am vuwa ge emnde na tá anjka cenakvaara elva na, naba valaterarvala ge emnde na tá cenka elva á nja na keni. Má ká ndaha elva, ndaterndaha á ba an hakuma, a epsawaranjka dǵekidǵeki.

3

Zlalava á emnde na sharansha shifa anjwaslire

¹ Yehateranteyeha ge emnde a fetarfe geni a faratersarfe ge slekse-aha á larde, antara male-aha á ekse, a magarka gardǵire am názena tá ndaná itare, amá ma vaatara keni a magarmága niya á mága názu shagera.

² Bateránba zlabe ádaliye geni a valyarka elva yaiaihe áte ura, a dagalarka an emnde. Itare wá, a garevge emnde a kemaare, a farfa dárádza áte emnde umele keni.

³ Ba miya keni ndza cekwa enjkale á miya werre, ndza má fansareka ge ura dǵekidǵeki, ndza má an keǵa áte unjule á jirire, ndza má maga ba shagerkire á duksa na á kataná ervaunǵe á miya, ndza má emnde a mándzawe, ndza má shelha áte duksa á ura, ndza má hayánka emnde dǵekidǵeki, itare keni tá hayámika.

⁴ Ma ndza má maga ba una nanna keni, am sarte na hyephye sarte á Dadaamiya Sleyamílya wá, a naba maramiya kwakyire á kemaarire-aara geni nane wayaawáyá emnde bademme.

⁵ Daaci a naba lyamisehe. A lyamise aƒaba mi maganaa duksa ka, a lyamise aƒaba kwakya zezarziire-aara. An hakuma á Sheƒekwe Cufedƒe a baramise haypa am ervauŋƒe, a yamise ge buwire, geni má shansha shifa anjwaslire.

⁶ Dadaamiya a vamite Sheƒekwe-aara baaka zlakta-aara á kya erwa an Yaisu *Almasiihu Sleyamilya.

⁷ A magamiyaa ngurna geni mí gevge emnde a jirire á katafke-aara, má de shansha shifa na á zleka na keni baaka shaige-aara.

⁸ Baƒemme á elva-aha ɲanna, ba jirire. Wayanwaya ka ndaterndaha ba kelaazare ge emnde a fetarfe, geni a magarmága duksa áte unɲule-aara. Mága duksa an unɲule-aara wá, shagera a naba melaterumele ge emnde umele keni.

⁹ Má emnde tá maga ga jawe am dagave-aatare wá, feka we á ɲa am huƒe-aara. Ma tá ga jawe arge ƒabava á eggye-aha werre, ma arge naƒe-aha á Yahudiya-aha keni, feka we á ɲa á dem huƒe-aara ƒekidƒeki, aƒaba baaka nampire-aara.

¹⁰ Má jerje sletega ye á emnde, naba valarvale ge edda-aara. Má zlaƒe á yanka wá, valarvale ge buwire. Má á cenka ƒekidƒeki wá, ƒabeka tate-aara.

¹¹ Ba ekka keni diyakdiya geni jeba á emnde ɲanna jaraaveje áte barama á Dadaamiya, itare mbarsembe mága mandzawire, haypa-aatare á sheƒeka ƒekidƒeki.

Ga use á Paul am halavuwa á elva-aha

¹² Náwa watse yá ƒela ura á dezekure, bi Artaimas bi Tikikus. Má daada wá, ettataya pute ba watsewatse ge dezeruwa am Nikaupaulis. Náwa njanantenja átekwa, geni yá de njá áhuwa am sarte á ekhye.

¹³ Melaterumele ba shagera ge tara Zainas ɲane una edda á shairiya, tá antara Apaulaus, geni a ektsaterareka náza a ja wedere-aatare am shula má tsarettse azekure.

¹⁴ Emnde a miya keni, sey a tsartsaha mága slera á maggwire, lauktu tá de mbesembe itare keni melateru ge emnde na cekwa ndzedá-aatare ge ja wedera á jirire. A magarmaga una ɲanna geni zlaláva-aatare a gevka ba dey.

¹⁵ Baƒemme á emnde na ɲa kerƒe áhuna tá anƒkwa gak use-aatare. Gaterga use-aaruwa ge egdzar mama-aha á miya am fetarfire. A hyantehye Dadaamiya ngurna-aara áte kure baƒemme á kure.

Wakita na a puwantaa Paul ge FILAIMAUN

Ga use á Paul ge Filaimaun

¹ Ba iya Paul yá am danggay adaba slera á Yaisu *Almasiihu, ná ankwá puwaktá wakita na antara egdza emmemiya Timaute, ná puwakante ge ekka Filaimaun, ka ura á nje, slera á miya palle na.

² Ná puwakurte ge kure antara egdza emmemiya Afiya antara Arkipus nane una palle á miya am wáwa ge mága slera á Yaisu Almasiihu, ira emnde na tá jáhava am mba á na ge cena waazu na bademme.

³ Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu a magarakuránmaga ngurna, a varakurteva hairire.

Fetarfire antara wayavire á Filaimaun

⁴ Ba kelaa ma yá ankwá á maga maduwa-aaruwa ádeza Dadaamiya wá, yá slafaná we-aaruwa jipu adaba ka am maduwa-aaruwa.

⁵ Adaba cenanáncena labare á na ganakini vakanteva ervaunđe á na bademme ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, wayakaterwaya jipu emnde na ta fetaare áte njane bademme.

⁶ Adaba una njanna, yá ankwá njala Dadaamiya jipu geni ba seke una ni gakevge palle antara njere áte barama á Yaisu Almasiihu na wá, yá ankwá á njala Dadaamiya geni de ba á katafke keni ka emmága ba estuwa. Yá njala zlafe, ganakini ká diyeddiye shagerire á názena ni mi shanaa miya áza Yaisu Almasiihu na.

⁷ Egdza emmeruwa, higantehiga jipu arge wayavire na ká ankwá maganá ka áte emnde a fetarfe na. Una njanna á vite ndzedá jipu ge iya adaba fakateremfa ndzedá am vuwa ge emnde a fetarfe kwakya.

Paul á slapala Filaimaun arge Unaizimus

⁸ Yá njaláká adaba una njanna geni ká maga názena yá ndaaka ya. Am ganevge ya slebela á Yaisu *Almasiihu na wá, yá naba ndaknda názena ká maganá ka bademme.

⁹ Amá wá, yá bakanka áte una njanna, ya njaláká á ba an njala an martaapire na am dagave á miya. Iya Paul wá, ganevge emgyegwe a zhele, amá yá am danggay adaba slera á Yaisu Almasiihu.

¹⁰ Yá ankwá slapala Unaizimus ázeja, adaba njane gevge ba seke egdza-aaruwa am danggay áhuna, iya ganevge ba seke eddenjara am elva á Yaisu Almasiihu.

¹¹ Werre wá, ndza magakánka nampire, amá kina wá, antara ba iya keni á de magamiyánmaga nampire kwakya.

¹² Daaci kwaye yá eptsaká egdze njanna á dezeja, amá ba seke ya duwaa ba ya an ire-aaruwa.

¹³ Am nja-aaruwa kina áhuna am danggay adaba elva á Yaisu Almasiihu na wá, wayanwáyá á meliwa njane am kela á na,

¹⁴ amá wayanka yá maganá áte namaari-aaruwa, yá hyakareka an ndzedá geni ká magiyá shagerire. Arge una njanna wá, meliyumele ba ka áte waya á ervaunđe á na.

¹⁵ Yalla a maganaa ba Dadaamiya deme pakyave á kure antara Unaizimus na, geni á de eptsá zlafe adaliye á de mba á na, kwa de nja kerdé náza ba ge kelaazare.

¹⁶ Ma njane náve keni wá, kina wá, gevka seke náve mazla-aara, gevge egdza emmemiya. Iya wá, wayanwaya jipu, amá ká de wayaná ba ka kwakya-aara. Zunjwe wá, ká de wayaná adaba náve á na. Adaliye, adaba njane gevge egdza emmeja am elva á Yaisu Almasiihu.

¹⁷ Ba seke una ni diyakdiya ankwá urire á miya na wá, lyevaalya njane, ba seke ka lyevaa ba iya.

¹⁸ Ankwá haypa a gakuwaa njane emtu? Emtu ankwá duksa á na ká dabaná ka ázejjara emtu? Máki ankwá wá, naba ndinda, ká zhárá ba iya.

¹⁹ Am tate na náwa njane na wá, yá ankwá á puwetá ba iya Paul an erva-aaruwa, geni ya jiranvejire elva-aaruwa na, yá de pelaksepele ba jirire. Amá wá, zlaya á na-ka ni ká ndaviyu duksa ge iya. Adaba shifa á na na ka shanaa ka anjwaslire na keni, ya melakuwa ba iya njanna.

²⁰ Ba estuwa egdza emmeruwa, yá njaláká adaba Yaakadada, tasle á na maginaamaga názena yá kataná ya ázeja na, cekinaaceka higa-aaruwa. Adaba dagave á miya antara ka am elva á Yaisu Almasiihu wá, gamiyevge ba palle.

²¹ Ba lauktu yá puwakte wakita na keni wá, diyandiya gánakini ká de kwaleka, baira dème ká de januje ka am una yá kataná ya.

²² Má daada Unaizimus á dem huđe á há á ña wá, tsatsinaatsatse sleđe-aaruwa keni, adába aŋkwa tama-aaruwa geni Dadaamiya á de lyevaalya ñála á kure, á de maginaamaga ñane pute geni yá daada ádezekure.

Ga use á Paul am halavuwa á elva-aha

²³ Aŋkwa á gak use-aara Aipafras na ñá am danğay kerđe adába elva á Yaisu *Almasiihu na.

²⁴ Tara Markus antara Aristarkus, an Daimas an Lukas, itare ta emnde na slera á ñere palle, itare keni tá aŋkwa á gak use-aatare.

²⁵ Yaakadada Yaisu Almasiihu a vakurteva hairire-aara.

Wakita na a puwatertaa ura umele ge EGGYE-AHA Á IBRAHIMA

Dadaamiya á bamiya elva an we á Egdza-aara

¹ Ndza werre wá, Dadaamiya a ndater elva ser kwakya ge eggye-aha a miya an we á nabi-aha, ndza a ndater elva an pute gergere kwakya.

² Amá am kinire na wá, Dadaamiya anƙwa á bamiyá elva an we á Egdza-aara. A nderaa duksa baɗemme keni á ba áte erva an Egdza-aara ɗanna. Ndza a eksesaa ba ɗane geni á de kwaraná ɗane duksa baɗemme.

³ Tá zharaná am ɗane emnde yaikkire antara njá á Dadaamiya baɗemme. Duksa baɗemme njaanja an uɗɗule-aara na wá, á ɗana ba ɗane an hakuma á elva-aara. A magaa pute geni emnde tá sesse am ervaunɗe á Dadaamiya, tá gevge emnde cufedɗe. Am iga a una ɗanna maa, a zlalehe á dem samaya, anƙwa á nja am naɗafa á Dadaamiya, slekse arge duksa baɗemme.

Yaisu ɗane male arge malika-aha baɗemme

⁴ Dadaamiya a ganve Egdza-aara male arge malika-aha baɗemme, a vante zhera na jauje ge náza-aatare baɗemme. Aɗaba a ɗetaa ɗane Egdza-aara. Daaci a jateru an una ɗanna ge malika-aha.

⁵ Aɗaba baaka malika na Dadaamiya a banaa: Ba ekka una ka egdza-aaruwa, iya keni ya Eddenja. Amá a banaa una ge Yaisu. Zlabe áɗaliye, baaka malika na ndasenda Dadaamiya áte ɗane: Yá de gev Eddenjara, ɗane keni á de gev egdza-aaruwa.

⁶ Amá am sarte na áтира bela Egdza-aara na, gevge ba seke makaji-aara na wá, á ba ɗane: Baɗemme a malika-aha-aara tá de kezlan ugje ge ɗane.

⁷ Á ba Dadaamiya áte malika-aha wá: A fater ba ge maganaa slera, itare ta ba seke effeya antara nara á kárá.

⁸ Amá áte Egdza-aara wá, á ba ɗane:

Ámbarka á ɗa Dadaamiya, sleksire á ɗa á de zleka ɗekidɗeki. Ká de maga sleksire á ɗa an jirire.

⁹ Ekka wá, wedere á ɗa ba jirire, yakanaaya mandzawire. Aɗaba una ɗanna, a eksaksehe ge Dadaamiya á ɗa, a gakve male arge emnde á ɗa baɗemme, a geɗaktehe, ervaunɗe á ɗa ba seke nama.

¹⁰ Adaliye a ba ɗane á ba áte Egdza-aara ɗanna:

Yaakadada, am fakta, ba ekka una ka nderaa haha, samaya keni ba slera á erva á ɗa.

¹¹ Baɗemme á duksa-aha ɗanna tá de zlauzle, amá ekka wá, ká nja dem ba ge ɗekidɗeki. Baɗemme a duksa-aha ɗanna tá de gevge emgyegwe ba seke kacakaca,

¹² ká de takwalatertakwala ba seke bagwadza, ká de keɗanaakeɗa daradza-aatare, amá ekka wá, ká nja dem ba ge ɗekidɗeki, baaka halavuwa á shifa á ɗa.

¹³ Baaka malika na Dadaamiya a banaa:

Sawa, njinja am naɗafa-aaruwa, yá gatervege kelaade-aha á ɗa náza puwa sera á ɗa.

Amá a banaa una ɗanna ge Egdza-aara.

¹⁴ Malika-aha wá, itare ta ba emnde a slera á Dadaamiya, Dadaamiya á belaterbela, tá de melateru ge emnde na ni tá de lyelye shifa-aatare.

2

Faumifa hyema áte uɗɗule a lya na a maramiyaa Dadaamiya

¹ Aɗaba una ɗanna faumifa hyema ba shagera áte elva na mi cenanaa miya geni a dzalamiyefka áte uɗɗule.

² Aɗaba werre wá, ndza ta se balanaa ba malika-aha labare na gevge jirire na, daaci ma ware una cenaaka, fansareka na, ɗanaanja Dadaamiya an shairiya.

³ Náza á miya wá, a tsaaka an una ɗanna. Mí de shaná estara kena shifa á miya, má mí feka hyema am elva a lya shifa na a sanaa ba Yaakadada Yaisu an ire-aara na? Emnde na ta cenanaa á ba an hyema-aatare wá, ndaramindaha geni elva ɗanna jirire.

⁴ Dadaamiya keni a naba maresehe seydire á elva ɗanna an nalaama-aha, an najipu-aha, antara duksa gergere ta maganaa emnde ɗanna an hakuma á Sheɗekwe Cufedɗe na a vatertaa Dadaamiya an namaari-aara.

Yaisu wá, Slelya á emnde ba ɗane

⁵ Dadaamiya vaterdeka dekideki ge malika-aha geni tá de kwaraná itare duniya na á de sawa, mí ndahaná miya na.

⁶ Amá aṅkwa am wakita á Dadaamiya, a bantsa ura umele:

Ázara urimagwe keni, geni ka Dadaamiya, ká dzámá ṅane? Urimagwe keni duksa he, geni ká fanu hyema?

⁷ Ka naba ganaahe emtsaade cekwaṅgudí á katafke á malika-aha, ádaliye ka vante yaikkire antara darádza.

⁸ Ka yaa duksa baɓemme am erva-aara.

Má Dadaamiya a yaa duksa baɓemme am erva-aara wá, amaana baaka duksa dekideki ni ṅane á kwareka na. Amá am kinire na wá, mí nánka emtsaade sleksire-aara na á kwará duksa baɓemme na.

⁹ Diyamidiya geni duksa baɓemme á kwaraná ba Yaisu, amá a naba ganaahe ge Dadaamiya am sarte cekwaṅgudí á katafke á malika-aha, geni á emtsamta am slede á emnde baɓemme. Una ṅanna keni Dadaamiya a magateraa ba ṅurna ge emnde. Daaci Dadaamiya a vante yaikkire antara darádza ge Yaisu adaba a shu zlaɓa, a eksar emtsa ṅanna.

¹⁰ Duksa baɓemme á ba am erva á Dadaamiya, a nderanaa ba ṅane. Zlaya jipu una ni a naba yaa Yaisu am zlaɓa na, geni ṅane a gevge edda una hyephye am duksa baɓemme, lauktu á de gatervá ṅane emnde kwakya egdzara á Dadaamiya, á lyatersá ṅane, á daterá ṅane á de katafke á Dadaamiya am yaikkire-aara.

¹¹ Ba Yaisu una á gatervege emnde cufedde á katafke á Dadaamiya. ṅane antara emnde na a barateraa ṅane, garevege ba egdzara á ura palle. Adaba una ṅanna wanka zherwe ge Yaisu, a dateraa an egdzara á Eddenjara.

¹² Ndza a bantsa ṅane: Yá de balaterá zhera á ṅa ge egdzar mama-aha-aaruwa, yá de galáká am dagave á emnde á ṅa.

¹³ Adaliye a ba ṅane: Yá njá á ba áte Dadaamiya palle. Zlaɓe ádaliye a ba ṅane: Náwa iya antara emnde na a puwimaa Dadaamiya am erva.

¹⁴ Emnde ṅanna, ta ba emndimagwaha, daaci Yaisu a naba gev urimagwe ba seke itare, a emtsehe geni á kefanaakeda ba dekideki hakuma á Shaitaine na an hakuma ge ceba emnde na.

¹⁵ A palateraa an una ṅanna emnde na ndza ṅateraṅa lyawa á emtsa na baɓemme.

¹⁶ ṅane saaka á se melateru ge malika-aha, amá a se melateru ge eggye-aha á Ibrahimia.

¹⁷ Daaci una zlaya geni á gevge ba seke egdzar mama-aha-ṅara am duksa baɓemme. Estuwa á dzegwándzegwa gev *liman yaikke, slebara haypa á emnde ge melátera an Dadaamiya. ṅane slekemaare, dzayye ervaṅɓe-aara am slera á Dadaamiya.

¹⁸ Kina wá, á dzegwándzegwa a melateru ge emnde na tá am bada á shaitaine, adaba ṅane keni ndza a shushe zlaɓa am lámare ṅanna.

3

Yaisu male arge Muusa

¹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, emnde cufedde, kure keni a dzerakursaa ba Dadaamiya geni kwá gevge emnde-aara, tsawanaatse eṅkale á kure á ba áte Yaisu palle. Ba ṅane una slebela á Dadaamiya geni á se gev *liman á miya emnde a fetarfe.

² Ba Dadaamiya una a faare slera ṅanna, ṅane keni a magaa slera ṅanna an ervaṅɓe-aara palle, ba seke una Muusa keni ndza a magaa slera-aara an ervaṅɓe-aara palle am huɓe á há á Dadaamiya.

³ Emnde tá galeka há, amá tá gálá edda una a nderaa há. Ba duksa palle ge tara Yaisu an Muusa keni, shagera tá gálá ba Yaisu arge Muusa.

⁴ Ba kelaa há a nderanaa ba ura, amá duksa baɓemme wá, a nderanaa ba Dadaamiya.

⁵ Muusa wá, ṅane ndza ba walaadi am huɓe á há á Dadaamiya, slera-aara ndza ba mága seydiye á názena watse á baterná Dadaamiya ge emnde. A magaa slera ṅanna an ervaṅɓe-aara palle.

⁶ Amá *Almasiihu wá, ṅane Egdza huɓe á há á Dadaamiya, baɓemme á huɓe á há á Dadaamiya á ba am erva-aara. ṅane keni a magaa slera-aara an ervaṅɓe palle am huɓe á há ṅanna. Huɓe á há á Dadaamiya ṅanna wá, ba miya, má tsamiyaatse dzanɓzanɓe áte unṅule-aara, má kezlamiyanevka tama á miya áte ṅane.

Tate á puwansepuwe á emnde á Dadaamiya

⁷ Adaba una ṅanna, cenaumicena názena a baminaa Shedekwe Cufedde, a ba ṅane: Vatená má cenakurancena kwara á Dadaamiya wá,

- ⁸ magauka degdegire á ire seke una ndza ta maganaa eggye-aha á kure werre, am sarte na ta magaa yawe kul ufafe am kaamba na. Ndza ta maganaa gardfire ge Dadaamiya, ta naba gya hala-aara.
- ⁹ A ba Dadaamiya, naránna tsa najipu-aha na ya maganaa iya antara itare am yawe kul ufafe nanna, aley ta naba gyaa hala-aaruwa.
- ¹⁰ Adaba una nanna, a naba jihe ge ervaunfe jipu áte emnde nanna, a ba iya am ervaunfe-aaruwa: Emnde na ervaunfe-aatare yiyye an iya, tá dabeka unjule-aaruwa defideki.
- ¹¹ Am jija ervaunfe áte itare, ya naba zu wada geni yá de belaternaaka defideki ge emnde nanna, ge se puwansepuwe antara iya am tate na ya maraterna a iya.
- ¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, faufa hyema geni a jerka ura am dagave á kure una yiyye ervaunfe-aara an Dadaamiya, geni a de yánka Dadaamiya Sáksage.
- ¹³ Amá ma vaatara keni ndaunda ba elva na ni á de vakurte ndzedá na am dagave á kure. Daaci á de badakuruka shaitaine ge mága haypa, antara ge mága degdegire á ire. Magamága una ba kelaazare am sarte na zlafe kwá an shifa na.
- ¹⁴ Máki kezlamianveka fetarfire á miya áte Yaisu, ba kalkale antara una am zunjwire wá, daaci mi emnde á Yaisu á ba an jirire.
- ¹⁵ Ankwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane: Vatená, ma cenakurancena kwará á Dadaamiya, magauka degdegire á ire seke una ndza ta maganaa eggye-aha á kure werre, ta maganaa gardfire ge Dadaamiya.
- ¹⁶ Emnde-ara nane cenarancena tsa kwara á Dadaamiya, ta naba maganaa gardfire na? Ba emnde na ndza a satersaa Muusa a sawa am larde a Misera na.
- ¹⁷ Emnde-ara nane yawe kul ufafe tá já Dadaamiya an ervaunfe na? Ba itare nanna zlafe adaliye emnde na ta gu haypa kwakya an Dadaamiya, adaba una nanna ta naba matsehe am hufe á kaamba.
- ¹⁸ Emnde-ara nane Dadaamiya a zateru wada geni á de vaterteka defideki de puwansepuwe antara nane na? Ba emnde nanna zlafe adaliye ndza faransarka defideki na.
- ¹⁹ Ba estuwa egdzar mama-aaruwa, náwa namiyánna bademme geni Dadaamiya a piyaterante dem tate á puwansepuwe adaba baakire á fetarfire-aatare.

4

- ¹ Werre, á ba Dadaamiya á de vaterte tate á puwansepuwe ge emnde, una nanna namána na zlafe ba nja-aara ge miya keni. Daaci, faumifa hyema áte ire á miya, geni a eptseka palle á miya á dem kataliya, daaci watse á taa daaka á dem tate á puwansepuwe nanna.
- ² Miya cenamiyancena labare á higa ba seke náza eggye-aha á miya werre am kaamba, amá elva nanna magateranka paydá ge itare adaba cenarancena, amá fartarka átekwa.
- ³ Miya emnde na famitarfe áte nane na wá, mí de shánsha dem tate á puwansepuwe nanna. Amá emnde na fartarka áte Dadaamiya wá, ankwa elva a ndasaa Dadaamiya áte itare, a ba nane: Jija ervaunfe, daaci ya naba zu wada geni ya de belaternaaka defideki geni tá se puwansepuwe antara iya am tate na ya maraterna a iya. Am fantaufe, am sarte na Dadaamiya zlauzle am slera á nderá duksa bademme wá, a naba puwansehe. Puwansepuwe nanna wá, ankwa sem vatená.
- ⁴ Am tate umele am wakita á Dadaamiya, ankwa á ndaha elva a háre ge vuyire, a ba nane: Dadaamiya a zlaa slera-aha-aara am háre ge unkwahire, ge vuyire wá, a naba puwansehe.
- ⁵ Am tate umele keni a ba nane: Tá de demka defideki á dem puwansepuwe antara iya am tate na ya maraterna a iya.
- ⁶ Emnde na ta cenaa labare á higa zunjwe, amá daraaka á dem tate á puwansepuwe nanna wá, adaba faransarka ge Dadaamiya. Ge puwansepuwe nanna wá, sem vatená keni zlafe ankwa baráma-aara ge emnde umele keni.
- ⁷ Adaba una nanna, Dadaamiya a faa sarte umele zlafe adaliye, amaana, zamane na. Náwa a faa sarte nanna estuwa, haraare á maga yawe kwakya am iga una ni eggye-aha á miya ta maganaa gardfire na, a ba Dadaamiya an we á *Dawuda: Vatená, ma cenakurancena kwará-aaruwa wá, magauka degdegire á ire.
- ⁸ Ma andze daterda Zhausuwe á dem tate á puwansepuwe á jirire wá, Dadaamiya ma andze á feka sarte umele ge dá ura á dem tate á puwansepuwe.
- ⁹ Daaci diyamidiya geni ankwa puwansepuwe á jirire á katafke á emnde á Dadaamiya ba seke una ndza a puwansaa nane am háre ge vuyire na.

¹⁰ Ma ware una shansha puwansepuwe ɲanna áza Dadaamiya, ɲane keni zlauzla slera-aara, ba seke una a puwanse ge Dadaamiya am slera-aara na.

¹¹ Daaci wawaumiwawa ge dem tate á puwansepuwe ɲanna, faumifa hyema geni a jerka ura am dagave á miya una á fansarka ge Dadaamiya, seke una ndza faransarka eggye-aha á miya werre na. Daaci edda-aara á de geyegeye á kataliya.

¹² Elva á Dadaamiya wá, an hákuma jipu, á vaterete shifa na á zleka na ge emnde, á dzegwándzegwa mága slera yaikke am ervaunɗe á ura. Elva ɲanna wá, an ndzedá jipu ba seke masalam na an ga slare we bukerɗe na. Á dzegwándzegwa ɲgye á dem dzágwa á ubiye-aha, dete zeba keni baɗemme. Elva ɲanna wá, jauje ba ge masalam keni an ndzedá. A dzegwándzegwa tsanmaare ge ura am názena á slaslaná ɲane am ervaunɗe-aara baɗemme.

¹³ Baaka duksa na ni an shefe am ice á Dadaamiya. Duksa baɗemme a nderanaa ba ɲane, ɲane diyaadiya baɗemme. Watse mí de eppálá á katafke-aara názena mi maganaa miya baɗemme.

*Yaisu ɲane male á *liman-aha baɗemme*

¹⁴ Miya, diyamidiya ganakini anƙwa *liman á miya yaikke. Ba ɲane una Yaisu, *Egɗza á Dadaamiya, zlaazlálá á dem samaya. Daaci sey mi tsaatse ba shagera ate názena mi fetaare átekwa na.

¹⁵ Liman á miya ɲanna wá, slezamivarze jipu, aɗaba diyaadiya názena zlazlaɗa áte miya baɗemme. ɲane keni shaushe zlaɗa-aha gergere ba seke náza á emnde baɗemme. Ba báda keni, ndza ta ebbada an duksa gergere baɗemme, amá ɲane magaaka haypa ɗekidɗeki.

¹⁶ Aɗaba una ɲanna, gaumiyaptege á deza Dadaamiya slemagamiya ɲgurna ba kelaazare, gaumiyaptege á deɲɲara an baakire á shaige, geni á de zamivarze, á de magamiya ɲgurna am wedera-aha á miya baɗemme.

5

¹ Baɗemme a male-aha á *liman-aha, tá dzeraterá á ba am dagave á emnde, tá tsater ge mága slera á Dadaamiya am dagave á emnde, tá dáná itare sadake á emnde á de katafke á Dadaamiya, geni á yateraare haypa-aha-aatare.

² Má emnde diyarka mága jirire, dzalarevdzále áte barámá á Dadaamiya, liman wá, ɲane á naba cenatercena, aɗaba ɲane diyaadiya názena zlazlaɗa áte emnde. Diyaadiya geni ɲane keni hyefka am duksa umele.

³ Daaci sadake na á danná ɲane ge Dadaamiya na wá, á dáná náza á ire-aara emtsaɗe, geni á yanaarye Dadaamiya haypa-aara, lauktu á danná náza á emnde geni á yateraarye Dadaamiya ge itare keni.

⁴ Baaka ura á dzegwándzegwa eksese slera á limanire an ire-aara, sey má a ɗahana Dadaamiya ge mága slera á limanire ɲanna, seke una ndza a ɗahá *Haruna werre.

⁵ Yaisu keni eksesaka ba ɲane an ire-aara, geni á gevge *liman yaikke, amá ndza a eksesaa ba Dadaamiya, a ba ɲane, á elvan ge ɲane: Ba ekka una ka Egɗza-aaruwa, iya keni ya Eddeɲa.

⁶ Am tate umele keni anƙwa am wakita á Dadaamiya a ba ɲane, á elvan ge ɲane: Ekka, ka liman dem ba ge ɗekidɗeki, limanire á ɲa seke limanire á Malkisadaka.

⁷ Am sarte na Yaisu anƙwa am duniya wá, ndza a ɲala Dadaamiya á ba an ká kwara, ámbera á kyuwa geni á se melanumele, aɗaba diyaadiya geni anƙwa hakuma á Dadaamiya ge se lya shifa-aara. Dadaamiya cenanvarcene. Am iga á emtsa-aara, a naba tsantehe zlaɓe ádaliye, aɗaba fesarfira-aara áte ɲane.

⁸ ɲane *Egɗza á Dadaamiya, aley keni wá, a naba shu zlaɗa, geni fesarfira-aara á gevge ba parakke.

⁹ Am sarte na zlaanaazle slera ɲanna baɗemme maa, ɲane gevge slelyaterlya ba ge ɗekidɗeki ge emnde na tá anƙwa fansarfe na baɗemme.

¹⁰ Á dzegwándzegwa lyaterlya aɗaba a tsanaa ba Dadaamiya liman yaikke áte limanire á Malkisadaka.

Faufa hyema, dzalawevka áte unɲule á Dadaamiya

¹¹ Kwakya elva na ɲá kátá ndakurnda áte ɲane, amá wá, zlazlaɗa jipu ge palakurá una ɲanna, aɗaba kure keni yiyye hyema á kure, kwa taa cenvaaka duksa áte watsewatsire.

¹² Kina wá, zlaya ma kwá kwaratersá kure elva á Dadaamiya ge emnde, aɗaba harakuraahare am huɗe-aara, amá kwá kátá tá kwarakursá ba emnde zlaɓe ádaliye ba duksa na ndza kwa tsahese zunɲwe keni. Zlaya ma kwá de katafke áte unɲule

á Dadaamiya, amá kwasau kwá ba am fantaufe. Ekkure wá, zlaya ma kwá zá dafa dzaṅdzaṅe seke dawalaa, amá kwá kátá shá ba uba seke egdzere áte erva.

¹³ Ma ware una zlaḅe á kátá ba sha uba na, ṅane wá, zlaḅe ba seke egdzere áte erva. Egdzere áte erva wá, zlaḅe diyaaka duksa na shagera antara duksa na shagerka.

¹⁴ Amá dawalaa diyardiya lanaale tara duksa na shagera, antara duksa na shagerka baḍemme, ma zlazlaḍa keni.

6

¹ Daaci geyaumika arge duksa na kwaye mi tsahese am fantaufe á miya ge fetaare áte Yaisu *Almasiihu na, mí zlalawa á de katafke an tsáha duksa-aara na zlazlaḍa na keni. Una názu á zlayater ge emnde na hararaare am fetarfire na. Duksa ṅanna mi tsahese kwaye am fantaufe na wá, amaana, mága tuba arge serhaypa na á dá ura á dem emtsa na, antara fetarfe áte Dadaamiya.

² Adaliye elva a mága baptisma gergere antara puwaare *erva á barka ge ura, an elva a tsa emnde a faya, ira elva á shairiya á Dadaamiya vaci tsafaya.

³ Baḍemme á una-aha ṅanna wá, diyamidiya. Kina wá, mí zlalawa á de katafke má wayatewáyá Dadaamiya.

⁴ Eptsaaire ge duksa na diyardiya emnde wá, kurguneka, aḍaba má ura a yanaa ba ṅane unṅule á Dadaamiya, baaka pute umele ḍekideki ge melanumele geni á eptsaa am tuba. Aḍaba emnde na ndza tá am parakkire á Dadaamiya, ndza sharánsha barka á Dadaamiya antara Shedekwe-aara am ervaunḍe,

⁵ ndza emtáke elva á Dadaamiya am hyema-aatare, ndza sharánsha hakuma am duniya na á de sawa na keni, ma tá de njá am huḍe-aara,

⁶ aley ni tá eptsaná ba iga ge Dadaamiya wá, baaka pute umele ḍekideki ge melaterumele geni tá eptsaa am tuba. Aḍaba ba seke tá átura ja *Egdza á Dadaamiya ge buwire áte dzaṅgala, tá ganve zhera-aara duksa ba dey á katafke á emnde baḍemme.

⁷ Itare ta ba seke fe: Má yawe aṅkwa á hya á dem fe ṅanna, fe ṅanna á mága náza za an barka jipu, aṅkwa á melaterumele ge emnde a ehherḍa-aara, baaka yanya-aara.

⁸ Amá má fe ṅanna á eptsaa ba dake antara masa wá, fe ṅanna baaka nampire-aara. Baaka barka am fe ṅanna, a yaranya ba ge ḍekideki.

⁹ Amá, egdzar mama-aha-aaruwa, ma ṅa ndaase estuwa keni wá, diyaṅerdiya geni ekkure kwá aṅkwa áte unṅule á jirire, daaci á de lyakurlya Dadaamiya.

¹⁰ Dadaamiya ṅane slejirire, á taa viyannaaka slera na kwa maganaa kure, kwa naba melateruḅe ge emnde a fetarfe, sem vatená kwá á ba átura melaterumele na. Una ṅanna á mara wáyáva á kure áte Dadaamiya. Baḍemme á una-aha ṅanna, á taa viyannaaka.

¹¹ Duksa na ṅá kátáná ṅere ázekure wá, ma ware á kure keni magaumága ba estuwa an higa á kure campaukkwe dem halavuwa á duniya, yawanka ḍekideki. Daaci kwá de shánsha názena kwá tamaná kure áza Dadaamiya.

¹² Gawevka emnde a masefe, amá ḍabauḍába sera á emnde a fetarfe na tá an ndzeḍa jipu, hararaare áte unṅule á Dadaamiya. Ba itare una tá de shá názena a ba Dadaamiya á de vaterte ge emnde-aara na.

Názena a ndasaa Dadaamiya baaka pekyaa-aara

¹³ Am sarte na Dadaamiya a ṅguḍanaa namána ge Ibrahimia, a zu waḍa geni ba jirire á de emmága duksa na a ndasaa ṅane ṅanna. Aḍaba baaka duksa umele á jauje ge Dadaamiya an yaikkire, geni á za waḍa an ṅane maa, a naba zu waḍa á ba an ire-aara.

¹⁴ A zu waḍa, a ba ṅane: Ba jirire yá de gakar barka-aaruwa. Yá de yákteya ba kwakya.

¹⁵ Ibrahimia a naba fetarhe áte elva na a ndasaa Dadaamiya, a faa ervaunḍe jipu ge eppaka-aara, daaci shansha duksa ṅanna a ba Dadaamiya á de vanteva na.

¹⁶ Má emndimagwaha tá za waḍa, tá zaná an duksa na jauje ge ndzeḍa-aatare. Zá waḍa wá, á zlsansauze ge elva-aha baḍemme, emnde keni tá tsaatse á ba átekwa.

¹⁷ Daaci Dadaamiya a naba zu waḍa, á kátá maraterán ge emnde na a ṅguḍateraa namána na, geni á de emmága duksa na a ndasaa ṅane ṅanna, á eptseka elva ḍekideki.

¹⁸ Namána na a ṅguḍanaa Dadaamiya, antara waḍa na a zanaa ṅane na maa, duksa-aha buwa ṅanna a ndasaa Dadaamiya na wá, baaka pekyaa-aara, Dadaamiya á zeka waḍa á fida ḍekideki. Daaci miya emnde na mi se shaa ire á miya am sera á Dadaamiya na wá, una á vamite ndzeḍa jipu geni mí njantenja tama á miya áte duksa na a ba Dadaamiya á de vamiteva na.

¹⁹ Táma á miya áte duksa ṅanna wá, á tsáná ba ṅane shifa á miya degdege, geni a dzalamiyefka áte unṅule á Dadaamiya. A weramiyanta a ba ṅane kacakaca á dzegwa na ta icanse mashidi an ṅane na, ge de katafke á Dadaamiya.

²⁰ Yaisu wá, ñane dedde á katafke á miya, á dem tate ñanna adaba miya. Ba ñane una *liman á miya yaikke áte limanire á Malkisadaka, liman yaikke dem ba ge dekideki.

7

*Malkisadaka *liman yaikke, slekse yaikke*

¹ Malkisadaka ñanna wá, ñane ndza slekse yaikke am Salaam, zlafe adaliye ndza *liman á Dadaamiya Saksage. Vacite umele wá, Ibrahim a dem wáva, a de cebaa slekse-aha umele. Átire sa wá, a naba de yainuhe ge liman Malkisadaka, a gan barka.

² Daaci Ibrahim a de sanse luser am nalmane-aara bademme, a vante ge liman Malkisadaka. Emtsaade wá, zhera á Malkisadaka ñanna wá, amaana slekse na tsaatse áte jirire. Ñane ndza slekse am Salaam. Salaam na maa, amaana hairire.

³ Ñane, baaka ura diyaadiya eddenara antara emmenara, baaka jeba-aara, baaka ura diyaadiya fakta á shifa-aara antara halavuwa á shifa-aara. Ba seke una wakita á Dadaamiya á ndaaka fakta-aara antara halavuwa-aara na wá, ba seke ñane wá, liman na ankwá ma vaatara keni. Ñane gevge gáráva á Yaisu *Egdza á Dadaamiya.

⁴ Diyaweddiye geni Malkisadaka wá, liman yaikke. Ibrahim ñane una eggemiya bademme a sanse luser am duksa na a zanaa am wáva bademme, a vante ge ñane.

⁵ Diyamidiya geni emnde umele am eggie-aha á Laiwi garevge liman-aha. Am *tawraitá á Muusa wá, a ba Dadaamiya á elvan ge itare wá, dawmbare á deza egdzara á *Iserayiila-aha, a varakurteva luser na tá sansa am nalmane-aatare bademme. Amaana luser ñanna tá de liyaná á ba áza emnde a larde-aatare, itare keni ta ba eggie-aha á Ibrahim.

⁶ Amá Malkisadaka wá, ñane ura a emnde á Laiwi ka, aley a lyevaa luser áza Ibrahim. Ibrahim ñane edda una Dadaamiya a ngudaa namána antara ñane geni á de vante duksa. Amá ba Malkisadaka una a gar barka.

⁷ Adaliye, diyamidiya geni edda una á gar barka ge ura wá, yaikke ba ñane arge edda una a shaa barka. Daaci yaikke ba Malkisadaka arge Ibrahim.

⁸ Zlafe adaliye, bademme á liman-aha na ta segáshe am jeba á Laiwi, tá liyaná itare luser áza emnde a larde-aatare na wá, itare keni tá emtsa ba seke emnde bademme. Amá Malkisadaka wá, a ba wakita á Dadaamiya ñane ankwá an shifa.

⁹ Daaci ba Laiwi na eggie-aha-ñara tá liya luser áza emnde na keni, ba seke a vante luser-aara ge Malkisadaka, adaba eggjenara Ibrahim a vante luser-aara ge Malkisadaka.

¹⁰ Amaana, am laukte na Ibrahim a vante luser ge liman Malkisadaka na wá, wulf-aha-aara bademme á ba am ñane emtsaade. Daaci ba seke Laiwi antara egdzara-aara na á de yaterá ñane na keni varanteva.

¹¹ Dadaamiya a vaterte *tawraitá ge emnde-aara Iserayiila-aha keni á ba áte erva an liman-aha na tá segashe am emnde a jeba á Laiwi, amá slera á limanire na ndza ta maganaa emnde á Laiwi hyefka, dzegwaranka magannaamaga ge Dadaamiya názena a katanaa ñane. Ma andze dzegwarándzegwa wá, ma baaka wedera-aatare an liman umele yaikke seke Malkisadaka. Ma andze dzegwarándzegwa wá, bademme á liman-aha ma tá segashe á ba am eggie-aha á Laiwi seke *Haruna.

¹² Má Dadaamiya mbedesembede limanire á emnde á Laiwi an liman umele wá, daaci tawraitá keni á de eptsanteptsá.

¹³ Náwa namiyanna geni limanire, a eptsaptehe ba estuwa. Yaakadada Yaisu na njá ankwá á ndaha elva-aara áhuna na keni, ñane ura jeba á Laiwi ka, jeba-aara ba tsekemme. Ba ura palle keni jarka am emnde a jeba-aara una gevge liman, a daa sadake á de katafke á Dadaamiya.

¹⁴ Diyamidiya geni Yaisu wá, ñane a jesare am dagave á emnde a jeba á Yahuda. Am laukte na Muusa á ndáhá elva á liman-aha na wá, tsalaaka jeba ñanna dekideki.

**Liman yaikke áte limanire á Malkisadaka*

¹⁵ Náwa mí dise áte una, geni ba jirire ndza hyefka limanire á emnde á Laiwi, adaba Dadaamiya a fanem slera á limanire ñanna am erva ge Yaisu, ñane keni ba ura jeba umele seke *liman Malkisadaka.

¹⁶ Ñane gevka liman yaikke áte nađe á liman-aha, amá a gev liman yaikke adaba an hakuma ge nja an shifa dem ba ge dekideki.

¹⁷ Adaliye a ba wakita á Dadaamiya: Ekka ká liman yaikke dem ba ge dekideki seke liman Malkisadaka.

¹⁸ Dadaamiya a naba yaa nađe á liman-aha adaba hyefka, cekwa hakuma-aatare ge melateru ge emnde.

¹⁹ An nađe á limanire wá, emnde dzegwaránka shá dzayyire á erwaunde á katafke á Dadaamiya. Amá kina wá, anƙwa edda una ni jateruje ge liman-aha werre. Máki má anƙwa fa tama á miya áte ɲane wá, á de vamiťa ɲane barama ge de katafke á Dadaamiya.

²⁰ Zlabe ádaliye maa, am sarte na ni watse Dadaamiya á de far slera á limanire ge Yaisu na wá, a zu waďa emtsaade, geni Yaisu á de gev liman yaikke, amá ge liman-aha umele wá, magaaka estuwa.

²¹ Amá ge Yaisu wá, Dadaamiya a zanu waďa, a ba ɲane: Yá etpseka elva-aaruwa dammaru ká njá liman dem ba ge deƙideƙi.

²² Máki Dadaamiya a zu waďa estuwa wá, amaana aďaba Yaisu wá, shamiyansha namána áza Dadaamiya jauje ge namána-aara werre na.

²³ Anƙwa jawapa umele. Liman-aha werre wá, ndza ta vayye, ba á emtsa una, á eksaná una slera á limanire, á emtsa una á eksaná una slera á limanire.

²⁴ Amá limanire á Yaisu wá, baaka tsa-aara, aďaba ɲane á emtseka deƙideƙi.

²⁵ Daaci ma vaatara keni á dzegwándzegwa lyaterlya emnde na tá yeka an zhera-aara na baďemme, aďaba ɲane anƙwa an shifa dem ba ge deƙideƙi, sledagave-aatare an Dadaamiya.

²⁶ Ba ɲane una liman yaikke, a hyevhye ge wedera á miya baďemme. ɲane dzayye huďe-aara, gauka haypa deƙideƙi, ɲane cuďeďe am duksa baďemme, anƙwa dagave-aatare antara emnde a mága haypa, ɲane anƙwa áza Dadaamiya am samaya.

²⁷ Liman-aha werre wá, ba kelaazare sey ta dánda sadake á ire-aatare emtsaade á deza Dadaamiya geni á yateraarye haypa-aha-aatare, lauktu tá dá náza á emnde geni a yateraarye Dadaamiya ge itare keni. Amá Yaisu wá, ɲane magaaka slera á limanire-aara áte una ɲanna deƙideƙi. A magaa sadake-aara ba ser palle á katafke á Dadaamiya an shifa-aara, hyevhye geni Dadaamiya á yateraarye ge emnde baďemme.

²⁸ Emnde na ndza ta faterar slera á limanire áte una a ndanaa *tawraita á Muusa wá, ta ba emndimagwaha, tá naba mbeďa ádaliye á dem haypa, nampire-aara á de haraaka, á de keďa ba deƙideƙi. Amá am sarte na Dadaamiya a zu waďa geni Egdza-aara á de gev liman yaikke na wá, a eptsante am sarte ɲanna tawraita keni. Daaci a vante slera á limanire ge Egdza-aara, ɲane hyevhye am duksa baďemme dem ba ge deƙideƙi.

8

*Yaisu *liman á miya yaikke*

¹ Náwa una wá, jirire á elva-aha na njá anƙwa tsakaná ɲere baďemme na: Miya wá, shamiyansha *liman yaikke zlaazlala á dem samaya, anƙwa á njá am naďafa á Dadaamiya na ni ɲane sleske arge duksa baďemme na.

² ɲane anƙwa á maga slera á limanire-aara am tate na cuďeďe jipu, Dadaamiya á njá amkwa na. Werre wá, liman-aha ndza ta magaa slera á limanire-aatare á ba am *mashidi á kakakaca ta maganaa ba emnde. Amá Yaisu wá, ɲane anƙwa á maga slera á limanire-aara am samaya, am mashidi á jirire na a maganaa Dadaamiya.

³ Baďemme á liman-aha wá, ta fater ba ge dá sadake-aha gergere á de katafke á Dadaamiya. Daaci shagera ba liman á miya yaikke na keni á dánda sadake á de katafke á Dadaamiya.

⁴ Ma andze ɲane anƙwa áte duniya wá, ma andze á maŋka slera á limanire deƙideƙi, aďaba tá anƙwa liman-aha umele ge dá sadake á de katafke á Dadaamiya áte una á ndaná *tawraita á Muusa.

⁵ Liman-aha ɲanna, tá maga limanire-aatare am mashidi, amá una ɲanna ba garava á mashidi á jirire na am samaya na. Am sarte na ni watse Muusa á de maga mashidi á kakakaca wá, a ba Dadaamiya á elvan ge ɲane: Eccena ba shagera, de emmága á ba áte una ya kwaraksaa iya átire á wa na.

⁶ Daaci náwa namiyanna baďemme geni slera na a faara Dadaamiya ge Yaisu, jauje ge náza á liman-aha baďemme. Namána na ta shanaa emnde áza Dadaamiya aďaba Yaisu na jauje ge namána werre. Aďaba duksa na Dadaamiya a ɲguďaamiya namána-aara na, jauje ge una werre.

⁷ Ma andze hyefhye namána werre wá, Dadaamiya keni ma á maŋka umele.

⁸ Amá diyamidiya geni namána werre na hyefka deƙideƙi, aďaba emnde yaránka mága haypa. Daaci Dadaamiya anƙwa á valaterarvale, á ba ɲane á elvan ge itare:

Cenaucena una ba shagera: anƙwa á sawa zámame na ni yá de ɲguďaterá namána-aaruwa anƙwaslire ge emnde á *Iserayila antara ge emnde a Yahuda.

- 9 Una ṅanna gergere antara namána na ndza ya ṅgudater ge eggye-aha-aatare werre am sarte na ya saterse am larde á Misera na. Itare d'abarka namána-aaruwa, mele iya keni fanateruka hyema. Una ya ndanaa ba iya ya Yaakadada.
- 10 Náwa yá de maganá estuwa namána-aaruwa antara emnde a Iserayiila: yá de faterem shairiya-aaruwa am makhyakhya-aatare, yá de magaterá ṅurna geni a seseka am ire-aatare dekideki. Yá de gev Dadaamiya-aatare, itare keni tá de gev emnde-aaruwa.
- 11 Am sarte ṅanna wá, watse baaka wedera á emnde ge de balaterá zhera-aaruwa ge emnde, adaba an male-aha ka, an egdzara ka, bademme á emnde tá de diyisediye.
- 12 Adaba yá de zatervarze am haypa-aatare, yá de ṅaterka am ervaunde dekideki.
- 13 Kwaya ṅane názu a ndanaa Dadaamiya am namána anwaslire. Daaci diyaweddiye ganakini Dadaamiya a ganve namána werre ba seke emgyegwe a duksa. Má duksa gevege emgyegwe wá, cekwa nampire-aara, á de haraaka, á de keda ba dekideki.

9

*Tara slera á *liman-aha am duniya antara náza á Yaisu am samaya*

¹ Am namána á zuṅṅwire wá, Dadaamiya a vaterte shairiya-aha-aara ge emnde, geni tá dabaná áte una ṅanna am jahava-aatare á katafke-aara, adaba ndza anjka mashidi ta maganaa itare ge ṅála Dadaamiya am huđe-aara.

² Ta magaa mashidi an kelise, ta fem mekere am huđe-aara an kacakaca á dzegwa. Mekere na á sete we-aara na wá, ta d'ahanaa an slede cuďedde. Am huđe-aara tá fa kára á fanus an nara vuye, antara tabel, depain cuďedde átekwa, tá fan ge Dadaamiya.

³ Am mekere ge buwire am ice á kacakaca á dzegwa na wá, ta d'ahanaa an slede na cuďedde jipu na.

⁴ Am huđe á una ṅanna keni maa, ta magaa tate á d'iza kajiji á katafke á Dadaamiya, ta maganaa an dindar bademme, antara nakwati, ṅane keni ta baranaa an dindar ṅanna. Nakwati ṅanna wá, tá yeha namána á Dadaamiya átekwa. Am nakwati ṅanna maa, anjka erba á dindar. Am erba ṅanna maa, ta fem d'afa na ndza a vatertaa Dadaamiya á sawa am samaya am sarte na ndza ta am kaamba na. Anjka zlafe zade á *Haruna na ndza a magaa hyema na, antara naláwa-aha á nakwa buwa na ndza Dadaamiya a puwaterte shairiya-aha-aara átekwa na. Bademme á una-aha ṅanna tá á ba am nakwati ṅanna.

⁵ Ate nakwati ṅanna maa, ta magaa garava á malika-aha buwa. Amaana, ba Dadaamiya an ire-aara keni anjka am tate ṅanna. Lyambake á malika-aha ṅanna ta jamme tekeppe áte ire á tate na male á *liman-aha á de defantá uzhe á sadake ge Dadaamiya, geni á yateraarye ge emnde na. Amá kina wá, ṅá dzegwánka emtsaade palakura jirire-aara bademme.

⁶ Am sarte na zlaruzle am mága mashidi ṅanna bademme maa, liman-aha ta duwa ba kelaazare á dem mekere ge zuṅṅwire na ge mága slera-aatare.

⁷ Amá á dem mekere ge buwire na wá, sey á duwa ba male á liman-aha palle. A duwa ṅanna keni sey ba ser palle am sakanderi. Má á duwa keni maa, á duwa an uzhe á dabba am erva á danán ge Dadaamiya, geni Dadaamiya á yataaar haypa-aha-aatare, ṅane antara emnde á Dadaamiya bademme.

⁸ Náwa názu á kwaramisa Shedekwe Cuďedde am duksa-aha ṅanna: Máki zlafe anjka mekere á zuṅṅwire am mashidi ṅanna wá, zlafe baaka barama ge dem slede na cuďedde jipu na.

⁹ Duksa-aha na tá maganá emnde sem vatená na wá, tá maga ba garava una mí zharaná miya kina. Bademme á sadake-aha ṅanna, á dzegwánka baraterá ervaunde ge emnde.

¹⁰ Una ṅanna á kwaraterse ba elva á náza za, geni a zarza una, a zarka una, antara elva á náza sha, ira elva á tesfanjire. Bademme á shairiya-aha ṅanna ba iga-aara emtsaade, dem sarte na Dadaamiya á de mbaďesembaďe duksa bademme anwaslire.

¹¹ Kina wá, samsa Yaisu *Almasiihu, ba ṅane una male á *liman-aha bademme, a sanaa ba ṅane duksa shagera na mi shanaa miya áza Dadaamiya. ṅane anjka á maga slera-aara am tate na jauje ge mashidi á kelise na ndza ta maganaa emndimagwaha werre na. Ta maganaa emnde ka tate ṅanna, una ṅanna slera á Dadaamiya an ire-aara.

¹² Am sarte na Yaisu a duwa á dem tate na cuďedde jipu na wá, daaka an uzhe á usale, bi an uzhe á egdze á dalau, amá a duwa an uzhe á ire-aara ba ge ṅane. A demhe ba ser palle, daaci hyevhye ge lya emnde bademme dem ba ge dekideki.

¹³ Itare ba ta icetaa usale, bi egdze á dalau, daaci ta ucaterve uzhe-aara ge emnde na d'abaraaka shairiya á Dadaamiya, bi ta icetaa gyaale á esla, ta deraahe an kára, ta

kutaterva kelpakara-aara. Má magarnaamaga baɗemme áte una á ndahaná *tawraitá wá, ma ware una ndza a dzaleve áte shairiya á Dadaamiya keni, an bara haypa-aara.

¹⁴ Daaci má uzhe á dabba ndza an hákuma estuwa ge bara haypa, sakwa uzhe á Yaisu Almasiihu emtu? Yaisu keni baaka duksa mándzawe áte ṅane ɗekideki. An hákuma á Sheɗekwe Cufedɗe na á nja ba ge ɗekideki na, a naba yanaa shifa-aara ge Dadaamiya. Uzhe-aara na a puwanvaa ṅane na wá, á baramiyá haypa ge miya, á ekhyamiya ervaunɗe geni mí maganá slera ge Dadaamiya Saksage.

¹⁵ Aɗaba una ṅanna, Yaisu wá, slemela emnde ba ṅane antara Dadaamiya. Ba ṅane una á mará namána anwaslire na a ṅuɗáteraa Dadaamiya ge emnde na. Aɗaba una ṅanna, baɗemme á emnde na a dzeratersaa Dadaamiya geni tá emnde-aara na, tá de lyevaalye duksa shagera na a ba Dadaamiya am namána-aara, á de vaterteva na. Duksa ṅanna ba seke ta zu am warita, baaka slelyatervulye ɗekideki. Tá de shá una ba seke warita aɗaba emtsa á Yaisu Almasiihu. An emtsa-aara ṅanna, a de lyatersaa ṅane emnde am haypa na ta maganaa itare werre, am sarte na tá ɗaba emgyegwe á namána.

¹⁶ Má aṅkwa ura a yaa nasherire á nalmane-aara, geni má de keɗaakeɗa ṅane, tá de teganá emnde-aara áte una a ndasaa ṅane wá, sey tá paka ba má keɗaakeɗa ṅane emtsaɗe, lauktu tá tega warita ṅanna.

¹⁷ Má edda una a ndaase nasherire á nalmane-aara na tá de záná emnde am warita na zlaɓe á ba an shifa-aara wá, baaka ura á maga názena a ndasaa ṅane na, sey má keɗaakeɗa ṅane, lauktu tá emága.

¹⁸ Ba namána á zuṅṅwire na ndza a maganaa Dadaamiya werre na keni, sey máki jarja dabba emtsaɗe, lauktu á gevge duksa na a ndasaa ṅane na.

¹⁹ Am sarte ṅanna maa, nabi Muusa a palaternaawe shairiya-aha á Dadaamiya na am *tawraitá na baɗemme ge emnde. Daaci a eksante uzhe á egɗzar esla-aha, antara usale-aha, a kante yawe, a icevaa erva á nafa umele tá ɗahaná an isaup, antara újge á duksa umele haṅṅe. Daaci a wecanve uzhe antara yawe na ge wakita á *tawraitá, a wecaterve ge emnde na tá katafke-aara keni baɗemme.

²⁰ Am iga a una ṅanna maa, a ba ṅane á elvan ge itare: Una na wá, uzhe na Dadaamiya a magaa namána an ekkure an ṅane, tsufautsufa ba shagera.

²¹ Zlaɓe áɗaliye, nabi Muusa a de wecanve uzhe na ge mashidi na ta maganaa an kelise na, antara kazlaja á mága slera á limanire na am huɗe-aara na baɗemme.

²² Áte názena á ndaná *tawraitá wá, cekwa duksa na tá wecanveka uzhe na geni tá ganvege cufedɗe á katafke á Dadaamiya. Má puwaraaka uzhe wá, Dadaamiya á yateraarka haypa ge emnde ɗekideki.

*Yaisu *Almasiihu a bezateraa haypa ge emnde an uzhe á ire-aara*

²³ Ate una á ndaná *tawraitá á Muusa wá, má jarejja dabba wá, ma uwe keni tá naba ganvege cufedɗe an uzhe-aara. Amá a viyamiyarka geni slera á limanire zuṅṅwe na wá, ndza ba garava-aara ge jirire á duksa na am samaya na. Jirire-aara na am samaya na wá, sey uzhe na jauje ge uzhe á dabba, una ṅanna uzhe á Yaisu *Almasiihu.

²⁴ Náwa cenamiyancena geni Yaisu Almasiihu demde á dem tate na cufedɗe jipu na. Amá wá, am mashidi á kelise na ndza ta maganaa emndimagwaha ka, una ṅanna ndza ba garava-aara ge jirire á tate na Dadaamiya á njá ámkwa na.

ṅane zlaazlala á dem samaya, tate na Dadaamiya á njá átekwa na. Kina wá, ṅane aṅkwa á katafke á Dadaamiya, aṅkwa á magamiya wedera á miya baɗemme.

²⁵ Male á *liman-aha wá, ṅane ba kelaa sakanderi á duwa an uzhe á dabba á dem tate na cufedɗe jipu na. Amá Yaisu wá, ṅane daaka an uzhe á dabba á de katafke á Dadaamiya. ṅane a yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, a magaa ba ser palle ṅanna, daaci hyevhye náza á dem ba ge ɗekideki.

²⁶ Ma andze a magaa sadake-aara ser kwakya wá, kwaye am fakte á duniya dem halavuwa-aara keni, ma andze á sha ba zlaɗa. Amá, a shu zlaɗa-aara ba ser palle. A semhe ba ser palle ṅanna herzhe an halavuwa á duniya na, a se yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, geni ma vaatara keni, á barateraabara haypa-aha-aatare ge emnde, baaka hákuma á haypa mazla-aara.

²⁷ Baɗemme á emnde, ma ware keni á de emtsa ba ser palle. Am iga á emtsa maa, tá de katafke á shairiya á Dadaamiya.

²⁸ Yaisu *Almasiihu keni a emtsa ba ser palle. A yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya, geni á barateraabara haypa-aha-aatare ge emndimagwaha. Á de sawa zlaɓe áɗaliye, amá sawa-aara ṅanna wá, á se baraterá haypa ka mazla-aara ge emnde, amá á se enzla ba emnde na ni tá aṅkwa ufa ṅane na.

10

¹ Shairiya-aha na am *tawraita á Muusa na wá, á maramiya ba gáráva á duksa shagera na mi shanaa miya kina. Shairiya-aha ṅanna, ba garava-aara ka wá, jirire-aara ka. Male-aha á *liman-aha wá, ba kelaa sakanderi icaranseka ḑekidɛki ge dá sadake á de katafke á Dadaamiya am tate na cuḑeḑde jipu na. Má estuwa wá, una á dzegwánka ḑekidɛki melateru ge emnde geni tá gevge cuḑeḑde á katafke á Dadaamiya.

² Ma andze emnde tá shansa cuḑeḑde náza dem ba ge ḑekidɛki aḑaba sadake ṅanna wá, ma andze á enzleka ervaunḑe-aatare mazla-aara áte elva á haypa, ma andze tá ádalika á maga sadake mazla-aara.

³ Amá sharánka una ṅanna, baira ḑeme sadake-aha ṅanna á yehaterante haypa-aha-aatare ba kelaa sakanderi.

⁴ Aḑaba uzhe á dalau antara uzhe á usale á hyefka ḑekidɛki ge bára haypa.

⁵ Aḑaba una ṅanna, am sarte na samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a ba ṅane á elvan ge Dadaamiya:

Uzhe á dabba antara sadake-aha umele, baaka wedera á ṅa an ṅane. Aḑaba una ṅanna ka give urimagwe, geni yá se yá shifa-aaruwa á katafke á ṅa.

⁶ Sadake á dabba-aha na tá ephaká emnde, antara sadake á bara haypa na wá, baaka wedera á ṅa an ṅane mazla-aara.

⁷ Ya ndaaka aḑaba una: Náwa iya, Dadaamiya-aaruwa, sanemse á sem duniya, ya se maga názena ká kataná ka, ba seke una ta puwete am wakita á ṅa arge iya na.

⁸ Am zuṅwire keni, a ba Yaisu á elvan ge Dadaamiya: «Uzhe á dabba-aha antara dabba-aha na tá ephaká emnde na, antara sadake á bára haypa, ira sadake-aha umele, una-aha ṅanna baḑemme higakarka.» Sadake-aha ṅanna tá magáná á ba áte una á ndaná *tawraita tsa kalkale, aley Dadaamiya lyiyaaka.

⁹ Daaci á ba ṅane zlaḑe ádaliye: «Náwa iya sanemsa á sem duniya, ya se maga názena ká kataná ka.» Elva-aara ṅanna wá, á palaamiyá una ni Dadaamiya á lyiyeka sadake werre na mazla-aara, a naba mbedese an sadake umele.

¹⁰ Miya wá, gamiyevge emnde cuḑeḑde á katafke á Dadaamiya, aḑaba Yaisu *Almasiihu maganaamaga názena á kataná Dadaamiya, a yaa shifa-aara ba ser palle sadake na.

¹¹ Baḑemme á *liman-aha wá, ma ware-aatare keni má daada áte ṅane, ba kelaazare baaka ṅinja-aatare ḑekidɛki am slera-aatare ge fa sadake-aha á emnde á katafke á Dadaamiya. Sadake-aha ṅanna keni baraaka haypa á emnde ḑekidɛki.

¹² Amá Yaisu Almasiihu ṅane a naba yaa shifa-aara sadake ge Dadaamiya. Ba ṅane una an hakuma á baraterá haypa ge emnde dem ba ge ḑekidɛki. Am iga a una ṅanna maa, zlaazlala á dem samaya, aṅkwa á njá am naḑafa á Dadaamiya,

¹³ á páká sarte na ni Dadaamiya á de gatervege kelaade-aha-aara tate á puwa sera-aara na.

¹⁴ An sadake-aara ṅanna ndza a maganaahe ba ser palle na wá, a baraterse an una ṅanna ervaunḑe ge emnde na a dzeratersaa ṅane, garevge emnde cuḑeḑde náza á dem ba ge ḑekidɛki na.

¹⁵ Shedekwe Cuḑeḑde keni aṅkwa á bamiyanba geni ba sadake-aara palle una hyevhye. Aḑaba ndza a ba ṅane:

¹⁶ A ba Yaakadada Dadaamiya: Náwa ṅane duksa na am namána-aaruwa yá de magaterán ge emnde-aaruwa: am sarte ṅanna yá de ṅaternaṅa shairiya-aha-aaruwa am ire-aatare, yá de magaterá pute geni á seska am eṅkale-aatare ḑekidɛki.

¹⁷ Daaci a ba ṅane zlaḑe ádaliye: Yá de yateraarye haypa-aha-aatare, yá de ṅaterka am ervaunḑe mazla-aara.

¹⁸ Máki yateraarye Dadaamiya ge emnde wá, elva a sadake umele baaka mazla-aara.

Gaumiyaptege á deza Dadaamiya

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, baaka názu á piyamite ge dem tate na ni cuḑeḑde jipu na. Aḑaba Yaisu a puwaa uzhe-aara aḑaba miya.

²⁰ Yaisu ṅane a naba tanve kacakaca á dzegwa na ni ndza am dagave á miya antara tate na cuḑeḑde jipu na. A vamitaa ṅane baráma á dem tate ṅanna, geni mí shansa shifa na á zleka na. Kacakaca á dzegwa na a tanvaa ṅane na wá, amaana vuwa-aara ba ge ṅane.

²¹ Miya, shamiyansha *liman yaikke, á kwaraterá ṅane emnde na tá am huḑe á há á Dadaamiya baḑemme.

²² Ba seke una ni Yaisu a weramiyante barama na wá, mi zlalawa á de katafke á Dadaamiya an ervaunḑe á miya palle, magaumika shaige ḑekidɛki. Aḑaba Yaisu a baramise ervaunḑe an uzhe-aara, a baramive an yawe tseḑanṅe.

²³ Yaumiyanka mága seydire á shifa na á zleka na, a ba Dadaamiya á de vamiteva na. Aɗaba má ṅane ndaasendaha elva wá, á eptseka elva-aara ɗekidɗeki. Daaci naba faumitarfe á ba áte názena a ndasaa ṅane, magaumika shaige ɗekidɗeki.

²⁴ Magaumimága wáyávire am dagave á miya, ma ware keni a fanemfa ndzedá am vuwa ge ukfeṅara, geni a emmága shagerire antara wayavire ba kelaazare.

²⁵ Náwa emnde umele mbarsembe icanse sem jahava, una ṅanna shagerka ɗekidɗeki. Daaci yaumiyanka jahava átirpalle, ma ware keni a fanemfa ndzedá am vuwa ge ura. Aɗaba diyakurdiya geni herzhaptheherzhe sawa á Yaakadada Yaisu.

²⁶ Má ura diyaadiya jirire á Dadaamiya, aley á maga ba haypa an niya wá, baaka sadake na ni á de barannaabara haypa-aara ṅanna.

²⁷ Má ura á maga jeba á haypa ṅanna wá, sey á njá á ba an lyawa, aɗaba Dadaamiya aṅkwa eppaka an shairiya, á de záterá kara á jahanama antara kelaade-aha á Dadaamiya umele.

²⁸ Diyakurdiya geni má ura cuɗucuɗe *tawraita á Muusa, emnde buwa bi keye naranna an ice-aatare átire á maga duksa ṅanna wá, daaci tá já ba shifa-aara, tá zanvarka ɗekidɗeki.

²⁹ Má bikere á edda una a cuɗu tawraita á Muusa ni estuwa wá, náza á edda una a epsawaa *Egɗza á Dadaamiya antara Sheɗekwe Cuɗeɗe na á magaminá ṅane ṅurna á daba Dadaamiya na, á tsaaka an una ṅanna. Aɗaba edda-aara a zharaa uzhe á Egɗza á Dadaamiya na ba seke duksa ba dey. Uzhe na ni Dadaamiya a ṅuɗateraa namána an ṅane ge emnde baɗemme, ṅane keni a baranaa ba uzhe ṅanna tsa.

³⁰ A ba Dadaamiya á ba an ire-aara wá:

Diyandiya ya zlaɗa na ni yá de faara ya ge edda una má kwalekwale ge ɗabidɗaba na.

Yá de pelatersepele mandzawire na tá maganá itare baɗemme.

Diyamiyeddiye ganakini má Dadaamiya ndasendahe elva-aara wá, sey á ganvege. Zlaɗe áɗaliye, aṅkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ṅane: Ba Yaakadada una á de maga shairiya á emnde-aara.

³¹ Dadaamiya wá, ṅane edda á shifa. Daaci watse laruwa ge edda una ni má de ṅanaaṅa shairiya á katafke-aara.

³² Yehanteyeha midalire na kwa maganaa kure werre am sarte na lyakurvalya Yaisu. Kwakya zlaɗa na ndza kwa shanaa kure áza emnde, aley kwa naba baṅhuhe.

³³ Aɗaba am sarte umele, ta zlazlakurzlázle emnde á katafke á zlamaha, magarakuránmaga laruwa kwakya. Am sarte umele zlaɗe áɗaliye, kure shakuransha ire á kure, kwa de ekhyateraa ervaunɗe ge emnde na tá am jeba á zlaɗa-aha ṅanna.

³⁴ Kwa de zatervaare ge emnde na tá am dangay aɗaba zhera á Yaisu. Am sarte umele ta naba lyevaa nalmane á kure emnde an ndzedá, aley kwa naba yateranhe á ba an higa, aɗaba diyakurdiya ganakini kure shakuransha una ni jauje ge nalmane-aha umele baɗemme, nalmane na a zleka ɗekidɗeki na.

³⁵ Fakurantaufe fetarfire á kure shagera, daaci yawánka. Naba fautarfe áte Dadaamiya. Aɗaba edda una má kezlanveka fetarfire-aara, á de shá lada yaikke áza Dadaamiya.

³⁶ Estuwa, shagera ba kwá farvaunɗe, kwá maga názena á kataná ṅane, lauktu á de vakurte duksa na a ndanaa ṅane na.

³⁷ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya:

A juwa ba cekwaanɗuɗi, aṅkwa á sawa edda una ni mí pakaná miya na, á shekwaaka mazla-aara.

³⁸ Edda una dzayye ervaunɗe-aara, á de shá shifa na á zleka na, má kezlanveka fetarfire-aara áte iya dem halavuwa-aara. Amá edda una kezlanvekezele fetarfire-aara wá, yá de higarka ge ṅane.

³⁹ Amá miya wá, tamanka ganakini mí de geva am dagave á emnde na tá aṅkwa eptsá á dem kataliye am fetarfire-aatare, tá áтира keɗa na. Miya wá, aṅkwa fetarfe á miya áte Dadaamiya, daaci mí shansha shifa na á zleka na.

11

Fetarfire á emnde á Dadaamiya werre

¹ Fetarfire na wá, amaana njeta áte duksa na á tamaná ura, geni duksa ṅanna á de gevge ba jirire na. Ma á nánka duksa ṅanna an ice-aara keni, diyaadiya geni baaka shaige am huɗe-aara.

² Emnde á Dadaamiya werre keni ndza ta fetaare ba estuwa áte ṅane. Aɗaba una ṅanna ndza hayaterhaya Dadaamiya.

³ An fetarfire á miya mi diyeddiye geni duksa baɗemme wá, ndza a nderanaa ba Dadaamiya an elva-aara. Daaci baɗemme á názu aṅkwa á zharaná ice á ura na wá, a nderanaa ba Dadaamiya an názu á taa nánka ura.

⁴ An fetarfire ṅanna, Habila a vante sadake á nasherire-aara ge Dadaamiya jauje ge una a vanta Kayinu. Aɗaba fetarfire-aara wá, Dadaamiya a naba vante jirire. Dadaamiya lyevaalya sadake-aara, a naba maranánhe ganakini hayanhayire. Daaci Habila ṅanna wá, ma emtsamtsa ba ṅane keni, labare-aara á eksa ba slera sem vatená, aɗaba fetarfire-aara.

⁵ Á ba an fetarfire ṅanna, Anuhu ndza nánka emtsa ɗekideki, a naba kapte á dem samaya an vuwa-aara baɗemme, puwarteka ice áte ṅane ɗekideki, aɗaba danda Dadaamiya ba estuwa. A ba wakita á Dadaamiya wá, Dadaamiya ndza hayanhaya Anuhu ṅanna, daaci a naba eksante ba estuwa.

⁶ Baaka duksa na ni ura á shá haya an ṅane áza Dadaamiya sey á ba an fetarfire palle. Ma ware una á seza Dadaamiya keni, sey á fetarfe geni Dadaamiya wá, aṅkwa ba jirire. Sey á diyeddiye geni Dadaamiya á yaterka emnde na ni tá aṅkwa ganáptega ge ṅane.

⁷ Á ba an fetarfire ṅanna *Nuhu keni ndza a fansarfe ge Dadaamiya. Dadaamiya a balanse elva-aara am wahayu, zlaɓe nánka tsa duksa ṅanna emtsaade, amá a naba fansarhe. A naba nderaa paare á yawe yaikke áte una a kwaransaa Dadaamiya am wahayu na. Daaci ta demhe antara emnde-aara baɗemme. A lyaterse estuwa Dadaamiya am yawe na ndza a balansaa ṅane. Aɗaba una ṅanna a naba marateranhe ge emnde geni ṅateraṅa shairiya, aɗaba fartarka áte Dadaamiya. Amá ṅane wá, shansha jirire áza Dadaamiya aɗaba fetarfire-aara.

⁸ Á ba an fetarfire ṅanna zlaɓe ádaliye, ndza fansarfe Ibrahimia ge Dadaamiya. A naba duhe á dem larde na a bannaa Dadaamiya ge de nja amkwa, á de gev náza-aara larde ṅanna. Ba tate ṅanna keni ndza diyaaka emtsaade Ibrahimia, aley a naba duhe.

⁹ An fetarfire-aara a naba nja am larde ṅanna ndza a fannaa Dadaamiya ge ṅane am namana-aara. Ma gevka ekse-aara miyenne keni, a naba nja áhuwa. Ndza a nja á ba am *bere á kacakaca ba estuwa, lauktu ta melsaa tara Isiyaaku antara Yakubu larde á namána ṅanna, itare keni ta nja á ba am bere á kacakaca ba estuwa.

¹⁰ Ibrahimia a fansaare estuwa ge Dadaamiya na wá, aɗaba njantenja am ervaunɗe-aara ganakini watse á daada á dem berni na a nderanaa Dadaamiya am samaya, baaka badza-aara ɗekideki na.

¹¹ Saraatu keni ba estuwa. An fetarfire-aara a naba shaa huɗe, gevge emgyegwe á mukse tsa. Aɗaba diyaadiya geni Dadaamiya na a banaa watse á de vanta egdzere na, á iceka fida ɗekideki.

¹² Aɗaba una ṅanna, ba Ibrahimia palle, ṅane una ndza gevge emgyegwe á zhele kurcumme, ndza baaka elva a ya egdzere ázeṅara mazla-aara, ba ṅane ṅanna wá, a naba yehe egdzere baaka kezlakula á eggye-aha-ṅara, ta ba seke shiili na am guwa na, ta ba seke terlyakwa na áte samaya.

¹³ Emnde á Ibrahimia ṅanna ta matsaa ba estuwa, yáranka fetarfire-aatare ɗekideki. Amá itare an ire-aatare wá, pakarvaaka duksa-aha ṅanna ndza a baternaa Dadaamiya na. Duksa palle wá, ndza njarantenja am ervaunɗe-aatare geni baaka shaige áte názu a ndasaa Dadaamiya. Daaci ta higa jipu áte duksa-aha ṅanna. Baira ndza ta enndáhá ba parakke geni itare ta ba seke wayve-aha am duniya na, tate á nja-aatare miyenne wá, áhuna ka.

¹⁴ Emnde ṅanna, am nja-aatare wá, shebarka ɗekideki ganakini aṅkwa larde-aatare ba giraara watse tá zlála á de njá am huɗe-aara.

¹⁵ Dzamarka ɗekideki áte ekse-aatare na ndza ta segashe am huɗe-aara na. Ma andze tá kátá tate na ndza ta sawa átekwa wá, sey ma tá shantaushe ge barama á eptsá á dehuwa.

¹⁶ Amá dzamarka itare una ṅanna ɗekideki. Itare wá, aṅkwa tate umele am ire-aatare, amaana: samaya. Una ṅanna jauje ge tate na ndza ta sawa átekwa na. Aɗaba fetarfire-aatare ṅanna wá, á wanka shaige ɗekideki ge Dadaamiya geni tá dáhá ṅane an Dadaamiya á emnde ṅanna, a tsatsateraa berni yaikke ázeṅara.

¹⁷⁻¹⁸ Á ba an fetarfire ṅanna zlaɓe ádaliye, Ibrahimia á kátá icaná egdza-aara palle ba ṅane sadake-aara ge Dadaamiya. A ba Dadaamiya á elvan ge ṅane: Iciyantice egdza á ṅa Isiyaaku sadake-aara. An elva-aara ṅanna wá, a se gya ba hala á Ibrahimia, aɗaba ndza a bantsa ba ṅane am namána-aara geni eggye-aha á ṅa, wulfe á Isiyaaku, tá de gevge kwakya.

¹⁹ Ibrahimia á kátá icetaa egdza-aara na wá, aƒaba diyaadiya geni Dadaamiya an hákuma á shifeta emnde a faya. Am sarte na Dadaamiya a naba piyante ge Ibrahimia na wá, Isiyaaku wá, ba seke a tsete am faya.

²⁰ An fetarfire, Isiyaaku a gaterar barka ge tara Yakubu antara Isuwa. Am gá barka-aara ɲanna wá, a bateraa názu á de magava á katafke.

²¹ An fetarfire ɲanna, Yakubu keni am sarte na gevge emgyegwe a juwa ba emtsa, a naba gaterar barka ge egdzara á Yusufa buwa. A tsetehe áte zade-aara, a galante Dadaamiya.

²² Á ba an fetarfire ɲanna, Yusufa keni am sarte na gevge emgyegwe a juwa ba emtsa, ndza a enndaha elva á segashe á emnde-aatare, egdzara á *Iserayiila am larde á Misera. Ndza a kwaratersekwere baƒemme náza na ni watse tá maganá an hyehye-aara má emtsamtsa ɲane.

²³ Tara edenɲara antara emneɲara ge Muusa keni ba estuwa. An fetarfire-aatare am sarte na yaireye Muusa, naránna geni zariya egdza-aatare, daaci magarka lyawa ƒekideki ge ya elva na a tsanaa sleksu *Firawna. Ta naba shebanvehe am mba dem tere keye.

²⁴ Aƒaba fetarfire ɲanna, am sarte na waltewala Muusa, eksarka mazla-aara geni tá ƒahaná an eggyeɲara ge sleksu *Firawna.

²⁵ ɲane a hayaa ba tá shá zlaƒa átirpalle antara emnde á Dadaamiya, arge una ni á njá am geƒa am sarte cekwaangudí, amá slehaypa.

²⁶ Ndza diyaadiya geni ambane ba sha epsawa áza emnde aƒaba Almasihu na watse á belaná Dadaamiya á sem duniya na, arge una ni á zuze duniya an nalmane na an ndaaka am larde á Misera na. Aƒaba ɲane a fete ire-aara áte laƒa na á de vantá Dadaamiya na.

²⁷ Aƒaba fetarfire-aara ndza sessa Muusa am larde á Misera. Slekse á Misera jaaja ervaunƒe, amá ɲane magaaka lyawa-aara ƒekideki. Baaka lambe-aara ba seke ɲane anƒkwa á nanna Dadaamiya an ice-aara.

²⁸ Ba Muusa ɲanna zlaƒe ádaliye, aƒaba fetarfire-aara, a kwaraterse ge emnde a *Iserayiila geni a wecarweca uzhe á ƒabba áte wakiyiya-aha-aatare, geni malika na a se ceƒa makaji-aha na a demka á dem mba-aatare. Daaci Muusa a tsaa muɲri á una ɲanna tá anƒkwa emmága ba kelaa sakanderi. Tá ƒáhá muɲri ɲanna: *Paska.

²⁹ Á ba an fetarfire ɲanna zlaƒe ádaliye, emnde a *Iserayiila ebzarubze haye kyanɲe áte shiili cakasse ba seke ndza baaka yawe am guwa yaikke ɲanna, amá ba ta demhe ge emnde a Misera wá, a naba ndateruhe ge haye.

³⁰ An fetarfire-aatare, ndza zazaraazaza emnde a Iserayiila dala yaikke na emnde a Yairikau ta jantaave ge ekse-aatare an ɲane. Ba kelaazare wá, ta de jantaave ser palle áte una ndza a kwaratersaa Dadaamiya. Am hare ge vuyire wá, zazaazaze dala yaikke ɲanna baƒemme.

³¹ Ndza anƒkwa mukse zaware umele, zhera-aara Rahab. Aƒaba fetarfire-aara áte Dadaamiya, a naba lyevaa emnde a Iserayiila na ta se gya nasherire á ekse-aatare á dem mba-aara. Daaci am sarte na emnde a Iserayiila ta ceƒaa emnde a ekse na wá, ta yaa ɲane an shifa.

³² Yá maganá estara kina? Aƒaba cekwa sarte ganakini yá palakurnaapala labare á fetarfire á emnde á Dadaamiya umele, seke tara Gidiyaun, Barak, Samsaun, Yaifta, *Dawuda, Samiyail, ira nabi-aha umele.

³³ An fetarfire-aatare emnde ɲanna ndza garega ndzeƒa arge larde-aha umele. Baƒemme á názena ndza a baterna Dadaamiya am namána-aara sharánsha an fetarfire-aatare, dzalarefka áte unɲule-aara. Emnde á Dadaamiya werre ɲanna wá, ba ervare keni dzegwánka wera we-aara ge magatera emtaɲkire.

³⁴ Aƒaba fetarfire-aatare, ba derve á kára keni zaterka emnde ɲanna. Zlaƒe ádaliye, ndza tá kátá cebaterceƒa kelaade-aha-aatare an katsakar keni, ta ganaa ba itare ndzeƒa. Ndza baaka payƒa-aatare, amá an fetarfire-aatare wá, ndza ta emnde a ndzeƒa ba itare. Mbarmbe wáwa jipu, ma vaatara keni sey tá bakáterá ba itare emnde a wáwa á larde-aha umele.

³⁵ Á ba an fetarfire ɲanna zlaƒe ádaliye, ndza anƒkwa ɲwasha umele emtsaremtsa emnde-aha-aatare, amá naraterna zlaƒe ádaliye an shifa.

Amá emnde umele-aatare ndza naranna zlaƒa kwakya. Ma andze baránba ganakini tá dalika á ƒaba elva á Dadaamiya wá, ma tá naba yáteryá, amá eksaraareka una ƒekideki, ta eksese ba emtsa am zlaƒa ɲanna, lauktu á de tsatertetsa Dadaamiya, á de vaterter shifa na jauje ge una am duniya an emtakire na.

³⁶ Emnde umele keni naránna laruwa ba estuwa, ta epsawateraaha, ta gyegaterse an ja, ta puwateremhe am kaderci, ta zlanɲateruhe am danɲay.

³⁷ Emnde umele ndza ta cebaa ba shifa-aatare an nakwa, emnde umele ndza ta datsaterthe bubuwa, emnde umele ndza ta cebateraa an katsakar, emnde umele keni ndza ta zadateremhe am slede ba estuwa, garevge talaga-aha, ta ṅgudaa ba gwagwa, sharaterushe wahala, magarateránmaga palasa jipu.

³⁸ Ta naba nja áte fála-aha umele am kaamba, antara áte ire á wa-aha, ta hare am hwalakwa-aha antara am evege-aha. Emnde ṅanna wá, baaka arge itare an jirire. Zlaya-aatareka dekiḍeki nja am duniya á laakire na.

³⁹ Emnde ṅanna baḍemme wá, hayaterháya Dadaamiya, aḍaba fetarfire-aatare áte ṅane. Amá wá, pakarvaaka an shifa am duniya na názena ni a baternaa Dadaamiya geni á de vaterteva na.

⁴⁰ Aḍaba uwe? Áza Dadaamiya wá, ndza an tsatse duksa ṅanna zlauzle, geni á geramika antara itare dekiḍeki, mí de lyiyaná á ba átirpalle antara itare cudeḍḍire na á de vamita ṅane. Una ṅanna duksa na shagera ge miya.

12

Dadaamiya Eddemiya baḍemme

¹ Daaci miya wá, emnde a fetarfe ṅanna ba seke tá jamitaave á ba an je. An fetarfire-aatare ṅanna, tá kwaramisá itare fetarfire áte Dadaamiya. Aḍaba una ṅanna, miya keni yaumiyanya haypa-aha na wayaaka mi pakyava dekiḍeki na, valyawamiyaavalaya gwatama na a piyamite de katafke áte barama á Dadaamiya na baḍemme, mí zlalawa á ba de katafke, kuḍaumika.

² Zlaḍe ádaliye, zharaumizhara ba sera á Yaisu, aḍaba a magaminaa ba ṅane ṅurna geni mí fetarfe, á de zlamiyansauwa ba ṅane zlaḍe ádaliye ge fetarfire á miya ṅanna. Yaisu ṅane a naba eksaarhe geni ta ja shifa-aara áte dzanḡala, wanka zherwe dekiḍeki ge emtsa estuwa, aḍaba a fete ire-aara áte higa na á de vantá Dadaamiya na. Kina wá, ṅane aṅkwa am naḍafa á Dadaamiya am sleksire-aara.

³ Dzamaumidzámá ba shagera emtaṅkire na ni ta maganta emnde a haypa ge Yaisu na. Nja ba zlaḍa na ta magannaa emnde ṅanna, a naba bashuhe baḍemme. Slaslauslasle á ba áte náza-aara emtsaade, lauktu mí de shá ndzedfa am zlaḍa-aha á miya keni.

⁴ Ge jirire wá, ekkure keni kwá aṅkwa wava jipu geni kwá janaaja haypa. Amá wá, zlaḍe jerka edda una ni emtsamsá aḍaba una ṅanna am dagave á kure. Daaci gazlauka dekiḍeki.

⁵ Viyakurnaaviya elva na ndza a bakurnaa Dadaamiya ge vakurte ndzedfa an ṅane na emtu? Nawa a ḍakurte an egdzara-aara. Aḍaba aṅkwa am wakita á Dadaamiya, á ba ṅane:

Egdza-aaruwa, má ya Yaakadada Dadaamiya, yá aṅkwa giyakgiya wá, sey ká fa hyema áte elva ṅanna. Ma yá valakarvale keni, á guleka higa á ṅa áte iya.

⁶ Aḍaba iya Yaakadada wá, yá giya edda una ni wayanwaya na, yá ja ba edda una ni gevge egdza-aaruwa na, a bina.

⁷ Aṅkwa egdzere ni á giyeka edenpara dekiḍeki emtu? Daaci áte zlaḍa ṅanna wá, kwá naba diyeddiye geni á dzerkursaa ba Dadaamiya, kwa ba seke egdzara-aara. Má estuwa wá, bashawabasha baḍemme á zlaḍa-aha na shakursha na, lauktu kwá de shansha nampire-aara.

⁸ Á giyatera ba estuwa Dadaamiya egdzara-aara. Daaci máki á giyakurka kure wá, kwa egdzara-aareka dekiḍeki, kwá ba seke masagwa-aha am emnde-aara.

⁹ Zlaḍe ádaliye, dada-aha a miya am duniya keni ndza ta giyamigiya, ndza mí fa zherwe áte itare. Daaci faumifa zherwe áte Eddemiya na am samaya na keni. Má má aṅkwa fa zherwe áte ṅane wá, mí de shá shifa na á zleka na.

¹⁰ Dada-aha a miya na ta yamiya am duniya na wá, ndza ta giyamiya á ba am sarte na mi egdzara mesheshe, ba seke una ta beranaa itare ge shagerire. Amá Eddemiya na am samaya na wá, ṅane á giyamigiya geni á famiyem ndzedfa am vuwa, lauktu mí gevge emnde cudeḍḍe ba seke ṅane.

¹¹ Má Dadaamiya aṅkwa giya ura wá, vacite ṅanna wá, zlaḍa áte edda-aara, baaka higa-aara dekiḍeki. Amá má zlauzle zlaḍa ṅanna wá, edda una má diyeddiye nampire á zlaḍa ṅanna wá, á shá hairire antara zlalava shagera áte unḡule á Dadaamiya.

Faufa hyema áte ire á kure

¹² Diyakurdiya tsawe ganakini Dadaamiya á yanka giya egdzara-aara wá, daaci a guleka higa á kure, naba daumbare á de katafke áte unḡule-aara.

¹³ Tá anƙwa emnde umele am dagave á kure, ta ba seke emnde a dere, cekwa ndzedá-aatare áte unŋule á Dadaamiya. Daaci dábaudába unŋule na shagera na, geni a dzalarevka áte unŋule ŋanna, amá a sharansha ndzedá átekwa.

¹⁴ Tatayautataya nja lapiya antara emnde bademme. Tatayautataya an ervaunƙe á kure palle, geni kwá gevge emnde cufedƙe áza Dadaamiya. Adaba má baaka una ŋanna wá, ma ware edda-aara keni á taa daaka á deza Dadaamiya.

¹⁵ Faufa hyema áte ire á kure, geni ma ware á kure keni a yanaaka ŋurna á Dadaamiya. Adaliye, faufa hyema geni a jerka ura am dagave á kure ni mándzawe zlalava-aara. Ura estuwa á melateruka ge emnde áte barama á Dadaamiya, baira á badzaterbádba ba seke namgena am dagave á hiya am fe.

¹⁶ Zlafe ádaliye, faufa hyema áte ire á kure, geni a jerka ura ŋuƙfí am dagave á kure, á feka zherwe áte názena a wayanantaa Dadaamiya, ba seke Isuwa werre. Ŋane wá, a naba velu makajiyyire-aara ira warita á makajiyyire bademme adaba zu duksa ser palle.

¹⁷ Ba ekkure keni diyakuriya geni, am sarte na zlauzle veluvele wá, a deza edenjara ágira a de kátá barka, amá a naba kwaleve ge edenjara gar barka ŋanna. Baaka názu magaaka ŋane, antara yawe á kyuwa-aara campaukkwe átekwa, aley shanka pute geni á tsatsanaatsatse názena a badzanvaa ŋane.

¹⁸ Diyaweddiye geni tate á tse á kure ge kure á katafke á Dadaamiya wá, gevka seke náza á *Iserayiila-aha werre áte vuwa á wa Sina. Itare wá, ma tá naba dzegwandzegwa fetefa ba erva-aatare keni áte wa ŋanna. Ndza naranna nara á kárá yaikke áte ire á wa ŋanna, ndza naránna tabedámmire antara gwehya, ira válale yaikke.

¹⁹ Zlafe ádaliye, ndza cenaráncena hula á duksa ba seke gaashi áte wa ŋanna, cenaráncena kwárá umele, kwárá ŋanna wá, ba kwárá á Dadaamiya. Am sarte na cenaráncena kwárá ŋanna wá, gazlargazla jipu, baira ta yeka ganakini a semka kwárá ŋanna mazla-aara á sem hyema-aatare.

²⁰ Adaba edda-aara a se balaterse elva na zlazlaƙá áte itare. A ba ŋane, ma ware keni a feka erva-aara áte wa ŋanna. Una ma ba dabba keni sey tá jana á ba an nakwa, a zlauzle shifa-aara ba estuwa.

²¹ Duksa-aha ŋanna ta naaná itare na wá, gazlateraagazla jipu. Ba Muusa an ire-aara keni a ba ŋane: Gazlangazla, yá gyagye ba seke maagara ge lyawa, a bina.

²² Amá ekkure wá, estuweka. Ekkure kwa sete wa na tá dáhaná an wa *Siyauna, am tate na átekwa berni á Dadaamiya Saksage. Berni ŋanna wá, ba Urusaliima na am samaya na. Kwa sem tate na ta átekwa malika-aha bademme baaka kezlakula-aatare na.

²³ Adaliye, ekkure, anƙwa sleƙe á kure am dagave á nalga á emnde na tá am geƙa yaikke átevege Dadaamiya na. Emnde ŋanna ta ba seke makaji-aha átevege eddetare, zhera-aha-aatare bademme anƙwa an puwa áza Dadaamiya am samaya. Ekkure wá, kwa seza Dadaamiya na á de kyaná ŋane shairiya á emnde bademme na. Ekkure dábakurteƙaba emnde na tá anƙwa áza Dadaamiya, a gatervaa ŋane cufedƙe am duksa bademme na.

²⁴ Ekkure, dakuraada á deza Yaisu. Ba ŋane una slemela emnde antara Dadaamiya, geni Dadaamiya á maga namána anwaslire antara itare. Ekkure, dakuraada á deza Yaisu na, ŋane a gakerve cufedƙe an uzhe-aara na. Uzhe-aara ŋanna wá, anƙwa á kwaramise duksa shagera gergere antara una mi tsahese áte uzhe á Habila.

²⁵ Daaci faufa hyema ba shagera áte ire á kure, ebyawanveka elva á edda una anƙwa á bakurá elva na. Werre wá, bademme á emnde na ndza ta kwaleve elva á edda una ni á fater magiya an elva á Dadaamiya am duniya wá, enjzarseka ƙeƙiƙe. Ge miya emnde na má anƙwa cena elva á Yaisu na a sawa am samaya na keni, watse ba estuwa. Amaana, má kwalamiyevkwale, watse baaka pute á miya umele geni mí enjzlesenjzle an ŋane.

²⁶ Ndza werre ŋanna wá, Dadaamiya a ndaase ba elva an kwara yaikke, daaci a naba gejaavte ge haha á ba an ndzedá. Kina keni elva-aara anƙwa á bamiyánba geni watse á de emmága zlafe ádaliye ba estuwa. Amá antara ba samaya keni á de gejaava á ba an ndzedá, a bina.

²⁷ A ba ŋane, buwaaka ƙeƙiƙe wá, bademme á názena a nderanaa ŋane, á de gejaava zlafe ádaliye á ba an ndzedá, lauktu tá de zlauzle ba estuwa. Daaci tá de juwa ba duksa-aha na baaka halavuwa-aatare ge itare ƙeƙiƙe na.

²⁸ Máki estuwa wá, miya wá, slafauminaaslafe ba we á miya ge Dadaamiya an ervaunƙe á miya palle. Adaba ŋane a famiyaa yaikkire na baaka halavuwa-aara ƙeƙiƙe na ge miya. Galaumigálá Dadaamiya, njauminja á katafke-aara an fesarfire am elva-aara, njauminja an lyawa-aara am ervaunƙe áte una á kataná ŋane.

²⁹ Adaba Dadaamiya na mí yeka ázenjara na wá, ñane slera-aara ba seke slera á kárá. Amaana, ñane á shekwaaka kecfanaakeda názena hayánka ñane.

13

Á kátá uwe Dadaamiya áza emnde?

¹ Ekkure emnde a fetarfe wá, yawánka mága wayavire am dagave á kure, njawinja ba seke egdzar mama.

² A viyakurarka elva á lyyiya wayve-aha na tá se tsekwa am mba á kure. Fawaterufe hyema ba shagera, adaba ndza anjwa emnde umele ta lyevaa wayve-aha-aatare, faraterufe hyema ba shagera, mbate wá, wayve-aha ñanna malika-aha.

³ Emnde na tá am dangay na keni dzamauterdzámá, zladá-aatare ñanna a gevge ba seke áte kure. Adaliye emnde na tá am zladá-aha umele na keni, dzamauterdzámá ba seke kwa kerde antara itare am zladá ñanna.

⁴ Emnde bademme a faransarfe ge Dadaamiya am elva á nika. Am dagave á tara zhele an mukse-aara, ma ware-aatare keni a badzanveka cudefdire á nika-aatare. Adaba Dadaamiya á de yanka záterá an shairiya, bademme á emnde a mága dakarire antara emnde a mága gwardzire.

⁵ Yawanánka ervaunde á kure ba ge waya shungu, naba higauhiga arge una anjwa am erva á kure, adaba a ba Dadaamiya: Yá anjwa antara ekka, ma vaatara keni, yá yanja dey.

⁶ Adaba una ñanna, bawamiyanba ganakini Yaakadada, Dadaamiya-aaruwa anjwa am iga-aaruwa, baaka lyawa-aaruwa, á magiya uwe urimagwe? Baaka shaige-aaruwa dekideki.

⁷ Yehauteyeha male-aha á kure na ndza ta balakursaa itare elva á Dadaamiya na. Yehauteyeha zlalava-aatare, antara fetarfire-aatare áte Dadaamiya dem halavuwa á shifa-aatare am duniya. Daaci ekkure keni fautarfe áte Dadaamiya ba seke itare.

⁸ Yaisu *Almasiihu wá, werre keni ndza ba ñane, vatená keni ba ñane ñanna, ñane á njá á ba áte una ñanna dem ba ge dekideki.

⁹ Faufa hyema áte ire á kure, adaba tá anjwa emnde na tá anjwa jansaare ba itare an ire-aatare tsaha-aha umele gergere, ndza cenaránka emnde dekideki. Enjkalaawa, geni a kedarakuraaka áte baráma. Adaba a ba itare: sey má ura dabetedaba nade-aha áte elva a náza za bademme, lauktu á zlava ervaunde-aara. Cenauka una ñanna dekideki. Sey an ñgurna á Dadaamiya palle. Bademme á emnde na ndza ta dabete jeba á nade-aha ñanna, palle á názu ta shanaa itare ge nampire baaka.

¹⁰ Bademme á *liman-aha á Yahudiya-aha na kwasau zlafe tá faná ba sadake ge Dadaamiya am mashidi-aatare na wá, diyamidiya ganakini una mi shanaa miya áza Dadaamiya na, amaana emtsa á Yaisu na wá, náza-aatare ka, adaba itare zlafe diyarka nampire-aara.

¹¹ Male á liman-aha, má á daná sadake ge Dadaamiya adaba haypa á larde wá, tá ica dabba, á daná uzhe-aara á dem tate na cudefde jipu na. Hyuwa á dabba ñanna maa, tá de deraná áte iga a ekse-aatare.

¹² Náza á Yaisu keni ndza a mágava ba estuwa. Ta de jaa shifa-aara á ba áte iga a ekse ñanna, a shu zladá áhuwa, geni á baraterá haypa-aha-aatare ge emnde bademme an uzhe á ire-aara.

¹³ Daaci máki estuwa wá, baaka nampire á jeba á nadina ñanna mazla-aara. Saumisse, mi zlaláwa á deza Yaisu, mí de bashán ba kerde epsawa á emnde.

¹⁴ Adaba baaka ekse na mí njá am huđe-aara dem ba ge dekideki am duniya na. Amá mí fete ire á miya áte ekse umele anjwa, mí de njá amkwa dem ba ge dekideki.

¹⁵ Daaci galaumigala Dadaamiya, yawamiyanka. Má mí gálá Dadaamiya ñanna wá, una ñanna ba seke sadake á miya na mí vante ge ñane adaba slera á Yaisu. Galaumigala zhera á Dadaamiya ge maraterá zhera-aara ge emnde bademme.

¹⁶ Yawawanaaka magatera maggwire ge emnde. Magaumága zezarizire an duksa na am erva á kure, adaba jeba á sadake ñanna á vante higa kwakya ge Dadaamiya.

¹⁷ Cenaucena názena tá bakurná male-aha á kure, fawatersarfe ba shagera, adaba tá ufaná ba itare shifa á kure, Dadaamiya keni á de ndavateru ba ge itare slera na ta maganaa itare ge fakuru hyema. Daaci má ekkure keni kwá anjwa fatersarfe wá, tá maga slera ñanna á ba an higa. Má baaka una wá, tá higeka am slera ñanna. Má gulaagula higa-aatare wá, slera-aatare á magakuránka payda ge kure.

¹⁸ Yawánka ñala Dadaamiya arge ñere. Ñere wá, diyañerdiya ba parakke geni dzayye ervaunde á ñere, wayañerwaya njá maga duksa bademme á ba an unñule-aara ma vaatara keni.

¹⁹ Duksa na yá kataná iya ázekure kwakya-aara wá, ṅalaunjalá Dadaamiya geni a meliyumele, lauktu yá shansha baráma á epta á dezekure á ba áte watsewatsire.

Názena yá yekaná iya áza Dadaamiya

²⁰ Dadaamiya slevante hairire ge emnde, a tsantaa ba ṅane suni á miya yaikke am faya, amaana Yaakadada Yaisu. ṅane suni á miya á bá iya na wá, adaba ṅane a emtsehe adaba miya. Miya wá, mi ba seke kyawe-aha-aara. An uzhe-aara, Dadaamiya a ṅgudamiyaa namána na á zleka defideki na.

²¹ Daaci a melakurumele Dadaamiya, geni kwá shansha mága názena á kataná ṅane bademme. A ganvega Dadaamiya namaari-aara am miya áte erva an Yaisu *Almasiihu, geni mí gevge áte una á kataná ṅane. Galaumigala Yaisu Almasiihu dem ba ge defideki. *Aamin.

Ga use am halavuwa á elva-aha

²² Egdzar mama-aha-aaruwa, kwaya ṅane egdza elva na ya puwkurtaa ya, geni yá vakurta ndzedá an ṅane. Elva ṅanna kwakyeka, daaci yá anṅwa ṅalakurṅala, taslawá á kure, faufa ervaunḡe, cenauvaacena elva ṅanna ba shagera.

²³ Ambane zlaḡe cenakuránka deme ganakini egdza emmemiya Timaute keni ta bantsa belaranaafela, sesse am danḡay. Má samsa á sezeruwa wá, watse á puwisá ṅane ádeze kure.

²⁴ Gawaterga use-aaruwa ge male-aha á kure, antara emnde a fetarfe umele bademme. Emnde a fetarfe na tá am larde á Italiya keni tá anṅwa gakur use-aatare.

²⁵ A magakuránmaga Dadaamiya ṅurna ge kure bademmire á kure.

Wakita na a puwetaa YAKUBA

Ga use á Yakuba

¹ Wakita na yá anjwa puwaná ba iya Yakuba, waladí á Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu *Almasiihu, yá anjwa á puwakurte wakita na, yá gaku use ge kure bademme á emnde a Dadaamiya na kyarakuraakya á dem duniya bademme na.

Njá á emnde a fetarfe má shatersha zladá

² Egdzar mama-aha-aaruwa, ma a shakuraa am sarte-ara zladá keni, higauhiga an ervaunđe á kure bademme.

³ Adaba ba kure keni diyakurdiya, ganakini máki tsakuraatse dzañdzañe, kezlakuranveka fetarfíre á kure am sarte ñanna wá, kure kwá gevá emnde a farvaunđe an tsáká ire.

⁴ Amá tsawatse ba ñga. A marápsẽmare farvaunđe á kure am duksa bademme. Estuwa kwá de gevá emnde na baaka duksa mándzawe áte itare, hyairephyẽ am duksa bademme. Á de eksakurarka jirire keni am duksa bademme.

⁵ Má anjwa ura am dagave á kure diyaaka názena á maganá ñane, a enndava enjale áza Dadaamiya. Dadaamiya á de vanteva. Adaba Dadaamiya á kwalarka ge edda una á ndava enjale ázenara, á vanteva ma vaatara keni. Adaba ñane wá, bárbare ge vaterte duksa ge emnde bademme.

⁶ Amá má ura á ndava duksa áza Dadaamiya wá, a fetarfe geni Dadaamiya á de vanteva. A manja shaige am ervaunđe. Adaba edda una á maga shaige am ervaunđe wá, ñane ba seke njá á haye na á weshaná effeya, á dáná á dehuwa, á sehuna, á dem dalbe-aha bademme.

⁷ Ura estuwa, a sleka am ervaunđe-aara ganakini á de shansha názena á ndavaná ñane áza Yaakadada.

⁸ Adaba gevge an ire bubuwa, tsanaaka ire-aara am Tate Palle.

Elva arge berba-aha antara talage-aha

⁹ Ura talage, má fetarfe áte Yaisu *Almasiihu wá, a ehgiga an ervaunđe-aara bademme. Adaba kanteka Dadaamiya.

¹⁰ Ge sleberba na fetarfe áte Yaisu Almasiihu keni maa, ñane keni a ehgiga an ervaunđe-aara bademme, arge una ni a genaahẽ ge Dadaamiya na. Adaba diyaadiya ñane ganakini á de zla shifa-aara, ba seke mága ugbene á mása am fe, má á geda, á geda á ba áte watsewatsire.

¹¹ Má mberatembera vaciya an kárá-aara, á badza zariyire-aara, á geda á dem áhá, mása keni á emtsa bademme. Ba duksa palle ge sleberba keni. Á ba am sarte na ñane á shunñula ge mága slera-aha-aara na wá, a naba icanmica emtsa.

Elva a mbedá á dem haypa antara zladá

¹² Watse gedá yaikke ge edda una tsaatse ba shagera am zladá-aha gergere. Adaba má tsaatse shagera mbedáaaka wá, á de shansha ladá-aara. Amaana: á de shá shifa na á zleka, a ba Dadaamiya, á de vaterte ge emnde na wayarwaya an ñane na.

¹³ Amá má á kátá mbedá edda-aara wá, a banka ni a maganaa ba Dadaamiya. Adaba ura á dzegwánka mbedá Dadaamiya. Dadaamiya keni á mbedeka ura dekideki.

¹⁴ Ba emtanjire na á dzamaná ura am ervaunđe-aara na wá, á mbedaná ba una ñanna á dem haypa.

¹⁵ Duksa shagerka na á dzamaná ura am ervaunđe-aara, am iga-aara cekwaanjudí á maganá á ba áte parakkire. Daaci má waltewa haypa, á saná emtsa.

¹⁶ Daaci a kefarakuraaka emnde, egdzar mama-aha-aaruwa.

¹⁷ Názena á sáwá áza Dadaamiya wá, bademme ba shagera, baaka una laake am huđe-aara. Bademme á názena á já lámbe á ura wá, á sáwá á ba áza Dadaamiya na a nderaa parakkire-aha am samaya na. Adaba Dadaamiya, ñane a eptsaaaveka, á zláleka seke náza vaciya geni á yakurya am tabedámmire.

¹⁸ A wayetaa ba ervaunđe-aara ge vamite shifa na á zleka na, a vamite an elva-aara na elva a jirire na, geni mí gevge ma emnde zunñwa ba miya am ice-aara am názena a nderanaa ñane bademme.

Cenauцена elva á Dadaamiya, fawansaarfe

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, faufa hyema ge cena názena yá bakurná ya na: Ma ware kení a eccena názena ní tá banna emnde. A gevka slewatsewatse am elva, a gevka slervaunǵe.

²⁰ Aǵaba slervaunǵe wá, á taa maganaaka názena á kataná Dadaamiya.

²¹ Aǵaba una ǵanna, tara danǵwire antara mándzawire na am ervaunǵe á kure na wá, yawanya baǵemme, gawanaaga ire á kure á katafke á Dadaamiya. Ma uwe kení magaumága á ba áte elva-aara na anǵkwa am kure na, aǵaba elva-aara ǵanna wá, á dzegwándzegwa lyakurlya.

²² Cenaucena elva á Dadaamiya, kwá ámbera maga názena á bakurná ǵane. Edda una ba a cenvaahe an hyema, amá á maǵka názena á ndahaná Dadaamiya wá, á keǵa ba ire-aara.

²³ Edda una ba a cenvaahe an hyema, amá á maǵka názena á ndahaná Dadaamiya na wá, ǵane á garáwa an edda una á zhárá ice am kweteram.

²⁴ Ba a zharaa wafke-aara, cekwaanǵudǵi am iga á una ǵanna wá, kertenǵ a viyanaaviya njá á wafke-aara.

²⁵ Amá edda una a cenaa shairiya á Dadaamiya, a maganaahe an unǵule-aara maa, Dadaamiya á gá barka áte ǵane am slera-aha-aara baǵemme. Aǵaba ǵane cenaaka shairiya á Dadaamiya á ba an hyema kertenǵ a viyanaahe na, amá a fansaarfe. Aǵaba shairiya á Dadaamiya ǵanna wá, baaka duksa mándzawe am huǵe-aara. An hakuma jipu ge samise am haypa.

²⁶ Má ura á zhárá ire-aara ganakini ǵane slenadina, amá á taa ǵanaaka nara-aara, daaci ǵane wá, á keǵá ire-aara, ǵaba nadina-aara ba dey.

²⁷ Daba nadina á jirire na cuǵeǵeǵe, á kataná Eddemiya Dadaamiya wá, fanu hyema ge egdzar tahe-aha, antara wegyegwar ǵwasha na tá am laruwa, ira á mága enǵkale áte ire-aara ba ge ǵane kení, geni a demka am slakwatsa na tá maganá emnde a duniya na.

2

Bademme á emnde ta ba kalkale áza Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ekkure wá, fakurtaarfe áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu na baaka seke ǵane an daradza na. Aǵaba una ǵanna, eggrauka emnde ǵekiǵeki.

² Ba seke má daremda emnde buwa á dem jahava á kure á katafke á Dadaamiya, palle-aatare sleberba am zane zariya, amá palle ǵane talage am emgyegwe a zane,

³ daaci kwá belanu ice ge zhel na am zane zariya na, kwá de yainu an use, kwá baná: Nawa njinja am kurshi na ambarkana; amá ge talage wá, kwá baná: Sawá njinja am áhá am sera-aaruwa áhuna.

⁴ Má kwá maga una, magakurnaaka gergerire am dagave á emnde emtu? Kwa epsawaa palle, una ǵanna kwa slanaa ba kure, amá sawari á kure ǵanna shagerka.

⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, cenaucena ba shagera. Diyakurka emtu geni Dadaamiya a dzerse talage-aha am duniya na, geni tá fetarfe áte Yaisu *Almasiihu, ta gevge emnde a berba am ervaunǵe-aatare? ǵane a dzeraterse geni tá shansha yaikkire na a ba ǵane, á de vaterte ge emnde na wayarwáyá an ǵane.

⁶ Amá kure, kwá perǵá talage-aha. Ábi ba emnde a berba una tá magakurá palasa, tá dakurá á de katafke á shairiya?

⁷ Zlaǵe ádaliye, ábi ba itare una tá zlazla zhera á Ura yaikke na kwá ǵabaná kure?

⁸ Máki ǵabakurteǵaba shairiya á Dadaamiya áte una an puwa am wakita-aara, a ba ǵane: Ewwaya sleriya á ǵa ba seke ire á ǵa na wá, kwa magaa duksa shagera. Aǵaba shairiya-aara ǵanna wá, baaka seke ǵane.

⁹ Amá má kwá maga gergerire am dagave á emnde wá, kwá mága haypa. Nakuraana Dadaamiya an shairiya. Aǵaba fakuransaarka ge shairiya-aara.

¹⁰ Ma ura a ǵabete shairiya-aha á Dadaamiya baǵemme kení, máki a yaa palle, baǵemme á umele-aha na kení ba seke ǵabaaka.

¹¹ Aǵaba a ba Dadaamiya: Maǵka gwardzire. Ba Dadaamiya ǵanna zlaǵe adaliye una a ba ǵane: Jeka shifa. Daaci ma maganǵka ba gwardzire kení, máki ka de jaa shifa, ba fakansaarka ge shairiya-aara.

¹² Aǵaba una ǵanna yá bakurá ba jirire: Baǵemme á názena kwá ndahaná kure, antara una kwá maganá kure, diyaweddiye ganakini Dadaamiya á de kya shairiya-aara baǵemme, á de zhárá má fakuransaarfe ge shairiya-aara na a samisaa ǵane am haypa na.

¹³ Ma ware una á zanvaarka ge emnde, vaci shairiya wá, Dadaamiya á de zanvaarka ge ǵane kení. Amá má á zanvarze ge emnde wá, ǵane kení á de mbedeka vaci shairiya.

Mága slera á Yaisu a zlááva an fetarfire áte ǵane

¹⁴ Má banba edda-aara ganakini ñane fetarfe áte Dadaamiya, amá á manjka názena á ndahaná Dadaamiya, ázara námpire-aara? Jeba á fetarfire ñanna á sanánka shifa na á zleka na.

¹⁵ Ba seke má sámsá slefetarfe ásezekure, ma zhele ma mukse, má ñaaka kacekaca-aara, ñaaka náza za-aara,

¹⁶ daaci kwá baná: Á jamima shifa, a vakteva Dadaamiya kacekaca antara dafa, amá ba uwe keni kwá vanteka, una ñanna ngulme ge uwe?

¹⁷ Ba duksa palle ge fetarfire áte Dadaamiya. Má banba edda-aara á dafa Dadaamiya, amá á manjka názena á ndahaná Dadaamiya, fetarfire-aara ba dey.

¹⁸ Má bánba edda-aara ñane wá, á fetarfe, amá iya yá maga ba slera á maggwire wá, náwa názena yá banná ya: A ndindaha, á fetaare estara áte Dadaamiya, amá á manjka slera á maggwire? Lauktu iya keni yá ndandáhá slera á maggwire-aaruwa, á diyisediye ganakini ya ura á Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁹ Ábi diyakdiya ganakini ñaaka Dadaamiya umele, sey ba palle. Máki estuwa wá, shagera kwaye! Amá ba jini-aha keni diyardiya una ñanna. Adaba una tá an iyawa-aara jipu.

²⁰ Amá ekka wá, degdege ire á ña! Wayanwáyá ka diyeddiye geni má ká daba Dadaamiya, amá ká manjka slera á maggwire wá, dafa Dadaamiya á ña ba dey?

²¹ Yehauteyeha eggemiya Ibrahim. Ñane a gev estara sledzayya ervaunđe á katafke á Dadaamiya? Ábi a gev sledzayya ervaunđe á katafke á Dadaamiya an slera na a maganaa ñane, a eksevaa Isiyaaku egdzar a huđe-aara ba ge ñane, á kátá ícaná sadake-aara ge Dadaamiya.

²² Ká anjwa nanna emtu mazla-aara ganakini fetarfe Ibrahim, fetarfire-aara a zlaláva á ba antara slera-aara ñanna? Fetarfire-aara hyephye adaba slera-aara ñanna.

²³ A maganaahe á ba áte una a ndahanaa wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Ibrahim a fetaare áte Dadaamiya. Adaba una ñanna a gev sledzayya ervaunđe á katafke á Dadaamiya. Ibrahim a gev slakate á Dadaamiya.

²⁴ Daaci ká anjwa nanna emtu mazla-aara ganakini ura á shá dzayyire á ervaunđe áza Dadaamiya an slera-aara, ñaaka ni ba a fetaare áte ñane zlauzle?

²⁵ Yehauteyeha zlafe adaliye zaware umele zhera-aara Rahab, ñane keni a shán ba estuwa dzayyire á ervaunđe-aara. Am sarte na daremda emnde a *Iserayiila á dem mba-aara, a kwaratersaa ñane unjule geni tá enjlesenjle an ñane. Adaba a magaa una ñanna, a shaa dzayyire á ervaunđe áza Dadaamiya.

²⁶ Ba seke una ni má dedde shifa am ura, edda-aara á emtsa na wá, fetarfire keni ba estuwa. Má edda-aara á manjka slera á maggwire, ñaaka shifa am fetarfire-aara.

3

Nara á urimagwe wá, ba kalkale antara kárá

¹ Ya ndaa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa, tatayauka gev malum-aha bademme á kure, amá dzamaudzámá emtsaade. Adaba ñere ña emnde a kwaraterse wakita á Dadaamiya ge emnde wá, shairiya á ñere á de jauje ge náza á emnde.

² Bademmire á miya mí maga ba haypa am duksa bademme. Má ura maganaaka haypa am ndaha elva wá, edda-aara ñaaka slejirire arge ñane. Ñane á dzegwándzegwa njá vuwa-aara am duksa bademme.

³ Zharauzhárá áte belsa, mí puwaterem lidza am mbuwhe ge belsa-aha wá, geni a faramisaarfe. Ba jirire tá daba ba tate na mí kataná miya.

⁴ Zlafe adaliye, zharauzhárá áte paare á yawe. Paare á yawe wá, yaikke vayvaya. Amá náza ebbáká-aara wá, ba cekwaangudí. Una ma a tsetaa valale keni, slebaka paare ñanna á tsanmaare á ba an ñane.

⁵ Ba duksa palle ge nara á urimagwe. Má ge jirire wá, ñane ba egdza duksa cekwaangudí am mbuwe. Amá an hakuma jipu. Zharauzhárá huđe á kaamba, antara baakire á zlakta-aara, amá á ñezlarka ge egdza nara á kárá ba cekwaangudí.

⁶ Nara á urimagwe keni ba kalkale antara kárá. Adaba bademme á mandzawire na am huđe á duniya na anjwa am ñane. Nara wá, á badzámiya ba ñane am njá á miya bademme. Á mbáná ba ñane kárá ge badza shifa á ura bademme. Kárá ñanna keni tá an dzágwáva an kárá á jahanama.

⁷ Emnde tá dzegwándzegwa kwárá duksa bademme. Tá dzegwándzegwa kwárá dabba-aha, antara yiye-aha, antara bademme á názena á hulmba am haha, ira názu am yawe keni bademme.

⁸ Amá tá taa kwaruka nara dekideki. Nara wá, mándzawe jipu, á njeka tsekadfe dekideki. Kwakya wenye-aara á shekwaaka ja shifa.

⁹ Nǎ gálá Eddemiya Dadaamiya an ñane, ñá zlazla emnde na a nderateraa ñane áte zati-aara keni á ba an nara ñanna zlaɓe.

¹⁰ Ba ura palle, á gálá Dadaamiya á ba an we-aara; á ba an we ñanna zlaɓe ádaliye wá, á zlazla emnde an ñane. Egdzar mama-aha-aaruwa, magaumika una ñanna.

¹¹ Anƙwa suwa ni tá ká yawe shagera am huɗe-aara, ádaliye á segashe yawe ɗanɗaɗe emtu?

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, anƙwa nabugda ni á ya anyaranyara emtu? Emtu anƙwa anyaranyara na á ya nabugda emtu? Baaka ɗekiɗeki. Ba duksa palle an suwa. Baaka suwa yawe-aara ɗanɗaɗe, ádaliye á segashe yawe á shá am huɗe-aara.

Enkale na á sáwá áza Dadaamiya

¹³ Anƙwa slenƙale an ilmu jipu am dagave á kure emtu? A marsemare edda-aara zlááwa shagera an ga ire am zlááwa-aara, lauktu tá de diyeddiye emnde ganakini ñane slenƙale.

¹⁴ Amá má kwá shelha áte emnde, kwá maga ɗanɗwire á ervaunɗe, duksa baɗemme kwá wayanánta ba ge ire á kure wá, galauka ire ba dey geni kwa emnde a enkale. Eptsawanaaka iga ge jirire.

¹⁵ Jeba á enkale ñanna wá, saaka á sawa áza Dadaamiya, a sawa áza Shaitaine. Ta jansare ba emndimagwaha. Ba nǎzá á duniya.

¹⁶ Aɗaba am tate na tá shelha emnde, ma ware keni á wayanánte duksa ba ge ire-aara wá, duksa baɗemme á zlááveka an unɗule-aara. Daaci baɗemme á shagerkire á ba am tate ñanna.

¹⁷ Amá enkale na á vatertá Dadaamiya ge emnde wá, gergere an una ñanna. Edda una shansha jeba á enkale ñanna wá, ñane cuɗeɗɗe á katafke á Dadaamiya. Ñane gevge slemela emnde, slekemaare, slezevarze. Ñane a eggerka emnde, ervaunɗe-aara ba palle áte emnde baɗemme. Baɗemme á názena á maganá ñane an nampire jipu.

¹⁸ Emnde na ni tá anƙwa á maga slera á mela emnde geni itare keni a sharánsha hairire wá, slera-aatare an nampire jipu, itare tá sha dzayyire á ervaunɗe áza Dadaamiya.

4

Kumauka njá á emnde a duniya

¹ Labara anƙwa gajawe antara dagala am dagave á kure? Baaka hairire am dagave á kure aɗaba kwakya wáyá á duksa á kure.

² Kwá maga wáyá á duksa, amá kwá shanka. An una ñanna wá, kwá já shifa. Kwá kumá duksa. Duksa ñanna keni kwá shanka tsa. Aɗaba ba una ñanna anƙwa gajawe antara dácala am dagave á kure. Aɗaba uwe kwá shánká názena kwá kataná kure, aɗaba ñalakurka áza Dadaamiya.

³ Ma kwá ñalaná á ba áza Dadaamiya keni, kwá shánka, aɗaba kwá ñalaná áte unɗule-aareka. Aɗaba kure, kwá katán ba ge emtakire á duniya.

⁴ Kure, eptsakuranteptsa elva áte Dadaamiya á kure. Aɗaba ba jirire diyakurdiya ganakini má ura wayaawáyá an emtakire á duniya, ñane gevge kelaade á Dadaamiya. Ura má a eksese emtakire á duniya wá, ñane a eksese gev kelaade á Dadaamiya.

⁵ Gawanveka názena a ndahanaa wakita á Dadaamiya na ba dey. Aɗaba a ba ñane: Dadaamiya á shelha jipu áte shifa-aara na a femaa ñane am miya na, geni á njá á ba átuɗe ñane palle.

⁶ Diyaweddiye zlaɓe ádaliye geni Dadaamiya a magamiyaa ñurna yaikke geni mí dzegwándzegwa ɗába ba ñane palle. Aɗaba anƙwa puwartepuwa am wakita-aara, a ba ñane: Dadaamiya á ñwateraareka ge emnde á mága kurávire, á magaterá ñurna ba ge emnde na garnaaga ire-aatare.

⁷ Aɗaba una ñanna, fawansarfe ge Dadaamiya, tsawatse ba shagera á katafke á Shaitaine, á de zhagade ba ñane átuɗe kure.

⁸ Gawáptege á sem sera á Dadaamiya, ñane keni á de gakuraptege. Kure emnde a mága haypa, sawansese erva á kure mazla-aara. Kure emnde na kwá an dzama ire bubuwa keni, ɗabaudába ba Dadaamiya palle.

⁹ Dzamaudzámá ire, kyuwaukyuwa, kyuwaukyuwa á ba an yawe á kyuwa aɗaba haypa-aha na kwa maganaa kure. Dzaka á kure a gevge ɗákwa, higa á kure keni a gevge dzámá ire.

¹⁰ Gawanaaga ire á kure á katafke á Yaakadada, ñane á de tsakurmartse.

Badzauka zhera á sleriya á kure

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, badzauka zhera á emnde. Edda una á badza zhera á sleriya-aara, bi á epsawanaahe wá, a epsawanaahe, á badzanve ba shairiya á Dadaamiya na a ba ñane: Ewwaya sleriya á ña ba seke ire á ña. Daaci má ká badza shairiya á Dadaamiya wá, ká daban geni ká fansarfeka, amá ká epsawepsawa.

¹² Sey ba Dadaamiya palle una slevaterterte shairiya-aara ge emnde, ba ñane palle una sleshairiya. Daaci ba ñane palle una an hákuma ge lya emnde, bi ge keđateraakeđa. Amá ekka, ka kuran ka ware, geni ká epsawa emnde umele?

Magauka kuravire

¹³ Cenawivaacena emtsaafde, kure emnde na kwa bantsa: Ma vatena, ma makuralla keni, njá zláá á dem berni yaikke, njá de ga sakanderi palle am tsakala áhuwa, njá sheta shunju kwakya na.

¹⁴ Kure emnde na kwa slaa una ñanna, diyakurdiya názena á de magava makuralla emtu? Adaba shifa á kure ba seke mágá á yire á kara. Ká ezzhárá á tsetse, amá kertenj zadevzafde.

¹⁵ Arge una ñanna, ma andze kwá ba: Má wayetewaye Dadaamiya daada shifa wá, wate njá de maga tara una antara na.

¹⁶ Amá kure, kwá kuráva ba dey am elva. Kuráva á kure ñanna wá, shagerka.

¹⁷ Diyaweddiye ganakini má edda-aara diyaadiya názena ma andze á maganá ñane, amá magaaka, ñane guge haypa.

5

¹ Ekkure emnde a berba, cenawivaacena, náwa yá bakurá elva: Kyuwaukyuwa, kyuwaukyuwa á ba an yawe á kyuwa. Adaba kwakya zlađa na kwá de shaná kure.

² Bađemme á nalmane á kure na watse á badza. Dikele á zane-aha á kure na keni, á de zuze tarare bađemme.

³ Dindar á kure, antara lipela á kure bađemme á de zaná ba haha. Una ñanna watse seydiरे mándzawe áte kure. Ba irice á kure keni kwá de badza ba estuwa ba seke a zakuraa ba kárá. Amá kure, kwá far ba jahaná nalmane ge ire á kure. Diyakurka ganakini herzhe á zla duniya ñanna emtu?

⁴ Kwa zlermu emnde geni tá de magakurá slera am fe, tá de halakurá duksa ba ge kure á sem mba, amá zakuruze mbere-aatare. Diyaweddiye ganakini tá anjka kyuwa emnde ñanna á katafke á Dadaamiya geni á cenatervaare labare. Dadaamiya na sleksa ba ñane cenáncena kyuwa-aatare bađemme.

⁵ Zakuruze emtakire á duniya na, kwá anjka maga ba názena á kataná ire á kure, kwá anjka ezza, kwá anjka essha ba seke tá de herakurherá.

⁶ Iyau, emnde na baaka haypa-aatare keni, kwa puwateraa ba kure á dem shairiya, haa kwa cebaa shifa-aatare, amá itare magarka gajawe d'ekid'eki.

Faufa ervaunđe; magaumága maduwa

⁷ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, faufa ervaunđe dem sarte á eptsá á Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Zharauzhárá áte sleherđa. Emtsaafde wá, á páká madare, á fa ba ervaunđe dem slakslakire, lauktu á shansha nampire á fe-aara.

⁸ Kure keni faufa ervaunđe ba estuwa. Tsawatse ba shagera, adaba herzhe sawa á Yaakadada.

⁹ Cenaucena ba shagera egdzar mama-aha-aaruwa: Magauka mauniyire am dagave á kure, daaci Dadaamiya á de ñakurka an shairiya. Náwa sleshairiya am niya-aara herzhe á sawa.

¹⁰ Yehauteyeha njá á nabi-aha á Dadaamiya werre, zlađa na ta shanaa itare, an farvaunđe-aatare. Kure keni d'abaudaba á ba áte una ñanna.

¹¹ Miya wá, má zharater tá á ba am geđa-aatare, adaba dzegwarándzegwa eđbasha-aara. Cenakuráncena labare á Ayuba werre emtu? Ervaunđe na a fanaa ñane am zlađa-aha-aara, an barka na a garaa Dadaamiya am iga á una ñanna keni, diyakurdiya bađemme. Ba jirire Dadaamiya wá, slezevarze, slemagatera ñurna ge emnde.

¹² Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názena á jauje ge duksa bađemme: Zauka wađa, ma an Dadaamiya, ma an haha, ma an jeba-ara keni d'ekid'eki. Máki eksakuraarekse elva ñanna, bawanba: Ane. Máki eksakuraarka wá, bawanba: A'aa. Dadaamiya keni á de ñakurka an shairiya.

¹³ Anjka ura am dagave á kure am zlađa emtu? A enjala Dadaamiya. Anjka ura am dagave á kure am geđa emtu? A eggala Dadaamiya an lahe.

¹⁴ Anjka ura lapika am dagave á kure emtu? A edđaha male-aha á aiklaisiya, tá de magar maduwa, tá de ganve waye an zhera á Yaakadada Yaisu.

¹⁵ Máki emnde ñanna fartarfe, magarka shaige am názena tá ñalaná itare, Yaakadada keni á melanumele ge edda una lapika na, á tsantetse. Ma anjwa haypa na a guwaa ñane keni, á yanarye.

¹⁶ Adaba una ñanna, shebauka haypa, ndaundáhá názu am ervaunđe á kure am dagave á kure. Magaumága maduwa am dagave á kure, ma ware keni a emmága maduwa arge ura, geni kwá mbembe. Maduwa á edda una ni an bára ervaunđe-aara wá, an hakuma jipu á maga slera kwakya.

¹⁷ Yehauteyeha nabi *Ailiya werre. Ñane keni urimagwe ba seke miya, a ñala Dadaamiya an ervaunđe-aara palle geni a hyeka yawe. Daga ba vacite ñanna dem sakanderi keye an kyalma, hyaaka yawe d'ekid'eki am larde ñanna.

¹⁸ Am iga á una ñanna maa, a magaa maduwa geni a sawa yawe á zhegela, Dadaamiya a fantau ge hya yawe zlafe ádaliye, lauktu duksa bademme a fantau ge segashe am haha.

¹⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, máki mbedaambedá palle á kure áte barama á Dadaamiya, duwa á ura umele am kure a de tsantehe wá, a magaa duksa shagera jipu.

²⁰ Diyaweddiye ba shagera ganakini má edda-aara a tsante ura mbedaambedá áte barama á Dadaamiya ñanna wá, a ñezlese am emtsa. Ma a kwakyevaa estara haypa á edda-aara keni, Dadaamiya á yanarye bademme.

Zunḡwire á wakita na a puwetaa PIYER

Ga use á Piyer

¹ Wakita na yá anḡwa á puwaná ba iya Piyer, ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Yá puwakurte ge kure emnde na a dzerakursaa Dadaamiya ge kwa emnde-aarire na. Yá puwakurte ge kure na kyarakuraakya am larde á kure, kwa wayve-aha kina am Pauntus, am Galatiya, am Kapadaukiya, am Aziya ira Bitiniya.

² Amá a wayete vateneka Eddemiya Dadaamiya geni á gakturvege emnde-aara an hákuma á Shefekwe Cufedǵe, kwá fansarfe ge Yaisu Almasiihu, kwá gevge emnde cufedǵe an uzhe-aara.

A magakuránmaga Dadaamiya ḡurna ba kwakya, a vakurteva hairire keni ba estuwa.

Tama na á zleka na

³ Galaumigálá Dadaamiya Eddenjara ge Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu! Aǵaba kwakya zevazire-aara áte miya, a tsantaa ḡane Yaisu am faya. An una ḡanna wá, a vamitaa shifa anḡwaslire antara tama na á zleka na ge miya.

⁴ Zlaǵe ádaliye Dadaamiya a famiyaa duksa shagera na á ḡeka liya, á badzeka, á guleka ǵekidǵeki na am samaya.

⁵ Daaci kure emnde na fakurtarfe na wá, anḡwa á tsufakurtsufa Dadaamiya an hákuma-aara. Vaci zla á duniya wá, á de lyakurselye náza ba ǵekidǵeki, tá de nanna emnde badǵemme.

⁶ Aǵaba tama á kure áte duksa-aha ḡanna wá, naba higauhiga, ma kwá anḡwa á shá zlaǵa á duksa gergere keni, ba ge sarte cekwaangudí.

⁷ Zlaǵa na kwá sháná kure kina na wá, badǵemme á una ba ge kura fetarfire á kure, máki fakurtarfe á ba an jirire. Dindar wá, á ḡjeka dem ba ge ǵekidǵeki. Amá tá ezzhára emnde am kára, máki ba dindar miyenne. Sakwa fetarfire emtu? Diyaweddiye geni an dárádza ba fetarfire á kure arge dindar. Zlaǵa á kure kina na wá, ba ge kura fetarfire á kure ḡanna. Am iga a una ḡanna maa, watse kwá shá gálá áza Dadaamiya, antara yaikkire ira dárádza, vacite na má watse sasse Yaisu Almasiihu á sawa am ice á emnde badǵemme.

⁸ Ndza nakuranka an ice á kure, kina keni baaka ura á nanna, aley wayakurwáyá, fakurtarfe áte ḡane. Aǵaba una ḡanna emtake ervaunǵe á kure, kwakya higa á kure, yá taa palanaaka badǵemme.

⁹ Kwakya higa á kure, aǵaba diyakurdiya názena kwá de shaná kure aǵaba fakurtarfe na. Duksa ḡanna wá, kwá de lyelye shifa á kure.

¹⁰ Ate elva a lya shifa ḡanna wá, nabi-aha ta ettataya diyeddiye-aara an enḡkale-aatare badǵemme, ganakini Dadaamiya á de lyaná estara emnde. Daaci ta fantau ge balateraa ḡurna ḡanna kwa shanaa kure na ge emnde.

¹¹ Emtsaaǵe wá, a balatersaa Shefekwe á Almasiihu na anḡwa am itare na, zlaǵa na watse á de shaná Almasiihu ḡanna, antara yaikkire na watse á de shaná am iga a zlaǵa ḡanna. Daaci ta ettataya diyeddiye-aara an enḡkale-aatare badǵemme, ganakini watse á de magava am zamane-ara, á de magava estara.

¹² Dadaamiya a naba maraterse ganakini duksa ḡanna wá, watse á magava am zamane-aatare ka, amá am zamane á kure. Ta balakurse ba ḡane emnde a bala labare á higa, elva á Almasiihu. Ta balakurse waazu ḡanna an hákuma á Shefekwe Cufedǵe na a belanaa Dadaamiya á sawa am samaya na. Ba malika-aha keni tá kátá ba dise huǵe-aara badǵemme.

Gawevge emnde cufedǵe

¹³ Aǵaba una ḡanna maa, ma vaatara keni njawinja á ba am niya á kure ge ǵaba Dadaamiya, pauka hare ǵekidǵeki, faufa tama á kure áte ḡurna na ni á de magakurná Dadaamiya vaci eptsá á Yaisu *Almasiihu.

¹⁴ Daaci kina wá, fawansarfe ge Dadaamiya, yawanya mazla-aara mága názena á kataná ire á kure na. Aǵaba kina wá, diyakurdiya jirire.

¹⁵ Gawevge emnde cufedǵe am názena kwá maganá kure badǵemme, ba seke Dadaamiya na a ǵaakurtaa ḡane, ḡane cufedǵe na.

¹⁶ Aǵaba a ba wakita á Dadaamiya: «Gawevge emnde cufedǵe, aǵaba iya ya cufedǵe.»

¹⁷ Am maduwa á kure kwá anƙwa ɗaha Dadaamiya an Dada. Watse á kyaná ba ɗane shairiya á emnde baɗemme, ma ware keni áte názena a maganaa edda-aara, ɗane á zhareka ice á ura ɗekidɗeki. Máki diyakurdiya estuwa wá, kuvaukuwa ba Dadaamiya palle am zláwá á kure baɗemme, am sarte á kure na jauje cekwaɗgudfi ge njá am duniya na.

¹⁸ Diyakurdiya geni a se varakursaa ba Yaisu Almasiihu am zláwá á eggye-aha a kure werre na baaka nampire-aara ɗekidɗeki na. A varakurse an shunƙu ka, an dindar ka, aɗaba duksa-aha ɗanna tá njeka dem ba ge ɗekidɗeki.

¹⁹ Amá a varakurse an uzhe á ire-aara jauje ge duksa baɗemme. Yaisu Almasiihu wá, ɗane gevge ba seke egdza zhel kyawe á sadake á Dadaamiya, baaka ververe áte ɗane, baaka duksa mandzawe am ɗane ɗekidɗeki.

²⁰ A eksesaa Dadaamiya ganakini watse á varakurvárá an ɗane na wá, kwaye am fakta, amá náwa a sanse am sali kataliya á zamane na, ganakini á magakurá shagerire ɗanna.

²¹ Aɗaba ba ɗane una, fakurtarfe áte Dadaamiya na a tsante ɗane am faya, a vante yaikkire na. Estuwa, fakurtarfe áte Dadaamiya, fakurtefa tama á kure á ba áte ɗane palle.

²² Kina wá, an bárá erwaunde á kure, aɗaba kwá anƙwa fansarfe ge Dadaamiya am elva-aara na ba jirire na. Aɗaba una ɗanna, kwá anƙwa waya egdzar mama-aha á kure an erwaunde á kure palle. Daaci wayawawewaye am dagave á kure ma vaatara keni áte una ɗanna.

²³ Aɗaba Dadaamiya yaikurseye ge buwire an elva-aara na á fá shifa am ura, á zleka ɗekidɗeki na. Daaci kina wá, gakurevka wulfe-aha á edda una á emtsa na, amá kwa wulfe-aha á edda á shifa na á zleka ɗekidɗeki na.

²⁴ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya:

«Baɗemme á emnde ta ba seke másá, á shekwaaka ula, zarire-aatare ba seke zarire á ugbene-aha, á shekwaaka valya á dem áha.»

²⁵ Amá elva á Yaakadada wá, á njá dem ba ge ɗekidɗeki.»

Elva ɗanna wá, ba labare á higa na kwa cenancena na.

2

Nákwá á shifa an emnde cuɗeɗɗe

¹ Ba seke una ni Dadaamiya a vakurte shifa anƙwaslire na wá, yawanya mazla-aara mága kemaɗgerire antara fida, faskire, shelha ira zá vuwa á ura.

² Kure wá, gawevege ba seke egdzara áte erva, wedera-aatare ba uba geni tá wálá an ɗane. Kure keni, tatayautataya ba elva á Dadaamiya á jirire, geni kwá wálá an ɗane. Á de lyakursá ba ɗane náza ba ge ɗekidɗeki.

³ Ábi kina wá, tapakurnaatape emtakire á Yaakadada?

⁴ Sawmbare á sezeɗjara. Aɗaba ɗane nákwá na á vante shifa ge ura. Velyaranvevelye emnde, a ba itare: Nákwá na laake, amá a eksesaa Dadaamiya, jauje ge nákwá-aha umele baɗemme an daradza.

⁵ Daaci sawmbare á sezeɗjara, kure keni gawevege nákwá-aha á shifa, Dadaamiya á nyaɗa bere-aara an ɗane, á njá Sheɗekwe-aara am huɗe-aara. Zlaɓe áɗaliye am bere á Dadaamiya ɗanna maa, kwá gev *liman-aha cuɗeɗɗe ge danaa sadake ge Dadaamiya áte una á kataná ɗane. Á de hayanhaya sadake á kure aɗaba Yaisu *Almasiihu.

⁶ Aɗaba anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɗane:

«Anƙwa nákwá palle an daradza jipu ya eksesaa ya, watse yá nyaɗa bere-aaruwa an ɗane am *Siyauna, á de ɗáná ɗane ndzeɗa á bere ɗanna baɗemme. Ma a fetaara ware áte nákwá ɗanna keni, á hasleka ɗekidɗeki.»

⁷ Daaci ázekure na fakurtarfe áte ɗane na wá, nákwá ɗanna an daradza jipu. Amá emnde na fartarka áte ɗane na wá, estuweka. Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya:

«Ba nákwá ɗanna ta eblyanvaa emnde a nyáɗa bere na una, a eksantehe ge Dadaamiya, a ganve nákwá na á ɗáná ɗane ndzeɗa á bere ɗanna baɗemme.»

⁸ A baa ba wakita á Dadaamiya ɗanna zlaɓe áɗaliye:

«Nákwá ɗanna á de gev náza vatertaa ektápaare ge emnde umele, á de mbaɗatermbaɗa.»

Tá mbaɗá, aɗaba tá fansarka ge Dadaamiya. A tsanaa ba estuwa Dadaamiya ge jeba á emnde ɗanna.

⁹ Daaci kure wá, kwa jeba na a dzerakursaa Dadaamiya, kwa *liman-aha á Slekse yaikke, kwa nalga cuɗeɗɗe na kwá átuge Dadaamiya. A ɗaakursaa Dadaamiya am

tabedammire, a sakuraa á sem parakkire-aara na hyemhye am slede bademme na. Dadaamiya a gakurve estuwa, geni kwá balaterá shagerire á slera-aha-aara ge emnde.

¹⁰ Werre wá, ndza kwa emnde a Dadaamiya ka, amá kina wá, gakurevge emnde a Dadaamiya. Werre wá, ndza zakurvarka Dadaamiya, amá kina wá, ankwá á zakurvarze.

Gawevge emnde a slera á Dadaamiya

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, am duniya na wá, kwa ba wayve-aha, kwá njá ba ge sarte cekwaanjudí. Adaba una nanna, taslawá á kure, magauka názena á kataná ire á kure mazla-aara, á kedákurá ba una nanna.

¹² Zláláva á kure a gevge shagera am dagave á emnde na baaka nadina-aatare na. Daaci estuwa, ma ta fakuraa áte kwa emnde a mandzawe keni, ta de diyeddiye geni ndza baaka haypa á kure, daaci tá de gala Dadaamiya vacite na má watse daraada ákatarfke-aara.

¹³ Kure emnde na dábakurtedaba Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu wá, faufa zherwe áte emnde na tá an hákuma am duniya na bademme. Faufa zherwe áte male á larde á Rauma, adaba ire ba nane arge male-aha umele bademme.

¹⁴ Faufa zherwe áte male-aha á larde na a bazlateraa nane bademme. A bazlater geni tá za emnde a kure a gevge shagerire am bikere, tá gálá emnde a mága shagerire.

¹⁵ Kure wá, Dadaamiya á kátá kwá maga ba shagerire kina, geni a sharanka ngudí-aha na baaka názu ta disaa itare na ndaha elva mandzawe áte kure d'ekid'eki.

¹⁶ Kina wá, kwá kwaraná ba kure ire á kure, njawinja ba estuwa. Amá am kwára ire á kure nanna wá, bawánka zlafe am ervaun'de á kure geni kwá dzegwándzegwa mága mandzawire keni. Gawevge emnde a slera á Dadaamiya.

¹⁷ Faufa zherwe áte emnde bademme, wayauwaya an egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe, kuvaukuva Dadaamiya, faufa zherwe áte male á larde á Rauma keni.

*Shaa zla'da áte náza á *Almasiihu*

¹⁸ Náwa una wá, yá ndaakur ge kure kwa emnde a mága slera am mba á emnde: Fawatersarfe ge zanwe-aha á kure. Faufa zherwe áte itare ba shagera, ma áte zanwe-aha na ta mándzawe-aha keni.

¹⁹ Máki bashakuru'bashe zla'da adaba Dadaamiya, gavka adaba haypa á kure wá, magakurnaamaga názena á kataná Dadaamiya.

²⁰ Amá má gakuruge haypa lauktu tá jakurá adaba nane wá, ma kwa bashu zla'da keni, baaka ura á galakurgálá d'ekid'eki. Máki kwa bashu já adaba shagerire, aley kwa naba eksarhe wá, á vante higa ge Dadaamiya.

²¹ Dadaamiya a d'akur ba ge una nanna. Adaba *Almasiihu keni shaushe zla'da adaba kure. An zla'da-aara nanna wá, á marakurá ba garava á nja, geni kwá dabaná á ba áte náza-aara.

²² Nane wá, maganaaka haypa d'ekid'eki, cenanánka elva a fida am mbuwe-aara.

²³ Nane wá, ma zlazlarvaazlazle emnde keni, eptsaternaaka an zlazle d'ekid'eki. Ndza ta shanu zla'da kwakya, amá a d'u ba we-aara, a fetaare á ba an Dadaamiya nane Edda á shairiya jirire.

²⁴ Daaci a lyamivaare ba Almasiihu an ire-aara haypa-aha ge miya, a emtsa an nane áte dzanjala. A magaa una nanna geni mí gevge ba seke má an emtsa áza haypa, amá má á ba an shifa á miya ge mága jirire. Adaba ververe-aha-aara, kure mbakuraambe.

²⁵ Werre wá, ndza kwa ba seke kyawe-aha na kedarkedá na, amá kina wá, sakuraasa, kwá am erva á Suni á piyakurá nane, baaka názu á geja shifa á kure d'ekid'eki.

3

Nwásha an zála-aha-aatare

¹ Kina wá, yá elvan ge kure nwásha: Faufa zherwe áte zála-aha á kure. Máki kwá ankwá magaterá una nanna wá, ukfe-aha a kure na zlafe fartarka zála-aha-aatare na keni, zála-aha-aatare nanna tá de shá en'kale. Kwá de baterná kure-ka elva á Dadaamiya, amá tá de fetarfe ba itare an ire-aatare, adaba shagerire á zláláva á nwásha-aha-aatare.

² Watse tá nanna ba itare keni, geni baravbare zláláva á kure, kwá ankwá fá zherwe jipu áte itare.

³ Zariyire á kure a gevka an mága ngelawire ba seke ndera úgje na zariya jipu na, antara kazlana á mága ngelawire na tá maganá an dindar, ira sandaa zarizariya.

⁴ Amá magaumága ngelawire á kure á sawa am ervaun'de. Jeba á ngelawire nanna á zleka d'ekid'eki. Amaana shagerire á en'kale antara ervaun'de. An daradza ba una nanna áza Dadaamiya.

⁵ Adaba njwasha werre na dabartedaba Dadaamiya, ta fete tama-aatare áte njane na wá, itare ta magán ba estuwa ngelawire-aatare, ta faa zherwe jipu áte zála-aha-aatare.

⁶ Yehauteyeha Saraatu, mukse á Ibrahimia werre. Njane a magán ba estuwa ngelawire-aara, a faa zherwe jipu áte zhele-aara, a dfaana an dada. Kure keni, máki magakurka lyawa ge daba Dadaamiya, kwá anjwa maga ba shagerire wá, gakurevge egdzara á Saraatu njanna.

⁷ Kina wá, yá elvan ge kure zála: Kure keni njawanaaja njwasha-aha á kure ba shagera, faufa zherwe. Diyaweddiye ganakini gergere ndzedá-aatare antara náza á kure. Adaba shifa na a vakurtaa Dadaamiya na wá, a vakurte ge kure antara itare bademme. Njaterija á ba áte una njanna, lauktu á daada maduwa á kure ádeza Dadaamiya.

Sha zladá adaba jirire

⁸ Yá anjwa fakurarfe zlafe ádaliye ge kure bademme, enjkale á kure á gevge palle, magaumága zevarzire am dagave á kure, wayawapteyaye am dagave á kure ba shagera. Zlafe ádaliye gawevge emnde a maggwe antara emnde a kemaare.

⁹ Má edda-aara a magakurte emtanjkire wá, kure eptsawanaaka an emtanjkire mazla-aara. Ma edda-aara a zlazlakurzlazle keni, epsawanaaka an zlazle. Arge una njanna wá, bawanánba ge edda-aara: Dadaamiya a vakteva shifa. Adaba Dadaamiya a dfaakur ba ge una njanna kure keni.

¹⁰ Anjwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba njane:

«Edda una má á kata emtakire am shifa-aara, geni a gedetegeda wá, a njanaaja nara-aara ge valya elva yaiyaihe, antara fida.

¹¹ Zlafe ádaliye a yanya mága kemañgerire, a emmaga shagerire an ervaunjde-aara palle, a ettataya hairire an emnde ma vaatara keni.

¹² Adaba Dadaamiya wá, á fateru hyema ba ge emnde a mága jirire. Bademme á názena tá yekaná itare, á vaterveva. Amá emnde a mága danjwire wá, á eptsaterá ba iga.»

¹³ Daaci má kwá anjwa maga ba shagerire an ervaunjde á kure palle wá, baaka ura á gakturapege dekideki ge magakura kemañgerire.

¹⁴ Amá wá, ma kwá anjwa shá zladá kina, adaba shagerire na kwá anjwa maganá kure keni, watse higa yaikke ge kure. Kuvauterka emnde dekideki, a gazleka ervaunjde á kure.

¹⁵ Kure wá, demawanvedfema kure ba *Almasiihu am ervaunjde á kure, a gevge ba njane palle Yaakadada á kure. Ma vaatara keni njawinja á ba am niya á kure ge vaterte jawapa ge emnde na tá se ndava ázekure, áte tama na kwá faná kure áte Yaisu Almasiihu.

¹⁶ Má kwá anjwa vaterte jawapa njanna wá, vawaterveva an shagerire á ervaunjde, kwá ámbera á fá zherwe áte itare. Ma vaatara keni magaumága slera á kure á ba an shagerire á ervaunjde. Estuwa wá, ma ta zlazlakurzlazle emnde adaba shagerire á zlaláva á kure am elva á Yaisu Almasiihu keni, watse zherwe ba ge itare.

¹⁷ Máki una njanna namaari á Dadaamiya wá, shagera ba kwá shá zladá adaba shagerire, arge una tá shakuru zladá adaba haypa á kure.

¹⁸ *Almasiihu wá, njane a naba emtsehe adaba haypa á emnde. A emtsehe ba ser palle, zlanazle slera-aara bademme. Njane dzayye ervaunjde-aara, amá a emtsaa adaba emnde na baaka jirire-aatare. A magaa una njanna, geni á damiyá njane ádeza Dadaamiya. Jareja shifa-aara, amá Shedekwe Cudedde a naba fem shifa am njane zlafe adaliye.

¹⁹ An hákuma á Shedekwe Cudedde njanna maa, a de balateraa elva á Dadaamiya ge shedekwe-aha na tá am dangay na.

²⁰ Shedekwe-aha njanna wá, ba shedekwe-aha á emnde na ndza degdege ire-aatare ge cena elva á Dadaamiya am zamane á *Nuhu na. Dadaamiya a fater ervaunjde kwakya, amá Nuhu a zlau ba estuwa am slera á mága paare, cenarka. Ba emnde tiise una ta deme am paare njanna, Dadaamiya a nejzlatarse itare an yawe njanna.

²¹ Yawe na ta nejzlesaa itare an njane na wá, gevge ba seke baptisma na tá magakurán ge kure kina, Dadaamiya á nejzlakurá an njane na. Yawe á baptisma njanna wá, gergere antara yawe ba dey na emnde tá bárá an njane. Adaba mí njala áza Dadaamiya, geni á baramiyá ervaunjde. Yaisu Almasiihu wá, njane tsetse am faye. Adaba una njanna á nejzlakurnejzla baptisma.

²² Kina wá, njane eptsapta á dem samaya, anjwa am nađafa á Dadaamiya. Á kwaraterá njane malika-aha á Dadaamiya antara shedekwe-aha umele na tá an hákuma am samaya na bademme.

4

Njawinja an shifa na aɗwaslire

¹ Ba seke una ni *Almasiihu se shaushe zlaɗa am duniya na wá, kure keni wawauwava ganakini enjale á kure a gevge palle antara ɗane, ma ge shá zlaɗa-ara keni. Aɗaba má edda-aara a naba eksar shá zlaɗa wá, a yaa ba mága haypa.

² Daaci kina wá, tsante am vatena dem halavuwa á shifa á kure am duniya na wá, magauka názena á kataná ire á kure mazla-aara, magaumága namaari á Dadaamiya.

³ Njá á kure werre na ndza kwá mága ba názena wayaaka Dadaamiya na wá, hyaahya mazla-aara. Aɗaba slera á kure ndza ba mága zawarire, dakarire, ndza kwa emnde a mbazla jipu, ndza kwa emnde a waya dem tate á gusa mandzawe, ndza kwa emnde a kezlan ugje ge hele arge ɗaba shairiya-aha á Dadaamiya.

⁴ Amá kina wá, kwa emnde ɗanna-ka mazla-aara. Tá maga ba najipu-aara emnde na zlaɓe tá á ba am kazlaɗa ɗanna, tá zlazlakurzlazle aɗaba kwá ɗabaterka mazla-aara á dem tate á mága haypa ɗanna.

⁵ Amá ákatakfe á sleshairiya wá, watse tá diyeddiye slera-aha-aatare ɗanna baɗemme. Edda una watse á kyaná ɗane shairiya á emnde a faya an emnde na tá an shifa, á ufa ba itare.

⁶ Náza á emnde a faya wá, ndza naranna palasa am duniya ba seke una ni emnde baɗemme tá njá ba ge ɗane na. Amá Yaisu Almasiihu a de magateraa waazu am faya ɗanna, geni itare keni a sharansha shifa na an ɗane Dadaamiya.

Magaumága názena a fakuraara Dadaamiya

⁷ Kina wá, herzhapteherzhe halavuwa á duksa baɗemme. Aɗaba una ɗanna faufa hyema, pauka hare ɗekideki ge mága maduwa.

⁸ Duksa yaikke wá, magaumaga wayavire am dagave á kure an ervaunɗe á kure palle, aɗaba ba wayavire una á ganse haypa kwakya am dagave á emnde.

⁹ Ma ware á kure keni, a lyeaalaya ura-aara á ba an higa am huɗe á há-aara.

¹⁰ Ma ware á kure keni, a effa hyema áte hákuma á mága duksa na a faraa Dadaamiya ge ɗane. Magawateránmaga shagerire ge emnde an hákuma ɗanna.

¹¹ Edda una a shaa hákuma á mága waazu, a ndaha ba elva á Dadaamiya. Edda una a shaa hákuma á melateru ge emnde am slera, a emmága an ndzeɗa na a vantaa Dadaamiya. Daaci am názena kwá maganá kure baɗemme wá, emnde a galargála Dadaamiya aɗaba Yaisu *Almasiihu. Yaikkire an hákuma ba náza-aara dem ba ge ɗekideki. *Aamin.

Sha zlaɗa aɗaba zhera á Yaisu

¹² Daaci ma aɗkwa zlaɗa áte kure kina keni, a wesheka ire á kure emnde-aaruwa, zharauka seke duksa na ni a shaa ba kure palle; Dadaamiya á kurá ba fetarfira á kure an ɗane.

¹³ Baira fawarfe ge higa á kure, aɗaba gakurevge palle antara *Almasiihu am zlaɗa-aha na a shanaa ɗane. Vacite na má de samsa ɗane am yaikkire-aara, watse higa yaikke ge kure zlaɓe áɗaliye.

¹⁴ Má tá aɗkwa zlazlakurzlazle emnde aɗaba kwa emnde á Almasiihu wá, higa yaikke ge kure, aɗaba Sheɗekwe Cufedɗe á Dadaamiya á se njá am kure an yaikkire-aara.

¹⁵ Amá a jerka zlaɓe ura am dagave á kure á shá zlaɗa aɗaba mandzawire-aara, bi a jaa shifa, bi a ilu duksa á ura, bi a deme am elva á emnde.

¹⁶ Má edda-aara á shá zlaɗa aɗaba Almasiihu wá, a wanka zherwe ɗekideki, a slafannaaslafa we-aara ge Dadaamiya aɗaba fetarfira na a shanaa ɗane, párákke áza emnde baɗemme na.

¹⁷ Kina wá, herzhe shairiya á emnde baɗemme. Diyaweddiye geni Dadaamiya á de fantau á ba áte emnde-aara zuɗɗwe. Má Dadaamiya zatervarka ge emnde-aara, watse á tse áme kena náza á emnde na fartarka áte labare á higa na a ɓelanaa ɗane?

¹⁸ Aɗkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɗane:

«Má ta ɗezla zlahhe emnde a jirire mu, watse estara náza á emnde a mága mandzawire na ɗabarka Dadaamiya na?»

¹⁹ Daaci estuwa, emnde na tá aɗkwa shá zlaɗa aɗaba namaari á Dadaamiya na wá, a faranemfa itare shifa-aatare am erva ba ge Slenderaterndera, ɗane á eptseka elva-aara ɗekideki. A magarmága shagerire, a yaranka ɗekideki.

5

Fawaterufe hyema ge emnde á Dadaamiya

¹ Kina wá, yá elvan ge male-aha á kure kwa emnde á Dadaamiya. Iya keni, ya slesawari á emnde a fetarfe ba seke itare, ya seyde á Yaisu *Almasiihu am zlaɗa-aha-aara baɗemme; iya keni watse yá á ba an sleɗe-aaruwa am yaikkire-aara má de samsa ɲane. Náwa názu yá yekaná ázekure:

² Fawaterufe hyema ba shagera ge emnde á Dadaamiya na tá am erva á kure, ba seke suni á fateru hyema ge kyawe-aha-aara. Magauka slera ɲanna áte laarire, amá magaumága aɗaba a wayetaa ba ervaunɗe á kure. Magauka aɗaba waya á nalmane, amá aɗaba a eksesaa ba ervaunɗe á kure slera ɲanna áte namaari á Dadaamiya.

³ Magauka yaikkire arge itare, amá marawateránmara zlálaɗa shagera, ganakini a ɗabarakurɗaba itare keni.

⁴ Máki magakurnaamága slera á kure áte una ɲanna wá, watse kwá shá *ɗaɲkaura na á zleka daráɗza-aara ɗekidɛki na, má watse samsa Male á suni-aha baɗemme.

⁵ Kina wá, yá elvan ge kure dawalaa: Faufa zherwe áte male-aha á kure. Amá baɗemme á kure ákatafke á Dadaamiya, ma ware keni a ganaaga ire-aara á katafke á emnde. Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya:

«Dadaamiya a liyieka emnde na tá gálá ire, amá á magaterá ɲurna ge emnde na tá aɲkwa ga ire-aatare á dem áhá.»

⁶ Aɗaba una ɲanna, gawanaaga ire á kure á katafke á Dadaamiya na Slekse ba ɲane palle na, á de kakuránteka ɲane má daada áte náza-aara.

⁷ Dzamauka ɗekidɛki ma uwe keni, fawanemfa am erva ba ge ɲane, aɗaba ɲane Slefakuru hyema.

⁸ Faufa hyema áte ire á kure, tsakautsaka hyema, aɗaba kelaade á kure Shaitaine tsantetse hala-aara, aɲkwa tsagwaɗa ba ura ge keɗanaakeɗa, ba seke mága á ervare na á waná waya á tsegwaɗa názu á ezza.

⁹ Ma vaatara keni vawánteka baráma ɗekidɛki, fautarfe á ba áte Dadaamiya. Diyakurɗiya emnde umele keni kwakya am duniya na tá aɲkwa shá zlaɗa ba seke kure.

¹⁰ Má shakurushe zlaɗa am sarte cekwaɲɲuɗi na wá, Dadaamiya na baɗemme á ɲurna á magaterná ba ɲane ge emnde na, á de magakuránmaga ɲurna. Amaana á de gakurvege emnde na hyairephye am duksa baɗemme, á de ndzeɗakurtendzeɗa am duksa baɗemme, kwá de tsaatse, ɓaaka názu á de dzegwándzegwa mbeɗakuraambeɗa ɗekidɛki. Aɗaba a ɗaakuraa Dadaamiya ganakini kwá de njá antara *Almasiihu am yaikkire-aara náza dem ba ge ɗekidɛki.

¹¹ Hákuma ba náza á Dadaamiya dem ba ge ɗekidɛki. *Aamin.

Ga use am halavuwa á elva-aha

¹² Kwaye ɲane egdza wakita ɲanna a meliwa Silwanus ge puwakurte ge kure. ɲane egdza emmemiya na yá ezzhara dzayye ervaunɗe-aara. An wakita ɲanna wá, yá kátá fakurem ndzeɗa am vuwa, yá kátá kwá diyeddiye ɲurna jirire na a magakurna Dadaamiya. Daaci tsawaatse á ba áte ɲurna ɲanna.

¹³ Emnde a fetarfe na a dzeratersaa Dadaamiya ba seke kure, tá am larde á *Babila áhuna, tá aɲkwa gakur use-aatare. Egdza-aaruwa Markus keni aɲkwa gakur use-aara.

¹⁴ Gauga use á ɲere am dagave á kure baɗemme an ervaunɗe á egdza mamire.

Dadaamiya a vakurteva hairire ge kure emnde á *Almasiihu baɗemme.

Buwire á wakita na a puwetaa PIYER

Ga use á Piyer

¹ Wakita na yá ankwá á puwaná ba iya Simaun Piyer, ya nave an ya slebela á Yaisu *Almasiihu. Yá puwakurte ge kure emnde na kwá fetaare áte Yaisu Almasiihu, shagera fetarfire á kure ba seke náza á ñere na. Fetarfire ñanna wá, kwa shanaa an namaari á Dadaamiya, Yaakadada keni ba ñane, amaana Yaisu Almasiihu na ma vaatara keni á maga duksa á ba an unñule-aara na.

² A magakuránmaga Dadaamiya ñurna ba kwakya, a vakurteva hairire keni ba estuwa, adaba diya á kure áte ñane antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

A dzerakursaa ba Dadaamiya, a d'aaakuraa ñane

³ Yaisu *Almasiihu wá, a kwaramisaa ba ñane zhera á Dadaamiya na a dzeramise an sleksire-aara ge de njá antara ñane am yaikkire-aara na. Estuwa, Yaisu vamiteva názena má an wedere-aara bademme ge njá á miya antara Dadaamiya. A vamite una ñanna an hákuma-aara na saksage na.

⁴ An una ñanna wá, se vamiteva ñane duksa-aha na an daradza jipu, a ba Dadaamiya watse á vamiteva na. Daaci shakuránsha ire á kure, kwa baaka am mága dakarire na á badza emnde am duniya na, kwá njá á ba áte náza á Dadaamiya.

⁵ Adaba una ñanna, wawauwava an ndzedá á kure bademme, ganakini kwá farfe zlafe adaliye zlaláva a jirire ge fetarfire na kwa shanaa kure. Máki shakuránsha zlaláva a jirire wá, fawarfe zlafe adaliye enkale.

⁶ Arge enkale ñanna zlafe adaliye mbausembe ná vuwa á kure am duksa bademme, gaweve emnde a farvaunđe, d'abaudaba Dadaamiya an ervauñđe á kure palle,

⁷ wayawaptewáyá am dagave á kure ba seke egdzar mama, marawateránmárá wayawa a jirire ge emnde bademme.

⁸ Daaci má kwá ankwá maga una-aha ñanna bademme, yakuránka wá, diya á kure áte Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu na á de maga nampire kwakya.

⁹ Edda una máki baaka duksa-aha ñanna ázenjara wá, baaka názu á naaná ñane, ñane gevge ba seke wulfe, adaba viyanaaviya ganakini an bára haypa-aha na a maganaa ñane werre áza Dadaamiya.

¹⁰ Adaba una ñanna egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, a dzerakursaa ba Dadaamiya, a d'aaakuraa ñane. Daaci wawauwava an ndzedá á kure bademme, ganakini kwá tsaatse á ba áte una ñanna. Adaba má kwá njá áte una ñanna wá, baaka mbedá á kure dekideki.

¹¹ Á de vakurtá ba una ñanna baráma ge kure, baaka shaige-aara, ge dem zlaná á Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu Slelyamilya keni ba ñane.

¹² Kwaye ñane duksa-aha ñanna, diyandiya tsa ganakini diyakurdiya duksa-aha ñanna bademme, tsakuraatse dzañdzañe am jirire na kwa shanaa kure, aley keni yá peka hare dekideki, sey ba yá yehakuranteyeha ma vaatara keni.

¹³ Máki zlafe yá á ba an shifa am duniya na wá, shagera ba yá yehakuranteyeha geni kure keni, kwá fá hyema.

¹⁴ Iya wá, diyandiya ganakini sarte-aaruwa a juwaa ba cekwaangudí ná tegava an vuwa laakire na, ba seke una a binaa Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu.

¹⁵ Adaba una ñanna yá ankwá magakurá názu ya dzegwanaa iya bademme, ganakini a deska duksa-aha ñanna am ire á kure, ma ya baaka ba iya keni.

*Emnde na naranna *Almasiihu am yaikkire-aara*

¹⁶ Kure wá, ña kwarakurse vateneka sawa á Yaakadada Yaisu *Almasiihu an yaikkire-aara á sem duniya. Am sarte na njá ankwá kwarakursekware, tsakanjerakurseka elva á emndimagwaha ba dey, amá ña bakuraa názu ña naana an ice á ñere parakke. Adaba ña naana á ba an ice á ñere am yaikkire-aara.

¹⁷ Am sarte na a shaa yaikkire áza Edeñjara Dadaamiya, ñere ndza njá ankwá am Tate ñanna. Ña cenanaa á ba an hyema á ñere kwara á Dadaamiya an sleksire-aara, a ba ñane: «Una na wá, Egdza-aaruwa. Bademme á higa-aaruwa á ba áte ñane.»

¹⁸ Ñere ña cenanaa á ba an hyema á ñere Dadaamiya á ndaha una ñanna á sawa am samaya, am sarte na ña átire á wa na cufedde na antara ñane.

¹⁹ Daaci ñere wá, baaka shaige á ñere áte názena ta ndaana nabi-aha werre. Kure keni, shagera ba kwá fá hyema ge cená elva á nabi-aha. Adaba elva-aatare gevge ba

seke kára á fanus na á mbe an vayiya. Magaumága una nanna dem sarte na má sesse terlyakwa á irenlya, kyaakya paazare, duksa baďemme gevge parakke am ervaunďe á kure.

²⁰ Amá diyaweddiye ganakini elva á nabi-aha werre na ankwá an puwa am wakita á Dadaamiya na wá, baaka ura á dzegwándzegwa palanná ge ura an diya á ire-aara.

²¹ Adaba baďemme á nabi-aha baaka elva na ta ndaasa ba itare an ire-aatare, amá a vatertaa Shedefkwe Cufedfde elva-aha nanna, geni tá de balaná itare elva na a sawa áza Dadaamiya.

2

Emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde

¹ Ba werre nanna keni wá, ndza tá ankwá nabi-aha fida keni am dagave á emnde á Dadaamiya. Á de gev ba estuwa am dagave á kure keni. Tá de jesarje emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde, tá de jansaare ge tsaha mandzawe tá badza emnde an nane, tá de eptsanve iga ge Yaakadada na a lyaterse am haypa-aha-aatare. An una nanna wá, tá fá ire-aatare á dem shairiya á Dadaamiya, tá keďanaakedá shifa-aatare ba dekidėki.

² Emnde kwakya tá de ďabaterďaba am zlaláva á zawarire-aatare nanna. Adaba una nanna, emnde tá de nyanya baráma a jirire.

³ Emnde a kwaraterse fida ge emnde nanna wá, adaba ta emnde a waya duksa kwakya, tá zlerma ba duksa á kure an tsaha-aatare nanna. A magaa niya á shairiya-aatare vateneka Sleshairiya, keďa-aatare ba keski, tá de njezleka dekidėki.

⁴ Adaba uwe, Dadaamiya wá, ba malika-aha-aara keni zatervarka nane ge emnde na ta magaa haypa. A naba puwateremhe am jahanama, evege sladďe tabedamme jipu, tá ufa shairiya-aatare am huďe-aara.

⁵ Emnde na ndza tá am duniya werre na keni, Dadaamiya zatervarka dekidėki, a naba hyaterarhe yawe yaikke á sawa am samaya, a keďateraahē, adaba ďabarka nane. Amá a njezlese *Nuhu na a kwaratersaa nane baráma a jirire ge emnde, antara emnde vuye itare cenaránvarcene.

⁶ Ankwá zlađe ekse-aha buwa *Saudauma an *Gaumaura, Dadaamiya a naba zu ekse-aha nanna an shairiya, a zateruhe an kára, a gaterve kelpakara baďemme. An una nanna wá, á maraterá názu watse á shá itare keni ge emnde na tá ďabeka nane na.

⁷ Amá am sarte nanna wá, a naba njezlese *Ludu, nane na ura jirire na. Am zamane á Ludu wá, ndza emtanjka ervaunďe-aara jipu adaba zawarire á emnde na á zharaná nane.

⁸ Nane na ura jirire á njá am dagave-aatare na maa, ba kelaazare á zhára ba zawarire na tá maganá itare na, á cená shagerkire na tá maganá itare na, daaci nane á maga ba emtanjire am ervaunďe-aara.

⁹ Mí diyeddiye á ba áte una-aha nanna geni Yaakadada diyaadiya názena á de maganá nane ge njezlese emnde-aara am zladá-aha-aatare gergere. Emnde na tá ďabeka nane keni, nane diyaadiya tate na á de puwaterá átekwa ge ufa shairiya-aatare vaci shairiya.

¹⁰ Emnde nanna wá, baaka ďeme seke emnde na mbasembe vuwa-aatare mága dakarire, epsawaranaapsawa yaikkire á Dadaamiya na.

Daaci emnde a kwaraterse tsaha fida ge emnde nanna ya ndaakurndaha na wá, ta emnde a garda jipu, kwakya kurava-aatare. Dete ba emnde a hákuma na ndza tá njá am samaya keni, tá kuvaterka dekidėki, tá ankwá epsawaterpsawa.

¹¹ Amá ba malika-aha á Dadaamiya na ta yaikke ba itare arge itare, tá jateruje an hákuma na keni, tá valyeka elva áte emnde nanna.

¹² Emnde nanna wá, am mága-aatare ta ba seke dabba-aha á kaamba na Dadaamiya a nderater ba geni tá sluwatersluwa emnde, tá ceďaterceba na. Itare keni watse tá keďá ba seke dabba-aha nanna, adaba tá zlazla názu diyarka.

¹³ Zladá na tá ankwá shateruwa itare ge emnde na wá, itare keni Dadaamiya á de pelaterse á ba an zladá nanna. Adaba itare baaka waya-aatare áte mága shagerire, sey ba mága dakarire, baira tá maganá á ba áte ice á emnde. Daaci má tá se maga munri antara kure, tá sawa an zlaláva-aatare nanna, una nanna duksa zherwe ge kure. Amá itare wá, tá higa jipu adaba sharakursha á dem dalbe-aatare.

¹⁴ Itare wá, ice-aatare á ba áte njwasha ge mága gwardzire, á hyaterka mága haypa dekidėki. Daaci tá vaterte ektápaare ge emnde na tsafsafe fetarfire-aatare. Zlađe adaliye, ervaunďe-aatare á njá á ba á kuma duksa, tá an nyainye áza Dadaamiya.

¹⁵ Emnde ɲanna keɗarkeɗa áte baráma a jirire, ta eksante mága á nabi *Balaama, egdza á Baiyaur. Aɗaba ɲane ndza wayaawayá mága emtaŋkire ge shaa shuŋgu an ɲane.

¹⁶ Amá Dadaamiya a naba valarhe vacite umele, aɗaba á fansarka ɲanna. Diyakurdiya ezzeɲwa wá, á ndaaka elva seke urimagwe, amá vacite ɲanna wá, a ndaan elva ge ɲane ba seke ura. A piyanante estuwa mága slakwatsa-aara ɲanna ge nabi ɲanna.

¹⁷ Daaci emnde ɲanna wá, itare ta ba seke mánjeɓa-aha na baɗemme matsamatsa na. Zlaɓe ádalíye, ta ba seke kumba-aha na á dáná wálale baaka nampire-aara ge emnde na. Dadaamiya a tsatsateraa sleɗe tabeɗamme ba gyeguniye ge itare.

¹⁸ Ba itare ɲanna zlaɓe ádalíye, ta emnde a tsaka elva laakire na baaka nampire-aara ɗekiɗeki na, baira tá kurava an ɲane. An dakarire-aatare ɲanna wá, tá tsagwaɗa emnde na zlaɓe ba unɲule a segashe-aatare am dagave á emnde a mága haypa, ge eptsateraapta.

¹⁹ Aɗaba tá bantsa emnde ɲanna: Má kwá ɗabaɲerɗaba wá, kwá kwaraná ba kure ire á kure, ma ge mága uwe kení. Amá itare an ire-aatare wá, ta nave-aha á haypa na á keɗaterkeɗa na. Aɗaba má ká taa kwaruka ire á ɲa ge yaa duksa ɲanna wá, ka gevge nave á duksa ɲanna.

²⁰ Am sarte na má diyareddiye emnde Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, Slelyamílya kení ba ɲane na wá, ɲezlareɲezla am shagerkire á zlááwa na á badza emnde am duniya na. Amá máki eptsarepta zlaɓe ádalíye á dem zlááwa-aatare werre, de garevge nave-aha á duksa-aha ɲanna zlaɓe ádalíye wá, badza shífa á emnde ɲanna á gev ɲgulme ba una am zuɲɲwire ndza diyarka Yaisu na.

²¹ Máki estuwa wá, náza á jeba á emnde ɲanna, ambane ma andze diyarseka baráma a jirire ba ɗekiɗeki, arge una ta dise baráma á Dadaamiya amá tá fansarka ge názena á ndaana shairiya-aara na.

²² Názena a shaa emnde ɲanna wá, a shateraa ba názena á ndaaná naraje na náwa ɲane na. A ba naraje ɲanna wá: «Kere a eptsarhe zlaɓe ádalíye ge názena ní a melesaa ba ɲane.» Anɲwa zlaɓe naraje umele a ba ɲane: «Ta baranve nabezhe, amá ɲane a eptsarhe zlaɓe ádalíye, á de tabareme am terɓe.»

3

Watse á eptsá Yaakadada Yaisu

¹ Emnde-aaruwa, buwire á wakita-aaruwa una yá puwakurte ge kure. Am wakita-aha-aaruwa ɲanna bukerɗe yá kátá tsakurte am hare, ganakini kwá yeheteyeha názena kwa tsaasaa kure baɗemme.

² Názena yá kataná ya ázekure wá, yá kátá kwá yeheteyeha elva á nabi-aha werre, antara elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu na Slelyamílya, ta kwarakursaa emnde a ɓela-aara na.

³ Elva yaikke na yá kátá kwá diyeddiye ba shagera wá, am katalíye á zamane wá, watse tá sesse emnde a nyainya ura, watse tá maga ba názena tá kataná itare, watse tá nyainyaikurnyainye,

⁴ watse tá bakurá: «A ba Yaisu Almasiihu á kure ɲanna watse á eptsá mu, áme ɲane kina? Dada-aha á miya baɗemme emtsaremtsa, duksa á duniya kení baɗemme gejaaka á ba áte una a nderanaa Dadaamiya.»

⁵ Emnde a nyainya ura ɲanna wá, tá kwalve á ba an niya ge fetaare áte elva-aha á Dadaamiya na náwa ɲane na: Am fakta a ndaase ba elva-aara Dadaamiya, daaci an ndera samaya antara haha, a sanse haha am yawe, baɗemme á názu áte haha á ɲaná á ba an yawe ɲanna.

⁶ Á ba an yawe ɲanna zlaɓe ádalíye Dadaamiya a keɗaa duniya baɗemme werre.

⁷ A ba Dadaamiya zlaɓe ádalíye, samaya antara haha kení, tá njeka dem ba ge ɗekiɗeki, watse á zlateraazle an kárá, má watse á kyá shairiya á emnde a mága haypa ge keɗateraakeɗa ba ɗekiɗeki.

⁸ Náwa elva yaikke zlaɓe ádalíye, yá kátá kwá diyeddiye, emnde-aaruwa: Áza Yaakadada wá, hare palle ba seke iva debu, iva debu kení ba seke hare palle.

⁹ Ta bantsa emnde umele: Yaakadada á maɲka watsewatse názena a ndaasa ɲane. Amá estuweka, á emmága. A fakuraa ba ervaunɗe geni kwá tsaate am tuba. Aɗaba ɲane wayaaka emnde tá keɗa ba palle kení. ɲane á kátá emnde baɗemme tá maganaamaga tuba.

¹⁰ Ba jirire watse á eptsá Yaakadada Yaisu á sawa, amá watse á sawa ba seke sawa á neyle. Vacite ɲanna wá, watse á zlauzle samaya, baɗemme á emnde tá de cenancena

mága-aara. Názena áte samaya keni baɗemme watse á zlanaaazle kára. Haha antara názu am duniya baɗemme á de halevuhále vacite ɗanna.

¹¹ Máki baɗemme á kazlaɗa ɗanna watse á zlauzle áte una kwa cenancena na wá, kwá naba diyeddiye názena kwá maganá kure keni am zláwá á kure. Fawanemfa ire á kure baɗemme am erva ge Dadaamiya, ɗabaudaba an ervaunɗe á kure palle.

¹² Ufawufa hare na ni watse á sawa ɗane átekwa an sleksire-aara na. Mbawantembe kára geni a semsa hare ɗanna ba watsawatse. Vacite ɗanna wá, watse kára á zauze samaya antara názu átekwa baɗemme, ba uwe keni á de jauka.

¹³ Amá Dadaamiya a magaa *waada, a ba ɗane, watse á ndera samaya aɗwaslire antara haha aɗwaslire. Am una-aha ɗanna wá, watse tá njá ba emnde a jirire am huɗe-aara. Kwaye ɗane názena mí pakaná miya.

¹⁴ Daaci emnde-aaruwa, kwa emnde a ufa una ɗanna tsawe wá, wawauwava an ervaunɗe á kure palle ge njá am cuɗeɗɗire antara hairire á katafke á Dadaamiya.

¹⁵ A viyakurarka ganakini á sauka Yaakadada á miya watsawatse na wá, ba ganakini a sharánsha emnde sarte ge mága tuba, á ɗezlaterseɗezle ɗane. Egdza emmemiya Paul keni a ndaakurndaha duksa-aha ɗanna am wakita na a puwakurtaa ɗane an ilmu á Dadaamiya.

¹⁶ Am wakita-aha-aara baɗemme wá, aɗkwa á ndán ba estuwa, máki á ndá elva áte una ɗanna. Am wakita-aha-aara ɗanna maa, aɗkwa elva-aha na tá cenanka emnde watsawatse. Emnde na ɗaaka ilmu-aatare, tsemarka ire-aatare keni, tá aɗkwa eptsante elva-aha ɗanna, tá ganve umele. Tá magán ba estuwa an nayya-aha umele keni am wakita á Dadaamiya. Emnde a mága una ɗanna wá, tá keɗaná ba itare ire-aatare.

¹⁷ Amá kure wá, náwa faɗerakuremfa elva ɗanna am vuwa á kure emnde-aaruwa. Aɗaba una ɗanna faufa hyema am ire á kure geni a keɗarakuraaka emnde a badza elva á Dadaamiya ɗanna. Tsawaatse ba shagera, a dzalarakurevka áte jirire á kure.

¹⁸ Kure wá, fawarfe ge diya á kure áte Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu, Slelyamilya keni ba ɗane na, ɗane keni á de magakurá ɗgurna ba kelaazare. Yaikkire ba náza-aara palle vatena antara dem ba ge ɗekiɗeki. *Aamin.

Zunḡwire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Seydire arge Yaisu slevamite shifa

¹ Náwa ḡa anḡkwa puwakurte ba ḡere wakita na, á ndáhá elva á Dadaamiya na á vante shifa a jirire ge emnde na. Kwaye zlaḡbe ba duniya keni ḡaaka, amá ḡane ndza anḡkwa. ḡere ndza ḡa cenaa elva am mbuwe-aara ba ge ḡane, ḡa nanna, ḡa zharanaahe an ice á ḡere, ḡa fetehe antara ba erwa á ḡere keni áte ḡane.

² A naba jesaarhe ge elva ḡanna á vanta shifa a jirire ge emnde ḡanna á katafke á ḡere á ba am parakkire, daaci ḡa zharanaahe. Adaba una ḡanna, ḡa anḡkwa maga seydire-aara, ḡa anḡkwa ḡalakurá elva á shifa na á zleka na. ḡane ndza á ḡá antara Eddemiya Dadaamiya am samaya. Daaci kina wá, a maramianshe ge Dadaamiya áte ice á miya baḡemme.

³ Ba duksa na ḡa naanaa ḡere, antara ḡa cenanaa ḡere na, ḡa ḡalakurá ba una ḡanna, geni kure keni kwá gevge palle antara ḡere, ba seke una ḡanḡerevge palle antara Eddemiya Dadaamiya, ira Egdza-aara Yaisu *Almasiihu na.

⁴ ḡá anḡkwa puwakurte duksa-aha ḡanna, geni a naatenáhá erwaḡḡe á miya an higa.

Dadaamiya ḡane parakkire

⁵ Dadaamiya wá, ḡane parakkire, ḡaaka tabeḡammire ḡekideki am tate na anḡkwa ḡane átekwa. Una ḡanna wá, labáre na ḡa cenanaa am mbuwe á Yaisu *Almasiihu geni ḡa ḡalakurán ge kure.

⁶ Má mí bánba geni miya antara Dadaamiya jamiyammeje am erwaḡḡe palle, amá ámbera mí zlála am tabeḡammire wá, una wá, ma emnde a fida am elva-aha á miya, antara am slera-aha á miya baḡemme, magamika jirire ḡekideki.

⁷ Amá má mí zlála an parakkire ba seke una Dadaamiya ḡane an parakkire na wá, mi gevge palle, uzhe á Yaisu Almasiihu *Egdza á Dadaamiya á bezamiya haypa-aha á miya baḡemme.

⁸ Má bamiyánba ḡaaka haypa á miya, una wá, mi keḡanaa ba miya ire á miya, ḡaaka jirire á Dadaamiya am erwaḡḡe á miya ḡekideki.

⁹ Amá má mí balese haypa-aha á miya á seḡáshe, daaci Dadaamiya keni á yamiyaareye baḡemme. Adaba ḡane Dadaamiya á jirire, ma a ndaase uwe keni, sey á gevge. Daaci á de gamiyanvege ba ḡane erwaḡḡe á miya dzayye, am kelaa haypa na mi maganaa miya baḡemme.

¹⁰ Má bamiyánba ḡaaka haypa na mi maganaa miya, una ḡanna, amaana: mi faare fidire ge Dadaamiya, eksamiyanteka elva-aara an erwaḡḡe á miya palle.

2

**Almasiihu a sawa ge se melamiyumele*

¹ Náwa yá puwakurte una-aha na wá, ba geni magauka haypa mázla-aara egdzara-aaruwa. Amá ma a guwa ware haypa keni, anḡkwa sletsamiyemtse am iga áza Eddemiya Dadaamiya, ba ḡane una Yaisu *Almasiihu edda á jirire.

² Adaba ḡane a yaa ba shifa-aara sadake ge miya, lauktu Dadaamiya a yamiyaare haypa-aha á miya. A yamiyaare ba ge miya palle-ka, amá á kátá yateraare ge emnde a duniya baḡemme.

³ Má mí fansaarefe ge Dadaamiya am shairiya-aha-aara baḡemme, mi diyeddiye áte una ḡanna geni diyamidiya ḡane.

⁴ Má bánba edda-aara diyaadiya Dadaamiya, amá á fansaareka am elva na a ndahanaa ḡane, edda-aara slefida, ḡaaka jirire-aara.

⁵ Amá edda una ḡanaaḡa elva na á ndahaná Dadaamiya, ámbera á fansaarefe, ba ḡane una wayaawáya an Dadaamiya an erwaḡḡe-aara baḡemme. Daaci mi diyeddiye áte una ḡanna geni gamiyevge emnde á Dadaamiya.

⁶ Má bánba edda-aara ḡane á ḡá á ba áte vuwa á Dadaamiya, sey a ḡabeteḡdaba ḡane keni zlála á Yaisu Almasiihu.

Shairiya á Dadaamiya a jaare áḡwaslire

⁷ Slakate-aha-aaruwa, elva na náwa yá anḡkwa puwakurta iya na wá, gevka shairiya na a jaare áḡwaslire á sawa áza Dadaamiya; ba duksa palle antara una kwa cenanaa kure zunḡwire. Shairiya ḡanna, kwa cenán kinekineka, ba shairiya á Dadaamiya na kwa cenanaa am fantaufe na.

⁸ Amá ba seke ánwashire tsa shairiya á Dadaamiya ñanna ya puwakurte iya na. Zláláva á Yaisu *Almasiihu, antara ba náza á kure á kwaramise ba jirire á shairiya ñanna. Ankwa á zlálá tabefammire, samsa parakkire á sem kela-aara.

⁹ Daaci má bánba edda-aara, ñane am parakkire, amá ámbera á maga kelaadire áte egdza emmenjara wá, diyaweddiye geni ñane zlafe á ba am tabefammire-aara sem vatena.

¹⁰ Amá edda una wayaawáya an egdza emmenjara, ñane á njá am parakkire, baaka duksa am ervaunđe-aara na ni á de ja ñane áte unjule.

¹¹ Amá edda una á maga kelaadire áte egdza emmenjara, ñane zlafe á ba am tabefammire sem vatena. Baďemme a názena á maganá ñane, á maganá á ba am tabefammire. Máki á zlálá, ma á deme keni diyaaka. Aďaba á nánka ice ge tabefammire.

¹² Egdzara-aaruwa, náwa yá puwakurte una na wá, aďaba yakuraareye Dadaamiya haypa-aha á kure aďaba zhera á Yaisu Almasiihu.

¹³ Ekkure dada-aha, yá puwakurte una na wá, aďaba diyakurdiya edda una kwaye á ba am fakta á duniya keni, ñane ndza á ba ankwa. Ekkure dawalaa, yá puwakurte una, aďaba shakuránsha midalire arge Shaitaine.

¹⁴ Ekkure egdzara-aaruwa, yá puwakurte una zlafe ádalaye, aďaba diyakurdiya Eddemiya Dadaamiya. Ekkure dada-aha, yá puwakurte una, aďaba diyakurdiya edda una kwaye zlafe á ba am fantaufe keni, ñane ndza ankwa na. Ekkure dawalaa, yá puwakurte una, aďaba kwá an ndzeďa jipu, ñakurnaana elva á Dadaamiya an ervaunđe á kure palle, shakuránsha midalire arge slekse á tabefammire.

¹⁵ A badakuruka duniya, antara kazlaña-aara. Edda una wayaawáya an kazlaña á duniya wá, baaka waya-aara ge ñane áte Eddemiya Dadaamiya.

¹⁶ Náwa ñane zláláva á njá á duniya: emnde tá ankwa aďaba ba názena á kataná ervaunđe-aatare. Baďemme á názena zharaná itare, tá kátá ma ba á jerje am mba-aatare keni, ámberá tá máráva jipu an názena am erva-aatare ñanna. Daaci baďemme á una-aha ñanna, kazlaña á duniya saaka áza Eddemiya Dadaamiya.

¹⁷ Diyaweddiye geni watse á zla duniya, antara názena á duwa ice á emnde amkwa baďemme. Amá ge edda una á maga ba názena á kataná Dadaamiya na, ñane á de njá an shifa ba ge dekideki.

*Faufa hyema tá ankwa kelaade-aha á Yaisu *Almasiihu*

¹⁸ Egdzara-aaruwa, zamane á miya na wá, mi herzhe an zle á duniya. Ba seke una ndza cenakuráncena geni watse tá sawa kelaade-aha á Yaisu *Almasiihu má herzhapteherzhe zle á duniya na wá, ba kina keni kwakya kelaade-aha á Almasiihu jarsaareje, daaci mi dise á ba áte una ñanna geni mi herzhe an zle á duniya ba jirire.

¹⁹ Emnde ñanna ndza tá á ba am dágame á miya, amá ba jirire garevka palle antara miya dekideki. Aďaba una ñanna ta naba sesehe am dágame á miya. Ma andze ta palle an miya wá, ma andze tá degasheka am dágame á miya. Amá a de jaare una na wá, ba geni tá diyeddiye átekwa, geni garevka palle antara miya.

²⁰ Amá ge kure, Yaisu *Almasiihu a vakurte Shedekwe Cufedde. Aďaba Shedekwe ñanna wá, diyakurdiya jirire baďemme.

²¹ Ya puwakurte una na wá, ganakini diyakurka jirireka, diyakurdiya jirire. Zlafe ádalaye, diyakurdiya geni tara fida, antara jirire wá, tá taa jammeka am slede palle.

²² Ware ñane una slefida na? Ba edda una eksarka geni Almasiihu na wá, ba ñane una Yaisu a eksesaa Dadaamiya geni ñane á se lya emnde; ira á fetarka áte Eddemiya Dadaamiya, antara Egdza-aara. Edda-aara wá, ba ñane una kelaade á Almasiihu.

²³ Edda una eksarka geni Yaisu *Egdza á Dadaamiya, amaana: baaka Eddeñara Dadaamiya am ñane. Amá edda una eksaarekse geni Yaisu Egdza á Dadaamiya wá, ba ñane una Eddeñara Dadaamiya am ñane.

²⁴ Amá kure wá, wawauwáva geni kwá ñanaana an ervaunđe á kure palle elva ñanna kwa cenaanaa am fantaufe na. Má ñakurnaana baďemme elva ñanna kwa cenaanaa am fantaufe na, kure keni kwá ankwa njá áte vuwa á *Egdza á Dadaamiya, ira Eddeñara Dadaamiya.

²⁵ Náwa *Almasiihu a ñgudamiyaa namána ge miya, geni á vamite shifa na á njá ba ge dekideki na.

²⁶ Baďemme a názena yá puwakurta iya na wá, yá puwakurta arge emnde na tá keďakurá áte unjule a jirire na.

²⁷ Amá ge kure wá, Almasiihu a vakurte Shedekwe-aara ankwa á ba am kure. Aďaba una ñanna, kwa baaka an wedera á ura umele ge mbakurse duksa, aďaba Shedekwe na a vakurtaa Almasiihu na ankwa am kure, á mbakursá ñane duksa baďemme. Duksa

ɲanna á mbakursá ɲane na keni baɗemme jire, ɓaaka fida am huɗe-aara ɗekiɗeki. Aɗaba una ɲanna, fawansaarefe ba ge ɲane am názena á mbakursá ɲane baɗemme, ɲjawinja antara Yaisu Almasiihu.

²⁸ Daaci ba estuwa egdzara-aaruwa, ɲjawinja á ba antara ɲane am ervaunɗe á kure, lauktu á de wamika lyáwá, ma zherwe keni ge de katafke-aara vacite na má de samsa ɲane.

²⁹ Diyakurdiya geni Yaisu Almasiihu ɲane slejirire á Dadaamiya. Daaci diyaweddiye geni, ma a maganaa ware jirire á Dadaamiya keni, ɲane keni ba egdza á Dadaamiya.

3

Miya ma egdzara á Dadaamiya

¹ Zharauzhára wáyáwa yaiikke na á wayamiya Eddemiya Dadaamiya an ɲane, haa á ɗahámiya an egdzara-aara, ba kina keni gamiyevge ba egdzara-aara ɲanna ba jire. Emnde a duniya diyarka geni mi egdzara á Dadaamiya, aɗaba uwe? Ba aɗaba diyarka ɗekiɗeki Eddemiya Dadaamiya ɲanna.

² Slákáte-aha-aaruwa, kina wá, gamiyevge egdzara á Dadaamiya ba jirire, amá ma watse mí de geva estara keni diyamika. Názena mi disa miya palle wá, má de saasa *Almasiihu wá, mí de gárava antara ɲane, aɗaba mí de nanna an ice á miya parakke ma estara ɲane keni.

³ Ma ware keni edda una a fa tama estuwa áte Yaisu Almasiihu, sey á gevge cufedɗe: á maɲka haypa ba seke una ɲane keni slecudɗe.

⁴ Edda una á maga haypa, á maga ba ɓaakire á fansaare ge shairiya á Dadaamiya, aɗaba má tá fansaareka ge Dadaamiya am shairiya-aara, haypa-ɲara ba ɲane.

⁵ Diyakurdiya sawa á Yaisu Almasiihu á sem duniya wá, a sawa geni á se jaminaaja haypa-aha á miya. ɲane an ire-aara, maganaaka haypa ɗekiɗeki.

⁶ Daaci ma ware keni, edda una á njá áte vuwa á Yaisu Almasiihu, sey á yánya mága haypa. Amá edda una á de ba katafke an haypa-aha-aara, amaana: náńka Yaisu Almasiihu, diyaaka Yaisu Almasiihu ba ɗekiɗeki keni.

⁷ A keɗarakuraaka emnde ekkure egdzara-aaruwa. Edda una á maga ba jirire á Dadaamiya, ɲane slejirire ba seke una Yaisu Almasiihu slejirire na.

⁸ Má ura yánka mága haypa-aha-aara, ɲane ura á Shaitaine ɲane á gá ba haypa kwaye am fakta á duniya. Una ɲanna pute á sawa á *Egdza á Dadaamiya á sem duniya, geni á se keɗanaakeɗa slera-aha á Shaitaine baɗemme.

⁹ Má ware keni má gevge egdza á Dadaamiya á geke haypa mázla-aara, aɗaba shifa a jirire na a vanta Dadaamiya na aɲkwa am ɲane. Á dzegwánka de katafke an haypa-aha-aara aɗaba gevge egdza á Dadaamiya.

¹⁰ Náwa názena tá de diyeddiye átekwá garava á egdzara á Dadaamiya, antara egdzara á Shaitaine: Ma ware keni má á maɲka jirire á Dadaamiya, ɲane gevka egdza á Dadaamiya. Ba duksa palle antara edda una wayaaka an egdza emmeɲara na keni.

Wayaumiyaavewáye an jirire

¹¹ Náwa názena kwa cenanaa kure am fantaufe á kure ge cena elva á Dadaamiya, a ba ɲane: sey mi wayaavewáye am ɗágave á miya.

¹² Gawamiyevka seke Kayinu na ɲane ndza ura á Shaitaine slemáńdzawe na, ɲane a naba ja shifa á egdza emmeɲara ba ge ɲane. A janaa aɗaba uwe shifa-aara? Aɗaba baɗemme á názena ndza a maganaa Kayinu ɲanna, ndza shagerka, amá náza á egdza emmeɲara wá, ndza shagera.

¹³ Egdzar mama-aha-aaruwa, máki emnde a duniya tá fá kelaadire áte kure wá, magauka najipu-aara.

¹⁴ Miya kina wá, diyamidiya geni jamiyaaveje am tate a emtsa, shamiyánsha shifa-aha á miya. Mi dise estara una ɲanna? Mi dise aɗaba wayamiwáyá egdzar mama-aha á miya. Edda una wayaaka an egdzar mama-aha-ɲara wá, ɲane zlaɓe tegaraaveka an emtsa.

¹⁵ Ma ware keni, edda una á magante kelaadire ge egdza emmeɲara, ɲane ta ba kalkale antara sleceɓa shifa á emnde. Diyakurdiya geni sleceɓa shifa wá, ɲane zlaɓe shánka shifa na á nja ba ge ɗekiɗeki na am ɲane.

¹⁶ Yaisu *Almasiihu wá, ɲane wayamiwáyá. Am a sawhe, a se yaa ba shifa-aara aɗaba miya. Mi dise áte una ɲanna wáyáwa a jirire áte emnde umele. Daaci miya keni shagera mi yánya ba shifa á miya keni aɗaba egdzar mama-aha a miya.

¹⁷ Amá ma ware keni má gevge berba an nalmáne á duniya na, á zhára egdza emmeɲara am ɓaakire, aley zanvaareka, daaci á ndahaná estara geni wayaawáyá an Dadaamiya?

¹⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, estuwa, wayawamiyaaveka á ba an we, amá wayawamiyaavewáye á sawa am ervaunđe, ámberá mi emmága an jirire.

Egdzara á Dadaamiya tá de gazleka á katafke-aara

¹⁹ Názena kwa cenanaa kure na, mi diyeddiye átekwa egdzara á slejirire; zlađe ádaliye, ervaunđe á miya keni an ekhya á katafke-aara.

²⁰ Ma anƙwa á ndamindáhá deme ervaunđe á miya geni mi magaa haypa keni, ervaunđe á miya á njá á ba an ekhya á katafke á Dadaamiya, adaba yaikke ba Dadaamiya arge ervaunđe á miya. Njane diyaadiya duksa bademme.

²¹ Daaci slakate-aha-aaruwa, má ba jirire á dzegwánka ervaunđe á miya ge mbedamiya an shairiya wá, daaci a gazleka ervaunđe á miya ge de katafke á Dadaamiya mázla-aara.

²² Bademme á názena mi njalanaa miya ázenjara keni á vamiteva, adaba má anƙwa fansaare ge shairiya-aara, antara mi maga názena á kataná njane bademme.

²³ Náwa shairiya-aara njanna: Mi fetaare áte Egdza-aara Yaisu *Almasiihu, antara mi wayaavewáye ba seke una a ndaamiya njane.

²⁴ Slefansaarefe ge Dadaamiya am shairiya-aara maa, njane slenj á ba áte vuwa á Dadaamiya, Dadaamiya keni anƙwa antara njane. Diyamidiya geni anƙwa Dadaamiya antara miya, adaba á baminá ba Shedekwe-aara na a famimaa njane am ervaunđe.

4

*Lawanaale tara Shedekwe á Dadaamiya antara shedekwe á kelaade á *Almasiihu*

¹ Slakate-aha-aaruwa, má dámda ura á dezekure, a ba njane á ndáhá elva an hákuma á Shedekwe á Dadaamiya wá, fawtaareka watsawatse, amá lawanaale emtsaade, bi Shedekwe á Dadaamiya á jirireka una am njane, amá názá kelaade-aara. Yá ndahaná adaba uwe una? Adaba tá anƙwa nabi-aha fida kwakya am duniya.

² Náwa názena ni kwá dise edda una an Shedekwe á Dadaamiya átekwa: Máki bánba edda-aara geni samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a se gev urimagwe wá, njane an Shedekwe á Dadaamiya jirire.

³ Amá má kwalekvwále edda-aara ge ndáhá una áte Yaisu Almasiihu wá, shedekwe na am njane na saaka áza Dadaamiya, njane an shedekwe á kelaade á Almasiihu. Shedekwe njanna wá, ndza kwa cenáncena geni á de sawa. Ba kina keni njane anƙwa á ba am duniya.

⁴ Amá kure egdzara-aaruwa, kwa emnde á Dadaamiya, shakuránsha midalire arge nabi-aha á fida njanna. Adaba Shedekwe na am ervaunđe á kure na jauje ge shedekwe na am ervaunđe á emnde a duniya na an ndzedá.

⁵ Nabi-aha fida njanna wá, itare ta náza-aha á duniya. Adaba una njanna tá ndáhá ba elva á duniya, daaci emnde a duniya keni tá cenatervaarecene.

⁶ Amá miya wá, mi emnde á Dadaamiya. Edda una diyaadiya Dadaamiya wá, á cena elva á miya keni. Amá edda una gevka ura á Dadaamiya wá, á ceneka elva á miya. Mí laná estuwa edda una an Shedekwe á slejirire, an edda una an shedekwe á kedá emnde.

Dadaamiya á mbamime wáyáwa jirire áte emnde

⁷ Slakate-aaruwa, wayaumiyaavewáye am dágave á miya. Adaba á maganá ba Dadaamiya geni tá wayaavewáye emnde am dágave-aha-aatare, antara tá wáyá njane keni. Má mi wayaavewáye áte una njanna, una njanna á mára una ni gamiyevge egdzara á Dadaamiya, diyamidiya Dadaamiya.

⁸ Amá ma ware una á manƙa wáyáwa áte una njanna, edda-aara diyaaka Dadaamiya. Adaba Dadaamiya slewáyáwa.

⁹ Náwa názena a maraminaa Dadaamiya ba parakke, geni njane wayamiwáyire: Njane a belaa Egdza-aara palle ba njane á sem duniya, geni á se vamite shifa á jirire.

¹⁰ Náwa názena á maramiya wáyáwa á jirire: Miya gamiyevka emnde zunjwe ge wáyá Dadaamiya, amá a wayámíyá njane zunjwe. Njane a naba belaa Egdza-aara geni á se emtsemtsa am duniya adaba miya, lauktu á yamiyaareye haypa-aha á miya.

¹¹ Slakate-aha-aaruwa, ba seke una ni a naba wayamitehe ge Dadaamiya na wá, miya keni sey mi wayaavewáye am dágave á miya ba shagera.

¹² Baaka ura ndza nanna Dadaamiya dekideki, amá má mi wayaavewáye am dágave á miya wá, Dadaamiya keni á njá antara miya. Daaci wáyáwa-aara na a wayámíyaa an njane na, á de njá am miya ba jirire.

¹³ Dadaamiya a naba vamite Shedekwe-aara. An una njanna, diyamidiya ganakini má an njane, njane keni anƙwa an miya.

¹⁴ Ba miya an ice á miya namiyanna, Eddemiya a belaa Egdza-aara á sem duniya geni á se Iya emnde. Mí balaterán ge emnde kina geni elva ñanna jire.

¹⁵ Ma a ndahesaa ware geni Yaisu *Egdza á Dadaamiya wá, Dadaamiya anƙwa antara ñane, ñane keni á njá á ba áte vuwa á Dadaamiya.

¹⁶ Nere wá, diyañerdiya geni Dadaamiya wayañerwáya. Fañertaarefe áte una ñanna. Dadaamiya ñane slewáyáya. Edda una á njá an wáyáya, ñane gevge slenja áte vuwa á Dadaamiya, Dadaamiya keni anƙwa antara ñane.

¹⁷ Náwa názena mí dise átekwa geni wayamiwáyá an Dadaamiya á ba an jirire: Una ñanna ba njá á miya am duniya, mí njá ba seke názá á Yaisu *Almasiihu. Daaci vaci shairiya, á de gazleka ervaunƙe á miya ƙekideki.

¹⁸ Má Dadaamiya wayaawáyá ura, baaka Iyawa ge edda-aara ƙekideki. Adaba wáyáya á Dadaamiya á janaaja Iyawa baƙemme. Má ura á njá an Iyawa wá, amaana: ba seke ñane wá, anƙwa bikere-aara ge ñane ñánaanja shairiya. Daaci má ura á njá an Iyawa, á seska námpire á wáyáya á Dadaamiya arge ñane ƙekideki.

¹⁹ Miya wá, a wayaamiya ba Dadaamiya zuñjwe. Adaba una ñanna wayamiwáyá an Dadaamiya, antara wayamiyaavewáye am dágame á miya.

²⁰ Má bánba edda-aara wayaawáyá an Dadaamiya, amá á maga kelaadire áte egdza emmenjara, ba fida á edda-aara. Adaba má edda-aara wayaaka an egdza emmenjara na anƙwa á zharaná an ice-aara, á de dzegwáná estara wáyá Dadaamiya na náńka ƙekideki?

²¹ Náwa shairiya á Dadaamiya na mí shanaa miya ázenjara, a ba ñane: Edda una wayaawáyá Dadaamiya, sey a ewwáyá an egdza emmenjara keni.

5

Fetarfire wá, sha midalire arge lámara á duniya

¹ Ma a fetaara ware geni Yaisu wá, ñane *Almasiihu, edda-aara egdza á Dadaamiya. Ma ware una wayetewáyá daada, á wayetewáyá egdzara-aara keni.

² Náwa názena ní mí dise átekwa geni wayamiwáyá an egdzara á Dadaamiya: una ñanna, ba má wayamiwáyá an Dadaamiya, ira má mí fansaarefe am shairiya-aha-aara.

³ Má mí maga názena á baminá Dadaamiya am shairiya-aha-aara na wá, ñane ñara á mara una ní wayamitewáyá Dadaamiya á ba an jirire. Daaci shairiya-aha-aara keni á de jamiviyaareka.

⁴ Adaba baƙemme á egdzara á Dadaamiya, tá an ndzeƙa jipu ge sha midalire arge lámara á duniya. Mí de sháná estara midalire ñanna? Mí de sháná an fetarfire á miya na ní mí fetaare áte Yaisu Almasiihu na.

⁵ Ware edda una slemidala arge lámara á duniya? Sey ba edda una fetarfe geni Yaisu Almasiihu ñane *Egdza á Dadaamiya.

*Seydire arge Yaisu *Almasiihu*

⁶ Yaisu *Almasiihu a sawhe á sem duniya, a demhe am yáwe á baptisma, a naba puwaa uzhe-aara áte dzangala, a emtsehe. Sey ba a dema am yáwe-ka palle, amá a puwaa uzhe-aara. Shedekwe á Dadaamiya á ba an ire-aara a magaa seydire-aara geni una ñanna jirire, ba kanƙelanjje. Adaba ñane wá, á baterá ba jirire baƙemme ge emnde.

⁷ Anƙwa duksa-aha keye tá maga seydire áte Yaisu, geni ñane *Egdza á Dadaamiya.

⁸ Duksa-aha keye ñanna wá, ba Shedekwe á Dadaamiya, antara yawe á baptisma, ira uzhe á Yaisu. Baƙemme á una-aha ñanna, tá márá ba duksa palle.

⁹ Má emndimagwaha tá anƙwa á magamiya seydire áte názena ta naaná itare, mí Iyiya elva-aatare. Daaci diyaweddiye geni náza á Dadaamiya wá, názena a maganaa ñane, seydire-aara jauje ge una tá maganá ba emnde. Adaba ba ñane an ire-aara una a magaa seydire an duksa-aha ñanna arge Egdza-aara.

¹⁰ Edda una Iyevaalya Egdza á Dadaamiya wá, seydire á Dadaamiya na keni Iyevaalya am ervaunƙe-aara geni baƙemme jire. Amá edda una Iyiyaaka seydire á Dadaamiya, a faare fidire ge Dadaamiya, adaba Iyiyaaka názena a ndahanaa Dadaamiya arge Egdza-aara.

¹¹ Seydire á Dadaamiya ñanna wá, ñane a vamite shifa na á zleka na. Shifa ñanna wá, mí sháná áte erva an Egdza-aara.

¹² Daaci edda una anƙwa Egdza á Dadaamiya am ñane, shánsha shifa ñanna, edda una baaka Egdza á Dadaamiya am ñane wá, shánka shifa.

Shifa na á zleka na

¹³ Ya puwakurte duksa-aha ñanna ge kure na fakurtaarefe áte *Egdza á Dadaamiya, ganakini kwá diyeddiye geni kertej ankwá shifa na á zleka na am kure.

¹⁴ Á katafke-aara, baaka lyawa á miya ðekideki, afaaba diyamidiya ba jirire geni, ma mí ñala ba uwe ázeñára keni, á cenamivaarcene, máki mí ñalaná áte namaari-aara.

¹⁵ Máki diyamidiya ganakini ankwá á cenamivarcene ma mí ñala ba uwe ázeñara keni wá, daaci diyamidiya geni á vamiteva duksa ñanna mi ñalanaa ázeñara ñanna.

¹⁶ Má ura nanna egdza emmeñara á maga haypa, shagera ba á ñala Dadaamiya afaaba ñane. Daaci Dadaamiya keni á de vante shifa ge egdza emmeñara ñanna. Amá ankwá haypa da ura á dem emtsa, ndanakurka ya geni ñalaunjala Dadaamiya arge emnde na tá maga jeba á haypa ñanna. Una ñanna sey ba ge emnde na ta gu ba haypa na á danka ura á dem emtsa na.

¹⁷ Baðemme a shagerkire na tá maganá emnde na wá, haypa áza Dadaamiya. Amá ankwá haypa na á danka ura á dem emtsa.

¹⁸ Diyamidiya geni ma ware keni, máki gevge egdza á Dadaamiya wá, á duka á de katafke an mága haypa-aha-aara, amá Yaisu *Egdza á Dadaamiya á tsufa ba ñane. Daaci baaka názena á eksáná Shaitaine áte ñane ðekideki.

¹⁹ Diyamidiya geni miya ma egdzara á Dadaamiya, amá emnde umele am duniya wá, baðemme tá á ba am erva á Shaitaine.

²⁰ Diyamidiya geni Egdza á Dadaamiya a sawhe á sem duniya, a se vamitaa ñane enkale geni mi diyeddiye Dadaamiya á jirire. Miya wá, gamiyevge emnde a njá an Dadaamiya á jirire afaaba Egdza-aara Yaisu *Almasihu, ba ñane una Dadaamiya á jirire ñanna, á vamita ñane shifa na á zleka na.

²¹ Tsufautsufa ire á kure egdzara-aaruwa, magauka hele.

Buwire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Ga use á Yuhanna

¹ Náwa yá puwaktá ba iya wakita na, ya slesawari am dágave á emnde a d'aba Yaisu. Yá puwakte ge ekka mukse na a eksaksaa Dadaamiya na, antara egdzara á ña na wayanaterwáyá á ba an jirire na. Sey yá wayákurá ba iya palleka, antara emnde na diyardiya jirire baðemme wayarakurwáyá.

² Wayanakurwáyá jipu, aɗaba jirire á elva á Dadaamiya ñanna aɗkwa am miya, á njá am miya dem ba ge ðekideki.

³ Tara Eddemiya Dadaamiya, antara Egdza-aara Yaisu *Almasiihu, a njarinja antara miya ma emnde na wayamiyaavewáyá an wáyáva jirire, ira má aɗkwa maga jirire á Dadaamiya na. A magaraminaamaga ñgurna, a zaramivaareze, a varamiteva ba itare hairire.

*Magaumimága wáyáva na a mbamisaa *Almasiihu*

⁴ Higantehiga jipu, aɗaba cenanáncena ganakini tá aɗkwa emnde na d'abartefaba jirire am dagave á kure, tá aɗkwa á maga názena a baminaa Eddemiya Dadaamiya am shairiya-aha-aara na.

⁵ Daaci kina wá, yá ñalakɗjále kwa emmaye-aaruwa dzagwale geni mi wayaavewáyé ba shagera. Una ñanna yá aɗkwa puwakta ya na keni gevka shairiya á Dadaamiya a jaare aɗwaslire ndza cenakuránka, amá ba elva na mi cenán kwaye am fakta-aara na.

⁶ Wáyáva ñanna wá, amaana: mi fansaare ba ge shairiya á Dadaamiya. Shairiya á Dadaamiya ñanna keni ba una mi cenán kwaye am fakta-aara na. A ba ñane: Wayawaavewáyé antara emnde umele.

⁷ Ya bakurnaa aɗaba uwe? Aɗaba kwakya emnde a keɗa ura áte unjule a jirire jarsaareje, hyairemhye am duniya baðemme. Itare wayarka ðekideki cena samsa Yaisu *Almasiihu á sem duniya, a se gev urimagwe. Ura estuwa, slekeɗa emnde áte barama a jirire, daaci ba ñane una kelaade á Yaisu Almasiihu.

⁸ Aɗaba una ñanna, faufa hyema áte ire á kure, geni keɗawanaaka námpire á slera á kure, amá kwá de lyevaalya láɗá na Dadaamiya a fakur ge kure.

⁹ Ma ware una d'abaaka elva na a kwaramisaa Almasiihu, ñane a d'abete umele wá, Dadaamiya baaka am ñane. Amá edda una d'abeteɗaba elva á Almasiihu ñanna, ñane wá, tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Egdza-aara tá aɗkwa antara ñane.

¹⁰ Aɗaba una ñanna, máki samsa ura á sem mba á kure, amá á kwaraterse duksa ge emnde gergere antara náza á Almasiihu wá, lyiyauka edda-aara á mba á kure, ba use keni gawanka.

¹¹ Aɗaba ma a lyiyanaa ware, ma a gan ba use keni, shagerkire á názena á maganá ñane na, ta buwa am huɗe-aara antara edda-aara.

Halavuwa á elva-aha

¹² Aɗkwa elva-aha-aaruwa ba kwakya yá kátá bakuránba, amá keni wayanka yá puwakurte una-aha ñanna áte nalmesheri. Arge una ñanna wá, shagera yá duwa ba iya an ire-aaruwa á dem mba á kure, mí de ndáhá elva-aha ñanna we-aaruwa una, we á kure keni una, lauktu mí de higetehiga ba kwakya.

¹³ Egdzara á egdza emmena mukse na a eksesaa Dadaamiya na, tá aɗkwa gakur use-aatare itare keni.

Keyire á wakita na a puwetaa YUHANNA

Ga use á Yuhanna

¹ Náwa yá anƙwa puwakta ba iya wakita na Gayus; ya slesawari am dágave á emnde a daba Yaisu. Yá puwakte ge ekka, ka edda una wayanak-wáyá á ba an jirire na.

² Slakate-aaruwa, yá anƙwa yekakuyeke, geni baɗemme á duksa-aha na ká maganá ka a gevge shagera ge ekka, antara ká njinja an lapiyire. Ervaunɗe á ɗa wá, diyandiya shagera áza Dadaamiya.

³ Á higa ervaunɗe-aaruwa jipu, aɗaba kwakya egdzar mama-aha á miya saremsa á sehuna wá, ta se biya geni ká anƙwa maga jirire an ervaunɗe á ɗa palle. Diyandiya tsawe geni ká magan ba estuwa ɗanna an shifa á ɗa baɗemme.

⁴ Má cenanáncena geni egdzara-aaruwa ɗabarteɗaba jirire á Dadaamiya wá, ya higa jipu. Higa-aaruwa ɗanna keni á jauje ge una yá higa arge ma uwe keni am duniya.

Yuhanna á zleba Gayus

⁵ Slakate-aaruwa, ka slemággwe jipu am názena ká maganá ka ge melateru ge egdzar mama-aha á miya, ma ta wayve-aha keni.

⁶ Ta se magaa seyɗire á katafke á emnde a fetarfe áhuna áte wáyáva á ɗa, geni magakateránmaga maggwire kwakya. Yá anƙwa ɗalakɗála geni ká emmága ba estuwa ge melateru ge jeba á emnde ɗanna am shula-aha-aatare, áte una ni á de hayánháya Dadaamiya na.

⁷ Shula-aatare ɗanna wá, ba ge slera á Yaisu *Almasiihu, ba uwe keni liyarka dekidefeki am erwa á emnde na ɗabarka Yaisu Almasiihu má tá kátá melaterumele an ɗane.

⁸ Aɗaba una ɗanna, miya emnde a fetarfe wá, shagera jipu geni mí melaterumele ge jeba á emnde ɗanna seke itare na, geni mí gevge palle antara itare am slera na tá anƙwa maganá itare ge bálese jirire.

Elva arge Diyautairifais

⁹ Náwa ya puwaterte nalmesheri ge aiklaisiya-aha á ɗa, amá Diyautairifais ɗane edda una á kátá geva male arge itare, liyiyaaka elva-aaruwa ɗanna dekidefeki.

¹⁰ Aɗaba una ɗanna, má watse danemda ya, yá de palakanaapálá emtanƙire na a maganaa ɗane; ba seke elva á laakire, antara fida-aha na a tsakanaa ɗana á dete iya na. Baira á tsaaka á ba an una ɗanna: Ba emnde a fetarfe na ta wayve-aha am mba-aara keni, liyaterka. Ba emnde na tá kátá liyiyaterlyiya na keni, a naba piyaterthe, á kátá bakaterbáká am aiklaisiya.

Seyɗire shagera arge Daimaitriyus

¹¹ Slakate-aaruwa, ɗabeka sera á emnde na shagerka mága-aatare, sey ká maga ba názena shagera na. Aɗaba ba edda una á maga duksa shagera na una gevge egdza á Dadaamiya, amá edda una á de ba katafke an mága duksa shagerka wá, ɗane zlaɓe diyaaka Dadaamiya.

¹² Amá Daimaitriyus wá, baɗemme á emnde tá gálá ba ɗane, geni ɗane á maga duksa shagera. Baira elva á Dadaamiya na á balaná ɗane na keni, á maraterá ba una ge emnde, geni ɗane wá, á maga duksa shagera. Nere keni ɗá ndáha ba názena ni shagera na á dete ɗane, geni ɗane ɗanna wá, slejirire. Ba ekka keni diyakdiya ganakini elva-aha na ɗá ndaasá ɗere na, baɗemme ba jirire.

Halavuwa á elva

¹³ Kwakya elva-aha-aaruwa na yá kátá bakánba na, amá wayanka yá puwakte elva-aha ɗanna an narkálam.

¹⁴ Yá tama dezeɗa ba herzhe na, daaci mí ndáhá elva-aha ɗanna antara ka, we-aaruwa una, we á ɗa keni una.

¹⁵ A vakteva Dadaamiya hairire. Baɗemme á slakate-aha á ɗa na tá áhuna tá anƙwa gak use-aatare. Gaterga use á ɗere ge slakate-aha á ɗere keni an palpalire-aatare.

Wakita na a puwetaa YAHUDA

Ga use á Yahuda

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá ba iya Yahuda, ya sleslera á Yaisu *Almasiihu, ya egdza emmenjara ge Yakuba. Yá anƙwa puwakurte ge kure emnde na a wayakurtaa Dadaamiya, daaci a naba dzerakurse, anƙwa á tsufakurtsufa Yaisu Almasiihu na.

² A kwakyakuranvekwáya Dadaamiya ngurna-aara, hairire-aara, ira wáyáva-aara.

Shairiya á emnde a keda jirire á Dadaamiya

³ Slakate-aha-aaruwa, ndza yá wava an enƙale-aaruwa baƙemme, geni yá puwakurte wakita áte elva a lya shifa na má am huƙe-aara kina na. Amá ambane yá puwakurte názena yá vakurte ndzedá an njane am wáwá á kure. Adaba am fetarfira na a vatertaa Dadaamiya ge emnde-aara ba ser palle, hyephye ge náza ba ge ƙeƙiƙeƙi na wá, má am wava yaikke.

⁴ Adaba famika hyema, saremsa emnde a mándzawe á sem dáƙave á miya, se badzaranvebadze elva a ngurna á Dadaamiya á miya. Ta bantsa itare: Anƙwa ngurna á Dadaamiya, mí naba emmága názena á kataná ire á miya. An una njanna maa, amaana tá kataná jirire ge ire-aatare am mága-aha-aatare. Emnde njanna yarnaaya Eddemiya Yaisu *Almasiihu na ba njane palle una Yaakadada na. Shairiya á emnde njanna ta puwete kineƙineƙa, anƙwa am wakita á Dadaamiya.

⁵ Diyakurdiya tsa elva njanna baƙemme, aley kina wá, yá yehakuranteyeha zlaƙe ádaliye geni Dadaamiya a lyesaa *Iserayiila-aha, a saterse am larde á Misera; am iga a una njanna, a naba keƙaa emnde na faransaareka na.

⁶ Yehauteyeha malika-aha na hayaránka hákuma na a vatertaa Dadaamiya, ta naba yaa slede-aha-aatare na keni. Adaba una njanna Dadaamiya a zlejaterme am tate na tabeƙamme jipu na, tá am tsávaytsávaye na baaka badza-aara ƙeƙiƙeƙi na, tá anƙwa ufa kwaskwe á shairiya-aatare.

⁷ Zlaƙe ádaliye yehauteyeha *Saudauma antara *Gaumaura, ira ekse-aha na ta herherzhe an itare na. Emnde a ekse-aha njanna keni ndza ta magán ba seke náza á malika-aha njanna, kwakya haypa-aha-aatare, tá maga ba názena zlayeka ƙeƙiƙeƙi na an vuwa-aatare. Tá anƙwa maga palasa kina am kárá á jahanáma. Daaci a cenarancena emnde baƙemme ge faterem duksa am vuwa ge itare keni.

⁸ Mága á emnde njanna ta dema am dáƙave á kure na keni, ba kalkale antara una njanna. Á dáterá ba shene-aatare á de maga máme njanna an vuwa-aatare, tá epsawa hakuma á Dadaamiya, tá zlazla male-aha na tá am samaya na baƙemme.

⁹ Una, názu ba *Mikayiilu male á malika-aha keni magaaka. Am sarte na ndza tá anƙwa gá jawe antara Shaitaine arge emtsa á Muusa, geni á dáná ware am dáƙave-aatare maa, Mikayiilu wayeteka ndanse elva yayiyaihe ƙeƙiƙeƙi. Adaba una njanna, a ba njane á elván ge njane: á hyephye Yaakadada.

¹⁰ Amá emnde njanna wá, itare tá valya ba elva yayiyaihe áte názu diyarka. Tá maga ba názena á kataná ervaunƙe-aatare ba seke dabba-aha. Una ba jirire á de keƙáterá ba una njanna.

¹¹ Kay! Ázara una! Emnde njanna ƙabartefaba sera á Kayinu. Tá njá á ba an fida ge zlerma nalmane áza emnde seke una ndza a maganaa *Balaama werre. Keƙarkeƙa emnde njanna, adaba ta emnde a garƙa seke una ndza a maganaa Kaura.

¹² Má kwá anƙwa zá ƙafa á Yaakadada átirpalle antara emnde njanna, mága á emnde njanna tá maganá am dáƙave á kure na wá, zherwe jipu ge kure. Adaba itare baaka zherwe-aatare ƙeƙiƙeƙi, tá dzáma ba ire-aatare palle. Itare ta ba seke kumba na má á dáná effeya, á hyeka yáwe-aara ƙeƙiƙeƙi na. Ta ba seke náfá-aha na ma samsa ba sarte-aatare keni tá yeka egdzere ƙeƙiƙeƙi na, ta ba seke náfá-aha na ni a batanaa effeya an slalwe-aara baƙemme, emtsaremtsa na.

¹³ Itare ta ba seke wádzá á háye na mándzawe jipu na; shagerkire na tá maganá itare na, ba seke ugbalyaiye á yáwe á guwa. Ta ba seke terlyakwa na nejzarenjezla áte samaya na. Dadaamiya a tsatsateraa slede tabeƙamme ba gyeguniye ge itare, watse baaka segashe-aatare dem ba ge ƙeƙiƙeƙi.

¹⁴ Anuhu, unƙwahire á eggye ge Naadama wá, ndza a magaa nabiyire áte jeba á emnde njanna. A ba njane wá: Cenausena ba shagera: Watse á sawa Yaakadada an malika-aha-aara cufecƙe ma debu wanyara keni,

¹⁵ á se maga shairiya á emnde bademme, á se maga shairiya á emnde a mándzawe na ta magaa duksa shagerka na, antara adaba gardire na ta maganán ge Dadaamiya, ira elva-aha yayiaihe na ta valyanaa itare áte njane bademme na.

¹⁶ Emnde njanna, itare ma vaatara keni tá njá á ba kyuwava an emnde, tá njá á ba an ervaunđe áte emnde, tá maga ba názena á kataná ire-aatare. Elva-aatare keni, tá ndáhá ba elva a kurávire bademme, tá njá á ba gálá emnde ge njála duksa. Nja-aatare ba una ge itare.

Faufa hyema ba shagera

¹⁷ Amá kure wá, a viyakuraareka elva na ndza ta balakursaa emnde a bela á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu na, emnde-aaruwa.

¹⁸ Adaba á ba am zunjwire keni ndza barakuránba emnde a bela, a ba itare: «Máki herzhapteherzhe zle á duniya wá, tá de jesaareje emnde a epsawa ura, tá de epsawakurepsawa, tá de maga ba emtanjire na ni á kataná ire-aatare.»

¹⁹ Emnde njanna wá, tá teganá ba itare ye á emnde. Bademme á názena tá maganá itare, tá maganá á ba áte hala á urimagwe, baaka Shedekwe á Dadaamiya am itare.

²⁰ Amá kure wá, ma ware á kure keni, a melanumele ge ura ge de katafke am fetarfire na kwa shanaa kure áza Ura cudedde na, emnde-aaruwa. Njalaunjala áza Dadaamiya an hákuma a Shedekwe Cudedde.

²¹ Yawánka mága wáyávire na a vakurtaa Dadaamiya na. Ufawufa Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu geni á se magakurnaamaga njurna, á se vakurte shifa na á zleka na.

²² Zawatervaareze ge emnde na tá anjwa maga shaige na.

²³ Lyawaterselye am hudé á kárá. Yau, emnde na ma am uwe keni tá maga ba názena á kataná ire-aatare na keni maa, zawatervaareze ge itare keni. Amá wá, faufa hyema ba shagera, geni a ndebarakurveka haypa-aatare ge kure.

Yahuda á gálá Dadaamiya

²⁴ Dadaamiya wá, hyephye ba njane ge tsufákurá áte baráma-aara, geni a mbedakuraaka duksa umele. Hyephye ba njane njanna, ganakini á dákuraada ba laiyye á de katafke-aara am tate á sleksire-aara na an dárádza jipu na, baaka duksa mandzawe áte kure dekideki, kwá á ba an higa á kure am ervaunđe.

²⁵ Ba njane palle una Dadaamiya baaka umele, á lyámíyá ba njane palle á kya erva an Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu. Ba njane palle una ura yaikke, an demdemire, an hákuma kwaye kinekinaka am zamáne-aha na dedde na, kina keni ba njane, antara dem ba ge dekideki. *Aamin.

Wakita á WAHAYU Á YUHANNA

Názu á fantau an ñane Yuhanna

¹ Wakita na wá, á mara názena Yaisu *Almasiihu á kátá marateranse ge emnde a slera á Dadaamiya. Ge ñane keni a vantaa ba Dadaamiya duksa ñanna ge se marateránmárá, ganakini a njarka an kaltáda názena watse ba jirire á de magava á katafke na. Daaci Yaisu Almasiihu a naba ñelive malika-aara ge iya Yuhanna sleslera-aara, a se marisaa ñane nasherire á duksa-aha ñanna baðemme.

² Duwa-aaruwa ge iya keni, ya ndaterhe názena ya naana ya na baðemme ge emnde, ya ñalese geni una ñanna elva á Dadaamiya, a ndaasa ba Yaisu Almasiihu an ire-aara, baðemme á duksa-aha ñanna ba jirire.

³ Barka ge edda una má ankwá ndaha wakita á elva ñanna a sawa áza Dadaamiya na; barka ge emnde na tá ankwá cena elva ñanna keni, tá ámberá fansaarefe na keni. Adaba herzhaptheherzhe sarte na watse á magava duksa-aha ñanna baðemme átekwa na.

Use á Yuhanna ge aiklaisiya-aha am ekse-aha gergere vuye

⁴ Ba iya Yuhanna ñanna zlaþe ádalije una keni, yá puwakurte use-aaruwa ge kure aiklaisiya-aha na kwá am ekse-aha gergere vuye am larde á Aziya na. A magakurnaamaga Dadaamiya ñgurna, a vakurteva hairire. Ba ñane Dadaamiya am fakta keni ndza ankwá, kina keni á ba ankwá, watse á sawa keni ba ñane na. Tara Sheðekwe-aha-aara na ta vuye a bazlateraa ñane á katafke-aara am kurshi á sleksire-aara na,

⁵ antara Yaisu *Almasiihu na ñane sleseyde á jirire, ñane gevge ba seke makaji ge tsete am fáyá, slekse arge slekse-aha keni baðemme na, a magarakurnaamaga ba itare ñgurna, a varakurteva hairire keni.

Yaisu Almasiihu wá, wayamitewáyá ge miya, a naba yaa shifa-aara, a ñezlesaa miya am haypa an uzhe-aara.

⁶ Zlaþe ádalije, a vamite njá antara ñane am sleksire-aara, ira a vamite limanire ge mága slera á Eddeñara Dadaamiya. Sey emnde baðemme a demaranvedeme, a galargála ba ñane palle dem ba ge ðekideki. *Aamin!

⁷ Ñane wá, kwaye ñane ankwá á sawa antara kumba, baðemme á emnde watse tá nanna, antara ba emnde na ndza ta ñgyanse upa am ñane na keni, watse tá nanna. Emnde a jeba na tá áte duniya na baðemme watse tá kyuwa, tá tsaka dákwa má watse á sawa ñane. Una ba jirire watse á de magava ba estuwa. *Aamin!

⁸ Á bá Dadaamiya Yaakadada: «Ba iya una ya zunñwe arge duksa-aha baðemme, watse ba iya ñanna zlaþe ádalije am halavuwa á duksa-aha baðemme.» Ba ñane una kwaye am fantaufe keni kertenj ndza ankwá, ankwá vatená, á katafke keni watse á sawa ba ñane ñanna, baðemme á sleksire á ba am erva-aara palle.

*Marápsemáre Yaisu *Almasiihu am ice á Yuhanna*

⁹ Yá ankwá puwakuránta ba iya una keni, ya egdza emmekure Yuhanna. Iya antara kure ma ba palle, gamiyevge palle antara Yaisu *Almasiihu. Iya keni yá ankwá shá zlaða ba seke kure. Daaci estuwa, farvaunðe á miya antara kure ba palle. Náza-aaruwa wá, ta eksivahe, náwa ta se eblyiya am dágave á háye áte wa na tá dahaná an Patmaus na. Ta bantsa ya magaa shagerkire adaba yá ndater elva á Dadaamiya, antara labare á Yaisu ge emnde. Daaci ma ba palle antara kure am sleksire-aara kina.

¹⁰ Vacite ñanna an kwaskwe á Yaakadada wá, a naba eksite ge Sheðekwe Cufedðe, daaci yá cena ba kwárá umele á hula am iga-aaruwa an ndzedá jipu ba seke hula á derkwákwá.

¹¹ A biyantsa kwárá ñanna wá: «Puwetepuwa názena ká naaná ka na baðemme áte nalmesheri, velatertevela ge aiklaisiya-aha na tá am ekse-aha gergere vuye na.» A ba ñane wá: «Velatertevela ge emnde na tá am Aifaisus, ge emnde na tá am Samirna, ge emnde na tá am Pairgamus, ge emnde na tá am Tiyatira, ge emnde na tá am Sardis, ge emnde na tá am Filadailfiya, antara emnde na tá am Lawdikiya baðemme.»

¹² Ya naba eptsapte ge zhara edda una á ndahi elva ñanna, ware ñane edda-aara? Ya naa ba duksa-aha na tá bazla kárá á fanus-aha átekwa na vuye kalkale ta maganaa an dindar.

¹³ Zlabe ádalíye, ya naa duksa ba seke urimagwe, á tse am dagave á duksa-aha nanna, an tsekwa am nangyuwe sladde de ba áte iga á sera-aara, a ngudese uksuwe an párápara ta maganaa an dindar nane keni.

¹⁴ Úgje á ire-aara dzayye ba telle jauje ba ge sluzhe keni, ice-aha-aara tá mbe á ba an mbe ba seke nara á kára.

¹⁵ Sera-aha-aara ba seke ire na má ta devese am egzla ba kyanne. Kwára-aara ge nane ba seke hula á yawe má á degeza áte guwa yaikke.

¹⁶ A nna terlyakwa-aha vuye am nadafa-aara. Katsakar an gá sláre we bukerde anjwa á segashe am mbuwe-aara, wafka-aara á mbe ba pelpele ba seke kára á vaciya átire.

¹⁷ Iya ba yá puwete ice-aaruwa áte nane wá, kreppe ya mbedehe am sera-aara, ganeve ba seke una ni baaka shifa am iya na. Daaci a naba fetaa ba nane nanna nadafa-aara áte iya: «A wanja lyawa,» á bina á elvan ge iya. «Degiya ba iya edda una ya zunne ba iya arge duksa bademme, am halavuwa á duksa bademme keni watse ba iya nanna,» á bina.

¹⁸ «Ba iya edda una yá njá an shifa dem ba ge dekideki, ndza emtsanemtsa, amá náwa ya tsanetse am fáya, yá njá an shifa ba ge dekideki, ba iya una yá an egdza a tsekweram á fáya nanna bademme.

¹⁹ Daaci puwetepuwa názena ká nanna kina, názena anjwa á magava, antara una watse á de magava á katafke na bademme.

²⁰ Náwa nasherire buwa yá ndaksa ya: Terlyakwa vuye na ká anjwa zharaná am nadafa-aaruwa na wá, tá mara malika-aha vuye áte aiklaisiya-aha vuye na. Duksa vuye na ta maganaa an dindar ge bazla kára á fanus-aha átekwa na maa, itare tá mara aiklaisiya-aha vuye nanna.»

2

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Aifaisus

¹ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Aifaisus: Banánba wá: Náwa názena á ndaaka edda una a nanaa nane terlyakwa vuye am nadafa-aara na. Nane á ja dába am dagave á duksa vuye na ta maganaa an dindar ge bazla kára á fanus-aha átekwa na. A ba nane wá:

² Diyandiya slera á na bademme, diyandiya wáva á na, antara duksa na ká anjwa bashaná ka bademme. Diyandiya ganakini ekka ká taa vaterteka baráma ge emnde a mága emtanjire. Emnde na ta bantsa itare ta emnde a bela-aaruwa mbate keni fida, ka habezesa ka názu am hala-aatare, ka naba shantauhe ganakini ta emnde a fida, una nanna keni diyandiya ya bademme.

³ Kwaye nane duksa na ká bashaná ka adaba iya, aley gazlanja dekideki.

⁴ Amá anjwa duksa palle ka badzanva ka: Ekka yakiaaaya, wayakika mázla-aara seke una ndza ka wayiya am zunne na.

⁵ Eddzama emtsaade ba shagera áte njá á na am fantaufe, diyeddiye ba ka ma ka mbafe am sarte-ara keni. Eptsepsa am tuba, fantaufe zlabe ádalíye ba seke una ndza ka maganaa am fantaufe na. Máki eptsanja am tuba, náwa yá anjwa duwa á dezena, yá de jánaaja tate á fá kára á fanus á na am slede-aara.

⁶ Amá náwa názu á kaku yawe cekwa: Adaba ekka keni yakanaaya názena tá maganá emnde á Nikaulas ba seke una ya yanaa ya.

⁷ Kwaya nane názena á baterná Shefedke ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una anjwa hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde na má garega ndzedá, yá de vaterta za egdza á náfa á shifa na am zlanja á Dadaamiya na ge itare.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Samirna

⁸ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Samirna. Banánba wá: Náwa názena á ndaaka edda una zunne ba nane arge duksa bademme, am halavuwa á duksa bademme keni ba nane nanna, ndza emtsamtsa, amá tsetse am fáya na. A ba nane wá:

⁹ Diyandiya zladá á na bademme, diyandiya talagire na a shaa ka na, amá berbire á jirire keni tá ndavaná á ba ázena. Diyandiya emtanjire na tá tsakaná Yahudiya-aha áte ka na bademme. Ta bantsa ta Yahudiya-aha, amá ta Yahudiya-aha á ba áte we, itare ta emnde á Shaitaine.

¹⁰ Herzhapteherzhe zladá á kure ge kure, kwaye watse Shaitaine á de ndzedá arge kure, á de puwa emnde umele am dagave á kure á dem danjgay, amá gazlauka dekideki. Náwa watse kwá de ná zladá am hare kelaawa, ma gevge áte emtsa keni tsawatse ba shagera. Yá de vakurte ladá á kure, ladá nanna wá, shifa.

¹¹ Kwaya ñane názena á baterná Shedefkwe Cufedfde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una anjka hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde má garega ndzedá, itare á de shaterka emtsa na watse á ceba emnde ge buwire na.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Pairgamus

¹² Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Pairgamus: Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una an katsakar an gá slare we bukerfde na: A ba ñane wá:

¹³ Diyandiya ekse á ña, diyandiya ganakini ká ba am tate na ni á njá amkwa Shaitaine an sleksire-aara na. Ta jaa shifa á Antipas á ba am dagave á kure adaba ñane á ndater elva-aaruwa ge emnde, kezlanveka fetarfire-aara áte iya dekideki. Ta janaa á ba am dagave á kure ekse á Shaitaine ñanna, aley baaka názu a eksanaa una ñanna áte kure, fetarfire á kure áte iya ba kelaara.

¹⁴ Amá náwa názu ka badzanva ka: Ekka ka puwa emnde a daba názena ndza a kwaratersaa *Balaama ge emnde am mba á ña. Adaba Balaama, ndza a kwaransaa ñane pute á mbedá *Iserayiila-aha á dem haypa ge sleksu *Balak. Ndza ta vaterta estuwa ektápaare ge Iserayiila-aha geni a zaruze hyuwa á mága hele, antara mága zawarire.

¹⁵ Daaci ekka ká an emnde a mága ba jeba á una ñanna zlafe adaliye am mba á ña. Tá anjka magava an názena ta mbatersaa emnde a Nikaulas ge emnde na.

¹⁶ Ay degiya eptseptsá am tuba. Máki ká eptseka am tuba, ba kinamina náwa yá duwa an katsakar na á segashe am mbuwe-aaruwa na, yá de wawa an emnde ñanna.

¹⁷ Kwaya ñane názu á baterná Shedefkwe Cufedfde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una anjka hyema-aara a cenevaacena. Ge emnde na má garega ndzedá, yá de vaterte dáfá á samaya. Dáfá na, tá taa diseka emndimagwaha, yá de vaterta antara nákwá dzayye, an puwa zhera átekwa, tá taa diseka emnde umele dekideki, sey ba edda una nákwá ñanna am erva-aara.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Tiyatira

¹⁸ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Tiyatira. Banánba wá: Náwa elva na ni á ndaaka *Egdza á Dadaamiya na. Ice-aha-aara ge ñane tá mbe á ba an mbe ba seke nara á kárá, sera-aha-aara keni ba seke íre na ta devese am egzla kyanje na. A ba ñane wá:

¹⁹ Diyandiya slera á ña bademme, wáyáva á ña, antara fetarfire á ña, farvaunje á ña am duksa, íra maggwíre á ña. Diyandiya ganakini ká anjka wálá am duksa bademme jakuje ge una am fantaufe.

²⁰ Amá náwa názu ka badzanva ka: Ekka, ka yanaa baráma ge Ijabail, mukse na a bantsa ñane, ñane nabi, mbate anjka á mbađa emnde a slera-aaruwa á dem zawarire, antara za hyuwa á mága hele.

²¹ Ya vante sarte ganakini a eptseptsá am tuba, amá wayaaka, ñane á maga ba zawarire-aara.

²² A njinja ñane, sey yá zlavanaazlava á dem áhá, watse á tapánaatápa ba ñane áte vuwa-aara. Zala-aha-aara na ta magaa zawarire kerfde na keni, diyandiya iya zlađa na yá de faterarfe na. Sey máki eptsareptsá am tuba, yaránya mágava an mukse ñanna ba dekideki.

²³ Bademme á egdzara á mukse ñanna, sey yá cebaterceba. Tá de diyeddiye á ba áte una ñanna aiklaisiya-aha, ganakini diyandiya ya názu am huđe á emnde bademme, antara názena tá kataná itare na bademme. Ekkure bademme á kure na watse yá pelakursepele, ma ware keni á ba áte slera na ndza a maganaa edda-aara na.

²⁴ Amá kure emnde na dábakurka shagerkire na ta bantsa itare nasherire á Shaitaine, tsahakurka na wá, shagera slera á kure, yá fakuraareka duksa umele mázle-aara ge kure.

²⁵ Amá duksa palle wá, ba tsawátse á ba áte názena ni kwa disa kure kina na, dem sarte na ni má watse sanaasa ya na.

²⁶ Ge emnde na má garega ndzedá dem halavuwa-aara, yá de vaterte hakuma, tá de kwaráná ba itare emnde na fartareka áte iya na bademme.

²⁷ Ge itare keni yá de vaterte ba hakuma na ndza a vita Edderwa ge iya na. Daaci tá de maganá ba itare hakuma áte emnde ñanna an zade á íre, tá de ngerdaterngerdá ba seke má tá kyaba emgyegwe a gahe-aha.

²⁸ Zlafe adaliye, yá de vaterta antara terlyakwa á irenyla.

²⁹ Kwaya ñane názena á baterná Shedefkwe Cufedfde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya, edda una anjka hyema-aara, a cenevaacena.

3

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Sardis

¹ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Sardis. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka ba edda una Shedekwe-aha á Dadaamiya vuye, antara terlyakwa vuye am erva-aara na. A ba ñane wá: Iya diyandiya mága á ña bademme. Emnde tá zleba ba ka geni njaktenja áte shifa, mbate baaka shifa am ka.

² Tsetse am hare, farefe ge ndzedá á ña, amá má fakareka, ká de emtsa. Adaba ya naa slera á ña zlafe hyefka ba názara keni áza Dadaamiya.

³ Yeheteyeha názena ndza ka cenanaa ka am fantaufe, antara názena ndza ka shanaa ka áza Dadaamiya. Eptseptsa am tuba, fansaarefe ge Dadaamiya. Máki ká tseka am hare, náwa yá ankwá duwa an ila ba seke neyle, ká taa diseke sarte ñanna dekideki.

⁴ Emnde na itare nyamalaranveka zane-aha-aatare, amaana: Cufedde ervaunde-aatare na keni, diyanaterdiya ya am dagave á kure, amá wá, ta cekwa. Itare maa, yá de vaterte zane dzayye, watse njá de njá kerde adaba hyarephye.

⁵ Bademme na má garega ndzedá, názu yá de vaterte ge itare wá, yá de tsekwatema am zane dzayye, yá de badzeka zhera-aha-aatare am wakita na an puwa zhera-aha á emnde na tá an shifa na. Iyau yá buweka zhera-aha-aatare á katafke á tara Edderwa antara malika-aha-aara geni ta emnde-aaruwire.

⁶ Kwaya ñane názena á baterná Shedekwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una ankwá hyema-aara, a cenevaacena.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Filadailfiya

⁷ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Filadailfiya. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una cufedde, edda á jirire na: Á ñaná ba ñane egdza a tsekweram á sleksire á Dadaamiya. Má a werantaa ba ñane, baaka ura á dzegwándzegwa hedanuhefe. Má a zlenjetaa ba ñane, baaka ura á dzegwándzegwa werantuwera. A ba ñane wá:

⁸ Diyandiya slera á ña, diyandiya ganakini cekwa ndzedá á ña, amá magakanaamaga názu ya ndanaa ya, yakika dekideki. Ya werakantaa ba iya wákyiya, baaka edda una á zlenjakvezleña.

⁹ Ká cenáncena emtu? Náwa názu watse yá de magaterná ya ge emnde na ta bántsa itare ta Yahudiya-aha, mbate ta Yahudiya-aha á ba áte we na: Sey yá de satersá á sem sera á ña, tá de diyeddiye ganakini wayanak-wáyire.

¹⁰ Ba seke una ni ekka ka tsufete elva-aaruwa, fakisaarefe na wá, iya keni sey yá tsufaktsufa am laruwa na watse á setarge emnde bademme am duniya ge dise názu am itare na. Á de shanjka zlada-aha ñanna dekideki ge ekka.

¹¹ Náwa iya, watse yá eptsá ba herzhe, tsaatse ba shagera áte názena ka shanaa ka kina, ganakini ká kedánaaka názena watse tá de fadakse ire an ñane na.

¹² Ge emnde na má ta ganaa itare midalire, itare yá de gatervege ba seke ta kawe-aha am mashidi á Dadaamiya-aaruwa, baaka názu á de kabalaterkábala dekideki. Watse yá puwete zhera á Dadaamiya-aaruwa, antara zhera á berni á Dadaamiya áte itare. Berni ñanna, Urusaliima áñwaslire na watse á de tsekwa á sawa áza Dadaamiya am samaya. Zlafe adaliye, yá de puwete zhera-aaruwa na watse áñwaslire na áte itare.

¹³ Kwaya ñane názena á baterna Shedekwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una ankwá hyema-aara, a cenevaacena.

Elva na á velaná Yaisu á dem Aiklaisiya á Lawdikiya

¹⁴ Puwetepuwa elva na, velantevela ge Malika á aiklaisiya á Lawdikiya. Banánba wá: Náwa elva na á ndaaka edda una zhera-aara *Aamin, amaana: Edda una ñane sleseyde á jirire, baaka fida ázejara dekideki na. Bademme á názena a nderanaa Dadaamiya, a nderanaa áte erva an ñane. A ba ñane wá:

¹⁵ Iya diyanakdiya bademme. Ekka, ka ba seke yáwe na a váha áte vaciya, gevka yáwe lailaidde, gevka yáwe á mbera, ura á taa ñanaaka am mbuwe na. Iya wayanka jeba á una ñanna dekideki, ya háyá ba ka eksese baráma palle.

¹⁶ Am ka ba seke yáwe na a váha áte vaciya, gakefka seke yáwe lailaidde, gakefka seke yáwe á mbera tsawe wá, sey ba yá puwakpuwa am mbuwe-aaruwa.

¹⁷ Ekka, ka bántsa ka edda berba, baaka názu á jakviyaaja dekideki. Ay degiya ba diñkire ka wá, ká am kataliya ba ka am emnde, hyakephye ge zagvaareze, ka talága am emnde, ká an ukhyiye dey, ka wulfe zlafe adaliye.

¹⁸ Sawari na yá vaktá ya wá, sawa shekwepshekwe dindar na an bára, á maga wulwulire jipu na ázerwa, watse ká gegga rezegire á jirire. Sawa shekwepshekwe

nangyuwe dzayye ázerwa ge sheba nasherire á ña, antara kurgune á ice ganakini ká nanna ice.

¹⁹ Iya wá, yá valateraare ge emnde na wayanaterwáyá na, yá giyatergiya. Afaba una ñanna, magauka gaagusa an elva-aaruwa na, eptsauptsa am tuba, eksawanteksa baráma-aaruwa palle.

²⁰ Cenaucena: Iya wá, náwa ya ba seke edda una á gá use áte we á wákyiya, ma ware keni má cenáncena kwárá-aaruwa, a se weritaa wákyiya na, yá demda antara ñane, yá de njá antara ñane, njá de za duksa kerde.

²¹ Ge emnde na má garega ndzedá, watse yá vaterta baráma ge se nja antara ya am sleksire-aaruwa, ba seke una ni ndza ya ganaa iya midalire, iya keni náwa njá antara Edderwa am sleksire-aara na.

²² Kwaya ñane názena á baterná Shedefkwe Cufedde ge aiklaisiya-aha á Dadaamiya. Edda una ankwá hyema-aara a cenevaacena.

4

Gálá Dadaamiya na tá galáná am Samaya na

¹ Am iga á una-aha ñanna maa, ya keta ice-aaruwa wá, ya naa ba wakyiya an wacene wanje am samaya. Daaci yá cena ba kwárá á edda una ndza a biya elva na, kwárá-aara á zlala jipu ba seke hula á derkwákwá: Eddála ásezerwa áhuna, náwa yá se maraká názu watse á de magava á katafke, a ba ñane á elvan ge iya.

² Kertenj a eksitehe ge Shedefkwe Cufedde, daaci yá zhara ba kurshi á sleksire am ice-aaruwa, ankwá ura á njá am kurshi ñanna.

³ Edda una á njá am kurshi ñanna zariya-aara ba seke uwe, wafke-aara á maga wulwulire ba seke nákwá-aha umele tá dhaterá an Yaspá, umele tá dhahaná an Sardisa na. A jantaave kataliyavere ge kurshi á sleksire ñanna ta takarre zariya jipu. Zariyire-aara ba seke jeba á nákwá umele zlafe ádaliye tá dhahaná an Imiradi.

⁴ Kurshi-aha á sleksire umele kul buwa ju ufafe a jantaave ge slekse yaikke na á njá am kurshi na, emgyegwar zala keni ta kul buwa ju ufafe tá njanja am kurshi-aha ñanna, tá tsákwá am zane dzay-dzayye bademme, tá an dzákwá á sleksire, ta maganaa an dindar bademme am ire-aha-aatare.

⁵ Daaci á sa am hufo á kurshi á sleksire na yaikke na wá, á segashe ba kárá á ráde, antara kwárá á duksa umele ba tsekemme, ira vála á samaya. Zlafe ádaliye, a mbetehe kárá-aha vuye á katafke á kurshi á sleksire ñanna. Una-aha ñanna wá, ta Shedefkwe-aha á Dadaamiya ta vuye.

⁶ Á ba á katafke á slekse yaikke ñanna wá, ndza ankwá duksa umele á maga wulwule ba seke kweteram. Tá ankwá duksa-aha umele zlafe ádaliye ta ufafe kálkale tá an shifa, ta fem slekse yaikke ñanna am dá gave. Wafke-aatare, antara iga-aatare bademme an cepa ba ice áte duksa-aha ñanna.

⁷ Zupjwire á duksa-aha ñanna á gáráva an ervare; buwire-aatare á gáráva an egdza a dalau; keyire á duksa-aha ñanna, wafke-aara ba seke wafke á urimagwe. Ufadire-aatare á gáráva an zele, ñane á ngye an lyákwá.

⁸ Duksa-aha ñanna ta ufafe an shifa na, tá an lyambake unkwáhe unkwáhe áte itare, an cepa ba ice áte duksa-aha ñanna, áte iga, antara á kya hufo keni bademme. An vayi vacika tá bela ba lahe. A ba itare am lahe-aatare:

Ekka Dadaamiya Yaakadada wá, ka cufedde, ka cufedde, ka cufedde, ba ka palle baaka umele. Ka edda á hakuma ba ka palle, ware umele. Kwaye am fakta keni ndza ba ekka, vatena keni ba ekka, á katafke keni ká sawa ba ka ñanna.

⁹ Estuwa á ba lahe á duksa-aha ñanna ta gergere ufafe na. Edda una á njá am kurshi á sleksire, á njá an shifa ba ge dekideki na, tá ankwá eddema, tá ankwá slafaná we bademme.

¹⁰ Ba kelaa má itare tá ankwá maganá una ñanna ge edda una an kurshi á sleksire na wá, emgyegwar zala kul buwa ju ufafe na keni bademme tá puwa dzákwá á malire-aatare na á dete haha, á katafke á slekse yaikke na am kurshi ta jantaave itare na, tá ankwá kezlan ugje, tá baná:

¹¹ Yaakadada á ñere, Dadaamiya á ñere, ba ekka palle una ka edda á hakuma, hyakephye geni tá galakgálá emnde bademme, geni tá demakdema emnde bademme, geni tá faksaarefe emnde bademme. Afaba duksa bademme ka nderanaa ba ka, an namaari á ña ka nderateraahe, ka njateraahe.

5

Tá ankwá gálá edda una ba seke egdza zhel kyáwe a sadake na

¹ Daaci ya naa wakita an fácdá, am nađafa á edda una á njá am kurshi yaikke na, ankwá an puwa duksa am wakita ñanna, áte iga, antara am huđe bađemme. Ta fafete dámshe á vadale ser vuye áte we á wakita ñanna, ganakini a waranteka ura umele.

² Zlađe áđaliye, ya naa gwardá á malika, á ndaha elva á ba an ká kwárá, a ba ñane wá: «Áma edda una hyephye ge wárá wakita na náwa ta hađante, ta fafete dámshe áteka na?»

³ Amá jarka ba palle keni edda una hyephye đekideki. Ma am huđe á samaya, ma áte duniya, ma huđe á haha keni, jarka đekideki edda una hyephye ge wera wakita ñanna, ge á zharanaazhárá názu an puwa am wakita ñanna.

⁴ Iya ba ya cenaa una ñanna wá, ya fantau ge kyuwa.

⁵ «Kyuweka,» a ba palle á emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na á elvan ge iya. «Ezzhárá ka ba ervare na ta yanaa emnde á Yahuda, ta emnde a jeba á sleksu *Dawuda na,» á bina. «[J]ane gaage ndzedá áte duksa bađemme, ñane hyephye ganakini á fáya dámshe á vadale ñanna, ñane hyephye ge wára huđe á wakita ñanna,» á bina.

⁶ Daaci yá zhárá ba egdza zhel kyáwe, á tse am dagave á tara slekse yaikke, antara duksa-aha ufađe na tá an shifa am vuwa na, ta jatertaave emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na. Zhel kyáwe ñanna, á gáráva an egdza zhel kyáwe na ndza ta iceta sadake-aara na. Ñane wá, an derma vuye, ice-aha-aara keni vuye am ire. Ice-aha-aara vuye ñanna wá, ta shedekwe-aha na ta vuye á katafke á Dadaamiya, á beláterá á sem duniya bađemme na.

⁷ Daaci a duhe ge egdza zhel kyáwe ñanna, a de lyevaa wakita na am nađafa á slekse yaikke na.

⁸ Ba ñane lyevaalya wakita ñanna am erva-aara wá, duksa-aha ufađe na tá an shifa am vuwa na, antara emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na bađemme garaavege á dem áhá, tá kezlan ugje á katafke-aara. Itare bađemme tá á ba an gadzavera-aha-aatare am erva, antara egdzara erba-aha á dindar-aatare zarizariya ba seke uwe, an naha an kajiji am huđe-aara bađemme. Kajiji ñanna wá, maduwa-aha á emnde a fetarfe na tá maganá ádeza Dadaamiya na.

⁹ Tá ankwá belá ba láhe-aatare anwaslire, ta bantsa itare:

Ba ekka una hyakephye ge lyiya wakita na, hyakephye ge wárá wakita na. Ađaba ekka ndza ta jaka ađaba emnde, ekka ka varese emnde an uzhe á ña. Ka varanse emnde a jeba gergere ge Dadaamiya, emnde a ndaha elva-aha gergere, emnde a larde-aha gergere, ka saterahe ásezenjara.

¹⁰ Ka gatervaa ba ekka ganakini a njarinja antara ka am sleksire á ña. Ka gaterve *liman-aha ge mága slera á Dadaamiya á miya, watse tá de kwaráná itare duniya.

¹¹ Daaci yá zhárá ba malika-aha ta kwákya jipu, baaka kezlakula-aatare đekideki, ta ba seke iwe á waya, ta jatertaave itare ge tara slekse yaikke am kurshi na, antara duksa-aha ufađe na tá an shifa na, ira emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na bađemme.

¹² Tá belá láhe an ndzedá-aatare bađemme, a ba láhe-aatare:

Ekka, ka edda una ndza ta icaktiya ba seke zhel kyáwe á sadake na. Bađemme á hákuma á ba am erva á ña. Bađemme á duksa á ba am erva á ña. Ka edda á ilmu, ka edda á ndzedá, hyakephye ge tá galakgálá emnde, ge tá zlebagzleba emnde bađemme.

¹³ Zlađe áđaliye yá cená ba tá belá láhe duksa-aha na a nderanaa Dadaamiya bađemme. Kazlaja na am samaya, una áte haha, una am huđe á haha, una an háye, bađemme á názena a nderanaa Dadaamiya. A ba láhe-aatare:

Galaumigálá edda una am kurshi á sleksire na, antara edda una a gev ba seke egdza zhel kyáwe á sadake na. Ta emnde a dáráđza ba itare, tá an demdemire, hákuma bađemme á ba am erva-aatare. Galaumigálá ba itare, dem ba ge đekideki.

¹⁴ *Aamin, a ba duksa-aha ufađe na tá an shifa na. Tepekke, á ba emgyegwar zála kul buwa ju ufađe na keni á dem áhá, tá kezlater ugje ge tara slekse yaikke, antara egdza zhel kyáwe na.

6

Egdza zhel kyáwe á wárá dámshe-aha na vuye na

¹ Daaci yá zhárá edda una tá đaháná an egdza zhel kyáwe na, a fantau ge wera wakita na am erva-aara na. Ba a weraa dámshe á zunñwire an dámshe-aha vadale vuye na wá, yá cena ba palle á duksa-aha ufađe na tá an shifa na ankwá á ndaha elva an ndzedá ba seke hula á samaya. A ba ñane: Sesse!

² Estuwa ya kante ice wá, yá zhárá ba sesse belsa dzayye telle, antara ura áte iga. Edda una áte iga á belsa ñanna an leka am erva, ta fađanse ire an lówani. Edda-aara ñanna slemidala jipu, a sessehe geni á de gá midalire zlađe áđaliye.

³ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe á buwire, yá cená ba buwire á duksa-aha na tá an shifa á ndaha elva á ba an ká kwárá. A ba ñane wá: Sesse!

⁴ Kertenj sesse belsa umele kyanjje antara ura áte iga. Ta fanem katsakar yaikke ge edda una áte iga á belsa ñanna, ta vante hákuma ganakini a janaaja hairire am duniya bademme, tá cebaavecebe emnde am dágave-aatare.

⁵ Egdza zhel kyáwe na a weraa keyire á dámshe, daaci yá cená ba keyire á duksa-aha ufade na tá an shifa na á ndáhá elva, a ba ñane wá: Sesse! Yá zhárá ba sesse belsa dunjwe gyegunyiye, antara ura áte iga. Edda una áte iga á belsa ñanna an daráme am erwa-aara.

⁶ Yá cená ba ndáhá elva duksa umele ba seke kwárá á urimagwe, a ba ñane: Mbera á ura palle áte váha palle wá, a jauka am gane á gwázhama nagwadá palle, bi gane á gwaswa nagwadá keye. Amá tara waye, antara mbazla wá, naba yaterya a njarinja, a ba ñane.

⁷ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe ufadire, yá cená ba ufadire-aatare ge duksa-aha ufade na tá an shifa na: Sesse! a ba ñane.

⁸ Yá zhárá ba sesse belsa umele, jili-aara izhegizhege, antara ura áte iga. Zhera á edda una áte iga á belsa ñanna Emtsa. Anjwa á dabaná fáyá am iga. Ta vaterete hákuma á ceba shifa á emnde an katsakar ge itare. Emnde umele, tá cebaterá an waya, emnde umele, tá cebaterá an lapikere, emnde umele keni tá cebateraaceba dabba-aha á kaamba. Daaci tá de kefanaakefa itare kyalma á kyalma á duniya.

⁹ Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe ilyeðire, yá zhárá ba shedekwe-aha á emnde na ndza ta cebateraa adaba ta lyeava elva á Dadaamiya, ta anjwa ndater elva á Dadaamiya ge emnde na, tá am sera á duksa na tá icaná sadake á dabba ge Dadaamiya átekwa na.

¹⁰ Ta belu hula á ba an ndzedá, a ba itare: «Yaakadada á ñere, ka cudedde, ka slejirire ba ekka. Ká ufa vaatara ge kyá shairiya á emnde na ta cebaa shifa-aha á ñere am duniya na? Ká de fan vaatara zladá áte itare?»

¹¹ Ta tegateraa zane dzayye ma ge ware-aatare keni bademme, ta bateraa: «Puwawansepuwe emtsaade adaliye duksa á kure, zlahe njá á kure demmeka una, kwa emnde na ta cebakuraa adaba elva á Dadaamiya. Sey má cebareceba egdzar mama-aha á kure emnde a fetarfe na jarauje, lauktu watse tá kya shairiya.»

¹² Daaci egdza zhel kyáwe na a weraa dámshe unkwahire, a naba gejaptehe ge duniya bademme á ba an ndzedá, vaciya nyefnye danjwe gyegwenyiye ba seke jampi. Tere keni nyefnye kyanjje hanje ba seke uzhe.

¹³ Terlyákwa-aha keni tá gEDA á sem repepepepe ba seke egdza á náfa na á serbaná vaciya má á vátá effeya na.

¹⁴ Samaya keni a fadapte ba seke buce, a kedfehe ba estuwa. Tara wa-aha bademme, antara haha-aha na tá am dágave á háye-aha, tsaretse am slede-aha-aatare bademme.

¹⁵ Emnde bademme, an emnde na tá kwárá ire-aatare-ka, an náve-aha-ka, bademme zhagadarezhagade, de shabarevshabe am hwalakwa-aha áte wa-aha. Antara ba slekse-aha á larde, ira mále-aha á ekse, antara mále-aha á sawji-aha, emnde a berba, ira emnde a ndzedá, bademme zlarzlálá á de shebe.

¹⁶ Tá anjwa ndater elva ge egdzar wa-aha, antara wa-aha sadadde, a ba itare an kyuya: Zazawanjerarzáze seke táslawa á kure. Shebawanjerveshébe seke átuge ice á slekse yaikke na am kurshi, antara egdza zhel kyáwe na an erwaunde-aara na táslawa á kure.

¹⁷ Adaba herzhe watse á maga hákuma-aara áte ñere, adaba jaaja erwaunde áte ñere. Anjwa ura watse á dzegwándzegwa tse vacite ñanna emtu, a ba itare.

7

Malika-aha tá fafa lámba á Dadaamiya áte emnde-aara

¹ Am iga á una-aha ñanna maa, ya naa malika-aha ufade, tá tsaatse am karafke-aha ufade ge ekte á samaya. Ta ñanaahe effeya-aha gergere ufade na bademme, ganakini a sawka á sem duniya, ma áte haha, ma áte háye, ma áte náfa-aha keni.

² Ya nanna zlahe adaliye malika umele, á sawa á sa am gedí, am lámba á Dadaamiya na edda á shifa na am erwa. Daaci a kante kwárá ba shagera ge dáha malika-aha na itare tá an hákuma á badza tara haha an yáwe na.

³ A ba malika ñanna wá: «Fauka emtsaade erwa áte haha. Ma ge yáwe, ma ge náfa-aha keni fawaterfeka emtsaade erwa, sey má zlanjeruzle ñere ge fafatera lámba-aha áte wafke-aha-aatare ge emnde a Dadaamiya á miya.»

⁴ Cekwaangudi wá, yá cena tá biya kezlakula á emnde na ta fafaterte lámba á Dadaamiya áte wafke ñanna, ta emnde debu deremke an debu kul ufade ju ufade. Emnde ñanna bademme ta segáshe á ba am jeba-aha á *Iserayiila-aha.

⁵ Ta fafete lámba ñanna áte emnde á Yahuda, ta emnde debu kelaawa ju buwa. Ta fafete áte emnde á Raubain, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Gada, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁶ Ta fafete áte emnde á Asair, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Naiftalim, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Manasa, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁷ Ta fafete áte emnde á Simaun, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Laiwi, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Isakar, ta emnde debu kelaawa ju buwa.

⁸ Ta fafete áte emnde á Jabulaun, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ta fafete áte emnde á Yusufa, ta emnde debu kelaawa ju buwa, ira emnde á Bainjamain, itare keni ta emnde debu kelaawa ju buwa. Kwaya ñane emnde a *Iserayiila na ta fafaterte lámba á Dadaamiya áte wafke na.

Nalgaadama á katafke á Dadaamiya am sleksire-aara

⁹ Am iga á una-aha ñanna maa, ya naa nalgaadama, baaka kezlakula-aatare dekiðeki, ta sawa am larde-aha á duniya bademme, jeba-aha á emnde bademme, ma una áme, ma emnde na tá ndáha elva a ekse-ara keni. Bademme á nálga á emnde ñanna a jamme á katafke á Dadaamiya am sleksire-aara, ta buwa antara egdza zhel kyáwe. Emnde ñanna bademme tá á ba am zane dzaydzaye, tá an erwa-aha á debina am erwa-aha-aatare bademme ge mára higa-aatare.

¹⁰ Ta ketaa kwára-aatare á dem zhegela, a ba itare: «A lyanjeraa ba Dadaamiya na náwa am sleksire-aara, ta buwa antara egdza zhel kyáwe baaka umele.»

¹¹ Malika-aha bademme ta jantaave ge Dadaamiya am sleksire-aara, antara emgyegwar zála kul buwa ju ufade na, ira duksa-aha ufade na tá an shifa am vuwa na. Daaci bademme-aatare reppe garaavege á dem áhá, tá ankwá kezlan ugje ge Dadaamiya na am kurshi á sleksire-aara na.

¹² Ta bántsa itare: «*Aamin! Gálá wá, á zlayák ba ge ekka Dadaamiya. Ká an demdemire, ká an hákuma, ká an ilmu, ká an ndzeða, ká an gázlagazla. Ná paslaká erwa, njá slafaká we ba ge ekka palle, dem ba ge dekiðeki. *Aamin!»

¹³ Daaci, a ba palle á emgyegwar zála na á elvan ge iya: «Diyakaterdiya emtu emnde ñanna tá am zane dzaydzaye na? Ta emnde-ara itare?»

¹⁴ Ya ñwanante: «Diyanterka, ka slediyaterdiya ba ka ámbarka á ña.» Daaci a ba ñane á elvan ge iya: «Una degiya emnde na ni ndza ta bashu zlaða yaikke am duniya, dete halavuwa á zlaða ñanna keni gazlarka dekiðeki na. Itare ta emnde na ni revasereve zane-aha-aatare am uzhe á egdza zhel kyáwe, garanvege dzayye na. Amaana bararsebare ervaunje-aha-aatare am uzhe á Yaisu *Almasihu.»

¹⁵ Adaba una ñanna, náwa itare saremsa á se katafke á Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara. An vayi vacika tá maganá slera am mashidi-aara, á fateru hyema ba ñane.

¹⁶ Itare tegarevtege antara waya, antara ndera, ira kára á vaciya. Ma jeba-ara keni baaka názu á de hyaterá lyuwa ge itare dekiðeki.

¹⁷ Ya ndahanaa adaba uwe una? Adaba ba egdza zhel kyáwe na kwáye am dagave á kurshi-aha na una á de geva suni-aatare. Á de dáterá á dem tate á yáwe á shifa. Watse á de halatersa ba Dadaamiya an erwa-aara yáwe á kyuwa am ice ge itare.»

8

Egdza zhel kyáwe ankwá á werá dámshe á vadale na á halavuwa átekwa

¹ Am iga á una-aha ñanna maa, egdza zhel kyáwe na a werá dámshe vuyire. Dámshe na wá, á halavuhále átekwa. Am sarte na a werante na wá, bademme á názu am huðe á samaya tsaatse keðekke, á maga kyalma á saa baaka názu á gejava dekiðeki.

² Daaci yá zhára ba malika-aha, ta vuye kalkale, tá tsaatse á katafke á Dadaamiya, ta tegaterem derkwákwá am erwa.

³ Ankwá malika umele zlaðe adaliye, an egdza erba á dindar na tá díza kajiji am huðe-aara am erwa, a de tsanve ge duksa na tá icaná sadake átekwa ge Dadaamiya na. Daaci ta halanu kajiji kwakya ge malika ñanna, ganakini á dízaná á katafke á Dadaamiya áte tate á icaná sadake ñanna. Daaci ta weshapte estuwa tara yire á kajiji ñanna, antara maduwa-aha á emnde na fartarfe á ba an jirire na.

⁴ Daaci ta tsete estuwa tara yire á kajiji na, antara maduwa-aha á emnde a fetarfe á deza Dadaamiya.

⁵ Daaci malika na, ba zlauzle am una ñanna, a eksetaa egdza erba a díza kajiji na, a tsakem slaya á kárá na áte tate á faná sadake ge Dadaamiya na, a naba kyanaahe á sem duniya. Daaci njaanja tara hula á samaya, antara kárá á ráde, haha keni a naba gejawa á ba an ndzedá.

Ferta derkwákwá á Malika-aha vuye

⁶ Malika-aha vuye na ta tegaterem derkwákwá am erwa na magarnaamaga niya ge ferta derkwákwá-aha-aatare.

⁷ Zunjwe á malika-aha ñanna a fertante náza-aara, wesharáptewesha tara nálandze, antara kárá, ira uzhe, tá anjka hya á sem duniya. An tega duniya kar keye, kar palle na an pesha an kárá, tara esseba, antara náfa-aha bademme tá an pesha.

⁸ Buwire á malika-aha ñanna keni a fertante derkwákwá-aara, ta mbar kárá ge daada duksa umele ba seke wa yaikke, ta devese, ta eblyanme am háye.

⁹ An tega háye-aha am duniya kar keye, kar palle na nyefnye uzhe hájje, bademme á názena an matsaremátsa am háye-aha ñanna. Paare-aha á yáwe keni bademme badzarevbadze am tate-aha ñanna.

¹⁰ Keyire á malika-aha ñanna a fertante náza-aara keni, a ñezlehe ge daada terlyákwá, á mba ba kárá bademme, daaci a eblyeme am kar palle á derve-aha yáwe, antara mánjebe-aha, tate á yáwe bademme, ñane a badzeva yáwe kar palle am keye.

¹¹ Zhera á terlyákwa ñanna wá, Agugu, amaana: yayiiahire. Yáwe-aha am duniya bademme a tegese kar keye, kar palle na gevge yayiiahe bademme ba seke wáye á díle, yayiiahire á yáwe-aha ñanna a cebaa emnde kwakya.

¹² Ufadire á malika-aha ñanna ñane keni a fertante derkwákwá-aara, ma ura-ara keni a tegese kar keye ge tara vaciya, antara tere, daaci vaciya keni kar palle gevge danjwe, tere keni kar palle gevge danjwe. Terlyákwá-aha keni ba estuwa: am keye, palle gevge danjwe, am keye, palle gevge danjwe, bademme ba estuwa. Daaci a gulaa estuwa parakkire á duksa-aha na tá am samaya na. Am kar keye, ta kedaa palle. Váha palle a tegese kar keye, am palle baaka parakkire ba cekwaanjudí keni. Vayiya keni ba estuwa ñanna.

¹³ Daaci ya ketaa ice á dem samaya wá, yá cena ba kyuwa á zele am samaya yiyiye jipu, herzhe á shanaasha samaya. Álawlawlawlaw, a ba zele ñanna, paláse á kure kwa emnde na kwá áte haha! Anjka á tsekwa zladfa yaikke má fertaranteferta malika-aha na jaruje na derkwákwá-aha-aatare!

9

¹ Kertej fertanteferta názá-aara ilyebire á malika-aha ñanna. Yá zhárá ba terlyákwá umele á belá am haha, a eblyaa sawa am samaya. Ta vante egdza a tsekweram am erwa ge ñane, ge wera evege shagerka na baaka halavuwa á sladfire-aara dekideki na.

² Ba a wertaa evege ñanna wá, shelle ge yire, á segashe am huđe á evege ñanna, ba seke yire á kárá na yaikke jipu na. A hedanuhe ge vaciya bademme, tábedámme slede bademme.

³ Daaci á kelá ba dikele á iwe-aha, á segashe am yire ñanna, hyemhye am duniya bademme. Ta vaterte hákuma ge iwe-aha ñanna ba seke názá á herdza-aha na tá am haha na.

⁴ Ta bateraa a farka we-aatare dekideki ma áte mása, ma áte náfa-aha keni, a wawarwáwa ba emnde na ta baaka an lámba á Dadaamiya áte wafke-aha-aatare na.

⁵ Amá ganakini tá zlanaazle ba dekideki shifa am ura wá, varaterteka baráma-aara. Ta bateraa ba a magaraternaamaga paláse am tere ilyebire ñanna. Iwe-aha ñanna má warewa ura wá, zladá-aara ba kalkale antara zladá na á tapaná ura má waawa herdza.

⁶ Am tere ilyebire ñanna, emnde tá de katáná an kátá emtsa, amá watse baaka pute. Watse tá yekaná an yeka emtsa, amá watse á duka emtsa ádezetae.

⁷ Iwe-aha ñanna wá, tá gáráva an belsa-aha na má tá dem wáva na. Tá an duksa-aha umele ba seke dzakwa á sleksire na ta maganaa an dindar na am ire-aha-aatare. Wafke-aha-aatare tá gáráva an zála.

⁸ Úgje-aatare ba seke úgje á njwasha, slare-aatare keni ba seke slare á ervare.

⁹ Ta shabanve uksuwe-aha-aatare am duksa umele ba seke kyebebbe á íre. Hula á lyambáke-aatare ba seke hula á darkwa-aha na tá tadáná belsa-aha na tá hadzala á dem tate á wává.

¹⁰ Iwe-aha ñanna, itare tá wa ura an kataliya seke herdza. Tere ilyebire tá anjka á magaterá paláse ge emnde an kataliya-aha-aatare.

¹¹ Tá an slekse-aatare yaikke arge itare. Slekse-aatare njanna wá, malika na á kwaraná njane evege shagerka na ßaaka halavuwa á sladfire-aara ðekideki na. Slekse-aatare njanna wá, an elva á Ibraniŋkau tá ðaháná an Abadaun, an elva á Yunaniŋkau wá, tá ðaháná an Apauliyaum. (A ba zhera-aha njanna wá: Slebadza duksa.)

¹² A degáshe estuwa palása á zunjwire áte una ni a ndahanaa zele njanna. Tá anjka sawa zlaða-aha umele zlaße ádaliye buwa.

¹³ Daaci unkwahire á malika-aha njanna a fertante derkwákwa-aara njane keni. Ya ketaa ice wá, ya naa duksa na tá faná sadake átekwa ge Dadaamiya, na ta maganaa an dindar. Yá cena ba kwára á ura á segáshe am we á námbanwa-aha-aara ufaðe kerðe ge duksa na tá fa sadake átekwa na.

¹⁴ A ba edda-aara á elvan ge malika njanna: «Palateraapála malika-aha na ufaðe na tá an njgwadfa áte we á guwa na tá ðaháná an Aifratis na.»

¹⁵ Daaci ta palateraahé malika-aha na. Itare wá, ndza ta fáter ganakini slera-aatare sey tá maganá am iva njanna, am tere njanna, am hare njanna, antara am sarte njanna keni. Am sarte njanna wá, tá de ceða emnde kwakya am duniya. Am kar keye, kar palle na tá de ceða emnde njanna baðemme.

¹⁶ Ta biyaa kezlakula á dikele á sawji-aha á malika-aha njanna tá áte belsa-aha na wá, ta meliyaun deremke buwa.

¹⁷ Am wáhyu-aaruwa wá, ya náternaa belsa-aha, antara emnde na tá áte iga-aha-aatare baðemme. Emnde njanna tá am kyebebbe á ire an deva ba kyanje ba seke kára, zlaße ádaliye áte danjwire seke yire á kára na yaikke vayvaya na, seke jili á yáwe á tambali zlaße ádaliye. Ire á belsa-aatare wá, seke ire á ervare. Á segashe ba kára, antara yire, ira *baraudau am mbuwe-aha-aatare.

¹⁸ Sabaaba-aha keye njanna, amaana: tara kára, antara yire, ira *baraudau na á segashe am mbuwe á belsa-aha njanna, cebaaceða emnde kwakya. Am emnde keye, a jaa palle.

¹⁹ Hákuma á belsa-aha ge magateraa palása ge emnde na wá, á ba am mbuwe, antara kataliya. Ágira kataliya-aatare wá, ba záhe surum-surume ge belsa-aha njanna, tá ceða emnde an njane.

²⁰ Aley, emnde na jaruje an shifa na magarka tuba ðekideki. Itare tá kezlater ugje ba ge shaitaine-aha, tá maga ba hele-aha-aatare gergere. Hele umele tá maganá an dindar, umele tá maganá an lipela, umele ba náfa, umele nákwá. Duksa-aha njanna wallá tá nanna ice-ka, wallá tá cenánana duksa á dem hyema-ka, tá zlaltezlaða-ka, uwe-ka.

²¹ Zlaße ádaliye, emnde njanna tá ceða ba shifa, tá maga ba gwardzire, antara zawarire, ira neylire, tá yánka ðekideki.

10

Malika an egdza wakita

¹ Am iga á una njanna maa, ya naa gwardfa á malika umele zlaße ádaliye, á tsekwa á sa am samaya. Malika njanna an tsekwa am kumba, antara kataliyavere takarre am ire. Wafke-aara á maga wulwulire ba seke vaciya, sera-aha-aara ba seke nara á kára.

² Malika njanna an egdza wakita am erva, wakita njanna á ba an wera. Sera á naðafa-aara á tsaná am dagave á háye, sera á názlaða wá, kwaye á de tsaná áte haha ba yiyiye an háye.

³ Ndasendahe elva-aara palle wá, zlalá á kwára-aara ba seke kyuwa á ervare. Am iga á kwára-aara njanna, yá cena ba njwartejwa válaha á samaya ta vuye.

⁴ Yá kátá puwetepuwa názu ta ndahanaa válaha á samaya njanna ta vuye na, kertenj yá cena kwára umele zlaße ádaliye á ndahi elva á sa am samaya, á ba edda-aara: «Puweka elva njanna, a njinja á ba am huðe á ña.»

⁵ Daaci malika na sera-aara palle a tse am dagave á háye, palle áte haha na, a ketaa erva naðafa-aara á dem samaya,

⁶ a zu waða á katafke á Saksage na ma vaatara keni njane ba nja-aara, a nderanaa ba njane samaya, antara názu átekwa baðemme, a nderanaa ba njane haha, antara názu átekwa baðemme, a nderanaa ba njane yáwe, antara názu am huðe-aara baðemme na. A zu waða geni ba jirire duksa-aha njanna herzhe á magava, má zlaruzle malika-aha baðemme ge ferta derkwákwa.

⁷ A bá njane wá: «Ba máki fertanteferta vuyire á malika-aha derkwákwa-aara wá, Dadaamiya keni á zlanazle áte una njanna ge mága jirire á názena á kataná njane, ndza a bela emnde a slera-aara nabi-aha, ta se ebbála na.»

⁸ Daaci edda una ndza ya cenaa kwárá-aara á ndahi elva á sa am samaya na, fiyantaufe zlafe ádaliye, a ba ñane: «Edduwa lyevaalya egdza wakita na an wera am erwa á malika na a tsa sera palle am dágave á háye, sera palle áte haha na.»

⁹ Daaci duwa-aaruwa á de lyiyya egdza wakita am erwa á malika ñanna. Viteva wakita na, á ba iya á elvan ge ñane. A ba ñane: «Náwa lyevaalya, zuze bademme, watse ñennene am mbuwe á ña ba seke nama, amá watse á de gevge yayiyaihe am kulmbe á ña ba seke dále.»

¹⁰ Ya lyevaa egdza wakita na am erwa-aara, ya zuhe. Ba jirire wá, ndza ñennene am mbuwe-aaruwa ba seke nama, amá de gevge yayiyaihe am kulmbe.

¹¹ Daaci, ta biya de emmága zlafe ádaliye nábiyire áte emnde a jeba gergere, áte larde-aha gergere, áte emnde a ndáha elva-aha gergere, antara slekse-aha-aatare bademme.

11

Seyde-aha buwa

¹ Daaci ta fiyem zade á gamara am erwa, sladdé ba seke lále á kura duksa, ta biyaa: «De kursekure huđe á mashidi an ñane, kursekure antara duksa na tá faná sadake átekwa ge Dadaamiya na, kezlaterkezla emnde na tá maga maduwa am mashidi ñanna bademme.

² Amá kureka huđe á riya-aara, fanuka hyema ge tate ñanna dëkideki. Adaba yarateránya tate ñanna, antara huđe á berni cudedde ñanna bademme ge emnde na dabarka Dadaamiya na. Watse tá de záná itare, tá de payáná itare an sera-aha-aatare am tere kul ufađe ju buwa.

³ Amá watse yá bela seyde-aha-aaruwa, tá an tsakwa am bagwadza-aha ba estuwa. Am sarte ñanna, watse tá baláná ba itare waazu á elva-aaruwa am háre debu an deremke buwa an kul unkwaha ñanna.»

⁴ Seyde-aha buwa ñanna wá, itare ta ba seke náfá-aha á juwe buwa, antara kárá á fanus-aha buwa, tá á katafke á Dadaamiya.

⁵ Máki ura á magaterá emtañkire wá, á naba segáshe kárá am mbuwe-aatare, á ceba kelaade-aha-aatare ñanna, tá taa ñezleka dëkideki, sey ba tá emtsa.

⁶ Am zamáne-aatare na ni tá de maga nábiyire na, watse tá an hákuma jipu. Watse tá an hákuma á piyeta yáwe á samaya ganakini a hyeka dëkideki; watse tá an hákuma á nyanve yáwe, á geva uzhe. Zlafe adaliye, watse tá an hákuma á sa sabaaba-aha gergere á sem duniya ge magateraa palása ge emnde, tá de magán ba seke una tá kataná itare.

⁷ Má watse zlaruzle itare á bálá elva á Dadaamiya wá, watse á sesse náza kaamba am evege shagerka na baaka halavuwa á sladdé-aara dëkideki na. Watse á se wava dabba ñanna an itare, á de gáná ba ñane midalire, á de cebaterceba ba bukerde.

⁸ Amá emtsa-aatare watse tá yáterá á ba áte we á layye, am berni na ndza ta jaa edda-aatare áte dzanjala na. Adaba názu ta maganaa emnde a berni, watse tá dáhá berni ñanna an *Saudauma, bi Misera.

⁹ Emnde na tá am emtsa na wá, watse an piya ge hedaterheda. Watse tá se zharaterzhárá emnde á sa am larde-aha gergere, emnde a jeba gergere, antara emnde a ndáhá elva gergere, emnde bademme tá de zhárá ba emtsa-aatare am háre keye an kyalma.

¹⁰ Watse bademme á emnde na tá am duniya na erwaunde-aatare á de geva ba seke nama arge emtsa á emnde buwa ñanna. Emnde a há tá de maga muñri-aara, adaba ndza tá katerva ye kwakya áte ndáhá-aatare.

¹¹ Daaci am iga á háre keye an kyalma ñanna, Dadaamiya á de fertaterem puwa shifa zlafe ádaliye á dem vuwa-aha-aatare, tá naba tsatsetehe. Daaci emnde na naráterna na gazlaregazla bademme.

¹² Ba itare keni tsaretse am haha, tá cena ba kwárá á ura, á daháterá á sa am samaya, a ba kwárá ñanna á elvan ge itare: Dalauđalá ásehuna. Daaci ta naba ñgye á dem samaya am kumba, am ice á kelaade-aha-aatare bademme.

¹³ Am sarte ñanna maa, a naba gejapte ge haha á ba an ndzedá, am bere kelaawa an ngerdá palle, am bere kelaawa an ngerdá palle, huđe á berni ñanna bademme ba estuwa. Emnde debu vuye una matsaremátsa bademme. Daaci emnde na jaruje an shifa na gazlaregazla jipu, farantaufe galá Dadaamiya geni Sleksa ba ñane palle, ankwaa am samaya.

¹⁴ A degashe estuwa palása buwire, amá keyire keni ankwaa sawa ba kinamina.

Malika á ferta derkwákwá vuyire

¹⁵ Am iga á una ñanna maa, vuyire á malika-aha a fertante derkwákwá-aara keni. Daaci yá cena ba kwárá-aha tá valaha á sawa am samaya, a ba kwárá-aha ñanna: «Dadaamiya Yaakadada, antara edda una a eksesaa ñane farantaufe sleksire-aatare áte duniya náza ba ge dekidéki.»

¹⁶ Ba ñaruđe itare maa, reppe puwaraapuwa emgyegwar zála na ta kul buwa ju ufáde na tá am kurshi-aha á sleksire na á dem áhá, tá ankwá kezlan ugje ge Dadaamiya, a ba itare:

¹⁷ Dadaamiya Yaakadada arge duksa baðemme, am fantaufe keni ndza ba ekka, kina keni ba ekka ñanna. Ná ankwá slafaká we ađaba hákuma á ña na ni eptsakanaptsa duksa baðemme á sem sera á ña na.

¹⁸ Kwakya emnde am larde-aha gergere ndza ta magaa ervaunđe an ekka. Kina wá, hyephe sarte á ña keni geni ká eptsaternaptsa, hyephe sarte á ña ge kya shairiya á emnde a fáya, hyephe sarte á ña ge tegateraa ládá ge emnde a slera á ña nabi-aha, antara ge emnde á ña umele keni baðemme, ge male-aha, antara emnde na garevka male-aha, emnde na tá an lyáwá á ña am ervaunđe na baðemme ká de tegateraa ládá. Emnde a bádza duniya keni hyephe sarte á ña ge ká ñgerđateraanđerđa.

¹⁹ Ba ñaruđe itare wá, batanđe a naba werthehe ge mashidi á Dadaamiya am samaya, antara ba nakwati am huđe á mashidi ñanna ura á nanna baðemme. Nakwati ñanna wá, á márá namána-aha na a ngudanaa Dadaamiya an emnde na. Am iga-aara, wesharáptewesha tara kára á ráde, antara válaha á samaya, nálandze keni ba seke una ni tá puwaná an puwa á sa am samaya, haha keni a naba geapte ba ñárnjare.

12

Mukse antara náza nye

¹ Daaci marápsamáre najipu yaikke am samaya. Ankwá mukse wá, a tsekweme am vaciya ákurá nangyuwe-aara, a puwete sera-aha-aara áte tere. Ákura náza fađa ire-aara wá, an terlyákwá kelaawa ju buwa am ire. Una ñanna dzakwa á sleksire-aara ge ñane.

² Mukse ñanna keni á huđe, hyephe sarte-aara ge ya egdzere, ámbere ankwá á hula ge zlađa a ya.

³ Zlađe ádaliye, marápsamáre najipu umele yaikke á ba am samaya ñanna. Ya naa ba dada náza nye, wuwa-aara an deva ba kyanđe, an ire vuye á ba áte ñane palle, antara derma-aha-aara kelaawa. Zlađe ádaliye, an dzakwa á sleksire am ire-aha-aara ñanna vuye kerde.

⁴ Kataliya á náza nye ñanna shánaasha samaya, haa a bataa terlyakwa ba kwakya an ñane á sem áhá. Am terlyakwa keye áte samaya, ñane a betaa palle, am terlyakwa keye a betaa palle, baðemme ba estuwa. Daaci a tsahe arge mukse na ankwá á ya egdzere na, ganakini má watse yaaya egdza-aara ñanna, watse á ndunde ñane.

⁵ Cekwaanğudí wá, mukse na yaaya egdzere zhele, watse á kwará egdze ñanna duniya baðemme an zade á ire. Daaci ta eksante egdze ñanna, kwaye ta naba danaa á de katafke á Dadaamiya am sleksire-aara.

⁶ Emmarge egdzere maa, ñane a kezlanaa á dem kaamba, á dete bálá na a tsatsanaa Dadaamiya ganakini á de fanu hyema áhuwa ge ñane na. Watse á njá áhuwa am hare debu an deremke buwa an kul unkwáhe.

⁷ Am iga á una ñanna maa, njaanja wáwa yaikke am samaya. Ba náza nye ñanna zlađe ádaliye antara malika-aha-aara, tá ankwá wava antara *Mikayiilu ñane keni tá antara malika-aha-aara.

⁸ Amá hyafka náza nye ñanna áza *Mikayiilu. Ngyaratersengye antara malika-aha-aara baðemme, tá taa piyeteka ba sera-aatare keni am huđe á samaya mazle-aara.

⁹ Ta naba ngyanse estuwa dada náza nye ñanna. Ñane wá, tá eđđáhá zlađe an emgyegwe a záhe keni. Ta ngyaterse á segashe antara malika-aha-aara baðemme. Zlađe ádaliye, ñane slekse á jini-aha, bi Shaitaine, una baðemme ba zhera-aha-aara.

¹⁰ Am iga á wáva-aatare ñanna, ya cenaa ba kwárá yaikke á valaha á sawa am samaya, a ba ñane wá: «Kina wá, Dadaamiya maresemáre hákuma á sleksire-aara baðemme, lyámilya ba ge dekidéki mazle-aara. Edda una a eksesaa ñane na keni maresemáre-aara baðemme, ađaba kwaye ngyansengye edda á fida na am samaya. Ba edda una ni ndza an vayi vacika á se icateraare sera ge egdzar mama-aha á miya áza Dadaamiya na.

¹¹ Amá egdzar mama-aha á miya garega midalire. Názena ni itare ta gaken midalire na wá, ta gáná adaba uzhe á egdza zhel kyawe, antara adaba seydire na ta maganaa áte elva á Dadaamiya, ta ndater ge emnde, ma emtsa keni eksaraarekse na.

¹² Adaba ngyaratersengye njanna wá, ekkure samaya-aha higauhiga. Ekkure emnde na kwá am hufe á samaya-aha njanna keni higauhiga bademme. Amá palasa á kure kwa emnde na kwá áte haha, antara názena am hufe á haye keni bademme. Ya ndaná adaba uwe una? Adaba kwaye tsekwátsekwa Shaitaine á dezekure, anjwa á tsekwa á ba an ervaunđe-aara, adaba diyaadiya ganakini sarte-aara a juwa ba cekwaangudi.»

¹³ Am nánna náza nye na ganakini ngyaransengye á sete haha, a fantau ge baka mukse na a yaa egdzere zhele na, anjwa á dabaná á dem kaamba.

¹⁴ Mbate kertenj varanteva lyambake-aha á dada zele ge mukse na, geni á ngye an njane á dem tate na a tsatsanna Dadaamiya geni á de geláná átekwa am iva keye an kyalma na. Áhuwa wá, á shanaaka emgyegwe a záhe njanna mázle-aara.

¹⁵ Daaci ge baka mukse na wá, emgyegwe a zahe njanna a naba melese yawe wá, a naba gev guwa yaikke ganakini á de dándá yawe á guwa mukse na.

¹⁶ Amá: «Yá anjwa ya.» a ba haha, anjwa á melanumele ge mukse na. Daaci haha keni werta we-aara, a shu yawe na ni a maganaa náza nye na bademme.

¹⁷ Daaci jaaja emtanjire náza nye na áte mukse na. A naba dateraa wava ge egdzara á mukse njanna mázle-aara, amaana: Emnde na ni lyarvaalye elva á Yaisu *Almasiihu, tá anjwa á fansaarefe ge Dadaamiya á ba an jirire na.

¹⁸ Á ba anjwa náza nye na a tsanu ge we á háye.

13

Náwa dabba-aha ta buwa

¹ Am iga-aara maa, yá zhárá ba anjwa á segashe dabba umele am háye, an ire vuye á ba áte njane palle, derma-aha-aara keni kelaawa. An dzakwa á sleksire áte derma-aha-aara njanna bademme, áte ire-aha-aara keni bademme ta pupuwete názu zlayeka d'ekideki na ge zláza Dadaamiya an njane.

² Dabba njanna ya nanna na wá, tá gárava an ubela, amá sera-aha-aara wá, ba seke sera-aha á kere á kaamba, we-aara keni ba seke we á ervare. Náza nye na a vanta zade-aara, antara sleksire-aara, ira hákuma-aara bademme ge dabba njanna.

³ Anjwa palle am ire-aha á dabba njanna wá, ba seke ndza kyanamárekye, ba seke ndza emtsametsa dema, amá mbaambe. Am duniya bademme emnde tá maga ba najipua-aara, emnde bademme tá d'aba ba njane.

⁴ Daaci emnde bademme tá anjwa á kezlan ugje ba ge náza nye na, adaba a vanta njane hákuma ge dabba njanna. Tá anjwa kezlan ugje ge dabba njanna keni, ta bantsa itare: Ware edda una ta kalle an dabba na náwa njane na? Ware edda una á hyephye seke njane?

⁵ Dabba njanna shansha ndzedá á válya elva, antara mága kuravire áte Dadaamiya. A shaa ndzedá á mága una njanna, am tere kul ufađe ju buwa.

⁶ Daaci a naba fantau ge válya elva áte Dadaamiya, a fantau ge nyanya zhera á Dadaamiya, antara tate na á njá Dadaamiya átekwa na, ira emnde na tá am samaya na bademme tá an nyainye.

⁷ Dabba njanna wá, shánsha ndzedá ge wáva an emnde na tá anjwa d'aba Dadaamiya, a ganaa ba njane ndzedá zlađe ádalije. Dadaamiya a naba vante baráma ge sha hákuma áte larde-aha bademme, antara emnde am ekse-aha gergere bademme, ma tá ndaha elva a eksa-ara keni, duniya bademme á ba am erva-aara.

⁸ Bademme á emnde am duniya, watse tá kezlan ugje ba ge njane, sey ba emnde na ndza an puwa zhera-aha-aatare am wakita á egdza zhel kyawe na, itare wá, tá de kezlanka ugje. Am wakita njanna wá, an puwa zhera-aha á emnde na ni tá an shifa na á zleka na. Ta puwaterte daga am fakta á duksa bademme.

⁹ «Edda una anjwa hyema-aara wá, a effa ba shagera áte elva na yá ndahaná iya na:

¹⁰ Edda una ta yanu ganakini watse á dem erva á kelaade-aha na, ma estara keni baaka pekya-aara. Iyau, edda una ta yanu ge katsakar, ma vaatara keni sey tá jana á ba an katsakar njanna, baaka pekya-aara d'ekideki. Duksa palle ge emnde a d'aba Dadaamiya wá, a garevge emnde a farvaunđe, a fartarefe áte Dadaamiya.»

¹¹ Am iga-aara wá, ya nanna zlađe dabba umele, njane a segashe am hufe á haha. An derma buwa, derma-aha-aara á gárava an náza á egdza zhel kyawe. Dabba njanna á ndaha elva, ndaha elva-aara ba seke názá á náza nye.

¹² Dabba njanna keni fantauka ba njane an ire-aara mága duksa. Hákuma á mága duksa-aara wá, ba kalkale an názá á dabba zunjwire na. A magaa najipu-aha gergere á

katafke á dabba zuññwire, a hyaterarhe á ba áte laarire ge emnde baðemme am duniya, geni sey tá kezlan ugje ge dabba zuññwire na ndza ba seke kyarannárekye, ndza ba seke emtsamtsa, amá mbaambe na.

¹³ Kwakya najipu-aha na a maganaa buwire á dabba ñanna. Ñane a tsekwaá kárá á sawa am samaya á sete haha áte ice á emnde baðemme, antara najipu-aha umele gergere.

¹⁴ Ñane varanteva baráma ge mága najipu-aha ñanna estuwa á katafke á dabba zuññwire na. A badu emnde baðemme an una ñanna, a bateraa: «Nderaundera gáráva á dabba zuññwire na ndza kyarannárekye an katsakar, ba seke ndza emtsamtsa, amá mbáambe na, daaci kwá fansarefe.»

¹⁵ Dabba ñanna wá, ta naba bashanaa ge ñane á fatanem effeya á shifa am vuwa ge hele ñanna ta nderndera na. Gevge wá, ańkwa á ndaha elva hele na, ganakini emnde na má kezlaranka ugje ge ñane wá, á cebaterceba baðemme.

¹⁶ Dabba ñanna yá ańkwa ndahaná ya na wá, a hyateraarehe á ba áte laarire ge emnde baðemme am huðe á duniya, ganakini sey tá lyevalya lámba-aara áte iga a naðafa, antara áte wafke-aha-aatare baðemme. Una an male-aha-ka, an egdzara-ka, emnde a berba an talága-aha, emnde na tá kwárá ire-aatare, an náve-aha, emnde baðemme.

¹⁷ Edda una má lyyaaka lámba-aara wá, á taa shekweveka duksa, á taa veluka názá-aara keni ðekidèki. Lámba ñanna wá, zhera á dabba ñanna. Ańkwa zlafe umele kezlakula, una ñanna keni á márá ba zhera-aara ñanna.

¹⁸ Kezlakula na wá, sey á kyepkye eńkale á edda-aara, lauktu á diyeddiye názu am huðe-aara. Kezlakula ñanna wá, á maramiya tate na tá halavuwa áte kwa emndimag-waha. Kezlakula-aara ñanna deremke uńkwahe an kul uńkwahe ju uńkwahe.

14

Láhe á emnde na tá an várá na am samaya

¹ Am iga a una-aha ñanna maa, ya ketaa ice á dem samaya, yá zhárá ba tara egdza zhel kyawe áte ire á wa *Siyauna, tá antara emnde debu deremke, an debu kul ufaðe ju ufaðe na ndza ta fafete zhera-aatare, antara Eddeñara áte wafke á emnde ñanna.

² Yá cena ba kwárá-aatare á sawa am samaya ba seke mága á yawe áte guwa yaikke. Ká kwárá-aatare ba seke válahe á samaya, amá tá belá láhe, antara gadzavera-aha-aatare tá jante ge láhe am hula-aatare ñanna.

³ Una ñanna tá belá láhe emnde debu deremke an debu kul ufaðe ju ufaðe na, tá ańkwa gálá Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara, ta jantaave duksa-aha ufaðe na tá an shifa am vuwa, ira emgyegwar zála kul buwa ju ufaðe na. Láhe ñanna wá, láhe ańwasiire, baaka ura á diyeddiye láhe-aatare ñanna ðekidèki, sey ba emnde ñanna ta varaterse á sa am duniya na.

⁴ Sey ba itare ta emnde na ta tsufete vuwa-aatare am cuðeððire, farka erwa-aatare áte mukse ðekidèki na. Sey ba itare ta emnde na ta varaterse itare am ðagave á emnde na tá am duniya na, tá ańkwa ðaba ba egdza zhel kyawe ma á dem tate-ara keni. Itare wá, tá átuge tara Dadaamiya antara egdza zhel kyawe.

⁵ Itare wá, ta emnde na ndza cenaránka elva fida am mbuwe-aatare ðekidèki, ta emnde cuðeððe.

Malika-aha keye an slera-aha-aatare

⁶ Daaci ya ketaa ice, yá zhara ba ańkwa á ngye malika umele yiyiye jipu herzhe á shanaasha samaya. Malika ñanna ańkwa á saterá labáre á higa ge emnde na tá am duniya. Labáre ñanna baaka zle-aara ðekidèki. Á saterán ge emnde a larde antara jeba gergere, ma tá ndaha elva-ara keni. Am duniya baðemme, á saterá ba labáre ñanna ge emnde.

⁷ Malika ñanna a ketaa kwara-aara ba shagera, a ba ñane á elvan ge itare: «Kuvaukuva Dadaamiya, galaugála Dadaamiya am yaikkire-aara, aðaba hyephye sarte-aara ge mága shairiya á emndimagwaha. Kezlawankezla ugje ba ge ñane edda una a nderaa samaya, antara haha, a magaa tate-aha á yáve baðemme na.»

⁸ Kerteñ a ðabemhe ge buwire-aara, a ba malika ñanna: «Kina wá, zlauzle *Babila mazle-aara, á de mbeða berni yaikke na. Ñane a hyante shagerkire-aara áte larde-aha baðemme, haa a jatera an ja ge emnde ba seke mbazla.»

⁹ Am iga a malika-aha ta buwa na wá, a ðabateremhe ge malika ge keyire. Ñane keni a ketaa kwara-aara ba shagera, a ba ñane: «Ma ware una a kezlankezla ugje ge dabba ñanna, antara gáráva á dabba ñanna, ma ware edda una a lyevaa lámba á dabba ñanna áte iga a naðafa-aara, bi áte wafke-aara, má ta magaa una ñanna,

¹⁰ daaci tá de shá palása áza Dadaamiya aɗaba jaaja ervaunɗe. Á de jaterá á ba an ja palása ba seke mbazla na karanteka yáwe dekiɗeki na. Ma ware edda una maganaamaga duksa á dabba-aha ɗanna, edda-aara á dem kára, kára ɗanna an wesha an *baraudau, daaci á maga palása-aara á katafke á malika-aha á Dadaamiya, antara egdza zhel kyáwe.

¹¹ Ma vaataara keni yire á kára ɗanna á wálá á ba an wálá shelle á dem zhegela, tá maga palása-aatare am huɗe-aara. Baɗemme á emnde na ni kezlarankezla ugje ge dabba ɗanna, ma ge hele-aara na keni, bi má lyarvaalya lámba-aara na áte vuwa-aatare, watse baaka puwansepuwe-aatare dekiɗeki, an vayi vacika baɗemme tá shá ba zlaɗa.»

¹² Aɗaba una ɗanna wá, ekkure emnde na kwá anɗwa ɗaba Dadaamiya, fakurtarefe áte Yaisu an jirire na wá, sey kwá gevge emnde a farvaunɗe ba shagera.

¹³ Daaci yá cena ba kwára umele zlaɓe ádaliye á sawa am samaya á ba an ndzedá. A biyantsa kwára ɗanna: Puwetepuwa una: Geɗa wá, watse anɗwa áza emnde na tá emtsa am erva á Yaakadada na, a ba ɗane. Daaci a ɗutehe ge Sheɗekwe Cufedɗe: «Una ba estuwa, a puwaransepuwe, aɗaba zlazlaɗire á slera na ta maganaa itare na á keɗeka.»

Dadaamiya, antara emnde am halavuwa á duniya

¹⁴ Am iga a una-aha ɗanna wá, ya ketaa ice zlaɓe ádaliye wá, yá zhára ba kumba dzayye ba telle. Anɗwa duksa umele a njete áte kumba ɗanna, duksa ɗanna ba seke urimagwe. An dzakwa á sleksire ta maganaa an dindar am ire-aara, antara náza wá mása an slare jipu, a ɗanaahe am erva.

¹⁵ Daaci yá zhára ba sesse malika umele am mashidi, a ba ɗane á elvan ge edda una á njá áte kumba na á ba an ká kwára: «Werawera slakslakire áte duniya baɗemme, hyephye sarte a hála duksa á se mba, eksanteksa náza wá mása á ɗa, ezzlálá á de ica hiya.»

¹⁶ Daaci a naba huviyante dada náza wá mása-aara ge edda una áte kumba na, a zlavanne am duksa na áte haha, kertenɗ baaka an ica duksa baɗemme.

¹⁷ Yá zhára sesse malika umele keni á ba am mashidi ɗanna am samaya na, ɗane keni an dada náza wá mása-aara, sláre jipu, a ɗanaahe am erva.

¹⁸ Sesse malika umele zlaɓe ádaliye am huɗe á duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na. Malika ɗanna wá, male á kára baɗemme. A ba ɗane á elvan ge ukfeɗara na an náza wá mása am erva na, á ba an ká kwára: «Egdzara á náfa-aha na tá herɗaná emnde am duniya baɗemme navene, ekka keni de eɗɗatsa an názá wá mása á ɗa.»

¹⁹⁻²⁰ Daaci ɗane keni naba huviyante náza wá mása-aara, a tsakaa egdzara áte náfa-aha ɗanna am duniya baɗemme. Kwaye a de ndakanaa am tate á beca egdzara á náfa. Tate na ni tá beca egdzara á náfa átekwa na wá, kwaye áte iga a ekse. Am sarte na tá anɗwa beca egdzara á náfa ɗanna baaka duksa umele, á kela ba uzhe ba kyanɗe ba seke yáwe á kela, haa a magaa guwa yaikke. Yiyire á guwa ɗanna kilaumaiter deremke keye. Sledɗire-aara keni a ektsee ba cekwa am wálá á ura. Una-aha ɗanna baɗemme na wá, á kwaramise ba názu watse á magaterná Dadaamiya ge emnde na ni tá anɗwa am ervaunɗe-aara ge mageteraa palása am halavuwa á duniya.

15

Malika-aha tá an zlakta á masiba-aha

¹ Am iga á una ɗanna maa, ya naa ba marápsamáre najipu umele am samaya. Ya naa malika-aha ta vuye, masiba-aha keni vuye tá an ɗane. Á halavuhále masiba-aha áte una ɗanna, ervaunɗe á Dadaamiya keni baaka mazle-aara am iga á una ɗanna.

² Daaci yá zhára ba duksa umele ba seke háye, amá anɗwa á maga wulwulire ba seke kweteram, an wesha an kára am huɗe-aara. Zlaɓe ádaliye, ya náternaa emnde na garega midalire arge dabba, garega midalire arge gárawa á dabba ɗanna, itare liyiyarka lámba á dabba ɗanna zhera-aara kezlakula na. Ya náternaa tá anɗwa á tsaatse áte we á háye ɗanna ba seke kweteram na, tá an gadzavera-aha-aatare am erva, a vatertaa Dadaamiya.

³ Tá anɗwa bela láhe á Muusa sleslera á Dadaamiya, antara láhe á egdza zhel kyawe. A ba láhe-aatare:

Dadaamiya Yaakadada, ba ka palle una ka edda á hákuma áte duksa baɗemme. Slera á ɗa ge ekka, baaka kalle-aara an shagerire. Slera á ɗa, slera yaikke. Ka slekse á larde-aha baɗemme. Baɗemme á názena ká maganaa ka, ká maganá á ba áte unɗule-aara, ba ekka una ka edda á jirire.

⁴ Yaakadada, ekka keni anɗwa ura á kuanɗka emtu? Anɗwa edda una á kezlanɗa ugje emtu? Baɗemme á larde-aha watse tá se ba am sera á ɗa, tá se galakgálá. Aɗaba

ba ekka palle una ka cufedfde. Názu ká maganá ka am bereka. Baďemme ká anƙwa maganá á ba áte unjule-aara.

⁵ Am iga á una ɲanna zlaƛe ádaliye maa, ya ketaa ice á dem samaya wá, yá zhára ba we á mashidi am samaya an wacene. Am huďe á mashidi ɲanna, anƙwa egdza mashidi á nalba na tá ja ire tara Dadaamiya antara emndimagwaha amƙwa na.

⁶ Daaci yá zhára ba malika-aha vuye na tá an masiba-aha na tá anƙwa segashe am mashidi ɲanna. Tá an tsekwa am nanjyuwe dzaydzaye ba telle, áte lefedfire, ta ɲgwadese uksuwe-aha-aatare an kanda á dindar.

⁷ Daaci duksa-aha na tá an shifa na, palle-aatare wá, a tegateraa egdzara erba-aha ta maganaa an dindar ge malika-aha ɲanna. Egdzara erba-aha ɲanna tá an naha degwun á Dadaamiya ba caicare an we-aara, Dadaamiya na an shifa, ma vaatara keni ba ɲane.

⁸ Daaci, baďemme á huďe á mashidi na an naha an yire. Yire ɲanna wá, hákuma, antara ďemďemire á Dadaamiya. Palle á ura á dzegwándzegwa dem mashidi ɲanna baaka, sey má zlaruzle malika-aha ɲanna ta vuye na ge mága masiba-aha-aatare baďemme.

16

Malika-aha tá de puwa masiba-aha am duniya

¹ Daaci yá cena ba kwára yaikke, á ndaha elva á sawa am huďe á samaya, a ba kwára ɲanna á elvan ge malika-aha na ta vuye na: «Zlauzlálá á de puwa degwun-aha á Dadaamiya na am egdzara erba-aha na, de puwawpuwa baďemme á dem duniya.»

² Daaci zunjwire á malika-aha ɲanna a de puwanve náza-aara á dem duniya, sesse wige-aha áte emnde na lyarvaalya lámba á dabba áte vuwa-aatare, kezlarankezla ugje ge gáráva á dabba ɲanna. Wige ɲanna zlazlada á we jipu.

³ Daaci buwire á malika-aha ɲanna a de puwanve náza-aara keni, ɲane a de puwanaa á dem háye. Háye-aha baďemme nyairevnye uzhe, ba seke uzhe a emtsa, baďemme á názena an shifa na emtsaremtsa am huďe á háye-aha ɲanna.

⁴ Daaci, keyire á malika-aha ɲanna keni a de puwanve náza-aara á dem derve-aha, antara Tate-aha á yáwe baďemme, yáwe-aha baďemme ta naba nyef uzhe ba kyanje.

⁵ Yá cena ndaha elva á malika umele, ɲane wá, male á yawe-aha baďemme, a ba ɲane wá: «Ekka Dadaamiya, ka cufedfde. Kwaye am fakta, sem kina keni ba ekka ɲanna. Shairiya á ɲa ká anƙwa maganá áte unjule-aara.»

⁶ Adaba emnde ɲanna ndza ta puwa uzhe á emnde á ɲa, ndza ta puwa uzhe á nabi-aha á ɲa. Daaci má vatena ká anƙwa vaterte uzhe geni a sharushe wá, una tá shá nampire á názena ndza ta maganaa itare na.»

⁷ Daaci yá cena ba kwára umele zlaƛe ádaliye á ba an ndzedá, á segashe am duksa na tá faná sadake ge Dadaamiya átekwa na, a ba kwára ɲanna wá: «Ba estuwa Dadaamiya Yaakadada, ká an hákuma ba ekka palle, ka slejirire, shairiya á ɲa á ba áte unjule-aara.»

⁸ Daaci ufaďire á malika-aha ɲanna keni a de puwanve náza-aara. ɲane, kwaye a de puwanaa áte vaciya. Daaci varanteva baráma ge vaciya, ganakini a farfe ge mbera kára-aara ba shagera áte emnde am duniya.

⁹ Am emnde taparántápá warwarire á vaciya, itare ta fantau ge zláza Dadaamiya kela baďemme á masiba-aha á ba am erwa-aara na. Dzamarka áte yaikkire á Dadaamiya, magarka tuba arge haypa-aha-aatare.

¹⁰ Daaci ilyefire á malika-aha ɲanna a de puwanve náza-aara keni. ɲane, a de puwanaa áte kurshi á sleksire á dabba yaikke na. Daaci a naba tsekwa ge tabedammire á dem kwára-aara baďemme, emnde tá ďatsa ba nara an slare ge sha zlada.

¹¹ Aley kwalarevkwále ge tuba. Baira itare tá zlazla Dadaamiya adaba wige-aha na áte vuwa-aha-aatare, antara palase na tá anƙwa á maganá itare na.

¹² Daaci unƙwahire á malika-aha ɲanna keni a de puwanve náza-aara. ɲane, a de puwanaa am guwa yaikke na tá ďahaná an Aifratís na. Daaci a naba derehe ge yawe am guwa yaikke ɲanna baďemme, haa slekse-aha umele am gedí sharánsha baráma ge sawa ásehuna mazle-aara.

¹³ Daaci yá zhára ba jini-aha ta keye, tá gáráva an mugdza-aha. Palle-aatare, a segashe am mbuwe á náza nye, palle, a segashe am mbuwe á dabba yaikke, palle keni a segashe am mbuwe á nabi fida.

¹⁴ Baďemme ba jini-aha á shaitaine na mbarsembe mága najipu-aha kelaazare na. Ba jini-aha ɲanna una watse tá dem slekse-aha á larde baďemme, watse tá jatermaare

átirpalle ganakini tá wawa an Dadaamiya Saksage na hákuma baðemme á ba am erva-aara na. Una ñanna á de magava am hare yaikke na Dadaamiya á de mára hákuma-aara arge duksa baðemme na.

¹⁵ «Ay degiya, faufa hyema ba shagera, watse yá sawa an ila ba seke neyle. Gedá wá, watse ankwá áza edda una paaka háre, fanufe hyema ge nanjyuwe-aara na. Ñane wá, yá se bereka ana ukhyiye dey, á demka am zherwe yaikke.»

¹⁶ Jini-aha ñanna wá, kwaye ta de jemaa slekse-aha ñanna am tate na tá ðahána an Harmagaidaum an elva a Ibraniñkau na.

¹⁷ Daaci vuyire á malika-aha ñanna, ñane keni a de puwanve náza-aara am zhegela ba estuwa, yá cena ba kwára yaikke á sa am huðe á mashidi. Kwára ñanna a segashe am tate á kurshi á sleksire á Dadaamiya. A ba ñane wá: «Zlauzle áte una mázle-aara.»

¹⁸ Daaci njaanja válaha á zhegela, antara kára á rade, a naba gyaigyaite ge haha á ba an ndzeða ba ñarñare. Daga ta nderaa estuwa urimagwe am duniya keni ndza gyaigyaiteka haha estuwa ðekideki.

¹⁹ A naba tapse ge berni yaikke gergere keye daga á sawa am huðe á haha baðemme. Berni-aha umele na ni tá am huðe á duniya na keni baðemme badzarevbadze. Aðaba zlafe seska emtañkire na ta maganaa emnde a *Babila ñanna am ervaunðe á Dadaamiya. Aðaba una ñanna, ankwá á magaterá palása, tá taa kanteka ba ire keni ge zlaða ñanna, ba seke emnde na a cebateraa mbazla na karemka yawe am huðe-aara ðekideki na.

²⁰ Wa-aha baðemme, antara ba haha-aha na am dagave á háye-aha keni tsaretse am sleðe-aha-aatare, mefaremeða ba estuwa.

²¹ Nálandze saðaðeða a naba fantau ge puwa á sawa am samaya á sa arge emnde, ðemðemire á palle ba seke nákwá á uvera. Emnde baðemme tá zlazla ba Dadaamiya aðaba zlaða á nálandze ñanna jauje ge ndzeða.

17

Elva a berni yaikke na ta fante zhera á zawarire

¹ Am iga a una ñanna maa, palle á malika-aha vuye na ndza ta tegaterem erba á masiba-aha am erva na a se ðahite, a ba ñane: Sawa náwa yá maraká zlaða na ni watse á shaná mukse záware ñgelawa na. Amaana: Berni yaikke ta maganaa áte we á háye-aha gergere kwakya na.

² Duwa á slekse-aha á larde-aha baðemme, ta de magaa gwardzire an mukse zaware ñgelawa ñanna, amá a cebaa emnde am duniya ba seke mbazla na karemka yawe ðekideki na. Estuwa, á ba elva á malika ñanna.

³ Daaci a naba tsekwiyarhe ge Sheðekwe Cuðeðe, daaci a naba eksite ge malika ñanna, kwaye a diya á dem huðe á kaamba. Ya naa ba mukse umele am kaamba ñanna, a njeta áte iga á dabba, dabba ñanna ba háññe. Ire vuye á ba áte dabba ñanna palle, derma-aha-aara kelaawa. Baðemme a vuwa-aara, an puwa ba zhera-aha na zlayeka ðekideki na ge zláza Dadaamiya an ñane.

⁴ Mukse na áte iga-aara na keni maa, á tsekwa am nanjyuwe lefedlefedde buwa. Nanjyuwe-aha-aara ñanna bukerde ba jili hanñe. Palle, hanñire-aara ba seke makala á iga a bere, amá palle na ba hanñe. Vuwa á mukse ñanna baðemme ba náza ñgelawire: Kazlaña á dindar, antara naberlasla, antara náza hyema zarizariya baðemme, ira erba á dindar-aara a ñanaahe am erva. Ankwá laakire an naha am erba-aara ñanna. Duksa ñanna wá, zawarire na a maganaa ñane baðemme na.

⁵ Ankwá zhera ta puwete áte wafke á mukse ñanna, amá elva am huðe á elva. Ákyiye wá: «*Babila berni yaikke na wá, ñane emmarge zaware-aha, antara shagerkire na tá maganá am duniya baðemme.»

⁶ Ya naa mukse ñanna ðalanemðála uzhe á emnde á Dadaamiya am ire, uzhe á emnde na sheðarka elva a Yaisu na. Ba nanna-aaruwa, yá maga ba najipu-aara.

⁷ «Ká maga najipu á uwe ka,» a ba malika na á elvan ge iya, «naba effa ervaunðe. Ankwá duksa palle yá kwaraksekware. Kwaye tara mukse ñanna, antara dabba na á njá átekwa, antara ire-aha á dabba ñanna vuye na, ira derma-aha kelaawa na, baðemme yá ndaksenáhe názu am huðe-aara.

⁸ Dabba ñanna ka naaná ka na wá, ba dabba na ndza an shifa, amá kina baaka na. Watse á sesse am evege shagerka na baaka halavuwa-aara ðekideki na, amá á se haraaka kwakya mázle-aara, tá se keðanaakeða shifa-aara baðemme. Emnde a duniya na puwarteka zhera-aha-aatare am wakita á shifa daga am fakta á duniya na wá, itare watse tá maga najipu kwakya áte dabba ñanna. Aðaba werre, ndza ankwá an shifa, amá kina baaka, aley watse á sesse zlafe ádalíye.»

⁹ A biyántsá zlafe ádaliye, a ba ñane: «Duksa-aha na náwa ñane na wá, sey á hyepheye enjkale á edda-aara lauktu á cenáncena. Ire-aha á dabba ñanna vuye na wá, á mára egdzar wa-aha vuye na a njetaa mukse ñanna atekwa na. Zlafe ádaliye, á mára slekse-aha sadádfé vuye.

¹⁰ Ilyeße-aatare wá, daredde slekse-aha ñanna. Kina wá, ñkwahire-aatare kina am sleksire. Amá una watse á sawa ge vuyire na á se haraaháre ba cekwa am sleksire ñanna.

¹¹ Dabba ñanna ndza ańkwa, amá kina ñaaka na wá, ba ñane an ire-aara una slekse ge tiisire, ñane keni ba palle á slekse-aha ñanna ta vuye na. Má watse sessa ñane wá, tá se ba ekkedá ba dekidéki.

¹² «Derma-aha kelaawa na ka nateraa ka na maa, itare tá mára slekse-aha kelaawa na watse tá sawa á katafke na. Má watse saremsa itare, Dadaamiya á de vaterte sarte ba cekwaanjgudí ge mága sleksire-aatare antara dabba ñanna.

¹³ Slekse-aha kelaawa ñanna wá, watse tá jema ye-aatare palle, sleksire-aatare bademme, watse tá maganá ba ge dabba ñanna palle.

¹⁴ Itare bademme na, watse tá gwaare ba ge egdza zhel kyawe an wáwa. Amá watse á de gáná ba egdza zhel kyáwe na ndzedá, tá antara emnde-aara na a dzeratersaa ñane, a datersaa ñane, tá ańkwa á dabaná an ervaunǵe-aatare palle na. Á de gáná ba ñane ndzedá, adaba ñane Slekse arge slekse-aha bademme, Yaakadada arge dada-aha bademme.»

¹⁵ A biyántsá malika ñanna zlafe ádaliye, a ba ñane wá: «Háye-aha ñanna ka naaná ka, á njá mukse ñanna áte itare na wá, á mára emnde a larde-aha gergere, emnde a jeba gergere, antara emnde a ndáhá elva-aha gergere bademme.

¹⁶ Derma-aha á dabba ñanna kelaawa, antara ba dabba ñanna an ire-aara, watse tá gwaare ge mukse záware na an degwune, watse tá zuze áte há-aara bademme, watse tá yana á ba an ukhyiye dey. Ba hyuwa á vuwa-aara keni watse tá zuze, tá de zlaanaazle an kára ba dekidéki-aara.

¹⁷ Adaba a maganaa ba Dadaamiya slera-aara am ervaunǵe á slekse-aha ñanna, ganakini tá ngudá ye-aatare palle, tá maganá sleksire-aatare ba ge dabba ñanna palle. Dadaamiya a magaa una ñanna geni ta maganaamaga názena á kataná ñane, dem sarte na má gevge názena a ndaasa ñane.

¹⁸ «Mukse ñanna ka naaná ka na wá, ñane á mára berni yaikke. Bademme á slekse-aha na tá am duniya na tá á ba am sera-aara.»

18

*Palase na á de maganá Dadaamiya ge *Babila*

¹ Am iga a una ñanna maa, yá zhára ba malika umele á tsekwa á sawa am samaya. Hákuma, antara dǵemǵemire-aara hyemhye am huǵe á duniya bademme.

² Malika ñanna a ketaa kwára-aara á ba an ndzedá, a ba ñane: «Kina wá, zlauzle *Babila mázle-aara, á de mbedá berni yaikke. Daaci gevge tate á njá á shaitaine-aha, jini-aha, antara yiye-aha na ta shagerka-aha, wayarka emnde na tá njá am huǵe-aara.

³ Adaba ñane a ganve ire-aara ba seke mukse zaware, slekse-aha á duniya bademme ta naba magaa gwardzire an ñane, zawarire-aara a cebaa emnde a larde bademme an duniya ba seke a cebateraa ba mbazla. Emnde a tsakala am duniya bademme garega nalmáne an mukse na, adaba ñane wayaawáyá za emtakire á duniya bademme.»

⁴ Daaci yá cena ba kwára umele zlafe ádaliye á sawa am samaya á ba an ndzedá, a ba ñane: «Ekkure emnde-aaruwa bademme, sawesse am berni na! A ndeǵakurveka haypa-aatare, antara geni a sharkurka palase-aatare keni.

⁵ Adaba hyaahya haypa á berni ñanna, de shanaasha Dadaamiya am samaya, shagerkire na tá maganá itare na á segasheka am ervaunǵe á Dadaamiya ba estuwa.

⁶ Sey tá magateránmaga palase ge emnde ñanna ba seke una ndza ta magateranta itare ge emnde umele na. Baira a jaranuǵe ge una ni ndza ta magateranta itare ge emnde ma ser buwa keni. Ba ire keni a karanteka ge zladá ba seke emnde na a cebateraa narge na.

⁷ Ba seke una ñane zauze emtakire á duniya kwakya na wá, zladá keni kwerawanaak-wera á ba áte una ñanna, magawantemága palasa ba shagera. Adaba a bántsa am ire-aara: Iya ganevka seke weggye a mukse, ya slekse ba iya an ire-aaruwa, á janjerma uwe antara kyuwa ba dekidéki.

⁸ Adaba una ñanna wá, sey tá se gwargwe masiba-aha sadádfé ge berni ñanna á ba áte háre palle. Tá se gwargwe tara lapikere, antara emtsa, ira waya, lauktu watse

tá zlanaaazle an kárá ba d'ekid'eki. Adaba Dadaamiya Yaakadada, sey ba ñane palle an sleksire-aara ßaaka umele, á de ndahaná ba ñane názu tá maganá ge berni ñanna.»

⁹ Má watse slekse-aha á duniya naránna yire á kárá na á za berni ñanna wá, watse tá puwumpuwa erwa am ire, tá tsaka dákwa, tá kyuwa gwardzire na ndza ta maganaa antara berni ñanna, ira emtakire á duniya na ndza ta nanaa itare áhuwa ñanna baðemme, adaba berni ñanna zauze kárá.

¹⁰ Kwaye watse tá tse yiyiye ge lyawa á zladá, tá ámbera fa hula: «Alawlawlaw! Baaka berni yaikke! Nja seke *Babila na ni shekwaaka ba d'ekid'eki keni?»

¹¹ Ba estuwa ge emnde a tsakala na tá am duniya baðemme keni, tá de puwa ba erwa am ire, tá de tsaka dákwa ge kyuwa berni ñanna, adaba ta ßaaka emnde a gáne-aatare.

¹² Adába itare tá ankwá tsakala duksa kwakya áhuwa. Tá tsakala dindár, antara lipela, ira jeba á nákwá-aha umele ankwá gergere kwakya. Tá tsakala sandá-aha, lefedlefedíre-aatare ba seke uwe. Umele-aha-aatare jili hanje, hanjire-aara ba seke makala á iga a bere, umele wá, ba hanje. Zlafe adaliye, tá ankwá tsakala jeba á náfa-aha umele an dárádza jipu, antara egdza duksa-aha na tá maganá an sláre á guwe, umele tá maganá an náfa na an dárádza jipu na, umele á duksa-aha ñanna tá maganá an verzhagane, umele íre danjwe, umele tá maganá an jeba á nákwá-aha umele ankwá an dárádza jipu.

¹³ Zlafe adaliye, tá ankwá tsakala názase gergere kwakya áhuwa: Umele yawe-aara, umele waye á gáná áte vuwa, umele tá dísaná am kárá ba seke kajiji, tá ankwá tsakala wáye á dále, antara nalkáme, antara ukpa-aara, ira mbazla. Tá ankwá tsakala esla-aha, kyáwe-aha, belsa-aha, ira darkwa-aha, antara ba urimagwe keni: Náve-aha, antara emnde na tá halaterá áte we á wáwa. Baaka názu tsakalarka itare áhuwa. Adába una ñanna tá kyuwa berni ñanna.

¹⁴ A ba itare: «Kina kazlaña zarizariya na ndza á kataná ervaunje á ña na ba ßaaka mázle-aara? Kwakýire á nalmáne a kure na, antara emtakire á duniya na ndza kwa zanaa kure na ba yakuránya kwá jammeka d'ekid'eki?»

¹⁵ Baðemme á emnde na tá tsakala berni ñanna wá, garege nalmána amkwa. Kwáye watse tá tse yiyiye ge lyáwa á zladá, tá ámbera kyuwa, tá tsaka dákwa-aatare.

¹⁶ Watse tá ba: «Alawlawlaw ßaaka berni yaikke! Berni zariya na ndza á shakwa sanda-aha lefedlefedíre na, jili hanje ba seke makala á iga a bere, umele ba hanje, tá an dárádza jipu, ira yaadi-aha umele zarizariya baðemme, an dárádza jipu na. Baaka berni ngelawa na an náza ngelawire kwakya ázeñara, kazlaña a ngelawire-aara, umele ta maganaa an dindár, umele ta maganaa an jeba á nákwá umele ankwá an dárádza jipu.

¹⁷ Baðemme a dikele á duksa-aha ñanna shekwaaka d'ekid'eki, keðaakeda ba estuwa.»

Ba estuwa ge emnde a mága slera áte ire á háye keni. Emnde a báká paare á háye sadadde, antara male-aha-aatare, ira emnde a tsakala na tá maga shula an paare-aha á yawe, itare keni kwaye ta tsatsehe baðemme yiyiye.

¹⁸ Ba ta puwete ice-aatare áte yire á kárá na ankwá á zá berni ñanna wá, a ba itare: «Á jare áme kwa berni yaikke seke una mázle-aara!»

¹⁹ Ba ta ndaase una ñanna wá, ta fantau ge kyuwa. Tá tsaka dákwa, tá slatsa erwa, tá zá erwa-aatare an sláre, tá puwa hula: «Alawlawlaw! Baaka berni yaikke! Baðemme á emnde a paare á yáwe sadadsadadde na ta gaa nalmáne á ba áte ñane na ba cekwaanjudí keni shakwaaka degi!» A zluwa estuwa hula á emnde ñanna.

²⁰ Ekkure emnde na kwá am samaya, higauhiga arge keða á berni ñanna. Ekkure emnde a ßela á Dadaamiya, antara nabi-aha, ira emnde á Dadaamiya baðemme, higauhiga arge keða á berni ñanna. Adába pelansepele Dadaamiya ge berni ñanna názena ndza a magakurtaa ñane na baðemme.

²¹ Am iga a una ñanna maa, yá zhárá ba gwardá á malika umele, a eksante dada nákwá am erwa, yaikkire-aara ba seke nákwá á uvera, a eblyanme á dem háye á ba an ndeða, a ba ñane: «*Babila berni yaikke na watse ba estuwa.

²² Baaka urá á de puwete ice áte emnde a mága gusa am Babila d'ekid'eki. Ma emnde a jaa gadzavera, ma emnde a ferta derma antara nalgaita, watse ba tseriye ßaaka urá á de cena mágava á duksa am huðe á Babila. Ma emnde a mága dzera, ma emnde a ndera gahe, ma emnde a haa hiya, baðemme watse ßaaka urá á tse am zhegela ba palle keni.

²³ Ekká Babila wá, ßaaka urá á de puwete ice áte kárá á wáye ázeña mázle-aara, ßaaka urá á de cena elva a gaa mukse, ma elva a de gaa zhele keni am mba á ña. Abi werre, ndza ta bántsa emnde a tsakala á ña: Sey ba ñere ka mu ware edda una á janjeruje na? Ta zlermu nalmáne á duniya baðemme an kurguna. Adába una ñanna mbefakmbefá na.»

²⁴ Zlaḅe ádalíye, Dadaamiya nanna uzhe á nabi-aha-aara, antara uzhe á emnde a ḁaba ḅane, baḁemme á ba am mbiye á Babila. Baḁemme a uzhe á emnde na ta ceḅateraa am duniya na, á ba am mbiye á berni ḅanna ḅaaka ura umele.

19

¹ Am iga a una ḅanna maa, yá cena ba kwárá á sawa am samaya, ba seke kwárá á nalga yaikke hedihediye, a ba itare: «*Halailuya! Ba Dadaamiya á miya una slelya ura, edda á ḁemḁemire, hákuma baḁemme á ba am erva-aara.

² Aḁaba ḅane á kya shairiya-aha-aara baḁemme á ba áte jirire áte unḅule-aara baḁemme. Aḁaba una ḅanna, maganánmaga palase ge mukse záware na a badzanve duniya baḁemme an gwardzire-aara, zlaḅe ádalíye, aḁaba a ceḅaa shifa á emnde a slera-aara na.»

³ A ba itare zlaḅe ádalíye: «*Halailuya! Kwaye yire á kárá na á za berni ḅanna shelle am zhegela, ḅaaka emtsa-aara dem ba ge ḁekideki.»

⁴ Am iga a bela láhe-aatare maa, emgyegwar zála kul buwa ju ufaḁe, antara duksa-aha ufaḁe na tá an shifa na reppe puwaraapuwa á dem áhá á katafke á Dadaamiya am kurshi á sleksire-aara, tá anḅwa kezlan ugje. *Halailuya! *Aamin! a ba itare.

Edda una tá ḁahána an egḁza zhel kyáwe na anḅwa á gá larusa-aara

⁵ Daaci yá cena ba kwárá umele á segashe am tate á kurshi á sleksire, a ba ḅane: «Ekkure emnde á Dadaamiya baḁemme, an male-aha-ka, an egdzara-ka, baḁemme á kure kwa emnde na kwá an lyawa-aara am ervaunḁe na, galaugálá Dadaamiya á miya.»

⁶ Zlaḅe ádalíye, yá cena ba kwárá umele ba seke kwárá á nalga, kwárá-aatare ba seke mága á yáwe áte guwa yaikke, zlaḅe ádalíye, ba seke válaḅa á samaya. A ba itare: «*Halailuya! Aḁaba Dadaamiya Yaakadada edda á hákuma baḁemme, Sleksa ba ḅane palle.

⁷ Higaumihiga baḁemme! Shamisha geḁa yaikke! Galaumigálá Dadaamiya, aḁaba hyephye sarte, ḅwateḅwa ḅane geni egḁza zhel kyawe á gá larusa-aara, larusa-aara ḅanna keni maganaamaga niya.

⁸ Varanteva baráma ge larusa, geni á tsekwentsekwa nanḅyuwe lefedḁe jipu ámberá á maga pulpulire keni jipu, cuḁeḁḁe zlaḅe ádalíye na.» Nanḅyuwe ḅanna wá, á maramiya shagerire-aha na ndza ta maganaa emnde á Dadaamiya an ervaunḁe-aatare palle na.

⁹ Daaci a ba malika na á elvan ge iya: «Puwetepuwa elva na náwa yá ndakndáha na am wakita: Má ba geḁa wá, watse anḅwa áza emnde na ḁahaterḁáha Dadaamiya á dem larusire á egḁza zhel kyawe na.» A farhe zlaḅe ádalíye, a ba ḅane: «Baaka fida am elva na ḁekideki, a ndaasa ba Dadaamiya an we-aara.»

¹⁰ Daaci, ya gaavehe am sera-aara, yá kátá kezlan ugje, amá a naba piyite: «Manḅka una,» á bina. «Iya keni ya ba sleslera á Dadaamiya ba seke kure antara egdzar mama-aha á ḅa na fakurtarefe áte elva a Yaisu na. Kezlankezla ugje ba ge Dadaamiya palle.»

Elva a Yaisu na wá, ba elva na ndza a baternaa Sheḁekwe Cuḁeḁḁe ge nabi-aha, lauktu ta se ḅalaterán ge emnde na.

Zhele midala áte belsa dzayye

¹¹ Am iga-aara maa, ya ketaa ice á dem zhegela wá, yá zhárá ba samaya wanḅe an wacene. Zlaḅe ádalíye, yá zhárá ba belsa dzayye telle, antara ura áte iga-aara. Zhera á edda una ḅanna: Slejirire, antara ḅaaka fida ázenjára. ḅane á kya shairiya-aara á ba áte jirire, á wava keni á ba áte unḅule-aara.

¹² Ice-aha-aara ba seke nara á kárá, dzakwa á sleksire keni ḅaaka zlakta-aara am ire-aara. Zlaḅe ádalíye, anḅwa zhera an puwa áte ḅane, ḅaaka slediyeddiye ḁekideki, sey ba ḅane palle duksa-aara.

¹³ Nanḅyuwe-aara baḁemme ba uzhe. Zhera-aara wá: Elva á Dadaamiya.

¹⁴ Am iga-aara, ta ḁabemhe ge emnde a wáva am samaya, itare keni baḁemme tá á ba áte belsa dzaydzaye, tá am nanḅyuwe keni dzayye ba telle, lefedḁe jipu, cuḁeḁḁe zlaḅe ádalíye keni.

¹⁵ Anḅwa á segashe katsakar am mbuwe-aara, an ga slare jipu. Á de gáná an una ḅanna ndzeḁa arge duniya baḁemme. Ba ḅane palle una á de geva slekse an zade á ire am erva, slekse na an hákuma jipu na. Watse á nḅerḁa kelaade-aha-aara an sera ba seke una tá nḅerḁa egdzara á náfa am tate-aara, ge beca yáwe-aara na. Una ḅanna, á maramiya já ervaunḁe á Dadaamiya Yaakadada áрге duksa baḁemme.

¹⁶ Anḅwa zhera-aara an puwa áte nanḅyuwe-aara, antara pákwálá-aara, a ba itare: Sleksa arge slekse-aha baḁemme, Yaakadada arge dada-aha baḁemme.

¹⁷ Daaci yá zhárá ba malika umele a tsanve ge vaciya, a fantau ge d'áha yiye-aha tá anjka ngye am huđe á zhegela, herzha á shanaasha samaya bademme na, a ba nane á ba an ndzeđa, á elvan ge yiye-aha nanna: «Sawmbare bademme ásehuna, náwa Dadaamiya a gyakur munri yaikke!

¹⁸ Sawmbare á se za hyuwa á slekse-aha á larde-aha, antara hyuwa á sawji-aha, antara male-aha-aatare, hyuwa á belsa-aha, antara emnde na ndza tá áte belsa-aha nanna, hyuwa á náve-aha antara emnde na tá kwárá ire-aatare, hyuwa á male-aha, antara egdzara, hyuwa á emnde bademme, sawmbare zauza.»

¹⁹ Daaci yá zhárá ba dabba na, antara slekse-aha á larde-aha, ira sawji-aha-aatare, jarammeje bademme ganakini tá daná wáva ge edda una áte belsa dzayye na antara emnde a wáva-aara.

²⁰ Daaci ta puwatersaa erva ákataliya ge tara dabba nanna, antara nabi fida na ndza a magaa najipu-aha á katafke á dabba nanna. Ndza a badu emnde á ba an najipu-aha nanna, ta lyevaa lámba á dabba nanna, ta kezlan ugje ge gáráva-aara hele na. Daaci ta valyateremhe á ba an shifa emnde buwa nanna á dem derve á kárá, an wesha an *baraudau, jauje ge kárá-aha bademme.

²¹ Amá sawji-aha-aatare, antara emnde na tá am iga á dabba nanna bademme na wá, a cebateraa ba katsakar na á segashe am mbuwe á edda una áte belsa na. Yiye-aha bademme zaruze hyuwa-aatare, ta yanaa ba itare.

20

Elva a zara sleksire am iva debu

¹ Am iga-aara wá, yá zhárá ba malika umele zlađe ádaliye, á tsekwa á sawa am samaya, an egdza a tsekweram am erva, ge se wera evege shagerka na baaka halavuwa á sladdire-aara dekideki na, antara tsavaytsavaye yaikke.

² Daaci a naba eksavaa náza nye na emgyegwe a záhe keni ba nane na. Amaana: Male á jini-aha, bi Shaitaine. Daaci a naba ngudanaahe ciyye ge malika nanna, geni á gá iva debu am tsavaytsavaye nanna.

³ Kwaye a de ebyanme am evege nanna, a zlenja an egdza a tsekweram, a venyanuhe zlađe ádaliye geni á gá iva-aha na am huđe-aara, á shanka se bada emnde am duniya mázle-aara. Sey má zlauzle iva debu nanna, lauktu tá de belanaabela cekwaangudi.

⁴ Am iga a una nanna maa, yá zhárá kurshi-aha á sleksire, emnde tá anjka á njanja am kurshi-aha nanna, ta vaterte hákuma á kya shairiya ge itare. Zlađe ádaliye, ya náternaa shecfekwe-aha á emnde umele, ndza ta cebáteraa adábá tsaraatse áte elva a Yaisu, tá anjka ndater elva á Dadaamiya ge emnde. Itare ndza kezlaranka ugje ge dabba nanna dekideki, ma ge gáráva á dabba nanna keni. Lyiyarka lámba á dabba nanna dekideki ma áte erva a nadafa-aatare, ma áte wafke-aatare keni. Ya naternaa emnde tá á ba an shifa-aha-aatare zlađe ádaliye lanje, tá anjka zá sleksire-aatare antara Yaisu *Almasiihu am iva debu.

⁵ Una wá, zunjwire á tseta emnde am fáyá. Emnde umele maa, zlađe tá tseteka emtsaadé, sey má zlauzle iva debu nanna.

⁶ Má geđa wá, sharánsha emnde nanna Dadaamiya a tsartere zunjwe am fáyá na. Tá de jammeke antara emtsa na watse á de ceba emnde ge buwire na dekideki, itare watse tá de geva *liman-aha á Dadaamiya, antara Yaisu Almasiihu, tá de za sleksire-aatare antara Yaisu Almasiihu am iva debu.

Halavuhále ndzeđa á Shaitaine

⁷ Am iga á iva debu nanna maa, watse tá belanaabelá zlađe ádaliye Shaitaine, á de sesse am evege-aara nanna.

⁸ Watse á de bada emnde zlađe ádaliye am larde-aha bademme am duniya. Ba larde-aha nanna una tá dahaná an Gaug, antara Magaug na. Watse á jatermaare bademme, ganakini tá de wava. Kwakyire-aatare, watse ta ba seke shiili na am guwa na.

⁹ Daaci yá zhárá ba daredde, tá kela á dem huđe á duniya bademme, tá anjka á jantaave ge Tate-aha na tá átekwa emnde á Dadaamiya, tá jantaave ge berni yaikke na a wayeta ervaunde-aara ba estuwa. A naba tsekwa ge kárá á sa am samaya, a se zlateraaha bademme.

¹⁰ Daaci ta eksevaa Shaitaine na a keđereraa nane na, ta de ebyanme am derve á kárá na an wesha an *baraudau, tá am huđe-aara tara dabba, antara nabi fida na. Tá de maga palása-aatare áhuwa vayi vacika dem ba ge dekideki.

Shairiya á emnde am halavuwa á duniya

¹¹ Daaci yá zhárá ba kurshi á sleksire yaikke vayvaya, dzayye ba telle, anjwa ura á njá am kurshi ñanna. Tara samaya antara haha zhagadarzhagade á katafke-aara, puwarteka ice áte itare dfekideki.

¹² Daaci yá zhárá ba nalga á emnde na ndza emtsaremtsa na, male-aha, antara egdzara bademme tá anjwa á tsaatse á katafke á slekse yaikke ñanna. Daaci ta naba werta wakita-aha. Anjwa wakita umele, an puwa zhera-aha á emnde na tá an shifa na á zleka na am huđe-aara, ñane keni ta werantehe. Daaci Dadaamiya a fantau ge kya shairiya á emnde a fáyá ñanna bademme, ma shairiya á ware keni ta kyánaa á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara, ta beranaa am wakita na.

¹³ Antara ba emnde na ndza ndaterunde háye keni, a naba melatersehe á segashe. Tara emtsa, antara fáyá keni eptsananaaptsa emnde na ndza tá ázetare, Dadaamiya a se kya shairiya-aatare bademme, ma ware keni ta kyanaa á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara na.

¹⁴ Am iga-aara maa, ta puwum tara emtsa, antara fáyá á dem kára. Derve á kára ñanna emtsa umele ge buwire.

¹⁵ Daaci ma ware una shanka zhera-aara am wakita á emnde a shifa na wá, ñane tá velyaná á ba á dem derve á kára.

21

Samaya antara haha bukerde tá áñwaslire

¹ Daaci yá zhárá ba samaya áñwaslire, antara haha áñwaslire, emgyegwe-aha-aara na medarmeda bademme. Ba háye-aha keni ta baaka medarmeda bademme.

² Zlafe ádalije, yá zhárá ba berni cudefde. Una ñanna, berni á Urusaliima áñwaslire, anjwa á tsekwa á sawa áza Dadaamiya am samaya. Dadaamiya a cadese ba seke una ni larusa á cada vuwa-aara má anjwa á zláá á de gá zhele na.

³ Yá cena ba kwára yaikke, an ndzedá jipu, á segashe am tate á kurshi á sleksire. A ba kwára ñanna wá: «Kina wá, tate á njá á Dadaamiya á ba am dagave á emnde mázle-aara, tá de geva emnde-aara ba miyenne, Dadaamiya keni á njá á ba am dagave-aatare, á de geva ba ñane palle Dadaamiya-aatare.

⁴ Á de halatersá ba ñane an erva-aara yáwe á kyuwa am ice. Watse baaka á de emtsa mázle-aara. Ma kyuwa, ma tsáká dákwa, ma wá á vuwa keni bademme duksa-aha ñanna ndza na á dedde.»

⁵ Daaci á ba Slekse yaikke na am kurshi na: «Ka cenáncena emtu, duksa bademme sey yá maga ba umele áñwaslire.» A fiyarhe zlafe ádalije, a ba ñane: «Puwetepuwa elva ñanna, adaba jirire baaka fida am huđe-aara dfekideki.»

⁶ A farhe zlafe ádalije ge enndáhá-aara, a ba ñane wá: «Zlauzle áte una. Ba iya una ya zunñwe arge duksa bademme, watse ba iya ñanna zlafe ádalije am halavuwa á duksa bademme. Ya slekatafke keni ba iya, ya slekataliya keni ba iya. Ma á wáná ndera ge ware keni, yá vanteva ya yáwe á shushe ge edda-aara ba dey. Yáwe ñanna, yáwe á suwa na á fá shifa am ura na.

⁷ Daaci ma a ganaa ware ndzedá keni yá vanteva duksa-aha ñanna. Iya keni yá gevge Dadaamiya-aara, ñane keni á gevge ba egdza-aaruwa.

⁸ Amá tara emnde a lyáwa, emnde na fartareka, emnde a mága danñwire á huđe, emnde a ceba shifa, emnde a mága gwardzire, emnde a kyula hele, antara emnde a mága fida, emnde ñanna bademme tá de ngyakaterá á dem derve á kára na an weshan *baraudau na. Una ñanna, emtsa-aatare ge buwire.»

Elva a Urusaliima áñwaslire

⁹ Daaci malika-aha vuye na ndza tá an erba-aha vuye am erva-aatare, an naha an masiba-aha na á halavuwa átekwa na, palle-aatare a naba dahite, a ba ñane á elvan ge iya wá: «Sawa náwa yá maraká larusa á gáná egdza zhel kyáwe na.»

¹⁰ Daaci a naba tsekwiyarhe ge Shedekwe Cudefde, kertenj a naba eksite ge malika ñanna, kwáye a de dalta antara iya áte ire á wa sladde jipu, a mariya berni cudefde, berni á Urusaliima anjwa á tsekwa á sawa áza Dadaamiya á sawa am samaya.

¹¹ Berni ñanna ámbera á maga wulwulire ba seke jeba á nákwá umele anjwa tá daháná an Yaspa, an dárádza jipu. Wulwulire ñanna á maganá ba demdemire á Dadaamiya.

¹² Ta jantaave ge berni ñanna an riya yaikke, an sladfire á dem zhegela keni ñane. Wákyiya kelaawa ju buwa áte riya ñanna. Malika-aha keni ta kelaawa ju buwa áte wákyiya-aha ñanna. An puwa zhera-aha á jeba-aha á *Iserayiila-aha kelaawa ju buwa na áte wákyiya-aha ñanna bademme.

¹³ Wákyiia keye keye áte dalbe-aha á riya ñanna ufađe kerđe. Wákyiia keye á dem gedĩ, keye á dem manem, keye á dem pute, keye keni á dem yala.

¹⁴ Riya á berni ñanna baďemme ta fanaa ekte á ba an nákwá-aha kelaawa ju buwa njanje. Ba kelaa nákwá am nákwá-aha ñanna, an puwa zhera á ura palle am pukura-aha á egdza zhel kyáwe ta kelaawa ju buwa na.

¹⁵ Malika ñanna a ndahi elva na, an zade á dindar slaďđe am erva-aara ge kura duksa an ñane. Á de kura ba tara berni ñanna an ñane, antara riya-aha-aara, ira wákyiia-aha-aara baďemme.

¹⁶ Berni ñanna wá, gevka takarre. Daaci malika ñanna a kuranaahe, dalbe-aha-aara ufađe kerđe ba kalkale. Ma am slaďďire, ma am hwiya keni ba zawa debu kelaawa ju buwa. An wálá á dem zhegela keni ba estuwa.

¹⁷ Daaci a kurese riya-aara keni. Wálá á riya ñanna deremke, an kul ufađe ju ufađe áte erva. Una ñanna wá, a kuran ba seke kura duksa á emnde.

¹⁸ Riya á berni ñanna baďemme wá, ta nyanjanaa á ba an jeba á nákwá umele ankwá tá dáháná an Yaspa, nákwá ñanna an dárádza jipu. Berni ñanna maa, baďemme ta nderanaa á ba an dindar miyenne, dóláwwe ba seke kweteram.

¹⁹ Nákwá-aha na ta fanaa ekte ge riya ñanna maa, baďemme an cáďá. Ta caďanaa an jeba á nákwá-aha umele ankwá tá an dárádza jipu, nákwá-aha ñanna jeli gergere baďemme. Zupwire á nákwá-aha á ekte á riya ñanna, ta caďanaa an Yaspa, buwire, ta caďanaa an Safira, keyire, ta caďanaa an Kaldaidaun, ufaďire ta caďanaa an Imiradi,

²⁰ ilye bire ta caďanaa an Sardunis, unkwahire ta caďanaa an Sardiyus, vuyire ta caďanaa an Kirisauliti, tiisire ta caďanaa an Bairil, ñane jeli slerekke. Maselmanire tá caďanaa an Tupas, kelaawire ta caďanaa an Kirisauparasu, kelaawa jemtekwire ta caďanaa an Turkuwas, ñane jeli lipela. Kelaawa ju buwire ta caďanaa an Amaitistu.

²¹ Amá wákyiia-aha kelaawa ju buwa na áte riya á berni ñanna, ta fafanu ba jeba á nákwá umele ankwá zariya jipu ákura paare, amá heďaaka. Ba kelaa wákyiia ta fanu nákwá ñanna palle. Baráma am huđe á berni ñanna wá, ba dindar miyenne, dóláwwe ba seke kweteram.

²² Puwanteka ice-aaruwa ďekideki áte mashidi am berni ñanna, aďaba Dadaamiya Yaakadada, antara egdza zhel kyawe tá ankwá am huđe-aara. Aďaba ñanna baaka mashidi na.

²³ Tara vaciya antara tere keni ta baaka ďekideki. Aďaba ďemďemire á Dadaamiya hyephye, Egdza zhel kyáwe keni ankwá á mará parakkire-aara am huđe á berni ñanna baďemme.

²⁴ Emnde na ndza tá am duniya, tá am berni ñanna, tá ankwá já dába á ba áte parakkire ñanna. Emnde na ndza ta slekse-aha am duniya na keni, halarantehálá sleksire-aatare ñanna á dem huđe-aara.

²⁵ Wákyiia-aha áte riya á berni ñanna tá heďeka ďekideki, á njá á ba an wácene, aďaba baaka vayiia mázla-aara.

²⁶ Sleksire, antara duksa shagera na ndza am duniya na, watse baďemme tá de ndakaná á ba am berni ñanna.

²⁷ Baďemme á názena ankwá harám am huđe-aara maa, á demka á dem berni ñanna ďekideki. Emnde a mága názu zlayeka, antara emnde a fida wá, baaka baráma ge itare ďekideki á dem huđe-aara, sey ba emnde na an puwa zhera-aha-aatare am wakita á emnde a shifa na á zleka na, wakita á egdza zhel kyáwe na. Sey ba itare palle una watse tá dehuwa.

22

¹ Daaci malika ñanna a naba mariya guwa, ankwá á kelá yáwe á shifa átekwa, ankwá á maga wulwulire ba seke kweteram. Yáwe ñanna, á kela á sawa am tate na tá átekwa tara Dadaamiya tá am kurshi á sleksire-aatare antara egdza zhel kyáwe.

² Daaci yáwe ñanna á kelá á ba áte baráma am huđe á berni ñanna. Ankwá náfá á shifa áte we á guwa ñanna, áte iga guwa ñanna, antara ásehuna-aara keni ba ñane. Náfá á yá egdzere ser kelaawa ju buwa áte iva palle. Ba kelaa tere, á yá ba egdzere. Hyema-aara keni kurgune ge emnde na ta sawa á sa am larde-aha am duniya na.

³ Baďemme á názena a nyainyanvaa Dadaamiya á taa demka á dem berni ñanna ďekideki.

Tara Dadaamiya, antara egdza zhel kyáwe tá ankwá á njanja am kurshi á sleksire am berni ñanna. Emnde a slera-aara tá ankwá kezlan ugje ge ñane.

⁴ Itare wá, tá de nanna wafke á Dadaamiya ba shagera, watse tá shá zhera-aara áte wafke-aha-aatare baďemme.

⁵ Vayiye wá, watse baaka dekiðeki, watse baaka wedere á parakkire umele dekiðeki, ma kára á wáye, ma vaciya keni. Adaba ba Dadaamiya Yaakadada an ire-aara una á de geva parakkire na á hyetehye áte emnde bademme. Daaci tá de zá sleksire-aatare emnde dem ba ge dekiðeki.

Yaisu anƙwa á eptsá

⁶ Daaci a ba malika á elvan ge iya: «Elva-aha na wá, bademme ba jirire, baaka fida am huðe-aara dekiðeki. Ba Dadaamiya una ndza a vaterite Sheðekwe-aara ge nabi-aha, zlaɓe ádaliye, a belaa malika-aara ge emnde a slera-aara, ge se maraterá názu herzhe watse á magava ba jirire na.» A zla elva-aara estuwa.

⁷ «Ya baa ba kure! Náwa herzhe yá anƙwa duwa, yá de gedatertegeða emnde na má tsufartetsufa elva a nabiyire na am huðe á wakita na.»

⁸ Iya Yuhanna wá, ya cenanaa á ba an hyema-aaruwa duksa-aha ɗanna, ya nanna an ice-aaruwa. Am sarte na cenanvaacena, zharannaazhárá duksa-aha ɗanna ba shagera, kreppe ya naba mbedeɓe am sera á malika na a mariyaa duksa-aha ɗanna, yá kezlan uge.

⁹ Amá a naba piyite: «Maɗka una,» a ba ɗane á elvan ge iya. «Iya keni ya ba sleslera á Dadaamiya ba seke kure antara egdzara mama-aha á ɗa nabi-aha umele. Ya ba seke emnde na ta de dɓa názena ka puweta ka kina an ervaunðe-aatare bademme. Kezlankezla uge ba ge Dadaamiya palle.»

¹⁰ Názu a binaa ɗane zlaɓe ádaliye, a ba ɗane: «Elva-aha na wá, a tsekwanaa ba Dadaamiya. Shebatervuweka elva-aha ɗanna ge emnde. Adaba herzhe watse á magava duksa-aha ɗanna.»

¹¹ Názu yá bakurná ya wá: Má ura a eksese mága kelaadire, a naba emmága ɗane. Edda una a eksese mága harám, a naba emmága ɗane. Edda una ɗane a eksese mága maggwire, a yanka emmága-aara. Edda una ɗane a eksese mága cuðeððire, a yanka, a emmága cuðeððire.»

¹² A ba Yaisu: «Náwa herzhe yá anƙwa duwa antara láðá-aaruwa am erva yá de tegakurtega. Amá wá, ma ware keni yá de vanta á ba áte názena ndza a maganaa edda-aara.»

¹³ Ba iya una ya zuɗɗwe arge duksa bademme, am halavuwa á duksa bademme keni ba iya ɗanna zlaɓe ádaliye. Ya slekatarke keni ba iya, ya slekataliya keni ba iya.»

¹⁴ Má ba geða wá, watse tá shansha ba emnde na tá yanka liya am nanɗyuwe-aatare dekiðeki na. Itare wá, watse tá shansha baráma á dem berni, tá de zá egdza á náfá á shifa na ba seke una tá kataná itare.

¹⁵ Amá emnde a mága nguðiyire, antara emnde a mága náfá, emnde a mága gwardzire, emnde a ceɓa shifa, an emnde a mága hele, ira emnde na tá njá á ba an fida am mbuwe na, emnde ɗanna bademme wá, itare tá taa demka á dem berni ɗanna dekiðeki.

¹⁶ «Iya Yaisu, ya ñelakuraa malika-aaruwa, ganakini á de ñalakurseɓále duksa-aha ɗanna bademme ge kure aiklaisiya-aha. Ya wulfe á *Dawuda ɗará ba iya, ya terlyakwa á ireɗɗya keni ba iya.»

¹⁷ Daaci a ba tara Sheðekwe Cuðeððe, antara larusa á egdza zhel kyáwe: «Ane! naba sawa». Ma a cenanaa ware keni, ɗane keni a bánba: «Sawa». Ma á wáná ndera ge ware keni, sawmbare shawushe yáwe á shifa. Ma a se katanaa ware yáwe ɗanna keni, tá vante ba dey.

Elva na am halavuwa á elva-aha

¹⁸ Iya Yuhanna wá, náwa yá anƙwa fater magiya ge emnde na tá anƙwa cená elva á nabiyire am wakita na: Ma ware una a far názá-aara ge názena am wakita na keni, Dadaamiya á de fanaarfe ge ɗane masiba-aha ɗanna á ndahaná wakita na.

¹⁹ Ma ware una a gulese elva a nabiyire na am huðe á wakita na keni, Dadaamiya á de tsakese dza-aara am egdzara á náfá á shifa anƙwa an puwa am wakita na. Watse baaka sleðe á edda-aara ba dekiðeki am berni cuðeððe na á ndahaná wakita na.

²⁰ A bántsa edda una a magaa seyðire á ba an jirire áte elva-aha ɗanna bademme na: «Ba jirire, náwa yá á ba áte we á sera, yá anƙwa duwa.»

*Aamin! Naba sawa ka Yaakadada Yaisu!

²¹ Yaakadada Yaisu a hyantehye ɗgurna-aara ma áte ware keni bademme.